COLLECTIO

DECLARATIONUM

SACRAE CONGREGATIONIS

CARDINALIUM SACRI CONCILII TRIDENTINI INTERPRETUM,
QUAE CONSENTANEE AD TRIDENTINORUM PATRUM DECRETA, ALIASQUE
CANONICI JURIS SANCTIONES SECULO XVIII. IN CAUSIS PROPOSITIS
PRODIERUNT.

HUIC ACCEDUNT

CONSTITUTIONES APOSTOLICAE PRAESERTIM NOVISSIMAE
AD CONCILII TRIDENTINI DECRETA SPECTANTES, DECRETA GENERALIA CETERARUM
CONGREGATIONUM; NECNON SELECTAE VETERES DECLARATIONES, MENTES, MODI,
ET INSTRUCTIONES SACRAE CONGREGATIONIS CONCILII INEDITAE.

OPUS

AD MAJOREM FACILITATEM ALPHABETICO ORDINE PER MATERIAS, ET TRACTATUS
DISPOSITUM, ACCURATEQUE COLLECTUM, AC IN TRES PARTES DE DECLARATIONIBUS,
DE TITULIS CAUSARUM, DEQUE CONCLUSIONIBUS DIVISUM OPERA, ET STUDIO

JOH. FORTUNATI DE COMITIBUS ZAMBONI
ROMANI JURISCONSULTI.

TOMUS II.

VIENNAE MDCCCXIII.
TYPIS PATRUM MECHITARISTARUM.

„ Mirari non possumus, dilectionem tuam sequi instituta majorum,
„ omniaque, quae possunt aliquam recipere dubitationem, ad Nos
„ quasi ad caput atque ad apicem Episcopatus referre, ut consulta
„ videlicet Sedes Apostolica ex ipsis rebus dubiis certum aliquid
„ faciendumque pronuntiet."

S. Innocentius I. Papa scribens Felici Episcopo Nucerino Epist. 37. *apud Coustant. col.* 910. *tom.* 1. *edit. Paris. an.* 1721.

EXCELLENTISSIMO, ILLUSTRISSIMO, AC REVERENDISSIMO

DOMINO DOMINO

STEPHANO
E LIBERIS BARONIBUS FISCHER

DE

NAGY-SZALATNYA PERPETUO IN BATSKO;

METROPOLITANAE ECCLESIAE AGRIENSIS ARCHIEPISCOPO, SACR. CAES. ET REG. APOST. MAJ. ACTUAL. INTIMI STATUS, EXC. CONSILII REG. LOC. HUNG. CONSILIARIO, ET COMMISSIONIS ECCLESIASTICAE PRAESIDI, NECNON II. COMITATUUM HEVESS, ET EXT. SZOLNOK ART. UNIT. SUPREMO, AC PERPETUO COMITI etc. etc. etc.

Johannes Fortunatus Zamboni

Si honor, et laus eorum, qui scientias colunt, ex harum natura, nobilitate, atque utilitate metienda est, profecto scientiae sacrae, disciplinaeque ecclesiasticae, quae ad nobilissimum finem tendunt, ac utilitate sua fundamentum verae felicitatis constituunt, maximam laudem, atque honorem earumdem sectatoribus afferre debent.

Quanta igitur Tibi Excellentissime, Illustrissime, ac Reverendissime Baro Archiepiscope gloria, quantus honor tribuendus est, qui in

sacris scientiis, ac ecclesiasticis disciplinis ab ineunte aetate institutus, atque eruditus in earum sinu, et gremio versatus fuisti, et ceteris scientiis eas nunquam non anteferendo optimam partem elegisti, qui, ex quo Te ad sacrarum literarum studia contulisti, ita in earumdem convictu, ac contubernio vitam coluisti, ut omnem curam, studiumque splendidas assequendi municipales, et civiles Rei publicae dignitates, ad quas Illustre Tuum Genus, et Majorum exempla Te allicere potuissent, deponere, et Tuas delicias, ac oblectamenta, omnemque spem in sacris scientiis, ac ecclesiasticis disciplinis collocare volueris.

Revera quem ardorem, quod studium non intermissum humanioribus primum literis, Philosophiaeque tum Cassoviae, tum Colocae sub tutela, ac praesidio Archiepiscopi Josephi Comitis Batthyany, inde S. R. E. Cardinalis, ac Primatis Hungariae, impendisti! illa tantum Philosophia optimo judicio utens delectatus es, quae verae sapientiae subjecta, et ejus ancilla est, ut vocat S. Augustinus (1); a Pseudo philosophia,

(1) *Lib. de Doctrina Christiana,*

quae arroganti jactantia fallaci libertati favens nostros animos opprimit, atque a Religione avocare tentans viliores reddit, semper abhorruisti. Testis est de Tuo in scientiis progressu Civitas Pestana, ubi in aedibus laudati Archiepiscopi Batthyany defensionem publicam sub auspiciis Serenissimi Ducis Sassoniae Regii in Hungariae Locumtenentis, coram gravissimo totius Excelsae Curiae Regiae Collegio magno cum apparatu suscepisti, et prompte, ac diserte in quaecumque objecta argumentatus es. Pari profectu fontes omnium disputationum, quae in Jure Civili, et legibus continentur, in Tyrnaviensi, tunc maxime florenti, Universitate hausisti.

Verum cum praedicta studia absque sacrarum scientiarum adjumento animum hominis explere nequeant, excelsum animum Tuum majora tenebant, propensaque voluntas Tua in sacras scientias, et ecclesiasticas disciplinas ultro ferebatur. Ergo tunc solum cumulate genio Tuo indulgere potuisti, cum Romae in nobile Collegium Germanico-Hungaricum maxima cum laetitia exceptus, prae ceteris multum studii ad omnes sacrarum literarum disciplinas adhibendo, eas omni cum

laude ita absolvisti, ut periculum feceris publicum, quod assensione, ac plausu fuit a cuncto Consessu comprobatum, et Doctoralis gradus ornamento coronatum.

Quid ultra Tuus nobilis animus appetere pro Religionis incremento, ac fidelium salute valebat, nisi earum scientiarum usum, ac exercitationem? quam protinus Capellanus Parochiae Agriensis, inde Parochus oppidi Hevess designatus, in spiritualem animarum profectum suscepisti; ubi tanto pietatis, ac charitatis aestu operam navasti, ut Te ad altiora natum esse, vocatumque mox omnibus palam feceris, atque adeo a pio, et eximio Episcopo Comite Carolo Estzerházy non solum inter Canonicos Cathedralis Ecclesiae Agriensis cooptatus, sed etiam in Canonicum a latere assumptus fueris.

Amplissimorum inde, quos adeptus es, Dignitatis graduum initium positum fuit. Nominatus enim subinde Praelatus Tabulae Regiae; hinc conspicuo Assessoris amplissimi Septemviratus munere, et Episcopatus Dulcinensis titulo honestatus es, atque in obeundis hisce muneribus

Regni totius, et Nationis honorem, decusque non solum Tuis Consiliis, sed etiam integritate, ac candore sustinuisti.

Iam prospere coepta Deus optimus Maximus felici successu secundavit; hinc cum *Ecclesiae salus*, ut Hieronymus ait (2), *in summa Sacerdotis Dignitate pendeat*, Excellentia vero Tua Reverendissima insigni in Religionis incrementum, et Ecclesiae decus zelo aestuaret; mirum non fuit, quod inter Principes Sacerdotum electus, ad novam Episcopalem Sedem, Cathedrali Ecclesia Agriensi, quod mole, et amplitudine sua jaceret divisa, beneficentia Augustissimi Regis Apostolici, et Summi Pontificis Pii VI. consensu, et auctoritate tunc primum Szathmarini institutam elevatus fueris.

Quid vero in nova illa Episcopali Sede egregie egeris, demonstrant publica aedificia, Ecclesiae Cathedralis Fabrica ampliata, studiorum humaniorum, et aliorum instituta, atque imprimis erectum juxta S. Concilii Tridentini statuta Junioris Cleri Seminarium. Explora-

(2) *Dialog. contr. Lucif.*

tum quippe habebas „Adolescentium aetatem nisi recte instituatur, pro-
„nam esse ad mundi voluptates sequendas, et nisi a teneris annis ad pieta-
„tem, et Religionem informetur antequam vitiorum habitus totos homines
„possideat, nunquam perfecte, et sine maximo, et singulari propemodum
„Dei omnipotentis auxilio in disciplina Ecclesiastica perseverare" (3).

Merito igitur in Te, Dei omnia sapientissime disponentis Providentia ad Gubernium Metropolitanae Ecclesiae Agriensis promoto, Universae Dioecesis Szathmariensis Clerus quidem primum antistitem Zelosissimum, egentiores eleemosynarium, juventus scholastica mecoenatem munificentissimum, boni omnes Patrem, ac Pastorem vigilantissimum amissum lugebant.

At quantum prior Tua Dioecesis in discessu Tuo perdiderat, tantum Agriensi Ecclesiae translatione Tua accessit, quam, utut Divus Stephanus decus illud et gloria Regni Hungariae amplissimis privilegiis nobilem effecerit, atque omni tempore clarissimi Nominis Anti-

(3) *Sess.* 23. *cap.* 18. *de reform.*

stites ornaverint, Tui nihilominus conatus novo, et eximio splendore auxerunt.

Non memorabo indefessam, qua in bonum Archidioecesis Tuae invigilas, solicitudinem, piam in dotandis, quarum plures ipse fundaveras, Parocciis, in ponendis ad religiosos fines fundationibus, in extruendis, aut restaurandis Ecclesiis, liberalitatem; praetermittam, quae subinde Dignitatem, ac Amplitudinem Tuam novis accessionibus cumularunt; gloriam scilicet Legationum, quibus maxima cum laude Statuum, et Ordinum Regni Hungariae vota Viennae, Budae, Posonii Augustissimo Regi explicasti; honorem, quam habuisti, optimae spei Regium Principem, et Archiducem Carolum Ambrosium Hungariae Primatem, cujus praematuram mortem tota adhucdum luget, lugebitque Hungaria, sacris ordinibus decorandi, ac in Episcopum consecrandi; nec illud adducam cum quanta Tui commendatione, vacante Primatiali Sede, in Excelso Consilio Regio Lucumtenentiali munere Consiliarii, ac Commissionis Ecclesiasticae Praesidis dignitate actu fungaris; praetermittam denique Tuas amplas largitiones, atque auxilia.

in novissimis, ac difficillimis belli temporibus liberaliter praestita, quorum memoriam Augustissimus Rex, ipsumque Regnum conservabunt.

Tot inter, tantaque momenta, ac merita, praeceteris Tuá singulari ad sacras scientias, ac ecclesiasticas disciplinas adipiscendas ingenita propensione, et amore, qui omni tempore enituit, motus, atque veneratione, et honore, quo Excellentiam Tuam Illustrissimam, ac Reverendissimam prosequor, incitatus, Amplissimo Tuo Nomini hoc volumen, quod verum scientiarum ecclesiasticarum usum, in actu positum complectitur, dedicare, Tuoque Patrocinio commendare suscipio. Gratum, acceptumque habeat Excellentia Tua Illustrissima, ac Reverendissima ea qua solet humanitate hoc existimationis meae monumentum ab studio colendae tantae Tuae Dignitatis, Virtutisque profectum; pro quo ego officio magnam profecto gratiam, et eam perpetuam me debiturum profiteor.

INDEX

Capitum Declarationum Sacrae Congregationis Concilii, quae in hoc secundo Volumine continentur.

** 2

***

§. I.

Cadaver quoad Adspersionem seu Benedictionem.

1. Ad dubium, an benedictio cadaveris Canonici Ecclesiae Cathedralis spectet ad Parochum Cathedralis, seu Domicilii? respondit S. C. ad Parochum domicilii spectare: *Tolentinaten. Jurium Parochialium* 11. *Sept.* 1694 *dub.* 4.

2. Cadaveris, antequam e domo ducatur, aspersio non ad Capitulum Metropolitanae Ecclesiae, sed ad Capitulum, et Ecclesiam Parochialem S. Agricolae spectat; quum hoc ad Parochiae incolarum funera idem Ecclesiae Metropolitanae Capitulum vocet: *Avenionen. Jurium Parochialium* 22. *Martii* 1766 *dub.* 4. *confirmat.* 21. *Novem.* 1778.

§. II.

Cadaver quoad Exhumationem, et Restitutionem.

1. Cadaver Sanctis Primaverae est transferendum soluta quarta, cui de jure, ab Ecclesia Cathedrali, ubi fuit per modum provisionis sepultum, ad Ecclesiam PP. S. Dominici dictae civitatis, in qua adest suorum majorum sepulcrum. Nam ille Sanctes e domo paterna rurali in Parochia S. Mariae Plani sita causa studiorum ad civitatem profectus, ibique per aliquot annos sub Parochia dictorum Patrum moratus est, obiitque in domo paterna sub Parochia S. Mariae Plani: *Aesina Juris Sepeliendi* 15. *Decem.* 1703.

2. Electa fuit a Vincentio Caesarino pro ejus filia impubere sepultura in Ecclesia PP. Reformatorum S. Francisci oppidi Scantiani, et in ea fuit humatum ejusdem cadaver; inde quaesitum, an sit restituendum? et S. C. respondit, ut Episcopus processum omnino transmittat, et postea providebitur, ad quem spectet solutio mercedis: *Suanen. Juris Funerandi* 10. *Julii* 1706 *dub.* 2.

3. Vita functo Marco Antonio Sylvio intra limites Parochialis Ecclesiae Collegiatae oppidi Canini degente, adulta aetate, nulla sepulturae electione facta, Archipresbyter, et Canonici in eadem Ecclesia tumularunt. Hi magnam statim habuerunt controversiam cum Patribus Minoribus Observantiae S. Francisci, quod in eorum Ecclesia erat tumulandum, in qua sepultura illius genitoris, licet nullam imaginem sepulturae habens, existit. S. C. tamen locum non esse petitae exhumationi cadaveris, minimeque funerum restitutioni decrevit: *Aquipendii Exhumationis* 26. *Febr.* 1707.

4. Locum esse exhumationi cadaveris Baldassaris Cenzii Parochiae S. Gregorii de Curiis incolae, ac emolumentorum a Patribus Conventualibus S. Francisci perceptorum restitutioni declaraverat S. C.; sed stante lapsu temporis non esse ad exhumationem deveniendum putavit. Nam dicti Patres sub praetenso fundamento, quod non electa sepultura, in illa majorum humandum erat, necnon ratione consuetudinis in eorum Ecclesia tumulo mandarunt: *Civitatis Castellanae Sepulturae* 12. *Januar.* 1709.

5. Restituendum est cadaver Annae Lampi ab Ecclesia S. Mariae Matris Gratiae ad Ecclesiam Patrum ordinis Praedicatorum civitatis Andriae. Nam tempore interdicti ab Episcopo relaxati, licet interposita antea a Patribus appellatione, defuncta Anna in Ecclesia Patrum sepulturam delegerat: *Andrien. Processionis, et Interdicti* 6. *Julii* 1709 *dub.* 6.

6. Minime restitui debere cadaver Johannis Pozzuoli S. C. sancivit, quod fuit a Parocho S. Geminiani civitatis Laudae in sua Ecclesia Parochiali consepultum, nec funerum emolumenta a dicta Parocho percepta, instantibus Patribus Carmelitarum Discalceatorum, qui elegisse sepulturam in eorum Ecclesia asserunt: *Lauden. Funerum* 2. *Maii* 1711 *dub.* 5. (1).

7. Restitutioni cadaveris, et exhumationi haud esse locum statuitur; et in futurum servari omnino debent Sacrae Episcoporum Congregationis decreta, tumulationem cadaverum in Ecclesia Monialium prohibentia (2). Cadaver enim erat in Ecclesia Monialium S. Clarae sepultum a P. Confessario, et Patribus S. Francisci associatum, nec fuerat Parochus Cathedralis vocatus: *Lunen. Sarsanen. Restitutionis Cadaveris* 28. *Novem.* 1711.

8. Exhumatio cadaveris Francisci Rocca Pistoris Monialium Benedictarum SS. Antonii, et Clarae, qui domum in atrio Monasterii muris circumdato sitam incolebat, ab Ecclesia dictarum Monialium valida est; ac Parocho Ecclesiae S. Mariae de Mari sunt emolumenta funerea restituenda, intra cujus Parochia situm est dictum Monasterium, non autem idem cadaver Ecclesiae Monialium est restituendum: *Barchinonen. Jurium Parochialium* 21. *Januar.* 1713 *dub.* 3. *confirmat.* 13. *Maii ejusd. anni.*

9. Locum non esse censuit S. C. exhumationi cadaveris Comitis Eustachii Pallio, qui defuncta uxore ab oppido Rinco in conventum Fratrum Eremitarum ordinis S. Augustini civitatis Astae Pompejae se contulerat, in quo solutis menstruis alimentis vitam habitu Seculari degebat. Nam Patres fidem electionis sepulturae producunt, licet Parochum Ecclesiae S. Pauli, intra cujus limites situs est conventus, non monuerint: *Asten. Iurium Parochialium* 27. *Novem.* 1717 *dub.* 2. *confirmat.* 12. *Febr.* 1718.

10. Cadaveris Franciscae Rugerii de Gregoriis est locus exhumationi, et restitutioni ab Archipreshytero terrae Massae, qui illud in sua Ecclesia sepelivit, et omnia emolumenta percepit; quum illum in Ecclesia Patrum tertii ordinis S. Francisci sepulturam sibi elegisse constaret, et addidit S. C. ad mentem (3): *Tudertina Electionis Sepulturae* 4. *Julii* 1722 *dub.* 2. confirmatur cum clausula, excepta exhumatione, et cadaveris restitutione: 21. *Novem. ejusd. anni.*

11. Locus est exhumationi, ac restitutioni cadaveris Flaminii Marini, quod Ecclesia Matrix terrae S. Donati humavit; quum defunctus sepulturam in

(1) Advocatus Dominicus Ursaya sua jura agens hanc causam edidit in *Discep. Eccles. XIV.* tom. 1. part. 2. per tot.

(2) In Ecclesiis Monialium non possunt construi, nec eligi sepulturae a Laicis, seu Secularibus utriusque sexus absque speciali licentia Sacrae Congregationis, et copulativa Monialium; sic pluries decrevit S. C. Epis. et Regul., et signanter in *Montefeltrin.* 21. *Novem* 1603 in *Gravinen.* 1. Octob. 1660 his verbis „Nelle Chiese „anco esteriori delle Monache non si possono „sepelire esteri, o forestieri, ne uomini, ne „donne, ne anco Principi, ancorche vi fossero „sepolti i loro Maggiori." Idem habetur in *Vercellen.* 18 *Maii* 1695 *non obstante solito referente Card. Pamphilio*, et in *Mantuana* 14. *Martii* 1697, et in *Camerinen.* 6. *Martii* 1713. Ponente Card. Corsino ex post Sum. Pont. Clem. XII.

(3) Et mens est, ut cadaver exhumari non debeat: *Ead. Cens.* 4 *Julii* 1722 *dub.* 2.

Ecclesia PP. Carmelitarum elegerit: *Sorana Funerum* 24. *April.* 1723 *dub.* 2.

12. Minime exhumari, ac restitui debere cadavera Thomae Fabri, Sebastiani Butini, et Johannis Mangoni ab Archipresbytero Montis Aerei Patribus Conventualibus ejusdem loci: *Volaterrana* 16. *Martii* 1726 *dub.* 7.

13. Exhumandi, ac restituendi ab Archipresbytero terrae Cantalupi Mariae Laurentiae Valentini cadaver, quae elegit sibi sepulturam in Ecclesia PP. Carmelitarum terrae ejusdem, non praebuit S. C. facultatem: *Sabinen. Funerum* 29. *Januar.* 1735 *dub.* 1.

14. Cadaver Salvatoris de Nenna Confratris Societatis SSmi Rosarii oppidi Montellae loco depositi conditum in veteri sepultura Ecclesiae Parochialis S. Nicolai est exhumandum, ut sepeliatur in novo tumulo ab eodem Salvatore electo, et constructo a Societate in eadem Ecclesia cum Episcopi venia pro sodalibus; non autem est alio ferendum. Nam Capitulum Ecclesiae Collegiatae S. Mariae dictae terrae recondi in propria Ecclesia unica Parocia autumabat: *Nuscana Sepulturae* 28. *Januar.* 1736 *dub.* 3.

15. Cadaver Baronis Francisci Mariae de Pretis Laici, qui cum PP. Congregationis Oratorii S. Philippi Nerii degebat, ac in eorum Ecclesia inconsulto Parocho cadaver fuit tumulatum, non est restituendum ex privilegio Pontificio, qui inter cetera ait . . . *Congregationis Personis, et Hospitibus, quamdiu tamen inibi hospitabuntur dumtaxat, quod Parochis, eorumve jurisdictioni minime subjaceant.* Et Parochus contendebat hospites dumtaxat ipsius Congregationis illa verba designare: *Spoletana* 21. *Julii* 1742 *dub.* 1.

16. Minime est restituendum Parocho terrae Maceratae Feltriae cadaver Annae Bartoli educationis causa in monasterio Monialium S. Clarae dictae terrae degentis, ibique praevia electione sepulturae defunctae, ac humatae; neque est facienda de eo retinendo nomine Parochiae declaratio: *Feretrana Juris Sepeliendi* 21. *April.* 1742 *dub.* 2. *confirmat.* 1. *Sept. ejusd. anni.*

17. Jam antea S. C. firmaverat, sepulcrum Josephum Frigerium haud elegisse, licet hic voluntatem eligendi in Ecclesia Patrum Min. Observ. conventus S. Bernardini civitatis Mortarii cum hac adjectione *se poteva testare, se poteva morire con lingua*, expressam habuerit; hinc modo non esse locum exhumationi cadaveris praedicti Frigerii, quod in Ecclesia Parochiali fuit tumulatum, necnon ejusdem translationi ad Regularium Ecclesiam S. C. decrevit: *Viglevanen. Funerum* 18. *Maii* 1743 *dub.* 1. *confirmat.* 27. *Junii* 1744 *dub.* 1.

18. Jacobus Minerva, mortuo jam filio impubere contra loci consuetudinem, et ad Praedicatorum PP. terrae Tricasii suasionem, ac instigationem illi sepulturam elegit in eorum Ecclesia, ubi humatus revera fuit. Inde juxta exhibitum dubium, decisum fuit non constare de electione pro filio impubere a Jacobo facta; non vero esse impuberum cadavera restituenda: *Alexanen. Funerum* 3. *Aug.* 1743 *dub.* 4.

19. Angelus Lezzi sepulturam etiam deligere filiae impuberi contra loci consuetudinem, et ad suasionem eorumdem Fratrum in relata Patrum Ecclesia curavit. Propositum simul fuit de sepulcri electione, et hanc non esse validam S. C. respondit. At quoniam sepulta illa fuit in Parochiali Ecclesia, expostulatum pariter fuit, an esset exhumandum illud cadaver, et restituendum? non esse restituendum, responsum prodiit: *Ibid. dub.* 5.

20. Etsi Sanctinus Thomati biduo ante mortem filiae impuberis sepultu-

ram illi elegerit in Ecclesia PP. ordinis S. Dominici, in qua, et alii filii reconditi fuerunt: Parochus tamen cadaver in sua Ecclesia humavit; hinc instantibus Patribus quaeritur de ejusdem restitutione, et S. C. respondit, ut examinentur testes formaliter, et extrahentur partitae sepulturae impuberum defunctorum citata parte: *Aquen. Juris Eligendi Sepulturam* 19. *Aug.* 1752.

21. Cadaver Sacerdotis Valentini Forconi degentis sub Parochia S. Catervi Canonicorum Lateranensium, ibique defuncti, et ex qua viuus, et moriens Sacramenta receperat, una cum emolumentis Ecclesiae Parochiali restitui debet; quamvis cum proprio Parocho recenter ad regimen Paroeciae deputato ad Ecclesiam Cathedralem delatum, ac ad sepulturam datum fuerit: *Tolentina Juris Sepeliendi* 11. *Aug.* 1753 *dub.* 2.

22. Cadaver Gertrudis de Matthia sepultum in Ecclesia Parochiali S. Petri, restitui debet Ecclesiae S. Bonaventurae PP. Minorum Reformatorum, in qua sepulcrum extat ab ejus abavo pro se, suisque haeredibus constructum, et in quod inferri voluit eadem mulier: *Tusculana Juris Tumulandi* 10. *Maii* 1755.

23. In sepulcro a Sacerdote Andrea Arrighi pro se, suisque haeredibus aedificato in Ecclesia pariter ab eo constructa B. M. V. in Coelum Assumptae, et SS. Andreae, et Aloysii Gonzagae, quaedam extraneorum cadavera condita fuerunt. Parochus terrae Curtis, et PP. Minores Reformati S. Francisci, cum quibus jam ab initio seculi XV. convenerant Incolae dicti loci de eligenda in eorum Ecclesia sepultura, ut facilius ali possint, reclamarunt, et Arrighium in jus vocarunt; sed S. C. cadavera hujusmodi non esse exhumanda decrevit: *Alerien. Sepulturae* 17. *Januar.* 1756 *dub.* 7.

24. Cadaver Cajetani Navarra, quod vigore decreti per modum provisionis a Vicario Generali emanati nunc asservatur loco depositi in Ecclesia S. Terentii in capsa separata, est restituendum Cathedrali, ubi sepulcrum elegit: *Faventina Praeeminentiarum, et Funerum* 7. *Junii* 1760 *dub.* 5. *confirmat.* 11. *April.* 1761 *dub.* 2.

25. Cadaver Sacerdotis Dominici Leoni in Ecclesia Parochiali Orioli depositum exhumari debet, illudque restitui Ecclesiae S. Antonii PP. Reformatorum, ad effectum illud abscondi in sepulcro familiari, seu majorum; quamvis in Ecclesia Parochiali sepulcrum pro Sacerdotibus adesset; ipse tamen dum vixit nullum beneficium in dicta Ecclesia erectum possedit: *Viterbien. Juris Tumulandi* 31. *Maii* 1766.

26. Non est locus exhumationi, et respective cadaveris restitutioni una cum emolumentis in favorem Ecclesiae Abbatialis S. Ruphilli; quum actum fuerit de cadavere Mariae Siboniae educandae in monasterio S. Johannis Baptistae Fori-Pompilii in Aemilia, quae in monasterii Ecclesia tumulum elegit: *Brictinorien. seu Nullius S. Ruphilli Jurium Parochialium* 21. *Junii* 1766 *dub.* 2.

27. Cadaverum Alexandri Horaim, ejusque uxoris Constantiae Volodkoviez post biduum a viro defunctae, quae Parochus Olkoviensis in sua tumulavit Ecclesia contra exequutorum testamentariorum voluntatem, ac praeceptum Episcopi, demandatur exhumatio quoad Constantiam tantum juxta votum Nuntii Apostolici. Haec enim sibi sepulturam elegerat in Ecclesia PP. Carmelitarum Discalceatorum conventus Olkoviensis, quorum Tertiariae habitum gestaverat: *Vilnen. Sepulturae* 15. *Decem.* 1792 *dub.* 1.

§. III.

Cadaver quoad Funus, quomodo, et a quibus associatur.

1. **S. C. Parochis Bononiensibus interrogantibus; an Fratres pro associandis funeribus vocati convenire debeant ad Parochialem Ecclesiam, ubi Clerus confluit? respondit, debere ad Parochialem Ecclesiam accedere, ubi Clerus congregari consuevit:** *Bononien.* 20. *Junii* 1620 *dub.* 4.

2. Ad libellum Communitatis instantis, ut prohibeatur Capitulo, et Episcopo intervenire funeribus, invitis haeredibus, et decernatur, ut taxa non pendeat ab ipsorum arbitrio; respondit S. C. uti in Matherana 13. Novem. 1660 (4): *Lavell'en.* 16. *Junii* 1668.

3. Proposito quaesito; an Archiconfraternitas Montis possit in funereis supplicationibus erigere suam Crucem, quando defuncti tumulandi deferuntur ad ipsius Ecclesiam, in qua sepulturam elegerunt? S. C. rescribit, ut praecedat Societas, dein Crux ejusdem Ecclesiae deferenda per Clericum ipsius, postea sequatur Clerus Regularis, et tandem Secularis: *Romana Funerum* 10. *Januar.* 1682 *dub.* 1. (5).

4. Ad alterum vero, an Archiconfraternitas eadem possit suam crucem erigere, tam per viam, quam in Ecclesia Parochiali, quando est invitata ad associandum cadaver sepeliendum in ipsa Ecclesia Parochiali? negative, tam in Ecclesiis Parochialibus, quam in supplicationibus funereis praesente Parocho respondit: *Ibid. dub.* 2.

5. Ad postulatum; an servanda sit consuetudo, quod in funeribus faculae, seu intortitia, quae in comitatu cadaveris fuerunt accensa, deserviant, et rursus accendantur circa feretrum in Ecclesia, in qua cadaver sepeliendum est? affirmativum datum est responsum: *Tyburtina Juris Administrandi Sacramenta, ac Funerandi* 12. *Maii* 1685 *dub.* 4.

6. Dubitatur, an, et ad quem spectet defunctos inservientes Monialibus monasterii S. Matthaei Congregationis Lateranensis Spoleti, et degentes in domo intra fabricam, et atrium monasterii constructa, deducere ad sepulturam casu, quo eam sibi elegerint extra Ecclesiam Parochialem, et monasterium? spectare ad Parochum, respondetur: *Spoletana Jurium Parochialium* 19. *April.* 1692 *dub.* 4.

7. Ad dubium, an Parochis comitantibus defunctorum cadavera ad Ecclesias Regularium debeatur aliqua praecedentia in via; et dictas Ecclesias ingredi possint cum stola, aut alio signo; vel potius teneantur dare ultimum vale in januis dictarum Ecclesiarum? respondit S. C., affirmative ad primam partem, negative ad secundam; posse tamen dare ultimum vale in januis Ecclesiae: *Insularum Canariae Jurisdictionis* 31. *Julii* 1694 *dub.* 4. (6).

(4) Dub. 1., in qua S. C. decrevit, non licere Capitulo taxam ad suum libitum facere, et Archiepiscopo injungendum, ut ipse auditis partibus taxam conficiat, eamque S. C. probandam transmittat. Vide verb. *Taxa.*

(5) Proposito in Congreg. Sacrorum Rituum inter fratres ordinis Minorum Conventualium S. Francisci terrae Montis Novi, ex una, et Abbatem Franciscum Festarini Parochum Ecclesiae S. Mariae de Platea dictae terrae ex altera partibus infrascripto dubio coram Card. Archinto Praefecto, et Ponente concordato: An in funeribus explendis in Ecclesia PP. Minorum Conventualium S. Francisci Montis Novi, in digniori loco consistere debeat Crux Ecclesiae tumulantis, seu potius illa Ecclesiae Abbatialis, et Parochialis? S. C. Rituum utraque parte informante, visisque juribus hinc inde deductis, rescribendum censuit: *affirmative ad primam partem, negative ad secundam.* Et ita declaravit, ac servari mandavit. *Die* 2. *Aug.* 1783 in *causa Senogallien.*

(6) Habetur *Const. Exponi* 2. *Decem.* 1676 (Bull. Rom. tom. 8. pag. 13), qua Innocentius XI. confirmat. Decretum S. C. Concilii in Causa *Papien. Funerum* 28. *Novem.* 1671 hisce verbis con-

8. Quaeritur, an comitatus cadaveris Canonici Ecclesiae Cathedralis spectet ad Parochum Cathedralis, vel domicilii? ad Parochum domicilii spectare rescribitur: *Tolentinaten. Jurium Parochialium* 11. *Sept.* 1694 *dub.* 4.

9. Postulatur, an Capitulo, seu Parocho Ecclesiae Cathedralis licuerit cadaver Canonici Pellegrini asportare ab illius domo ad eamdem Ecclesiam Cathedralem Parocho domicilii irrequisito? negative, irrequisito Parocho, respondetur: *Narnien. Jurium Parochialium* 26. *Sept.* 1699 *dub.* 3.

10. Capitulo, et Canonicis Ecclesiae Collegiatae S. Mariae civitatis Foggiae licitum est ducere funus per publicas plateas, atque a via recta deflectere, quae ad Ecclesiam funeris, et praesertim Regularium trahit: *Trojana Funerum* 21. *Maii* 1701 *dub.* 1.

11. Licitum autem non est eisdem ducere cadaver alicujus de regimine civitatis prius in Ecclesiam Collegiatam ad sacra facienda, et deinde ab illa ad Ecclesiam funeris transferre, nisi aliter defunctus, vel ejus haeredes disposuerint: *Ibid. dub.* 3.

12. Praetendentibus Canonicis, Parochis, aliisque Presbyteris praedictae civitatis occasione funerum ingredi Ecclesiam Regularium, ac super cadaveribus exequias peragere? S. C., ad quam opponentibus Regularibus immemorabili consuetudine fretis res delata est, respondit eos ingredi licere; non autem exequias peragere: *Ead. Caus.* 17. *Junii* 1702 (7).

13. Dominicus Capponius mandaverat ejus cadaver transvehi ad Ecclesiam PP. Cappuccinorum civitatis Aesii cum Parochi, ac Aeditui Cathedralis Ecclesiae, ac Confraternitatis S. Luciae tantum comitatu. Capitulum dictae Cathedralis praetendit, quod Cappuccini accedere etiamsi non vocati deberent ad ejusdem Ecclesiam, ut Parochum levarent, et ad Patrum Ecclesiam associarent. Hinc S. C. quaesita, sancivit dictum cadaver esse exportandum ab Ecclesia Cathedrali ad Patrum Ecclesiam cum eorumdem comitatu: *Aesina Funerum* 2. *Decem.* 1702 *dub.* 1.

14. Cadavera impuberum oppidi Varalli ex aliqua speciali consuetudine debent absque comitatu Parochorum, et Cleri Secularis post eorum monitionem deferri in sepulcro majorum in Ecclesia PP. Reformatorum existente: *Novarien. Funerum, et Jurisdictionis* 15. *Martii* 1704 *dub.* 2.

15. Eadem cadavera debent ad Ecclesiam deferri quacumque hora diei, ante tamen solis ortum, et de nocte deferri nequeunt, nisi praevio Episcopi consensu: *Ibid. dub.* 4.

16. Ac Parochis impedientibus licitum haeredi est post moram trium dierum a morte defuncti ducere funus

„ceptum. „Secundo, an proprius Parochus Defuncti transeundo per Parochiam unius Parochi „alterius cujuscumque Dioecesis ad effectum „deferendi processionaliter cadaver ad Ecclesiam „regularium possit libere, et licite per eamdem „cum stola, et Cruce elevata transire, etiam „irrequisito Parocho?" respondetur „ad secundum, affirmative."

(7) Etiam ab eadem S. C. Concilii anno 1626 emanavit Decretum tenoris seqq. nempe: S. C. Card. Concil. Trid. Interpr. saepius censuit, quoties cadavera defunctorum ad Ecclesias Fratrum Mendicantium deferuntur, officia mortuorum, ac reliqua, quae in hujusmodi ministerio adhiberi solent, non a Canonicis, neque a Clero, sed a Fratribus obiri, ac peragi debere. Cum vero ab aliquibus Ordinariis locorum, et Capitulis Canonicorum dubitatum fuerit: an hujusmodi Decretum de Ecclesiis, tantum virorum, non autem de Ecclesiis Monialium intelligi debeat. humiliter supplicatur, quatenus S. C. declarare dignetur, an sub praedicto Decreto etiam Ecclesias Monialium, Regularibus subjectarum, comprehendantur, quod refertur in gratiam. Die 19. Martii 1639 S. C. Concilii censuit, supradictum Decretum habere locum etiam in Ecclesiis Monialium ordinis Mendicantium.

ad Ecclesiam, in qua cadaver est sepeliendum, praeterquam ante solis ortum, et de nocte: *Ibid. dub.* 6.

17. Item in comitatu cadaverum ab haerede defuncti non sunt convocandi in aequali numero tot Sacerdotes Seculares, quot convocantur Patres Reformati: *Ibid. dub.* 9.

18. Innixus cuidam assertae Synodali Constitutioni, ac Decreto in Visitatione ab Episcopo lato, Vicarius Generalis praeceptum Canonicis Cathedralis Ecclesiae injunxit, simul cum Regularibus, et Societatibus ab haeredibus Francisci de Lectis defuncti invitatis, ne cadaver ejusdem ad Ecclesiam, in qua est tumulo contegendum, ante 24 horarum lapsum ab extremo spiritu sub poena excommunicationis, possit deferri. Qua de re S. C. requisita, an hoc praeceptum validum sit? rescripsit, ut transmittantur tam Constitutiones Synodales, quam Acta Visitationis: *Ortonen. Censurarum* 3. *Octob.* 1705 *dub.* 1. Deinde validum non esse S. C. declaravit: 12. *Decem. ejusd. anni*.

19. Cadavera defunctorum, qui sibi sepulturam elegerunt in Ecclesia PP. Min. S. Francisci de Observantia Portus Ferrarii, antequam ad eam deferantur, exportari ad Parochialem non debent: *Massanen.* 17. *April.* 1706 *dub.* 1.

20. Statim ut ob funus Alvari de Luna Regii Gubernatoris civitatis Cotronae, qui nullum condidit testamentum, controversia a Capitulo Ecclesiae Cathedralis fuit excitata super juribus funereis; de propositis dubiis S. C. resolvit, haeredes defunctorum non teneri invitare idem Capitulum ad exequias: *Cortronen. Jurium. Funeralium* 3. *Sept.* 1707 *dub.* 1. (8).

21. Capitulo Cathedralis Ecclesiae sibi vindicante jus celebrandi Missas, et exequias in quibusdam Ecclesiis Regularium, et Societatum ex piorum disponentium voluntate, crucis vexillo erecto occasione funerum peragendas; Patres Dominicani insurrexerunt, et occasionem S. C. dederunt declarandi dictis Patribus licere in propria Ecclesia celebrare Missas, et exequias tam pro his, qui tumulati reperiuntur in dicta Ecclesia, quam extra; et prohis eleemosynam recipere; sed non haec omnia privative spectare ad Capitulum Ecclesiae Cathedralis in eadem Ecclesia Patrum agenda decrevit: *Ruben. Juris Funerandi* 28. *Julii* 1713 *dub.* 1.

22. Ac eidem Capitulo occasione comitatus, et sepulturae cadaverum in Ecclesia PP. S. Dominici eam ingredi cum erecta cruce licere, non autem ibi funus circa cadaver facere, sancivit: *Ibid. dub.* 2.

23. Patres terti ordinis S. Francisci conventus Pacis terrae Massae occasione, qua cadavera Paroeciae dicti loci in eorum Ecclesia tumulantur, in Ecclesia Parochiali prius convenire debent, si velint associare cadavera, quatenus vero nolint, ipsis tantum licet ante januam Ecclesiae, non autem per vias praestolari: *Tudertina Funerum* 8. *Aug.* 1716 *dub.* 1. (9).

24. Cadaverum incolarum Plebaniae Laurentii terrae Urbizaliae funus comitari, ac eidem adesse non licet Praeposito S. Georgii ejusdem terrae, quando minime fuit accitus vel a Plebano, vel a familiaribus, seu a haeredibus defuncti: *Maceraten. Jurium Parochialium* 17. *Junii* 1719 *dub.* 2.

25. Quaesitum quum fuisset: An occasione funerum cum praesentia Capituli Ecclesiae Collegiatae oppidi

(8) Hanc patrocinatus est causam Advocatus Dominicus Ursaya, et jura rationesque in favorem Capituli Ecclesiae Cathedralis ostendit in sua Discept. Eccles. XII. tom. 3. part. 1. per tot.

(9) Advocatus Dominicus Ursaya in Discep. Eccles. XI. tom. 5. part. 1. per tot. in hac Causa certavit in favorem Regularium.

Novarum, cui adjudicata quaedam Superioritatis species a S. C. fuit super eeteras Paroecias, peragendorum, Parochi ejusdem oppidi sub illius Cruce incedere tenerentur, seu an, et sub qua Cruce sit incedendum? S. C. rescripsit: Dilata, et examinentur testes formaliter: *Derthonen. Jurium Parochialium* 7. *Decem.* 1720 *dub.* 9. Reproducta causa, fuit decisum, ut sit incedendum sub Cruce Capituli: 14. *April.* 1725 *dub.* 1. Inde quum ad succumbentium preces postulatum fuisset num esset a decisis recedendum? S. C. scribendum juxta instructionem (10) respondit: 4. *Aug. ejusdem anni dub.* 2. Denique Card. Archiepiscopi supervenit responsio de observantia, ac praxi decreti Concilii Provincialis, ac Synodi, et S. C. recessit a decisis quoad funera: 15. *Decem. ejusd. anni dub.* 1.

26. Cadavera defunctorum sepelienda in Ecclesia PP. Min. Observ. terrae Petrae Sanctae, antequam ad eorum Ecclesiam deferantur, prius ad Parochialem duci non debere, et ibi expositionem usque ad horam sepulturae fieri, S. C. censuit: *Lucana Funerum* 14. *Martii* 1722 *dub.* 1.

27. An Patres Conventuales S. Francisci Montis Aerei invitati, ad funus accedentes convenire debeant in Ecclesia Parochiali ejusdem loci, inde una cum Parocho processuri ad locum, ex quo defunctus est efferendus? S. C. conquisita, rescripsit, ut ad Episcopum scribatur juxta instructionem (11): *Volaterana* 30. *Januar.* 1723. Deinde affirmativum dedit responsum: 16. *Martii* 1726 *dub.* 1.

28. Cadavera vero defunctorum in PP. Minorum Conventualium sepellienda, antequam ad eorum Ecclesiam deferantur, prius ad Parochialem Ecclesiam asportari non debent, sed ad Ecclesiam PP., nisi defunctus, vel haeres aliter ordinaverit, deferri: *Ibid. dub.* 2.

29. Et super cadaveribus primo ad Parochialem traductis Archipresbyter exequias, aliasque functiones peragere potest; ac ipsi debetur tantum intortitia, quae circa cadaver ponuntur: *Ibid. dub.* 3.

30. Cadaverum defunctorum Societati Salutis cum aliis sodalitiis, dummodo sit invitata, exequias prosequi licet: *Bononien.* 10. *Junii* 1724 *dub.* 10.

31. Licet haeredibus defunctorum terra Peschi Constantii solum Parochum asciscere in comitatu cadaverum, quae tam in Ecclesia Matrici, quam in aliis, in quibus fuerit electa sepultura, tumulanda sunt, sed quatenus Presbyteros accersere haeredes velint, esse illos praeferendos Ecclesiae Matricis in numero ipsis beneviso: *Nullius, seu Montis Casini* 26. *Januar.* 1726 *dub.* 9.

32. In cadaverum funus cohonestando, quae in Ecclesia PP. Conventualium Montis Aerei humari debent, Archipresbyter incedere sub illorum Cruce tenetur, non autem propriam valet elevare Crucem: *Volaterana* 16. *Martii* 1726 *dub.* 4.

33. Haud idem Archipresbyter dicti loci ingredi potest cum Cruce, et

(10) Card. Archiepiscopo Mediolanensi super observantia videlicet, et praxi decreti Concilii Provincialis primi, et secundae Synodi Dioecesanae S. Caroli Borromaei, an videlicet Parochi in Processionibus, et Funeribus erigant Crucem, interveniente Capitulo Metropolitaneo, vel altero Ecclesiae Collegiatae: *Ead. Caus.* 13. *Decem.* 1723. §. 3.

(11) Instructio fuit, ut Episcopus referret numerum Religiosorum in dicto Conventu degentium, et an iidem sint exempti a sua jurisdictione, vel potius sint subjecti: *Ead. Caus.* 23. *Febr.* 1726 §. 2.

stola eorum Ecclesiam, et super defunctorum cadaveribus, quae tumulo ibidem mandantur, officium celebrare valet: *Ibid. dub.* 5.

34. Ad rogatum, an Parochi civitatis Pisauri haeredes defuncti ad exponendum funus juxta qualitatem et graduum personarum cogere possent? antea S. C. rescripserat, ut Episcopus auctoritate S. C. procedat prout de jure; modo decretum confirmavit: *Pisauren. Quartae Funeralis* 15. *Maii* 1728 *dub.* 2. *confirmat.* 14. *Maii* 1729.

35. Quum Patres Reformati S. Francisci terrae Montellae causa electionis sepulturae in eorum Ecclesia non accito Capitulo contra immemorabilem consuetudinem de mane processerint ad domum defunctae Johannae Lambucci, et admonito Parocho, eoque recusante, licet expectato cadaver illico ad eorum Ecclesiam detulerint, non obstante, quod in itinere supervenisset mandatum Vicarii Generalis, ne sub poena excommunicationis ipso facto incurrenda, cadaver e Parochiae finibus amoverent. Quaesitum igitur est, an licitum fuerit Patri Guardiano deferre cadaver non obstante Episcopi inhibitione, et proinde an Censurae sustineantur? S. C. responsum dedit, quod suspensis Censuris, Patres imposterum se abstineant a similibus: *Nuscana Funeris* 14. *Januar.* 1730.

36. In comitatu pauperum defunctorum, qui Ecclesiae Archipresbyterali, et Collegiatae, vel Parochialibus loci Campobassi subsunt, et gratis deferuntur, totum Corpus Collegii, seu Capituli, non autem Archipresbyter, cui defunctus erat subjectus, potest intervenire, sed non tenetur: *Bojanen. Jurium Parochialium, et Praeeminentiarum* 24. *Maii* 1732 *dub.* 12.

37. Mos erat in civitate Tolentina, ut cadavera prius deferantur ad propriam Ecclesiam Parochialem, inde vero ad Ecclesiam, in qua vel sepulchrum gentilitium conditum erat, vel sibi viventes sepulturam elegerant: inde vero quum plures dissentiones inter utriusque Ecclesiae Ministros ortae fuissent, postulavit Episcopus, ut S. C. definiret cadavera directe deferri debere ad Ecclesiam, in qua electa fuerit sepultura, absque praecedenti delatione ad Parochialem, prout fuit definitum: *Tolentina Funerum* 6. *Febr.* 1734.

38. Patres Reformati, in quorum Ecclesia defunctus elegit sepulturam, funus comitari, ac cadaver asportare sine consensu, et praesentia, vel Archipresbyteri Cathedralis Ecclesiae, vel Canonici Coadjutoris actualem curam exercentium, eorumque interventu nequeunt: *Tusculana Funerum* 24. *Julii* 1734 *dub.* 1.

39. Et postquam dicti Patres per horae spatium Archipresbyterum vel illius Coadjutorem prius monitum expectaverint, absque illorum interventu cadaver ad eorum Ecclesiam deducere possunt: *Ibid. dub.* 2.

40. Et ad dubium exhibitum; an in cadaverum comitatu ad Ecclesiam PP. Reformatorum ab haeredibus defuncti praeter Archypresbyterum seu ejus Coadjutorem Ecclesiae Cathedralis sint invitandi tot sacerdotes seculares, quot Religiosi? S. C. respondit: Ad Card. Episcopum juxta mentem: *Ibid. dub.* 3.

41. Cadavera defunctorum, quae humanda sunt in Ecclesia PP. Carmelitarum ad illam recto tramite deferri; nec inspecta asserta consuetudine prius asportari, ac exponi in Ecclesia Parochiali terrae Cantalupi debent: *Sabinen. Funerum* 29. *Januar* 1735 *dub.* 2.

42. Ac in comitatu cadaverum ad Ecclesiam PP. praedictorum Archi-

presbyter debet sub sola Cruce dictae Ecclesiae tumulantis incedere, nec potest propriam Crucem elevare, et sic sub utraque incedere: *Ibid. dub.* 3.

43. Cadavera pauperum ad Ecclesiam Parochialem loci Scapezzani deferendi onus Parocho, non Parochiae incolis, qui ad illa apportanda cogi non valent, incumbit: *Senogallien. Funerum* 19. *Decem.* 1739 *dub.* 4.

44. Non licet ad formam sententiae Ordinarii Societati Orationis, et Mortis civitatis Centumcellarum levare cadavera quomodolibet mortuorum sive in civitate, sive in navibus, sive in campestribus, irrequisito Parocho: *Viterbien.* 16. *Decem.* 1741 *dub.* 2.

45. Sodales autem dicti Sodalitii requisiti a Parocho, ut eum associent ad levandum, et deferendum aliquod ex supra dictis cadaveribus, ipsi accedere, et illud comitari ad formam sententiae Ordinarii, tenentur: *Ibid. dub.* 3.

46. In casu recusationis unam ex cunctis Societatibus potest Parochus invitare: *Ibid. dub.* 4.

47. Neque eisdem Sodalibus vexillum apponere in capite feretri praesente Cruce Parochi licet: *Ibid. dub.* 5.

48. Atque Capellanis Societatum dictae Urbis in comitatu cadaverum, quae sunt humanda tam in eorum Ecclesiis, quam in Parochiali, seu aliis, deferri stolam praesentibus Parocho, vel Vice-Parocho licet: *Ibid. dub.* 5.

49. Ac in dubiis, an Parochus possit subrogare Vice-Parochum in comitatu cadaverum, quae sepeliuntur sive intra, sive extra Parochialem? et quatenus affirmative.

50. An ipso quomodolibet impedito, faciendum sit funus supra dictis cadaveribus a Vice-Parocho cum solita exactione emolumentorum? rescribitur, servandam esse Concordiam approbatam a Card. S. Cruce, et in casu interventus Vice-Parochi deberi ei solita emolumenta: *Ibid. dub.* 7 *et* 8.

51. Cadavera defunctorum, quae in Sepulcro conduntur Ecclesiae conventus S. Mariae de Monte Carmelo Patrum Minorum Strictioris Observantiae oppidi Collis Torti, ad illam recta via deferri non debere, sed asportanda prius esse ad Ecclesiam Parochialem, et eorum ibi exequias fieri S. C. resolvit: *Larinen.* 14. *Maii* 1746 *dub.* 5. *confirmat.* 9. *Julii ejusd. anni.*

52. Quum esset cadaverum funus prosequendum, quae in Ecclesia PP. Carmelitarum civitatis Trani sepultura afficienda sunt, iidem Patres ad levandum Archipresbyterum Curatum ab Ecclesia Cathedrali unica Parochiali tenentur: *Tranen. Juris Funerandi, et Processionis* 21. *Novem.* 1750 *dub.* 1.

53. Nonnullis ex iisdem Patribus non intervenientibus una cum aliis in Ecclesia Cathedrali non licet se immiscere per viam, aut in domo defuncti una cum aliis Regularibus jam in ordine supplicationis incedentibus: *Ibid. dub.* 2.

54. Elapsa autem hora morae in dicta Ecclesia Cathedrali, definitum fuit, licere Patribus cadavera levare, illaque in eorum Ecclesiam tumulanda absque Archipresbyteri interventu deportare: *Ibid. dub.* 3.

55. Et in dubio: An cadaverum funus comitando, quae ad sepulturam dantur in Ecclesia Patrum, iisque intervenientibus incedere Archipresbyter sub eorum cruce, vel Regulares sub cruce Ecclesiae Cathedralis solius Parochialis, teneantur?

56. Et an Archipresbyter ingredi Ecclesiam PP. cum cruce, et stola, et super cadaveribus ibidem tumulandis officium celebrare possit? videatur particulariter respondit S. C.: *Ibid. dub.* 4, *et* 5.

56. Ac dum ducitur supplicatio funebris per viam una cum cadavere ad Ecclesiam tumulantem dictorum PP. praeter praecentionem antiphonae, praecentio etiam psalmorum ab Archipresbytero Curato, non a dictis Patribus fieri debet: *Ibid. dub.* 6.

57. Capitulum ejusdem Ecclesiae Cathedralis invitatum ad cadavera, quae in Ecclesia dictorum PP. tumulantur, associanda, illam Ecclesiam ingredi cum cruce propria, et stola, ibique officia, aliasque funebres functiones super cadaveribus absolvere potest: *Ibid. dub.* 7.

58. Inter Archipresbyterum, et Clerum Secularem oppidi Dungi occasione funeris exortis controversiis super cadaverum comitatu, rescriptum fuit ad dubia exhibita, ut coadjuvarentur probationes tam super Collegialitate, quam super consuetudine rerum controversiarum: *Comen. Funerum, et Functionum Conventualium* 5. *Julii* 1749. Reproposita causa resolutum fuit, quod Archipresbyter, et omnes Capituli Cleri secularis Presbyteri cadaverum exequias prosequendo ad Ecclesiam PP. Reformatorum sub illorum cruce incedere non teneantur, neque proinde ambo propriam elevare crucem; sed iidem Patres sub dicti Cleri cruce interveniente Capitulo incedere debent: 19. *Decem.* 1750 *dub.* 1.

59. In eodem etiam comitatu dictis Archipresbytero, et Cleri secularis Presbyteris praefatam PP. Reformatorum Ecclesiam cum stola, et elevata cruce ingredi licet: non autem ad ejusdem Ecclesiae fores sistere, ibique ultimum defuncto vale dicere, tenentur: *Ibid. dub.* 2. (12)

60. Insuper in cadaverum comitatu associatione non tot presbyteros seculares, quot vocantur Regulares, invitari debere; sed invitato tantum actuali Parocho; ipsorum funerum pompam ab haeredum arbitrio pendere S. C. sancivit: *Ibid. dub.* 3.

61. Dictique Patres pro eodem comitatu invitati, ad levandum Parochum ab Ecclesia Parochiali accedere

(12) Etiam in S. C. Rituum ad dirimendas nonnullas controversias exortas inter sacerdotem Julium, alios fratres de Tufinis oppidi Petritoli ex uno, et Parochos dicti oppidi, et Ittis ex altera partibus super associatione cadaverum ad Ecclesiam regularium, nec non super emolumentis Parochis debitis Card. Caprara Ponente proposita fuerunt seq. dubia.

1. An parochi teneantur associare cadavera tumulanda in Ecclesia regularium usque ad crucem, vel potius usque ad januam Ecclesiae, ibique dare ultimum vale: et quatenus affirmative ad secundam partem. 2. An regulares, quatenus associationi non fuerint invitati, teneantur expectare, et recipere cadavera in janua earum Ecclesiae? 3. An liceat haeredibus defuncti asportare cadavera e propriis domibus ad Ecclesiam Parochialem per modum depositi, antequam illa processionaliter deferantur ad Ecclesiam Regularium, et Parochi teneantur recipere; et quatenus affirmative: 4. An, et quale emolumentum debeatur Parochis ratione ejusdem depositi? 5. An Parochis caeterisque ecclesiasticis associantibus cadavera ad Ecclesiam Regularium liceat exigere pro dicta associatione majorem eleemosynam, et emolumentum, seu potius illud dari solitum occasione associationis faciendae ad Ecclesiam? 6. An ceteri Ecclesiastici, et Confratres associantes cadavera teneantur introire Ecclesiam Regularium, ibique solitas sacras preces una cum Regularibus canere, et totum Officium absolvere? S. C. utraque parte informante, visisque juribus hinc inde deductis rescribendum censuit: Ad 1. Negative ad primam, affirmative ad secundam partem. Ad 2. Affirmative. Ad 3. Affirmative in omnibus, petita tamen, quamvis non obtenta licentia Parochi. Ad 4. deberi Parocho intortitia tantum, quibus cadaver expositum fuit, dummodo aliquas preces expleverit. Ad 5. negative ad primam partem, affirmative ad secundam. Ad 6. in casu, de quo agitur, serventur Constitutiones Synodales. Et ita declaravit, ac servari mandavit in *Causa Firmana Funerum* die 7. Maii 1763.

tenentur, non autem ipse Parochus pro hujusmodi effectu, se privatim ad domum defuncti juxta praetensam consuetudinem conferre debet: *Ibid. dub.* 5.

62. Cadavera eligentium sepeliri cum habitu S. Francisci Patrum Reformatorum patenter discooperta ad Ecclesiam, et locum sepulturae deferri debere; non autem super iisdem cadaveribus solitum pallium, et tegumentum Mortuarium imponendum esse S. C. decidit: *Ibid. dub.* 6.

63. In cadaverum funere cohonestando, quae in Ecclesia S. Petri Minorum de Observantia terrae Centi tumulantur, Parocho SS. Sebastiani, et Rocchi, ubi cura animarum translata fuerat ab Ecclesia PP., cui unitum jamdiu fuerat beneficium curam animarum adnexam habens, ingredi cum stola, et cruce elevata non licet; sed ad ejusdem Ecclesiae fores sistere, ibique ultimum vale defuncto dare tenetur: *Bononien. Funerum* 18. *Sept.* 1751.

64. Mulieres Societatis utriusque sexus SSmi Nominis Jesu oppidi Viqueriae Consorores Peregrinae nuncupatae nequeunt ad formam Decreti associare cadavera sub speciali vexillo; licet hanc associationem permissam ex universalis regionis consuetudine reputent, cujus vigore Mulieres Sodalitiis adscriptae sub proprio vexillo funeribus interveniunt: *Derthonen. Visitationis* 26. *Januar.* 1760. *dub.* 18.

65. In associanda cadavera praecentio antiphonae *Exultabunt Domino*, dum cadaver e domo defuncti effertur, facienda est a Parocho non a prima Capituli Cathedralis Ecclesiae Dignitate: *Faventina Praeeminentiarum, et Funerum* 7. *Junii* 1760 *dub.* 2.

66. Ac juxta solitum Parocho cadaveris defuncti comitanti funus ad Ecclesiam Cathedralem cum stola, et erecta cruce ingredi licet: *Ibid. dub.* 3. *confirmat.* 11. *April.* 1761.

67. Capitulo insuper ejusdem Ecclesiae Cathedralis interveniente cadaveris comitatui supplicatio funebris convocari, et incipere in Ecclesia eadem, non in Ecclesia Parochiali defuncti debet, etiamsi antea initium a domo defuncti sumeret: *Ead.* 11. *April.* 1761 *dub.* 1.

68. Occasione cadaverum comitatus, quae tumulo in Ecclesia S. Francisci terrae Sublaci mandantur, Canonici Capituli Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Andreae, etiam non invitati, quum de eorum Parochiae incolis ageretur, intervenire possunt: *Nullius, seu Sublacen. Funerum* 30. *Maii* 1761 *dub.* 1.

69. Dictumque Capitulum ad funus accedens semper, et quandocumque associare cadaver usque ad januam Ecclesiae S. Francisci tenetur; nec ei licet idem cadaver tantum usque ad Ecclesiam S. Mariae ad Nives prosequi, committendo alteri ex Beneficiatis dictae Collegiatae ulteriorem associationem, uti consuetudo vigebat: *Ibid. dub.* 2.

70. Ecclesiae S. Athanasii Collegii Graecorum Urbis impertita fuit gratia juris funerandi cadavera Graecorum sepulturam eligentium, etiam extra Collegium in Urbe decedentium, salva quarta funebri pro Parochiis latinis: *Romana Juris Funerandi* 27. *Junii* 1761.

71. Occasione comitatus cadaverum terrae Costacciari PP. Minorum Conventualium S. Francisci ita se gerere debent, ut servetur solitum juxta mentem, sive cadavera in Ecclesia Parochiali S. Marci, sive in eorum Ecclesia S. Francisci sepulcro mandantur: *Eugubina Jurium Parochialium* 8. *Maii* 1762 *dub.* 2.

72. Patres vero praedicti occasione

tumulationis cadaverum in eorum Ecclesia non tenentur ad illa associanda, sed illa expectare possunt in janua propriae Ecclesiae: *Ibid. dub.* 3.

73. Et in comitatu cadaverum sive ad Parochialem Ecclesiam, sive ad aliam licet haeredibus defunctorum tot Regulares invitare, quot invitantur Presbyteri seculares etiam reluctante Parocho, sicut et in reliquis funerum pompa pendere ab eorumdem haeredum arbitrio debet: *Ibid. dub.* 3.

74. Concessa Ecclesia Parochiali S. Laurentii Castri Butrii Fratribus ordinis Servorum B. M. V. de consensu patronae Communitatis, exortae fuerunt nonnullae controversiae, quas S. C. ita absolvit; pro comitatu quippe cadaverum invitari praelative non debent Religiosi conventus dicti ordinis, quatenus praeter Parochum actualem vocari velint alii Presbyteri, sive Clerici seculares, vel Regulares; sed est in testatorum, vel haeredum libertate invitare Presbyteros, vel Clericos sibi benevisos, vel Seculares, vel Regulares cujuscumque ordinis, etiam ad exclusionem dicti conventus Religiosorum: *Bononien.* 3. *Julii* 1762 *dub.* 4. *confirmat.* 23. *April.* 1763.

75. Et testatores, vel haeredes vocare possunt ad libitum, sive uti Capellanos Conductitios, sive uti Capitulum Claustrale, Religiosos dicti conventus, quando ipsi tantummodo ad comitandum funus cadaverum invitantur: *Ibid. dub.* 5. *confirmat. ibid.*

76. Ac an eadem libertas competat testatoribus, vel haeredibus, quatenus praeter dictos Religiosos, etiam alii Presbyteri, vel Clerici Seculares invitantur; sive teneantur testatores, et haeredes eosdem Religiosos vocare uti Capellanos conductitios, quando alii Presbyteri, et Clerici similiter uti Capellani conductitii invitantur, adhoc dubium in 4. dubio fuisse provisum respondetur? *Ibid. dub.* 6. *confirmat. ibid.*

77. Et ad dubium: An salva praecedentia Parocho stola induto, et qui funus comitatur, debita, praecedentia, et dignior locus Presbyteris, et Clericis Secularibus super Religiosos dicti conventus comitatui cadaverum, uti Capellanos conductitios intervenientes, seu dictis Religiosis debeatur? rescripsit S. C. praecedentiam Presbyteris, et Clericis Secularibus intra eumdem ordinem deberi: *Ibid. dub.* 7. *confirmat. ibid.*

78. Non autem eadem praecedentia dictis Religiosis debetur super Presbyteros, et Clericos Seculares, quando ipsi interveniunt, ut Capitulum Claustrale: *Ibid. dub.* 8. *confirmat. ibid.*

79. Imo dicta praecedentia non debetur P. Priori ejusdem conventus casu, quo non sit Parochus, super Presbyteros, et Clericos Seculares, quatenus ipse cum aliis Religiosis sui conventus intervenientibus tam Collegialiter, quam uti Capellanis conductitiis, adsit: *Ibid. dub.* 9. *confirmat. ibid.*

80. Nec possunt laici conversi dicti conventus cum Presbyteris, et Clericis tam secularibus, quam Regularibus invitatis, ac intervenientibus tanquam Capellanis conductitiis commisceri: *Ibid. dub.* 10. *confirmat. ibid.*

81. Cadaver Sylviae Paglia nequit contra Decretum Episcopi, qui ad instantiam PP. Minorum Conventualium funus illius agendum mandaverat in Ecclesia S. Francisci, ubi sepulcrum familiae adest, ad Ecclesiam Cathedralem, ut mortuo inferiae solvantur, asportari: *Civitatis Castellanae Funerum* 18. *Febr.* 1764 *dub.* 1.

82. Occasione exortae controversiae inter Parochum Ecclesiae S. Mariae Transpontinae cum Parochis Urbis de

funere agendo militum praesidiariorum Arcis S. Angeli, quaesitum fuit: An funera militum praefatorum recipientium stipendium militare, atque decedentium intus, vel extra dictam Arcem, semper pertineat ad Ecclesiam Parochialem S. Mariae Transpontinae? et S. C. affirmativum dedit responsum ad formam additionis *ad cap. tertium* statuti Cleri Romani (13); etiamsi milites diu, noctuque morantes in Arce extra eam casu moriantur: in reliquis negative rescripsit: *Romana Funerum* 2. *Martii* 1765.

83. In associandis cadaveribus defunctis in ambitu Ecclesiae S. Nicolai, quae in quavis Ecclesia sive Seculari, sive Regulari ejusdem ambitus sepultura afficiuntur, interveniente Capitulo Ecclesiae Cathedralis, munus Parochi expleri haud a Vicario dictae Ecclesiae S. Nicolai debet, sed a Vicario Capituli Cathedralis. In civitate enim Andriae Ecclesia Cathedralis sola est Parochialis, aliae coadjutrices sunt: *Andrien.* 24. *Januar.* 1767 *dub.* 2. *confirmat.* 19. *Sept. ejusd. anni.*

84. Vicarius Ecclesiae praedictae S. Nicolai non tenetur elevare crucem Parochialem a Cathedrali, sed uti potest propria cruce in cadaveribus associandis defunctorum intra dictae Ecclesiae ambitum, et in eadem, vel in aliqua quacumque praeter Cathedralem ejusdem filiales Ecclesias sepeliendorum, minime interveniente Cathedralis Capitulo: *Ibid. dub.* 10. *confirmat. ibid.*

85. Postmodum fuerunt disputata, ac alia definita dubia: nempe in associatione Parochiae incolarum qui intra Cathedralis Ecclesiae ambium moriuntur, ac quibus in Ecclesia S. Nicolai, aut in alia ambitus ejusdem sepultura datur, Parochiale exercitium a Vicario Cathedralis Ecclesiae expleri debet: *Ead.* 15. *Sept.* 1770 *dub.* 1.

86. Item in comitatu cadaverum defunctorum in ambitu Ecclesiae S. Nicolai, et in Ecclesia Cathedrali tumulandorum expleri debet exercitium Parochiale a Vicario S. Nicolai: *Ibid. dub.* 2.

87. Ac in associandis cadaveribus defunctorum in ambitu Ecclesiae S. Nicolai, et sepeliendorum in Ecclesiis Parochialibus sitis in ambitu Ecclesiae Cathedralis Parochiale exercitium a Vicario S. Nicolai debet expleri: *Ibid. dub.* 3.

88. Et in comitatu denique cadaverum, quae in ambitu Ecclesiae S. Nicolai e vita migrant, ac in sepulcro Ecclesiarum Regularium in ambitu Ecclesiae Cathedralis existentium conduntur, munus Parochiale a Vicario S. Nicolai fungi debet: *Ibid. dub.* 4.

89. Super cadavere defuncti potest fieri funebre officium a Clero Ecclesiae Filialis S. Mariae de Castello Civitatis Castrivillarum intra limites alterius Parachiae S. Juliani sitae, dummodo tumulandus eidem Parochiae S. Juliani non sit subjectus: *Cassanen.* 11. *Julii* 1767 *dub.* 6.

90. Quum controverteretur; an in comitatu cadaverum, quae in civitate Narniae deferuntur ad Ecclesiam propriam Parochialem sive ad aliam, Capitulo Ecclesiae Cathedralis accito, semper, et quomodocumque praecedentia Parocho defuncti competat? respondetur, dilata, et coadjuventur probationes super consuetudine: *Narnien. Jurium Parochialium* 13. *Julii* 1771 *dub.* 1.

(13) §. 21. ubi in additione habetur „Milites „vero, qui in stationibus, seu Quarteriis pernoctant, et extra illas habent propriam domum, „seu domicilium, ad Parochiam domicilii spectent, exceptis Militibus Praesidiariis Magnae „Arcis S. Angeli, quatenus ibi diu, noctuque „commorentur, et moriantur, quos tunc ad „Parochiam ejusdem Arcis, seu B. M. Transpontinae dumtaxat spectare declaramus."

91. Cadaver eorum, qui sunt de Capituli Ecclesiae Cathedralis gremio jus exequias, aliasque funebres functiones peragendi occasione eorumdem tumulationis in Ecclesia S. Johannis ad Studiorum Universitatem spectante ad Capitulum spectare: *Maceraten. Juris Funerandi 2. Decem.* 1780 *dub.* 1.

92. Item decidit S. C. pro cadaveribus Parochiae Capituli incolarum dictum jus spectare quoque ad Capitulum: *Ead.* 7. *Julii* 1781 *dub.* 1.

93. Associandi causa cadavera Religiosi Reformati terrae Jovis, an teneantur accedere ad Ecclesiam Parochialem? S. C. decisionem protelavit, et dixit ad mentem (14). Aderat enim consuetudo diuturna, ut duo, vel tres Patres tantum cum cruce elevata accederet ad Ecclesiam Parochialem, quam consuetudinem delendam esse Parochus asserebat: *Amerina Associationis Funerum* 28. *Julii* 1781.

94. Ecclesia S. Mariae de Platea terrae Montis Novi Matrix dijudicata fuit quoad actus praeeminentiales respectu Ecclesiae Patrum Reformatorum S. Crucis ejusdem terrae. Abbas itaque, et Parochus S. Mariae occasione cadaverum comitatus ingredi potest Ecclesiam S. Crucis cum stola, et cruce elevata, eamque sic retinere tempore funerum: *Senogallien. Praeeminentiarum* 27. *Martii* 1784 *dub.* 2.

95. Declaravit S. C. Patres Augustinianos Discalceatos Coenobii S. Laurentii Aquaevivae convenire non debere in Ecclesia Parochiali ad associanda ad propriam Ecclesiam cadavera. Patres enim praedicti exhibebant in eorum favorem Breve Urbani VIII., et Religionis Constitutiones, loci leges peculiares; e contra Parochus decretum Synodale confirmatorium S. C. Concilii rescriptum, sententiam AC., et civitatis Cuprae Montanae consuetudinem: *Ripana Funerum* 23. *April.* 1796 *dub.* 1.

96. Insuper voluit, ut in eo comitatu ingredi non valeat Parochus illorum Ecclesiam cum stola, et agere officium funebre: *Ibid. dub.* 2.

97. Hac de causa iidem Religiosi invitati ad associanda cadavera ad Ecclesiam Parochialem, in ea prius convenire non debent, sed in loco, ubi illa servantur: *Ibid. dub.* 3.

§. IV.

Cadaver quod Sepulturam.

1. Conquerente Parocho, quod nonnullae Societates absque praecedenti legitima facultate juris sepeliendi consuevissent in earum Oratoriis Sodalium cadavera humare, propositum fuit dubium: An eisdem liceat? et non licere fuit responsum: *Nullius* 17. *Aug.* 1652.

2. Ad hoc dubium: An Sodales nulla facta sepulturae electione tumulo eorum Ecclesiae mandari possunt? negativum attulit S. C. responsum: *Neapolitana Electionis Sepulturae* 13. *Febr.* 1666.

3. Exortis controversiis inter monasterium Monialium S. Clarae civitatis Laudis Pompejae Regularibus S. Francisci de Observantia, et Parocho S. Blasii, intra cujus limites monasterium, et domus existebant, subjectum, super jure sepeliendi, loquendo de personis secularibus, quae monialibus inserviebant, et in domibus extra Clausurae septa constitutis, sed exteriori murorum recinctu inclusis cum monasteriis; S. C. censuit eorum cadavera in Parochia, nisi fuerit ab eis alibi sepultura electa, esse human-

(14) Et mens est, ut inquiratur, an Fratres intendant accedere duo, aut tres ad Ecclesiam Parochialem vel Domum defuncti; utaut alii in alio expectare, possint funus, et deinde eidem se jungere: *Ead. Caus.* 28. *Julii* 1781.

da: ***Lauden. Jurium Parochialium*** 14. *April.* 1685.

4. Exhibito dubio: An Canonicus decedens, non electa sibi sepultura, debeat humari in Ecclesia Cathedrali tanquam sua Parochia, vel in Parochia domicilii, vel in sepulcro suorum majorum? rescripsit S. C. in Cathedrali, si in ea adsit proprium Canonicorum sepulcrum, sin minus in sepulcro majorum, alias in sua Parochia: *Tyburtina Juris Administrandi Sacramenta, et Funerandi* 12. *Maii* 1685 *dub.* 2.

5. Ad dubium, an Societas S. Mariae Coronatae, seu Suffragium Bononiae aggregata Archiconfraternitati Suffragii de Urbe possit per ejus Capellanos in sepulchris existentibus in ejus Ecclesia sepelire cadavera eorum, qui in ea sibi elegerunt sepulturam? rescribitur esse danda decreta in Lunen. Sarzanen. 19. Aug. 1690, et 13. Januar. 1691 (15): *Bononien. Jurium Parochialium* 17. *Novem.* 1691 *dub.* 4.

6. Quaeritur, an, et ubi sepelienda sint cadavera inservientium Monialibus monasterii S. Matthaei Congregationis Lateranensis Spoleti, et degentium in domo extra fabricam, et atrium monasterii constructa, qui sepulturam non elegerint? respondit S. C. in Ecclesia Parochiali: *Spoletana Jurium Parochialium* 19. *April.* 1692 *dub.* 3.

7. Ad dubium, an ex vigente sepulchro pro Canonicis in Ecclesia Cathedrali, si sepulturam non elegerint, Canonicorum cadavera sint tumulanda in dicto sepulchro, sive in Parochia domicilii? S. C. respondit danda esse decreta in Tyburtina Juris Administrandi Sacramenta, et Funerandi 12. Maii 1685 (16): *Tolentinaten. Jurium Parochialium* 11. *Sept.* 1694 *dub.* 3.

8. Quum Laurentius Crescius a quatuordecim annis circiter miles Praesidiarius Arcis S. Angeli in morbum incidisset, illico se ad propriam domum transtulit, ubi uxor cum familia degebat, sitam in Parochiali Ecclesia SS. Simonis, et Judae, et ibi mortuus, et humatum ejus cadaver est; hinc orta quaestione inter Parochos nempe praedictae Ecclesiae, et S. Mariae Transpontinae, intra cujus Parochiae limites dicta Arx sita est, S. C. censuit in casu, de quo agitur, cadaver illius rite, et recte non fuisse tumulatum in Ecclesia praedicta: *Romana Juris Sepeliendi* 17. *Aug.* 1697 (17).

9. Quaeritur, an Canonicus Ecclesiae Cathedralis nulla facta electione sepulturae humari debeat in dicta Ecclesia, vel in Parochiali? censuit esse sepeliendum in Ecclesia Cathedrali, ubi adest sepulchrum: *Narnien. Jurium Parochialium* 26. *Sept.* 1699 *dub.* 2.

10. Canonicis Collegiatae Ecclesiae S. Mariae civitatis Foggiae pro decimis a defuncto in vita non solutis impedimentum sepulturae cadaveris hujus defuncti objicere nec licitum, nec aequum esse putatur: *Trojana Funerum* 21. *Maii* 1701 *dub.* 9.

11. Oblatae mulieres degentes in Conservatorio SS.mae Conceptionis sub instituto S. Clarae Casalis Pentae terrae S. Severini morientes sine sepulturae

(15) Nam pluries a S. C. decisum fuit, in Ecclesiis Societatum haberi potest sepultura, sed de licentia Episcopi. Vide Bened. *XIV.* Inst. Eccles. *CV.* §. 124. Semper in hisce quaestionibus S. C. ante oculos habuit jura Parochialia, Episcopi recusationem, ac Synodales Constitutiones.

(16) *Dub.* 2. *Vide num* 4.

(17) Rationes Parochi S. M. Transpontinae Advocatus Dominicus Ursaya in hac causa feliciter sustinuit, et edidit in *Discep. Eccles. XIV.* tom. 2, part. 2 per tot. ubi subjungit „Idemque postmodum, nulla facta mentione hujus rescripti determinatum fuit in *Stat. Clar. Urb.* cap. 3. de *Jur. eligend. Sepult.* § 21 in addit *Vers Milites vero*, contrarium determinando quoad alios Milites Stationarios Urbis, circa quod declaratur, illos spectare ad illam Parochiam, in qua domicilium habent."

electione in Parochiali Ecclesia sunt tumulandae: *Salernitana Jurium Parochialium* 19. *Aug.* 1702 *dub.* 4.

12. Cadaver Sanctis Primaverae est traducendum soluta quarta, cui de jure, ab Ecclesia Cathedrali Aesii, ubi per modum provisionis sepultum fuit, ad Ecclesiam PP. S. Dominici dictae civitatis, in qua adest majorum sepulcrum, ad effectum illud in dicto sepulcro tumulandi. Nam exorta erat haec controversia, quod ille Sanctes Primavera e domo rurali paterna in Parochia S. Mariae Plani sita causa studiorum ad civitatem profectus, habitavit sub Parochia PP. dictorum per aliquot annos; at vitam deseruit in dicta Parochia S. Mariae: *Aesina Juris Sepeliendi* 15. *Decem.* 1703.

13. Cadavera impuberum oppidi Varalli non debere ex aliqua speciali consuetudine humari in constituta sepultura in Ecclesia Parochiali existente; sed licitum esse Parentibus tam ante eligere pro illis sepulturam, quam post mortem illorum cadavera tumulari facere in proprio majorum sepulcro in Ecclesia Regularium extructo rescripsit S. C.: *Novarien. Funerum, et Jurisdictionis* 15. *Martii* 1704 *dub.* 1.

14. Et Parochi sub quacumque praetensione nequeunt differre, vel impedire; ne tempore debito cadavera ad sepeliendum deferantur: *Ibid. dub.* 5.

15. Post discessum Sodalitii SSmi Redemptoris ab Ecclesia S. Andreae de Valle prohibendum non est Patribus Theatinis exercere jus tumulandi cadavera in sepulcris Capellae SSmi Crucifixi in eadem Ecclesia sitae; licet praefata sepulchra expensis Confratrum constructa essent, et in quibus eorum cadavera humantur: *Romana Capellae* 28. *Junii* 1704 *dub.* 1.

16. Quum nova aedificetur Ecclesia Parochialis sub montis Guardeae Castri radicibus, quaeritur: An ossa defunctorum sint ab antiquo ad novum Coemiterium construendum transferenda? et S. C. assensa est: *Amerina Translationis Parochialis* 31. *Martii* 1708 *dub.* 1.

17. Cadavera Viatorum degentium in civitate Savonae, et in ea decedentium, quatenus ipsi sepulturam non elegerint, humari debent in Ecclesia Cathedrali; minime vero in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum oculos in mortem claudunt: *Savonen. Jurium Parochialium* 12. *Novem.* 1712 *dub.* 2.

18. Idem est servandum quoad Peregrinos in eadem civitate occumbentes: *Ibid. dub.* 5.

19. Et idem quoad Advenas, et Exteros quoscumque, qui non habentes animum permanendi in civitate Savonae, in ea tamen una cum eorum familiis habitantes, naturae cedunt: *Ibid. dub.* 8. Quod de Advenis statutum fuit, servari etiam debet quoad Cives Savonenses, qui patriis derelictis laribus, redeuntes animo solum ad tempus commorandi, domus consanguineorum, seu etiam paternam inhabitant: *Ead. Caus.* 3. *Decem. ejusd. anni dub.* 11.

20. Gubernator, ejusque Vicarius, Magistratus, et Officiales stipendiati quicumque missi a Principe ad regimen civitatis Savonae, habitantes in eadem civitate, vel in domo publica, vel privata publicis sumptibus conducta, si absque sepulturae electione expiraverint, eorum cadavera ad Ecclesiam Cathedralem deferenda, ibique tumulanda erunt; minime vero in Ecclesia Parochiali, intra cujus limites decesserint: *Ibid. dub.* 13.

21. Quod si praedicti, Cives Savonenses forent, et habitarent in domo propria, vel privata publicis sumptibus conducta eorum cadavera in Eccle-

sia Parochiali, intra cujus ambitum extremum diem effuderint, tumulari debent: *Ibid. dub.* 15.

22. Officiales Belli quocumque nomine nuncupentur habitantes in praefata urbe, vel in stationibus, et domo publica, vel privata, si absque sepulturae electione interierint, eorum cadavera sepeliri debent in Ecclesia Cathedrali, minime vero in Ecclesia Parochiali, intra cujus ambitum e vita migrant: *Ead. Caus.* 21. *Januar.* 1713 *dub.* 17.

23. Quod si dicti Officiales fuerint Savonenses Cives, eorum cadavera in Ecclesiis Parochialibus, si absque sepulturae electione supremum diem expleverint, tumulanda erunt: *Ibid. dub.* 20.

24. Milites omnes habitantes in urbe saepedicta, vel in stationibus, et domo publica, vel privata una cum eorum familiis, et in ea decedentes, si sepulturam non elegerint, eorum cadavera in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum vita privantur, sepeliri non debent, sed in Ecclesia Cathedrali sunt tumulanda: *Ead. Caus.* 13. *Maii ejusdem anni dub.* 22.

25. Secus vero agendum erit, si milites praedicti Cives Savonenses fuerint: *Ibid. dub.* 24.

26. Mancipati in carceribus criminalibus Gubernatoris urbis Savonae, sive sint Savonenses, sive exteri, si perierint, sepultura sibi non electa, humari debent in Ecclesia Cathedrali, exclusa Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum reperiuntur carceres: *Ibid. dub.* 26.

27. In praedictis vero Parochialibus Ecclesiis sepeliri debent cadavera detentorum in carceribus civilibus, vulgo dictis *malae paghae*, si absque sepulturae electione ab hominibus demigraverint: *Ibid. dub.* 28.

28. Damnati ad mortem si sepulturam non elegerint eorum cadavera humari debent in Ecclesia Cathedrali, minime vero in Ecclesia Parochiali carcerum: *Ead. Caus.* 17. *Junii ejusd. anni dub.* 30.

29. Tripartita invaluit controversia super tumulatione cadaveris Comitis Caesaris de Manellis, qui disposuit suum corpus sepeliri in Ecclesia PP. Cappuccinorum, quum venissent in tempore facultates suorum Patrum Superiorum, et in contrarium eventum in Ecclesia PP. S. Philippi, ubi ossa D. Comitissae Hieronymae requiescunt. Nam Parochus excitavit quaestionem de nullitate testamenti, deficiente legitima sepulturae electione; Patres Oratorii facultatem Superiorum requisitam non habuisse Patrem Guardianum afferebant; at Vicarius Generalis definitive pronunciavit super hac controversia, nempe cadaveris supra dicti in capsa reconditum, et in Ecclesia Mortis depositatum exequias comitari a praedicto Parocho ad Ecclesiam Cappuccinorum; alias nunc pro tunc gravamen multae pro quolibet die Parocho non obtemperante relaxavit. Hoc decretum Patribus Cappuccinis instantibus esse exequendum S. C. praecepit: *Aesina Sepulturae* 22. *Sept.* 1714.

30. Censuit S. C. Patres S. Augustini civitatis Astae Pompejae licite non potuisse tumulare corpus Comitis Eustachii Pallio, qui defuncta conjuge ab oppido Rinco se contulerat in eorum conventum, ubi solutis menstruis alimentis vitam seculari habitu ducebat, Priore Parochialis Ecclesiae S. Pauli, intra cujus limites conventus situs est, irrequisito; etsi electionis sepulturae Patres fidem producant: *Asten. Jurium Parochialium* 27. *Novem.* 1717 *dub.* 1. *confirmat.* 12. *Febr.* 1718.

31. Societas Orationis, et mortis loci Praedarii aggregata Archiconfraternitati mortis urbis nequit cadavera pauperum defunctorum, seu occisorum sepelire, quando ad ea humanda

paratus Parochus est: *Novarien. Aggregationis* 24. *Sept.* 1718 *dub.* 10.

32. Eadem tamen Societas, Parocho dicta cadavera tumulo contegere, et januas Ecclesiae aperire recusante, ea humare in Ecclesia Parochiali, eamque per vim aperire ad formam Bullae (18) potest, addendo S. C. ad mentem: *Ibid. dub.* 11.

33. Canonicus Ecclesiae Collegiatae S. Mariae oppidi Novarum, quae quadam Superioritate super ceteras Parochiales potitur, decedens in domo intra alterius Parochiae limites, quia dicta Collegiata caret aedibus Canonialibus, non electa sibi sepultura, debet tumulari in Ecclesia Collegiata, non in Parochia domicilii, dummodo adsit Canonicorum sepulcrum: *Derthonen. Jurium Parochialium* 3. *Decem.* 1718 *dub.* 16. confirmatum, et ampliatum etiam quoad Capellanos, et Inservientes, dummodo sepultura Canonicorum sit eis communis, vel habeant sepulturam pro se ipsis: 7. *Decem.* 1720.

34. Sepelire licet Societati Salutis terrae Medicinae in propria Ecclesia cadavera Confratrum, et Consororum, qui ibidem tumulum elegerint: *Bononien.* 28. *Julii* 1724 *dub.* 9.

35. Cadavera miserabilium an teneantur gratis tumulare Presbyteri Ecclesiae Matricis S. Mariae terrae Peschi Constantii, et quae sint dicendae miserabiles personae? S. C. jussit, ut servaretur Synodus Dioecesana: *Nullius seu Montis Casini* 26. *Januar.* 1726 *dub.* 11.

36. Constructa Ecclesia S. Mariae Liberatricis ex piorum eleemosynis in terra Scanni, inibi erecta fuit Laicorum Confraternitas, ad cujus instantiam S. C. decernit cadavera, qui deligunt sepulturam, posse in eadem Ecclesia inhumari absque Parochi venia, sed salvis Parochialibus juribus: *Valven. seu Sulmonen.* 10. *Maii* 1727 *dub.* 2.

37. Xaverius Casaburius a tredecim mensibus moram in civitate Cavae, Ludi-magistri munus exercens, trahebat, et e dicta civitate oriundus erat. Hujus cadaver licuit Josepho Catone Parocho Michaelis Archangeli tumulare, ubi defunctus sibi adoptavit sepulturam, non obstante Capituli Cathedralis contradictione, quia habuerat extructam sepulturam decreto Episcopi pro peregrinantibus in civitate Cavae: *Caven. Funeralium* 13. *Aug.* 1729 *dub.* 6. *confirmat.* 7. *Febr.* 1733.

38. Jus tumulandi cadavera, qui vitam ponunt repentina, aut violenta morte intra districtum Parochiarum civitatis Cavae, non spectat ad Capitulum Ecclesiae Cathedralis; sed ad proprios Parochos, et quoad Viatores, Peregrinos, et Advenas spectare ad Capitulum resolvit: *Ead. Caus.* 7. *Febr.* 1733 *dub.* 1.

39. Quod procedit etiam, si acceperint Sacramenta Poenitentiae, Eucharistiae, et Extremae Unctionis a Parocho proprio: *Ibid. dub.* 2.

40. Item de humatione Oriundorum Cavensium, ac exterorum, qui incolatum per decennium non fecerint, nec bona possident in eadem urbe,

(18) Pii IV. *Divina disponente* 17. Novem 1560 (Bull. Rom. tom. 4 port. 2. pag. 53), qua approbatur Archiconfraternitas Orationis, et mortis in Urbe instituta, et tribuitur eidem §. 12 facultas alias Societates extra Urbem aggregandi. Et quoad defunctorum corpora sepelienda decernit §. 9 „Et ipsi Guadriani, et Officiales, ac Con„fratres dictae Confraternitatis, et eorum Capel„lani quorumcumque pauperum decedentium cor„pora in Parochiali Ecclesia, sub qua ipsi pau„peres decesserint, seu illius coemeterio, si „coemeterium habuerit, dictae Confraternitatis „sumptibus, et expensis, ac cum suis facolis, „intorticiis, et candelis cum licentia tamen, „atque interventu ejus Rectoris, seu Vicarii, si „vocatus adesse voluerit, ita quod si adesse „noluerit dictae Confraternitati januas Ecclesiae „praedictae ad hunc effectum aperire omnino „teneatur; in forma consueta, et solemniter se„pelire, vel sepeliri facere, libere, et licite va„leant, eadem auctoritate, et tenore indulgemus."

necnon aliorum per transitum decedentium intra districtum alicujus Parochiae: *Ibid. dub.* 3.

41. Salvatoris de Nenna Sodalis Societatis SSmi Rosarii oppidi Montellae cadaver loco depositi conditum in sepultura veteri Parochialis Ecclesiae S. Nicolai est exhumandum, ac sepeliendum in nova sepultura ab eodem Salvatore electa, et a Societate praedicta in eadem Ecclesia constructa cum Episcopi venia pro Sodalibus; non autem est alio ferendum. Nam Capitulum Ecclesiae Collegiatae S. Mariae dictae terrae recondi in propria Ecclesia sola Parochia sibi arrogabat: *Nuscana Sepulturae* 28. *Januar.* 1736 *dub.* 3.

42. Patres Minores S. Francisci civitatis Maratheae humationem cadaveris Nicolai Rossi in sepulcro sito prope Capellam S. Mariae de Monte Carmelo in Ecclesia S. Mariae de Misericordia erectam, denegare non potuisse S. jam firmaverat C.; ac proinde in praefato sepulcro idem cadaver condendum decisum consentanee fuit: *Cassanen.* 28. *April.* 1736 *dub.* 7. *confirmat.* 1. *Sept. ejusd. anni.*

43. In monasterio S. Clarae civitatis Pinnae vitam naturae reddit puella Maria Nolli, quae ibi educationis gratia morabatur. Praepositus, et Canonici Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae S. Jo. Evangelistae, intra cujus limites monasterium reperitur erectum, eam ab Ordinario in Parochia tumulo contegere, et ab illis publicas super illius cadavere exequias persolvi obtinuerunt. Moniales vero contendebant ejusdem puellae cadaver in ipsarum Ecclesia terra obruendum esse, ibique funus a Dominicanis expleri debere, uti factum fuit. Proposito hinc congruo dubio, rescriptum fuit; praefatum cadaver in Monialium S. Clarae monasterio tumulari licuisse: *Pinnen. Sepulturae* 6. *Julii* 1737 *dub.* 1.

44. Licet Societati SSmae Assumptionis, et Rosarii civitatis Senogalliae sine Capituli Cathedralis Ecclesiae Curati venia cadavera Sodalium sibi eligentium sepulcrum in Ecclesia, seu Oratorio ejusdem Societatis tumulo mandare: *Senogallien. Juris Sepeliendi* 24. *Januar.* 1739 *dub.* 1.

45. Et Capituli Curatus praedictus non debet veniam sepeliendi cadavera etiam aliorum, etsi non Sodalium, qui sibi sepulturam optaverint in Ecclesia Sodalitii, concedere; sed venia ab Episcopo petenda est: *Ibid. dub.* 2.

46. Cadavera defunctorum inhumari possunt in Ecclesia seu Oratorio Sodalitii SSmi Suffragii salvis juribus parochialibus, invitis ipsis S. Mariae, ac SS. Johannis, et Pauli Loci Rapagnani Parochis, quatenus aliquis in eodem Oratorio sepulcrum selegerit: *Firmana Jurium Parochialium* 2. *Junii* 1736 *dub.* 5.

47. Concessa fuit titulo donationis Ecclesia nuncupata Nostra Domina de Campis a Guillelmo Cheisolmo Episcopo Ordini Fratrum Minorum Conventualium; et contradicente Capitulo Ecclesiae Cathedralis, dum fuisse donationem validam dubitabatur; licere dictis Fratribus abscondere in eadem Ecclesia cadavera eorum, qui in ea legerint sepulturam sub conditionibus tamen appositis in donationis instrumento (19) deciditur: *Vasionen. Jurium Paroch.* 17. *Febr.* 1742 *dub.* 2.

48. Monasterium Monialium S. Clarae terrae Maceratae Feltriae haud licet humare in ejus Ecclesia cadavera puellarum educationis causa ibidem commorantium, et in eodem monasterio decedentium, quando constet de sepulcri electione: *Feretrana Juris Sepeliendi* 21. *April.* 1742 *dub.* 1.,

(19) Nempe, ut Senarius ibi constitueretur Religiosorum numerus, quorum duo, vel tres audiendis Confessionibus, atque alter habendis concionibus vacarent: *Ead. Caus.* 20 *Jan.* 1742. § 1.

deinde recessit a decisis, et licere respondit inspectis circumstantiis: 1. *Sept. ejusd. anni*.

49. Edictum ab Archiepiscopo Neapolitano exercente suam ordinariam jurisdictionem in insula Prochyte latum anno 1736 de condendis eorum corporibus, qui sepulturam non selegerant in tribus Ecclesiis Granciarum, impugnat Emus Abbas Commendatarius, qui illorum corpora in Ecclesia Matre, et Parochiali condenda esse contendit. Hinc re in S. C. deducta; haec edictum praefatum ratum habuit; ac praecepit cadavera decedentium sine sepulturae electione intra fines designatos Ecclesiae B. Mariae Gratiarum, salvis omnibus juribus Parochialibus, in Ecclesia Matrice, et Parochiali ad sepulturam danda esse: *Neapolitana Decretorum* 29. *Febr.* 1744 *dub.* 4.

50. Quaesita S. C. quoad sepulturam incolarum Parochiae S. Mariae in Coelum Assumptae sitae in vico Collis Campi Rasci, ad quam etiam vicus Scandolarii pertinet, resolvit ipsius Paroeciae cadavera in sepulcrum inferre dictae Ecclesiae debere; posse vero in altera Ecclesia S. Sebastiani in vico Scandolarii sita cadavera humare; quum de eligentibus tumulum tantum agatur: *Fulginaten.* 19. *Aug.* 1752 *dub.* 4. *confirmat.* 12. *Maii* 1753.

51. Cadaver Sacerdotis Valentini Forconi, qui sub Parochia S. Catervi Canonicorum Lateranensium, quamvis ad Cathedralem Ecclesiam associatum fuerit a proprio Parocho ad Paroeciae regimen recens deputato, declaratum fuit, spectare ad Parochialem Ecclesiam, ex qua vivens, moriensque Sacramenta susceperat: *Tolentina Juris Sepeliendi* 11. *Aug.* 1753 *dub.* 1.

52. In favorem Ecclesiae S. Athanasii Collegii Graecorum Urbis concessum fuit pro gratia jus sepeliendi cadavera Graecorum etiam extra Collegium in Urbe decedentium pro Graecis eligentibus sepulturam tantum, salva quarta funerum pro Parochis latinis: *Romana Juris Funerandi* 27. *Junii* 1761.

53. Societas SSmae Conceptionis terrae Brixilli vigore aggregationis obtentae ab Archiconfraternitate Orationis, et mortis Urbis praevio Ordinarii assensu sepultura afficere potest cadavera pauperum, quae post spatium viginti horarum nolit Archipresbyter tumulare; etiamsi videtur aliquod praejudicium Archipresbytero, cujus Parochiae tenues sunt reditus, inferre: *Mutinen. Aggregationis* 20. *Novem.* 1762 *dub.* 1.

54. Non autem dicta Societas, salvis juribus Parochialibus, jus habet sepeliendi cadavera defunctorum, qui in ipsius Oratorio sepulturam elegerint. Nam obstat Episcopus, ac Constitutiones Synodales adversantur: *Ibid. dub.* 3.

55. Tertiarii claustraliter viventes, et Tertiariae voventes castitatem, et habitum talarem induentes extra Claustra, debent sepulcro condere in Ecclesia S. Mariae PP. Minorum Observantium terrae Caprarolae ad formam Decreti anni 1616: *Civitatis Castellanae Funerum* 4. *Decem.* 1762 *dub.* 3.

56. Haud Capitulo Ecclesiae Metropolitanae licet incolarum Paroeciae S. Agricolae intra fines ejusdem decedentium, non electa sepultura in dicta Ecclesia Metropolitana corpora terrae reddere: *Avenionen. Jurium Parochialium* 22. *Martii* 1766 *dub.* 3.

57. Canonici, sive Presbyteri, aut Clerici adscripti servitio Ecclesiae Cathedralis deficientes absque sepulturae electione, et in ambitu Ecclesiae S. Nicolai habitantes, in Ecclesia Cathedrali, si in ea adsit sepulcrum proprium, sin minus in majorum monumento; alias in Ecclesia Parochiali S. Nicolai coadjutricis ad sepulturam dare de-

bent: *Andrien.* 24.*Januar.*1767 *dub.*6. Deinde S. C. susceptum consilium abjecit, et sepeliri ea censuit in Ecclesia Cathedrali: 19. *Sept. ejusd. anni confirmat.* 15. *Sept.* 1770.

58. Ita etiam quoad Presbyteros, et Clericos adscriptos servitio Ecclesiae S. Nicolai condjutricis, S. C. resolvit: *Ibid. dub.* 8. Et pariter sententiam tollit ut supra *ibid.*, et iterum postea recessit a decisis, ac mandavit sepeliendos in Ecclesia S. Nicolai: *Ibid.*

59. Item vitam amittentes in ambitu dictae Ecclesiae S. Nicolai ab intestato, aut cum testamento nulla facta sepulturae electione, nec illam gentilitiam habentes in dicta Ecclesia, humari non debent privative in Ecclesia Cathedrali, uti unica Parochiali: *Ibid. dub.* 9. Postmodum judicium rescindit, resolvendo ad sepulturam dandos in Ecclesia Cathedrali: *Ibid. confirmat. ibid.*

60. Licere Patribus Familias reddere filiorum impuberum cadavera sepulcris gentilitiis sine Parochorum venia. Quamquam in Rituali Romano (20) cautum sit, ut Parochi retineant separatam sepulturam pro infantibus; cum ex hoc non sublatum sit patribus hujusmodi jus: *Reatina Juris Tumulandi* 31. *Martii* 1770 *dub.* 1.

61. Ecclesiae Cathedrali Fulginei non competit jus privative tumulandi corpora tum Presbyterorum, tum Clericorum omnium cujuscumque ordinis, et conditionis in dicta civitate occumbentium absque sepulturae electione; quamvis contrariam consuetudinem probare eadem Ecclesia conata sit: *Fulginaten. Funerum* 27. *Novem.* 1773 *dub.* 1.

62. Nec idem jus competit eidem Ecclesiae quoad cadavera omnium Parochiarum secularium dictae urbis: *Ibid. dub.* 2.

63. Item minime adjudicatum fuit jus praefatum quoad cadavera Clericorum Conjugatorum non obstante praedicta consuetudine: *Ibid. dub.* 3.

64. Non Parocho S. Appolloniae, intra cujus fines situm est Xenodochium S. Mariae de Crucibus, sed ejus Capellano ibi degenti Sacramenta infirmis, aliisque ibidem commorantibus, subministrare licere S. C. definierat. Definit modo cadavera praefatorum inservientium habitantium in Hospitali in ejus Ecclesia, et coemeterio esse sepelienda: *Ravennaten.* 27. *Junii* 1789 *dub.* 2.

65. Denegata a S. C. dismembratione Ecclesiae Parochialis S. Nicolai Canthiani, et erectione Ecclesiae S. Anastasiae Villae Clasernae in novam Paroeciam, etiam inficiatum est jus humandi in eadem Ecclesia S.Anastasiae; sed servari Capitula, et Decreta Episcopi Sperelli S. C. mandavit: *Eugubina Dismembrationis* 31. *Julii* 1790 *dub.* 3.

Caducitas.

1. Decoxerat Nummaria Mensa, et Domus SSmae Annunciationis Neapolis; tumcum ejus Gubernatores pro aliqua supplicavere provisione, donec

(20) *Tit. Offic. Defunc. cap. De exeq. Parvul.* Ex Decreto S. C. Concilii confirmato ab Innoc. X. *Const. Ex injuncto* 22. *Febr.* 1645 (*Rom. tom* 6 *part* 3 *pag.* 74) § 6 haec electio competit etiam matri, ubi viget consuetudo, ad dubium enim „An mater pro filiis impuberibus possit eligere „sepulturam? respondit S. C.: Non licere ma„tribus eligere sepulturam pro filiis impuberibus, „cessante legitima consuetudine." Cum hoc tamen discrimine, quod cum patri assistat jus ex *cap. licet pater, de Sepult. l.* 6., et *cap. de Uxore § Virum*, respectu illius sufficit, ut consuetudo praescripta sit spatio decem annorum, at respectu matris quadraginta, ut notavit Spervellius *Decis.* 69. *num.* 20., semper tamen oportet, ut pater, vel mater ante mortem filii impuberis, non vero post eligat sepulturam, ut declaravit S. C. Concilii in *Avellinen.* 15. *Sept.* 1605 per haec verba „Matrem, cum pater non adest, posse „impuberi filio sepulturam eligere, vivente ta„men filio." *Lib.* 10. *Decret.*

omnia componerentur, ad hoc ut piorum disponentium voluntates adamussim implerentur. Quaesierunt itaque an, et quomodo ad decennium cessandum esset ab Hospitali Convalescentium absque caducitatis periculo? et responsum retulerunt affirmativum. Nam alia similia pro indigentibus subsistunt Hospitalia: *Neapolitana Reductionis Onerum* 15. *Martii* 1704 *dub.* 3.

2. Necnon vacandum esse responsum prodiit ab Hospitali Puteolaneo pro balneis, et vacandum utique esse absque caducitatis discrimine, et ad decennium: *Ibid. dub.* 4.

3. Antonius Maria Ricciolus nobilis Urbinas relicto usufructu uxori, et filio, secundum haeredem ex asse instituit, hac adjecta lege, ut si uxorem assumeret faeminam non paris gradus, et conditionis, ipso facto adempta ei censeretur haereditas, excepta legitima, quo casu eveniente fundari Capellanias jussit. Livius filius mortua matre conjugem sibi despondit Elisabetham Ligiam, honestae conditionis puellam, et e gradu civium non nobilium. Cum hac inire matrimonium cupit, sed primum declarari expostulat, an causa hujus matrimonii obnoxius ille futurus sit paternae haereditatis amissioni? et S. C. rescripsit esse consulendum SSmum pro gratia derogationis ad cauthelam; quae gratia inde concessa fuit: *Urbinaten. Matrimonii* 10. *Maii* 1732.

4. Franciscus Johanninius pretium scutorum mille, quae in emptionem eroganda sunt latifundii, Sodalitio S. Maria Misericordiae Urbini donavit sub caducitatis poena in favorem alterius Sodalitii S. Josephi casu, quo mandata quoad missarum celebrationem haud efficeret. Fructibus latifundii valde imminutis Sodalitii Curatores donatarii anno 1677 a Sacris cessarunt usque ad annum 1710, quo precati S. C. sunt pro eorum reductione. Reductionem factam servandam esse S.C. duxit, et resolvit inde, purificatam haud esse substitutionem in favorem Societatis S. Josephi: *Urbinaten. Reductionis Onerum* 28. *Martii* 1744 *dub.* 2.

5. Joseph Leonus instituta haerede Ecclesia Archipresbyterali S. Petri Apostoli Praenesti Urbis pro Beneficii cujusdam erectione, Legatum scut. 200 in favorem duarum pro-neptum pro singulis in suo supremo elogio conscripsit. Hujus Legati ob mortem puellarum caducitatis casus evenit; hinc quaesitum fuit in S. C., cui debeatur num praedictae Ecclesiae, vel doti beneficii demandati. S. C. deberi doti beneficii pro ejusdem augmento placuit respondere: *Praenestina Fundationis Beneficii* 4. *Dec.* 1745 *dub.* 2.

6. Locum non esse subeundi caducitatem, et remotionem a Beneficio S. Johannis Baptistae, et S. Aloysii in loco de Albizate existente, et erecto cum conditione, quod, si Beneficiatus per quindecim dies defecisset in celebratione Missarum, in caducitatem incidisset, S. C. rescripsit quoad Beneficiatum Ignatium Visconti, qui infirmitate tum visivae potentiae, tum pectoris laborabat: *Mediolanen. Beneficii* 16. *Aug.* 1781 *dub.* 1.

7. Petrus Seccadellius Laurentio Nepoti suo scuta decem ad vitam annua reliquit, eique usumfructum trium domorum dedit, cum substitutione filiorum ejus in proprietate. Ei vero sub caducitatis poena vetuit, ne quid amplius ab haereditate peteret, neque lites desuper suscitaret. Universalem autem haeredem instituit animam suam. Paulina Congregatio Brisighellae, et Societas Suffragii substituta, quibus commissa voluntatis exequutio fuerat, haereditatem repudiarunt. Idcirco S. C. supplicavit Laurentius, ut haereditaria sibi bona, vel eorum par-

tem, aut tres saltem domus perpetuo concederentur sub certo Missarum onere. Qua de re in caducitatem Oratorem incidisse praetenditur. Verum S. C. caducitati locum haud esse censuit: *Faventina Commutationis Voluntatis* 23. *April.* 1789 *dub.* 2.

8. Declaratur a S. C. caducitatis poenam ipso jure indictam non incurrisse Clericum Philippum Achilli coadjutorem Thomae ejus patrui in Sacerdotali Cathedralis Mansionaria, ob conditionem suscipiendi sacros ordines infra annum non impletam ex capite ignorantiae, et ob prorogationes a S. C. impetratas, et decreto S. C. addidit ad mentem (21): *Caesenaten. Mansionariae* 13. *Sept.* 1799.

9. Quum testator Laurentius Berardi poenam caducitatis bonorum possessionis mandasset casu, quo anniversarium ab eo fundatum non expleretur, ad dubium propositum S. C. declaravit immunem a caducitate possessorem fundi devincti propter augmentum stipendi denegatum sub fide taxationis constitutae ab Episcopo Castelli, unde anniversarium fuerat intermissum: *Urbanien. Anniversarii* 24. *Januar.* 1795 *dub.* 3.

Reliqua. Vide *Capellania* §. *II.* *Juspatronatus* §. 1. *Legatum Pium* §. *IV.*

Caeremoniae. Vide *Episcopus* §. *XV.*

Caeremoniale Episcoporum (22).

1. Postquam S. C. definierat, non esse recipiendum a Capitulo Parochialis Ecclesiae S. Mariae in Sylvis terrae

(21) Et mens est, ut scribatur Ordinario, ut in Senogallien. anni 1754. Kad. Caes. 15. Sept. 1792. Haec caesa extat sub die 23. Novem. Vid. not. 6.

(22) Caeremoniale Episcoporum liber est ritualis, in quo leguntur ea, quae ab Episcopis, aliisque Praelatis Ecclesiasticis in celebratione Missarum, solemniem Vesperarum, aliorumque officiorum, sunt observanda. Hoc Caeremoniale in duos libros distributum Clementis VIII primum Const. Cum Novissime 14 Julii 1600 (Bull. Rom. tom 5 part 2. pag 301), postea Innocentii X. Const. Etsi alias 30 Julii 1650. (Bull. Rom. tom. 6 part. 3. pag 211), auctoritate recognitum, ac reformatum fuit. Inde Benedictus XIII. Const. Licet alias 7 Maii 1727 (Bull. Rom. tom. 12 pag. 192), in multis correxit, et sic emendatum comprobavit, atque observandum esse praecepit. Accessit Caeremoniali Episcoporum Decretum circa usum Pontificalium Praelatis Episcopo Inferioribus concessorum a S. C. Rituum ordinaria, habita coram Pontifice Alexandro VII. emanatum die 27. Sept. 1659 (Relat. a Giraldi Exposit. Jur. Pontif. tom 2 pag. 723); ac Decreta generalia diebus 13. Martii 1688, et 22. April. 1690 a suoi. Pont. approbata ead. die, et anno. Denique Benedictus XIV. Const. Quod Apostolus 15. Maii 1741. (Bull. ejusd. Pont. tom. 1. pag. 21.) leges, et Instituta Caeremonialis ipsius jussu pro Archiepiscopis, sive Episcopis, et Provinciarum Praesidibus, Gubernatoribus Praelatis, Apostolicis Vice-Legatis a Sacra Congregatione Caeremoniali particulari emanata 28. April. 1741. (Relat. in Append. Bull ejusd Pont. tom. cit pag. 273), confirmavit, et approbavit. Cl. Franciscus Antonius Zaccaria in sua Biblioth. Rituali tom. 2. cap 5. sect 8. art. 1, et 2 pag. 442. Authores, qui de ritibus lib. 1 et 2. Caeremonialis praedicti pertractant; et in tom. 1. cap. 7. artis. 2. §. 2. pag. 178 editiones recenset, ait enim „Praecipuum vero locum haec sibi postulat Caeremoniale Episcoporum commemoratio. Illud an „1600 solemni Bulla Clemens VIII. promulgavit; „atque eodem anno editum Romae fuit ex typographia linguarum externarum 4. hoc titulo: „*Caeremoniale Episcoporum jussu Clementis VIII.* „*P. M. novissime reformatum.* Recusum quoque „Romae fuit 4. typis *Lepidi* Fatii 1606, et Parisiis 1633. fol. Postea Innocentius X. illud recognovit, atque ex ejus emendatione prodiit „Romae an. 1651 typis Camerae Apostolicae: „Innocentii tamen constitutio, qua Caeremoniale „sic emendatum servandum proposuit, data fuerat proximo anno 1650 die 30 Julii. Ubi autem „Benedictus XIII. primum summi *Apostolatus* „apicem ascendit, ut in ejusdem Pontificis vita „scripsit clarissimus Firmanorum Archiepiscopus Alexander Borgia de emendando, illustrando, atque etiam ampliando *Caeremoniarum libro*, „quo utuntur *Episcopi*, cogitare coeperat ipsemet inter ingentes labores, et curas pro studio, „quo ferebatur in sacros ritus opus; aggressus „adhibitis piis, ac doctis viris, initio hujus anni „1727 *perfecit, ediditque*: Hujus a Bened. XIII. „restituti Caeremonialis editionem Romanam vidi an. 1729 curatam a *Carolo* Gianninio, et Hieronymo Mainardo 4. Sed multo praestantior „editio item *Romae* an. 1744 ad easdem Bened. „XIII. correctiones exacta prodiit studio *Josephi* „*Catolani* duobus Tomis in fol. amplissimis scilicet Commentariis illustrata. Sed tandem Benedictus XIV. novas ad hujus Caeremonialis „absolutionem curas adjecit· ab eoque perfectum „Generosus Salomoni an. 1752 excudit in 12."

serrae Capriolae, et a Clero ejusdem loci ad januas castri Episcopum sub baldachino in actu ineundi visitationem, sed tantum ad fores Ecclesiae, indutum tamen habitu Episcopali; deinde decrevit servandum esse Caeremoniale, et Pontificale (23): *Larinen.* 12. *April.* 1698 *dub.* 2.

2. Dum decernit S. C. celebrationem Missarum cum cantu, et Vesperarum in festivitatibus solemnibus spectare ad Praepositum Collegiatae Ecclesiae, et Parochialis S. Mariae terrae Fossae cum Diacono, et Subdiacono Canonicis, et cum assistentia Canonicorum in choro; quoad Missas in omnibus exequiis, funeribus, et anniversariis tueri solitum, servata forma caeremonialis (24) etiam definiit: *Aquilana Jurium Parochialium* 3. *Sept.* 1701 *dub.* 2.

3. Quaesitum quum fuisset in S. C.; An Episcopus celebrare possit functionem ordinationis ad altare majus, non obstante, quoad juxta consuetudinem vigentem in omnibus Cathedralibus in Hispaniarum Regnis, ad altare majus adsit tabernaculum, in quo asservatur SS. Eucharistiae Sacramentum, et quatenus negative.

4. An possit compellere Capitulum, et Canonicos Ecclesiae Cathedralis, ut pro explenda ordinatione, aliisque functionibus Pontificalibus, transportari faciant SSmum Eucharistiae Sacramentum ad aliud altare Ecclesiae?

(23) In Pontificale Rom. part. 3. tit. *Ordo ad Visitandas Parochias* pag 507. cautum est „Pontifex visitaturus Dioecesim, et Parochias suas, cum ad civitatem, seu oppida suae Dioecesis pervenerit, recipitur processionaliter eo ordine, prout supra in receptione Praelati, seu legati dictum est." Nempe tit. Ordo ad recipiendum processionaliter *Praelatum vel legatum* pag. 502. ubi decernitur. „Cum Praelatus, vel legatus civitatem aliquam vel oppidum insigne est ingressurus, processio Cleri ex more loci ordinata cum cruce procedit illi obviam extra portam urbis: et cum legatus sive Praelatus advenerit, Praelatus ejus loci indutus Amictu, et stola, Pluviali, et mitra pretiosis sive primam dignitatem habens indutus superpelliceo, et Pluviali pretioso, offert venienti crucem osculandam, quam Legatus, seu Praelatus ex equo, vel, si maluerit, descendens in terram super tapetem stratum genuflexus devote osculatur" et inde pag. 505. habetur „In porta autem urbis consueverunt Magistratus illius obviare Legato, vel Praelato primo intranti, ac illum benigne suscipere, et associare, ac baldachinum super eum deferre. Incepta antiphona processio, quae locum habere debet immediate ante crucem Praelati, nisi intersint Canonici Cathedralis Ecclesiae, ordine suo progreditur etc. Si vero processioni intersint Canonici Ecclesiae Cathedralis, illi soli possunt ire post crucem Legati immediate ante eum. Equitantes vero omnes equitare debent ante processionem: Togati vero debent legatum, seu Praelatum sequi."

Caeremoniale Episcopor. *lib.* 1. cap. 2. §. 8. pag. 3. disponit „Quando vero Episcopus post ingressum in civitatem propriam, voluerit alias civitates, vel oppida insignia suae Dioecesis visitare, conveniens erit, ut prima vice recipiatur cum sacra Cleri saecularis, et Regularis processione. Ipse vero non erit Mitra, et Pluviali indutus, sed equitabit super mulam ornatam Pontificalibus ephippiis, cum Cappa, et Galero Pontificali, et offeretur ei in porta Crux osculanda, et alia omnia fient etiam in Ecclesia, prout de civitate propria, et primaria suae Dioecesis dictum fuit" Nempe cit. loc. § 2 et 3. ubi decernitur, quod Canonici, et Capitulum cum toto Clero debent processionali ritu proficisci extra portam civitatis, et prope illam consistere, praeparato Baldachino in porta civitatis, et deputatis, qui illud portent supra Episcopum.

(24) Etsi in Caeremoniale Episcoporum de Collegiatis Ecclesiis haud agatur, ubi Episcopus non celebrans, nec praesens est: tamen nonnulla etiam in Ecclesiis Collegiatis servanda habentur; *lib.* 1. cap. 15: *num.* 12. cautum est quo ritu sit procedendum ad vesperas, et ad Missam in Ecclesiis Collegiatis diebus solemnibus, ac Dominicis. *In lib.* 2 cap 13 *num.* 11 postquam disposuerat de ordine servando in vesperis, et Missis solemnibus in Adventu Domini, legitur. „In Collegiatis pariter idem observatur" Item mandat cap. 19. num. 1., „ut ea omnia, quae superius in praecedenti capite, expressa sunt (quae nempe sunt servanda Feria quarta Cinerum) exceptis his, quae ad Episcopum pertinent, praeparentur, et serventur, absente Episcopo, et in Ecclesiis Collegiatis, paucis infra scriptis mutatis." Pariter quoad ordinem servandum in Sabbato sancto expressum in cap. 28. habetur num 12. „In Ecclesiis Collegiatis eadem omnia servari debent, quae in hoc capite expressa sunt, exceptis his, quae ad Episcopum pertinent, servatis in omnibus rubricis Missalis: et eadem fere omnia servantur in Sabbato Pentecostes."

S. C. respondit, ut servetur Caeremoniale (25): *Glennen. Celebrationis Ordinum* 2. *Aug.* 1727 *dub.* 4, *et* 5.

5. Deinde servari mandavit Episcoporum Caeremoniale *lib.* 1. *cap.* 12. (26), dum fuit requisita: An Episcopo accedenti ad Ecclesiam Cathedralem pro explenda solemni ordinatione, vel pro interventu Divinis Officiis, vel aliis quibusvis functionibus, sive associetur a toto Capitulo, sive a solis duobus deputatis, debeat parari nedum falstidorium, seu genuflexorium in loco, ubi Episcopus functionem facere, seu eidem assistere debet; verum etiam aliud simile, etsi diversum in apparatu, ut, antequam ad sedem suam accedat, orare possit ad tabernaculum SSmi Sacramenti, vel saltem loco falstidorii, seu genuflexorii parari debeat pulvinar cum tapeto, super quo orare possit; seu servanda veniat consuetudo, praesertim si sit immemorabilis, juxta quam Episcopo ad Ecclesiam accedenti nec falstidorium, nec pulvinar parari solet, super quo Episcopus oret, antequam ad locum suum accedat? *Ibid. dub.* 10.

6. Juxta Caeremoniale Episcoporum *lib.* 2. *cap.* 3. (27) Presbyteri ordinis inferioris, qui vocantur Communeriae, Canonico, vel Dignitati Ecclesiae Cathedralis in vesperis, et ad Benedictus assistere tenentur: *Squillacien.* 21. *Febr.* 1728.

7. Quaesitum quum esset, an laudum, sive Decretum Card. Caraccioli Archiepiscopi Capuae diei 22. Decem. 1725 quoad ea, quae contraria sunt Caeremoniali Episcoporum, va-

(25) *Lib.* 1 *cap.* 18. §. 12. *pag.* 36. „Quod si aliquando contingeret, coram Episcopo, vel per ipsum „Episcopum celebrari, existente SS. Sacramento „super altari, quod feria quinta in Coena Domini, et feria sexta in Parasceve, et in Missa, „quae celebratur in festo SS. Corporis Christi, „vel cum exponitur oratio quadraginta horarum, „ante processionem evenire solet: tunc omnes „genuflexiones, et reverentiae, ad unguem observari debent. et Episcopus nunquam sedere, „sed stare sine mitra, prout suis locis declaratur, et ideo non congruum, sed maxime decens esset, ut in altari, ubi SSmum Sacramentum situm est, Missae non celebrarentur, „quod antiquitus observatum fuisse videmus: „aut saltem celebrans in eo, sive solemnes, „sive planas Missas, reverentias, et genuflexiones praedictas omnino servare debet." Ita censuit S. C. Rituum in Bononien. 9. *Aug.* 1670 non licere Missam in Altari majori, ubi est expositum publice SSmum Sacramentum, celebrare, praesertim si in Ecclesia adsint alia Altaria, in quibus celebrari possit.

(26) Ubi legitur §. 8. pag. 35. „Cum Episcopus est venturus ad Ecclesiam, prius praeparandum est Falstidorium, seu genuflexorium „accommodatum ad genuflectendum ante Altare „SSmi Sacramenti, et ante majus, panno viridi, „seu violaceo, pro qualitate temporum coopertum; sed si Episcopus erit Cardinalis, serico, „vel panno rubei, seu violacei coloris, prout „erunt vestes ipsius Cardinalis, pro temporum „diversitate: appositis pulvinaribus superius, „et inferius, super quas Episcopus genuflexus „orabit. Aliud simile, ante altare, seu alium „locum, ubi est SS. Sacramentum: quod diversum esse solet ab altari majori, et ab eo, in „quo Episcopus, vel alius est Missam solemnem „celebraturus. Nam licet sacrosancto Dni Nri „Jesu Christi Corpori, omnium Sacramentorum „fonti praecellentissimus, ac nobilissimus omnium locus in Ecclesia conveniat, neque humanis viribus tantum illud venerari, et colere „unquam valeamus, quantum decet, tenereamurque: tamen valde opportunum est, ut illud „non collocetur in majori, vel in alio altari, „in quo Episcopus, vel alius solemniter est „Missam, seu Vesperas celebraturus; sed in alio „sacello, vel loco ornatissimo, cum omni decentia, et reverentia ponatur. Quod si in altari majori, vel alio, in quo celebrandum erit, „collocatum reperiatur, ab eo altari in aliud „omnino transferendum est, ne propterea ritus, „et ordo caeremoniarum, qui in hujusmodi Missis, et Officiis servandus est, turbetur."

(27) *Pag.* 98 Per totum, ubi ritus, quo in Ecclesiis Cathedralibus absente Episcopo, vel Collegiatis, Vesperas celebrandae sint, describitur. Canonicus nempe hebdomadarius pluviali paratus, una cum aliquot Presbyteris similiter paratis, et aliis Ministris a sacrario ad Altare, processionali ritu procedat. Ubi inchoandum Officium Vesperarum, Antiphonae, et Psalmi, et Canticum Magnificat, a quibus intonentur Ordo thurificationis Orationes ubi dicendae, et quomodo Vesperae compleantur. In diebus solemnioribus sex Presbyteri cum pluvialibus parentur; in aliis non solemnioribus quatuor tantum; in Dominicis, et aliis Festis, duo.

lidum sit? responsum fuit, quod providebitur in casibus particularibus: *Capuana.* 17. *Decem.* 1735 *dub.* 11. *confirmat.* 28. *April.* 1736.

8. Quum actum fuerit: An Canonicis, sive Dignitatibus, sive Presbyteris a.unus celebrantis explentibus, quis locus in choro debeatur tam in matutino, quam in ceteris horis Canonicis? rescriptum prodiit, servari Caeremoniale Romanum in omnibus (28) apposita tamen tabella *Chorus*: *Tarentina Praeeminentiarum* 1. *Aug.* 1750 *dub.* 6.

9. Servari Caeremoniale (29) S. C. mandavit quoad jus Sacramenta SSmae Eucharistiae, et Extremae Unctionis Episcopo aegrotanti ministandi, an competat Capitulo Ecclesiae Cathedralis, ejus primae Dignitati, seu Parocho S. Terentii, intra cujus Parochiae limites extat Episcopale Palatium: *Faventina Praeeminentiarum, et Funerum* 7. *Junii* 1760 *dub.* 8.

10. Capitulum, et Canonici Ecclesia Cathedralis Setiae in solemnioribus diebus, quibus pontificales functiones habentur, levare debent Episcopum ad formam Caeremonialis Episcoporum (30) e palatio Episcopali, cum vestibus, quibus in choro utuntur, eumque ad Cathedralem Ecclesiam comitari, et respective in regressu ad dictum palatium: *Terracinen. et Setina* 14. *Decem.* 1771 *dub.* 6. *confirmat.* 9. *Maii* 1772.

11. Quoad attributionem functionum in Ecclesia Cathedrali peragendarum, S. C. singulis Capitularibus mandavit observari tabellas Capitulares, dummodo tamen non adversantur Caeremoniali Episcoporum: *Camerinen. Praeeminentiarum* 7. *April.* 1781 *dub.* 2.

12. In adventu Magistratus ad Ecclesiam Cathedralem, et in recessu ab eadem tam absente, quam praesente Episcopo, vel Pontificalia exercente

(28) *Lib.* 2. *cap.* 6 *pag.* 106. Postquam enarratur modus, quo in Cathedralibus, et Collegiatis Ecclesiis, absente Episcopo, Canonicus, seu alius dignior Presbyter Ecclesiae, Missam celebraturus progredi versus chorum debeat §. 4. legitur „Surgente Canonico, aut Presbytero „praedicto cum suis Clericis, omnes pariter surgunt. Qui, facta hinc inde Canonicis reverentia ascendit ad Chorum in primo stallo, seu „sede ex ea parte, ubi ea hebdomada Chorus „assignatur. Sistit se, et prope ipsum stat unus „Magister Caeremoniarum. Sub ipso in plano „Chori erunt duo Cantores, qui simul venerant; alii omnes ad sua loca ascendunt."

(29) *Lib.* 2. *cap.* 38. §. 3. et 4. *pag.* 211. „His „verbis, et hortationibus excitatus Episcopus „aegrotans, vel, quod melius esset, sua sponte, cum extremum diem suum appropinquare „cognoverit, primo peccata sua Confessario diligentissime confiteatur, deinde tempore congruo sacrum petat Viaticum; et antequam communicet, indutus Rochetto, et stola, praesente „SSmi Christi Corpore, profiteatur Catholicam „fidem, ex formula, ab Apostolica Sede praescripta, quam affirmet, se semper innocenter, „et firmiter tenuisse, et credidisse, seque in ea „velle vivere, et mori, cum Deo placuerit."

„Tum majori, qua poterit, devotione, et „humilitate, sacrum sumat viaticum, quod illi „deferat prima Dignitas, comitante Capitulo, et „toto Clero Cathedralis Ecclesiae in habitu Ecclesiastico, et cum candelis accensis; et si fieri „potest, Magistratus deferat baldachinum; moneatque Episcopus sacristam, seu Curatum, et „cum tempus erit, extremae Unctionis Sacramentum sibi administret, et animae Commendationem faciat." Et spectare ad primam Dignitatem ministrare Sacramento Episcopo decumbenti omnes conveniunt Doctores, neque suffragari posse contrariam consuetudinem inspecta Caeremonialis clausula, quae irritat contrarias consuetudines, ac etiam decrevit S. C. Rituum in Gerunden. 11. *Febr.* 1702 ubi, quamquam allegaretur contraria consuetudo, servari in omnibus Caeremoniale mandavit.

(30) *Lib.* 1. *cap.* 15 §. 1. *pag.* 46. ubi legitur „Cum Episcopus rei divinae peragendae causa „ad Ecclesiam venturus erit, sive ipsemet celebraturus sit, sive alter, debent Canonici omnes „in eorum Ecclesiastico, et Canonicali habitu, „appropinquante hora ad illum accedere; eumque Cappa indutum: cujus caudam Capellanus, seu Caudatarius talari veste incedens, sustinet, atque defert, et si Episcopus Missam „Pontificali ritu sit celebraturus, vel in Sede „cum Pluviali assistat, tunc Caudatarius superpelliceo indutus, eam deferet, ex ea aula, seu „cubiculo, quod ad hoc destinaverit, ad Ecclesiam progredientem, comitari, et deducere." Vide Joseph Catalani in *Comment.* cit. loc.

juxta votum Episcopi (31), et ad mentem Caeremoniale Episcoporum (32) servari debet: *Terracinen.*, *et Setina* 21. *Aug.* 1784.

Caeremoniarum Sacrarum Magister. Vide *Magister Sacrarum Caeremoniarum.*

Camerales. Vide *Officiales.*

Camerarius Canonicus. Vide *Canonicus* §. *VIII.*

Campana. Vide *Tintinnabulum.*

Campanarum Benedictio. Vide *Benedictiones etc.*

Cancellarius.

1. Cancellarius pro collatione, aut institutione Ecclesiarum, et praesertim Curatarum potest in singulis accipere mercedem suo labori convenientem, quae tamen scriptura sigillo, et ceteris computatis omnibus unum aureum non excedat; et dummodo ipsi Cancellario salarium nullum pro suo officio exercendo constitutum sit, et ex pecunia, quam accipiet, nihil prorsus emolumenti collatores, aut institutores ullo modo directe, vel indirerecte percipiant: *Gerunden. Extortionum Febr.* 1588 *dub.* 1, *et* 2.

2. In Dispensationibus Matrimonialibus Notarius pro examine testium quartam aurei licite accipere potest: *Ibid dub.* 6.

3. In quaesito, an liceat Notario, seu Adjunctis, quicquam recipere pro decretis concernentibus Visitationem etiam pro scriptura? Cancellarium, seu Notarium pro decretis, et ordinationibus ad Visitationem spectantibus non posse aliquid recipere firmatur: *Elnen.* 28. *Martii* 1648 *dub.* 2.

4. Insuper pro literis dimissorialibus, seu testimonialibus Notarius, seu Cancellarius, si nullum habeat salalarium, seu stipendium, pro officio exercendo potest decimam partem unius aurei recipere: *Ibid. dub.* 4.

5. Et pro visitationis decretis, seu Judicatura exequutionis testamentorum piarum voluntatum, et piorum legatorum Notarius pro illius scriptura, et labore aliquid moderate pro conscientia ipsius Vicarii Capitularis, in quo gravatur, recipere valet: *Ibid. dub.* 8.

6. Ad Dubium; An Notarius, et Cursor Commissarii, seu Sub-Collectoris Bitunti commorantes gaudeant exemptione a jurisdictione Episcopi, et in quibus casibus? respondit S. C. unicum Notarium tantum gaudere ad formam Decretorum generalium (33),

(31) Qui ait „Quoniam igitur de his EE. VV. „meum dignantur exquirere sensum, ut veneratissimis vestris pareum mandatis, arbitrarer, „rescribendum praesente Episcopo tam in accesso ad Ecclesiam, et in recessu ab eadem, „quam in Ecclesia ipsa tempore sacrarum Functionum; servari Caeremoniale Episcoporum; „absente vero Episcopo, proscribi abusum sonitus campanulae Magistratui nulla ratione competentis: ubique tamen, et semper eidem Magistratui modum praescribi, ne ulterius in Divino cultu desit muneri suo, nec urbanitatem „infringat, nec populum concitet in offensionem." *Eod. Cons.* 21. *Aug.* 1784 § 8.

(32) *Lib.* 3. *cap.* 10. et *lib.* 1. *cap.* 16. §. 2 et 3. ubi describens ordinem servandum quando Episcopus ad Ecclesiam accedit, mandat, ut Magistratus immediate ante ipsum praeire debeat. Quando contingit, quod Magistratus supervenerit incepta jam Missa, vel officio, Caeremoniale praedictum lib. 1. cap. 18. §. 5. praecepit observari, id, quod de adventu Canonici insimili casu mandatum est, quod habetur §. 4. dicens „Si „autem quispiam Canonicus supervenist, inchoato jam officio, vel Missa, absque eo, et aliquos salutet, vel ab aliis salutetur, statim genuflectit, versus Altare, parumper orans: mox „surgit, et facit reverentiam profundam altari, „et Episcopo, deinde salutat Canonicos, et alios „de Choro circumstantes, tunc, et non prius ei „assurgentes, et eum resalutantes, et vadit ad „locum suum." In Causa *Veliternu* 10. *Sept.* 1718 in S. C. Rituum proposita, plures controversiae definitae fuerunt, in qua Causa Advocatus Dominicus Ursaya in favorem Magistratus Veliternum scripsit, et sua jura exhibet *Discept. Eccl.* *IX* tom. 6. part. 1. per tot.

(33) Adest Decretum S. C. Concilii circa Subcollectores latum die 27. *Febr.* 1677. rel. in Append. Concilii Romani anni 1725 *num.* 7., in quo § 10. cautum est. „Quod vero attinet ad Substitutos, et Officiales Subcollectorum, decla-

non vero Cursorem: *Bituntina Deputationis Sub - Collectorum* 4. *Maii* 1697 *dub.* 3.

7. Et an generaliter dictus Notarius gaudere debeat exemptione a die, et pro toto tempore suae deputationis, vel in actu exercitii dumtaxat? rescripsit gaudere durante tempore deputationis: *Ibid. dub.* 4.

8. Ad dubium, an in consensibus praestandis per Ordinarios suffraganeos Ecclesiae Metropolitanae Beneventi super investimentis locorum Piorum liceat Cancellariis pro eorum mercede aliquid recipere, et usque ad quam summam? in casu, de quo agitur, servari taxam Metropolitanam rescribitur: *Aliphana Taxae* 18. *Febr.* 1702.

9. Quum scriba Curiae Episcopalis pro mero suo labore in testium examine ad probationem status liberi agendo exigere carolenos circiter octo monetae regni ad julios sex monetae Romanae non ascendentes consuevissent; recurritur ad S. C., quae Taxam Innocentianam (34) servari decrevit: *Ortonen.* 27. *Martii* 1706 *dub.* 2.

10. Quum Episcopus Tyburtinus juxta antiquam consuetudinem praetendat electionibus Abbatissarum, quae monasteriis ordinis Minorum Observantium praeficiunt, suum Cancellarium assistere debere, non quidem, ut vota adnotet, et ea audiat, sed longe a loco scrutinii, et prope Ecclesiae januam eo modo, quo alii adstant Fratres praeter Provincialem, vel Superiorem Regularem, et Disquisitores; huic sese opposuit Pater Provincialis, et res delata fuit ad S. C., quae censuit in electionibus Abbatissarum in monasteriis sub disciplina Regularium praefatorum posse Episcopum secum ferre Cancellarium: *Tyburtina* 26. *April.* 1727 *dub.* 1.

11. Nec licere resolvit eidem Cancellario interesse, et assistere scrutiniis, et electionibus Abbatissarum, quae fiunt in monasteriis Monialium Ordinis Minorum de Observantia: *Ibid. dub.* 2.

12. Et scribam non posse durante scrutinio permanere intra Ecclesiam, ubi nec Fratres exceptis superiore, ac scutatoribus adsunt, resolvit: *Ibid. dub.* 3.

13. Ad actum Electionis Abbatissarum monasterii Marien - Munster ordinis Cisterciensis conscribendum Scriba Curiae Episcopalis Wormatiensis, non Secretarius Abbatis Regularis dicti ordinis admittendus est: *Wor-*

„ravit, dictos substitutos non gaudere exem- „ptione, illam tantum concedendam esse uni „tantum Notario pro quolibet subcollectore in „actu exercitii."

(34) Quae confecta fuit 1. Octob. 1678 a Congregatione particulari deputata ab Innocentio XI. *Const. Essendosi*, *(Bull. Rom. tom.* 8. *pag.* 58*)* et de ejus mandato typis edita a S. C. Concilii die 8. ejusdem mensis, et anni. Haec §. 4. statuit „ Nelle cause, et materie, che riguardano „il Matrimonio, ed i Sponsali, cosi per l'ese- „cuzione delle Dispense Apostoliche Matrimo- „niali, come per la giustificazione dello stato „libero, o che non vi sia Canonico impedimento, „ed anche per la Dispensa alle publicazioni, o „per licenza di potersi contrare in casa, o in „altro luogo, e tempo insolito, e proibito, o „che si possa contrarre in presenza d'altri, che „del Paroco, ed ogni altro atto, che occorresse „fare, il Vescovo, e il suo Vicario, ed ogni „altro Officiale, o Ministro, o Famigliare, non „possa sotto qualsivoglia pretesto, o co- „lore, anche di mancia, e di volontario dona- „tivo esigere, e ricevere emolumento alcuno, „ne in denaro, ne in altre cose, ma solamente „il Cancelliero possa esigere la mercede pro- „porzionata alla fatica della scrittura, cioe nell' „esecuzione delle dispense giulj tre, e per i „testimonj sopra lo stato libero, o che non vi „sia impedimento, un giulio per testimonio, „purche in tutto non si ecceda uno scudo di „moneta Romana, cioe di dieci giulj, ovvero il „loro equivalente nella moneta del Paese" Hanc Taxam Innocentianam pro Italia denuo confirmavit Bened. XIII. in Concilio Romano tit. de For. Compet. cap. enio. Taxa Innocentiana non est nisi collectio ordinationum Sacrorum Canonum, et Sacrarum Congregationum. Et ejus Exequutrix est Sacra Congregatio Concilii privative quoad omnes, sic de ejusdem Taxa Card. Petra probat tom. 1. §. 3. pag. 8. num. 22.

matien. Jurisdictionis 17. *Sept.* 1746 *dub.* 2.

14. Cancellarius Episcopalis sibi dumtaxat jus scribendi omnia instrumenta, tabulasque publicas actorum omnium, qui fiunt ab Ecclesiasticis, et locis piis competere, neque teneri ad eorumdem copiam tradendam tabulario, sive archivo Communitatis, et taxam solvendam, autumavit; sed victus in utroque capite in Tribunali A. C. Cancellarius, rem ad S. C. deferri curavit. Ad quaesitum, an, et in quibus actibus constaret de privativa notarii, et scribae Curiae Episcopalis Urbaniae rogandi omnes actus inter vivos, et ultimae voluntatis tam ecclesiasticorum, quam locorum Piorum ejusdem civitatis? responsum fuit ad mentem: *Urbanien. Rogituum* 4. *Maii* 1754 *dub.* 1. Reproposita decidenda causa, resolutum fuit, affirmative ad formam resolutionis in *Comen.* (35), et juxta Catalogum datum in Appendice Concili Romani (36): 15. *April.* 1758.

15. Et quaesito deinde; an constaret de exemptione Cancellarii Episcopalis Urbaniae tam a taxa archivi, quam ab onere asportationis exemplarium rogituum ad idem archivum Communitatis Urbaniae; idem prodiit responsum ad mentem: *Ibid. dub.* 2. Et reproducta causa definitum est negative exceptis actis contentis in Resolutione dubii: *Ibid.*

16. Quum examen concurrentium esset faciendum privative ab examinatoribus synodalibus urbis Tuscaniae, in qua vacavit Archipresbyteratus Ecclesiae Cathedralis cum alia Viterbiensi unitae; ad effectum recipiendi dictum examen intervenire, et privative se rogare, seu acta conficere Cancellarius Episcopalis dictae civitatis debet: *Tuscanen. Concursus* 16. *Martii* 1771 *dub.* 2.

17. Cancellarius Episcopalis Tuscaniae retinere nequit penes Episcopum in quocumque loco commorantem substitutum adprobandum ab ipso Episcopo, qui duas habet Cathedrales Ecclesias, pro conficiendis actibus solam Ecclesiam Tuscaniae respicientibus, salvo tamen arbitrio Episcopi: *Viterbien. seu Tuscanen* 11. *Januar.* 1783 *dub.* 5.

Reliqua. Vide *Vicarius Generalis Episcopi.*

Cancelli. Vide *Monasterium* §. *I.*

Candela, Candelae, Cera.

1. Candela per Canonicos Ecclesiae Collegiatae S. Mariae urbis Foggiae gestanda in funeris comitatu non debet esse ponderis quatuor librarum, sed ejusdem pondus remittendum esse arbitrio haeredis, nec iidem Canonici praeter dictam Candelam unum ducatum Regni pro quolibet Canonico praetendere possunt: *Trojana Funerum* 21. *Maii* 1701 *dub.* 5.

2. Nec de dictis Candelis aliqua portio Ecclesiae funeris debetur, prout etiam de candelis, quae in similibus casibus a Regularibus Jesus Mariae gestantur: *Ibdi. dub.* 6.

3. De sexaginta cerae libris, quas Thesaurarius Cathedralis Ecclesiae tradere in Festo Purificationis B. M. V. ratione publicae distributionis tenetur ea pars, quae aliquando superest, cedere minime debet in Ecclesiae ipsius beneficium, sed ipsius Thesaurarii: *Castellaneten. Visitationis Sacr. Liminum* 9. *Maii* 1719 *dub.* 2.

(35) Scripturae, et Instrumenta, quae conficiuntor, et rogantur a Cancellario, servari debeat in Episcopi Cancellaria, non autem transferri debent in Archivo Communitatis, sicuti tenentur alii Notarii vigore Const. 58. Sixti V., et Declarationis S. C. Concilii in causa civitatis Castelli, ut ait Pignatell. tom 4. Consult 210.

(36) In Appendice num. 11. Concilii Romani a Benedicto XIII Pont. Max. celebrati anno 1725 habetur Catalogus scripturarum, quae in Archivis Curiae Episcopalis asservari debent.

4. Cera a Capellis Legatariis in Ecclesia Matrice, et Parochiali S. Mariae Colli terrae Peschi Constantii existentibus adhibenda pro explendis anniversariis pie disponentium, non debet esse in quantitate a Procuratoribus Capellarum judicanda, sed librae decem cerae pro quolibet anniversario subministrari debent, ac excepta cera primae ramae, residuum ad Presbyteros ejusdem Ecclesiae pertinet: *Nullius seu Montis Casini* 26. *Januar.* 1726 *dub.* 5. confirmatur juxta modum a D. Secretario praescribendum (37): 11. *Sept.* 1728.

5. Et inde quum quaesitum esset; an haeredes defunctorum quantitatem cerae sibi benevisam circa cadavera defunctorum adhibere possint? S. C. censuit esse statuendam taxam ab Ordinario auditis interesse habentibus, et taxae ab eodem transmitti ad S. C.: *Ibid. dub.* 8. *confirmat. ibid.*

6. Ac quoad cerae quantitatem, quae Presbyteris pro cadaverum associatione tam ad alias Ecclesias, quam ad matricem debetur, servari quantitatem praescriptam in Concordia S. C. fuit placitum respondere: *Ibid dub.* 10.

7. Omnes Candelas, quas ab haeredibus defuncti recipiunt, in Altaribus Ecclesiae accendere debent Regulares civitatis Mediolani funerum, et officiorum occasione: *Mediolanen. Quartae Funerariae* 9. *Sept.* 1730 *dub.* 7. *confirmat.* 2. *Junii* 1731.

8. Ad dubium, an cerae, quae proveniunt ex funeribus, et anniversariis in Ecclesia S. Mariae de Paganica ab extra celebrandis, spectent ad Capitulum Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis ejusdem nominis ab intra, et Massam Capitularem; seu ad perpetuum Vicarium Curatum in praedicta Ecclesia ab extra constitutum? servari votum Card. Bellugae S. C. respondit: *Aquilana Praeeminentiarum* 22. *Sept.* 1731 *dub.* 6.

9. Cera, quae in funeribus superest, et quae eorum occasione accensa in Ecclesia, ac Altaribus fuit, spectat privative ad Praepositum Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Mariae Pedonis, penes quem residet cura animarum actualis, non autem in Massa Capitulari est ponenda: *Mediolanen.* 26. *April.* 1732 *dub.* 10.

10. Candelas in Altari accensas, quando nova Missa celebranda est, ad Aedituum spectare S. C. decidit: *Ibid. dub.* 17.

11. Circa quantitatem candelarum, quae tradi debent PP. S. Francisci terrae Argentae pro festivitate SSmae Conceptionis, quae est titulus Capellae; an debeat patronus in certa quantitate, aut tradere pro suo arbitrio, et devotione? S. C. servari solitum mandavit: *Ravennaten. Applicationis Missarum* 17. *Aug.* 1737 *dub.* 3.

12. Candelam recipere non licet Parocho loci Scapezzani in actu restitutionis Imaginis SSmi Crucifixi penes infirmum relictae occasione oleum sanctum administrandi: *Senogallien. Funerum* 19. *Decem.* 1739 *dub.* 3.

13. Episcopo accedenti ad Ecclesiam Cathedralem pro sacris functionibus peragendis debent de reditibus Ecclesiae, seu Sacrarii a Capitulo subministrari candelae juxta Episcopi ipsius Decretum in visitatione editum: *Nicien. Decretorum* 14. *Martii* 1744 *dub.* 9. *confirmat.* 13. *Julii ejusd. anni.*

14. Quum quaesitum fuerit: an cera gestatoria, dum defunctorum corpora efferuntur, ad Capellanos, qui eam manibus ferunt, pertineat; seu Parocho, vel Priori insignis Collegia-

(37) Modus est, ut submistrentur Librae decem Cerae in Candelis quatuor unius Librae in aliis quatuor dimidiae Librae, et in reliquis minoris ponderis usque ad libras decem: lib. 78. Decret. pag. 456.

tae Ecclesiae SS. Petri, et Dalmatii modo sibi beneviso statuere liceat cum eisdem Capellanis concordato emolumento? responsum fuit, ut partes deveniant ad conventionem juxta Concordiam (38), et interim servetur solitum: *Alexandrina Funerum* 28. *Aug.* 1745 *dub.* 2.

15. Intorticia, et Candelae, quae ad Ecclesiam tumulantem pertinent, ad Ecclesiam Cathedralem Trani unicam Parochialem deberi occasione, qua cadavera in Ecclesia Patrum Carmelitarum humantur: *Tranen. Juris Funerandi, et Processionis* 21. *Novem.* 1750 *dub.* 8.

16. Capellam habuerunt sodales SSmi Corporis Christi titulo *delle Cinque Piaghe* a Capitulo Basilicae SS. Laurentii, et Damasi liberam, ac exemptam ab omni onere, excepto comitatu, et Augustissimi Sacramenti associatione. Idem modo urgent pro necessitate lumina illa occasione deferenda augendi, quum tantum numerus duodecim praestentur, et ex consuetudine illius Basilicae numerus 30 praefinitus erat. Ajunt praeterea onus hoc esse Parochiale, et sequi Capitulum, quod habitualem curam animarum habet. Causa proinde acta fuit, sed primum S. C. consilium nondum cepit, et dixit, ut interim per Capitulum subministrarentur decem, et octo Intorticia sine jurium ambarum partium praejudicio: *Romana Supplementi Intortitiorum* 18. *Sept.* 1751. Deinde decretum emanavit, ut suppleatur a Capitulo numerus duodecim intortitiorum, Vicario Curato tradendorum, qui in reliquis omnino servet instructiones S. M. Innocentii XII. (39): 20. *Novem. ejusd. anni.*

17. Candelae, seu cerei oblatio facta in die festo S. Georgii ad Altare S. Georgii spectat, licet in Oratorio S. Aldebrandi fiat; reliquae vero oblationes spectant ad ipsum Oratorium sub Episcopi administratione, non autem ad Parochum S. Rocchi, intra cujus limites situm est Oratorium: *Forosempronien. Jurium Parochialium* 25. *April.* 1761 *dub.* 6.

18. Cerae expensis contribuere tenetur etiam Canonicus noviter admissus in Ecclesia Collegiata S. Mariae novae terrae Tophiae ex fundatione Pescitelli una cum aliis Canonicis: *Nullius seu Farfen.* 21. *Novem.* 1761 *dub.* 4.

19. Medietas cerae, exceptis Altaris cereis, ut mos viget in urbe Narniae, debetur propriae Ecclesiae Parochiali, licet sepulturam non habenti, quoties defunctus extra illam tumulatur ex propria electione, vel alibi in majorum sepulcro: *Narnien. Jurium. Parochialium* 13. *Julii* 1771 *dub.* 2.

(38) Consuetudinem, quae est in civitatibus Mediolani, et Alexandriae, ut Ecclesiastici, qui cereas faces manibus ferunt, dum corpora defunctorum efferuntur, eas post ductum funus Parocho, a quo vocati, acceptique fuerant ad elationem tradant, accepto decem solidorum compendio particulari conventione anno 1740 firmarunt Parochus, sive Prior insignis Collegiatae SS Petri, et Dalmatii, quae Alexandriae est, et Capellani ejusdem Collegiatae. Convenerunt enim, ut ad funera Capellani vocarentur, aut Clerici ejusdem Ecclesiae servitio adscripti, quo vero ad cereas faces data fuit Priori facultas cum eis conveniendi, uti collibuisset: *Eud. Caus.* 7. *Aug.* 1745 § 1

(39) Qui *Const. Debitum Pastoralis* 5. *Januar.* 1695 (*bull. Rom. tom.* 9. *pag.* 385) confirmat indulgentiam concessam ab Innocentio XI. comitantibus SS. Sacramentum dum defertur ad infirmos; et extendit ad eos, qui cum ire non possint, lumen mittunt, et servum, qui illud comitetur. Et Edicto *Avendo* sui 2. Febr. 1695. (*Guerra in Epitome Bullarii tom.* 1. *pag.* 21.) Card. Vicarii jussu Pontificis augentur indulgentiae pro comitantibus SS. Sacramentum ad infirmos. Quoad expositionem Benedictus XIV. *Inst. Eccles* XXX *num* 17. *pag.* 201. inter quae disposuit Clem. XII., ut sacra Eucharistia, quo par est, honore, et religione publice coram populo exponatur, ait „ut duodecim saltem cerei circumardeant." Edictum jam emanaverat a Clem. XI. Pont. Max. die 20. Januar. 1705 incip. *Essendo stato*, in quo plura statuit observanda in expositione SSmi Sacramenti quadraginta horarum. Et quoad candelas, ut saltem sint viginti sancivit. *Guerra cit. loc. pag.* 25.

20. Candelae in die Purificationis B. M. V. distribuendae sunt inter Canonicos, et Mansionarios Ecclesiae Parochialis noviter erectae in Collegiatam S. Petri Montis Martiani sumptibus Archipresbyteri, sed arbitrio Episcopi, quoad earum pondus: *Senogallien.* 13. *Junii* 1789. *dub.* 19.

Candelarum Benedictio: Vide *Benedictiones etc.*

Candelarum Distributio, et Divisio.

1. Candela in comitatu funeris per Canonicos Ecclesiae Collegiatae S. Mariae civitatis Foggiae gestanda quatuor librarum esse non debet; sed pondus ejusdem arbitrio haeredum est relinquendum: *Trojana Funerum* 21. *Maii* 1701 *dub.* 5.

2. Parochis intervenientibus, sive associatis, sive non pro funeribus cadaverum impuberum oppidi Varalli ab aliis Concanonicis ejusdem Parochiae distribui candelam majorem illa, quae superiori Regularium associato ab aliis Fratribus datur, debere sancitum est: *Novarien. Funerum, et Jurisdictionis* 15. *Martii* 1704 *dub.* 3.

3. Distribuere candelas in Oratorio Societatis Orationis, et Mortis Loci Praedarii potest Capellanus ejusdem sodalitii pro sodalibus, et sororibus in die festo Purificationis; etsi minime Parochi consensus accedat: *Novarien. Aggregationis* 24. *Sept.* 1718 *dub.* 12. Deinde S. C. causa reproducta rescripsit ad mentem: 13. *Januar.* 1720.

4. Causa quaestionis inter Parochos civitatis Mediolani necnon ejusdem urbis Regulares ortae propositis dubiis ita S. C. rescripsit. Divisionem Intorticiorum, et candelarum in die funeris, et officii ardentium praesente cadavere, in Altaribus, Columnis, et aliis Ecclesiae Regularis tumulantis locis bifariam faciendam esse: *Mediolanen. Quartae Funerariae* 9. *Sept.* 1730 *dub.* 1. *confirmat.* 2. *Junii* 1731.

5. Ita in duas partes easdem candelas, et intorticia, quae in Ecclesiis tumulantibus occasione officiorum, seu exequiarum, quibus in diebus sequentibus post sepulturam honestatur cadaver, accenduntur, partiendas esse putavit S. C.: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

6. Ac divisionem in duas partes pariter inter Parochos, et Regulares, qui cadaver per viam non comitantur, intorticiorum, quae manualiter gesta, ac in itinere a Sacerdotibus secularibus occasione cadaveris ad Ecclesiam Regularem tumulantem accensa sunt, esse faciendam jussit: *Ibid. dub.* 3. *confirmat. ibid.*

7. Dividendas esse etiam bifariam candelas, quae accensae a Regularibus intra propriam Ecclesiam tempore funeris, vel exequiarum, vel officiorum manualiter gestantur, S. C. arbitrata est: *Ead.* 2. *Junii* 1731 *dub.* 2.

8. Parochis Ecclesiae S. Michaelis oppidi Bagnacaballi tradi non debent binae candelae in cadaverum associatione, sed dumtaxat Archiepiscopo, et eo absente, totidem ejusdem substituto tantum: *Faventina Quartae Funeralis* 18. *Junii* 1735 *dub.* 2.

9. Quum esset quaesitum, an candelae, quae distribuuntur die Festo Purificationis B. M. V., vel alio tempore, sint distribuendae tam Canonicis, quam Hebdomadariis Presbyteris Capuanae Ecclesiae S. Petri in eodem pondere, et qualitate? responsum est, ut servaretur concordia anni 1635: *Capuana* 17. *Decem.* 1735 *dub.* 5. *confirmat.* 28. *April.* 1736.

10. Candelarum distributionem faciendam esse propriis sumptibus a Capitulo Tertitii die Purificationis B. M. V. Clero, et Populo, prout edicto Episcopus demandavit sub poena censu-

rarum S. C. censuit: *Juvenacen.* 22. *Sept.* 1736 *dub.* 1. *confirmat.* addens ad mentem: 9. *Febr.* 1737.

11. Ac idem Capitulum tenetur cereum tam Archipresbytero, quam Episcopo, dummodo sint praesentes, dare: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

12. Quotiescumque in oppido Dungi promiscue invitantur Presbyteri seculares, et Regulares, candela, quae manualiter gestatur danda Presbyteris secularibus, num major esse debeat illa, quae datur Regularibus, vel aequalis ponderis? haeredum arbitrio pendere S.C. definivit: *Comen. Funerum, et Funetionum* 19. *Decem.* 1750 *dub.* 4.

13. Distributiones candelarum non sunt de juribus mere Parochialibus, adeoque expleri possunt a Rectoribus Ruralium Ecclesiarum etiam cum tintinnabuli pulsatione; nec spectant privative ad Parochum: *Amerina Functionum* 3. *Decem.* 1757 *dub.* 1.

14. Candelae non minoris ponderis distribui debent Canonicis Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae S. Andrae terrae Sublaci, quam distribuuntur Regularibus Ecclesiae S. Francisci occasione associationis cadaverum, quae in sepulcro dictae Ecclesiae conduntur, et quae sunt Collegiatae praedictae incolarum: *Nullius, seu Sublacen. Funerum* 30. *Maii* 1761 *dub.* 3.

15. Candelae partiri solitae inter Canonicos, et Archipresbyterum Ecclesiae Collegiatae S. Mariae Novae terrae Tophiae sunt distribuendae Canonico noviter admisso ex fundatione Sisinii Pescetelli cum oneribus, et honoribus: *Nullius, seu Farfen.* 21. *Novem.* 1761 *dub.* 3.

16. Candelae distribuendae populo sunt in festo Purificationis B. M. V. sumptibus Archipresbyteri oppidi S. Victoris. Nam usus vetus hanc distributionem rationibus persuadebat: *Caesenaten.* 9. *Febr.* 1765 *dub.* 7.

17. Et dubio: An autem supplere teneatur distributiones non factas; seu tradere illarum pretium in usus pios a S. C. destinandos? S. C. respondit ad mentem, et ad D. Secretarium cum SSmo: *Ibid. dub.* 8.

Canon. Vide *Emphyteusis* §. *I.*
Canonica Electio. Vide *Abbatissa* §. *II. Canonicatus* §. *I. Capellanus* §. *VI.*
Canonica Portio. Vide *Episcopus* §. *XVI.*

§. I.

Canonicatus quoad Collationem, Electionem, Praesentationem, ac Institutionem.

1. De Canonicatibus Ecclesiae Collegiatae, quos abhinc plurimis mensibus vacantes a nemine impetrari ob redituum tenuitatem proponit Episcopus, fructus ipsos, atque nomina eorum, quibus conferri cuperet, esse exprimendos, ut S. C. nomine illius cum SSmo D. N. agere possit: *Vigilien.* 7. *Junii* 1601.

2. Ad unum ex duobus Canonicatibus ex testamentaria dispositione Francisci de Crespis erectis in Ecclesia Cathedrali, in qua per Episcopos usque adhuc non fuit facta distributio Ordinum ad formam Sac. Concilii, a Communitate, cui reservatum fuerat, jus praesentandi, Liborius de Ariostis constitutus in aetate quatuordecim annorum fuit praesentatus. Inde quaesitum est; an dicta praesentatio valida sit? et S. C. responsum dedit negativum, et statuit, ad obtinendos Canonicatus in Cathedrali ante factam distributionem Sacrorum Ordinum, requiri eam aetatem, ut intra annum provisus ad Subdiaconatus Ordinem promoveri possit, mandans Episcopo, ut intra duos menses deveniat ad distributionem SS. Ordinum in Cathedrali ad formam Sac. Concilii *cap.* 12.

Sess. 24. *de reform.* (40), et doceat S. C. de exequutione: *Grossetana Canonicatuum* 31. *Maii* 1704.

3. Capitulum Cathedralis Ecclesiae sanxit tres fratres utrinque, aut ex uno tantum latere conjunctos ad Canonicatus, et Praebendas admitti, et in Capitulum recipi posse, duos tamen ex eis dumtaxat voce activa gaudere debere, confirmavitque declarando expressius non praeter tres fratres praedictos in posterum esse admittendum, ac instante pro confirmatione Apostolica, S. C. licet preces rejecisset *die* 17. *Maii* 1704, tamen praevio recessu a decisis pro confirmatione in forma specifica, et ad mentem respondit: *Paderbonen. Statuti* 9. *Aug.* 1704.

4. Quaesitum fuit: An, et ad quem in Ecclesia Collegiata S. Antonii Castri Altidonae spectaret jus conferendi, seu instituendi Canonicatus, aliaque beneficia, de quo jure inter Archiepiscopum Firmanum, et Farfensem Abbatem orta controversia fuerat? jussit S. C., ut exquireretur Rotae Votum (41): *Firmana Juris Conferendi, et Instituendi* 2. *Octob.* 1706 *confirmat.* 7. *Maii* 1707.

5. Quum ad tramites dispositionis suae Uxoris Caeciliae Angelae de Vaglientibus Peregrinus Pallotta ejus vir, et haeres Canonicatum in Ecclesia Collegiata terrae Luniani erigere cuperet, et semetipsum primum nominare vellet, apud S. C. institit. Haec non licere affirmavit, addens, ut supplicent SSmo: *Amerina Erectionis Canonicatus* 6. *Junii* 1705 *dub.* 2.

6. Matthia Raoli mulier, et Johannes Baptista etiam Raoli patrueles demandaverunt haeredibus novae Ecclesiae Collegiatae erectionem, nominatione Canonicorum reservata, ac variandi dispositionem facultate; ac Canonicos Petrum Antonium de Giglis, et Franciscum Ballinium nominarunt. Inde mulier superstes aliam in favorem Marci Aurelii Stellae, et Dominici Posii nominationem peregit. Harum primam non secundam ratam S. C. habuit: *Anagnina Erectionis Collegiatae* 3. *Octob.* 1711 *dub.* 2.

7. Propter abusum, qui in Ecclesia Collegiata S. Hieronymi Nationis Illyriorum Urbis irrepserat, quod nonnulli Canonici, et Beneficiati post ademptam possessionem desererent residentiam; Princeps Julius de Sabellis patronus ad Canonicatum possessum a Michaele Gotthlam absentem praevia privationis sententia, Petrum Dragolium cum conditione, quod ejus renunciatio ab unius anni absentia penderet, nominavit, praesentavitque. Hic ultra annum a residentia abfuit, et patronus idcirco Hieronymo de Pace contulit Canonicatum. Re in S. C. deducta dubia fuerunt disputata: An nominatio, et institutio Petri Dragoli ad Canonicatum facta sustineatur? et quatenus negative, An, et quomodo sit admittenda ea Hieronymi, itaut institutionem debeat obtinere? responsum eis prodiit, ut proponatur causa citato Dragolio: *Romana Nominationis ad Canonicatum* 3. *Octob.* 1711 *dub.* 1. *et* 2. *confirmat.* 11. *Junii* 1712. Deinde ad dicta negativum protulit S. C. responsum: 27. *Aug. ejusd. anni*.

(40) Ubi habetur: „Neminem etiam deinceps „ad dignitatem, Canonicatum, aut portionem „recipiant, nisi qui eo ordine sacro, aut sit „initiatus, quem illa dignitas, praebenda, aut „portio requirit; aut in tali aetate; ut infra tem- „pus a jure, et ab hac Sancta Synodo statutum, „initiari valeat. In omnibus vero Ecclesiis Ca- „thedralibus omnes Canonicatus, ac portiones „habeant annexum ordinem Presbyterii, Diaco- „natus, vel Subdiaconatus. Episcopus autem „cum consilio Capituli, designet, ac distribuat, „prout viderit expedire; quibus quisque ordo „ex sacris annexus in posterum esse debeat; „ita tamen, ut dimidia saltem pars Presbyteri „sint, ceteri vero Diaconi, aut Subdiaconi: ubi „vero consuetudo laudabilior habet, ut plures, „vel omnes sint Presbyteri, omnino observetur."

(41) Vide not. 18. tom. 1. pag. 13.

8. Insuper S. C. sancivit, quod inspecta dicti Canonicatus renunciatione novissime facta per Dragolium in favorem Georgii Georgicei lite pendente inter dictos Dragolium, et Hieronymum de Pace, subsequuta institutio respective in favorem Georgii Matthaei peracta valida non est: *Ibid.* 11. *Junii* 1712 *dub.* 3.

9. Canonicatum fundavit in Ecclesia Collegiata S. Johannis loci Capranicae Maria Farrochi post mortem Johannis Scalpelli viri ejus, et haeredis usufructuarii, exoptavitque cum qualitate actualiter Sacerdotali esse erigendum. Ad hunc Joseph Scalpellus Clericus annorum 24 descendens de contemplata familia fuit nominatus, qui ad S. C. preces porrexit, et obtinuit gratiam super defectum Sacerdotalis qualitatis, dummodo infra annum promoveatur: *Sutrina Canonicatus* 28. *Novem.* 1711.

10. Ad dubium propositum: An aggregari valeat aliquis ad Consortium Canonicorum Ecclesiae Collegiatae SS. Gervasii, et Prothasii oppidi Domus Ossulae tanquam Canonicus sine Apostolica dispositione, et sine Chori, functionumque onere? rescripsit S.C., ut recurrat in casibus particularibus: *Novarien. Praeeminentiarum* 14. *April.* 1714 *dub.* 6.

11. Quum in Brevibus Sixti IV., et Pauli III. Sum. Pont., quae Ecclesiam Cathedralem respiciunt, legeretur, *ut Clericus admittendus integro biennio in ordine suo in dicta Ecclesia inservierit, sitque de electo genere Civium antiquorum Tarentinorum ex utroque parente, et bene legere, et canere sciat, et saltem gramaticaliter, quae legit, intelligat;* dubium ortum fuit: An illa verba Canonicos comprehendant, itaut provisi de Canonicatibus ab Ordinario debeant habere qualitates inibi designatas, vel solos participantes? S. C. resolvit non comprehendere: *Tarentina Canonicatuum* 5. *Sept.* 1716 *dub.* 1. (42).

12. Quum de bonis primae ex Capellaniis fundatis ab Antonio de Marchis Episcopo Aerinensi erectus fuisset Canonicatus Cantoria nuncupatus Ecclesiae Cathedralis, ad quem provisus fuit Joseph Sigala simplex Clericus, nulla facta qualitatis Sacerdotalis praedicti Canonicatus mentione; ideo impetrare illum curavit Johannes Dargenta Sacerdos. S. C. autem quoad dicti Canonicatus qualitatem definitionem protelavit, et deinde supplicationem non esse relaxandam decrevit: *Aerinen. Canonicatus* 30. *Januar.* 1717.

13. In erectione Parochialis, et Receptitiae Ecclesiae S. Mariae Magdalenae in Collegiatam, nomine, et titulo fundationis juspatronatus Universitati loci Atrani quatuor Canonicatuum fuit reservatum. Ad unum ex his Joachim de Lieto ab Universitate praesentatum Curia Episcopi renuit instituere eo sub fundamento, quod Universitas integram, et in literis Apostolicis expressam dotem non assignaverit. Hinc Antonius Columdesius eumdem Canonicatum uti liberum, et in mense reservato vacatum in Dataria Apostolica postulavit; S. C. autem censuit non esse supplicationem relaxandam, sed de jurepatronatus Canonicatus in favorem Universitatis loci Atrani constare; itaut esse supplicationem Joachim de Lieto relaxandam: *Amalphitana Canonicatus* 10. *April.* 1717.

14. Johannes Gaspar Lobenhoffer Canonicatum Collegiatae Ecclesiae S. Stephani civitatis Bambergae libere in manibus Ordinarii absque subrogatione patrimonii, vel alterius ecclesiastici beneficii renunciavit. Hunc Ordinarius Johanni Josepho Lobenhoffer

(42) In favorem Canonicorum jura exaravit Advocatus Dominicus Ursaya, et edit in Discept. Eccles. *VII.* tom. 2. part. 2. per tot.

contulit. At Adamus Triebel ad se pertinere nominationem ejusdem uti Canonicus, qui ob alternas vices illo jure gaudebat, quum renunciatio invalida fuisset, contendit; quaestio in S. C. fuit delata, quae jus conferendi Canonicatum dictae Collegiatae ad illum, qui ex alternis vicibus jus habet, spectare, resolvit: *Bambergen. Canonicatus* 28. *Sept.* 1726 *dub.* 1.

15. Hac de causa provisio Apostolica dicti Canonicatus in favorem ejusdem Jo. Josephi Lobenhoffer valida non est: *Ibid. dub.* 3.

16. Innocentius XIII. Pont. Max. suspensionem collationis primi Canonicatus in Ecclesia Cathedrali vacaturi pro dimittendo aere alieno, et pro construenda Ecclesiae Fornice indulsit. Quum vero cultus divini ob paucitatem Canonicorum intervenientium imminutio facta esset, Canonici Sacerdotem invenire cupiunt, qui tamquam Canonicus gratis Ecclesiae inserviat. Ad ea hinc quae proposita fuerunt S. C. respondit, Ordinario concedendam haud esse facultatem conferendi Canonicatum sine partitione fructuum, et distributionum a praelaudato Pontifice applicatorum cum conditione, quod taliter provisus obtinere debeat primum vacaturum Canonicatum; sed concedendam esse eidem Ordinario facultatem conferendi praedictum Canonicatum sine enunciata conditione, emissa tamen valida obligatione de residendo, et inserviendo Ecclesiae ad formam suae obligationis: *Veliterna* 23. *Aug.* 1727.

17. Sacerdos Franciscus Biffi fundavit simplex beneficium de jurepatronatus suae familiae adjecta conditione, quod in casu erectionis in Collegiatam Ecclesiae Parochialis S. Stephani oppidi Casalis Majoris, ubi erigi voluit beneficium, spectaret jus patronatus ad Canonicos, dummodo inter eos cooptaretur beneficiatus. Erectio praelata cum effectu sequuta non fuit mediante literarum Apostolicarum expeditione, et quaesitum interim est; num jus praesentandi ad dictum beneficium erectum in simplicem Canonicatum in dicta familia de Biffis continuari debeat? S. C. pro affirmativa stetit responsione: *Cremonen. Erectionis Praebendae Theologalis* 2. *Julii* 1729 *dub.* 3.

18. Quum S. C. nullam declarasset erectionem Canonicatus fundati a Matthaeo Ventura in Ecclesia Collegiata Murri Vallium ab Archiepiscopo peractam cum applicatione Census, qui ad massam communem spectabat, et bonorum, quae a Capitulo destinata erant in favorem Parochi Coadjutorum, a qua erectione Mansionarii ejusdem Ecclesiae reclamaverant. Inde praelatam erectionem censuit convalidare, et ad jus praesentandi admitti etiam Mansionarii sancivit: *Firmana Erectionis Canonicatus* 6. *Martii* 1735.

19. Johannes Henricus de Pergens exposuit Franciscum Lambertum de Mean 14 annum agentem nulliter fuisse provisum de Canonicatu Ecclesiae Cathedralis vi liberae resignationis in manibus SSmi; contenditque duplici vitio laborare resignationem praelatam, primo quod documentum, unde consensus eruitur, in Curia tempore habili non existebat; altero ob defectum legitimae aetatis, a qua non fuit dispensatum; S. C. tamen illius supplicationem nequaquam relaxavit: *Leodien. Canonicatus* 5. *Martii* 1735.

20. Presbyter Dominicus Malamisura potest concurrere ad Canonicatum Ecclesiae antea Receptitiae, modo Collegiatae SSmae Assumptionis B. M. V. oppidi Zuncoli quoties vacare contigerit, qui ex Bulla erectionis conferri possunt solis oriundis dicti loci, ac Dominicus ortus ex patre originario indigena, et cive est, licet in oppido S. Sossii per accidens natus: *Aria-*

nen. Participationis 12. *Sept.* 1739 *dub.* 2.

21. In Ecclesia Cathedrali viget consuetudo, ut ii qui sive a Capitulo, sive ab Apostolica Sede Canonicatum fuerint assequuti, nonnisi transactis quatuordecim diebus post exhibitas collationis literas, Canonicatus possessione donentur. Capitulum Simeoni de Montoyc vacantem Canonicatum contulit die 16. Maii 1741, et praedictum tredecim dierum terminum ad tradendam illi possessionem constituit. Collationem hanc antecesserat resignatio quaedam in favorem Antonii Beati Mynch de Minchestein facta a Sum. Pontifice. Is Apostolicas Literas 14. Kalendas Maii expeditas Capitulo praesentavit die 29. praefati mensis Maii, et postera die possessionem Canonicatus habendi ab eodem facultas data fuit. Hi duo provisi eadem die petunt sibi tradi possessionem, et de praecedentia exquirunt definitionem; et S. C. praecedentia Proviso Apostolico Antonio tribuit: *Basileen.* 25. *Junii* 1742 *confirmat* 1. *Sept. ejusd. anni*.

22. Episcopus ad majus Ecclesiae Cathedralis servitium sex Canonicatus veteribus adjunxit. Sed nonnulli tum ex Canonicis, tum ex Capellanis, aut inservientibus, qui participationem communis consortium massae post sexennii servitium admittebantur, repugnarunt Episcopi decreto. Hinc S. C. censuit ita sustinendam erectionem ab Episcopo factam sex Canonicatuum, ut ad novos hos Canonicatus semper Capellani, vel servientes ejusdem Ecclesiae promoverentur: *Potentina Canonicatuum* 24. *Novem.* 1742.

23. Vacantem mense Sedi Apostolicae reservato Canonicatum Ecclesiae Cathedralis Episcopus jure ordinario, ac ex indulto Pontificio Sacerdoti Cynaco Vecchioni contulit. Canonicus Johannes Paulus Tommasius velut antiquior optionis jure sibi deberi preces exhibuit in S. C., ac vetustissimam Ecclesiae Cathedralis consuetudinem ostendit. Hinc dubiis exhibitis: An bona praebendalia ultimo possessa per Canonicum Ruffini optari potuerint; et possint per Canonicum Tommasium? et quatenus affirmative, an fructus eorumdem bonorum a die factae optionis eidem Canonico Tommasio, seu Canonico Vecchionio debeantur? rescripsit: Dilata, et coadjuventur probationes hinc inde: *Anconitana Canonicatus* 13. *Julii* 1743 *dub.* 1. *et* 2.

24. Quum quaesitum fuisset in S.C.; an in futuris vacationibus per Societatem S. Georgii civitatis Nepetis sit deveniendum ad nominationem etiam in favorem Clericorum Canonicatus, quem eadem Societas erigi voluit in Ecclesia Cathedrali ejusdem urbis adjecta Sacerdotali qualitate, quae ab Episcopo fuit rejecta? S. C. respondit: Dilata et ad mentem: *Nepesina Canonicatus* 18. *Decem.* 1751 *dub.* 2. Deinde responsum praebuit, ut recurrat in casibus particularibus: 11. *Martii* 1752.

25. Quum Canonicatus erectus sit in Ecclesia Collegiata S. Pauli terrae Fortii a Sacerdote Antonio Astolfi, ut ad eum praesentaretur Sacerdos ejusdem loci cum praelatione illius, qui familiae Astolfi dignior, ac proximior sit; plures oppositores in Dataria Apostolica utpote qualificati, Sacerdos nempe Aloysius Theodori ex latere paterno amitae pronepos in Ripana Urbe ortus, et Sacerdos Paulus Donaelli ex lateri materno, materterae pronepos in terra Fortii natus, comparuerunt. Re in S. C. discussa. Haec relaxandam esse Aloysii supplicationem censuit: *Montis Alti Canonicatus* 18. *Decem.* 1762.

26. Post lineam masculinam extinctam haeredum vocatorum haereditas ad Sodalitium Plani Mercatus devoluta fuit,

et Canonicatum, uti testator Comes Guidobaldus Paciotti disposuerat, erectus est. Ad eumdem obtinendum in Dataria Apostolica Clericus Franciscus Stephani 17 annos natus unicus qualificatus de familiis contemplatis, et Clericus Jo. Christophorus Biancalana 21 annum agens qualificatus ex lege fundationis ob deficientiam illorum de familiis contemplatis apparuerunt, et inde S. C. petierunt, quae relaxandam esse Francisci supplicationem declaravit. Nam testatorem contemplando familiam Semproniam agnatos non exclusisse illis verbis *uno di casa de' Signori Sempronj*, quae accipiuntur demonstrative, asserebatur: *Urbinaten. Canonicatus* 26. *Martii* 1763.

27. Nominatio ad unum ex Canonicatibus a Gabriele Trianguli ordinatis a Capitulo S. Christinae Patrono in favorem Gabrielis Perusini facta circumscribi non debet. Nam hanc circumscriptionem Ubertus Gismondius e familia primo loco vocata postulabat, et quum incapax ad assequendum Canonicatum esset ex defectu aetatis, dispensationem, antequam nominatio a Capitulo perficeretur, petierat: *Eugubina Dispensationis* 18. *Febr.* 1764.

28. Canonicatum in Ecclesia Collegiata, et Parochiali S. Eusebii oppidi Blanzati fundavit Sacerdos Dominicus Gorretti, adjunxitque possessoribus onus confessiones audiendi, et Parochum coadjuvandi; voluitque praeterea posse eligi Clericum, qui intra annum a die possessionis promoveri valeat. Ejusdem collactio a patronis in favorem Sacerdotis Jo. Dominici Stiglii ad formam testamenti qualificati peracta fuit; etiamsi actualiter confessiones audiendi idoneus haud sit, excluso extraneo Sacerdote Panaute. Hinc fuit dimicatum. Et S. C. praetatam collationem validam putavit: *Casalen.* 16. *Januar.* 1768 *dub.* 1.

29. Ad Canonicatus institutos ab Alberto Bonanni in Ecclesia Hortana sunt praeeligendi de familia vocata ad formam fundatoris dispositionis: *Hortana Erectionis Canonicatuum* 23. *April.* 1768 *dub.* 2. *confirmat.* 9. *Julii ejusd. anni*.

30. Canonicatum concedendum esse Clerico Caesari Sparacciari, utpote a vero patrono praesentato; adeoque ejus supplicationem relaxandam esse ad impetrandam dispensationem super aetate, declaravit S. C., neglecta praesentatione a praetenso patrono expleta in favorem Sacerdotis Philippi Sanni, qui provisionem apostolicam cum derogatione vocum efflagitaverat: *Tolentina Canonicatus* 20. *Januar.* 1770.

31. Quum Sacerdos Ubaldus Mattioli Canonicatum vacantem in Ecclesia Collegiata S. Christinae civitatis Eugubii, qui collatus jam Clerico Carolo Sanfigi ex familia a testatore passive vocata, ac praelata fuerat, impetraturos Sanctam Sedem adiisset, orta est inter eos controversia; sed ejusdem supplicationem haud obsignari voluit S. C. Nam etiamsi Canonicatus juripatronatus Ecclesiastico obnoxius sit, reservationi mensium ex regula IX. Cancellariae subjectum non est, quod ad formam aliorum, qui instituit Johannes Baptista Cristini, qui faciendam electionem per vota secreta jussit, fundatus fuit: *Eugubina Canonicatus* 7. *Julii* 1770 *dub.* 1.

32. Vacante Canonicatu supranumerario in Ecclesia Collegiata SS. Georgii, et Christinae terrae Vulsinii fundato a Ludovico Maccioni, qui Capitulo juspatronatus reliquit; hunc a Sede Apostolica petiit Sacerdos Jacocus Marinacci, quin qualitates in fundatione praescriptas expressisset, et paullo post preces pro fundationis legis derogatione porrexit. Interim Clericus Ansanus Frediani supplicem libel-

lum ad illum assequendum dedit, pariter derogationem bemestris servitii in fundatione praescripti poscens. Datariae votum S. C. exquisivit, et in favorem Clerici Frediani hujus sententia fuit: *Urbevetana Canonicatus* 3. *Aug.* 1771.

33. Alexandro Gamalero tribus a fundatore volitis gaudenti requisitis, bonorum scilicet morum literaturae, ac prudentiae, nec satis clare, et concludenter de ludorum, choreaum, commessationumque pravitate ab Episcopo Alexandrino accusato, Canonicatum sub titulo S. Petri erectum in Ecclesia Cathedrali adjudicandum esse; ita ut per Episcopum sit ei danda institutio, quam Episcopus ei denegaverat, declaratum fuit: *Alexandrina Suspensionis* 28. *Sept.* 1771 *dub.* 3. *confirmat.* 11. *Januar.* 1772.

34. Quum Societas S. Johannis Evangelistae plura bona stabilia pro dote Canonicatus erigendi in Ecclesia Cathedrali cesserit, sibique jus nominandi Canonicum prout libere in omnibus vacationibus exercuit, reservaverit; S. C., quam illa adiit, locum esse nominationi, et praesentationi a dicta Societate facienda ad Canonicatum vacantem per obitum Canonici Julii Caesaris Lutii, resolvit: *Urbanien.* 9. *Sept.* 1775 *dub.* 1.

35. Provisionem autem dicti Canonicatus vacantis factam ab Episcopo in favorem Antonii Ghighi validam non esse censuit. Episcopus enim pendentibus prorogationibus obtentis a dicta Societate de Canonicatu vacante uti devoluto predictum Antonium, qui possessionem Canonicatus apprehenderat, providerat: *Ibid. dub.* 2.

36. Vacavit Canonicatus de jurepatronatus Sodalitii S. Johannis Evangelistae in Ecclesia Cathedrali erecti. Sodales electionem novam fecerunt. Franciscus Biscionius majora vota accepit, sed unum ad nominationem perficiendam deficiebat. Hinc ejusdem pater in eisdem Comitiis velle petere Sanatoriam protestatus est. Sodales vero in novis Comitiis Sacerdotem Antonium Ghighium elapso bimestri elegerunt, qui Episcopo fuit praesentatus. Et inde quaestione orta non esse locum sanationi, itaut Sacerdotem Franciscum Biscionium esse praesentandum, ac ad Canonicatum instituendum S. C. definivit: *Urbanien. Canonicatus* 24. *Januar.* 1778 *dub.* 1.

37. Necnon dandam esse institutionem ad eumdem Canonicatum Sacerdoti Antonio Ghighio putavit: *Ibid. dub.* 2.

38. Provisio Canonicatus Cathedralis Ecclesiae in favorem Clerici Josephi Papi peracta valida est; licet nominatus aetatem conciliarem non habeat, cujus aetatis dispensationem petierat, et assequutus est: *Urbanien. Canonicatus* 17. *Junii* 1780 *dub.* 1.

39. Canonicatus Ecclesiae S. Mariae Assumptae oppidi Montis Cassiani de jurepatronatus activo Sodalitii SS. Jacobi, et Philippi ejusdem oppidi vacavit. Ad eum Sodales nominarunt Clericum Gervasium Andreani, quem Episcopus examini subjecit, eique minus idoneo reperto institutionem denegavit. S. C. autem, cui resdelata est, minime dandam esse institutioeem, sed locum esse novo examini sancivit: *Lauretana* 24. *April.* 1784. Postmodum dandam esse institutionem Gervasio Andreani praevio recessu a decisis censuit: 27. *Novem. ejusd. anni*.

40. Refragata a S. C. provisione Archidiaconatus Collegiatae Ecclesiae oppidi Urceani, et decisum inde quum fuisset esse locum regressui ad suum Canonicatum; de hoc provisionem Sacerdos Ulyssi ab Episcopo, et Clericus Franciscus Ercolani a Dataria Apostolica causa impetrationis obtinuit. S. C. autem Literas Apostolicas

non esse exequendas mandavit: *Fanen.* 10. *Januar.* 1784 *dub.* 4. *confirmat.* 24. *April. ejusd. anni.*

41. Vacavit Canonicatus Ecclesiae Collegiatae S. Blasii oppidi Montis Milonis. Hii Canonicatus ante erectionem Ecclesiae in Collegiatam erant tot Capellaniae actu Sacerdotales. Communitas dicti oppidi ad electionem devenit, quae in favorem Subdiaconi Josephi Nozzi exclusis Sacerdotibus cecidit. Clerus, et Populus sese opposuit huic electioni contendens, quod actu Sacerdotem nominare teneatur. Re in S. C. delata, haec licere praesentare Clericum infra annum ad Presbyteratus ordinem promovendum, etiam in concursu Sacerdotis, necnon praesentationem factam sustineri declaravit: *Maceraten. Canonicatus* 24. *April.* 1784 *dub.* 1. *et* 2. *confirmat.* 3. *Julii ejusd. anni.*

42. Mulier Johanna de Gabriellis de suis bonis tot Canonicatus in Ecclesia S. Petri Saxoferrati reservato patronatu activo familiae Gabrielli, et ea deficiente Vexillifero loci erexit. Onus Canonicis imposuit Chori, ac Missae, et quum non essent Presbyteri, initiari cito voluit. Ad unum ex his nominatus fuit Clericus Marinius tunc tonsuratus; sed res absque dissidio perfici non potuit, orto inter Consanguineos, et Vexilliferum Saxoferrati. Hinc S. C. requisita quoad institutionem, an in cujus favorem danda sit? distulit resolutionem, et respondit ad mentem (43): *Nucerina Canonicatus* 10. *Januar.* 1784. Iterum protelavit resolutionem, ut expleto examine Odoardi Marini Episcopus referat super ejus idoneitate: 27. *Novem. ejusd. anni.* Denique quum opponeretur eum esse muneribus in fundatione impositis imparem; S. C. ut vocetur ad urbem Odoardus Marinius, et ad D. Secretarium ad mentem (44) praecepit: 9. *April.* 1785.

43. Vacante Canonicatu fundationis Nicolai Cecconi, Patronus ad dictum Canonicatum Clericum Clementem Marinium nominavit. Nominationem populus impugnavit, quia, quum ex fundationis lege beneficiatus teneretur in eodem Castro residere, Missas per se ipsum celebrare, nominatus infra annum ad Sacerdotium ascendere nequit. Et revera S. C. dictam nominationem nullam declaravit: *Praenestina* 12. *Martii* 1785 *dub.* 2.

44. Et consulendum esse SSmum tamen juxta mentem voluit: *Ibid. dub.* 2.

45. Uno ex Canonicatibus a Praeposito Carolo Augustino Ferrari fundato per renunciationem sub pensione vacante, Comes Antonius, et Marchio Carolus Guasco patroni praesentarunt Sacerdotem Josephum Antonium Ferrari loci Castri Cerioli. Adolescens in undecimo aetatis anno constitutus Jo. Antonius Ferrari in secunda vocationis sede a fundatore descriptus, quum ab ipsis patronis fuisset praeteritus, opportuno tempore de Canonicatu provideri penes Pontificem supplicavit. Hinc ad rogatum, an sit signanda supplicatio in favorem vocati adolescentis Jo. Antonii Ferrari? signandam esse S. C. credidit: *Alexandrina Dispensationis* 8. *April.* 1786.

46. Josepho Ronci danda est institutio ad Canonicatum in Ecclesia Divi Blasii oppidi S. Viti erectum, a conjugibus Romulo Vitali, et Maria Panci

(43) Et mens est, ut transmittatur integra fundatio Canonicatus: *Ead. Caus.* 10. *Januar.* 1784.

(44) Et mens fuit, ut ab Examinatore Synodali Urbis examini subjiciatur. Ille venit, et examen subivit coram Examinatoribus Card Vicarii die 31. Maii nuper elapsi, repertusque fuit idoneus, veluti ex fide Secretarii Vicariatus in forma consueta. Ne propterea compellatur diutius Romae morari, sumptusque ulteriores pati supplicat definiri Dubium: An, et cui sit danda Institutio? Die 18. Junii 1785 S. C. censuit Institutionem dandam esse Odoardo: *Lib.* 135. *Decret. pag.* 345.

ordinatum; licet adhuc ob ingenii tarditatem idoneus ad Sacerdotium non evaserit. Nam non est invincibiliter hebetatus, ac maxima praedilectio testatorum habetur: *Praenestina Canonicatus* 16. *Junii* 1787 *dub.* 2.

47. Causa vacationis Canonicatus Ecclesiae Cathedralis habitis comitiis a patrona Communitate Porculae, quae tertio prorogationem quadrimestris in duobus mensibus impetravit, ter Agnellius vota favorabilia reportavit. Sed bis electionem Sacra Consulta circumscripsit. Hinc Ferrarius Canonicatum jure devoluto impetrare, Agnellus electionis Sanationem obtinere cupiebant; at quum circumscripta electione, partes suo jure uti rescriptum fuisset; Episcopus ob lapsum quadrimestre ad Canonicatum nominavit Clericum Philippum Herculani, qui aetatis dispensationem obtinuit. Modo in S. C. disceptatur de electionis validitate, deque Agnelli praesentatione ad hoc ut ei detur institutio; sed omnibus negativum prodiit responsum: *Montis Alti Canonicatus* 25. *April.* 1789 *dub.* 1. Confirmat. addendo, et Consilium deveniat ad novam electionem intra mensem Augusti: 18. *Julii ejusd. anni*.

48. Exquisitum insuper fuit; an, et in cujusnam trium horum concurrentium favorem relaxanda esset supplicatio? Sed S. C. respondit, negative, et voluit, ut consilium ad novam infra mensem Maii deveniret electionem: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

49. Deinde disputatum, an supplicatio *Si nulli* sit relaxanda? et pariter negativum dedit S. C. responsum: *die* 18. *Julii ejusd. anni dub.* 2., et postmodum recessit a decisis, ac institutionem dandam esse Agnelli censuit: 19. *Decem. ejusd. anni confirmat.* 27. *Febr.* 1790.

50. Electio Sacerdotis Honorati Vaccari in Canonicum Ecclesiae Collegiatae S. Petri Massae Fiscaleae legitime expletâ declaratur a novis Officialibus Societatis Consortii Massae praedictae, licet Canonicatus sub Officialibus decessoribus, qui post lapsum tempus officii, in eo de licentia Vicarii Episcopi continuabant, et ad alliciendos Candidatus affigi curaverant edicta, vacasset: *Cervien.* 17. *April.* 1790.

51. In Collegiata Ecclesia oppidi S. Victoriae Canonicatum fundavit Nicolaus Augustinus Porfidi. Voluit hic, ut nominaretur primum Franciscus Discreti, et inde *un figl'io del Sig. Nicola Marinelli.* Post eorum obitum, *e non essendo piu Prebendati li detti Signori Discreti, e Marinelli*, jus nominandi Capitulo sub lege uniendi fructus Massae Capitulari reliquit. Modo alter filius Marinelli Aloysius tamquam passive vocatus praetendit nominationem post obitum fratris Francisci. Sed S. C. institutionem ei dandam non esse statuit: *Firmana Praebendae* 26. *Martii* 1791 *dub.* 1.

52. Ad Canonicatum designatum in communi testamento Sanctae Verri, ejusque filiorum Canonici Angeli, et Franciscae Antoniae Piermartini erigendum in Collegiata Ecclesia S. Mariae de Misericordia oppidi Belviderii, institutionem dandam esse Clerico Francisco Mariae Bevilacqua praelative vocato, licet in aetate annorum 14 deciditur. Impugnabat enim hanc nominationem Sacerdos Carottus in secunda sede vocationis repositus: *Senogallien. Canonicatus* 11. *Maii* 1793 *dub.* 2.

53. Suspensio nominationis, et administratio Canonicatus Ecclesiae Cathedralis denegatur puerulo annorum septem Philippo Vincentio Sansilvestri nominato ab ejus avo Comite Philippo Caracci patrono, quum ex lege fundationis habilis esse deberet nominatus ad interveniendum quotidie Capitulo,

Ecclesiae, et Choro: *Nullius Guastallae Canonicatus* 31. *Maii* 1794.

§. II.

Canonicatus quoad Dismembrationem, Suppressionem, Unionem, Applicationem, Suspensionem ac Commutationem.

1. Abnuit S. C., ut loco erectionis Praebendae Canonicalis in Ecclesia Cathedrali a sacerdote Julio de Onedo demandatae, erigatur Beneficium simplex cum titulo Abbatiae, et cum iisdem oneribus, et reservatione jurispatronatus ad formam ejusdem testamenti, licet Ecclesia praedicta, et substituta illi Ecclesia Collegiata S. Antonini acceptare illius Canonicatus erectionem renuerint. Et denegando S. C. dictam commutationem, faciendam esse erectionem Canonicatus cum augmento sortis assignatae librar. 7000 in Cathedrali enunciata, et ejusdem Capitulo nolente, in Collegiata substituta juxta votum Episcopi (45) putavit: *Placentina Commutationis Voluntatis* 18. *Febr.* 1702.

2. Quum Jacobus Philippus Archinus Canonicatus fundationis suae familiae Ecclesiae Cathedralis possessor a residentia sese absentaverit, variae contra ipsum a Capitulo fuerunt lites excitatae. Sed inspecta nimia tenuitate redituum dicti Canonicatus, qui in scut. annuis 62 detractis oneribus tantum consistunt, supplex idem Canonicus fuit in S. C.; ut ad Beneficium simplex sive Capellaniam juxta reditus, suppresso Canonicatus titulo fundatio reduceretur. Verum in irritum preces abierunt; imo cogi ad residendum S. C. respondit: *Alexandrina Suppressionis Canonicatus* 17. *Junii* 1702.

3. Deputati Ecclesiae Bmae Virginis de Provenzano in exequutionem piae dispositionis Laelii Taja, qui erectionem dictae Ecclesiae in Collegiatam, nec non quatuor Canonicatuum ordinaverat, non solum praedictam erectionem, sed etiam aliorum quatuor Canonicatum ex reditibus Ecclesiae, qui ascendere ad scut. 2000 exposuerant, obtinuerunt. Verum enunciata summa verificata haud fuit, imo inde diminuti reditus fuerunt. S. C. vero illam erectionem sustineri volens, declaravit esse locum suppressioni in praesenti, quoad duos Canonicatus vacantes, et quoad alios duos quando per cessum, vel decessum vacaverint: *Senen. Suppressionis Canonicatuum* 8. *Aug.* 1711 *dub.* 11.

4. Suppressio Canonicatus unius ex septendecim Ecclesiae Cathedralis peracta ab Episcopo occasione Ecclesiae visitationis ob redituum tenuitatem, ut proventus ipsius reliquarum praebendarum distributionibus quotidianis adjiceretur, valida est. Canonicus enim Fabricius, cujus praebenda Canonicalis suppressa fuit absque tamen ejus praejudicio, defuncto Episcopo ad S. C. reclamaverat: *Caesenaten. Suppressionis Canonicatus* 25. *Sept.* 1728.

5. Incorporatio Canonicatuum, seu Praebendarum S. Romarici, et Sanctae Crucis nuncupatorum aliis octo Canonicatibus Altaris majoris nuncupatis Capituli Ecclesiae S. Petri Romaricomontis, illorumque aequiparatio, etiam quoad onera, et functiones firma est, prout Decretum Visitationis Card. de Rohan statuit; itaut inter omnes Canonicos, qui Canonissis subjiciuntur, nulla ordinis distinctio, emolumenti, ac functionum intercederet: *Tullen seu Nullius S. Petri Romaricomontis Visitationis* 13. *Januar.* 1731 *dub.* 3.

6. Suppressionem Canonicatus, quem Antonius Consorti fundavit in Ecclesia Primatiali Pisanae dote exi-

(45) Vide not. 52. pag 48.

gua constituta annua scut. 60, ut etiam distributiones perciperet, quas Capellani inserviendo Ecclesiae exigunt, propter ipsius diminutos fructus, itaut ad simplex beneficium reducatur, S. C. denegavit: *Pisana Canonicatus* 14. *April.* 1736.

7. Canonicatuum duorum, qui in Ecclesia Collegiata S. Georgii *di Sassuolo* loco Mansionariarum, quam fundavit Constantius de Teggis, erecti fuerunt, redituum exiguitate spectata, ac propter aliorum Canonicorum, qui sub variis conditionibus hanc receperunt fundationem, dissidia, unio a patronis in unum Canonicatum petita fuit. Sed S. C. hanc unionem obstante Capitulo ob chori jacturam haud largita est: *Regien. Unionis* 4. *Maii* 1737.

8. De Canonicatibus duobus in Ecclesia Collegiata S. Paulli terrae Fortii a Volumnia Angeletti institutis, antequam ad unum illi reducantur, ratione fructuum tenuitatis S. C. ad preces exhibitas voluit, ut firmetur antea status haereditarius coram Vicario Generali Card. Abbatis, deputata ab eodem persona sibi benevisa pro creditorum exactione sumptibus haereditatis: *Nullius seu Farfen. Unionis Canonicatuum* 21. *Novem.* 1739.

9. Capitulum, et Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Mariae Majoris oppidi Lumelli postulantes, ut unio a Cardinale de Rubeis anno 1588 de Canonicali praebenda in terra S. Georgii sita ad augendas tenues Capituli distributiones, ac ad divini cultus incrementum facta, confirmaretur; favorabilem sententiam ad formam nempe instrumenti anni praedicti 1588, impetrarunt: *Papien. Unionis* 16. *Januar.* 1751.

10. Canonicatus, cum onere interveniendi choro diebus tantum festis, et celebrandi Missas octo quolibet anno fuit erectus a Fratribus Cesarinis in Cathedrali Ecclesia, quum inutilis ob redituum tenuitatem in annuis scut. 24. compertus fuerit, Capituli consensu interveniente, una cum Episcopi voto, qui tantum eleemosynam quamdam pro Ecclesia postulaverat, commutatus fuit in simplex beneficium, ipsismet fundatoribus rogantibus, et translatus in Ecclesiam Parochialem Villae Strada Dioecesis civitatis Plebis, unde Fundatores originem ducebant, imposito tamen onere annuo Missarum, arbitrio Episcopi, et soluta eleemosyna per oratores ex propria pecunia ab Episcopo taxanda: *Clusina Commutationis Beneficii* 31. *Julii* 1751.

11. Vetustate collabescente Templo Capituli oppidi Fossensis, et fabrica reditus tenuissimos habente, nullaque spe ex Canonicorum congrua aliquid colligendi ab Innocentio XIII. Pont. Max. per vicennium Canonici obtinuerunt, ut fructus Canonicatuum vacantium per obitum spatio duorum annorum in causam fabricae converterentur, et ut fructus illorum Canonicatuum, qui aliter quam per obitum vacarent, unius dumtaxat anni spatio in eamdem causam erogarentur. Deinde hoc indultum prorogatum ad decennium fuit. Demum elapso indulti tempore, et nondum absoluta fabrica, imo infortuniis in bonis Capituli passis ex temporario perpetuum fieri Indultum expostulant; verum S. C. respondere pro gratia ad decennium placuit: *Leodien. Indulti* 24. *Aug.* 1754.

12. Canonicatus suppressio, quae poscebatur pro fabrica Ecclesiae Cathedralis, uti ultimum remedium extraordinarium, quo provideri ei possit, denegatur: *Hortana Suppressionis Canonicatus* 22. *Novem.* 1755.

13. In prima proxima vacatione locus non est dismembrationi Canonica-

tus de jurepatronatus Societatis S. Laurentii terrae Tophiae a Massa Communi Capituli Ecclesiae Collegiatae dicti loci, nam inter pacta erectionis dicti Canonicatus occasione concessionis Capellae majoris Collegiatae praelatae cum Societate inita, fuit, ut Sodalitium bis promissum supplementum ei traderet, quia census a Capitulo in annuis fructibus scut. 30. accepti, ad 20 decreverunt: *Nullius, seu Farfen. Canonicatus* 16. *Junii* 1770 *dub.* 1.

14. Jo. Paullus Petruccinius testamento cavit, ut si factus esset locus successioni suae haereditatis in favorem alicujus ex familia Figliacci, is, qui succederet, teneretur unum fundare Canonicatum annui reditus scut. 100 in Ecclesia Cathedrali cum onere celebrationis Missarum 100; alias casu, quo deficiant haeredes, haereditatem eadem Ecclesia accipiat cum onere tot erigendi Canonicatus annuorum scut. 100. Propter varias lites hodie ad valorem vix scut. 1700 as ascendit, cujus integri reditus satis non sunt pro unico Canonicatu erigendo annuorum scut. 100. Hinc supplicavit Capitulum erigendum esse beneficium residentiale, et chorale, ac propterea commutationem voluntatis petivit. Et S. C. annuit pro commutatione tantum juxta votum Card. Episcopi (46) in reliquis ad mentem (47): *Praenestina Commutationis Voluntatis* 19. *April.* 1777.

15. Parochus Ecclesiae Collegiatae S. Donati, et SS. Petri, et Pauli Montis Ulmi, quae ex duabus Ecclesiis conflata fuit, ad desponendum coadjutorum onus exorat, ut binae erigantur Vicariae perpetuae una per suppressionem Canonicatus de suo jurepatronatus in Ecclesia S. Donati, et altera per suppressionem Capellaniae de jurepatronatus Communitatis; Sed S. C. negativum dedit ei responsum addendo ad mentem (48): *Firmana Erectionis* 18. *Aug.* 1787.

16. Nicolaus Augustinus Porfidi fundavit in Ecclesia Collegiata oppidi S. Victoriae Canonicalem Praebendam ac post nonnullos vocatos reliquit jus nominandi Capitulo sub lege uniendi fructus mensae Capitulari. Ultimo vocato defuncto petiit pro applicatione vacantis praebendae in dimissionem alieni aeris, quod ad construendam Ecclesiam in summa scut. 8000 ex auctoritate S. C. contraxit. Et ad vicennium juxta Episcopi votum, dempta nempe tertia parte pro distributionibus Canonicorum, qui consenserunt *senza nostro pregiudizio* applicationem S. C. indulsit: *Firmana Praebendae* 26. *Martii* 1791 *dub.* 2.

17. Iam obtinuerant Canonici Ecclesiae Collegiatae oppidi Belviderii pro reparatione Ecclesiae bis suspensionem, et ad vicennium postremo duorum Canonicatum Ubertini, et Mei, et facultatem creandi censum scut. 1000; Sed post ocularem inspectionem Visitatoris delegati summam illam non sufficere compertum est; hinc rogitant tertii Canonicatus suspensionem, qui nuper vacavit, ut contrahere censum possint scut. 2500, quod requiruntur ad fabricam perficiendam; et S. C. concessit suspensionem juxta votum Card. Archipresbyteri Basilicae Lateranensis (49): *Senogallien. Fabricae Ecclesiae* 20. *Febr.* 1796 *dub.* 1.

(46) *Vide* not. 35 tom. 1. pag. 233.
(47) *Vide* not. 36 *Ibid.*
(48) „Mens est, ut Archiepiscopus cogat Praepositum Barba ad redditionem rationis cum interventu Deputatorum interesse habentium." *Eod. Caus.* 18. *Aug.* 1787.
(49) Qui ait „Postulat ergo necessitas, ut ad „consulendum ulteriori reparationi, et decori „Ecclesiae locus sit imploratae suspensioni collationis tertiae praebendae... tali enim pacto „de facile aesalienum non majori tamen usura „scut 4 in singula centum pro quolibet anno" *Eod. Caus.* 20. *Febr.* 1796 §. 6.

18. Inde ad dubium; an, et quomodo sit locus suspensioni tertii Canonicatus, et prorogationi alterius jam concessae Canonicatuum Ubertini, et Mei? respondit S. C. affirmative juxta votum Card. Archipresbyteri (50) quoad Canonicatus Ubertini, et Mei: *Ibid. dub.* 2.

§. III.

Canonicatus quoad Dotem, seu Dotationem.

1. Franciscus Riccius in suo testamento assignavit libras bismille, et in codicillo tot stabilia reditus librarum 600 pro erectione Canonicatus in Ecclesia Collegiata S. Michaelis cum onere Missarum. Sed quum dos constituta in codicillo non conveniret oneribus impositis; quaesitum fuit in S. C.; an in erectione Canonicatus sit statuenda non solum bona stabilia annui reditus librarum 600, uti in codicillo; sed etiam sors librarum 2000 in testamento attributa? rescriptum prodiit affirmativum: *Placentina Erectionis Canonicatuum, et Legatorum* 20. *Febr.* 1712 *dub.* 1.

2. Laura Ambrogetti mandavit erectionem trium Canonicatuum saltem scut. 1000 dotis, et verba de tertio faciens, praevia nominatione Josephi Bertini, exequutori jussit, ut hic erigatur *col rimanente della mia eredita, che porra in essere col vendere il grano, vino etc.* Omnibus solutis legatis reliqua summa ascendit ad scut. 4240, quae dictus Joseph pro dote sui tertii Canonicatus erigendi postulavit. S. C. autem Canonicatum, ad quem fundatrix Josephum praefatum nominavit, dotem esse constituendam in scut. 1000 pro nunc, et quoad reliquum haereditatis particulariter videri statuit: *Sutrina Canonicatus* 4. *Decem.* 1723.

3. Occasione erectionis Canonicatus instituti a Comite Guido Ubaldo Paciotti in Ecclesia Cathedrali Capitulum excepit bona, quae in dotem tradi debent, pluribus esse hypothecis obnoxia, hinc S. C. voluit dotem esse solvendam in pecunia numerata ad effectum investiendi in tot locis montium Cameralium non vacabilium libere juxta fundationis legem, et Archiepiscopum incumbere exequutioni: *Urbinaten. Erectionis Canonicatus* 6. *Junii* 1750.

4. Canonicatuum dos volita a testatore Canonico Anselmo Carlini in censibus, quum omnia bona vendi, et census acquirere mandaret, non est constituenda in tot stabilibus bonis; etsi damnosa venditio videatur: *Montis Alti* 1. *Febr.* 1766.

5. A patrona Societate S. Laurentii terrae Tophiae soluta dote annua scut. 30 in tot censibus in Collegiata Ecclesia dicti loci Canonicatus erectus fuit. Decrevit haec dos usque ad summam scut. 20, et inde actum fuit in S. C. de illius dismembratione a Massa Communi Capituli, quam S. C. denegavit; Deinde eadem S. C. Societatem praedictam teneri supplere fundum dicti Canonicatus usque ad summam scut. 30, et in eadem summa manutenere deliberavit: *Nullius, seu Farfen. Canonicatus* 16. *Julii* 1770 *dub.* 2.

6. Necnon augmentum hujusmodi solvendum etiam esse a Societate pro tempore praeterito a die nempe motae litis, a quo Capitulum integre dicta summa annua scut. 30 non percepit, sancivit: *Ibid. dub.* 3.

7. Canonicatum instituit Lancislaus Lignani in Cathedrali Ecclesia cum onere chori et Missarum. Ugolinus

(50) Qui putat spatio 27 annorum aesalienum dimitti posse, quia pro necessitate ratatim sumitur pecunia; et suspensionem tertii Canonicatu nullum damnum servitio chori afferre affirmat: *Ead. Caus.* 20. *Febr.* 1796 §. 7.

Gualterotti hodiernus Canonicus passus est in judicio liberationis a molestiis exequutionem super meliori fundo Canonicalis praebendae pro summa scut. 240 vigore obligationis fundatoris. Hinc ad eam removendam implorat facultatem vendendi domunculam terrae motu laesam cum adnexo hortulo, et duo praediola unita Canonicatui; et S. C. annuit juxta votum Episcopi, nempe cum obligatione annui depositi scut. 12 in redintegrationem fundi Canonicalis: *Civitatis Castelli* 17. *Aug.* 1793 *dub.* 1.

§. IV.

Canonicatus quoad Fundationem, et Erectionem.

1. Censuit S. C. erectionem Canonicatuum, de quibus agitur, esse validam, ac propterea duos Canonicos ab Episcopo, ut proponitur, institutos habere stallum in choro, et vocem in Capitulo, aliisque Canonicis post eorum institutionem provisis praecedere, atque honoribus, ac praeeminentiis omnibus frui debere, quibus Canonici antiquiores potiuntur: *Senogallien.* 25. *Febr.* 1617.

2. Dubio disceptato, an erectio duarum Curatarum Capellaniarum Cathedralis Ecclesiae in Canonicatus collativos per concursum ad augendum Canonicorum numerum ab eo facta sit valida? responsum fuit, ut exhibeatur tenor erectionis. Hac in authenticam formam exhibita ab informante pro Episcopo, S. C. decidit erectionem praefatam validam esse: *Mazzarien. Erectionis Canonicatuum,* 20. *Sept.* 1692.

3. Dubio allato, an procedere possit, et debeat ad erectionem duorum Canonicatuum, vel Capellaniarum, non obstante Capituli dissensu? rescripsit firmandum esse statum haereditatis, et redituum Canonicatuum erigendorum, et Canonicatuum erectorum: *Amerina Erectionis Canonicatuum* 25. *Junii* 1695 *dub.* 1.

4. Quum testator demandasset erectionem unius Canonicatus relicto jurepatronatus ei, qui erat filius Civitatis urbis, et ob id canonicatus erectioni contradiceret Capitulum Ecclesiae Collegiatae S. Mariae Plebis, proposito dubio: An vice praebendae Canonicalis sit erigendum simplex beneficium cum eodem onere Missarum, et sub eadem reservatione juris patronatus ad formam testamenti? rescripsit, affirmative duplicato onere Missarum, et servata in reliquis testatoris voluntate: *Aretina Capelluniae, seu Canonicatus* 29. *Novem.* 1698. Deinde non acquiescens Orator pro ultima rescripti parte, rediit in S. C.; et in *Decisis* decretum accepit: 19. *Febr.* 1701.

5. Capitulum et Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Salvatoris erectionem ordinatam a Francisco Blancone acriter impugnant. Indecorum ipsis videtur, dictum Canonicatum conferendum esse Clericis ignobilibus consanguineis testatoris, quibus non existentibus, aliis ab artificibus, vel villicis progenitis vel honestis parentibus; ob id causam in Rota maceratensi egerunt, inde remitti rem ad S. C. pro voluntatis commutatione curarunt, sed S. C. nihil statuere ob litem in dicta Rota pendentem existimans, respondit, ad Dominum Secretarium cum Auditore SSmi juxta mentem (51): *Maceraten. Commutationis Voluntatis* 2. *Decem.* 1702. Deinde rescripsit, ut audiatur Rev. Fabrica S. Petri. Nam Commissarius dictae Fabricae post Rotae praedictae judicatum praefigi terminum pro commutatione voluntatis

(51) Itaque fuit, ut vel tota causa ex integro ad S. C. remitteretur, vel expectaretur exitus causae, vel res judicata praedictae Rotae: Ead. Cons. 30 Aug. 1704.

tis obtinenda curaverat, ac Fabricae elapso termino fundum eidem Canonicatus applicaverat: 31. *Maii* 1704. Deinde non intrare Privilegium Rev. Fabricae, et esse locum voluntatis commutationi mansionariam erigendo, firma in reliquis remanente testatoris dispositione, respondit: 30. *Aug. ejusd. anni.*

6. Inspecta redituum diminutione causa litium ex bonis, quae Eques Angeluccius de Angeluccis reliquit pro quatuor Canonicatuum erectione in Ecclesia Collegiata terrae Castilionis, exequutores testamentarii supplicarunt, ut eis facultas sit erigendi quatuor beneficia simplicia, vel cum residentia, aut duos Canonicatus prout Capitulum exoptat, ac duo simplicia beneficia. Erectionem vero quatuor Canonicatuum cum conditionibus praescribendis a Card. Praefecto S. C. mandavit. Etiamsi reditus totius assis in annua scuta 360 juliorum decem cum dimidio pro quolibet scuto consisterent: *Aretina Erectionis Canonicatuum* 5. *Maii* 1703 *dub.* 1.

7. Denegavit S. C., ut loco erectionis Praebendae Canonicalis in Ecclesia Cathedrali a sacerdote Julio de Onedo demandatae, erigatur beneficium simplex cum titulo Abbatiae, et cum iisdem oneribus, ac jurispatronatus reservatione ad formam ejusdem testamenti; licet Ecclesia Cathedralis, et substituta ei Ecclesia Collegiata S. Antonini renuerint illius Canonicatus erectionem acceptare. Et inficians S. C. praedictam commutationem, erectionem faciendam esse Canonicatus cum augmento sortis assignatae librarum 7000 in Cathedrali, et Capitulo renuente in praedicta Collegiata juxta votum Episcopi (52): *Placentina Commutationis Voluntatis* 18. *Febr.* 1702.

8. Ex mansionariis, qui Episcopo, et Dignitatibus ob Canonicorum repugnantiam pro diacono, et subdiacono inservire consueverant, idem Episcopus de consensu majoris partis Capituli duos Canonicatus creavit sub titulo Diaconi, et Subdiaconi cum praebenda distincta, nihil a Capitulo detrahendo. S. C. quaesita de hac erectione, eam non esse validam declaravit: *Isernien. Erectionis Canonicatuum* 5. *Sept.* 1705 *confirmat.* 14. *Novem. ejusd. anni.*

9. Capitulum Ecclesiae Cathedralis per actum Capitularem dispositionis Antonii Paglialungae exequutioni obstitit, quum trium Canonicatuum erigendorum fructus duorum ex Canonicatibus Ecclesiae Cathedralis minime aequarent; sed Capitulum acceptare erectionem illorum pollicitum est, quoties fructus augerentur. Hinc eo instante non esse locum erectioni praefatae ad formam testamenti, itaut Capitulum sit cogendum, S. C. sancivit: *Grossetana Erectionis Canonicatuum* 19. *Junii* 1706 *dub.* 1.

10. Et esse locum erectioni extra gremium Capituli ad formam Canonicorum de Crispis censuit: *Ibid. dub.* 2. Deinde Ansanus Bondonus haeres fundatoris, et patronus instituit, ut potius unus erigeretur Canonicatus de gremio Capituli, ceterorum Canonica-

(52) Censuit Episcopus locum esse instantiae Oratoris, addito tamen onere Beneficiato praeter onera Missarum a testatore praescripta, unius anniversarii sex Missarum privatarum in compensationem residentiae reservato jurepatronatu lineae masculinae primo vocatae, et substitutas, iisque deficientibus liberum evadat. Idem refert, bona relicta a Testatore ex pensionibus decursis cumulatam summam librar. 7253 esse Capitulum Cathedralis retinere ex administratione facta usque ad annum 1690 libr. 18488, quibus additis libr. 6000 retracto ex lucro dotali Ersiliae de Rubeis conflari summum libr. 31741, quam totam assignari putat in augmentum libr. 7000. Et quoties non posset erigi in Cathedrali erigatur in Collegiata S. Antonini, ibidem a Testatore volitum Canonicatum: Eod. Cons 14. Januar. 1702 §. 3

tuum privilegiis fruens; et S. C. recessit a decisis, jussitque duorum Canonicatuum erectionem cum voto, et stallo sine tamen ammensatione bonorum: 4. *Junii* 1707.

11. Erectio sex Canonicatuum in Ecclesia Cathedrali cum applicatione facta ab Episcopo Ribero sortis scutorum 800 ex fructibus debitis Seminario, non sustinetur: *Nicoteren. Erectionis Canonicatuum* 10. *Julii* 1706 *dub.* 1.

12. Et ad dubium: an posita dicta nullitate erectionis sit convalidanda Canonicatuum erectio saltem Theologalis, et Poenitentiarii, applicando eisdem annuos duc. 40, qui solvuntur a mensa Episcopali tribus Beneficiatis cum eisdem oneribus? rescriptum fuit, uti jure suo ad formam Concilii (53): *Ibid. dub.* 3.

13. Iam erecti erant duo Canonicatus in Ecclesiae Collegiata SS. Petri et Catharinae Roncilionis ex fundatione Francisci Bruscia praevia Canonicorum acceptione, quando causa obitus Lucretiae Francisci uxoris tertii Canonicatus erectione locus factus est; sed Canonici illum acceptare renuerunt, et haeres exorat, ut illum possit erigere in Ecclesia S. Andreae absque onere servitii chori, in qua testator, in casu Canonicorum recusationis, erectionem mandavit. Sed S. C. negativum praebens responsum, injunxit Episcopo, ut cogat Canonicos ad erectionem tertii Canonicatus ad ad formam testamenti: *Sutrina Erectionis Beneficii* 26. *Martii* 1707.

14. Deputati Ecclesiae B. V. de Provenzano in exequutionem voluntatis testatoris Laelii Taja, qui erectionem dictae Ecclesiae in Collegiatam, ac quatuor Canonicatuum ordinavit, ab Urbano VIII. Pont. Max. erectionem praefatam obtinuerunt, quam nullam S. C. renunciavit. Nam Pontifici summo illi exposuerant reditus Ecclesiae in scutis 2000, qui comprobati non fuerunt, imo inde diminuti: *Senen. Suppressionis Canonicatuum* 8. *Aug.* 1711 *dub.* 1.

15. Conquesti sunt Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis, quod Episcopis nullo praequisito consensu, ac juris ordine non servato ad erectionem trium Canonicatuum in dicta Ecclesia de jurepatronatus Familiae Galellae, assignata dote cujusdam Capellaniae simplicis in Ecclesia PP. Conventualium ab Alexandro Galella fundatae devenerat. De hac quaesita S. C. praefatam erectionem praeter numerum Canonicorum Ecclesiae Cathedralis noviter factam per Episcopum non sustineri constituit: *Murana Erectionis Canonicatuum* 12. *Decem.* 1711 *dub.* 1.

16. Nec itidem validam esse erectionem alterius Canonicatus jurispatronatus laicorum familiae Jasillae, pariter ab Episcopo factam judicavit S. C.: *Ibid. dub.* 2.

17. Franciscus Riccius Canonicatus sub verborum involucro in Collegiata Ecclesia S. Michaelis erectionem, ac Missarum onera assignata tum in testamento, tum in codicillo dote ordinavit. Fructus vero haereditarii impares inventi fuerunt ad voluntatis exequutionem subeundam, et petito S. C. oraculo: haec in erectione Canonicatus, de quo agitur, esse assignanda non solum bona stabilia annui reditus lib. 600 in Codicillo assignata, sed etiam sors libr. 2000 assignata in testamento, decernit: *Placentina Erectionis Canonicatus, et Legatorum* 20. *Febr.* 1712 *dub.* 1.

18. Demandata erectione novi Canonicatus in Cathedrali Ecclesia ab Innocentia de Comitibus, Capitulum suum consensum praestitit sub pluribus conditionibus, et praecipue, quod novus Canonicus semper stare debeat

(53) Vide not. 62. tom. 1. pag. 253.

in ultimo stallo; quod perpetuo careret voce activa, et passiva in Capitulo, quod nunquam ipse vel sui successores de legatis, aliisque largitionibus in futurum relinquendis Capitulo, et Canonicis perciperet; quod in casu absentiae amitteret distributiones quotidianas applicandas Ecclesiae, vel sacrario; et ipse demum de punctaturis Canonicorum absentium haud participet. De hisce conditionibus quaestio orta est; et S. C. esse locum erectioni juxta conditiones praescribendas a Card. Praefecto (54) resolvit: *Alatrina* 18. *Febr.* 1727.

19. Fundatum est Beneficium sub titulo SSmae Annuntiationis a sacerdote Francisco Biffi in Ecclesia Parochiali S. Stephani oppidi Casalis Majoris de jure patronatus suae familiae, qua deficiente ad Beneficiatos dictae Ecclesiae, et cum conditione, ut erecta Ecclesia in Collegiatam juspatronatus ad Canonicos spectaret, dummodo inter Praebendas Canonicales adscriberetur. Ecclesiae praedictae in Collegiatam erectione adhuc actu, et cum effectu non sequuta praevia signatura, ac literarum Apostolicarum expeditione, vacavit Beneficium illud; ob id oritur dubium: An durante familia de Biffis locus sit illius beneficii erectioni in Canonicatum, seu in Praebendam Theologalem? et S. C. posse erigi in simplicem Canonicatum decrevit: *Cremonen. Erectionis Praebendae Theologalis* 2. *Julii* 1729 *dub.* 2.

20. Deinde quaesitum fuit: An modus alias exhibitus (55) quoad erectionem Collegiatae praedictae, et approbatus a S. C. sit reformandus juxta novas resolutiones S. C.? remisit rem ad Card. Praefectum: *Ibid. dub.* 5.

21. Sacerdos Franciscus Vanna erectionem Canonicatus in Ecclesia Cathedrali sub nonnullis conditionibus jussit, ut nempe vocem in Capitulo habeat, et ordinis esset presbyteralis, ac ut solveret mediam annatam sacrario Ecclesiae. Has conditiones, excepta voce in Capitulo, quam habere posse ipse fundator, non autem successores conventum est, Capitulum acceptavit; et idcirco Episcopus ad erectionem, et institutionem devenit, et possessio sequuta fuit; sed postmodum ab utraque parte coepit displicere, quod antea placuit. Ideo S. C. illam erectionem minime esse adprobandam resolvit: *Viterbien. Erectionis Canonicatus* 14. *Maii* 1729 *dub.* 1, *et* 2.

22. Firmandam censuit S. C. erectionem duorum Canonicatuum, quos erigi mandavit Dominicus Miccinellus, quam erectionem Episcopus ad formam testamenti peregit, conditionibus omnibus a Capitulo oblatis rejectis; exceptis, ut non participet de legatis relictis ante erectionem Canonicatuum, neo de punctaturis antiquorum Cano-

(54) Et in hunc modum fuerunt praescriptae, videlicet, Canonicatum erigendum esse cum omnibus juribus, honoribus, praerogativis, et oneribus instar aliorum Canonicorum, cum hoc tamen, quod novus Canonicus in negotiis, interesse tantum Canonicorum antiquorum respicientibus non habeat vocem activam, nec passivam in Capitulo, sicut etiam, quod non participet de legatis, et anniversariis in praeteritum relictis, et quod in Massa distributionum quotidianarum conferat scuta 20 annua constituentia tertiam partem sui Canonicatus, ad effectum, ut ipse, et omnes alii Canonici aequaliter hinc inde participent de punctaturis absentiam, et quod teneatur ad onera Ordinaria, et extraordinaria tam in ingressu, quam in progressu uti alii Canonici. *Rel. in Sabinen Erectionis Canonicatuum* 13 *Aug* 1729 § 5.

(55) Modus autem inter cetera ad praesentem controversiam spectantia in hoc stetit: ut erectio Collegiatae fuerit cum Archipresbytero, et duodecim Canonicis, quorum alter sit Theologalis, et erigatur, unus pro tanto ex beneficio sub titulo SSmae Annuntiationis, quando quomodocumque vacaverit, quodque omnes Canonicatus, salvis regulis Cancellariae, conferri deberent ab Ordinario, exceptis nonnullis Canonicatibus, et excepto etiam (sunt verba dicti modi) Canonicatu Theologali, qui sit de Jurepatronatus Familiae Biffi, et ipsa extincta, transeat ad Collegiatam juxta dispositionem Fundatoris. *Rad. Cons* 2. *Julii* 1729 § 3.

nicorum absentium. Nam reliquas conditiones uti superfluas, quas Capitulum apposuit, S. C. amandavit: *Sabin. Erect. Canonicat.* 18. *Novem.* 1730.

23. Ut divino cultui, animarumque curae, quae Praeposito Ecclesiae S. Nicolai oppidi Montis Prandoni incumbebat, uberius consuleret Episcopus sex alios quatuor Canonicis adjunxit; et horum duobus assignavit dimidiam partem proventuum Praepositurae, quos adjuvare Praepositum in animarum curae exercitio alternis hebdomadis semper debere voluit. Fundationem hanc Canonicatuum, et Praepositurae avulsionem ratam habuit S. C. anno 1647, confirmavitque Urbanus VIII. Pont. Sum. Sed Praepositus Ascanius Ulpianus obstitit, et nemini duo illi Canonicatus collati fuerunt. Vacante modo Praepositura Capitulum instat, ut redintegretur status per Episcopum decretus, et auctoritate apostolica confirmatus. Res in S. C. delata, causa minime fuit definita, sed injunctum, ut firmaretur status fructuum Praepositurae, et pro informatione scriberetur Episcopo viciniori: *Ripana Praepositurae* 17. *Novem.* 1731. Postmodum S. C. definivit, ut servaretur praelatum Decretum anni 1647, et ex medietate fructuum certorum Praepositurae redintegretur erectio duorum Canonicatuum cum onere coadjuvandi Praepositum in cura animarum, praevio examine coram Episcopo: 24. *Januar.* 1733.

24. In urbe Ariani anno 1450 Nicolaus V. Pont. Max. Collegiatam instituit Ecclesiam S. Angeli cum quinque Canonicatibus. At Episcopus ad Divinum Cultum amplificandum in ea Ecclesia tres novos addidit Canonicatus, ob quos, ut congruam constitueret dotem, annuorum proventuum, quibus quatuor aliae Ecclesiae fruebantur, ratam partem avulsit. Contra hanc erectionem Ecclesiarum Rectores reclamarunt, et excitata quaestio exitum nullum habuit: nunc autem quinque Canonici antiquae erectionis controversias redintegrarunt adversus novae erectionis Canonicos, impugnantes in in primis ejusdem erectionis validitatem, qua admissa duodecim proponuntur definienda dubia, ad quae rescriptum est: dilata, et scribatur Episcopo juxta instructionem (56): *Arianen. Canonicatuum* 28. *Febr.* 1733 *dub.* 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., *et* 13.

25. Matthaeus Ventura Collegiatae Ecclesiae S. Bartholomaei Murri Vallium Canonicus erectionem Capellaniae cum Missarum onere designavit. Archiepiscopus ad Canonicorum dictae Ecclesiae instantiam onere injuncto a testatore demandato Canonicatum erexit; eidem addixit censum quemdam ad massam communem spectantem, ac bona a Capitulo destinata, ut in exercitio animarum curae Parochum coadjuvaret; demum novum Canonicum ad equalem distributionum quotidianarum partitionem admisit. His peractis Mansionarii ejusdem Ecclesiae reclamarunt, et de nullitate erectionis ipsis inconsultis confectae autumarunt, et S. C. in eorumdem sententiam ivit: *Firmana Erectionis Canonicatus* 11. *Sept.* 1734 *dub.* 5. Posthac petita Sanatione, ut erectio convalidari possit, S. C. eam indulsit, addito tamen, quod ad jus praesentandi admittantur etiam Mansionarii: 5. *Martii* 1735.

26. Erigi in Ecclesia Collegiata S. Stephani Novellariae Canonicatum Do-

(56) Itaque per novas literas S. C. quaesivit ab Episcopo, primum, quisnam sit status Ecclesiae Collegiatae, de qua agitur, et an vere necessaria fuerit accessio trium novorum Canonicatuum ad quinque antiquos, spectata conditione Ecclesiae, et loci. Deinde quisnam sit etiam status, in quo reperiuntur Ecclesiae illae, a quibus facta fuit proventuum divulsio, et quaenam essent onera, quibus destinati erant reditus ad novos Canonicos translatos: Ead. Caus. 28. Novem. 1733.

minicus Barca mandavit, sed opponente dictae Ecclesiae Capitulo eumdem Canonicatum erigendum tot fuisse gravatum a testatore oneribus, ut ex illius reditibus congrua conservatio Canonico deficiat; de hac controversia S. C. deliberavit, ut Episcopus meliorem juxta instructionem (57) praebeat informationem: *Regien. Erectionis Canonicatus* 19. *Novem.* 1735. Dein erigendam esse Capellaniam cum oneribus a testatore praescriptis eadem S. C. censuit: 17. *Novem.* 1736.

26. Erectio quatuor Canonicatuum ab Episcopo tempore visitationis in Ecclesia Cathedrali peracta invalida fuit adjudicata a S. C. Nam exponebatur, quod absque totius Capituli legitimo consensu expleta erat ex reditibus Ecclesiae S. Francisci de Paula terrae Mottae S. Luciae, ex Capellaniis, ac simplicibus beneficiis, quod commutatio voluntatum involvebatur, et e contra Canonicorum Cathedralis numerus Ecclesiae servitio satis exstabat: *Marturanen. Erectionis Canonicatuum* 25. *Januar.* 1738.

28. Erectionem egit Episcopus quinque Canonicatuum in Ecclesia Cathedrali, quorum quatuor congruam dotem ex annuis reditibus Societatum S. Jo. Culturae, S. Antonii Abbatis, S. Mariae Vetrana, et Hospitalis S. Mariae Lauretanae constituit; quinto vero certam partem ratam ex portionibus Mansionariorum educendam assignavit. Adversus hanc Communitatis Praesidens vita jam functo Episcopo repugnavit exponens annuos praedictos reditus locorum piorum antea in expositorum, et infirmorum sublevamen, et alia pia opera impendi. Ideo S. C. enunciatam erectionem validam non esse, excepta quinti Canonicatus erectione declaravit: *Neocastren. Erectionis Canonicatuum* 3. *Decem.* 1740.

29. Praecepit Sacerdos Theodorus Vlodrop Canonicatus erectionem in Ecclesia Cathedrali, eique dotem constituit. Sed nonnullas adjecit conditiones, cum quibus accipi a Capitulo exoptabat. Hae vero juribus, ac Capitularibus legibus detrimentum inferebant, ideo minime acceptatae a Capitulo fuerunt; et hac de causa supplicatum fuit pro erectione simplicis beneficii absque residentiae, ac chori servitii onere; at S. C. dissensit, et praefigi terminum Capitulo ad jura sua deducenda sanxit: *Ruremunden. Erectionis Canonicatus seu Beneficii* 22. *Julii* 1741.

30. Modernus Episcopus visitans suam Cathedralem Ecclesiam comperiit, functiones sacras ea, quae par esset, decentia minime peragi, Canonicis aut senio confectis, aut mala laborantibus valetudine, aut justa ex causa impeditis; hac de causa sex alios Canonicatus veteribus duodecim adjunxit, parte magna Capituli consentiente. Verum nonnulli tum ex Canonicis, tum ex Capellanis aut Inservientibus, qui ad partitionem communis Consortium massae post sexennii servitium admittuntur, Episcopi decreto repugnarunt. Secundum itaque ea, quae proposita S. C. fuerunt, decisum fuit, redintegrationem sex Canonicatuum in praefata Cathedrali Ecclesia ab Ordinario per modum novae erectionis factam ita validam esse, ut ad novos hos Canonicatus, semper Capellani, vel servientes ejusdem Ec-

(57) Quae in his versata est, nimirum cujus valoris, et reditus esset pars bonorum a testatore alienata post testamentum, cujus itidem reditus sint bona, quae modo superexistant, et pro fundo dicti Canonicatus assignata fuerunt, ad quam summam ascendant onera eidem Canonicatui adnexa; et demum quae onera ipse censeret, ad ratam partem diminutionis bonorum reduci posse? Eud. Cens. 22. Sept. 1736. § 2.

clesiae promoverentur: *Potentina Canonicatuum* 24. *Novem.* 1742.

31. Quum haereditas satis haud comperta sit ex firmatione status ad erigendum monasterium Monialium in oppido Pontiani a Canonico Martino de Dominis ordinatum, S. C. concessit commutationem voluntatis, nempe ut erigantur duo Canonicatus in Ecclesia Collegiata ab Abbate Commendatario, designatis ab eo reditibus, ac bonis; et residuum redituum distribuendum esse in dotes voluit: *Nullius Terrae Pontiani Commutationis Voluntatis* 30. *Januar.* 1745. Haec erectio peracta fuit, sed quum ex qualitate bonorum desumi videatur gravamen Canonicatuum; quia non residuum fuit dotibus assignatum; sed separatio bonorum per decreta visitationis facta fuit; hinc S. C. quaesita, esse exequendam Bullam erectionis, et fundationis Canonicatuum ad formam Decreti Sacrae Visitationis mandavit: *Ibid.* 12. *Martii* 1796.

32. Nullam esse Canonicatus erectionem, quum Episcopus inaudito Capitulo in Ecclesia Cathedrali confecit, eique dotem cujusdam Capellaniae manualis a Simone Bonatè in Ecclesia Sodalitii SSmi Rosarii fundatae constituit, S. C. praefiniit: *Comaclen.* 23. *Aug.* 1749.

33. Erectioni locum esse Canonicatus, non vero Capellaniae amovibilis in insigni Collegiata terrae Otriculi, quam erigi exequutor voluntatis fundatricis curavit, S. C. decidit. Nam Fundatrix Constantia Metelli, etsi primum arbitrio exequutoris erectionem commendaverit, tamen altero testamento idem arbitrium pendere voluit a casu, quo as haereditarius ad conflandam dictam erectionem impar videretur. Reditus autem ad annua scut. 40 fere ascenderat: *Narnien. Erectionis Canonicatus* 20. *Decem.* 1749 confirmatur cum additione, ut Episcopus ad redditionem rationis incumbat: 27. *Martii* 1751.

34. Erectioni Canonicatus, quam fundavit Comes Guidus Ubaldus Paciotti in Ecclesia Cathedrali, etsi obstet Capituli dissensus quoad nonnullas conditiones a testatore omnino volitas, locum esse; ac dotem esse solvendam in pecunia numerata ad effectum investiendi in tot locis Montium Cameralium non vacabilium libere juxta fundationis legem, et Archiepiscopo incumbere exequutionem decernere S. C. placitum est. Nam Capitulum excipiebat bona, quae in dotem tradi debebant, pluribus esse obnoxia hypothecis: *Urbinaten. Erectionis Canonicatus* 6. *Junii* 1750.

35. Erectio Canonicatus ab Horatia Venturi fundati fieri mandatur titulo administrationis in favorem Clerici septennio nati, praeter conditionem, ut conferatur pueris septennio minoribus, et ante tonsurae susceptionem titulo seculari. Hanc conditionem Card. Abbas reprobavit, modumque insinuavit, ut fructus Canonicatus in illo casu sub Oeconomo ab Ordinario deputando maneat, qui expletis Missarum, et aliis Canonicatui adnexis oneribus, rationem de illis reddat, postquam puer effectus Clericus Canonicam institutionem obtinuerit; et juxta hunc modum S. C. fieri erectionem statuit: *Nullius seu Orbitellana Erectionis Canonicatus* 11. *Martii* 1752.

36. Nicolaus Simoncellius post uxoris suae obitum duos Canonicatus erigi mandavit. In codicillis alterum consimilem erigi jussit Canonicatum. At, quum aere alieno premeretur haereditas, Episcopus necessariam esse prorogationem erectionis existimavit; sed petiit interim voluntatis commutationem, ut nimirum hac haereditate Collegii potius, ac Seminarii, quam Canonicatuum fieret erectio; sed non

impetravit. Dioecesis Auximi Seminarium habebat: *Cingulana Commutationis Voluntatis* 9. *Sept.* 1752.

37. Pia mulier Margarita Bonvicini in Ecclesia Collegiata S. Pauli Apostoli civitatis Vallettae Canonicatum erigi imperavit. Inde eamdem fundationem confirmavit, titulum Canonicatus, qua eadem Ecclesia carebat, variando. At Capitulo prima arrisit voluntas, non secunda, et Canonicatus erectus fuit. Re autem ad S. C. delata, haec variationem in praedictam Cantoratus fundationem validam esse censuit: *Melivetana Erectionis Canonicatus, sive Cantoratus* 11. *Aug.* 1753 *dub.* 1.

38. Carolus Hieronymus Palearius fundare cupiens Canonicatum in Ecclesia Collegiata S. Magni terrae Legnani, Vicarium Capitularem Mediolanensem supplicavit, ut conditiones approbaret, Canonicatumque erigeret. Consensit Capitulum, et erectus fuit novus Canonicatus. Testator mutato consilio, voluit, ut ea erectio non amplius exequutionem suam haberet; sed jussit, ut tot Missae celebrarentur. Hinc petita voluntatis commutatione, Archiepiscopus retulit, res esse de pacto, actuque inter vivos, jusque Ecclesiae quaesitum jam esse. Hinc discussa causa, commutationi praefatae locum haud esse S. C. declaravit: *Mediolanen. Commutationis Voluntatis* 15. *Decem.* 1753.

39. Canonicatus erectioni locus non fuit, quum Antonius Testa eum voluisset fundari in Cathedrali Ecclesia adjectis nonnullis conditionibus; nempe nisi erectus fuisset intra biennium, bona omnia cedere debeant in favore convitricium Asculi, quibus S. C. adjudicavit. Nam Canonicis refragantibus nonnullis conditionibus a testatore volitis erectio intra praefinitum biennium minime peracta fuit: *Asculana Erectionis Canonicatus* 7. *Aug.* 1756 *dub.* 1. *confirmat.* 18. *Sept. ejusd. anni.*

40. Erectionem duorum Canonicatuum ab Episcopo effectam post mortem substituti ad haereditatem, prout testavit Sirius Jo. Marinius de Carticeto in favorem Ecclesiae Collegiatae ejusdem loci, pactis initis cum Capitulo pro admissione esse validam S. C. voluit; non obstantibus quorumdam querelis ad illam impediendam de statu haereditarii haud expeditis rationibus: *Fanen. Erectionis Canonicatuum* 22. *Martii* 1760 *dub.* 1.

41. Erectio Canonicatus centum abhinc annis facta per Abbatem Commendatarium valida est; licet testator Sisinius Pescitelli solum erigi mandasset Capellaniam jurispatronatus in Altari, seu Capella S. Stephani Ecclesiae S. Mariae Novae terrae Tophiae; neque locus est moderationi ad formam testamenti: *Nullius, seu Farfen.* 21. *Novem.* 1761 *dub.* 1.

42. Canonicatus juxtam mentem testatoris Alberti Bonanni in Ecclesia Hortana erigendi sunt, nec locus est commutationi voluntatis pro erectione Capellaniarum Chori onere adjecto, pro qua erectione nonnulli Canonici Capituli nomine S. C. efflagitarunt; quum causa urgens, ac gravis deficeret: *Hortana Erectionis Canonicatuum* 23. *April.* 1768 *dub.* 1. *confirmat.* 9. *Julii ejusd. anni.*

43. Erectio Canonicatus in Collegiata Ecclesia S. Andreae Sublaci a testatrice Angelica Marini demandata, est facienda addito etiam jure crediti scut. 200 pro pretio domus venditae noviter detectae, de quo in concordia cum haeredibus usufructuariis inita nulla facta fuerat mentio: *Nullius Sublacen. Erectionis Canonicatus* 17. *Junii* 1769.

44. Sacerdos Joseph Piccocchius Canonicus Ecclesiae Cathedralis schedulam testamentariam exaravit, et sua

subscriptione obsignavit. Haec inde reperta fuit sub vase arenario; et in hac relicto usufructu Catherinae Barbarassi ejus Matri, substituit ei erectionem unius Canonicatus, quam vir suum proxime morti exoptabat. Sed neglecto illegali testamento praedicto illa erectio minime vero facta fuit; indeque Joseph Silvestrelli Jacobi exequutoris testamentarii filius iterum eam ordinavit in suo ultimo elogio de bonis Catherinae, aliisque, nonnullis missis adjectis. Sed Rev. Fabrica S. Petri possessionem bonorum, donec erectio confecta fuerit, curavit. Ob id instante Capitulo Ecclesiae Cathedralis peragendam esse Canonicatus erectionem ad formam testamenti Silvestrelli decernit S. C. ***Viterbien. Erectionis Canonicatus*** **21. *Junii*** 1783 ***dub.*** 1. Deinde confirmavit decretum juxta modum (58): 28. ***Maii*** 1796 ***dub.*** 1.

45. Et ad dubium; an, quomodo, a quo tempore, et de quibus bonis debeantur fructus? rescripsit, affirmative juxta modum (59), et quoad fructus negative: *Ibid. dub.* 2. Postea recessit S. C. decisis, et deberi fructus Rev. Fabricae quoad bona Josephi Silvestrelli a die obitus Caesaris, detracta eleemosyna in celebrationem Missarum erogata: *Ibid. dub.* 2. Denique confirmatur resolutio juxta modum (60): 21. *Januar.* 1797.

46. Quum erectione quatuor Canonicatuum in Ecclesia Collegiata S. Christinae explendae, ac demandatae a Sacerdote Johanne Antonio Gili impares essent reditus praediorum a Gili relictorum, ad instantiam Prioris dictae Ecclesiae, et exequutoris testamentarii Sacerdotis Gili, necnon nomine Capituli, stante etiam patronorum consensu; S. C. decrevit consulendum esse SSmum pro commutatione voluntatis: *Eugubina Commutationis Voluntatis* 8. *April.* 1786 *dub.* 1.

47. Itidemque consulendum esse SSmum pro erectione quatuor Mansionariatuum, minime vero pro erectione duorum Canonicatuum decernit; conformior quippe menti testatoris dignoscitur erectio Mansionariatuum, a quibus idem servitium Ecclesiae praestatur: *Ibid. dub.* 2.

48. Erectionem unius Canonicatus, et trium Mansionariatuum cum Chori, ac nonnullarum Missarum onere in Ecclesia Collegiata terrae S. Johannis in Persiceto relicto jure illos assequendi in favorem suorum descendentium Laurentius Morisius praescripsit. Sed haereditatis status impar fuit tot oneribus sustinendis; hinc inita concordia conventum est, ut Canonicatus, et unica Mansionaria eisdem cum oneribus a fundatore impositis erigerentur; altera Mansionaria scut. 6 Praebendae Theologali eisdem imperatis oneribus uniretur, ac tertia supprimeretur, ut ejus dos praedictis erigendis accresceret. Hujusmodi concordiam, dempta tamen tertiae Mansionariae suppressione, S. C. interrogata confirmavit: *Bononien. Commutationis Voluntatis, et Transactionis* 17. *Junii* 1786 *confirmat.* 18. *Aug.* 1787 *dub.* 1.

49. Quaesitum quum esset, an, et quomodo, et cum quibus conditionibus liceat Episcopi patronale beneficium in Canonicatum Ecclesiae Cathedralis erigere? S. C. in aliud tempus

(58) „Nempe applicatis Missis tam pro Catharina Barbarassi, quam pro Josepho Silvestrelli: et tandem Episcopus statim procedat ad erectionem Canonicatus, et amplius:" *Ead. Caus.* 28. *Maii* 1796.

(59) Nempe erectionem Canonicatus perficiendam esse ad formam testamenti Silvestrelli ex bonis Catherinae Barbarassi, una cum aliis ab eodem Josepho ad hunc effectum relictis: *Ead. Caus.* 21. *Junii* 1783.

(60) „Nempe deberi a die obitus Caesaris, „tum quoad bona Barbarassiae, quam Silvestrelli, et amplius:" *Ead. Caus.* 21. *Januar.* 1797.

duxit resolutionem, et Episcopo juxta mentem scribi mandavit: *Albintimilien. Vacationum* 16. *Junii* 1787 *dub.* 1.

50. Canonicatus erectionem demandavit S. C. ad formam testamenti Conjugum Romuli Vitali, et Mariae Panci in Ecclesia Divi Blasii oppidi S. Viti, etsi nominatus a testatoribus Joseph Ronci ob ingenii tarditatem ad Sacerdotium idoneus, ut onera adimplere possit, adhuc non evaserit: *Praenestina Canonicatus* 16. *Junii* 1787 *dub.* 1.

51. Canonicatum designatum in communi testamento Sanctae Verri, ejusque filiorum Canonici Angeli, et Franciscae Antoniae Piermartini, erigendum esse rescribitur in Collegiata Ecclesia S. Mariae de Misericordia oppidi Belviderii juxta votum Card. Archipresbyteri Basilicae Lateranensis, ad formam nempe novissimi testamenti Canonici Angeli, qui illius fundum auxit, absque conditionibus volitis a Capitulo Collegiatae vigore testamenti Verri: *Senogallien. Canonicatus* 11. *Maii* 1793 *dub.* 1.

52. Mutua substitutione usufructus haereditatis statuta fratres Sacerdotes Johannes, et Joseph Porfiri erectionem Capellaniae in Nosocomio S. Antonii Abbatis oppidi Saxiferrati mandarunt. Sed Johanne defuncto Joseph utriusque revocavit dispositionem, et erectionem Canonicatus in Ecclesia Collegiata ejusdem oppidi non immutatis oneribus Missarum jussit; hac super re S. C. consulta censuit Canonicatum potius, quam simplicem Capellaniam esse erigendum. Jus enim habebat Joseph suam revocandi dispositionem: *Nucerina Commutationis Voluntatis, et Transactionis* 5. *April.* 1794 *dub.* 1.

§. V.

Canonicatus quoad Incompatibilitatem, Privationem, et Vacationem.

1. Posito quod in Gallia provisi de beneficiis curam animarum habentibus non teneantur residere, dummodo deserviant per Parochum amovibilem ab Ordinario tamen approbatum; et Canonicatum eodem tempore habeant alicujus Ecclesiae, in qua residentiam faciant, dubium ortum est, utrum Canonici Metropolitanae Ecclesiae, qui hujusmodi Prioratus Canonicatibus non annexos curam animarum habentes obtinent, in alia tamen quam Avenionensi Dioecesi, teneantur, vel Prioratum, vel Canonicatum dimittere, possintque eos ad id cogeri? respondetur teneri Canonicos, qui post Concilium Prioratum, et Canonicatum adepti sunt, alterum dimittere, ut in altero resideant. Et quia per Concilium utroque privati intelliguntur *cap.* 4. *Sess.* 7. (61) debere eos conscientiae suae consulere, turpeque esse non observare Concilium in ditione Sedis Apostolicae, et pugnare pro ejus observantia in Regno Galliae: *Avenionen.* 25. *Octob.* 1586 *dub.* 23.

2. Episcopus ob non residentiam Canonici Andreae de Godoi Ecclesiae Collegiatae de Uboda illum Canonicatu privavit edictis contra eum latis, et examinatis nonnullis testibus super absentia, tantum non servata forma Concilii Trident. *Sess.* 24. *cap.* 12. (62). S. C. censuit hujusmodi priva-

(61) *De reform.*, in quo legitur „Quicumque „de cetero plura curata, aut alias incompatibi„lia beneficia ecclesiastica, sive per viam unio„nis ad vitam, seu commendae perpetuae, aut „alio quocumque nomine, et titulo contra for„mam sacrorum Canonum, et praesertim Con„stitutionis Innocentii III., quae incipit, *De* „*multa*, recipere, ac simul retinere praesumpse„rit: beneficiis ipsis juxta ipsius Constitutionis „dispositionem ipso jure, etiam praesentis Ca„nonis rigore, privatus existat."

(62) *Vide not.* 65.

tionum non servata dicta forma esse nullam: *Giennen. Martii* 1587.

3. Crescente contumacia Canonicorum non inservientium posse Episcopum procedere contra eos juxta dispositionem *cap.* 12. *Sess.* 24. *in fin.* (63) sancitur: *Meliten. Maii* 1587 *dub.* 6.

4. Si Canonici neglecta poena distributionum amissionis abfuerint a divinis, oportere Episcopum procedere contra eos; etiam ad fructuum privationem, atque ad alia juris remedia servata forma ab eodem Concilio praescripta *cap.* 12. *Sess.* 24. (64): *Maurianen.* 14. *Febr.* 1625 *dub.* 1.

5. Quum Johannes Georgius Salvantonius Canonicus Ecclesiae Collegiatae oppidi civitatis Novae suam residentiam jam ab annis 7 deseruerit, atque servatis terminis a Concilio Tridentino praescriptis fructibus fuerit privatus; Archiepiscopus non posse expoliari, quum esset Canonicatus assignatus titulo patrimonii sacri, quo fuit ordinatus, credidit. S. C. tamen locum esse privationi servatis de jure servandis sancivit: *Firmana Privationis Canonicatus* 30. *Maii* 1665.

6. Jacobus Tavanus Possessor Canonicatus Ecclesiae Cathedralis numquam ad residendum accessit, unde praevia monitione judiciali, et transacto trium annorum spatio servatis servandis ille Canonicatu fuit privatus. Hinc in S. C. egit, quae statuit in causa privationis deberi servare dilationes trium annorum indictae a S. Concil. Trid. *Sess.* 24. *de reform.* (65): *Catacen. Canonicatus* 14. *Novem.* 1671 *dub.* 1.

7. Inde sanxit observationem autem dictarum dilationum Sac. Concilii non esse in Canonicatibus arbitrio Ordinarii relictam: *Ibid. dub.* 2.

8. Et quum ageretur de Canonicatu praedicto, qui solis distributionibus sive Praebenda, aut alia massa grossa consistit, in illius privationem ob non factam residentiam in hoc casu fructus sequestri custodiae mandandi, non autem temporum dilationes omitti possunt: *Ibid. dub.* 3.

9. Et ad Dubium: An, eo quod idem Canonicus absens fuerit spatio plurium annorum, quibus elapsis fuerit tantum monitus, currat eidem terminus trium annorum a Sacr. Concilio indictus, vel sex mensium a die absentiae, vel a die primae monitionis? S. C. respondit: incipere triennium a die absentiae: *Ibid. dub.* 4.

10. Deinde super liquiditate dubii 4. praefati fuit disputatum: An adversus Canonicum non residentem procedi possit ad privationem juxta duorum Canonum Constitutiones post lapsum

(63) *Vide* not. 65.

(64) *Vide* not. 65.

(65) *Cap.* 12. §. *Praeterea obtinentibus de reform.* Hodie in privatione beneficii respectu obtinentium dignitates, Canonicatus, vel portiones in Ecclesiis Cathedralibus, et Collegiatis, omnino servandus est ordo a Tridentino in cit. cap. praescripto. Is igitur est, ut primo anno absentes ultra tres menses priventur dimidia parte fructuum, quos ratione etiam praebendae, ac residentiae fecerunt suos, secundo anno, si eadem usi fuerint negligentia, priventur omnibus fructibus illius anni: ac demum, crescente contumacia, itaut etiam tertio anno residere neglexerint, privari possint, et debeant juxta Sacrorum Canonum sanctiones ipso beneficio seu praebenda. Ex Sacris Canonibus eruitur vetus Ecclesiae disciplina circa beneficii privationem, statutam contra non residentes beneficiatos, sive animarum curam habentes, sive non, sed diverso ordine exequutioni demandandam. Alexander III. in cap. 5. *Quia nonnullis*, *Cap.* 4. *Relatum*, *Cap.* 6. *Praeterea de Cleric.* statuerat, recta via privandos esse: Coelestinus III. idem decreverat, post quam vocati, seu citati, residere neglexissent, ut in cap. 8. *Ex parte* eod. tit. Innocentius III. in cap. 10. *Inter quatuor* eod. tit. prius definierat, privandos esse, si post tempus, ab Episcopo praestitutum non redivissent. Postea limitando, statuerat, ut si nesciretur, ubi degerent, non redeuntes transactis sex mensibus a trina edictorum in valvis Ecclesiae publicatione, priventur, ut in cap. 2. *Ex tuae* dict. tit. Denique Gregorius IX. privandos pariter jusserat, si post canonicam monitionem, et praeviam subtractionem fructuum, seu diariorum non redivissent, ut in cap. 16. *Cum ad hoc*, et cap. 17. *Clericos* cit. tit.

trium mensium, et ultra tertii anni, vel expectandum, quod praeteriisset tertius annus integer? S. C. respondit; expectandum esse triennium completum: 21. *Maii* 1672.

11. Canonicum Bartholomaeum Majonum unum ex Coadjutoribus in curam animarum Ecclesiae Collegiatae S. Bartholomaei oppidi Burgi Manerii, qui Capellaniam possidet cum onere Missae quotidianae in Ecclesia SSmae Trinitatis, posse eam retinere S. C. sancivit: *Novarien.* 12. *Decem.* 1703 *dub.* 4.

12. Erecto in Ecclesia Parochiali SS. Blasii, et Donnini Collegio sex Canonicorum cum Archipresbytero, firma tamen remanente Communitate Presbyterorum nuncupata *Consortium* inibi ab antiquissimo tempore instituta sancitum est, dictos Presbyteros non posse obtinere Canonicatum, et in Consortio remanere: *Regien. Consortii* 23. *Januar.* 1706 *dub.* 1.

13. Canonicatus Cathedralis Ecclesiae privatio facta ab Episcopo, quod Possessor ejusdem Martinus de Marco non residebat, valida non est. Canonicus enim de non servata Sacr. Concilii Tridentini forma conquerebat, ex defectu personalis citationis, et de Praebendae Canonicatus redituum maxima tenuitate in solos carolenos quatuor consistente, exceptis distributionibus quotidianis: *Isernien. Canonicatus* 22. *Febr.* 1710 *dub.* 1.

14. S. C. invocavit Sacerdos Sylvester de Philippis, quod quum ipse assequutus esset institutionem ab Episcopo ad dua beneficia simplicia Canonicatus, ac ad simplex alterum beneficium, sive perpetuam Capellaniam, atque ad eorumdem titulum ab eodem Episcopo promotus ad Ordines Sacros fuerit, postea idem antistes eum minime auditum altero ex beneficiis, ac dicta Capellania privavit, suspenditque ab exercitio Sacrorum Ordinum; idcirco rogat, ut redintegretur, ac fructus ei restituatur, et S. C. annuit petitioni quoad Capellaniam, ac fructus, ordinumque exercitium. Episcopus enim instante Promotore Fiscali in praedictum Sacerdotem super indebita retentione unius ex dictis Canonicatibus incompatibilibus ratione residentiae, ac memoratae Capellaniae super eodem tecto ad privationem devenisse testatur: *Marsicana Beneficiorum* 24. *Maii* 1710 *dub.* 1.

15. Jurispatronatus beneficium in Ecclesia B. M. Gratiarum extra Castrum Augugliani sita fundatum cum obligatione residentiae paratis ad hanc a fundatore aedibus, ac celebrationis omnibus Dominicis, ac festivis diebus Virgilius de Virgiliis obtinuit. Obtinuit nuper etiam Canonicatum in Cathedrali Anconae. Et postulat nunc decidi num constet de eorum incompatibilitate? de ea quippe constare S. C. decernit: *Anconitana Capellaniae* 30. *Aug.* 1710 *dub.* 1.

16. Causa absentiae Francisci Marri Canonici Ecclesiae Cathedralis bina proposita fuerunt dubia: An pro tertio anno deveniendum sit servatis servandis ad Canonicatus privationem, quum praedictus Canonicus promotus fuerit ad Sacros Ordines ad titulum ejusdem Canonicatus? et quatenus affirmative An debeat etiam suspendi ab Ordinum exercitio cum titulo, et bonis omnibus fortunae careat? quibus S. C. ad primum affirmative, assignato termino; et secundum non indigere declaratione rescripsit: 2. *Maii* 1703. Inde terminus novem dierum prorogatus, ad alios sex dies assignatus fuit, ac iterata intimatione, ac citatione ad valvas apposita, per sententiam Canonicatu, ac Praebenda privatus fuit. De hac privatione S. C. consulta legitimam esse cognovit, ita

ut sit locus novae provisioni: *Pientina Privationis Canonicatus* 30. *Aug*. 1710.

17. Possidebat Canonicatum in Collegiata Ecclesia S. Ginesii Faustus Passerius, quando fuit ad simplex beneficium de jurepatronatus ejusdem familiae in eadem Ecclesia erectum praesentatus. Et licet exigui reditus sit beneficium hoc, tamen Episcopus ei conferre sub eodem tecto noluit, et dubitavit de necessitate dispensationis; sed S. C. quaesita, ut recurrat ad Episcopum (66) resolvit: *Camerin. Dispensationis* 14. *Novem*. 1716.

18. Proviso Francisco Farina possessori perpetuae Vicariae cum cura animarum Ecclesiae Cathedralis de pingui Canonicatu ejusdem Ecclesiae, cum conditione praedictam Vicariam dimittendi; idem efflagitavit pro facultate eam retinendi. Sed S. C. non esse compatibilem Canonicatum cum Vicaria respondit; quamquam Vicariae fundator pro Canonico, seu Presbytero seculari illam erexerit: *Casertana Indulti* 8. *Aug*. 1716 *dub*. 1.

19. Emanavit sententia privationis Canonicatus, quem possidebat in Ecclesia Collegiata S. Hieronymi Illiricorum de urbe Hieronymus de Pace. Hic per sex menses petita licentia se ad civitatem Curzulen suam patriam transferendi causa cujusdam litis super quadam Capellania ab eo possessa, discessit ab urbe die 10. Julii 1714, et die 21. Januar. 1717 relaxatae fuerunt literae citatoriales per edictum; ac 9. Febr. ejusdem anni affixae ad januas Cancellariae urbis Anconae, inde praevia exequutione emanata fuit privationis sententia 17. Decem. dicti anni. Rediit ille vero anno eodem 31. Dec., ac sequenti die Choro interfuit, et appellationem interposuit, excipiens deberi citari personaliter, vel procedi per edictum affigendum Ecclesiae beneficii; et tempus conciliare transactum minime fuisse, quia hoc non a discessu, sed post sex menses debet supputare. S. C. de hac sententia privationis requisita, illam non esse validam censuit: *Romana Canonicatus* 3. *Decem*. 1718 *dub*. 1.

20. Canonicis tam integrae, quam dimidiae, et quartae Praebendae Ecclesiae Cathedralis, qui Ordines Sacros eorum Praebendis Canonicalibus adnexis assumere tenentur, si moram eorumdem assequutioni faciant, praeter medietatis distributionum quotidianarum subductionem, ulterius praefigatur terminus quatuor mensium ad Ordines Sacros accipiendos, quo elapso Ordinarius auctoritate etiam S. C. ad privationem Canonicatus procedat: *Ulissipponen. Orientalis* 5. *Decem*. 1722 *dub*. 9.

21. Si Canonici hodierni Collegiatae Ecclesiae S. Mauritii prope urbem Hildesii erectae, aliique Canonicatus ordini Presbyterali adnexos obtinentes intra annum promoveri se facere neglexerint, licet, imo debet Episcopus ad privationis Canonicatus ad formam Sacrorum Canonum (67) poenam procedere: *Hildesimen*. 16. *Decem*. 1730 *dub*. 2.

(66) *Vide not*. 41 *tom*. 1. *pag* 236.

(67) *Clem. II. ut ii, qui, de aetat. et qualit. Praeficend*. innovata est a Concil. Trid. *Sess* 22. *cap* 4 *de reform*., in qua non promotis obtinentibus beneficia in Ecclesiis Cathedralibus, et Collegiatis infra annum ad ordines requisitos, justo impedimento cessante, statuitur, subtrahendam esse dumtaxat dimidiam partem distributionum, quae dari solent iis, qui certis horis intersunt: quae poena sicut, et privatio vocis in Capitulo est latae sententiae, quatenus non praerequirat monitionem, sed solam citationem ad dicendum causam, quare non debeat affici poena dictae Clementinae. Quod si non probaverit, se legitime impeditum fuisse, declaratur esse locum hujusmodi poenae, etiamsi intersint divinis officiis, ut cum communi tenet Thesaurus de *Poenis Eccles*. *cap*. 6. *verb*. *Beneficium pag*. 3. Non promotus autem ex negligentia intra annum, et monitus renuerit promoveri, privari potest etiam ipso beneficio, *Gloss. in d. Clement. verb. In posterum*, ut etiam declaravit S. C. 25. Januar. 1608.

22. Canonicus Rillius unus ex duobus Canonicis antiquioribus Ecclesiae Collegiatae S. Jacobi urbis Tolentinae, necnon Canonicus Joseph Pompilius possunt Capellaniam in Ecclesia Rurali S. Josephi retinere; etiamsi onus illa habeat Missam inibi celebrandi festis diebus, ac organum pulsandi in Ecclesia S. Nicolai; dummodo servitum Chori, et onera Canonicatus persolvant: *Tolentina Servitii Chori, et Missae Conventualis* 26. *Maii* 1739 *dub.* 12.

23. Necnon sub ipsa conditione valet Canonicus Johannes Bezzi dictae Collegiatae munus Confessarii monialium S. Agnetis exercere: *Ibid. dub.* 13.

24. Privatio ab Episcopo facta Canonicatus a Johanne Jacobo Cioffi in Ecclesia Cathedrali possessi ob triennalem absentiam ex capite nullitatis valida non est? Nam non fuit praemissa graduali poena a Concilio Tridentino praescripta; etsi in solis distributionibus dicti Canonicatus fructus consistent: *Castrimaris Privationis Canonicatus* 25. *Febr.* 1741 *dub.* 1.

25. Inde ad quaesitum, quomodo sit providendum? S. C. respondit, ut Episcopus procedat prout de jure ad formam Concilii (68): *Ibid. dub.* 2.

26. Quoad Capellaniam ordinatam a Francisco Mattuccio ad Altare S. Michaelis Ecclesiae Matris Castri S. Johannis Rotundi adjecto onere sacri quotidiani perpetui, de qua testator in agendo sacro praeferri Sacerdotem de gente Fraticelli, si unquam esset Sacerdos, secus Capitulum facultatem nominandi habere voluit; quum Johannes Baptista Fraticelli possessor ejusdem Capellaniae obtinuerit Canonicatum in Collegiata Ecclesia Foggiae, substituit Sacerdotem stipendio conductum; qui suas vices contra legem testatoris, et Capitulo dissentiente gereret. S. C. desuper interrogata, Canonicatum Ecclesiae Collegiatae Foggiae cum Capellania incompatibilem non judicavit. Nam testator Sacerdoti de familia vocata facultatem substituendi in casu cujuscumque impedimenti dederat: *Sipontina Missarum* 28. *Januar.* 1747 *dub.* 1.

27. Privatio Canonicatus possessi a Canonico Stampff in Collegiata Ecclesia S. Margaritae Waldkirckii non sustinetur, necnon nominatio alterius facta a Capitulo; quod declarato termino ad residendum, et elapso alterum Canonicum elegit; sed exequendum esse rescriptum Apostolicum, quo audita Episcopi relatione conceditur praedicto Canonico, quod terminus mensis sibi praefixi, non est rigide interpretandus, et additur, re integra, nec alium ex capite privationis provisum esse: *Constantien. Canonicatus* 24. *April.* 1751 *dub.* 1. *confirmat.* 10. *Julii ejusd. anni.*

28. Ubaldus Baldassinus possessor Canonicatus in Ecclesia Cathedrali a Christophoro Luchi erecti, sicut non est Clericalis, ita dispensatus fuit super defectu legitimae aetatis, conditione in Literis Apostolicis adjecta, ut promoveri ad Subdiaconatum, quum primum ad aetatem legitimam pervenerit, teneretur; hinc aut dimittere, aut ad Sacros Ordines ascendere debet. Hic vero prorogationes ad ordinum susceptionem differendam consequutus est, deinde dispensationem ab hoc onere, aut aliam prorogationem postulante data fuit Episcopo facultas, ut prout de jure procederet; et revera processit Episcopus, et eum Canonicatu orbavit. S. C. requisita de hoc decreto, non sustineri illud, et scribi Episcopo juxta mentem (69) mandat:

(68) *Vide not.* 65.

(69) Et mens est, ut Episcopus praefigat dicto Canonico brevem terminum ad se promovendum ad Sacros Ordines, eoque elapso, quatenus Sacrum Subdiaconatus Ordinem non susceperit, contra eumdem procedat ad privationem Canonicatus per sententiam tamen servatis servandis: Regist. lit. lib. 31. die 23. Novem. 1754.

Senogallien. Canonicatus 23. *Novem.* 1754.

29. Privatus fuit a Curia Spirensi Johannes Baptista Durafs canonicus Ecclesiae S. Guidonis, quem pene viginti annos habuerat; et privationis hujus causa fuerunt plura delicta Carnis, concubinatus, ac supina negligentia in Chori servitio. Moguntina Curia, ad quam Durafs appellavit, praedictam Sententiam reformavit, ac ille proinde fuit restitutus docens ipsius paupertatem pro agenda defensione in S. C., quae fuit requisita, an sententia a Curia Spirensi sustineatur? et an eidem assignandum sit Seminarium Episcopale usque ad emendationem? respondetur, dilata, et ad mentem (70): *Spiren. Canonicatus* 15. *Sept.* 1764 *dub.* 1. *et* 2. Iterum simile dedit S.C. responsum, ad mentem 23. *Martii* 1765. Denique rescripsit, ut scribatur per duos Canonistas; quum dubitatum fuisset, an in privatione ab Episcopo facta graduatim se ipse gesserit juxta Concilium Tridentinum (71): 24. *Aug. ejusd. anni*.

30. Constantinus Salvi ad beneficium in Collegiata Ecclesia S. Johannis Baptistae terrae Campaneani, quum esset de familia vocata, a compatronis fuit nominatus, etsi in eadem Ecclesia possideat Canonicatum; ideo dispensationem postulavit. Expertus est ille Capituli oppositionem, quod Beneficia duo haberet cum oneribus Canonicorum uniformibus, unum celebrationis Missarum trium hebdomadalium, alterum Chori diebus festis mobilibus. S. C. autem Episcopi arbitrio gratiam, dummodo Chori servitium detrimentum non patiatur, remisit: *Nepesina* 8. *Julii* 1786.

31. Clericus Eustachius Salvi Canonicatum possidebat in Ecclesia Collegiata S. Angeli in Foro Piscium. Hic plures inducias a S. C. habuit ad cunctandam Sacrorum Ordinum susceptionem. Ultima autem indulti prorogatio desinebat die 11. Martii anni 1786 si apocha decreti sit attendenda, si dies exequutorialis decreti, 7. Maii ejusdem anni. Ipse enim usque a die 9. Martii dicti anni supplicem libellum pro resignatione dicti Canonicatus in Dataria exhibuit, et requisito ex urbanitate Card. Diaconi consensu, alii dies fuerant consumpti ad responsum referendum; interim Sacerdos Franciscus Donarellius narravit Sum. Pont. vacasse dictumCanonicatum, quia intra praestitutum tempus, datasque a S.C. inducias ad Sacros Ordines Canonicus non ascendit, Literas Apostolicas impetravit. Hinc quaestione agitata, S. C. vacationem praedicti Canonicatus, ita ut Literae Apostolicae non sint exequendae, inductam non esse declaravit: *Romana Canonicatus* 9. *Sept.* 1786.

32. Declaravit S. C. Canonicatum Ecclesiae Cathedralis ipso jure vacasse per matrimonium Canonici Johannis Nepomuceni de Spaur praetensum nullum, praeterquam ex defectu consensus; ideoque exequendas esse impetratorias Literas Praesulis Georgii Sigismundi Porzia; qua de causa confirmatur sententia Congregationis particularis a Summo Pontifice deputatae; etiamsi dictus Johannes subreptitias, ac obreptitias fuisse literas impetratorias ob falsam narrationem probare conetur: *Brixinen. Canonicatus* 18. *Sept.* 1790.

§. VI.

Canonicatus quoad Statum, et Qualitatem.

1. Sacerdos Nicolaus Pretini fundavit in Ecclesia Cathedrali Capellaniam in titulum perpetui simplicis beneficii,

(70) Et mens fuit, ut subministrarentur Durassio scut. 50 ad parandam defensionem: *Red. Caus.* 23. *Martii* 1766. §. 2.

(71) *Vide not.* 66.

Possessori imposuit onus Missarum personale singulis diebus, et inserviendi Episcopo etiam extra civitatem, ac si esset unus ex familiaribus suis. Haec Capellania inde erecta fuit in Canonicatum. Inde Dataria Apostolica discuti petiit a S. C. an talis Canonicatus sit ita residentialis, ut hac ratione sit incompatibilis cum alio beneficio residentiali? responsum est affirmative: *Brictinorien. Canonicatus* 2. *Maii* 1676.

2. Praesentatus fuit a compatronis ad Canonicatum Collegiatae Ecclesiae S. Georgii in oppido Modicae Clericus Vincentius Grana, quo tempore obtinuit provisionem a Dataria sacerdos Franciscus Bocca di foco ex causa imperitiae dicti Vincentii, eo quod actu non sit in sacris constitutus juxta legem erectionis praedictae Collegiatae. Hanc quidem qualitatem minime requiri ex adverso traditur spectata lege fundationis illius Canonicatus. S. C. autem ad illum obtinendum non deposci ordinem sacrum, seu qualitatem sacerdotalem decidit: *Syracusana Canonicatus* 21. *Aug.* 1706 *confirmat.* 2. *Octob. ejusd. anni.*

3. Quum Christophorus Panuzzi Canonicalem Praebendam in Ecclesia Cathedrali nullis adhibitis in fundatione verbis qualitatem sacerdotalem denotantibus erexerit. At ex Apostolicis Bullis *pro uno seculari Presbytero futuro ipsius Ecclesiae Canonico*, Canonicatus erigitur; quapropter re delata ad S. C. Haec non esse presbyteralem illam praebendam putavit: *Pistorien. Canonicatus* 1. *April.* 1713.

4. Canonicatum erectum a Christophoro de Luchis in Ecclesia Cathedrali, etiamsi ex testamento non eruatur voluisse fundatorem illum qualitatis sacerdotalis erigere, S. C. tamen judicavit non esse Clericalem tantum; ita ut Canonicus Baldassinius dispensatus super defectu aetatis legitimae, conditione in literis Apostolicis adjecta, ut teneretur promoveri ad Subdiaconatus ordinem, quum primum ad legitimam aetatem pervenerit, aut dimittat, aut ad sacrum ordinem ascendat: *Senogallien. Canonicatus* 19. *Aug.* 1752 *confirmat.* 13. *Januar.* 1753.

§. VII.

Canonicatus seu Praebendae Theologalis, et Poenitentiaria quoad Erectionem, et Collationem.

1. Deciditur electionem Poenitentiarii quandocumque faciendam ad solum Episcopum absque consensu Capituli pertinere. Collationem autem praebendae ab illis fieri debere, ad quos antea spectabat: *Abulen. anni circiter* 1582 *dub.* 6.

2. Quaeritur, an Ordinarius assignando praebendam Cathedralis Ecclesiae pro Lectore sacrae Theologiae possit impedire in vacatione ejusdem, ne Canonici optent illam praebendam stante consuetudine, statuto optandi inter Canonicos? Praebendam affectam pro Theologo optare non posse deliberatum est: *Avenionen.* 25. *Octob.* 1586 *dub.* 14.

3. S. C. rescripsit Episcopo Pharensi, Praebendam Theologalem alicui ex Collegii Illyrici alumnis alioquin idoneis, utique conferri ab Episcopo posse; tametsi is casus conscientiae tantum sit explicaturus: *Pharen.* 13. *April.* 1595.

4. SSmus D. N. contentus fuit expediri supplicationem, ut praebenda certi competentis reditus primo vacatura erigatur in Theologalem; ita quod ista praebenda non possit amplius optari, sed perpetuo ab ipso Theologo obtineatur, nec Theologus possit alias praebendas optare: *Volaterrana* 18. *Maii* 1598.

5. Censuit S. C. jus electionis illius, cui conferenda est Praebenda Theologalis, spectare ad Episcopum juxta antiquas declarationes (72): *Aretina* 31. *Julii* 1627.

6. Declaravit S. C. ad Praebendam Theologalem in jure Canonico Doctorem esse admittendum: *Aquilejen.* 14. *Novem.* 1626.

7. S. C. concessit Oratori facultatem erigendi Poenitentiariam posita illius necessitate, et impossibilitate erigendi Praebendam Theologalem: *Civitatis Castellanae* 17. *Novem.* 1629.

8. Agendum esse cum D. Datario circa Praebendam Poenitentiariam, ne in futurum quidquam in praejudicium Ecclesiae Cathedralis admittat: *Bellunen.* 27. *April.* 1630 *dub.* 2.

9. Episcopus non potuit unire beneficia dignitati Decanatus cum impositione oneris legendi sacram scripturam, vel praedicandi; sed in erectione Praebendae Theologalis servandam esse formam in cap. 1. Sess. 5. de reform. (73) traditam, decernitur: *Liparen.* 10. *Maii* 1631 *dub.* 2.

10. Episcopum ad praescriptum Sacr. Concil. *cap.* 1. *Sess.* 5. *et cap.* 8. *Sess.* 24 *de reform.* (74): procedere debere ad erectionem Praebendae Theologalis, et Poenitentiariae: *Eugubina* 12. *Novem.* 1633 *dub.* 1.

11. Respondit S.C. electionem Theologi spectare ad eum, ad quem ante Concilium spectabat, et ideo Episcopum tueri debere sua jura: *Derthusen.* 27. *Maii* 1634 *dub.* 2.

12. Quum quaesitum esset, ad quem spectaret electio, si collatio Praebendae Theologalis, quae vacat de mense Ordinario in Ecclesia Cathedrali, ad illius Capitulum in vim immemorabilis suae consuetudinis eligendi ad Canonicatus vacantes in mensibus Ordinariis, seu ad Archiepiscopum? S. C. electionem Theologi ad solum Card. Archiepiscopum spectare; collationem autem Praebendae ad eum, ad quem ante idem Concilium spectabat, respondit: *Salernitana* 4. *April.* 1637.

13. Pro obtinenda Praebenda Theologali sufficere, ut quis sit licentiatus in utroque jure, alias idoneus ad docendam Theologiam moralem, et ideo in hoc casu D. Secretarius faciat extrajudicialiter examinare Oratorem super illius habilitate per Patrem Torquatum de Cupis, decernitur: *Polignanen.* 12. *Novem.* 1639.

14. Quaesitum quum fuisset; an Doctor in jure Canonico possit consequi Praebendam Theologalem; et an Theologus non Doctor possit similiter illam obtinere? S. C. ad primum respondit posse; et ad secundum pariter affirmativum, si non Doctor aequalis idoneitatis adsit, tulit responsum: *Asten.* 3. *Febr.* 1646.

15. Ad dubium, an Episcopus teneatur in Ecclesia Cathedrali Valvensi Praebendam Poenitentiariam erigere? Episcopum teneri Praebendam illam juxta Decretum Concistoriale erigere rescripsit: *Valven. Sulmonen.* 13. *Aug.* 1650 *dub.* 4.

16. Quum vacasset in Cathedrali Ecclesia Capellania Major, et Episcopus vigore concordiae habitae cum Capitulo eam Canonico Lectorali, et

(72) Nempe in causa Giennen, 13. Junii 1591 dub. 1. declaratum est, erectionem duorum munerum Theologi, et Poenitentiarii, electionemque personae, quandocumque vacatio contigerit, pertinere ad solum Episcopum: collationem vero praebendae, et Canonicatus ad eos, ad quos antea spectabat. *(Lib. 7. Decret. fol. 15.)* In Oscen. 24. April. 1597 censuit S. C. Concilii, si praebenda Theologalis vigore Concilii erecta, in mensibus inferioris Collatoris vacaverit, electionem personae Theologi pertinere ad Episcopum; Collationem vero ad eos, ad quos ante Concilium pertinebit *(Lib. 9 Decret. fol. 14.)*

(73) *Vide not.* 62. *tom.* 1 *pag.* 253. *et seq. not.* 77.

(74) *Vide not.* 62. *tom.* 1. *pag.* 253.

Poenitentiario contulisset; disputatum est, an dignitas Capellaniae Majoris esset incompatibilis cum dicto Canonicatu? et S. C. censuit illam non esse cum Canonicatu incompatibilem: *Oscen.* 12. *Martii* 1695 *dub.* 1.

17. Ad graduatam Praebendam Theologalem vacantem Ecclesiae Cathedralis Johannes de Ooms Archipresbyter convocato Capitulo, non expectatis Graduatis eligere debentibus, solus Lambertum Baerth Plebanum Mechliniensem elegisse dicitur. Episcopus esse irritam electionem illam ob electi qualitates declaravit, quia infirmatus ille de aliquo crimine, vel de non sana doctrina putatur, S. C. consuluit, quae ad S. C. S. Officii (76) rem omnem remisit: *Gandaven. Praebendae Theologalis* 5. *Sept.* 1705.

18. Ad dubium, an posita nullitate erectionis sex Canonicatuum in Ecclesia Cathedrali facta ab Episcopo Ribero cum applicatione sortis scut. 800 ex fructibus debitis Seminario, convalidanda sit saltem Canonicatuum erectio Theologalis, et Poenitentiarii, applicando iisdem annuos ducat. 40, qui solvuntur a mensa Episcopali tribus Beneficiatis cum eisdem oneribus? rescriptum fuit, uti jure suo ad formam Concilii (75): *Nicoteren. Erectionis Canonicatuum* 10. *Julii* 1706 *dub.* 3.

19. Duas habet Dioeceses, ac duas Cathedrales Episcopus Geruntinus, et Cariati, quae sunt unitae, et in una adest Praebenda Poenitentiaria. Exhibitum proinde fuit dubium in S. C. num in Cathedrali Geruntina erigenda sit Praebenda Poenitentiaria, vel saltem deputari Canonicus cum facultatibus Poenitentiarii? annuit S. C. ad formam Concilii (77): *Geruntinen. et Cariaten. Synodi, et Gravaminum* 2. *Octob.* 1706 *dub.* 6. *confirm.* 11. *Febr.* 1708.

20. In futuris vacationibus Canonicatus Poenitentiarii Ecclesiae Cathedralis servanda est constitutio Pont. Max. Gregorii XV. nonis Novem. 1622 emanata (78) quoad concursum, et

(75) *Vide not.* 62. *tom.* 1 *pag* 253.

(76) Ad praedictam Congregationem tantum spectat rem hanc cognoscere: et apud eamdem a diffamatione se purgare debet diffamatus, et suspectus, antequam novos honores appetere possit, novasque dignitates praetendere, et quousque haec purgatio per sententiam absolutoriam ex capite innocentiae non sequatur, semper militat contra ipsum impedimentum, seu inhabilitas, oriens ex praedicta diffamatione, et suspicione; ut recte animadvertit Ursaya Discept. Eccl *XXVII* tom. 2 part 2. num. 36., in qua defensionem hujus causae in favorem Episcopi edidit.

(77) *Sess.* 24 *cap* 8. de *reform.* ubi habetur haec. „In omnibus etiam Cathedralibus Eccle„siis, ubi id commode fieri poterit, Poe„nitentiarius aliquis, cum unione praebendae, „proxime vacaturae ab Episcopo instituatur, „qui Magister sit, vel Doctor, aut licentiatus „in Theologia, vel jure Canonico, et annorum „quadraginta, seu alias, qui aptior pro loci „qualitate reperiatur, qui dum Confessiones in „Ecclesia audiet, interim praesens in choro cen„seatur." Hoc decretum ampliatum est a Bened. XIII. *Const. Pastoralis* 19 *Maii* 1725 (*Bull. Rom.* tom. 11 part 2 pag 414) qui § 5. ait „Postre„mo quaecumque hactenus de Praebenda Theolo„gali, et sacrae scripturae lectione sancivimus, „extendimus etiam, ac adamussim observari vo„lumus, et mandamus (congrue tamen congruis „referendo) quoad institutionem Canonici Poe„nitentiarii in illis Cathedralibus, in quibus „nondum fuerit institutus, ejusque honestam „substentationem, concursum, deputationem, „omniaque alia ad illius officium pertinentia; „ac praeter illa, quae nobis superius disposita „sunt, ea insuper, quae Tridentina Synodus „Cap. 8. *Sess.* 24. de *reform.* de hujus Ministri „qualitate, aetate, ac exemptione a servitio cho„ri constituit, exacte observari decernimus, „et mandamus." Testatur autem Van-Espenius part. 1. tit. 12. cap. 3. §. 13., quod in locis quibusdam Poenitentiarius, non merum officium, sed dignitas habeatur, ita tamen ut novissimum inter dignitates locum obtineat. Similiter Theologum inter dignitates recenset ipse Van-Espenius loc. cit. tit. 2. cap. 6. Verum id vel fundationis lege, vel peculiari locorum consuetudine factum est; nam Theologum, et Poenitentiarium merum esse officium respondit S. C. Concilii in *Muranen.* 12. *April.* 1699, *et in Senen. Poenitentiariae* 16. *April.* 1691.

(78) Nam anno 1622 Sum. Pont. Gregorius XV. instantibus Philippo IV. Hispaniarum Rege, et omnibus Regnorum Hispaniae Capitulis, per viam Constitutionis, et expresse derogando disposi-

electionem junctim ab Episcopo, et Capitulo faciendam; non vero obstat Concordia anni 1588 super alternativa inter Episcopum, et Capitulum inita, et confirmata in forma specifica de anno 1590 sub Sixto V. Pont. Max. per literas Apostolicas in forma rationi congruas, et sub Gregorio XIII. Pont. Max. expeditas: *Oriolen.* *Canonicatus* 16. *Novem.* 1720.

21. Jacobus Antonius Riverius offert summam scut. 2400 monetae Romanae, ut in Ecclesia Collegiata Montiscalerii erigatur Praebenda Theologalis cum onere, ut Canonicus Theologalis diebus de praecepto festivis omnibus concionem habeat ad populum, ac choro intersit, et semel in hebdomada Clerum doceat sacram Theologiam Moralem. Petiitque dictae summae unionem massae Capitulari, ut Provisus de communibus distributionibus participet. Deinde jus praesentandi ad masculos familiae nominandae, qua deficiente ad Capitulum reservat, addendo, nulli reservationi vel affectioni dictum Canonicatum subjaceat. Conditiones hae Capitulo non placuerunt, et S. C. eas admittere renuit, subjungendo ad mentem (79): *Taurinen.* 14. *Martii* 1722.

22. Benedictus Vadella, et Figueras contendit erectionem Canonicatus vacantis Ecclesiae Cathedralis in lectoralem, seu Theologalem non potuisse peragere Episcopum, et ei adjungere pingues reditus statoriae de Ger, quum dictae statoriae esset impositum onus lectionis sac. scripturae ex constitutione Clem. VII. Pont. Max., idcirco poterat tantum Episcopus ad tramites Concilii Tridentini (80) juris remediis adigere eum, qui dictam statoriam obtinebat. Hanc quaestionem S. C. vero ad Judicem exequutorem in literis datum remisit: *Urgellen.* 28. *Sept.* 1726. *dub.* 1.

23. Vacante Canonicatu lectorali Ecclesiae Metropolitanae Capitulum, et Canonici, ad normam literarum Apostolicarum Pont. Max. Innocentii XI., edicta, in quibus cautum erat, ut oppositores subire examen super textus sacrae scripturae expositione deberent, affigi mandarunt. Refragarunt huic praecepto nonnulli ex graduatis sive licentiatis in jure Canonico, et Civili, examen eosdem non super legali facultate fieri ab ipsis debere asserentes. Hinc res delata fuit ad S. C., quae rescripsit edictum a Capitulo promulgatum de concursu sustineri, licet literae praedictae Apostolicae nullam mentionem faciant de concursu, sed tantum ajunt praevio accurato examine ad sacrae scripturae lectionem esse adprobatum, Doctores in Theologia, ac in utriusque jure

tioni Conciliorum Generalium, et signanter Tridentini super absoluta pertinentia ad Episcopos conferendi Canonicatus Poenitentiarios decrevit, quod in omnibus Hispaniarum Ecclesiis collatio Canonicatus Poenitentiarii unitim spectaret ad Episcopos, et Capitulum, propositis nempe in singulis vacationibus edictis, et examine peracto, et praelectis magis habilibus, et idoneis, qui tales habiti essent judicio Episcoporum, et Capitulorum. Ead. Caus. 1 Octob. 1720 § 2. Quod ampliatum est a Benedicto XIII. Const. Pastoralis 19. Maii 1725 (Bull. Rom. tom. 11. part. 2 pag. 414) praecipiente, ut hujusmodi praebenda in Italia, et Insulis adjacentibus conferatur per concursum, eo pari modo, quo Ecclesia Parochialis.

(79) Nullam scilicet esse difficultatem quoad exclusionem Reservatorum, sed quoad exclusionem reservationis in favorem Episcopi. Ead. Caus. 14. Martii 1722.

(80) *Sess.* 5. *cap.* 1. *de reform.* in quo statuit „quod in illis Ecclesiis, in quibus praebendam, „aut praestimonium, seu aliud quovis nomine „nuncupatum stipendium pro lectoribus sacrae „Theologiae deputatum reperitur, Episcopi, „Archiepiscopi, Primates, et alii locorum Ordinarii, eos, qui praebendam, aut praestimonium, seu stipendium hujusmodi obtinent, ad „ipsius sacrae scripturae expositionem, et interpretationem per se ipsos, si idonei fuerint, „alioquin per idoneum substitutum ab ipsis Episcopis, Archiepiscopis, Primatibus, et aliis „locorum Ordinariis eligendum, etiam per subtractionem fructuum cogant et compellant.“

admittendo: *Valentina* 30. *Januar.* 1723 *dub.* 1.

24. Dubio exhibito: An literae Apostolicae Urbani VIII. Pont. Max. die 10. Januar. 1640 editae pro Canonicatibus de concursu Cathedralium Ecclesiarum Regnorum Castellae, et Legionis afficiant etiam Canonicatum Lectoralem Cathedralis Ecclesiae? S. C. responsum dedit negativum, et consilium praestandum SSmo esse pro extensione censuit: *Compostellana* 17. *Januar.* 1728 *dub.* 1.

25. Fundavit beneficium in Parochiali Ecclesiae S. Stephani oppidi Majoris sacerdos Franciscus Biffi de jurepatronatus suae Familiae, qua deficiente ad beneficiatos dictae Ecclesiae, et cum conditione, ut erecta Ecclesia in Collegiatam juspatronatus ad Canonicos spectaret, dummodo inter Praebendas Canonicales adscriberetur. Ecclesiae praedictae in Collegiatam erectione adhuc actu, et cum effectu non sequuta praevia signatura, ac literarum Apostolicarum expeditione, vacavit Beneficium illud; hinc orto dubio, an durante familia de Biffis locum esse illius beneficii erectioni in Canonicatum, seu in Praebendam Theologalem? et S. C. posse erigi in simplicem Canonicatum decrevit: *Cremonen. Erectionis Praebdae Theologalis* 2. *Julii* 1729 *dub.* 2.

26. Vacante Praebenda Canonicali in terra Magdaloni, ubi adest Ecclesia Collegiata, Episcopus putans terram praefatam ingenti sex mille fere animarum constantem numero, ac copia Cleri secularis, et Regularis inter insignia oppida recenseri optime posse, praedictum Canonicatum ad praescriptum Sac. Concilii Tridentini *Sess.* 5. *cap.* 1. *de reform.*, et Concilii Romani *tit. prim. cap.* 6. (81) in Praebendam Theologalem erigi voluit, S. C. proinde consuluit, num pro collatione praebendae Theologalis sit de forma necessarius concursus? rescriptum prodiit, ad Card. Praefectum juxta mentem (82): *Casertana Concursus* 14. *Januar.* 1730 *dub.* 1.

27. Episcopus sancti Miniatis statum suae Ecclesiae referens, quoad Praebendae Theologalis in Ecclesia Cathedrali erectionem ait „Quia vero „omnes Praebendae hujus Ecclesiae „meae Cathedralis ad laicos Patronos „fundatione, et dotatione spectant, „quaero, liceatne mihi quaecumque „beneficia simplicia vacatura, quae „simul unita ad praescriptam taxam „sufficiant, ex integro erigere in „utramque distinctam Praebendam; „vel aliud magis opportunum remedium, et consilium, quo rebus utilibus, et plane necessariis provideri „possit, postulo" S. C. autem definitionem dubii protelavit, ut eidem scribatur juxta instructionem (83): *Sancti Miniatis Visitationis Sacrorum Liminum* 14. *Martii* 1733.

28. Erectio Canonicatuum, ac Praebendarum Theologalis, ac Poenitentialis ab Episcopo facta in sua Ecclesia Cathedrali est confirmanda; non obstante conatus antiquiorum Presby-

(81) *Vida* not. 62. tom. 1. pag. 253.

(82) Mens fuit supplicandum esse SSmo pro sanatione, quatenus opus sit cujuscumque defectus, factaque subinde per praefatum Emum Praefectum relatione eidem SSmo. Santitas sua benigne annuit, et defectus quoscumque ad cautelam sanavit die 19. ejusd. mensis Januar. 1730. *Lib* 80. *Decret.* pag 1.

(83) Scire cupit S. C., quot sint in dicta Ecclesia Canonicatus, an ad laicos spectet Juspatronatus non solum activum, sed etiam passivum, quot sint eorum annui reditus, necnon quot, et qualia Beneficia simplicia existant in ista Dioecesi; item Episcopus agat cum Patronis, an aliqui eorum sint praestituri consensum erectioni duarum Praebendarum in Theologalem, et Poenitentiariam sine tamen praejudicio Jurispatronatus, sed cum lege, ut praesentati non debeant admitti, nisi ab Examinatoribus Synodalibus examinati, et approbati fuerint tanquam idonei, et S. C. certioret de resultantibus: *Regist. lit. lib.* 28. *die* 14 *Martii* 1733.

terorum dictae Ecclesiae participantium, qui non debere Canonicorum nomine decorari, sed Presbyteros Praebendatos nuncupari, ne ex denominatione Canonicorum Theologi, et Poenitentiarii ullum irrogari contingat detrimentum qualitati suae Ecclesiae, quae in statu receptitiae reperitur; neve Presbyteri Participantes digniorem locum eisdem Canonicis cedere cogantur: *Ruben. Erectionis Praebendae Theologalis, et Poenitentiariae* 30. *Martii* 1737.

29. Vacavit Praebenda Poenitentiariae Ecclesiae Cathedralis; et indicto concursu, Episcopus Marianum Portiecllium praeferendum putavit. Verum a Sigismundo Malatesta, qui aetate illi praecedit, et majora examinatorum suffragia sortitus, ab Episcopi judicio provocavit. Constat ex documentis Marianum fuisse carceribus mancipatum, quia homicidii particeps asserebatur; etsi Episcopus rationes in medio protulisset ad suam electionem vindicandam, tamen S. C. non sustineri provisionem praedictam decrevit: *Viterbien. Concursus* 15. *April.* 1741 *dub.* 1. *confirmat.* 10. *Junii ejusd. anni.*

30. Ac dicta Praebenda Poenitentiaria est Sigismundo Malatesta conferenda: *Ibid. dub.* 2.

31. Cogitarunt Canonici Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae S. Petri Vasti Praebendam Theologalem in eadem Collegiata erigere, continuo sese contradictores Canonici alterius Ecclesiae Collegiatae S. Mariae Majoris praestiterunt. Hii enim, quum eorum Ecclesia esset antiquior, jus habent prohibendi, ne in alia Collegiata Ecclesia recentiori Praebenda Theologalis erigi possit. At S. C. locum esse petitae erectioni juxta votum Archiepiscopi (84) praecipiens quaestionem diremit: *Theatina Erectionis Theologalis* 14. *Januar.* 1747.

32. Erectio Canonicatus Poenitentiarii per Episcopum facta in Ecclesia Cathedrali, una cum praerogativis Canonico Poenitentiario juxta legem fundationis tributis, ac Episcopi decreta anni 1742 valida sunt (85): *Ipporegien. Canonicatus Poenitentiarii* 17. *Maii* 1749 *dub.* 1. *et* 2.

33. Ut Divinus Cultus, et Insignis Ecclesiae Collegiatae, quae in Insula Gaulos est, decus augeretur pia mulier Theresia de Bono Canonicatum Poenitentiarium in eadem Collegiata bonis suis fundavit, ea lege adjecta,

(84) Rogatus fuit a S. C. Archiepiscopus Theatinus, ut sententiam diceret animi sui, hic, audito utroque Capitulo, secundum Canonicos S. Petri respondit, eam tamen putare legem adjiciendam, ut lectio sacrae scripturae diversa die fiat in Ecclesia S. Petri, qua fit in Ecclesia S. Mariae majoris: *Ead. Caus.* 10 *Decem* 1746 §. 1

(85) Sacerdos Antonius Pellerina fundavit Canonicatum Poenitentiarium in Ecclesia Cathedrali Ipporegiensi reservato jurepatronatu haeredibus, certis adjectis conditionibus, „che quello verra „provisto debba godere di tutte le prerogative, „e preeminenze, che godono tutti gli altri Ca„nonici... voce attiva, e passiva in Capitolo... „alla riserva della percezione delle distribuzio„ni, ed altri annui proventi dipendenti dalla „Massa Capitolare." Canonici etsi nihil opposuerint tamen metuerunt, ne a clausulis in instrumento adjectis aliquid detrimenti caperent, libellum obtulerunt Episcopo, quo petebant declarationem, cui plenissime annuit Episcopus hisce verbis. „Ad majorem declarationem atque erectionis nostrae novi Cano„nicatus Poenitentialis sequutae etc. dicimus, „quod per quaecumque clausulas in eodem actu „appositas importantes plenum jus Canonicae „nullum omnino intendimus irrogare praejudi„cium Canonicis antiquis, ac eorum successo„ribus quoad participationem emolumentorum „provenientium a massa Capitulari, vel Sacra„rii, quae respiciant distributiones respective „quotidianas ratione chori, vel manuales ratione „celebrationis Missarum, Anniversariorum, vel „alterius cujuslibet officii, prout etiam quoad „emolumenta, quae in posterum a piis disposi„toribus elargienda venient Capitulo, expresso „nomine Capituli in universum concepto: Item, „quod in sequelam vocis activae, et passivae „in Capitulo in literis nostris attributae admis„sio novi Canonici Poenitentiarii operari debeat „in spiritualibus, respectu scilicet negotiorum „Capitularium, quae concernunt statum, seu ser„vitium Ecclesiae, et Sacrarii, ceteris in sua firmi„tate manentibus." *Ead. Caus.* 26. *April.* 1749 §. 2.

ut actu sacerdos, et doctor sacrae Theologiae, aut Juris Canonici nominaretur. Capitulum praestitit consensum, ac Episcopus sua auctoritate fundationem confirmavit; sed Canonicus Poenitentiarius Cathedralis Ecclesiae sese opposuit; et S. C. sustineri erectionem mandavit: *Melevitana Canonicatus Poenitentiarii* 20. *Decem.* 1749.

34. Canonicatus Poenitentiarii Ecclesiae Metropolitanae electionem faciendam esse ab Archiepiscopo in favorem personae magis idoneae ab Examinatoribus in concursu renunciatae; praesentationem vero ejusdem personae faciendam esse a Capitulo S. C. existimavit. Quum Capitulum de jure conferendi ab immemorabili Praebendas Canonicales non reservatas Sedi Apostolicae contenderet: *Salernitana Canonicatus Poenitentiarii* 21. *Julii* 1753 *dub.* 1. *confirmat.* 1. *Sept. ejusd. anni.*

35. Ideoque collatio hujus Canonicatus Poenitentiarii in favorem sacerdotis Josephi Viggiani facta, quod magis idoneus in concursu ab Archiepiscopo repertus electus fuit, sustinetur: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

36. Episcopo Majoricensi, licet in Capitulo Cathedrali certum stipendium fuerit constitutum Lectori sacrae scripturae, placuit cum consilio Capituli Officium Lectoris in Praebendam Theologalem occasione primi vacaturi Canonicatus erigere, quod factum fuit. Post varios annos ortae sunt inter Episcopum, et Capitulum super illius collatione controversiae. Episcopus Canonicatum Theologalem esse contendit. Capitulum hoc inficiatur, quum minime sequuta esset erectio, ac in tabellis Canonicatus lectoralis nuncupatur. Qua de causa novam fecit erectionem ad cautelam, eamque Capitulo denunciavit. S. C. de hac quaestione validam fuisse erectionem Canonicatus in Theologalem Praebendam usque de anno 1593 definivit: *Majoricen. Canonicatus Theologalis* 15. *Decem.* 1753 *dub.* 1.

37. Ac electio personae, cui praefata Praebenda Theologalis conferenda est, privative ad Episcopum spectat: *Ibid. dub.* 3.

38. Hac de causa electionem ab Episcopo factam sustineri, collationem vero ad Capitulum spectare; sed modo in favore Nicolai Villalongae ab Episcopo electo faciendam esse sancivit: *Ibid. dub.* 4.

39. Minime locus est erectioni Canonicatus seu Praebendae Theologalis in Ecclesia Collegiata terrae Ebuli de Canonicatu in dicta Ecclesia vacante per obitum Francisci Morsa, qui liberum ab omni alio onere possidebat; sed electio in favorem Clerici Januarii de Christophoro ad dictum Canonicatum peracta valida est: *Salernitana Canonicatus* 20. *Aug.* 1757 *confirmat.* 17. *Sept. ejusdem anni.*

40. Praebendam Theologalem in Ecclesia Cathedrali sacerdos Nuncius Leonius adeptus est hac conditione adjecta, ut infra annum Magisterium susciperet, alioquin extemplo vacaret. Conditio vero praedicta adimpleta non fuit, ideoque indicto concursu magis idoneus fuit renunciatus sacerdos Joseph Abbatangelus ejusdem Ecclesiae Canonicus; et hoc tempore Nuncius Leonius signari a Sede Apostolica gratiam meruit. Hanc gratiam relaxandam esse S. C. denegavit, quum suam contumaciam, et clausulam *vacationis eo ipso* tacuerit: *Juvenacen. Canonicatus Theologalis* 11. *Aug.* 1759.

41. Sacerdos Johannes Octavius de Sanctis in concursu ad Praebendam Theologalem Ecclesiae Cathedralis habito reprobatus appellationem de mala examinatorum relatione interposuit.

Ait hic, examinatores solum concurrentium scientiam Episcopo retulisse, non eorum peritiam, ac requisitorum notulam expendisse, neque de his rationem habuisse. Hinc haec relatio adversatur formae traditae a Benedicto XIV. in Constitutione *Cum illud* (86). S. C. autem de sua sententia interrogata non constare de mala examinatorum relatione, nec de irrationabili judicio Episcopi decrevit: *Pinnen. Theologalis* 20. *Sept.* 1760.

42. Praeelectionem, ac Collationem ad Canonicatum Theologalem Ecclesiae Cathedralis spectare ad Episcopum, praesentationem vero ad Capitulum S. C. decernit: *Pinnen. Canonicatus Theologalis* 25. *April.* 1761.

43. Praebenda Theologalis Ecclesiae Cathedralis est adjudicanda Julio Martono, qui in concursu meruit praelationem, licet Doctor in sacra Theologia non sit, hinc ei onus imponitur intra annum illam doctoralem lauream assumere: *Cajacen. Praebendae Theologalis* 14. *Januar* 1764.

44. Quum dubitatum fuisset de legitima erectione Praebendae Theologalis in Ecclesia Cathedrali, quae auctoritate Apostolica erecta, et minime adprobata a summo Pontifice erat, novam Episcopus Felicianus Ninguarda erectionem fecit. Hanc S. C. irritam declaraverat jam anno 1593. Sed sicut ex Visitationibus de hujus praebendae erectione, et provisionibus peractis documenta appareant, S. C. de legitima erectione constare censuit: *Comen. Canonicatus Theologalis* 23. *Novem.* 1771 *dub.* 1.

45. Vacavit Canonicatus Poenitentiarius Ecclesiae Cathedralis; Antistes concursum indixit, et ex geminis concurrentibus aeque approbatis sacerdotem Dominicum Giacobbi Canonicum ejusdem Ecclesiae, ac laurea doctorali nondum insignitum, praeelegit. Alter actu doctor Antonius Matra gravatum se reputans de nullitate concursus egit; at nihil obtinuit, quum Episcopus senem emeritum, in Ecclesiae Dei servitio per annos 40 mancipatum, ac omnibus acceptum, et benevisum esse dictum Giacobbi affirmaverit. S. C. vero consiliatrix audita, praeelectionem adprobavit Episcopi, nec esse novo locum examini decernit: *Alerien. Canonicatus Poenitentiarii* 10. *Maii* 1777.

46. Communitas S. Victoriae, quum supplicasset duas uniri Parochias, erectionem imploravit Praebendae Theologalis in Ecclesia Collegiata ejusdem oppidi. Ait enim, quod unione facta, Parochus ditetur biscentum, et ultra scutorum reditibus; ac proinde putat, eorum partem adsignari posse pro erectione Theologalis Praebendae. Sed quum nec unionem Parochiarum obtinuerit, nec erectionem Theologalis Praebendae meruit obtinere: *Firmana Unionis Paraeciarum, et Erectionis Praebendae Theologalis* 3. *Julii* 1784 *dub.* 2.

(86) *Die* 14. *Decem.* 1742. (Bull. ejusd. Pont. tom. 1. pag. 98) Ubi Sum. Pont. jubet, ut Episcopi in conferendis beneficiis rationem habeant non solum scientiae, sed morum etiam, et honestatis, et prudentiae, quae omnia requirit Trid. Concil. sup. 8. *sess.* 24. *de reform.*, insuper, ut Examinatores suggerere debeant tantum Episcopo, quos in doctrina repererint idoneos, quam doctrinam solum certe non sufficere ad animarum curam quisque videt *ex hisque* Episcopus eligat, ut ait Concilium, quem caeteris magis idoneum judicaverit. Tunc autem rejectum appellare non poterit, nisi a mala Examinatorum relatione. Admonet autem Pontifex judices appellatos, ut reputent secum, non solam doctrinam satis esse ad regendam Ecclesiam Dei: interdum, qui doctior est, habere aliquam maculam ignotam examinatoribus judicantibus eum dignissimum notam soli Episcopo, ob eamque repulsam eum tulisse.

§. VIII.

Canonicatus, seu Praebenda Theologalis, ac Poenitentiaria quoad Congruam.

1. Congrua in favorem Praebendarum Theologalis, ac Poenitentialis Ecclesiae Cathedralis ad tramites Concilii Romani *tit.* 1. *cap.* 6. (87) supplenda usque ad summam scut. 60 deductis oneribus dictarum Praebendarum, et respective beneficiorum, quae unienda eis sunt, est computanda: *Camerinen. Praebendae Theologalis, et Poenitentiariae* 3. *Decem.* 1735 *dub.* 1.

2. Et Praebendae, et Poenitentiali in casu, de quo agitur, unienda esse uniquique pro medietate beneficia simplicia per obitum Annibalis Venturi vacantia, ac neutri praelationem pro dicta unione competere, fuit declaratum: *Ibid. dub.* 2.

3. Unio duorum beneficiorum ab Episcopo facta Canonicatui Poenitentiario in sua Ecclesia Cathedrali instituto in casu, de quo agitur, sustinetur; posthabita Praebenda Theologali, quae annuo proventu scut. 60 pro erectione dictae Praebendae constituto caret, et annuos ducatos 40 cum onere Missarum 110 dumtaxat affert: *Nucerina Pagnanorum Praebendae Theologalis* 1. *Martii* 1738 *dub.* 1.

4. Ecclesiae Cathedralis Canonicus Theologalis, et Poenitentiarius, qui nil plus lucrabantur, quam duc. 60 pro quolibet, quae summa ab aliis omnibus percipiebatur, supplicarunt, ut quoniam nil sibi pro ratione muneris sacram scripturam explicandi, et confessiones fidelium excipiendi, assignatum stipendi fuerit, traderetur peculiaris praebenda ex unione simplicium beneficiorum, quae primo vacatura forent, conficienda. Qua de re propositum fuit dubium, a S. C. resolutum, quod per unionem simplicium beneficiorum usque ad summam scut. 60 ad formam Constitutionis Benedicti XIII. Pont. Max. (88) deductis oneribus providendum esset: *Cajetana* 25. *Febr.* 1774.

§. I.

Canonici quoad Curae Animarum Exercitium.

1. Quoad residentiam Canonicorum curam animarum habentium S. C. censuit, solum odium non sufficere, quod si graves inimicitiae vere adsint, et post obtentum beneficium, ac sine culpa obtinentis ortae, tunc posse ab Ordinario dari ei dilationem, ut in alio loco viciniore tutiore maneant, durantibus dumtaxat ipsis inimicitiis, dum non ultra annum perdurent. Interea autem, si de Parochiali agatur, ponendum in ea ab Ordinario Vicarium idoneum cum congrua portione ex reditibus Parochialibus: *Regien. anni* 1573 *dub.* 1.

2. Insuper non est causa habenda

(87) Ubi legitur „Quatenus vero Canonicatus „idem, etiam cum Praebenda, si quam unitam „habeat, tenuis, et non sufficiens fuerit ad onus „sustinendum praedictum, Episcopus idem, usque ad summam, quae cum Canonicatu, et „Praebenda scuta sexaginta non excedat, vel per „assignationem fructuum alicujus simplicis beneficii, Nobis licet, et Nostrae Sedi affecti, „seu reservati, illius tamen debitis supportatis „oneribus, vel per contributionem beneficiatorum suae civitatis, et Dioecesis, vel alias, „prout commodius fieri poterit, de Capituli „consilio ita provideat, ut omnino Theologalem ipsam erigat, et Sacrae Scripturae lectio „habeatur."

(88) Incipien. *Pastoralis Officii rel. in Append. Concilii Romani tit.* 1. *cap.* 6. ubi § 5. statuitur „Quod ubi Praebenda theologalis, computatis „etiam distributionibus quotidianis, ad annuum „saltem reditum scut. 60 monetae romanae non „ascendat, pro summa ad hanc taxam conficiendam deficiente, iidem Episcopi unire possint, „et debeant eidem Praebendae aliquod simplex „beneficium, cujus supplemento praedicta summa conficiatur, primo vacaturum in quocumque mense, et qualitercumque Sedi Apostolicae „affectum, et reservatum."

pro legitima non residendi, quando Rector inveniatur absque fructibus, quum essent omnes resignanti fructus reservati: *Ibid.*

3. Item non sunt habendi pro residentibus, si habeant curam tria, vel quatuor millia prope civitatem: *Ibid.*

4. Si esset aliquis, qui studio vacet in civitate, non posse in eadem civitate habitare: *Ibid.*

5. Denique posita necessitate Magistri grammaticae in civitate non posse concedere alicui, ut moratur in urbe, relicto Vicario ad curam cum salario: *Ibid.*

6. Canonicum Curatum Ecclesiae Cathedralis tempore, quo actu in ejus munere inservit ex eleemosynis pro anniversariis defunctorum participare posse, dummodo non dentur pro celebratione Missarum statutum est: *Viterbien.* 15. *Martii* 1631 *dub.* 2.

7. Quum Capitulo Ecclesiae Cathedralis animarum cura immineret, utique Canonicos teneri ad Congregationes, quae pro disserendis casibus conscientiae ad praescriptum Constitutionum Synodalium habentur, accedere definitur: *Arianen.* 28. *April.* 1635 *dub.* 4.

8. Jam antea decreverat S. C. Episcopum erigere debere Vicariam perpetuam pro exercitio curae animarum cum attributione congruae ducat. regni 60 ex massa communi Capituli Ecclesiae Cathedralis; modo stetit in decisis; ita tamen, ut si praebenda Canonicalis non ascendat ad valorem duc. 50, Episcopus ratam partem deficientem ex massa communi Capituli assignare possit: *Acernen.* 5. *Maii* 1646.

9. Dubio exhibito: an pro negotiis, seu controversiis Capituli ablegari possit Canonicus Curatus Cathedralis Ecclesiae? responsum exiit negativum: *Anagnina Residentiae* 12. *Decem.* 1676.

10. Quum onus curae animarum integrae esset apud Archipresbyterum Ecclesiae B. M. Assumptae oppidi Podii Mirteti, ac contenderent Canonici ex consuetudine participare de decimis, propositum fuit dubium: an Canonici casu, quo de decimis participare possint, teneantur coadjuvare Archipresbyterum in administratione Sacramentorum, et cura animarum; itaut iste cogendus non sit ad Coadjutorem sibi de novo assumendum pro numeroso populo? prodiit affirmativum responsum, et teneri parochum coadjuvare: *Farfen. Decimarum, et Deputationis Capellani* 1. *Sept.* 1691 *dub.* 3.

11. Inde quaesito, quinam de jure teneatur solvere stipendium Capellano ex officio apposito, assertos Canonicos teneri resolvitur: *Ibid. dub.* 5.

12. Gregorius XIII. Pont. Max. assignavit Canonicis Ecclesiae Cathedralis tanquam inopis quasdam portiones fructuum, quos dividere consueverant inter Parochos, et Sacerdotes Beneficiatos absque praefixione numeri Parochiis inservientes, sed in Parochiis juxta tempus, et horas ab Archiepiscopo designandas servitium praestare deberent. Hinc Archiepiscopus in actu visitationis horas designavit, et Canonici conquesti sunt. At S. C. validum esse decretum decidit: *Lancianen. Jurium Parochialium* 13. *Novem.* 1694.

13. Petrus Carantius provisus de Canonicatu Ecclesiae Cathedralis habente curam animarum adnexam petiit congruae assignationem. Idcirco Tribunal AC. curam tam actualem, quam habitualem existere penes Capitulum decrevit, adeoque nullam praefato Canonico deberi congruam. Re in S. C. delata resolvitur constare de unione Vicariae perpetuae certae Praebendae Canonicali, et ad cautelam esse iterum faciendam: *Iserniien. Vicariae* 2. *Junii* 1696 *dub.* 1.

14. Necnon Vicario perpetuo assignandam esse congruam arbitrio Episcopi, dummodo non excedat summam ducatorum 60 computatis in ea fructibus Praebendae, et aliis ad formam Bullae Pii V. Pont. Max. (89) deciditur: *Ibid. dub.* 3.

15. Ac eidem Vicario perpetuo competere censuit omne exercitium curae privative, quoad ceteros de Capitulo cum omnibus emolumentis veris Parochis competentibus: *Ibid. dub.* 4.

16. Quum actum fuisset de assignatione congruae facta Canonico Curato Ecclesiae Cathedralis, et Episcopus declarasset constituendam esse eam in ducatis 60, computatis tamen in eadem congrua fructibus Praebendae, omnibus etiam incertis emolumentis, et aliis obventionibus communiter percipi solitis, exceptis tamen distributionibus quotidianis, quae lucrantur ratione servitii personalis propter praesentiam in Choro, ceterisque oblationibus, et eleemosynis, quae dantur pro funeribus, sponsalitiis, et similibus; quumque ab hac sententia Capitulum reclamasset, disputato dubio: an in congruam Canonici Curati imputari debeant distributiones quotidianae, quae dantur ratione servitii spiritualis, et interventus Choro, necnon cetera emolumenta parochialia expressa in Sententia Episcopi? responsum prodiit affirmativum quoad primam negativum quoad secundam partem: *Iserniem. Vicariae* 20. *April.* 1697.

17. Canonicos Ecclesiae Collegiatae S. Euphemiae Archipresbyterum in curam animarum tam praesentem, quam ex quacumque causa legitimi impedimenti absentem coadjuvare, et pro hoc exercitio deputandos esse ab Ordinario duos, vel plures ex Canonicis cum congruo emolumento ex primitiis Canonicorum, et deputatos teneri in domibus Canonicalibus residere S. C. definivit: *Comen. Super Dubiis* 26. *Junii* 1700 *dub.* 4. *et* 5. confirmatum, et additum fuit, ut pro exercitio curae praefatae nominandus sit unus de gremio Canonicorum, approbandus ab Episcopo, qui non teneatur ad residendum in Canonica, sed intra Parochiae fines cum congruo emolumento ab Episcopo determinando: 5. *Martii* 1701.

18. Canonicus Bartholomaeus Maionus unus ex coadjutoribus in cura animarum Ecclesiae Collegiatae S. Bartholomaei oppidi Burgi Manerii, cui onus incumbit curae exercitii in loco nuncupato Sanctae Christinae per mille, et ultra passus distante, non tenetur in Ecclesia S. Christinae residere, et per se ipsum exercere actus Parochiales, aliaque onera ex fundatione in eadem Ecclesia inhaerentia: *Novarien.* 12. *Decem.* 1705 *dub.* 1.

19. Collegiatae Ecclesiae terrae Gradularum quatuor Capitulares Canonici, qui de decimis, aliisque emolumentis Parochialibus participant, in curae animarum exercitio Priorem coadjuvare tenentur ad formam Sententiae

(89) *Const. ad Exequendum* 1. *Novem* 1567 *(Bull. Rom. tom* 4 *part* 2 *pag* 401*)* in qua derogatum est Concilio Trid. cap. 7. *Sess* 7. et cap 16. *Sess.* 25 *de reform.* auferente arbitrium Ordinariis, ac statuente ut portio Vicariis perpetuis assignanda omnino sit „ non major centum, nec minor quinquaginta scut annuorum „ summa, computatis omnibus etiam incertis „ emolumentis, et aliis obventionibus communiter percipi solitis. . . . . nisi solitum fuisset „ plus assignari" ut legitur § 1 et 2 cit. *Const* Quae secuta, licet Roto Decis. *XVIII.* num. 14. part 19. Recent., et juxta eam Pitonius part 2. Discep 46 num 4 senserit, intelligenda esse de moneta loci, in quo Ecclesia existit, ex posteriori tamen declaratione Innoc. XIII. Const *Apostolici Ministerii* 23 *Maii* 1723 *(Bull. Rom* tom. 11. part 2. pag 258*)* §. 12 intelligenda sunt de argenteis juliorum decem monetae Romanae. Verum attendenda est Const Benedicti XIV. *Cum Nuper* 19. *Aug* 1744 *(Bull. ejusd. Pont* tom. 1. pag. 163*)*, in qua § 10 comprehenduntur etiam Vicarii temporanei: et quoad congruam, tam his, quam illis assignandam dicta Piana Constitutio redacta est ad terminos Concilii Tridentini.

Card. Episcopi, nempe alternis vicibus, unus in quaque hebdomada: *Montis Falisci Onerum Parochialium* 8. *Maii* 1706.

20. Onus Missae, quae singulis diebus festivis in Ecclesiis Parochialibus debet ex dispositione juris pro populo celebrari, et applicari, integre spectat respectu Ecclesiae Collegiatae S. Aegidii Loci Tulphae ad duos Canonicos Curatos, non accomodate tam ad dictos Curatos, quam ad alios Canonicos dictae Collegiatae: *Sutrina Missae Parochialis* 12. *Januar.* 1709 *dub.* 1:

21. Minime per Episcopum cogendos esse Canonicos Ecclesiae Cathedralis ad exercendum per se ipsos aliquos actus intra annum S. C. resolvit. Nam licet cura habitualis, et actualis penes Capitulum, ac illos Canonicos resideat, tamen facultatem habuerant Canonici duos deputandos Capellanos amovibiles pro curae exercitio: *Assisien. Curae Animarum* 24. *Maii* 1710 *dub.* 2.

22. Praeter Missam Conventualem in Ecclesia Cathedrali, et Parochiali Balneoregii non est celebranda, et applicanda diebus festivis Missa Parochialis a Canonicis per vices, sed a Canonicis Curatis: *Balneoregien. Missae Parochialis, et Conventualis* 19. *Aug.* 1713 *dub.* 5.

23. Et occurrente, quod dicti duo Canonici Curati Missam Conventualem celebrent vicissim diebus dominicis, ac festivis de praecepto, tunc per alium celebrari facere Missam Parochialem tenentur: *Ibid. dub.* 6.

24. Et quatenus Missa Parochialis sit celebranda in diebus festivis a Canonicis Curatis in Parochia Contradae Rhotae sufficit celebratio, ac applicatio unius Missae pro populo, nec ambo Canonici Curati tenentur ad applicationem supradictae Missae: *Ibid. dub.* 7.

25. Canonicusque Curatus Ecclesiae Parochialis Contradae civitatis, ubi residere tenetur exemptus a servitio Chori, non tenetur ordine cantare, et applicare in Cathedrali Missam Conventualem, et aliam Missam sub auroram celebrare, quae alternis in dicta Ecclesia ab omnibus Canonicis tam diebus festivis, quam ferialibus celebratur: *Ibid. dub.* 8.

26. Ad dubium; an Canonici, et coadjutores in curam animarum Ecclesiae Collegiatae terrae S. Quirici exigere taxam libr. 8 monetae Senensis pro primo defuncto ex familia extraneorum, qui in eorum Ecclesia humatur; possint? respondetur: dilata, et coadjuventur probationes formaliter super praetensa consuetudine, et interim servetur solitum: *Pientina Funerum* 13. *Januar.* 1714.

27. Canonicus Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Mariae ad Mare oppidi Majoris, qui curam animarum exercet, praeter Missam Conventualem a Collegialibus celebrandam ipse diebus festis applicare aliam Missam pro populo tenetur: *Amalphitana Oneris Missarum, et Curae Animarum* 13. *April.* 1715 *dub.* 7.

28. Adjudicata cura habituali Ecclesiae Collegiatae S. Mariae Majoris Pedemontis eidem Capitulo, S. C. decrevit Canonicos ejusdem Ecclesiae in fine cujuslibet anni devenire ad electionem duorum Canonicorum pro exercenda dicta cura animarum, non autem debere eligere Sacerdotes extra Capituli gremium sancivit: *Aliphana Curae* 12. *Januar.* 1726 *dub.* 2.

29. Et dicta electio est ab Episcopo approbanda: *Ibid. dub.* 3.

30. Inter Archipresbyterum, et Canonicos Ecclesiae Collegiatae SS. Johannis, et Andreae terrae Canini lis orta est de adjumento in exercitio, et administratione curae animarum. Canonici haud teneri contendebant tum ob cu-

ram actualem residentem penes Archipresbyterum, tum ob immemorabilem in eorum favorem consuetudinem; ac causa redituum Canonicatuum tenuitatis. S. C. jam Canonicos ad illum coadjuvandum in curam animarum teneri 10. *Maii* 1727 firmavit. Ad novum examen revocata causa, indecisa stetit, sed demandavit, ut testes hinc inde formiter examinarentur, firmo interim remanente praedicto Decreto: *Aquipendii* 21. *Febr.* 1728 *dub.* 1. *et* 2.

31. Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Quirini Senalongae, quibus incumbit cura animarum, tenentur ad applicationem Missae Conventualis diebus festivis, et dominicis, quibus debent applicare pro populo; non autem simul pro populo, et benefactoribus applicare possunt: *Pientina* 17. *Febr.* 1731 *dub.* 2.

32. Celebratio Missae solemnis pro defunctis cum anniversario in Ecclesia S. Nicolai intra limites Parochialis, et Collegiatae Ecclesiae S. Martini civitatis Cerreti sita, non spectat ad Canonicos dictae Ecclesiae, privative quoad omnes, sed ad Capellanum S. Nicolai cum facultate assumendi in dicta Missa, et anniversario Presbyteros sibi benevisos. Nam Johannes Angelus Rosatus, qui in illa Ecclesia Capellanum fundavit, per suos Capellanos peragi dictas functiones mandavit: *Thelesina. Anniversarii, et Missae Solemnis* 9. *Febr.* 1732 *dub.* 1.

33. Adjudicata animarum cura actuali tantum Praeposito Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Mariae Pedonis, et habituali Capitulo, S. C. judicium fecit, jus peragendi functiones, quae proprie Parochiales non sint, et emolumenta ex eis provenientia non spectare ad Praepositum privative, sed ad Canonicos una cum Praeposito: *Mediolanen.* 26. *April.* 1732 *dub.* 4.

34. Postmodum Canonici excluduntur a S. C. a perceptione omnium emolumentorum, quae quomodolibet sunt consueta, et proveniunt tum ex cura animarum, tum ex ejus exercitio, exceptis decimis; et dicta emolumenta adjudicantur privative Praeposito: *Ibid. dub.* 5.

35. Et Canonici ad aliquod funus invitati possunt collegialiter ei interveniro; etiamsi totidem alii Sacerdotes eidem funeri non interveniant: *Ibid. dub.* 8.

36. Canonici vero valent sine consensu Praepositi audire in Ecclesia confessiones, et administrare Sacramentum Eucharistiae, de licentia Card. Archiepiscopi, excepta tamen Communione Paschali: *Ibid. dub.* 13.

37. Canonici Coadjutores in cura animarum Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis Rhaudi tenentur obtemperare Praeposito in eo, quod respicit exercitium curae ad formam Decreti Vicarii Generalis (90), moderata tamen poena in summa arbitrio Card. Archiepiscopi praefinienda: *Mediolanen. Jurium Parochialium* 3. *Decem.* 1735 *dub.* 1.

38. Et praedicti Canonici Coadjutores vocati pro explenda aliqua Parochiali functione tenentur statim accurrere ad Ecclesiam, nisi sint legitime impediti, aliter puniendi sunt ad normam supradictam: *Ibid. dub.* 2.

39. Ac vocato Praeposito pro aliqua functione Parochiali ipse non potest eam injungere alicui ex coadjutoribus Canonicis, etiam in casu, quo non sit legitime impeditus: *Ibid. dub.* 3.

40. In concursu autem plurium functionum Parochialium eodem tempore explendarum potest Praepositus eligere illam, quae sibi magis libuerit: *Ibid. dub.* 4.

(90) Qui praecepit, ut iidem Canonici Coadjutores sive a Populo, sive a Praeposito vocati ad Sacramenta ministrenda, aut alias parochiales functiones explendas, debeant sub poena scut. 25 nulla interposita excusatione, accedere: *Sed. Cons.* 24. *Sept.* 1735. §. 2.

41. Idem Canonici Coadjutores non possunt discedere, et abesse a Paroecia absque expressa licentia Praepositi: *Ibid. dub.* 5.

42. Et hi tenentur allegare dicto Praeposito causam absentiae, et impedimenti: *Ibid. dub.* 6.

43. Nec licet dictis Canonicis edere Parochiae incolis aliquam attestationem ad munus Parochiale spectantem inconsulto Praeposito: *Ibid. dub.* 7.

44. Canonici Coadjutores Parochi Ecclesiae Collegiatae S. Mariae Loci Orbetelli non tenentur praedicare, et Catechismum explicare diebus festivis in illis hebdomadis, quibus ipsi exercent animarum curam: *Nullius Orbetelli* 28. *April.* 1736 *dub.* 1.

45. Dubitatum exinde fuit; num praedicti Canonici participare debeant de omnibus parochialibus emolumentis? et responsum fuit, ut solitum servaretur: *Ibid. dub.* 2.

46. Canonici antiquiores pro tempore Ecclesiae Collegiatae S. Jacobi Tolentinae civitatis tenentur excipere confessiones fidelium, necnon Priorem, cui est adnexa animarum cura, coadjuvare in aliorum Sacramentorum administratione: *Tolentina Servitii Chori, et Missae Conventualis* 27. *Maii* 1739 *dub.* 9.

47. Necnon iidem instruere pueros in Doctrina Christiana, et in casu indigentiae, et arbitrio Episcopi Priorem coadjuvare tenentur: *Ibid. dub.* 10.

48. Ac ipsis deficientibus ab hujusmodi onere tenetur Prior eis contribuere annuam praestationem quatuor rubrarum frumenti, et scutorum sex pro quolibet, quia in casu deficientiae multandos esse judicio Episcopi S. C. rescripsit: *Ibid. dub.* 11.

49. Canonici Parochialis Ecclesiae oppidi Nerulae, qui adjuvant Archipresbyterum in cura animarum quoad tempus junctis interpolatis absentiae vicibus, quo liceat quolibet anno abesse a residentia S. C. requisita est, et respondit servandam esse dispositionem Concilii Tridentini (91) de Parochis: *Sabinen. Jurium Parochialium* 10. *Martii* 1742 *dub.* 3.

50. Exhibitum inde fuit dubium: An concurrente necessitate assistendi infirmo de tempore exercitiorum Parochialium in Ecclesia Parochiali dicti oppidi spectet ad Archipresbyterum assistentia praestanda infirmo, seu ad Canonicos? mandari rem ad Card. Episcopum cum omnibus facultatibus necessariis resolvitur: *Ibid. dub.* 6.

51. Disputatum fuit dubium: An Canonicus Praepositus Coadjutus in animarum curae Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Prosperi civitatis Regii Lepidi teneatur assignare aedes Ecclesiae adnexas ex providentia testatorum destinatas Canonico Praeposito coadjutori onus curae absque ullo emolumento sustinenti? S. C. protelavit resolutionem, ut scribatur Episcopo juxta instructionem (92): *Regien. Domus Parochialis* 5. *Maii* 1742. Postmodum affirmativum dedit responsum; ita tamen ut Praepositus Coadjutor teneatur exercere curam animarum per se ipsum; et inhabitare domum, de qua agitur: 24. *Novem. ejusd. anni:* Denuo eadem reprodu-

(91) Nempe in cap. 2. *Sess.* 6., et cap. 1. *Sess.* 23. *de reform.* disponitur de residentia Parochorum, aliorumque Beneficiatorum curam animarum habentium „ita tamen, ut quandocumque eos, „causa prius per Episcopum cognita, et proba„ta, abesse contigerit, Vicarium idoneum, ab „ipso Ordinario approbandum, cum debita mer„cedis assignatione relinquant."

(92) Nempe, ut certior fieret S. C., num Praepositus Ecclesiae Collegiatae S. Prosperi praeter Domum, quam vocant *Praepositurам*, aedes habeat Canonicales congruae ipsius habitationi idoneas, facilesque Parochiae incolarum accessui, numve modernus Praepositus Comes Canossa abnueret eas committi Caesari Francisco de Palladis ejus Coadjutori inhabitandas concedere: *Eod. Caus.* 24. *Novem.* 1742. §. 1.

cta causa expositum fuit, Praepositum coadjutum habere habitualem curam adnexam, et coadjutorem immiscere nequit eo dissentiente, et S. C. rescripsit: praevio recessu a decisis Praepositum coadjutum in casu, de quo agitur, et inspectis peculiaribus circumstantiis non teneri assignare domum: quo vero ad obligationem Praepositorum pro tempore exercendi curam animarum per se ipsos, et domum praedictam inhabitandi, videatur particulariter: 4. *Maii* 1743.

52. Canonicus Parochus Ecclesiae Cathedralis tenetur Missam pro populo omnibus diebus festis, nec sufficit Missa Conventualis, quae a Capitulo per vices quotidie applicata fuit, et applicatur pro populo; etiamsi idem assereret Capitulum promiscue curam actualem exercere: *Hortana* 8. *Aug.* 1744 *dub.* 1. *confirmat.* 29. *dicti mensis ejusd. anni.*

53. Et idem Canonicus Parochus tenetur singulis festis diebus sermonem habere ad populum post Evangelii lectionem in Missa; nec est servanda consuetudo explicandi Evangelium post Doctrinam Christianam haberi solitam a Parocho in praefata Ecclesia Cathedrali: *Ibid. dub.* 4. *confirmat. ibid.*

54. In nuperrima Visitatione decrevit Episcopus, ut tot agerentur pro populo diebus festis sacra, quot sunt Parochiales Ecclesiae unitae Collegiatae terrae Montellae. Ab hoc onere sublevari Canonici cupientes, ajunt Summum Pontificem non aeque principaliter, sed subjective fecisse unionem. Tenuitas etiam accedebat redituum, et immemorabilis consuetudo, ut nequiret hoc onere Capitulum gravari. Proposito hinc disquirendo dubio, resolutio prodiit, quod ii Canonici non tot Missas pro populo, quot sunt Parochiales Ecclesiae suae Collegiatae unitae, sed unam tantum Missam singulis diebus festis celebrare teneantur: *Nuscana* 17. *Januar.* 1756.

55. Ad dubium, an Canonici Collegiatae Ecclesiae terrae Stabiae teneantur cum Archipresbytero subire onus curae animarum? S. C. ut detur dubium super pertinentia curae habitualis, et actualis, et confirmari decretum factum ab Episcopo in actu Visitationis (93) mandavit: *Civitatis Castellanae* 25. *Sept.* 1762 *dub.* 1.

56. Non licet Canonico Cathedralis Ecclesiae exercere extra Ecclesiam praedictam curam animarum, quae neque actualiter, nec habitualiter ad Capitulum spectat. Nam incompatibile cum Canonicatu hoc videtur: *Venusina* 30. *Julii* 1763 *dub.* 6.

57. Expetita a S. C. fuit hujusce dubii definitio; an sex Canonici liberae collationis Ecclesiae terrae Brixichellae teneantur coadjuvare Vicarium Curatum Ecclesiae S. Johannis Baptistae Plebis Octavi in exercitio curae animarum, seu teneantur dumtaxat eumdem coadjuvare in sola Missarum celebratione diebus dominicis, et festis? rescribitur, affirmative ad pri-

(93) Nam anno 1759 quum necessitas urgeret ministrandi Sacramenta infirmo, dum Archipresbyter hortator adstabat alteri morti proximo; Episcopus, qui tunc Pastoralem Visitationem peragebat in terra Stabiae, monuit Canonicos, ut in eo casu necessitatis operam adjutricem praestarent Archipresbytero, et Christianae pietatis officia infirmo exhiberent: sed renuerant Canonici, negantes se huic oneri subjectos. Quapropter Episcopus Decretum tulit his verbis „Essendo stati li Canonici moderni Rettori delle „Anime, come consta dall'Erezione della Colle„giata" (nempe ex unione Campestrium Ecclesiarum S. Blasii, S. Mariae de Aquaviva, et S. Johannis in Janiculo in Agro Stabiensi) „quantunque la cura Parochiale ora si eserciti attual„mente dall'Arciprete: dichiariamo, che nel caso „di qualche vero, e reale impedimento del me„desimo, e perchè occorra la necessità di am„ministrare nell'istesso tempo a più infermi, e „di assistere a più moribondi, li Canonici per „obligo loro preciso debbano supplire al biso„gno, senza scusa di non avere essi la cura „delle Anime." *Sed. Cons.* 25. *Sept.* 1762. § a

unam partem, negative ad secundam. Nam unioni peractae Ecclesiae Parochialis a Clemente VIII. Pont. Max. dictae Collegiatae, ut Vicarius Curatus apponeretur, adjectum fuit in Literis Apostolicis, quod *per unionem animarum cura in dicta Ecclesia S. Johannis Baptistae nullatenus negligatur, sed ejus etc.* congruae supportentur onera consueta: *Faventina Coadjutoriae* 12. *Martii* 1763.

58. Duo Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Nicolai Montis Prandoni auxiliarii in cura animarum tenentur alternis hebdomadis ad tramites Bullae Erectionis coadjuvare Praepositum in exercitio ipsius curae, ita tamen, ut unus teneatur principaliter, et alter in subsidium; etsi in Decreto confirmationis erectionis nulla fuerit facta mentio de separatione temporis, et alternativa. Nam ipsi contendebant teneri qualibet hebdomada unumquemque: *Ripana* 8. *Julii* 1775. Denuo reproducta causa instantibus Canonicis, et impugnante Praeposito penes ipsum, et penes Canonicos Coadjutores indistinctum onus curae animarum residere: S. C. respondit; Praepositum principaliter teneri ad curae exercitium, et una simul subsidiarie etiam Coadjutores alternis hebdomadis juxta antecedentem resolutionem; itaut si vocati fuerint a Parochiae incolis accurrant, et suppleant in reliquis vices Praepositi rationabili causa impediti, et ad mentem (94): 3. *Febr.* 1776.

59. Ad dubium exhibitum: an Canonicis Collegiatae Ecclesiae S. Michaelis urbis Firmi curam animarum habentibus in dicta Collegiata liceat Sacramentales Confessiones, aliasque Parochiales functiones in eadem Ecclesia explere singulis diebus festivis, et feriatis hora divinorum officiorum; seu sit servanda constitutio Synodalis anni 1660? rescribitur, ut servaretur Constitutio praefata: *Firmana* 8. *Junii* 1782 *dub.* 2. *confirmat.* 6. *Sept.* 1783.

60. Ac dicti Canonici curam animarum habentes tenentur habitare aedes Ecclesiae adnexas, eisque destinatas, nec aliis illas locare, aut quomodolibet concedere valent: *Ibid. dub.* 3. *confirmat. ibid.*, et additum fuit, nisi de licentia Archiepiscopi.

61. Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Christinae Urbis Veteris nuncupati Capitulares, qui ex inveterata consuetudine parochum adjuvant; etsi eorum erectiones perierint, exercent tamen suapte jure munera Parochialia, et de his participant; disputato proinde dubio; an teneantur coadjuvare Praepositum in exercitio curae animarum, et praecipue in assistendis moribundis? censuit S. C. teneri in casu necessitatis tantum, servato in reliquis solito: *Urbevetana* 31. *Maii* 1766 confirmatur inde Decretum Episcopi (95) latum contra ipsos Canonicos contendentes de casu necessitatis, et decretum detrectantes: 30. *Aug.* 1788.

62. Defectus Missae Conventualis in Ecclesia Cathedrali exposuit Episcopus, quod tres Canonici Curati praeter Missae pro populo omnibus diebus festis applicationem, Conventualem pro benefactoribus minime applicant,

(94) Mens est, ut Episcopus provideat in casibus particularibus pro sua aequitate, et prudentia, et scribatur juxta Instructionem. *Ead. Caus.* 3. *Febr.* 1776.

(95) S. C. die 4. Maii 1786 ad postulationem Episcopi respondit, ut qualibet hebdomada duo designandi sint Canonici vicissim, qui nulla excusatione admissa, praeterquam in devolutivo ad Emam suam Priori manum adjutricem praestare cogantur. Hinc Episcopus die 28. Octob. dicti anni hoc tulit decretum, quod uni dumtaxat ex quinque Capitularibus Canonicis, qui Praepositum in animarum cura coadjuvare debent, in singulas hebdomadas alternis vicibus onus incumbat, monendo Praepositum, quod sibi non liceat, nisi in casu necessitatis, non autem pro sui libito onus in alios refundere; et Canonicos, quod omnes, quoties, infirmorum copia datur, nedum ex charitate, sed ex justitia teneantur. *Ead. Caus.* 30. *Aug.* 1788 §. 2.

quia grave curae onus sustinent, et singuli tenuem reditum scut. 22, et incertorum scut. 2 percipiunt; idcirco postulata a Capitulo Missae Conventualis reductione, et obtenta ad solos dies festos quoad applicationem; inde definiit Canonicos Curatos teneri praeter Missam pro populo diebus festis, etiam ad Missam Conventualem per alium vicissim ex reliquis duobus Curatis: ***Brugnaten. Missae Conventualis, et pro Populo*** 28. ***Maii*** 1796 *dub.* 2.

§. II.

Canonici quoad Dignitatem, Jura, ac Potestatem.

1. S. C. declaravit decreto *cap.* 12. *Sess.* 24. *vers. omnes* (96) non esse sublatam Capitularibus facultatem sese invicem in servitio Chori substituendi, dummodo eodem tempore substituens, et substitutus eidem servitio adstricti non sint: ***Eugubina*** 15. ***Decem.*** 1605.

2. Haec S. C. quoad facultatem Canonicorum sese invicem substituendi resolvit: eos tantum, qui in civitate, ubi est Cathedralis Ecclesia, vel in ejus suburbiis sunt praesentes, non autem alios posse substituere: ***Alatrina*** 24. ***Martii*** 1612 ***dub.*** 1.

3. Causamque non requiri ad substituendum censuit. Quod vero monuit S. C. ut Episcopo cordi sit, ne Canonici ea substituendi facultate abutantur, eo respexit, ne substitutiones hujusmodi sint nimirum frequentes, quod Episcopi erit arbitrio: *Ibid. dub.* 2.

4. Insuper absentes a Choro, et a Dioecesi non posse substituere S. C. ead. voluit: *Ibid. dub.* 4.

5. Canonici sine Episcopo an possint Clericos inservientes ejicere, et alios loco ipsorum subrogare? Capitulo inaudito nihil esse decernendum censuit S. C.: *Nicien.* 18. *Novem.* 1628 *dub.* 10.

6. Canonicos posse ad invicem se substituere, dummodo non substituantur ii, qui eodem prorsus tempore adstricti sunt servitio Ecclesiae; et Episcopum curare debere, ne Canonici hac facultate substituendi abutantur, S. C. declaravit pariter: *Callien.* 29. *Julii* 1628. *Leirien.* 7. *Sept.* 1630.

7. Ad dubium, an possit tolerari abusus, quod singuli Canonici retineant in proprium, et particularem usum omnino separatum a ceteris Canonicis, et quibuscumque Sacerdotibus calicem, et paternam, et alia paramenta Sacerdotalia, quae sunt propria Sacrarii? hujusmodi consuetudinem in hoc casu posse tolerari respondit: *Urbinaten. Visit. Sacr. Liminum* 11. *Martii* 1663 *dub.* 3.

8. Exhibito dubio; an Canonici Cathedralis Ecclesiae possint accedere ad Ecclesiam Collegiatam S. Mariae

(96) *De reform.* „omnes vero divina per se, „et non per substitutos, compellantur obire „officia. Quae verba ita Bened. XIV. *Inst. Eccles. CVII* §. 3. *num.* 17 pag. 752 expendit „Ex „illis Tridentini Concilii verbis: *Omnes vero* „*Divina per se, et non per substitutos compellantur obire officia*, si generatim intelligantur, „haec necessario consequi deberi Canonicum „muneri suo deesse, si solum Mansionarium, „aut Capellanum psallere in choro permittat; „haud licere Canonico, vel Beneficiario abesse „choro, aliumque Sacerdotem, vel Clericum „loco suo subrogare, quae sane omnia veritati „penitus congruunt, sed illud etiam ex iisdem „verbis sequitur haud licitum esse Canonico, „vel Mansionario, ad quos pertinet interesse „choro (ubi nempe Divinum Officium a tertia „parte, vel a dimidio Capituli persolvi consuevit) chorum negligere, aliumque Canonicum a „Canonico, vel Mansionarium a Mansionario „subrogari, quamvis ii, qui substituuntur a „choro liberi, et immunes tunc fuerint: verum „id nimis ad severitatem accedit: ideoque statuendum videtur, hoc ipsum Decreto Conciliari, quod superius exposuimus, minime comprehendi."

temporibus, de quibus in transactione (97) anni 1603 agitur, nisi a Canonicis Collegiatae invitentur? negativa est data responsio: *Fundana Assistentiae* 28. *Novem.* 1680 *dub.* 2.

9. Canonici Tyburtini supposita consuetudine sese invicem substituendi, quando substituentes a civitate, vel a suburbiis non sunt absentes, et quando illi, qui substituuntur, non sunt servitio Ecclesiae adstricti, supplicarunt pro facultate substituendi etiam in casu, quo ad S. Domum Lauretanam, vel ad urbem, necnon cetera loca per viginti milliaria circiter se conferrent; sed S. C. praeces rejecit: *Tyburtina* 21. *Febr.* 1682.

10. Proposito dubio; an Canonicus Cathedralis Ecclesiae, cui est adnexa animarum cura, possit exercere munus Vicarii Generalis; responsum dedit S. C. negativum: *dubium* 3. 3. *Febr.* 1635.

11. Quum Episcopus reprobasset in actu Visitationis modum inserviendi per substitutum, et Capitulum reclamasset, antiquum decretum Capitulare editum die 1. Januar. 1621 allegans, S. C. rescripsit praedictam resolutionem Capitularem, necnon decretum ab Episcopo editum reduci debere ad normam resolutionum S. C. editarum in Alatrina, Callien. et Leirien. (98) supra expositis: *Ferentina Juris Substituendi* 17. *Novem.* 1685.

12. Praetendentibus Canonicis civitatis Foggiae ingredi occasione funerum Ecclesias Regularium, ac cadaveribus justa facere? S. C. respondit eos ingredi licere, non autem exequias peragere: *Trojana Funerum* 17. *Junii* 1702.

13. Laurentio Cianio Canonico Ecclesiae Collegiatae terrae Corinalti; pro tempore, quo subcollectoris munere juxta privilegium Sixti V. Pont. Max. fungitur, facultas per substitutum inserviendi denegata fuit: *Senogallien. Distributionum* 2. *Junii* 1703 *dub.* 2.

14. Quum quaesitum fuisset; an Canonicis Ecclesiae Cathedralis liceat occasione funerum ingredi Ecclesiam Patrum Societatis Jesu cum stola, et cruce? ad S. C. Rituum (99) res definienda commendatur: *Tusculana Funerum* 16. *Junii* 1703.

15. Contentione exorta inter Priorem, et Canonicos Ecclesiae Cathedralis super administratione Sacramentorum, praesertim Baptismatis quam utraque pars indipendenter. contendente ad se spectare asserebat. S. C. partibus informantibus exhibitum fuit dubium; an Canonici dictae Ecclesiae possint ministrare in eadem Sacramentum baptismatis, absque Prioris licentia? negativum datum fuit responsum: *Fulginaten. Administrationis Sacramentorum* 5. *April.* 1704. Deinde S. C. mutavit consilium, et affirmativum praebuit responsum: 9. *Aug. ejusd. anni.*

16. S. C. fuit interrogata, num Canonici Ecclesiae Cathedralis diebus feriatis reliquos Canonicos, et Bene-

(97) Haec transactio inita fuit inter dictam Collegiatam, et Cathedralem Ecclesiam. In ea inspecta immemorabili consuetudine partes convenerunt, ut Archipresbyter, et Canonici Collegiatae in Sacris Natalis Domini, et Paschatis diebus, et quandocumque Episcopus Pontificali more sacra perageret: in Cathedralem confluerent, divina celebraturi: quia etiam, Episcopo non celebrante, eumdem morem gererent, recurrentibus festivis diebus SS. Apostolorum Petri, et Pauli, et S. Honorati civitatis Patroni: Ead. Caus. 24 Sept. 1712

(98) *Vide num.* 2. 3 4. 6. praesenti §.

(99) Non posse Parochos cum stola, et cruce elevata ingredi Ecclesiae Regularium occasione associationis cadaverum, quae ad eorum Ecclesias deferuntur, pluries fuit resolutum a Sacris Congregationibus tum Concilii, tum Episcoporum, et Regularium, tum Sacrorum Rituum, et confirmatum a pluribus Summis Pontificibus. Ita Ferrarius in sua *Can. Bibliotheca verb. Parochus* art. 3. num. 66., et ita dicendum est de Canonicis, qui curam animarum exercent,

ficiatos ad assistentiam eis praestandam pro diacono, ac subdiacono, cogere possint, sicut Archipresbyter valet? S. C. servari decretum Visitationis Apostolicae anni 1603 sanxit: *Tusculana. Missae Conventualis* 21. *April.* 1708 *dub.* 6.

17. Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Mariae Vinearum non possunt Presbyteris de massa ejusdem Ecclesiae recitationem Officii parvi Sanctae Crucis in Capella SSmi Crucifixi dictae Ecclesiae juxta Jacobi Squarciafici Patroni desiderium vetare, dummodo recitatio post expleta divina in Choro Ecclesiae fiat: *Januen. Pii Oneris* 16. *Novem.* 1715 (100).

18. Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Stephani tempore, quo Missae concinuntur a Societate SSmi Rosarii inibi admissa in ejusdem Altari, non recedendo ab eorum choro ibidem Missis cum cantu; dummodo in Sacrario non adsint; assistere possunt: *Regien.* 5. *Aug.* 1719 *dub.* 2.

19. Et permittente Archipresbytero, et Parocho Sodales impedire Canonicis celebrationem Missarum in eodem Altari SSmi Rosarii nequeunt: *Ibid. dub.* 9.

20. Dubiis propositis; an Canonici integrae Praebendae Cathedralis Ecclesiae solemniter celebrantes in quibuscumque anni diebus ab aliis Canonicis integrae Praebendae legitime non impeditis inservire in munere diaconi, et subdiaconi per se ipsos valeant, vel ii inservire per alios possint?

21. An in casu, quo propter legitimum impedimentum praefati Canonici substituere valeant sive in celebrando, sive inserviendo in munere diaconi, et subdiaconi, substitui pariter Canonici integrae Praebendae debeant, vel quilibet Presbyter, vel hebdomadarius substitui possit?

22. An Canonici tam integrae, quam dimidiae, et quartae Praebendae proportione servata per hebdomadas personaliter interesse Choro, et Missas ad se spectantes canere, non solum in diebus festivis de praecepto, sed etiam in aliis non festis, teneantur; vel interesse, et celebrare per simplices hebdomadarios ad illud munus deputatos valeant? S. C. in aliud tempus duxit resolutionem, praecepitque ut exquiratur particulariter super confirmatione statutorum: *Ulissiponen. Orientalis* 5. *Decem.* 1722 *dub.* 4., 5., *et* 6.

23. Minime S. C. tribui censuit Canonicis Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae S. Martini civitatis Cerreti celebrationem Missae solemnis pro defunctis cum anniversario in Ecclesia S. Nicolai intra limites dictae Collegiatae sita, privative quoad omnes; sed Capellano ejusdem Ecclesiae S. Nicolai, cujus Capellaniae fundator ab eo peragi functiones mandaverat, adjudicari putavit: *Thelesina Anniversarii, et Missae Solemnis* 9. *Febr.* 1732 *dub.* 1.

24. Canonicos Ecclesiae Collegiatae S. Agathae scrutinio Synodi Dioecesanae subesse S. C. resolvit: *Cremonen. Synodi* 5. *April.* 1732. *dub.* 4. *confirmat.* 29. *Aug.* 1733.

25. Canonicos Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Mariae Pedonis, penes quorum Capitulum cura animarum habitualis residet, ad aliquod funus invitatos collegialiter ei intervenire; etiamsi totidem alii Sacerdotes eidem funeri non intersint, posse S. C. sancivit: *Mediolanen.* 26. *April.* 1732. *dub.* 8.

26. Canonicos vero absque Praepositi consensu, apud quem est cura animarum actualis, posse audire in Ecclesia Confessiones, et Sacramentum,

(100) Advocatus Dominicus Ursaya hanc causam patrocinatus est, et publici juris fecit rationes pro negativa responsione Discept. Eccl. XIII. tom. 5. part. 2. per tot.

Eucharistiae administrare, de licentia tamen Card. Archiepiscopi, excepta tamen paschali communione ead. S. C. declaravit: *Ibid. dub.* 13.

27. Canonici Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Nicolai terrae Pontiani Missam solemnem in diebus duobus festis S. Michaelis Archangeli in Ecclesia eidem sancto dicata celebrare nequeunt; sed utique Capellanus dictae Ecclesiae, cui fundator Capellaniae hoc onus imposuit, valet. Non constabat enim de jure patronatus in favorem Capituli: *Nullius seu terrae Pontiani Missae solemnis* 9. *Julii* 1735.

28. Canonici Grandini, et Contestabili una cum Canonico Bonfili Collegiatae Ecclesiae SS. Faustini, et Jovitae tueri jura sui Capituli possunt, etiamsi essent reluctantes alii Canonici cum Priore: *Viterbien.* 28. *Sept.* 1737 *dub.* 4.

29. Johannes Bezzi Canonicus Ecclesiae Collegiatae S. Jacobi urbis Tolentinae sub conditione, dummodo servitio chori, et oneribus Canonicatus satisfaciat, valet munus confessarii Monialium S. Agnetis exercere: *Tolentina servitii chori, et Missae Conventualis* 26. *Maii* 1739 *dub.* 13.

30. Canonicis Collegiatae Ecclesiae oppidi Joviae non licet Missarum eorum portionem ex Missis in ipsa Ecclesia celebrandis sumere, et Presbyteris participantibus assignare aequalem sacrorum partem ex ceteris tam in dicta Collegiata, quam in Capella nuncupata *del vero zelo*, peragendis; sed Canonici prefati eorum portionem sumere etiam ex Missis in praedicta Capella celebrandis tenentur: *Baren. Distributionis Missarum* 13. *Sept.* 1749.

31. Inter ceteras controversias Canonicorum Collegiatae S. Mariae in Via Lata urbis orta est quaestio circa discessum a choro ad celebrandam Missam, quam celebrari illo tempore constitutiones Capitulares vetant, nisi pro necessitate, et magni populi commoditate, obtenta a Praefecto, vel chori dignore licentia. Hac de causa dubio exposito, an quomodo, et de cujus licentia celebrare Canonicus Missam tempore choralis officiaturae valeat? S. C. respondit, affirmative juxta votum Card. Diaconi, qui servari Constitutiones optat, nec pro licentia solitum salutationis in discessu a choro signum sufficere censet: *Romana Servitii Chori* 17. *Sept.* 1796 *dub.* 1.

§. III.

Canonici quoad Fructus, Distributiones Quotidianas, et Emolumenta.

1. Quum quandoque in Cathedralibus, et Collegiatis Ecclesiis essent aliqui Canonici, vel alii Officiales; qui in iisdem habent Capellanias, vel in titulum, vel tamquam mercenarii, quaeritur, an eo tempore, quo in dictis Capellaniis celebrant, distributiones recipere debeant, licet absint a choro; et quid de illis Canonicis, qui celebrant in eadem Ecclesia suae devotionis gratia, an quando hac causa a choro absunt, distributiones recipere possint, et dato quod non; quid si a superiore Ecclesiae eis injungatur, ut eo tempore celebrent? re ad SSmum delata ita responsum. SSmus D. N. etiam ex sententia S. C. Concilii declaravit, non posse, nisi quando sic jussissent superiores, quos tamen admoneri voluit, ut ab hujusmodi jussu se abstineant: *Mediolanen. anni* 1573.

2. Cupientes Canonici, ut augeantur distributiones, si intervenire debeant choro, S. C. respondit id agendum ex praescripto decretorum Con-

cilii *Sess.* 21. *cap.* 3. *et Sess.* 22. *cap.* 3. (101) *Regien. anni* 1573 *dub.* 3.

3. Canonicos Ecclesiae Cathedralis absentes de licentia Episcopi causa studiorum posse percipere reditus praebendae, nullas tamen distributiones, sed relinquendum arbitrio Episcopi, vel Capituli, quot Canonici absint eodem tempore ex dicta causa, et spatium temporis ad quinquennium a principio studii inchoandum; statutum est: *Tudertina anni* 1573 *dub.* 1.

4. Et quum esset antiqua constitutio in dicta Ecclesia, ut Canonici, qui infirmantur, durante eorum infirmitate percipiant fructus tam praebendae, quam quotidianarum distributionum, et consuetudo introducta sit, ut ipsi infirmi fructus tantum praebendae consequantur, non autem quotidianas distributiones. Quaeritur in hoc casu, an constitutio, vel consuetudo sit servanda? respondit S. C. consuetudinem, si legitime praescripta est, tollere constitutionem: *Ibid. dub.* 2.

5. Adest consuetudo, ut Canonici missi a Capitulo pro Ecclesiae, seu Capituli servitio percipiant fructus praebendae, et distributiones quotidianas, an sit observanda? observandam esse, si Canonici absint pro evidenti Ecclesiae utilitate, firmatur: *Ibid. dub.* 3.

6. Et quoad visitantes Ecclesiam Lauretanam, Angelorum de Assisio, non posse eos lucrari distributiones quotidianas, fructus vero praebendae posse, si intra tres menses a Decreto Concilii *Sess.* 24. *cap.* 12. (102) concessos, fecerint has peregrinationes, constituitur: *Ibid. dub.* 4.

7. Quaeritur, num de omni genere, et qualitate fructuum, qui ex beneficiis residentiam petentibus colliguntur, loquatur Concilium; et idcirco, qui ab Ecclesiae servitio ultra tres menses abest, non modo privetur distributionibus, quas lucratus fuisset, si per tres illos menses debitum servitium praestitisset; sed etiam media parte earum distributionum, quae illi debentur ob residentiam reliquorum octo mensium, idemque de Praebendarum fructibus? S. C. censuit dictum *cap.* 12. comprehendere omnes fructus tam praebendae, quam residentiae: *Mutinen. Julii* 1575 *dub.* 5.

8. Num liberum sit Episcopo hanc dimidiam partem fructuum piis locis vel fabricae Ecclesiae elargiri? censuit applicandam esse Ecclesiae in usum, et utilitatem ipsius: *Ibid. dub.* 5.

9. Vel sit habenda ratio qualitatis fructuum, ut portio tertia distributionum tota dividatur his, qui interfuerint? distributionum portionem ita esse dividendam, sancitur: *Ibid.*

10. Quo casu tamen, consulendum,

(101) *De reform. in Sess.* 21. cit. *cap.* cautum est, ut tertia pars quorumcumque proventuum, et obventionum, tum dignitatum, quam Canonicatuum, personatuum, portionum, et officiorum convertenda est in distributiones quotidianas, ubi eae sunt ita tenues, ut negligantur, dividanturque nullis intervenientibus, salva consuetudine, per quam non inservientes recipiunt minus tertia saltem parte. Et in *Sess.* 22. cit. cap idem statuitur de massa distributionum quotidianarum creanda, et quoad applicationem earumdem videtur repugnare alteri decreto, quum praecipiat, portionem distributionum, quae absentibus obveniret, si interessent, deberi applicari fabricae Ecclesiae, si indigeat, vel alteri loco pio, arbitrio Ordinarii. Verum utramque dispositionem ita Barbosa conciliat *in Concil. Trid. Sess.* 21. *cap.* 3. *num.* 18. „Hoc decreto agi de Canonicatibus, et portionibus, et fieri de necessitate „hanc detractionem, quando sunt nullae distributiones, et ita tenues, quae distribuuntur interessentibus tantum; sed in cap. 3. *Sess.* 22. deduci hanc tertiam partem ex dignitatibus etiam „non ex necessitate, sed in odium non residentium, et partem absentium non praesentibus, „sed alicui pio loco esse applicandam."

(102) *De reform.* hisce verbis concepto „Praeterea obtinentibus in eisdem Cathedralibus, aut „Collegiatis dignitates, canonicatus, praebendas, aut portiones, non liceat vigore cujuslibet statuti, aut consuetudinis ultra tres menses ab eisdem Ecclesiis quolibet anno abesse, „salvis nihilominus earum Ecclesiarum constitutionibus, quae longius servitii tempus requirunt."

quid facto opus sit, ubi fere omnes Canonici duobus, aut tribus ad summum exceptis praeter medietatem anni intermissis tamen vicibus absunt a servitio Ecclesiae, nec levi conjectura suspicetur Episcopus ex inveterata inter eos collusione unumquemque postea integram suorum fructuum portionem recipere? declaravit S. C. ipsos primo anno privandos esse dimidia parte, pro secundo omnibus, pro tertio prout sancitum est dicto *cap.* 12., et censuit collusionem hanc prohibitam esse a decreto Concilii *cap.* 12. respectu scilicet distributionum, et ideo si de ea legitime constiterit, debere Episcopum jure agere in reos, respective vero fructuum praebendarum esse in facultate Canonicorum illos remittere, quum applicandi sint Ecclesiae: *Ibid.*

11. Declaravit S. C. consuetudinem, cujus vigore Canonici primi anni fructus non percipiunt, sed accrescunt praebendis antiquorum Canonicorum, esse a Concilio sublatam, ac per Constitutionem S. Pii V. Pont. Max. (103), nec esse tolerandam: *Avenionen. de mense Octob.* 1586 *dub.* 21.

12. Censuit S. C. decretum 14. *Sess.* 24. *de reform. ac Bullam S. Pii V.* (104). Super eadem re editam non comprehendere consuetudinem Ecclesiarum deserviendi per annum, vel aliquod tempus, et nihil percipiendi interim de massa grossa, nisi peracto integre dicto servitio: *Mileten. mense Martii* 1587.

13. Putavit S. C. portiones distributionum non deservientium Canonicorum, deservientibus accrescere juxta *cap.* 3. *Sess.* 21. (105): *Meliten. Maii* 1587 *dub.* 1.

14. Ita proportione servata distributiones dividantur, ut qui plus contulerit, plus etiam lucretur pro rata portione: *Ibid. dub.* 2.

15. Non lucrari distributiones quotidianas, si non intersunt divinis etiam in tribus mensibus permissis a Concilio *cap.* 12. *Sess.* 24. (106): *Ibid. dub.* 3.

16. Canonicum, qui divinis non interest, quantumvis sit Inquisitor haereticae pravitatis, non lucrari distributiones quotidianas constituitur: *Civitaten. Octob.* 1587.

17. Canonici absentes tribus mensibus permissis lucrantur quidem fructus praebendae, non autem distributiones quotidianas, eaque in re non est attendenda contraria consuetudo, quum Concilium *cap.* 12. *Sess.* 24. *vers. distributiones vero* (107), quoad distributiones ab intervenientibus tantum lucrifaciendas in usum revocet Constitutionem Bonifacii nempe *cap. unic. de Cleric. non resid. in* 6. (108), cujus initio praefata consuetudo improbatur: *Ibid. dub.* 2.

18. Quoad negligentiam chori servitii, quia distributiones quotidianae,

(103) Cellemart ad hoc caput in annot. ait „Neque hoc Decreto neque Bulla Pii V. super „hac eadem re edita, comprehenduntur statuta „Ecclesiastica deserviendi per annum, vel ali- „quod tempus, et nihil percipiendi interim de „massa grossa, nisi peracto integro decreto ser- „vitio, idque post obitum haeredibus deberi, „cum potius sit differre, quam auferre."

(104) *Vide not.* 103.

(105) *Vide not.* 101.

(106) *Vide not.* 102.

(107) „Distributiones vero, qui statis horis „interfuerint, recipiant: reliqui quavis collusio- „ne, aut remissione exclusa, his careant, juxta „Bonifacii VIII. Decretum, quod incipit, Con- „suetudinem, quod sancta synodus in usum re- „vocat, non obstantibus quibuscumque statutis, „et consuetudinibus."

(108) Haec Decretalis prohibens recipi posse ab absentibus distributiones; et etiam eas, quae dantur pro Anniversariis defunctorum, innovata, et ampliata est a Trid. *cap.* 12. *Sess.* 24. *de reform.* inhibente quamcumque collusionem, aut remissionem, circa harum receptionem; ne scilicet a praesentibus eis condonentur, neque paciscantur, ut postquam sibi traditae fuerint, illis restituantur. Hodie vero ab hac Bonifacii prohibitione excipiuntur nonnulli, quoad ex Declarationibus S. C. Concilii patet; et congerit Giraldi *Exposit. Jur. Pontif. tom.* 1. *pag.* 243 seqq.

quae amittuntur in hebdomada, in altera acquiruntur, hujusmodi collusioni obviam eatur a S. C., et satis erit, ut deficientium portio inservientibus, quibus accrescit, illico distribuatur, utque omnes Canonici novem integros menses sive continuos, sive interpollatos inservire compellantur, procedere contra eos juxta decretum Concil. *cap.* 12. *Sess.* 24. (109) *Mileten. Febr.* 1590 *dub.* 3.

19. Censuit S. C. injungendum esse Nuntio, itemque Card. Toletano, ut literae Congregationis, quibus declaravit, haereticae pravitatis inquisitorem, eumdemque Cathedralis Thesaurarium, et Canonicum, nisi divinis intersit, non lucrari distributiones quotidianas, omni mora posposita exequantur: *Civitaten.* 25. *April.* 1591.

20. Arbitrata est S. C. consuetudinem Cathedralis Ecclesiae, secundum quam Canonici in ordine Subdiaconatus constituti tertiam, constituti in ordine diaconatus dimidiam, et Presbyteri integram portionem percipiunt, validam esse, nec sublatam Decreto Concilii *cap.* 14. *Sess.* 24. (110); proindeque Episcopus eam, si in Ecclesia legitime hactenus observata sit, etiam in posterum observari curet: *Marsicana* 5. *April.* 1591.

21. Abusus expositus est, ut novi Canonici Ecclesiae S. Juliani 153 florenos Capitulo solvere cogantur, neque fructus ullos ex piis Canonicatibus per triennium percipiant, sed ii inter Canonicos dividantur. Quod quia contra ipsius Concilii decreta inductum est; ideo S. C. scribendum censuit Capitulo, neque praedictam summam flor., neque fructus Canonicatus Arnoldi Bougolet exigi, et inter Canonicos dividi potuisse refrangante ipso Concilio Trid. *cap.* 14. *Sess.* 24. (111) Quinimmo, si in usum Fabricae, vel Sacrarii, sive in alium pium usum ultra semestre tempus dicti Canonicatus fructus reperirentur concessi, horum dumtaxat dimidia pars ipsi fabricae, aut pio loco tribuenda esset, altera vero ipsi Oratori juxta Pii V. Pont. Max. Const. (112): *Leodien.* 8. *Octob.* 1592.

22. Episcopo Rubensi respondit S. C. ut caveat, ne distributiones dentur, nisi actu inservientibus, non obstante quacumque consuetudine etiam immemorabili: *Ruben.* 3. *April.* 1593.

23. Censuit S. C. posse utique hujusmodi Canonicum in publica Universitate sacram Theologiam docentem, etiamsi ab Ecclesiae servitio absit, percipere hujusmodi distributiones quotidianas, quibus omnes reditus Capituli constant, dimissa tamen altera ex tribus partibus, quarum pars inservientibus accrescit: *Bononien. Febr.* 1597 *dub.* 1.

24. S. C. respondit, si Orator est legitime aetatis, ita ut infra annum possit promoveri ad sacerdotium, ut requirunt Canonicatus Ecclesiae Cathedralis, durante anno, si statis horis interfuerit, percipere debere nedum fructus, sed etiam distributiones quotidianas sui Canonicatus; Quodsi lapso anno justo impedimento cessante non fuerit promotus, ei subtrahendam esse dimidiam partem distributionum, quamvis divinis interfuerint, sicut cavetur Const. Clem. V. Pont. Max., quae in-

(109) *Vide not.* 65. *pag.* 67.
(110) *Vide not.* 158.
(111) *Vide not.* 158.
(112) *Durum nimis* 1 *Junii* 1570. (*Bull. Rom. tom.* 4. *part.* 3 *pag.* 108) in qua §. 4. legitur. „Et nihilominus statuimus, ut ubicumque hujusmodi fructus, et distributiones Fabricae, „vel sacristiae, aut alterius pii loci usibus ultra „semestre tempus reperiuntur concessi, horum „dumtaxat dimidia pars ipsi Sacristiae, vel Fabricae, aut pio loco deinceps tribuatur, alteram vero beneficiati praedicti integre percipiant.“ *Vide not.* 158.

cipit *ut ii qui*, innovata decreto ejusdem Concilii *cap.* 4. *Sess.* 22. (113): *Eugubina* 14. *Febr.* 1609.

25. Canonicum non debere ullum etiam minimum chori servitium praetermittere causa pulsandi organum pneumaticum, et si praetermiserit praeter fructum, ac distributionum jacturam etiam aliis poenis esse coercendum, S. C. sententia fuit *in Brixien.* 26. *Novem.* 1611.

26. Canonici non debent percipere distributiones quotidianas, nec excusantur, nisi quum absint revera causa colligendi fructus massae communis: *Alatrina* 24. *Martii* 1612 *dub.* 3.

27. S. C. censuit, si omnes Cathedralis Ecclesiae reditus quotidianis distributionibus constant, Canonicos absentes tribus mensibus a Concilio permissis debere illas lucrari, amissa tantum tertia earum parte, quae inservientibus accrescit: *Civitatis Castellanae Punctaturar.* 19. *April.* 1614.

28. Quum S. C. definierit eosdem Canonicos, qui tenentur assistere, et inservire Episcopo celebranti, et Pontificalia exercenti in Cathedrali, teneri etiam assistere, et inservire celebranti, et Pontificalia exercenti in aliis civitatis locis, atque in ejus suburbiis; etiam decrevit ejusmodi Canonicos id officii Episcopo praestantes debere percipere distributiones quotidianas: *Januen.* 26. *Novem.* 1616.

29. Canonicos studiorum causa absentes eam tantum portionem amittere, quam residentes non percipiunt, nisi divinis interfuerint; aliam vero partem, quam residentes lucrantur, etsi Ecclesiae non inserviant, deberi absentibus studiorum causa, quia sacris Canonibus pro residentibus habentur, S. C. declaravit: *Maceraten.* 10. *Decem.* 1616.

30. S. C. definivit, Canonicum, ut proponitur, absentem punctari debere, nec licere Canonicis eadem puncta, seu quotidianas distributiones remittere, aut condonare, cum ejusmodi collusiones, aut remissiones prorsus sustulerit ejusdem Concilii Decretum *cap.* 12. *Sess.* 24. (114): *Terracinen.* 13. *Januar* 1624 *dub.* 2.

31. Definiit S. C. Canonico aegroto, quamvis extra locum Cathedralis Ecclesiae, in qua Canonicatum obtinet, aegrotaverit, praestandas esse totius ejus temporis distributiones: *Dubium Distributionum* 17. *Febr.* 1624.

32. Proposito dubio; an Canonici, quibus non incumbit uti Canonicis onus audiendi confessiones, si pro iis audiendis absint a chori servitio, lucrentur distributiones quotidianas? respondit S. C. minime lucrari: *Neritonen.* 22. *Junii* 1624 *dub.* 2.

33. Dubitatum insuper fuit, an Canonici celebrantes Missam submissa voce eo tempore, quo divina Officia celebrantur, possint percipere distributiones quotidianas, perinde ac si divinis interessent? rescribit non deberi percipere, nisi illa hora ad celebrandam Missam ab eo, ad quem pertinet, compulsi fuerint: *Ibid. dub.* 3.

34. Commisit S. C. Episcopo, ut si quidem compererit ex consuetudine legitime praescripta Canonicos in Presbyteratus ordine non constitutos, quum acta inserviant, non lucrari nisi tertiam distributionum partem, assignari procuret Canonico Oratori studiorum causa absenti duas tertias partes praedictae tertiae una cum fructibus praebendae, qui, ut proponitur, adeo sunt tenues, ut quartam distributionum partem non excedant: *Camerinen.* 14. *Febr.* 1625.

35. S. C. respondit, debere Episcopum singulis horis certas distributiones suo arbitrio assignare, quas deinceps non lucrentur, nisi qui iisdem

(113) *De reform. Vide not.* 67. *pag.* 69.

(114) *Vide not.* 107.

horis personaliter interfuerint. Quod si nihilominus Canonici neglecta hujusmodi poena abfuerint a divinis, oportere Episcopum contra eos procedere etiam ad fructuum privationem, atque alia juris remedia, servata forma ab eodem Concilio praescripta *cap.* 12. *Sess.* 24. (115) *: Maurianen.* 14. *Febr.* 1625 *dub.* 1.

36. Statutum est distributiones petitas pro tempore, quo Canonicus prosequitur litem in Curia pro aliarum distributionum consequutione ei debitarum, non ei deberi: *Aquilana* 23. *Maii* 1626.

37. Insuper Canonicum absentem, et missum ab Episcopo ad visitanda Apostolorum limina, admittendum esse ad distributiones quotidianas quoad tempus Visitationis liminum, (quod declaravit esse unius anni) S. C. resolvit: *Culmen.* 23. *Januar.* 1627.

38. Distributiones quotidianas ita deberi Oratori aegroto, si alias Ecclesiae solitus erat inservire, cujus comprobatio conscientiae Episcopi remittitur, decisum est: *Mantuana* 6. *Febr.* 1627 *dub.* 1.

39. Insuper sanxit S. C. consuetudinem quamcumque esse sublatam, nisi concurrat legitimum impedimentum infirmitatis, vel simile: *Ibid. dub.* 2.

40. S. C. consulta respondit, Canonicum inservientem Episcopo in officio Vicarii non lucrari distributiones quotidianas pro illis horis divinis, quibus non intersit: *Bitecten.* 18. *Decem.* 1627.

41. Censuit S. C. Canonico a suo Episcopo ad visitanda Beatorum Apostolorum limina misso, pro toto tempore, quo ob dictam causam abfuit, distributiones quotidianas deberi: *Regien.* 18. *Decem.* 1627.

42. Canonici celebrantes missas tempore, quo divina officia recitantur, non lucrari distributiones quotidianas, nisi ad tunc celebrandam missam ab eo, ad quem pertinet, compulsi fuerint, et ideo Episcopum supradictam poenam apponere potuisse, illamque a transgressoribus esse solvendam, et piis operibus arbitrio Episcopi applicandam, quum sit apposita respectu celebrationis Missarum per quemcumque Canonicum faciendae juxta tabulam, in qua praescribitur unicuique hora celebrationis missae pro bono Ecclesiae servitio: *Callien.* 29. *Julii* 1628 *dub.* 4.

43. Declaravit S. C. infirmos, et alios non inservientes ex causis expressis *in cap. Consuetudinem de Cleric. non resid. in* 6. (116), qui alias inservire consueverant, percipere debere etiam portionem accrescentem ex punctaturis non inservientium provenientem, perinde ac si personaliter divinis interessent: *Viterbien.* 26. *Aug.* 1628.

44. Oratorem distributiones quotidianas, dum divinis Officiis interest, lucrari; ita tamen ut ordinem Praebendae adnexum, quum ad aetatem legitimam pervenerit, suscipiat, putavit S. C. Nam ille sedecim erat annorum, et dispensationem Apostolicam obtinuerat: *Politianen.* 13. *Januar.* 1629.

45. Censuit S. C. Canonicis Episcopo pontificaliter celebranti assistentibus deberi distributiones quotidianas, non autem inservientibus Episcopo Dioecesim visitanti, vel missam privatam celebranti: *Amerina* 3. *Febr.* 1629.

(115) *De reform. Vide not.* 65. *pag.* 57.

(116) Quas prohibens, recipi posse ab absentibus distributiones quotidianas, et etiam eas, quas dantur pro anniversariis defunctorum, excepit illos „quos infirmitas, seu justa, et rationabilis corporalis necessitas, aut evidens „Ecclesiae utilitas excusaret. Haec Decretalis innovata, ac ampliata fuit a Concil. Trid. *Sess* 24. *cap.* 12 *de reform. Vide not.* 108.

46. Carolus de Ansaldis in aetate annorum 15 provisus, et dispensatus ab Urbano VIII. Pont. Max. ad Canonicatum assequendum in Cathedrali, petiit declarari; an distributiones quotidianas, dum divinis officiis interest, lucrari possit? et S. C. respondit secundum ea, quae proponuntur, distributiones quotidianas, dum divinis officiis interest, lucrari: *Sancti Miniatis* 15. *Sept.* 1629.

47. Canonicum Poenitentiarium, et Curatum Cathedralis Ecclesiae tempore, quo actu in eorum munere inserviunt, ex eleemosynis pro anniversariis defunctorum participare posse, dummodo non dentur pro celebratione Missarum, S. C sententia fuit *in Viterbien.* 15. *Martii* 1631 *dub.* 2.

48. Arbitrata est S. C. confirmationem petitam nequaquam esse concedendam, nisi aliter SSmo D. Nostro fuerit visum, et peregrinare volentes posse recurrere ad S. C., quae, ut mos est, non denegabit licentiam; visitantibus vero sacra limina Apostolorum alias S. C. censuit distributiones quotidianas deberi: *Ulyssiponen.* 10. *Decem.* 1631.

49. Ponitur in dubio, an tempore, quo divina officia celebrantur in choro, vel anniversarium, vel cantantur horae, si Canonici missam celebrent, habeantur pro praesenti ad effectum lucrandi emolumenta, et distributiones ratione horae, et anniversarii? S. C. declaravit, Canonicos praedicto tempore missas planas celebrantes non lucrari distributiones quotidianas, nec emolumenta, nisi illa hora ad celebrandum Missas ab eo, ad quem pertinet, compulsi, aut jussi fuerint: *Oriolen.* 27. *Martii* 1632 *dub.* 12.

50. Ex privilegio inserto in corpore juris Episcoporum uti posse opera duorum Canonicorum, sive Cathedralis, sive Collegiatae, eosque interim lucrari fructus praebendae, non autem distributiones quotidianas, quod si omnes fructus ejusmodi distributionibus constent, tunc percipere eos debere duas tertias illarum partes, amissa tertia, quae inservientibus accrescat, S. C. decretum prodiit: *Fesulana* 4. *Junii* 1633.

51. Definivit S. C. Canonicos Archiepiscopo inservientes percipere quidem debere fructus praebendae, non autem distributiones quotidianas in illis Ecclesiis, in quibus fructus praebendae sunt distincti a quotidianis distributionibus. Quod si in hujusmodi distributionibus universi reditus consistant, percipere debere ipsas distributiones, dimissa tertia parte, quae inservientibus accrescat. Verum hujusmodi de causis absentes nullo modo eleemosynam pro Missis relictam, vel donatam, nisi Ecclesiae per se ipsos servitium praestiterint, percipere posse: *Avenionen.* 13. *Januar.* 1635.

52. Arbitrata est S. C., si quidem praedicti reditus massae communis ex frumento, et affictibus provenientes in fine anni aequaliter inter Canonicos dividi consueverint, duobus Canonicis in servitio Episcopi ad sacrorum Canonum praescriptum existentibus integre deberi, et tribuendos esse, amissis tantum distributionibus ratione servitii cujuscumque horae dari solitis, quae inservientibus accrescant: *Aversana* 10. *Martii* 1635.

53. Canonicos primo inquisitos, ac deinde absolutos, uti non culpa illes, per sententiam, licet cum clausula ex hactenus deductis, debere utique percipere distributiones quotidianas totius temporis spatio, quo talem ob causam Divinis interesse non potuerunt, S. C. declaravit: *Arianen.* 28. *April.* 1635.

54. Concionem habendam esse diverso tempore, et Canonicos eidem intervenientes non lucrari distributiones quotidianas pro illis horis Canonicis,

quibus a choro absunt, S. C. judicium fuit: *Vicentina* 7. *Junii* 1636 *dub.* 2.

55. Declaratum est ex statuto Capituli non posse Canonicos, dum confessiones audiunt, distributiones quotidianas percipere, sed injungendum Archiepiscopo, ut loco Poenitentiarii per eum deputandi in prima vacatione Canonicatus ad illius Collationem spectantis, Canonicum idoneum sibi benevisum deputet, ut interim loco dicti Poenitentiarii Confessiones audiat, et distributiones, prout Poenitentiarius, percipere valeat; ita tamen, ut cesset hujusmodi facultas eo ipso, quo dicta vacatio evenerit: *Taurinen.* 4. *April.* 1637.

56. Canonicus voluntarie inserviens Archipresbytero curato pro tempore, quo ratione dicti servitii abest a choro; distributiones quotidianas minime lucratur: *Firmana* 26. *Febr.* 1639.

57. Sancitur Canonicum Venturellum Apostolica auctoritate dispensatum ratione aetatis percipere debere quotidianas distributiones, si divinis Officiis intersit: *Amerina* 2. *Maii* 1643.

58. Ad interrogata, an Canonici absentes pro negotiis sui Capituli lucrentur distributiones quotidianas, quae ex massa suorum beneficiorum solvuntur?

59. An iidem Canonici easdem distributiones lucrentur, quando horas Canonicas in choro decantant?

60. An lucrentur distributiones correspondentes horae Canonicae, cui pro majori parte non interfuerunt? respondit S. C. adeundam esse Rotam, a qua pendet discussio, et emanarunt decisiones (117): *Elven.* 4. *Maii* 1646 *dub.* 1., 2., *et* 3.

61. Canonicos infirmos non lucrari distributiones quotidianas pro duabus horis primis, quibus ipsi interesse minime consueverunt, S. C. dijudicavit: *Ferrarien.* 12. *Sept.* 1648.

62. Orator percipere debet etiam portionem accrescentem ex punctaturis non inservientium, perinde ac si personaliter divinis interesset: *Romana* 13. *Maii* 1651.

63. Exhibito dubio: an Canonicus, qui post possessionem Canonicatus Capitulariter captam non fuit admissus de facto Capituli ad residentiam, quam propterea non fecit, percipere debeat fructus dicti Canonicatus una cum distributionibus quotidianis per Canonicos residere non impeditos, et actu residentes? rescriptum fuit, secundum ea, quae proponuntur, Canonicum Oratorem percipere debere fructus, necnon distributiones quotidianas: *Nullius* 28. *Febr.* 1654.

64. Canonicum absentem a residentia suae Ecclesiae ex quavis causa quamvis justa, et legitima percipere non debere distributiones quotidianas, nisi copulative obtinuerit expressam licentiam Episcopi Dioecesani, etsi Capitulum vellet ad illas admittere Canonicum absentem, S. C. credidit: *Ripana* 24. *Martii* 1657.

65. Proposito dubio; an quando Canonici Ecclesiae Cathedralis legitimis de causis absentes non amittunt proprias distributiones quotidianas, debeant etiam lucrari, et participare pro rata parte de distributionibus aliorum Canonicorum absentium absque legitima causa? et responsum est, deberi etiam punctaturas absentium: *Alexandrina* 29. *Sept.* 1657 *dub.* 1.

66. Et quoad alterum, an iidem Ca-

(117) Pluries S. Rota quaestiones hujusmodi definivit: et praesertim in causis *Asiens.* *fructuum, et distributionum* 15. *Martii* 1615 *coram Manzanedo*, et in *Calagaritano fructuum, et distributionum* 26. *Martii* 1614 *coram Ubaldo*, in quibus absentem pro defensione jurium ipsius Ecclesiae, vel sui beneficii lucrari fructus, et distributiones quotidianas, suam protulit sententiam. Et hoc est, ratione evidentis utilitatis Ecclesiae; ex cap. unic. de Cler. non resident. in 6.

nonici legitima ex causa absentes, ac proinde non amittentes proprias distributiones, debeant illas recuperare ab aliis Canonicis, inter quos jam divisae fuerunt; an vero possint ab universo Capitulo illas repetere? posse repetere etiam a Capitulo sententiam S. C. tulit: *Ibid. dub.* 2.

67. Quum actum fuisset de Canonico musica erudito diversis recurrentibus solemnitatibus ob aliquam necessitatem musicis concentibus interveniente, dubium fuit propositum; an praedictus Canonicus sit punctandus ob ejus a choro absentiam, vel praesentia in organis pro servitio Ecclesiae sit reputanda ad effectum percipiendi distributiones? gaudere, si stipendium pro musica non recipiat, censuit S. C.: *Sancti Serverini Visitationis Sacr. Liminum* 18. *Novem.* 1659.

68. Oratorem lucratum fuisse fructus duorum mensium a die captae possessionis, reliquos vero usque ad emissam fidei professionem in Capitulo suos non fecisse decretatum est: *Alatrina* 12. *Febr.* 1661.

69. Quum ob pestem, quae Regnum Neapolitanum invaserat, septem Canonicatus Ecclesiae Collegiatae S. Mariae civitatis Foggiae vacassent, aegre ferebant novi Canonici adeo tenuem fructuum portionem quotidianis tantum distributionibus assignatam sibi obvenire, reliquos vero pinguiores proventus ab antiquioribus Canonicis percipi, quum tamen communis omnibus est labor in divinis officiis obeundis. Hinc S. C. consulitur; an novis Canonicis debeantur reditus praebendarum ad suos Canonicatus respective spectantes, juxta et eorum antecessores obtinebant, respondit, affirmative: *Trojana Participat.* 24. *April.* 1660. Sed inde declarari postularunt Canonici recentiores, fructus omnes ad Canonicatus, et Dignitates spectantes, sublate jure accrescendi, et in communem massam redactos, esse aequaliter distribuendos inter omnes Capitulares; et respondit, reditus omnes in massam communem esse coacervandos, et a die factae instantiae aequaliter inter omnes dividendos: 1. *Octob.* 1661.

70. Disceptatum est, an distributiones quotidianas lucretur Canonicus, qui solitum ceteroquin inservire, a civitate legitimae vacationis tempore discedens in vicinum oppidum (unde sub finem dictae vacationis potest opportune reverti ad inserviendum Ecclesiae) se contulit, ibique supervenienti infirmitatis corporalis impedimento ita detinetur, ut ad civitatem redire, et choro interesse non valeat, et quatenus affirmative:

71. An hoc locum habeat, quamvis in ea Ecclesia vigeat contraria consuetudo? rescriptum prodiit ad primum lucrari, ad secundum non habere locum, si consuetudo sit legitime praescripta: *Nullius Distributionum* 18. *Decem.* 1666 *dub.* 1. *et* 2.

72. S. C. censuit Oratori dandam esse declarationem alias editam sequentis tenoris „ Canonico infirmo durante ejus infirmitate, quamvis choro non intersit, deberi fructus omnes sui Canonicatus, necnon distributiones quotidianas, non secus ac si omnibus horis Divinis personaliter interesset, dummodo ante infirmitatem fuerit solitus suae Ecclesiae inservire; ceterum infirmitatem ipsam coram Judice probandam esse: " *Reatina* 5. *Martii* 1667.

73. In Ecclesiis Cathedralibus, et Collegiatis Canonici, qui providentur, sive a Sede Apostolica, sive per Ordinarium, nisi solitum prius servitium praestent, quod in aliquibus est novennium, in aliis septennium a subdiaconatu, nihil percipiant de Massa communi, de qua participant etiam

simplices sacerdotes, qui servitium peraegerint. Et, quum nullae essent distributiones quotidianae, nullaeque, vel valde tenues Praebendae gravatae oneribus Missarum, sequitur, quod provisus etiam Apostolicus non provideatur, nisi de almutia, quaeritur, an dicta consuetudo sit laudabilis, vel emendanda; itaut statim, ac quis Canonicatum adipiscitur, debent de mensa communi participare? audiendum esse Capitulum S. C. censuit: *Acheruntina, et Matheran. Visit. Sacr. Liminum* 3. *Martii* 1668 *dub.* 2.

74. Super exequutione indulti a residentia proposito dubio; an stante generalitate, et amplitudine verborum Indulti concessi a Sum. Pont. Emo Archiepiscopo Electori pro Canonicis pro bono, et suarum Ecclesiarum regimine assumptis veniant omnes distributiones quotidianae, sive annexae, sive separatae a corpore Praebendae, sive in anniversariis, seu aliis Piorum memoriis, et fundationibus consistant? respondit affirmative quando aliter non fuerit a testatoribus dispositum: *Colonien. Distributionum* 9. *Maii* 1671 *dub.* 1.

75. Deinde S. C. decernit illis debere gaudere vigore illius Indulti alios privative Emo eidem inservientes, et ab eodem ratione talis servitii salariatos, aeque, ac reliquos ex ejus mandato in publicis Ecclesiarum, et Dioecesum functionibus occupatos: *Ibid. dub.* 2.

76. Disceptato dubio; an ipsi debeantur duae ex tribus partibus distributionum, quamvis non inservierit sub praetextu, quod studiis sacrae Theologiae vacaverit in Scholis Societatis Jesu Mediolani? S. C. auditis utriusque partis procuratoribus, et noviter deductis accurate perpensis, affirmativum dedit responsum: *Mediolanen.* 18. *Novem.* 1673 *dub.* 5.

77. In casu Indulti pro Canonico studiis operam dante, ut interea percipere posset fructus, et emolumenta quaecumque, necnon distributiones etiam quotidianas, ordinarias, et extraordinarias quomodolibet nuncupatas, et undequaque provenientes, ac etiam solis praesentibus, et divinis officiis intervenientibus dari solitas, dubiis: an Canonico Ragna debeantur integrae distributiones quotidianae, et omnia quae loco distributionum quotidianarum succedunt? an emolumenta intervenientium anniversariis, funeralibus, missis assignata? rescriptum affirmativum quod distributiones, in reliquis negativum datum fuit: *Neapolitana Indulti* 20. *Febr.* 1677 *dub.* 1., 2., 3., *et* 4. (118).

78. Disputatum fuit dubium; an praeposito, seu Canonicis absentibus causa litium concernentium interesse suarum Praebendarum, distributiones quotidianae debeantur? utique dixit S. C., dummodo accesserit licentia Episcopi: *Cavallicen. Distribution.* 3. *Julii* 1677.

79. Postulatur, an Canonici Episcopum in Visitatione associantes, aut Visitatorum munere fungentes punctandi sint, non obstante Const. anni 1661? danda esse decreta alias edita, et signanter in Tudertina 2. Junii 1674 (119) S. C. censuit: *Verulana Punctaturarum* 2. *Junii* 1674 10. *Julii* 1694 *dub.* 2.

(118) „Cujus si quidem decisionis ratio est, „quod hujusmodi emolumenta requirunt physicam assistentiam, ut supra diximus, et quidem majorem, quam requirunt distributiones „quotidianae, quia dispensatus pro istis lucrandis, non censetur dispensatus ad ista emolumenta manualia." Card. Petra *Comment.* ad Const. *IX. Bonifacii VIII.* num. 29. tom. 3. pag. 297.

(119) In qua S. C. censuit, dandam esse declarationem alias editam 3 *Febr.* 1639 in una Americana tenoris seqq. censuit Canonicis Episcopo pontificaliter celebranti assistentibus deberi distributiones quotidianas, non autem inservientibus Episcopo Dioecesim visitanti, vel missam privatam celebranti: *Lib.* 18. *Decret.* fol 306: *Vide num.* 46. *praes.* §.

80. Ad dubium, an cerae anniversariorum praeter ea, quae sunt nominatim expressa, debeantur Canonico Jubilato Francisco Columnae Basilicae Lateranensis? affirmative S. C. respondit: *Romana Distributionum* 5. *Martii* 1678 *dub.* 3.

81. Non vero portio punctaturarum, seu fallentiarum non interveniențium: *Ibid. dub.* 4.

82. Requisita S. C. de Canonicis primo inquisitis, ac deinde absolutis, uti non culpabilibus per sententiam, licet cum clausula *ex hactenus deductis*, an debeantur distributiones quotidianae totius temporis, quo talem ob causam divinis interesse non potuerunt? S. C. dandum esse declarationem alias factam in Arianen. 28. April. 1635 (120) respondit: *Anagnina* 23. *Aug.* 1681.

83. Orta controversia in Ecclesia Cathedrali de partitione massae distributionum inter Canonicos, et Capellanos Beneficiatos, quaesitum est, an iidem Canonici possint in propriam utilitatem convertere laudemia debita ex alienatione bonorum spectantium ad officium massae quotidianarum distributionum; vel potius illa sint inter Canonicos, et Capellanos Beneficiatos pro rata parte partienda? responsum fuit negative quoad primam partem, affirmative quoad secundam: *Asten. Administrationis, et Participationis* 12. *Febr.* 1687 *dub.* 4.

84. Et ad alterum dubium, an iidem Canonici possint in suam utilitatem convertere laudemia debita ex alienatione bonorum spectantium ad cetera officia; vel potius illa converti debent in utilitatem uniuscujusque officii, ad quod bona alienata spectant? S. C. respondit ut supra: *Ibid. dub.* 5.

83. Ac ad quaesitum, an, et quomodo servandum sit decretum S. C. editum 17. *Junii* 1673 (120), vel potius servanda concordia inita anno 1674 (121)? respondit servandam esse concordiam quoad contrahentes tantum, et quoad non contrahentes, et beneficiatos successores servandum esse decretum S. C. anni 1673: *Ibid. dub.* 6.

86. Quum praeter alia quaesitum fuisset; an Canonici voluntarie missas tempore Divinorum officiorum celebrantes, et dicto tempore choro non assistentes percipere, seu amittere debeant distributiones? Canonicos non posse, nisi illa hora ad missas celebrandas ab eo, ad quem spectat, compulsi, aut jussi fuerint, rescribitur: *Reatina Distributionum* 15. *Martii* 1692 *dub.* 3.

87. Quum firmatum fuerit a S. C. Canonicum Archinum, ceterosque in Canonicatu successores non teneri manutenere reditum a Fundatore assignatum causa perceptionis distributionum, et emolumentorum pro interveniențibus; ideo decernit eidem Canonico deberi distributiones pro tempore ejus interventus, et a Capitulo retentas pro redintegratione dicti reditus in fundatione assignati: *Alexandrina Distribution.* 25. *Sept.* 1694 *dub.* 2. confirmatur, reservato tamen jure Capitulo agendi contra bona haereditaria pro supplemento: 27. *Aug.* 1695.

88. Necnon eidem esse restituenda soluta pro assertis diminutionibus dicti reditus: *Ibid. dub.* 3. *confirmat. ibid.*

89. Canonicus Marius Orpinellus die 28. Maii 1695 obtinuit rescriptum pro exequutione Indulti, quod pro absentia antea impetraverat, et a Capitulo fuerat impugnatum; deinde contendit distributiones sibi competere etiam per aliud tempus, quo in urbe subsederat, ut exequutionem praecedentis Indulti urgeret. Quam-

(120) *Vide num.* 63.

(121) *Vide not.* 67. *tom.* 1. *pag.* 258.

(122) *Vide not.* 68 *tom.* 1. *pag.* 259.

vis autem petitionem hanc S. C. rejecisset *die* 11., itemque *die* 23. *Junii*, tamen *die* 16. *Julii* praedicti anni 1693 ita rescripsit: praevio recessu a decisis, deberi Oratori quotidianas distributiones a die 11. Decem. 1694, in qua rescriptum fuit Episcopo pro informatione, usque ad diem 28. proxime praeteriti Maii, in qua capta fuit resolutio pro exequutione Indulti: *Lauretana Distributionum* 16. *Julii* 1695.

90. Praecipitur a S. C. Canonicos Episcopo inservientes lucrari debere omnes fructus suarum Praebendarum, amissis distributionibus quotidianis, quod si omnes reditus in distributionibus quotidianis consistant, ipsis deberi duas ex tribus partibus omnium distributionum, dimissa tertia, quae inservientibus accrescat: *Tranen.* 10. *Maii* 1698.

91. Postulatum a S. C. fuit: an Alexandro Frezzae Canonico Ecclesiae Cathedralis inquisito de asserto concubinatu debeantur distributiones a die inchoati processus usque ad sententiam absolutoriam, vel pro quo tempore? rescriptum prodiit, ut fieret concordia arbitrio Card. Tanarae: *Verulana Distributionum* 16. *Januar.* 1700.

92. Praetendente Alexandro Sanges Canonico Cathedralis Ecclesiae lucrari omnes distributiones quotidianas tam pro tempore absentiae vigore Indulti S. C. Concilii, quam pro alio tempore absentiae causa injustae, ut ait, in carcerem conjectionis, suspensionis a Divinis, et exilii a toto Regno Neapolis. S. C. respondit deberi distributiones dumtaxat pro tempore indulti, dempta tamen rata parte pro tempore, quo vinculis fuit mancipatus: *Nolana Distributionum* 6. *Febr.* 1700. Deinde non ei deberi dictas distributiones, quoad duas tertias partes tam tempore absentiae, et in carcerem inclusionis, amissa tantum tertia, sed servari Decretum praedictum 6. Febr. resolvit: 19. *Aug.* 1702.

93. Quum obtinuisset Franciscus Marras Canonicus Ecclesiae Metropolitanae a Sede Apostolica ob coadjuti dementiam coadjutoriam Archipresbyteratus dictae Ecclesiae apposita expressione eam retinendi cum Canonicatu, idcirco existimat duplex habere suffragium, et duplicatas distributiones quotidianas posse percipere. At Capitulo se opponente S. C. javit Canonico, deberi duplicatas voces, et quotidianas distributiones ad formam literarum Apostolicarum (123). sanciendo: *Arboren.* 24. *April.* 1700.

94. Ratas partes decimarum Canonicis Collegiatae Ecclesiae S. Euphemiae cum reliquis distributionibus interessentibus concessas dumtaxat deberi S. C. affirmavit: *Comen. super Dubiis* 26. *Junii* 1700 *dub.* 1.

95. Ad conferendas autem decimas, et distributiones hujusmodi residentia in choro ad formam fundationis, et quoad illos Canonicos, qui pro adjutorio in Curam animarum Archipresbyteri sunt constituti, etiam residentia in aedibus Canonicalibus requiritur: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. quoad Servitium Chori* 5. *Martii* 1701.

96. Portionesque, seu deficientium partes ratas aliis Canonicis residentibus, et intervenientibus comprehenso Archipresbytero accrescere statuitur: *Ibid. dub.* 3.

97. Ob nonnullas controversias inter Capitulum Ecclesiae Cathedralis, et Episcopum vertentes, Capitulum procuratorem constituit Bassanum ejusdem Ecclesiae Canonicum, qui obtinuit absentiae indultum, et eodem tempore, quo dubia quaestionis proponi debebant ac examinari, S. C. exoravit, ut definiret per modum provisionis sibi decerni aliquid de fructibus; et huic S. C. respondit, ut re-

(123) *Vide not. 210. tom. 1. pag. 159*

novetur Indultum commorandi extra residentiam per annum, et interim in causam declarandam dentur scuta duo millia monetae romanae ex fructibus, et distributionibus decursis: *Varmien. Indulti* 4. *Sept.* 1700 *dub.* 9.

98. Inde ad dubia; an, et in quam causam cedere debeant dicta scuta bismille Canonico soluta vigore Decreti Provisionalis S. C.? An sit concedenda renovatio Indulti? S. C. rescripsit ad primum, ut expectetur exitus litis; ad secundum, ut prorogetur Indultum ad sex menses: 18. *Febr.* 1702 *dub.* 1. *et* 2. confirmat. addendo absque spe ulterioris prorogationis Indulti: 1. *April. ejusd. anni.*

99. Quum omnes fructus Capituli Collegiatae Ecclesiae S. Agricolae distributionibus duplicibus altera in frumento, et altera in pecunia pro horis matutinis assignata constent; propterea S. C. Canonicos dictae Ecclesiae lucrari posse omnes diurnas distributiones consistentes in frumentis, cum assistentia missae majori, vel vesperis tantum, et in pecunia, cum assistentia tam missae majori, quam vesperis officii cujuslibet diei juxta consuetudinem existimavit: *Avenionen. Distributionum* 25. *Sept.* 1700 *dub.* 1.

100. Non autem iidem Canonici, qui minime interfuerunt officio diurno possint participare de distributionibus amissis a Beneficiatis, qui pariter dicto officio non interfuerunt: *Ibid. dub.* 2.

101. Ac praedicti Canonici non habuerunt facultatem disponendi, quod hi, qui non interfuerunt missae majori, et vesperis simul, si tamen interfuerint, vel vesperis, vel dictae missae ejusdem diei lucrari valeant duas tertias partes earumdem distributionum, quae in pecunia consistunt: *Ibid. dub.* 3.

102. Iidem Canonici statuere non valuerunt, quod illi, qui officiis divinis in festis duplicibus interfuerint, recuperare possint distributiones amissas aliorum officiorum diurnorum, quibus antecedenter non interfuerunt: *Ibid. dub.* 4.

103. Nec praefati Canonici restituere Capitulo, et Ecclesiae distributiones injuste sibi applicatas in casibus praemissis decisum fuit: *Ibid. dub.* 5.

104. Quum actum fuisset de Canonicis Cathedralis Ecclesiae familiaribus Episcopi, eique inservientibus, quorum Canonicatus fructus in solis distributionibus quotidianis consistunt, S. C. danda esse decreta, edita in Fesulana 4. Junii 1633, Aversana 10. Mart. 1635, et Dubium Participationis 23. Febr. 1669 (124): *Sipontina Distributionum* 29. *April.* 1702.

105. Johanni Petro Strada Canonico Ecclesiae Collegiatae SS. Celsi, et Juliani, cui ex causa infirmitatis fuit concessum indultum vacandi a Choro, aliisque Officiis Divinis, illud etiam suffragari valet pro Laudemiis, Quindenniis, Capitulis, actibusque Capitularibus, festivitatibus, supplicationibus, ac pro quibusvis functionibus in Ecclesia peragendis exceptis anniversariis, aliisque obventionibus non fixis, et in quibus diversimode dispositum a testatoribus fuerit: *Romana Jurium Canonicalium* 5. *Maii* 1703 *dub.* 1. *confirmat.* 27. *Junii* 1705 *dub.* 2.

106. Et eidem Canonico competit pro sua parte rata etiam jus accrescendi earum distributionum, et Communium, quae ob absentiam, vel Ca-

(124) *Vid. praesenti §. III. num.* 60. et 62. in causa *Dubium Participationis* 23. *Febr* 1669 expositum fuit, quod duo Canonici Cathedralis Ecclesiae, qui inserviunt proprio Episcopo, an proinde sunt impediti interesse choro, et aliis distributionibus, quae vocantur massa grossa, et dividuntur in fine anni, et habentur loco praebendae, et supplicatum, an lucrari debeant dictas distributiones? responsum est, affirmative dempta tertia parte, quae debetur intervenientibus; *Lib.* 26. *Decret. fol.* 180.

nonicorum vacationem intervientibus accrescunt, et a die praesentationis indulti debentur: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

107. Insuper decrevit S. C. Canonicum praedictum lucrari valere omnes distributiones, quae simpliciter quotidianae appellantur: *Ead.* 27. *Junii* 1703 *dub.* 1.

108. Sancivitque Canonico eidem non deberi anniversaria Honuphrii Pontani, Antonii Landi, et Vincentii Langerii, in quibus etiam absentes infirmi excluduntur: 17. *Martii* 1708.

109. Petiit Laurentius Cianius Canonicus Ecclesiae Collegiatae terrae Corinalti distributiones quotidianas, etiamsi Choro non interfuerit tempore, quo subcollectoris munere fungebatur juxta privilegium Xisti V. Pont. Max. At S. C. eum non audivit; nam in dicta Ecclesia nullae adsunt distributiones, sed earum loco solvuntur punctaturae, quae Sacrario applicantur: *Senogallien. Distributionum* 2. *Junii* 1703 *dub.* 1.

110. Post duodecim annos pacificae possessionis Johanni Angelo Magnoni Canonico Collegiatae Ecclesiae S. Eustachii, in quibus gavisus est distributionibus ac emolumentis sui Canonicatus, licet non constitutus in Sacris, veluti alii duo, vel tres antecessores perceperunt, novissime Camerarius Capituli innixus praecipue cuidam copiae Decreti Visitationis anni 1654 portionem fructuum, ac distributionum loco depositi retinuit, eumdem, ut ad Sacros Ordines promoveri curaret, monendo. Qua de re S. C. requisita, quod Orator non molestetur, respondit: *Romana Distributionum* 16. *Febr.* 1704 *dub.* 1. *et* 2.

111. Canonici Ecclesiae Cathedralis a die intermissi servitii ex causa terraemotus sunt admittendi ad distributiones quotidianas, anniversaria, et nocturna, usque ad dies completi tentorii, nec illae aliis, qui in Ecclesia terraemotu perdurante Divina Officia persolverunt, augentur: *Reatina Distributionum* 19. *April.* 1704 *dub.* 1.

112. Illi autem, qui completo tentorio, sub eadem Ecclesia Divina Officia continuarunt, sunt admittendi ex gratia ad distributiones quotidianas, nocturna, et anniversaria; etiamsi reluctantes in tentorio psallendi essent, ideoque non sunt eae augendae aliis, qui sub eodem tentorio sacros psalmos cantarunt: *Ibid. dub.* 2.

113. Josepho de Comite Canonico insignis Collegiatae S. Laurentii, qui sententiam ab omni praetensa criminalitate absolutoriam reportavit, propter absentiam quotidianae distributiones debentur. Ipse enim jam indultum imploraverat a S. C., quae exitum causae esse expectandum rescripserat: *Mediolanen. Distributionum* 6. *Febr.* 1706.

114. Canonico Anastasio Ecclesiae Cathedralis tanquam Episcopo a Secretis inservienti distributiones quotidianae amissa tertia earumdem parte debentur: *Anagnina* 17. *April.* 1706 *dub.* 1.

115. Postquam Capitulum ad possessionem, quam primam vocant, Canonicatuum vacantium Antonium a Liebenfels, et Johannem Wolfangum Baronem de, et in Bodmann provisos a Sede Apostolica admiserit, annis, qui *Carentiae* ibi nuncupantur, transactis, ad secundam possessionem admittere, nempe integrae participationis, quodam statuto non perfecto, sed in mera informatione concepto fretum renuit. His autem recurrentibus secundam possessionem integram, et absque diminutione eis esse concedendam statutum est: *Constantien. Statuti* 8. *Maii* 1706 *dub.* 1. Postea causa reproducta censuit esse exequendum praedictum Decretum quoad possessionem plenariam, et aetatis

praerogativam in favorem Leibenfels, et Bodman: 25. *Junii* 1712.

116. Necnon fructus Canonicatuum post expletos annos carentiae, et a die petitae, et denegatae secundae possessionis eis deberi constituitur: *Ibid. dub.* 2. Et dubio reproposito S. C. mandavit, ut proponetur dubium concordatum coram D. Secretario: *Ibid.* Deinde decidit quoad Leibenfels deberi fructus a die 24. Martii 1704, quo vero ad Bodman a die motae litis in S. C. nempe 1705, et Nuntio Apostolico, ut quantitatem liquidet: 16. *Julii ejusd. anni*.

117. Si aliqui ex Canonicis Ecclesiae Cathedralis in sua hebdomada non inserviant, itaut duae illorum tertiae partes Choro non intersint, alii inservientes, et intervenientes lucrantur distributiones: *Asculana* 5. *Junii* 1706 *dub.* 4.

118. Ac distributiones non interveniéntium in massa communi reponi, et aequaliter dividi nequeunt; sed pro ratione servitii dividi debent: *Ibid. dub.* 5.

119. Necnon distributiones quotidianae non debentur Canonico infirmo, et si alias sanus non esset solitus residere: *Ibid. dub.* 7.

120. Neque Canonicis coadjutis infirmis, si Coadjutores sani non interveniunt, debentur: *Ibid. dub.* 8.

121. Inde ad dubium; an distributiones a Card. Bernerio relictae, et dandae solis intervenientibus matutino, infirmis debeantur? S. C. respondit, ut Instrumentum fundationis exhibeatur: *Ibid. dub.* 9. *confirmat.* 15. *Januar.* 1707 *dub.* 3.

122. Atque Canonici, qui easdem distributiones pro tempore, quo Ecclesiae servitium non praestiterunt, ad illarum restitutionem tenentur: *Ibid. dub.* 10.

123. Subinde sancivit eosdem Canonicos absentes tempore vacationis praeter fructus Praebendarum non lucrari etiam quotidianas distributiones: *Ibid.* 15. *Januar.* 1707 *dub.* 2.

124. Canonici Collegiatae, et Archipresbyteralis Ecclesiae oppidi Terlicii una cum Promotore Fiscali, illis horis, quibus extra praefatam Ecclesiam confessiones audiunt, gaudere distributionibus quotidianis, necnon potiri emolumentis funerum, et supplicationum, quamvis ad eam personaliter non accederent, praetendebant; sed S. C. ab illis dissentit: *Juvenacen. seu Nullius Terlicii Distributionum* 13. *Aug.* 1707 *dub.* 1. *et* 2.

125. Pompejus Mignuccius Canonicus Ecclesiae Collegiatae terrae Ophydae ad triremes perpetuas contumaciter condemnatus ob homicidium patratum in loco sacro in Sacerdotem Josephum Guillelmium fructus praebendae Canonicalis lucratur, et Episcopus procedat ob non residentiam prout de jure: *Asculana Distributionum* 13. *Aug.* 1717 *dub.* 1.

126. Nec hic valet per alios Canonicos adimplere onera Missarum, seu Officiaturarum, et aliarum functionum Canonicalium sibi incumbentium; et sic etiam de omnibus distributionibus, et emolumentis, eleemosynis, aliisque debitis Canonicis actu inservientibus, participare, dum alias non impeditus solitus erat intervenire: *Ibid. dub.* 2.

127. Et quoad Missas, et functiones hebdomadales, an debeat amittere idem Canonicus partem ratam fructuum suae praebendae Canonicalis, vel tantum ratam portionem sibi competentem ex distributionibus? S. C. teneri pro Missis, et oneribus incumbentibus Praebendae ex fructibus ejusdem resolutum fuit: *Ibid. dub.* 3. Quum autem in exequutione hujusce decreti suborta esset difficultas; an Missae, et Paraturae, incumbentes cuilibet ex Canonicis in propria hebdomada, sint adnexae Praebendae,

vel distributionibus quotidianis, iterum S. C. invocata fuit, cui placuit respondere ad primam partem *affirmative*, ad secundam partem *negative in casu*, *de quo agitur*: *Ibid.* 31. *Martii* 1708.

128. Renuentes Canonici Cathedralis Ecclesiae Canonico Philippo Durino contribuere distributiones quotidianas elapsas pro tempore ejus absentiae, sub motivo, quod non fuerit absolutus ex capite innocentiae, sed consueto decreto *non molestetur*; licet causam agere poterat per procuratorem; S. C. tamen distributiones deberi ei sancivit: *Theatina Distributionum* 19. *Novem.* 1707.

129. Inquisitus de praetenso homicidio Johannes Petrozzius Canonicus Ecclesiae Cathedralis decretum *non molestetur* reportavit. Inde distributiones quotidianas pro tempore absentiae petiit, et recursu habito in S. C. primum audiri non meruit, postmodum recedendo a decisis distributiones deberi usque ad diem obtenti praedicti decreti sancivit: *Reatina Distributionum* 5. *Maii* 1708.

130. Durantes de Durantibus Canonicus Collegiatae Ecclesiae S. Mariae in Cosmedin Caudatarius Card. Bichi obtinuit a S. C. consuetum indultum pro diebus, et horis absentiae, et lucrandi omnes fructus, et distributiones sui Canonicatus. At illae distributiones, quae dari solent interveneintibus in Capitulis faciendis absolutis Divinis in diebus Dominicis, Quadragesimae, et Adventus, et aliis Festivitatibus, in quibus interesse ille nequit, inficiatae fuerunt. Re in S. C. deducta, illas ei deberi distributiones resolvit: *Romana Distributionum* 23. *Junii* 1708.

131. Quum privatio Canonicatus Ecclesiae Cathedralis possessi a Martino de Marco non sit valida; eumdem esse redintegrandum etiam quoad fructus praeteritos, et quoad distributiones a die motae litis super validitate privationis ei debitas, S. C. stabilivit: *Isernien. Canonicatus* 22. *Febr.* 1710 *dub.* 2.

132. Nicolao de Angelis Canonico Collegiatae Ecclesiae Foggiae, cui ob nervinum morbum vetita fuit a Physicis quaecumque mentis applicatio, deberi distributiones quotidianas, aliaque emolumenta, licet Choro non interveniat, S. C. resolvit: *Trojana Distributionum* 15. *Novem.* 1710.

133. Carolus Antonius Buxia Canonicus Ecclesiae Collegiatae S. Victoris oppidi Balernae noluit obtemperare praecepto ab Episcopo imposito, inserviendi nempe Archipresbytero Venerabile Sacramentum exponenti. Inde contumax ad poenam evitandam evasit. De hac re S. C. requisita, decretum prodiit, ei distributiones quotidianas tempore ejus absentiae deberi: *Comen. Distributionum* 18. *April.* 1711 *dub.* 3.

134. Et quoad temporis spatium; a die in carcerem conjectionis usque ad totum tempus indultorum, quae a S. C. obtinuerat, deberi ei distributiones praedictas censuit S. C. respondere: *Ibid. dub.* 4.

135. Et ad dubium; an debeantur eidem emolumenta intervenientium anniversariis, et funeribus? dari decreta (125) rescripsit: *Ibid. dub.* 5.

136. Et ad alterum dubium; an, et quomodo debeantur Missarum emolumenta? non deberi quoad eleemosynam Missae manualis, rescripsit: *Ibid. dub.* 6.

137. Johanni Laureto de Grandis Canonico Decano Ecclesiae Cathedralis debentur quotidianae distributiones elapsae, tam tempore ejus in vincula conjectionis ob praetensam

(125) Nempe in *Colonien. Distributionum* 9 *Maii* 1671 *dub.* 1. uti num. 74., et *Romana Jur. Can.* 5. *Maii* 1708. *dub.* 1. uti in num. 105. seqq. praes. §.

inhonestam consuetudinem passae, usque ad diem sententiae absolutoriae AC., non autem tempore absentiae pro lite sustinenda: *Theatina Distributionum* 18. *Julii* 1711.

138. Philippus Antonius de Clementibus Canonicus Ecclesiae Cathedralis septuagenarius, benemeritus de assiduo servitio per annos 33 impotens Choro inserviendi causa infirmitatis evasit. Canonici licet illi tradiderint distributiones pro tempore semestris, quo absens fuit, in altero vero denegaverunt. Idcirco ille recursum habuit ad S. C., quae statim decrevit distributiones Philippo Antonio a Choro absenti causa infirmitatis deberi: *Lauretana Distributionum* 8. *Aug*. 1711.

139. Bonaventura Pisanus, et Theodosius Caglia Canonici Ecclesiae Cathedralis a S. C. indulta vacandi a residentia studiorum causa nulla in eisdem mentione facta perceptionis fructuum, seu distributionum obtinuerunt; propterea instante Capitulo dictos Canonicos absentes causa studiorum solvere punctaturas teneri fuit statutum: *Nepesina Punctaturarum* 8. *Aug*. 1711 *dub*. 1.

140. Ac dictas punctaturas detrahi posse ex fructibus legatorum piorum pro faciliori exactione pro praeterito, et in futurum, ut Episcopus procedat quoad detractionem punctaturarum ad formam Concilii firmatur (126): *Ibid. dub*. 2.

141. Joseph Sirtorus Canonicus S. Mariae Scalensis a servitio chori ad triennium causa infirmitatis se removendi indultum consecutus est Episcopi arbitrio, necnon distributiones percipiendi, perinde ac si divinis officiis personaliter interesset. Episcopus annuale tantum indultum admisit. Anno elapso Canonicum Divinis non intervenientem nullis frui posse distributionibus Capitulum autumat. Canonicus, ut jam obtentum indultum exequatur, et ut eadem perseverante causa prorogetur, postulat. S. C. autem distributiones Sirtoro deberi a die 22. Febr. 1711 per totum triennii residuum decidit: *Mediolanen. Distributionum* 4. *Maii* 1713.

142. Nova in praefati rescripti exequutione excitata est controversia. Canonici contendunt indultarium infirmitatis tempore lucrari non posse distributiones, quae praesentibus accrescunt ex portionibus Canonicatuum vacantium, ac fallentiis Canonicorum. Quaesito enim num illi deberentur fallentiae praedictae? et deberi S. C. censuit: 7. *Decem*. 1715.

143. Canonico Camillo Pascuccio familiari, et Commensali Episcopi, et per eumdem in sui Theologum assumpto, et apud ipsum tempore aestivo degenti in terra Acuti, distributiones quotidianae Ecclesiae Cathedralis tertia amissa parte debentur: *Anagnina Distributionum* 27. *Maii* 1713 *dub*. 1.

144. Et ad dubium; an Canonicus, vel Canonici ab Episcopo visitante civitatem, vel Dioecesim assumpti fructus, distributionesque, et pro qua rata parte lucrentur? rescriptum fuit, dilata, ut Episcopus audiatur: *Ibid. dub*. 3.

145. Dum Episcopus, et Princeps Leodiensis in temporum pertubationibus extra suam Dioecesim moram traheret, Pastoris turmarum ad sui corporis custodiam excubantium munus Jo. Renero Berto Canonico Collegiatae Fossensis ejusdem Dioecesis contulit cum privilegiorum indulti communicatione, quod ille in favorem Canonicorum, quorum opera in negotiis, et gubernio Dioecesis utitur, obtinuerat. Id quaestionis causa fuit, quam S. C. non suffragari eidem indultum ad obtinendas distributiones, ac fructus sanciens dirimit: *Leodien. Fructuum*,

(126) *Sess*. 21. *cap*. 3. *de reform*. *Vide not*. 101.

et Distributionum 2. *Decem.* 1713 *confirmat.* 10. *Julii* 1717.

146. Canonici Ecclesiae Cathedralis, qui sunt Presbyteri, et etiam alii, qui non sunt, ad communionem distributionum, quatenus divinis officiis intersint; etsi primam Missam per alternas vices non cantaverint, admitti debent: *Amerina Distributionum* 13. *Jan.* 1714 *dub.* 2.

147. Johannes Chrisostomus Uliassi Canonicus Praepositus Ecclesiae Collegiatae S. Luciae in terra Cryptarum ad Mare constructae, de labe simoniaca inquisitus Sacerdote deputato, ut sua onera adimpleret, ad vincula devitanda Romam confugit, imploravitque unius mensis abscedendi facultatem, necnon hujus prorogationes, et obtinuit. Absoluto indultorum tempore ob furtum, quod passus est Romae, alia indulta reportavit, sed ea opportuno tempore haud Ordinario exhibuit; ob id reclamantibus Canonicis, S. C. non teneri eum ad punctaturas nisi unius mensis sancivit: *Ripana Punctaturarum* 17. *Martii* 1714.

148. Canonicus Uratislaviensis Jo. Ludovicus Baro de Kravars ex gravissimis causis Romam, ut causa nomina solvendi operam daret, ne ex aere alieno emergatur, venit. Plures proinde indulti absentiae pro Canonicalium proventuum assequutione prorogationes habuit. At Capitulo reclamante, indulta ab illo obtenta deberi ei suffragari ad effectum fructus Canonicatus ad formam eorumdem indultorum a die 8. Oct. 1711 usque per totum mensem Julii 1712 lucrandi, S. C. decrevit: *Uratislavien. JurlumCanonicalium* 22. *Sept.* 1714 *dub.* 1.

149. Inde requisita; an pro tempore absentiae, quo non fuerunt indulta acquisita, pariter eidem fructus sui Canonicatus debeantur? affirmativum pro tempore infirmitatis a die nempe 1. April. 1712 usque ad Decem. dicti anni retulit responsum, et addidit, ut omnino ad residentiam redeat, et infra dies 15. ab urbe discedat: *Ibid. dub.* 2.

150. Proventibus Academiae, seu Universitatis Beaeensis, quae sub auspiciis Ven. Magistri Johannis de Avila erecta erat, diminutis, petitum a S.C. fuit ad illam restituendam indultum, quod Rector, Lectores, Doctores, Magistri, Licentiati, Bacchalaurei, et Studentes in dicta Academia, pro tempore docentes, et respective discentes licite possint omnes fructus suorum Beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, et sine cura cujuslibet Ecclesiae, etiam Canonicatus, dignitatis, perinde ac si personaliter residerent, ac inservirent, percipere. At incassum fuit postulatum: *Giennen. seu Beacen. Indulti* 1. *Decem.* 1714.

151. Canonici Ecclesiae Metropolitanae tempore permisso vacationis a chori servitio nequaquam distributiones quotidianas, nisi juxta modum (127) lucrantur: *Firmana Distributionum* 3. *Martii* 1714 *dub.* 4.

152. In Constitutionibus Synodalibus Ecclesiae Cathedralis cavetur, ut aegrotantes in eadem civitate non punctari, dummodo die eadem domo non exeant, et aegrotantes extra illam non punctis notantur; dummodo exhibeant juratum medici testimonium. Canonicus Gregorettus sese causa malae valitudinis in patriam transtulit; eumdem punctari praecepit Episcopus diebus illis, quibus celebravit, et e domo exivit; etiamsi juratam fidem ad formam Constitutionum transmise-

(127) Modus est, ut si fructus respectivae praebendae cujuscumque tertiam partem distributionum singulis Canonicis respective tangentibus attingant, nullomodo distributiones deberi; si vero attingant duas ex tribus partibus fructuum praebendae respective, ac distributionum inde cumulatarum deberi ammissa tertia, quae inservientibus accrescat: Eud. Cons. 3. Martii 1714.

rit. Impugnatur modo hujus decreti validitas; et S. C. distributiones quotidianas deberi primum mandavit: *Lauretana Distributionum* 2. *Maii* 1716 *dub.* 1.

153. Et quoad praefatum Episcopi decretum requisivit eadem S. C. eumdem Episcopum audiri: *Ibid. dub.* 2.

154. Antonius Zito Archidiaconus Ecclesiae Cathedralis, ac Carolus Giglius Canonicus Decanus praevio indulto S. C. abierunt ab Ecclesiae servitio. Primus per menses quatuor, secundus per menses quinque. Integram vero distributionem massae Grossae, cujus medietas tantum conceditur illis, qui adimpleverint Ecclesiae per novem menses servitium, receperunt. Hac de causa Capitulum dictarum distributionum medietatem repetiit, et S. C. distulit resolutionem, jussitque, ut exhibeatur Statutum Ecclesiae Cathedralis, quatenus adsit, sin minus coadjuventur probationes super asserta consuetudine, et extrahantur formaliter partitae ex libro punctatoris: *Rossanen. Distributionum* 28. *Novem.* 1716.

155. Indultum Pontificium anno 1715 Episcopo, et Principi Leodiensi concessum fuit. Hoc Canonicis pro servitio illius Dioecesis, et Principatus assumptis suffragatur ad effectum consequendi distributiones quotidianas, anniversaria, omniaque emolumenta, quae debentur ratione personalis residentiae, et praesentiae in choro, dummodo aliter non fuerit a testatoribus dispositum: *Leodien. Indulti* 10. *Julii* 1717 *dub.* 1.

156. Et Canonici assumpti pro servitio ut supra, et qui non expleverunt annualem, et strictam residentiam ad formam statutorum propriae Ecclesiae non gaudent indulto praefato tam quoad massam grossam, quam quoad alia emolumenta: *Ibid. dub.* 2.

157. Canonici Cathedralis Ecclesiae, qui sexaginta dies continuos, vel interpolatos ad eorum arbitrium non festivos de praecepto quolibet anno abesse possunt a servitio Ecclesiae, distributionibus quotidianis in dictis diebus eo modo, quo praesentes gaudent, frui nequeunt (128): *Suessana Tabellae Horariae, et Servitii Chori* 18. *Aug.* 1708 *dub.* 3.

158. Hinc neque duae ex tribus partibus dictarum distributionum cedere debent pro fructibus in augmentum praebendarum: *Ibid. dub.* 2.

159. Ad quaesitum, num Canonicis Cathedralis Ecclesiae certum pro supplicationibus, quae qualibet tertia mensis Dominica fiunt, stipendium debeatur? S. C. respondit, ut solitum servaretur: *Sarnen.* 27. *Junii* 1705 *dub.* 6.

160. Amadorus Sangiulianus Rector Seminarii Setiae, et Custos Ecclesiae S. Annae dictae urbis obtinuit Canonicatum in Ecclesia S. Agathae terrae Proxeudi, ideoque a munere Rectoris, et Custodis ab Episcopo fuit remotus. Quum autem depravasse nonnullas literas S. C. Episcoporum, et Regularium, ac Setinae Communitatis, ut eadem Rectoria, Custodiaque frui posset, diceretur, in contumaciam damnatus ad pontificias triremes per decennium fuit, et ex gratia noxam multa haud luit, idcirco fructus sui Canonicatus, qui in distributionibus consistit, absentiae, et contumaciae

(128) „Ex eo motivo, quod certum sit absentes causa vacationum a Concilio Trid. permissarum amittere distributiones quotidianas, „non obstante quacumque consuetudine etiam „immemorabili, ut in *Pisauren* 14. Junii 1670 „lib. 26. *Decret.* pag. 353, ubi fuit dictum, dandum esse Decretum in dubio proposito die „3. Decem. 1654 ibi: *Canonicos tempore vacationis* „*non lucrari distributiones quotidianas non ob-* „*stante consuetudine immemorabili.*" Card Petra *Comment. ad Const. IX. Bonifacii VII.* num. 23. tom. 3 pag. 297.

tempore petiit, et non fuit auditus: *Ferentina Distributionum* 19. *Novem*. 1718.

161. Canonicos Perpetuum, et Guillelmum per Episcopum Leodiensem assumptos pro Dioecesis servitio in testimonio ejusdem Episcopi expresso, abscedendi a residentia, ac distributiones quotidianas lucrandi indulto gaudere decisum fuit: *Leodien. Indulti* 27. *April*. 1720.

162. Nonnulli Cathedralis Ecclesiae Canonici contendebant, distributiones nuncupatas Natalitias, et quae summam conficiunt annuorum scutorum 208, fierent inter eos, qui in anno capitulari vertente servitium praestiterunt. Alii vero asserebant, quod distributio illa Natalitia 208 fieri deberet non inter praelatos, sed inter eos, qui anno capitulari immediate praecedenti inservierunt. Proposuit quisque sua jura, et rationes; sed postremi vicerunt, quum pro rata servitii in anno Capitulari antecedenti praestiti eam faciendam esse S. C. definierit: *Anagnina Distributionum* 8. *Junii* 1720.

163. Canonico Cathedralis Ecclesiae Petro Solario, qui ab impacto crimine fuit absolutus, et tanquam non repertus culpabilis liberatus, distributiones quotidianae tempore, quo causa inquisitionis abfuit, haud debentur: *Lauretana Distributionum* 7. *Sept*. 1722 *dub*. 1.

164. Nec etiam idem Canonicus lucratur fallentias, seu punctaturas aliorum Canonicorum: *Ibid. dub*. 2.

165. Canonicis tam integrae, quam dimidiae, et quartae Praebendae Ecclesiae Cathedralis, qui assumere Ordines Sacros adnexos eorum Praebendis Canonicalibus tenentur, causa eorum morae in suscipiendis, est eis in posterum sola distributionum quotidianarum medietas subtrahenda: *Uissiponen Orientalis* 5. *Decem*. 1722 *dub*. 9.

166. Christophoro Bernardo Schedelich Canonico Collegiatae Ecclesiae S. Mauritii, qui pro servitio Ecclesiae ex commissione Episcopi abfuit, quo in tempore etiam Apostolorum limina visitavit, debentur fructus Canonicales usque ad tempus, quo Capitulum de his certavit, et quo a choro abfuit, ac residentia, nempe usque ad diem 23. Julii 1718: Distributiones vero debentur per quatuor menses anni 1712, et per unum mensem anni 1718, quo tempore limina Apostolorum visitavit: *Monasterien*. 15. *Maii* 1723. Inde confirmavit, et addidit fructus deberi Canonico, usque ad praesentem diem, et Canonicus omnino ad suam residentiam redeat: 30. *Sept*. 1724.

167. Clerici Benedictus Cossa, et Franciscus Francatius Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Michaelis Arpini qui ob aetatis defectum Ordines Sacros non suscipiunt, exigunt proinde nisi annuos ducatos 20 circiter; etiamsi unius Canonicatus reditus summam ducatorum 140 excedat. Hinc dubio disceptato; an ipsi admittendi sint ad integram partitionem, tam distributionum quotidianarum, quam alterius cujuscumque reditus provenientis a communi massa, ac praebendis pro aequali cum aliis Canonicis Sacerdotibus, exceptis oneribus Missarum, aliorumque requirentium Sacrum Ordinem? Capitulo nihil opponente praeter consuetudinem, S. C. negativum praebuit responsum: *Sorana* 26. *Junii* 1723.

168. Johannes Antonius Trincanus Canonicus Collegiatae Ecclesiae S. Euphemiae Insulae praetendit sibi debere consignari distributiones, quas adstando Divinis Officiis acquisivit ab anno 1712 per annum totum 1717, et ad ulteriora progrediendo, idem Canoni-

cus putat Canonicum Johannem Baptistam Mossium non potuisse lucrari distributiones ab anno 1712 per totum annum 1720 non obstante, quod in urbe cum mandato Capituli, ut litibus quibusdam assisteret, permanserit; S. C. autem causam ad Ordinarium, qui in omnibus procedat prout de jure, remisit: *Comen.* 30. *Sept.* 1724 *dub.* 3. *et* 4.

169. Auctoritate Apostolica auctis distributionibus quotidianis cum dismembratione fructuum Ecclesiae Parochialis Loci de Nuri, et cum applicatione Capitulo Ecclesiae Metropolitanae postulata, ac obtenta ab eodem Capitulo fuit erectio Canonicatus, seu praebendae doctoralis cum fructibus ejusdem Paroeciae reservatis 150 ducatis pro congrua Rectoris conservatione. Ab hinc citra idem Capitulum a possessore Canonicatus de Nuri summa scut. 252 monetae Sardiniae exigere consuevit. Sed diminutis ejusdem Canonicatus reditibus, ejusdem possessor Petrus Sanna praetensionem excitavit, quod detractis 150 ducatis annuis Rectori Ecclesiae de Nuri persolvendis, ceteri Canonicatus fructus ad se spectare debeant. Itaque quaesitum fuit, num per erectionem Canonicatus derogatum esset primae dismembrationi, et deinde, an fructus a Capitulo percepti sint restituendi? S. C. distulit resolutionem, et subministrari interim Sacerdoti Sanno in causam declarandam aliquam summam arbitrio Card. Praefecti mandavit: *Calaritana* 30. *Sept.* 1724 *dub.* 1. *et* 3. Iterum causa in trutina posita resolvit dismembrationi in favorem distributionum quotidianarum factae non fuisse derogatum; et restituendos minime esse fructus a Capitulo perceptos: 19. *Novem. ejusd. anni.*

170. Canonici Ecclesiarum Cathedralium non emittentes fidei professionem, vel debito modo non elicientes suos fructus minime faciunt, sed distributiones lucrantur pro horis, quibus intersunt: *Catacen.* 9. *Febr.* 1726 *dub.* 4.

171. Carolus Ferdinandus Comes de Lodron Canonicatum, et Praepposituram obtinet in Ecclesia Cathedrali, ac est Archipresbyter Villae Lagarinae cum animarum cura. Hic dispensationem Pontificiam a residentia in dicta villa facienda assecutus est, sed haec subinde fuit revocata, et eidem injunctum fuit, ut per sex menses in illa villa, et per alios sex in civitate Tridentina resideret: Nihilominus de residentia in eadem villa, omissa, quae per menses octo ratione Canonicatus, et Praeposituræ ei incumbit, dispensatione contra statutum, ac consuetudinem immemorabilem illius Ecclesiae, Episcopus conquestus est, fructusque sequestro posuit. Hujus rei causa quaesitum est, an teneatur Capitulum fructus, tam certos, quam incertos Canonicatus, Praepositurae, ac Praebendae relaxare? rescribitur pro meliori informatione juxta instructionem (129): *Tridentina Fructuum* 16. *Martii* 1726. Deinde consilium cepit, illos fructus non ei deberi: 7. *Junii* 1727.

172. Clemens XI. Pont. Max. unum ex Canonicatibus Ecclesiae Collegiatae S. Simeonis civitatis Trevirensis contulit Episcopo Rosmensi, et Suffraganeo Trevirensi. In ea Ecclesia vigebat consuetudo, ut Canonici, qui ob vacationem ad fructuosam possessionem admittuntur, elapso triennio ad minorem residentiam, et correspondentem ei partem fructuum admitti soleant. Sequuta vacatione Suffra ...eus

(129) Ut melius edoceri voluit S. C. circa usum, et observantiam dicti Statuti. Quomodo itaque illud practicetur praesertim super tam frequenti accessu, et recessu prout ... fuit S. C. relatat: *Regist. lit. lib.* 27. ... ii 1725.

praedictus pro sui admissione ad actualem fructuum perceptionem cum derogatione praefatae consuetudinis supplicavit. Et Breve gratiae fuit expeditum cum auctoritatis S. C. reservatione. Quare haec consulta pro ejusdem exequtione, Breve non esse exequendum respondit *Treviren.* 17. *Aug.* 1726. *confirmat.* 26. *April.* 1727.

173. Canonicis Ecclesiae Collegiatae B. M. V. et SS. Fabiani, et Sebastiani de Carignano non solum duc. de camera 50, sed augmentum usque ad scut. 100 stampae, et coronae januae cum obligatione tamen Missas applicandi pro fundatoris, et suorum anima, debentur. Canonicatus enim antem erectionem Collegiatae ex Capellaniis quibusdam originem ducebant: *Januen.* 25. *Januar.* 1727. *dub.* 3. *et* 4.

174. Canonico Collegiatae Ecclesiae S. Mariae civitatis Tudelae Josepho Antonio Junguito proviso Apostolico debentur fructus, reditus, ac distributiones a die possessionis; constabat enim de excessibus Capituli in eumdem Apostolicum provisum, ut choro interesse nequiverit: *Nullius Tudelae* 22. *Novem.* 1727 *dub.* 2.

175. Excepto primo anno, cujus reditus solvendi sunt haeredibus defuncti: *Ibid.*

176. Quaesitum quum fuisset; an Canonici Infirmi Cathedralis Ecclesiae teneantur pro lucrandis distributionibus quotidianis servare Episcopi edictum?

177. Seu sit servanda consuetudo? respondit S. C., esse hortandos, sed non cogendos: *Acerrarum* 23. *Aug.* 1727 *dub.* 14.

178. Petrus Curiel Canonicatum, et Praebendam Dignitatem obtinens in Metropolitana Ecclesia Compostellana, etiam Consultor S. Officii, et Judex Ordinarius dicti Tribunalis in Urbe Hispalensi evasit, et licet absenti sibi deberi fructus, ac distributiones asseruit, tamen indultum ad quinquennium eisdem fruendi exceptis quotidianis distributionibus reportavit, oneribus tamen per substitutum implendis. At Ecclesiis Hispaniarum reclamantibus S. C. servari Breve SSmi rescripsit: *Compostellana* 17. *Januar.* 1728 *dub.* 2.

179. Josepho Fernandez Jubera Canonico Ecclesiae Toletanae Proviso Apostolico, cui Capitulum pro retardandis literaris Apostolicis super ejusdem Canonicatus collatione sanguinis impuritatem objiciebat; etiamsi bona fide haud professionem fidei emiserit, fructus tamen debentur, nec mensae Capitulari, aut Canonicis ullo modo iidem adaugentur: *Toletana* 17. *April.* 1728.

180. Canonico Johanni Baptistae Amigoto Curato Ecclesiae Parochialis de Aoiz, qui ad urbem accessit ob causae Decimatoriae prosequutionem, debentur massa grossa, emolumenta quarumcumque Missarum, et quaecumque oblationes, dummodo omnia per substitutum onera adimpleverit; nec eaedem dividi inter praesentes debent, attamen expleto indulto ad residentiam redire debet: *Pampilonen. Distributionum* 11. *Sept.* 1728.

181. Johannes Baptista Leucò Canonicus Ecclesiae Collegiatae S. Laurentii Majoris civitatis Mediolani causa litis super quodam beneficio de jurepatronatu ad urbem accessit, as indultum a residentia, ac omnes fructus sui Canonicatus, ac distributiones participandi obtinuit. Huic Canonici refragarunt, quod major pars emolumentorum ex piis testatorum dispositionibus, quae inter praesentes dividi solent, provenit; quibus Canonicus de iis emolumentis absentes consuevisse percipere respondit; ob id S. C. postulationem ejusdem Card. Archiepiscopo, qui ad formam indulti procedat, remisit: *Mediolanen.* 17. *April.* 1728.

182. Michael Milonus Canonicatum in Ecclesia Cathedrali assequutus est, et fructus quidem praebendae percepit, sed decimarum, et emolumentorum funerum perceptione eum posse potiri negarunt alii Canonici, eo quod nec erat confessarius, nec operam curae praestabat. At sicuti S. C. minime crediderit curam animarum actualem residere penes singulos Canonicos, ita dicto Canonico decimas, ac emolumenta praedicta, quae in communem massam referuntur; deberi sancivit: *Sarnen. Emolumentorum Funeralium, et Decimarum* 7. *Julii* 1731 *dub.* 2.

183. Benedictus XIII. Pont. Max. annuit petitis Clerici Josephi Antonii de Philippis Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Johannis Baptistae, et, quatenus opus sit, indulsit posse Oratorem, ut petebat, studere, et abesse causa studii, et distributiones, ac fructus Canonicatus a die captae possessionis percipere; quibuscumque in contrarium non obstantibus. Verum post laudati Pontificis obitum Canonico absenti Capitulum distributiones negavit, et proponi curavit, num rescriptum illud esset amplius servandum, et responsio prodiit, esse pro tempore praeterito tantum servandum: *Arianen. Distributionum* 18. *Aug.* 1731 *dub.* 1.

184. Quaesitum consequenter fuit, quaenam praefato Canonico deberentur distributiones; et illico responsum, competere duas ex tribus partibus, amissa tertia: *Ibid. dub.* 2.

185. Ignatius Villalobos Canonicus Ecclesiae Cathedralis jam sacro diaconatus ordine initiatus, ut ad Presbyteratum promoveretur, per spatium sex mensium fuit commoratus, jubente Episcopo, prius in Collegio Privernensi Patrum Doctrinae Christianae, deinde in Seminario Signino. Quum vero per id tempus ab Ecclesia abfuisset, putavit Capitulum quotidianas distributiones ei non deberi, multoque minus emolumenta, quae puncturas vocant, quaeque in communem massam conferuntur. Sed S. C. ei deberi distributiones quotidianas est arbitrata: *Setina Distributionum* 1. *Decem.* 1731 *dub.* 1. *et* 2.

186. Canonicis Ecclesiae Cathedralis Episcopo Pontificalia exercenti, vel in Palatio, vel in aliis suae Dioecesis Ecclesiis assistentibus anniversariorum emolumenta, quae ex voluntate fundatorum distribui solum inter praesentes consueverunt, minime debentur: *Bosanen. Visitationis Sacr. Liminum* 6. *Febr.* 1734 *dub.* 1.

187. Nec esse consulendum SSmum pro concessione indulti praefata emolumenta ex gratia percipiendi statuitur: *Ibid. dub.* 2.

188. Franciscus Mastromannius Canonicus Ecclesiae Collegiatae terrae Lenulae, qui ob occultas inimicitias vulnere accepto lethali ex scolpi ictu, et non recte restitutus se transtulit occulte ad oppidum Speluncae, deinde post duos menses Romam petiit, lucratur distributiones quotidianas usque ad praesens, et quoad futurum per duos menses tantum: *Fundana Distributionum, et Fructuum* 3. *Julii* 1734 *dub.* 1.

189. Eique debentur quoque fructus ad formam absentium ex causa infirmitatis: *Ibid. dub.* 2.

190. Quum Orontius Lillus Cathedralis Ecclesiae Canonicus impetrato indulto abscessus sub consueta clausula, amissis distributionibus quotidianis, a residentia abfuerit, contenderetque praeter alios fructus sui Canonicatus tradendam sibi esse quamdam olei portionem ex massa distributionum quotidianarum provenientem; contradictores sese praebuerunt ceteri Canonici, et Promotor fiscalis in favorem Ecclesiae. S. C. autem de hac quae-

stione resolvit portionem olei, de qua agitur, accrevisse Canonicis inservientibus, non autem pretium ejusdem in beneficium Ecclesiae arbitrio Episcopi esse erogandum: *Alexanen. Distributionum* 30. *Julii* 1735.

191. Quum Faustus Stagni Canonicatum in Cathedrali Ecclesia obtinuisset, ac vigore decreti Vicarii Generalis in possessionem immissus fuisset, agnoscens possessionem hanc minus esse tutam, ac legitimam, alteram petiit: Capitulum ad tramites statutorum distributiones anni, quo Canonicatum pacifice non possedit, denegavit, S. C. vero deberi eas a die captae possessionis pro tempore tantum, quo inservivit, constituit. Nam abtuerat a residentia, ut nonnullis litibus assisteret: *Imolen. Distributionum* 3. *Martii* 1736.

192. Renuebat Ecclesiae Collegiatae S. Mariae Capitulum Clericum Gasparem Goffredum ab Episcopo de Canonicatu provisum admittere ad communicationem distributionum, et redituum canonicalium; sed hic ab Episcopo eodem obtinuit mandatum de manutenendo in quasi possessione participandi de omnibus, et singulis distributionibus instar aliorum Canonicorum; et deinde a S. C. indultum non residendi causa studii amissa de more illarum tertia parte impetravit: Proposita causa instante Capitulo consuetudinem contrariam allegante, quum in sacris ordinibus non esset constitutus, sub dubio; quaenam distributionum ac redituum portio canonico praedicto, donec fuerit in minoribus, et quousque respective ad ordinem sacerdotalem ascenderit, competeret? responsum prodiit, deberi integram portionem instar aliorum Canonicorum: *Fundana Participationis* 25. *Sept.* 1734.

193. Quum fuissent revocati ad residentiam tres Canonici Cathedralis Ecclesiae, qui consueverant vacare in Castro Hyllaris pro curae animarum Capitulo adnexae exercitio, redeuntes ac residentes debent de distributionibus quotidianis, legatis piis, aliisque emolumentis certis, et incertis prout alii Canonici, participare: *Valven. Residentiae* 25. *Januar.* 1738 *dub.* 2. *confirmat.* 20. *Decem. ejusd. anni.*

194. Jam ante S. C. declaraverat decretum Episcopi, quo cavetur, ne ullus ratam partem, quae sibi obtigisset, respuere, aut prius acceptam posset deinceps renunciare sub poena privationis vocis activae, et passivae, non afficere Canonicos Ecclesiae Collegiatae S. Michaelis Archangeli oppidi Terlitii, qui *Participantes* vocantur; hinc Canonicus Sylvester de Ruffo capitularem partem ratam retinere detrectans, fuit distributionibus; ceterisque emolumentis orbatus; et S. C. esse ei restituendas distributiones, aliaque decrevit: *Juvenacen.* 23. *Aug.* 1738 *dub.* 1.

195. Necnon portio rata quaedam capitularis, quae per obitum Canonici Josephi de Feo vacavit, debetur Canonico Sylvestro praedicto, quae tamquam jure optionis antiquiori ei competit: *Ibid. dub.* 3.

196. Jo. Francisco Palmerio Canonico Ecclesiae Metropolitanae proviso apostolico, qui professionem fidei rite non emisit, quia possessionem per procuratorem contra statutum, et consuetudinem dictae Ecclesiae suscepit, debentur fructus Canonicatus; erogata tamen in pauperes aliqua eleemosyna arbitrio Archiepiscopi sub obligatione tamen repetendi fidei professionem in manibus ejusdem, et coram Capitulo, cum primum ad residentiam advenerit: *Capuana Professionis Fidei* 6. *Decem.* 1738.

197. Canonico Collegiatae Ecclesiae S. Mariae civitatis Foggiae Francisco

Grazillo debentur distributiones quotidianae a die discessus, quia causa litis Capituli, et cum ordinarii venia abfuit: *Trojana Praebendarum* 6. *Decem.* 1738 *dub.* 3.

198. Julius Manfredi Canonicus Collegiatae Ecclesiae S. Antonini terrae Pharae absens ex causa studiorum tenetur ad poenam punctaturarum indictam in statuto Ecclesiae contra non adstantibus Divinis Officiis. Nam illa poena pro quolibet puncto succedit in loco distributionum quotidianarum: *Nullius Farfen. Distributionum Quotidianarum* 20. *Decem.* 1738 *dub.* 1.

199. Et eadem poena est solvenda ex tertia fructuum parte ex indulto relinquenda, et intervenientibus partienda: *Ibid. dub.* 2.

200. Canonico Philippo Ragone Ecclesiae Collegiatae S. Petri Montis Corvini inspecta ejus infirmitate, qua coactus fuit choro abesse, debentur distributiones quotidianae, ac emolumenta alia, exceptis distributionibus, et emolumentis, quae juxta voluntatem disponentium sunt tantum intervenientibus reservata: *Acernen. Distributionum Quotidianarum, et Jubilationis* 11. *April.* 1739 *dub.* 1.

201. Intortitia, quae obveniunt occasione funerum Canonicorum, quorum cadavera in proprio eorum sepulcro in Ecclesia Collegiata S. Jacobi Tolentini tumulantur, ad ipsos Canonicos una cum Priore dictae Ecclesiae, qui est Parochus, non spectant; sed S. C. servari solitum mandat: *Tolentina Missae Parochialis, et Professionis Fidei* 26. *Maii* 1739 *dub.* 6.

202. Bartholomaeo Benites Decano, et Canonico Ecclesiae Cathedralis ob emissam professionem in Societate Jesu in manibus P. Rectoris Collegii civitatis Canariensis in articulo mortis, qui post triduum obiit, debentur fructus suarum praebendarum post mortis annum ad formam statuti dictae Cathedralis heredibus ipsius, idest Patribus dictae Societatis, non autem Capitulo: *Canarien. Fructuum* 12. *Sept.* 1739.

203. Sancivit S. C. Capitulares Collegiatae Ecclesiae S. Mariae nuncupatae *la Greca* pulsantes organum pneumaticum absque stipendio, et confessiones audientes ex deputatione tempore Divinorum Officiorum distributiones non amittere: *Nullius Putignani* 6. *Maii* 1741 *dub.* 4.

204. Augustinus Lhullié provisus de Canonicatu Ecclesiae Collegiatae S. Angeli in Foro Piscium urbis cum dispensatione Apostolica super aetatis defectu non subditur statuto Ecclesiae sancienti, ut Canonici nisi promoveantur infra annum participare nequeant de sua praebenda: *Rom. Fructuum Canonicatus* 22. *Julii* 1741 *dub.* 1.

205. Ideoque fructus Canonicatus a die captae possessionis ei debentur: *Ibid.*

206. Canonicis Ecclesiae Cathedralis ad urbem transmissis, ut liti exortae inter Promotorem Curiae Episcopalis Trojanae, et Clerum ejusdem civitatis adsisterent, deberi indultum absentiae, et lucrandi distributiones pro tempore a die discessus, usque ad praesentem resolutionem, ac decisionem causae, et ad alios quindecim tantum dies post praesentem pro reditu concessit S. C.: *Trojana Servitii* 23. *Junii* 1742 *dub.* 4.

207. Consuetudo, quae in quaestionem venit in insigni Collegiata Ecclesia S. Erasmi, quae est Verulis, respicit Canonicalium ratarum portionum distributionem, quae ita peragitur; periti fructus aestimant singulis annis, Canonicus, qui id muneris habet, in tot aequales partes fructus a peritis aestimatos dividit, factaque divisione Canonicus Senior, inde gradatim omnes, ratam partem suam

eligunt. De hac distributione reclamant Canonici juniores, et rogant, ut in unam massam omnes fructus redigantur; propterea S. C. praecepit praetensam consuetudinem servandam non esse quoad divisionem, et distributionem ratarum portionum Canonicalium; necnon illam faciendam esse per Canonicos juniores juxta Constitutiones, extractionem vero statim per sortes, et ad triennium: *Verulana Portionum Canonicalium, et Electionis Cellerarii* 25. *Januar.* 1744 *dub.* 1. *et* 2. *confirmat.* 19. *Decem. ejusd. anni.*

208. Canonicus Cathedralis Ecclesiae Joseph Antonius Colettus in carcerem conjectus, uti falsus conficti criminis delator, et post quinquennium re diligenter perspecta absoluti fuerunt rei delati causa eorum innocentiae, et damnatus fuit Colettus ad redintegrationem impensarum, damnorumque, quae eisdem reis obvenerunt e falsa accusatione; jussumque etiam fuit, ut post hanc redintegrationem, ac damnorum, impensarumque emendationem dimitteretur Colettus *ex gratia, et ex quo satis, et viatica cederent loco poenae.* Praedicto Canonico ita dimisso deberi distributiones quotidianas sui Canonicatus S. C. sancivit: *Anagnina Distributionum Quotidianarum* 29. *Febr.* 1744 *confirmat.* 28. *Martii ejusd. anni.*

209. Impetrato a Canonico Ecclesiae Cathedralis Theodoro Grech indulto a choro se removendi studiorum causa objecerunt Canonici illum non scut. 20., sed 60. conferre debere quotannis pro distributionibus quotidianis, quia ex reditibus suae praebendae, quae est ex illis ultimae erectionis, scut. annua 325 percipit. Quaestione in S. C. delata, decisum fuit eumdem teneri pro distributionibus quotidianis consuetam summam scut. 60 non 20 solvere: *Melevitana Indulti* 27. *Junii* 1744 *dub.* 2.

210. Negarunt nonnulli Canonici Ecclesiae Collegiatae D. Petri civitatis Spoleti integras praestare Canonico Josepho Brianzio aetatis annorum 17 distributiones; dimidiam tantum earum partem ob defectum sacrorum ordinum, et propter consuetudinem illi deberi contendentes. Quaesitum proinde fuit, num aeque ac aliis Canonicis praefatae S. Petri Collegiatae Brianzio deberentur quotidianae distributiones? sed nulla prodiit causae definitio; jussum tamen est, ut coadjuvarentur probationes super asserta consuetudine, etiam cum extractione formaliter facienda partitarum ex libris Capitularibus: *Spoletana Distributionum Quotidianarum* 8. *Maii* 1745. Inde negativum exiit responsum inspecta consuetudine: 26. *Martii* 1746.

211. Canonico Ecclesiae Cathedralis Francisco Xaverio Picconio, qui morbo Podagrae detentus statis horis choro interesse non potuit, et semper de Capituli consensu distributiones quotidianas percepit, modo debentur ex decreto S. C. tam ordinariae, quam extraordinariae, et quaecumque alia emolumenta, et obventiones debitae ceteris praesentibus Canonicis, exceptis tantum iis, quae sive ex voluntate testatoris, sive ex statuto, et consuetudine Ecclesiae tantum actu intervenientibus debentur: *Savonen. Distributionum* 18. *Decem.* 1745.

212. Quum Canonicus Godefridus Stapff Collegiatae Ecclesiae S. Margaritae Waldkirchii ad personalem residentiam teneretur, nec alium substituere valeret; ita tempore absentiae distributiones tam ordinarias, quam extraordinarias, uti ceteri Canonici intervenientes capiunt, extra casus a jure permissos percipere non potest: *Constantien.* 20. *Maii* 1747 *dub.* 2. *confirmat.* 15. *Julii ejusd. anni.*

213. A die praestiti impedimenti debentur Canonico Dominico Malamisura Collegiatae Ecclesiae SSmae Assumptionis terrae Zuncoli fructus, distributiones, ac emolumenta omnia ex massa tam partitionum, quam Canonicatuum provenientia; imo expensae judiciales sunt reficiendae ei, qui litem intentatam a Capitulo non habere qualitatem originis loci Zuncoli requisitam pro Canonicatu assequendo asserenti passus est: *Arianen.* 13. *Januar.* 1748 *dub.* 2.

214. Clericus Caesar de Luca Canonicus Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis oppidi S. Laurentii petiit a S. C., ut etsi absens lucrari possit omnes fructus Canonicatus ad tramites consuetudinis, quae viget in Ecclesiis Collegiatis Dioecesis, quod Canonicus non adhuc Diaconus percipiat medietatem suae ratae portionis distributionum, quia alia medietas distribuitur inter Canonicos presbyteros; et S. C. hanc consuetudinem adprobavit: *Ferentina Indulti* 3. *Aug.* 1748.

215. Quum haud valida esset privatio Canonicatus possessi a Godefrido Stapff in Ecclesia Collegiata S. Margaritae Waldkirchii, nec nominatio alterius facta a Capitulo, eidem Canonico debentur fructus praebendae pro toto tempore; distributiones vero, aliaque emolumenta canonicalia debentur a die reditus ad residentiam: *Constantien. Canonicatus* 24. *April.* 1751 *dub.* 2. *confirmat.* 10. *Julii ejusd. anni.*

216. Thomas Philips Canonicus Ecclesiae Collegiatae oppidi Tungrensis, qui indultum abscessionis ex causa infirmitatis, et percipiendi omnes Canonicatus fructus, proventus, ac emolumenta ac si praesens personaliter resideret, obtinuit, de emolumentis ex anniversariis, tam fixis, quam incertis, et extraordinariis participare debet: *Leodien. Indulti* 28. *Aug.* 1751 *dub.* 1. *confirmat.* 15. *April.* 1752.

217. In Collegiata Ecclesia S. Florini civitatis Confluentiae orta est consuetudo centum firmata annorum spatio, ut si post festum Nativitatis S. Johannis Baptistae Canonicus aliquis decederet, defuncti heredes portionem fructuum Canonicatus acciperet eo anno obventuram, exceptis quotidianis distributionibus, et praesentiis. Obiit post dictum festum Canonicus Decanus ab Ebrencron, et noviter provisus fructus haeredibus denegavit, eo quod statutum non de Decanis, sed de Canonicis loquatur. Recursu ad S. C. habito, haec respondit, fructus, et reditus decanales elapsos, et maturatos a die festivitatis S. Jo. Baptistae anni 1749 usque ad aliam diem ejusdem festivitatis subsequentis anni 1750 deberi haeredibus Decani ab Ebrencron interim defuncti, non vero deberi ad partem ratam praestiti servitii, et temporis vitae: *Treviren. Fructuum* 8. *Julii* 1752 *dub.* 1. *confirmat.* 18. *Novem. ejusd. anni.*

218. Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Petri Montis Sancti Viti non possunt lucrari distributiones, quoties tempore Divinorum Officiorum e choro discedunt, tam causa audiendi confessiones, quam causa missam privatam celebrandi: *Senogallien. Jurium Parochialium, et Praeeminentiarum* 17. *Novem.* 1753 *dub.* 8.

219. Iidem Canonici, qui ex asserta fundatione ad confessiones audiendas adstricti sunt, si tempore Divinorum Officiorum illas auribus accipiunt, distributiones lucrari valent: *Ibid. dub.* 9.

220. Duodecim in Metropolitana Ecclesia adsunt Canonici, seniores propriam habent praebendam, reliqui solos reditus, quos vocant *Massam grossam*, de quibus etiam alii Ca-

nonici, et Portionarii percipiunt. Canonicus Ciura mensae Episcopalis oeconomus causa litis agendae super eadem mensa venia obtenta a choro abfuit. Tarentum reversus sibi debitos esse non praebendae tantum fructus, sed etiam reditus massae grossae contendit. Refragati huic petitioni sunt Portionarii, qui minores portiones accipiunt, et quibus, quidquid Canonicis, et Portionariis absentibus decrescit, recidit. Secundum ea, quae proponebatur, S. C. resolvit illum oeconomum quatenus sit Canonicus in absentia a choro, vel civitate tantum massam grossam, non autem distributiones lucrari: *Tarentina Distributionum* 25. *Januar.* 1755 *dub.* 1.

221. Decisum postea fuit, praefatum Canonicum Ciuram pro eo tempore, quo degit in civitate Neapolis, lucratum esse distributiones, et massam grossam ad formam indulti, et ad mentem: *Ibid. dub.* 3.

222. Canonicus Ecclesiae Cathedralis Johannes Joseph Caresti, ex acri stillantium oculorum fluxu in glaucoma misere caecitatem contraxit; huic, licet bene valeret, et Capitulum sese opponeret, quotidianae distributiones etiam ex Canonicorum fallentiis provenientes debentur: *Aprutina Distributionum* 7. *Junii* 1755 *dub.* 1.

223. Canonici Ecclesiae Cathedralis S. Salvatoris de Oriolo, qui non ascendunt ad sacros ordines, ut per se ipsos officia agerent Sacerdotalia, fructus Canonicatus a die decreti Episcopi ad formam Concilii amittunt, et dicti fructus fabricae Ecclesiae sunt applicandi: *Oriolen.* 7. *Febr.* 1756 *dub.* 4. *confirmat.* 28. *Aug. ejusd. anni.*

224. Canonicus Ecclesiae Cathedralis Joseph Ribera fretus antiquissima consuetudine, uti Canonicum antiquiorem jubilatum se esse contendit, ac inde petiit, ut sibi restitui deberentur distributiones a Capitulo hactenus retentae; sed S. C. eum non audivit: *Barchinonen. Jubilationis* 19. *April.* 1760 *dub.* 3. Idem Canonicus gravatum esse a praelato decreto sentiens, exposuit, quod ratione servitii non praestiti post declaratam a Capitulo ejus antiquitatem, privari nequivisset distributionibus vigore sequestri ob nonnullas praestationes ab eo debitas impositi, quia usque ad diem 24. Novem. 1754 servivit per Coadjutorem, et eo defuncto bona fide cessavit ab Ecclesiae servitio ob aetatis praerogativas ei a Capitulo concessas; hinc S. C. in decisis tantum quoad distributiones elapsas a die 24. Novem. 1754 stetit: 28. *Febr.* 1761.

225. Sacerdos Johannis Cadonici Canonicus Ecclesiae Cathedralis ob pedum dolorem, surarumque contractionem per Capitulum anno 1756 chori exemptionem assecutus est. At idem Capitulum eum sub initio mensis Sept. 1758 monuit, ut in futurum choro, ne alioquin distributionum amissione multaretur, interesset. Ille autem S. C. adiit, et indultum abscessus durante infirmitate reportavit, deinde quaesivit, an ei distributiones quotidianae elapsae a mense Sept. 1758 debeantur? S. C. juxta votum Episcopi (130) deberi censuit: *Cremonen. Indulti* 2. *Aug.* 1760 *dub.* 2.

226. Canonicus cum honoribus, et oneribus noviter admissus in Ecclesia Collegiata S. Mariae Novae terrae Tophiae debet participare de distribu-

(130) Episcopus censet annuendum esse Oratoris precibus, dummodo distributiones ex lege fundationis non sint reservatae personaliter tantum intervenientibus, ejusque conscientiae remittendum, choro identidem interesse iis diebus, at quoties sine gravi incommodo, et periculo id es noverit praestare posse: necnon iis defectibus adhuc perdurantibus, ne tam diuturno tempore Ecclesia debitis careat obsequiis, satagere, ut sibi coadjutorem irrevocabilem cum futura successione in Canonicatu, et praebenda eligendum inveniat. Eod. Cons. 12. Julii 1760 §. 3.

tionibus quotidianis, emolumentis funerum, anniversariorum, et missarum, quae cum cantu a benefactoribus desiderantur: *Nullius seu Farfen.* 21. *Novem.* 1761 *dub.* 3.

227. Quum Canonicus Baro de Preysing Equestris ordinis S. Georgii Decanus teneretur ad residentiam in Ecclesia Collegiata SS. Martini, et Castulli Landishuti, in qua Canonicatum possidet; contra eumdem non residentem procedi prout de jurequoad fructus ipsius Canonicatus S. C. Ordinario mandavit: *Frisingen. Residentiae* 3. *Julii* 1762 *dub.* 2.

228. Canonicum Nicolaum de Palmer Ecclesiae Collegiatae oppidi Tungrensis fructibus sui Canonicatus Capitulum privavit. Renuerat enim pergere ad studia post exactam primam residentiam ad formam decreti Capituli, dum expleret aetatis annum vigesimum secundum. Dictos fructus esse restituendos S. C. praecepit. Nam exposuerat paucos menses ei deesse ad complendam requisitam 22. annorum aetatem, et studia sacrae Theologiae, et Juris Canonici biennio absolvisse: *Leodien. Residentiae* 12. *Junii* 1762 *dub.* 1.

229. Duo Canonici Ecclesiae Cathedralis, qui Episcopo inserviunt, quique choro non interveniunt, neque aliis functionibus ecclesiasticis assistunt, possunt partecipare solum de praebendis non autem de distributionibus quotidianis eo modo, quo capiunt alii Canonici praesentes, et inservientes: *Venusina* 30. *Julii* 1763 *dub.* 1.

230. Ac si in praefata Ecclesia Cathedrali non adsint Praebendae, sed tota massa Capitularis consistat in distributionibus quotidianis, quarum tertia pars loco stat praebendae, et datur Canonicis praesentibus praeter alias duas partes, quas habent cum Mansionariis communes, Canonicis duobus praefatis Episcopis servitio addictis in hoc casu de tertia parte, quae stare debet loco distributionum quotidianarum participare nequeunt: *Ibid. dub.* 2.

231. Praeterea Canonicus ejusdem Ecclesiae exercens curam animarum extra suam Ecclesiam in Ecclesia Parochiali, cujus cura nec habitualiter neque actualiter ad Capitulum spectat, et choro non interveniens massa Capitulari, ac distributionibus quotidianis, sicut praesentes, et intervenientes frui haud debet: *Ibid. dub.* 7.

232. Canonicus pariter dictae Cathedralis, qui vel Procurator, vel Capellanus, vel tandem Confessarius est Monialium cum stipendio de massa Capitulari, non autem de quotidianis distributionibus tempore, quo officiis, ac choro vacat, aliisque functionibus ecclesiasticis non intervenit, frui potest: *Ibid. dub.* 9.

233. Canonicus Innocentius Bonamicius, Ecclesiae Pratensis Theologus, qui indultum vacandi a choro permanentibus suis infirmitatibus obtinuit, percipere omnia emolumenta exceptis iis, quae sive ex dispositione testatoris, sive ex consuetudine, vel statuto Ecclesiae tantum actu inservientibus debentur, valet; atque debet: *Praten. Indulti vacandi a Choro* 23. *Junii* 1764 *dub.* 2.

234. Indultum a Canonico Ecclesiae Cathedralis Honuphrio Oller reportatum causa infirmitatis ei suffragatur ad effectum percipiendi a die illius exequutionis omnes distributiones, tam Canonicales, quam manuales, et minutas praesentibus choro, et divinis officiis praestari solitas, exceptis illis distributionibus, de quibus expresse a testatoribus aliter dispositum est: *Segobricen. Indulti* 9. *Febr.* 1765.

235. Comes de Hoensbroeck Canonicus, et Scholasticus Collegiatae Ecclesiae B. M. V. Aquisgrani passive

b Episcopi jurisdictione exemptae, in Canonicum a latere ab Episcopo Leodiensi assumptus, et in ejus servitio existens, pro praesente, et residente ad effectum fructus praebendae percipiendi, jureque turni gaudendi haberi debet: *Leodien.* 28. *Sept.* 1765.

236. Reditus haereditarii de Liboys distribui debent inter Canonicos Collegiatae Ecclesiae S. Petri, qui intersunt Officiis a testatoribus de Liboys designatis in quodam folio, ad quod sese in testamentis reportarunt; minime vero inter praesentes officiis Ecclesiae solemnioribus juxta Vicarii Generalis Leodii votum, ac Capituli petitionem; quamvis in praedictis Officiis Ecclesiae servitium a Canonicis causa tenuis stipendii, negligeretur: *Leodien.* 26. *Martii* 1768 *confirmat.* 21 *Novem.* 1772 *dub.* 1.

237. Id ipsum vero postulans Capitulum ex gratia, et ut consuleretur SSmum pro exequutione emanatae resolutionis Capitularis, negativum passum est responsum: *Ibid. dub.* 2.

238. Canonicus Ecclesiae Cathedralis Dominicus Jacopinius habens indultum a residentia vacandi cum clausula amissis quotidianis distributionibus participare nequit de fructibus massae, quae dicitur Grossa, quum reditus Canonicorum consistant, partim in fructibus praebendarum, partim in iis, quae de massa grossa appellantur, et quae interveniuntibus acquiruntur, ac nullae adsunt distributiones: *Montis Falisci Distributionum* 23. *Januar* 1773.

239. Vicerunt Canonici Collegiatae S. Dionysii Leodii Apostolicum indultum, ut tertius quoque carentiae annus in favorem fabricae excepta sola permutationis causa, et exceptis Coadjutoribus actu existentibus, in decennium adderetur. Ac inde ad aliud decennium illud fuit prorogatum. Capitulum ad tertium quoque Carentiae annum adigendum esse Canonicum Petrum Franciscum de Maccar coadjutorem, ac inde in liberam ob coadjuti mortem possessionem immissum, putavit. Sed eodem Canonico opponente S. C. eum ad tertium illum carentiae annum haud teneri statuit: *Leodien. Indulti* 23. *April.* 1774.

240. Canonico Ecclesiae Collegiatae S. Pauli Leodii Carolo Theodoro Diffuii pars rata debetur fructuum provenientium ex Vineis locatis, seu, ut ajunt, stutorum, et ex venditione arborum, lignorum, et glandium pro duobus annis primae residentiae; minime sustinetur Capitulare statutum, cujus vigore fructus primi biennii dividuntur inter Canonicos; etiamsi juramentum consuetudines, ac Capituli leges servandi praestiterit: *Leodien.* 10. *Maii* 1777 *dub.* 1. *et* 2. *confirmat.* 14. *Febr.* 1778. Animadvertendum tamen in facto est, quod Capitulum S. C. monuit, fructus praedicti generis, nec ad Praebendas Canonicales, nec ad distributiones quotidianas pertinere, sed illos ceteroquin exiguos, nullaque eorum probata provenientia inter Canonicos in praemium secundae residentiae dividi. Hac de causa S. C. recedendo a decisis illam ratam partem Canonico supradicto non deberi, ac statutum Capitulare sustineri, decidit: 26. *Junii* 1779 *confirmat.* 28. *Aug. ejusd. anni et* 15. *April.* 1780.

241. Philippo Lamberto de Faiis Canonicus Ecclesiae Collegiatae S. Odulpho oppidi Lossensis dicatae, in qua viget consuetudo, quod quilibet provisus per duos integros annos a die suae receptionis fructibus praebendae careat, deberi fructus post biennium carentiae computandum a die receptionis. Nam ante receptionem per plures annos Canonicatum Thomas Leducq retinuerat, quin resideret, ac a Capitulo receptum fuisse, ac titulo permu-

tationis eidem cessit Philippo: *Leodien. Fructuum Canonicatus* 9. *Aug.* 1777.

242. Ideoque censuit S. C. non esse a Capitulo fructus Canonicatus restituendos, quum Canonici illo temporis spatio, quo provisus a Capitulo recipi non curavit, inter eos fructus praedictos diviserint: *Ibid.*

243. Sacerdos Franciscus Angeluccius Canonicus Theologalis Ecclesiae Cathedralis exercere cupiens Vicarii Generalis munus indultum vacandi a choro, et a residentia accepit, ejusque inde prorogationes. Sed opponente Capitulo jam S. C. illa Pontificia indulta esse sustinenda firmaverat; modo eidem deberi distributiones quotidianas a die 12. Julii 1766, quo electus fuit Judex processus causae Ven. servi Dei Fratris Angeli Antonii Sandreani, usque ad die 12. Julii 1770 praecepit: *Maceraten.* 14. *Martii* 1778 *dub.* 4. *confirmat.* 18. *Julii ejusd. anni.*

244. Calixtus Ranfius Canonicus Ecclesiae Collegiatae terrae Tophiae causa studiorum indultum ad biennium absentiae amissis distributionibus quotidianis obtinuit. Archiepiscopus Abbatiae administrator in Visitatione decernit poenam pecuniariam contra eumdem ob absentiam, cujus vigore mandatum exequutivum fuit relatum. Hinc dubio disputato in S. C. An debeantur ei punctaturae? respondetur non deberi amissis tamen distributionibus quotidianis ad formam indulti: *Nullius Farfen. Punctaturarum* 5. *Aug.* 1780 *dub.* 1.

245. Quum Canonicus Ecclesiae Cathedralis Vincentius Calvo coactus ad sacros ordines suscipiendos nullo patrato facinore ab ordinatione sacra, ab Episcopo repelleretur, ob hanc causam jacturam distributionum patitur, licet divinis Officiis interesset; conquestus proinde est in S. C. quaerens an, et a quo tempore distributiones quotidianae sint ei restituendae? Et S. C. rescripsit; dilata, et scribatur Episcopo juxta mentem: *Tirasonen. Ordinum* 26. *Januar.* 1782 *dub.* 3.

246. Canonici, qui emittere fidei professionem tenentur, et ultra praefinitum tempus bimestris eam elicere protelaverint, non priventur fructibus primi dicti bimestris, sed fructibus ex post decurrendis, nempe a die elapsi primi bimestris: *Tirasonen. Visitationis Sacr. Liminum* 11. *Maii* 17-2 *dub.* 2.

247. Canonicus Franciscus, et Bandus Fratres Bandi ex eorum bonis cumulum, ac inde quatuor Canonicatuum in favorem quatuor Clericorum, quibus constituto sacro patrimonio pro interventu chori diebus festivis obolos 4. pro quolibet assignaretur, erectionem praeceperunt. Re completa praeelectus inter alios Clericus Franciscus Richinius, qui jurejurando onera a fundatoribus imposita adimplere promisit. Hic modo degit in seminario Auximano causa studiorum, ac postulavit, sed non obtinuit indultum vacandi a residentia, atque obolorum distributiones percipiendi; inde quaesivit an, et a quo tempore debeantur fructus? et deberi a die constituti patrimonii fructus ad formam testamenti fuit deliberatum: *Nullius S. Rufilli* 9. *April.* 1785 *dub.* 2.

248. Applicata fuit haereditas Rodulphi Valtieri Seminario Tolentino cum onere quotannis solvendi reditus quatuor Canonicatuum ad formam testamenti ejusdem fundatoris, qui cavit Canonicos tot fructus percipere debere, quot alii Canonicatus Ecclesiae Collegiatae S. Jacobi, quos possident Fidius, et Somnius, referunt. Modo quum a nonnullis emolumentis ex legatis Capitulo relictis, dictos novos Canonicos Capitulum exclusisset, praetendunt iidem illa a Seminario

esse praestanda, ut reditus eorum aliis Canonicatibus a testatore designatis aequiparetur. Quaestione ad S. C. delata fructus deberi juxta modum (131) decisum fuit: *Tolentina* 28. *Maii* 1785 *dub.* 1. *confirmat.* 8. *April.* 1786.

249. Nec deberi eis eleemosynam pro onere trium Missarum pro qualibet hebdomada celebrandarum fuit statutum: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

250. Reditus mensae capitularis Ecclesiae Cathedralis non prohibentur sibi Canonici applicare, et dividere ad formam Decreti S. C. diei 29. Januar 1633 (132): *Ariminen. Reparationis Ecclesiae Cathedralis* 19. *Sept.* 1789 *dub.* 2.

251. Atque tenentur dicti Canonici ab anno 1786 exclusive ad restitutionem; et quoad praeteritum ad D. Secretarium cum SSmo: *Ibid. dub.* 3.

252. Canonicis Ecclesiae Cathedralis permittitur, ut absentes a residentia ex causa etiam infirmitatis percipere valeant distributiones quotidianas, quas ex Ecclesiae statuto, et sexcentenaria consuetudine amittebant: *Illerden. Absentiae, et Distributionum* 3. *Martii* 1792 *dub.* 2.

253. Canonico Ecclesiae Cathedralis Paulo Leggi denegantur, demptis duobus mensibus vacationum, distributiones pro tempore ejus absentiae, quam fecit, ut ait, causa infirmitatis, de qua testimonia non jurata exhibuit, sed contrarium alii testantur: *Anagnina Distributionum* 14. *Martii* 1795 *dub.* 1.

254. Quum Angelus Comolli Coadjutor Canonici Jo. Petri Aghina S. Mariae ad Martyres urbis praecesserit Coadjutum, obtinuit a Sum. Pontificiae coadjutoriam sacerdos Aloysius Tazi, cui cedere noluit Aghina distributiones quotidianas, quas cessit primo coadjutori Comollio, ut in literis Apostolicis legitur, *in favorem sui perpetui Coadjutoris cedere intendit:* Idcirco petiit Tazius dictam gratiam, et non obtinuit; sed ut ex jure obtineret, S. C. adiit, quae censuit ei competere distributiones quotidianas: *Romana distributionum quotidianarum* 23. *Januar.* 1796. Sed postea praevio recessu a decisis coadjuto competere resolvit: 27. *Aug. ejusd. anni.*

§. IV.

Canonici quoad Missam Conventualem.

1. Canonici ad personaliter canendas Missas illis diebus, quibus ex institutis, vel legitima consuetudine illius Ecclesiae debent, cogendi sunt: *Regien. anni* 1573 *dub.* 4. (133)

2. Ad dubium, an Canonico celebranti missam conventualem praeter distributiones debeantur eleemosynae, quae a Christi fidelibus elargiuntur pro missis celebrandis? Canonicos, et Beneficiatos pro missa conventuali quoque emolumentum, et distributiones recipientes non posse aliam eleemosynam recipere, vel sacrificium

(131) Nempe deberi annua scuta 14. ultra rubra 4. Frumenti, et scuta 6. solutis a Seminario utensilibus missarum, Cathedratico, et Collectis: *Ead. Caus.* 28 *Maii* 1785

(132) Occasione Visitationis Sacrorum liminum rescripsit S. C. anno 1633 ad Episcopum Cae. tum superextantes mensae Capitularis reditus erogandos esse in necessitatibus Ecclesiae, et Ecclesiarum eidem annexarum, earumque fabricae, necnon in manutentionem praedictarum *Lib.* 24. *Decret. pag.* 699.

(133) Et S. C. Rituum ad petitionem Canonicorum Ecclesiae Cathedralis Venusinae dubio proposito, „an Missa Conventualis, attenta immemorabili consuetudine cani possit post nonam, non obstantibus Rubricis generalibus Missalis in contrarium disponentibus?" respondit: *Negative et quoad horam celebrandi Missas conventuales de sanctis, et de feriis, servandas esse Rubricas Missalis*, die 9. *Aug.* 1560

alteri applicare, respondit S. C.: *Elven.* 4. *Maii* 1646 *dub.* 4.

3. Sapienter S. C. expendit, Canonicos Ecclesiae Cathedralis teneri ad celebrationem missae Conventualis singulis diebus, non obstante contraria consuetudine; adeoque servandum decretum desuper editum ab Ordinario Tusculano; poenas vero contra adversantes pro arbitrio Card. Sacchetti moderni Episcopi esse moderandas: *Tusculana* 16. *Novem.* 1652.

4. Ad preces cujusdam Canonici S. C. rescripsit; Oratorem non obstante allegata consuetudine, et quod in fundatione non habeat onus celebrandi, et applicandi sacrificium, non posse diebus, quibus alterna vice juxta tabellam Ecclesiae missas celebrat, applicare sacrificium pro sibi largentibus eleemosynam: *Alexandrina* 26. *April.* 1653.

5. Episcopus exposuit, quod licet semper fuissent soliti applicare ad sui libitum Missam Conventualem, quum nullum emolumentum percipiant, et reditus Canonicatuum sint tenuissimi; nihilominus modo Vicarium Generalem absente Episcopo, eis applicationem, licet carent distributionibus quotidianis, praecepisse poena suspensionis adjecta. Canonici petebant saltem, ut constituatur eleemosyna; sed S. C. anno 1666 censuit non licere eleemosynam recipere. Redeunt modo Canonici, et dandam esse declarationem alias editam *in Fulginaten.* 10. *Januar.* 1660 (134) putavit: *Bellicastren. Applicationis Sacrificii* 13. *Sept.* 1670.

6. Quum consuevissent Canonici Ecclesiae Cathedralis eleemosynam suscipere a benefactoribus pro Missis Conventualibus, Episcopus id ipsis vetuit, et applicationem fieri praecepit pro populo; ideoque Canonici S. C. adierunt, quae servandum esse Decretum *in Foro Sempronien.* 7. *Aug.* 1683 (135) censuit: *Feretrana* 25. *Sept.* 1694.

7. Ad dubium, an Canonici celebrantes Missam Conventualem possint illam applicare pro oneribus alterius communitatis existentis in eorum Ecclesia, et eleemosynam ab ea recipere? respondetur danda esse Decreta *in Forosempronien.* 7. *Aug.* 1683 (136). Nam quoties illi impediti sunt, substituere Canonicos alias ad celebrandum Missam Conventualem non obligatos consueverunt: *Catacen. Servitii chori* 29. *Novem.* 1698 *dub.* 3.

8. Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Antonini civitatis Placentiae praebendas sacerdotales obtinentes in eorum respective hebdomada celebrare, et Missam Conventualem etiam diebus ferialibus canere per se ipsos, et non per substitutos tenentur: *Placentina Officii Chori, Missae Conventualis* 29. *Martii* 1710 *dub.* 2.

9. Onus Missam Conventualem celebrandi in Ecclesia Cathedrali spectat ad solos Canonicos, minime ad Presbyteros Participantes: *Squillacen. Missae Convent. et Communeriae* 24. *Sept.* 1712 *dub.* 1. *confirmat.* 11. *Martii* 1713 *et* 19. *Nov.* 1719.

10. Canonici Ecclesiae Cathedralis tenentur ad celebrationem Missae Conventualis ad formam resolutionum editarum diebus 24. Sept. 1712, 11. Martii 1713 (137) per seipsos; etsi adesse contrariam consuetudinem asserant: *Squillacen. Attentatorum, et Missae Conv.* 17. *Martii* 1714 *dub.* 4.

11. Onus applicandi missam conventualem pro benefactoribus, et fundatoribus ad omnes Ecclesiae Collegiatae S. Mariae oppidi Otriculi tam

(134) *Vide Verb. Capitulum Ecclesiasticum* § 6. num. 2

(135) *Vide Capitulum* §. *cit.* num. 3

(136) *Vide cit.* §. *et num.* 3.

(137) *Vide cit.* §. *num.* 3. *et* § *praec.* num. 9.

antiquae, quam modernae fundationis Canonicos alternis vicibus spectare decernitur; non autem ad Canonicos primae erectionis tantum injungendum putatur: *Narnten. Servitii, et Punctaturarum* 14. *April.* 1713 *dub.* 4.

12. Capitulares Ecclesiae Collegiatae Utini quaestionem excitarunt, num applicatio missae conventualis ad omnes Canonicos cujuscumque ordinis praebendam obtinentes spectaret, et num ejusdem debeat esse conditionis Canonicus Sacerdotalis ordinis, quam acolytus licet impar oneri? S. C. enucleat declarans missam conventualem, quae per Canonicos presbyteros alternis vicibus celebratur, applicari debere: *Aquilejen. Missae Conventualis* 13. *April.* 1715 *dub.* 1.

13. Necnon dictis Canonicis Presbyteris praefatam missam celebrantibus eleemosynam pro celebratione praeter distributionem dictae missae affixam non deberi resolvit: *Ibid. dub.* 2.

14. In terra Marthae adest Ecclesia S. Marthae, cui est altera Ecclesia S. Blasii Parochialis unita. Adsunt Praepositus cum animarum cura, et Canonici in eadem cura coadjutores. Hi in diebus festivis, et Dominicis celebrant missam, et pro populo applicant. Asserunt vero non habere signa Collegialitatis, ideoque minime ad missam conventualem teneri; et S. C. requisita votis eorumdem adhaesit: *Montis Falisci Missae Conventualis* 12. *Febr.* 1718.

15. Canonici integrae Praebendae Ecclesiae Cathedralis legitimo cessante impedimento per se ipsos celebrare tenentur in eodem ordine, et hebdomada, et in reliquis festis diebus, in quibus Canonici dimidiae, et quartae Praebendae celebrare in suis respective hebdomadis obligantur: *Ulissiponen. Orientalis* 5. *Decem.* 1722 *dub.* 3.

16. Canonicos Collegiatae Ecclesiae S. Quirini Senalongae diebus Dominicis, et festis de praecepto ad applicationem missae conventualis pro benefactoribus juxta decretum hujus S. C. teneri fuit resolutum; licet tenuitatem redituum, et onerum gravamen ostenderent: *Pientina* 17. *Febr.* 1731 *dub.* 1.

17. Atque Canonici ejusdem Collegiatae, quibus incumbit cura animarum, applicare missam conventualem diebus festivis, in quibus debent pro populo sacrificare, tenentur; minime hujusmodi applicationem simul conjungere valent: *Ibid. dub.* 2.

18. In Collegiata Ecclesia SSmae Trinitatis terrae Senalongae adsunt Canonici secundae erectionis distinctas habentes praebendas a diversis benefactoribus post Collegiatam erectam relictas. Sicuti eorum reditus sint admodum tenues, ut complura missarum onera pro eisdem benefactoribus etiam in qualibet hebdomada adimpleant; mandavit S. C., ut missa conventualis pro benefactoribus applicaretur diebus tantum dominicis, et festis de praecepto. Modo praefatum praeceptum, reclamantibus licet Capitularibus, eadem S. C. renovavit: *Pientina Remissionis Onerum* 17. *Febr.* 1731 *dub.* 1.

19. Et Canonicos dictae Collegiatae, quibus incumbit animarum cura, teneri ad eamdem applicationem dictis diebus festivis, quibus debent applicare pro populo; non autem posse simul pro populo, et benefactoribus applicare S. C. sancivit: *Ibid. dub.* 2.

20. Primicerium, seu Canonicum Ecclesiae Metropolitanae coactive celebrare diebus in concordia anni 1725 praescriptis teneri; haud onus celebrandi eisdem diebus in hebdomadarios mercede soluta refundi posse sancitur: *Capuana* 17. *Decem.* 1735 *dub.* 26. *confirmat.* 28. *April.* 1736.

21. Et dubium; an translato ad diem

non impeditam festo, in quo celebrare Canonicus tenebatur, adhuc Canonicus Sacrum agere in die translationis teneatur, vel onus celebrandi in hebdomadarios soluta mercede refundi possit? definiendum ad S. C. Rituum (138) remittitur: *Ibid. dub.* 27. *confirmat. ibid.*

22. Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Petri Montis Sancti Viti possunt diebus festis celebrare missam ante missam Parochialem Archipresbyteri: *Senogallien. Jur. Paroch. et Praeeminentiarum* 17. *Novem.* 1753 *dub.* 11.

23. Johannes Joseph Caresti Ecclesiae Cathedralis Therami Canonicus, qui ex acri stillantium oculorum fluxu in glaucoma caecus omnino factus fuit, etsi bene ceteroquin valeret, non tenetur onus per alium missae conventualis subire; prout Canonici dictitabant: *Aprutina Distribution.* 7. *Julii* 1753 *dub.* 2.

24. Canonici Collegiatae Ecclesiae Encyclicam Benedicti XIV. Pont. Max. (139) ignorantes quotidie missam conventualem absque tamen applicatione pro benefactoribus in genere celebrasse exponunt. Animadvertunt insuper onus ejusdem missae applicationis modicos eorum reditus ferre non posse; proinde exorant absolutionem quoad praeteritum, et dispensationem ab hoc onere quoad futurum exceptis diebus festis de praecepto. S. C. quoad praeteritum ad D. Secretarium facto verbo cum SSmo remisit, quoad futurum audire eos renuit: *Aesina Missae Conventualis* 5. *Aug.* 1780.

25. Canonici Ecclesiae Collegiatae Clebae, quorum Praebendae tenues erant, et tenuiores postea ex Regio Censu cum Pontificio Indulto per quindennium super illis imposito factae sunt, missae conventualis reductionem ad solos dies festos de praecepto postularunt, et juxta votum Episcopi quoad applicationem tantum (140) obtinuerunt: *Alben. Reductionis Missae Conventualis* 17. *Junii* 1786.

26. Quum Canonicatus fundati ab Episcopo Reghinio in Ecclesia Cathedrali cum onere binarum hebdomadalium missarum, et servitii chori, ac *facultate reservata Episcopo mutandi qualitates, et obligationes dicti patronatus etiam contraria statuendo ad ejus libitum, sicuti melius placuerit*, imminuti sint valde reditus ob amissionem censuum, hodiernus Canonicus Franciscus Petrucci reductionem postulat hebdomadalium, et conventualium missarum, servitiique chori ad dies festos, et S. C. annuit juxta votum Episcopi (141): *Sarsinaten.* 16. *Maii* 1789.

27. Gravia Canonicis Collegiatae Ecclesiae Portus S. Mauritii sunt onera, reditus tenues. Ad annuas missas cum cantu 611, aliasque lectas 306 pro benefactoribus in specie, praeter quotidianum chori servitium tenentur. Sexagies ipsi SSmum Sacramentum

(138) Quae die 3 Aug. 1737 ad dub. 9. decrevit, *Canonicos non teneri, nisi dies Translationum habeantur pro festivis in Metropolitana. Ex lib. Decret. S. C. Rituum.*

(139) Post Decretalem cap. 9. *cum creatura sit de celeb. Miss.*, in qua Missarum solemnia conventualiter celebratio praecipitur, hodie attenditur Const. Bened. XIV. *Cum semper* 19. *Aug.* 1744 (Bull. ejusd. Pont. tom. 1. pag. 165), quae § 11 Missam Conventualem canendam singulis diebus in Ecclesiis Patriarchalibus, et Collegiatis applicandam esse pro benefactoribus in genere definiit.

(140) Consueverat Episcopus, ut per idem quindennium concederetur licentia limitandi applicationem Missae Conventualis ad dies festos tantum: *Ead. Caus.* 17. *Junii* 1786 § 2.

(141) Qui indulgendam censet reductionem quoad hebdomadales Missas „nullatenus quoad „Conventuales pro benefactoribus, neque quoad „chori quotidianum servitium, utpote Canonici „haec detrectantes propter damnum eisdem exin„de dimanans, qui bene vero lubenter quoad „diminutionem tantummodo missarum ad Oratorie „praebendam spectantium, assensum praebue„runt, quibus adhaeserunt interesse habentes." *Ead. Caus.* 26. *April.* 1788 §. 3.

infra annum exponunt, psalmum *Miserere* qualibet feria sexta recitant, litanias cum psalmo *de profundis* singulis sabbatis, et dominicis, terque in hebdomada tertiam SSmi Rosarii partem; qua de causa missam conventualem negligunt; itaque rogitant modo pro reductione S. C., quae protelans resolutionem, ut scribatur Episcopo juxta instructionem (142), mandavit: *Albinganen. Missae Conventualis* 9. *Aug.* 1788 *dub.* 2. Deinde reductionem juxta Episcopi votum (143) concessit: 27. *Febr.* 1790.

28. Ad formam Capitularium Constitutionum unam tantum Canonici Collegiatae Ecclesiae Montis Causarii missam conventualem diebus profestis celebrant, et diebus festis, et quadragesimae unam canunt. Episcopus petiit, an haec consuetudo, vel privilegium, cui voluntas fundatoris beneficiorum, ex quibus erecti sunt Canonicatus, Bulla erectionis, in qua instar Metropolitanae Ecclesiae canere praecipitur, et Canonica dispositio, obstent, inspecta redituum tenuitate sit toleranda. Sed S. C. dictis Canonicis celebrationem missae conventualis praescribit diebus etiam profestis cum cantu, et juxta rubricam, ut in Metropolitana Cathedrali Firmana, tum ex Bulla erectionis Collegiatae, cum ex *Const. Cum semper* Benedicti XIV. (144: *Firmana Missae Conventualis* 23. *Novem.* 1793.

29. Missam conventualem celebrandam esse decernitur per Canonicos Collegiatae Ecclesiae Trejae ad formam rescripti anni 1713, quo eam S. C. propter tenuitatem redituum ad dies reduxit festos, et ad nostram usque aetatem usi sunt gratia. Quum nuper eos obligaverit Archiepiscopus ad quotidianam ejusdem missae celebrationem juxta Encyclicam *Cum semper oblatas* Bened. XIV. (145): *Camerinen. Missae Conventualis* 14. *Decem.* 1793.

30. Quum adeo tenues sint reditus Canonicorum Collegiatae Ecclesiae S. Mariae de Nazaret oppidi Sigestri, ut si ii excipiantur, qui curam habent animarum, nulli summam attingunt scut. 30, voluit S. C. locum esse reductioni missae conventualis ad dies festos de praecepto quoad applicationem tantum: *Brugnaten. Missae Conventualis* 23. *Januar.* 1796 *dub.* 1.

31. Et eadem missa conventualis celebrari debet quoad futurum cum cantu, et extra tempus horarum Canonicarum; licet diebus profestis sine cantu ex antiqua observantia, et extra chorale tempus celebrassent: *Ibid. dub.* 2.

32. Episcopis exposuit, quod in sua Ecclesia Cathedrali Canonici de jure patronatus laicorum diebus festis, in quibus onus habent applicandi missam pro fundatoribus, minime applicare missam conventualem pro benefacto-

(142) Nempe, ut referat de remediis a Concil. Trid. propositis: *Eod Caus* 9. *Aug.* 1788 dub. 2.

(143) Ait ille, remedia Concil. Trid. haud posse adhiberi, hinc: Si vero in hisce rerum circumstantiis Oratores a Missa Conventuali quoad futurum aliqualiter levandos esse EE. VV. arbitrarentur, putarem tamen, relicto onere pro diebus festis, ferialibus vere in lectam commutandam, hac tamen adjecta conditione, quod si augeantur reditus, iterum ipsis incumbat onus celebrandas dictas Missae Conventualis: *Eod. Caus.* 25. *Januar.* 1790. § 3.

(144) Edita 19. *Aug.* 1744 (*Bull. ejusd Pont.* tom. 1. pag. 163), in qua § 20 cautum est „Non „modo Ecclesiis Patriarchalibus, Metropolita„nis, Cathedralibus, et Collegiatis injunctum „reperitur, ut quotidie Missa Conventualis in „in eisdem canatur, sed etiam in Rubricis Ge„neralibus . . . . praescribitur, ut certis diebus „non una, sed binae, atque etiam aliquando „tres Missae Conventuales uno die celebrentur."

(145) Editam 19. *Aug* 1744 (*Bull. ejusd. Pont.* tom. 1. pag. 163), in qua § 11. disponitur „Ne„minem vestrum latere palamus Sacrorum Ca„nonum sanctiones, quibus praecipitur, ut sin„gulis diebus in Ecclesiis Patriarchalibus, Me„tropolitanis, Cathedralibus, et Collegiatis Ho„rae Canonicae debitis modo, et forma reciten„tur, tum etiam Missa Conventualis celebretur."

ribus in genere consueverunt. Ideo nomine capituli supplicatur pro missae conventualis reductione inspecta redituum tenuitate; et S. C. decrevit ab omnibus esse missam conventualem celebrandam statis vicibus, et quoad applicationem pro benefactoribus in genere diebus festis tantum, non omissa celebratione, et applicatione pro fundatoribus in specie per alium juxta leges fundationis: *Brugnaten. Missae Conventualis, et pro Populo* 28. *Maii* 1796 *dub.* 2.

33. Capitulare decretum emanatum fuit in Ecclesia Collegiata S. Mariae in Via Lata, ut Canonicus, qui legitime impeditus missas diebus suis celebrare nequiverit, non possit alium substituere, sed Canonicus ordine succedere debet; *contravenientibus autem (nisi nocte, vel mane diei, quo celebrandum ipsis esset, repentino forte morbo, aliaque inopinata legitima causa impeditus fuisse constiterit). Secretis item Suffragiis, unoque solum dissentiente, decreta poena Juliorum duorum pro qualibet vice, in nostri Sacrarii utilitatem applicandam.* Hoc decretum Canonicus Valenti impugnat, sed S. C. validum illud esse mandavit: *Romana Servitii Chori* 17. *Sept.* 1796 *dub.* 3.

34. Episcopus Scepusiensis cupiens restituere disciplinam labefactatam chori in sua Cathedrali plurima condidit statuta, inter quae voluit, ut missam conventualem celebrarent Canonici, qui pingues habent reditus, sicut mos est in aliis Cathedralibus Ecclesiis; non vero uti consueverant celebrandi per alios diebus profestis. At Canonici impugnant haec statuta, et veteratam ostendunt contrariam consuetudinem. Sed S. C. consulta, rescripsit esse celebrandam missam conventualem, et applicandam juxta modum (146): *Scepusien. Servitii Chori* 30. *Julii* 1796 *dub.* 2. Inde rediit dubium, quia nimis gravis visa est Canonicis resolutio celebrandi per se ipsos principalem missam conventualem diebus profestis, et exorant reformationem, et Episcopo favente S. C. indecisis respondit, juxta modum (147): 6. *Maii* 1797.

§. V.

Canonici novae, ac primae Erectionis, et Fundationis.

1. Quoad controversiam, quae antiquos inter Canonicos, ac nuper jurepatronatus titulo institutionis vertit, quicquam decernendum, nisi utraque parte audita, non censuit S. C.: *Adiacen.* 8. *Febr.* 1659.

2. Quoad conditionem, quod Canonicis noviter erectis in Ecclesia Cathedrali, etiam vivente fundatore Mario Savaglia stallum in choro assignandum, et in praecedentiis aetatis praerogativam esse servandam, quaesitum fuit; et S. C. censuit esse approbandam: *Feretrana Canonicatuum* 9. *Febr.* 1664 *dub.* 1.

(146) „Nempe, ut oltre dies solemniores ab „Episcopo designatos Canonici omnes interesse „debeant choro toto tempore Adventus, et Quadragesimae; quodque Canonici singulis anni „diebus psallere debeant per se ipsos. Missae „vero Conventuales etiam principalem nuncupatam, celebrandas esse qualibet anni die a „Canonico, et cum cantu usque ad finem Missae: substituto alio Canonico in locum Turnarii, qui ob male affectam valetudinem celebrare non valeat cum cantu Missam votivam, „nec licere Canonicis Missas privatas celebrare „tempore Missae Conventualis, nisi ordine successivo, ac praescribendo a Praefecto chori: „et quoad singularum Missarum Conventualium „applicationem, servetur Constitutio S. M. Bened. *Cum semper oblatae* § 22." *Ead. Caus.* 30. Julii 1796.

(147) „Nempe quoad Missam Conventualem „principalem etiam per Substitutos de gremio „Capituli, et juxta votum Episcopi" qui § 3. putat, ut Substituti applicent dictam Missam pro Benefactoribus eleemosyna competenti a Capitulo soluta: *Ead. Caus.* 6. *Maii* 1797.

3. Insuper statuit, reditus assignatos pro distributionibus novorum Canonicorum esse reponendos in massa communi distributionum. Ita tamen, ut novi Canonici de iis participes fiant pro parte rata, et servata proportione redituum, quos in massam contulerunt: *Ibid. dub.* 2.

4. Denique quoad conditionem, quod in legatis, et legandis Canonicorum Capitulo novos Canonicos nullo unquam tempore posse participare, nisi expresse a legatariis ad ea vocentur; nec e contra veteres Canonicos in legatis, et legandis noviter erectis, nisi ad ea pariter expresse nominentur? S. C. censuit non esse adprobandam: *Ibid. dub.* 3.

5. Adsunt in Collegiata Ecclesia terrae Campaneani nonnulli Canonicatus diversis temporibus fundati, ac novae erectionis, qui per antiquos Canonicos fuerunt admissi, ea lege, ut possessores vocem in Capitulo non haberent, supranumerarii vocarentur, praecedentiam, ac emolumenta, quae possunt Capitulo relinqui, praetendere non valerent. De hisce conditionibus modo Canonici novae erectionis conquesti sunt; at S. C. servanda omnino esse pacta in admissionibus eorum apposita resolvit: *Nepesina Canonicatuum* 1. *Decem.* 1703.

6. Canonicos secundae erectionis Ecclesiae SSmae Trinitatis terrae Senalongae, quos Capitulum cum pluribus admisit conditionibus, et super quibus minime constat unquam interpositam fuisse Ordinarii adprobationem, participare de distributionibus, et eleemosynis incertis ex funeribus, aliisque causis provenientibus excepta cera, debere sancitum est: *Pientina Canonicatuum* 15. *Martii* 1704 *dub.* 1.

7. Non autem in electione Camerarii, et Cancellarii Capituli debere Canonicos tam primae, quam secundae erectionis intervenire resolvitur: *Ibid. dub.* 2.

8. Ac in casu, quo in functionibus non sit invitatum totum Capitulum, servari ordinem ad formam Constitutionum ejusdem Capituli haud debere existimatur: *Ibid. dub.* 3.

9. Nec esse eisdem alternandi facultatem concedendam putatur: *Ibid. dub.* 4.

10. Canonici hospites in una Ecclesia ex duabus unitis Cathedralibus eidem inserviendo, quum non satisfaciat obligationi inserviendi Ecclesiae sibi assignatae; ita praedicto tempore non possunt lucrari distributiones Hospitii Ecclesiae inserviendo: *Giennen. Vacationum* 9. *Aug.* 1704 *dub.* 4. *confirmat.* 20. *Sept. ejusd. anni, et* 14. *Martii* 1705.

11. Et Canonici praedicti unius Ecclesiae de consensu Praebendatorum alterius admitti non possunt ad emolumenta anniversariorum fixorum: *Ibid. dub.* 5. *confirmat. ibid.*

12. Et quoad probationes, quae requiruntur ad probandam infirmitatem ad effectum beneficio gaudendi, ut dicitur *Patitur*, servari statuta anni 1525 et 1577: *Ibid. dub.* 6. *confirmat. ibid.*

13 Canonicos Collegiatae terrae Otriculi tam antiquae, quam modernae Fundationis a servitio chori absentes ad punctaturarum solutionem teneri pro summa ab Episcopo Picarello taxata resolvitur: *Narnien. Servitii, et Punctaturarum* 14. *April.* 1714 *dub.* 2.

14. Easque punctaturas intervenientibus applicandas esse firmatur: *Ibid. dub.* 3.

15. Onusque applicandi missam conventualem pro fundatoribus, et benefactoribus ad omnes Canonicos dictae Ecclesiae Collegiatae tam antiquae,

quam modernae fundationis alternis vicibus, non ad Canonicos tantum primae erectionis spectat: *Ibid. dub.* 4.

16. Insuper; an Canonici secundae erectionis debeant admitti ad communicationem omnium emolumentorum extra massam consistentium, sive in eleemosynis Communitatis, Societatum, Rosarii, et SSmi Sacramenti pro missis cum cantu, et supplicationibus, sive in relictis a benefactoribus in favorem Capituli, seu pro funeribus anniversariis, et missis cum cantu etiam de requiem ex pietate fidelium provenientibus? S.C. negativum quoad provenientia ex dispositionibus relictis Capitulo ante erectionem Canonicatuum recentiorum, et affirmativum quoad relicta Capitulo post dictam erectionem, et quoad emolumenta manualia eidem Capitulo in dies largienda, dedit responsum: *Ibid. dub.* 5.

17. Etiamsi pius testator Bonaventura Brunellus binas Canonicales praebendas erigi in Ecclesia Collegiata S. Nicolai cum honoribus, ac aliorum oneribus mandaverit; tamen auctoritate ordinaria absque mentione oneris confessiones audiendi, quo alii Canonici gravantur, fuerunt erectae; propterea S. C. decidit Canonicos instituendos in Canonicatibus adjunctis in Collegiata S. Nicolai non debere esse Confessarios: *Balneoregien. Canonicatus* 23. *Junii* 1714.

18. In Collegiata Ecclesia SSmae Trinitatis terrae Senalongae adsunt Canonici secundae erectionis distinctas habentes praebendas a diversis benefactoribus post Collegiatam erectam relictas. Quumque eorum reditus sint admodum tennes, pluraque missarum onera pro eisdem benefactoribus etiam in qualibet hebdomada adimpleant, mandavit S. C., ut missa conventualis pro benefactoribus applicaretur diebus tantum dominicis, et festis de praecepto. Modo dictum praeceptum, reclamantibus licet Capitularibus, eadem S. C. renovavit: *Pientina Remissionis Onerum* 17. *Febr.* 1731 *dub.* 1.

19. Bini Canonici nuperrime admissi a Card. Abbate Commendatario in Collegiata Ecclesia, et Parochiali S. Nicolai oppidi Pontiani cum honoribus, et oneribus aliorum Canonicorum gaudere loco in choro juxta antiquitatem licet contradicente Capitulo, debent: *Nullius, seu Terrae Pontiani Praecedentiae, et Distributionum* 26. *Martii* 1735 *dub.* 1.

20. Emolumenta autem, et distributiones ab exercitio curae animarum, quam antiqui Canonici exercent, et a legatis relictis ante erectionem novorum Canonicorum provenientes Canonicis antiquis deberi statuitur: *Ibid. dub.* 2.

21. Inde S. C. interrogata, quoad summam statuendam, et taxandam punctaturae contra dictos binos Canonicos novae erectionis non intervenientes chori servitio, aliisque functionibus ecclesiasticis fieri solitis, Card. Abbati ad formam Sacri Concilii Tridentini (148) definitionem commendavit: *Ibid. dub.* 3.

22. Canonici secundae, tertiae, et quartae erectionis veniunt sub nomine Capituli Ecclesiae Collegiatae S. Andreae terrae Vetrallae; ita ut una cum Archipresbytero, et Canonicis primae erectionis unicum corpus conflaunt: *Viterbien.* 15. *Decem.* 1742 *dub.* 1.

23. Minime autem Canonici secundae, tertiae, et quartae erectionis admitti debent ad partitionem omnium emolumentorum, distributionumque provenientium ab exercitio animarum curae, et a legatis piis tum missarum, quam anniversariorum a testatoribus ante erectionem praeatorum Canonicorum relictorum, sed de relictis tan-

(148) *Sess.* 21. *cap.* 3 *de reform. Vide not.* 165. 166. *tom.* 1. *pag.* 120 *et* 121.

tum post novas erectiones debent participare: *Ibid. dub.* 2.

24. Ac iidem Canonici novae erectionis choro interesse tenentur, dum adimplentur onera perpetua ad antiquos tantum Canonicos spectantia: *Ibid. dub.* 3.

25. Dictique Canonici novae erectionis de legato annuo ab Olimpia Padovani relicto Capitulo non debent participare. Nam illud Archipresbyter, et quatuor Canonici seniores acceptarunt: *Ibid. dub.* 4.

26. Non tenentur ipsi Canonici missae solemni, aliarumque functionum, quae ab eadem testatrice demandantur, celebrationi interesse: *Ibid. dub.* 5.

26. Insuper novi Canonici ad onera, et expensas Capituli, exceptis tantum oneribus, expensisque exercitium animarum curae, ac legata, de quorum emolumentis minime participant, concernentibus, concurrere debent: *Ibid. dub.* 6.

28. Canonicus primae erectionis Jo. Andreas Marsiglia Cathedralis Ecclesiae ad Canonicatum novae erectionis vacantem per obitum Canonici Jo. Baptistae Grech, quem Summus Pontifex nunquam permisceri cum aliis veterioris erectionis jussit, nequaquam potest optare. *Melevitana Optionis* 3. *Aug.* 1743.

29. Canonici novae erectionis Ecclesiae Collegiatae S. Mariae de Platea terrae Mathelicae, qui Canonicatus de jurepatronatus Domus de Razzantibus, et Domus Salta Capitulo veteri adjunctos possident, ad applicationem missae conventualis pro benefactoribus accepta tamen a Canonicis veteris Capituli eleemosina ad formam concordiae tenentur: *Camerinen. Missae Conventualis* 24. *Aug.* 1743 *dub.* 1. *et* 2. *confirmat.* 18. *Julii* 1744.

30. Canonici Ecclesiae Cathedralis, qui seniores sunt, et ab integra decimarum perceptione *Decimantes* nuncupantur, cum ceteris Canonicis secundae, et ulterioris erectionis unum corpus, et unum Capitulum componunt; itaut Capitulum per solos Canonicos Decimantes non rapraesentetur. Hac de causa Decretum ab Episcopo in Visitatione editum, praeterquam quoad ea, quae pertinent ad administrationem massae Canonicorum Decimantium, et jurium eidem adnexorum, servandum est: *Nicien. Decretorum* 14. *Martii* 1744 *dub.* 1.

31. Non autem servandum est in iis, quae pertinent ad administrationem massae ipsorum Canonicorum Decimantium, et jurium eidem massae adnexorum ejusdem Episcopi Decretum nullam praescribens sub nomine Capituli capi, aut enunciari resolutionem, nisi intervenerint, aut saltem vocati, et moniti fuerint omnes Canonici tum antiqui, tum novi; ita tamen, quod si aliquid agendum erit decimas, et reditus ad Canonicos decimantes concernens, resolutio fieri, et enunciari sub nomine eorumdem Canonicorum Decimantium debeat sub poena aureorum decem, qui a Canonico procuratore solvendi, et Sacrario applicandi sunt: *Ibid. dub.* 2. *confirmat.* 13. *Julii ejusd. anni.*

32. In qualibet feria sexta habendum est Capitulum ordinarium absque alia denunciatione, et in eo agendum in primis sit de iis, quae ad Divinorum Officiorum rationem, sacros ritus, et rectum Ecclesiae gubernium spectant, et deinde de aliis rebus juxta tertium Episcopi decretum, praeterquam quoad massam Decimantium respicientia: *Ibid. dub.* 3.

33. Aliud Decretum Episcopi, quo statuitur, omnes Canonicos tum Decimantes, tum posteriorum erectionum excepto Canonico fundationis Archidiaconi Jacobi habere vocem activam, et passivam in omnibus Capitularibus Conventionibus, et electionibus

etiam Canonici Curati, et alterius Canonici cum Praebenda de Pulchro loco, praeterquam Canonicos ex fundatione Rossignoli in electione passiva Procuratoris Capituli, est servandum, salvo jure eorum, ac ad quos pertinere possit libera Praebendae de Pulchro loco collatio: *Ibid. dub.* 4. *confirmat. ibid.*

34. Ac pariter servandum est Episcopi Decretum etiam quoad ea, quae ad administrationem massae ipsorum Canonicorum Decimantium, et jurium eidem massae adnexorum decretum praescribens adhiberi in omnibus Capitulis Secretarium, qui in eorum librum referat omnes propositiones, instantias, et resolutiones Capituli, tam quoad negocia spiritualia, quam temporalia sub poena aureorum decem sacrario applicandorum; ita tamen, ut Canonici Decimantes Secretarium suum eligere valeant, qui in librum particularem omnia pro negotiis eorumdem massae referat: *Ibid. dub.* 5.

35. Et quoad Decretum praescribens, ut in arduis negociis Capituli, si ita videbitur ejus majori parti, suffragia ferantur secreta, ac etiam resolutio, quatenus negotium patiatur dilationem, ad aliud Capitulum differatur; S. C. servandas omnino literas Clem. XI. Pont. Max. (149) censuit: *Ibid. dub.* 6.

36. Depositum Duplarum decem, de quo in Decretis X. et XI. Episcopi fieri semper debeat in manibus Canonici procuratoris, non potest fieri in manibus alterius Canonici Capitulo benevisi juxta Decreta citata Episcopi: *Ibid. dub.* 7. *confirmat. ibid.*

37. Insuper punctatura fieri debet a singulis Canonicis alternatim, non ad formam Decreti XII., quod Canonicus punctator est semper capitulariter eligendus: *Ibid. dub.* 8. *confirmat. ibid.*

38. Canonici Cathedralis Ecclesiae noviter erecti, qui proprias praebendas habent, et sunt a massa capitulari distinctae, debent superlucrari distributiones provenientes tum ex fructibus legatis, et funeribus, aliisque obventionibus Capitulo relinquendis post erectionem dictorum Canonicatuum, tum etiam ex eleemosynis manualibus, quae in dies a fidelibus pro decantandis missis tam de requiem in die obitus defuncti, quam de Sanctis in eorum festivitatibus distribuuntur: *Tusculana Participationis* 9. *Maii* 1744 *dub.* 2.

39. Canonici novae erectionis nuncupati *Adjuncti*, qui admissi fuerunt cum honoribus, et oneribus veterum Canonicorum in Collegiata Ecclesia S. Nicolai civitatis Fabriani habere debent vocem activam, et passivam in congregationibus capitularibus, in quibus agitur de rebus concernentibus Ecclesiam, Sacrarium, Capellanos, et Inservientes: *Camerinen. seu Fabrianen. Juris Interessendi Capitulo* 1. *Martii* 1749 *dub.* 1.

40. Et dicti Canonici debent habere quoque eamdem vocem activam in nominatione Canonicorum, Parochi, Capellanorum, aliorumque Ministrorum Ecclesiae: *Ibid. dub.* 2.

41. Et in dubiis; an dicti Canonici Adjuncti contribuere pro eorum rata portione in omnibus, et singulis expensis pro Ecclesia, Sacrario, Capellanis, et Inservientibus teneantur?

42. An praefati teneantur redintegrare pro eorum rata portione antiquos Canonicos de Massa nuncupatos de expensis hactenus factis pro Ecclesia, Sacrario, emolumentis Capellanorum, et Inservientium, ac litibus?

(149) Qui diserta epistola ad Capitulum Niciense data jussit, ut negocia omnia secretis suffragiis agerentur, addita si secus fieret poena districtiori Ecclesiastica, a qua solvi non possent, nisi ab ipso Summo Pontifice: *Eod. Cons.* 29. *Febr.* 1744 §. 16.

43. An Canonici de Massa teneantur redintegrare Sacrarium de fructibus, seu bonis ejusdem Sacrarii ad massam adscriptis? S. C. rescripsit: dilata, et ad mentem: *Ibid. dub.* 3. 4. *et* 5.

44. Postea fuit disputatum, an praefata resolutio dubii 2. comprehendat etiam Canonicatum Peretti; itaut Canonici Adjuncti gaudere debeant voce activa in nominatione, et praesentatione facienda ad Canonicatum vacantem Peretti, qui mandavit, ejusdem nominationem faciendam esse a Priore, et Canonicis Massae, et a Canonico possessore Canonicatus Merli, a quibus capitulariter fieri nominatio debeat (ex his enim Capitulum constabat), et pergit, quod nominatio semper a praedicto Capitulo fieri debeat? S. C. responsum affirmativum tulit: *Ead.* 6. *Maii* 1752.

45. Canonicatus Possessor novae erectionis ex fundatione Jo. Antonii de Factoribus, qui voluit fundari beneficium in Ecclesia Collegiata S. Mariae de nive terrae Gualterii cum chori servitio, ab Episcopo peractae cum additione nominis Canonicatus sine tamen consensu Capituli, et patroni ejusdem Ecclesiae non est de gremio antiqui Capituli ejusdem Collegiatae: *Parmen. Praeeminentiarum* 16. *Martii* 1754 *dub.* 1. *confirmat.* 20. *Julii ejusd. anni.*

46. Et dictus Canonicus Beneficiatus gaudere minime debet voce activa, et passiva in eodem Capitulo spectata lege fundationis expressa: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

47. Idem non debet praecedere juxta ordinem antiquitatis supra novos provisos de veteribus Canonicatibus: *Ibid. dub.* 3. *confirmat. ibid.*

48. Idemque non est admittendus ad communicationem distributionum antiqui Capituli: *Ibid. dub.* 4. *confirmat. ibid.*

49. Canonicusque praedictus minime est admittendus ad communicationem multarum ratione absentiae Canonicorum vetusti Capituli: *Ibid. dub.* 5. *confirmat. ibid.*

50. Ac Canonici antiqui Capituli participare debent de multis ratione absentiae dicti Canonici, inspecta lege expressa fundationis: *Ibid. dub.* 6. *confirmat. ibid.*

51. Quum erectus fuerit Canonicatus, quem in Basilica Lauretana Thomas Balduccius fundaverat, ac a Capitulo nonnullis adjectis conditionibus fuerit acceptatus. Hujus possessor Sacerdos Benedictus Fabri modo nullas, atque irritas duas ex illis conditionibus esse jactavit; propterea dubio exhibito, an distribui, et applicari debeant scut. 300 pro dote Canonicatus Balducci a fundatore relicta, an scilicet duae partes pro distributionibus, et una pro praebenda, seu e converso? affirmativum prodiit responsum, sed juxta modum: *Lauretana Canonicatus* 20. *Julii* 1754 *dub.* 1.

52. Et conditio de subeunda per possessorem ejusdem punctatura ad rationem obolorum 30 pro qualibet die simplici instar Canonicatuum primae erectionis, ob quam conditionem Capitulum Basilicae Lauretanae assensu suo erectionem dicti Canonicatus comprobavit, est observanda: *Ibid. dub.* 2.

53. Itidem est servanda altera conditio, qua possessores ejusdem Canonicatus participare non debeant de emolumentis, et lucris, quae ceteris Canonicis pro praesentia missis, et officiis extraordinariis causam habentibus tam de praeterito, quam de futuro donari solitum est: *Ibid. dub.* 3. *confirmat.* 28. *Sept. ejusd. anni.*

54. Insuper participare debet de emolumentis, quae Capitulo, et Canonicis Lauretanis in comitatu, et cadaverum translatione dari solent: *Ibid. dub.* 4.

55. Ac possessores praedicti Cano-

nicatus in celebrando, seu decantando missam conventualem alterna vice, quae eis obtingit, eam applicare pro benefactoribus, et populo tenentur: *Ibid. dub.* 5.

56. Et tunc eidem Canonico fundatoris Balducci missam conventualem applicanti, solvi stipendium ex massa capitulari haud debet, nec ad hunc effectum dos ejus est augenda: *Ibid. dub.* 6. *confirmat. ibid.*

57. Canonicatui praedictae fundationis est ordo Presbyteralis, non Diaconalis, vel Subdiaconalis adnexus: *Ibid. dub.* 7.

58. Canonici Ecclesiae Cathedralis nuncupati *de Solio*, sive *de Stallo*, qui sunt de nova erectione, et habent massam distinctam a mensa capitulari antiquorum Canonicorum sunt veri Canonici: *Calaritana* 17. *Januar.* 1761 *dub.* 1, *confirmat.* 14. *Febr.* 1767.

59. Et ad dubium; an autem iidem Canonici semper, et quandocumque praecedere possint Canonicis, quorum Canonicatus fuerunt post erectionem Canonicatuum de Stallo fundati, vel deinceps fundandi? S. C. rescripsit; dilata, et exhibeantur fundationes, et proponatur citatis interesse habentibus: *Ibid. dub.* 2. Inde huic dubio affirmativum dedit S. C. responsum excepto tantum Canonicatu S. Barbarae ex fundatione Josephi Fortezza erecto: *Ibid.*

60. Ac dicti Canonici jus habent assequendi Officium vulgo nuncupatum *Sisenarii*, (scilicet non sunt arcendi a numero sex Canonicorum, qui eliguntur, ut insurgentes controversias sine Capitulo dirimant) et alia, quae per vices obtinentur: *Ibid. dub.* 3. *confirmat. ibid.*

61. Et ad dubium; an praedicti Canonici possint antiphonas, et invitatoria ex propriis stallis canere, quod ab antiquis Canonicis peragitur, seu in iis canendis ad faldistorium accedere teneantur? servari solitum voluit S. C.: *Ibid. dub.* 4. Ac inde reproducto dubio exponentibus Canonicis *de Stallo* solitum servari, abusione sapere, ac concordiam initam esse servandam, *in Decisis* respondit S.C.: 4. *Maii* 1771. Demum esse recedendum a decisis, et affirmativum praebuit responsum ad formam concordiae (150): 29. *Aug.* 1772.

62. Denique ad dubium, an praedicti Canonici gaudere possint annua vacatione trium mensium a choro, et duas ex tribus partibus quotidianarum distributionum percipere? rescripsit S. C. dilata, et exhibeantur statuta, et de consuetudine vacationum doceatur: *Ibid. dub.* 5. Deinde dubio reproducto, dilata, iterum, ut audiatur Ordinarius, rescribitur: *Ibid.*

63. Possessor Canonicatus ab Abbate Commendatario erecti ex fundatione Sisinii Pescitelli cum honoribus omnibus antiquorum Canonicorum debet habere vocem activuam, et passivam in quibuscumque Capitulis, ac praecedentiam juxta ordinem receptionis in choro, in supplicationibus, aliisque sacris functionibus inter ceteros Ecclesiae Collegiatae S.Mariae Novae terrae Tophiae Canonicos. Nam effluxit centenaria post erectionem, in qua

(150) Ad dirimenda dissidia exorta olim inter Canonicos nuncupatos de Praebenda, et Beneficiatos Cathedralis Ecclesiae Calaritanae, Archiepiscopus tunc temporis composuit: statutum hinc fuit, ut sex Beneficiati erigerentur in totidem Canonicos appellandos de Stallo, sive de Solio, qui tenerentur ,,intonare l'invitatorio negli ,,uffizi Canonicali, nelli quali canteranno solo ,,li Canonici (scilicet de Praebenda) l'Antifona ,,dai suoi stalli; pero negl'altri uffizi doppi ,,scenderanno due de'Canonici novamente eretti, ,,ad intonare l'Antifone seconda, e terza non ,,per parte, e nei semidoppi l'intoneranno li ,,Benefiziati scendendo da'suoi stalli al Faldistorio: e nell'altre intonazioni, e ceremonie ,,s'osservi, e s'adempia il lodevole, ed antico ,,costume di questa Chiesa Primaziale." Rad. Caus. 4. Maii 1771.

Capituli accessit consensus: *Nullius seu Farfen.* 21. *Novem.* 1761 *dub.* 2.

64. Canonicus Comes Johannes Maria Sempronius ad novum Canonicatum in Ecclesia Metropolitana fundatum, juxta dispositionem Comitis Guidi Ubaldi Paciotti, nominatus, minime est admittendus ad partitionem pensionis relictae, et assignatae a Clem. XI. Pont. Max. Capitulo antiquo novemdecim Capitularibus composito: *Urbinaten. Participationis* 30. *Januar.* 1762.

65. Duo Canonici noviter adjungendi ex fundatione Gabrielis Triangoli Ecclesiae Collegiatae S. Christinae Eugubii, eorumque pro tempore successores non tenentur solvere Sacrario annuam ratam partem pro supellectilibus, et ceris a Collegiata subministrandis; nec est confirmanda conditio quinta in acceptione eorumdem Canonicatuum imposita, sed praefata summa est sumenda ex reditibus haereditatis dicti Triangoli: *Eugubina Erectionis Canonicatuum* 26. *Martii* 1763 *dub.* 1.

66. Ac dicti duo Canonici participare non debent de punctaturis quinque Canonicorum, et primae Dignitatis veteris institutionis, et e contra isti de punctaturis novorum Canonicorum; sed est procedendum cum distinctione inter utrosque, et sequenda est methodus praescripta in conditione septima (151): *Ibid. dub.* 2.

67. Idem duo Canonici eligi non possunt ad Prioratum primam Dignitatem institutam a Johanne Baptista Christini, cui obstat fundatio; sed ad praefatam Dignitatem tantummodo valent aspirare Canonici veteris institutionis ad formam conditionis decimae: *Ibid. dub.* 3.

68. Ac praefati Canonici novae erectionis debent gaudere voce activa, et passiva in Capitulo exceptis iis, quae interesse, et jura particularia antiquorum Canonicorum respiciunt: *Ibid. dub.* 4.

69. Novique Canonici nequeunt participare de Legatis, et obventionibus quoquomodo relictis Collegiatae S. Christinae, ejusque Canonicis; sed illae reservandae sunt Canonicis veteris institutionis ad formam conditionis decimae quartae, quoad legata tantum relicta ante erectionem novorum Canonicatuum: *Ibid. dub.* 5.

70. Reliquae conditiones I. II. III. IV. VI. VIII. IX. XII. XIII. sunt confirmandae, quum nulla esset controversia inter Partes: *Ibid. dub.* 6.

71. Canonici novae erections Collegiatae Ecclesiae S. Stephani terrae Cotinioliae ex fundatione Antoni Zarabini, qui eis praecepit missam quotidianam conventualem per vices celebrandam pro ejus anima, tenentur una cum Capitulo ad missam conventualem applicandam pro benefactoribus in genere, et additur ad mentem (152): *Faventina Missae Conventualis* 3. *Junii* 1780 *dub.* 1.

72. Possessor Canonicatus de jurepatronatus laicali Ecclesiae Collegiatae Collis Veteris. a Magdalena Aspasia Philippi fundati participare valet de Legatis, distributionibus quotidianis, aliisque emolumentis, de quibus alii Canonici participant, dummodo resideat, ac inserviat in omnibus ad formam aliorum Canonicorum, et tertiam conferat partem pro distributionibus: *Sabinen. Participationis* 12. *Maii* 1770. Postmodum quoad emolumenta, quae supervenerunt post aggregationem novi Canonici stetit S. C. in decisis; quoad collationem tertiae partis pro distributionibus recedendum esse

(151) Qua statuitur, novos Canonicos posse de suis, non de punctaturis veterum Canonicorum participare, illasque in casu absentiae utriusque applicandas esse Sacrario: *Ead. Caus.* 26. *Febr.* 1763. §. 6

(152) *Vide not.* 228. *tom.* 1. *pag* 171.

a decisis censuit; ac denique quoad emolumenta ante aggregationem existentia iterum proponi jussit: 13. *Julii* 1771.

73. Belisarius Amadei Canonicatum in Ecclesia S. Eustachii urbis annui reditus scut. 120: instituit, inquiens, *e soltanto possa solo obligarsi ad intervenire nelle solennita del SSmo Natale, di Pasqua, e di S. Eustachio.* Modo nonnullae controversiae inter Capitulum, et Canonicum Fornice dicti Canonicatus possessorem exortae sunt. Ad has dirimendas S. C. decernit Canonicum Amidei teneri interesse choro etiam in solemnitatibus Epiphaniae, et Pentecostes, praeter solemnitates SSmi Natalis, Paschatis Resurrectionis, et S. Eustachii: *Romana* 9. *Julii* 1785 *dub.* 1.

74. Ac sub nomine solemnitatum SSmi Natalis non comprehenduntur tres dies consequentes, sed sub nomine solemnitatis Paschatis, comprehenduntur duo dies, qui primum sequuntur, necnon interventus incipere debere a primis Vesperis solemnitatum in testamento praescriptarum, et in Sabbato Sancto: *Ibid. dub.* 2. Denuo S. C. requisita, suam sententiam aperuit, sub primis Vesperis Paschatis comprehendi debere missam solemnem Sabbati Sancti, et non omnes etiam ejusdem diei functiones: 27. *Febr.* 1790.

75. Inde postulatum fuit; an, et quomodo, et in cujus favorem multandus sit Canonicus Amadei, si non intervenerit statis a testatore diebus, et quatenus in favorem Canonicorum praesentium, an vicissim etiam in ejus favorem cedere debeant fallentiae aliorum Canonicorum iis diebus, quibus Canonicus Amidei interesse debet? respondit S. C., quod facta assignatione tertiae partis juxta votum (153) Card. Diaconi, fallentias esse erogandas juxta Decretum *Sess.* 22. *cap.* 3. (154) arbitrio ejusdem. Card. Diaconi: *Ibid. dub.* 3.

76. Ac Canonicum Amidei posse choro interesse juxta votum Card. Diaconi (155) aliis diebus praeter eos, qui a testatore praecipiuntur, et altari inservire pro alio Canonico: *Ibid. dub.* 4.

77. Et Canonicum praedictum posse interesse juxta votum Card. Diaconi (156) Congregationibus Capitularibus, quando non agitur de administratione redituum Capituli, aut de expensis ex eis faciendis; sed de Ecclesia, et cultu Divino: *ibid. dub.* 5.

78. Denique Canonicum dictum jus habere nominandi puellam uti alii Canonici pro consequutione subsidii dotalis scut. 25 relicti ab Innocentio Bardonio, qui Canonicos supradditos non exclusit: *Ibid. dub.* 6.

79. In Ecclesia Collegiata S. Michaelis Archangeli Caprarolae praeter Archipresbyterum, et novem Cano-

(153) Ita sentit Card. Diaconus, detrahenda prius esse ab integro reditu Canonicatus scut. 60 pro onere Missae perpetuae, et tertiam partem reliquorum scut. 60 pro quotidianis distributionibus esse assignandam, quae in eos dies distribui debeat, quibus Canonicus Amidei interesse debet, et in hoc utramque partem convenire refert: *Eod. Cons.* 9. *Julii* 1785. §. 7.

(154) *Vid. not.* 102.

(155) Card. Diaconus ait non posse Canonicum Amidei choro, et altari deservire pro alio „ sinche egli non si faccia scrivere in una delle „ mentovate due settimane dell' ordinato alterna„ tivo servizio della Chiesa " *Eod. Cons.* 9 *Julii* 1785. §. 10.

(156) Innuere videtur Card. Diaconus jus esse Cannnico Amidei interveniendi Capitularibus Congregationibus, dummodo „ come egli stesso am„ mette non vi si debba trattare di amministra„ zione di beni, rendite, ed interessi alla massa „ del Capitolo appartenenti." Addit tamen „ D' in„ teresse per altro della massa Capitolare vuole „ ragionevolmente anche intendersi qualora deb„ ba risolversi cosi della elezione, conferma, „ o rimozione de' Cantori, e Ministri, ai quali „ da cotesta massa si paga il salario; come delle „ occorrenze della Chiesa, alle quali suole sup„ plirsi a spese della massa medesima." *Eod. Cons.* 9. *Julii* 1785. §. 12.

nicos, qui communem massam constituunt, alii novem accesserunt Canonici, qui vocantur extra Capitulares. Quum autem hii juxta constitutiones antiquas, necnon juxta inveteratam consuetudinem Capituli punctaturis immunes essent, Episcopus hodiernus proposita re in Capitulo, de punctaturis Capitulariter fuit conventum. Extra Capitulares, sicut massa communi destituti, non paruerunt, et inde recursum in S. C. habuerunt; et S. C. decidit Canonicos extra Capitulares Collegiatae praedictae teneri ad servitium chori, itaut absentes absque legitima causa subjici debere punctaturis: *Civitatis Castellanae Punctaturarum* 16. *Maii* 1795 *dub.* 1.

80. Et est locus deposito pro fundo punctaturarum; nam Canonici praedicti impugnabant tertiae partis fructuum remissionem pro distributionibus: *Ibid. dub.* 2.

§. VI.

Canonici quoad Onera in Genere.

1. Canonici Ecclesiae Cathedralis, seu aliarum Ecclesiarum, qui beneficia onus coadjuvandi annexum habentia obtinent, cogendi sunt ab Episcopo ad personaliter deserviendum in beneficiis praedictis dimisso servitio eisdem Canonicis ratione Canonicatuum, et praebendarum imminente: *Brixien. anni* 1573 *dub.* 5.

2. Disceptato dubio, an omnes possidentes Canonicatus in Ecclesia Cathedrali Episcopo Pontificalia obeunti assistere teneantur, vel major pars suppetat; et posito, quod non; an recusantes multari possint? respondit S. C., omnes teneri, salvis tamen singulorum legitimis vacationibus: *Tudertina anni* 1573 *dub.* 1.

3. Et ad alterum dubium; an eadem multa cogi possint ipsi, ut personali actu partes suas, tam in Missarum, quam aliorum munerum celebratione expleant, ac cogendi sint, ut nec extra Dioecesim hujusmodi tempore recedant? respondit posse cogi, salvis tamen ut supra singulorum legitimis vacationibus: *Ibid. dub.* 2.

4. Quoad Episcopi pontificalia, statuit S.C. servandam consuetudinem Ecclesiae, de qua nisi constet, servandum esse idquod praescribitur in Pontificali (157); et non obstante quacumque consuetudine Episcopo in Pontificalibus celebranti teneri Canonicos deservire pro Diacono, et Subdiacono: *Abulen. circiter anni* 1582 *dub.* 2.

5. Insuper Episcopo Missam Pontificalem, et alia Pontificalia celebranti extra civitatem, etiam extra Cathedralem Ecclesiam teneri eosdem assistere, et inservire, qui solent eidem exercenti pontificalia in Cathedrali assistere, et inservire: *Ibid. dub.* 3.

6. Et ad dubium; an assistentes praedicti debeant esse omnes Canonici, sive illi, quos Episcopus nominaverit? censuit ut supra ad secundum: *Ibid. dub.* 4.

7. Declarat S. C. aliquos saltem ex

(157) Ferrarius in Biblioth. verb. *Canonicus* §. 6. num. 32. probat Canonicos, Dignitates, et Portionarios teneri assistere Episcopo solemniter celebranti, aut alia Pontificalia exercenti ex cap. 12 *vers.* et Episcopo celebranti *Sess.* 24. de *reform.* Concilii Tridentini „Et sic (ait) Episco„po celebranti assistere tenentur primae Dignitates, „et duae aliae Dignitates, vel Canonici praeter „Diaconum, et Subdiaconum ministros, qui can„tant Evangelium, et Epistolam. S. Congr. Ri„tuum in una Lucensi de anno 1609." Et inter dubia proposita ab Archiepiscopo Hispalensi, et resoluta ab eadem S. C. Rituum, et a Clemente VIII die 17 Junii 1592 confirmata, dubium primum an quando Archiepiscopus solemniter celebret, vel alia pontificalia munia exercet, compellere possit Dignitates, Canonicos, et universum Capitulum Ecclesiae Metropolitanae, ut sibi assistant? resolutum fuit, posse Archiepiscopum ex decreto S. Concilii Tridentini cap. 12. Sess. 24. de *reform.* supradictos compellere: ut sibi assistant, et inserviant. Modus autem assistendi, et inserviendi is esse debet, quem regulae Pontificalis Romani praescribunt.

Canonicis assistere debere Archiepiscopo in sua Cathedrali Ecclesia minores ordines publice ministranti: *Burgen. anni circiter* 1582 *dub.* 8.

8. Consuetudo viget in Capitulo Polignanensi, ut, qui admittendi sint ad fructus, ac distributiones ejusdem, debeat convivium parare omnibus Capitularibus, aut expensam ejusdem tradere; de qua consuetudine S. C. quaesita rescripsit; hujusmodi consuetudinem, vel potius abusum a Decreto Concil. *Sess.* 24. *cap.* 14. (158) censeri sublatum: *Polignanen. Decem.* 1584.

9. Mos pristinus, atque vetus stat consuetudo in aliquibus Capitulis Cathedralium, quod ab Episcopis in admissione ad possessionem singulis Canonicis, unus aureus solvatur, et a Canonicis quarta pars. Quaeritur, utrum dicta consuetudo sit irrita declaranda? S. C. rescripsit, consuetudinem hujusmodi esse sublatam per Concilium *cap.* 14. *Sess.* 24. (159), et per Const. S. Pii V. Pont. Max. (160), ideo non esse tolerandam: *Avenionen.* 25. *Octob.* 1586 *dub.* 20.

10. Respondit S. C. consulta, Canonicos, qui tenentur assistere, et inservire Episcopo celebranti, et Pontificalia exercenti in Cathedrali, teneri etiam assistere, et inservire celebranti, et Pontificalia exercenti in aliis civitatis locis, atque in ejus suburbiis; tuncque ejusmodi Canonicos illud officium Episcopo praestantes debere percipere distributiones quotidianas: *Januen.* 26. *Novem.* 1616.

11. S. C. interrogante Episcopo Niciensi sic respondit; Canonicos legitime non impeditos tempore quadragesimae quotidianis concionibus interesse debere, et ideo Episcopum decretum edere posse, ut Canonicis nequaquam liceat praedicto tempore ab Ecclesia abesse, nisi de ipsius, vel ejus Vicarii licentia: *Nicien.* 18. *Novem.* 1628 *dub.* 7.

12. Episcopo approbante permitti posse consuetudinem, et constitutiones Ecclesiae, ut unusquisque Canonicus pro reparatione ejusdem Ecclesiae aliquid solvat, si hujusmodi solutio non cedat in utilitatem singulorum, judicium fuit S. C. in *Aquilana* 27. *April.* 1630. *dub.* 3.

13. S. C. censuit pro admissione in possessionem alicujus novi Canonici, seu de Dignitate provisi, a dictis Capitularibus exigi etiam bellaria non posse: *Tudertina* 19. *Febr.* 1633.

(158) Hoc Capitulum, in quo statuitur, ne pro provisione, electione, confirmatione, collatione, institutione, aut admissione in possessionem Cathedralis, sive Canonicatus, sive beneficii, sive praebendae, sive distributionum deductiones ex fructibus, promissiones, compensationes, aut aliae conditiones, seu turnorum lucra interponantur, non obstante quacumque constitutione, vel consuetudine, etiam immemorabili, exceptis erogationibus consuetis applicari in usus pios, laudabili consuetudine, seu constitutione introductis, et ab Episcopo approbatis, declaratum est, et simul ampliatum a S. Pio V. Const. *Durum nimis* 1. Junii 1570 (*Bull. Rom. tom.* 4. *part.* 3. *pag.* 108.) decernente Episcopos incurrere suspensionem ab officio pontificali, donec absolvantur a Papa, praevia restitutione receptorum; Collegia, et Universitates interdictum, non tamen reservatum, singulares personas excommunicationem Papae reservatam: et his poenis ligari tam dantes, quam accipientes.

Ampliatum etiam est ab Innoc. XII. Const. Ecclesiae 22. *Sept.* 1695 (*Bull. Rom. tom.* 9. *pag.* 412.) addente poenas ipso facto absque alia declaratione incurrendas, privationis Dignitatum, Canonicatuum, Praebendarum, aliorumque Ecclesiasticorum beneficiorum: et quoad Regulares privationem etiam vocis activae, et passivae, ac graduum, munerum, et officiorum obtentorum, et perpetuae inhabilitatis ad illa, et alia similia, vel dissimilia in posteriorum obtinenda. Prohibente insuper sub dictis poenis Papae reservatis, quascumque Conventiones, etiam juratas, factas absque auctoritate Apostolica ante provisionem Ecclesiarum, seu monasteriorum, eas irritas declarando. His accessit *Const. Pius*, et *Misericors* 29. *April* 1725 (*Bull. Rom tom.* 11. *part.* 2. *pag* 397) Bened. XIII. qua pro Italia, et insulis adjacentibus de media annata solvenda pro una vice a Parochis, Canonicis, et Beneficiatis pro Fabrica Cathedralis, et Collegiatae Ecclesiae nonnulla constituuntur.

(159) *Vide not.* 158.

(160) *Vide not.* 158.

14. Disceptato dubio, an Canonici Ecclesiae Collegiatae Montis Rotundi teneantur ad contributionem seminario etiam respectu portionis in distributiones conversae, et respectu redituum sacrarii provenientium a legatis piis tam pro celebratione Missarum quotidianarum, quam pro manutentione sacrarii? rescriptum est Canonicos Collegiatae praedictae teneri contribuere seminario, non tamen pro parte rata, quae cedit in usum quotidianarum distributionum, nec etiam pro legatis piis pro celebratione Missarum relictis, prout nec ex incertis, et eleemosynis sacrarii elargitis, sed tantum ex illius reditibus certis constitutis; etiamsi provenientibus ex legatis piis: *Sabinen.* 23. *Junii* 1640 *dub.* 1.

15. S. C. censuit consuetudinem auctoritate Ordinaria confirmatam in vim statutorum Ecclesiae Caeseraugustanae civitatis solvendi certam summam pecuniarum a quocumque proviso pro ingressu, et admissione ad possessionem, quod inter Canonicos, et Beneficiatos dividitur, vel in distributiones quotidianas eorum convertitur, non esse permissam, et esse a Concilio Trid. improbatam (161): *Caesaraugustana* 15. *Novem.* 1653.

16. Episcopus exponit Concionibus Adventus, vel Quadragesimae tempore, non omnes Canonicos intervenire habitu saltem ecclesiastico, sed, ut plurimum eos tantum, qui certis diebus, vel hebdomadis choro intervenire consueverunt, alios non habitu ecclesiastico, sed more secularium concionibus per eadem tempora adesse, hinc supplex quaerit, ut id eis permittere debeat? juxta mentem rescribitur: *Castellanetae Residentiae* 7. *Junii* 1659 *dub.* 2.

17. Canonici de jurepatronatus, qui ex vi institutionis tenentur celebrare per singulas hebdomades quinque missas in Ecclesia Cathedrali juxta responsum alias in hac causa datum a S. C. die 21. Sept. 1663 frui nequeunt jure vacationis concessae per Concil. Trid. *in Sess.* 24. *cap.* 12. *vers. praeterea* (162) celebrando extra illam: *Adiacen. Celebrationis et Distributionum* 11. *Julii* 1671 *dub.* 1.

18. Canonici antiqui, qui ex vi legatorum gravantur Missis cum cantu, aliisque privatis pro singulis celebrandis, in Cathedrali easdem adimplere tenentur: *Ibid. dub.* 2.

19. Sed tempore praedictae vacationis non possunt celebrare extra Cathedralem: *Ibid. dub.* 3.

20. Quaeritur, an Episcopo ex legitima causa Ordinationem facienti in Capella sui Palatii teneantur duo Canonici Ecclesiae Cathedralis praebere assistentiam? teneri respondit: *Murana Assistentiae* 28. *Januar.* 1673 *dub.* 1.

21. Ad decernendum, quinam ex Canonicis teneantur Episcopo pontificaliter celebranti assistere in officio diaconi, et subdiaconi, Episcopus moneat Capitulares, ut super eorum jure, et rationibus S. C. informent, et, quidquid hactenus consuetum fuerit, Episcopus ostendat: *Nicien. ad Visitationem Sacr. Liminum* 6. *Aug.* 1677 *dub.* 12.

22. Itemque ut decernatur, quinam pariter Canonici Episcopo Dioecesanae Synodo praesidenti debeant parati hinc inde assistere, debebit Episcopus prius significare de solito, et interim consuetudo erit servanda: *Ibid. dub.* 13.

23. Dubio, an Canonicus Ecclesiae Cathedralis concionem habens diebus

(161) *Vide not.* 158

(162) *De reform* decernente, non licere obtinentibus in Cathedralibus, aut Collegiatis dignitates, Canonicatus, praebendas, aut portiones vigore cujuslibet statuti, aut consuetudinis ultra tres menses quolibet anno a suis Ecclesiis abesse.

Adventus, et toto tempore Quadragesimae de mandato Episcopi, tunc temporis Missas, quas pro Benefactoribus ex vi fundationis celebrare tenetur in Cathedrali, possit celebrare in eodem loco, ubi reperitur? responsio est data negativa: *Adjacen. Punctorum, et Celebrationis* 10. *Sept.* 1678 *dub.* 2.

24. Dubio proposito; an Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Mariae teneantur accedere ad Cathedralem temporibus, de quibus in transactione anni 1603 (163) actum est? affirmativa data est responsio: *Fundana Assistentiae* 28. *Novem.* 1680 *dub.* 1.

25. Dubio exhibito; an Canonici Ecclesiae-Cathedralis teneantur quolibet anno reddere Episcopo rationem administrationis omnium officiorum, quae ab ipsis exercentur? responsum datum est affirmativum: *Asten. Administrationis, et Participationis* 12. *Julii* 1687 *dub.* 1.

26. Et ad alterum, an eamdem rationem teneantur reddere Capellanis Beneficiatis, qui participant de eadem Massa? et quatenus negative:

27. An saltem teneantur dictis Beneficiatis reddere rationem administrationis officiorum Massae quotidianarum distributionum, et praebendarum Beneficiatorum? respondit ad utrumque negative; sed Beneficiatos posse assistere redditioni rationis faciendae coram Episcopo, vel petere ut eis computationes exhibeantur: *Ibid. dub.* 2. *et* 3. (164)

28. Ab Episcopo Castelblanco erectus fuit Canonicatus in Ecclèsia Cathedrali cum onere Missarum 260. De hoc Canonicatu provisus fuit Felix Rocchus, cui de anno 1659 per Episcopum Matthaejum annexum fuit poenitentiariae onus, et de consensu Capituli ab onere Missarum 60 fuit liberatus, et in Capitulum translato. Modo Nicolaus Laudisius provisus de eodem Canonicatu post obitum praefati Felicis onus Poenitentiariae recusat subire. Proponitur hinc, an stantibus praedictis modernus Canonicus teneatur obire omnia onera in erectione per Episcopum Castelblancum adjecta, vel ad redacta per Episcopum Matthaejum? non teneri ad onus poenitentiariae, nec ideo posse gaudere emolumentis correspective ad dictum onus concessis, resolvit S. C.; quo vero ad Missas 60. appositas in erectione Canonicatus, audito Episcopo, denuo proponatur: *Sarnen. Poenitentiariae* 3. *Junii* 1690.

29. Canonicum Archinum, ceterosque in Canonicatu successores non teneri manutenere reditum a Fundatore assignatum ob partitionem distributionum, et emolumentorum pro interveientibus S. C. decidit. Nam idem Fundator Archinus pro illarum solutione census nonnullos Capitulo assignaverat: *Alexandrina Distributionum* 25. *Sept.* 1694 *dub.* 1. confirmat. reservato tamen jure Capitulo agendi contra bona haereditaria pro supplemento: 27. *Aug.* 1695.

30. Instante Prothasio Constantini Canonicatus possessore pro reductione Missarum, et exemptione a chori servitio, benigne commisit Visitatori Card. Episcopi Sabinensis, ut veris existentibus narratis, et vocatis, si recurrentibus festivis diebus SS. Apostolorum Petri, et Pauli et S. Honorati civitatis Patroni: *Eod. Cons.* 24. *Sept.* 1712.

(163) Haec transactio inita fuit inter dictam Collegiatam, et Cathedralem Ecclesiam. In ea inspecta immemorabili consuetudine convenerunt, quod Archipresbyter, et Canonici Collegiatae in sacris Natalis Domini, et Paschalis diebus, et quandocumque Episcopus Pontificali more sacra perageret, in Cathedralem esse colligerent, divina celebraturi: quin etiam Episcopo non celebrante, eumdem morem gererent,

(164) „Dicta tamen regula generalis pro Canonicis in administratione rerum Ecclesiae privatis quoad Beneficiatos, seu alios, limitatur stante statuto, consuetudine, vel privilegio „Apostolico." Card. Petra *Comment. ad Const.* 1. *D. Leonis M. sect.* 2. *num* 14. *tom* 1. *pag.* 33.

qui fuerint vocandi, deleto servitio chori praefatum onus Missarum juxta consentaneam exstantium redituum quantitatem ad rationem eleemosynae manualis inspecto regionis more pro suo arbitrio, et conscientia gratis moderetur, atque reducat. Ita tamen ut Orator cum praefato reditu Missarum Conventualem per se ipsum, vel per alium alternatim celebrare teneatur, et si quando augeantur reditus, augeri quoque debeat numerus ipse Missarum, quod in actu praesertim Visitationis inspicere curae esse debebit Ordinario pro tempore: *Sabinen.* 6. *Aug.* 1695.

31. Capitulum secularis, et Collegiatae Ecclesiae S. Dionysii corrigendo antiquam consuetudinem, qua quilibet Canonicus in admissione sua dabat convivium, statuit, ut loco convivii deinceps solverentur 50 imperiales, seu 25. Ducat. in utilitatem fabricae. Post multos annos petitur declarari, an praedicta ordinatio adversetur Bullae S. Pii V., aut Sacr. Concil. Trid. (165)? S. C. censuit praefatam Constitutionem in casu, de quo agitur, non obstare, dummodo vere dicta donaria erogentur in usum fabricae: *Leodien.* 2. *Maii* 1699.

32. Canonicos Collegiatae Ecclesiae recentis erectae pro functione bonae mortis a Parocho ad libitum peragenda, ceram capitularem praestare haud teneri S. C. definivit: *Comen. super Dubiis* 26. *Junii* 1700 *dub.* 6.

33. Canonici tempore divinorum officiorum praesentiam praestare Episcopo Missam privatam celebranti in Ecclesia Cathedrali minime tenentur; etsi per aliquod tempus assistere Episcopo Bonavilla, qui ob ejus infirmitates privatim in sui Palatii sacello celebrabat, consueverint: *Arianen. Assistentiae* 17. *Maii* 1704 *dub.* 1.

34. Quaesitum fuit an Canonici Ecclesiae Cathedralis supplicationibus, quae qualibet tertia mensis Dominica fiunt, ut interveniant, sint cogendi? responsum negativum exiit: *Sarnen.* 27. *Junii* 1705 *dub.* 7.

35. Renuente Jo. Baptista Buccablanca Canonico Ecclesiae Cathedralis munus Poenitentiariae subire, quod non fuisse assignatam aliquam praebendam ultra Canonicalem, quae tenuis est, ostendit, S. C. teneri ad id munus rescripsit. Nam Episcopus Ursinus illum Canonicatum, quem tunc Mancinus possidebat, Poenitentiarii officio gravavit: *Ripana Poenitentiariae* 11. *Sept.* 1706.

36. Canonicos Ecclesiae Collegiatae S. Georgii terrae Modicae ad reddendam Praeposito rationem tempore vacationis Praepositurae de fructibus, reditibus, et emolumentis Collegiatae, necnon de summis a Parochiae incolis pro litibus sustinendis acceptis, esse cogendos, et coram Ordinario, fuit definitum: *Syracusana Praepositurae* 2. *Julii* 1707 *dub.* 5. *confirmat.* 17. *Januar* 1708.

37. Quaesitum exinde quum esset, an praefati Canonici, aut illorum, qui tenerentur, et cogendi essent de proprio ad redintegrationem Collegiatae pro censibus capitulariter retrovenditis, et extinctis, aut pro ejusmodi effectu ad investiendas in favorem Collegiatae illorum sortes principales?

38. Et an pro iis censibus ipsi Canonici tenerentur, et essent cogendi ad illorum fructuum solutionem a die factae extinctionis usque ad diem novi instrumenti; ad quam rationem pro quolibet anno? rescriptum est, ut Episcopus provideret prout de jure: *Ibid. dub.* 6. *et* 7. *confirmat. ibid.*

39. Canonici Ecclesiae Collegiatae Matricis S. Georgii terrae Modicae de tempore vacationis Praepositurae non poterunt celebrationem, et appli-

(165) *Vide not.* 168

cationem Missae parochialis pro populo omittere: *Ead. Caus.* 15. *Junii* 1709 *dub.* 4.

40. Inde quaesitum: an, et quomodo pro tempore omissionis eamdem Missam pro populo adimplere, seu propter illam satisfacere quamprimum sint cogendi? Episcopo pro ut de jure remisit S. C.: *Ibid. dub.* 5.

41. Deinde aliis propositis dubiis; an Canonici praedicti de jurepatronatus teneantur contribuere, et concurrere in litium expensis, et pro qua parte rata? et quatenus affirmative.

42. An sint cogendi solvere ratam partem, quae eos tangit, pro tempore praeterito, cui vel quibus remediis? S. C. rescripsit, ut audiantur Canonici obtinentes Canonicatum de jurepatronatus: *Ibid. dub.* 8. *et* 9.

43. Hippolytus Petruccius Rector Ecclesiae Parochialis S. Laurentii Castri Lapidonae ultimo elogio mandavit, ut erigeretur cum onere officium divinum recitandi, *e cantare almeno una messa in tutti, ed in qualsivoglia giorni festivi, e siano obligati applicare tutte le messe per l'anima mia ecc., ed ogni matina si dica una messa alla madonna degli Angeli fuori del Castello da uno de Canonici concedendo a ciascuno due vacanze di messa alla settimana;* propterea dubitatio orta apud S. C. de missarum numero, Canonicos teneri ad quinque Missas per ipsorum quemlibet, et qualibet hebdomada fuit deliberatum *in Firmana Missarum* 10. *Januar.* 1711.

44. Praeceptum factum ab Episcopo Carolo Antonio Buxia, uti Canonico hebdomadario Collegiatae Ecclesiae S. Victoris oppidi Balernae de praestando praesentiam Archipreshytero in expositione SSmi Sacramenti in sua hebdomada validum est: *Comen. Distributionum* 18. *April.* 1711 *dub.* 1.

45. Praeter Missam Conventualem in Ecclesia Cathedrali, et Parochiali Balneoregii non est celebranda, et applicanda diebus festivis Missa Parochialis a Canonicis per vices, sed a Canonicis Curatis: *Balneoregien. Missae Parochialis, et Conventualis* 19. *Aug.* 1713 *dub.* 5.

46. Canonicus Joseph Antonius Vannarellus non tenetur ad applicationem trium Missarum in hebdomada, sed ad celebrationem tantum, uti alii Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Mariae oppidi S. Ginesii tenentur; Etiamsi Fiordalisia Rastelli, quae illam Canonicalem Praebendam in eadem Collegiata fundavit, onera ceterorum Canonicorum imposuerit, et Canonici tempore exaratae dispositionis sacrificia applicasse autumant: *Camerinen. Celebrationis Missarum* 12. *Maii* 1714 *dub.* 1.

47. Dubio exhibito; an in anniversariis interesse teneantur Praepositus, et ceteri omnes Canonici Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Mariae ad mare oppidi Majoris; vel illi tantum, qui sunt de hebdomada? respondit S. C. dilata, et pro meliori informatione: *Amalphitana Oneris Missarum, et Curae Animarum* 13. *April.* 1715 *dub.* 8.

48. Quatenus fructus bonorum haereditariorum Canonici Francisci Franzesii adplicati pro expensis annuis Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae S. Matthaei Sarni non suppetant, pro rata parte tam Rector, quam Canonici dictae Ecclesiae supplere, ac contribuere expensis paramentorum, sacrorum vasorum, candelarum pro Missis Conventualibus, et pro Divino Officio, et earum, quae in die Purificationis B. M. V. distribuuntur, olei pro lampade, hostiae, et vini pro Missis, ac reparationis Ecclesiae, et sepulcrorum expurgationis tenentur: *Sarnen. Jurium Parochialium* 15. *Januar* 1718 *dub.* 5. confirmat. ad-

dendo ratam portionem esse pro medietate respectu Parochi: 23. *Januar.* 1721.

49. Canonici insuper, et Beneficiati S. Petri, et S. Mariae ad Praesepe debent propriis expensis providere candelas, vinum, et hostias pro missis, quae ab ipsis celebrantur ex eorum obligatione in dicta Ecclesia, nec debent illa subministrare Rector, et Capitulum: *Ibid. dub.* 6. *confirmat. ibid.*

50. Ac Canonici quoad chorum, ceterasque functiones Ecclesiasticas in dicta Ecclesia peragi solitas, et quoad curam animarum eidem Rectori obedire pro ut de jure ad formam Constitutionum Synodalium tenentur: *Ibid. dub.* 7. *confirmat. ibid.*

51. Actu Visitationis decrevit Episcopus, quod in Ecclesia Collegiata S. Martini terrae Petrae Sanctae caneretur Evangelium Dominica Passionis, Dominica Palmarum, aliisque diebus majoris hebdomadae, illis modo, et forma, quibus canitur in Cathedrali Ecclesia, hoc est, quod Dominica Palmarum, et Feria sexta in Parasceve caneretur a Canonicis, et Feria tertia, et feria quarta caneretur a Capellanis. At huic decreto Canonicis refragantibus minime esse exequendum sancivit: *Lucana* 2. *Julii* 1718.

52. Canonicus Collegiatae Ecclesiae S. Mariae Novarum habitans in domo sita intra fines alterius Paroeciae, quum aedibus canonicalibus praedicta Ecclesia Collegiata careat, tenetur in ultima infirmitate sacramenta ab Ecclesia Collegiata, quae quadam superioritatis specie super alias Parochiales Ecclesias gaudet; non vero eadem a Parocho domicilii recipere: *Derthonen. Jur. Paroch.* 2. *Decem.* 1718 *dub.* 15. Deinde reproducta quaestione, ut examinarentur testes formiter, et servaretur interim sententia anni 1679 praevio examine testium mandavit: 7. *Decem.* 1720. Insuper respondit dilata, et exhibeatur Breve Gregorii XV. Pont. Max. 14. *April.* 1725 *dub.* 3. Demum ad succumbentium preces fuit quaesitum, num esset standum, vel recedendum a decisis sub die 3. Decem. 1718 rescribitur; dilata, et subdelegetur iudex in partibus pro recognitione scripturarum, et interim servetur solitum: 15. *Decem. ejusd. anni dub.* 2.

53. Quaesitum quum esset; an Canonici Cathedralis Ecclesiae tempore quadragesimae assistere concioni tenerentur, itaut permissum ipsis esse non deberet, decantato vespere ab Ecclesia discedere, et concioni non assistere? respondit S. C., ut daretur Decretum in Nicien. anni 1628 (166): *Verulana Visitationis Sacr. Liminum* 21. *Januar.* 1719 *dub.* 3.

54. Canonicus Cathedralis Ecclesiae Fundationis Flaminiae Fantibassa tenetur ad onera expressa in testamento Francisci viri fundatricis, in cujus arbitrio reliquit eadem Flaminia Canonicatus, seu Capellaniae erectionem, et ipse erectionem Canonicatus cum onere octo mensuatim Missarum jussit; ad quod onus obstringi eum non posse Canonicus contendebat: *Nepesina Canonicatus* 4. *Febr.* 1719.

55. Immo teneri eum ad onera, ad quae adstriguntur alii Canonici, S. C. decidit: *Ibid.*

56. Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Stephani concurrere non tenentur ad manutentionem Altaris seu Capellae Societatis SSmi Rosarii in illa Ecclesia introductae, ac admissae: *Regien.* 5. *Aug.* 1719 *dub.* 10.

57. In Episcopi accessu ad Ecclesiam Cathedralem, et in illius recessu versus Palatium Episcopale eumdem Episcopum comitari a Canonicis Cathedralis habitu Canonicali indutis ab aula Palatii ad Ecclesiam, et ab Ecclesia ad aulam, dummodo Episcopus

(166) *Vide* § 6 *num.* 2.

sit cappa vestitus, deberi S.C. sancivit: *Sancti Marci* 13. *April.* 1720 *dub.* 2.

58. Canonici Collegiatae Ecclesiae B. M. V. et SS. Fabiani, et Sebastiani de Carignano civitatis Januae singulis diebus infra annum celebrare propriam Missam in eadem Ecclesia, tenentur; hoc enim onus a fundatore Capellaniarum, quae occasione erectionis Collegiatae in Canonicatus fuerant commutatae, originem ducebat: *Januen.* 25. *Januar.* 1727 *dub.* 1.

59. Canonici Ecclesiae Cathedralis, qui respondere casibus moralibus in Congregatione Casuum Moralium, ac Sacrorum Rituum proponendis tenentur, sorti committi debent; nec consuetudo respondendi est servanda: *Acerrarum* 23. *Aug.* 1727 *dub.* 6.

60. Et consulta S. C., an teneantur dicti Canonici celebrare quolibet mense anniversarium pro benefactoribus, sive sit servanda consuetudo? respondit esse consuetudinem servandam: *Ibid. dub.* 11.

61. Quum in Visitatione Apostolica a Card. de Rohan peracta Capituli S. Romaricimontis in Lotharingia cautum fuerit ob redituum Canonicatuum tenuitatem, quod fuissent eorum communi massae unitae, et incorporatae tres semipraebendae, et quaedam Capellaniae de consensu Abbatissae, et Canonissarum Collatricum, unione ista non prius suum effectum habitura, quam post obitum possessorum; fuit tamen eisdem Canonicis injunctum praeceptum adimplendi ex nunc Missas, aliaque onera dictis semipraebendis, et Capellaniis adnexa, quarum tamen possessores solitam retributionem pro istis oneribus adimplendis dictis Canonicis solvere tenerentur. Hoc praeceptum sustineri facto verbo cum SSmo S. C. mandavit: *Tullen. seu Nullius S. Petri Romaricomontis Visitationis* 13. *Januar.* 1731 *dub.* 4.

62. Canonici Ecclesiae Cathedralis cogi valent sub poena quinque Carolenorum pro qualibet vice, ut Congregationibus de casibus conscientiae intersint: *Salernitana Edictorum* 27. *Sept.* 1732 *dub.* 1.

63. Item dicti Canonici ad incedendum in habitu talari usque ad occasum solis excepta occasione rusticationis cogi possunt: *Ibid. dub.* 2.

64. Quum quaesitum inde esset; an adversus Canonicos praedictos in casu non obedientiae sit procedendum etiam per inquisitionem? S. C. respondit ad mentem (167): *Ibid. dub.* 3.

65. Quaesitum etiam est; an iidem Canonici Archiepiscopo solemniter celebrante esse debeant dispositi, et parati in sacrario per mediam horam ante ejus accessum ad Ecclesiam? S. C. rescripsit dispositos, paratosque ante accessum Archiepiscopi esse debere: *Ibid. dub.* 8.

66. Canonici Cathedralis ad Synodum tenentur Dioecesanam, et Episcopus poenis a jure statutis in reluctantes animadvertere potest. Ita S. C. in *Cremonen. Synodi* 5. *April.* 1732 *dub.* 5. *confirm.* 29. *Aug.* 1733.

67. Quum ad solos Canonicos administrationem massae Communis Collegiatae Ecclesiae S. Agricolae spectare S. C. credidisset, deinde communicationem computationum, et librorum exhibitionem in iis, quae massam Capitularem praelatam respiciunt, faciendam esse Beneficiatis putavit, relinquendo, ut quoad modum Archiepiscopus provideret: *Avenionen.* 19. *Sept.* 1733 *dub.* 7.

(167) Ut Episcopus prius semel, atque iterum moneat Dignitates, et Canonicos, si id non sufficiat, procedat ex officio, et per inquisitionem; ita tamen ut Processus fiat sine emolumentis Curiae Archiepiscopalis, et omnes punctaturas reddat conformes dispositioni Sacri Concilii: *Regist. lit. lib.* 28. die 27. *Sept.* 1732.

68. Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Martini oppidi Petrae Sanctae celebrantes juxta legatum testatoris Ferdinandi de Carolis Missam quotidianam sub ortum solis, eam pro ejusdem animae applicare adstricti sunt; etiamsi dictus testator nulla facta de applicatione mentione, agricolarum, ac artificum commoditati consulere visum fuerit: *Lucana Applicationis Missae Quotidianae* 12. *Febr.* 1735 *dub.* 1.

69. Unum tantum, non quatuor, prout praetendebat Episcopus, ex Canonicis Collegiatae Ecclesiae S. Agathae oppidi Proxeudis esse transmittendum, ut veniat ad consecrationem Olei sancti ab Episcopo feria quinta in Coena Domini peragendam in Ecclesia Cathedrali, quae ab oppido praedicto 15. mille passuum iteneris distat, S. C. declaravit; licet id facere unquam praedicta Ecclesia Collegiata consueverit: *Ferentina* 26. *Martii* 1735 *dub.* 3.

70. Quum Canonicus Ecclesiae Collegiatae S. Antonini terrae Pharae Julius Manfredi ob ejus absentiam a choro causa studiorum tertiam partem fructum loco distributionum amitteret, hinc postulatur a S. C.; an onera adnexa Canonicatui sit solvenda per eumdem Canonicum absentem ex fructibus Canonicalibus reliquarum duarum partium, sive ex dicta tertia parte? S. C. respondit, dilata, et scribatur Card. Abbati pro meliori informatione juxta instructionem (168): *Nullius Farfen. Distributionum Quotidianarum* 20. *Dec.* 1738 *dub.* 3.

71. Quum disputatum fuisset; an Canonici Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Laurentii oppidi Drepani teneantur subire onera suis respective praebendis injuncta? Hanc quaestionem una cum aliis dubiis remisit S. C. ad Card. Praefectum cum facultatibus S. C. etiam concordandi: *Mazarien. Jurium. Capitularium* 12. *Aug.* 1741 *dub.* 19.

72. Ab unoquoque Canonico Ecclesiae Collegiatae S. Erasmi Verulis tenetur alternis vicibus exercere munus Cellerarii, quod potius oneris est, quam utilitatis, etiam adjecta poena arbitrio Episcopi contra recusantes sine causa ab eodem approbanda: etsi qualiscumque vigeat in contrarium consuetudo: *Verulana Portionum Canonicalium, et Electionis Cellerarii* 25. *Januar.* 1744 *dub.* 3.

73. Solent Canonici Ecclesiae Cathedralis in sacro Archiepiscopi minus solemni assistentia eum destituere, et in actu tantummodo ordines conferendi eidem inservire, quod tunc proprie officia Pontificalia exercet, quum manus imponet. Hac de re S. C. requisita, scribi Archiepiscopo pro praefixione termini Capitulo ad deducendum jura sua in S. C. jubetur: *Urbinaten. Visitationis Sacr. Liminum* 14. *Januar.* 1747 *dub.* 1.

74. Consuetudinem Ecclesiae Collegiatae, ac Parochialis oppidi S. Laurentii antiquam, qua Canonicus non adhuc Diaconus teneatur per se ipsum, vel per alium suis propriis stipendiis munus Sacrarii Ecclesiae exercere, adprobavit S. C., ac esse servandam decrevit: *Ferentina Indulti* 3. *Aug.* 1748.

75. A Leopoldo Ficedola, Josepho Rinaldi, et Taddaeo Pelliccia, qui praeter Canonicatum Capellania perpetua gaudent in Ecclesia Collegiata S. Angeli in Foro Pisciario urbis consue-

(168) Melius enim edoceri voluit S. C., atque scire, quae sint onera annexa Canonicatui dicti Manfredi, an missae, quibus gravatus asseritur, sint missae Capitulares, seu potius infixae eidem Canonicatui ex particulari lege fundatoris, aut ex aliquo pio legato adjuncto, pro quo peculiares reditus sint assignati, et in qua quantitate, et demum quanti sit annui Canonicatus reditus deductis omnibus supradictis oneribus eidem annexis: *Regist. lit. lib.* 29. *die* 20. *Decem.* 1738.

ta utensilia sacrario Ecclesiae, prout constituit Card. Zondadarius Visitator Apostolicus pro singulis Capellanis ejusdem Ecclesiae, debentur: *Romana Utensilium* 10. *Julii* 1751.

76. Canonicus Ecclesiae Cathedralis Guillelmus Scotti alia non habebat onera, nisi residentiae, et sacrorum per vices ab omnibus pro benefactoribus agendorum. At idem Canonicus veteribus in archivo pulverulentis excussis membranis agnovit Canonicatum suum e tribus sacerdotalibus praebendis diversis Missarum, et Officiorum gravatis oneribus esse compositum; et dubitavit, num residentiae, et sacrorum alternis oneri tantum implendo, suae satis conscientiae consuleret; quaesivit hinc quaenam onera subeunda ab ipso forent. Sed solitum servari S. C. putavit: *Tarvisina* 2. *Decem.* 1752.

77. Canonici Praebendati una cum Dignitatibus Ecclesiae S. Salvatoris de Oriolo, quae nuper in Cathedralem fuit erecta, assistere Episcopo pontificaliter celebranti tenentur: *Oriolen.* 7. *Febr.* 1756. *dub.* 2. *confirmat.* 28. *Aug. ejusd. anni.*

78. Ac similiter assistere ei debent tempore, quo eodem Episcopo pontificalia agente, ipse sermonem ad populum habet, et minime a choro ad libitum discedere valent: *Ibid. dub.* 3. *confirmat. ibid.*

79. Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Leonardi oppidi Campi Bassi tenentur assistere Archipresbytero in officio diaconi, et subdiaconi ad tramites statuti anni 1715 (169): *Bojanen. Praeeminentiarum* 19. *April.* 1760 *dub.* 1.

80. Necnon eidem assistere in omnibus functionibus Canonici antiquiores ad formam statuti praedicti §. 5. *cap.* 10. (170) tenentur: *Ibid. dub.* 2.

81. Canonicus possessor Canonicatus fundationis Pescitelli per Abbatam Commendatarium in Ecclesia S. Mariae novae terrae Tophiae erecti tenetur cum aliis Canonicis contribuere expensis cerae, et salari Aeditui, et Magistri Organi, quum admissus fuerit cum honoribus, et oneribus antiquorum Canonicorum: *Nullius seu Farfen.* 21. *Novem.* 1761 *dub.* 4.

82. Haud autem solvere sacrario utensilia Missarum celebrandarum ex dispositione Pescitelli praefati fundatoris, et juxta legatum Josephi de Homine, tenetur: *Ibid. dub.* 5.

83. Canonici Ecclesiae Cathedralis exequutioni Brevium Apostolicorum super confirmatione Capitularium Resolutionum refragantes, massam de pecuniis extractis ob litis expensas redintegrare tenentur, non autem ipsas expensas detrahere ex Capitulari massa possunt: *Tridentina* 14. *Febr.* 1761 *dub.* 4. *et* 5.

84. Petrus Vescovali, qui Canonicatum possidet in Ecclesia Collegiata Luniani ex bonis Ecclesiae ruralis Ramici erectum ad subministrationem vini pro Missis, farinae pro hostiis, et olei pro lampade ipsius Ecclesiae Ruralis minime tenetur; quamquam a Capitulo de hoc onere fuerit cum suis antecessoribus conventum, et de observantia constet. Sed mutuo consensu partium conventio rescissa fuit: *Amerina Onerum Canonicatus* 8. *Maii* 1762 *dub.* 1.

85. Imo infra annum numquam ad celebrationem sacri in eadem Ecclesia rurali Ramicis tenetur: *Ibid. dub.* 2.

86. Canonici Collegiatae Ecclesiae terrae Stabiae primam Missam sub auroram celebrantes principaliora Fidei mysteria edocere; itaut decretum ab Episcopo occasione Visitationis editum sustineri debeat, tenentur: *Civitatis Castellanae* 25. *Sept.* 1762 *dub.* 2.

(169) *Vide not.* 235. *tom.* 1. *pag.* 180.

(170) *Vide not.* 236. *tom.* 1. *pag.* 181.

87. Expostulatum a S. C. quum esset, an Canonici Praebendarii Collegiatae Ecclesiae S. Angeli de Spata teneantur ad expensas pro manutentione Ecclesiae, et sacrarii? S. C. respondit; quoad Canonicos Martis non teneri ad expensas pro materiali fabribricae tantum, in reliquis quoad omnes dilata, et scribatur Card. Episcopo juxta instructionem (171): *Viterbien.* 26. *Novem.* 1763.

88. Quum Canonicus Magistralis Ecclesiae Pacensis post erectionem vix semel concionem habuisset, voluit Episcopus auctoritate Apostolica in vacatione, ut successores onus per se ipsos concionandi habeant, et inde quaestio orta de jurisdictione inter Episcopum, et Capitulum super praescribendis diebus concionum; disputatoque dubio, an et quibus diebus conciones Canonicus Magistralis pro tempore teneatur per se ipsum habere? respondit S. C. utique ad formam tabellae juxta votum Nuntii Apostolici (172): *Pacen.* 28. *Sept.* 1765 *dub.* 2.

89. Canonici Cathedralis Ecclesiae Archipresbytero, noviter erecto Archipresbyteratu, inservire in omnibus functionibus ab ipso peragendis in locum Archidiaconi, prout juxta consuetudinem inserviunt Archidiacono, tenentur. Nam etsi nullam jurisdictionem habeat, et curam; tamen acceptio hujus novae Dignitatis cum omnibus honoribus, et praeeminentiis simili Dignitati competentibus facta fuit: *Tolentina Archipresbyteratus* 1. *Febr.* 1766 *dub.* 8.

90. Joseph Sbrilla Canonicus nuper nominatus Ecclesiae Collegiatae S. Blasii Milonis ad onus audiendi Sacramentales confessiones in ipsa Ecclesia tenetur. Nam ante hujusce Ecclesiae in Collegiatam erectionem, erant Capellani Canonici, et onere praefato gravabantur, nec per Bullam dictae erectionis fuit sublatum: *Maceraten.* 30. *Aug.* 1766 *dub.* 1. *confirmat.* 14. *Febr.* 1767.

91. Et sicuti Capellani hoc onus per se ipsos adimplebant, ita et Canonici non possunt per alium ei satisfacere: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

92. Duo ex Canonicis Ecclesiae Cathedralis Setiae comitari Episcopum cum vestibus talaribus, quoties ad Cathedralem Ecclesiam accedit pro quacumque functione alia Ecclesiastica praeter in solemnioribus diebus ab ostio palatii tamen, et usque ad Ecclesiae ostium, tenentur: *Terracinen. et Setina* 14. *Decem.* 1771 *dub.* 7.

93. Possessor Canonicatus nuncupati Petrini Ecclesiae Cathedralis praeter chori servitium, habet etiam adnexum onus Episcopo inserviendi sacram aliquam functionem peragenti in qualibet urbis Ecclesia, vel suburbiorum ad tramites fundationis legum; etiamsi in fundatione erectio Capellaniae fuerit mandata, et Episcopus praevio Capituli consensu in Canonicatum accepto juramento onera fundationis adimplendi eam erexit: *Brictinorien. Servitiorum* 11. *Januar.* 1772 *dub.* 1. *confirmat.* 9. *Maii ejusd. anni.*

(171) Instructio fuit, ut Episcopus activum, passivumque statum Collegiatae Ecclesiae Ecclesiae, et sacrarii in re, de qua agitur, confici mandet, exprimendo signanter distinctos annuos reditus pro illarum manutentione assignatos: *Regist. lit. lib.* 32. die 26 *Novem.* 1763.

(172) Nuntius Apostolicus perquisita facti notitia, eam transmisit ,, Il Capitolo non suol ammettere al Canonico Magistrale, che alcuni Pa- ,, negirici in occasione di Canonizazione de ,, santi, o translazione de loro corpi, e reliquie, ,, il che pero non e accaduto da 30. anni, ed ,, il vescovo prescrive quelle prediche, o ser- ,, moni da farsi dall' accennato Canonico ne gior- ,, ni descritti nelle Tabelle, eccettuatone pero ,, la quadragesima, nella quale il Magistrale do- ,, vrebbe predicare due volte, ma senza assegnar- ,, seli i giorni: le tabelle sono come si esprime ,, nel memoriale: ma la seconda termina la Do- ,, menica di Quinquagesima, e nel giorno della ,, SSma Concezzione." *Ead. Caus.* 24 *Aug.* 1765 § 12.

94. Et dubio inde disputato; an idem Canonicus ratione ejusdem Canonicatus teneatur ad celebrationem Missae quotidianae? respondit, S. C. satis esse provisum in Breve Apostolico anni 1641 (173): *Ibid. dub.* 2.

95. Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Adalberti Aquisgranae in admissione solvere quaedam emolumenta, quae dicuntur jura receptionis, sive ordinaria, sive extraordinaria secundum statuta Capituli in favorem fabricae, juxta votum Nuntii Apostolici (174) tenentur: Nam Canonicatum illius Ecclesiae in favorem Guillelmi Josephi Dubois resignaverat Wathor, qui illius resignationem a Canonico Gillard obtinuerat, et neuter jura receptionis solverit; triplicatam proinde Capitulum solutionem postulavit, quam praestare possessor renuebat: *Leodien.* 7. *Aug.* 1773.

96. Canonico Ecclesiae Collensis de jurepatronatus Familiae Usimbardi indulsit reductionem missarum ad duas Missas tantum pro qualibet hebdomada, quum esset onus quotidianum. Nam antea reductum fuit inspecta proventuum imminutione onus servitii; non autem haberi illa praebenda tanquam simplex beneficium debet: *Collen.* 10. *Febr.* 1781.

97. Canonici Ecclesiarum Collegiatarum S. Crucis Hunfeld, et SS. Johannis Baptistae, et Ceciliae Rasdorff in minoribus constituti, et participantes tantum de *Massa grossa*, non autem de emolumentis, quae in praemium residentiae lucrantur, ad quam non sunt adstricti, tenentur Officium Divinum privatim quotidie recitare, etsi consuetudinem invaluisse illud non recitandi ob redituum tenuitatem Episcopus exponeret: *Fulden. Visitationis Sacr. Liminum* 3. *Aug.* 1782.

98. Dubio proposito in S. C. quid de sacris utensilibus, ad quorum solutionem onerantur Canonici Ecclesiae Cathedralis? rescribitur juxta votum Episcopi (175): *Ecclesien. Onerum et Distributionum* 9. *Sept.* 1786 *dub.* 8.

99. Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Mariae in Burgo Civitellae inservire tenentur in munere Diaconi, et Subdiaconi Archipresbytero Dignitati diebus solemnioribus celebranti, ad formam Constitutionum Abbatis olim Commendatarii de Rubeis, cui suberat Civitella; licet post confectas eas constitutiones Mansionarii instituti fuerint: *Brictinorien.* 20. *April.* 1793 *dub.* 4.

100. Quum Canonicatus fundati ab Episcopo Reghinio in Ecclesia Cathedrali cum onere binarum hebdomadalium Missarum, ac servitii chori, ac *facultate reservata Episcopo mutandi qualitates, et obligationes dicti patronatus etiam contraria statuendo ad ejus libitum, sicuti melius placuerit*, imminuti essent valde reditus ob amissionem censuum, hodiernus Canonicus Franciscus Petrucci reductionem postulat hebdomadalium, et Conventualium Missarum, servitiique chori ad dies festos, et S. C. annuit juxta votum Episcopi (176): *Sarsinaten.* 16. *Maii* 1789.

(173) Nam anno 1641 vigore Pontificii Brevis sequuta fuit Missae quotidianae reductio ad tres Missas qualibet hebdomada, ea tamen lege, ut si reditus augeantur, quotidianae missae celebratio reassumatur: *Ead. Caus.* 14. *Decem.* 1771 §. 14.

(174) Nuntius Apostolicus Coloniae testatur de consuetudine vigente tam in Ecclesia S. Adalberti, quam in aliis Collegiatis civitatis Leodii, quoad modum percipiendi jura receptionis, atque existimat: Capitulum contentum esse debere de juribus duplicibus ordinariis, et simplicibus extraordinariis. *Ead. Caus.* 17. Julii 1773 § 6.

(175) „Providendum scilicet Canonicis de sacris utensilibus per Capitale constituendum ex „legatis receptis in usum sacristiae, vel Ecclesiae egestatis tempore, aliaque, quae vel suum „finem, ad quem relicta sunt, assequi non possunt, vel commodam aliquam patiuntur detractionem." *Ead. Caus.* 16. *Aug.* 1794 §. 2.

(176) *Vide not.* 141.

101. Sacerdos Angelus Azzolani Canonicatum jurispatronatus laicalis annui reditus scut. 19. cum onere Missarum 105., servitii choralis diebus festis, subdiaconalis ac diaconalis officii, ac novissimae Missae alternis possidet. A tenuitate reditus, suaque paupertate impulsus reductionem petit Missarum, et S. C. onus subdiaconalis, et diaconalis ministerii, necnon celebrandi Missam ultimam per vices reduxit: *Montis Falisci Reductionis Missarum* 17. *Decem.* 1791.

102. Quatuor Canonicatuum fundationis Sacerdotis Michaelis Angeli Bronetti Ecclesiae Collegiatae S. Andreae Apostoli Saviliani possessores exorant reductionem Missarum. Nam antea reditus ad scut. 100. ascendebat, modo in sout. annua 10. absque eorum culpa decrevit. Praeter Missas gravantur hi onere servitii chori, ac administrationis Sacramenti Poenitentiae diebus festis; ideo S. C. annuit pro reductione onerum arbitrio Card. Archiepiscopi: *Taurinen. Reductionis* 17. *Decem.* 1791.

103. Canonicatum fundavit Jo. Baptista de Paulis in Collegiata Ecclesia Anguillariae cum onere, ut in hebdomada, qua vacat possessor a choro, missam quotidie celebret; quia in alia hebdomada omnibus diebus Missa applicabatur pro benefactoribus. Modo vero Missa Conventuali ad dies festos reducta, quaeritur, quot Missae sunt ab eo celebrandae? affirmative juxta decretum Episcopi (177) dixit: *Sutrina Miss.* 22. *Novem.* 1794 *dub.* 1.

104. Ob imminutas censuum usuras, tenuesque terrularum fructus, imminuti etiam Canonicatuum duorum fundationis Marii Savalli reditus; vixque ex decenni calculo annua attingunt scut. 52. 32. Omnibus vero detractis Missarum, anniversarii, et Cameralium contributionum oneribus in scut. 14. 68. vix supersunt 10. 64. seu scut. 5. 32. pro quolibet. Supplicant idcirco reductionem onerum, et eam assequuti sunt juxta votum Episcopi (178): *Feretrana Reductionis Onerum* 16. *Maii* 1795.

105. Canonici Praebendarii Ecclesiae Cathedralis quotidiano servitio sunt adstricti, necnon plurimis Missis gravati, perspecta eorum praebendarum tenuitate poscunt Missarum reductionem ex fundatione; et accipiunt responsum a S. C., quoad Praebendas Canonicales, quarum annuus reditus, deductis oneribus, excedit scut. 20. negative; in reliquis affirmative juxta modum (179): *Comaclen. Reductionis Missarum* 13. *Junii* 1795.

§. VII.

Canonici quoad Praecedentiam, et Stallum in Choro.

1. Valida Erectione Canonicatuum a S. C. declarata, Canonicos ab Episcopo institutos habere stallum in choro, et aliis Canonicis post eorum institutionem provisis praecedere, atque honoribus, ac praeeminentiis omnibus frui debere, quibus Canonici antiquiores potiuntur, definitum est: *Senogallien.* 25. *Febr.* 1617.

2. Si erectio quorumdam sex Canonicatuum fuerit per Archiepiscopum valide facta, Canonicos hujusmodi institutos stallum in choro habere, et aliis Canonicis post eorum institutionem provisis praecedere, atque honoribus, et praeeminentiis omnibus

(177) Quod in Sacra Visitatione emanavit, ut in posterum ex numero Missarum 15 pro anima testatoris tot minuerentur, quot in hebdomada applicari deberent pro benefactoribus. *Ead. Caus.* 22 *Novem* 1794 §. 1.

(178) *Vide* not. 130 tom. 1. pag. 96.

(179) „ Nempe reductionem ita faciendam „ esse, ut pro quolibet Canonico libera remaneant scut. 20." *Ead. Caus.* 13 *Junii* 1795.

potiri, quibus antiquiores Canonici fruuntur, debere decretum est: *Rheginen.* 19. *Decem.* 1648.

3. Quoad conditionem, qua Canonicis noviter erectis in Ecclesia Cathedrali etiam vivente fundatore Mario Savaglia locus in choro assignatur, et in praecedentiis aetatis praerogativa servatur, interrogata S. C. censuit illam esse adprobandam: *Feretrana Canonicatuum* 9. *Febr.* 1664 *dub.* 1.

4. Canonici Ecclesiae Cathedralis in supplicationibus secundum aetatis praerogativam incedere debent, non autem consuetudo praetensa secundum sessionem in stallis incedendi est servanda: *Cathacen. Constitutionum Capitularium* 19. *Maii* 1703. *dub.* 3.

5. Plures olim inter Archidiaconum, et Canonicum Poenitentiarium Cathedralis Ecclesiae exortae fuere controversiae, itaut S. C. oraculum audire opus fuerit. Inter cetera ergo definivit, quod circa locum, quem Dignitates sive Canonici, sive Presbyteri, munus celebrantis tam in matutino, quam in ceteris horis Canonicis explentes, in choro occupare debeant, servaretur Caeremoniale (180), apposita tamen tabella *Chorus: Tarentina Praeeminentiarum* 1. *Aug.* 1750 *dub.* 6.

6. Et Canonici sedentes ex parte Archidiaconi possunt ingredi, et egredi ex suis respective stallis, transeundo ante Archidiaconi stallum, quatenus ex ea parte proximior pateat egressus, et ingressus ad easdem stationes: *Ibid. dub.* 9.

7. Canonicis Ecclesiae Cathedralis duobus ex Rectoribus Hospitalis pauperum infirmorum urbis Vasionis praecedentia competit tam in Congregationibus, quam in aliis dicti Nosocomii functionibus; ut puta in subscriptione Resolutionum, et Mandatorum administrationem bonorum respicientium, respectu Rectorum Laicorum, et praesertim Exconsulum, privatum illud esse et laicale, atque omnino exemptum affirmantium: *Vasionen.* 19. *Junii* 1751.

(180) Vide not. 28.

8. In Lateranensi Basilica viget consuetudo inter Canonicos diversi ordinis permutandi stallum, et exercitium. Canonicus Marius Guarnaccius permutavit stallum, et exercitium Presbyterale cum stallo, et exercitio Diaconali, quod Canonicus Vincentinius habebat, adjecta lege, donec et quousque alterum ex quinque stallis diaconalibus vacuum remaneret. Soluta commutatione ob Vincentini mortem stallum sui Canonicatus Presbyteralis repetere voluit. At contradictores quatuor Canonici, qui licet posteriores in Canonicatu, anteriores tamen in ordine Presbyterali sunt, sese praebuerunt. Hinc S. C. praefato Guarnaccio stallum, et praeeminentiam eidem stallo adnexam, qua ante permutationem exercitii sui Canonicatus ordinis Presbyteralis cum Diaconali gaudebat, competere definivit: *Romana Praecedentiae* 23. *Novem.* 1754.

9. Francisco Spiridione Nesula, qui alterum in Ecclesia Cathedrali Canonicatum est assequutus, retentionem stalli suae aetatis praerogativae ratione postulanti, assensum est Capitulum, cum Beneplaciti Apostolici reservatione, S. C. autem indultum hoc antiquum retinendi stallum concessit: *Sutrina Stalli* 28. *Julii* 1770.

10. Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Michaelis Archangeli oppidi S. Angeli praecedere debent Parochis, aliisque Presbyteris in supplicationibus, ac omnibus functionibus etiam Synodalibus; etiamsi Ecclesia S. Michaelis priusquam in Collegiatam erigeretur, locum aliis Ecclesiis cedere consue-

verit, et licet in Bulla erectionis addita fuerit clausula sine alterius praejudicio: *Pisauren.* 25. *Januar.* 1772 *dub.* 6.

11. Quum Canonicus Cathedralis Ecclesiae Vincentius Calvo in sacrorum ordinum ascensione repulsam ab Episcopo passus esset, nunc quaerit stalli redintegrationem, quod ex proprio defectu ordines sacros non acceperit, et quod praeeminentia a tempore receptionis, et captae possessionis, a qua non decidit, sit desumenda. S. C. vero nihil definiens, scribi Episcopo juxta mentem mandavit: *Tirasonen. Ordinum* 26. *Januar.* 1782 *dub.* 4.

12. In Basilica S. Mariae Transtyberim ex duodecim Canonicis, qui ex praesbyterali sunt ordine, praecedere consueverunt Diaconis, qui ex diaconali subdiaconis; reliqui unius, ejusdemque classis antiquiores, in quocumque constituti essent, sive sacerdotali, sive clericali ordine. Hodie vero Canonici Sacerdotes implorant a S. C., ut antiquioribus clericis, vel in sacris etiam constitutis praecedant, S. C. rescripsit esse locum praecedentiae juxta votum Card. Titularis (181): *Romana Praecedentiae* 27. *Novem.* 1790.

13. Praeeminentiae stalli, turni, et aetatis praerogativae denegatur Josepho Albertini Cathedralis Ecclesiae Canonico, qui ad quintam Canonicalem sedem vicennio evectus, pinguioris quidem reditus, sed novissimum Canonicatum in ea obtinuit: *Callien. Praeeminentiae* 18. *Aug.* 1792.

§. VIII.

Canonici quoad ad Residentiam, et Absentiam.

1. Censuit S. C. si hic Canonicus Coccus non resideat in suo Canonicatu Ecclesiae Collegiatae Montis Silicis agi abs te debere in eum ex praescripto Decreto Concilii *Sess.* 24. *cap.* 12. (182), dummodo non resideat actu ipso in Parochiali Vicentina, etiam quod ab ea abesset permissu Episcopi Vicentini: *Patavina* 30. *Sept.* 1574.

2. Quum propositum fuisset; che avendo il Vescovo di Vercelli cominciato a procedere in assenza contro alcuni Canonici, che non hanno fatto la residenza delli nove mesi secondo la forma del Concilio di Trento *Sess.* 24. *cap.* 12. (183) si fa dubbio, se sotto quelle parole *cujuslibet Consuetudinis*, non si comprenda la consuetudine immemorabile, che detti Canonici hanno di non residere più di sei mesi. Respondit S. C., comprehendi etiam consuetudinem immemorabilem in Ecclesiis Cathedralibus, et Collegiatis Insignibus: *Vercellen. anni circiter* 1577 *dub.* 1.

3. Et quaesitum, quum esset; che non si possa venire all'esecuzione della pena, che si contiene in esso Concilio, se prima non si intima l'osservanza di quel Decreto particolare a loro, e al Capitolo; censuit S. C. non esse opus hac denunciatione: *Ibid. dub.* 2.

4. Deinde quaeritur, come s'intenda secondo i termini del Concilio la residenza da farsi nelle Collegiate rurali, e non insigni; rescribitur *cap.* 12. *Sess.* 24. *vers. Praeterea obtinenti-*

(181) Qui censet in choro, aliisque muniis capitulariter obeundis, unicuique Canonicorum classi suam servandam esse praerogativam, ut qui Canonicatus habent presbyterales omnibus praeant cum Diaconis, tum Subdiaconis. Qui vero sunt in classe diaconali, praecedant subdiaconos, ut cumque extet inter diaconos, qui sacerdotali dignitate sit insignitus, aut inter subdiaconos, qui diaconatu polleat, vel sacerdotio: *Ead. Caus.* 27. *Nov.* 1790. § 2.

(182) *Vide num.* 65.

(183) *Vide num.* 66.

bus (184) non intelligi de omnibus Collegiatis etiam non insignibus, nisi tamen istae non insignes Collegiatae essent rurales, aut inquibus nunquam antea ultra hominum memoriam solitum esset residere, aut quae adeo tenuis reditus essent, aut Canonici aliunde non habentes, unde vivant, aliter non possent: *Ibid. dub.* 3.

5. Decreverat S.C. Episcopum posse compellere tam Canonicos Ecclesiae Collegiatae S. Mariae Bergolis, etiam illum, qui in Cathedrali obtinet alium Canonicatum, ut in dicta Collegiata resideant; modo permanens in decretis, respondit, teneri de jure residere, etiam quod resideat in Cathedrali: *Alexandrina anni* 1581 *dub.* 1.

6. Necnon, rescripsit, posse id muneris per alium persolvi, et ideo curandum ab Episcopo, ne Ecclesia debitis officiis fraudetur *juxta cap.* 5. *Sess.* 7. (185): *Ibid. dub.* 2.

7. Censuit non posse Capitulum absque licentia Episcopi negotiorum Capitularium praetextu cuiquam ex Capitularibus, aut aliis addictis servitio chori impertiri facultatem ab Ecclesia abscedendi ultra tempus a Concilio permissum. Sic vero abscedentes non solum distributiones quotidianas non lucrifacere, sed etiam fructibus, nisi resideant, esse privandos ad ejusdem Concilii praescriptum *cap.* 12. *Sess.* 24. (186): *Andrien.* 14. *Martii* 1620 *dub.* 2.

8. Statuit S. C. Decretum Episcopi non continere prohibitionem discessus Canonicorum tempore illis permisso a S. C., et propterea nihil esse rescribendum: *Callien.* 29. *Julii* 1628 *dub.* 3.

9. Canonicos legitime non impeditos tempore Quadragesimae quotidianis concionibus interesse debere, et ideo Episcopum decretum edere posse, ut Canonicis nequaquam liceat praedicto tempore ab Ecclesia abesse, nisi de ipsius vel ejus Vicarii licentia deciditur: *Nicien.* 18. *Novem.* 1628 *dub.* 7.

10. Consuetudinem etiam immemorabilem tantum excusare Canonicos Cathedralium, vel Collegiatarum insignium a residentia, licet fructus omnes in distributionibus quotidianis consistant. Verum Episcopum uti posse opera duorum Canonicorum, eosque haberi pro praesentibus, et lucrari fructus suarum Praebendarum, etsi fructus omnes in distributionibus quotidianis consistant, duas ex tribus partibus percipere debere, dimissa tertia pro inservientibus; firmatum est: *Leyrien.* 7. *Sept.* 1630 *dub.* 6.

11. S. C. indulsit, ut Orator veris existentibus narratis a residentia suae Ecclesiae per duos menses pro arbitrio, et conscientia sui Ordinarii valeat abesse, et interim fructus omnes sui Canonicatus percipere, amissis distributionibus; sed si in solis distributionibus fructus constent, duas ex tribus partibus lucretur amissa tertia, quae inservientibus accrescat: *Sutrina* 28. *Januar.* 1668.

12. Canonicus habens Praebendam requirentem praesentiam in una Dioecesi, nequit in alia esse Visitator, vel Vicarius, ibique commorari: *Dubia Residentiae* 13. *Januar.* 1683 *dub.* 1.

13. Canonicus habens Praebendam requirentem praesentiam in ipso loco nequit in alio distante ejusdem Dioecesis esse Visitator, vel Vicarius, ibique commorari: *Ibid. dub.* 2.

14. Capitulum Ecclesiae Salisburgensis terminum trium hebdomadarum Canonico Paridi de Salm ejusdem

(184) *Vide num.* 66.

(185) In hoc decreto Capellaniae, et Canonicatus, et alia beneficia non curata etiam requirentia residentiam (si tamen alias sint incompatibilia) comprehenduntur, dum ait „et beneficia ipsa debitis obsequiis minime defraudentur."

(186) *Vide num.* 65.

Ecclesiae praefixit, ut vel produceret declarationem Summi Pontificis, qui, licet non expressisset se retinuisse alium Canonicatum Passaviensem, indultum abentiae, et residentiam faciendi pro servitio unius diei, uti asserit, intra annum in Ecclesia Olomucensi, ubi habet etiam Canonicatum, concessisset; vel ille fecisset residentiam primi anni; et elapso termino idem Capitulum decretum pronunciavit super privatione ejusdem Canonicatus. Reclamavit Canonicus Paridis pro nullitate Decreti ob pendentiam causae in S. C.; et haec re discussa stetit pro nullitate resolutionis Capitularis, quodque causa proponi deberet super meritis etiam ad effectum redintegrationis *sub die* 23. *Novem.* 1697. Modo rediit quaestio super bono jure, et de eodem in favore Capituli, non autem Canonici de Salm decidit: *Olomucen. Residentiae* 16. *Januar.* 1700.

15. Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Euphemiae Loci Insulae residere in Plebe Insulae tenentur: *Comen. Servitii Chori* 3. *Decem.* 1712 *dub.* 12. Inde confirmatum, et additum fuit tempore tamen servitii: 1. *April.* 1713.

16. Sacerdos Andreas Caputo collationem a Summo Pontifice Clem. XI. Praebendae Canonicalis Ecclesiae Cathedralis obtinuit cum consueta clausula, quod intra duos menses ad residendum teneatur. Sed civitas Caputaquensis diruta penitus jacet, nec Canonici residentiam facere valent, quum tantum Capellanus servitium Cathedrali praestet; ideo quaesitum fuit: an ille teneatur residere? et S. C. respondit nequaquam, et quoad certos dies officiaturae servetur solitum: *Caputaquen. Residentiae* 23. *Junii* 1714.

17. Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Mariae Novae oppidi Lù nominati per familiam de Belliardis post Decretum S. C. emanatum anno 1699 (187), et per eamdem familiam imposterum nominandi non habent onus formalis residentiae personalis praecisae. Nam praefatum Decretum non injungit residentiam praecisam, sed causativam, quia assensus tunc praestitus a Belliardis tanquam patronis in ventre expressam habuit praeservativam, quod ex eo non intelligeretur impositum ullum onus residentiae personalis. Post dictum Decretum, Canonici, qui noluerunt inservire per se ipsos per alios continuarunt, et Canonicus Jacobus Franciscus Belliardus institutionem ab Episcopo cum verbis exclusivis obligationis residentiae personalis reportavit: *Casalen. Residentiae* 18. *Martii* 1719.

18. Canonici Ecclesiae Cathedralis non possunt ab eorum Dioecesi abesse absque Episcopi venia sub poena ducatorum quinque tantum in casu contraventionis, et in subsidium suspensionis: *Acerrarum* 23. *Aug.* 1727 *dub.* 3.

19. Jo. Franciscus Stouppi Magister in Theologia, necnon Rector Lovaniensis Academiae assequutus est in Leodiensi Ecclesia Canonicatum, qui onere Scripturae Sacrae lectionis, ac continuae personalis residentiae gravatur. Verum vix prima residentia praestita, Lovanium rediit, et nullam amplius in Ecclesia Leodiensi residentiam perexit. Quoniam multi alii Canonici eamdem quoque residentiam negligebant, Capitulum ad Canonicos ad servitium revocandos a Clemente XII. Pont. Max. impetravit Constitutionem, in qua redintegratis Ecclesiae statutis, declaratum fuit, ut Ca-

(187) Praepositus Ecclesiae anno 1699 cessit in favorem Mensae Capitularis ducatos decem auri de Camera, et S. C. accedente assensu eorum de Belliardis tanquam Patronorum, approbavit cessionem, injuncta Canonicis obligatione residendi, et Ecclesiae inserviendi per se ipsos. Eod. Cons. 4. Martii 1719. §. 2.

nonici sex mensium spatio ad personalem residentiam tenerentur in dicta Ecclesia se conferre, ibique sub poena privationis tituli ipso jure incurrenda, munia eorum Praebendis adnexa explere; ob id praefatus Canonicus praetendebat se hac Constitutione non comprehendi; sed resolutum a S. C. fuit, Canonicum Stouppium etiam hac novissima spectata Constitutione in Leodiensi Ecclesia residere, ibique onera sibi incumbentia per se ipsum adimplere teneri: *Leodien. Residentiae* 11. *Sept.* 1734.

20. In Metropolitana Ecclesia consuetudo viget non admittendi quemquam ad massae communicationem, nisi prius per quatuordecim annos gratis inservierit. Canonicus Vincentius Duni quatuordecim explevit annos, sed quinquennium ordinarii licentia transegit tum Romae, tum Neapoli studiorum causa. Hic consuetudinem hanc tentavit improbare, sed hoc non successit; quaerit modo, num ei prodesse debeat quinquennium, quo operam et Romae, et Neapoli studiis dedit, computandum quidem esse quinquennium S. C. edixit, dummodo juxta consuetudinem lauream doctoralem reportaret: *Matheranen. Participationis* 24. *Sept.* 1735 *dub.* 2. Gravatum se sentiens Duni, novam impetravit audientiam, et obtinuit demi conditionem reportandi lauream doctoralem: 14. *Decem.* 1737.

21. Franciscus Carneiro de Figuesta Tribunalis S. Officii Minister, Doctoralem Canonicatum Cathedralis Ecclesiae consecutus est, emisso de residendo juramento quovis sui muneris non obstante privilegio. Rector vero Universitatis Conimbricensis factus, tamen petiit absentandi, et quotidianas distributiones percipiendi indultum, et obtinuit. Rursum et adeptus est ad alterum triennium prorogationem. Ac deinde tenuit a Clemente XII. Pont. Max. Breve, quo, praefato durante Rectoratu quoscumque fructus, et distributiones percipere posset. Alterum etiam Breve reportavit, ut ab amara quoque residentia dispensaretur. At quum si per mensem absque Ordinarii licentia quis abfuerit, a praebenda privari, statutum ibi vigeret, tertium postulavit Breve, ut praevia praefatorum Brevium exequutione, Constitutionibus Summorum Pontificum statum illum adprobantibus derogaretur, et omnimodam Brevis exequutionem est per S. C. assequutus. Quum autem utrumque Breve de subreptione a Capitulo redargueretur, postulatum fuit, num esset decisis hisce adhaerendum? et in decisis standum esse rescriptum fuit: *Ulissiponen. Orientalis Canonicatus, et Praebendae Doctoralis* 22. *Sept.* 1736.

22. Episcopus decreto edito 3. Januar. 1736 sub poena ducatorum sex pro qualibet vice Canonicis Ecclesiae Cathedralis sub quolibet praetextu a civitate absque sua licentia in scriptis abesse prohibuit. In dubium fuit revocatum illud Decretum, et sustineri pro discessu animo pernoctandi extra Dioecesim, moderata tamen poena in ducatis duobus S. C. decrevit: *Castrimaris Servitii Chori* 4. *Maii* 1737 *dub.* 1.

23. Ac praedicti Canonici saltem gaudentes vacatione, ejus tempore durante, possunt impune discedere juxta Decretum *in Jadren.* 9. *Maii* 1626 (188), et ad D. Secretarium juxta mentem: *Ibid. dub.* 2.

24. Irrepsit abusus in Cathedrali Ecclesia civitatis Pentinae, ut tres ex duodecim Canonicis residentiam suae Ecclesiae deserentes moram trahant in Castro Hyllaris quinque milliaris a dicta urbe dissito, ibique veluti Paro-

(188) *Vide verb. Canonici §. XI. num. 8.*

chi actuales animarum curam Capitulo adnexam in Parochiali Ecclesia B.M.V. Assumptionis Grancia, seu membro dicti Capituli per vices exerceant. De hoc populus civitatis S. C. exoravit, et haec illos esse revocandos ad residentiam in dicta Cathedrali sancivit: *Valven. Residentiae* 25. *Januar.* 1738 *dub.* 1. *confirmat.* 20. *Decem. ejusd. anni.*

25. Bernardus Broremdorffer praeter Canonicatum reditus annui scutorum 48 Collegiatae Ecclesiae Morstadi obtentum, alterum Collegiatae S. Leonardi Francofurti est consecutus praestito juramento super reali, et non ficta residentia juxta statuta Capituli. A civitate tamen discessit, et rediit ad munus exercendum Consiliarii Aulici Comitissae Palatinae Hassiae Rheinfeis; Capitulum detentis fructibus coepit urgere, ut ad residentiam reverteretur, at illo reclamante, Curia Moguntina non teneri ob deficientem congruam, nisi ad Generalia Capitula, ac reliqua expleri posse per substitutum sancivit: S. C. autem dictum Canonicum ad formam statutorum teneri declaravit: *Moguntina Residentiae* 15. *April.* 1741 *dub.* 1.

26. Canonici Parochialis Ecclesiae oppidi Nerulae, qui adjuvant Archipresbyterum in cura animarum, quoad tempus junctis interpolatis absentiae vicibus, quo liceat quolibet anno abesse a residentia, S. C. requisita respondit servandam esse dispositionem Concilii Tridentini (189) de Parochis: *Sabinen. Jurium Parochialium* 10. *Martii* 1742 *dub.* 3.

27. Et arbitrio Card. Episcopi remittitur de substitutis tempore absentiae relinquendis: *Ibid. dub.* 4.

28. Canonicus Godefridus Stapff Ecclesiae Collegiatae S. Margaritae Waldkirchii tenetur ad personalem residentiam, nec valet alium substituere, etiamsi causa litis, quae propriam tantum personam, non Ecclesiae interesse respicit, absit: *Constantien.* 20. *Maii* 1747 *dub.* 1. *confirmat.* 15. *Julii ejusd. anni.*

29. Quatuor Canonici Ecclesiae Cathedralis, qui nullam habent praebendam, ac emolumenta, nec Ecclesiae servitium, absentes ab ipsa civitate tenentur ad residentiam, dato onere Episcopo illos absentes cogendi praefixo termino duorum mensium sub poena privationis, et certiorem facendi S. C. de exequutione: *Umbraticen. Residentiae* 14. *Sept.* 1748.

30. Episcopus monuit Canonicum Angelum Mariam Vendetti, qui Archipresbyteratum Parochialis habuerat in oppido Pereto, ad residendum in oppido Carseolis; eo quia probari posset Collegiatam olim fuisse Ecclesiam Parochialem S. Victoriae, et, ex consuetudine testificationibus comprobata, Canonicos ad residentiam teneri scateret; qua de causa Canonicus quaerit, num ipse teneatur residere, et in eadem Collegiata una cum Archipresbytero, seu Rectore, aliisque Canonicis curam animarum insimul administrantibus, Parochialia munera exercere, ac divinis officiis assistere? S. C. respondit, ut coadjuvarentur probationes: *Marsicen. Residentiae* 18. *Sept.* 1751. Rediit definienda causa, et non teneri decisum fuit: 22. *Januar.* 1752 *confirmat.* 15. *April. ejusd. anni.*

31. Canonicus Ecclesiae Cathedralis Guillelmus Scotti alia non habebat onera nisi residentiae, et Sacrorum alternis vicibus ab omnibus pro Benefactoribus agendorum. At idem Canonicus veteribus in Archivo pulverulentis excussis membranis agnovit Canonicatum suum e tribus Sacerdotalibus praebendis diversis missarum, et officiorum gravatis oneribus

(189) *Vide not.* 91. *pag.* 76.

esse compositum; et dubitavit, num residentiae, et Sacrorum invicem oneri tantum implendo, suae satis conscientiae consuleret. Quaesivit hinc quaenam onera subeunda ab ipso forent? sed solitum servandum S. C. putavit: *Tarvisina* 2. *Decem.* 1752.

32. Serenissimus Dux, et Elector Bavariae facultate suffultus, qua magnus Ordinis Equestris S. Georgii Martyris Magister, praesentavit ad vacantem Canonicalem Praebendam Ecclesiae Collegiatae SS. Martini, et Castuli Landishuti, vigore jurispatronatus, Baronem Aloysium Bonaventuram de Preysing jam Canonicum Capitularem Ecclesiae Cathedralis Ratisbonensis, et Parochum in Holzhalsen, ac primum dicti Ordinis Equestris Decanum, qui possessionem Canonicatus nactus est per procuratorem, sed nunquam residere incepit. Idcirco apud S. C. fuit disputatum, an ipse teneretur ad residentiam in Ecclesia Collegiata, vel obstaret Breve Benedicti XIV. Pont. Max., quo ipse Canonicus Decanos ad interveniendum Divinis Officiis in Ecclesia Ordinis cum facultate retinendi praebendam in aliqua Collegiata obligare, ideoque tacitam involvere dispensationem asserit. De hac S. C. prius censuit coadjuvandas probationes super qualitate servitii utriusque Ecclesiae: *Frisingen. Residentiae* 14. *Febr.* 1761 *dub.* 1. Postea teneri ad residentiam in dicta Collegiata SS. Martini, et Castuli, nec obstare Breve Bened. XIV. Pont. Max. statutum fuit: 3. *Julii* 1762.

33. Comes de Hoens' roeck Canonicus, et Scholasticus Collegiatae Ecclesiae B. M. V. Aquisgrani in Canonicum a Latere assumptus ab Episcopo Leodiensi, et in ejus servitio existens haberi pro praesente in choro, ac residentia debet: *Leodien.* 28. *Sept.* 1765.

34. Canonicus Franciscus Angeluccius Theologus Cathedralis Ecclesiae exercere cupiens munus Vicarii Generalis a S. C. petiit indultum vacandi a residentia, quod etsi negatum fuerit, tamen residentiam deseruit, et munus praedictum in Aesina Dioecesi exercuit. Inde reiteratis precibus denuo repulsam passus est. Adiit S. C. Rituum, et per eam preces exhibuit Clementi XIII. Pont. Max. exponens ipsum a dicta S. C. delegatum fuisse in Judicem processus Causae ven. Servi Dei Fratris Angeli Antonii Sandreani, et postulata obtinuit. Sed urgente Capitulo S. C. eumdem ad residentiam, ac interventum teneri decrevit: *Macerat.* 14. *Martii* 1778 *dub.* 3. *confirmat.* 18. *Julii ejusd. anni.*

35. Quum Episcopus Scepusiensis solicitus esset restituendi disciplinam chori suae Ecclesiae Cathedralis, nonnulla condidit statuta super methodo chori inserviendi, et missam conventualem, et praeceteris residentiam statuit conciliarem, cujus causas absentiae cognoscere Episcopus debeat, quia Canonici pingues reditus, et aedes canonicales prope Cathedralem habent. At dicti Canonici statuta impugnantes exhibent contrariam veterem consuetudinem, rigidum exponunt Scepusii aerem, gravesque loci difficultates, et petunt a S. C. declarari, an ad residentiam teneantur? et affirmativum responsum acceperunt: *Scepusien. Servitii Chori* 30. *Julii* 1796 *dub.* 3.

§. IX.

Canonici quoad Sacr. Ordines (190).

1. Decidit S. C. Episcopum prudenti zelo exequutioni demandare de-

(190) Episcopus Gandavensis exposuit S. C. Concilii, quod nonnulli Ecclesiae suae ad Sacros Ordines non promoti, ex quodam asserto dictae Ecclesiae statuto, quod Canonici Sacrorum imperiti possint divina officia obire per alios Canonicos, ejusdem Ecclesiae peritos, a se substituen-

bere decretum Sacr. Concilii *cap.* 12. *vers. in omnibus vero Ecclesiis Sess.* 24. *de reform.* (191): *Bellunen.* 27. *April.* 1630 *dub.* 7.

2. In Ecclesia Collegiata S. Mariae de Platea nullafacta designatione Ordinum invaluit consuetudo, qua duae Dignitates sint Presbyterales, ceterique Canonici indistincte per vices exercere debeant, modo Presbyteratus, modo Diaconatus, modo munus Subdiaconatus. Inde quaesitum est, an sit confirmandum statutum? negativum prodiit responsum: *Casalen. Confirmationis Statuti* 28. *Januar.* 1690 *dub.* 1.

3. Quum quidam Subdiaconus postularet, ut injungeretur Episcopo collatio Ordinum, quia ratione Canonicatus erat coactus; S. C. primo rescripsit 23. *Martii* ad mentem, idest, ut prorogetur tempus ad recipiendos ordines, et interim doceat de emendatione. Et deinde non obstante defectu literarum testimonialium Decani Capituli, rem arbitrio Ordinarii commendavit: *Leodien.* 27. *Julii* 1697.

4. Quum in Ecclesia Grossetana usque adhuc facta non fuit distributio Sacrorum Ordinum ad formam Concilii Tridentini S. C. Episcopo praecepit, ut intra duos menses deveniat ad distributionem SS. Ordinum in Cathedrali ad formam S. Concilii *cap.* 12. *Sess.* 24. *de reform.* (192), et doceat S. C. de exequutione: *Grossetana Canonicatuum* 31. *Maii* 1704.

5. Episcopo juxta dispositionem Concilii Tridentini (193) distribuere, et adnectere volenti Ordines Presbyteratus, Diaconatus, et Subdiaconatus suae Cathedralis Canonicatibus obstiterunt Canonici, eo quod Subdiaconi ad superiores stationes vacantes juxta antiquitatem ascendere poterant. Quinque enim postea superadditi fuerunt Canonicatus de jurepatronatus; qui ex fundatione adnexos Ordines Diaconatus, et Subdiaconatus tantum habent, et Episcopus eos ordine praesbyterali gravare putat; re idcirco ad S. C. delata. Haec praefatae ordinum distributioni ad formam Concilii (194) esse locum resolvit: *Theanen. Distributionis Ordinum* 7. *Febr.* 1711 *dub.* 1.

6. Necnon comprehendi praefatos quinque Canonicos de jurepatronatus, quorum Canonicatus fuerunt post Sac. Concilium erecti, prout fuit ab Episcopo provisum, declaravit: *Ibid. dub.* 2.

7. Canonici tam integrae, quam dimidiae, ac quartae praebendae Ecclesiae Cathedralis, qui fuerunt jamdiu provisi de Canonicatibus, tenentur statim Ordines Sacros eorum praebendis Canonicalibus convenientes assumere: *Ulissiponen. Orientalis* 5. *Decem.* 1722 *dub.* 8.

8. Et causa eorum morae in assumendis praedictis Ordinibus est eis in posterum subtrahenda sola medietas distributionum quotidianarum; et an ulterius sint privandi eorum Canonicatibus? praefigatur terminus (respondit S. C.) quatuor mensium ad susci-

dos, praetendebant se ad Sacros Ordines suscipiendos cogi nullatenus posse, hinc declarari cupiebat: I. An allegatum statutum, quod Canonici deservire possint per alios Canonicos Sacerdotes substitutos pro Canonicis non habentibus Ordines Sacros suffragetur, et exequi debeat non obstante Decreto Sac. Concilii Tridentini? II. An imperitia debeat eosdem Canonicos perpetuo, vel ad tempus excusare? III. An eisdem Canonicis suffragetur, quod dicta Ecclesia ante erectionem Sedis Episcopalis esset regularis a jurisdictione Ordinarii exempta? An Episcopus post factas monitiones contra Canonicos praedictos parere recusantes valeat procedere ad privationem Canonicatuum? S. C. die 20. Julii 1641 respondit ad I. Hujusmodi statutum non suffragari. Ad II. Imperitiam non excusare. Ad III. Non suffragare. Ad IV. Episcopum procedere debere, servata tamen forma Concil. Trid. Haec decreta confirmata fuerunt ab Urbano VIII. Const. *Alios* 30. Novem. 1642. Bull. Rom. tom. 6. part. 2. pag. 348.

(191) *Vide* not. 40. pag. 35.
(192) *Vide* not. 40. pag. 35.
(193) *Vide* not. 40. pag. 35.
(194) *Vide* not. 40. pag. 35.

piendos Ordines Sacros, quo elapso, Ordinarius auctoritate etiam S. C. procedat ad privationem: *Ibid. dub.* 9.

9. Moderni Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Mauritii prope civitatem Hildesiae erectae, aliique pro tempore Canonicatus obtinentes, quibus ordo Presbyteralis adnexus est, infra annum ad hujusmodi Presbyteratus ordinem se promoveri facere quamprimum arbitrio ordinarii tenentur: *Hildesimen.* 16. *Decem.* 1730 *dub.* 1.

10. Canonici antiquiores pro tempore Collegiatae Ecclesiae S. Jacobi Tolentini, quibus incumbit coadjuvare Priorem in cura animarum, in Ordinibus Sacris non constituti, illos assumere tenentur: *Tolentina Servitii Chori, et Missae Conventualis* 26. *Maii* 1739 *dub.* 8.

11. Canonicatus Ecclesiae Cathedralis in Visitatione Episcopus Presbyterales declaravit. Canonici id egretulerunt, et in S. C. dubium disputarunt; an Canonicatus Ecclesiae praedictae declarandi sint Sacerdotales; ita ut Canonici non promoti, se promoveri ad formam Concilii (195) teneantur? et responsum nullum exiit, S. C. protelavit definitionem, ut D. Secretarius compulsari acta mandet: *Gravinen.* 6. *Maii* 1747.

12. Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Michaelis Archangeli in Foro Piscario sitae, qui neque ex lege fundationis, seu erectionis, neque ex usu, et consuetudine ad Sacerdotium suscipiendum tenentur, non sunt cogendi ad ordinem diaconatus, et Presbyteratus quibuscumque statutis, et reformationibus ejusdem Ecclesiae non obstantibus: *Romana Sacrorum Ordinum* 12. *Julii* 1755 *confirmat.* 23. *Aug. ejusd. anni.*

13. Canonici Praebendati Ecclesiae S. Salvatoris in Cathedralem erectae tenentur Sacros Ordines assumere juxta Decretum ab Episcopo promulgatum die 6. Decem. 1749, cui Decreto Canonici non paruerunt: *Oriolen.* 7. *Febr.* 1756 *dub.* 1. *confirmat.* 28. *Aug. ejusd. anni.*

14. Nicolaus Corazza, qui Canonicatum Ecclesiae Cathedralis cum dispensatione Apostolica super aetate assequutus est, dummodo, quum ad legitimam aetatem pervenerit, ad Sacros Ordines ascendat, ad illos suscipiendos non cogitur; cum sit Subdiaconus; statim ac legitimam aetatem attingit, Diaconatum, et Presbyteratum proximis futuris temporibus suscipere debet, sed servatis, si velit, inter ipsos Ordines interstitiis: *Anagnina* 17. *Sept.* 1768 *dub.* 1.

15. Canonicus Vincentius Calvo Ecclesiae Cathedralis in minoribus initiatus, et causa sui Canonicatus Presbyteralis coactus ad Sacerdotium suscipiendum; pertinaciter contendebat Episcopo refragante, non decem tantum dierum spiritualibus exercitiis vacaturum pro tribus ordinibus extra tempora suscipiendis, sed dierum triginta. Idcirco a vicinioribus ordinum collationem, vel a Metropolitano petivit. At S. C. ut supplicet Episcopo, et ad mentem respondit (196): *Tirasonen. Ordinum* 8. *Aug.* 1778 *dub.* 1.

16. Insuper Decretum Episcopi diei 6. Junii 1774, quo Vincentio Calvo praedicto Ecclesiae Cathedralis Canonico ascensum ad Sacros Ordines interdixerat, validum esse S. C. decidit;

(195) *Vide not.* 40. *pag.* 35.

(196) Mens fuit, ut scriberetur Episcopo, ut Canonicum supplicem reciperet, eumque moneret, ut se contineret in officio, atque debitum Episcopo praestaret obsequium, necnon resipiscentis animi daret argumenta, et in posterum caveret ab iis, quae in eo juste displicuerunt Episcopo, quaeque Episcopus jure reprehenderat, atque damnaverat: quibus omnibus a Canonico adimpletis, Episcopus, quatenus idem Canonicus interim Sacris Ordinibus non indignum se redderet, eos praeviis exercitiis spiritualibus eidem conferret. *Eod. Cons.* 16. *Junii* 1781 §. 1.

licet ratione Canonicatus coactus sit ad Sacros Ordines suscipiendos: *Ead.* 26. *Januar.* 1782 *dub.* 1. Deinde esse locum ordinationi arbitrio, et Episcopi conscientiae dixit: *Ibid. dub.* 2.

§. X.

Canonici quoad Servitium Chori.

1. Episcopus invenit in sua Ecclesia abusum, ut decem Presbyteri eligerentur, ut interveniant matutinis, et Canonici non teneri, et posse excusari putantur. S. C. non excusari Canonicos, si nullam aliam causam allegant praeter hanc, declaravit: *Regien. anni* 1573 *dub.* 3.

2. Non licere putavit S. C. Praebendatis vigore cujuscumque consuetudinis etiam immemorabilis ab eorum Ecclesiis ultra tres menses abesse: *Calaguritana anni* 1581.

3. Resolutum fuit a S. C. Canonicos Basilicae Vaticanae urbis alta voce concinere debere etiam Psalmos, et Responsoria, non obstante contraria consuetudine, etiam post Concilium Tridentinum servata: *Urbis* 15. *Novem.* 1592.

4. Ad constituendum servitium novem mensium non esse colligendas punctaturas, quasi ii, qui novem partes punctaturarum ex duodecim, quae ex servitio totius anni conflantur, deserviendo tulerint, servitio novem mensium debito satisfecerint; sed ipsos dies residentiam, et servitii, sive continui fuerint, sive interpolati, numerandos esse, ut compleant numerum dictorum novem mensium: *Aquilana* 17. *Junii* 1594.

5. Censuit S. C. modum inserviendi per hebdomadam non esse sublatum a Concilio Tridentino, dum tamen novem mensibus integris Ecclesiae inserviatur juxta *cap.* 12. *Sess.* 24. *de reform.* (197): *Cassanen. Junii* 1589.

6. Canonicos teneri omnino psallere, alioquin obligationi suae non satisfacere resolvitur: *Bononien.* 27. *Martii* 1602 *dub.* 4.

7. Existimavit S. C. hujusmodi statutum nullum plane, atque irritum esse, et barbae tonsuram in id tempus rejici debere, quo divina officia in Ecclesia non recitantur: *Burgen.* 27. *April.* 1624.

8. Nequaquam licere Canonicis Ecclesiae in divinis officiis substituere praedictos quatuor Canonicos singulis annis deputatos, sed tantum Episcopum permittere debere, ut iidem in functionibus tum Ecclesiae, tum chori sese invicem substituant, dum tamen ii substituantur, qui eodem tempore eidem servitio sint obstricti, atque Episcopo curae esse debere, ut Canonici hac substituendi facultate non abutantur: *Maurianen.* 14. *Febr.* 1625 *dub.* 2.

9. Censuit S. C. Canonicos teneri choristam canendo, et psallendo adjuvare: *Callien.* 19. *Julii* 1628 *dub.* 1.

10. Episcopum durante tenuitate redituum posse permittere, ut Canonici praestent Ecclesiae servitium non continuum pro suo arbitrio; ita tamen, ut ante declarationem dicti arbitrii prius de illo certiorem faciant, decidit S. C.: *Tinen.* 1. *Decem.* 1635.

11. Censuit S. C Canonicos Ecclesiae Cathedralis, qui habere ajunt facultatem vacandi a choro quatuor mensibus cum conditione, ut illo tempore vacationis teneantur ad musicam duplicatam, teneri adimplere conditionem praedictam, et tempore praefato minime lucrari distributiones quotidianas; Episcopum tamen permittere posse, ut Canonicus in sua hebdomada servitio

(197) In quo capite legitur „ non liceat vigore „ cujuslibet statuti, aut consuetudinis, ultra tres „ menses ab eisdem Ecclesiis quolibet anno „ abesse . . . "

Ecclesiae adscriptus possit substituere alium Canonicum, qui in ipsa hebdomada eidem servitio adscriptus non sit, et hoc casu distributiones quotidianas lucrari, ac si divinis personaliter interesset, ita tamen, ut hujusmodi facultate substituendi non abutatur, et Canonicus substituens sit praesens in civitate: *Aquilana* 12. *Decem*. 1643, 16. *Januar. ac* 2. *Decem*. 1644.

12. S. C. censuit audiendum Archiepiscopum super infirmitatibus Oratoris, et an expediat tempore hiemali chorum aptari in aliqua Capella ejusdem Ecclesiae, in qua commodius pro conservatione sanitatis divina officia celebrentur: *Florentina* 18. *Decem*. 1645.

13. Dubio exhibito, an Canonici Ecclesiae Cathedralis, qui ab antiquo tempore imo immemorabili inserviunt per substitutum cogi possint ad inserviendum per se ipsos in eorum hebdomadis? respondit S. C. cogi posse ad inserviendum per se ipsos in eorum hebdomadis, non obstante consuetudine etiam immemorabili: *Andrien*. 8. *Maii* 1649 *dub*. 2.

14. Eosdem Canonicos ex legitimo impedimento debilitatis vocis excusari alta voce psallere, sed nihilominus teneri personaliter divinis interesse firmatur: *Ibid. dub*. 8.

15. Declaravit S. C. non inservientes Ecclesiae, nec divinis intervenientes praeter amissionem distributionum quotidianarum posse ab Archiepiscopo per multas pecuniarias, atque aliis juris remediis compelli: *Jadren*. 17. *Sept*. 1650.

16. Archiepiscopo Urbinatensi interroganti, an stante consuetudine, quod Canonici punctentur, nisi assistant concionibus tempore quadragesimali, expediat eosdem punctare, si non assistant concionibus tempore Adventus intra annum? S. C. respondit esse hortandos, non cogendos: *Urbinaten. Visitat. SS. Liminum* 10. *Martii* 1663 *dub*. 5.

17. Episcopus proponit, ut declaretur, quum sint negligentes Canonici in punctandis absentibus, an is possit eorumdem, qui puncta notant, sumptibus aliquem praeficere, qui hoc munus exerceat? respondit S.C., Episcopum posse a punctatore juramentum de officio fideliter peragendo exigere, vel constituere contra punctatorem, etiam Capituli sumptibus, si de fraude constiterit: *Maceraten. Visit. Sacr. Liminum* 26. *April*. 1664 *dub*.6.

18. Inde, an Canonici possint effugere, ut non observetur punctatura a suis Episcopis antecessoribus taxata, sed servetur minor ab iisdem Canonicis nuper introducta propria auctoritate? rescribitur, non potuisse a Capitulo propria auctoritate minui taxam a praedecessoribus Episcopis praescriptam: *Ibid. dub*. 7.

19. Ut saltem eorum dimidia pars quotidie horis Canonicis persolvendis intersit ex ordine, quem *turnum* vocant? respondit S. C. servitium chori ita praestandum, ac dirigendum esse, ut singuli Canonici quotannis per menses saltem novem inserviant, nisi forte ex constitutionibus, vel consuetudine ejus Ecclesiae longius requiratur servitium: *Ibid. dub*. 8.

20. Et ut ii, quibus ordo contigerit, si absint, non solum punctentur, sed multentur prae aliis diebus, in quibus nisi accedant, sola punctatione notantur? injunxit Secretario, ut oretenus insinuet Episcopo, ut declarationem alias editam a Congregatione Episcoporum (198) exquirat: *Ibid. dub*. 9.

21. Dubio, an Leonardus Ingenrae Archiepiscopi Capellanus, et Caeremoniarum Magister, et alii Capel-

(198) Sed S. C. Concilii hoc dubium in alia causa resolvit, vide num. 15.

lani, quamdiu in hujusmodi muneribus dicto Archiepiscopo inserviunt, teneantur, quando Archiepiscopus commoratur in dicto oppido, interesse divinis officiis in illis diebus, seu horis, quibus possent; an vero sufficiat, quod generaliter occupati sint in suis muneribus? sufficere quod generaliter sint occupati, sed consulant suae conscientiae, definitur: *Colonien. Distributionum* 9. *Maii* 1671 *dub.* 3.

22. Dubio exposito ab Episcopo; an Canonicus, qui solus in arte per totam Dioecesim in Cathedrali Ecclesia tempore solemnium officiorum organum pulsat, et aliquando etiam psalmos cantat alternatim cum aliis Canonicis in choro existentibus, punctaturis subjaceat, ac si non intersit? responsum negativum prodiit, dummodo non habeat salarium: *Adjacen. Celebrationis Distributionum* 11. *Julii* 1671 *dub.* 4.

23. Ad dubium; an Canonicus Ecclesiae Cathedralis concionem habens diebus Adventus, et toto tempore Quadragesimae de mandato Episcopi tam in Cathedrali, quam in Dioecesi teneatur solvere punctaturas, sicuti tenentur solvere Canonici non praesentes choro? respondit affirmative: *Adiacen. Punctorum, et Celebrationis* 10. *Sept.* 1678 *dub.* 1.

24. Ad dubium, an punctaturae Canonici defuncti sint deducendae ex massa proximae collectionis fructuum, licet successor sit in possessione Canonicatus? negativum datum est responsum: *Verulana Punctaturarum* 10. *Julii* 1694 *dub.* 3.

25. Ac dictae punctaturae sunt solvendae: *Ibid. dub.* 4.

26. Canonici Ecclesiae Cathedralis exire non valent e choro antequam Sacra absolvantur, nisi per salutationem petita ab Archidiacono licentia sub poenis punctaturae: *Lunen. Sarzanen.* 4. *Junii* 1701 *dub.* 1.

27. Quum Canonici Ecclesiae Cathedralis praetenderent singulis horis juxta Episcopi decretum interesse minime debere, sed ipsius Ecclesiae statuta super interventu, ac distributionibus servare; S. C. eadem statuta servanda non esse duxit: *Cavallicen. Residentiae seu Distributionum* 24. *Marti* 1703 *dub.* 1.

28. Neque exequendum esse statuit Episcopi Mancini Judicis a S. C. delegati decretum anno 1617 editum de inserviendo alternis vicibus, addendo ad formam Concilii; etiamsi decretum illud S. C. adprobaverit, et postea Episcopus Sforzia servari mandaverit: *Ibid. dub.* 2.

29. Canonici Ecclesiae Cathedralis assistere volentes Episcopo celebranti in eadem Ecclesia privatam missam tempore, quo divina officia peraguntur, sunt punctis notandi: *Arianen. Assistentiae* 17. *Maii* 1704 *dub.* 2.

30. Postulatum quum esset, num Canonici Ecclesiae Cathedralis stante contraria non interveniendi consuetudine, nec in Adventu, nec in Quadragesima missae de Sancto occurrenti, eo quod missae votivae quotidie assistant cum litaniis de B. M. V., teneantur non solum interesse dictae votivae missae, et de Feria, sed etiam Sancti occurrentis, vel sit toleranda consuetudo? S. C. rem ad S. C. Rituum (199) commendavit: *Pisauren. Visitationis Sacr. Liminum* 27. *Febr.* 1706.

(199) In S. Rituum Cong. haec causa haud fuit proposita, cujus pervolutis annorum sequentium Decretis definitio desideratur. At juxta ejusdem S. Congr. praxim, ac juris Canonici dispositionem dictam consuetudinem esse improbandam. Nam missa conventualis, ad quam omnes Ecclesiae Cathedrales, ac Collegiatae quotidie pro benefactoribus obligantur, est de Sancto occurrenti, et de Feria, non autem dici potest missa votiva, vel anniversarium, sicuti Fagnanus interpretando cap. *Cum creatura de celebr. miss.* in libro 3. pag. 584 seqq. testatur num. 8, illud cum (ait) „ Canonici Cathedralis Sarnensis ex conventione „ cum Episcopo a nonaginta annis inita consue-

31. Ad rogatum, an, et quomodo Abbas, Canonici, et Assistentes Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae terrae Angri, quae ex ipso Abbate tanquam capite, et aliis quatuor Canonicis concuratis componitur, ad recitandas horas Canonicas choro interesse teneantur?

32. Et an itidem teneantur quotidie, vel quibus diebus canere, et respective applicare missam conventualem pro benefactoribus? S. C. respondit servari solitum: *Nucerina Paganorum Functionum Parochialium, et Servitii Chorii* 15. *Decem.* 1708 *dub.* 4. *et* 5.

33. Quaesito etiam, an Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Antonini civitatis Placentiae tempore divinorum officiorum in choro teneantur ab eorum stallis descendere, et una cum aliis Beneficiatis dictae Ecclesiae canere ad Lectorile Magnum in medio situm chori quidquid ibi cantatum occurrit, etiam accedendo ad dictum Lectorile? S. C. dedit responsum, *ad S. Rituum Congr.* (200): *Placentina Officii Chori, et Missae Conventualis* 29. *Martii* 1710 *dub.* 1.

34. Capitulum Ecclesiae Collegiatae Sinalongae punctaturas a Canonico Gagliardo ratione ejus a choro, et Dioecesi fere per biennium absentiae, loco distributionum ex fructibus dicti Cano-

„vissent singulis hebdomadis tres missas canere, videlicet feria secunda pro defunctis feria „quarta de Angelis, et feria sexta de Cruce; „Episcopus successor eos compellebat ad canendum quotidie missam conventualem praeter „supradictas . . . . idcirco petierunt benigne „secum agi, ut ad dictam missam conventualem „non tenerentur nisi in diebus festis. Die 9. Novem. 1613 S. C. Concilii censuit, quod petitur „haud esse concedendum. Ergo ex ipsius Congr. „sententia propter missam solemnem pro defunctis non est omittenda missa conventualis „de feria," et S. C. Rituum die 16. Maii 1626 „decrevit missas votivas non posse suffragari „pro missa conventuali, quae non potest omitti, „etiamsi cantetur missa votiva." Quum autem missa conventualis pars sit Officii Divini ex eodem Fagnano in cap. *Ut Abbates num.* 82 et 83 de *aetat. et qualit.* et propterea distributiones pro missa assignantur, sicut pro horis, quinimo missam esse de horis, non obscure sentit glossa in cap. *de his*, 12. dist. in *Clem. un. in verb.* Totidem, dum inquit; atque pro aequandis distributionibus in his tribus horis, matutino, missa, ut vespere. Hinc „obtinentes (ait cit. loc. num. 85) „beneficia in Cathedrali, vel Collegiata Ecclesia „cum onere divinis interveniendi, seu interessendi, teneri quidem per se ipsos interesse „etiam missae conventuali, et mulctari posse, „nisi interfuerint." Et idem clare patet ex Crispino *Tratt. della Visit. Pastor. part.* 2. §. 20. *num.* 34. *seqq.* qui expresse ait illos Canonicos, qui obligantur, missam conventualem celebrare, alios interesse teneri, et confirmat decreto S. C. Concilii Card. Barbarigo Eminentissimo Apostolorum visitante directo pro Ecclesia Bergomensi, hisce verbis „Canonicos Cathedralis Ecclesiae Bergomensis, quoties ex praescripto Rubricarum, duplex missa conventualis celebranda est, ex mente „Sacrosancti Concilii Tridentini utique personaliter interesse teneri, non obstante quacumque consuetudine, etiam immemorabili; ac „denique Canonicos ad missam conventualem „per se ipsos canendam, illis diebus, quibus ex „instituto, vel legitima consuetudine ex ejus „Ecclesiae debent, compellendos esse." (*Lib.* 5. *litt. SS. LL. anno* 1660). Nec celebratio anniversariorum aliquam praebere posset excusationem, nam ead. S. Congr. declaravit die 9. Julii 1644. (*Tom. memor.* 103. *pag.* 663. *exist. in Arch.*) „Congreg. Concilii censuit, Canonicos Ecclesiae „Cathedralis civitatis Castellanae anniversariorum celebratione non satisfacere celebrationi „missae conventualis."

(200) Quum inter libros Decretorum S. Rituum Congr. hanc caussam nec propositam nec definitam fuisse, reperiatur, respondendum est cum Scarfantonio ad *Lucub. Canon. Ceccoperi lib.* 2. *tit.* 5. *Animadversion. num.* 13. *seq.* quod Canonici, et Dignitates, non possunt, nec debent cogi, sive per Episcopum, sive per alium in choro Praesidentem, ad descendendum e suo Sedili in medium chori ante anagnostorium, vulgo Legile nuncupatum, ad praeintonandas antiphonas, canenda Gradualia, Invitatoria, Responsoria, sive versus, dummodo tamen in choro adsit competens numerus inferiorum Sacerdotum, et Clericorum, per quos hujusmodi munia adimpleri commode valeant, ut declaravit S. Rit. Congr. in *Gerunden. Functionum Pontificalium* 11. *Febr.* 1702. Nam si exiguus sit numerus dictorum Ministrorum inferioris ordinis, tenentur, et cogi possunt Canonici eadem munia obire ut respondit S. C. Episcop. *sub* die 20. *Aug.* 1601 relata per Pignatelli *Consul.* 28 *num.* 4. tom. 4. Et idem Scarfantonius cit. *loc. tit.* 7. *num.* 36. ait „At ubi non existunt Capellani, unus a suis sedibus procedendi ad Legile, ac ibi notas Gregorianas canendi, omnes, et singuli Canonici „subire tenentur, ut post alios, considerat „*Monet. de Distrib. part.* 2. *quaest.* 2."

nici Praebendae exigere praetendebat. Reclamavit Canonicus; sed Capituli voto S.C. adhaesit ad solutionem punctaturarum ex fructibus suae Praebendae pro suae absentiae tempore illum adigendo: *Pientina Distributionum, et Missarum* 15. *Maii* 1717 *dub.* 1.

35. Archiepiscopus Gazzodius Hortae, et civitatis Castellae Episcopus Canonicis Hortanis concessit, ut alternatim choro inservirent, itaut septem in una, et in alia hebdomada sex choro interessent festis diebus exceptis, quibus omnes divinis praeesse tenerentur, adjecitque poena, ut qualibet die non inserviens in duobus cum dimidio notaretur Bononensi, utque liquidatio fieret quolibet trimestri suisque loco, et tempore solveretur. Episcopus Aleottus decrevit, quod Canonici inposternm non admitterentur ad partitionem harum punctaturarum, quando deficientia cujuslibet ipsorum sive continuatis, sive interpolatis diebus, ascenderet quolibet anno, non comprehensis punctaturis concionum, ad summam scutorum duorum cum dimidio. Episcopus Blasius demandavit, quod inposterum distributiones punctaturarum fierent, ut initio, quolibet trimestri. Nunc Canonicus Syndicus expostulat, ut ad cujusnam Decreti tramites punctaturarum divisio fieri debeat? et ad tramites Decreti Blasii partitionem faciendam esse S.C. definivit: *Hortana Punctaturarum* 24. *Sept.* 1718.

36. Canonici tam integrae, quam dimidiae, et quartae Praebendae Ecclesiae Cathedralis non solum interesse divinis officiis tenentur; verum etiam psallere sub poena privationis distributionum: *Ulissiponen. Orientalis* 5. *Decem.* 1722 *dub.* 7.

37. Canonici Ecclesiae Cathedralis debent in omnibus festis diebus tantum exire e Sacrario bini bini, quando accedunt ad chorum: *Salernitana Edictorum* 27. *Sept.* 1732 *dub.* 5.

38. Ac poena indicta eisdem Canonicis accedentibus ad chorum post invitatorium quoad punctaturam valida est; non autem sunt alia poena multandi, si tardius accedant: *Ibid. dub.* 6.

39. Inde quaesitum, an poena tarenorum trium adversus Canonicos praedictos celebrantes missas planas tempore missae solemnis valida sit; seu liceat eisdem Canonicis missas praedictas celebrare? respondit dari decreta in Orioleu., et Ortoneu. (201): *Ibid. dub.* 9.

40. At poena trium carolenorum pro quolibet die adversus Canonicos sine legitimo impedimento absentes a choro diebus quadragesimae, et festis valida est, subrogata tamen poena in duplici punctatura: *Ibid. dub.* 10.

41. Item prohibitionem exeundi a choro, nisi absoluto Divino Officio, praeterquam ex causa urgenti, sub poena unius non duplicis punctaturae validam esse S.C. mandavit: *Ib. dub.* 9.

42. Inde postulatum fuit; an praesidentia in choro spectet privative ad Primicerium, seu cumulative ad Praecentorem, una cum Primicerio? protelavit S. C. definitionem, ut audiantur Primicerius, et Praecentor; atque interim servetur solitum: *Ibid. dub.* 12.

43. Ac sancitur denique omnes horas Canonicas esse persolvendas cum cantu ad formam sacri Concilii (202): *Ibid. dub.* 13.

(201) *Vide verb. Capitulum Ecclesiasticum* §. X. num. 2. et 14.

(202) *Sess.* 24. *cap.* 12. *de reform.* „Omnes „vero divina per se, et non per substitutos, „compellantur obire officia, et Episcopo cele„branti, aut alia Pontificalia exercenti assistere, „et inservire; atque in choro, ad psallendum „instituto, hymnis, et canticis Dei nomen reve„renter distincte, devoteque laudare." Hujusmodi Concilii dispositionem declarat Bened. XIV. *Const. Cum semper ad universos Italiae Ordinarios* 19. *Aug.* 1744. §. 24. (*Bull. ejusd. Pont. tom.* 1. *pag.* 166) his verbis „Equidem scimus, in ali„quibus Metropolitanis, et Cathedralibus Eccle-

44. Canonicos Collegiatae Ecclesiae S. Agricolae cappas gestantes in festivitatibus praecinere antiphonas, nec non psalmos, hymnosque et versiculos nequaquam teneri S. C. censuit: *Avenionen.* 19. *Sept.* 1733 *dub.* 5.

45. Collegiatae Ecclesiae S. Agricolae Canonici tenentur non solum interesse matutinis horis in diebus solemnibus, nec non tertiae, sextae, et missae majori, et vesperis cujuslibet diei, sed etiam quotidie matutinis, aliisque horis; itaut standum est in decisis sub die 25. Sept. 1700: *Ead. Caus.* 21. *Aug.* 1734 *dub.* 2.

46. Quaesitum quum fuerit; an celebrante Canonico alter ex Canonicis psalmos praecinere tam in choro, quam in supplicationibus, vel Presbyteri hebdomadarii Ecclesiae Metropolitanae teneantur? S. C. resolutionem remisit ad S. C. Rituum (203): *Capuana* 17. *Decem.* 1735 *dub.* 24. *confirmat.* 28. *April.* 1736.

47. Pariter remittitur definitio ad S. C. Rituum (204); an in functionibus, in quibus Canonici non utuntur mitra, teneantur ipsi Canonici canere in choro ex proprio stallo una cum hebdomadariis in cantu Gregoriano; vel onus canendi spectet etiam tunc ad solos hebdomadarios, et Mansionarios? *Ibid. dub.* 13. *confirmat. ibid.*

48. Dubio exhibito: an Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Mariae de Greca, dum choro, et aliis functionibus Ecclesiasticis assistere debent, personaliter assistere teneantur; seu liceat eis servitium praestare per alium? S. C. respondit, ut dentur Decreta in Alatrina, Callien. Leyrien. et Ferentina 17. Novem. 1685 (205): *Nullius Putignani* 6. *Maii* 1741 *dub.* 8.

49. Postulatum quum esset, an Prior Ecclesiae Parochialis SS. Martini, et Barbarae, uti Canonicus, divinis officiis in choro Ecclesiae Collegiatae S. Petri, diebus festivis, et signanter in solemnioribus interesse teneretur? resolutio nulla prodiit, sed demandatum est, ut expectaretur exitus causae coram Episcopo, et scriberetur eidem.

„siis, inter Canonicos eam opinionem invaluisse, ut se munus suum satis implere contendant, dum choro praesentes assistunt, licet ipsi sibi silentium imperent, neque psallentibus Beneficiatis, aut Mansionariis in cantu se adjungant. In hujusce vero opinionis confirmationem, adduci ab iisdem solent inveteratae consuetudines, statuta pecoliaria, aut etiam praetensa Ecclesiarum suarum Privilegia. At quum Synodus Tridentina *Sess.* 24. cap. 12. loquens de Dignitatibus, et Canonicis, qui choro interesse debent, unum ex eorum officiis esse dicat, *in choro ad psallendum instituto, Hymnis, et Canticis Dei nomen reverenter, devoteque laudare*; quumque pauca omnino sint Capitula, in quibus eo modo a Canonicis in choro assistitur, ideoque receptae in universa Ecclesia disciplinae paucos illos adversari dignoscatur, quum insuper opinio illa nonquam in Congregatione Concilii Trid. interpretationi praeposita examinata sit, quin statim explosa fuerit, et improbata; quamvis praesumptis consuetudinibus, aliisque fundamentis, et rationibus innixa perhiberetur, Canonicis etiam Ecclesiarum Patriarchalium hujus nostrae urbis super hoc instantibus; quum denique eidem judicium prolatum reperiatur a pluribus Conciliis Provincialibus, ab hac etiam Apostolica sede approbatis, et confirmatis: nihil jam reliquum esse videtur, quominus pauciores universorum legi se accommodent. Equidem minime nobis compertum est, quo peculiari titulo suffulti persuasum habeant unius vel alterius Ecclesiae Canonici, se muneri suo satisfacere per simplicem in Choro assistentiam, absque Divinae Psalmodiae Cantu. Verum nisi illis praesto sit Apostolicum non praesumptum, vel abrogatum, sed legitimum, ac vigens Privilegium sive Indultum, jure ac merito verendum est, ne isti, dum ita se gerunt, Praebendarum, ac distributionum fructus minime suos faciant, et consequenter ne ad eorum restitutionem teneantur." Idem Bened. XIV. hanc rem expendit erudite etiam *Instit. Eccles. CVII.* §. 3. pag. 751. tom. II.

(203) Die 3. Aug. 1737 S. C. Rituum decrevit, ac servari mandavit ad dub. VII „quod primam partem negative; et quoad secundam affirmative" ex *Lib. Decret. S. C. Rituum.*

(204) Quae die 3. Aug. 1737 ad dub. 8 decrevit: „*Affirmative* quoad primam partem; negative quoad secundam" ex lib. *Decret. S. C. Rituum.*

(205) *Vide num.* 2. 3. 4. 6. et 11. sub. *Canonici* §. 2.

Episcopo ad mentem: *Sancti Miniatis* 20. *Martii* 1745 *dub.* 5.

50. An Canonici Ecclesiae Cathedralis praeter horas Canonicas teneantur quoque in choro recitare officium defunctorum, B. M. V., psalmos poenitentiales, et graduales diebus in breviario designatis; sive consuetudo servanda sit? ad dubium hoc S. C. rescripsit servandam esse consuetudinem: *Montis Alti* 28. *Sept.* 1754.

51. Fortunatus Episcopus Neritonensis restituere cupiens divinum cultum pene intermissum in Collegiata, et Receptitia Ecclesia terrae Galatonae in Constitutionibus Capitularibus anno 1680 promulgatis declaravit tolerantiam inserviendi per substitutum, intelligendam esse per tres, aut quatuor vices in anno. Mos vero invaluit, ut Canonici, et Dignitates inservirent per tertiariam, et Portionarii alternatim per hebdomadas, exceptis quibusdam functionibus, in quibus omnes inserviunt. Plures hinc Canonicos inter, et Portionarios exortae sunt quaestiones circa servitii modum. Quaesitum exinde est, num sit augendum servitium, itaut Canónici teneantur servire in divinis officiis alternatim, et Portionarii continuo, et quotidie, non autem per hebdomadam? Negativum dedit S. C. responsum juxta modum (206): *Neritonen. Plurium* 12. *Julii* 1760 *dub.* 2.

52. Quaesiverunt iidem Canonici, num ipsi, et respective Portionarii in loco, vel in suburbiis residentes inservire possint per substitutum ejusdem ordinis, saltem per decem dies infra annum? affirmativum exiit responsum, cum solitis tamen clausulis prout *in Ferentina anni* 1683 (207): *Ibid. dub.* 3.

53. Inde S. C. requisita; an Canonici, seu Portionarii in absentia aliquorum ex una parte chori teneantur ad eam transire pro adaequando numero utriusque partis? S. C. rescripsit quoslibet teneri in suo ordine: *Ibid. dub.* 9.

54. Et dubium; an, et ad quem spectet recitatio invitatorii, antiphonarum, responsoriorum, lectionum primi, et secundi nocturni? S. C. spectare ad Portionarios resolvit: *Ibid. dub.* 10.

55. Et ad Canonicum antiquiorem hebdomadae spectare putavit Missae solemnis celebrationem, SSmi Sacramenti expositionem, et Divinorum Officiorum praecentionem in octava SSmi Corporis Christi, et in aliis diebus solemnioribus primae, et secundae classis, non ad Portionarium hebdomadarium: *Ibid. dub.* 11.

56. Jo. Baptista Petaccius Canonicus Collegiatae Ecclesiae oppidi Proxendi cum stipendio scut. 25. a Communitate, et Confraternitatibus praestando, munus organistae exercens, praetendebat distributiones quotidianas, dum organum pneumaticum pulsabat, percipere: verum sancivit S. C. illum ad interveniendum choro teneri, neque permittendum illi esse tempore divinorum officiorum interventum in organo pro Ecclesiae servitio: *Ferentina* 7. *Junii* 1760 *dub.* 1.

57. Et cogendum insuper esse aliis pecuniariis poenis arbitrio Ordinarii eadem S. C. definivit: *Ibid. dub.* 2. *confirmat.* 2. *Aug. ejusd. anni.*

58. Capitulum Ecclesiae Cathedralis contendit damnandum esse hodiernum Canonicum Carolum Pagani, et haeredes Canonici Philippi Zacchei; quorum primus adeo servitium Ecclesiae neglexit, ut fallentiarum cumulus ad scuta 54 pervenerit; et alter Canonicus non exiguae summae debitor evaserat. Quaestione hac ad S. C. delata, et exquisito; num haeredes

(206) Modus est ad formam Constitutionum Synodalium 1680: ex lib. 110. decret pag. 510

(207) *Vide verb. Canonici §. 2. num* 11

Canonici Zacchaei, et Canonicus Paganius tenerentur solvere punctaturas, et in qua summa, et cui deberentur? resolutum fuit, quod Zacchaei haeredes non tenentur, spectata compositione cum Rev. Fabrica S. Petri; et quod Canonicus Paganius tenetur in tertia parte fructuum juxta quantitatem fallentiarum ad formam *cap.* 3. *Sess.* 22. *de reform.* (208): *Spoletana Punctaturarum* 22. *Maii* 1762.

59. Comes de Hoensbroeck Canonicus, et Scholasticus Collegiatae Ecclesiae B. M. V. Aquisgrani in Canonicum a latere assumptus ab Episcopo Leodiensi, et in ejus servitio existens haberi pro praesente in choro, ac residentia debet: *Leodien.* 28. *Sept.* 1765.

60. Canonico Cathedralis Ecclesiae Gregorio Rosetti abesse a choro tempore Divinorum Officiorum causa pneumaticum pulsandi organum, ac organorum modulatoris munus exercere non licet: *Terracinen.* 12. *Maii* 1770 *dub.* 1.

61. Imo est cogendus ad interveniendum choro ad formam juris: *Ibid. dub.* 2.

62. Michael Angelus Crocichia Canonicatus de jurepatronatus suae Familae Ecclesiae Collegiatae terrae Campaneani possessor absque Sedis Apostolicae indulto, et Episcopi venia a residentia, et a choro semper abfuit. Capitulum illius absentiam et detrimento divini cultus, Capituli dedecori, et Canonicorum incommodo esse ratum, ut ad punctaturas solvendas condemnetur, postulavit; et a die captae possessionis ad easdem revera fuit condemnatus: *Nepesina* 20. *Januar.* 1776 *dub.* 1.

63. Geminos Dux Alexander Pico in Ecclesia Collegiata Mirandulae fundavit Canonicatus, quorum possessores quatuor hebdomadalibus Missis, praeter alias quolibet die festo celebrandas, necnon onere chori tempore Adventus et Quadragesimae, diebus festis, concionibus, ac supplicationibus gravavit. Uterque Canonicus sentiens onerum gravitatem reditibus imparem, reductionem petierunt, sed suspensa definitione, ut scribatur Episcopo juxta mentem (209) mandavit: *Regien. Reductionis servitii Chori, et Missarum* 29. *Julii* 1775. Deinde firmo remanente onere Missarum, servitium chori ad festos tantum S. C. reduxit: 27. *April.* 1776 *confirmat.* 14. *Martii* 1778.

64. Dubiis propositis; an Canonici Ecclesiae Collegiatae B. M. V. Tungrensis, qui materialem tantum ex consuetudine choro exhibebant praesentiam, interesse teneantur, et canere in choro Divina Officia una cum Vicariis Beneficiatis, et in quibus horis?

65. An, et quibus remediis, et a quo sint cogendi in casu deficientiae? S. C. censuit coadjuvandas probationes esse juxta mentem: *Leodien.* 18. *Aug.* 1770 *dub.* 1. *et* 2. et iterum dilata, et ad mentem rescripsit causa reproducta: 30. *Aug.* 1777 *dub.* 7. *et* 8.

66. Ecclesiae Cathedralis Canonici tempore Divinorum Officiorum Missas celebrare nequeunt, nisi de legitima superioris licentia, consuetudine contraria non obstante, quam nequaquam sustineri S. C. judicavit: *Comen. Celebrationis Missarum* 23. *Novem.* 1771 *dub.* 2.

(208) *De reform.*; Ubi statuitur, quod tertia pars ex fructibus quibuscumque omnium Dignitatum, personatuum, Officiorum fabricae Ecclesiae, aut alteri pio loco arbitrio Ordinarii applicetur; si hi, qui eas obtinent, personaliter competens sibi servitium juxta formam ab Episcopis praescribendam quolibet die statuto non impleverint.

(209) „Et mens fuit, ut Episcopus referret de „existentia, statu, et qualitate praediorum, quae

67. Canonicus Nicolaus de Bubalo Basilicae Lateranensis absens ab urbe fuit absque indulto Pontificio contra leges residentiae, quum Coadjutorem in Canonicatu haberet, qui chori, et Ecclesiae servitio quam diligenter incumbebat; et quamvis consensus Capituli adesset, pacto tamen adjecto, quod beneficii vacandi in hebdomada ad eum spectante collatio devoluta intelligeretur ad Capitulum, adstrictus fuit ad solutionem punctaturarum pro rata tangente ad Beneficiatos, et Clericos Beneficiatos, absolutus autem fuit quoad Canonicos ad formam consensus a Capitulo praestiti: *Romana Fructuum* 29. *April.* 1780.

68. Clericus Paulus Gineuri Canonicus Ecclesiae Collegiatae civitatis Pergulae causa studiorum indultum a residentia abscedendi, ejusque prorogationes obtinuit. Hujus gratiae praesidio immunem se esse a praestatione punctaturarum ille credidit; sed Capitulum contrarium sentiebat; idcirco postulatum fuit declarari, an eidem indultum praefatum suffragetur etiam ad effectum non solvendi punctaturas? sed negativa prodiit responsio, pro tertia parte tantum fructuum sui Canonicatus: *Eugubina Punctararum* 5. *April.* 1783 *dub.* 1.

69. Et quum etiam exquisivisset, an, et a quo tempore sint solvendae dictae punctaturae? responsum fuit a die non interventus choro, et ad mentem (210): *Ibid. dub.* 2.

70. Quum Canonicatus fundati ab Episcopo Reghinio in Ecclesia Cathedrali cum onere binarum hebdomadalium Missarum, ac servitii chori, ac *facultate reservata Episcopo mutandi qualitates, et obligationes dicti Patronatus etiam contraria statuendo ad ejus libitum, sicuti melius placuerit*, imminuti sint valde reditus ob amissionem censuum, hodiernus Canonicus Franciscus Petrucci reductionem postulat hebdomadalium, et Conventualium Missarum, servitiique chori ad dies festos, et S. C. annuit juxta votum Episcopi (211): *Sarsinaten.* 16. *Maii* 1789.

71. Interrogata est S. C., an quomodo, et quibus diebus Canonici, Collegiatae Ecclesiae Ariciae Officium Divinum in choro recitare teneantur? responsum prodiit affirmativum in omnibus juxta votum Card. Episcopi (212), etiamsi centenaria ostenderetur observantia: *Albanen.* 16. *Maii* 1789 *confirmat.* 26. *Martii* 1791.

72. Canonicus Aldebrandus Leoni de genere patronorum modo possidet Canonicatum, qui ante erectionem Collegiatae, olim Parochialis tantum, S. Leonardi oppidi Massatii ex Capellania Flaminii Leoni instituta coaluit. At possessor praedictus pro tenui reditu scut. 8 vel 9, quae ex originaria percipi possent sorte scut. 200, S. C. supplicavit ut servitium ad dies festos reducatur. Capitulum restitit, et S. C. reductionem petitam denegavit: *Aesina Reductionis Servitii chori* 27. *Aug.* 1791.

73. Canonici Collegiatae Ecclesiae Mercatelli, post annos 70. renuerunt eorum praesentiam praestare anniversario ordinato a Laurentio Berardo in Ecclesia S. Francisci dicti oppidi ratione tenuitatis emolumenti, et re in S. C. delata, haec decidit, dictos Ca-

„ fuerant Canonicatibus in Fundatione assignata, „ easque, eorumque reditus, cujus culpa decreverant, et an cum restaurationibus, seu melioramentis faciendis in eisdem praediis reditus sperari possint ubariores:" *Ead. Caus.* 14. *Martii* 1778 §. 1.

(210) Et mens est, ut videretur particulariter de examine statuti Collegiatae, transmissa per Episcopum ipsius Particula, et decretis approbationis Episcopi: *Ead. Caus* 5. *April.* 1783.

(211) *Vide not.* 141. *pag.* 113.

(212) *Vide not.* 141. *tom.* 1. *pag.* 184.

nonicos assistere teneri ad praedictum anniversarium ad taxam constitutam ab Episcopo Castelli anni 1715. Haec enim antiqua, et tenuis erat: *Urbanien. Anniversarii* 24. *Januar* 1795 *dub.* 1.

74. Chorale servitium, quod Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Jo. Baptistae oppidi Canthiani ex decreto S. C. anni 1755 praestabant per duas hebdomadas, tertia alternis vicibus vacante, ob tenuitatem praebendarum, auctumque Canonicorum numerum, reducitur a S. C. ad alternum chori servitium: *Eugubina Servitii Chori* 13. *Junii* 1795 *dub.* 1.

75. Et conceditur simplicibus diebus festivis exemptio a chorali recitatione matutini, et primae Canonicis destinatis celebrationi Missarum in Ecclesiis ruralibus ob defectum aliorum Sacerdotum: *Ibid. dub.* 2.

76. Praescribitur tamen commune servitium chori in Octavis Paschatis Resurrectionis, Pentecostis, et SS. Corporis Christi tantum: *Ibid. dub.* 3.

77. Vicarius Apostolicus setinus occasione sacrae Visitationis Ecclesiae Collegiatae B. M. in caelum assumptae Sulmonis in latio, exemptionem Canonicorum Convisitatorum a punctaturis decrevit, quod consentaneum decretis S. C. Concilii ei visum fuit. At Capitulares decretum hoc impugnantes, quod solus Episcopus assumendi binos Canonicos Convisitatores, non inferior privilegium habet, nisi de consensu Capituli, quem Vicarius Apostolicus neglexit; S. C. adierunt, quae praefatum decretum haud sustinere statuit: *Terracinen. et Setina* 18. *Junii* 1796 *dub.* 5.

78. Canonicus Ferdinandus Valenti passus est punctaturas ad formam Constitutionum Capitularium suae Ecclesiae Collegiatae S. Mariae in Via Lata urbis, qui discessit a choro pro celebratione Missae absque obtenta Praefecti licentia, sed tantum cum bona fide praevia solita salutatione in discessu a choro juxta Ecclesiae consuetudinem. Hinc postulat punctaturarum restitutionem. S. C. autem ei non deberi dictam restitutionem resolvit: *Romana Servitii Chori* 17. *Sept.* 1796 *dub.* 2. Deinde dubio reproducto respondit quoad punctaturas elapsas post decretum diei 1. Januar. 1793 in decisis; in reliquis recedendum a decisis. Nam eo tempore Capitulum mandavit, ut Aeditimus moneret de Ecclesiae necessitate, et de Canonico, qui celebrare vellet: 19. *Aug.* 1797.

(213) *Vide not.* 102.

§. XI.

Canonici quoad Vacationes.

1. Quum Canonici Cathedralium, et Collegiatarum, suum statutum habere dicerent Apostolica auctoritate firmatum vacandi per centum dies, et fructus omnes, et distributiones percipiendi, ac postulassent declarationem non comprehendi in lege Concilii, respondit S. C. comprehendi, nisi quatenus legitime probaretur ejusmodi statuta fuisse confirmata a Sede Apostolica; talia enim non sustulisse Concilium *Sess.* 24. *cap.* 12. (213): *Elborensi Seculi Decimi sexti.*

2. Quaeritur in Ecclesia Mutinensi, quae requirit servitium totius anni, et in qua nulla est consuetudo, vel alicujus intermissionis privilegium; An Canonici subjaceant poenis ibidem a Concilio statutis, ut priventur dimidia fructuum parte? responsum est, trium mensium absentiam non concedi Canonicis ex decreto Concilii *Sess.* 24. *cap.* 12. (214), si a constitutionibus Ecclesiae servitium totius anni absque ulla intermissione requiritur: *Mutinen. anni* 1575 *dub.* 1.

3. Censuit insuper non oportere

(214) *Vide not.* 102.

trium mensium continuam absentiam adesse, sed satis esse, quod dies absentiae quandoque interpolati non superent trimestre: *Ibid. dub.* 2.

4. Qui non absunt a Dioecesi, neque a civitate, sed ab Ecclesiae servitio haberi pro absentibus dicto *cap.* 12. *Ibid. dub.* 3.

5. Licere Canonico ab Ecclesia tribus mensibus a Concilio permissis abesse, absque eo quod ullam obtineat, vel petat licentiam ab Ordinario: *Senen.* 12. *Maii* 1594.

6. Censuit S. C. minime indulgendum esse Oratoribus, ut trium mensium spatio ab Ecclesiae possint abesse, si quidem decreto Concilii *cap.* 12. *Sess.* 24. *vers. praeterea* (215), sicuti praeservantur Constitutiones longius servitii tempus requirentes, ita et praeservatae videntur consuetudines: *Vallisoletana* 17. *Maii* 1599.

7. Procul dubio intelligi abesse ultra tres menses, quod non licet alicui Canonico praetextu consuetudinis, aut statuti ex decreto Concilii Trid. *cap.* 12. *Sess.* 24. *vers. praeterea* (216); Quin etiam nec dicto trium mensium spatio abesse ab Ecclesia fas est, si ejus constitutio longius, quam novem mensium servitii tempus requireret. Adversus autem non residentem juxta dictum Concilii decretum procedendum esse ea ratione, qua praescribitur in dicto *cap.* 12. *vers. Alioquin* (217). Immemorabilem vero consuetudinem, quantum pertinet ad absentiam ultra trimestre cujuslibet anni tempus, esse sublatam: *Bononien.* 27. *Martii* 1602 *dub.* 3.

8. Declaraverat jam antea S. C., nullam requiri licentiam ad hoc ut Canonici abesse possint in mensibus ab eodem Concilio permissis, modo putat dictam Declarationem non vindicare sibi locum, quoties Canonici abesse volunt extra Dioecesim, ac proinde hoc casu Episcopi licentiam esse obtinendam; ceterum Episcopum non debere illam absque rationabili causa denegare: *Jadren.* 9. *Maii* 1626.

9. S. C. indulsit Canonicis Oratoribus, ut accedente consensu Episcopi vacationibus duorum mensium singulo anno frui possint; et interim fructus Praebendarum cum universis distributionibus quotidianis percipiant; ita tamen, ut Ecclesia suo debito non fraudetur obsequio, et vacationes hujusmodi non sumantur tempore Adventus, Quadragesimae, nec ullo die festivo de praecepto, et tertia tantum pars Canonicorum eodem tempore abesse valeat: *Camerinen.* 12. *Maii* 1629.

10. Card. Episcopum facere debere decretum, ut in Collegiatis Ecclesiis suae Dioecesis, quae vigore Concilii Tridentini gaudent vacatione trium mensium, Canonicos abesse non posse ultra tertiam partem uno, eodemque tempore, et hujusmodi vacationem contingere non debere tempore Quadragesimae, et Adventus, neque in amplioribus anni festivitatibus S. C. sancivit: *Auximana* 12. *Julii* 1631.

11. Eadem S. C. benigne annuit, ut Canonici Praenestini per quatuor menses singulis annis, a prima scilicet die mensis Junii, usque ad primam diem mensis Octobris per tertiariam, hoc est, octo ex duodecim intervenire deberent, et quatuor a servitio vacare valerent: *Praenestina* 22. *Aug.* 1637.

12. S. C. benigne indulsit, ut Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Victo-

(215) *Vide not.* 102.

(216) *Vide not.* 102.

(217) „Alioquin primo anno privetur unusquisque dimidia parte fructuum, quos ratione etiam praebendae, ac residentiae fecit suos; „quod si iterum eadem fuerit usus negligentia, „privetur omnibus fructibus, quos eodem anno „lucratus fuerit: crescente vero contumacia, „contra eos, juxta sacrorum Canonum constitutiones, procedatur."

riae Farfensis per duos menses a servitio Ecclesiae quotannis arbitrio Card. Commendatarii abesse possent; ita tamen ut omnes interessent diebus Dominicis, et festis totius anni, et diebus omnibus Adventus, Quadragesimae, octavae Nativitatis, Resurrectionis Domini, Pentecostes, et corporis Christi, et nunquam a servitio ultra tertiam partem eodem tempore abessent: *Nullius Farfen.* 13. *Nov.* 1655.

13. Censuit S. C. Canonicos Ecclesiae Cathedralis, qui habere ajunt facultatem vacandi a choro quatuor mensibus cum conditione, ut illo tempore teneantur ad musicam duplicatam, teneri implere conditionem praedictam, et tempore praedicto minime lucrari distributiones quotidianas, Episcopum tamen permittere posse, ut Canonicus in sua hebdomada servitio Ecclesiae devinctus possit substituere alium Canonicum, qui in ipsa hebdomada eidem servitio addictus non sit, et hoc casu distributiones quotidianas lucrari, ac si divinis personaliter interessent, ita tamen, ut hujusmodi facultate substituendi non abutatur, et Canonicus substituens sit praesens in civitate: *Aquilana* 12. *Decem.* 1643 16. *Januar. ac* 2. *Decem.* 1644.

14. Canonici de jurepatronatus, qui ex vi institutionis tenentur celebrare singulis hebdomadis quinque Missas in Ecclesia Cathedrali juxta responsum alias in hac causa datum a S. C. die 21. Sept. 1663 frui nequeunt jure vacationis concessae per Concil. Trid. *in Sess.* 24. *cap.* 12. *vers. praeterea* (218) celebrando extra illam: *Adiacen. Celebrationis, et Distributionum* 11. *Julii* 1671 *dub.* 1.

15. Dubio proposito in S. C., an vacationes Ecclesiae Collegiatae S. Agricolae intra annum debeant esse aequales, tam Canonicis, quam Beneficiatis? respondit, ut solitum servaretur: *Avenionen.* 19. *Sept.* 1733 *dub.* 15.

16. In vim indulti vacationis a S. C. concessi die 3. Martii 1646 (219) inter absentes a choro censentur comprehensi Canonici infirmi, et jubilati ad effectum impediendi aliis Canonicis solitam vacationem; nec censentur praesentes. In eorum enim dumtaxat, non in aliorum Canonicorum commodum cedere debet privilegium indulti infirmis, et jubilatis concessi: *Auximana* 24. *Aug.* 1748 *dub.* 1.

17. Ex gratia vero est praefatum indultum ampliandum in eum modum ut medietas Canonicorum Ecclesiae inservire debet cum conditionibus in eodem indulto contentis: *Ibid. dub.* 2.

18. Canonici Ecclesiae Cathedralis trium mensium vacationibus quolibet anno perfruuntur, sed ad omnes lucrandas distributiones dies tantum 20 eis prosunt, hinc instant, ut sibi quadraginta quinque vacationis dies elargiantur, quin distributiones, aliosque fructus a praesentibus percipiendos amittant. Episcopus referebat in Ecclesia inspecta illius constructione aestatis, hyemisque rigorem experiri. Mandatum, ut scriberetur Episcopo pro meliori informatione, et ut referret de numero Canonicorum, et de Canonicatuum reditu: *Oscen. Servitii chori* 18. *Maii* 1776.

19. Ut Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Dalmatii oppidi Quargninto ab assiduo chori servitio, ac residen-

(218) *Vide not.* 102.

(219) Ratione Praebendarum tenuitatis postularunt Canonici Cathedralis Ecclesiae Auximanae vacationem duorum mensium cum perceptione quotidianarum distributionum, et S. C. annuit arbitrio tamen Episcopi, et ea lege, ut eodem tempore duae partes ex tribus eorumdem Canonicorum semper inserviant Ecclesiae, et exceptis diebus solemnioribus, in quibus omnes inservire tenentur. Arbitrium suum interposuit Card Verospius Episcopus, et considerata eorumdem Canonicorum qualitate, ac illorum assiduitate, et frequentia in servitio chori, et Ecclesiae, S. C. Rescriptum exequendum censuit. *Ead. Caus.* 24. *Aug.* 1748.

tiae, quam hactenus praestiterunt, quodammodo leventur, bimestrem efflagitant vacationum saltem ad exemplum Alexandrinae Cathedralis. S. C. indultum vacationum pro duobus anni mensibus, excepto tempore Quadragesimae, Adventus, et solemniorum anni festivitatum concessit: *Alexandrina Servitii Chori* 17. *April.* 1790.

20. Ecclesia S. Marci Castri Clementi in Collegiatam erecta cautum fuit, ut Canonici post annos 8., in quibus tantum Dominicis, aliisque festivis diebus Ecclesiae inserviunt, omnibus inservire Ecclesiae teneantur; inde suas Capitulum condidit Constitutiones, in quibus decernit, quod 8 illis elapsis annis, quisque duos vacationum menses diebus ferialibus sumere poterit juxta leges S. C. Concilii: Hinc Canonici soliciti de vacationum indulto, an sint hae concedendae? postulant, et S. C. esse concedendas juxta votum Archiepiscopi (220) resolvit: *Firmana* 28. *Maii* 1796.

§. XII.

Canonici quoad vocem in Capitulo.

1. Censuit S. C. oratorem in subdiaconatus ordine non constitutum vocem in Capitulo Cathedralis, ubi Canonicatum occupat, non habere, et si intra annum justo impedimento cessante ordines requisitos non susceperit, incidere in poenas Clem. *ut si qui de aetate, et qualit.* juxta *cap.* 4. *Sess.* 22. *Trid. Concil.* (221): *Nepesina Julii* 1588.

2. Canonicum, donec in sacris non fuerit constitutus, vocem in Capitulo non habere, neque id praescribere potuisse respondit S. C.; atque ne in Capitulum suffragia ferat, ab Episcopo esse prohibendum; immo a Canonicis nequaquam esse ad id admittendum resolvit: *Bononien.* 27. *Martii* 1602 *dub.* 2.

3. S. C. respondit, si orator est legitimae aetatis, ita ut intra annum possit promoveri ad sacerdotium, ut requirunt Canonicatus Cathedralis durante anno, si statis horis interfuerit, percipere debere fructus, ac distributiones, sed vocem in Capitulo non habere: *Eugubina* 14. *Febr.* 1609.

4. Defensa a S. C. Canonicatuum erectione ab Episcopo peracta, statuitur Canonicos ab Episcopo, ut proponitur, institutos habere vocem in Capitulo: *Senogallien.* 25. *Febr.* 1617.

5. A S. C. responsum fuit, Canonicum absentem posse votum suum alteri de Capitulo delegare, si abfuerit ob aliquam causam ex his, quae sunt approbatae in Const. Bonifacii VIII. (222): *Dubium* 18. *Febr.* 1623. *dub.* 1.

6. Censuit S. C. secundum ea, quae proponuntur, Oratorem vocem in Capitulo habere; ita tamen ut ordinem suae praebendae adnexum, quum ad aetatem legitimam pervenisset, suscipiat. Nam sedecim erat annorum, ac

(220) Qui ait „Forum votis annuere censeant „(EE. VV), non aliter ut facultate vacandi frui „possint, quam ad formam eorum legum, quas „in re sacra ista Congregatio praescripsit, et „Synodales Constitutiones servari jusserunt:" Ead Cons. 23 *April.* 1796 §. 2.

(221) *Vide not* 67.

(222) *Cap. consuetudinem de Cleric. non resid.* in 6. innovata a Concil. Trid. *Sess.* 24. *cap.* 12. *de reform.*, quae constitutio disponens de distributionibus quotidianis solum praesentibus tribuendis, excepit illos „quos infirmitas, seu „justa rationabilis corporalis necessitas, aut „evidens Ecclesiae utilitas excusaret." Hinc Dignitates, et Canonici, voce in Capitulo gaudentes, qui ob distantiam, infirmitatem, vel alium impedimentum, interesse non valent, possunt, et si in loco residentes existant, Procuratorem constituere ad eorum nomine votandum, non solum in electionibus ad Canonicatum, beneficia, et officia, sed et pro resolvendis certis negotiis Capitularibus, pro quibus convocandi sunt, quotiescumque sit Capitulum extraordinarium: Uti advertit Scarfantonius *Animad. ad Lucub. Canon. Ceccoperi* lib. 4. tit. 3. num 51., qui *num.* 53 subjungit, „atque in omni casu tenentur subrogare „aliquem, qui sit de eodem Capitulo, et sacris „ordinibus decoratus."

dispensationem Apostolicam obtinuerat: *Politianen.* 13. *Januar.* 1629.

7. Carolus de Ansaldis in aetate annorum quindecim provisus, et dispensatus ab Urbano VIII. Pont. Max. ad Canonicatum in Cathedrali Ecclesia obtinendum, petiit declarari; an vocem in Capitulo haberet, et S. C. respondit, secundum ea, quae proponuntur; Oratorem vocem in Capitulo habere: *Sancti Miniatis* 15. *Sept.* 1629.

8. A S. C. sancitur Canonicum Venturellum Apostolica auctoritate aetatis ratione dispensatum habere in Capitulo vocem: *Amerina* 2. *Maii* 1643.

9. Si erectio quorumdam sex Canonicatuum fuerit per Archiepiscopum valide facta, Canonicos hujusmodi institutos habere vocem in Capitulo, qua alii Canonici fruuntur, firmatum est: *Bheginen.* 19. *Decem.* 1648.

10. Proposito dubio; an Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Mariae in Cosmedin urbis minoribus ordinibus tantum initiati, qui ex dispositione juris Canonici, et Sacri Concilii Trid. (223) vocem in Capitulo non habent, saltem possint ipsi in Capitulo assistere, atque interesse? posse definitum est: *Romana Assistentiae* 8. *Martii* 1664.

11. Franciscus Marras Ecclesiae Metropolitanae Canonicus a Sede Apostolica ob Archipresbyteri dementiam Coadjutoriam ejusdem cum clausula, quod is una cum Canonicatu retineret absque dispensatione, obtinuit; hinc duplex in Capitulo suffragium ferre, duplicatasque percipere distributiones praetendit. Utrumque S. C. indulsit ad formam Apostolicarum Constitutionum (224): *Arboren.* 24. *April.* 1700.

12. Capitulum Cathedralis Ecclesiae sanxit tres fratres utrinque aut ex uno tantum latere conjunctos ad Canonicatus, et Praebendas admitti, et in Capitulum recipi posse, duos tamen ex eis dumtaxat voce activa gaudere debere, confirmavitque declarando expressius non praeter tres fratres praedictos inposterum esse admittendos, ac instante pro confirmatione Apostolica S. C. licet rejicisset primum preces, tamen praevio recessu a decisis pro confirmatione in forma specifica, et ad mentem respondit: *Paderbonen. Statuti* 9. *Aug.* 1704.

13. Dubio exhibito: An Canonicus admissus in Ecclesia Collegiata SS. Gervasii, et Prothasii cum reservatione jurispatronatus activi, et passivi, et pacto suam residentiam non deserendi, possit intervenire cum voto ad Capitula, et signanter occasione electionis ad aliquam praebendam vacantem, seu ad alia, quae privative fieri solent per Archipresbyterum, et Capitulum? rescripsit S. C. ut recurrat in casibus particularibus: *Novarien. Praeeminentiarum* 14. *Apr.* 1714 *dub.* 7.

14. Franciscus Ambrosius Canonicus Ecclesiae Cathedralis, quum laboret podagra, indulto fruitur de emolumentis sui Canonicatus participandi, licet choro non intersit. Sed quando Congregationes Capitulares aguntur, consueta ad eum transmittitur denuncatio; hinc preces porrexit, ut substituendi alium Canonicum, qui suo nomine praestet suffragium, ei detur facultas, et S. C. distulit resolutionem rescribens, ut Capitulum audiatur: *Fulginaten.* 18. *Novem.* 1719.

15. Suo decreto privavit Episcopus Vigiliensis munus Visitatoris Apostolici exercens Canonicum Sylvestrum de Ruffo Ecclesiae Collegiatae S. Michaelis Archangeli oppidi Terlitii voce activa, ac passiva. Privavitque, quia suam portionem bonorum Capituli assignatam excipere renuerat, quum antea nemo suam praebendam

(223) *Vide not.* 67. *pag.* 69.

(224) *Vide not.* 210. *tom.* 1. *pag.* 167.

haberet, sed de distributionibus Canonici communicabant. Praefatum decretum non sustineri S.C. requisita putavit: *Juvenacen.* 23. *Aug.* 1731 *dub.* 2.

16. Imo declaravit Decretum Episcopi Visitatoris non afficere Canonicos: *Ibid.*

17. Canonici Clerici Collegiatae Ecclesiae S. Mariae in Cosmedin urbis in Capitulo possunt intervenire, nec inibi vocem activam habere valent: *Romana Vocis in Capitulo* 22. *Julii* 1741.

18. Canonico Sergardi Metropolitanae Ecclesiae praesenti in Sessionibus Capitularibus jus vocis activae, ac passivae competit, etiam in negotiis spectantibus ad massas, de quarum distributionibus non participat. Nam absque ulla vocis limitatione admissus fuerat: *Senen. Vocis in Capitulo* 26. *Martii* 1768.

19. Canonici Ecclesiae Collegiatae Pergulae in sacris non constituti non valent habere vocem in electione Archidiaconi. Licet in literis erectionis expressum sit quoad electionem *a pro tempore existentibus Capitulo, et Canonicis: Eugubina Electionis* 7. *Sept.* 1793 *dub.* 2.

20. Capitulum Constantiense exposuit quoddam statutum pro Capituli bono se condidisse, confirmationemque exorat. Nam si contigat duobus primo, et secundo consanguinitatis gradu invicem connexis, in Capitulo jam existentibus, tertium quoque dictos gradus attingentem Canonicatum obtinere, Capitularis fieri nequeat, et a voce activa, et passiva maneat exclusus, ac a Dignitatibus, donec unus ex praefatis sive per cessionem, vel per obitum locum eidem fecerit. S.C. vero ad plurima incomoda removenda quoad vocem activam tantum confirmandum statutum censuit: *Constantien. Statuti* 21. *Maii* 1707.

§. I.

Canonicus Coadjutus, et Coadjutor.

1. Censuit S. C. Coadjutores, quum divinis intersint, minime lucrari fructus Praebendarum hujusmodi pro Coadjutis ex proposita culpa, et delicto conjectis in carcerem: *Carthaginen.* 1. *Decem.* 1618.

2. Coadjutum infirmum, quamdiu Coadjutor ex causa infirmitatis abfuerit, percipere debere sui Canonicatus, et praebendae fructus una cum distributionibus quotidianis tam diurnis, quam nocturnis, perinde ac si divinis officiis per se, vel Coadjutorem interesset, S. C. resolvit: *Vicen.* 21. *Junii* 1625.

3. S. C. partibus auditis, et rationibus hinc inde deductis mature perpensis censuit Canonicos Coadjutores, etiam Coadjutis absentibus non posse Capitulis interesse, nec in illis votum dare, nec officium nuncupatum *Ansiano della Chiesa* exercere, nisi ista in Literis Apostolicis coadjutoriae explicite exprimantur, et expresse concessa ibidem legantur: *Narnien.* 20. *Martii* 1649.

4. Quum quaesitum fuisset; an Coadjutori, absente Canonico Coadjuto, indistincte competat exercitium omnium functionum sui Coadjuti, licet Canonici in ordine succedentes praetenderent eas ad se, et non ad Coadjutores Canonicorum pertinere? responsum est, danda esse Decreta Sacr. Congr. Rituum edita in Patavina, et Neritonen. (225): *Casalen. Confirmationis*

(225) Prima die 14. *Febr.* 1616, et 3. *Decem.* 1616. Altera 12. *Octob.* 1619, quae, impedito Coadjuto, firmantque functiones peragendi devolvi ad Coadjutorem: et non ad Canonicum in turno succedentem; loquuntur in terminis Coadjutorum, Dignitatum, et non Canonicorum. Sed S. R. C. die 24. Maii 1636 in causa Civitatis Castelli *relat. inter Decret. auth. ejusd. S. C. num.* 272, Romae 1767 resolvit „ Non licet Coadjutoribus Canoni„ corum absentibus, vel impeditis Coadjutis, in-

Statuti 28. *Januar.* 1690 *dub.* 2. Tamen Canonicis non acquiescentibus, quia Decreta in Neritonen. et Patavina loquuntur de Coadjutore Dignitatis Archidiaconalis, et Archipresbyteralis, et casus hic est de Coadjutore simplicis Canonici ex juribus circumferendis supplicatur S. C. vindicare, vel alio quovis modo decernere, et quae Decreta sit danda? respondit Coadjutorem teneri facere omnes functiones, quas facere potest suus Coadjutus, sedere tamen debere in ultimo loco sui ordinis: 15. *April. ejusd. anni.*

5. Quum saepius contingeret Canonicos, ceterosque in Cathedralibus, et Collegiatis Ecclesiis ab residentia, et interventu, vel de jure, vel speciali indulto exemptos, uti jubilatos lucrari distributiones quotidianas, dubitatum fuit; an coadjutores eorum, qui gaudent hujusmodi indulto sive ex causa infirmitatis, sive jubilationis, sive alio simili, punctari debeant, et punctaturas damnoCoadjuti Capitulum retinere. Dubio proposito, an Capitulum possit punctaturas exigere? respondit S. C. danda esse decreta alias hac de re edita 12. *Martii* 1672 (226): *Dubium Punctaturarum* 31. *Julii* 1694 *dub.* 1.

6. Et Coadjuto, et signanter jubilato competit actio pro emendatione punctaturarum contra Coadjutorem absque justa causa a servitio chori absentem: *Ibid. dub.* 2.

7. Propositus fuit casus Canonici Coadjutoris, qui indultum petebat causa studiorum, offerente etiam Coadjuto seipsum interea Divinis Officiis interfuturum. S. C. petitum indultum censuit negandum, rescripsitque Oratorem uti posse jure suo: *Praten. Indulti* 2. *Martii* 1697.

8. Canonicus Coadjutor Ecclesiae Cathedralis non potest uti privilegio in chori servitio alium Canonicum substituendi, qui eo die non tenetur choro interesse, licet hoc privilegio ex consuetudine alii Canonici fruantur: *Casertana Servitii Chori* 28. *Junii* 1704.

9. Quum fuisset dubium disputatum; an nolente, vel impedito Canonico Moricono Coadjuto Ecclesiae Cathedralis missa solemnis, quae vicissim ab eodem esset celebranda, a Canonico Curtio Bonafide ejus Coadjutore, vel a Canonico Hippolyto Coloccio in ordine Canonicorum succedente sit celebranda? S. C. exhibendam esse Coadjutoriae Bullam putavit: *Aesina* 9. *April.* 1718. Deinde negativum praebuit responsum quoad primam, affirmativum quoad secundam partem: 1. *April.* 1719 *confirmat.* 16. *Decem.* 1719 *dub.* 1.

10. Insuper Canonicos Coadjutores ejusdem Ecclesiae Cathedralis in ordine Presbyterali constitutos, et missam solemnem non canentes in hebdomada statis vicibus, quae tangit eorum Coadjutos, eamdem missam canendam, ut compleant Canonicorum orbem, S. C. constituit: *Ibid. dub.* 2.

11. Canonicus Ecclesiae Collegiatae S. Laurentii Johannes Guerinus Coadjutus potest per se ipsum explere functiones nuncupatas *de hebdomada*, et *de turno*, uti antequam Coadjutorem obtinuisset: *Florentina Praeeminentiarum* 9. *April.* 1718 *dub.* 1.

12. Ac eo impedito, vel nolente potest dictas functiones Coadjutor peragere, ne jus ea explendi ad Canonicum alternatim succedentem devolvatur: *Ibid. dub.* 2.

13. Electio ad officium fabricerii

„ servire pro assistentibus Episcopo solemniter „ celebrante, vel cum cappa divinis inservienti; „ sed hoc munus spectat, ac pertinet ad veros „ Canonicos ordine successivo."

(226) Tenoris seq. Dubium Coadjutoris; an Coadjutor cum futura successione Canonici habentis jubilationis indultum teneatur residere, et inservire pro Coadjuto? S. C. respondit affirmative: *vel. lib.* 27. *Decret.*

in favorem Canonici Goria peracta valida est; etiamsi ab hinc decem annis Coadjutoriae gratiam obtinuerit: *Asten. Officii Fabricerii* **2. *Octob.*** 1721 *dub.* 1.

14. Ac dictus Canonicus Coadjutus non est ab acceptione ejusdem officii excusandus: ***Ibid. dub.*** **2.**

15. Ac exercere idem non tenetur per se ipsum, sed illud valet per suum Coadjutorem; et alius ex beneficiatis ejusdem Cathedralis ab ipso substituendus exercere nequit: ***Ibid. dub.*** **3.**

16. Coadjutor cujusdam Canonicatus cum futura successione, et congrua assignata, alias exterus, eo ipso dici potest subjectus Capitulo Elborensi ad effectum ordines suscipiendi, absque aliis dimissoriis Episcopi suae originis ad tramites Bullae *Speculatores* §. *licet vero* (227): ***Elboren. Dubiorum*** **23. *Aug.*** 1721 *dub.* 1.

17. Ideoque supradicta Coadjutoria sufficit saltem, ut talis Coadjutor dicatur habere domicilium requisitum a Bulla praedicta ad effectum ordines suscipiendi, eo quod ex possessione talis Coadjutoriae perpetuae videtur sufficienter demonstratus animus perpetuo permanendi: ***Ibid. dub.*** **2.**

18. In Capitulis Ecclesiae Cathedralis pro agendis negotiis Capitularibus convocatis votum habere valent Canonici Coadjutores, excepto casu interventus coadjuti: ***Ulissiponen. Orientalis*** **5. *Decem.*** 1722 *dub.* 12.

19. Decano Ecclesiae Cathedralis absente, rennente, aut alias quomodolibet impedito facultas convocandi Capitulum devolvitur ad successivas Dignitates, et Canonicos gradatim; et quaesito, an excludi debeant Coadjutores? habebitur ratio in casibus particularibus, visis literis Coadjutoriarum: ***Melevitana Jurisdictionis*** 18. *Sept.* 1723 ***dub.*** 2.

20. Extra urbem se contulerant ob corporis infirmitates, et pro recuperanda valetudine Canonicus Coadjutus, ac ejus Coadjutor Collegiatae Ecclesiae S. Marci. Canonici ejusdem Ecclesiae supplicarunt pro declaratione; an distributiones debeantur Canonico Coadjuto extra urbem commoranti suo pariter Coadjutore extra urbem causa infirmitatis degente?

21. Et an lucra provenientia ex punctaturis, et absentiis Canonicorum, quae praesentibus accrescunt, debeantur Canonicis coadjutoribus, sive Coadjutis? dubium utrumque S. C. non resolvit, mandavitque perquiri decreta, et ad mentem (228): ***Romana Distributionum*** 3. ***Decem.*** 1729. Repropositis definiendis dubiis hisce, duorumque Coadjutorum, qui sunt in causa, literis exhibitis, resolutum fuit ad primum affirmative, quatenus uterque habeat indultum absentiae. Et ad secundum hocce, deberi CanonicisCoadjutis: 19. *Aug.* 1730.

22. Josepho de Miranda Canonico Ecclesiae Cathedralis ad obtinendam jubilationem obstat, quod jam habet

(227) Innocentii XII. die 4. Novem. 1694 (Bull. Rom. tom. 9. pag. 374), ubi cit. §. legitur „ licet „ vero Clericus ratione cujusvis beneficii in aliena „ Dioecesi obtenti subjici dicatur jurisdictioni „ illius Episcopi, in cujus Dioecesi beneficium „ hujusmodi situm est, eam tam de ceteri hac in „ re inconcussa servari volumus regulam, ut ne„ mo ejusmodi subjectionem ad effectum susci„ piendi ordines acquirere censeatur, nisi bene„ ficium praedictum, cjus sit reditus, ut ad congruam vitae sustentationem, sive juxta taxam „ synodalem, sive ea deficiente, juxta morem „ regionis pro promovendis ad Sacros Ordines, „ detractis oneribus, per se sufficiat, illudque ab „ ordinando pacifice possideatur, sublata qua„ cumque facultate supplendi quod deficeret fru„ ctibus ejusdem beneficii, cum adjectione patri„ monii, etiam pinguis, quod ipse ordinandus „ in eadem, seu alia quavis Dioecesi obtineret; „ ac Episcopus sic ordinans, tam de praedictis „ testimonialibus literis: quam de reditu beneficii „ hujusmodi expressam in consueta collatorum „ ordinum attestatione, mentionem facere debebit."

(228) Quae fuit, ut exhiberentur literae coadjutoriarum: Ead. Cons. 3. Decem. 1729.

Coadjutorem cum futura successione: *Calaguritana Jubilationis* 2. *Maii* 1733 *dub.* 1.

23. Durante absentiae Francisci Sierra Canonici Coadjutoris Ecclesiae Cathedralis, et consequenter tempore poenalis servitii Hospitalis unius civitatis Septensis, ad quod damnatus fuit spatio sex annorum ab Episcopo ex crimine patrato, residere valet Johannes Joseph Florez Sierra Canonicus Coadjutus: *Oveten. Coadjutoriae, et Distributionum* 6. *Junii* 1739 *dub.* 1. *confirmat.* 30. *Januar.* 1740.

24. Et idem Coadjutus residendo gaudere debet diebus vacationis, seu levamenti nuncupatis *las dies de gracias*, quae dumtaxat Coadjutoribus in levamen assidui, et diuturni servitii, ad quod se obstringunt in actu suae admissionis praestare, conceduntur: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

25. Atque eodem tempore durante, si aegrotaverit dictus Canonicus Coadjutus non est habendus pro praesente tempore infirmitatis, nec potest lucrari distributiones salvo jure agendi contra Coadjutorem pro damni reparatione: *Ibid. dub.* 3. *confirmat. ibid.*

26. Assumpto ab Arrias Antonio Valledor Canonico Cathedralis Ecclesiae Coadjutore Josepho Benedicto Valledor cum futura successione, hic post aliquod tempus deesse coepit, renuens horis divinis choro interesse. Monitus pluries non obtemperavit, hinc per decretum judicis cum poena excommunicationis, et privationis terminus fuit constitutus, ac S. C. Coadjutus adiit, quae sancivit esse locum privationi Coadjutoriae, de qua agitur; itaut consulendum sit SSmum pro deputatione novi Coadjutoris: *Oveten. Coadjutoriae* 8. *Maii* 1745.

27. Francisco Lopez Coadjutori Matthaei Conia Ecclesiae Cathedralis Canonici, cui Coadjutus Brevi Pontificio impetrato stallum, turnum, et aetatis praerogativam sibi competentem resignavit, locus post Canonicos de tempore captae possessionis in qualitate resignatarii recte tos debetur; nam eodem tempore etiam S. C. declaravit Breve praedictum validum non esse: *Baren. Praecedentiae* 19. *April.* 1760 *dub.* 2. *et* 3.

28. Sacerdos Dominicus Amurri Canonicus Ecclesiae Collegiatae S. Mariae oppidi Offidae ob ingravescentem ejus aetatem constituit sibi Coadjutorem Vincentium Andreanum ex Sorore nepotem in minoribus ordinibus constitutum. Ipse sicut erat ex oppido Carassai petiit ab Episcopo Firmano literas testimoniales, quas Episcopus Asculanus requisiverat. Renuit ille Episcopus has concedere, et idcirco S. C. adiit, quae, ut scribatur Episcopo juxta mentem (229) voluit: *Asculana Coadjutoriae* 12. *Martii* 1785.

29. Canonico Coriolano Staccoli Coadjutori Ecclesiae Metropolitanae conceditur ex gratia facultas substituendi alterum Canonicum ad servitium chori, inspectis peculiaribus circumstantiis, et juxta votum Archiepiscopi (230). Id enim nullis Constitutionibus Capitularibus interdictum erat, nec contraria vigebat consuetudo, ac plures erant coadjutores: *Urbinaten. Servitii Chori* 12. *Julii* 1794.

30. Quum Angelus Comolli Coadjutor Canonici Jo. Petri Aghina S. Mariae ad Martyres urbis suum Coadjutum praemortuus esset, obtinuit a Pontifice Coadjutoriam Sacerdos Aloysius Tazi, cui cedere noluit Aghina distributiones quotidianas, quas ces-

(229) Mens est, ut dicat, aut graves recusationis causas, aut det testimoniales: *Ead. Caus.* 12 *Martii* 1785.

(230) „Duabus, nempe, vicibus ex intervallo „per quindecim dies continuos singulis annis." *Ead. Caus.* 21. *Junii* 1794 § 1.

sit primo Coadjutori Comollio, ut in Literis Apostolicis legitur, *in favorem sui perpetui Coadjutoris cedere intendit;* propterea eamdem gratiam a suo Coadjuto petiit Tazius, et assequi non valuit, sed ut ex jure consequeretur, S. C. adiit, quae censuit distributiones quotidianas competere Coadjutori Tazi: *Romana Distributionum Quotidianarum* 23. *Januar.* 1796. Sed postea praevio recessu a decisis Coadjuto competere resolvit: 27. *Aug. ejusd. anni.*

31. Dubitatum est in S. C., an, et quomodo Canonicus Coadjutor alium substituere possit in chorale servitium Ecclesiae Collegiatae Divi Petri juxta Capituli veterem consuetudinem? respondit negative: *Spoletana Servitii Chori* 28. *Febr.* 1795 *dub.* 2.

§. II.

Canonicus Decanus, Senior, et Dignior.

1. Ad dubium, an absente Primicerio hebdomadario, et alio Primicerio possit Canonicus antiquior cogi ad incipiendum matutinum, et horas Canonicas, an dignior praesens? respondit S. C. Canonicum antiquiorem, seu digniorem praesentem eodem modo posse cogi: *Andrien.* 8. *Maii* 1649 *dub.* 6.

2. Et altero; an cessante impedimento infirmitatis podagrae, qua dicti duo Primicerii laborant, teneatur Canonicus antiquior hujusmodi servitio subire? rescriptum dedit, Canonicum antiquiorem a sentibus duobus Primiceriis teneri hujusmodi servitio subire: *Ibid. dub.* 7.

3. Canonicus antiquior non potuit in praejudicium moderni Theologi optare praebendas a nuper defuncto Theologo possessas: *Sebenicen. Juris Optandi* 8. *Maii* 168? *dub.* 1.

4. Vacante in Ecclesia Collegiata S. Crucis Cantoratu, Capitulum, antequam ad electionem procederet, sancivit, quod quisque electus foret, quingentos Barbantiae florenos pro Ecclesiae fabrica solveret. Vacante etiam Decanatu simile decretum edidit, sed aucto onere ad florenos mille in fabricae reparationem itidem erogandos. Recens Decanus doluit, tum ut aureos centum pro cappa post triennium solveret, tum ut quotannis anniversaria die dedicationis Ecclesiae, et etiam alia, quae recolitur exaltatio S. Crucis, convivio ceteros Capitulares exciperet. Resolutiones hujusmodi Capitulares S. C. validas non esse primo resolvit: *Leodien. Capitulationum* 30. *Sept.* 1730 *dub.* 1. Iterum causa ad examen posita statutum fuit, quoad duo Convivia Decanum non teneri; quo vero ad cappam, dilata, et scribatur Ordinario juxta instructionem (231) respondetur: 1. *Sept.* 1731. Insuper duo annua convivia esse permittenda, sed non esse Decanum cogendum ad ea sancitum est: 18. *Julii* 1733.

5. Deinde ad dubium: an, et quae alia onera sustinerentur? responsum prodiit: dilata, et coadjuventur probationes: *Ibid. dub.* 2. Et quoad alia onera, dilata, respondit, et coadju-

(231) S. C. scire cupit: 1 an subsistat, quod Decanus solverit florenos biscentum quinquaginta pro juribus suae possessionis, explicando in quam causam versa fuerit praedicta summa. 2 Quanti sint annui reditus Decanatus, et annua onera. 3 An, et a quo tempore sit in u u statutum Cleri circa cappam tradendam a Decanis transmittendo etiam particulam ejusdem statuti. 4. Demum an Sacrarium Ecclesiae Collegiatae S Crucis habeat annuos proventus sufficientes pro sacra supellectili. Super his itaque auditis non solum Capitulo dictae Collegiatae S. Crucis, sed etiam Capitulis aliorum Ecclesiarum, quibus sit commune statutum de cappa a Decano tradenda S. C. certioret Regist. lit. lib. 28. die 1. Sept. 1731

ventur probationes super consuetudine quoad cappam: *Ibid.* Demum quoad onera remotis sequestris, trium mensium pro confectione, ac processus translatione terminum praefixit: 18. *Decem.* 1734.

6. Sicuti Canonici Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae S. Mariae Pedonis collegialiter interveniunt etiam officiis defunctorum intra tres dies post depositionem cadaveris in Ecclesia celebrandis, absente, vel impedito Praeposito, penes quem actualis animarum cura residet, dignior ex praedictis Canonicis supplere debet partes Praepositi, excluso ejus Coadjutore, et ceram manualem majorem, et duplicatam eleemosynam lucratur: *Mediolanen.* 26. *April.* 1732 *dub.* 11.

7. Archipresbytero terrae Campobassi impedito celebrare in diebus solemnibus, ac occasione supplicationum non Oeconomum, sed Canonicum antiquiorem cum assistentia aliorum Canonicorum debere statuitur: *Bojanen. Jur. Paroch. et Praeeminen.* 24. *Maii* 1732 *dub.* 16.

8. Quum Presbyteralem Canonicatum Sacrosanctae Basilicae Lateranensis Franciscus de Vico obtinuerit, insequenti anno permutavit cum Canonicatu subdiaconali, ac simul descendit ad subsellium inferiorem postea vero rursus permutavit cum Presbyterali Canonicatu digniorem locum aliis Canonicis ejusdem ordinis cedens. Canonicus Testa, qui in sede, ac functionibus illum praecessit de Decanatu disputat. Card. Archipresbyter Canonico de Vico Decanatum competere sibi adstruit, ex quo in Lateranensi Ecclesia Canonici cujuscumque ordinis indiscriminatim solam spectent rationem majoris antiquitatis; tum in tabella notante servitium chori, tum alternis vicibus collationis beneficiorum, tum denique in praebendarum optione. S. C. autem hanc quaestionem diluit rescribens *in casu*, *de quo agitur*, Decanatum D. de Vico competere: *Romana Decanatus Capituli Lateranensis* 6. *Decem.* 1732.

9. Decanus Collegiatae Ecclesiae S. Agricolae non solum interesse matutinis in diebus solemnibus, necnon tertiae, sextae, et missae majori, et vesperis cujuslibet diei, sed etiam quotidie matutinis, aliisque horis, itaut standum est in decisis sub die 23. Sept. 1700: *Avenionen.* 21. *Aug.* 1734 *dub.* 2.

10. Decidit S. C. ad Canonicum antiquiorem hebdomadae Ecclesiae Collegiatae, et Receptitiae terrae Galatonae spectare missae solemnis celebrationem, SSmi Sacramenti expositionem, et divinorum officiorum praecentionem in octava SSmi Corporis Christi, et in aliis diebus solemnioribus primae, et secundae classis, non ad portionarium: *Neritonen. Plurium* 12. *Julii* 1760 *dub.* 2.

11. Decano Canonico Ecclesiae Cathedralis competit jus duplicis voti absoluti in capiendis omnibus, et singulis resolutionibus capitularibus. Nam ipse erat in possessione immemorabili hujus praerogativae, quae plene probatur: *Tridentina* 14. *Febr.* 1761 *dub.* 3.

12. Quum Decanus Capituli Ecclesiae Collegiatae B. M. V. Tungrensis Hospitale S. Jacobi ipsius oppidi, in quo nonnullae degunt Moniales Regulam S. Augustini profitentes, visitaverit cum duobus a se delectis Canonicis, et Notario, totidemque Sociis interfuerit Superiorissae electioni, disputata fuerunt dubia: an Decano praedicto jus visitandi Conventum, et dictum Hospitale cum Canonicis sibi benevisis competat; seu visitatio praerata sit circumscribenda?

13. Et an liceat eidem Decano assistere electioni Superiorissae cum duobus Canonicis ab eo assumendis; ita,

ut electio peracta valida sit? rescriptum fuit: dilata, et iterum proponatur causa, citato Capitulo, eique praefigatur terminus ad deducenda sua jura in S. C.: *Leodien. Visitationis* 12. *Martii* 1763 *dub.* 1. *et* 2. Deinde iterum S. C. resolutionem distulit, et mandavit rescriptum praefatum servari, scribique Episcopo juxta instructionem (232): 18. *Aug.* 1764. Postmodum responsum ad primum dubium dedit affirmativum quoad primam partem, negativum quoad secundam; et ad dub. 2. rescripsit affirmative: 28. *Sept.* 1765.

14. Ad Canonicum Seniorem Capituli Collegiatae, et Ecclesiae Parochialis S. Michaelis Archangeli oppidi S. Angeli ad Confessiones approbatum jus administrandi Sacramenta Priori ejusdem Collegiatae infirmo, et eidem mortuo justa faciendi; minime vero ad viciniorem Parochum spectat: *Pisauren.* 25. *Januar.* 1772 *dub.* 1.

15. Ac post obitum dicti Prioris Canonicus Senior absque ulla Episcopi approbatione haud debet succedere in exercitio animarum curae usque ad electionem novi Prioris, sed locus est Oeconomi deputationi: *Ibid. dub.* 3.

16. Canonicus Petrus Lupius Senior Ecclesiae Collegiatae Divi Nicolai terrae S. Aegisti habitare domum duobus constantem cubiculis a testatore Bernardino Lupio, ut Senior sub poena scut. decem incoleret, relictam tenetur, atque addidit S. C. ad mentem (233): *Nullius S. Aedisti* 18. *Julii* 1772 *dub.* 1.

17. Quaestio de electione Decani in Ecclesia Metropolitana Urbini inter Canonicum Franciscum Mariam Rosa ex eadem urbe, annorum 72 in Capitulo cooptatum anno 1738, et inter Canonicum Jo. Carolum Valbonetti ex Sarsinatensi Dioecesi annorum 58 oriundum Canonicum renunciatum anno 1753 orta est. Hanc S. C. dirimit in favore Canonici Rosa, quum Capituli Constitutiones esse ex civitate oriundum, et in possessione antiquiorem praeseferant; etiamsi Canonicus alter antiquitatem esse intelligendam de Canonico de Massa, non de Praebenda, quum ipse de Massa anno 1753 alter anno 1755 obtinuerit, contenderet: *Urbinaten. Decanatus* 21. *Novem.* 1778 *confirmat.* 6. *Martii* 1779.

§. III.

Canonicus Hebdomadarius.

1. Ecclesia Cathedralis Venafri triplicem speciem Canonicorum habet. Primi *Praebendati*, alteri *Hebdomadarii*, ab obeundo per hebdomadas Sacri munere, tertii *Expectantes*, vel *Supranumerarii* appellantur. Inter hosce orta fuit contentio, de qua S. C. decidit; Canonicos hebdomadarios praedictae Ecclesiae perfrui non debent jure Canoniae, nec partem constituunt Capituli: *Vanafrana Plurium* 10. *Decem.* 1746 *dub.* 1.

2. Nec eosdem Canonicos assequi valere jure optionis Praebendatos Canonicatus resolvit: *Ibid. dub.* 2.

3. Neque eosdem teneri ad residentiam, itaut standum est in decisis sub die 23. Novem. 1680 statuit: *Ibid. dub.* 3.

4. Et quoad servitium chori Ecclesiae praestandum cum habitu Canoni-

(232) Scriptum est, ut legitime fiat Capituli interpellatio, ut de actus validitate dubitari non possit, quod si per actum Capitularem rite expletum praesenti controversiae se immiscere nolle, litique renunciare decernet, de hoc publicum, ac legale exhibeat monumentum: ita quidem, ut declaratio, et renunciatio libera sit, nullaque conditione, aut reservatione circumscripta, est correcta: at si apponi velint, discrte, distincte, et singillatim explicentur, quae sint conditiones, et reservationes, circa quas Capitulum sua jura integra, atque illaesa praeservare intendit: Ead. Cons. 24. *Aug.* 1765. §. 4.

(233) Scilicet consulendum SSmum pro dispensatione · Ead. Cons 18. Julii 1772 dub 1.

cali iisdem diebus, iisque functionibus, et eo modo, quo tenentur Dignitates, et Canonici Praebendati, servari solitum mandavit: *Ibid. dub.* 4.

5. Pariter, ut servaretur solitum, jubet, quoad rationem chori servitium praestandi: *Ibid. dub.* 5.

6. Etiam ad dubium; an, et in quo numero iidem hebdomadarii assistere teneantur cum pluvialibus Archidiacono, et Primiceriis vesperas, et laudes celebrantibus, ac respective officium diaconi, et subdiaconi facere una, vel altera ex dictis tribus Dignitatibus missas celebrante? respondit solitum servari: *Ibid. dub.* 8.

7. Insuper censuit S. C. solitum servandum quoad eamdem assistentiam Canonicis Praebendatis, et respective Expectantibus praestandam: *Ib. dub.* 9.

8. Canonicos vero Hebdomadarios in functionibus, in quibus celebrant Canonici Praebendati supplere non teneri vices Canonicorum Expectantium, qui sunt absentes, et eorum loco assistere putavit: *Ibid. dub.* 10.

9. Dictosque Canonicos etiam non invitatos interesse supplicationibus tantum solemnibus ordinariis, et extraordinariis ab Episcopo ex causa publica indicendis, non aliis ejusdem Ecclesiae Cathedralis teneri arbitrata est: *Ibid. dub.* 11. *et* 12.

10. Minime vero praedictos Canonicos de emolumentis dictarum supplicationum participare posse sancitur: *Ibid. dub.* 13.

11. Et dubio; an iidem Canonici Hebdomadarii in peragendis funeribus teneantur non solum de unctorum cadavera comitari ad Ecclesiam; verum etiam una cum Dignitatibus, et Canonicis Praebendatis, ac supranumerariis ipsorum exequiis assistere? servari solitum rescriptum tradidit: *Ib. dub.* 14.

12. Et quoad emolumentorum, quae ipsis debentur, partitionem, pariter servari solitum voluit S. C.: *Ib. dub.* 15.

13. Eosdemque Canonicos non omnes missas conventuales canere, quando ex praescripto rubricarum non una sed duae, vel tres erunt canendae, sed ad unam tantum teneri constituitur: *Ibid. dub.* 16.

14. Ac ad omnia praedicta chori onera non teneri per se ipsos, sed eadem suppleri posse per substitutum, dummodo de gremio hebdomadariorum sint substituendi, deliberatur: *Ibid. dub.* 17.

15. Praefatosque Hebdomadarios Canonicos insimul retinere non posse quodcumque beneficium, vel officium tam in urbe, quam in Dioecesi, quod quomodolibet impediat, vel incompatibile sit cum dicti chori servitio, praecipitur: *Ibid. dub.* 18.

16. Pro implemento autem omnium praedictorum eosdem Canonicos Hebdomadarios sibi ipsis constituere massam distributionum, et respective punctaturarum minime teneri; nec distributiones ipsorum esse ex massa Capitulari constituendas mandatur: *Ibid. dub.* 19.

17. Et requisita S. C. quomodo sit providendum pro distributionibus? esse in praecedenti provisum, et Episcopum jure suo uti responsum dedit: *Ibid. dub.* 20.

18. Deinde alia fuerunt dubia proposita, nempe; an Hebdomadarii teneantur in suis respective hebdomadis non solum missam conventualem canere, sed etiam in Officio Hebdomadariorum assistere omnibus horis Canonicis usque ad Completorium inclusive, noctuque respective Nativitatis Domini, necnon diebus hebdomadae majoris lectiones canere, aliaque in servitium chori peragere, quae a Magistro Caeremoniarum praescribuntur? et quatenus affirmative

19. An omnia praemissa expleri etiam debeant alternatim a Dignitatibus, et Canonicis Praebendatis, et Expectantibus?

20. Et an standum sit, vel recedendum a Decisis quoad dubia 8, 9, 14, 15, 17 et 18. S. C. respondit; dilata, et scribatur Episcopo pro plena informatione super solito: 17. *Junii* 1747.

21. Ad Canonicum hebdomadarium Ecclesiae Collegiatae S. Leonardi oppidi Campi Bassi, qui de mane Missam celebravit, pluviali indutum privative jus canendi vesperas, aliasque peragendi functiones ad formam statuti anni 1715 exceptis functionibus Archipresbytero reservatis jus pertinet: *Bojanen. Praeeminentiarum* 19. *April.* 1760 *dub.* 4.

22. Quilibet ex Canonicis hebdomadariis tenentur celebrare Missam Conventualem absque ulla eleemosyna comprehenso per vices Archidiacono; non autem ea praestanda sit ex massa communi: *Fanen.* 29. *April.* 1780. Deinde recedendum a decisis censuit S. C., deditque negativum ad primam partem, affirmativum ad secundam responsum: 15. *Julii ejusd. anni confirmat.* 20. *Januar.* 1781 *dub.* 2.

§. IV.

Canonicus Honorarius, et Supranumerarius.

1. Episcopum auctoritate ordinaria non posse in sua Ecclesia creare Canonicos supranumerarios absque consensu Capituli, et Canonicorum S. C. declaravit: *Fulginaten.* 26. *Febr.* 1639 *dub.* 1.

2. Canonicis supranumerariis, qui possessionem assignato eis subsellio in choro adierunt, sed nunquam Ecclesiae inservierunt, et quibus Episcopus antecessor contulit Canonicatus Praebenda carentes, in Ecclesiis Collegiatis Dioecesis, modernus Episcopus non tenetur Praebendas Canonicales vacaturas illis conferre, sed libere aliis dare potest: *Eystetten. Canonicatuum* 1. *Decem.* 1731.

3. Canonicum supranumerarium Ecclesiae Collegiatae S. Agricolae, qui ex lege fundationis quotidie per se, vel per alium celebrare pro fundatrice tenetur, describi posse in tabella ad celebrandas alias Missas in eadem Ecclesia fundatas S. C. putavit: *Avenionen.* 19. *Sept.* 1733. *dub.* 17.

4. Canonici Supranumerarii, sive *de Adjuncta* Cathedralis Ecclesiae cum jure sedendi, honoris Cappae Magnae, et aliorum, necnon pacto Missam Conventualem absque stipendio celebrandi admissi, non tenentur subire onus hebdomadae in eadem Ecclesia, et Missae Conventualis celebrationis, et applicationis pro benefactoribus in genere. *Abellinen. Eleemos. Missae Convent.* 27. *Aug.* 1746. Deinde S. C. recessit a decisis, et respondere placuit affirmative, soluta tamen a Canonicis antiquioribus eleemosyna Missae Conventualis pro rata parte servitii debiti ab eisdem Canonicis antiquioribus: 14. *Januar.* 1747. Demum in primo loco standum esse existimavit: 18. *Martii ejusd. anni confirmat.* 17. *Junii dicti anni.*

5. Canonici Honorarii titulum petens in Collegiata Ecclesia S. Mariae Sulmonis, vulgo *Sermoneta*, in qua nullum exemplum extat, Clericus Joseph Quadrassi cum facultate interveniendi choro, supplicationibus, aliisque functionibus in habitu Canonicali, novissimum locum post Coadjutores occupans, nullisque distributionibus fruens, a S. C. auditus non fuit; licet ei faveret Episcopus, ac Capitulum assentiretur: *Terracinen. seu Setina* 16. *Febr.* 1788.

§. V.

Canonicus Jubilatus.

1. Canonici Jubilati adesse non te-

nentur, prout alii, quoties Episcopus pontificaliter celebrat: *Aquilana Servitii* 27. *Sept.* 1659 *dub.* 1.

2. Canonicis Jubilatis debentur non solum reditus suarum praebendarum, et distributiones quotidianae ordinariae; sed etiam illae, quae ex anniversariis percipiuntur: *Ibid. dub.* 2.

3. Et ad dubium; an ipsi Jubilati cogi possint ad inserviendum aliquando, et saltem in festis primariis, dum saepius ad lucrandum manualia ambulant extra civitatem per unum milliare, et cum intra civitatem degunt, negotiis tantum secularibus incumbunt? respondit S. C. cogi posse, quoties divinus cultus, et chori servitium detrimentum patiatur: *Ibid. dub.* 3.

4. Canonico ex gratia Jubilato petenti declarari; an ipse teneatur solvere eleemosynam Canonico, qui cantat Missam in hebdomadis alternatim eidem Canonico Jubilato spectantibus? respondit dandas esse declarationes alias editas praesertim Praenestina 11. Martii 1662; in qua fuit responsum teneri per alium celebrare Missas lectas ratione sui Canonicatus celebrandas, non vero Missas Conventuales: *Dubium Jubilationis* 7. *Julii* 1668.

5. Quum suffragaretur Jubilatio intuitu tantum quadragenarii servitii obtenta, hinc Jubilati sunt exempti a servitio hebdomadae, quae per vices eis obtingit: *Novarien. Jubilationis* 2. *Octob.* 1677. *dub.* 2.

6. Ac iidem ad hebdomadae munus satisfaciendum substituendo alios Canonicos residentes non tenentur: *Ibid. dub.* 3.

7. Et emolumenta anniversariorum, quae intra annum fiunt, habere debeant, quamvis non assistant: *Ibid. dub.* 4. Deinde reproducto dubio stetit in decisis S. C. quoad anniversaria fixa, de quibus non est cautum a testatoribus, ut intervenientes tantum participent: 29. *Novem.* 1681.

8. Non vero iidem participant de iis anniversariis, aliisque emolumentis, quorum testatores solis praesentibus dari, et absentium portiones applicari sacrario, vel in alios effectus erogari voluerunt: *Ibid. dub.* 5.

9. Demum intelligitur derogatum statuto de danda fidejussione residendi per sex menses: *Ibid. dub.* 6.

10. Capitulum sacrosanctae Basilicae Lateranensis renuit Canonico Jubilato Francisco Columnae nonnulla communia conferri, quae praetendit idem Canonicus ob amplitudinem verborum Brevis suae Jubilationis; et S. C. decidit Oratori, quamvis non interveniat, deberi dicta communia: *Romana Distributionum* 5. *Martii* 1678 *dub.* 1.

11. Ac emolumenta supplicationum, de quibus agitur: *Ibid. dub.* 2.

12. Et ceras anniversariorum praeter ea, quae sunt nominatim expressa: *Ibid. dub.* 3.

13. Non autem portionem punctaturarum seu fallentiarum non intervenientium deberi resolvitur: *Ibid. dub.* 4.

14. Vigore Jubilationis deberi Canonico licet non inservienti partem ratam emolumentorum provenientium ex anniversariis fixis decidit S. C.: *Lunen. Sarzanen. Jubilationis* 30. *Sept.* 1684 *dub.* 1.

15. Non autem ei deberi ratam partem emolumentorum provenientium ex funeribus, et anniversariis incertis, et extraordinariis resolvitur: *Ibid. dub.* 2.

16. Et in casu etiam, quo a testatore dispositum reperiatur, nihil lucrari debere eos, qui non fuerunt praesentes, statuitur: *Ibid. dub.* 3.

17. Dictusque Canonicus Jubilatus non tenetur interesse capitulis, et congregationibus, quae habentur pro

gerendis negotiis Ecclesiae, et Capituli: *Ibid. dub.* 4.

18. Licet Canonicus Carolus Baglionus indultum Jubilationis obtinuerit, attamen Capitulum Ecclesiae Cathedralis renuit ei communia, quae interveníentibus distribuuntur, tradere; ideo supplicat pro definitione; an ipse quamquam divinis, ceterisque functionibus non intersit, communia lucrari valeat? censuit S. C. dandum esse decretum editum die 5. Martii 1678 (234): *Perusina* 17. *Julii* 1688.

19. Spectato servitio annorum 40. et ultra Ecclesiae Cathedrali in munere Canonici a Bartholomaeo Fabro praestito, ei concessa est Jubilatio; deinde autem dubitatum fuit, an dicto Canonico Jubilato non residenti debeantur distributiones? eidem distributiones deberi, necnon ad residentiam localem teneri statutum est: *Sancti Angeli in Vado* 15. *April.* 1690.

20. Prolato dubio; an Canonico Jubilato debeantur fallentiae Canonicorum absentium, si choro non intersit? responsum est, affirmative, dummodo non obstent Constitutiones particulares, et consuetudo Ecclesiae: *Reatina Distributionum* 19. *April.* 1692.

21. Canonicus Jubilatus Johannes Morellus Ecclesiae Cathedralis non tenetur, vel per se, vel per alium ad celebrationem Missae Conventualis per vices: *Aquipendii Jubilationis* 23. *Martii* 1697 *dub.* 1.

22. Idem autem Canonicus tenetur facere depositum tertiae partis fructuum praebendae pro distributionibus quotidianis, sicuti faciunt alii Canonici: *Ibid. dub.* 2.

23. Ac idem Canonicus participare potest de distributionibus, quas ponunt in Massa ceteri Canonici, sive ipse sit praesens, sive absens a choro, etiam quoad fallentias, nisi obstet statutum, seu consuetudo: *Ibid. dub.* 3.

24. Canonico Jubilato, et non interveníenti Simeoni de Magnanimis Ecclesiae S. Mariae in Cosmedin debentur emolumenta supplicationum, quae fieri solent in diebus Rogationum, Divi Marci, et SS. Corporis Christi; licet non sint expressa in indulto Jubilationis: *Romana Jubilationis* 24. *Martii* 1703.

25. Consuetum Jubilationis indultum obtentum a Johanne Jacobo Razzino Canonico Cathedralis Ecclesiae ei suffragatur pro partitione omnium fructum, et distributionum etiam extraordinariarum, et illarum, quae in suo Decreto Episcopus Pallavicini proqualibet hora Canonica adstantibus in choro tantum assignavit: *Burgi S. Domnini Jubilationis* 19. *April.* 1704 *dub.* 1.

26. Ac dictae distributiones illi non traditae veniunt per Canonicos a die indicti judicii restituendae: *Ibid. dub.* 2.

27. Occasione Jubilationis obtentae a S. C. in favorem Antonii Mariae de Lazara Canonici Ecclesiae Cathedralis instante Capitulo decretum fuit praeter distributiones quotidianas taxatas in dicta Ecclesia Cathedrali in summa scutorum trium millium admittendum esse Canonicum Jubilatum ad partitionem anniversariorum fixorum, in quibus non adest conditio dividendi inter praesentes tantum: *Patavina Jubilationis* 9. *Junii* 1714 *dub.* 1.

28. Et Canonicum Jubilatum absentem a civitate intra, et ultra tres menses vacationis concessos a Sac. Concilio Trid. *Sess.* 24. *de reform. cap.* 12. (235) percipere debere distributiones quotidianas, et anniversaria praedicta decretum edidit: *Ibid. dub.* 2.

29. Denique Canonicum Jubilatum

(234) *Vide num.* 10. *§. praesenti.*

(235) *Vide not.* 102

easdem distributiones, et anniversaria percipere debere licet absentem ab urbe tempore Adventus, Quadragesimae, aliisque festivitatibus in literis Gregorii XIII. Pont. Max. contentis, S. C. placitum est: *Ibid. dub.* 3.

30. Non obstante indulto Jubilationis, Jubilatus cogi ad inserviendum, si divinus cultus detrimentum patiatur, potest: *Dubia Jubilationum* 17. *Decem.* 1718 *dub.* 4.

31. Et non obstante praedicto Jubilationis indulto Jubilatus ad residendum, quando adstrictus non est ad interveniendum, tenetur juxta decreta (236): *Ibid. dub.* 5.

32. Canonicus Seraphinus Ecclesiae Collegiatae terrae Canini, cui fuit concessum indultum Jubilationis cum solita clausula, debet participare de punctaturis, et fallentiis, si choro non intersit: *Aquipendien. Indulti* 1. *Apr.* 1719 *dub.* 1.

33. Ac etiam idem debet participare de emolumentis adventitiis anniversariorum, dummodo non obstet voluntas testatoris, vel dantis, non autem cadaverum comitatuum, si functionibus non intersit: *Ibid. dub.* 2.

34. Indultum jubilationis Fabio Ballato olim Canonico Ecclesiae Metropolitanae obtentum eidem suffragatur post obtentam in eadem Ecclesia Dignitatem Decanatus, dummodo in solemnioribus inserviat: *Senen.* 16. *Martii* 1726.

35. Alexandrum Bandinellium Canonicum Jubilatum Ecclesiae Metropolitanae, quem contendit Capitulum solutum haud esse ab onere celebrationis, et applicationis Missae Conventualis, non teneri celebrare per se ipsum, nec per alium Missam Conventualem vicissim, ac applicare pro benefactoribus declaravit S. C.; *Senen. Celebrationis, et Applicationis Missae Conventualis* 12. *Maii* 1759 *dub.* 1. *confirmat.* 3. *Julii ejusd. anni.*

36. Neque idem Canonicus Jubilatus tenetur contribuere eleemosynae Missarum Conventualium: *Ib. dub.* 2.

37. Deinde Capitulum in consultationem ponit dubia haec: An onera Capitularia infixa Massae communi distributionum deducenda sint, antequam fiat eorum divisio inter participes, etiam quoad Canonicos Jubilatos?

38. An onus eleemosynae Missae Conventualis sit infixum Massae communi distributionum?

39. An idem onus eleemosynae sit deducendum ab eadem Massa communi distributionum, antequam fiat earum partitio, etiam quoad Canonicos Jubilatos? respondit ad 1. et 2. providebitur in tertio; ad 3 dubium negative: *Senen. Jubilationis* 9. *Febr.* 1760 *dub.* 1. 2. *et* 3.

40. Ludovicus Perinius Carmarda Canonicus Jubilatus Ecclesiae Cathedralis non debet participare de punctaturis, seu fallentiis vigore indulti Jubilationis; quum contraria haberet consuetudo Ecclesiae; nec de emolumentis anniversariorum, ac supplicationum, si non intersit: *Reatina Jubilationis* 12. *Maii* 1770.

41. Canonici Jubilati Ecclesiae Cathedralis Felix nempe Mariani, Hermenegildus Squarti, Eutitius Valentini, et Jo. Baptista Fabiani debent participare ad formam consuetudinis de emolumentis Missae Conventualis, et anniversariorum, ad quorum celebrationem alternatim admissi hactenus fuerunt: *Hortana* 5. *Junii* 1790.

§. VI.

Canonicus et Poenitentiarius.

1. Consultum S. C. fuit, Poenitentiarium Ecclesiae Cathedralis teneri integras confessiones audire, non an-

(236) Nempe in S. Angeli in Vado 15. April. 1690. Vide num. 19.

tem solos casus reservatos: *Abulen.* 21. *April.* 1587 *dub.* 1.

2. Insuper Poenitentiarium sui facere postulatum confiteri volentibus horis opportunis arbitratu Episcopi: *Ibid. dub.* 2.

3. Et ad dubium, an debeat teneri in manu virgam, seu rudem tempore, quo sedit in sua sede? novas consuetudines non esse inducendas rescripsit: *Ibid. dub.* 3.

4. Demum spectare censuit ad Episcopum deputare locum, et sedem, in qua audiendae sunt confessiones a Poenitentiario: *Ibid. dub.* 4.

5. Canonicum Poenitentiarium Ecclesiae Cathedralis tempore, quo actu in ejus munere inservit, ex eleemosynis pro anniversariis defunctorum participare posse, dummodo non dentur pro celebratione Missarum, deciditur: *Viterbien.* 15. *Martii* 1631 *dub.* 2.

6. Censuit S. C. Oratori Sigismundo Piccuino Primicerio ita in locum Poenitentiarii ad audiendas confessiones ex necessitate, et legitima causa ab Episcopo deputato, dum tempore deputationis confessiones actu audit, deberi distributiones quotidianas, non secus ac si divinis intersit in choro: *Lucana* 10. *Martii* 1635.

7. Benigne annuit S. C., ut Orator pro tempore, quo confessiones in Ecclesia Cathedrali audit, si et quatenus consensus Capituli accedat, distributiones quotidianas percipere possit: *Suessana* 13. *Sept.* 1636.

8. S. C. respondit, Poenitentiarium Ecclesiae Cathedralis non posse absolvere a casibus Episcopo reservatis, nisi Episcopus ipse hanc ei tribuerit facultatem: *Fossanen.* 5. *Decem.* 1637.

9. S. C. censuit Poenitentiarium, quando non est impeditus in munere confessionis, interesse debere divinis officiis, et Ordinarium removere omnino debere abusus introductos circa recitationem hujusmodi divinorum Officiorum: *Fanen.* 25. *Januar.* 1642.

10. Credidit S. C. Canonico Poenitentiario Oratori dandum esse indultum optandi praebendam pinguiorem, quae in futurum semper conferatur Canonico Poenitentiario, si SSmus Dominus noster annuat: *Pisauren.* 23. *Maii* 1648.

11. Dubio, an Canonicus Poenitentiarius comprehendatur in edicto, quo sub certa poena, etiam pecuniaria jubentur omnes Parochi, et Confessarii seculares interesse Congregationi Casuum conscientiae, quae habetur coram Theologo, seu alio deputato, itaut cogi possit; an vero solum debeat hortari? censuit dandam esse declarationem alias editam die 16. Decem. 1645 (237): *Dubia Poenitentiarii* 3. *Octob.* 1671 *dub.* 1.

12. Canonicumque Poenitentiarium haud teneri assumere administrationem, seu oeconomiam bonorum, et rerum Capitularium, ut ceteri Canonici, S. C. resolvit: *Ibid. dub.* 2.

13. Eumdemque non teneri assumere Officium punctatoris in choro jussit: *Ibid. dub.* 3.

14. Ad dubium: An pro negotiis, seu controversiis Capituli ablegari possit Poenitentiarius Cathedralis? responsum est *negative: Anagnina Residentiae* 12. *Decem.* 1676.

15. Quum anno 1651 resolutum fuerit die 2. Sept., quod obtinentes praebendam Poenitentiariae non erant in Ecclesia Sebenicensi admittendi ad jus optandi etiam de consensu Capituli; inde Episcopus Sacra Limina visitans retulit tenuitatem praebendae

(237) In causa *Comen.*, ubi S. C. censuit Episcopum Comensem cogere posse ad interveniendum Congregationi Casuum conscientiae Archipresbyterum Ecclesiae Cathedralis, qui curam animarum exercet, nec non Canonicum Poenitentiarium ejus Ecclesiae, non autem Canonicum Theologum: *Lib.* 17. *Decret. fol.* 553.

Poenitentiariae, et ei fuit sic responsum a S. C. Ceterum, ut necessitati, qua praebenda Poenitentialis laborat, provide consulatur, S. C. auctoritate sibi per SSmum specialiter attributa, benigne indulsit, ut Poenitentiarius Cathedralis praedictae praebendas optare possit, sicuti ceteri Canonici, donec ad aliquam ex pinguioribus praebendis ascendat, quae perpetuo affectae Poenitentiario pro tempore esse intelligatur, ac sit: *Sebenicen. Juris Optandi* 8. *Maii* 1688 *dub.* 1.

16. Capitulum non tenetur abstinere se ab eligendo Canonico Poenitentiario in Officio Capituli secretarii, Archivistae, et aliorum similium: *Vicen. Visitationis Sacrorum Liminum* 15. *April.* 1690.

17. Canonicus Emanuel Martinez Montoja Ecclesiae Cathedralis, qui in concursu habito obtinuit Canonicatum Poenitentiarium, fuit dispensatus pro retentione quoque Archidiaconatus ejusdem Ecclesiae jam ab ipso possessi; qua de causa in ejus favorem relaxata, ac supplicatio signata fuit. Nam Dignitates residentiam non habent, et nequeunt nisi Canonico ejusdem Ecclesiae conferri: *Oscen. Canonicatus Poenitentiarii* 15. *Januar.* 1724.

18. Quum Urbanus VIII. Pont. Max. concessisset Dignitatibus, et Canonicis Cathedralis Ecclesiae facultatem optandi, fuit dubium exhibitum: An Canonicus Poenitentiarius sua praebenda, quam tenuem esse asseritur, libere dimissa, aliam optare possit, quae affecta Officio Poenitentiariae perpetuo remaneat, et respective sit convalidanda optio Praebendae nuncupatae *Char Barcha* a Jo. Andrea Marsilia Canonico Poenitentiario? respondit S. C. quoad primam partem pro gratia, et quoad secundam iterum proponatur: *Melevitana* 23. *Febr.* 1726 confirmatur prima pars: 11. *Januar.* 1727 *dub.* 1., et quoad secundam partem rescribitur negative, et quoad Canonicum Petrum Paulum Grech utatur jure suo; *Ibid. dub.* 2. Denique quaestione reproducta, ei optionem praelatam competere S. C. existimavit: 10. *Julii* 1728.

19. Canonicus Poenitentiarius Ecclesiae Cathedralis non tenetur assumere onera, et Officia Capitularia, praesertim Procurationem generalem redituum, et bonorum Ecclesiae: *Conversana. Officiorum Capituli* 19. *Novem.* 1729.

20. Erecta Praebenda Poenitentiarii in Ecclesia Cathedrali praevio concursu obtinuit Lucas Antonius de Berardis, conditione adjecta, ut intra annum gradum Magisterii ascendere omnino teneatur. Hac conditione non adimpleta, prius monitus fuit, deinde citatus, ipse excepit non cogi, quia nondum fuerat erectio peracta juxta formam constitutionis *Pastoralis* (238), cum reditus pene ascendant ad scut. 44, et non obstante hac exceptione fuit privatus. S. C. autem non esse locum redintegrationi ad dictam praebendam, sed esse SSmo supplicandum pro gratia statuit: *Ortonen. Canonicatus Poenitentiarii* 28. *Januar.* 1730 *dub.* 1.

21. Et ad dubium: an, et quomodo sit locus supplemento ejusdem praebendae usque ad integram summam annuorum scutorum 60 monetae Romanae, rescripsit *Dilata: Ibid. dub.* 2.

22. Canonico Poenitentiario Ecclesiae Cathedralis juxta consensum praestitum a Capitulo conceditur indultum ad hoc, ut, sua Praebenda, quae tenuis reditus est, dimissa libere, possit aliam Praebendam sacerdotalem

(238) Benedicti XIII., qui in fine constitutionis mandat idem servandum in erectione Canonicatus Poenitentiarii, quod in erectioni Canonicatus Theologalis jussit: *Vide* not. 88. pag. 50.

optare, quae affecta perpetuo officio Poenitentiarii remaneat; etiamsi quoddam detrimentum inferre Canonicis Praebendas diaconales, ac subdiaconales possidentibus, qui jure optionis pollent, videatur: *Regien. Optionis 7. Junii* 1755 *confirmat.* 12. *Julii ejusd. anni.*

23. Canonicus Ecclesiae Cathedralis eligi potest in Officium Camerarii a Capitulo non obstante contrario decreto ab Episcopo in Visitatione emanato: *Pisauren. Camerariatus* 21. *Novem.* 1761.

24. Canonicus Poenitentiarius Ecclesiae Cathedralis cogi potest ab Episcopo ad acceptandam delegationem absolvendi poenitentes a casibus reservatis: *Pisauren. Casuum Reservatorum* 21. *Novem.* 1761 *dub.* 1.

25. Nec sumptibus Episcopi deputandum alium Sacerdotem dicta facultate praeditum, ut autumat idem Canonicus Poenitentiarius, censuit S. C. addens ad mentem: *Ibid. dub.* 2.

26. Et Canonicus Poenitentiarius compelli etiam valet ab Episcopo uti facultate absolvendi a reservatis casibus etiam sub poena suspensionis a divinis ipso facto incurrendae in casu dolosi non usus ejusdem facultatis: *Ibid. dub.* 3.

27. Et dubii; an idem Canonicus petere valeat moderationem tabellae casuum reservatorum? differtur resolutio: *Ibid. dub.* 4.

28. Canonico, et Poenitentiario Volaterranae Cathedralis conceditur jus optandi praebendas juxta declarationem in Senensi. Juris Optandi 8. Maii 1688 (239): *Volaterrana Juris Optandi* 20. *Julii* 1793.

§. VII.

Canonicus Regularis.

1. Franciscus Anques electus in Canonicum Novitium fuit a Priore, Canonicis, et Capitulo Ecclesiae Pampilonae ordinis S. Augustini, et fere sex menses anni tirocinii intra septa praedictae Ecclesiae tantum resedit; residuo vero illius anni tempore de licentia, et mandato praedictorum, ac sub eorum obedientia mansit in quadam Curia, negotia dicti Capituli agendo. In fine anni professionem per procuratorem ad id deputatum emisit. Ignoratur Professionis validitas, et valere S. C. definiit: *Pampilonen. anni* 1575.

2. Proposito ad instantiam Abbatis illorum, qui vulgo *Scopettini* nuncupantur, hoc dubio: An Canonicus Regularis ex eorum Congregatione possit absque indulto admitti ad Ecclesiam Parochialem de eorum jure patronatus, et an obstet Decretum emanatum 18. Martii 1671 S. C. Episcoporum (240), quod de Canonicis Regularibus Lateranensibus loquitur? S. C. respondit: Canonicos Regulares nuncupatos *Scopettinos* non posse admitti ad exercendam curam animarum

(239) *Vide num.* 15. *praesenti §.*

(240) Quod Decretum refert Benedictus XIV. in *Const. Quod Inscrutabili* 9. Julii 1745 (*Bull. ejusd. Pont.* tom. 1. pag. 336.) loquens de capacitate Canonicorum Regularium Lateranensium, et SSmi Salvatoris, ad obtinenda beneficia Ecclesiastica secularia, cum cura, et sine cura, atque pensiones ecclesiasticas: ubi § 2. sic ait „Sane quum in Congreg. venerabilium Fratrum „nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae Cardina„lium ad diversi generis negotia cognoscenda „auctoritate Apostolica deputatorum, examina„tum saepe fuerit hujusmodi assertum jus Cano„nicorum Regularium: saepe responsum est, eos, „absque Apostolico Indulto, ad saeculares Pa„rochias promoveri non posse. Ita respondit „Congreg. Concilii de anno 1581; ejusque re„sponsum approbatum fuit a sanctae mem. Prae„decess. Nostro Gregorio Papa XIII. Ita decre„vit Congregatio Episcoporum, et Regularium „de anno 1671: expensis prius rationibus fuse „deductis a Procuratore Generali Canonicorum „Regularium Lateranensium: atque hoc pariter „Decretum a piae mem. Clemente Papa X. con„firmatum, deindeque ad Canonicos quoque Re„gulares SSmi Salvatoris extensum fuit."

in dicta Parochiali absque dispensatione Apostolica, et quoad ipsos etiam servandum esse Decretum praefatum: *Florentina* 18. *Julii* 1676.

3. Dubio oblato, an P. Archangelus Georgius Canonicus Regularis S. Salvatoris praesentatus ad Archipresbyteratum secularem cum cura animarum valeat institui absque indulto Apostolico, et cum sola licentia ejus Generalis? S. C. respondit esse unienda Decreta hac de re edita per manus circumferenda (241), et causam proponi formaliter in S. C. auditis; et in praesenti casu Secretario cum SSmo pro concessione indulti cum clausula tamen, quatenus opus sit: *Placentina Praesentationis* 14. *Novem.* 1693. Facta relatione Sanctitas sua *die* 19. *ejusd. mensis* indulsit P. Georgio, ut ad Ecclesiam Parochialem praesentatus institui, illamque valeat retinere, quod confirmavit Innocentius XII. Pont. Max. (242), qui jussit super ea Breve expediri, ut omnibus innotesceret, et ut lex omnibus praescriberetur in posterum omnino servanda.

4. Quum Joseph Xaverius Petremand Canonicus Regularis Monasterii, seu Abbatiae Montis Benedicti ordinis S. Augustini non obtinuisset a S. C. restitutionem in integrum ad suam infringendam professionem, quam nullam affirmabat ex vi, metuque a genitoribus illato, ab ead. S. C. postulavit, an sit locus translationi ad aliquem ordinem Militarem, ubi vota emittuntur? haec annuit pro translatione ad Hospitale S. Spiritus in Saxia, vel S. Antonii Viennensis (243): *Bisuntina Restitutionis in Integrum* 23. *Junii* 1714 *dub.* 2.

5. Dubio exhibito: An Thomas de Adamis Canonicus Regularis ordinis S. Augustini Congregationis Lateranensis, qui sibi resignari obtinuit Ecclesiam Parochialem S. Sabini in Villa Parani Trebii spoletanae Dioecesis servata forma Decreti Clem. X. Pont. Max. (244), teneatur deferre habitum

(241) *In Sancti Miniatis Parochialis* 28. *Aug.* 1649. censuit S. C. Sacerdotem Christophorum de Ciuccie Canonicum Regularem Lateranensem non esse capacem Ecclesiae Parochialis absque Sedis Apostolicae dispensatione *(Lib.* 18. *Decret. fol.* 672*)*. *In Brixien.* 15. *Maii* 1655. quaesitum fuit: An Regulares Congregationis Canonicorum Lateranensium, et Congregationis salvatoris, S. Georgii in Alga, et Crucilerorum sint admittendi ad Concursus Ecclesiarum Parochialium secularium praesertim, quando habeant licentiam proprii Generalis? et responsum, negative, sed dandas esse declarationes jam editas. *(Lib.* 19. *Decret. fol.* 468*)*

(242) De hac quaestione diserte loquitur Bened. XIV. *Instit. Eccles. XCVII.* tom. 11. pag. 635., qui *num.* 5. ait. „Non ignoramus, Regula„res Canonicos his Decretis, ac sententiis mini„me acquiescere, ipsisque permissum fuisse, ut „rationes suas contra proferrent. Sacra Concilii „Congregatio die 14. Novem. anno 1693 facul„tatem tribuit Canonico Regulari, ut secularem „Parochiam impetraret; at simul eadem sacra „Congregatio indixit, ut collectis in unum De„cretis expenderetur, utrum Canonicis Regulari„bus liceret Beneficia saecularia cum animarum „cura percipere, interposita solum Abbatis Ge„neralis facultate, idque Innocentius XII. appro„bavit, et litteras Apostolicas evulgari jussit, „quae rem eamdem confirmarent." Item de hac controversia verba facit Card. Petra *Comment. ad Const.* IX. *Sixti IV, Sect. Unic. num.* 4. tom. 5. pag. 272 seq.

(243) „Quae tamen gratia fuit concessa cum „disparitate votorum, denegantibus aliquibus ex „EE. PP. attentis rationibus, et Stylo, adductis „per me cit. *Const.* 8. Eugenii IV. aliis annuen„tibus. Sed quia agebatur de Oratore, qui jura „deduxerat, circa probationem metus in sua pro„fessione, et aversi animi, tam ante, quam tem„pore probationis, et post professionem; imo „professus, longinquas Regiones refugit, ac mi„litiae nomen dedit: proinde ista, etsi non prae„valuerint pro obtinenda in integrum restitutio„ne contra professionem, satis urgere visa fue„runt pro impetranda gratia dicti transitus, ad „Hospitalarios supradictos, non autem Milita„res, cum in illis major observantia vigeat, „quam in militaribus: imo Orator tali gratia „usus non fuit, cum meliori capto consilio, in „sua Religione permanserit, recepta dispensa„tione a Congr. Concilii ab Irregularitate, et „Censuris ob Apostasiam, et Militiam incursis" Card. Petra *Comment. ad Const. III. Calisti III. num.* 13. tom. 5 pag. 45.

(244) *Vide not. sup.* 240.

Regularem suae Congregationis, tum in functionibus Ecclesiasticis, quam extra Ecclesiam, et respective habere socium Regularem dictae Congregationis? S. C. respondit *ad mentem* (245): *Firmana* 23. *Maii* 1722 *dub.* 1.

6. Et eidem Thomae de Adamis regressus, seu redintegratio quoad usum tantum ad bona renunciata occasione solemnis Professionis in dicta Congregatione emissae, competit: *Ibid. dub.* 2. Deinde idem Thomas contendit super pertinentia proprietatis, seu dominii bonorum, vel ad se, vel ad suam Parochialem Ecclesiam spectare, et S. C. ad Thomam non spectare decidit: 17. *Julii* 1723.

7. Johannes Baptista Simonetta Sacerdos nomen dedit Religioni Societatis Jesu, et in ea quartum votum emisit, deinde fuit translatus ad Canonicos Regulares SSmi Salvatoris, ubi ad Professionem admissus fuit. Putat Episcopus Nucerinus in Domino expedire, et populi indigentiae convenire, ut idem assumatur ad animarum curam in Parochiali Ecclesia S. Bartholomaei Crocicchi; obtenta licentia ab Abbate Generali exhibet ipse preces ad apostolicum beneplacitum impetrandum, et S. C. petitis esse annuendum existimavit: *Ordinis Canonicorum Regularium SS. Salvatoris* 17. *Julii* 1723.

8. In Metropolitana Bononiensi praeelegit Card. Archiepiscopus ad vacantem Canonicatum Johannem Baptistam Zanchinium Canonicum Regularem Lateranensem, dummodo suorum superiorum accederet licentia, et Sedis Apostolicae indultum, si opus fuerit, uti accidit in obtinendas Parochiales Ecclesias seculares; absque examine articuli ingenere petiit apud S. C. indultum assequendi dictum Canonicatum, et ei fuit concessum: *Bononien. Indulti* 18. *Sept.* 1723 (246).

9. Nicolaus Ferretti Canonicus Lateranensis Parochialem Ecclesiam secularem rite obtinuit in Dioecesi Theatina, qua dimissa, aliam Ecclesiam Parochialem S. Nicolai assequutus est in civitate Anconae. Sed quum is veste incederet Presbyteri secularis, ambigitur, an is pro Religionis, et Familiae decore teneatur deferre habitum Regularem Congregationis Lateranensis tam in functionibus Ecclesiasticis, quam extra Ecclesiam, et respective habere socium Regularem dictae Congregationis? et S. C. respondit, Dilata, et interim Nicolaus accedat ad habitandum in domo Parochiali, proponatur dubium super licito transitu ad secundam Parochiam: *Anconitana* 5. *Julii* 1727.

10. Quum Johannes Baptista Sozzifanti Canonicatum, quem a triennio circiter obtinet in Cathedrali Ecclesia, in favorem Josephi Mariae germani fratris Canonici Regularis Lateranensis, necnon Abbatis Monasterii S. Bartholomaei in manibus Summi Pontificis resignare intenderet; resi-

(245) Et fuit, ut deferret habitum juxta solitum, et esset exemptus ab obligatione retinendi socium: *Ead. Caus.* 17. *Julii* 1723 §. 2 Quam declarationem expendens Card. Petra ait „Et vere „quod habitus retentionem solitum erat, ut „supra fuit dictum, non deferri, nec in Decreto „Clementino imponitur: sed solum ad formam „*cit. cap. Quod Dei timorem*, si commodo fieri „posset, retineretur socius. Sed cum etiam hic „usus desueverit, indeque etiam habitus forsan „retentio non fuit adhibita: quodque tamen habet locum, eo magis si agatur de beneficio simplici, et de Canonicatu in Cathedrali, quia non „convenit habitus regularis talia obtinentibus" *Comment. ad Const. IX. Sixti IV. Sect. Unic. num.* 5 *tom.* 5. *pag.* 273.

(246) „Ob graves rationes responsum fuit a „Summo Pontifice privilegium eidem Canonico „impertiri posse .... At vero, cum eaedem causae „minime intercederent, S. C. summum Pontificem hortata est, ne alium Canonicum Regularem, qui in Pistoriensi Ecclesia Canonicatum „expetebat, habilem, idoneumque Apostolica facultate redderet." Bened. XIV. *Inst. Eccles.* „*XCVII. num.* 4 *tom.* 11. *pag.* 634.

gnatarius praehabita sui Superioris licentia adiit S. C. pro indulti consecutione, et negativum tulit responsum: *Pistorien. Indulti* 16. *Martii* 1737 *confirmat.* 18. *Maii ejusd. anni* (247).

11. Sacerdos Philippus Carrara Canonicus Regularis Professus in Congregatione SSmi Salvatoris ex facultate sibi tum ab Abbate Generali, tum a Procuratore Generali ordinis data, supplicavit pro admissione ad Archidiaconatum in Ecclesia Cathedrali vacantem, quem sponte Clericus de Georgiis dimiserat; S. C. eum audivit, Episcopo peculiariter pro eo intercedendo: *Fanen. Indulti* 30. *Martii* 1743.

12. Johannes Baptista Lizzarius Canonicus Regularis Lateranensis pro assequendis Beneficiis Ecclesiasticis secularibus tenetur reportare indultum Apostolicum vigore Constitutionis Benedicti XIV. Pont. Max. (248), quam Procurator Generalis ejusdem ordinis impetravit, qua onus novum imponebatur Canonicis Regularibus Lateranensibus expediendi indultum Apostolicum, ut beneficia secularia consequi possent. Exposuerat enim adesse totius ordinis consensum, licet nemo unus adesset, qui id sciret: *Brixien. Indulti* 12. *Maii* 1759 *dub.* 1.

13. Ideoque eidem non sufficit licentia Patris Abbatis Generalis a S. C. Episcoporum, et Regularium confirmata: *Ibid.*

14. Residentiae legem a Benedicto XIV. Pont. Max. indictam in literis Apostolicis, quibus Ecclesiam Fuldensem Monasterii ordinis S. Benedicti erexit in Cathedralem, et Episcopalem, non sine detrimento servari posse perspexit Episcopus, et Fuldae Abbas animadvertit Praepositos nimis a Cathedrali distare, qui cum sociis degunt in octo monasteriis dependentibus; ideo petiit quomodonam esse consulendum SSmum pro moderatione residentiae? protelata definitione demandatum est, ut scriberetur Episcopo juxta instructionem (249) non retardata interim exequutione Bullae Benedictinae (250): *Fulden.* 12. *Decem.* 1767. Ei reproducta causa responsum prodiit, affirmativum juxta

(247) *Vid.* not. 246.

(248) Incipiun. *Quod inscrutabili* 9. *Julii* 1745 (*Bull. ejusd.* Pont. tom. 1. pag. 259), in qua Summus Pontifex controversiam super capacitate Canonicorum Regularium Lateranensium, et SSmi Salvatoris ad beneficia Ecclesiastica secularia cum cura, et sine cura, atque pensiones Ecclesiastica mature, ac docte expendit, decrevitque §. 14. de consilio, et motu proprio Canonicos Regulares incapaces cujuslibet Beneficii secularis, aut Pensionis Ecclesiasticae absque Apostolico Indulto, quod praevio eorumdem Superiorum Regularium consensu est facilius concedendum uti ex §. 16. evincitur.

(249) Datis itaque literis Fuldensi Episcopo, mandatum ei fuit, ut evocatis Praepositis, et Capitularibus omnibus, hisque consultis de iis, quae hac in re expedire viderentur, media proponeret, quibus Episcopali decori, rerumque gerendarum necessitati, necnon Praepositorum, Capitularium, et Monasterii minori incommodo, et detrimento prospectum foret. Ead. Caus. 28. Januar. 1769 §. 2.

(250) Incipien. *In Apostolicae* 5 *Octob.* 1752 (*Bull. ejusd. Pont. tom.* 4. pag. 13.) quae §. 6 decernit „Ad hoc autem, ut ipsi Ecclesiae per nos „in Episcopalem, ut praefertur, erectae splendidiori decore inserviatur, ipsarum tenore praesentium mandamus, quod ultra Monachos continuo in primodicto Monasterio juxta ejusdem „primodicti Monasterii regulas, et praecepta, „prius, recipiendos, inibique habitantes, et residentes, qui, ut prius, quotidie ejusdem Ecclesiae chori servitio, aliisque arbitrio Episcopi, et Abbatis Fuldensis pro tempore existentis praefati functionibus sacris peragendis obligati existant; Decanus pro tempore existens „praefatus, una cum uno ex dictis quinque, aut „sex Capitularibus, non tamen Praepositis Monachis, ut antea, continuo apud eamdem „Praeposituram S. Andreae residere, octo vero „Praepositi pro tempore existentes praefati, ultra residentiam in praefata Ecclesia in quatuor, „et forsan ultra, anni diebus per eos, ut „prius, fieri solitam; quinque ex eisdem octo „Praepositis praefatis alternatim per integrum „mensem quolibet anno: reliqui autem quatuor, „vel quinque Monachi Capitulares pro tempore „existentes hujusmodi, etiam alternatim per integros sex menses (nisi aliter tam quoad octo „Praepositos, quam alios Capitulares non Praepositos Monachos praefatos, super residentia

Episcopi votum (251) quoad numerum residentium, et tempus residentiae: In reliquis arbitrio ejusdem Episcopi; ita tamen, ut intra triennium decernat, quod statuendum existimabit, et referat S. C.: 28. *Januar.* 1769. Narrat nunc Episcopus modum residentiae a se septem comprehensum Capitulis exaratum, et petit excogitati modi confirmationem, quam meruit obtinere: 14. *Maii* 1774.

§. VIII.

Canonicus Sacellanus, et Camerarius.

1. Edictum ab Episcopo emanavit, quo praecipitur praeter redditionem rationis coram eo Visitatore faciendam, a Canonicis Camerariis Capituli Ecclesiae Cathedralis, ut eorum munera tempore visitationis prorogentur; et id sub poena suspensionis a divinis ipso facto incurrendae injunxit; propterea S. C. consulta Edictum validum praeterquam quoad prorogationem officiorum, et poenam suspensionis declaravit: *Civitatis Castellanae Edicti* 31. *Julii* 1706.

2. Electio Camerarii facta in Capitulo Ecclesiae Collegiatae S. Hieronymi Illiriorum de urbe habito die 29. Maii propter interventum Canonici de Pace valida est; etiamsi idem Canonicus privatus esset de Canonicali praebenda, et appellationem interposuerit, qua de causa ingerere non poterat in actibus Capitularibus citra vitium attentatorum. Sed de licentia Vicesgerentis urbis ille interfuit: *Romana Canonicatus* 3. *Decem.* 1718 *dub.* 2.

3. Quum exploratum non esset; an, et cui Canonicus Aedituus Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Mariae Pedonis, cujus cura animarum actualis residet penes Praepositum, debeat reddere rationem administrationis sacrae supellectilis, et emolumentorum Sacrarii? et S. C. ut servaretur Decretum Visitationis anni 1691 rescripsit: *Mediolanen.* 26. *April.* 1732 *dub.* 14.

4. Canonicus Aedituus Ecclesiae Cathedralis, cujus Praebendae unitus existit Prioratus S. Hippolyti, tenetur consulere propriis sumptibus administrationi Sacramentorum incolis dicti Prioratus, ibi retinendo Vicarium, qui functiones omnes adimpleat, absque eo quod quilibet alius ad idem onus sustinendum teneatur: *Carpentoraten.* 26. *Januar.* 1741 *dub.* 3. Inde reproposita causa S. C. recessit a decisis, decrevitque servandum esse Decretum Episcopi anni 1633, quo onus administrandi Sacramenta praedictis incolis injungebatur Vicariis loci Carumbi, soluta per Canonicum Aedituum Parocho Carumbi pecuniarum summa expendi solita in prandium seu refectiones, et taxanda per Card. Praefectum: 24. *Aug. ejusd. anni confirmat.* 18. *Junii* 1746.

5. Non tamen prandium, seu refectionem Parocho, Clero, Magistratui, Consulibus loci Carumbi, et habitatoribus territorii S. Hippolyti in die festivitatis Sancti praedicti in supplicatione accedentibus ad ejusdem

„hujusmodi, ab Apostolica Sede dispositum fuerit) eorum respective residentiam apud eamdem „Ecclesiam adimplere respective teneantur."

(251) Ait enim Episcopus, ut fuit mens Capitularium, non aliud magis opportunum excogitari posse remedium, quam, ut scilicet moderatio residentiae arbitrio Episcopi, et Abbatis pro tempore existentis relinquatur: addendo aequalem residentiam statui non posse ad unum mensem, tam quoad Praepositos, quam quoad alios Capitulares non Praepositos: modum vero residentiae, nempe de diebus festis, de horis Canonicis, de functionibus de tempore, ac modo interveniendi Episcopi, et Abbatis arbitrio constituendum, ea tamen lege, ut quo magis onus residentiae Capitularibus imminueretur, eo magis iidem Capitulares adigerentur ad residendum in suis Praepositturis: Eod. Caus. 21. Januar. 1769 § 4.

Sancti Ecclesiam, nec etiam aliud prandium die dominica sequenti praestare tenetur: *Ibid. dub.* 4. *confirmat. ibid.*

6. Quum plura placuisset Capitulo Ecclesiae Collegiatae S. Martini civitatis Embricae decernere quoad possessorem Canonicatus *Sacellanatus* nuncupati, quem Henricus Ignatius Ooster adeptus est; Canonicus ad S. C. confugit, et haec proposuit dubia; an Statuta, seu Ordinationes de anno 1638 facta per Decanum, et Canonicos Embricenses circa Canonicum Sacellanum sustineantur?

7. An Canonicus Sacellanus gaudere debeat jure turni, ac voce activa, et passiva, aliisque praerogativis, prout ceteri Canonici?

8. An onus celebrandi missam parochialem singulis diebus dominicis, et festivis spectet ad Canonicum Sacellanum, seu ad Capitulum?

9. An Canonico Sacellano occupato in exercitio curae animarum, et a choro absenti debeantur distributiones quotidianae? ad omnia S. C. respondit: Dilata, et ad mentem (252) non retardata interim per Sacellanum applicatione missae pro populo diebus festis: *Embricen. Jurium Canonicalium* 29. *Novem.* 1745 *dub.* 1. 2. 3. *et* 4. Deinde ad primum dubium affirmativum dedit responsum; ad secundum negativum, ad tertium affirmativum ad primam partem, negativum ad secundam; ad quartum affirmativum, etsi statuta praefata illum arcerent: 23. *Sept.* 1747. Causa denuo prolata rescriptum emanavit: Dilata, et scribatur Nuntio juxta instructionem (253): 28. *Aug.* 1756. Denique probationes adduxit, et monumenta Canonicus praefatus, quod Sacellanatus fuit unitus Canonicatui septimo in ordine, ac verum Capituli Canonicatum acquisivisse nuncupatum, *Sacellanatum*, non Sacellanatus nomen, et honorem Canonici; hinc S.C. recessit a decisis ad 1., et negativum responsum dedit, ad 2. pariter recessit a decisis, et affirmativum praebuit responsum; ac *dub.* 3: *et* 4. confirmavit: 9. *Febr.* 1765.

10. Canonico Camerario, seu Depositario pro tempore absque deliberatione, seu resolutione Capituli prohibetur expensas quascumque praeter summam juliorum quinque erogare etiam sub praetextu causae extraordinariae, aut quomodolibet necessariae: *Firmana* 8. *Junii* 1782 *dub.* 6. *confirmat.* 6. *Sept.* 1783 *dub.* 2.

11. Canonicus Sola Collegiatae Ecclesiae Divae Mariae Magdalenae oppidi Ereti in Sabinis, quod vulgo dicitur *Monte Rotondo* in sacris non constitutus, et super residentia causa studiorum dispensatus eligi non potuit in Camerarium: *Sabinen.* 31. *Maii* 1783 *dub.* 1.

12. Ideoque exercere idem Canonicus officium Camerarii per substitutum nequit: *Ibid. dub.* 2.

13. Duplex in Cathedrali Ecclesia adest patrimonium, unum Capituli, alterum Fabricae. Canonicis promiscue utroque utentibus resolutum fuit, ut rationem Episcopo redderent. Modo deciditur, confirmandum, exequendumque esse Decretum Episcopi Bernerii, qui anno 1595 in Sacra Visitatione mandavit, ne Camerarii pro tempore impensam excederent scutor. 10

(252) Mens fuit, ut in nova causae propositione quaestio diligenter ageretur, an Canonicatus, de quo agitur, quem una cum Sacellanatu habet Henricus Ignatius Hooster, Capitularis sit, vel nudi honoris, et nominis, utque rogaretur Card. Mechliniae Archiepiscopus, ut hac de re S. C. certiorem redderet: *Lud. Caus.* 23. *Sept.* 1743.

(253) Ad parcendum expensis in hujusmodi diuturna lite commissum fuit Nuntio Bruxellensi cum omnibus facultatibus, ut diligenter investigata facti veritate, rem, et partes, ita componere curaret, ut a lite recederent omnino: *Regist. lit. lib.* 81. die 28. *Aug.* 1756.

ex reditibus Fabricae, nisi res prius in Capitulo oblata, et consensus Vicarii Generalis sit: *Asculana* 12. *Julii* 1788 *dub.* 3. *confirmat.* 7. *Febr.* 1789.

§. IX.

Canonicus Theologalis.

1. Quaeritur explanari, quam immunitatem a servitio chori habere potest Theologus Ecclesiae Paduanae tempore, quo Sacram Scripturam juxta praescriptum Sacr. Concil. Trid. in Ecclesia publice interpretatur? censuit nullam habere ad eum finem, ut absens a servitio chori percipiat quotidianas distributiones: *Patavina anni circiter* 1574 *dub.* 5.

2. A Capitulo Ecclesiae Collegiatae Hispalensis quaesitum est, num obtinens Praebendam Theologalem, sicuti sine fructu prius Sacram Scripturam legebat, ita prosequi posset lectiones Theologiae Scolasticae, quas explicandas susceperat? respondit S. C. satisfieri decreto Concilii *Sess.* 5. *cap.* 1. (254), si vel Sacra Scriptura, vel Theologia Scolastica legatur: *Hispalen.* 5. *April.* 1576.

3. Qui Praebendam Theologalem habet, excusandus est a choro tantum ea die, qua legit, non etiam uno, aut aliquibus diebus ante: *Avenionen.* 25. *Octob.* 1586 *dub.* 15.

4. Et ad dubium; et quid si tantum tribus diebus in hebdomada legit, anne ceteris etiam excusabitur? diebus quibus non legit non excusari, nisi quatenus excusarentur alii Canonici, ut puta tempore vacationis permisso: *Ibid. dub.* 16.

5. Et quid de anniversariis censendum sit maxime stante consuetudine, qua vel aegroti, vel negotia Capituli curantes habeantur pro praesentibus? rescripsit non gaudere distributionibus, quae dantur pro anniversariis, nisi anniversaria incidant in diebus lectionum, in quibus lector habetur pro praesenti: *Ibid. dub.* 17.

6. Stante etiam alia consuetudine, qua Canonici non recipiunt fructus primo anno, utrum praedictum statutum, et consuetudo valeat in praejudicium illius, qui Praebendam Theologalem habet? si consuetudo valet quoad alios Canonicos, valere etiam quoad Theologum: *Ibid. dub.* 18.

7. Et quid si Canonici praeter praebendam, quam *Grossam* vocant, lucrentur distributiones modo saltem missae, et vesperis intersint? respondit S. C., si quaeratur de validitate consuetudinis, valere, ceterum aliis etiam horis ex massa praebendarum assignandas suas distributiones; si vero quaeratur, an Lector reputari debeant praesens ad effectum lucrandi.

(254) Praecipitur omnibus Episcopis, ut „de „Capituli consilio ita provideat, ut ipsa Sacrae „Scripturae lectio habeatur: ita tamen, ut quae„cumque aliae lectiones, vel consuetudine, vel „quavis alia ratione institutae, propter id mi„nime praetermittantur." Quibus diebus lectio Theologalis habenda sit, expresse non edixit Synodus Tridentina: verum qua hora, quibusve diebus, tum super quo Sac. Scripturae libro conficienda sit lectio, Episcopi relictum voluit S. C. Concilii apud Garciam de *Benef.* part 3. cap. 7. num. 155 Hac dispositione moderata est Decretalis cap. *Quoniam* tit. de *Magistris*, in hoc, quod haec declarat Officium Theologi esse, ut Sacerdotes, et alios doceat in Sacra Pagina: instruatque in iis praesertim, quae ad curam animarum spectare noscuntur; ex Trid. vero illius munus est, Sacram Scripturam dumtaxat exponere, et interpretari. Attamen ex sensu Sac. Congregationis Concil., ut refert Fagnanus in cap. cit. *num.* 31. *lib.* 5. *pag.* 83 videatur Tridentinum respexisse ad utramque facultatem, ad explicationem videlicet Sacrae Paginae, et ad Theologiam Scholasticam; velut habetur in causa *num.* 2. *praec.* §. Et Gallemart *ad* dict. *cap.* 1. Trid *Concilii Sess.* 5. *num.* 16. *pag.* 17 ait „Satis„fit Concilium etiam Scholasticam Theologiam „legendo." De hoc dubio non semel actum, an Canonicus Theologalis satisfaciat muneri suo, et Tridentini menti, si loco explicandi libros Sacrae Scripturae, Clerum erudiat in Theologia Scholastica. Benedictus XIV. *de Synod. Dioeces.* lib. 13. cap. 9. *num.* 17. *tom.* 2. pag. 142. *edit. Venet.* 1775. diserte loquitur.

tales distributiones, respondit S. C. negative, praeterquam in diebus, quibus legit: *Ibid. dub.* 19.

8. Censuit S. C. Canonicum Praebendam Theologalem obtinentem posse quidem compelli, ut per se, et non per substitutum muneri suo satisfaciat. Quod si in residendo se praebuerit contumacem debere Episcopum adversus eum procedere ad praescriptum decreti Concilii *cap.* 12. *Sess.* 24. (255), et pro tempore, quo cessante legitima causa, et justo impedimento abfuerit, debere Episcopum alium ejusdem Canonici sumptibus substituere, qui ejus vices interim suppleat. Ceterum, an hic Canonicus legitima causa abfuerit, absitque necne, disquisitioni DD. Rotae Auditorum, apud quos causa agitur (256), esse relinquendum: *Placentina* 29. *Martii* 1607.

9. Censuit S. C. eum, qui Praebendam Theologalem obtinet, et si ejus praedecessores nunquam legerint, teneri tamen, et ab Episcopo cogi posse id munus per se ipsum explere; alioquin per substitutum ab Episcopo cum congrua fructuum assignatione eligendum: *Agien.* 11. *Sept.* 1621.

10. Episcopum cogere debere obtinentem in Cathedrali Praebendam Theologalem ad subeundum per se onus suum etiam per subtractionem fructuum ad praescriptum Sacr. Concilii *cap.* 1. *Sess.* 5. *de reform.* (257) *Bellunen.* 27. *April.* 1630 *dub.* 3.

11. Putavit S. C. privilegium de jure concessum Canonicis, ut dum suo Episcopo inserviunt, fructus suarum praebendarum percipiunt, non suffragari Canonico Praebendam Theologalem obtinenti: *Pacen.* 16. *Decem.* 1634.

12. Censuit S. C. Canonico obtinenti Praebendam Theologalem non esse concedendam facultatem optandi: *Sebenicen.* 6. *Decem.* 1642.

13. Theologum ad certas lectiones juxta consuetudinem, vel ad Episcopi arbitrium teneri S. C. censuit: *Patavina* 15. *Julii* 1645.

14. Ad dubium; an liceat Canonico Theologo Ecclesiae Cathedralis obtinere insimul lecturam in Universitate ejusdem civitatis, et ulterius Capellaniam unius ex Monasteriis ipsius civitatis habentem curam animarum? respondit S. C. non licere dicto Canonico obtinere una cum Canonicatu Capellaniam Monasterii Monialium, ut supponitur, curam animarum habentem: *Pisana* 23. *Maii* 1648.

15. Episcopus coegit Jo. Antonium Porrum Theologum suae Ecclesiae Cathedralis debitum legendi munus obire; hinc ille S. C. adiit petens declarari se ad lectiones habendas minime teneri, quod Canonicatus Theologalis

(255) *De reform. Vide not.* 65. *pag.* 57.

(256) Capitulum Ecclesiae Placentinae per duos deputatos de Capitulo Doctorem Caxam Procuratorem constituit pro tractandis negotiis in Romana Curia, cum assignatione certi salarii, et promissione, quod intra sex annorum spatium, ipsum non revocaret, et cum paulo post revocasset, causa introducta in Rota, dubitavit an Caxa Procurator sic constitutus potuisset revocari? et Rota utraque parte informante revocari potuisse censuit. Potissimum fundamentum, quia S. C. Concilii putavit hunc Canonicum ad Praebendam Theologalem obtinendam potuisse compelli, ut per se, et non per substitutum muneri suo satisfaceret: et etsi adesset legitima absentiae causa, quam Rota ex eo non habuisse censuit, quia per Capitulum putaverat mitti alium Canonicum ad negotia tractanda, et lites defendendas, unde cessabat legitima causa, cum non magis istius Canonici, quam alterius industria esset necessaria, et ad effectum, ut Doctor potuisset legere per substitutum, non sufficiebat qualibet causa voluntaria, quae non mutat legendi obligationem per seipsum, sed necessitas requiritur; et id habetur ex *Decis* 147. *num.* 1. *part.* 3. *recent.*

(257) Quo decernitur habentes Stipendium pro lectione Sacrae Scripturae debere cogi per Ordinarios ad munus exequendum per se, vel per alios, etiam per subtractionem fructuum: Cui decreto accessit Concil. Rom. anno 1725 celebrat. tit. 1. cap. 7.: et *Const. Pastoralis* 14. *Kal. Junii* 1725. Bened. XIII. rel. in *Append. ejusd. Concil.* num. 2.

Praebenda caret, et universos reditus ex distributionibus percipit, quod antecessores legendi munus obire minime coacti fuerunt. Et S.C. posse compelli judicavit: *Casalen. Lectionis* 12. *Novem.* 1661 *confirmat.* 28. *Januar.* 1662.

16. Quum in erectione Canonicatus Theologalis juxta praescriptum Sacr. Concil. Trid. *Sess.* 5. *cap.* 1. (258) assignati non essent certi dies, in quibus Canonicus Theologus debeat Sacram Scripturam interpretari, nec iidem ab ipso Canonico designati essent, non liquet, an Canonici Theologi compelli possint explere dictum munus saltem semel singulis hebdomadis exceptis tribus mensibus aestivis, vel toleranda consuetudo, quibus interesse debent sub poena certae punctaturae omnes Canonici? S. C. censuit dandam esse Declarationem alias editam seq. ten. *Censuit S. C. tempus, horam, et materiam Sacrae Scripturae, supra qua legendum sit, remitti arbitrio Ordinarii* (259): *Urbinaten. Visit. Sacr. Liminum* 10. *Martii* 1663 *dub.* 9.

17. Dubio, an Sede Episcopali vacante possit eligi per Capitulum in Vicarium Capitularem Canonicus Theologus in jure Canonico non graduatus, graduato relicto? negativum datum est responsum: *Tirasonen. Vicarii Capitularis* 13. *Julii* 1669 *dub.* 1.

18. Canonicus Theologus Cathedralis nullos reditus habens praeter simplices distributiones quotidianas pro divinis officiis, quas habent alii etiam Canonici non excedentes scut. 60, supplicat declarari, an ei pro onere lecturae, quod subit singulis hebdomadis, assignandum sit aliquod stipendium particulare? S. C. negativum tulit responsum: *Anagnina Theologalis* 23. *Junii* 1674.

19. Dubio; an pro negotiis, seu controversiis Capituli ablegari possit Theologus Cathedralis? negativum datum fuit responsum eo tempore, quo legere tenetur: *Anagnina Residentiae* 12. *Decem.* 1676.

20. Franciscus Venetianus Theologus Cathedralis Ecclesiae supplicat pro indulto, ut loco Doctoratus in Theologia, possit assumere gradum Doctoratus in Jure Canonico; et S. C. considerata relatione Episcopi censuit, si Sanctitati Suae placuerit, posse per suas Literas Apostolicas committi eidem Episcopo, qui veris existentibus narratis, et dummodo praevio diligenti examine, Oratorem invenerit habilem, et idoneum docendi Theologiam moralem, et explicandi Scripturam Sacram juxta legem in fundatione Praebendae Theologalis appositam, pro suo arbitrio, et conscientia cum eo gratis dispenset, ut gradum Doctoris in Jure Canonico suscipere valeat, qui sic susceptus Oratori suffragetur, perinde ac si ipse in sacra Theologia graduatus reperiretur; ita tamen, ut Theologiam moralem docendo, et Sacram Scripturam explicando vere incumbat, et sedulo praestet operam; et de praemissis facta relatione SSmo, Sanctitas Sua benigne annuit: *Vigilien.* 27. *Sept.* 1681.

21. Resolvit *anno* 1651 *die* 2. *Sept.* S.C., ut obtinentes Praebendam Theologalem non erant in Ecclesia Sebenicensi admittendi ad jus optandi, etiam de consensu Capituli. Postmo-

(258) *De reform.*, cui accessit Concil. Rom. anno 1725 celebratum tit. 1. cap. 7., et *Const. Pastoralis* Bened XIII 14. *Kal. Junii* 1725, *rel. in App. ejusd. Concil. num.* 2.

(259) „Atque omnes conveniunt Doctores; hujusmodi vero arbitrio in his decernendis, pro „libera voluntate Episcopus abuti non potest; „regulari namque debet ex rationabili consuetudini ipsius Ecclesiae aliarumque circumpositarum, et S. C. quoad tempus, et numerum „lectionum censuit in cit. Patavina." Card. Petra *Comment. ad Const. II. Innoc. VI num.* 48. *tom* 4. *pag.* 138.

dum vero quum Episcopus visitans retulisset tenuitatem Praebendae Theologalis, ei fuit sic a S. C. responsum. Ceterum, ut necessitati, qua Praebenda Theologalis laborat, provide consulatur, S. C. auctoritate sibi per SSmum specialiter attributa benigne indulsit, ut Theologus Cathedralis Sebenicensis praebendis optare possit sicuti ceteri Canonici, donec ad aliquam ex pinguioribus Praebendis ascendant, quae perpetuo affecta Theologo pro tempore esse intelligatur, ac sit: *Sebenicen. Juris Optandi* 8. *Maii* 1688 *dub.* 2.

22. Quaesito per Episcopum: Num Capitulum teneatur se abstinere ab eligendo Theologali in officio Capituli Secretarii, Archivistae, vel aliorum similium, S. C. negativum dedit responsum (260): *Vicen. Visitationis Sacr. Liminum* 15. *April.* 1690.

23. Nicolaus Ursinus tunc Episcopus Ripanus de anno 1639 facta unione beneficii simplicis Canonicatui, quem possidebat Carolus de Castellis, erexit illum in Praebendam Theologalem cum onere faciendi lectiones morales, et scholasticas singulis octo diebus, quae tractu temporis ad singulos quindecim dies hucusque continuatae sunt, etiamsi in ipsa erectione praescriptum fuerit onus legendi feria sexta cujuslibet hebdomadae Sacram Scripturam, et interpetrari, vel saltem aliquos casus conscientiae explicare, omniaque alia, quae ipsa Synodus Episcopi Ursini anni 1642 perhibetur. Hac de causa modernus Episcopus Theologum Justinum Berardum, ut suo muneri satisfaceret, monuit, et eidem praecepit, ut dictam Lectionem statutis diebus agat; ab hoc praecepto Canonicus Theologus appellans ad Rotam Maceratensem obtinuit inhibitionem; et quamvis ageretur de praecepto facto in Visitatione, de mense Aprilis proxime praeteriti absit a suo officio, de qua absentia, ac de praedicta inhibitione maxime conqueritur Episcopus, et testatur dictum Berardum per majorem anni partem nullas fecisse lectiones, sed tantum affixisse in aula Sacrarii notulam duorum casuum, quos consuevit adstantibus abque ulla explanatione repetere; allato hinc dubio; An lectio Sacrae Scripturae, vel casuum habenda sit ad formam erectionis singulis octo, vel singulis quindecim diebus? rescripsit, esse servandam legem erectionis, et quoad modum remisit arbitrio Episcopi: *Ripana* 12. *Januar.* 1692.

24. Comprobato Jacobi Zancati Canonici Theologi Ecclesiae Cathedralis servitio laudabili, ac assiduo per annos 43, obtinuit ille a S. C. indultum Jubilationis; postmodum disputatione orta an teneatur ad onus lecturae Sacrae Scripturae? teneri per se ipsum quando non sit legitime impeditus, quo in casu supplere debere per alium S. C. decrevit; modo idem confirmat addens, et teneri per alium supplere quando adsit diuturnum impedimentum: *Anagnina Lecturae* 30. *Julii* 1701.

25. Praetendente Capitulo Melevitano reformationem Constitutionis Synodalis XXXI., qua cavetur, ut Canonicus Theologus Cathedralis bis in hebdomada exceptis mensibus Julii, Augusti, et Septembris in Sacrario post vesperas materias morales brevi, et clara metodo legat, atque explanat, et ut ex hujusmodi exercitio uberior

(260) „Cum hujusmodi officia nequaquam totum hominem requirant, ut a suo munere legendi necessario Theologum divertant, sed potius munera sint, quae manualiter parvo momento expediantur; itaque hujusmodi exemptio a his muneribus cum onere legendi compatibilibus, ad privilegium absque facto Praecipis trahi nequit." Card. Petra *Comment. ad Const. II. Innoc. VI.* num. 45 tom. 4. pag. 158

colligatur fructus, interveniant Dignitates, Canonici omnes, ceterique de clero tum ipsius Cathedralis, tum civitatis Notabilis, ejusque suburbii, praesertim Confessarii, et ad Presbyteratum promovendi; S. C. censuit validum esse decretum quoad tempus vacationis, et quoad interventum teneri Confessarios, et Curatos, reliquos vero esse hortandos, et non cogendos (261): *Melevitana Synodi* 2. *Julii* 1707.

26. Erecta Praebenda Theologali in Ecclesia Cathedrali cum onere Sacram legendi Scripturam, ea lege, ut in hoc deficiente Canonico Praebenda eo ipso vacet. Defecisse Canonicum Theologum Nicolaum Bonaventuram Lancea in legenda scriptura praetenditur; at ex deductis non constare de deficientia censuit: *Amerina Praebendae Theologalis* 15. *Martii* 1710 *dub.* 1.

27. Nec ob praetensam deficientiam ille Canonicatum, et Praebendam juxta Decretum appositum in Literis Apostolicis amisit: *Ibid. dub.* 2.

28. Et lectio Sacrae Scripturae facienda est publice in Ecclesia, non vero in Sacrario: *Ibid. dub.* 3.

29. De loco, tempore, et hora, ac materia, super qua lector Sacrae Scripturae legere debeat, et de quantitate lectionum, S.C. arbitrio Episcopi commendavit (262): *Ibid. dub.* 4.

30. Neque sustinetur Decretum Episcopi addens poenam juliorum trium in Synodo statutam usque ad julios quinque pro singulis lectionibus praetermissis in statutis anni diebus: *Ibid. dub.* 5.

31. Et ad dubium, an validum sit aliud decretum adstringens Canonicum Lectorem Sacrae Scripturae ad Lectiones memoriter dicendas, et illas pronunciando auditoribus absque libro, vel scripto; et ut singulae lectiones, saltem per medietatem horae perdurent? rescriptum est ad mentem (263): *Ibid. dub.* 6.

32. Johannes Antonius Pastorius provisus fuit a Sancta Sede de Canonicatu cum praebenda Theologali in Collegiata Ecclesia S. Juliani oppidi Gaudiani hac conditione, ut infra annum gradum magisterii in Theologia in aliqua adprobata Universitate studii generalis suscipere teneatur. Adeptus proinde est Doctoratum a Collegio Doctorum Mediolani, quem non suffragari S. C. rescripsit: *Novarien. Doctoratus* 8. *Aug.* 1716.

33. Canonicus provisus de praebenda Theologali cum clausula de assumendo infra annum gradu Magisterii

(261) „Dicere autem adhuc quis posset, hoc „decreto non firmari obligationem interveniendi „lectioni Sacr. Scripturae: nam quamvis agere„tur de lectione per Canonicum Theologum ha„benda, hac tamen non exponenda erat Sacra „Scriptura, sed materiae morales, seu casuum „conscientiae, ut statuitur in adducta Constitu„tione Synodali, unde lectio Theologalis rein„cidere videtur in conferentiam casuum conscien„tiae. Caeterum verius est, mentem S. Congr. „fuisse obligandi tantum Curatos, et Confessarios „interesse lectioni Theologali per Canonicum „Theologum habendae, sive haec sit Sacr. Script. „sive Theologiae dogmaticae, seu polemicae, „sive casuum conscientiae, sive cujuscumque „alterius materiae ab Episcopo, juxta exigen„tiam praescriptae, etenim omni casu censetur „lectio Theologalis, cum omnes praefatae ma„teriae ad Sacram Theologiam pertineant." Card. Petra in *Comment. ad Const. II. Innoc VI.* num. 69. tom. 4. pag. 142.

(262) *Vide not.* 259.

(263) „Quoad modum sane hujusmodi lectio„nis Episcopus invigilare debet, ut Theologus „proprium munus adimpleat, juxta suum ratio„nabile arbitrium, ut mens fuit S. C. in *Ame„rina* ecc. . . . . . Et quidem nonnisi prudens „Episcopi arbitrium consulere potest, et Theo„logus non abutatur legendo, modo puerili „materiam, quam defert, itaut sit causa deri„sionis, contra mentem S. C. volentis, quod a „Theologo Populus, et Clerus doceatur; an po„tius cartulo utatur ad fovendam memoriam eo„rum, quae docet, quod non esset improban„dum, cum Theologus non debeat concionari, „sed more doctorum docere." Card. Petra Comment. ad *Const. II. Innoc VI.* num. 51. tom. 4. pag. 139.

in Sacra Theologia in aliqua adprobata Universitate, de jure non sufficit, quod Magisterium infra annum recipiat in jure Canonico in aliqua adprobata Universitate. Id S. C. decrevit, addiditque, ut haberetur ratio in casibus particularibus: *Dubium Praebendae Theologalis* 5. *Junii* 1723.

34. Canonicus Theologalis, et Lectoralis Cathedralis exemptus est a Diaconatus officium exercendo diebus, quibus ratione muneris Theologalis eximitur a choro. Hoc jam antea resolverat S. C., et modo confirmat in *Urgellen.* 15. *Decem.* 1725 *dub.* 1.

35. Insuper idem Canonicus exemptus est etiam a Subdiaconi munus tractando diebus, in quibus legit Sacram Scripturam: *Ibid. dub.* 2.

36. Idemque potest concionare etiam per alium, petita venia a Capitulo: *Ibid. dub.* 3. Sed inde postulatum est; an sufficiat, quod eam petat, vel ulterius necessarium sit, quod obtineat? S. C. respondit teneri petere, et veniam a Capitulo salvo recursu ad Episcopum obtinere: *Ibid.* 28. *Sept.* 1726 *dub.* 2.

37. Canonicus Gaspar Villanius, qui habet praebendam congruo annuo proventu scut. 60 carentem, solumque percipit scut. annua 40 cum onere centum, et decem missarum tenetur inposterum ad lectiones Canonico Theologali incumbentes: *Nucerina Paganorum Praebendae Theologalis* 1. *Martii* 1738 *dub.* 2.

38. Canonicus Theologalis Cathedralis Ecclesiae Antonius Magonzellius solvere tenetur in summa praescripta a Concilio Romano (264) Cathedraticum mensae Episcopali etiam pro tribus beneficiis unitis praebendae Theologali; etiamsi *extinctive*, uti dicitur, fuerint unita: *Tolentina Cathedratici* 14. *Martii* 1739.

39. Canonico Theologo Marino Avytaja Ecclesiae Cathedralis Castrimaris non licet assequi, et simul retinere Dignitatem Primiceratus. Canonicatus enim illi praebenda carebant: *Castrimaris Primiceriatus* 19. *Sept.* 1744 *confirmat.* 13. *Febr.* 1745.

40. Johannes Laurentius Palumbius Canonicus Theologus, et Decanus Ecclesiae Cathedralis post diuturnum, assiduumque servitium praestitum, quum constet de ejus infirmitate, potest abesse non solum, sed etiam distributiones quotidianas, ac si praesens sit, onerata ipsius conscientia lucrifacere: *Tranen. Distributionum* 12. *Sept.* 1750; et causa reproposita in Decisis ad annum, et Archiepiscopus mandet suppleri lectiones Sacrae Scripturae sumptibus Canonici Palumbi, respondit: 13. *Martii* 1751. Denique pro gratia ad biennium, firma remanente obligatione supplendi per substitutum lectiones Sacrae Scripturae sumptibus propriis, decernere existimavit: 17. *Junii* 1752.

41. Quum vacasset Canonicatus, et Praebenda in Ecclesia Cathedrali, Epi-

(264) Anno 1725 celebrato, ubi tit 8. cap. 4. est „Ipso communi jure est cautum, ut Episcopis „Cathedraticum a Clericis debeatur, quod est „duorum solidorum, viginti scilicet juliorum, „census, Cathedrali Ecclesiae solvendus, in „signum honoris, et subjectionis Cathedrae Pontificali. Jus sane, inter cetera Episcopalia, ita „privilegiatum, ut neque ab Episcopis in totum „remitti, nec a quoquam valeat quocumque ti-„tulo immemorabili consuetudine praescribi. „Quod si forte aliquid sub alio, vel sicorum mu-„nerum, vel xeniorum, nomine offeratur, decer-„nimus, ut ab Episcopis, tanquam qui non praemium, sed honorem postulant, munera, et „xenia recusentur hujusmodi: et Cathedraticum „dumtaxat, summam non excedens praedictam, „ab Ecclesiis (non tamen Regularium) et a Be-„neficiatis, sibi subjectis, tali etiam volumus „moderatione exigatur: videlicet 1. Quibus sunt „reditus infra scuta 10 (idem de ducatis monetae „Neapolitanae intelligatur) duo julii. 2. Quibus „scuta infra 50, julii 5. 3. Quibus infra 100, „Julii 10. Quibus ultra 100, vel quamcumque in „alia majori summa julii 15. 5. Ab Ecclesiis vero, „ubi plures de massa participant, ab omnibus „in communi, julii 20: salvis tamen consuetu-„dinibus, Ecclesiis, et Episcopis magis familia-„ribus."

scopus hanc constituere pro lectore Sacrae Scripturae, quo illa Ecclesia carebat, putavit. Sed jurgium institutum S. C. resolvit, provisum cum onere explicandi Scripturam Sacram apposito in Literis Apostolicis teneri tale onus implere; etiamsi reditus Canonicatus ad congruam non ascendant: *Sulmonen. Canonicatus Theologalis* 20. *Maii* 1752 *dub.* 1.

42. Et ad dubia: an congrua supplenda sit juxta quantitatem ducatorum, vel scutorum sexaginta monetae romanae deductis oneribus?

43. An materia Sacrae Lectionis sit in arbitrio Canonici Theologi, seu designanda ab Ordinario?

44. Ac denique an Canonicus Theologus possit eligere substitutum, seu teneatur semper per se ipsum ad explicationem Sacrae Lectionis? *audiatur novus Episcopus* respondetur: *Ibid. dub.* 2. 3. *et* 4.

45. Marianus Vetulius Narius Canonicus Theologus Ecclesiae Cathedralis, qui unionem beneficiorum pro augmento praebendae reditus ducat. 34 monetae Regni obtinere non valuit, destitit a lectionibus post munus expletum per 15 annos; hinc sequestrum super fructibus passus est, et re delata ad S. C., haec firmandum statum, et interim a Canonico Theologali suum munus sustinendum censuit: *Civitatis Ducalis Praebendae Theologalis* 18. *Junii* 1757 *dub.* 1.

46. Canonicus Theologus Ecclesiae Collegiatae S. Euphemiae Ugloni Maximilianus Lavelli, cujus Praebendam erexit, fundavitque Carolus Casati, gaudere debet praecedentia in choro, aliisque functionibus super ceteros Canonicos antiquiores; etiamsi obstet pactum stipulatum cum Capitulo fruendi praecedentia ratione antiquitatis, qua de causa antecessor ejusdem ultimum locum possedit, et inde primum ratione antiquitatis consecutus est: *Mediolanen. Praecedentiae* 19. *Sept.* 1761.

47. Canonico Theologo Cathedralis Petro Aloysio Bajardi loco Doctoratus in Theologia Sacra, satis non est Doctoratus in utroque jure ab Universitate Sapientiae urbis obtentus, sed dispensationi est locus: *Urbanien.* 12. *Decem.* 1761.

48. Canonicus Theologus Cathedralis cogi potest pro arbitrio Episcopi etiam vigore multae, Sacrae Scripturae loco legere casus conscientiae, seu Theologiam moralem: *Pacen.* 28. *Sept.* 1765 *dub.* 1.

49. Canonicus Theologus Ecclesiae Cathedralis tenetur ad obeundas lectiones Sacrae Scripturae ad formam Decreti Concilii Tridentini; etiamsi antea possessor hujus Praebendae Theologalis legere moralem Theologiam suevisset: *Comen. Canonicatus Theologalis* 23. *Novem.* 1771 *dub.* 2.

50. Sacerdos Joseph Cajetanus Sciuscioli Canonicus Cathedralis Ecclesiae Praebendam Theologalem, quam in ea possidebat, resignavit Sacerdoti Ludovico Janni sub reservatione Apostolicae dispensationis. Resignationem admisit Episcopus, dummodo sese Examinatorum judicio submitteret. Examinatores illum reprobarunt. Hos irrationabiles accusat modo Jannius, quinque adducens testes, qui bene, diserte, et egregie illum respondisse fatentur, et se laureatum jam esse ostendit. Verum causam S.C. minime definiens, ad Episcopum juxta mentem scribendum duxit: *Sutrina Praebendae Theologalis* 5. *Aug.* 1780.

51. Ad interrogationem, an Canonicus Theologus Ecclesiae Cathedralis loco explicationis Sacrae Scripturae possit explicare Catechesim, et docere lectiones Theologiae moralis, prout approbante Capitulo assueverat? S. C. scribendum Episcopo jux-

ta mentem (265) censuit: *Fulginaten.* 3. *Julii* 1784.

52. Canonico Theologo Volaterranae Cathedralis conceditur jus optandi praebendas juxta declarationem in Sebenicen. Juris optandi die 8. Maii 1688 (266): *Volaterrana Juris Optandi* 20. *Julii* 1793.

§. X.

Canonicus Thesaurarius.

1. Canonicus Thesaurarius Fabricius Pr. Bonnicius a Sancta Sede de Thesauraria tunc vacante provisus praetendit ad se custodiam sacrarum reliquiarum Ecclesiae Cathedralis privative quoad Episcopum spectare. Ille obtinuerat ab exequutore deputato in literis suae provisionis, qui erat Canonicus Poenitentiarius dictae Ecclesiae, et S. Officii patentatus, Decretum contra Episcopum pro clavium traditione, ipso Episcopo reclamante; ob id consulta S. C. Canonicum Poenitentiarium Vella contra Episcopum pro traditione clavium dictae custodiae procedere non potuisse resolvit: *Melevitana Attentatorum* 28. *Junii* 1704 *dub.* 1.

2. Definit S. C. Thesaurarium Ecclesiae Cathedralis ad formam Concilii *Sess.* 24. *cap.* 12. (267) de reform. posse cogi ad residentiam: *Ostunen. Procuratoris, et Residentiae* 28. *Julii* 1708 *dub.* 1.

3. Canonicus Thesaurarius, qui est tertia Dignitas in Ecclesia Cathedrali, tenetur suppeditare omnia necessaria pro sonitu tintinnabulorum juxta Decretum Visitationis anni 1599 et 1608: *Castellaneten. Visitationis Sacr. Liminum* 6. *Maii* 1719 *dub.* 1.

4. De sexaginta libris cerae, quas dictus Thesaurarius tenetur tradere in festo Purificationis pro publica distributione, ea pars, quae aliquando superest, cedere in beneficium Ecclesiae Cathedralis haud debet, sed ipsius Thesaurarii: *Ibid. dub.* 2.

5. Necnon dictus Canonicus Thesaurarius tenetur ad exercitium curae animarum, sicuti alii duo Parochi adstricti sunt; et eis aequaliter etiam contribuere omnia emolumenta parochialia devinctus est: *Ibid. dub.* 3.

6. Collata a Sede Apostolica anno 1718 Josepho Antonio Junguito Thesauraria una cum Canonicatu in Ecclesia Collegiata S. Mariae civitatis Tudelae, factae sunt inter ipsum, et Capitulum graves controversiae, S.C. ad interrogata respondit constare de Capituli excessibus contra dictum Canonicum: *Nullius Tudelae* 22. *Novem.* 1727 *dub.* 1.

7. Ac eidem debeantur per Capitulum omnia damna, et interesse passa ex causa molestiarum, et litium, quas Capitulum in eum excitavit: *Ib. dub.*3.

8. Et idem Capitulum cogendum est sub poenis pecuniariis in quantitate arbitrio Nuntii, et in subsidium suspensionis a Divinis ad exhibenda omnia instrumenta, et jura, quae respiciunt reditus, praeeminentias, ac jura Dignitatis Thesaurariae, et Canonicatus ejusdem Josephi: *Ibid. dub.* 4.

Rediit insuper Capitulum in S. C., quae rem commendavit Card. Bellugae, qui auctoritate S. C. partes inducat ad Concordiam, et quatenus concordare nolint, eam faciat ex officio in S. C. referendam: 13. *Martii* 1728. Exhinde decretum confirmatur juxta modum praescriptum a S. C., et a Card. Praefecto declarandum, et pro exequutione tam praesentis decreti, quam ab ipso

(265) Et mens est, ut omnino servetur cap. 7. *Sess.* 24. Concil. Trid., per eos, qui curam animarum gerunt, quo vero ad Canonicum Theologum, suas lectiones peragere debere juxta tradita a Benedicto XIV. de *Synodo Dioeces.* lib. 13. cap. 9. §. 17. *Ead. Caus.* 3. *Julii* 1784.

(266) *Vide num.* 21.

(267) *Vide not.* 65. *pag.* 67.

in futurum dependentium Episcopo Tirasonensi cum facultatibus ejusdem S. C. causa remittitur: 13. *Aug.* 1729. Demum confirmatur iterum addendo ad mentem (268): 30. *Sept.* 1730.

9. Thesaurario Ecclesiae Metropolitanae intervenienti in sessionibus Capitularibus jus vocis activae, ac passivae competit, etiam in negotiis spectantibus ad massas, de quarum distributionibus ille non participat. Nam absque ulla vocis limitatione admissus fuerat: *Senen. Vocis in Capitulo* 26. *Martii* 1768.

Canonis Privilegium. Vide *Clerici* §. *III.*

Canonissa.

1. Consulta S. C. est; num Canonissae, seu Dominae S. Petri Romaricomontis in Lotharingia Sedi Apostolicae immediate subjectae capitulariter congregatae privative, et absque interventu Presbyterorum Canonicorum Altaris majoris nuncupat., punire graves excessus alicujus delinquentis ex eisdem Canonicis possint? responsum prodiit servandum Decretum artic. 46. (269) Card. Rohan Visitatoris: *Tullen. seu Nullius S. Petri Romaricomontis Visitationis* 13. *Januar.* 1731 *dub.* 2.

2. Quum Anna Salome Comitissa de Manderscheidt Falakenstem, quae Canonicatum una cum Decanatu in Collegiata Ecclesia utriusque sexus sub titulo B. M. V. in oppido Thorensi, erecta, necnon Abbatissatum in alia simili Collegiata ad S. Ursulam intra Coloniam obtinet, exposuisset, se ob oculorum infirmitatem impediri quominus e civitate Coloniae, ubi moratur, ad oppidum Thorense pergat, ibique debitam expleat residentiam, atque postulasset injungi illius Capitulo, ut donec convaluerit, fructus omnes tam ex Decanatu quam ex Canonicali praebenda provenientes pro rata parte medii anni sibi tradantur, S. C. juxta votum Capituli responsum dedit negativum: *Leodien. seu Colonien. Fructuum* 1. *Sept.* 1736 *dub.* 1.

Canonistae Officium.

Bonifacius IX. Pont. Max. Capitulo supplicanti Ecclesiae Collegiatae S. Mariae civitatis Austriae sive Fori Julii duos ex triginta novem suppressit Canonicatus, statuitque, ut ex eorum reditibus, atque distributionibus duo alerentur Magistri, Theologiae unus, juris Canonici alter periti; qui quidem Magistri in Scholis legere, et Clero, et Populo sermocinari deberent. Capitulum nullos reperiens idoneos Clericos, qui ad formam Bonifacianae Constitutionis Canonistae munere fungi possent, exoravit pro impetranda facultate erogandi ex reditibus officio Canonistae attributis annua scuta 30 in stipendium Advocati Laici, qui lites Capituli frequentes admodum, atque complures agere, tuerive in judicio posset. Facultatem hanc induls.t S. C. ad quinquennium, si tandiu perdurassent lites Capituli, ea tamen lege, ut si forte idoneus aliquis Clericus intra quinquennium sese exhiberet perfuncturum officio Canonistae, statim is a Capitulo foret eligendus. Postulat hodie idem Capitulum, num de gremio Canonicorum possit eligere Canonistam? et simul quaerit, num praefatum indultum prorogandum sit indefinite, donec duraverit deficientia Clerici secularis per edictum tamen quotannis invitandi? S. C. indultum prorogavit ad aliud quinquennium tan-

(268) Mens fuit, ut praevia absolutione utriusque partis praescripta fuit solutio specifica, reprobata consuetodine, etsi immemorabili Capitulum omnino se abstineat ab impositione poenae hujusmodi, sed tantum poena pecuniaria datus fuit locus Thesaurario, et praefatus Jungertus teneatur accedere ad residentiam: *Lib. 79. Decret. fol.* 399.

(269) *Vide not.* 39. *tom* 1. *pag* 28.

tum juxta formam praecedentis: *Aquilejen. Canonistatus* 16. *Febr.* 1743 *dub.* 1. 2. 3. *et* 4.

Cantor.

1. De sua sententia S. C. interrogata; an ad Cantorem Dignitatem Ecclesiae Collegiatae, ac Parochialis S. Laurentii oppidi Drepani spectet jus dirigendi una cum Capitulo, ac Dignitate Decanatus, ac gubernandi functiones Ecclesiasticas, exceptis parochialibus in Ecclesia Collegiata peragendas; seu ad eosdem Cantorem, ac Decanum privative?

2. An ad eumdem Cantorem una cum Decano spectet jus administrandi omnia, et quaecumque bona tam dotalia parochialis, quam cetera quovis titulo, et nomine ad Ecclesiam spectantia, et respective exercendi jura spiritualia, nimirum concedendi facultatem Regularibus, sive Societatibus ducendi supplicationes intra limites Parochiae, et similia, seu ad integrum Capitulum?

3. An jus distribuendi omnes fructus suis respective Praebendatis octo Canonicatuum, quos fundavit Petrus Messina, spectet ad Cantorem una cum Decano, seu ad integrum Capitulum?

4. An similiter ad easdem Dignitates spectet jus distribuendi decem Presbiteris, et quatuor Clericis emolumenta ipsis debita super eisdem bonis Petri Messina, seu ad idem Capitulum?

5. An privative facienda sit solutio a Dignitatibus praedictis distributionum in favorem Presbyterorum, ac Clericorum Choristarum ex arca horarum Canonicarum, seu liceat praesidere hisce solutionibus Capitulo?

6. An praefati decem Presbyteri, et quatuor Clerici Choristae debeant dependere, et manere subjecti praefatis Dignitatibus tantum, seu subjici integro Capitulo?

7. An cura habitualis spectet, et resideat penes illas Dignitates, seu penes Capitulum, et quatenus negative ad primam partem?

8. An in casu remotionis, suspensionis, aut alterius impedimenti liceat Dignitatibus, seu Capitulo eligere Substitutos pro exercenda actuali animarum cura?

9. An praefatis Dignitatibus liceat assumere titulum Parochi, et Portionarii Rectoris?

10. An Cantori liceat inscribi caput insignis Collegiatae in scripturis, tam publicis, quam privatis?

11. An Dignitates praefatae teneantur subire onera suis respective praebendis injuncta, et quatenus affirmative?

12. An Dignitates causa praebendarum Parochialium teneantur post erectionem ad eadem onera, pro ut ante erectionem erant adstrictae?

13. An ad Cantorem, et Decanum privative, vel ad integrum Capitulum spectet jus condendi statuta, deputandi, et amovendi omnes Officiales, ac Ministros, necnon assignandi, ac praestandi Salaria, et Stipendia? omnia haec dubia S. C.: remisit ad Card. Praefectum cum facultatibus S. C. etiam concordandi: *Mazarien. Jurium Capitular.* 12. *Aug.* 1741 *dub.* 1. 6. 8. 12. *usque ad* 21. At quum dubia 14. et 15. indecisa Card. Praefectus reliquisset; S. C. ea diluit ad 14. respondens negative ad primam partem, et affirmative ad secundam; et ad 15. electionem spectare ad Capitulum: 12. *Januar.* 1743 *dub.* 1. *et* 2.

14. Cajetanus Pereira Clericus de Lago Portocarrero possidens Dignitatem Cantoratus Maximi, quae est secunda, et unita alteri Subcantoratus in Collegiata Ecclesia oppidi de Barcellos ob defectum vocis, redituumque tenuitatem supplicavit pro dispensatione a residentia, et choro, et pro facultate suum munus per alium explendi. Facultatem impertivit S. C. ad

triennium, firma tamen remanente obligatione residendi, quatenus teneatur ex lege fundationis, et quoad exercitium cantus. Officialis Bracharensis rescripti hujusce exequutor, Oratorem a residentia, et choro liberavit. Reclamarunt Capitulares de excessu Officialis exequutoris, et resolvi a S. C. curarunt, ut sententia exequutorialis esset confirmanda quoad triennale indultum subrogandi alium in cantu tantum: *Bracharen.* 21. *Junii* 1788 *dub.* 1.

15. Et resolutum quoque fuit, esse locum repetitioni quoad distributiones ab ipso Cajetano Pereira exactas pro tempore non residentiae; et quo vero ad fructus praebendae, servari disposita a S. Concilio Tridentino (270): *Ibid. dub.* 3.

Cantoratus Dignitas Ecclesiastica.

1. Secundum ea, quae proponuntur censuit S. C. ad Dignitatem Cantoriae, de qua agitur, aetatem 25 annorum requirendam: *Cotronen.* 4. *Dec.* 1627.

2. Margarita Bonvicini in Ecclesia Collegiata D. Paulli civitatis Valletta Canonicatum erigi jussit. Inde eamdem fundationem confirmavit, titulum Canonicatus in Dignitatem Cantoratus, qua eadem Ecclesia carebat, varians. At Capitulo prima arrisit voluntas, non secunda, et Canonicatus erectus est. S. C. consulta variatiouem in Cantoratus praedictae fundationis validam esse censuit: *Melevitana Erectionis Canonicatus, sive Cantoratus* 11. *Aug.* 1753 *dub.* 1.

3. Et dicta Cantoratus Dignitas habet vigore donationis inter vivos annua scuta 10 Sacrario praestandi; non autem retinendi Choristam, sive Clericum annuo stipendio scutorum quindecim, et Sacrario annua scuta tantum quinque subministrandi, prout post donationem per instrumentum fundatrix disposuerat: *Ibid. dub.* 2.

4. Et haec Dignitas praeferenda est aliis Dignitatibus postea in eadem Ecclesia fundatis: *Ibid. dub.* 3.

5. Occasione controversiarum, quae exortae fuerunt inter Episcopum Anglonae, et Abbatem Commendatarium monasterii S. Eliae ordinis S. Basilii oppidi Carboni super jure conferendi beneficia simplicia S. C. decrevit, collationem Cantoratus ad Card. Abbatem spectare: *Anglonen. Jurisdictionis* 4. *Julii* 1716 *dub.* 1.

Cantoratus Officium.

1. Censuit S. C. declarandum Decretum Synodi ab Episcopo Larinensi, anno 1728 habitae pro directione chori Ecclesiarum Matricium, quo eidem Episcopo facultas instituendi simplex Cantoratus Officium tribuitur, validum esse: *Larinen. Decretorum Synodalium* 30. *Aug.* 1732 *dub.* 7.

2. Necnon deputationem dicti Cantoratus Officii, quoties vacet, fieri praevio concursu super peritia Cantus Gregoriani debere: *Ibid. dub.* 8.

3. Opus triennium est illis, qui ad distributionum partitionem juxta morem, et consuetudinem Ecclesiae Lequilarum, quae pro receptiva habetur, admittantur. Sed servitio anni nondum impleto Nicolao Carizzio ab Episcopo collatum fuit Cantoratus Officium, quod libere Sacerdos Joseph Carozzius ei resignaverat. Collatio haec plurium ejusdem Ecclesiae Sacerdotum animum movit, qui disputarunt suffragiis eligendos esse Sacerdotes, qui magis idonei reputantur; ob id, num electio ab Episcopo facta sustineatur? fuit postulatum: verum nulla edita definitione, dictum fuit ad mentem (271): *Lycien. Cantoratus* 14. *Maii* 1746 *dub.* 1. Impletis igitur mandatis, causa

(270) *Sess.* 24. *cap.* 12. *de reform. Vide not.* 217.

(271) Et mens est, ut transmittantur omnia acta extrahenda citata Parte *Eod. Caus.* 9. *Julii* 1746.

iterum proposita est, et quoque mansit irresoluta, et S. C. dixit ad D. Secretarium juxta mentem: 9. *Julii ejusd. anni.* Tertio causa producta, resolutum fuit, praefatam electionem non sustineri: 6. *Aug. ejusd. anni.*

4. Quaesitum vero fuit, num dictum Cantoratus Officium in ea Ecclesia resignari possit? et posse resignari decretum fuit: *Ibid. dub.* 2.

5. Dictum autem Cantoratus Officium non per concursum, sed Ordinarii arbitrio assignari debere resolvit S. C.: *Ibid. dub.* 3.

6. Sacerdos Jo. Lucas Seraphinius retinere haud valet una cum Cantoratus Officio in Alma Domo Lauretana unam ex septem Capellaniis erectis in oppido Montis S. Viti a Josepho Zoppinio, qui praeter verba praeseferentia praecisam residentiam, ait in testamento, *eas obtinere illos posse, qui alias perpetuas incompatibiles non habent*, quo casu absolute excludi illi semper debeant: *Senogallien. Capellaniae* 24. *Aug.* 1748.

Cantus Gregorianus.

1. Mandavit Episcopus, ut Presbyteri tam admissi, quam admittendi ad consortium Cathedralis Ecclesiae infra sex menses cantum Gregorianum tenerentur addiscere sub poena scut. 25. sacrario ejusdem Ecclesiae applicanda; iidemque si intra alios sex menses instructi sufficienter in dicto cantu non essent, privari deberent etiam distributionibus quotidianis. Et S. C. quaesita, sustineri hoc decretum decidit: *Parmen. Consortii* 11. *Maii* 1669. Deinde petita poenarum moderatione, S. C. sancivit, delendam esse poenam in primo semestri, ad secundum semestre apponendam poenam amissionis distributionum futurarum: 24. *Januar.* 1671 *dub.* 1.

2. Necnon eamdem applicandam esse locis piis censuit: *Ibid. dub.* 3.

3. Ac omnes aequaliter teneri affirmavit: *Ibid. dub.* 4.

3. Examen vero reliquendum esse arbitrio Episcopi quoad ipsius praesentiam, sed faciendum esse a peritis, putavit: *Ibid. dub.* 6.

5. Cantus Gregorianus in concinendis horis Canonicis est injungendus Capitularibus Ecclesiae Cathedralis juxta modum ab Episcopo Bisinianensi in sua relatione insinuatum: *Sancti Marci* 13. *April.* 1720 *dub.* 6.

6. Fundator voluit, ut peritus in cantu Gregoriano Mansionariam Carusianam assequatur; ideo S. C. decidit ad eam obtinendam peritiam in eo cantu requiri, nec admitti ille debet, qui, quamvis senior sit Capituli, et proinde altera qualitate pollens pariter a fundatore volita, tamen examinari super cantu renuit: *Murana Mansionariae* 3. *Martii* 1736 *dub.* 1. Deinde S. C. censuit recedendum a decisis sanciens illam mansionariam spectare ad seniorem in ordine, qui in examine faciendo coram Episcopo reperiatur sufficienter in cantu Gregoriano versatus: 3. *Martii ejusd. anni.*

7. In cantu Gregoriano examinandos censuit S. C., antequam admittantur ad participationem Presbyteri Ecclesiae S. Mariae de Colle oppidi Mormanni juxta Episcopi edictum, praeter alias qualitates, et addidit ad mentem: *Cassanen.* 15. *Decem.* 1736 *dub.* 1. *confirmat.* 30. *Martii* 1737.

8. Super peritia in Cantu Gregoriano testimonia exhibere debent Capitulo juxta Constitutiones illi, qui admittendi sunt ad servitium in divinis in Ecclesia Canusina ad effectum participandi, additurque ad Card. Praefectum ad mentem (272) circa testi-

(272) Mens autem est, ut hujusmodi admittendi coram Episcopo, et Examinatoribus Synodalibus respective examini, servata forma Constitutionum Capitularium Ecclesiae Canusinae,

moniorum eorumdem rationem: *Nullius Canusii Participationis* 17. *Decem.* 1763 *dub.* 4.

9. In cantu Gregoriano, non autem in cantu figurato debent esse idonei mansionarii Ecclesiae Cathedralis ad canendum in choro pro cultu, et veneratione B. M. V. nuncupatae *ab Igne* deputati; etiamsi fundator, qui illas Mansionarias erexit, Musicae scientiam callentes voluerit; quum in Organo pneumatico litanias canunt: *Foro-Livien.* 21. *Novem.* 1767.

Capacitas. Vide *Beneficia Ecclesiastica* §. *I. Capellania* §. *V. Legatum Pium* §. *XV. Pensio Ecclesiastica* §. *II.*

Capella.

1. Quum Rector Capellae, seu Ecclesiae SSmo Crucifixo dicatae oppidi Scandiani contenderet amplam sibi suffragari exemptionem, tam ab Episcopali, quam a Parochiali jure, propterea quod Ecclesia collocata esset in fundo Lateranensi, S. C. consulta decisionem suspendit, ut uberius doceretur dominium fundi vero spectasse ad eam Basilicam prius quam in eo aedificaretur Ecclesia: *Regien. Exemptionis* 20. *Sept.* 1698. Deinde decidit, Capellam praedictam haud esse exemptam a jurisdictione Ordinarii: 15. *Novem. ejusd. anni dub.* 1. *confirmat.* 15. *Junii* 1709.

2. Quum ab Ecclesia S. Andreae de Valle Societas SSmi Redemptoris discesserit, ob id minime esse condemnandos Patres Theatinos ad expensarum constructionis Capellae SSmi Crucifixi in eadem Ecclesia sitae, et a dicta Societate peractae, refectionem; sed eamdem Capellam vendendi personis sibi benevisis dictae Societati veniam dandam esse, S. C. placitum est: *Romana Capellae* 28. *Junii* 1704 *du* . 2.

3. S. C. nomine Rectorum Capellae SSmi Rosarii erectae in Ecclesia Cathedrali intelligi Capellanos deputatos pro Missarum celebratione, non autem ejusdem Capellae Officiales, mandavit: *Nucerina Paganorum* 20. *Sept.* 1704 *confirmat.* 10. *Januar.* 1705.

4. Capella, seu Ecclesia S. Johannis Baptistae extra moenia Foggiae sita non est exempta ab Ordinarii jurisdictione. In ea enim laicorum Societas vigebat, quae Hierosolymitanae Religionis jurisdictioni se subjectam esse praetendebat: *Trojana Jurisdictionis* 24. *Aug.* 1709 *dub.* 1.

5. Dominus Brunaccius haeredibus suis erectionem jurispatronatus, et Capellae cum Missarum onera mandavit. At haeredes preces exhibuerunt S. C. pro declaratione sese ex defectu redituum non teneri ad Capellae constructionem, eisdem permitti, ut muneri injuncto Missarum satisfaciant in alia ex Capellis Cathedralis. Idcirco putat Episcopus illos tantum teneri praestandi fundum pro celebratione Missarum. S. C. autem rejecit prius instantiam, et modo pro meliori informatione respondit: *Neocastren. Capellae* 1. *Junii* 1709 *dub.* 1.

6. Ad Capellam S. Erasmi Ecclesiae Cathedralis spectant libere candelabra, crux, aliaque ornamenta argentea; eorum tantummodo custodia ad Deputatos civitatis, ad quos juspatronatus pertinet, adjudicatur quamquam ex pecunia civitatis ea confecta fuerint: *Cajetana* 2. *Julii* 1718 *dub.* 1.

7. Item duas statuas argenteas jam factas, et pecuniam exactam, et exigendam ex vectigalibus, et aliis proventibus assignatis dictae Capellae per

eo subjiciant, et quatenus in re, de qua agitur, idonei fuerint reperti, testimonia recipiant super illorum peritia, ac idoneitate, eaque Capitulo Canusino exhibere teneantur: *Regist. lit. lib.* 32. *die* 17. *Decem.* 1763.

civitatis Consilium libere ad Capellam; custodiam vero earumdem, ac redituum administrationem ad Deputatos spectare S. C. decidit: *Ibid. dub.* 2.

8. Capellam, seu aediculam B. Johannae Principissae Portucalliae dicatam fundavit Margarita Leite de Figueredo, propriisque bonis dotavit. Insuper quaesivit, num concedenda esset exemptio hujus patronalis Capellae Sede Episcopali vacante Portucallensi a Capituli jurisdictione, cum subjectione immediata sanctae Sedi Apostolicae, ejusque Nuntio pro tempore in Regno Portucalliae degenti? Sed quaesitum fuit incassum: *Portucallen.* 11. *Januar.* 1727 *dub.* 7.

9. Quum aliqua pars eleemosynae, ac oblationum Societatis SSmae Conceptionis piarum mulierum sine sacco erectae in quadam Capella Ecclesiae PP. Minorum Conventualium terrae Montis Leonis in beneficium Ecclesiae dictorum Patrum praecipue pro manutentione Lampadis accensae ante Capellam SSmi Sacramenti erogaretur. Episcopus Spoletanus in Visitatione anni 1720 mandavit, ut in vim Bullae aggregationis Venerabili Confraternitati SS. Laurentii, et Damasi de urbe, Societas in alios usus erogare ejus reditus, ac eleemosynas, nisi in commodum ipsius Capellae, non deberet; mandavitque, ut missae in eadem Capella Societatis celebrarentur. Reclamarunt Patres praedicti, et decreta, ac Episcopi provisiones validas esse S. C. sanxit: *Spoletana Juris Visitandi* 30. *Sept.* 1730 *dub.* 1.

10. Ac Episcopo competit jurisdictio Capellam visitandi ad formam decreti in Nucerina Paganorum 28. Julii 1629 (273): *Ibid. dub.* 2.

11. Patres S. Francisci terrae Argentae non tenentur reponere in antiquo loco Capellae SSmae Conceptionis in eorum Ecclesia erectae a familia de Martiis stemma ejusdem familiae illius antiquae patronae, necnon veterem Lampadem, aliaque supellectilia olim ab illius patronis factae, sed haeredibus propriis sumptibus stemma restituere licet: *Ravennaten. Applicationis Missarum* 17. *Aug.* 1737 *dub.* 4.

12. Ac dicti Patres ad eorum libitum amovere ab Altari, ejusque proprio loco statuam B. M. V. petita prius, licet non obtenta a patrono licentia, non autem crucem, et candelabra insimul alligata dissolvere, aliaque supellectilia sacra a patrono facta pro usu dicti Altaris alio asportare invitis ejusdem patronis possunt: *Ibid. dub.* 5.

13. De Capellae S. Aegidii sitae in Parochiali Ecclesia S. Jacobi Majoris dominio, et pertinentia non constat in favorem Religionis Hierosolymitanae. Incertum enim est an usus tantum, ac etiam dominium Capellae praefatae quaesitum fuerit Commendae Hierosolymitanae, ad quam Ecclesia diruta S. Aegidii pertinebat, et ob id traditum fuit Altare S. Aegidii in dicta Ecclesia Parochiali existentis, ut onera impleantur. Nullum exstabat acquisitionis instrumentum; et Commendator Eques Cevolus ex conjecturis, indiciis, monumentis, testimoniisque jus suum probare nitebatur: *Placentina Jurisdictionis* 4. *Decem.* 1745 *dub.* 1.

14. In hac Capella tamen independenter a Parocho non competit Commendatori jurisdictio, sed facultas peragi curandi sacra, ac in ea exequendi-

(273) *Vide verb. Episcopus § XXV.* num. 22. Benedictus XIV. Const. Exponi nobis 22. Januar. 1756, vetus Ordinis Praedicatorum privilegium confirmans, atque amplificans, publica Sacella, et privata Oratoria in aedibus, praediis, ac fundis ad Coenobia ejusdem ordinis pertinentibus posita, ab Ordinariorum locorum visitatione exemit, eaque ab ejusdem ordinis Visitatoribus obiri, ac probari jussit.

omnes alias Ecclesiasticas functiones Commendae incumbentes, dummodo non impediantur functiones parochiales: *Ibid. dub.* 2.

15. Nec in hac Capella parochus praeferri debet in celebratione dictarum Missarum, ac functionum: *Ibid. dub.* 3.

16. Ac hanc Capellam, seu Altare S. Aegidii Episcopo Placentino jurisdictio, ac jus visitandi competit: *Ibid. dub.* 4.

17. Capella publicorum carcerum civitatis Montis Alti posita subtus Palatium Apostolicum Praesidis est. Hanc sodalitium SSmi Sacramenti custodit, ac rebus omnibus necessariis instruit, et semper Episcopi eam visitarunt. Eamdem esse subjectam ejusdem Episcopi jurisdictioni, ac visitationi S. C. resolvit: ***Montis Alti Visitationis*** 19. ***Novem.*** 1757 ***confirmat.*** 28. ***Januar.*** 1758.

18. Archiepiscopo Leopoliensi Capellam Coemeterii nimis angustam, ad quam populus frequens affluit, itaut reliquus sub caelo aperto, et cum nimia irreverentia assistit, et tam populus ipse, quam celebrantes distractionibus remanent obnoxii, supprimere licet, et Imaginem Deiparae Virginis ab eadem Capella ad unum ex Altaribus Ecclesiae Cathedralis transferre, eidem Archiepiscopo datum arbitrium est: ***Leopolien.*** 27. ***Aug.*** 1763 ***dub.*** 1. ***confirmat.*** 9. ***Febr.*** 1765.

19. Dictaeque sacrae Virginis Imaginis, fundationum Missarum, et supellectilis translatio facienda est ad Altare illud Cathedralis, quod magis Archiepiscopo lubet: ***Ibid. dub.*** 2. confirmat., et additum ad mentem: ***Ibid.***

20. Capellae nova aedificatio sub invocatione S. Nicolai de Bario, et S. Antonii Abbatis, quae sita est in Ecclesia Collegiata S. Mariae Majoris Alatrinae Civitatis spectat ad patronos, non autem ad Capellanos, qui ex Capellaniarum redditibus vix congruam conservationem percipiunt: ***Alatrina Reaedificationis Capellae*** 29. ***Julii*** 1775 ***dub.*** 1.

21. Ac Episcopus praefigat terminum patronis, quo elapso, procedat prout de jure: ***Ibid. dub.*** 2.

22. Capellae nuncupatae *Corpus Christi* prope locum Albiniani in Comitatu Venayssino, cujus loci est Baro Alemannus de Passis, qui eam aedificavit, demolitioni, necnon alienationi illius situs, ac translationi onerum non est locus; sed est locus reparationi, ac novae ejus aedificationi a Barone dicti loci faciendae; etiamsi Episcopus in Visitatione ruinam minari agnoscens eam esse interdicendam, ac supprimendam decreverit: ***Arausicana*** 17. ***Junii*** 1780 ***dub.*** 1.

23. Nec Capellae ejusdem Rectori indulgenda est reductio, ac commutatio onerum, quibus ex fundatione ille fuit gravatus: ***Ibid. dub.*** 3.

24. Necnon Capellae supellectilia sacra sunt ab haerede fundatoris ad formam testamenti subministranda: ***Ibid. dub.*** 4.

25. In favorem familiae de Rubeis constat de patronatu Capellae S. Bartholomaei in Ecclesia Archipresbyterali terrae Uarceni existentis. Eadem enim familia plures exhibet testimonia, ***Che la famiglia de Rossi ab immemorabili ha avuto, e pacificamente posseduto il giuspatronato di una Capella sotto il titolo di S. Bartholomeo;*** Etiamsi non evincatur id ex instrumento, fundationis, aut ex alio documento, sed ex longa tantum consuetudine: ***Alatrina*** 7. ***Maii*** 1785 ***dub.*** 1. Inde recessit S. C. a decisis, ac remisit arbitrio Episcopi: 26. ***Novem. ejusdem anni.*** Postmodum rediit in primo loco decisis: 16. ***Decem.*** 1786.

26. Ac licet dictae familiae infra ambitum dictae Capellae retinere scamna,

et sedilia, dummodo ea divinis non inferrent impedimentum, et juxta hunc modum recedendum est a decisis sub die 24. Novem. 1781 quoad dictam familiam de Rubeis: *Ibid. dub.* 2. Inde recessit ut supra: *Ibid.* Postmodum stetit in secundo decisis *ibid.* et iterum stetit in secundo, et quarto loco decisis: 7. *Julii* 1787.

27. Non licet autem Archipresbytero, et Rectori ejusdem Ecclesiae, sive cuilibet alteri supradicta scamna, et sedilia amovere, et respective in ea apponere, ac retinere exedram ad confessiones excipiendas, vel aliud quodcumque impedimentum, inaudito, et invito patrono: *Ibid. dub.* 3. Deinde recessit a decisis ut supra: *ibid.* Postea rediit in primo loco decisis: *ibid.*

Capella seu Oratorium. Vide *Oratorium.*

§. I.

Capellania quoad Applicationem, et Unionem.

1. Duarum Capellaniarum, quas Dominicus Oradinus in Ecclesia Cathedrali ob redituum diminutionem haereditatis, quae onere scut. 30 pro quolibet Capellano gravabatur, reductionem S. C. praecepit, et ad unam tedegit; deinde eadem S. C. applicationem uni Capellaniae omnium redituum concessit: *Perusina Capellaniarum* 27. *Martii* 1706 *dub.* 2.

2. Ex duabus Capellaniis institutis a Francisco Barreto in Ecclesia Cappuccinorum S. Antonii loci de Laule, quum eleemosyna missarum aucta fuerit, ac Capellani non inveniantur, ut onus adimpleant, fuit desideratum, ut una tantum Capellania efficiatur cum onere missae quotidianae; S. C. vero hanc unionem non admisit: *Faraonen. Reductionis Missarum* 7. *Maii* 1718 *dub.* 1.

3. Princeps Dori Guttierez Spadafora exponens plurimum exoptare, ut in terra Spadafora Collegium monialium de S. Maria fundetur, supplicavit pro applicatione quatuor Capellaniarum ex septem, quibus haereditas gravata est, et quae adimpleri in Ecclesiis Messanae debeant. Etiamsi Archiepiscopus precibus annuendum censeret, S. C. haud assensa est: *Messanen. Commutationis Voluntatis* 18. *Novem.* 1741.

4. Causa maximae diminutionis redituum quatuor Capellaniarum, quae fundatae reperiuntur in templo Parochiali SS. Felicis, et Adaucti oppidi S. Felicis Riperiae Benacensis, Episcopus anno 1643 suo decreto earum duas univit, declaravitque, ut Rector esset Parochus dictae Ecclesiae, et Praepositus nuncuparetur, atque alios duos Capellanos coadjutores haberet. Deinde in ambiguo fuit, an omnes teneantur ad applicationem sacrorum? quum onus facendi sacrum diebus singulis datum tantum eis in fundatione fuerit. S. C. observari Episcopi decretum mandavit, immunesque ab applicatione sacrorum adjecto onere duorum anniversariorum, unius nempe pro Johanna Cerclina, alterius pro benefactoribus facto verbo cum SSmo judicavit: *Veronen.* 26. *Junii* 1745 *dub.* 1.

5. Columba Maggia civis Malleani testamento cavit, ut ex bonis suis omnibus Capellania erigeretur perpetua, cujus Capellanum Presbyterum nominaret Episcopus suffraganeus seu Vicarius Generalis, et de civibus, et pauperioribus Maliani. Suffraganeus elegit Sacerdotem Ludovicum Lavinium, qui quum petiisset institutionem, contradicens habuit Capitulum Cathedralis, a quo hujus Capellaniae massae Capitulari facienda unio petebatur; sed tenues ejus reditus non esse ex actorum monumentis erueba-

tur; S. hinc C. resolvit Capellaniae haud esse unioni locum: *Sabinen. Unionis* 18. *Sept.* 1745.

6. Duas e bonis suis Capellanias ad nutum absque ulla causa amovibiles Hieronymus Mariotti erigi voluit; proximiori consanguineo jus nominandi activum, descendentibus passivum dedit. Exequutores voluntatis istius preces obtulerunt, ut mutata mente testatoris dos, et fundus duarum Capellaniarum, quae erigendae erant, unirentur, et Congregationi Altaristarum Cathedralis Ecclesiae tribuerentur; ea tamen lege, ut onera omnia a testatore data ferre illi tenerentur, cooptarentque in numerum eorum fundatoris consanguineos. Rationes in utilitatem, et divini cultus augmentum ponebant, quum Altaristae illi assiduum Ecclesiae servitium praestent, et Canonicas quotidie in choro horas persolvant. Sed applicationi haud esse locum S. C. definiit: *Recineten.* 28. *Febr.* 1750.

7. Habitatores antiqui Serviliani, qui ad novum oppidum a Clem. XIV. conditum, migrare noluerunt, Parochi auxilio, ac praesentia destituti, ob distantiam quatuor milliarum, et itineris asperitatem pro alterius (quum antiqua illuc fuerit translata) Parochiae in Ecclesia B. Virginis de Plagis erectione precantur; et una cum Archiepiscopo suggerunt, ut Parocho applicetur Cappellania a Madricardo Mancini fundata; ita tamen ut onus missarum redigeretur. Verum S. C. adstipulata est juxta votum Archiepiscopi, (274) dempta tamen suspensione missarum Legati Mancini; et ad D. Secretarium cum SSmi juxta mentem: *Firmana Erectionis Parochiae* 15. *Martii* 1783.

8. Sacerdos Bernardinus Silvestri Capellaniam quamdam laicalem in Ecclesia Parochiali oppidi de Acunia fundavit, et ex reliquis bonis primogenituram in favorem masculorum suae familiae instituit; et his deficientibus sorores haeredes vocavit, eisque Capellam praedictam substituit. Defecit proles masculina: Superstes ex vocatis est sola Anna Maria soror, quae in aetate annorum 81 constituta, summa premit egestate, una cum filiis, ac nepotibus, et summo indiget levamine. Petit haec proinde devolutionis bonorum primogenialium suspensionem, ut applicentur eorum fructus ad filiorum, nepotumque vitam. Precibus hujusmodi annuit S. C.; ita tamen quod relicta penes Capellanum bonorum possessione, celebratisque per ipsum missis singulis feriis tertiis juxta testatoris voluntatem, persolvat ad decennium annua scuta 40; 20 nempe filiis Annae Mariae, et alia 20. Nepotibus ex praedefuncto filio: *Lucana* 17. *Januar.* 1789.

§. II.

Capellania quoad Dismembrationem, Suppressionem, ac Caducitatem.

1. Laurentius de Laurentiis per contractum intervivos spospondit solvere annua scuta 40. Monialibus S. Luciae Casae Castaldae comitatus Perusini,

(274) Quumque de Decimis nova Parochia erigi non posse cognoscatur, idcirco censet Archiepiscopus alia remedia esse quaerenda, alia comparanda subsidia: nimirum, ut reditus cujusdam Beneficii futuro Parocho perpetuo tribuatur, et Societas Sacramenti ex ejus reditibus, qui singulis annis seperextant, nummos viginti contribuat, et demum, ut quantitas nummorum mille, quae dotem format cujusdam Capellaniae, praevia missarum reductione applicetur. Tali namque ratione, futuro Parocho nummi sexaginta obveniet, quos in Parochi ruralis conservationem satis esse dijudico. Societas, ac Capellania praefata contribuere summam dictam debent per modum provisionis, nimirum donec vanaverit alia in loco beneficia, quorum reditus illam summam adaequent. Hinc reductio missarum temporaria concedenda erit: *Eod. Cons.* 15. *Martii* 1783 §. 5. seqq.

onere imposito, ut Capellanum retinerent, qui earum Confessiones exciperet, missae in ipsarum Ecclesia sacrificum faceret. Casu autem, quo moniales ad aliud monasterium transferri contigisset, aut ipsarum monasterium destructum remansisset, deletam, revocatamque ipse voluit promissionem. Evenit monialium translatio, hinc commutatio voluntatis postulata fuit. Sed definitione causae suspensa rescriptum est ad D. Secretarium juxta mentem: ***Perusina, seu Nucerina*** **20.** ***Febr.*** **1723.**

2. Capitulum, et Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Mariae nuncupatae *Pedone* suppressionem duarum Capellaniarum perpetuarum, quae in eadem Ecclesia a dicto Capitulo ob Ecclesiae servitium erectae fuerunt, ut redigantur ad statum amovibilitatis, ac ut mercenariae in posterum sint, orant. Causa deprecationis fuit, harum possessores servitium chori ob eorum perpetuitatem minimum curabant, ita ut Capitulum stipendium ex massa aliis Capellanis, qui eorum vices implerent, persolvere coactum fuit. S. C. precibus adaesit, quoad perpetuitatem tantum firma remanente Capellaniae Ecclesiasticae qualitate, sine tamen praejudicio praesentis alterius adhuc viventis Capellani: ***Mediolanen. Suppressionis Capellaniae*** **13.** ***Febr.*** **1773.**

3. Capellaniam SSmae Annuntiationis B. M. V. a Mariano Lotti fundatam in Ecclesia Cathedrali; in qua Canonicatu ille gaudebat, relicto Capitulo jure Rectorem nominandi, idem Capitulum dismembrare supplicavit, et ex ea duas constituere in favorem duorum Sacerdotum, quos Episcopus, acCapitulum eligere debent, et qui onera juxta fundatoris voluntatem subeant. Hanc gratiam autem S. C. negavit: ***Massanen.*** **2.** ***Decem.*** **1780.** Conquerentes de hoc decreto Episcopus, et Capitulum jura sua deduxerunt, et S. C. stetit in decisis juxta modum (275): **15.** ***Sept.*** **1781.**

4. Ex binis Ecclesiis S. Donati, et SS. Petri et Pauli Montis Ulmi una Ecclesia Collegiata conflata fuit. Ejusdem Parochus ad deponendum Coadjutorum onus supplicat, ut praevia suppressions Capellaniae erectae in suburbana Ecclesia S. Mariae *del Paradiso* de jurepatronatus Communitatis, ac Canonicatus de suo jurepatronatus duae erigantur Vicariae perpetuae; sed S. C. negative respondit, et addidit ad mentem (276): ***Firmana Erectionis*** **18.** ***Aug.*** **1787.**

5. Capellania fundata fuit a Francisco Liberati Rectore Ecclesiae Parochialis S. Nicolai Montis Georgii passive descendentibus Sacerdotibus Francisci Pucci vocatis, et his deficientibus Sacerdotibus familiae Bernardini Morganti. Hanc, linea Francisci extincta, Aloysius Morganti obtinuit, qui inde militiae seculari in Ancònae praesidio nomen dedit; ideo actum fuit in S. C. quoad caducitatem ejusdem Capellaniae? et non esse locum caducitati S. C. resolvit: ***Firmana Capellaniae*** **21.** ***Junii*** **1788** ***dub.*** **1.**

6. Praefigi tamen terminum unius anni ab Archiepiscopo Clerico Aloy-

(275) Nempe ex Capellania Lotti duas esse constituendas Capellanias, reservato jurepatronatus in favorem Capituli juxta legem fundationis cum assignatione scut. 30 pro uno quoque Capellano, praevio examine ab Episcopo approbando, iisdem jus Capellanis injungendum esse, ut Canonicum Parochum coadjuvarent in omnibus spectantibus curam animarum: ac praeterea cum onere celebrandi per vices missam in Auroram, et in meridiem juxta solitum, et pariter cum obligatione applicandi centum Missas singulis annis ab uno quoque pariter Capellano ad formam testamenti firmis remanentibus aliis oneribus apud Canonicos, et praesertim missae Conventualis cum applicatione pro Benefactoribus ad formam juris, et Const. Benedicti XIV, *Cum semper facto verbo cum SSmo*, ut ad mentem: *Red. Cons.* 15. *Sept.* 1781.

(276) *Vide not.* 48. *pag.* 45.

sio ad assumendum Sacerdotium, quo termino elapso fiat locus caducitati, demandavit: *Ibid. dub.* 2.

7. Quum Canonicus Joseph Albondi nonnullas praediorum Capellaniae institutae a Matthaeo Uguccioni alienationes fecisset, quaesitum est, an constet de alienatione sortium, itaut sit locus caducitati? et S. C. affirmativum ad primam, negativum ad secundam partem dedit responsum. Nam possessor Capellaniam redintegrasse, et unum et alterum retrovendisse censum ad instaurandam domum, ac de licentia Episcopi incidisse arbores, aliis subrogatis comprobabat: *Fanen. Capellaniae* 29. *Januar.* 1791 *dub.* 1.

8. Capellaniarum pinguium dismembratio denegatur Duci Poli ad alias erigendas Capellanias ex duplici, eoque tenui quotidianae Missae legato imposito possessori primogeniturae familiae Ducum Poli: *Tyburtina Dismembrationis* 26. *Martii* 1793.

9. Sodalitium suffragii erectum in Ecclesia S. Vitalis Parmae plures habet Capellanias, quae *Residentiae* nuncupantur, quinque de jurepatronatus, reliquae Sodalitii ipsius. Quum reditus oneribus non responderet, petiit missarum reductionem, et obtinuit; modo postulat abolitionem superextantium Residentiarum Bencivegni ad augendum aliarum reditum. Nam arbitrium sodalitio dedit testator suam erogandi haereditatem, *o nella erezione di Residenze, o in altre opere pie:* idcirco S. C. abolitionem postulatam indulsit juxta votum Episcopi (277): *Parmen. Reductionis Missarum* 11. *Febr.* 1797 *dub.* 2.

10. Clericus Bondi nominatus ad Capellaniam Sacerdotalem Zani, eam obtinuit cum conditione *dummodo Trebonianum se conferat, ibique resideat, statimac ad legitimam pervenerit aetatem ad Sacerdotium ascendat, et facultatem excipiendi Sacramentales confessiones obtineat.* Pervenit ad aetatem an. 23, ac rogavit pro prorogatione termini ad sacros suscipiendos ordines, donec studia expleret, sed Carolus Silvestri ob lapsam legitimam aetatem Capellaniam eum amisisse dicit; verum S. C. non esse locum caducitati respondit: *Sutrina Capellaniae* 15. *Julii* 1797.

§. III.

Capellania quoad Dotem seu Dotationem.

1. Marcus Aurelius Stella supplex est pro facultate assignandi scut. 70 in augmentum dotis Capellaniae in Ecclesia S. Johannis Baptistae terrae Perticae fundatae, alias ab Oratore dotatae, inspecta ejusdem redituum exiguitate, cum reservatione tamen amovibilitatis Capellani ad nutum, qui hodie est perpetuus; sed S. C. haud eum audivit: *Ferentina* 14. *Martii* 1682.

2. Iterum idem Orator preces instauravit, cupiens praedictam Capellaniam ab ipso fundatam cum onere Missarum trium quolibet mense ex perpetua efficere manualem, obtulit augmentum dotis in scut. 100 cum onere alterius missae quolibet mense; sed incassum, quia S. C. preces hujusmodi excipiendas esse minime putavit: *Ead. Caus.* 10. *April.* 1683.

3. Post solemnem transactionem inter haeredes Franciscae Valtrinae, Domum Professam Societatis Jesu, et Archiconfraternitatem SSmae Annuntiatae sequutam, haeredes ab Alexandro Valtrino in tribus successivis, ac diversis testamentis institutos ex decem

(277) Qui ait „Deleta tamen Residentia Bencivegni, quum illius erectio posita sit a pio „Benefactore in arbitrio Confraternitatis, dummodo ad animarum purgantium levamen inserviat." *Ead. Caus.* 11. *Febr.* 1797 §. 17.

Capellaniis ab eodem testatore relictis cum dote scut. 500 quatuor suppressae, ac reliquae in titulum in Ecclesia S. Laurentii in Damaso de urbe assignata dote scut. 114 ex locis montium erectae sunt. Postmodum sequuta eorumdem extractione, Capellani pro supplemento institerunt, quum Partes transigentes sese in quocumque eventu obligaverint. Et S. C. Domum Professam, ac Confraternitatem teneri proportione servata in futurum solvere Capellanis Valtrinis supplementum sancivit; et quoad liquidationem ad Card. Praefectum remisit anno 1685. Inde eadem S. C., Capellanis Valtrinis debetur integrum annuum Legatum scut. 500, sive summa deficiens non obstante assignatione locorum montium, itaut sit standum in decisis, decrevit: *Romana Capellaniarum de Valtrinis* 17. *Julii* 1700 *dub.* 1.

4. Necnon teneri Archiconfraternitatem ad supplendum ex effectibus destinatis pro dotium augmento, quibus deficientibus providebitur prout de jure, censuit: *Ibid. dub.* 2.

5. Insuper eadem Archiconfraternitas institit pro electione periti, quum reditus pro dotibus esset imminuti; et S. C. negativum quoad electionem periti praebuit responsum; et dari dubium, an, et cui de jure cedere debeat diminutio redituum: 23. *April.* 1701. Ad dictum dubium responsum fuit, ad Card. Praefectum, et Sperellum pro concordia: 4. *Junii ejusd. anni.* Deinde cum concordia peragi non potuerit, rescriptum prodiit, ut demandetur exequutioni modum propositum a Card. Praefecto, et Sperello (278): 16. *Decem.* 1702. Inde S. C. recessit a decisis sub die 16. Decem. praedicta, et deberi supplementum Capellanis resolvit, a quibus autem debeatur? videri particulariter mandavit: 19. *Maii* 1703. Postmodum confirmata sunt praedicta Decreta: 15. *Sept. ejusd. anni dub.* 1., ac omnes teneri proportione servata statutum fuit: *Ibid. dub.* 2. Denique quaesita S. C. pro declaratione, quod sodalitium dumtaxat teneretur, quum Domus Professa paupera oneri se subjici nequeat; rescriptum est ad mentem (279): 16. *Febr.* 1704.

6. Iterum vero ob alias locorum MM. extractiones imminutio Capellaniarum reditus facta fuit, et novum postulatum a Capellanis supplementum, et ad dubium; an, et quomodo sit providendum pro summis deficientibus, tam praeteritis, quam in posterum decurrendis ad formam decreti 17. Julii 1700? respondit dilata, et firmetur status integrae haereditatis juxta mentem (280): 10. Febr. 1770.

7. Deinceps quaesitum fuit, an constet de deficientia effectuum destinatorum pro augmento dotium?

8. An, et quomodo, et contra quos sit providendum pro summis deficientibus, tam praeteritis, quam in posterum decurrendis? et S. C. respondit, ad 1. dilata, et ad mentem; (281) ad 2. affirmative, et persolvenda esse

(278) In quo propositum fuit, ut redituum imminutio partim cederet damno Archiconfraternitatis, partim dotium, et Capellaniarum: Ead. Caus. 16. Julii 1797 §. 4.

(279) Nam „ mandavit tandem Card. Praefectus „ exequi mandatum pro supplemento integrae „ summae deficientis contra bona haereditaria „ Alexandri Valtrini possessa tantum per Ven. Ar- „ chiconfraternitatem. " Quum jam Domus Professa haereditariam suam portionem bona fide consumpserat: Ead. Caus. 15. Julii 1797 §. 5.

(280) Quae mens subinde declarata fuit, ut post firmationem status, et confectionem peritias denuo proponatur causa super congruis dubiis. Ead. Caus. 10 Maii 1783.

(281) Et mens est, ut per D. Secretarium novus eligatur peritus Ratiocinator, qui stricte referat super hodierno statu activo, et passivo haereditatis Valtrinae, et deinde causa iterum proponatur sub dubiis primum: an constet de deficientia effectuum haereditariorum pro exequutione voluntatis testatoris? et quatenus affirmative; secundum, an, et cujus culpa bona defecerint, et quis teneatur ad eorum redintegrationem? Ead. Caus. 10. Maii 1783.

quotannis in posterum a sodalitio scut. 14. 58 Capellanis retrahenda ex puellarum vestibus, quae Archiconfraternitas praestare minime debet; sed servet omnino formam dotandi a testatore praescriptam: 10. *Maii* 1783 *dub.* 1 *et* 2. Iterum redeunt Capellani, quia deficiunt adhuc scut. 21. 26, ad dotem absolvendam scut. 500; sed haud probantibus novam locorum MM. extractionem, S. C. rescripsit constare de deficientia effectuum haereditariorum pro executione voluntatis: 20. *Januar.* 1798 *dub.* 1.

9. Et ad dubium, an, et cujus culpa defecerint, et qui teneatur ad illorum redintegrationem? respondit, negative in omnibus: *Ibid. dub.* 2.

10. Haeres Francisci Carcani ad augmentum eleemosynae missarum in summa librar. 400 haud tenetur. Testator enim, ac Capellaniae fundator dotem constituendam annuam pro Capellanis extraneis lib. 300 mandaverat; et Promotor piorum legatorum augmentum ad formam taxae Dioecesanae pro quotidiano sacrificio determinatae usque ad summam 400 praetendebat: *Mediolanen. Reductionis Missarum* 30. *Sept.* 1702 *dub.* 1.

11. Horatius de Statis junior causa eximendi ejus bona ab annua praestatione scut. 21 vigore facultatis tributae instrumento fundationis Capellaniae perpetuae ab Horatio de Statis institutae Johanni Baptistae de Statis tunc dictae Capellaniae rectori summam aliquam persolvit. Sed quum illam Capellaniam obtinuisset Franciscus Paulinus fructus dotis ejusdem esse valde imminutos, ac missarum oneri impares agnoscens, pro redintegratione judicium adversus Laurentium de Statis haeredem fundatoris instituit; ideo Laurentius recursum habuit ad S. C., ut admittatur solvi per ipsum, et ejus haeredes Capellano manualem eleemosynam cum obligatione omnium bonorum; et S. C. negativum dedit responsum, et non esse cogendum ad redintegrationem totius dotis Capellaniae, et ad Card. Abbatem pro Concordia: *Nullius Farfen. Capellaniae* 24. *Sept.* 1707.

12. Haeres non tenetur supplere, si Capellania instituta a Petro Paulo de Avila in favorem Clerici Matthaei Francisci Cianci, quando tamen pervenerit ad Sacerdotium, ad titulum Ordinationis sufficere nequit, quia est annui reditus 50 a testatore statuti: *Rom. Capellan.* 12. *Jan.* 1715 *dub.* 4. *confirmat.* 20. *Sept. ejusd. anni.*

13. Duas Capellanias ex vectigalibus Regiis sibi a Fisco debitis fundavit Carolus de Baldesiis ad rationem ducatorum 65 pro qualibet cum onere celebrandi missam quotidianam. Residuum vero haereditatis in dotes, et in celebrationem missarum expendi voluit. Inde facta fuit reductio Capellaniarum ad 45 ducata ob redituum diminutionem. Adauctis modo reditibus S.C. censuit augmentum juxta primam assignationem ratum esse, non autem servandam esse reductionem obtentam eleemosynae ducatorum 45 seu granorum 12 cum dimidio pro qualibet missa: *Neapolitana Eleemosinae Missarum* 16. *Maii* 1716. Sed causa iterum discussa, quia pia dispositio ob hujusmodi augmentum quoad dotes, et missas de requiem servari nequit, S. C. respondit in decisis, facta tamen erogatione in fine cujuslibet anni de eo, quod superest praeter summam ducatorum 65 in causam dotium, et missarum de requiem ad formam testamenti, et in quocumque casu diminutionis semper missae saltem ad manualem celebrentur: 3. *Oct. ejusd. anni.*

14. Summam ducatorum sexcentum, quae reliquit Annibal Surianus, in augmentum dotis Capellaniae a Victoria Suriano institutae, prout disposuit, cedere debere S. C. statuit; etiamsi

testatrix Victoria in hac assignatione augmenti Rectoris pro tempore et Compatronorum consensum, qui datus haud fuit, requisierat: *Crotonen. Capellaniae* 30. *Januar.* 1717.

15. Laurentius Daniellius Papirio filio, et haeredi jussit, ut Capellam S. Johannis Baptistae in Ecclesia S. Petri Patrum Congregationis S. Philippi Nerii sitam, emeret, et ulterius ut eam congrue dotaret, ad missam quotidianam pro animae suae suffragio celebrandam. Alavolinus Papirii successor cum Patribus transegit, ut Pater Praefectus Sacrarii esset Capellanus perpetuus, et pro eleemosyna reciperet scuta 40 moneta Urbini, et alia duo pro utensilibus. Episcopus a julio uno dictae monetae eleemosynam auxit ad julium monetae Romanae; ideo quaesitum fuit, an sustineretur transactio, et locus esset augmento dotis, seu missarum reductioni? responsum fuit, rescissa primum transactione, teneri ad dotationem, prout de jure: *Fanen* 18. *Martii* 1716 *dub.* 2.

16. Emanuel Pistachius a Beatrice uxore haerede annui reditus assignationem pro missa quotidiana ad rationem eleemosynae granorum 12 cum dimidio pro qualibet praestari jussit. Beatrix sortes nonnullas Capellaniae attribuit, sed Capellanus de laesione assignationem redarguit, inde ad aliam illa devenit, quam ordinaria potestas roboravit. Beatrix autem agnovit a Capellano Ursaya bona facta fuisse deteriora, hinc facultatem sortes repetendi, ac unica vice pecuniam solvendi, vel annuos reditus pro missa quotidiana sufficientes tradere efflagitavit. Episcopus de mandato S. C. in forma Commissaria edito novam fecit assignationem. Sed hanc validam recurrenti us Capellaniae compatronis non agnovit: *Policastren.* 17. *Aug.* 1726 *dub.* 1.

17. Neque novae attributioni locum, sed manutenendum esse illam ab Episcopo de Rosa factam reservato Capellano jure agendi super bonis haereditariis in casu deficientiae bonorum assignatorum, S. C. determinavit: *Ibid. dub.* 2.

18. Traditio summae scut. 500 in stabilibus investiendis pro fundo Capellaniae B. M. V. per haeredes Alexandri Fani fundatoris facta valida non est. Ipse enim testator hujus Capellaniae doti scuta quadraginta in quolibet anno attribuerat. Et hoc non ex fundatione, quae non reperitur, sed ex instrumento primae Collationis desumitur; idque semper fuit observatum: *Viterbien.* 20. *Sept.* 1727 *dub.* 1.

19. Qua de causa non est faciendum aliquod investimentum pro dote dictae Capellaniae, sed haeredes subministrare annua scuta quadraginta tenentur: *Ibid. dub.* 2.

20. Dum ad erectionem duarum Capellaniarum, quas Johannes Carafini fundaverat, Moniales Carmelitae Discalceatae civitatis Cremonae ab ipso haeredes institutae devenerunt. Ipsas inter, et exequutores testamentarios patronos, qua ratione assignanda esset dos, vel scilicet in pecuniis, vel in fructibus terrarum frugiferarum, vel in censibus, sicut etiam de fructuum quantitate pro onere missae perpetuae quotidianae exorta erat controversia. S. C. postquam status haereditarii firmationem praescripserat, assignanda esse tot bona stabilia haereditaria, quae aestimata juxta morem regionis quotannis redderent annua scuta 70 monetae romanae, tam pro eleemosyna missarum, quam pro expensis necessariis pro illarum celebratione: *Burgi S. Domnini* 30. *April.* 1729 *dub.* 1. 2. 3. *et* 4.

21. Sacerdos Petrus Franciscus Malpicus Capellaniam in Ecclesia Mona-

sterii oppidi Serrae Comitum fundavit sorte scut. 400 in censibus collocata. Monasterium diu scuta 30 Capellano solvit. Sed diminutis deinde fructibus scut. 25 numerare coepit. Quaeritur instante Capellano; an Monasterium possit, aut debeat assignare Rectori census, aut pecuniam pro fundo dotali dictae Capellaniae, et quomodo? sed responsum est, dilata, et scribatur Episcopo juxta mentem (282): *Senogallien. Missarum* 10. *Maii* 1732 *dub.* 3. Deinde posse Monasterium et investimentum pecuniae cum scientia, et Episcopi adprobatione faciendum, resolvit: 20. *Decem. ejusd. anni*.

22. Petrus Nava Ramos, et Johannes Franciscus ejus filius, necnon Maria Martin amita Capellaniam perpetuam in Ecclesia Cathedrali fundarunt, quae deferendam primo loco Johanni voluit, deinde juspatronatus Capitulo, ut eligere idoneum ad publice edocendam grammaticam prope Ecclesiam Cathedralem cum praelatione in favorem consanguineorum, reliquit. Petrus ad secundas nuptias transiit, ac binos suscepit filios, quibus tribuere jus Capellaniam obtinendi cupit, spondens dotem augere. Capitulum non assentitur, ne diutius bonum publicum Scholae grammaticae suspendatur. Sed S. C. Petri preces excepit, quoad filios tantum Oratoris, facto tamen prius legitime, et cum adprobatione Ordinarii perpetuo augmento per ipsum Oratorem oblato dotis beneficii in valore aequali antiquae doti: *Civitaten. Capellaniae* 20. *Martii* 1734.

23. Capellaniae perpetuae mere laicales erectionem Laura Muti in Ecclesia S. Egidii Urbis ordinavit, eique dotem vigore legati *in qualche credito spettante alla mia eredità di rendita annua di scudi ottanta*, oneris quotidiani adjuncto, legavit. Inde haeredem universalem nominavit, qui creditum etiam *cambiale* dicti annui reditus 80 pro Capellaniae dote addicere posse contendit, licet sit hoc extinctioni obnoxium. S. C. autem primum dixit, ut inventarium exhibeatur: *Romana Capellaniae* 5. *Junii* 1734. Postea dotem esse constituendam ex bonis haereditariis judicio Card. exequutoris testamentarii decrevit: 21. *Aug. ejusd. anni.*

24. Ex dote Capellaniarum a Jo. Augustino de Cappellis institutarum non debent annua scuta decem retineri a Patribus Carmelitis Excalceatis oppidi Vulturis, quibus juspatronatum testator reliquit; etiamsi id facere consuevisse hactenus asseritur; sed ea distribuenda inter Capellanos ejusdem testatoris est: *Januen. Capellaniarum* 14. *April.* 1736 *dub.* 4.

25. Superextantes reditus bonorum haereditatis Canonici Augustini Ximenis cedere debent ad formam testamenti in stipendium Capellaniarum, quas residentes in Ecclesia S. Theclae civitatis de Xativa possident, deductis tamen prius oneribus, et aequali parte rata redituum sextae Capellaniae erigendae: *Valentina Capellaniarum* 10. *Martii* 1742 *dub.* 2.

26. Dominicus Antonius Amicius nominatus a patrona Margarita Testa ad duas Capellanias amovibiles fundatas in Ecclesia Parochiali Divi Nicolai oppidi Scheggini bona plurima iisdem supposita esse alienata, ac distracta comperiit; vel sacra agenda pro redituum ratione imminui, vel facultatem dimidiam domus partem, ac duo praedia alienandi cum subrogatione locorum montium, quae utilis fuit

(282) Nempe ut referat circa observantiam de applicatione, vel non applicatione Sacrificii, recognitis etiam visitationibus, et libris monasterii, ac quaenam esset eleemosyna manualis pro missa circa annum 1612: *Regist. lit. lib.* 28. die 10. *Maii* 1732.

judicata, postulavit; idcirco requisita S. C. an locus sit missarum reductioni vel praediorum alienationi? et quatenus negative ad primam partem, et affirmative ad secundam; an, et quae oblatio sit admittenda? respondit, ut circumscripta nominatione novi Capellani scribatur Episcopo pro nova informatione, et voto juxta instructionem (283): *Spoletana Capellaniarum* 28. *Martii* 1744 *dub.* 1. *et* 2.

27. Cogendi non sunt haeredes in casu, de quo agitur, seu haereditas Jacobi Bonetti ad supplendum doti Capellaniae, nec locus est missarum reductioni. Nam fundator haeredibus pondus fecit missae quotidianae, ac eis venditionem bonorum praecepit, et de exacta pecunia censum emi, ac Capellano pro tempore tradi, ut ex hujus fructibus sacrum peraget, voluit; qui tamen fructus diminutioni sunt obnoxii: *Feretrana Capellaniae* 16. *Januar.* 1745.

28. Jacobus, et Dominicus Fratres Livii subrogandi fundumCapellaniae a Livio Livii institutae facultatem postularunt. Tot bona immobilia in locum undecim Locorum Montium non vacabilium substitui exoptabant, utilitatem Capellaniae ostendebant; siquidem ex immobilibus scuta 44 quotannis percipi fatebantur, evictionisque periculo occurri alia pro hypotheca bona subjiciendo cogitabant. At gratiam obtinere haud valuerunt: *Reatina Subrogationis Bonorum* 14. *Sept.* 1748.

29. Capellaniam erectam sub titulo S. Hieronymi in loco Villae Francae, quam testator Jo. Antonius de Mays relinquens sua bona Confraternitati *del Confalone* institui mandavit, fundandam esse cum bonis, quae annua scuta 60 monetae romanae reddunt, imposito onere Capellano celebrandi missam quotidianam, residuum vero spectare ad Societatem cum onere Capellano utensilia subministrandi S. C. decrevit: *Nicien. Capellaniae* 15. *April.* 1758 *dub.* 2. *et* 3. *confirmat.* 12. *Aug. ejusd. anni.*

30. Bona, quae in dotem Capellaniae a Reparata Fondacci institutae fuerant assignata, sicut ab haeredibus alienata fuerunt, ita ab eisdem sunt redintegranda; etiamsi haeres familia Liccia Episcopi testimonio de maxima paupertate praesertim ob componentium numerum doceret, et nullum remedium ad ejus indigentias sublevandas invenire valeret: *Alerien. Legatorum* 12. *Aug.* 1758 *dub.* 2. Causa reproducta resolutionem distulit S.C., ut scribatur Episcopo juxta mentem (284) 24. *Nov.* 1759. Inde confirmatur decisio emanata: 8. *Martii* 1760 *et* 21. *Junii ejusd. anni* addendo ad formam testamentorum, et Codicilli Reparatae.

31. Ac in posterum eadem bona dictae Capellaniae assignata non sunt administranda per Syndicum, seu Procuratorem pro tempore Conventus Ecclesiae S. Reparatae Provinciae Bananiae, ubi fundata reperitur Capellania; sed mandat S. C., ut Episcopus provideat de idoneo administratore exclusis haeredibus: *Ibid. dub.* 3. Deinde reproducto dubio protelata fuit decisio ut supra: *ibid.* ac inde censuit S. C. Episcopum curandum, ut per haeredes adimpleantur onera omnino ad formam testamentorum. Nam haeredes excludere ab administratione a testatoris mente refragari ostendebatur: *Ibid. confirmat. ut supra ibid.*

(283) Ut S. C. in re de qua agitur plene, et ex integro instructam reddat, de hinc inde expositorum veritate certioret, ac animi sui sensum aperiat: *Regist. lit. lib.* 29 *die* 28. *Martii* 1744.

(284) Ut nimirum certiorem redderet S. C., an exequutioni demandasset rescriptum editum die 12 *Aug.* 1758 super provisione bonorum de alio idoneo administratore, exclusis haeredibus: et an aliquid apponendum censeret contra erectionem Capellaniae: *Ead. Caus.* 8. *Martii* 1760.

32. Sacerdos Benedictus Antonius Fioretti ordinavit celebrationem nonnullarum missarum, ac bona stabilia reliquit Capellae, seu Praebendae pro stipendio praefecti Musicae in Ecclesia Parochiali Montis Carotti, erigendae. Exequutores testamentarii vigore facultatis a testatore tributae tradiderunt nonnulla bona ad haereditaria nomina delenda; inde quaesitum fuit, an constaret de sufficenti redditione rationis pretii, et quatenus negative, in qua summa, et a quibus sit facienda redintegratio in favorem Capellaniae a dicto testatore ordinatae? omnia remittendum ad Ordinarium pro redditione rationis censuit S. C. *in Aesina* 18. *Decem.* 1762 *dub.* 3. *confirmat.* 25. *Junii* 1763.

33. Capellaniam instituit Catharina ab Altemps Marchionissa Soncini, quae in ejus testamento verba fecit prius de fundi assignatione, inde de missarum onere; non ita in codicillis, ubi primum onus descripsit. Modo Capellania indiget supplemento, et causa disceptationis S. C. decrevit teneri haeredem Commissarium, qui onera repudiati legati a deputatis S. Hieronymi, in quorum favorem illa testatrix disposuerat, adimplevit: *Romana Legati* 21. *Julii* 1764 *dub.* 1.

34. Quum pius testator Michael Angelus Monti in fundatione cujusdam Capellaniae summam scut. 500 in censibus constitutam attribuisset, quorum fructus sunt impares oneri missae quotidianae sustinendo, petita fuit subrogatio fundi certi in bonis stabilibus valoris scut. 500, ac oneris imminutio; idcirco S. C. constituendum esse certum fundum Capellaniae in bonis stabilibus ejusdem valoris putavit: *Firmana Onerum Missarum* 23. *Junii* 1764 *dub.* 1.

35. Joseph Maria Barellius patronus Capellaniae sacerdotalis fundatae a Victoria Ronca in Ecclesia Societatis SSmae Trinitatis dotem ejusdem augere exoptat, ac missas; itaut Capellanus ad illius titulum Ordines Sacros suscipere possit; et quatenus non adesset proximus fundatrici, vel Sacerdos, vel Sacerdotio propinguus, uti in fundatione praecipitur, possit nominare quemcumque, vel ipsius Victoriae, vel suum consanguineum, etsi Sacerdos non proximum, ut ad Sacerdotium promoveatur. Annuit S. C. pro gratia dummodo tamen in nominatione praeferantur, si aderant, sanguine propinqui testatrici tam actu Sacerdotes, quam ad Sacerdotium promovendi, denegata perpetuatione, et ordinaria auctoritate in ejusdem erectione: *Taurinen. Capellaniae* 11. *Januar.* 1777.

36. Carolus, Laura, et Eleonora de Folianis Capellaniam amovibilem in Ecclesia Parochiali Villae de Regnano erigendam instituerunt. Domum, ac nonnulla praedia sub conditione, quod *mai possino essere permutati*, assignarunt pro dote. Quum autem eadem bona ita cum aliis familiae de Folianis bonis commixta essent, ut separari nequeant absque haeredis damno, petita est aliorum bonorum subrogatio, quam S. C. denegavit: *Regien. Permutationis* 24. *Julii* 1784.

37. Franciscus Basilius duas erigi imperavit Capellanias, primam testamento in Ecclesia Cathedrali, alteram codicillis in Ecclesia Monialium S. Luciae, prioris in secunda non facta mentione, imo bona alteri assignavit, quae in favorem primae disposuerat. In consultationem S. C. vocata. Haec censuit erecta secunda etiam primam erigendam, ac pro dote omnia addicenda bona, ac jura ad haereditatem praedicti spectantia, exceptis iis, quae in codicillis pro secunda Capellania fuere constituta: *Civitatis Plebis Erectionis Capellaniae* 27. *Novem.* 1784 *dub.* 2.

38. Et quoad fructus est locus restitutioni, contra quos de jure a mense Januarii 1757, quo tempore in mala fide detentor bonorum evasit: *Ibid. dub.* 3.

39. Et hi fructus sunt erogandi in sortium emptionem pro dote ejusdem Capellaniae augenda: *Ibid. dub.* 4.

40. Vincentius Ventura Capellaniae Tibaldeschi, qui in casu alienationis bonorum nova in frugiferis praediis mandavit fieri investimenta, obtinuerat, ut domum, in qua mulier quaedam ex phtysi decessit, et cujus locatio, ac reparatio difficilis proinde est, vendere valeret. Nunc postulat, ut modus faciendi investimenti declaretur. Hoc non in censibus sed in stabilibus pretio domus vendendae esse efficiendum S. C. existimavit: *Asculana* 21. *Junii* 1788 *dub.* 2. Difficile expertum est in stabilibus investimentum, hinc oblata sunt tot loca MM., quot aequarent oblatum pretium scut. 650, et esse assignanda tot loca MM. cameralium, quot currenti pretio aequent summam scut. 650 S. C. declaravit: 20. *Sept.* 1794.

41. Dominicus Mancinius ex patris nominatione duplicem Capellaniam a Sebastiano Mancinio patruo in Ecclesia PP. Praedicatorum Maceratae fundatam possidet. At quoties hic apud patrem in Saxoferrati oppido degebat, obtinuit, ut domus cum Viridario a testatore ad Capellanorum habitationem Maceratae destinata venderetur; idcirco postulat, quomodo fieri debeat investimentum? ac in bonis stabilibus peragi, sin minus, fieri in censibus cum Locis Piis, et Communitatibus Status Ecclesiastici arbitrio Episcopi S. C. voluit: *Maceraten.* 4. *April.* 1789 *dub.* 2.

42. Alexander Pilj haeredibus missae quotidianae onus temporale, ad vitam nempe haeredis proprietarii, adjecit, fiducia relicta, quae causa constituendi dotem in favorem Capellaniae perpetuae cum praedicto onere fuit declarata. Obtulerunt proinde fundum scut. 1000, quem satis non esse Episcopus Fanensis dixit, contradicentibus haeredibus proprietariis, qui esse legatum temporale allegant. S. C. vero dubio, an, et quomodo, et pro qua summa sit fundus legati missarum constituendus? responsum dedit affirmativum, assignato tamen fundo scutorum 1500: *Fanen. Capellaniae* 18. *Sept.* 1790.

43. Capellaniae institutae a Matthaeo Uguccioni nonnulla bona fuere alienata, inde in deliberationem vocatur, an, et a quo sit facienda redintegratio? et S. C. affirmativum edidit responsum juxta votum Episcopi (285) firma remanente deputatione Oeconomi: *Fanen. Capellaniae* 29. *Januar.* 1791 *dub.* 2.

44. Ex manualium missarum legato demandato a Philippo Rosas erecta Capellania perpetua, quaesitum est, num servanda sint pro ejus fundo praedia relicta a testatore, vel alienari potius debeant vineae, ut detractis sumptibus litis, reliquum pretium in censibus investiatur, et negativum in omnibus S. C. praebuit responsum: *Turritana* 28. *Maii* 1791 *dub.* 2.

45. Nicolaus Donati instituendo Capellaniam indixit solutionem possessori

(285) Qui censet „hodiernum rectorem rogi „oportere ad reddendam rationem, ut colligi „possit, quantum alienaverit, quotum pecuniae „in compensationem alienati collocaverit, facta„que comparatione, quantum debeat ad redin„tegrationem. Praescribendum insuper eidem „Rectori tempus ad agendum vel contra haere„ditates eorum, qui et ipsi bona Capellaniae „alienaverint (non turbatis tamen possessoribus „bonae fidei) quotiescumque haereditates hujus„modi sint solvendo pares; vel contra eos, qui „fundos ad haereditatem Ugoccioni spectantes „possideant, quando impares sint redintegrationi „alienantium haereditates." *Eod. Caus.* 29. *Januar.* 1791. §. 5.

libr. 150, et inde emptionem perpetui census. Haeres libellas annuas solvit, investimentum neglexit; et moriens jussit filio emptionem census in sorte scut. 800. Modo patroni fratres Pallavicini, quibus in concursu creditorum Gasparis Donati nonnulla fundatoris bona fuerunt adjudicata, animadvertentes praejudicium illatum Capellaniae ex protracto investimento scut. 800 supplicarunt, ut declaretur, recte necne constitutus fuerit fundus Capellaniae? et S. C. censuit supplendum fundum Capellaniae per fratres Pallavicini usque ad annuam summam scut. 32, valoris tempore testatoris mortis libr. 150, reservato jure agendi pro relevatione adversus quos de jure: *Januen. Capellaniae* 16. *Julii* 1791.

46. Quum haereditas fundatricis Capellaniae Laurae de Gattis relicta familiae de Cignacchis pervenisset ad familiam Cani. Haec ob praedia distracta, aliisque subrogatis, et causa confusionis cum reliquis haereditatis bonis investigare non valuit fundum Capellaniae scut. 600, cui additum fuit alterum scut. 100 absque ullo onere, exorat ob id, ut constituatur fundus Capellaniae, et S. C. rescripsit esse constituendum fundum in scut. 700 monetae Guastallae ab Ordinario approbandum: *Nullius. Guastallae* 26. *Novem.* 1791 *dub.* 1.

47. Quum Capellania laicalis fundata in oppido Luxonii a Jo. Baptista Bontempo propter tenuitatem redituum per quatriennium et ultra vacasset, onera non sunt adimpleta, et fructus dotis depositi sunt in summa scut. 110. Implorata, et obtenta fuit reductio, modo consulitur de hac summa, et S. C. providendum censuit juxta votum Episcopi (286): *Novarien. Reductionis* 19. *Januar.* 1793 *dub.* 2.

48. Denegata in augmentum Capellaniarum Argentae Martignone fundi applicatione libell. 1000 per haeredem debitarum ob missas non celebratas, impendi debet eadem summa in illarum celebrationem. Pinguis enim erat fundus Capellaniarum pro missa quotidiana: *Januen. Capellaniarum* 20. *April.* 1793 *dub.* 2. Deinde praevio recessu a decisis reductis ad unam Capellaniis, ratione tenuitate redituum, constituto ei fundo ex besse haereditatis delato ad haeredes Nicolai Cambiasi, et applicatis eidem Capellaniae scut. 1000 ob missas non celebratas cumulatis, juxta votum Archiepiscopi fuit resolutum: 18. *Julii* 1795.

49. Alienatio locorum Montium Capellaniarum, quas in Ecclesia Metropolitana Card. Jacobus Boncompagni Archiepiscopus fundavit, ad effectum investiendi pretium in censibus cum locis piis, vel Communitatibus Status Ecclesiastici in majus Capellanorum compendium, prohibetur: *Bononien. Alienationis* 15. *Junii* 1793.

50. Sacerdos Amator Cera Capellania in Villa Tuili fundavit, ac nonnulla donavit bona, et donatarii onera adimplere se obligarunt. At ex iisdem bonis grave aes alienum solvi debuit, et missae omissae fuerunt ad summam libell. 675. Procurator piorum legatorum cessit bona Capellaniae absque utilitate haeredibus fundatoris, qui correspectivum pretium deposuerunt, quod foenori traditum affirmant annuas libell. 112. 10 oneri missarum secundum institutionem pares esse; ideo exoratur pro approbatione cessionis,

(286) Qui ait „Optimum foret, ni mea me „fallit opinio, mandare, ut fructus vacantes, „qui summam scut. 110 conficiunt, tuto implicentur, et ex fructubus inde percipiendis toti„dem missae ad ratem eleemosynae, ut supra „taxatae in fundatoris suffragium a Capellano in „perpetuum celebrentur." Ead. Caus. 19. Januar. 1793. §. 4.

sed a S. C. concessum non fuit Beneplacitum Apostolicum: *Usellen.* 17. *Aug.* 1793 *dub.* 1.

51. Permittitur tamen in augmentum imminuti fundi ipsius Capellaniae applicatio libellarum 675, quas debent haeredes ob missas non celebratas, prout favebat Episcopus, addendo ad montem: *Ibid. dub.* 2.

52. Capellaniae institutae a Jacobo Seniori Bracci in Ecclesia Cathedrali Montis Politani assignandum praescribitur fundum scut. 2000 ad formam ejus testamenti. Nam praeter detractiones legitimae, et trebellanicae ei competentes ex allegato per ipsius successores fideicommisso Octavii Senioris, eam summam in libera haereditate reliquit: *Montis Politiani Capellaniae* 10. *Maii* 1794 *dub.* 1.

53. Capellaniae fundatae ab Aurelio, et Antonio Filippini in Parochiali Ecclesia S. Blasii Montis Cerignoni sortes imminutas decernit S. C. esse reintegrandas in scut. 473. 50 monetae Urbini ab haeredibus Philippi, et Jo. Baptistae Laurentini, qui eas administrarunt, et sortes extinctorum censuum acceperunt, quod in votis erat Episcopus. Haeredes enim jura sua non produxerunt: *Feretrana Capellaniae* 28. *Febr.* 1795 *dub.* 1. Inde causa reproducta, instantibus Antonio, et Mariano Begni, qui etiam Capellaniae bona administrarunt, ut redintegretur usque ad summam 503. 50 S. C. respondit in decisis usque ad summam 503. 50: 18. *Julii ejusd. anni dub.* 1.

54. Lucia Mariotti Jucci voluit, ut dos institutae Capellaniae perpetuo in Ecclesia Parochiali S. Michaelis Archangeli Manliani in tot locis Montium constitueretur. At haeredes ad effectum liberandi haereditatem ab onere acquirendi LL. Montium in fundum assignavit tria praediola, quorum fructus satis sunt ad missas celebrandas a testatore praescriptas; idcirco S. C. exorant, ut approbetur haec assignatio; sed S. C. improbavit illam, et esse constituendum fundum ad formam testamenti voluit: *Sabinen. Capellaniae* 18. *April.* 1795.

§. IV.

Capellania quoad Fundationem, ac Erectionem.

1. Baro Joseph Toppius prò augmento divini cultus, populique devotione in Ecclesia rurali in suo praedio territorii terrae Casalis sita, in qua a Capellano Sacramenta de consensu Parochi administrantur, fundare Capellaniam cupit; ideo petiit ab Ordinario facultatem, quam denegavit, eo quia Ecclesia sit in fundo, et solo privato fundata, nec publicae viae patet aditus. Inde Orator ad S. C. confugit, quae precibus annuit: *Theatina Erectionis Capellaniae* 29. *Julii* 1690.

2. Quoddam Hospitale in beneficium de jurepatronatus familiae de Pepe auctoritate ordinaria Episcopus erexit. Huic erectioni Praesides civitatis contradixerunt; et S. C. nullam illam declaravit. Inde institit pro erectione ejusdem Hospitii in Capellaniam cum missarum onere, et in precibus minime expresso praedicto rescripto, gratiam per literas Apostolicas reportavit. Ast iterum reclamante Communitate, et S. C. erectionis hospitii in Capellaniam gratiam validam non esse constituit: *Acernen. Commutat. Volunt.* 9. *Junii* 1694.

3. Ad dubia, an procedere possit, et debeat ad erectionem duorum Canonicatuum, non obstante dissensu Capituli, vel Capellaniarum?

4. An Capellaniae, de quibus agitur, erigendae debeant instar aliarum Capellaniarum existentium in dicta Ecclesia Cathedrali cum onere servitii chori? respondit S. C. firmandum esse statum haereditarium, et redituum Ca-

nonicatuum erigendorum, et Canonicatuum erectorum: *Amerina Erectionis Canonicatuum* 23. *Junii* 1693 *dub.* 1. *et* 2.

5. Confratres Congregationum Laicalium Terracinae existentium non dubitantes, quin reditus, et bona in pejus ruere possint, ea cesserunt, et pro erectione Collegiatae Ecclesiae S. Johannis octo Canonicorum cum onere choro inserviendi, ac missas explendi assignarunt. Sed notabilis Collegiatae impensa causa fuit, ut pro facultate erigendi octo Capellanias, seu beneficia residentialia in eadem Ecclesia cum praedicto onere loco Collegiatae cum clausula vocatis vocandis supplicarent. Episcopus itaque erectionem hujusmodi peregit, sed nonnullis adversus eam reclamantibus Confratribus S. C. sancivit illam non sustineri: *Terracinen. Capellaniarum* 20. *Aug.* 1701 *dub.* 2.

6. Christophorus Brignonius de Villa Rezani institutis suis haeredibus celebrationem missarum 50 mille, et aliarum 12500 demandavit Ecclesiis designatis pro illarum implemento. Inde de residuali summa in libellis in domo S. Georgii civitatis Januae reperienda alias missas quotidianas praecepit; atque casu non implementi loca pia substituit. De dicta residuali summa in scut. 9000 inventa haeredes voluntatem non compleverunt. Quamobrem loca pia substituta S. C. exorant, ut ab haeredibus assignato certo fundo erigi octo Capellaniae in Ecclesiis a testatoribus designatis pro celebratione missarum possint. Sed S. C. gratiam impertiri renuit, addens, ut servetur mens testatoris: *Januen. seu Savonen. Erectionis Capellaniae* 19. *Aug.* 1702.

7. Capitulum insignis Collegiatae S. Mariae in lata Via Urbis ex Capellaniis sex perpetuis erigendis de jurepatronatus Laicali ex dispositione Michaelis Cucci Canonici dictae Ecclesiae in Ecclesia S. Michaelis Archangeli prope Castri S. Elpidii Morici exoptat erigere beneficia ecclesiastica cum reservatione juris instituendi in favorem sui ipsius juxta testamenti dispositionem. Sese opposuit Archiepiscopus Firmanus praetendens institutionem ad se spectare juxta dispositionem S.Concilii Trid. *cap.*12.*Sess.*14. *de reform.* (287), etiamsi contraria sit testatoris voluntas. Et S. C. dicti Capituli supplicationem minime signavit: *Firmana Capellaniarum* 30. *Sept.* 1702 (288).

8. Moniales S. Benedicti Urbini reputantes acceptionem Capellaniae institutae a Julia Boccia in propria Ecclesia cum conditione, ut nihil peterent a Capellanis pro utensilibus, nimio forsan oneris sibi esse futurum, statuerunt facultatem illam acceptandi erectionem, ac absque ullo discrimine peragendam impetrare; et petitioni concessit S. C., cum assignatione tamen annuorum scutorum quatuor pro dictis sacris utensilibus, ac supellectilibus. Modo autem praevio recessu a decisis, nisi intra mensem moniales S. Benedicti declaraverint capitulariter velle acceptare cum onere sacrorum utensilium, Capellaniam spectare ad moniales de Turre a testatore substitutas decrevit: *Urbinaten.* 15. *Novem.* 1704.

9. Armindus Riccius de terra Montis S. Martini pietatis opera reliquit, ut in Ecclesiis dictae terrae missae mille singulis annis per quatuor Sacerdotes celebrarentur, declaravitque suam fuisse voluntatem, et esse, ut reditus haereditatis suae in augendos, promovendosque viros doctos, ac Religiosos impenderentur; hinc dubio proposito: an sit locus erectioni trium Capellaniarum ex fructibus superex-

(287) *Vide* not. 31. tom. 1. pag. 228.
(288) *Vide* not. 32. tom. 1. pag. 228.

tantibus, et illarum assignationi alicui ex Religionibus Reformatis in terram praedictam evocandis? rescriptum est: affirmative ad rationem eleemosynae manualis unius julii nempe pro qualibet missa in favorem Religionum capacium arbitrio Card. Archiepiscopi: *Firmana 5. Junii* 1706.

10. Definiit S. C. locum non esse erectioni Capellaniae pro duobus Capellanis choralibus cum oneribus injunctis in fundatione ab Episcopo factae, qui pro dote scut. 600 tradere intendit; itaut Capitulum, et Canonici a celebratione missae conventualis in feriatis diebus, ad quam non teneri Canonici ex praetensa consuetudine, ac redituum tenuitate ajunt, eximantur, et addidit ad mentem: *Callien. Missae Conventualis* 19. *Junii* 1706.

11. Orta difficultate: an Capellania a Johanne Cosma Colombino in Ecclesia Collegiata B. M. V. de Provenzano sit erigenda cum solo onere missarum in festis, et Commemorationibus B. Virginis, et festivitatibus SS. Apostolorum celebrandarum, una cum aliis duabus missis in hebdomada? S. C. non esse erigendam cum duabus missis hebdomadalibus decrevit. Nam in authenticis tabulis testamenti non apparet onus dictarum missarum, et testator servitium chori praecipue respexit: *Senen. Oneris Missarum* 11. *Maii* 1709 *dub.* 1.

12. Canonicus Dominicus Studiosus legatum reliquit Ecclesiae S. Mariae de Focio Comitatus Ameriae in scutis bis mille, ut sacrum peragatur arbitrio Episcopi, qui scut. 400 erogavit in tot missas; de reliqua summa 1600 tres fundavit Capellanias; postea S. C. interrogavit; an legatum de quo agitur, adjudicandum fuerit Ecclesiae cum onere missarum, et quarum; vel debuisset in Capellanias erigi? et tulit responsum negativum quoad primam, affirmativum quoad secundam partem: *Amerina Eleemosynae Missarum* 30. *Aug.* 1710 *dub.* 1.

13. De erectis proinde Capellaniis ab Episcopo Fadulphio cum taxa eleemosynae missarum ex praefato legato S. C. consulta illam erectionem ratam non habuit; sed taxandam esse eleemosynam ad rationem bononiensium 15 pro qualibet missa arbitrata est: *Ibid. dub.* 2.

14. Quum adhuc erecta non esset Capellania ordinata a Francisco Particella in Ecclesia S. Josephi Loci Montis veteris, haeredes instituti S. C. exorant, ut dignetur eos absolvi ab onere dictae erectionis, quia ceteroquin adimplenda omnia legata antecedenter imposita sunt expediti, vel onerum quantitatem juxta fructuum ratam partem reducere, resolutio non prodiit, ut expectetur exitus causae super testamento expletis pro nunc oneribus praecedentibus: *Forosempronien. Capellaniae* 16. *Maii* 1711. Deinde censuit esse locum erectioni ad formam testamenti, et minime ad implementum onerum praecedentium, et Episcopum, ut assignentur meliora bona haereditaria pro Capellaniae dote, prospiciendum: 27. *Aug.* 1712.

15. Ad tramites dispositionis pii Nicolai Gilii, qui voluit, ut duae Capellae erigendae nullo umquam tempore Episcopo, vel Datariae subjicerentur, illae in Ecclesia Collegiata S. Venantii Fabriani de jurepatronatus familiae de Giampè erectae fuerunt. De his S. C. requisita erigi easdem non potuisse in titulum beneficii, sed debere tanquam legata pia haberi resolvit: *Camerinen. Capellaniarum* 11. *Junii* 1712.

16. Non formam instrumenti fundationis a Daniele Toncato factae Capellaniae sub titulo SSmi Corporis Christi in Ecclesia Parochiali S. Jacobi Villae Clauseti de anno 1592 erectae servandam esse; sed tuendam

esse alteram ab eodem anno 1593 additis oneribus institutam S. C. affirmavit: *Concordien. Capellaniae* 1. *April.* 1713 *dub.* 1.

17. Victoria Suriano fundavit Capellaniam hac conditione adjecta, ut si quis augmentum dotis fieret, Rectoris pro tempore, et compatronorum consensum requisisset. Inde Annibal Suriano doti praedictaeCapellaniae duc. sexcentum adjunxit; sed denegantibus pro unione Rectore, ac patronis assensum, coram Episcopo institerunt haeredes pro novae ac separatae Capellaniae erectione, et obtinuerunt. At praevio recursu a patronis habito; erectionis decretum Episcopi haud sustineri S. C. sancivit: *Crotonen. Capellaniae* 30. *Januar.* 1717.

18. Erectionem Capellaniarum, quae Canonicatus nuncupantur, Episcopus peregerat ex haereditatis Johannis Francisci Chiaborelli reditibus. Hic enim in beneficium Altaris Majoris, ac Societatis Ecclesiae Parochialis S. Ambrosii disposuit, cogitavitque etiam nonnulla beneficia cum chori servitio erigenda, quum plusquam sufficiens pro indigentiis Altaris praedicti, ac Societatis annuus reditus haereditatis esset; de qua erectione S. C. interrogata invalidam judicavit, et scribi Archiepiscopo Januae juxta instructionem (289) mandavit: *Savonen.* 23. *Maii* 1722 *dub.* 1. Inde disputato dubio; an constaret de fructuum sufficientia pro Capellaniis erigendis? S.C. respondit affirmative juxta modum praescribendum a Card. Praefecto (290): 4. *Aug.* 1725 *dub.* 1.

19. Quum Episcopus ad erectionem duarum Capellaniarum in Ecclesia Monialium S. Clarae civitatis Firmi ex fundatione Theodori Tabor ob reditum bonorum insufficientiam devenire abnuisset, nisi praevio beneplacito S. C. pro reductione onerum impetrando; Commissarius Fabricae S. Petri eidem Fabricae bona applicavit. Episcopus proinde reclamavit, et S. C. non indigere beneplacito, et Ordinarium ad erectionem Capellaniarum, prout de jure, non obstante applicatione Fabricae, procedendum putavit: *Firmana Capellaniarum* 1. *Sept.* 1725 *dub.* 1.

20. Andreas del Sole moriens mandavit, ut omnia bona sua in aedificationem, et dotem Monasterii, et Ecclesiae erogarentur. Casu vero, quo intra quadriennium a die obitus non inciperetur Monasterii fabrica, voluit tot erigi Capellanias, quot fructibus bonorum responderent. Mortuus est testator die 16. Octob. 1720, et testamentarii exequutores nonnisi de mense Octob. 1725 inceperunt aedificium, et postea ab incepto opere desisterunt;

(289) Et instructio fuit, ut per eumdem Card. Archiepiscopum fieret liquidatio status haereditarii pii testatoris, ad quam videlicet summam revera ascendat annuus ejusdem reditus, et quomodo idem in praeteritum fuerit administratus, et in quae causas erogatus, et quod ipse ulterius dignaretur certiorem facere S. C. de vero statu Ecclesiae, an ipsa videlicet reparatione indigeat, vel sacris supellectilibus: Ead. Caus. 13. Julii 1725 § 6.

(290) Modus est, ut fructus haereditatis Archipresbyteri Chiaborelli detractis oneribus, et Legatis pro una medietate remaneant perpetuo applicati pro ornamento, et manutentione Altaris Majoris Ecclesiae Parochialis Spigni sub vigilantia Archipresbyteri pro tempore una cum confraternitate SSmi Sacramenti ibi erecta: ex altera medietate erigantur septem Capellaniae manuales, inter quas partiantur aequaliter fructus ejusdem medietatis cum onere trium missarum singulis hebdomadis celebrandarum a quolibet Capellano in suffragium animae testatoris, et cum obligatione interveniendi missis cum cantu, vesperis, aliisque functionibus, quae in dicta Ecclesia solent ab Archipresbytero celebrari in diebus festis de praecepto. Capellanorum nominatio in perpetuum spectet ad dictam Confraternitatem unacum Archipresbytero pro tempore, dummodo semper praeferantur Sacerdotes proximiores Testatori, et deinde Cives Spigni, et in eorum defectu nominari possint etiam exteri, nominatis tamen pro hac prima vice iis Sacerdotibus, qui in fundatione Beneficiorum facta ab Episcopo ex hac haereditate fuerunt nominati. *Lib.* 75. *Decret. fol* 408.

propter hanc rem haeres usufructuaria pro Capellaniarum erectione urget, sed S. C. Monasterii praefati aedificationi locum esse decrevit: *Cajetana Erectionis Monasterii* 23. *Julii* 1729 *dub.* 1.

21. Capellaniae in Ecclesia Parochiali S. Martini erectio sustinetur, ac literae erectionis sunt exequendae, non autem quoad vinculum hypothecae appositum in reliquis locis montium haereditatis Sacerdotis Dominici Blanchi fundatoris in dotem non assignatis: *Nullius S. Salvatoris Majoris Capellaniae* 9. *Sept.* 1730.

22. Constantia Jannessa oppidi Castri Veteris Altare in Ecclesia S. Bernardini PP. Min. de Observ. Aquilae cum onere missarum arbitrio Ordinarii instituit. Joseph Antonius Corsi exequutor testamentarius supplicavit, ut ob eorumdem Patrum incapacitatem praevia voluntatis commutatione, haec Capellania seu Altare erigeretur in Ecclesia Parochiali dicti Castri, in qua testatricis ejusdem majorum sepulchrum extitit. S. C. de hoc requisita primum definitionem protelavit, ut transmitti integra testamenti copia possit, et Procurator Generalis audiatur: *Valven. seu Aquilana* 2. *Dec.* 1730. Deinde pro erectione Capellaniae pro secularibus in Ecclesia S. Bernardini arbitrio Episcopi Aquilani, et ad mentem rescripsit: 5. *Maii* 1731.

23. Erectio Capellaniae ab Episcopo gesta ad haeredis instantiam cum voluntatis commutatione sanatione facto verbo cum SSmo indiget. Benedictus enim de Berardis testavit auro liniri ornamenta ex gypso confecta in fornice publici Oratorii S. Josepho dicati. Hoc opus inutile periti judicarunt, quia illa ornamenta sunt ruinae proxima ob humorem, a quo sensim corrumpuntur; qua de causa fundationem Capellaniae in illius operis pii locum excogitavit: *Callien. Capellaniae* 15. *Decem.* 1731 *dub.* 1.

24. Necnon esse restituendam pecuniam per Berardum ex mandato Episcopi depositam, ut ea juxta voluntatem testatoris ad ornatum Capellae erogaretur, judicavit, addiditque ad mentem (291): *Ibid. dub.* 2.

25. Agnes de Paulis haerede usufructuario instituto Antonio Serbaroli in proprietate Nosocomium Romanum Fratrum S. Johannis de Deo adjecta conditione fundationem Nosocomii in oppido Cesano inchoandi vocavit. Dictus haeres usufructuarius timens Patres haereditatem non adituros, in testamento cavit, ut si Patres eam repudiassent, esse in Ecclesia Parochiali dicti oppidi Capellaniam erigendam. Sed Patres possessionem nacti sunt bonorum, et fundationem distulerunt, ac inde postularunt commutationem, ut nempe in Nosocomio Romano aegros omnes tantum e Cesano recipere valeant. S. C. minime precibus adhesit, et addidit, et quatenus instantes intra duos menses voluntatem mulieris non adimpleant, servetur dispositio Antonii Serbaroli, injuncto tamen Capellano onere celebrationis, et applicationis missae quotidianae, necnon adjuvandi Parochum in cura animarum praevia approbatione Card. Ordinarii. Quo vero ad redditionem rationis de fructibus perceptis ad Card. Episcopum prout de jure: *Romana seu Portuen. Commutationis Voluntatis* 20. *Decem.* 1732. Deinde S. C. stetit in decisis quoad onus Capellano injunctum Parochum auxiliandi, ita ut reformanda in hac parte Capellaniae erectio minime est: 27. *Febr.* 1768.

26. In locum erogandi pretium haereditatis in tot missas Constantia Pavoncella Capellaniam cum onere tot

(291) Nam facta fuit de praemissis per D. Secretarium relatione SSmo Dno suo; Sanctitas Sua S. C. Sententiam benigne approbavit, et respective sanavit die 16. Decem. 1731. *Lib.* 81. *Decret. pag* 617.

missarum, quot ferre possent annui reditus dictae haereditatis, erigendi facultatem petiit; et S. C. ei rescripsit, Episcopum procedere ad erectionem Capellaniae cum onere celebrandi juxta mentem Andreae Jansanti tot missas, quos celebrari possunt ex fructibus bonorum ad rationem manualis detractis utensilibus, et Capellaniam remanere liberae collationis, sed pro prima vice ex gratia ab Episcopo conferri Fratri Constantiae Pavoncellae; necnon eumdem Episcopum cogere Philippum Belhortem, et Rocchum de Pavoncellis ad reddendam rationem de bonorum administratione, et de fructibus perceptis, ac ei incumbere, ut omnes iidem fructus restituendi etiam erogentur pro celebratione missarum: *Perusina, seu Civitatis Plebis Capellaniae* 27. *Junii* 1733 *dub.* 1. *et* 2.

27. Leonardus Justinianus in Sacello aedificando in Castro Montis Rinaldi erectionem cujusdam Capellaniae mandavit. Sacellum extructum fuit, at filiae dicti testatoris facultatem a S. C. erectionem in Castro Podii Donadei Sabinensis Dioecesis, ubi sunt nuptae, transferendi petierunt, ac obtinuerunt. Sed causa reproducta S.C. recedit a decisis, et judicavit haeredes cogendos juris remediis ad explendam piam defuncti dispositionem, necnon ad reddendam rationem de fructibus perceptis: *Firmana Capellaniae* 18. *Julii* 1733 *confirmat.* 29. *Aug. ejusd. anni*.

28. Armindus Riccius haerede instituto opere pio, quod mons Charitatis oppidi Montis Sancti Martini ipsius patriae nuncupatur, Archiepiscopo facultatem suam voluntatem interpretandi reliquit; necnon voluit, ut, si reditus annui redundarent, missarum onera augeri, et ea etiam ab exteris Sacerdotibus impleri debeant. Archiepiscopus proinde, ut ipsius testatoris votis obsecundaret, binas quotidianas Capellanias ex reditibus superextantibus erexit, utramque Presbyteris Congregationis Missionis Firmi tradidit, quod factum fuit, ut mensa Archiepiscopalis ab onere pensionem annuam eisdem Patribus solvendi eximeretur; quum illa pensio imposita fuisset hac lege, ut si illi deinceps alios annuos proventus nacti fuissent, etiam cum missarum onere, tunc pensio cessaret: propterea disputato dubio; an sustineantur erectiones nonnullis contradicentibus illius oppidi? et quatenus negative; an, et quomodo praedictus Mons sit ab Archiepiscopo redintegrandus quoad tempus praeteritum? S. C. respondit, dilata, et ad mentem: *Firmana Capellaniarum* 10. *Januar.* 1733 *dub.* 1. *et* 2.

29. Occasione erectionis faciendae Canonicatus demandati a Dominico Barca in Collegiata Ecclesia S. Stephani Novellariae Capitulum sese opposuit, ostendens tot oneribus fuisse Canonicatum gravatum, ut ex illius reditibus congrua conservatio Canonico deficiat, tamen S. C. erigendam esse Capellaniam cum omnibus oneribus praescriptis statuit: *Regien. Erectionis Canonicatus* 17. *Nov.* 1736.

30. Franciscus Xaverius Lisius missas celebrandas ex fructibus haereditatis post uxoris obitum deposuit. Uxor haereditatem ampliavit, petiitque Capellaniam Laicalem ad Altare privilegiatum S. Petri de Alcantara Collegiatae Ecclesiae SSmi Salvatoris Maceratae cum onere missarum, ac patronatus in favorem haeredum erigendi; S. C. nulla data definitione, ut scribatur Episcopo pro meliori informatione juxta instructionem (292) mandavit: *Maceraten. Capellaniae*

(292) Quae in eo versata est, ut Episcopus S.C. distincte referret, ad quam summam ascendere posse[t] [illegible] ore ab Oratrice relinquenda una cum distincta re[illegible]sione bonorum ab haereditate

4. *Aug.* 1736. Inde pro erectione citra reservationem jurispatronatus rescripsit: 4. *Maii* 1737.

31. Quaesitum quum esset, an erectio quinque Capellaniarum, seu Mansionariatuum ab Episcopo defuncto facta de anno 1729 cum omnibus conditionibus, et legibus ibi praescriptis sustinetur? responsum est dilata, et scribatur Episcopo hodierno pro informatione, et voto: *Sancti Severi* 19. *Januar.* 1737 *dub.* 1.

32. Capellaniae erectioni annuendum non est in locum legati pro celebratione missarum a Johanne de Gongora ordinati ob non modicam voluntatis immutationem; etiamsi ex ipsa erectione citius missarum celebratio, quae ad tramites testamenti incipi post mortem Mariae Magdalenae in vegeta adhuc aetate existentis debebat, inchoaretur, ac missarum satisfactio perpetua ex assignata sorte tutius redderetur: *Corduben. Erectionis Capellaniae* 23. *Aug.* 1738. Deinde Canonicus Joseph de Gongora, qui erectionem exoptat, clarius pacta, ex quibus amplior causae piae conditio fit, exposuit, et S. C. a decisis recessit, ac gratiam erectionis juxta petita impertivit: 4. *Julii* 1739.

37. Capellaniae erectio ab Antistite Tridentino in Ecclesia B. M. V. terrae Pellizzani peracta valida non est; sed voluntas obstat testatoris Alexandri Josephi Guarischetti, juxta quam legatum florenorum 4000 Ecclesiae praedictae relictum simplex opus pium cum missarum onere censendum est: *Tridentina Translationis Oneris Missarum* 13. *Sept.* 1738 *dub.* 1. Causa ad examen revocata, ac novis documentis exhibitis, validamque fuisse dictam erectionem Gaspare Particella contendente S. C. recedendum a decisis censuit: 24. *Januar.* 1739 *dub.* 1. *confirmat.* 12. *Sept. ejusd. anni.*

34. Duas Capellanias esse erigendas in Basilica S. Johannis Lateranensis Urbis S. C. judicium est; etiamsi Ursula de Angelis unam primo testamento erigi, alteram secundo nulla mentione facta de priori, imo cum clausula derogatoria cujuscumque dispositionis antea peractae exoptaverit: *Romana Capellaniae* 6. *Decem.* 1738 *confirmat.* 24. *Januar.* 1739.

35. Ex haereditariis bonis Canonici Josephi Ximenis extare ajunt patroni Capellaniarum, quas ille fundavit, tot bona, ut ea pro fundo erectionis sextae Capellaniae sufficiant; subdunt tamen, eam hodie non esse erigendam, sed magis sextam fructuum partem, quae in ipsius erectionem cedere deberet, expedire, in celebrationem tot missarum ad rationem eleemosynae manualis pro testatoris anima erogare, donec possit, sublata quadam adhuc vigente impeditione, ad pacificam ejusdem sextae Capellaniae fundationem procedi. Id S. C. ultro concessit: *Valentina Capellaniarum* 10. *Martii* 1742 *dub.* 4.

36. Canonicus Antonius Montanarius voluntatis Canonici Marci Carelli exequutor, ejusdemque haeres petiit, ut dos 360 ducatorum, cujus reditus in perpetua anniversaria 36 erogari debebant, Canonicis Cathedralis Ecclesiae onus propter redituum tenuitatem respuentibus, in Capellaniae erectionem cum onere quinquaginta missarum pro anima testatoris, aliorumque, quos ille nuncupavit, celebrationis impenderetur. Quatenus vero Capellaniae erectio S. C. non arrisisset, pro anniversariorum reductione, quam impetravit, exoravit: *Cajetana Commutationis Voluntatis* 22. *Sept.* 1742.

Francisci Xaverii Lisii provenientium, et illorum, quae proprio jure ad Oratricem spectant, necnon quo missarum numero eadem Oratrix intenderet Capellanum gravare: *Ead. Caus.* 4. *Maii* 1737. §. 1.

37. Morte deleta Imperia Zagarolia a Christophoro Zellio usufructuaria constituta, erigendae Capellaniae dies venit. Quum vero Franciscus Zagarolius, qui jura patronatus habet, probe intellexisset, haereditatem Catharinae Imperiae filiae praemortuae, qua Capellania erigenda erat, longe deductionibus legitimae, dotisque augmenti esse diminutam, satius duxit quaerere; num ad dictam erectionem cum oneris Sacrorum reductione devenire debeat; et gratiam assequutus est reductionis ad rationem perpetuae: *Viterbien. Capellaniae* 11. *Januar.* 1744 *dub.* 1.

38. Capellaniam publico instrumento fundavit Arsilia Francesia Vidua Sergii Veneziani, cui fundationi Episcopus consensum, quoadusque pinguius beneficium, et Ecclesiae utilius reddidisset, praestare abnuit. Arsilia illam fundationem revocavit, et aliam, quae fuit adprobata, peregit, et primum Capellanum nominavit. Morte sublato Episcopo, ex animo dixit eam fuisse coactam secundam facere fundationem, et chori onus Capellano injunctum delere, ac pro dissolutione dictae secundae fundationis S. C. supplicavit, affirmativumque responsum obtinuit, sed juxta modum (293): *Vigilien. Fundationis* 18. *Julii* 1744.

39. Erectio Capellaniae sub titulo SSmae Annuntiationis B. M. V. per Ordinarium in Ecclesia Cathedrali Montis Politiani facta sustinetur, licet Bracci patroni, verba testamenti esse de Capellania seculari non ecclesiastica accipienda, opposuerint, nihilque a testatore in secunda substitutione praeter missarum numerum de ecclesiastica qualitate mentio facta fuerit: *Montis Politiani Erectionis Capellaniae* 14. *Januar.* 1747.

40. Pater Alexius Angioletti Celestinus in sua professione disposuit, ut post obitum suae genetricis, et fratris Patris Alexandri in Ecclesia S. M. Celanellae Capellaniae duae erigerentur. Sed egressus inde e Monasterio, et a Congregatione Cassinensi P. Alexander omnia bona occupavit, et ex parte fundos Capellaniarum distraxit. Postmodum mortem oppetiit, et factus est locus Capellaniarum erectioni. At Sorores Bottani Maria, et Prospera Filia Margaritae Sororis P. Alexandri suspensionem earumdem obsecrarunt ad mortem usque ipsarum, ut ex reditibus bonorum annuam praestationem scut. 90 percipere possint. S. C. vero mandavit, ut Capellaniarum erectio fieret, et postea supplicent: *Bergomen.* 3. *Aug.* 1748.

41. Piis testatoribus mandantibus erectiones Capellaniarum sub conditionibus nempe primo, ut sint Clerici Capellani, et Sacerdotes seculares, et deinde regulares, ut Archiepiscopi, Episcopi, aliique Locorum Ordinarii, Judices Visitationis testamentorum piarum dispositionum, ad quos quomodocumque spectat jus adprobationis, omnino confirmare hujusmodi erectiones teneantur, S. C. consulta respondit; impedire non posse quominus Regulares per se ipsos missas celebrent, onera suppleant, bona administrent, fructusque percipiant. Nam saepius in Regnis Indiarum Occidentalium indubium fuit revocata ratio, et modus praedictarum erectionum exequendi: *Mexicana Erectionis Capellaniarum* 25. *Januar.* 1749 *dub.* 2.

42. Ideoque Capellania a Sebastiano de Ariburu Arechaga relicta, est erigenda cum conditione, ut post mortem Antonii de Horbegozo primi Capellani nominati transeat ad Patres Hospitii Eremitarum S. Augustini S. Thomae de Villanova, qui, nulla facta

(293) Et modus est, ut per Oratricem augeantur reditus ad ducat. 12 cum obligatione manutenendi eumdem reditum in perpetuum: *Ead. Caus.* 18 *Julii* 1744.

praesentatione Presbyteri secularis, possint per se ipsos missas celebrare, aliaque onera implere, bona administrare, et fructus ad formam testamentariae dispositionis dicti Sebastiani de Ariburu percipere: *Ibid. dub.* 3.

43. Anna Maria Sarmiento in fundatione cujusdam Capellaniae assignavit censum integrum centum mil. Regalium. Quum vero ex eadem attributione nihil supererat, unde viveret, clam convenit cum Emanuele de Villaba, cujus filios vocaverat post primum Capellanum, ut ipsa integros perciperet fructus nesciente ipso Capellano, qui vigore hujus Capellaniae ad Sacros Ordines ascendit. Postea dubitantibus illis de conventione simoniaca, ac de suspensione Capellani Francisci S. C. sciscitati sunt, quae pro absolutione, et dispensatione ad cautelam consulendum esse SSmum decrevit: *Vallisoletana Capellaniae* 26. *April.* 1749 *dub.* 1.

44. Capellania fundata a Simone Bonafè in Ecclesia Sodalitii SSmi Rosarii, de cujus manualitate constat, ab Episcopo minime audito Capitulo in Canonicatum Ecclesiae Cathedralis erecta fuit. Transactis nonnullis annis S. C. requisita de ejusdem erectionis validitate, validam non esse illam erectionem firmavit: *Comaclen* 23. *Aug.* 1749.

45. Non est locus erectioni Capellaniae amovibilis sed Canonicatus in insigni Collegiata terrae Otriculi. Nam fundatrix Constantia Metelli, etsi primum remiserit arbitrio exequutoris erectionem, tamen altero testamento idem arbitrium pendere voluit a casu, quo as haereditarius faciendo dictam erectionem impar videretur. Reditus autem ad annua scut. 40 fere ascenderat: *Narnien. Erectionis Canonicatus* 20. *Decem.* 1749 confirmatur cum additione, ut Episcopus redditioni rationis incumbat: 27. *Martii* 1751.

46. Petrus Poenales Compostellanus, Parochiae S. Mariae *del Camino* post complura Sorori Dominicae, ejusque filiis relicta Legata, haeredem in reliquis bonis instituit suam animam. Non satis Dominicae, ejusque filiis fuere legata, ideoque haec inde obtinuit ab S. C. annuam praestationem ducatorum 40 ad decennium ex fraternae haereditatis reditibus; postulat nunc, ut ex reditibus, qui supersunt ex viginti mille Sacrorum numero hactenus celebratorum, fundetur Capellania, quae conferri perpetuo debeat uni ex filiis, et descendentibus, Capellano certis, perpetuisque datis oneribus. Parochus contra contendit, superextantes reditus in Ecclesiae Parochialis reparationem impendendos. Proposito igitur dubio, quomodonam essent praefati reditus distribuendi, et an esset Capellaniae erectioni locus; S. C. rem Archiepiscopi arbitrio juxta mentem commendavit: *Compostellana* 6. *Junii* 1750.

47. Erigenda est Capellania residentialis in Ecclesia Collegiata S. Secundi ad formam testamenti Johannis Jacobi Beccaris, non autem beneficium simplex cum onere missarum celebrationis, quod erigi ordinaverat testator, quando reditus ad Capellaniam fundandam satis haud erant: *Asten. Capellaniae* 28. *Aug.* 1751 *dub.* 1.

48. Statuit Abbatissa Magdalena de Ferrany Voltor publico instrumento in Parochiali Ecclesia Monasterii S. Petri Puellarum Capellaniam, quam Antonii Avi, et Philippi Patris dispositiones ultimae ordinaverant, servavitque sibi, quoad viveret, juspatronatus, et post ejus mortem Abbatissis Monasterii. Hodiernus Capellanus Joseph Ribert censet illam fundationem

validam esse, quia acta fuit ab haerede, et ultima substituta in testamentis Avi, ac patris; etiamsi ii exequutores testamentarios delegerant, ac nominaverant, qui sunt adhuc superstites. De hac fundatione S. C. requisita, ratam non habuit, et addidit ad mentem (294): *Barchinonen. Capellaniae* 17. *Junii* 1752 *confirmat.* 24. *Martii* 1753.

49. Capellania perpetua designata fuit a Mercurio Floravantes terrae Belfortis cum missarum onere personaliter per Capellanum adimplendo, ac praelatione consanguineorum si idoneus ad celebrandum, ac ad confessiones audiendas adesset. Haec Capellania, licet Episcopus esse ecclesiasticam contenderet, mere laicalis a patrono post Mercurii obitum erecta fuit. Sed S. C., certante Philippo Panichellio consanguineo non Sacerdote, neque Confessario, in beneficium ecclesiasticum accedente patroni consensu esse erigendam declaravit: *Camerinen. Capellaniae* 25. *Januar.* 1755.

50. In erectione Capellaniae laicalis fundatae ab Olimpia Aldobrandina Pamphilia in terra Carpineti ab Episcopo confecta, ipse Episcopus reservare jus instituendi Capellanos a patronis nominatis sibi, suisque in Episcopatu successoribus non valuit: *Romana seu Anagnina* 1. *Martii* 1755.

51. Capellania instituta a Maria Anzidora Ciaffoni cum dote scut. 350 erigenda est dote assignata scut. 200 ex bonis haereditariis Dominici Ciaffoni. Nam legitimae dicto Dominico in scutis 150 debitae haeredum auctori detractioni locus fuit: *Montis Alti Erectionis Capellaniae* 18. *Febr.* 1758.

52. In erectione Capellaniae sub titulo S. Hieronymi in loco Villae Francae peracta potuit Episcopus Niciensis sibi, suisque successoribus reservare jus conferendi dictam Capellaniam, quum ex testamento data ei fuisset, *in tutto, e per tutto, la cura, institutione, provista del Capellano, e fissazione del numero delle messe*, nec Societas nuncupata *del Consalone* jus habet nominandi, seu praesentandi Capellanum. In hac erectione enim mere ministra, ac exequutrix Societas fuit: *Nicien. Capellaniae* 15. *April.* 1758 *dub.* 1. *confirmat.* 12. *Aug. ejusd. anni.*

53. In publicis comitiis in oppido Majerati habitis deliberatum est, ut peteretur erectio duodecim Capellaniarum ex bonis vacantis Archipresbyteratus facienda, cum unione redituum suppressi Conventus ordinis Praedicatoris, ac utilium, quae Clero afferre geminae Societates laicorum utriusque sexus solent, ut conferri possint dictae Capellaniae duodecim Presbyteris naturalibus dicti loci, qui quotidie Ecclesiae inserviant, ac Archipresbyterum, cui servanda est conciliaris congrua, adjuvant. At S. C. hujusmodi precibus haud adhaesit. Episcopus enim timet, ne diminutis Archipresbyteratus reditibus difficilius inveniatur, qui ob paupertatem habitantium, ac aeris insalubritatem optare illam velit: *Militen. Erectionis Capellaniar.* 22. *Martii* 1760.

54. Demandavit erectionem Capellaniae Canonicus Carolus Antonius, et Constantinus Nicolaus Fratres Marenchi. Difficultas statim ejusdem piae voluntatis exequutionis agnita fuit. Haereditas enim inventa ita pluribus oneribus, ac litibus obnoxia, ut munus exequutoris haud acceptatum fuerit. Hinc petitum, ut hoc munus Capitulo injungeretur, cum facultate eligendi de consensu Episcopi unum, vel plures administratores, ac ut ex

(294) Et mens est, ut Episcopus, praevia firmatione status haereditarii tam Antonii, quam Philippi, incumbat exequutioni eorum voluntatis: Eod. Caus. 3 Febr. 1753.

fructibus celebrarentur in Ecclesia Cathedrali tot missae certis designatis horis juxta numerum ab Episcopo, et Canonico deputato taxandum. Sed ad rogatum respondit S. C., ut Episcopus mandet quamprimum firmari statum haereditarium activum, ac passivum, illumque transmittat, et quatenus Oratores, praevia judiciali denunciatione, munus exequutorum acceptare nolint, alios deputari sibi benevisos arbitrio S. C.; interim vero nonnullas celebrari missas ad altaria privilegiata in suffragium animarum testatorum curet. Postmodum ead. S. C. haud esse locum erectioni dictae Capellaniae resolvit: *Aquen. Erectionis Capellaniae* 2. *Aug.* 1760 *dub.* 1.

55. Capellania a Barbara Alfonsi Egidii Fanelli uxore relicta erigi debet cum reservatione jurispatronatus omnibus descendentibus masculis de Benedictis facta ad formam testamenti non fundatricis Barbarae, quae praecise nihil de Capellania loquuta est, sed Gabriellae unius ex substitutis filialibus, quae de numero missarum de jurepatronatus, deque erectione providit: *Montis Falisci Erectionis Capellaniae* 23. *Aug.* 1760.

56. Capellaniam manualem, quam Sacerdos Johannes Merula Ecclesiasticam fundaverat, in ecclesiasticum beneficium erigi S. C. denegavit. Adversatur enim testatoris mens, ac praejudicium infertur descendentibus agnationis, ac familiae de Merulis jus ex testamento habentibus, postquam perveniunt ad aetatem annorum decem, et octo, assequendi controversam Capellaniam, dimisso extraneo possessore; quod sublatum lugerent dictae familiae vocati, sequuta Capellaniae in beneficium ecclesiasticum erectione: *Viglevanen. Capellaniae* 25. *April.* 1761 *dub.* 1.

57. Licet testator S s n us Pescitelli erigi mandasset Capellaniam jurispatronatus in Altari, seu Capella S. Stephani Ecclesiae S. Mariae Novae terrae Tophiae, tamen erectio facta centum retro annis ab Abbate Commendatario approbatur, quia locum non esse moderationi ad formam testamenti S. C. censuit: *Nullius seu Farfen.* 21. *Novem.* 1761 *dub.* 1.

58. Erectio Capellaniarum, quas familia de Angelinis instituit, facienda est in Capella S. Nicolai Tolentini, quae ad familiam praedictam patronam pertinet, etiam Regularibus, in quorum Ecclesia Castri S. Angeli extat Capella, invitis; prout demandatum fuit in testamento; nec est concedenda translatio in aliam Ecclesiam: *Firmana Erectionis Capellaniarum* 22. *Januar.* 1763 *dub.* 2.

59. Quinque Capellaniae per Archipresbyterum terrae Alviani Franciscum Mariam Titolivii institutae fuerunt, inde dubitatum, an voluerit fundator qualitatem laicalem, vel ecclesiasticam ex duplici adhibita denominatione, ex qua qualitas laicalis prevalere videtur; ob id eaedem non sunt per Ordinarium in beneficium ecclesiasticum collativum erigendae, quod S. C. statuit in *Amerina Capellaniarum* 12. *Martii* 1763 *dub.* 1.

60. Inde ad dubium, quomodo consulendum existentiae dictarum Capellaniarum? respondit satis provisum in testamento: *Ibid. dub.* 2.

61. Insuper resolvit S. C. minime locum esse suppeditationi expensarum ex fructibus bonorum pro Capellanis praedictis assignatorum: *Ibid. dub.* 3.

62. Quum actum fuisset, an bona relicta a Salvatore Pecorella, Raphaeli Musolino sint assignanda, uti proximiori testatori ejus vita durante tantum titulo Capellaniae cum onere unius Missae quotidianae, ac interim suspensae remaneant erectiones aliarum, quod idem Raphael plurimas litis expensas pro dictis bonis vindicandis fe-

cerat? S. C. nulla data definitione, ut firmetur status, et scribatur Archiepiscopo juxta instructionem (295) respondit: *Panormitana* 22. *Sept.* 1763. Inde responsum praebuit affirmativum emissa per Musolinum renunciatione in forma juris valida in favorem haereditatis omnium jurium, pro expensis factis, et assumpto onere solvendi omnes, et quascumque alias faciendas litium expensas, et Capellanias esse erigendas Calatafimi post obitum ejusdem Musolini: 27. *April.* 1765.

63. Una nunc erigenda Capellania est perpetua, cum onere Missae quotidianae ex legatis Missarum a testatore Clemente Pace relictis. Nam Lucius Pace haeres duodecim filios habet, piamque voluntatem potest labefactare, praesertim, quia unum legatum incertum celebrationis initium sacrorum, cetera incertas conditiones continent: *Cassanen.* 26. *Novem.* 1763.

64. Papirius Danielius fundum annui reditus scutorum centum sexaginta legavit, ea lege, ut omnes in celebratione Missarum spatio ducentorum annorum erogari deberent. Haeres institutus ab Episcopo auctoritate S. C. obtinuit, ut quotannis ex reditu praedicto celebrarentur mille, et sexcentum, et duo missae, facta ab ipso obligatione super celebratione praedicta; etiamsi fructus praedii decrevissent. Re composita petiit haeres Capellaniae perpetuae erectionem, assignationemque fundi annui reditus scut. 80 proposuit, eamque in locum praedicti legati substituere, ac voluntatis commutationem postulavit. Annuit S. C. praedictae erectioni: *Fanen.* 15. *Decem.* 1764.

65. Non est locus commutationi voluntatis Alberti Bonanni pro erectione Capellaniarum chori onere adjecto, pro qua erectione nonnulli Canonici Capituli Cathedralis Ecclesiae nomine S. C. efflagitarunt; quum deficeret urgens, et gravis causa. Sed Canonicatus juxta mentem testatoris sunt erigendi: *Hortana Erectionis Canonicatuum* 23. *April.* 1768 *dub.* 1. *confirmat.* 9. *Julii ejusd. anni.*

66. Capellaniam praescriptam a Rosa Agostini in honorem S. Josephi in suo testamento, cui deerat subscriptio testatricis, sive octavi testis ejus loco adhibendi, esse erigendam S. C. mandavit. Aliena enim manu testamentum conscriptum Rosa coram testibus signo crucis obsignavit, aliisque testibus subscriptum Notario clausum tradidit: *Anagnina Erectionis Capellaniae* 30. *Julii* 1768. Postmodum non constare de testatricis voluntate, quum lectum testamentum non fuerit, nec ab ea exaratum, ex quo non excludi supposititiam scripturam compertum est; S. C. recessit a decisis, nec esse locum erectioni sancivit: 10. *Martii* 1770. Iterum producta causa, stetit in primo loco decisis: 28. *Sept.* 1771 *dub.* 2. Sed statim rediit in secundo loco decisis: 4. *April.* 1772 *dub.* 1.

67. Capellania fundata a Magdalena Venanzetti in Ecclesia Collegiata S. Mariae Matelicae cum onere celebrandi missas a Capellano nominato, et per alium tempore infirmitatis erigi non debet in titulum beneficii ecclesiastici, ac effecta a Pro-Vicario Generali non sustinetur. Ita S. C. decrevit in *Camerinen. Capellaniae* 21. *Novem.* 1772 *dub.* 1.

68. Canonicus Franciscus Hiacyn-

(295) Nempe, ut firmetur status activus, et passivus sortis relictae ad effectum, de quo agitur, praevia aestimatione respective judiciali praecisi valoris ipsiusmet fundi una cum annuo reditu, qui modo percipitur, et percipi poterit casu, quo meliorari contingat, ulterius referat, an hujusmodi fundatio utilis sit, vel necessaria signanter in loco demandato, et in ista Dioecesi respective exquirendo a Communitate, an illa valeat assensum ad memoratum effectum reponere: *Regist. lit. lib.* 32 die 24. *Sept.* 1763.

thus Closio Capellaniam perpetuam laicalem in Ecclesia Collegiata oppidi Javeni erigi deliberavit. Sed nunquam erecta fuit; ideo Felix Philippus Closio patronus, et pronepos fundatoris perpensa maxima illius inopia, donec vixerit, adimpleto missarum onere suspensionem erectionis efflagitat. Nullis opponentibus aliis consanguineis, imo hanc gratiam implorantibus, juxta votum Vicarii Capitularis, et consensum interesse habentium ad vitam Oratoris tantum, adimpletis oneribus annuit S. C.: *Nullius sancti Michaelis de Clusa* 20. *Januar.* 1776.

69. Erectionis Capellaniae mere laicalis a Johanne Francisco Brunerio institutae suspensio intuitu patronorum a fundatore descendentium nimia paupertate laborantium concessa fuit, sed juxta Archiepiscopi votum facto verbo cum SSmo: *Taurinen.* 30. *Martii* 1776.

70. Capellaniae Sacerdotalis fundatae a Victoria Ronca in Ecclesiae Societatis SSmae Trinitatis dotem augere Joseph Maria Barellus patronus cupit, ut auctoritate ordinaria erigatur. Sed S. C. annuit, et quoad erectionem auctoritate Ordinaria nihil respondit: *Taurinen. Capellaniae* 11. *Januar.* 1777.

71. Joseph Cappella, et Praxedes Celletti Conjuges inter se facta reciproca donatione inter vivos ea lege, ut uxor si non transisset ad secunda vota, vel ad ea transiens filios non suscepisset, tunc plures Capellaniae erigerentur; at ante obitum ipsius viri praevia absolutione a juramento praestito in donatione eam revocavit; mandavitque in testamento, utcumque convolasset ad secundas nuptias, quatuor Capellaniae erigerentur. Uxor accepit virum Andream Trenta, et filius natus est. Modo exponit vir, ut ei facultas fruendi usufructu praefatae haereditatis suspensa erectione trium Capellaniarum concedatur; quartam vero in favorem nominati a testatore erigi promittit, et alias in dotem inde augere exoptat, facta jurium cessione, quae ex donatione com etere ipsi possint. S. C. nihil definiit, sed jussit, ut scribatur Episcopo pro ulteriori informatione super annuo fructu bonorum haereditariorum Josephi Cappella, et super aetate Oratoris: *Ferulana* 11. *Januar.* 1777. Interea decessit uxor oratoris, urget mater uxoris, ut preces Oratoris rejiciantur ob praejudicium suorum jurium contra eumdem, quae coram AC. super nullitate donationis agitat; et revera S. C. precibus viri non annuit: 14. *Febr.* 1778.

72. Locus est Capellaniarum, et legatorum per Vitalitia sumpta ad formam testamenti Antonii Pelucchi erectioni, postquam ab haeredibus obtentae fuerunt prorogationes pro voluntatis exequutione; non autem suspensio ejusdem erectionis a consanguineis petita paupertatem eorum praeseferentibus est concedenda: *Romana Capellaniarum, et Legatorum Piorum* 13. *Sept.* 1777 *dub.* 1.

73. Ex bonis haereditariis Alexandri Guicciardini expletis legatis de residuo relicto a testatore Ecclesiae S. Mariae de Baraccano ad effectum erogandi in tot missas, S. C. indulsit, ut erigantur tres Capellaniae cum onere missae quotidianae celebrandae, unius in Ecclesia Parochiali S. Juliani, et aliarum duarum in Ecclesia praefata S. Mariae ad rationem mannalis, detractis utensilibus, et fiat investimentum in locis montium, et, quidquid superest, erogetur in tot missas manuales facto verbo cum SSmo: *Bononien.* 4. *April.* 1778.

74. Camilla Brusati haeres, et filia Defendentis Brusati animadvertens haereditatem defuncti esse plurimo

aere alieno gravatam, quamdam Capellaniam non erectam, missas non celebratas, ac fundos a testatore pro illius dote praescriptos oneri ferendo prorsus impares, Theologum consuluit, qui non teneri resolvit ad Capellaniae erectionem causa legitimae eidem debitae; hinc arbitrariam celebrationem peregit. Deinde una cum filio Jo. Petri curavit pro tranquillitate ejus conscientiae cum Capitulo Ecclesiae Cathedralis contractum inire, vi cujus cessit nonnulla bona a testatore assignata pro dote Capellaniae, et Capitulum missarum celebrationem promisit. Denique filius ejusdem Jo. Petri animi pendens de omnium validitate quia haereditas Defendentis dempto aere alieno, ac legitima erectionem Capellaniae in Ecclesiae Monialium S. Augustini subire potest; ob id S. C. exorat, ut rogatum novem complectens dubia definiatur, et prodiit rescriptum quoad praeteritum in omnibus ad D. Secretarium cum SSmo, quo vero ad futurum ad D. Secretarium cum SSmo pro observatione contractus initi cum Capitulo annis 1750 1751, et orator acquiescat: *Novarien. 7. Aug.* 1779 *dub.* 1 *usque ad* 9.

75. Franciscus Cadoni de Villa Mura morti proximus haeredem in semisse instituit filium, et alterum semisse vendi mandavit, ut pretium in celebratione missarum impenderetur. Episcopus animadvertens nullum nisi Parochum in ea Villa extare Sacerdotem; hinc ad consulendum animarum saluti, proposuit, ut ex hoc semisse Capellania erigeretur injuncto Capellano onere residentiae, et Parochum in animarum cura adjuvandi. Episcopi petitis S. C. respondit ad mentem (296): *Bossanen. Commutationis Voluntatis 3. Julii* 1784.

76. Prius Capellania a Francisco Basilio ad altare S. Josephi in Ecclesia Cathedrali civitatis Plebis, inde altera in Ecclesia Monialium S. Luciae dictae civitatis erigi constituitur. Ex utraque Capellania secunda erecta fuit. Nam testator bona, quae primae pro dote attribuerat, secundae assignaverat, idcirco recessisse a prima fundatione fuit arbitratum. De his vero S. C. interrogata primae quoque Capellaniae erectionem praecepit: *Civitatis Plebis Erectionis Capellaniae 27. Novem.* 1784 *dub.* 1.

77. Capellaniae in Ecclesia Parochiali oppidi Salarum erectionem instituere optarunt Joseph, aliique Ragni testatoris Jo. Alberti Brizii ex sorore nepotes, retentis stabilibus haereditatis, quam animae suae dictus testator, fratre, et sorore extinctis, reliquit, et voluit, ut in frugiferum censum pecuniae ex venditione mobilium retrahendae collocarentur; locum esse dictae erectioni juxta votum Archiepiscopi (297) S. C. definiit: *Papien. 8. April.* 1786 *dub.* 1.

78. Junipera Magagnoli missae hebdomadalis onerata haereditate praecepit, ut lampas accensa in Ecclesia monasterii B. M. V. sine labe conceptae Bononiae poneretur, et quolibet mense tam professis, quam Novitiis, et Conversis singulatim obulum unum distribueretur. De fructibus autem haereditatis superextantibus in favorem erigendae Capellaniae

(296) Et mens est, ut referat de annuo reditu bonorum legatorum, de quantitate, et numero animarum Parochiae, et an missarum applicatio facienda sit pro anima Testatoris: *Ead. Caus.* 3. Julii 1784.

(297) Qui utilem hanc voluntatis commutationem esse refert, ut Ecclesiae Parochiali, quae sufficienti missarum numero festis aliis diebus praeterquam Dominicis caret, et Parochiae incolarum necessitati, qui uno, eodemque tempore Parochiali missae interesse nequeunt, consulatur. Sufficere huic rei fructus haereditatis animadvertit cum stabilia retinenda attollantur ad scut. 760, cetera vendenda, et implicanda, ut supra ad scut. 760 *Ead. Caus.* 11. *Martii* 1786 §. 3

peracto multiplico disposuit. Haeredes fiduciarii S. C. exponunt, ut loco multiplici, ac menstruae distributionis Capellania erigi possit, firmo lampadis luminis onere, alioquin post annos 25 locus dictae erectioni esset. S. C. autem non assensa est: *Bononien. 7. Junii* 1787.

79. A nepte Maria Catharina haerede Jacobus Maria de Nigro praescripsit investiri haereditatis fructus, ex quibus tot cum eleemosyna januensium obulorum duodecim, seu monetae romanae decem pro quolibet, celebrarentur sacra. Expleta haec fuit missarum celebratio in monasterio S. Clarae de Carignano in remota Januae parte sito. Eleemosynam hanc Sacerdotes negligunt; ideo haeres Marianna soror rogat, ut ex libris 300, quae summam constituunt monetae romanae 46. 50, fiat in ea Ecclesia erectio Capellaniae cum onere quotidiani sacri, ac facultate removendi Capellanum ad nutum Abbatissae. Quaeritur hinc, an, et quomodo sit locus hujusce Capellaniae erectioni ex annuis praefatis libris 300? et locum illi esse S. C. putavit juxta votum Archiepiscopi (298), praevia obligatione monasterii per Capitulum Monialium facienda: *Januen. 5. April.* 1788 *dub.* 1.

80. Erectio Capellaniae laicalis ex legato missarum relicto ab Hippolyta Torelli Gisberti petita ab haerede mediato sub pluribus conditionibus conceditur a S. C. juxta Episcopi votum (299), quod Oratori favet, dempta missarum reductione: *Fanen. Erectionis Capellaniae 9. Aug.* 1788.

81. Capellania per conjuges Franciscum Mastronium, et Annam Pomponium post eorum obitum instituta ex bonis dumtaxat erigitur viri, ob revocatum a superstite Uxore testamentum quoad propria bona: *Signina 29. Novem.* 1788 *dub.* 1.

82. Hippolytus Callot haerede instituta Ecclesia SS. Martyrum Laurentii in Fonte, et Hippolyti, quam nobilium Aulicuolorum Congregatio, quae *Urbana* dicitur, regit, multiplicum ordinavit ad Capellanias sex erigendas, inde aliud confici mandavit multiplicum, ut usque ad 15 Capellaniae fundarentur, aliaque pia opera peragerentur. Capellaniis septem tantum erectis Ecclesia ob aes alienum contractum, et precipue cum dicta haereditate in summa conspicua petiit unionem haereditatis, absque onere reliquas erigendi Capellanias, et S. C. annuit juxta votum Card. Visitatoris (300): *Romana Unionis Redituum 25. Januar.* 1791.

83. Capellaniae laicalis, seu legati pii instituti a Georgio Verdesio denegatur erectio cum qualitate ecclesiastica, et praescribitur, ut quotannis exhibeantur Episcopo documenta impletae celebrationis. *Alben. 24. Martii* 1792 *dub.* 1.

(298) Nedum, inquit Archiepiscopus, impossibile est invenire sacerdotes, qui tam exigua eleemosyna obolorum duodecim taxata a testatore, missas celebrare velint in Ecclesia Oratricis monasterii, haud parum a centro civitatis dissiti, sed et alibi etiam difficile erit, ut eas adimplere facere possit. Hinc Oratrici favendum censet: Eod. Cons. 16. Febr. 1788 §. 2.

(299) Ait Episcopus, neque Altare, neque Capellanum Hippolytam statuere, (celebrationi missarum) Lelio Rinalducci hinc ut haeredi libera est de singulis facultas arbitrandi, ideoque concludit: si in Ecclesia rurali, (quae publico usui est, atque ad eumdem Lelium pertinet) statutis ab ipso diebus hujusmodi missae celebrarentur, reliquae vero, quae numerum adimpleant, in qualibet Ecclesia in commodum Oratoris, uxorisque ssae: id nec adversus, nec praeter voluntatem testatricis fieri videretur. Neque ex hac, quam postulat, jurispatronatus erectione quidquam vel incommodi, vel detrimenti consequitur. Immo aliqua forte commodi accessio fiet; quum in te facile futurum sit, ut id in beneficium transeat alicujus idonei ad sacros ordines assequendos, cui vel Beneficium Ecclesiasticum deest, vel angusta domi res patrimonium non suppetat. Inde adversari fateri ne missarum reductioni voluntatem testatricis: Eod. Cons. 9. Aug. 1788 §. 5. et seqq.

(300) *Vide not.* 182. *tom.* 1. *pag.* 153.

84. **Primum Capellaniam perpetuam, postea legatum pium missarum instituere censuit Octavius Speranza ;** ideo Episcopus Beni pium legatum instantibus patronis in Capellaniam erexit, et constituit in favorem cujusdam Clerici sacrum patrimonium ; at hodiernus patronus exorat pro redintegratione legatii pii ad formam testamenti. S. C. vero sanavit erectionem peractam celebratis missis 260 in Ecclesia, in qua testator est tumulatus : *Fanen. Capellaniae* 7. *Maii* 1791. *dub.* 1.

85. Philippi Rosas legati missarum manualium purificata conditione petita fuit perpetuae Capellaniae erectio cum onere quotidiani sacri, ac reservatione jurispatronatus in favorem descendentium testatoris, et S. C. ultro annuit juxta votum tamen Vicarii Capitularis (301) : *Turritana* 28. *Maii* 1791 *dub.* 1.

86. Ad alias erigendas Capellanias ex duplici, eoque tenui quotidianae missae legato imposito possessori primogeniturae Poli, haud donata fuit Capellaniarum pinguium dismembratio : *Tyburtina Dismembrationis* 26. *Martii* 1793.

87. Ad preces Venantii Bidini Censoriae viri erigi permisit S. C. sub die 28. Maii 1791. Capellaniam ex bonis ejus, et uxoris, licet in reciproco testamento bona eroganda essent in celebrationem missarum, modo quaeritur, num erigi scilicet deberet ex bonis dumtaxat uxoris, salvo usufructu viri superstitis, eique relicta libertate variandi suam dispositionem, sub dubio, an, et quomodo sit locus exequutioni rescripti 28. Maii 1791 ? rescribit S. C., negative, et servandam esse dispositionem Censoriae ad formam testamenti : *Firmana Commutationis Voluntatis* 20. *April.* 1793.

(301) Qui petitioni in omnibus favet : Bad Cens 28. Maii 1791 §. 4.

88. Duplicem quotidiani sacri Capellaniam instituit Argenta Martignone, et pro fundo assignavit libel. 13000 investienda in tot locis Montis S. Georgii. Haereditas partita est inter tres mediatos haeredes, et investimentum haud fuit peractum. Unus ex his Nicolaus Cambiasi pro sua rata parte missas celebravit, inde omissa fuit celebratio. Modo consulta S. C. decidit esse instituendas Capellanias per unum ex haeredibus fundatricis ad formam testamenti, cum integra nempe sorte libel. 13. mil. nondum separata ab haereditate, licet duplex tantum delata ad eum fuerit haereditaria portio : *Januen. Capellaniarum* 20. *April.* 1793 *dub.* 1. deinde praevio recessu a decisis reducuntur ad unam juxta votum Archiepiscopi, cum fructus magis dispositioni non respondeant : 18. *Julii* 1793.

89. Piae Fundationes, et Capellaniae fundatae a nonnullis monialibus professis monasterii Matris Dei Vallisoleti, declarantur ob immemorabilem observantiam validae ; licet de legitima facultate ab initio non constet : *Vallisoletana* 17. *Aug.* 1793 *dub.* 1.

90. Antonia Persia, quam haeredem instituit vir ejus Claudius Ferettini, legato relicto nepti Clarae scut. 100, simplicem missarum celebrationem demandavit Capitulo Ecclesiae Cathedralis haeredi scripto. Clara praedictum legatum non acceperat sub spe successionis, qua dejecta, et prole onusta obtinuit Pontificium Chirographum detrahendi ex haereditate fundum pro Capellaniae erectione, et reliqua bona ei consignari, necnon descendentes fundatricis pro facultate nominandi ; qua de causa dubio proposito, an, et intra quoad tempus sit erigenda Capellania ? affirmative respondit, intra brevem terminum ab Episcopo designandum : *Reatina Capellaniae* 8. *Febr.* 1794 *dub.* 1.

91. Fratres Sacerdotes Johannes, et Joseph Porfiri mutua substitutione usus fructus haereditatis constituta erectionem Capellaniae in Nosocomio S. Antonii Abbatis oppidi Saxiferrati edicerunt. Ast Johanne vita functo Joseph revocavit dispositionem, et Canonicatum in Ecclesia Collegiata ejusdem oppidi mandavit, oneribus missarum non immutatis. S. C. quaesita Canonicatum potius quam Capellaniam esse erigendam censuit. Nam S. C. jus, quo Joseph suam revocandi dispositionem gaudebat, ante oculos habuit: *Nucerina Commut. Volunt. et Transactionis* 5. *April.* 1794 *dub.* 1.

92. Quamvis Sacerdos Horatius Zeppi erectionem praecipiens Capellaniae de simplici Capellania hisce verbis *per ragione di legato pio* usus sit, et in codicillis missas reduxerit, ut minus ejus consanguinei gravarentur; ad instantiam tamen exequutorum testamentariorum Archiepiscopus in perpetuum beneficium ecclesiasticum Capellaniam illam erexit; inde S. C. causa consilii audita validam esse erectionem Capellaniae in beneficium ecclesiasticum declaravit. Nam testator non expressit laicalem illius qualitatem: *Urbinaten.* 28. *Maii* 1796 *dub.* 1.

93. Die 1. Maii 1796 sodales suffragii Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Venantii secundam decrevere erigere Capellaniam ex redundantibus reditibus Societatis cum onere missarum, aliarumque Societatum respicientium; hinc nominato primo Capellano, pro approbatione dictae resolutionis exorant, et S. C. juxta votum Archiepiscopi, qui annuebat, illam approbavit: *Camerinen. Capellaniae* 6. *Maii* 1797 *dub.* 1.

§. V.

Capellania quoad Incompatibilitatem, et Capacitatem illam retinendi.

1. Erecta Capellania a Margarita Paulina more laicalis fuit, ut ad eam nominaretur Sacerdos, vel proximus ad Sacerdotium. Nominatus fuit nepos testatricis aetate 19 annorum; inde praeter dispensationem quaesitum fuit, an ad obtinendam Capellaniam, seu legatum, de quo agitur, requiratur Sacerdotium actu, vel proximitas Sacerdotio? et S. C. dispensationem concessit: *Civitatis Plebis Capellaniae* 25. *Januar.* 1681 *dub.* 1.

2. Johannes Antonius de Alma in fundatione cujusdam Capellaniae in favorem suae lineae masculinae quoad ejusdem nominationem disposuit, et ea linea extincta mensam Archiepiscopalem substituit. Melchior de Alma nepos testatoris in Capellania fuit institutus, qui, vita fratribus absque sobole functis, cupiens ad conjugalem statum transire, et anceps est de Capellaniae devolutione, id declarari postulat. Censuit S. C. casu, quo Orator contrahat Matrimonium, Capellaniam devolvi non debere ad mensam Archiepiscopalem: *Firmana Jurispatronatus* 26. *Febr.* 1684 *dub.* 1.

3. Capellania Sacerdotalis fundata fuit a Margarita Cioffi cum onere missarum, quod personale Capellani non esse S. C. firmaverat; hinc decidit eamdem Capellaniam non esse incompatibilem cum alio beneficio residentiali: *Interamnen. Capellaniae* 3. *Febr.* 1685 *dub.* 3.

4. Nec esse incompatibilem cum beneficio Curato, qualis est Archipresbyteratus, resolvitur: *Ibid. dub.* 4.

5. Et dictam Capellaniam, postquam de ea provisus reperitur Archipresbyter, non deberi Clerico Francisco Antonio Oratori statuitur: *Ibid. dub.* 5.

6. Duae Capellaniae institutae a Francisco Francalancia, et a Johanne Picchinesii sunt incompatibiles tamquam sub eodem tecto: *Collen. Applicationis Sacrificii* 17. *Decem.* 1689 *dub.* 3.

7. Quum vacasset in Cathedrali Ecclesia Capellania Major, et Episcopus vigore Concordiae habitae cum Capitulo eam Canonico Lectorali, et Poenitentiario contulisset; disputatum est, an Dignitas Capellaniae Majoris esset incompatibilis cum dicto Canonicatu? et S. C. censuit Capellaniam non esse incompatibilem cum Canonicatu: *Oscen.* 12. *Martii* 1695 *dub.* 1.

8. Canonicum Bartholomaeum Majonum unum ex Coadjutoribus in curam animarum Ecclesiae Collegiatae S. Bartholomaei oppidi Burgi Manerii, qui Capellaniam tenet cum onere missarum quotidiano, aliisque in Ecclesia SSmae Trinitatis, posse eam retinere S. C. decrevit: *Novarien.* 12. *Decem.* 1705 *dub.* 4.

9. Fabritius Gervasius Sacerdos de civitate Plebis unam Capellaniam retinet ex illis, quas Antonius Orca in favorem Sacerdotum dictae civitatis in Ecclesia S. Mariae ad Martyres urbis fundavit. Idem ob aliorum Sacerdotum urbis defectum aliam sibi conferri postulavit. Sed S. C. minime eum audivit; quamquam incompatibilitatem onus missarum quatuor in hebdomadis cujusque Capellaniae non adduci contenderet: *Romana, seu Civitatis Plebis Capellaniar.* 27. *Martii* 1706.

10. Breve extra tempora pro ordinum sacrorum susceptione obtentum a Mansionario Petro Antonio Leomazzi est exequendum; nec ei obstat incompatibilitas retentionis Capellaniae sub titulo, et in Altari SS. Floridi, et Amantii Ecclesiae Cathedralis fundatae a Canonico Bracchi cum personali celebratione. Nam non adesse incompatibilitatem S. C. judicavit; etiamsi in Breve praedicto servitium chori, ut mansionarius, expressum non fuerit, ac testator conferri Capellaniam Sacerdotibus Cathedrali non inservientibus voluerit: *Civitatis Castelli Incompatibilitatis Capellaniae* 2. *Julii* 1707.

11. Johannes Rufinus Capellaniam jurispatronatus institutam in Ecclesia B. M. Gratiarum extra Castrum Anguglani assequutus est, quae residentia in dicta Ecclesia, ac celebratione dominicis ac festivis diebus gravatur: Johannes tamen Canonicatum quoque in Ecclesia Cathedrali Anconae adeptus est; hac de re S. C. requisita constare de incompatibilitate Canonicatus, ac Capellaniae sancivit: *Anconitana Capellaniae* 30. *Aug.* 1710 *dub.* 1.

12. Capellania, quam erigi Johannes Rettinus cum expressa declaratione esse legatum pium, seu Capellaniam mere laicalem de jurepatronatus suae familiae mandavit, retineri non potest a Johanne Baptista Rettino in statu clerici conjugati. Nam in dispositione clare legitur Capellanum sacra agere, dummodo sit sacerdos, si clericus per alium explere onus debere: *Firmana Capellaniae* 18. *April.* 1711.

13. Capellania ordinata a Valeriano Fabio, ad quam ipse testator Bernardinum Torquatum clericum filium nepotis ejusdem nominavit, retinenda minime est per eumdem, quum jam ad secularia vota transiverit, quin etiam iterato conjugio, in quo perseverat, cum muliere alterius thori relicta, bigamiam bicipitem contraxerit: *Amerina Capellaniae* 13. *Maii* 1713 *dub.* 1.

14. Quum Virgilius de Virgiliis possessor Capellaniae institutae a Petro Falconetti in urbe causarum patronus esset, ac ad nuptias seculares convolasset, dijudicatum est locum vacationi esse a die contracti matrimonii, et S. C. assensa est. Capellania enim haec licet non haberetur pro

beneficio ecclesiastico, dici tamen non debet esse legatum mere pium, quia fructus integre ad Capellanum cum onere missarum spectant; ac etiam aderat observantia, qua Sacerdotes vel clerici nominati fuerant: *Reatina Capellaniae* 22. *Sept.* 1714 *dub.* 1. *confirmat.* 9. *Febr.* 1715.

15. Exposuit Episcopus Bitectensis S. C. consuetudinem vigentem in Provincia Barensi retinendi a clericis plura beneficia absque dispensatione Apostolica; et ad ejus postulatum S. C. decrevit primo: obtinens primam Capellaniam sive liberae collationis, sive de jurepatronatus laicorum ad sui nutrimentum sufficiens non potest secundam de jurepatronatus laicorum retinere: *Bitecten.* 6. *Decem.* 1721 *dub.* 3.

16. Deinde obtinens duas Capellanias sive liberae collationis, sive de jurepatronatus laicorum minime sufficientes ad decentia alimenta tertiam, ac quartam de jurepatronatus laicorum absque dispensatione Apostolica retinere nequit: *Ibid.*

17. Rectores Capellaniarum, quae tum a Clemente VIII., tum a Clemente XI. Pont. Max. perpetuae cum onere personaliter residendi, ac per se ipsos quotidie celebrandi, nisi legitime sint impediti, erectae fuerant, non possunt obtinere beneficia Curata, vel oeconomias Ecclesiarum Parochialium, aut onus Confessiones excipiendi monialium, vel alia onera cum missarum celebratione incompatibilia, ac per substitutos praedictas missas celebrando, acceptare: *Neapolitana Capellaniarum* 14. *April.* 1725 *dub.* 1.

18. Capellania fundata a Gaspare Turchi mere laicalis retineri in statu conjugali a Capellano Josepho Pediconio, quem testator nominavit, haud valet. Testator ipse enim etsi Capellani sive Sacerdotis, sive Clerici primo nominati remotionem prohibuerit, tamen de substitutionibus loquens casum excepit, quando alius idoneus ad eam assequendam existeret: *Romana* 20. *Sept.* 1727.

19. Capellania ad Scalas Sanctas urbis est cum Episcopatu Venusino incompatibilis: *Romana* 27. *Januar.* 1728.

20. Quum retentionem Capellaniae ecclesiasticae, ac in titulum collativae a Sacerdote Thoma Martinez Gonzalez fundatae Francisco Alphonso Perez nominato, qui est Clericus in statu conjugali permanens, S. C. denegaret, consulitur SSmus pro gratia, ut dictus Franciscus possit eam retinere non ex priori titulo beneficii, sed ex novo titulo administrationis laicalis cum facultate fructus percipiendi, et onera missarum persolvendi per alium, donec aliquis ex ejus filiis possit eam in titulum obtinere. Haec enim gratia non cum fundatione, verum cum mente testatoris in codicillis expressa coheret: *Segovien. Capellaniae* 17. *Novem.* 1731 *dub.* 1 *et* 2.

21. Capellania fundata a Bernardino de Ludovicis in Parochiali Ecclesia Villae Termini cum expresso onere residendi in quadam domo, a S. C. cum beneficio Parochiali Dioecesis Reatinae incompatibilis fuit declarata: *Aquilana Capellaniae* 16. *Maii* 1733 *dub.* 2. *confirmat.* 18. *Julii ejusd. anni.*

22. Capellania quadam instituta fuit a Johanne Cenciarelli in Ecclesia Parochiali SSmae Assumptionis oppidi Gavignani, qui onus Archipresbyterum adjuvandi, ac per se ipsum celebrandi Capellano imposuit. Primum nominavit testator Dominicum Antonelli nepotem cum facultate infra mensem deliberandi, an velit injunctas conditiones acceptare. Dominicus facultatem sustituendi Sacerdotem idoneum, qui onera adimplere possit, (alia

enim Capellania cum onere personali gaudebat) postulavit; sed contradicente Vincentio Marcelli secundo loco vocato, Vicarius Generalis in favorem Vincentii decrevit, ipsique illam Capellaniam Dominico praetermisso contulit. Statim Dominicus reclamavit; et S. C. Vincentio, declaratione minime intra mense per Dominicum facta, Capellaniam adjudicavit: *Signina Capellaniae* 9. *Febr.* 1737 *dub.* 1. decretum confirmatur, et additur, quatenus infra mensem Dominicus Antonelli Capellaniam S. M. in Via non dimiserit: 9. *Febr.* 1738.

23. Clericus Blasius Antonius Palenca nominatus fuit ad Capellaniam erectam in Ecclesia S. Michaelis Archangeli terrae Pontiani cum conditione, si idem de alio beneficio ecclesiastico ad congruam ejus vitae conservationem provisus fuerit, nominatio resolvatur. Idem aliam Capellaniam in Ecclesia Collegiata ejusdem terrae reditus scut. 14. obtinuit; ob id quaestione agitata in S. C., an factus sit locus nominationis resolutioni? S. C. negativum praebuit responsum: *Nullius terrae Pontiani Capellaniae* 14. *Martii* 1739.

24. Canonicus Rillius unus ex duobus Canonicis antiquioribus Ecclesiae Collegiatae S. Jacobi urbis Tolentinae, necnon Canonicus Joseph Pompilius Capellaniam in Ecclesia rurali S. Josephi retinere possunt; etiamsi onus illa habeat missam in dicta Ecclesia rurali celebrandi diebus festis, dummodo servitio chori, et oneribus Canonicatus satisfaciant: *Tolentina Servitii Chori, et Missae Conventualis* 26. *Maii* 1739 *dub.* 12.

25. Constat de incompatibilitate duarum Capellaniarum, quarum unam Joseph Zoppinius in Ecclesia S. Johannis Evangelistae terrae Montis Sancti Viti erexit; expressitque in testamento illos posse eas assequi, dummodo alias perpetuas incompatibiles non habeant; ac onus celebrandi per se ipsum, aliaque onera personalem residentiam praeferentia injunxit. Altera in Ecclesia S. Amici Castri Muri adjecto onere personali Capellano nunquam substituendi, nisi in casu infirmitatis fundata fuit. Idcirco Franciscus Menzucchius dimittere alterutram debet: *Senogallien. Capellaniae* 6. *Junii* 1739.

27. Capellania fundata fuit a Mariano de Ferrarettis, quae ita laicalis declarata est, ut in statu conjugali retineri nequit, S. C. decrevit haud esse consulendum SSmum pro gratia, ut Johannes Baptista Cola de familia vocata dictam Capellaniam titulo administrationis laicalis cum facultate fructus percipiendi, ac onera missarum adimplendi per alium, donec aliquis ex descendentibus Colae in titulum eam acquiret, retinere valeat: *Nullius Farfen. Capellaniae* 12. *Aug.* 1741 *dub.* 2.

27. Hieronymus Mariotti duas erigi Capellanias ex nutu absque ulla causa amovibiles mandavit. Frater Dominicus Antonius Lupi ex Maria Catharina testatoris sorore nepos, atque Conventus Recinetensis ordinis Min. Conv. familiae adscriptus Sum. Pont. exoravit, ut S. C. arbitrio committere dignaretur dispensationis gratiam, qua ipse veluti Clericus proximior testatori cognatus, sublato quoque Regularis sui status obstaculo, capax sit obtinendi nomine Recinetensis Conventus pro alio Sacerdote remotioris gradus memoratas Capellanias, ut harum ope suppetias aliquas ferre queat egestati sororis, quae 77 agit annos, tum proprii Conventus a terrae motu nuperrime concussi. Sed S. C. qualitatem Regularis oratori obstare definivit: *Recineten. Capellaniae* 22. *Junii* 1743 *dub.* 1.

28. Capellania instituta a Nicolao

Marasio, qui onus singulis diebus sacrum faciendi, ac preces una cum pauperibus in aede Hospitalis Misericordiae urbis Carrariae, ac in eodem Hospitali residentiam imposuit, incompatibilis est cum Parochiali Ecclesia loci de Fontina; ac parochus idcirco illam retinere nequaquam valet: *Lunen. Sarzanen. Capellaniae* 23. *Novem.* 1743.

29. Quoad Capellaniam ordinatam a Francisco Mattuccio ad Altare S. Michaelis Ecclesiae Matris Castris S. Johannis Rotundi adjecto onere sacri quotidiani perpetui, de qua voluit testator in agendo sacro praeferri Sacerdotem de gente Fraticelli, si unquam esset Sacerdos, secus Capitulum facultatem nominandi habeat; quum Johannes Baptista Fraticelli possessor ejusdem Capellaniae obtinuerit Canonicatum in Collegiata Ecclesia Foggiae, substituit Sacerdotem stipendio conductum, qui suas vices contra legem testatoris et Capitulo dissentiente gereret. S. C. interrogata Capellaniam incompatibilem esse cum Canonicatu Ecclesiae Collegiatae Foggiae non judicavit. Nam testator Sacerdoti de familia vocata facultatem substituendi in casu cujuscumque impedimenti dederat: *Sipontina Legati Missarum* 28. *Januar.* 1747 *dub.* 1.

30. Sacerdos Jo. Lucas Seraphinius retinere haud valet simul cum Cantoratus officio in Alma Domo Lauretana unam ex septem Capellaniis erectis in oppido Montis S. Viti a Josepho Zoppinio, qui praeter verba denotantia praecisam residentiam ait in testamento eas obtinere illos posse, qui alias perpetuas incompatibiles non habent, quo casu absolute excludi illi semper debeant: *Senogallien. Capellaniae* 24. *Aug.* 1748.

31. Capellania fundata a Valerio Augustino Salvatorio, quam vocavit in testamento, ac in fundatione fuit nuncupata *juspatronatus*, *Capellania laicalis*, *simplex Officiatura*, nec inde erecta auctoritate ordinaria fuit, ac nominati sunt Capellani amovibiles, non potest retineri a Blasio Righio in statu conjugali existenti; etiamsi S. ipsa C. eam mere laicalem esse declaraverit: *Civitatis Castelli Capellaniae* 24. *April.* 1751.

32. Capellania ab Antonio Masciolla ordinata in Ecclesia Cathedrali absque conditione injuncta Capellano celebrandi missas per se ipsum, nec permanendi in loco, ubi illa fuit fundata, a Sacerdote Cajetano Paglia cum Canonicatu Collegiatae Ecclesiae oppidi Flumarii retineri potest, nec est cum illo incompatibilis: *Trivicana Capellaniae* 18. *Novem.* 1752.

33. Quum actum fuisset; an Joachim Sebastiani, cui per decretum factum die 15. Aprilis 1752 a S. C. fuit concessa retentio Capellaniae laicalis a Paulo Sebastiani in Ecclesia Parochiali S. Thomae Apostoli terrae Offaneae institutae in statu laicali, possit illam retinere etiam in statu conjugali? S. C. rescripsit; dilata, et ad mentem (302): *Auximana Capellaniae* 22. *Martii* 1755 *dub.* 1. Inde resolvit pro gratia etiam in statu conjugali adimpletis oneribus ad formam Decreti: 26. *April. ejusd. anni.* Demum eidem Joachimo Sebastiani praevia dimissione facultatem nominandi Hieronymum ejus filium conjugatum in Capellanum successorem indulsit: 15. *Decem.* 1787.

34. Capellania ordinata a Francisco Federico Giordani, qui onus missarum personaliter per Capellanum adimplendum injunxit, consequi nequit a Presbytero Congregationis S. Vincentii de Paula, qui in Altari designato

(302) Mens fuit, ut perquireretur, an S. C. definitum fuisset Capellaniam fundatam a Sacerdote Paulo Sebastiani laicalem fuisse, prout supponebatur in dubio: Ead. Caus. 26. April. 1755.

missas celebrari nequit; etiamsi sit per substitutionem nominatus expresse a testatore in Clericatu seculari constitutus: *Casalen.* 28. *Januar.* 1764 *dub* 1.

35. Capellaniam constitutam a Paulo Silvagni in Ecclesia B. M. V. nuncupata *del Giglio*, qui celebrationem personalem precise, et expresse voluit, obtinuit Angelus Colacicchi praevio juramento onera implendi juxta testatoris mentem. Hic receptus est inter Presbyteros Oratorii Perusini; itaut conditiones, ac leges Capellaniae explere impossibile pro suo instituto sit; requisita proinde S. C. incompatibilitatem declaravit. Nam eidem denegavit facultatem per alium omnia onera adimplendi: *Perusina* 2. *Junii* 1764.

36. Capellania ordinata est a Dominico de Rosettis in Ecclesia Cathedrali S. Crucis cum onere celebrandi per se, vel per alium in favorem Prioris Sodalitii SSmi Corporis Christi cum expressa voluntate qualitatis presbyteralis, sive secularis, non obstante, quod confirmatio Prioris a Capitulo Cathedralis fieri debeat. Haec Capellania a Clerico conjugato unico ex fratre nepote moderni prioris de familia Rossetti potest retineri: *Foro-Livien.* 19. *Januar.* 1765.

37. Capellaniae a Johanne Francisco Cerqua institutae cum onere missas celebrandi vel per se, vel per alium, quas ipse esse laicales voluit, a S. C. laicales ita fuerunt declaratae, ut consequi a laicis, praesertim statui conjugali intentis, nequeant: *Anconitana Capellaniae* 12. *Maii* 1770 *dub.* 1.

38. Sanctes Justinius patronus Capellaniae laicalis a Julio Galli in Ecclesia Parochiali terrae Viturclani constitutae adimpletis oneribus non potest eam tueri in statu conjugali; licet inopia laboraret; nam superstes unicus clericus passive a testatore vocatus aderat: *Balneoregien.* 29. *Julii* 1775 *dub.* 1.

39. Capellanias amovibiles ab Antonio Rota in Ecclesia Collegiata terrae Ophidae fundatas, donec vixerint, cum indulto Pontificio obtinuerunt Canonicus Lucius Recchius, Sacerdotes Venantius Telli, ac Elpidius Biccolinus; etiamsi essent exteri Presbyteri, et unus Canonicus contra testatoris voluntatem. Sed instante Capitulo patrono vitium obreptionis, et subreptionis indulti allegante, S. C. rescripta obtenta valida non esse decidit: *Asculana* 15. *Maii* 1779 *dub.* 1.

40. Annibal Fazi Capellaniam perpetuam Altari SSmae Annuntiationis Parochialis Ecclesiae S. Petri terrae Montis Leonis ordinavit. Hujus collatio facta in favorem Clerici Bernardini Tenti sustinetur; etiamsi Sacerdotali qualitate in fundatione requisita destitutus sit; ille enim exoraverat S. C. pro facultate interea Capellaniam servandi oneribus per ejus Patruum Sacerdotem adimpletis: *Civitatis Plebis Capellaniae* 16. *Sept.* 1780.

41. Conjuges Bernardus, et Magdalena Caponetti Capellaniam mere laicalem in Ecclesia Collegiata oppidi S. Elpidii cum onere Capellano inibi Sacra celebrandi per se ipsum instituerunt, ac insuper praeceperunt, ut si Capellanus aliquam obtineret Dignitatem Ecclesiasticam Datariae, ac Cancellariae Regulis subjectam, tunc Capellania eo ipso vacaret. Quum autem hujus Capellaniae rector Bartholomaeus Bacher evectus sit ad Dignitatem Episcopalem Ecclesiae Ripanae, S. C. decrevit eam vacasse: *Firmana Capellaniae* 16. *Martii* 1782 *dub.* 1. *confirmat.* 13. *Julii ejusd. anni*.

42. Capellania a Johanne Trevisana instituta addicitur septenni ejusdem Familiae Clerico legitime nominato, denegata Johanni Mariae Benedetti

ani ex familia vocata, et in statu conjugali constituto, illius retentione sub administratione ad complementum utilis septuagenariae, quod septuagenario decurrente termino fundator ejusdem familiae Sacerdotes, Clericosque vocaverat: *Firmana Capellaniae* 25. *April.* 1789.

43. Censuit S. C. Capellaniam laicalem institutam, ac fundatam a Sacerdote Vincentio Garbi cum onere missarum quatuor hebdomadalium celebrandarum in Ecclesia Parochiali S. Nicolai ad Forum Archimonium vulgo *Arcione*, quae ad Patres ordinis Servorum Deiparae spectat, posse servari ab omnibus Parochis pro tempore ad formam testamenti non obstante ordinis Praesidum repugnantia. Nam testator inter cetera mandavit: *che il Capellano nominato non sia tenuto impetrare veruna conferma, o instituzione da qualunque persona: Romana Capellaniae* 16. *Maii* 1789 *dub.* 1.

44. Capellaniae a piis Conjugibus Hieronymo Fioravanti, et Dorothaea de Sanctis in Ecclesia suburbana B. M. V. de Colle Olibani fundatae retentio denegatur Clerico homicidae Silvestro Gentili, qui sub contumaciali ad huc est poena; licet eam postularet pauper ejus pater, quousque idoneus ad Clericatum fieret alter filius ex praedilecto vocatorum genere; et locum esse decernitur electioni alterius Capellani ad formam testamenti: *Praenestina Capellaniae* 19. *Junii* 1790.

45. Capellania fundationis Petri Andreae Marinucci, qui illam nominat etiam legatum simplex, vel juspatronatus laicale, et in erectione rejecit auctoritatem ordinariam, et jus reliquit haeredibus nominandi Capellanum, licet declaretur laicalis, tamen retineri non posse decernitur a laico, et faemina. Nam a testatoribus in Capellanos Sacerdotes sunt nominati: *Montis Alti Capellaniae* 22. *Aug.* 1795 *dub.* 1.

§. VI.

Capellania quoad Nominationem, Praesentationem, Adjudicationem, Electionem, et Institutionem.

1. Circa facultatem conferendi unam ex novem Capellaniis in ipsa Cathedrali existentibus Clerico ad exercendum officium caeremoniarum ad nutum Episcopi amovibile agendum est cum SSmo D. Nro, qui audita sententia S.C. benigne annuit, ut per Literas Apostolicas expediatur: *Viterbien.* 31. *Martii* 1631 *dub.* 3.

2. Ad dubium, an ad Capellaniam fundationis Caroli Reliquii, qui illam destinavit cum onere missarum relicto jurepatronatus Francisco Antonio Fasciano, ejusque haeredibus, sit necessaria institutio? et consequens, an Episcopus jus instituendi sibi reservare potuerit? negative rescribitur: *Pennen. Capellae* 26. *Novem.* 1672 *dub.* 2.

3. Fundata fuit Capellania amovibilis ad nutum patronorum cum onere missae quotidianae, et prohibitione, ut in aliqua re non se intromitteret aliquis Judex ecclesiasticus; ob id quaesitum est, an in tali Capellania Ordinarius habeat jus instituendi Capellanum?

4. An sufficiat electio patronorum in scriptis absque alia approbatione, aut institutione Ordinarii? ad primum negativum, ad secundum affirmativum dedit S. C. responsum: *Indiarum Capellan.* 11. *Dec.* 1667 *dub.* 1. *et* 2.

5. Johannes Antonius de Alma in fundatione cujusdam Capellaniae in favorem suae masculinae lineae quoad ejusdem nominationem disposuit, eaque deficiente mensam Archiepiscopalem substituit; hac de causa institutus fuit Melchior de Alma testatoris

nepos in Capellaniae possessione, qui vita functis absque sobole fratribus, et ad conjugalem statum transire cupiens, de Capellaniae devolutione ambigit; sed S. C. resolvit primum non debere devolvi, inde Oratorem ipsum posse nepotem ex sorore in Capellanum nominare censuit: *Firmana Juspatronatus* 26. *Febr.* 1684.

6. Quum de Capellania Sacerdotali fundata a Margarita Cioffi cum onere missarum, quod personale Capellani non esse, nec cum Archipresbyteratu incompatibile S. C. judicaverat, provisus Archipresbyter fuisset; praefatam Capellaniam non deberi Clerico Francisco Antonio Oratori S. C. decidit: *Interamnen. Capellaniae* 3. *Febr.* 1685 *dub.* 5.

7. Deputationem Capellani spectare ad haeredem, subministrata Patribus congrua pro sacrarii supellectilibus rescripsit S.C.: *Maceraten.* 15. *Martii* 1692.

8. Censuit S. C. secundum ea, quae proponuntur, Episcopum in erectione Capellaniae fundatae a Raphaele de Villar Canonico Ecclesiae Cathedralis Angelopolitanae non potuisse coarctare nominationem Capellani ad solos Collegiales S. Pauli; sed Priorissam pro tempore Monasterii S. Catharinae valere nominare ad Capellaniam quamcumque aliam personam idoneam sibi benevisam, prout testator disposuit: *Mexicana Capellaniarum* 16. *Maii* 1699 *dub.* 1.

9. Necnon ad Conventum Carmelitarum Discalceatorum spectare existimavit, non solum patronatum Capellaniae fundatae a familia Rodriquez, sed etiam celebrationem missarum, ut testator ordinavit, non vero eumdem Conventum juxta Episcopi Decretum teneri nominare ad illam celebrationem Sacerdotem secularem deciditur. Nam Episcopus solum patronatum activum reservavit Conventui, secluso a celebratione missarum ea ratione, quod Regulares sunt beneficiorum secularium incapaces: *Ibid. dub.* 2.

10. Denique altera Capellania, quae in favorem Patris S. Dominici, et ejus fratris germani, et inde consanguineorum fundata est, perpetua declaratur; et Episcopus non potuit Didaco Montero secundo loco nominato conferre proprietatem, et Patri Dominico reservare fructus, et servitium, sed in omnibus servanda est voluntas testatricis: *Ibid. dub.* 3.

11. Ad Capellaniam fundatam ab Augustino Fascioli cum passiva vocatione illorum de familia Paulina descendentium duo fratres de Paulinis Pirrus Hyacinthus, et Rodulphus electi fuerunt, quorum Pirro in examine a testatore demandato magis in moralibus rebus edocto reperto ab Episcopo uti etiam majori natu, ac pauperi Capellania praedicta fuit adjudicata. Et huic etiam adjudicavit S. C. anno 1698. Inde non acquiescente Rodulpho decretum eadem S. C. confirmavit: *Romana Capellaniae* 5. *Junii* 1700.

12. Ad Capellaniam laicalem fundationis Hyacinthi Gentiloni successores haeredum habentes vigore dispositionis facultatem nominandi Capellanos possunt nominare se ipsos: *Auximana Capellaniarum* 16. *Decem.* 1702 *dub.* 2.

13. Patroni ad binas Capellanias auctoritate Ordinarii erectas, ad quas duos Capellanos nominari testatrix Leandra Faentia voluit, Clericum Britium, qui utriusque onus commode explere potest, ac de illis est, qui jurepatronatus gaudent, ac ut ad illarum titulum ordinari possit, nominarunt; S. C. per supplicem libellum exhibitam instantiam pro dictae nominationis confirmatione rejecit. Inde reproducta instantia, ut a decisis recedatur, responsum *in decisis* prodiit: *Assisien. Juspatronatus* 2. *Ju-*

nii 1703 *confirmat.* 28. *Julii ejusd. anni*.

14. Quum trium Capellaniarum, quas fundaverat suo testamento Romulus Boncambii in Ecclesia B. M. Quercus in agro Narniensi, ita essent reditus imminuti, ut quilibet Capellanus ex summa a testatore assignata scut. 75 vix scuta 26. 70 percipit; petita idcirco fuit missarum reductio, sed eam S. C. denegavit, addens, ut supplicent in casu obitus alterius eorum. Hoc sequuto iterum recursum habuerunt; num esset locus electioni tertii Capellani? et negativum S. C. praebuit responsum, et Ordinarius transmittat distinctum haereditatis statum: *Narnien. Capellaniae* 16. *Junii* 1703.

15. Sacerdotalis Capellania instituta fuit a Justina Magrini a Sebiniano in Ecclesia S. Luciae ejusdem loci. Ad hanc obtinendam nullus invenitur Sacerdos, sed tantum Clericus Sabinianus praesentatus, cujus pater altare prepolire, ac onus per alium adimplere, dummodo filius in ea Capellania instituatur, pollicetur; propterea quomodo sit providendum, exoratur. S. C. rem commisit Ordinario, ut accedente consensu patroni, et renovatis prius diligentiis pro Sacerdote reperiendo, et quatenus iste non inveniatur, praefatam Capellaniam pro suo arbitrio et conscientia conferat enunciato Clerico Sabiniano cum pactis, et conditionibus a patre oblatis: *Ariminen. Capellaniae* 28. *Junii* 1704.

16. In praesenti causa Johannes Dominicus de Janninis, et Bernardinus de Joraccis de praelatione ad Capellaniam a Laura Taloni in oppido Turritae fundatam agunt vigore nominationis ab eadem fundatrice ab utroque successive reportatae. Nam primus ad triremium fuerat damnatus, inde in exilium commutatum, et postea absolutus. S. C. autem definitionem protelans, ut exhibeatur sententia condemnatoria Jannini rescripsit: *Pientina Capellaniae* 7. *Febr.* 1705.

17. Ignatius Galantes inter ceteras pias dispositiones jussit, ut ex propriis bonis quatuor pia legata scut. 500 pro quolibet cum missarum onere juxta reditus taxata stipe scut. 15 ad quatuor altaria Monasteriorum totidem monialium civitatis Castelli erigerentur. Post illius obitum Antonius Galanti vigore facultatis a testatore praedicto tributae Capellanum nominavit Dominicum Galantem, cujus electioni Episcopus sese opposuit, quod est Parochus ruralis Ecclesiae S. Petri de Cruce Villae de Castilione ab urbe ultra quatuor milliaria distantis. S. C. tamen electionem sustineri definiit: *Civitatis Castelli Legatorum Piorum* 19. *Maii* 1708 *dub.* 1.

18. Nominatio Capellani pro celebratione missarum non ad Patres Dominicanos civitatis Atriae, sed ad haeredes Cynthiae Cervonae, quae imposuit suo haeredi dictum onus missae quotidianae adimplendae in Capella a testatrice dotata in Ecclesia dictorum Patrum existenti, spectat: *Atrien. Celebrationis Missarum* 23. *Junii* 1708.

19. Ad Capellanias fundatas a Josepho Absalone in Ecclesia S. Caroli ad Catinarios urbis cum personali onere missarum excepto casu impedimenti possessoribus injuncto, electi fuerunt duo Capellani, qui ab urbe absentes per substitutos officio satisfecerunt. Haeredes vero ob neglectam residentiam devenire ad novam electionem Capellanorum cogitabant; sed requisita S. C., haec respondit non esse locum, licet Capellaniae essent residentiales; et praefigi terminum Capellanis ad deducenda sua jura, quare non teneantur accedere ad urbem, mandavit: *Romana Capellaniarum* 16. *Martii* 1709. Deinde constare de legitimo impedimento Capellanorum,

ita, ut ad urbem accedere non teneantur, durante infirmitate: 8. *Febr.* 1710 *dub.* 1.

20. Et quoad novam electionem faciendam, praefigi terminum trium mensium Capellanis ad dimittendum, vel Canonicatum, et Portionarium, vel Capellanias praecepit: *Ibid. dub.* 2.

21. Nominatio in favorem Mariae Perusini, ac inde institutio a Vicario Generali confecta ad binas Capellanias a Ludovico Bracci ordinatas haud sustinetur. Duo enim debent esse Capellani, quum duas Capellanias erigi testator edixerit: *Fanen. Capellaniarum* 14. *Junii* 1710 *dub.* 1.

22. Nominatio tamen valere saltem potest pro una ex dictis duabus, quam dicto Perusino retinere placet: *Ibid. dub.* 2.

23. Possessor Capellaniae ecclesiasticae a Marco Turrono institutae eligendus est amovibilis ad nutum Societatis substitutae SS. Faustinae, et Jovitae Nationis Brixiensis, nullis existentibus a testatore contemplatis; etiamsi in testamento contra perpetuitatem non disponatur: *Romana Capellaniae* 15. *Junii* 1710 *dub.* 2.

24. De incompatibilitate Capellaniae Jurispatronatus in Ecclesia B. M. Gratiarum extra Castrum Augugliani cum onere residentiae, ac omnibus dominicis, et festivis diebus celebrandi, fundatae, cum Canonicatu Cathedralis constare S. C. firmavit. Modo praefigi postulatur terminum possessori duorum mensium ad eligendum alterutrum, quo elapso locum esse praesentationi alterius Capellani: *Anconitana Capellaniae* 30. *Aug.* 1710 *dub.* 2.

25. Communitas oppidi Hyspelli praevia donatione inter vivos quorumdam bonorum immobilium in summa scut. 100 exhibita, et a Sacerdote Carolo Masciola facta, hunc vita durante deputavit in Capellanum, ut missarum onus in Ecclesia S. Mariae Mausolaei extra dicti oppidi moenia sita impleatur. Sed Carolus de electionis hujusmodi validitate dubitans S. C. consuluit, quae non esse confirmandam censuit: *Spoletana Capellaniae* 15. *Novem.* 1710 *confirm.* 28. *Marti* 1711 *dub.* 1.

26. Clericus Jo. Gregorius de Blancis duobus minoribus ordinibus insignitus, et in aetate annorum 22 ad Capellaniam a Francisco de Baccis fundatam fuit nominatus sub conditione nempe, ut intra legitima tempora ordinem sacrum in instrumento fundationis ejusdem requisitum susciperet. Dispensationem ille petivit a qualitate sacerdotali nullis existentibus testatoribus descendentibus idoneis; sed sese opponente Johanne Baptista de Felicibus Sacerdote ad eamdem Capellaniam praesentato ab haerede proximiori, non esse locum postulatae gratiae resolvit: *Lunen. Sarzanen. Dispensationis* 10. *Januar.* 1711.

27. Canonicus Raynaldius in Basilica S. Petri urbis tres in favorem Sacrarii inservientium Capellanias fundavit. Ad unam ex his Sacerdotem Epiphanium Gizzi grati animi benevolentia nominavit. At quum idem Sacrarii servitium dereliquisset, haeret Capitulum, num possit ei unam ex illis Capellaniis assignare? et esse ei assignandam, licet non sit amplius de gremio Clericorum Sacrarii, imo sit Clericus Beneficiatus ejusdem Basilicae, sancitum fuit: *Romana Capellaniarum* 3. *Decem.* 1712 *dub.* 1.

28. Ad Capellaniam a Valeriano Fabio ordinatam, praeferendus est Thomas Antonius Nicolaus Nerius pii disponentis ex Sorore pronepos. Nam testator nominationem perfici in favorem magis consanguinitate conjuncti significaverat: *Amerina Capellaniae* 13. *Maii* 1713 *dub.* 2.

29. Balthassar Riccius in acolytatus ordine constitutus ad Capellaniam va-

cantem per obitum Sacerdotis Angeli Pini fuit praesentatus, etiamsi Capellania sacerdotalis sit, et valuit ex decreto S. C. institui. Nam infra sex menses ad Sacros Ordines promoveri potest: *Romana Capellaniae 4. Febr.* 1719 *dub.* 1.

30. Capellani deputatio pro missae quotidianae celebratione in Oratorio rurali B. M. V., quod in Ecclesiam erigi, ac Hospitali pariter inibi erigendo inservire debet, non potest fieri ab Universitate Pagi Peysei independenter a Parocho, sed Sacerdos ab Ordinario deputetur: *Tarantasien.* 22. *April.* 1719 *dub.* 4.

31. Capellaniam fundatam a Johanne Jacobo de Ambrosiis in Ecclesia S. Ambrosii Castri Rosorii Vincentius Durellus Monachus ordinis Cisterciensis Romae degens obtinuit. Hic haud Pontificiam dispensationem pro consecutione impetrare potuit; qua de causa Episcopus uti devolutam alteri Durellio germano fratri patris Vincentii illam contulit; at patronus post Vincentii mortem Nicolaum Bertolinium nominavit; inde orto dubio; num nominatio Nicolai Bartolini exequenda sit; vel Durellus in possessione ejusdem Capellaniae donec vixerit, sit manutenendus? S. C. dilata, respondit, ut coadjuventur probationes: *Aesina Capellaniae* 22. *April.* 1719 *dub.* 2.; postmodum negativum ad primam, affirmativum ad secundam partem dedit responsum: 26. *Aug. ejusd. anni.*

32. Nicolaus Lappa Capellaniam perpetuam fundavit, requisivitque in Capellano Confessarii qualitatem. Valerius de Valeriis a patronis praesentatus adprobationem ab Archiepiscopo tum ob aetatis defectum, tum ob ejusdem imperitiam reportare haud valuit; huic sese opposuit Cajetanus Petruccius Confessarius terrae Montis S. Martini, ubi Capellania erecta fuit; orta quaestione, non deberi dictam Capellaniam Valerio de Valeriis, sed confessario terrae praefatae firmavit S. C.: *Firmana Capellaniae* 22. *Junii* 1720.

33. Quum de Capellania a Johanne Ognibene ordinata jus nominandi ad P. Guardianum Cappuccinorum, et Subpriorem S. Augustini civitatis Comaoli spectaret, elegerunt isti Sacerdotem Natalem Cassiani de Cavaleriis; sed sequuta Capellaniae vacatione, primus Sacerdotem Thomam Cavalerium ex linea testatoris praedilecta, secundus Sacerdotem Josephum Feletti nominavit, quia inhabilem P. Guardianum ob sui status puritatem esse judicavit; ideoque omnem potestatem per accrescendi jus ad eum devenisse putavit. S. C. autem de Cavaleriis Capellaniam adjudicavit: *Comaclen. Electionis* 19. *Decem.* 1722.

34. In Capellani electione ad laicalem Capellaniam ex triginta Ecclesiae Metropolitanae, quae onus chori habent, facta per suffragia collegialiter a Capellanis, sub nomine massae quaedam summa pecuniarum promissa fuit. Hujusmodi promissio, ac pacta facta in illa occasione jam antea invalida S.C. declaraverat. Inde requisita quoad electionis praedictae validitatem, rescripsit; dilata, et praefigatur terminus interesse habentibus ad jura sua deducenda in S. C.: *Januen. Pactionum* 16. *Januar.* 1723 *dub.* 2.

35. Testatrix Marchionissa Hieronyma Cavaleria de Ginettis nominari ad Capellaniam ab ea institutam Sacerdotem voluit, atque expressit, ut *ogni Capellano possa, e debba celebrare ogni giorno una messa in perpetuo;* idcirco S. C. quaesita illam esse actu Sacerdotalem declaravit, hac de causa nominatio in favorem Clerici Vanni confecta invalida fuit pronunciata: *Romana Capellaniae* 9. *Sept.* 1724.

36. Ex praesentatis Capellania, quam Hercul Murgia in Ecclesia S. Mariae de Platea Coriolani instituerat, adjudicanda est Attilio Murgiae tanquam passive vocato; etiamsi in termino primi quadrimestris idoneus non fuerit, ac alterius quadrimestris prorogationem obtinuerit, in quo tempore tonsuram accepit, et aliorum praesentationes jam sequutae erant: *Rossanen.* 3. *Febr.* 1725.

37. Nominatio Capellani spectat ad Officiales Sodalitii SSmi Sacramenti, quos fundator Capellaniae Johannes Franciscus Chiaborellius haeredes reliquerat: *Savonen.* 4. *Aug.* 1725 *dub.* 3.

38. Ad Capellaniam quamdam de jurepatronatus duo a patronis fuerunt praesentati: Joseph de Silvestris filium Laurentium aetatis infantilis, Maria Soror Sacerdotem Mariam Generali nominavit. De ejusdem Capellaniae qualitate capaces ad eam assequendam non esse infantes, et esse ecclesiasticam S. C. decrevit. Hinc Joseph quadrimestre elapso ad aliam nominationem in favorem Sacerdotis Francisci de Sebastianis processit; contenditque de Sororis a patronatu spectato Maceratae Statuto, qui dotatas mulieres excludit, amotione, eumque bona fide non idoneum nominasse. S. C. tamen Matthiae Generali Capellaniam adjudicavit: *Maceraten.* 10. *Julii* 1728 *dub.* 1. *et* 2. *confirmat.* 4. *Decem. ejusd. anni.*

39. Jo. Augustinus Cappello ex codicillis septem Capellaniarum erectionem mandavit, ac harum juspatronatus activum Patribus Provinciali, et Priori pro tempore Carmelitarum Excalceatorum loci Vulturis, passivum descendentibus lineae masculinae Bernardi Cappelli, secundo clericis studentibus publicis ejusdem loci, ubi scholam instituit, et ex his nullis extantibus descendentibus Benedictae Donghae Sororis testatricis, reliquit. Ob deficientiam lineae masculinae Bernardi praedicti praesentatus fuit ad unam ex illis Cappellaniis Clericus Bartholomaeus Pescettus. Huic sese opposuit familia Dongha, quia de tempore nominationis actu clericus scholasticus ille non erat. S. C. tamen nominationem gestam ratam habuit: *Januen. Capellaniae* 3. *Decem.* 1729 *dub.* 1. Deinde recedendo a decisis nominationem illam S. C. rejecit: 28. *Julii* 1730.

40. Quaesitum postea fuit, an ad eamdem Capellaniam, ceterasque fundatas a Jo. Augustino Cappelli sint nominandi in futurum filii descendentes a Benedicta Donghi de Cappellis? S. C. rescripsit, negative quoad Capellaniam, de qua agitur, et in reliquis habetur ratio in casibus particularibus: *Ibid. dub.* 2. Inde recedendo a decisis S. C. praebuit responsum affirmativum quoad Capellaniam, de qua agitur, et in reliquis habebitur ratio in casibus particularibus: *Ibid. confirmat.* 17. *Febr.* 1731.

41. Evenerunt casus particulares, et nominationem factam in favorem Sacerdotis Francisci Mariae Paganetti alienigenae ad unam ex dictis Capellanis amovibilibus, cui testator onus ludi-magistri exercendi injunxit, sustineri definivit. Nam nullus de genere vocatorum, qui onus assumere, et Capellaniam vellet, reperiebatur: *Januen. Capellaniarum* 14. *April.* 1736 *dub.* 2.

42. Qua de causa ad eamdem Capellaniam non est instituendus Johannes Antonius de Donghis de genere vocatorum Neapoli commorans, ut ad ejus titulum possit ordinari; et quoad alias Capellanias amovibiles S. C. institutionem in favorem ejusdem de Donghio Patrum Carmelitarum arbitrio remittit: *Ibid. dub.* 3.

43. Insuper nominationem Clerici Jo.

Piccardi facta a Patribus Provinciali Provinciae Januae, et Priore Conventus Vulturis ad unam ex praedictis Capellaniis non sustineri decidit; ideoque eum esse removendum. Nam iste ex Vulturis pauperibus minime erat, sed in illius loci schola tantum rudimenta grammaticae didicerat, e contra hanc Capellaniam Clericus Emanuel Antonius Donghi a Benedicta descendens postulaverat: *Ead. Caus.* 26. *Febr.* 1732 *dub.* 1.

44. Joseph Emanuel Delgado, ejusque avunculus Laurentius de Avila binas fundarunt Capellanias perpetuas cum missarum onere, ac consanguineorum vocatione; hac de causa Michael de Eccheveria filius Sororis Josephi fundatoris utramque obtinuit in proprietate, sed quum ei pauci menses deessent, ut ad presbyteratus ordinem ascenderet, coram Capitulo, sede vacante, institit, ut interinus Capellanus deputaretur ad onera implenda. Instantia vero rejecta fuit. Et inde S. C. dubii propositi, an dicto Michaeli sint Capellaniae adjudicandae? distulit resolutionem rescribens ad mentem: *Angelopolitana Capellaniarum* 13. *Jan.* 1731 *dub.* 4. Inde eidem esse utramque Capellaniam adjudicandam decrevit: 22. *Sept. ejusd. anni dub.* 8.

45. Deinde fuit a S. C. declaratum requiri pro obtinenda institutione ad Capellaniam a praedicto Josepho Delgado fundatam aetatem necessariam pro assequendis beneficiis non minorem respectu institutionis, et collationis in titulum; sed posse etiam in minori aetate titulo administrationis retineri: *Ead.* 5. *April.* 1732 *dub.* 1.

46. Idemque etiam esse quoad Capellaniam alteram fundatam a Laurentio de Avila, requirendum, S. C. determinavit: *Ibid. dub.* 2.

47. Et in casu, quo pro utraque Capellania obtinenda minor aetas non sufficiat, si vocati a fundatoribus, quum illae vacaverint, non habeant requisitam aetatem protelanda est illorum provisio in titulum, et canonica institutio; donec illi ad eam pervenerint aetatem, expletis interim per Capellanos interinos oneribus: *Ib. dub.* 3.

48. Ac nominatio Capellanorum interinorum ad patronos, non ad Ordinarium vi assertae consuetudinis Dioecesis spectat: *Ibid. dub.* 4.

49. Collatio Capellaniae fundationis Laurentii Salustii facta fuit in favorem Sacerdotis Josephi de Castracanis, hoc tamen pacto, licet non expresso in literis Collationis, ut si Federicus Julius pronepos fundatoris expresse vocatus, dummodo ad Sacerdotium ascendat, Sacerdos fieri voluisset, eam dimittere deberet. Inde institutionem assequutus est ab Archiepiscopo libere, et absque conditionis mentione; sed Federicus ad Sacros Ordines ascendere cupit; ob id re in S. C. deducta a Josepho, ut obtineat Clericus Fridericus, dimittendam esse decretum prodiit: *Firmana Capellaniae* 30. *Aug.* 1732.

50. Instituit Dionysius Bellinsani Capellaniam in Ecclesia S. Mariae in Porticu urbis, cui electionem voluit perfici in favorem Sacerdotis Romani, et jus nominandi Patribus Ecclesiae attribuit. Ad eam Patres praedicti nominarunt Patrem Puccetti Sacerdotem Romanum quippe, sed suae Religiosae familiae alumnum, ut ex Capellaniae reditibus subsidium aliquod Religiosa domus acciperet. S. C. autem requisita electionem nullam esse, ac Patres teneri Sacerdotem secularem eligere declaravit: *Romana Capellaniae* 6. *Decem.* 1732.

51. Non est locus suspensioni electionis duorum Capellanorum coetus Presbyterorum fundati a Caesare Armanni in Ecclesia Parochiali oppidi Meldulae, ut reditus impendantur ad instau-

randum, et ampliandum Sacrarium, comparandamque sacram supelectilem, sed mandatur ad Judices suos pro reddenda ratione de administratione per Oeconomos gesta, qua redditione rationis peracta, Ordinarius certiorem reddat S. C.: *Nullius Foro-Pompilii Capellaniarum* 18. *April.* 1733 *dub.* 1.

52. Haeres Constantia Pavoncella postulavit facultatem erigendi Capellaniam cum onere tot missarum, quot annui reditus ferre possent, in locum erogandi haereditatis pretium in tot missas; S. C. assensa est, et interim sancivit, ut Capellania remaneat liberae collationis, sed pro prima vice ex gratia ab Episcopo fratri Constantiae Pavoncellae conferatur: *Perusina, seu Civitatis Plebis Capellaniae* 27. *Junii* 1733 *dub.* 2.

53. Decius Vacca Capellaniam in Ecclesia A. M. V. nuncupata *del Pillone* fundavit. Hujus testamentum haud expresse Sacerdotem nominari declarat; idcircò ejusdem Capellaniae institutionem dandam esse praefixo termino Josepho Ignatio Zoncho Clerico nominato in aetate annorum decem, et octo constituto, censuit S. C. Nam esse sacerdotalem habitu tantum jam antea S. C. declaraverat: *Salutiarum Capellaniae* 18. *Junii* 1735.

54. Massariis Castri Montis Jovini Capellanos Ecclesiae B. M. ejusdem Castri cum Episcopi adprobatione quoad Sacramentorum administrationem eligere licet: *Civitatis Plebis* 19. *Januar.* 1737 *dub.* 1. *confirmat.* 29. *Martii* 1738.

55. Ac propterea decretum Episcopi super electione Capellanorum eorumdem latum validum est; salva tamen eadem electione a massariis juxta hujus primi dubii decisionem facienda: *Ibid. dub.* 4. *confirmat. ibid.*

56. Ad quamdam Capellaniam a Marchione Vasallo Anastasio Malliano ordinatam ipse fundator primum nominavit Priorem Augustinum Stralla, sub conditione tamen, ut et ipse et sui haeredes credito 930 librar. renunciassent; deinde vero, eo defuncto, cum eadem obligatione alium Presbyterum ex filiis Josephi Francisci germani fratris ejusdem Augustini nominavit: et demum disposuit, ut si praedicti acceptare nollent, Prior Josephus Forzanus creditum praefatum Priori Strallae, haeredibus ejus solveret, et interim excluderentur a nominatione passiva omnes Strallae. Clericus Andreas Stralla filius dicti Josephi instantiam a Priore patruo defuncto promotam prosequens postulavit, ut enunciata conditio, uti Simoniaca, a nominatione penitus rejiciatur, et ut puram nominationem consequi possit; S. C. vero scribendum Ordinario pro meliori informatione, auditis interesse habentibus putavit: *Montis Regalis Capellaniae* 1. *Junii* 1737. At postmodum Prior Forzanus addidit, Capellaniam esse presbyteralem, ac proinde illam consequi non posse Clericum Andream annorum 16; hinc dandam esse institutionem Sacerdoti Forzano fuit definitum: 19. *Novem.* 1740 *confirmat.* 6. *Maii* 1741.

57. Clericatum, seu Capellaniam *delle Gioje* Laurentius Anellius, qui ex linea faemina a fundatore Jo. Baptista Cassetta Beneficiato Basilicae SS. Laurentii, et Damasi originem ducit, praevia patroni nominatione obtinuit. Inde animadvertens diem appropinquare, qua aetatem 24 annorum, legemque in testamento indictam esset expleturus, ad aliud triennium indultum retinendi eam impetravit. Patronus hujusce gratiae inscius Blassium Andream Carletti nominavit, et nominationem suam sustineri, quum gratia praefata absque ejus consensu, imo eo non petito concessa fuerit, contendit; qua de re S. C. prorogationem obtentam a Laurentio nullam,

necnon concedendam esse ad annum a die expletae aetatis declaravit: *Romana, seu Praenestina Legati* 6. *Julii* 1737 *dub.* 1. *et* 2.

58. Religiosus nominandus a Patribus Servitis Conventus Caesenae pro onere explendo Capellaniae ordinatae a Vercellinis de Vercellinis, qui deputationem Religiosi orti Caesenae, aut saltem filii Conventus praedicti voluit, in concursu Religiosus, qui una simul sit Civis Caesenae, et filius Conventus, alteri, qui sit tantum filius dicti Conventus, praeferri debet: *Caesenaten. Capellaniae* 11. *Martii* 1741 *dub.* 1.

59. Atque nominatio semel facta Fratris Francisci Mariae Candoli Civis, et una simul filii Conventus ad ejus vitam permanere non debet; sed, quoad resolutionem nuper factam a Discretorio dicti Conventus de nominando in posterum de biennio in biennium alternatim Religiosos ejusdem Conventus licet filios tantum, et non Cives, ea servanda est quoad tempus etiam auctoritate S. C., et citra adprobationem dispositionis testamenti in quantum repugnat voto paupertatis: *Ibid. dub.* 2.

60. Et Frater Candolus Civis Caesenae, et filius dicti Conventus alias nominatus permanere non debet in adimplemento ejusdem piae voluntatis, et in perceptione emolumenti; sed posse iterum nominari: *Ib. dub.* 3.

61. Tam quoad legatum missarum ab Orinthia Clodia Lauret relictum, quam quoad Capellaniam fundatam a Margarita Lauret, jus nominandi Capellanum Antonio Rodulphio unico superstite haeredi S. C. adjudicavit. Nam testatrices facultatem alibi pias fundationes transferendi tribuerant; et revera sequuta erat translatio ab Ecclesia Patrum Minimorum oppidi Tarani, ad alteram S. Nicolai jurispatronatus familiae de Rodulphis ejusdem oppidi: *Sabinen. Translationis Legati Missarum* 26. *Januar.* 1743 *dub.* 2.

62. Sacerdos Ludovicus Lazzarinius in Capellanum Ecclesiae nuncupatae S. Mariae de Pace deputatus fuit, ut onera Capellaniae amovibilis ad nutum patronae Communitatis Montis Milonis expleat, ac eamdem retinere, dum viveret, valeat, quum ipse Ecclesiae reparationem desponderit; hac de causa S. C. requisita, dictae Capellaniae perpetuitatem ad vitam Sacerdotis praememorati validam esse patefecit: *Maceraten. Capellaniae* 17. *Sept.* 1746.

63. Celebratio missarum, quas reliquerunt Joseph Ruffus, Archidiaconus Gaballus, et Johannes Dattilus in altari SSmae Trinitatis, et Bmae Virginis in Ecclesia Patrum de Observantia S. Francisci urbis Uxenti erecto, privative ad dictos Patres spectat, non autem est arbitrio Annae Mariae Gaballo haeredi alios deputare Capellanos, seu Sacerdotes in casu, de quo agitur, excepto Archidiaconi Gaballo legato: *Uxentina Celebrationis Missarum* 13. *Januar.* 1748 *dub.* 1. *confirmat.* 27. *April. ejusd. anni.*

64. Quum Conjuges Julianus Dieste, et Josepha de Loxo Capellaniam quamdam consanguineis jurepatronatus tributo fundaverint, inde ad removenda jurgia, et dissidia, quae inter consanguineos passive vocatos oriri possent, petierunt, ut ipsis mutare fundationis ipsius legem liceret, ut nempe ad Capellaniam praesentare valeant, qui magis haeredibus placerent. Obstitit Idelphonsus de Torres tanquam passive vocatus, et ad Capellaniam vacantem poposcit institutionem, contendens fundatores non posse detrimentum juri quaesito passive vocatis inferre; ideo S. C. praefatam commutationem inficiata est; sed licere fundatoribus eorum vita

durante tantum praesentare Capellanum ad libitum putavit: *Compostellana Capellaniae* 10. *Febr.* 1748 *confirmat.* 11. *Maii ejusd. anni.*

65. Capellania a Laurentio Paulonio in Ecclesia Collegiata S. Ceciliae terrae Aquae Spartae fundata Sacerdoti Lucio Moscatellio qualitates requisitas a fundatore habenti fuit adjudicata; quamquam Capitulum facultatem in deficientia vocatorum extraneos eligere obtinuerit, et unum ex his deputare meditabatur: *Tudertina Capellaniae* 17. *Maii* 1749.

66. Mercurius Floravantes Capellaniam perpetuam cum praelatione consanguineorum, si idoneus obtinendi adesset, fundavit; eique onus personale missarum, ac confessiones audiendi adjunxit. Erecta haec fuit laicalis; sed S. C. erigendam esse Ecclesiasticae qualitatis accedente patroni consensu jam antea praeceperat. Modo Josepho Farroni extraneo Sacerdoti, et Confessario a patrono praesentato contradicente Philippo Panichellio consanguineo non Sacerdote, neque Confessario adjudicandam esse declaravit: *Camerinen. Capellaniae* 25. *Januar.* 1755.

67. Quum actum fuisset, an Capellaniae institutae a Paulo Sebastiani in Ecclesia Parochiali S. Thomae Apostoli terrae Offaneae nominatio, tam activa, quam passiva, durante linea Sebastiani praedicti spectet ad eamdem lineam? protelavit S.C. definitionem, et ad mentem (303) respondit; nam testator expresse suae lineae juspatronatus activum dedit, et passivum ab ipso nulli datum fuit: *Auximana Capellaniae* 26. *April.* 1755 *dub.* 2. Inde, ut in casibus particularibus recurrat, fuit resolutum: 26. *April. ejusd. anni.*

68. Jus nominandi Capellanum ad fundationem Recuperi Sanctini integraliter, et privative ad Felicem Angelum Gratiosi, et Michaelem Jannarelli, non autem cumulative cum Universitate, et hominibus Villae Civitellae Vervici spectat. Nam hi dictitabant non potuisse a Recupero Ecclesiae instauratore juspatronatus acquiri, quum Universitas primum eam aedificaverit, et dotaverit, atque cessum fuerit juspatronatus Gratioso, et Jannarello, qui sunt de sanguine fundatoris; licet has cessiones Episcopus approbasset: *Reatina Capellaniae* 10. *Maii* 1755.

69. Capellani nominationis tempus prorogatur ad novennium, donec scilicet filius natu major Hieronymae Mazzatosti patronae Capellaniae in Ecclesia Collegiata S. Sixti a Margarita Marinoni erectae, qui septennis est, adolescat, et fructus dictae Capellaniae in ejus subsidium cedat, etiam ad studia vacanda, adimpletis interim oneribus per Oeconomum a Card. Episcopo deputandum: *Viterbien. Capellaniae* 18. *Junii* 1757.

70. Capellani nominatio in favorem Clerici, qui aetatem non habebat ad ea onera implenda, quae a fundatore Michaeli Angelo Moni imposita fuerant, sanguine tamen patroni, ac fundatoris conjuncti, fuit ex gratia adprobata, praefixo termino ab Archiepiscopo ad suscipiendum ordinem Sacerdotalem ad formam Concilii (304),

(303) *Vide not.* 302.

(304) *Sess.* 23. *cap.* 11. 13. *et* 14. *de reform.*, ubi cautum est, ut nonnisi post annum a susceptione postremi gradus minorum Ordinum ad sacros Ordines Clerici promoveantur, et promoti ad Sacrum Subdiaconatus Ordinem, si per annum saltem in eo non sint versati, ad altiorem gradum, nisi aliud Episcopo videatur, ascendere non permittatur, atque demum ordinem Presbyteratus assumentes bonum habeant testimonium, et in Diaconatu per annum integrum probati, nisi ob Ecclesiae utilitatem, aut necessitatem aliud Episcopo videtur; item diligenti examine praecedente idonei comprobentur. Hinc quamvis in citatis Capitibus Episcopo tribuatur auctoritas dispensandi super interstitiorum observantia; ta-

et quoad confessionem arbitrio ejusdem Archiepiscopi adimpletis interim Capellaniae oneribus per alium Sacerdotem ab eodem Archiepiscopo adprobandum: *Lucana Capellaniae* 2. *Sept.* 1758.

71. Ambrosius Padovanius de sanguine fundatoris, et patroni ad Capellaniam praesentatus a Summo Pontifice institutionem cum derogatione medietatis vocum obtinuit, postquam eamdem gratiam reportaverat Johannes Baptista Gajani, cujus tamen supplicatio subreptionis, et obreptionis vitio laborabat, de quo exinde Sanationem impetraverat. Ex his praelatio habuit Ambrosius, cujus supplicationem signandam esse S. C. sancivit: *Faventina Capellaniae* 31. *Martii* 1759.

72. Clericus Johannes Franciscus Piccardi e Loco Vulturis oriundus, ac pauper cooptatus inter Scholares, cui Ordinarius veris existentibus narratis contulit unam ex Capellaniis institutionis Augustini Cappelli, est removendus reclamantibus fratribus de Donghis; quia qualitates ipsius respiciunt tempus praeteritum, et testator vocavit; *Putti di detta Scuola*: *Januen. Capellaniarum* 25. *April.* 1761 *dub.* 1. *confirmat.* 30. *Januar.* 1762.

73. Adjudicato jurepatronatus Capellaniae mere laicalis institutionis Comitis Raynerii Montemarte filiis Magdalenae Leonardi licet per medium faeminae descendentibus a Blasio Leonardi, quaesitum fuit: an esset signanda supplicatio pro dispensatione qualitatis Clericalis a testatore indicta in favorem Pauli Nicolai Bonavisa unius ex dictis filiis Magdalenae? et S. C. ut recurrat in casu vacationis rescripsit: *Civitatis Castelli Capellaniarum* 29. *Aug.* 1761 *dub.* 3.

74. Hoc casu sequuto, quaeritur in favorem Pauli Nicolai praedicti, an sit capax? et esse idoneum Capellanias praedictas assequendas resolvit: *Ead.* 1. *Martii* 1766 *dub.* 1.

75. Capellania jurispatronatus Communitatis Ferentini unita fuit Seminario reservata facultate sibi nominandi unum alumnum. Sed a nominatione postquam cessavit Communitas, anno 1700 Capellania impetrata fuit a Johanne Baptista Ferri ob assertam unionis nullitatem. Inde Benedictus XIII. Pont. Max. univit Seminario nunc prout ex tunc, ubi primum vacare contingeret. Capellanus Ferri decessit, et Seminarium apprehendit Capellaniae possessionem. Deinde quum Clericus Petrus Nolli nominatus ad locum Seminarii admissus non fuisset, quia per biennium admissio gratuita suspensa erat, propter aes alienum occasione aedes Seminarii instaurandi contractum, idem a Dataria Capellaniam tanquam adhuc vacantem impetravit, et Literarum Apostolicarum exequutionem petiit, quam minime admisit S. C.: *Ferentina Beneficii* 16. *Januar.* 1762.

76. A Societate SSmi Rosarii Castri Pulverisii, et Plebano patronis nominatio effecta fuit ad Capellaniam fundationis Johannis Baptistae Mainardi in favorem Clerici Aloysii Mainardi de genere vocatorum tredecim annos nati, sub conditione Apostolicam impetrandi Dispensationem. Deinde iidem patroni ad eamdem Sacerdotem Julium Giampedi Magdalenae Mainardi filium subsidarie tamen in eventum, quo primus non obtinuisset dispensationem aetatis tempore statuto, nominarunt. De hac conditione iste conquestus est, res delata est ad S. C. et haec supplicationem Aloysii esse

men hujus auctoritatis usus, non quidem ex mero arbitrio dirigendus est, sed habita dumtaxat ratione necessitatis, aut utilitatis Ecclesiae, ut ait Bened. XIV. de *Synod. Dioeces.* lib. 2. cap. 2. num 16.

relaxandam deliberavit: *Anconitana Capellaniae* 12. *Junii* 1762.

77. Quaestio agitata est inter Annuntiatum de Angelis, et Hippolytum Cantonium nominatos ad Capellaniam in Ecclesia S. Johannis oppidi Campaneani fundatam a Nicolao Focosi, qui legem expressit, ut idoneus Capellanus aetatis annorum 20, ac e Campaneano praesentari debeat. Has qualitates docet habere Annuntiatus, qui insuper derogationem vocum medietatis petiit; Cantonius vero sibi juvari, quod filius sit patronae, putat. S. C. vero supplicationem Annuntiati esse signandam censuit: *Nepesina Capellaniae* 27. *April.* 1765.

78. Ad Capellaniam vacantem in Ecclesia Parochiali Montis Carotti institutam a Seraphino Thesei, Valeria Thesei, ad quam jus nominandi pertinet, Angelum Anselmium aetatis annorum 12 filium sororis nominavit. Huic dum dispensationem aetatis petebat, objecerunt sese contradictores nonnulli ex descendentia foeminina familiae testatoris; et uni ex his favit S. C., signandam esse supplicationem Antonii Dionisii qualitates a testatore requisitas habentis decernens. Nam testator elegi ex familia, et hoc non extante idoneum aliter mandaverat: *Asina Capellaniae* 23. *Martii* 1765 *confirmat.* 29. *Aug.* 1767.

79. Horatius Maria Ondedeus Eugubinus quinque instituens perpetuas Capellanias, haeredibusque nominandi jus tribuens jussit, ut Capellani Eugubii nativi essent. Patronus ad vacantem nominavit Benedictum Brunettum e Villa Petrojae, ad octavum ab urbe Eugubina lapidem. Nominato Capellaniam dedit Episcopus, exinde ad ejus titulum Subdiaconatus ordinem contulit. Increbuit inde rumor, Brunettum non habuisse e civitate Eugubii juxta mentem testatoris ortum; hinc Brunettus contendens eos, qui in territorio, ejusque pagis, ac vicis nati sunt, civitatis nomine venire, oraculum petiit S. C., et quaesivit, utrum nominari potuerit, et quatenus negative, institit pro sanatione? et S. C. consulendum esse SSmum pro sanatione ad cautelam respondit: *Eugubina* 18. *Maii* 1765.

80. Gens Perucca beneficio fundato in Ecclesia S. Jo. Baptistae Cereseti ad juspatronatus passivum ejusdem vocavit omnes descendentes, dummodo capaces essent, et in tenera aetate etiam existentes, ideo patroni supplicarunt, ut nominatio fieri possit de puero etiam lactenti, qui in agnatione esset, et novam dotem scut. 600 in censibus, quae scut. 30 reddunt, obtulerunt, sed supplicarunt incassum: *Vercellen.* 9. *Aug.* 1766.

81. Ad Capellaniam fundatam a Dominico et Margarita Mattioli in Ecclesia Spiritus sancti oppidi S. Georgii praesentarunt una patroni nepotem Clericum Petrum Crescentinium, et huic renuenti substitutus est Sacerdos Octavianus. Clericus dispensationem aetatis petiit, sed inde postulata gratia neglecta Canonicatum quemdam assequutus est. Qua de causa Episcopus jure devoluto Sacerdotem Johannem Baptistam Spadonium nominavit. Controversia in S. C. deducta decretum esse Capellaniam Sacerdoti Octaviano adjudicandam emanavit: *Fanen. Capellaniae* 16. *Sept.* 1769.

82. Capellania amovibilis in Ecclesia Plebana S. Stephani oppidi Montis sancti a Spirito Spiriti fuit instituta. Inde Sacerdoti Carolo Sasseti collata fuit. Hic, quum Ecclesia praedicta ad Collegiatae honorem evecta fuit, Canonicus evasit. Dubitatum fuit de validitate ejusdem collationis, et eam sustineri S. C. sancivit; etiamsi testator non esse eligendum, qui alieno servitio addictus est, significaret:

Firmana Capellaniae 24. *Novem.* 1770.

83. Capellaniam instituit Angelus Carderius cum onere missarum, quae in Ecclesia Sodalium B. M. Angelorum loci Lepriniani celebrandae sunt; legemque dedit Sodalitio Sacerdotes filios Augustini Carderi, aliter Sacerdotem proximiorem, dummodo sit ex domo Carderi, praeferri. Ad hanc electus fuit Clericus Carolus Carderi, qui oneribus expletis per alium, causa studiorum eam retinere impetravit, et per decennium possedit. Sed Sodales illam electionem absque eorum convocatione rite non fuisse peractam putantes, in novum Capellanum Nicolaum Carderi proximiorem de familia elegerunt: idcirco quaestione discussa in S. C., cui nam ex his sit Capellania adjudicanda? rescriptum prodiit; dilata et ad Card. Praefectum ad mentem (305): *Nullius Lepriniani Capellaniae* 14. *Decem.* 1771. Deinde resolutum fuit in favorem Caroli, qui documenta suae proximioris Consanguinitatis cum testatore protulit: 14. *Martii* 1772.

84. Capellaniae ordinatae a Magdalena Venanzetti in Ecclesia Collegiata S. Mariae Matelicae, cum nulla verba in fundatione qualitatis Sacerdotalis praeseferant, collatio in favorem Clerici Nicolai Vincentii Belardi testatricis consanguinei valida est; licet testatrix ipsa occasione vacationis descendentes non posse assequi donec *non sara in stato, ed eta di poter soddisfare alla celebrazione di dette Messe*, expressit: *Camerinen. Capellaniae* 21. *Novem.* 1772 *dub.* 2.

85. Benedictus Sampieri in fundatione cujusdam Capellaniae nominari, ac praeferri aliquem de familia Panzani statuit; hanc conferri Clerico, qui tantum primam tonsuram habet, Johanni Baptistae Panzani non debere decrevit S. C.; etsi Capellania laicalis sit, ac testator missam per se ipsum celebrandi haud praescripserit: *Ariminen. Capellaniae* 12. *Martii* 1774 *dub.* 1.

86. Et collatio, seu nominatio facta a Communitate Gambettulae Sacerdotis Jacobi Tonielli extranei vim habet, nec est ad novam nominationem deveniendum: *Ibid. dub.* 3.

87. Ad Capellaniam laicalem a Francisco Ughi ordinatam relicto passivo jurepatronatus in favorem consanguineorum cum praelatione magis idonei patronus Paulum Ughi Pronepotem suum aetatis annorum 10 nulla conditione adjecta Apostolicam petendi dispensationem nominavit. Sacerdos Jacobus Bacci, quum se passive vocatum, et unice qualificatum existimaret, contra eum solemniter protestatus est; idcirco orta lite, Paulus veniam aetatis postulavit, et res ad S. C. delata est; haec minime esse relaxandam supplicationem, ac aetatis dispensationem concedendam decidit: *Perusina Capellaniae* 30. *Julii* 1774. Exinde susceptum consilium deposuit, et esse relaxandam supplicationem censuit: 8. *Julii* 1775. Denique rediit S. C. in primo loco decisis addens, et partes utantur jure suo coram Ordinario: 2. *Maii* 1776.

88. Capellania, quam erigi mandavit Eugenius Rodriquez in Ecclesia PP. B. M. V. de Mercede, et Divo Johanni dicata, non debetur iisdem Patribus, de quorum jure constabat; sed pro prima vice facultas facta fuerat Petro de Castro illam assequendi ab ipso testatore, dummodo in sacris ordinaretur, et ipse dispensationem apostolicam ab onere ordines sacros suscipiendi obtinuerat: *Romana Capellaniae* 8. *April.* 1775.

89. Capellani nominationi locus est

(305) Mens in defensorum monitionem versatur.

in favorem Clerici Augustini Onesti unice passive vocati a testatore Julio Galli, qui Capellaniam fundavit; non autem potest patronum illam retinere in statu conjugali, nec idem Augustino nulla patroni nominatione indigenti adjudicatur: *Balneoregien.* 29. *Julii* 1775 *dub.* 2.

90. Decreverat antea S. C. juspatronatus in favorem Scholasticae Quartucci Molelli; modo sancivit Capellani nominationem a patrona factam in favorem Sacerdotis Brizi validam, ac litteras Apostolicas esse exequendas. Constat enim de legitima confirmatione clausulae additae, verificato prius coram ordinario loci dicto jurepatronatus ex fundatione, vel dotatione: *Verulana Jurispatronatus* 16. *Januar.* 1779 *dub.* 2.

91. Nominatio ad Capellaniam perpetuam a Jacobo Pei ordinatam in Ecclesia Parochiali, et Collegiata S. Eustachii de urbe pro futura vacatione, quam nominationem expleverunt patroni, firma non est in favorem Loreti Ciccolini Religiosi ex Ministris Infirmorum, necnon possessio ab eo post ultimi possessoris obitum capta; sed danda est institutio Sacerdoti Jacobi Torri nominato a Sodalitio B. M. V., ad quod jus nominandi fuit delatum; etiamsi per triennium Ciccolinius possederit: *Romana Capellaniae* 19. *Febr.* 1780.

92. Hannibal Fazi Capellaniam perpetuam altari SSmae Annuntiationis Parochialis Ecclesiae S. Petri terrae Montis Leonis fundavit; hujus collatio facta in favorem Clerici Bernardini Tenti valida est; etiamsi Sacerdotalem qualitatem in fundatione requisitam non haberet; idcirco exoraverat S. C. pro facultate interea Capellaniam retinendi, oneribus per ejus patruum Sacerdotem adimpletis: *Civitatis Plebis Capellaniae* 16. *Sept.* 1780.

93. Patronatus Capellaniae fundatae a Maria Angela Picucci Clarae Trovarelli a fratre Francisco, qui nullos habebat filios, concessus fuit; sed, quum nominatio hujus Capellaniae ex fundationis lege devincta est in favorem alicujus ex Congregatione secularium, et Regularium Presbyterorum, Clara praedicta petiit facultatem nominandi aliquem ex suis filiis, familia testatoris extincta. S. C. vero nulla capta resolutione, rescripsit, ut Oratrix utatur jure suo: *Firmana Capellaniae* 20. *Januar.* 1781.

94. Capellania instituta a Conjugibus Caponetti in Ecclesia Collegiata oppidi S. Elpidii cum onere celebrandi per se ipsum Sacerdoti Moretti nominato in Capellanum adjudicatur, addendo ad mentem (306), reprobata nominatione altera a reliquis patronis in favorem Presbyteri Oratorii S. Philippi Nerii dicti oppidi Aloysii Petrucci expleta: *Firmana Capellaniae* 16. *Martii* 1782 *dub.* 2. confirmatur, et additur quoad supplicem libellum Ludovici Moretti ad D. Secretarium cum SSmo: 13. *Julii ejusd. anni.*

95. Anna Maria Strozzi relicto jurepatronatus viro ejus Michaeli Angelo DuciSermonetae Capellaniam fundavit sub lege, ut ad eam semper Sacerdos sibi subjectus nominaretur. Dux patronus Sacerdotem Josephum Marini Pistoriensem, quem inter familiares domus suae adlegit, et in numero suorum civium subjectorum adscripsit, nominavit. Insurrexit tamen Petrus Favali Sacerdos subditus originarius, ut sibi Capellania jure devolutionis adjudicaretur; S. C. consulta, nominationem Sacerdotis Marini validam declaravit: *Veliterna Capellaniae* 23. *Febr.* 1782.

(306) Et mens est, ut praefigatur Sacerdoti Moretti terminus duorum mensium, ut accedat ad S. Elpidium ad celebrandum per se ipsum: *Ead. Caus.* 16. *Martii* 1782 *dub.* 2.

96. Ad Capellaniam fundatam a Paulo de Bonianis in Ecclesia Plebis S. Petri civitatis Guastallae, quam testator conferendam esse demandaverat Sacerdoti actu, vel habitu, Clericum in decimo quarto aetatis anno constituto nominandum a patronis non esse S. C. significavit: *Nullius Guastallae* 31. *Maii* 1783 *dub.* 2.

97. Nominatio in favorem Sacerdotis Candidi Gentili a Paulo Ciccalotti perfecta ad Capellaniam, quam Theresia Ciccalotti Caldori in Ecclesia S. Johannis Baptistae oppidi Turris erexit, haud sustinetur. Alienigena est enim nominatus, non de contemplatis familiis: *Sabinen. Capellaniae* 27. *Martii* 1784 *dub.* 1.

98. Necnon eadem Capellania Melchiorri Picarozzi de familia a testatrice expresse vocata adjudicatur; praefixo tamen ei termino duorum mensium ad residendum, oneribus interim per alium expletis: *Ibid. dub.* 2.

99. Instituta Capellania a Conrado Capici in Capella Ecclesiae Metropolitanae, pariter a Jo. Baptista Rubino demandata in eadem Capella missarum celebratione; inter Capellanum, et haeredes Rubini conventum fuit ab iis annua scuta 25 pro implendis oneribus tradi. Haereditas Rubini ad familliam Margiaccam, illa Capricii ad Marchiones Blanc devenit. Capellania interim vacante hii nominarunt Jacobum Capitaneum, jus sibi esse nominandi putantes; alter familia Dominicum Rispolium. Capitaneo morte praeoccupato Vincentius Limata suffectus fuit; inde a Curia Archiepiscopali institutus; deinde S. C. requisita de ejusdem validitate, validam esse institutionem judicavit: *Beneventana* 24. *Januar.* 1784 *dub.* 1.

100. Capellaniam ecclesiasticam ordinatam ab Angelo Bonelli in Ecclesia Parochiali Castri Melezzoli cum verbis non requirentibus qualitatem Sacerdotalem in actu praesentationis, sed in muneribus a Capellano subeundis, excipiendi nempe Confessiones, in loco residendi, S. C. esse sacerdotalem habitu; idcirco dandam esse institutionem Clerico Horatio Mancini annorum 25. circiter declaravit: *Tudertina* 30. *Julii* 1785.

101. Actum fuit in S. C. de erectione perpetuae Capellaniae a Jo. Alberti Brizii institutae, instantibus Josepho, aliisque Ragni testatoris ex sorore nepotibus; inde isti petierunt, ut jus Capellanum nominandi sit in favorem proximiorum testatori reservandum. S. C. autem tantum ex gratia, ut pro prima vice conferatur nominando a Josepho et aliis Ragni, concessit: *Papien.* 8. *April.* 1786 *dub.* 2.

102. Instituta fuit Capellania ab Ubaldo Conversi in Ecclesia S. Nicolai Castri Elegabitiarum, ut de triennio in triennium, vel Sacerdos confirmaretur, vel alius subrogaretur. Ad hanc nominatus fuit Dominicus Terentius; qui nondum absoluto triennio sibi perpetuari postulavit: interea elapso triennio Aloysius Terentius electus fuit, cui Dominicus restitit, quod praelative esse vocatum autumat. Consulta S. C. non constare de praelativa vocatione Dominici ad praedictam Capellaniam; itaut sit declaranda in illius favorem perpetuitas; sed esse nominationem Aloysii servandam decretum prodiit: *Pisauren. Capellaniae* 2. *Decem.* 1786 *dub.* 1.

103. Quum jam antea Capellaniam ordinatam a Jacobo Bussi in Ecclesia Loci Gambulagae clericalem esse pronunciatum a S. C. fuisset; idcirco praesentatio clerici Vincentii Cicognara a patronis confecta ad eamdem modo confirmatur: *Ferrarien. Capellaniae* 21. *Junii* 1788 *dub.* 2.

104. Capellania a Johanne Trevisani instituta addicitur septemi ejus-

dem familiae clerico legitime nominato, denegata Johanni Mariae Benedetti uni ex familia vocata, et in statu conjugali constituto, illius retentione sub administratione ad complementum utilis septuagenariae, quod septuagenario decurrente termino fundator ejus familiae Sacerdotes, Clericosque vocavit: *Firmana Capellaniae* 25. *April.* 1789.

105. Fundata Capellania perpetua in Ecclesia S. Petri Somnaeni a Sacerdote Friderico Butio, ac reservato jurepatronatus tam activo, quam passivo descendentibus suarum neptum, et haeredum, lis de nominatione inter patronos orta est, sed concordia sopita fuit; ut nempe alternatim in posterum a familiis Mancini, et Bernardini Capellanus nominaretur. Nominavit itaque Mancini, inde familia Bernardini. Tertio nuper sequuta vacatione, ad Capellaniam institui postulavit Sacerdos Angelus Schiera tanquam descendens a familia Mancini. At Adeodatus Bernardini nominavit Aloysium nepotem, quem Vicarius misit in possessionem. Inde re in S. C. delata; haec declaravit institutionem Schiera dandam esse: *Terracinen. seu Privernen. Capellaniae* 8. *Aug.* 1789.

106. Delato jurepatronatus Capellaniae fundatae ab Antonio de Bellis in Collegiata Ecclesia S. Mariae Arcisgurgae ad proximiorem familiam Antonii Nardovincentii, ac Capellania vacante inter Franciscum, et Aloysium de Bellis, Erasmum Reechio, et Johannem Baptistam de Nardis praesentatos a descendentibus filiorum Antonii in discrimina res est. Liti cesserunt Erasmus, et Franciscus; alter libere, alter in favorem Aloysii ejus fratris reservato jure pro futura vacatione; Vicarius Generalis Jo. Baptistam de Nardis uti proximiorem instituit; Aloysius deinde Matrimonium contraxit, et in jus venit Franciscus. Res delata fuit in S. C. quae litem dirimit, sanciens literas Apostolicas in favorem Jo. Baptistae de Nardis praesentati a remotioribus Consanguinei fundatoris servandas non esse: *Terracinen. seu Setina Capellaniae* 28. *Novem.* 1789 *dub.* 1. *confirmat.* 15. *Maii* 1790.

107. Necnon institutionem dandam esse in favorem Francisci de Bellis proximioris illius consanguineo resolvit: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

108. Octavius Speranza primo testamento Capellaniam perpetuam in secundo primo revocato legatum pium erigi mandavit. In primo tantum reservavit juspatronatus in favorem Antonii Speranza, et inde Equitis Petri Pauli Carrara, et descendentium. Episcopus legatum pium in Capellaniam erexit, et juspatronatus lineae masculinae de Carraris reservavit. S. C., cui patroni adierunt, ut legatum redintegretur praevia sanatione Capellaniae, in futurum Capellani nominationem spectandam ad Episcopum censuit: *Fanen. Capellaniae* 7. *Maii* 1791 *dub.* 2.

109. Ad Capellaniam laicalem institutam ab Addetio Martelli in Ecclesia Parochiali S. Nicolai oppidi Aquaevivae patroni nominarunt pro celebratione missarum Sacerdotem Carolum de Angelis sub lege *che non possa appropriarsi che la sola limosina di un paolo per messa.* De validitate hujusce nominationis nutans Sacerdos Franciscus Angelotti supplicavit SSmo pro illius collatione; et dubiis in S. C. disputatis, an, et quomodo sit locus collationi Capellaniae? et quatenus affirmative.

110. An Sacerdoti Francisco Angelotti sit conferenda? rescribitur ad primum esse locum nominationi Capellani per patronos ad formam testamenti, praefixo per Ordinarium com-

petenti termino ad nominandum; et ad secundum provisum in primo: *Ripana Capellan.* 7. *Maii* 1792 *dub.* 1. *et* 2.

111. Ad Capellaniam, seu simplex beneficium vacans fundatum a Sacerdote Johanne Magnoli in Ecclesia S. Sebastiani Societatis *de Battuti Bianchi* obtinendum supplicavit Julius Antonius Brunaccini pro ejus filio annorum quatuor, et eodem tempore nominati fuerunt a patronis Sacerdos Johannes Amadei, et Sacerdos Stephanus Bagattoni, qui S. C. consultaverunt, cui sit danda institutio? putavit suspendendam nominationem, et in administrationem in favorem pauperis pueruli praelative vocati concedendam, donec ad majorem pervenerit aetatem: *Foro Livien. Capellaniae* 25. *Junii* 1791 *dub.* 1.

112. Haeredem instituit uxorem Persiam Claudius Ferettini legato scut. nepti Clarae centum relicto. Uxor Capitulo Ecclesiae Cathedralis haerede scripto legatum missarum fundavit. At Clara prole onusta, quae sub spe haereditatis cum consensu Persiae Jo. Baptistae Fortunati nupserat, nunquam legatum accepit, et spe dejecta a Summo Pontifice obtinuit, ut ex haereditate fundo separato, Capellania erigeretur, et reliqua bona ei traderentur, cum facultate nominandi ad eam testatoris descendentes; ideo nominavit Clericum suum filium, qui contradicente Capitulo pro tributa facultate nominationis a dicta Persia in favorem Sacerdotis Reatini, S. C. adiit, quae conferendam esse Clerico praefato in titulum patrimonii sacri sancivit: *Reatina Capellaniae* 8. *Febr.* 1794 *dub.* 2.

113. Ad Capellaniam laicalem fundatam a Benedicto de Tavellis in Ecclesia S. Paterniani, ad quam passive vocavit fundator Clericos etiam in minoribus ordinibus constitutos, nominationem Petri Pauli Lovatelli an. 9, et prima dumtaxat tonsura initiati a patrono factam sustineri S. C. declarat: *Ravennaten. Capellaniae* 18. *April.* 1795 *dub.* 1.

114. Nominatio ad Capellaniam fundationis Alexandri Ziani facta vigore transactionis post absolutam litem super sortibus ejusdem Capellaniae, et ut asseritur cum correspectiva promissione de impetranda a S. C. Boni Regiminis diuturna dilatione ad communitativum quoddam solvendum debitum, a S. C. simoniaca declarata haud fuit; hinc non est dicta nominatio in favorem Clerici Pauli Bondi facta irritanda; nec alium nominandi est facultas concedenda: *Sutrina Capellaniae* 18. *April.* 1795 *dub.* 3.

115. Sacerdos Joseph Budroni possessor Capellaniae fundatae ab Elisabeth Murgia Culcinagiu, qui ad illam oriundos urbis Turritanae ad nominationem Archiepiscopi vocavit; et primus Capellanus nominatus a fundatrice bona Capellaniae ita in melius mutavit ut libellarum 3000 auctus est illius valor; animum hic habet donandi refectiones Capellaniae, quoties Archiepiscopus nominaret in successorem Capellanum Sacerdotem Jo. Baptistam Marras ejus nepotem licet Civem oppidi Claramonti. Favet Archiepiscopus, sed de simoniae labe dubitans S. C. consuluit, quae esse permittendam nominationem Sacerdotis Marras juxta votum Archiepiscopi respondit: *Turritana Capellaniae* 30. *Julii* 1796.

116. De binis Capellaniis fundatis in Ecclesia S. Mariae Montis Falchi a Caesareo sen. Calvi suspensio Capellanorum obtenta fuit anno 1771 a patrono Caesareo jun. Calvi, quousque perveniret ad legitimam aetatem ejus nepos, oneribus expletis, quum praedia in pejus censibus subrogata permutata fuerint. Inde semper neglecta dicta nominatio fuit, paucis celebratis

missis. Modo vero supplicat patronus pro suspensione nominationis sed S. C. locum esse nominationi Capellani, et Episcopum praefigere terminum prout de jure ad dictam nominationem, mandavit: Etsi indigentiam patroni Episcopus proferret: *Spoletana Reductionis Missarum* 11. *Febr*. 1797 *dub*. 2.

§. VII.

Capellania quoad Reductionem, Commutationem, et Dimissionem.

1. Ex duabus Capellaniis fundatis a Dominico Oradino in Ecclesia Cathedrali ob redituum decrementum haereditatis, quae scut. 30 cuilibet Capellano persolvere gravabatur, S. C. esse locum reductioni ad unicam tantum decrevit. Nam testator in casu hujusmodi fieri ab haerede electionem unius Capellani disposuerat: *Perusina Capellaniarum* 27. *Martii* 1706 *dub*. 1.

2. Johannes Baptista Stacconius haeredem Ecclesiam B. M. V. de Consolatione urbis instituit, eique onus indixit, ut quinque in designatis Ecclesiis laicales Capellaniae erigerentur. Primo ad scuta 200 fructus haereditatis ascendebant, sed mox ad scuta 130 redacta sunt, ac propterea Ecclesiae Custodes supplicant, vel imminuetur Capellaniarum numerus, vel reducentur missae. S. C. vero missarum numerum ad manualem firmis remanentibus quinque illis Capellaniis reduxit: *Romana Capellaniarum* 10. *Maii* 1710.

3. Camillus Princeps Pamphilius senior suo haeredi attributionem tot locorum montium fructus annui scut. 400 pro fundatione sex Capellaniarum in Ecclesia S. Agnetis mandavit. At temporibus Innoc. XI. Sum. Pont. reductione passa locorum montium reditus imminutus fuit ad scuta annua 300; ideoque dictus Princeps ad sextum Capellanum nominandum se abstinuit, ac num esset locus reductioni Capellanorum, vel dotis supplemento? quaesivit, et S. C. denegans reductionem quoad supplementum causam denuo proponi statuit: *Romana Dotis Capellaniarum* 13. *Junii* 1722.

4. Ad Capellaniam fundatam a Laurentio Salustro in Ecclesia Parochiali Castri Horticinii electus fuit Sacerdos Joseph de Castracanis, hoc tamen pacto, ut, si deinceps Fridericus Julii testatoris pronepos, et expresse *nell' atto, che dovera essere promosso agli ordini Sagri, o pure essendo Sacerdote*, vocatus, Presbyter fieri voluisset, teneretur Josephus Capellaniam dimittere. At institutio ab Archiepiscopo nulla conditionis illius facta mentione data fuit. Fridericus praefatus jam Clericali militiae adscriptus ad sacros ordines initiari cupit petiitque Capellaniam, et Josepho illam abdicare recusante, S. C. adiit; quae Sacerdotem Josephum dimittere Capellaniam teneri, ut eam obtineat clericus Fridericus, firmavit: *Firmana Capellaniae* 30. *Aug*. 1732.

5. Hippolytus Callot Burgundus sex Capellanias in Ecclesia SS. Laurentii, et Hippolyti in fonte institui exoptavit, sex alias absoluto multiplico ex reditibus superextantibus peragendo fundari voluit, ut decenter divina officia persolvenda in choro sint. Sed ut hisce erectionibus manus admoveatur, necesse est, ut tria, vel quatuor expectare secula, et idonea ad chorum deinde non est angusta Ecclesia. Mutationem propterea in eum modum exigebant haeredes, qui congruentior sit, exitumque habere commodius possit. S. C. rescripsit consulendum esse SSmum pro commutatione in hoc tantum, ut singulis Capellanis tribuantur annua scuta 96., atque habitatio, aliaque commoda in testamento ex-

pressa: *Romana Commutationis Voluntatis* 27. *Febr.* 1734.

6. Capellania fundata fuit a Luca Alberto, et Dinozzo de Lippis perpetua, et laicalis de jurepatronatus in favorem descendentium, reservata a fundatoribus facultate variandi, ac ampliandi vocationem dicti jurispatronatus. Istis fundatoribus petentibus facultatem immutandi qualitatem ejusdem in Capellaniam ad nutum amovibilem, S. C. aures non praebuit: *Florentina Capellaniae* 14. *April.* 1736.

7. Capellania nuncupata *della Brunetta*, de cujus fundatione non adest memoria, sed onere missarum gravatur, unita fuit Plebanae Ecclesiae S. Helenae Villae Avenalis. Hujus Capellaniae dimissionem factam a Francisco Mattarelli dictae Plebaniae rectore, etiamsi ab Episcopo approbatam, invalidam esse S. C. judicat; tum quia non licet unionem antiquam infringere, tum quia fundum Capellaniae, vel ejus dotem in abdicatione assignatam, verum esse proprium fundum non constat. Nam in quadam Visitatione excessisse reditus scut. 40 enunciatur, et Franciscus non sufficere ad onus missarum trium hebdomadalium explendam obfirmat: *Cingulana Capellaniae* 27. *Sept.* 1738.

8. Capellania fundata a Simone Bonafe in Ecclesia Sodalitii SSmi Rosarii, de cujus manualitate constat, ab Episcopo minime audito Capitulo in Canonicatum Ecclesiae Cathedralis erecta fuit. Transactis nonnullis annis S. C. requisita de validitate ejusdem commutationis, nullam esse declaravit: *Comaclen.* 23. *Aug.* 1749.

9. Clericus Simon Gualaguini Capellaniam quotidianam a Sodalitio S. Mariae Suffragii obtinuit, ut ejusdem titulo possit ordinari. Sub ea lege autem ea data fuit a Sodalibus, ut possit illa frui, donec provisus aliunde fuerit. Ipse postmodum Beneficium sub titulo S. Josephi quinti in Ecclesia Cathedrali assequutus est; hac de causa S. C. exquisita esse locum dimissioni Capellaniae decrevit: *Caesenaten. Capellaniae* 13. *Januar.* 1753.

10. Capitulum Ecclesiae Collegiatae S. Agathae postulavit, ut binae Capellaniae erectae vigore dispositionis Canonici Mazii in terra Montis Florum propter exiguum Canonicorum numerum, ob quem servitium Ecclesiae praetermittitur, in quatuor mansionarias injuncto possessoribus missarum celebrationis, et choro interveniendi onere convertantur. Annuit S. C. juxta preces facto verbo cum SSmo: *Ariminen. seu Feretrana* 24. *April.* 1784.

11. Ex tribus designatis a Sacerdoto Julio Avondano Capellaniis unica tantum fuit instituta, eique omnia bona assignata. Capellanus voluntatem testatoris in testamento, ac codicillo expositam non adimpleri, nec posse inspecta redituum tenuitate comperiit. Idcirco rogat, ut ex demandatis a testatore tribus Capellaniis, una tantum cum onere missae quotidianae, ac festum celebrandi Conceptionis B. M. V. juxta testamenti legem, ac docendi pueros praecepta fidei erigatur. Censuit S. C. rescribendum, ut firma remanente una Capellania locentur omnia bona oblatori annui reditus scut. 100, nisi per affictionem edictorum melior sperari oblatio possit, et Episcopus curet instaurationem bonorum ejusdem Capellaniae, interim Capellanus teneatur onera, de quibus in praecibus, subire; postquam vero bona fuerint instaurata, Capellanus ad omnia onera juxta testatoris voluntatem teneatur: *Derthonen.* 22. *Maii* 1784.

12. Dominicus Gomes Ribeiro, et Angela de Cunha Conjuges Societati Tertii ordinis S. Francisci de Poenitentia annuum reditum regal. 120 mil., scut. nempe 120, ut duae erigerentur

Capellaniae cum Missae quotidianae onere, ac responsorii recitationis, una excepta missa pro unaquaque Capellania in singulas hebdomadas donaverant. Per centum fere annos religiose donatorum voluntas impleta fuit, modo aucta eleemosyna manuali in Regno Lusitano Sacerdos, qui Capellaniarum onera compleant, inveniri nequit; ideo exoratur, ut ex duabus fiat una; sed S. C. reductionem ad manualem retento numero duarum Capellaniarum indulsit, et quoad praeteritum D. Secretario cum SSmo rem commendavit: *Ulyssipponen.* 26. *Novem.* 1785.

13. In Ecclesia Collegiata, et Parochiali Visitationis B. M. V. oppidi Garbo octo adsunt Capellaniae chorales una cum stipendio scut. 16. Monetae Romanae, quinque cum scut. 7, et duae cum scut. 11 et 18. Quum neminem ad tenues istas obtinendas Capellanias allexerint edicta, supplicat Decanus pro illarum reductione ad tres. Episcopus ei favet, et Collegiatam indigere pro Ecclesiae servitio saltem duobus Capellanis testatur. Et S. C. reductionem postulatam ad tres tantum concessit: *Melevitana* 23. *April.* 1796.

§. VIII.

Capellania quoad Statum, et Qualitatem.

1. Aurelius Banchi fundavit Capellaniam laicalem in altare S. Luciae Ecclesiae Parochialis terrae Appignani. Ad eam vocavit Clericum bonorum morum, ut teneatur dictum altare officiare, regere, et divina celebrare; idcirco non patet, an hujusmodi beneficium sit sacerdotale; itaut de illo provisus teneatur celebrare per ipsum missas, et non per substitutum implere illas possit? explicavit S. C. beneficium, de quo agitur, non esse sacerdotale, et posse per substitutum onera expleri: *Auximana* 13. *Novem.* 1649 *dub.* 1.

2. Erecta Capellania a Margarita Paulina mere laicalis fuit, ut ad eam nominaretur Sacerdos, vel proximus ad Sacerdotium. Nominatus fuit nepos testatricis aetate 19, inde S. C. consulta, an ad obtinendam Capellaniam, seu legatum, de quo agitur, requiratur Sacerdotium actu, vel proximitas ad Sacerdotium? et quatenus affirmative.

3. An cum Oratore dispensandum? rescripsit esse dispensationem concedendam: *Civitatis Plebis Capellaniae* 25. *Januar.* 1681 *dub.* 1 *et* 2.

4. Marcus Aurelius Stella fundavit Capellaniam in terra Perticae perpetuam cum onere trium missarum quolibet mense. Modo cupiens hujusmodi Capellaniam ex perpetua efficere manualem, obtulit dotis augmentum in scut. 100 cum onere alterius missae quolibet mense, et S. C. exorat, quae haud preces excepit: *Ferentina Capellaniae* 10. *April.* 1683.

5. Bartholomaeus Jorius haeredem instituit Capellam S. Francisci in Ecclesia S. Andreae terrae Cottanelli, ut Capellanus amovibilis deputetur ad celebrandas missas. In codicillis vero quoad dictam electionem vocavit nonnullos Sacerdotes, hinc disputatum est, an Capella sit amovibilis ad nutum? et S. C. esse perpetuam respondit: *Sabinen. Capellaniae* 18 *Martii* 1684 *dub.* 1.

6. Et ad alterum dubium, an sit sacerdotalem? esse Sacerdotalem rescripsit: *Ibid. dub.* 2.

7. Contendente Joseph Cioffi minoribus ordinibus insignito, ac in aetate viginti annorum constituto sibi deberi Capellaniam a Margarita Cioffi ordinatam sub lege hisce verbis concepta; *Con questo cioe essendoci preti della Casata, e nazione di*

essa testatrice tanto per linea mascolina, quanto femminina si debba dare a loro, e non essendoci preti di detta Casata si debba dare a preti di Casa Cioffi, e non essendovi di Casa Cioffi, si dia a preti di Casa Honorati, e non essendoci preti di niuna di dette Casate, si debba dare a preti di Piedeluco, e mai si possa dare a preti forastieri; dubium fuit disceptatum; an Capellania, de qua agitur, sit Sacerdotalis? et esse fuit definitum: *Interamnen. Capellaniae 3. Febr.* 1685 *dub.* 1.

8. Quamvis Petrus Gabriel erexisset Capellaniam cum onere unius missae quotidianae celebrandae in perpetuum in Altari B. M. V. de Monte Carmelo sub hac lege (sunt testamenti verba) *quod dicta missa quotidiana in puncto meridiei, constituto Sacerdote, aut Canonico bonae vitae celebrari committatur:* attamen controversia movetur: An Capellania praefata sit sacerdotalis, vel ad eam nominari possit simplex clericus minor 24 annorum? non esse sacerdotalem, et ad eam Clericos simplices nominari posse decisum fuit: *Justinopolitana Capellaniae* 11. *Januar.* 1698 *dub.* 1.

9. Capellanias, quas Hyacinthus Gentilonius mere laicales, ac cum prohibitione, ne supra illis possint superioris Ecclesiastici manus immittere, instituit, instar haereditatis mere profanae reputandas, sed non ita laicales, ut ad illas nominari etiam laici, mulieres, ac pueri possint, censuit S. C.: *Auximana Capellaniarum* 16. *Decem.* 1702 *dub.* 1.

10. Calamellus de Calamellis duas in Ecclesia Cathedrali fundavit Capellanias, et, ut harum possessores, et quilibet ipsorum concurrant cum aliis ministris dictae Ecclesiae ad omnes horas Canonicas nocturnas, ac diurnas celebrandas, corporali necessitate cessante, seu justo impedimento, et justa causa, quae patens Officialibus, qui aliorum absentiam scribunt, videatur, voluit; ut eo modo, ac forma, quibus alii Capellani ejusdem Ecclesiae puniuntur, plectantur. De harum qualitate non constat, eas non esse precise residentiales, itaut compatibiles sint cum alio beneficio residentiali, seu Parochia, S. C. ostendit: *Ferrarien. Capellaniae* 3. *Martii* 1703 *dub.* 1.

11. Cosmas Toraltus instituto haerede Leonardo Nepote, ut ex integra sua haereditate deducta falcidia, vel trebellanica in favorem haeredis in Altari Congregationis S. Cosmi, et Damiani Capellania singulis quatuor annis amovibilis, imposito Capellano onere celebrandi missas pro ejus anima institueretur, mandavit. Hujus Capellaniae qualitas disceptata est in S. C., quae esse laicalem arbitrata est: *Tropien. Capellaniae* 9. *Januar.* 1706 *dub.* 1.

12. Obtenta fuit ex duabus Capellaniis perpetuis a Dominico Oradino fundatis in Ecclesia Cathedrali ad unam tantum reductio; deinde haeres, cui eligendi Capellanum potestas tributa fuit, petiit, an locus sit amovibilitati ejusdem? Et S. C. non esse locum judicavit: *Perusina Capellaniarum* 27. *Martii* 1706 *dub.* 4.

13. Capellaniam institutam a Canonico Ferrarino in Ecclesia Cathedrali hisce verbis; *Item volo, et jubeo, quod quicumque per tempora in ipsa Capellania fuerit Capellanus, teneatur, et debeat interesse divinis officiis singulis horis Canonicis, nisi esset absens justa de causa, vel nisi manifesta infirmitate corporis gravaretur; et volo, et jubeo, ut qualibet die teneatur, et debeat dicere missam pro defunctis;* esse tantum residentialem

causative, non praecisae residentiae S. C. firmavit: *Ferrarien. Capellaniae* 26. *Martii* 1707.

14. Quum Card. Urbis Vicarius Capellanias fundatas a Card. Corrado in Ecclesia S. Mariae Transpontinae, et alteram in Ecclesia S. Gregorii esse omnino seculares, tum inspecta ipsarum natura, tum contextu fundationis, tum pariter ex observantia ipsi fundationi proxima inducta per exequutores testamentarios mentis fundatoris conscios, qui, quoad vixerint, seculares nominarunt, censeret; inde etiam S. C. desuper requisita eas seculares, et Sacerdotibus secularibus non regularibus conferendas esse sancivit: *Romana Capellaniarum* 1. *Decem.* 1708.

15. Joseph de Absalone in Ecclesia S. Caroli ad Catinarios urbis binas Capellanias personaliter imposito Capellano excepto casu impedimenti missarum onere fundavit. Occasione neglectae a Capellanis residentiae, qui per substitutos onera impleverant, interrogata fuit S. C. de earum qualitate, et residentiales esse declaravit: *Romana Capellaniarum* 16. *Martii* 1709.

16. Quoad Capellaniam, seu Legatum missarum a Marco Turrono relictum Ecclesiae SS. Faustini, et Jovitae Nationis Brixiensis urbis, de qua ex testamento minime ejusdem qualitatis dignoscitur; quum tantum Capellanum promoveri ad ejusdem titulum testator voluerit, S. C. Capellanum esse amovibilem ad nutum Societatis praedictae Ecclesiae, non esse perpetuum putavit: *Romana Capellaniae* 14. *Junii* 1710 *dub.* 2.

17. Quum Clerico Dominico Titulono legitima intercedente patroni praesentatione Capellania ab Euphasia de Anselmis, quae Sacerdotem esse Capellanum requisivit, fundata, fuisset collata; ambigitur de ejusdem qualitate, et S. C. esse sacerdotalem actu illam judicium fecit: *Nepesina Capellaniae* 27. *Maii* 1713 *dub.* 1.

18. Capellaniam, quam Petrus Paulus de Avila, nulla ordinaria auctoritate intercedente haeredibus instituendam, ac erigendam commisit, esse laicalem non ecclesiasticam S. C. placitum est: *Romana Capellaniae* 12. *Maii* 1714 *dub.* 1.

19. Nec esse sacerdotalem actu, sed habitu decernit. Nam testator Clericum Matthaeum Franciscum Cianci praenominavit, *quando pero detto Matteo Francesco sara arrivato all eta di celebrare il S. Sacrificio: Ibid. dub.* 2. *confirmat.* 12. *Januar.* 1715. Inde censuit S. C. a decisis recedendum, et Capellaniam praefatam non esse neque actu neque habitu sacerdotalem resolvit: 18. *Maii ejusd. anni;* sed iterum in primo loco decisis, causa reproducta S. C. rediit: 20. *Sept. ejusd. anni.*

20. Erectio Capellaniae S. Ambrosii Castri Rosarii ad titulum perpetui beneficii est reformanda in Capellaniam amovibilem quoad Capellanos extra familiam fundatoris Johannis Jacobi de Ambrosiis ad formam ejusdem dispositionis non obstante erectione ab Episcopo servatis servandis peracta: *Aesina Capellan.* 22. *April.* 1719 *dub.* 1. *confirmat.* 26. *Aug. ejusd. anni.*

21. Capellania a Josepho Panziroli in Altari Majori Ecclesiae B. M. V. in Porticu urbis cum onere missarum tantum laicalis non autem ecclesiastica fuit existimata: *Romana Capellaniae* 12. *Julii* 1721.

22. Capellania erecta in Ecclesia Parochialis Casalis Portici est amovibilis, quum testator Dominicus Guillelminius voluerit, quod *D. Giacinto tantum non possa esser amosso dalla detta celebrazione sua vita durante: Neapolitana Capellaniae* 2. *Octob.* 1723.

23. Quum testatrix Marchionissa

Hieronyma Cavaleria de Ginettis nominari ad Capellaniam ab ea institutam Sacerdotem voluerit, ac expresserit, quod *ogni Capellano possa, e debba celebrare ogni giorno una messa in perpetuo:* S. C. requisita illam esse sacerdotalem actu declaravit; qua de causa nominatio in favorem Clerici Vanni facta invalida indicta fuit: *Romana Capellaniae* 9. *Sept.* 1724.

24. Capellanias, pro cujus erectione S. C. judicium pronunciavit esse reditus sufficientes a Johanne Francisco Chiaborello relictos Altari, ac Societati SSmi Sacramenti, modo esse manuales non perpetuas S. C. decrevit. Nam nihil de qualitate earumdem testator depromerat: *Savonen.* 4. *Aug.* 1725 *dub.* 2.

25. Capellania fundata a Sebastiano Ferreira, ad quam ipse disposuit non esse admittendum, nisi illum qui saltem intra tempus habile fieri possit Sacerdos, sacerdotalis habitu tantum fuit reputata; non obstante, quod in fundatione onus celebrandi per se ipsum appositum non legatur: *Ulyssiponen. Capellaniae* 17. *Novem.* 1725.

26. Capellania instituta a Nicolao Paulini, quam voluit esse laicalem, ac posse in titulum haberi; ecclesiastica, sed non collativa, nec legatum pium, cujus sint capaces etiam faeminae, infantesque, fuit judicata: *Maceraten.* 28. *Sept.* 1726.

27. Fundavit Sacerdos Thomas Martinez Gonzalez Capellaniam ecclesiasticam, ac in titulum collativam; quamquam in Codicillis idem fundator eo animo fuisse videatur; ut nominatus Franciscus Alphonsus Perez Capellaniam retineret, etsi matrimonium ab eo inire contigeret. Verum haec lex infundatione per contractum irrevocabilem absoluta minime fuit inserta. S. C. de ejusdem qualitate consulta respondit esse ita Ecclesiasticam, ut a dicto Francisco retineri haud in statu conjugali posse: *Segovien. Capellaniae* 17. *Novem.* 1731 *dub.* 1.

28. Conjuges Marcus Antonius de Jamranchis, et Elisabetha in fundatione Capellaniae, quoad consanguineos, quos nominari voluit Capellanos, loquuti sunt hisce verbis: *ogni qualvolta siano buoni Preti, e Sacerdoti atti, ai quali mancandogli qualche anno per poter dir messa dopo sequita la mia morte intendiamo, che siano amessi;* et quoad extraneos exorant praedicti fundatores admittendos esse Sacerdotes optimae vitae; inde venit in disceptationem ejusdem Capellaniae qualitas; quoad consanguineos esse sacerdotalem habitu ad formam testamenti S.C. decidit: *Senogallien. Mansionariae* 16. *Maii* 1733 *dub.* 1. *confirmat.* 17. *April.* 1734.

29. Et quoad extraneos Capellanos esse sacerdotalem actu declaravit: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

30. Leonardus Justinianius Capellaniam absque ulla mentione de illius qualitate ordinavit. Ad hanc fuit a patronis Albertus de Marcantoniis nominatus. Sed iidem patroni etiam absque causa posse hunc removeri putarunt, et idcirco S. C. consuluerunt. Haec Sacerdotem deputandum pro missarum celebratione, de qua agitur, esse amovibilem ad patronorum nutum plane visum est: *Firmana Capellaniae.* 18. *Junii* 1735 *dub.* 1.

31. Capellaniam a Decio Vacca in Ecclesia S. M. V. nuncupatae *del Pil one* fundatam, ad quam nominari non expresse Sacerdotem voluit, sed verba testamenti Sacerdotem, cui autem onus missae personaliter celebrandae non imposuit, ostendunt, esse sacerdotalem habitu non actu S. C. censuit: *Salutiarum. Capellaniae* 18. *Junii* 1735.

32. Capellanias ordinavit Petrus de Magistris in suo testamento, in quo Capellanos hortatus fuit: *a farsi promovere, quanto prima possono al Sacerdozio*, ac in codicillis expressit non promotos habere annum dumtaxat ad se promovendum, eisque solum facultatem celebrandi per alium in casu legitimi impedimenti concessit. Easdem esse sacerdotales habitu in S. C. decretum est: *Tusculana Capellaniarum* 14. *Januar.* 1736 *confirmat.* 22. *Julii* 1741.

33. Capellaniam, in cujus fundatione pius testator usus quoad nominandos Sacerdotis nomine, qui sacrum certis diebus cujuslibet hebdomadae celebraret, sententia fuit S. C. esse sacerdotalem saltem habitu. Nam testator expresse, Capellanum celebrare per se ipsum teneri, non dixit: *Romana Capellaniae* 28. *April.* 1736 *dub.* 1.

34. Capellania fundata fuit a Luca Alberto, et Dinozzo de Lippis perpetua, et laicalis de jurepatronatus in favorem descendentium, reservata a fundatoribus vocationem dicti jurispatronatus variandi, ampliandique facultate. Istis fundatoribus petentibus immutandi qualitatem in Capellaniam ad nutum amovibilem potestatem, S.C. eis aures non praebuit: *Florentina Capellaniae* 14. *April.* 1736.

35. Capellaniam a Francisco Tozzio institutam, qui Capellanis onus servitii chori Ecclesiae Parochialis S. Nicolai terrae Boschi imposuit, munusque Magistri publici, et quae Capellania in Bulla erectionis residentialis dicitur, residentialem S. C. esse putavit; itaut Capellani implere per se ipsos onera a fundatore praescripta teneantur: *Tudertina Capellaniae* 25. *Januar.* 1738.

36. Capellania a Marchione Vasallo Anastasio Melliano fundata, ut Presbyter ex vocata familia nominaretur, presbyteralis fuit judicata; itaut consequi Clericus annorum 16 nequit: *Montis Regalis Capellaniae* 19. *Novem.* 1740 *confirm.* 6. *Maii* 1741.

37. Capellania de jurepatronatus laicali, in qua nominati institutionem ab Ordinario obtinuerant, haud laicalis fuit a S. C. reputata; itaut a Johanne Baptista Colarieti etiam in statu conjugali, quamvis testator Marianus de Ferrarettis in sua dispositione nullum verbum protulisset innuens qualitatem beneficii ecclesiastici, nec interventum auctoritatis Episcopi in fundatione requisivit: *Nullius Farfen. Capellaniae* 12. *Aug.* 1741 *dub.* 1.

38. Capellania fundata a Martio Constantino, de qua perhibent Visitationis actus onus Parochum Ecclesiae Loci Cameratae coadjuvandi, ac singulis diebus festis celebrandi, a S. C. fuit non simplex Capellania, sed residentialis declarata: *Sublacen. Capellaniae* 13. *Julii* 1743 *dub.* 1.

39. Posteaquam Margarita Testa, uti mater, et tutrix Dominici Antonii, et Mariae Ceciliae pupillorum, ad quos pertinet juspatronatus duarum Capellaniarum amovibilium in Ecclesia Parochiali Divi Nicolai oppidi Scheggini existentium, nominaverit Sacerdotem Dominicum Antonium Amicium; hic non obstante patronae dissensu sibi ad vitam perpetuari petiit, quum esset fundatori sanguine conjunctus, spondens Capellaniarum bona distracta reparare. Sed S. C. circumscribi novi Capellani nominationem, ac Episcopo pro nova informatione, et voto juxta instructionem (307) scribi mandavit: *Spoletana Capellaniarum* 28. *Martii* 1744 *dub.* 3.

40. In Capellanum Ecclesiae S. Mariae de Pace Sacerdos Ludovicus Lazzarinius deputatus fuit, ut onera Capellaniae amovibilis ad nutum patronae

(307) *Vide not.* 283. *pag.* 202.

Communitatis Montis Miloni expleret, et ad vitam eam retineret, quum ipse Ecclesiae reparationem promiserit. S. C. inde consulta de qualitate Capellaniae, perpetuitatem ad vitam Capellani praedicti validam esse declaravit: *Maceraten. Capellaniae* 17. *Sept.* 1746.

41. Constructo Altari Divo Josepho dicato in Ecclesia Sodalitii SSmi Rosarii Simon Bonafè voluit, ut haeredes praestarent Capellano, quem ipsi nominassent, annuos scut. 20 pro dote, et idem Capellanus sacra duo singulis hebdomadis agere teneretur. Non liquet hujus qualitas; S. C. esse illam manualem explicavit: *Comaclen.* 23. *Aug.* 1749.

42. Dispositio Francisci Ambrosii Cuppini praeseferat simplex legatum pium cum onere missarum, non autem beneficium ecclesiasticum. Ex integra enim mente dignoscitur fundatorem, nihil aliud voluisse, quam simplicem Capellaniam laicalem fundare, quum quaedam bona in Capellani commodum assignaverit, ut sacra ageret, nec auctoritatem Episcopi in erectione, nec ejusdem consensum inquisivit: *Ferentina Capellaniae* 19. *Decem.* 1750.

43. Capellania, quam Valerius Augustinus Salvatorius fundavit, et quae ex fundatione, testamento nuncupata fuit juspatronatus, Capellania laicalis, simplex officiatura, neque eadem auctoritate ordinaria erecta fuit, ac sunt Capellani ad nutum amovibiles, a S.C. laicalis fuit declarata; ita tamen, ut eadem non possit in statu conjugali retineri: *Civitatis Castelli Capellaniae* 24. *April.* 1751.

44. Capellaniam, quam Dominicus Michillius instituit, ut ejusdem possessor Parochum Ecclesiae S. Georgii Montis Monachi coadjuvet, itaut in Parochi absentia onus celebrandi pro populo, ac per se ipsum onera adimplendi habeat, S. C. residentialem esse credidit: *Montis Alti Capellaniae* 29. *Julii* 1752 *dub.* 1.

45. Praevia primi Capellani nominatione Ursula Trojani perpetuam laicalem Capellaniam ordinavit. Sed, quum ab Archiepiscopo erectionis ejusdem decretum obtinuisset, usque modo ecclesiastica fuit reputata. Desuper a S. C. judicium postulatum fuit; et laicalem non ecclesiasticam esse definivit: *Urbinaten. seu Ariminen. Capellaniae* 3. *Febr.* 1753.

46. Comes Raynierius Montemarte Capellanias, quibus ordines sacros suscipi possit, instituit, voluitque ut tamquam pia legata haberentur; ac in erectione, ac institutione vetuit Ordinaria auctoritate opus esse. De hujus qualitate S. C. interrogata; esse mere laicales, non ecclesiasticas prodiit decretum: *Civitatis Castelli Capellaniarum* 29. *Aug.* 1761 *dub.* 1.

47. Capellania fundata de jurepatronatus laicalis a Johanne de Sanctis cum onere celebrandi missas, sive per Capellanum, sive per alium est ecclesiastica non laicalis. Latum enim fuit a Curia Archiepiscopali decretum instante patrono pro erectione, quo Vicarius Generalis praevia erectione dictae Capellaniae in simplex ecclesiasticum beneficium, (sunt decreti verba) illud ipsi Clerico Cyriaco contulit, assignavitque: *Urbinaten. Capellaniae* 23. *Sept.* 1762.

48. Capellaniam Felicia Mazzoni in Ecclesia Parochiali oppidi S. Marcelli ordinavit, quam ex testamenti verbis etsi qualitas laicalis desumatur, tamen testator ecclesiasticae qualitati non adversari videtur. Haec solemniter patrono petente a Curia Episcopali in ecclesiasticam Capellaniam erecta fuit. Et S. C. pro ecclesiastica haberi resolvit: *Aesina Capellaniae* 18. *Maii* 1763 *dub.* 1.

49. Instituit Petrus Bianchi Capel-

laniam in Ecclesia Sodalitii Mortis Centumcellis, ac Curia Episcopalis erexit, institutionemque dedit. Testator praeceperat esse laicalem cum onere missarum, nec in ea jus Ordinario umquam competere posset, et hujusmodi alia verba adhibuit. Hanc S. C. esse laicalem declaravit: *Viterbien. Capellaniae* 23. *Nov.* 1765.

50. Perpetua Capellania constituit Ursula Padrignas in Ecclesia Lucensi in Hispania Tarraconensi cum onere cum aliis Capellanis SSmo Sacramento, quod quotidie in eadem Ecclesia exponitur, alternatim inserviendi, celebrandique nonnullas missas per se ipsum aut per alium in causa impedimenti, et statim ac Capellanus officium Parochi assumat, aut aliud incompatibile cum residentia vacare Capellaniam voluit. Quaestio de ejusdem qualitate orta est, et esse residentialem in S. C. deliberatum est: *Lucen.* 1. *Martii* 1766.

51. Capellania in Ecclesia Collegiata SS. Faustini, et Jovitae Viterbii fundata a Sernutio Ciccolinio est manualis, et ad nutum Sanctensium patronorum amovibilis, non autem perpetua, et addidit S. C. hoc decernens ad mentem (308); etiamsi Capellanus antecessor a Sede Apostolica fuerit provisus, ac ordinaria auctoritate in perpetuam Capellaniam erecta fuerit: *Viterbien. Capellaniae* 30. *Maii* 1767 *dub.* 1.

52. Capellaniae a Johanne Francisco Cerqua institutae cum onere missas celebrandi vel per se, vel per alium, a S. C. laicales fuerunt declaratae; sed non itaut consequi laici, praesertim statui conjugali intenti, possint: *Anconitana Capellaniae* 12. *Maii* 1770 *dub.* 1.

53. Capellaniam, quae cum missarum onere Sacerdos Vitus Angelus Tomasinius reservato jure nominandi in favorem Johannis Philippi Vitali, ac discendentium instituerat, Clericus Philippus Angelus Vitale a patre nominatus, primusque vocatus assecutus. Hic, etiamsi postea uxorem duxerit, eam retinuit. Deinde patre vita functo alter filius Clericus caelebs nominationem ejusdem habuit, et huic Archiepiscopus adjudicavit, sed possessore reclamante Philippo Angelo examini subjecta fuit ejusdem qualitas. Laicalem esse sive legatum pium missarum S. C. definiit: *Firmana Capellaniae* 19. *Sept.* 1772 *dub.* 1.

54. Et nec posse retineri a Philippo Angelo Vitali in statu conjugali resolvit: *Ibid. dub.* 2.

55. Capitulum, et Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Mariae nuncupatae *Redone* suppressionem duarum Capellaniarum perpetuarum, quae in eadem Ecclesia a dicto Capitulo ob Ecclesiae servitium erectae fuerunt, ut redigantur ad statum amovibilitatis, ac ut mercenariae in posterum sint, exorant. Causa postulationis fuit, ut ex harum possessoribus servitium chori ob eorum perpetuitatem ita negligebantur, ut Capitulum stipendium ex massa aliis Capellanis, qui eorum vices suppleant, persolvere coactus fuit. S. C. precibus adhaesit, quoad perpetuitatem tantum firma permanente Capellaniae ecclesiasticae qualitate, sine tamen praejudicio praesentis alterius adhuc viventis Capellani: *Mediolanen. Suppressionis Capellaniae* 13. *Febr.* 1773.

56. A pia muliere Maria Solaini in Ecclesia Suffragii civitatis Comacli Capellania constituta fuit, adjecto missarum personali onere, trimestri excepto, quo tempore possessor per alium onus adimplere potest. Consulta S. C. de ejusdem qualitate, decretum

(308) Et mens est, ut resolutio habeat locum pro futuris vacationibus, facto verbo cum SSmo: Med. Cong. 30. Maii 1767.

prodiit esse residentialem, itaut Sacerdos Joseph Fantinius ratione Capellaniae ad residentiam tenetur: *Comaclen.* 18. *Decem.* 1773 *confirmat.* 2. *Martii* 1776.

57. Capellaniae erectae nonnullae fuerunt in Ecclesia Suffragii oppidi Montis Ulmi ex dispositione Jacobi Ferri, qui Capellanis onus personalis celebrationis, ac Sacramentales confessiones audiendi adjecit. Idemque praelegit in vocatione tres familias, nominavitque Clericum addendo, *non essendo in eta ecc. .... ci contentiamo, che possa farla celebrare per alium, che sia confessore.* Deinde declaravit, quod si in oppido citato esset aliquis bonae indolis adolescens, postea nominari, dummodo Clericus evadat, et posteaquam pervenisset ad aetatem, ad Sacerdotium sub poena amissionis Capellaniae ascendat. Dubio disputato de harum qualitate; et esse sacerdotales illas censuit S. C.: *Firmana Capellaniarum* 23. *April.* 1774 *dub.* 1. confirmatur juxta modum (309): 17. *Sept. ejusd. anni.*

58. Victoria Ronca in Ecclesia Societatis SSmae Trinitatis Capellaniam sacerdotalem fundavit. Joseph Maria Borellus patronus desiderat dotem ejusdem augere, et missas, itaut Capellanus ad illius titulum Ordines Sacros suscipere possit. S. C. gratiam indulsit, dummodo praeferantur in nominatione, si adsint, sanguine proximi testatrici tam actu Sacerdotes, quam ad Sacerdotium promovendi juxta fundationis legem. Sed quoad perpetuitatem, *nihil* rescripsit: *Taurinen. Capellaniae* 11. *Januar.* 1777.

59. Constituta fuit a Paulo de Bonianis in Ecclesia Plebis S. Petri civitatis Guastallae Capellaniam, quam testator beneficium manuale, et non perpetuum esse cupiit. Sed quum lapso temporis in titulum perpetuum illam conferre consueverit, S. C. esse Capellaniam praelatam beneficium ecclesiasticum putavit: *Nullius Guastallae* 31. *Maii* 1783 *dub.* 1.

60. Capellaniam ecclesiasticam ordinatam ab Angelo Bonelli in Ecclesia Parochiali Castri Melezzoli cum verbis non requirentibus qualitatem sacerdotalem in actu praesentationis; sed ex muneribus a Capellano subeundis, excipiendi nempe confessiones, in loco residendi S. C. esse sacerdotalem habitu, idcirco dandum esse institutionem Clerico Horatio Mancini annorum 25 circiter patefecit: *Tudertina* 30. *Julii* 1785.

61. Capellania de Leonoris erecta fuit in Oratorio Societatis S. Francisci Disciplinantium oppidi Marsciani, ad quam testator, ut eligatur Sacerdos bonae vitae, jussit, aliisque verbis in testamento qualitatem sacerdotalem redolentibus adhibuit. Consilium initur in S. C., quae esse actu sacerdotalem quoad extraneos, habitu quoad fundatoris consanguineos decrevit: *Perusina Capellaniae* 19. *Januar.* 1788 *dub.* 1.

62. Capellaniam Jacobus Busi in Ecclesia loci Gambulagae instituit. In hujus testamenti eligi Capellanum mandavit, cui onus missarum injunxit, quem haeredes in instrumento dotationis Sacerdotem appellarunt; et a die erectionis semper praesentati ad Capellaniam sacerdotali charatere insigniti fuerunt; S. C., autem esse clericalem non autem sacerdotalem sancivit: *Ferrarien. Capellaniae* 21. *Junii* 1788 *dub.* 1.

63. Capellania residentialis fuit erecta in Cathedrali Astensi sub titulo SS. Thomae, et Philippi. De hac non extat fundatio, sed ex statutis cautum

(309) Et modus est, ut admittantur tantum Clerici trium familiarum cum lege tamen, ut postquam pervenerint ad legitimam aetatem Sacerdotes ordinentur: Ead. Cong. 17. Sept. 1774.

est, ut omnia beneficia residenti lia sint sacerdotalia, necnon decreta Visitationum memorant institutionem veterem in Clerici favorem, ac alias in favorem presbyterorum. S. C. eam sacerdotalem testificata est. Antiqua Ecclesiae observantia sacerdotalem reputavit: *Asten.* 20. *Sept.* 1788 *dub.* 1.

64. Instituta Capellania a Sacerdote Johanne Massi in Ecclesia S. Philippi Nerii Perusiae hisce verbis: *una Capella, che sia semplice Officiatura meramente laicale, e non soggetta alle regole della Cancellaria,* adjuncto onere hebdomadali quatuor missarum per alium implendo, inde per Episcopum immutata fuit ejusdem qualitas in Ecclesiasticam cum haeredis consensu. Clara hinc non fuit ejusdem qualitas, sed S. C. aperuit, non esse ecclesiasticam, itaut non tenetur Capellanus Officium Divinum recitare, rescribens: *Perusina* 29. *Aug.* 1789.

65. Capellania ordinata a Sacerdote Petro Bracci cum praelatione agnatorum; licet deesset praeceptum expressum celebrandi per se ipsum, tamen Capellanum Sacerdotem nuncupavit, ac facultatem dedit per alium sacrificandi, quum studiis vacaret, est sacerdotalis non clericalis; ita pronunciavit S. C.: *Senogallien. Capellaniae* 17. *April.* 1790 *dub.* 1.

66. Capellania fundata a Dominico Carnago in Ecclesia Parochiali Bremidae oum onere missae quotidianae, et anniversarii *per se, e non per altri*, ac assistendi diebus festis missis, ac vesperis, declaratur residentialis: *Papien.* 19. *Febr.* 1791 *dub.* 1.

67. Capellania a Maria Ursula Arnoldi Spiringhen vidua Gualterotti in Ecclesia Cathedrali instituta cum onere *di celebrare, o far celebrare tre messe* a S. C. clericalis explicatur: *Civitatis Castelli Capellaniae* 23. *Febr.* 1793.

68. Capellania fundationis Petri Andreae Marinucci, qui illam nominat etiam legatum simplex, vel juspatronatus laicale, et in erectione noluit auctoritatem ordinariam, et jus reliquit haeredibus nominandi Capellanum, renunciatur laicalis; sed retineri non posse etiam decernitur a laico, et a faemina. Nam a testatore in Capellanos Sacerdotes sunt nominati: *Montis Alti Capellaniae* 22. *Aug.* 1795 *dub.* 1.

69. Capellaniam ordinatam ab Horatio Zeppi, qui illam nomine Capellae sub titulo B. M. V. erigi voluit, et jus nominandi descendentibus reservavit, et in testamento, et codicillis non fecit mentionem laicalis qualitatis, licet legatum pium appellaverit, et missa reduxerit in codicillis, ut minus ejus consanguinei gravarentur; Archiepiscopus in beneficium ecclesiasticum erexit, et S. C. ratam erectionem primum habuit, deinde quaesita an eadem Capellania sit simplex legatum pium missarum, vel vera Capellania? respondit provisum in primo: *Urbinaten.* 28. *Maii* 1796 *dub.* 2.

§. IX.

Capellania quoad Titulum Sacrae Ordinationis.

1. Mille reliquit annuas missas celebrandas a quatuor Sacerdotibus Armindus Riccius in celebratione praelatis conjunctis, cupidusque fuit, ut auctis haereditariis reditibus augeatur eleemosyna usque ad scut. 36 pro quolibet Capellano, cum prohibitione dictam celebrationem in titulum beneficii erigendi. Modo Nicolaus Crucianus testatori conjunctus, qui, titulo ad suscipiendos ordines carens, in titulum adjudicari unam ex dictis Capellaniis poscit. Et S. C. definiens in favorem auctionis eleemosynae, etiam decrevit, ut Orator ordinari ad titulum ejusdem absque alio supplemen-

to patrimonii possit: *Firmana Capellaniae* 14. *Januar*. 1708 *dub*. 2.

2. Capellaniam sub invocatione SSmi Sacramenti fundatam in Ecclesia Castri S. Angeli Madamae a Blasio Ursino modo possidet Clericus Aurelius Gratiosus descendens ex faemina de familia de Mancinellis praedilecta, qui ad ejus titulum sacris insigniri ordinibus exoptans, ad S. C. recurrit pro declaratione, an respectu sui ipsius operetur amovibilitas a testatore injuncta exceptis descendentibus, quum ipse ex faemina esset descendens; S.C. preces hujusmodi rejecit. Nam quoad perpetuitatem testator tres nominatos masculos de illa familia tantum, et descendentes ab illis respexit: *Tyburtina Capellaniae* 14. *Junii* 1710.

3. Capellaniae institutae, ac fundatae a Raynaldi Canonico Basilicae S. Petri urbis in favorem inservientium Sacrarii ejusdem Basilicae singulae sunt assignandae Clericis dicti Sacrarii in titulum patrimonii, quo se promoveri ad Sacerdotium possint: *Romana Capellaniarum* 3. *Decem*. 1712 *dub*. 2.

4. Ac sunt libere assignandae non cum clausula, ut, quum fuissent aliunde provisi, quo commode vivere possint, dimittant servitium Sacrarii, debeat alios Clericos ejusdem Sacrarii Capitulum nominare. Nam hoc testator non expresserat: *Ibid*. *dub*. 3.

5. Praevia nominatione collata fuit Capellania actu Sacerdotalis fundationis Euphasiae de Anselmis Clerico Dominico de familia Titulona a testatore praedilecta. Et licet Episcopus comprobat eam non habere reditum congruum, nec adesse utilitatem, ac necessitatem Ecclesiae, ut ille ad Sacerdotium promoveatur, quum Romae moram traheret; S. C. tamen, ut Episcopus ad titulum dictae Capellaniae (docto coram ipso de sufficienti reditu ad formam taxae Synodalis Nepesinae) vel ordinare debeat vel illi literas dimissoriales concedere imperavit: *Nepesina Capellaniae* 27. *Maii* 1713 *dub*. 3.

6. Capellania annui reditus scut. 50 instituta, ac ordinata a Petro Paulo de Avila in favorem Clerici Matthaei Francisci Cianci, ut possidere possit, quando ad Sacerdotium pervenerit, potest deservire pro sacro patrimonio facto tamen supplemento per ipsum Cianci: *Romana Capellaniae* 12. *Januar*. 1715 *dub*. 3. *confirmat*. 20. *Sept*. *ejusd*. *anni dub*. 2.

7. Ad Capellaniae titulum potest ordinari Clericus Cajetanus Corsetti superaddito de bonis patrimonialibus annuo reditu scut. 10. Nam haec Capellania instituta a Societate B. M. V. de Lilio terrae Aquae Spartae onus missarum 300 annuatim habet, et reditus in scutis circiter 40 constat, ac in Dioecesi Tudertina in scutis 50 sacrum patrimonium constituendum est: *Tudertina Capellaniae* 12. *Martii* 1718 *dub*. 2.

8. Joseph Belluccius Clericus Ariminensis a Cardinali Barberino Abbate Farfensi beneficium, seu Capellaniam perpetuam sub titulo S. Mariae Angelorum erectam in Ecclesia Parochiali Castri Novi reditus scut. 36 ob 35 oneris missarum num. 235, et 3 cum cantu, et unius anniversarii obtinuit. Hic ad ejusdem titulum in sacris ordinibus avet initiari, et S. C. requisivit, quae demandavit, ut scriberetur pro veritate per D. Fiscalem Curiae Card. Vicarii, et per alium eligendum a Card. Praefecto: *Ariminen*. 29. *Aug*. 1722. Dein alio proposito dubio an a beneficio, seu Capellania, ad cujus titulum, quis intendit ad sacros ordines promoveri, detrahenda sint onera missarum eidem adjecta, quando beneficiatus eas per seipsum celebrare non tenetur, vel oneribus missarum non detractis, sive illae cele-

brandae sint per se ipsum, sive possint celebrari per alium, faciendus sit calculus omnium fructuum pro summa constituenda a Synodali Constitutione, vel Regionis more requisita pro sacris ordinibus suscipiendis?

9. An Clericus Joseph Belluccius sacris ordinibus initiari ad titulum Capellaniae possit? S. C. ad primum rescripsit esse relinquendum arbitrio, et Ordinariorum conscientiae: ad secundum provisum in primo: 17. *Julii* 1723 *dub.* 1. *et* 2. (310).

10. Legionensis Episcopus in relatione status suae Ecclesiae exposuit, quod tempore Sedis vacantis nonnullae Capellaniae fundantur cum onere, ut possessores ad sacros ordines ascendant, quae ut plurimum fictae sunt, et eo tantum fine eriguntur, ut ad earum titulum aliqui ordinentur. Hisce S. C. consuluit, decernens Capellaniarum fundationes Sede vacante, non posse ad earum titulum aliquem ordinari, nisi fuerint ab Episcopo successore adprobatae; et Capellanias erectas ante tempus Sedis vacantis non posse ad earum titulum dimissorias concedi, nisi ab Episcopo praedecessore adprobatae fuerint, et pro congrua Synodali sufficiant: *Legionen. Visitationis Sacrorum Liminum* 15. *Decem.* 1725.

11. Jo. Stephanus Donghi de Familia ultimo loco vocata in deficientia primi, et secundi vocatorum generis est ordinandus ad unam ex Capellaniis institutis, et relictis in oppido Vulturis a Jo. Augustino de Capellis; sed in casu vacationis ad formam tamen testamenti: *Januen. Capellaniarum* 26. *Febr.* 1752 *dub.* 3.

12. Clericus Simon Gualaguini Capellaniam quotidianam a Sodalitio S. Mariae Suffragii obtinuit, ut ejusdem titulo possit ordinari. Sub ea lege autem illa data fuit a Sodalibus, ut possit eadem frui, donec provisus aliunde fuerit. Ipse postmodum beneficium sub titulo S. Josephi quinti in Ecclesia Cathedrali assequutus est; hac de causa S. C. requisita esse locum dimissioni Capellaniae decrevit: *Caesenaten. Capellaniae* 13. *Januar.* 1753.

13. Capellaniae amovibilis institutae ab Ulysse Calvi firmata fuit perpetuitas in favorem Clementis ex descendentia testatoris, et ex genere vocatorum praevia amotione Capellani Caroli Alliani penitus extranei, quum Clemens ad ejusdem titulum Sacerdotium accipere exoptaret. Nonnulli patroni contra hanc perpetuitatem reclamarunt, nullam habuisse de illa scientiam contendentes. Sed S. C. illam esse validam declaravit: *Albiganen. Legatorum* 21. *Maii* 1757 *confirmat.* 17. *Sept. ejusd. anni.*

14. Ad Capellaniam, quam Sacerdotalem cum onere missarum, et amovibilem ad annum tantum Stephanus Magnini in Ecclesia Parochiali Castri Palatii instituit, proximiores sibi, et sanguine conjunctos, et in eorum defectu Sacerdotes ejusdem loci, deinde alios, qui Capellis laicalibus inserviunt per biennium, juxta aetatis eorum praerogativam, vocavit. Haec Capellania a S. C. perpetuata fuit in favorem Clerici Aldebrandi Albertini

(310) In hac causa Benedictus XIV., qui S. C. Concilii erat a Secretis, diligentem exaravit dissertationem, quae extat tom. 2. Thesauri resolut. pag. 214. edit. Rom. *Discursus Secretarii* inscriptam, in qua cujuslibet ex diversis auctorum sententiis praecipua expendit rationum momenta: at S. C. censuit „rem permittendam" (ait idem de *Synod. Dioeces.* lib. 7. cap. 72 num. 6. pag. 576. edit. Rom 1748.) „conscientiae, et arbitrio Ordinariorum, qui spectatis locorum, „et personarum conditionibus, vel in particula„ribus eventibus, vel etiam in Synodo per mo„dum legis decernant, an onera missarum sint, „aut non sint detrahenda e redditibus beneficii, „e quibus Ordinandus suam honestam susten„tationem est percepturus." De hac causa egit etiam Braya *Discep. Eccles. IV.* tom. 5. part. 2. pag. 101., et in addit. §. IV.

testatoris consanguinei, ut illius titulo ordines sacros suscipere possit, necnon denegata fuit redintegratio Sacerdoti Arcangelo Tenti, qui inter Presbyteros dicti loci est senior: *Forosempronien. Capellaniae* 11. *April.* 1761.

15. Nobilis mulier Honesta Benaglia Roncalli Capellaniam nomine Altaristatus in Ecclesia Parochiali S. Mariae Magdalenae annui reditus scut. 25 fundavit, sed cavit expresse, se nolle erigere juspatronatus, vel aliquod beneficium ecclesiasticum perpetuum collativum, neve in id mutaretur. Imminutionem hodie ad 15 scut. summam passum est praedium. Clericus Carpinelli, qui aliud simplex possidens beneficium, postulat, ut perpetuus in sui favore reddatur Altaristatus, ut ipse ad sacros possit ordines evehi, sed frustra preces effundit: *Fulginaten. Altaristatus* 13. *Febr.* 1773 *dub.* 1.

16. Capellania sacerdotalis fundata fuit a Victoria Ronca in Ecclesia Societatis SSmae Trinitatis cum missarum onere, ac praelatione sanguine proximiorum, quum nullus sit ex consanguineis actu, vel habitu Sacerdos, Joseph Maria Barellus patronus dotem ejus augere appetit, ac missas, itaut Capellanus ad illius titulum ordines sacros suscipere possit, et quatenus non adesset propinquus fundatrici, vel Sacerdos, vel Sacerdotio proximus, possit nominari quemcumque, vel ipsius Victoriae, vel suum consanguineum, etsi Sacerdotio non proximum, ut ad Sacerdotium promoveatur. Annuit S. C. pro gratia, dummodo tamen praeferantur in nominatione, si adessent, sanguine propinqui testatrici tam actu Sacerdotes, quam ad Sacerdotium promovendi; quo vero ad perpetuationem, et erectionem auctoritate ordinaria negativum dedit responsum: *Taurinen. Capellaniae* 11. *Januar.* 1777.

17. Clerico Aloysio Saluzzo, qui nominatus fuit a Sodalibus Spiritus Sancti ad Capellaniam institutam in eorum Oratorio, petenti illam retinere pro congrua patrimonii sacri una cum beneficio, quod habet in Ecclesia Cathedrali, a S. C. conceditur gratia arbitrio, et conscientiae Episcopi; et amsi Capellania praefata gravata sit pro integro reditu missarum oneribus manuali dumtaxat eleemosynae respondentibus: *Interamnen.* 25. *Jan.* 1783.

§. X.

Capellania quoad Translationem, et Suspensionem.

1. Fundatrix Capellaniae institutae in Ecclesia Parochiali oppidi Pizzoni nominavit Capellanos Patres S. Dominici pro celebratione missarum cum facultate transferendi fundationem ad propriam Ecclesiam; sed contra eos se opposuerunt Parochus, et Sacerdotes ejusdem oppidi, et S. C. quaestionem solvit, decernens non licere eisdem Patribus dictam Capellaniam ad eorum Ecclesiam transferre: *Militen. Capellaniae* 1. *Decem.* 1696 *dub.* 1.

2. Emanuel Sanchez demandavit, ut residuam haereditatem solutis legatis exequutores investire, et ex fructibus tot sacra loco non designato celebrationis agere deberent. Episcopus Settala, et P. Borellius Inquisitor exequutores pecunias residuales occuparunt, et missae celebratae fuerunt. Deinde diviso investimento, et ex una parte unam Capellaniam erexerunt, et alteram Conventui Diani Dioecesis Albinganensis cum missarum onere assignarunt, nec non ejusdem administrationem cesserunt. At dubitans P. Borelius de ejusdem potestate quoad translationem administrationis Capellaniae praedictae a SSma Inquisitione, ad quam de jure spectabat, ad Con-

ventum Diani, sciscitatus est a S. C., quae validam non esse translationem, et scribi Episcopo pro informatione super applicatione alterius medietatis legati, auditis interesse habentibus, resolvit: *Derthonen. Legati* 4. *Junii* 1701 *confirmat.* 1. *April.* 1702.

3. Etsi testator Annibal Tappi haerede constituta Societate SSmi Rosarii terrae Orciani mandaverit, ut si sors reditus imminui contigerit, suspendi debeant dotium distributiones, non autem Capellaniae ab eo fundatae; tamen fructibus diminutis non dotium distributionem suspendere curavit Societas, sed a celebratione missarum removit Sacerdotes Ascanium Seccum, et Jo. Baptistam Riccium Capellanos testatori proximos. Censuit Episcopus haud deficere tantam summam, ut Capellaniae a testatore praedilectae suspendi debeant; at S. C. suspensioni earum locum esse affirmavit: *Fanen. Capellaniarum* 29. *April.* 1713 *dub.* 1.

4. Primum S. C. noluit adprobare translationem Imaginis B. M. Societatis Confalonis una cum Capellaniis a Laureto Raspirio fundatis, sequutam ab antiqua Ecclesia terraemotu pene collabente, et a Sodalibus relicta, ad aliam Ecclesiam novam ampliorem, et populo commodiorem Patrum Doctrinae Christianae sub die 3. Julii 1706 *dub.* 2. Postmodum ratam habuit, confirmavitque sub die 11. *Sept. ejusd. anni: Nullius Ferentilli Confirmationis Concordiae.*

5. Quum Gubernator civitatis Derfonae, ad quam spectat juspatronatus Capellaniae a Nobili Emanuele Sanchez de Guevara institutae in Oratorio publico sub titulo Christi extra Castrum civitatis ab ipso constructo, postulasset facultatem transferendi dictam Capellaniam ad aliud Oratorium intra septa Castri erectum, ut decentiori cultu ibi sacrificia offerantur, S. C. eam facultatem denegavit: *Derthonen. Translationis Capellaniae* 23. *Febr.* 1715 *dub.* 1.

6. Petrus de Magistris tres Capellanias cum onere missarum erigendas mandavit. Emolumentum scut. 50 ab haerede subministrandum constituit. Sed quum domus haereditariae proximam ruinam injuria temporum minitarentur, apud S. C. quaesitum fuit: an sit locus suspensioni scut. 50 solutionis singulis Capellanis faciendae ad effectum bona, de quibus agitur, instaurandi? et S. C. negativam praebuit responsionem: *Tusculana Capellaniarum* 16. *Martii* 1715 *dub.* 1.

7. Ad dubium exhibitum a Gubernatoribus piae Domus S. Mariae *della Solitaria* ad retardandam imminentem loci pii ruinam ex redituum deficientia; an sit locus suspensioni duodecim ex vigintiquatuor Capellaniis erectis in Ecclesia praedicta pro manutentione monialium, ac puellarum, et pro quo tempore? S. C. respondit, dilata, et scribatur juxta instructionem, et ad mentem: *Neapolitana Conservatorii* 1. *Junii* 1715 *dub.* 3.

8. Fundavit Capellaniam Gregorius Scarponius in Ecclesia Parochiali S. Felicis de Albereto, quam tranferri inde in Oratorio publico S. Bernardini ejusdem loci pro commodo Capellanorum, ac populi utilitate postulavit. S. C. vero instantiam rejecit, addens, quatenus vero necessitas postulet celebrari missas diebus festis in Castro Albereti, quum Parochialis praedicti Castri sit extra, Episcopus alio modo provideat. Inde praevio recessu a decisis gratiam translationis impertivit, cum onere tamen, ut Capellanus debeat doctrinam Christianam omnibus diebus festis docere. Demum Parocho Ecclesiae S. Felicis reclamante, testatoremque in ea elegisse sepulturam contendente S. C. in primo loco deci-

sis rediit: *Ariminen. Translationis Capellaniae* 20. *Decem.* 1732 *confirmat.* 17. *April.* 1734.

9. Horontius Sebastiani in Sacello S. Michaeli Archangelo dicato Ecclesiae Parochialis S. Annae de Palatio, aut in alio loco dicti templi peculiari extructo tumulo sepeliri exoptavit, ac in dicta Ecclesia Capellaniam erexit. At Horontius in alia Paroecia, ubi domicilium transtulerat, mortalitatem explevit. Frater illius, ac haeres testamentum ignorans in Sacello gentilitio in Ecclesia S. Mariae Novae existenti eum condit. Efflagitata est a S. C. Capellaniam praefatam ad praedictum Sacellum gentilitium familiae, ubi fundatoris corpus jacet, transferendi facultas, sed incassum: *Neapolitana Commutationis Voluntatis* 7. *Febr.* 1733.

10. Cujusdam Capellaniae erectionem demandavit Leonardus Justinianus in Sacello aedificando in Castro Milonis Rinaldi. Sed Sacello constructo S. C. efflagitarunt Magdalena, et Elisabetha filiae memorati testatoris, ac nuptae in Castro Podii Donadei Dioecesis Sabinensis pro translatione erectionis illius Capellaniae in dicto Castro Podii Donadei; et translationem petitam obtinuerunt. Inde instantia iterum examinata S. C. recessit a decisis, et, ut haeredes cogantur juris remediis ad implendam piam dispositionem defuncti, necnon ad reddendam rationem de fructibus preceptis, resolvit: *Firmana Capellaniae* 18. *Julii* 1733 *confirmat.* 29. *Aug. ejusd. anni.*

11. Princeps Dori Guttierez Spadafora, cujus haereditas septem Capellaniis quotidianis gravatur, exoptans, ut ei concedatur trium ex dictis missis quotidianis translatio ab Ecclesiis Messanae, ubi fuerunt fundatae, ad Ecclesiam Parochialem Novi oppidi Spadafora, et licet Archiepiscopus gratiam posse concedi putaret, et civitas missis abundet, S. C. tamen ei non assensa est: *Messanen. Commutationis Voluntatis* 18. *Novem.* 1741.

12. Juxta facultates haeredibus tributas Capellaniae ordinatae a Margarita Laureta translationi locum esse arbitrio Card. Episcopi ab Ecclesia Fratrum Minorum in alteram Parochialem oppidi Tarani, ubi Capella de jurepatronatus adest, quando constet tamen sibi, ut Capella sit sufficienter instaurata, et sacris supellectilibus instructa, necnon de securitate adimplementi, S. C. firmavit: *Sabinen. Translationis Legati Missarum* 16. *Febr.* 1743 *dub.* 1.

13. Pater Alexius Angioletti Celestinus in sua professione disposuit, ut post obitum suae genetricis, et Fratris Patris Alexandri in Ecclesia S. M. Celanellae Capellaniae duae erigantur. Sed egressus inde Pater Alexander e Monasterio, et Congregatione Cassinensi omnia bona occupavit, et ex parte fundos Capellaniarum dixtraxit. Postmodum mortem opetiit, et factus est locus Capellaniarum erectioni. At Sorores Bottani Maria, et Prospera Filiae Margaritae Sororis P. Alexandri suspensionem earumdem supplicarunt ad mortem usque ipsarum, ut ex reditibus bonorum annuam praestationem scut. 90 percipere possint: S. C. vero mandavit, ut Capellaniarum erectio fieret, et postea supplicarent: *Bergomen.* 3. *Aug.* 1748.

14. Capellaniam instituit Jo. Baptista Valzonius in Oratorio B. M. V. SSmi Rosarii Loci Varigioni Dioecesis Mediolanensis, ac postea nonnulla bona emit, oratoriumque extruxit in Villa Gardegiani Status Veneti acquisita. Post hujus obitum haud potuit Capellania erigi, quia bonorum, quae in Venetiarum ditione sita erant, venditio minime fuit permissa, ubi fundata erat Capellania tantum bona non-

nulla fideicommisso subjecta existebant; petita fuit proinde ejusdem Capellaniae translatio in Oratorio ab ipso aedificato in Venetiarum ditione; sed S. C. preces non audivit, addens, quoad assignamentum sortis partes utantur jure suo coram Card. Archiepiscopo: *Mediolanen. Translationis Capellaniae* 22. *Novem.* 1755.

15. Erectio Capellaniarum, quas familia de Angelinis instituit, facienda est in Capella S. Nicolai Tolentini, quae ad familiam praedictam patronam pertinet, etiam Regularibus, in quorum Ecclesia extat Capella, invitis, prout demandatum est in testamento; nec est concedenda translatio in aliam Ecclesiam: *Firmana Erectionis Capellaniarum* 22. *Januar.* 1763 *dub.* 2.

16. Vacante tertia Capellania ex illis fundatis a Sacerdote Francisco Cerqua patroni Vincentium Cerquam compatronum, qui est laicus, imo conjugali statui intentus, nominarunt, cui minime posse adjudicari S. C. jam antea decreverat; ob id ejusdem suspensionem saltem petierunt, donec aliquis superveniat ex suis filiis, qui capax sit eam assequendi, impletis interim per alium missarum oneribus; idcirco exposita fuit qualitas paupertatis, et cum testatore conjunctio. Sed nihil obtinuerunt: *Anconitana Capellaniae* 12. *Maii* 1770 *dub.* 2.

17. Accolae oppidi Agressus aliquo Sacerdote destituti a Summo Pontifice precibus vicerunt Capellaniae, quam fundavit Petrus Terribilinius in Loco Vergeletti, translationem, ut dictus locus aucto incolarum numero modo proprium Parochum, ac alium Capellanum haberet. Gratia haec vix innotuit familiis Terribilini descendentibus a fundatoris fratribus, ad quos voce una juspatronatus spectat, de injustitia translationis, ac vitio gratiae relatae S. C. docuerunt; et illam nullam esse S. C. declaravit: *Comen. Translationis Capellaniae* 18. *Julii* 1772.

18. Arbitrio Card. Urbis Vicarii remissa fuit translatio Capellaniae a Praesule Carolo Gonsaga in Parochiali Ecclesia S. Nicolai de Perfectis erectae, cujus onera missarum Religiosi dictae Ecclesiae, ubi minime corpus testatoris humatum fuit, expleri a Capellano nominato dictitabant: *Romana Celebrationis Missarum* 17. *Julii* 1773 *dub.* 2.

19. Capellaniam instituit Jacobus Philippus Concetti in Ecclesia rurali S. Mariae nuncupata *delle Grazie* oppidi S. Justi. Postmodum quam plurimae controversiae inter patronos Ecclesiae exortae fuerunt; itaut missarum celebratio fuerit intermissa. Postulavit proinde Capellanus translationem ejusdem cum suis oneribus ad aliam Ecclesiam, et S. C. translationi locum esse juxta votum Vicarii Capitularis (311) existimavit: *Firmana Translationis Capellaniae* 17. *April.* 1779.

20. Canonicus Ludovicus Desideri ex terra Panicali degens Perusiae perpetuam laicalem Capellaniam in Ecclesia S. Mariae Novae Patrum Servorum civitatis Perusiae cum onere personalis residentiae in exequutionem voluntatis Cleopatrae Trani instituit. Patroni ejusdem supplicarunt, ut illam cum omnibus missarum oneribus a dicta Ecclesia S. Mariae Novae ad Collegiatam Ecclesiam terrae Panicalis transferre dignaretur; ad hoc ut de illa provisus Parocho in animarum cura auxiliaretur. Petitioni Episcopus, et Religiosi praedicti favebant, sed non S. C. Nam quaesierat jam antea S. C. ab Episcopo, qua in Ecclesia sepulchrum Cleopatra praedicta habuerit: *Civitatis Plebis* 15. *Maii* 1779.

(311) Ait Vicarius Capitularis, Ecclesiam ad haec onera implenda aptam videri illam, quae Praepositurali est intra oppidum, et Mariae Virgini dicata: *Eod. Caus. tom.* 48. *pag.* 17. *seq.*

21. Ecclesia Prioralis SS. Apostolorum Petri, et Pauli terrae Montis Leonis in Collegiatam erecta fuit. In hac erectione census in sorte 1200 fuit impositus. Vacat nunc Capellania Curata, et Prior, ac Canonici, qui ad munia Parochialia Capellano inhaerentia peragenda sese offerunt, suspensionem collationis Capellaniae precantur, ad effectum erogandi annua scuta 30 in partia'em census redemptionem. Annuit Episcopus, et nemini suspensionem hanc afferre praejudicium addit; et tamen a S. C. non impetratur suspensio. Redeunt oratores, et, ut recedat a decisis, petunt, pro aere alieno solvendo, sed perstitit S.C. in decisis: *Civitatis Plebis 5. Aug.* 1780.

22. Canonicus Guidus Badalotti Capellaniam laicalem instituit, nemine ad juspatronatus passivum vocato. Unus patronus masculus Joachim Provenzali superest. Prae sua paupertate exorat ille, ut suspensa nominatione Capellani sibi redituum Capellaniae decernatur administratio, ea tamen lege, ut redituum medietas sibi in alimoniam durante paupertate, medietas altera in eleemosynam missarum juxta testatoris votum erogetur. Oratoris petitis S. C. indulsit ad quinquennium expletis duobus anniversariis, et quinque missis: *Aquen. Capellaniae 3. Febr.* 1787 *dub. 1.*

23. Suspensio nominationis Capellani conceditur ad quinquennium Dominico de Sanctis patrono laico Capellaniae erectae a Palladio Olivari ad proprium altare S. Caroli in parochiali Ecclesia Montopolis, deputato ecclesiastico administratore, qui celebratis missis ad formam fundationis, superextantem reditum erogaret in reparationem altaris, et subrogationem novae tabulae pictae; nam de patrono paupere non agebatur: *Nullius Farfen. Suspensionis Missarum 14. Januar.* 1792.

24. In favorem unici, et pauperis filii Johannis Pauli Perrotti passive vocati, qui statum amplexurus erit conjugalem, suspenduntur Capellaniae tum Jacobi Perrotti, tum Jo. Baptistae Mollea, ad quindecim annos, deputato ecclesiastico administratore, qui adimpletis oneribus reliquam summam Oratori consignet: *Montis Regalis Capellaniarum 23. Novem.* 1793.

25. Quum Capellaniarum fundationis haereditatis tum Franciscae Borelli, tum Francisci de Comitibus existentium in Ecclesia Archipresbyterali S. Laurentii oppidi Formelli administrator in favorem possessorum Capellanorum in legali redditione rationis scut. 380 debitor evasisset; dicti Capellani preces adhibent pro suspensione collationis vacantis Capellaniae ad decennium; et S. C. usque ad extinctionem aeris alieni scut. 380 annuit: *Nepesina Capellaniae 23. Januar.* 1796.

26. De binis Capellaniis a Caesareo Sen. Calvi in Ecclesia S. Mariae Montis Falchi suspensionem nominationis obtinuit anno 1771 patronus Calvi, quousque ad legitimam aetatem ejus Nepos perveniret, expletis oneribus, quia praedia illarum permutata in pejus censibus subrogata fuerant. Inde neglecta semper fuit dicta nominatio paucis celebratis missis. Modo patronus postulat a S. C. suspensionem, testimonium suae inopiae Episcopo perhibente; et S. C. praecepit nominationem Capellani; et ut Episcopus praefigat terminum, prout de jure ad eamdem nominationem faciendam: *Spoletana Reductionis Missarum* 11. *Febr.* 1797 *dub. 2.*

§. I.

Capellanus quoad Eleemosynam Missarum.

1. Tam antecessor, quam hodiernus Rector Capellaniae in Cathedrali Ecclesia erectae, ac a Johanne Simeone institutae, eleemosynam pro toto tempore, quo debitam omisserunt celebrationem, et applicationem restituere tenetur, addendo S. C. ad mentem (312); etiamsi de onere praedicto perpensis fundatoris verbis dubitaretur: *Lucana Celebrationis Missarum* 18. *Febr.* 1702 *dub.* 3.

2. Capellanus, qui ad explendum onus Missae quotidianae perpetuae a Carolo d'Eymar relictum nominatus est, acceptavit nominationem, animo tamen augeri curandi eleemosynam per testatorem statutam in solidis quinque, uti insufficientem. At S. C. testatoris voluntatem servari mandavit: *Carpenctoraten. Eleemosyn. Missae Perpetuae* 11. *Martii* 1702.

3. Armindus Riccius inter pia opera ordinata voluit mille missarum annuatim celebrationem, quae compleri in Ecclesiis Montis S. Martini a quatuor Sacerdotibus debeant; ac vetuit, ne unquam erigerentur in titulum beneficii, ac in ista celebratione proprios conjunctos praedilexit; demandavitque, ut eleemosina Capellanis usque ad scut. 36 cum incremento haereditatis redituum augeri possit. Reditus haereditatis aucti sunt, hinc Capellani eleemosynae augmentum usque ad dictam summam postulant, quod eis S. C. adjudicavit: *Firmana Capellaniae* 14. *Januar.* 1708 *dub.* 1.

4. Jacobus Vineamortis memor jussit, ut haeredes quotannis, et in perpetuum certis diebus, et altaribus missas 84 a Patribus Carmelitis, constituta eleemosyna solidorum 10 pro qualibet, celebrari curarent, sed extincta familia jam vocata, voluit, ut pro dictis missis eleemosyna in scutis 7 aureis solveretur. Obita testatoris morte consanguinei haeredes cum Carmelitis disputarunt super eleemosynae quantitate, intendentibus Patribus eam esse solvendam ad rationem scut. 7 aureorum; et altercante haerede praestandam esse eamdem juxta testatoris mentem. Episcopus interrogatus in favorem haeredis rescripsit, et S. C. ad Episcopi sententiam accedit: *Asten. Eleemosynae Missarum* 29. *Martii* 1710 *dub.* 1.

5. Capellanus, quem S. C. amovibilem ad nutum Confraternitatis SS. Faustinae, et Jovitae nationis Brixiensis esse declaravit, debet eleemosynam missarum percipere ad rationem juliorum duorum pro qualibet, prout testator in favore passive vocatorum mandaverat; non autem ad rationem manualis; licet de passive vocatis nullus adsit: *Romana Capellaniae* 14. *Junii* 1710 *dub.* 3.

6. Capellanis, seu Beneficiatis de Massa, qui diurno servitio Ecclesiae Cathedralis vacant, attributi fuerunt proventus locorum 20 Montis S. Georgii provenientium ex relictis variis defunctorum. Horum fructus impares comperiebantur missarum oneribus injunctis, inde assignati eis reditus locorum 60 ejusdem montis adjuncto cuilibet onere missae quotidianae. Deinde aucta congrua eis fuit in locis 80, ac postremo proventus locorum 120 vigore rescripti S. C. *die* 27. *April.* 1630 assignatus fuit. Canonici autem contradixerunt, sed Capellani ob indulta praefata praetensionem excitarunt, percipiendi locorum 120 fructus, ex eleemosynis quoque manualium missarum in supplementum Capellaniarum inspecta tenuitate eorum praebendae, modicitate distributionum, et

(312) Mens est, ut pro praeteritis missis diebus lunae suppleatur pro condonatione: Eod. Cons. 18 Febr. 1702

gravi chori onere. Has missas non comprehendi in assignatione praefata Canonici asseruerunt, et cum his S. C. sensit, die 6. *Julii* 1747 (313). Deinde Archiepiscopus occasione Visitationis postulavit, ut eadem S. C. nonnulla dubia declararet, quae ita diluit.

7. Per Constitutionem Innoc. XII. Pont. Max. quae incipit nuper de celebratione missarum (314), non fuerunt revocata indulta, de quibus agitur, tam quoad legata missarum perpetua, quam quoad missas manuales: *Januen. Celebrationis* 30. *Aug.* 1710 *dub.* 1.

Ac debet servari circa missas manuales praescriptus modus in decreto S. C. edito sub die 6. *Julii* 1647 *Ibid. dub.* 2. Deinde decidit S. C. pro continuatione provisionis demandatae arbitrio Card. Archiepiscopi (315): 28. *Julii* 1713.

8. Itidem praefata indulta comprehendunt legata, quae habent etiam onus determinati numeri missarum: *Ibid. dub.* 3.

9. Ac dicta indulta legata missarum perpetua acquisita ab Ecclesia post Decretum S. C. non comprehendere valent, et firmetur status coram Card. Archiepiscopo juxta instructionem Praefecti (316): *Ibid. dub.* 4. Inde S. C. recessit a decisis comprehendi etiam legata relicta post citatum Decretum S. C. 1647, dummodo recipiatur tantum summa concessa pro congrua Capellanorum: *Ibid.*

10. Quum Capellanus possessor fundationis institutae a Carissimo Bricca in Ecclesia S. Silvestri Villae Falerinae Dioecesis Reatinae condemnatus fuisset ad celebrationem tot missarum juxta redituum vim; modo eleemosyna pro qualibet missa ad rationem perpetuae constituitur: *Romana, seu Reatina Capellaniae* 17. *Martii* 1714 *dub.* 3.

11. Jo. Petrus Strada ad nutum amovibiles tot Capellanias fieri mandavit, ad hoc ut missae quotidianae a Capellanis celebrarentur. S. Maria de Montibus haeres instituta S. C. oraculum exquirit, tum super eleemosynae quantitate, quae hisce missis statui debet, tum etiam circa ejusmodi stipis applicationem, num videlicet Capellanis celebrantibus integra persolvi, vel tradi ipsis eleemosyna manualis debeat, et reliquum in Ecclesiae haeredis utilitatem convertere. S. C. missarum eleemosynam ad rationem perpetuae taxavit, et integram non ma-

(313) Ubi inspecto assensu Procuratoris Canonicorum S. C. ex gratia indulsit, ut deputatis per Card. Archiepiscopum uno ex Canonicis, et uno ex Capellanis massae pro custodienda cum duabus clavibus distinctis una tantum arca, ab eodem Card. Archiepiscopo destinanda ad recipiendas eleemosynas, quae pro missis celebrandis in Ecclesia Cathedrali elargiuntur, possint Capellani participare ex dictis eleemosynis usque ad summam redituum LL. MM. 120. S. Georgii, servato tamen in reliquis decreto de *Celebrat. miss.* ab hac S. C. edito: *Lib.* 18. *Decret. fol.* 549.

(314) Incipiens. *Nuper* 23. *Decem.* 1697 (*Bull. Rom. tom.* 9 *pag.* 464), quae accessit Concil. Trid. *Sess.* 22 *cap. unic.*, ac nonnullis Declarationibus S. C. Concilii auctoritate Urbani VIII illi tributa, relatas in Const. ejusdem Pont. *Cum saepe* 21. *Junii* 1625 (*Bull. Rom. tom.* 5 *part.* 5. *pag.* 335), et ab Innoc. XII. confirmatas, ac innovatas in cit. Const. in cujus §. 5. cautum est. „Id vero, ut de inde observetur exactius S. „Congr. eadem auctoritate revocat Privilegia, et „Indulta omnia quibusvis Personis, Ecclesiis, „ac locis piis, tam secularibus, quam Regula„ribus cujuscumque ordinis, Congregationis, et „Instituti, quamcumque ob causam concessa, „quibus indulgetur, ut certarum missarum, vel „Anniversariorum celebratione, aut aliquibus „Collectis, seu Orationibus plurium missarum „in futurum suscipiendis satisfiat.“

(315) Card. Archiepiscopus praestituta arca pro deponendis missarum eleemosynis ipsius clavem ipse custodire voluit, devitandorum jurgiorum causa. *Ead. Cons* 28. *Julii* 1713.

(316) Quae hujusmodi fuit, ut status formaretur super quantitate redituum, quos praefati Capellani percipiebant de anno 1658 tam ex Capellaniis, quam ex legatis perpetuis, et aliis undecumque; necnon certior fieret S. C. super quantitate fructuum, quos modo percipiunt, ac ulterius exprimeretur, unde proveniat augmentum, sigillatim specificatis reditibus *Ead. Cons* 28. *Julii* 1713.

nualem eleemosynam Capellanis tradendam esse declaravit: *Romana Eleemosynae Missarum* 12. *Maii* 1714 *dub.* 1. *et* 2.

12. Capellani fundationum, quae a Clem. VIII. et Clem. XI. Pont. Max. in favorem Domus SSmae Annuntiationis Neapolis factae fuerunt, in casu impedimenti substituto Sacerdoti tradere debent, non stipendium pro eis statutum, sed solam manualem eleemosynam; nam eis onus celebrandi per se ipsos, nisi legitime sint impediti, injunctum fuerat: *Neapolitana Capellaniarum* 14. *April.* 1725 *dub.* 2.

13. Capellanus, qui gravatur celebratione missae unius qualibet die alterius hebdomadae, et una simul dispensatus a Clem. VIII. Pont. Max. ab onere celebrandi, dummodo solveret scuta 10 monasterio S. Nicolai, in cujus Ecclesia fundator Capellaniam erexerat, et modo aucta eleemosyna missarum non liberatur ab onere missarum per solutionem scutorum 10 tantum, sed tenetur missas celebrare, vel summam stipendio respondentem missarum celebrandarum quolibet die alterius hebdomadae ad rationem eleemosynae manualis tradere. Nam ipsi Capellano plurima fundatoris bona obvenerunt: Ita S.C. decidit, posteaquam die 14. *Julii* 1739 scribi Episcopo juxta instructionem (317) praeceperat: *Pistorien. Celebrationis Missarum* 23. *Sept.* 1741 *dub.* 1.

14. Rector Capellaniae S. Antonini, et animarum Purgantium erectae in Ecclesia Parochiali Montis Raynaldi in casu impedimenti celebrationis missarum cum cantu ad formam fundationis praestare Parocho solitam eleemosynam pro missis cum cantu debet: *Firmana Jurium Parochialium* 2. *Decem.* 1747 *dub.* 3.

15. Item praedictus Capellanus tenetur solvere eleemosynam manualem juxta morem Regionis Parocho canenti missam in officiis animarum Purgantium ex eleemosynis collectis: *Ibid. dub.* 4.

16. Capellano substituto ab Emanuele Antonio de Donghis integram eleemosynam pro missis huc usque celebrandis a Patribus Carmelitis, qui Capellaniarum fundationis Johannis Augusti Capelli jurepatronatus gaudent: *Januen. Capellaniarum* 25. *April.* 1761 *dub.* 4.

17. Capellanis, seu mansionariis Ecclesiae Cathedralis S. Severini celebrantibus, atque applicantibus missam Conventualem in diebus ferialibus debita est peculiaris eleemosyna, atque est praestanda a singulis Canonicis ex reditibus Parochialibus. Nam usus invaluerat Canonicos missas celebrare tantum die festo, reliquas quatuor Capellanos, qui in Ecclesia sunt, a quolibet eleemosyna proprio aere soluta: *Sancti Severini Eleemosynae Missae Conventualis* 24. *Martii* 1764 *dub.* 1 *et* 2.

18. Eleemosynam missarum Capellaniae, a Carolo Carloni fundatae, et ab Angela ejus uxore erectae de jure nunc patronatus gentis Alutfiae, deberi decernitur Sacerdoti Carolo Antonio Fraschetti Capellano ad manualem pro summa ab Ordinario liquidanda. Nam patroni simplicem manualem Capellano tradebant, et reliquam partem retinebant, quum de Capellania laicali, meroque pio legato agi dictitarent: *Nullius S. Salvatoris Majoris Capellaniae* 18. *Aug.* 1792.

19. Clericus Paulus Bondi nominatus ad Capellaniam fundationis Alexandri Ziani, quum non constet nihil ante possessionem bonorum Capellaniae

(317) In eo nempe versatam, ut ab ipso diligenter inquireretur, qui a monialibus circa controversam missarum celebrationem anteacto vetustiori tempore servatus usus: Eod. Cens. 23. Sept. 1741 §. 1.

pro missis tunc celebratis consequutum fuisse, et verisimile est et bona, et reditus pinguis Capellaniae a die nominationis per actas lites vindicasse; hinc non esse locum compensationi missarum quoad praeteritum S. C. sancivit: *Sutrina Capellaniae* 18. *April.* 1795 *dub.* 4.

20. Sacerdos Abel Avanzi in testamento occasione fundationis perpetuae laicalis Capellaniae eleemosynam in ob. 15 juxta reditus, non numerum missarum constituit; in codicillis vero praescripsit Missam quotidianam cum eleemosyna ob. 20, si augeatur reditus ad scut. 72. Quaeritur itaque an, et ad quam eleemosynam celebrari debeant missae in casu imminutionis reditus infra summam scut. 72? respondit affirmative ad eleemosynam ob 15 ad formam testamenti: *Spoletana Capellaniae* 17. *Decem.* 1796 *dub.* 2.

Reliqua. Vide *Missa* §. *VIII.*

§. II.

Capellanus quoad fructus, et Emolumenta.

1. In Ecclesia Cathedrali adsunt nonnulli Capellani cum residentiae onere, qui tamen de distributionibus quotidianis non participant, ac proinde saepius servitium derelinquunt. Hac de re quaeritur, an praedicti, qui servitium omittunt, dum Episcopus pontificaliter celebrat, aut quoties divinis officiis praesto est, possint multari per subtractionem tertiae partis redituum suarum Capellaniarum, applicandae, et distribuendae interveneintibus? posse, respondit S. C. multari, arbitrio Episcopi quoad quantitatem multae applicandae fabricae Ecclesiae, si indigeat, vel alteri pio loco, itidem pro ejusdem Ordinarii arbitrio: *Aquilana Servitii* 27. *Sept.* 1659 *dub.* 4.

2. Archiepiscopus Elector pro bono et suarum Ecclesiarum regimine Canonicis assumptis, a Summo Pontifice obtinuit in eorum favorem indultum a residentia. Hac de causa S. C. occasionem habuit declarandi, ut ex generalitate, et amplitudine verborum indulti veniunt omnes distributiones quotidianae sive annexae, sive separatae a corpore praebendae, sive in anniversariis, seu aliis piorum memoriis, et fundationibus consistant, quando aliter non fuerit a testatoribus dispositum, et quod Capellani dicto Archiepiscopo inservientes debent illis gaudere vigore dicti indulti: *Colonien. Distributionum* 9. *Maii* 1671 *dub.* 1 *et* 2.

3. Quaesitum quum esset, an et quae portio sit ex reditibus, quos Capellani de massa nuncupati Collegiatae Ecclesiae S. Mariae de Vineis percipere possint, extrahenda ad effectum illam erogandi in distributiones quotidianas? responsum exiit, dempta eleemosyna manuali missarum tertiam partem residui applicandam pro distributionibus esse: *Januen. Celebrat. Miss.* 26. *Novem.* 1701 *dub.* 2.

4. Geminas fundavit Capellanias in Ecclesia Cathedrali Calamellus de Calamellis cum onere chori Capellanis imposito, uti alii Cassellani ejusdem Ecclesiae, ac punctaturarum casu necessitatis corporis, ac justi impedimenti, causaeque excepto. Has S. C. esse non precise residentiales, itaut sint compatibiles cum alio beneficio residentiali, seu Parochia jam judicaverat. Modo decrevit occasione absentiae Francisci Serrae Curati Parochiae SSmi Salvatoris ad Pontem senatorium de urbe; illum non residentem Capellanum distributionibus applicandis Sacrario Ecclesiae privandum: *Ferrarien. Capellaniae* 3. *Martii* 1703 *dub.* 2.

5. Omnes fructus Capellaniae erectae ab Episcopo Fadulphio ex legato

missarum Canonici Dominici Studiosi relicto Ecclesiae B. M. de Focio Comitatus Ameriae cum eleemosyna trium juliorum pro qualibet missa postea ad bonon. 15 reducta, Dominico Praesedio Capellano pro missis celebratis, ac celebrandis non ad rationem manualis eleemosynae, sed ad rationem taxae bonon. 15 pro qualibet missa debentur: *Amerina Eleemosynae Mis.* 30. *Aug.* 1710 *dub.* 3.

6. Priores, et Sodales Ecclesiae S. Mariae de Vineis Planis oppidi Arpini binas instituerunt Capellanias cum annua praestatione ducat. 35 pro qualibet earum, necnon Episcopo pro suo arbitrio erectionem commendarunt. Hic tres non duas erexit, et eis duc. 30 pro qualibet assignavit. S. C. ad Capellanorum quaerelas fructus Capellaniarum debere esse ducat. 35 non 30 in omnibus sanatione erectionis juxta formam praedictam decrevit: *Sorana Capellaniarum* 30. *Sept.* 1713. *dub.* 5.

7. Condita ab Episcopo erectio Capellaniarum ex reditibus haereditatis Francisci Chiaborelli declarata fuit invalida. Capellani nuncupati Canonici non tenentur fructus perceptos restituere, sed Episcopus apponat oeconomum, qui reditus administret, et idem Episcopus inhibeat Capellanis, ne accedant ad servitium chori, ita decrevit, et addidit, ut scribatur Card. Archiepiscopo Januae juxta instructionem (318): *Savonen.* 23. *Maii* 1722 *dub.* 2. *et* 3.

8. Dubio proposito; an Capellani proprietarii, etiam infantes nominati a Josepho Delgrado, et Capitaneo Laurentio de Avila ad Capellanias fundatas de jurepatronatus possint integros fructus dictarum Capellaniarum, detractis oneribus pro celebratione missarum percipere? S. C. definitionem protelando ad mentem respondit; *Angelopolitana Capellaniarum* 13. *Januar.* 1731 *dub.* 3.

9. In casu autem, quo proprietarii Capellani non habeant aetatem requisitam pro obtinendis beneficiis ecclesiasticis reditus superextantes, detractis oneribus missarum, cedere debere commodo ipsorum vocatorum, non autem deberi integre Capellanis interinis, S. C. definiit: *Ead.* 5. *April.* 1732 *dub.* 5.

10. Item in casu, quo ipsi instituti non habeant aetatem requisitam ad missarum onera implenda, reditus superextantes, detractis oneribus missarum, cedere commodo ipsorum institutorum, non autem Capellanis interinis debent: *Ibid. dub.* 7.

11. Declaraverat jam antea S. C. non esse locum suspensioni electionis Capellaniarum Ecclesiae Parochialis oppidi Meldulae fundationis Caesaris Armanni ad instaurandum Sacrarium; modo sancivit emolumenta dictarum Capellaniarum, ad quas fuerunt nominati Paulus, Georgius, et Joseph Amigonus a Communitate patrona, eisdem esse adjudicanda: *Nullius Foro-Pompilii Capellaniarum* 18. *April.* 1733 *dub.* 2.

12. Capellano, seu Rectori Oratorii B. Annuntiationis Villae Tini siti intra limites Parochiae S. Laurentii terrae Accumuli an competat, atque debeatur ulla portio tam cerae, quam aliorum emolumentorum occasione funeris subditorum dictae Parochiae, quos tumulari in dicto Oratorio, quacumque consuetudine non obstante contingat; S. C. decrevit quartam funeris dumtaxat competere Parocho, reliqua vero emolumenta funeris spectare ad Ecclesiam SSmae Annuntiatae tumulantem, quoad eos defunctos, qui vel ibi elegerint sepulturam, vel ibi sunt condendi in majorum sepulchro: *Asculana Jur. et Funct. Paroch.* 29. *Aug.* 1733 *dub.* 3.

(318) *Vide not.* 289.

13. Eidem Capellano, seu Rectori debentur oblationes, seu eleemosynae colligi solitae in Oratorio, non in Villa Tini; ita tamen, ut ratio reddatur Episcopo, et dictae eleemosynae, vel oblationes convertantur in usum, et cultum ipsius Ecclesiae cum ejusdem Episcopi adprobatione, nec opus est de licentia, vel de consensu Parochi quoad illarum administrationem: *Ibid. dub.* 4.

14. Ex dote Capellaniarum a Jo. Augustino de Cappellis institutarum non debent annua scuta decem retineri a Patribus Carmelitis Excalceatis oppidi Vulturis, quibus juspatronatus testator reliquit; etiam si id facere consuevisse hactenus asseratur; sed ea inter Capellanos ejusdem testatoris sunt distribuenda: *Januen. Capellaniarum* 14. *April.* 1736 *dub.* 4.

15. Augmentum annui reditus attributum Capellanis Ecclesiae S. Theclae civitatis nuncupatae *de Xativa*, necnon Capellaniarum destinatio, et redituum assignatio in favorem descendentium a Josepho Ximeno pio testatore, qui residentiae, ut alii, non adstricti sunt, quemadmodum sententia lata Curia Archiepiscopalis providit, non sustinetur; contradicebant enim Administratores piae haereditatis, quia voluntas testatoris immutabatur: *Valentina Capellaniarum* 10. *Martii* 1742 *dub.* 1.

16. Ac augmento praefato frui non debent Capellani moderni, et futuri descendentes a dicto Josepho testatore per lineam faemininam: *Ibid. dub.* 3. *confirmat.* 13. *Junii* 1744.

17. Fructus haereditatis elapsi post obitum testatoris usque ad erectionem Capellaniae a Johanne Jacobo Beccari fundatae non debentur Sacerdoti Coppa Capellano nominato, sed in augmentum sortis ejusdem fundationis sunt conferendi: *Asten. Capellaniae* 28. *Aug.* 1751 *dub.* 2.

18. Quum actum fuisset de augmento distributionum Capellaniarum in Capitulo Metropolitanae Ecclesiae, quae pondus servitii choralis pene quotidiani, ac missarum habent, quod augmentum ex industria Capellanorum in muneribus ratiocinatoris, oeconomi, et villici obeundis retrahi potest; S. C. protelando decretum, ut firmetur status juxta instructionem (319) voluit: *Bononien.* 13. *Julii* 1765. Deinde gratiam augmenti in scut. 28 tantum adimpletis oneribus missarum, et perlatis oneribus administrationis impertivit: Nam non obstabat conditio, ut auctis reditibus augeatur numerus missarum; quia ex natura bonorum augmentum originem minime ducebat: 10. *Maii* 1766.

19. Ad Capellanum pro tempore institutae Capellaniae a Sernutio Ciccolini in Ecclesia Collegiata SS. Faustini, et Jovitae non spectant omnes reditus pro dote Capellaniae ab eodem testatore relicti, sed tantum congrua ad rationem annuorum scut. 50. Nam eruitur ex fundatione Capellano providendum esse de congrua mercede, non autem omnes fructus dandos esse; quod est antiquis Episcoporum decretis consonum: *Viterbien. Capellaniae* 30. *Maii* 1767 *dub.* 5.

20. Omnes fructus Capellaniae manualis a Sacerdote Johanne Merula non sunt percipiendi a Capellano; sed investiendi sunt ad formam testamenti (320) deducta missarum eleemosyna;

(319) Ut referret de praeciso reditu Capellaniarum in moneta romana, de adimplemento onerum mensualium, de earum numero, qui in praesens celebratur a qualibet ex Capellanis, de reditu aucto ex industria Capellanorum, et quae summa supersit praeter distributiones consuetas, et eleemosynae quindecim missarum, quae ab unoquoque ex Capellanis celebrari debent juxta reductionem ab initio factam; ac super praemissis S. C. instructam redderet, et animi sui sensum aperiret: *Ead. Cons.* 22. *Martii* 1766 §. 2.

(320) Nam statuta earumdem missarum eleo

Viglevanen. Capellaniae 23. *April.* 1761 *dub.* 2.

21. Franciscus Antonius Malavi Rector Sacri Montis Calvarii, qui est prope oppidum Domus Ossulae, praeter reditus a pio fundatore Johanne de Cupis pro Capellania relictos, praeoptabat sibi a sacro consessu confirmari augmentum ab Episcopo Novariensi anno 1702 Rectori Capellaniae pradictae de bonis haereditariis dicti pii fundatoris factum, eoquod hic redituum illius tenuitatem, ac fundatoris dotem augere volentis praesumptionem ostendebat; at hodiernus Episcopus nec de tenuitate, nec de fundatoris praesumpta voluntate edoctus, et piam decedentis dispositionem implere solicitus, negat augmentum ullum illi faciendum esse; ideo ad quaesitum, an, et quando Oratoris supradicti praecibus sit annuendum? respondetur ut scribatur Episcopo juxta instructionem (321): *Novarien.* 17. *Julii* 1773.

22. Quum in Visitatione Antistes Alatrinus interdixerit celebrationem sacrorum in Capella S. Nicolai, et S. Antonii Abbatis in Ecclesia Collegiata S. Mariae Majoris, ut reparari possit fructibus Capellanorum, appositum fuit sequestrum super reditus, et S. C. primum sancivit instaurationem ad Patronos Capellae spectare, inde mandat validum non esse praedictum sequestrum: *Alatrina Reaedificationis Capellae* 29. *Julii* 1775 *dub.* 3.

23. Capellano Augustino Onesti unico de passive vocatis superstiti, qui nominationem habet, fructus a die vacationis Capellaniae demptis oneribus, non autem patrono licet pauperi deberi S. C. statuit: *Balneoregien.* 29. *Julii* 1775 *dub.* 3. *confirmat.* 23. *Novem.* 1776.

24. Fructus Capellaniae S. Mariae ad Nives in Ecclesia S. Christophori de Trevina erectae a Francisco Guidelli, qui illam fundavit, ac donationis titulo cessit bona Capellaniae in proprietate, et post interitum etiam eorum usumfructum, debentur Capellano Vincentio Monni a die obitus Francisci Guidelli; etiamsi adsint filii, qui inopiam allegant, quos ante cessionem fundator habiturum non cogitabat, quia illo tempore viduatus erat uxore: *Civitatis Castelli Capellaniae* 30. *Aug.* 1777 *dub.* 2.

25. Post prorogationes pro exequutione voluntatis Antonii Pelucchi concessas erectio demandata Capellaniarum jussa fuit, et Capellanis deberi stipendium a die erectionis earumdem fuit constitutus: Nam iidem deberi illud a die lethi fundatoris autumabant: *Romana Capellaniar. et Legator. Pior.* 23. *Sept.* 1777 *dub.* 2.

26. Fructus pensionis tributae in annuis scutis novem a Sacerdote Ja-

mosyna in annuis libris Imperialibus tercentum, seu scutis 40 Monetae Romanae Pius testator jussit, ut, si fructus haereditarii ad praedictam summam non ascenderent pro modo deficientis quantitatis minueretur numerus missarum, nulla petita a superioribus reductione: si vero illam superarent, certa portio erogaretur in emendis sacris supellectilibus, et residuum investiretur in aliquo fundo tuto, cum facultate illum distrahendi, quoties reditus ordinarii non sufficerent pro omnibus satisfaciendis oneribus: *Ead. Cons.* 11. *April.* 1761.

(321) Nempe, ut Episcopus transmittat dispositionem, et successivam erectionem Capellaniae, seu Canonicatus, distincte instruat, ad quam precise quantitatem reditus ascendant tempore erectionis, et qui successive erant anno 1702, ac denique an secundum antiquos status iidem in praesens existant, et undenam augmentum ab Episcopo Visconti constitutum detractum fuerit, et modo percipiantur; an reditus secundum praesentem statum sint ad mensuram onerum, quae sustinet Rector, eaque distincte, et singillatim enumerabit: an denique apud haereditatem testatoris servetur adhuc praedium della Mottaralla, seu potius istud una cum ceteris bonis venditum fuerit De his igitur, aliisque, quae ad rem conferre putaverit, audito ipso Rectore Malavi, aliisque etiam ai qui sunt interesse habentibus. Regist. lit. lib. 33. die 17. Julii 1773.

eoho Nance in dotem Capellaniae institutae in Ecclesia Parochiali, et Collegiata S. Petri Avenionensis die procedente reducti fuerunt. Accedit, quod illos debitor non soluit, imo, anno 1779 clam a Rev. Fabrica S. Petri compositionem quoad praeteritum obtinuit. S. C. praedictos fructus deberi Capellano ab anno supradicto, quo tempore vacavit Capellania, inposterum censuit; et quoad annos praecedentes deducet jura sua, ut interim omnino audiatur S. C. Rev. Fabricae S. Petri (322): *Avenionen. Capellaniae* 16. *Sept.* 1780.

27. Sacerdos Jo. Baptista Rondini unus ex Capellanis Ecclesiae S. Mariae Angelorum terrae Philoptrani, qui instar Capituli Canonicorum choro inserviunt, ob plura patrata crimina ad quinquennium in quoddam monasterium damnatus fuit. Ei fructus, et distributiones non deberi ceteri Capellani inservientes durante ejus absentia autumant, et S. C. praesidio nituntur, quae non ei illos deberi resolvit: *Auximana Capellaniae* 21. *Januar.* 1797 *dub.* 1.

28. Censuit inde ead. S. C. dictos fructus, ac distributiones non esse partiendas inter Capellanos inservientes, sed sacrario deberi. Nam in fundatione earumdem Capellaniarum occasione vacationis, aut Capellani absentiae fructuum, ac distributionum in favorem sacrarii applicatio fuit demandata. *Ibid. dub.* 2. Inde causa reproducta quoad distributiones in decisis; quoad fructus, praevio recessu a decisis esse inter Capellanos dividendos dixit: 19. *Aug. ejusd. anni.*

§. III.

Capellanus quoad Missarum Applicationem.

1. Ex dispositione testamentaria antiquitus facta a pio testatore reperitur fundata quaedam Capellania cum onere Capellano pro tempore sacrum faciendi singulis dominicis, aliisque festivis diebus, nulla adjecta declaratione, ad cujus suffragium applicandum esset sacrificium. Ideo Episcopus Tinensis supplicat a S. C. declarari; an hujusmodi sacrificium applicandum sit pro anima ipsius testatoris, an vero ad libitum Capellani, uti hactenus factum esse comperiit. S. C. respondit applicandum esse sacrificium pro anima testatoris: *Tinen. Applicationis Sacrificii* 18. *Aug.* 1668.

2. Supplicat Episcopus declarari Capellanos teneri applicare sacrificium pro animabus fundatorum, licet hoc onus fundatores non expresserint; nec posse aliud stipendium recipere quacumque praetensa consuetudine non obstante, et S. C. censuit danda esse decreta alias edita in Lucana Applicationis Sacrificii 7. Aug. 1683 (323), et aliud decretum (324): *Collen. Applicationis Sacrificii* 28. *Aug.* 1683.

3. S. C. perpendens quamdam dispositionem, in qua cautum fuerat, ut Capellanos pro tempore missam celebraret omnibus diebus hebdomadae, praeter unum, dummodo tres missae qualibet hebdomada celebrarentur de mortuis pro anima fundatoris, Capellanum teneri applicare dumtaxat tres missas de mortuis, et non alias sententiam pronunciavit: *Collen. Applicationis Sacrificii* 17. *Novem.* 1685.

(322) Audiri praecepit S. C. Rev. Fabricae S. Petri, apud quam forsan haud validam compositionem debitor pensionis reportavit.

(323) *Vide verb. Missa* § I. *num.* 1.

(324) Quaeritur quarto, an Sacerdotes, qui tenentur missas celebrare ratione beneficii, seu Capellae, legati, aut salarii, possint etiam manualem elaemosynam pro missis votivis, aut defunctorum recipere, et unico missae sacrificio utrique oneri satisfacere? S. C. respondit, Sacerdotes, quibus diebus tenentur missas celebrare ratione beneficii, seu Capellae, legati, aut salarii, si eleemosynas pro aliis etiam missis celebrandis susceperint, non posse eadem missa utrique obligationi satisfacere; val. in ead. Caus.

4. Pius vir in quadam fundatione sic effatus est; *il Capellano sia tenuto, e obligato giornalmente celebrare la messa, eccetto il venerdi, quale sia vacuo. Il lunedi; e mercoldi sia tenuto celebrare le messe de' morti per suffragio dell' anima sua ecc.* Hinc in dubio ponitur, an Rector dictae Capellaniae praeter dies Lunae, et Mercurii teneatur applicare sacrificium ceteris diebus, quibus celebrare tenetur? affirmativum datum est responsum, et esse locum reductioni arbitrio Card. Praefecti mandatum est. Nam fructus annuus dictae fundationis tantum est in scut. 30: *Collen. Applicationis Sacrificii* 22. *Junii* 1686 *dub.* 1.

5. Et ad dubium alterum, an itidem teneatur applicare sacrificium die Veneris, quatenus illa die, nolens uti vacatione sibi concessa, missam celebret? negativam responsionem prodiit: *Ibid. dub.* 2.

6. Quum testator Marcus Antonius Bassus relicto legato quodam missarum nullam expressisset applicationem, sed tantum celebrationem, quaesitum est, an teneatur Capellanus applicare sacrificia pro anima illius? et teneri eum S. C. respondit; Fundator enim requisierat Sacerdotes benemoratos pro eadem celebratione: *Vicentina* 18. *Sept.* 1688 *dub.* 1.

7. S. C. applicationem sacrificii minime demandavit in terminis fundationis Capellaniae cum onere quotidianae celebrationis quadam hora determinata, ut plurimi negotiis detenti missam audire possint, et praecipue discipuli, quando a schola discedunt: *Collen. Applicationis Sacrificii* 17. *Decem.* 1689 *dub.* 1.

8. Ac illud applicando pro anima Jo. Picchinesii recte non satisfacit Capellanus suo muneri ab utroque fundatore injuncto, qui applicationem demandarunt: *Ibid. dub.* 2.

9. Cardinalis Marianus Per-Benedictus Capellae a se honorifice constructae in Collegiata insigni S. Venantii, nonnulla donavit loca Montium, ad hoc ut ex eorum fructibus scuta 40 unicuique ex Capellanis quatuor amovibilibus traderentur, qui alternis mensibus canere continuo tenerentur missam conventualem; ita tamen, ut illo mense, quo alter eorum missam canit, ceteri lectas missas celebrarent, et pro fundatore preces funderent. Lectas missas celebrarunt, et missas conventuales Capellani pro fundatore diu applicarunt. Verum Capitulum ejusdem Ecclesiae, cui habitualis animarum cura inest, eas pro populo, sicut etiam illas, quas Canonici celebrant, applicandas esse contendit; et S. C. definivit, Capellanos praedictos missam conventualem pro populo applicare non esse adstrictos, sed pro omnibus teneri benefactoribus applicare: *Camerinen. Applicationis Missae Conventualis* 19. *Julii* 1704.

10. Capellaniam a Jacobo Pastorello in Ecclesia Parochiali S. Valentini Castri Lacus obtinuit Nicolaus de Nobilibus, deinde Marcellus Ferentillus, post cujus obitum caruit Rectore per annos 30 ob diminutionem, seu difficilem exactionem redituum, ac plurimorum censuum jacturam. Nuper provisus fuit de ea Carolus Petrus Cardonus, qui praetensionem excitavit quoad applicationem missarum, quae minime erui ex fundatione potest. Censuit S. C. eumdem applicare missas teneri. Legitur enim onus in fundatione quotidie celebrandi missam sub auroram, et rogandi Deum pro anima ipsius testatoris: *Spoletana Applicat. et Reduct. Miss.* 11. *Januar.* 1710 *dub.* 1.

11. Rector Capellaniae, quae in Ecclesia Cathedrali erecta, ac a Johanne Simeone instituta fuit cum hisce

verbis, *pro remedio animae suae .... inde, et missam singulo mane celebrare curabit*, tenetur sacrificium pro anima fundatoris applicare: *Lucana Celebrationis Missarum* 18. *Febr.* 1702 *dub.* 2.

12. Franciscus Capuccius erecta Capellania de jurepatronatus familiari onus Capellano injunxit nonnullarum missarum pro anima conjunctorum; deinde missam hebdomadalem absque ullo verbo applicationem denotante. Episcopus compertus est Capellanum minime applicasse missam praedictam, dubium excitavit, quod S. C. Capellanum cogendum ad applicationem esse resolvat. Inde Capellano minime acquiescente S. C. dictam declarationem confirmavit: *Burgi S. Sepulchri Applicationis Missarum* 11. *Januar.* 1716.

13. Possessor Capellaniae fundatae ab Angela Sandri tenetur ad applicationem pro fundatrice duorum anniversariorum, et ceterarum missarum ad formam decreti Archiepiscopi Martii Medices (325). Nam fundatrix officiatura Capellae, seu altaris a se designati Capellanum oneravit, addens pro ejus anima, sicuti reliqui Capellani in aliis altaribus sacra faciebant, ideoque non tot choros supponebat, quot sunt Capellani, et verbum *officiare* pro celebrando usurpavit: *Florentina Abolitionis Oneris* 11. *Decem.* 1717.

14. Calamellus de Calamellis erecta Capella in Ecclesia Cathedrali, duas in illa Capellanias fundavit; onus possessoribus dedit, ut continue celebrent missas, sed diebus ferialibus specialiter pro anima ipsius Calamelli patris, matrisque suae. Nominati ex diuturno tempore celebrarunt, sed non applicarunt, nisi in illis diebus ferialibus, in quibus in Kalendario ritus contingit de ea, de quo agunt acta Visitationis. At S. C. desperta observantia respondit, teneri Capellanos quocumque die applicare missam pro anima fundatoris, ejusque proximorum: *Ferrarien. Applicationis Missarum* 26. *Martii* 1718 *dub.* 1. 2. *et* 3. *confirmat.* 24. *Febr.* 1720.

15. Ille, qui Capellaniam fundatam a Johanne Francisco de Gonzaga in Altari Majori Ecclesiae Monasterii Monialium Corporis Christi Mantuae possidet; quum celebrationem non applicationem demandasset testator, et commodum Monialium respexisset, non tenetur missam applicare pro suffragio animae fundatoris, sed ad solam missae celebrationem: *Mantuana Applicationis Sacrificii* 19. *Novem.* 1718.

16. Joseph Albertonius celebrationem 50 missarum in favorem suae animae ordinavit; inde onus missae quotidianae in Oratorio S. Antonii Abbatis Lari Artò causa majoris beneficii, et commoditatis Communitatis, ac in Codicillis celebrationem dictae missae sub auroram cujusque diei festi, Capellano imposuit. De applicatione ejusdem oneris S.C. consulta, non teneri applicare Capellanum pro suffragio animae testatoris missam quotidianam in Oratorio praedicto celebrandam, statuit: *Novarien.* 22. *Novem.* 1727 *dub.* 1.

17. In supremis tabulis Vespatianus Ferrantes mandavit erectionem Capellaniae sacerdotalis in Ecclesia monialium S. Mariae Magdalenae conficiendam, cujus rector celebrare quotidie teneatur Deum orando pro anima testatoris, suorumque benefactorum. De

(325) Qui facultate utens S. C. quoad Capellanias, de quarum fundatione non constabat, certum numerum missarum ratione redituum pro fundatione applicandarum per Capellanos praefixit, et inter cetera mandavit, ut Capellanus fundationis Sandri, quae non inveniebatur, missas 250 celebraret: *Eod. Cens.* 27. *Novem.* 1717

hoc onere S. C. requisita, duxit non teneri Capellanum applicare sacrificium pro anima fundatoris, sed satis est illius recordari in orationibus, quae in collecta, aut memento sacri fiunt: *Ferrarien. Applicationis Sacrificii* 11. *Junii* 1729.

18. Quum fuisset petitum: an Rector Capellaniae fundatae ex dispositione Petri Francisci Malpici teneatur applicare sacrificium pro ejus anima, vel tantummodo celebrare absque applicatione in Ecclesia Monasterii, quod in oppido Serrae Comitum extrui praeceperat? responsum exiit, dilata, et scribatur Episcopo juxta mentem(326). Testator enim nulla imposita applicatione celebrari in Ecclesia Monasterii, ut Monialibus inserviat, expetivit: *Senogallien. Missarum* 10. *Maii* 1732 *dub.* 1. Deinde S. C. applicationem pro ejusdem anima praecepit: 20. *Decem.* 1732.

19. Quum S. C. sub die 29. Julii 1690 decrevisset Capellanum possessorem fundationis a Societate SSmae Annuntiatae oppidi Montopolii, peractae cum onere applicationis, et residentiae personalis, teneri ad applicationem sacrificii, modo eadem S.C. factam resolutionem confirmat, et addidit, ut Episcopus cogat omnino Rectorem tam ad applicandum in futurum, quam ad satisfaciendum propter neglectas applicationes in praeteritum. Etiamsi Capellanus Alexander Toscanellius exciperet tenuitatem dotis assignatam in limine fundationis, ac Capellanos antecessores non applicasse: *Sancti Miniatis Applicationis Missae Quotidianae* 4. *Dec.* 1734 *dub.* 1.

20. Franciscus Maria de Macchiavellis dotem cujusdam Capellaniae de jurepatronatus suae familiae a summa scut. 24 auxit ad summam scut. 60 imposita Capellano applicatione, absque qua missae antea celebrabantur. Ita voluntas fuit exequuta; sed transacto temporis spatio haeres Johannes Baptista Macchiavelli deberi solutionem in scut. 24 contendere coepit; hinc quaestio ad S. C. delata est, quae missam quotidianam sine onere applicationis in posterum applicari debere stante scutorum 36 augmento decrevit: *Florentina Applicationis Missae Quotidianae* 24. *Julii* 1734 *dub.* 1.

21. Rectores Capellaniarum, quas Philippus Maria Vicecomes Mediolani Dux in Ecclesia S.Johannis Modoetiae fundavit, ac onus missarum eis injunxit, qualibet die ob reverentiam Beati Johannis cum onere choro inserviendi, non teneutur missas applicare, quemadmodum Vicarius Generalis jam definierat: *Mediolanen. Applicationis Missarum* 11. *Maii* 1748.

22. Ciprianus Mocenigo Plebanus Eutici instituit Capellaniam, et nulla facta mentione de applicatione onus celebrationis missarum injunxit; et neo uti posse Plebanum Curatum hoc Capellano mandavit; ac insuper onus recitandi *de Profundis* cum oratione post celebrationem, et casu, quo ille evocatus in aliam Ecclesiam ad sacrificandum, annuere potest; dummodo orationem praedictam habere reminiscatur. Consulta S.C. ad applicationem non teneri decrevit; quia post erectionem Sacrum a Capellanis numquam fuit applicatum: *Tarvisina Applicat.* 6. *Decem.* 1749 *dub.* 1.

23. Balthaxar de Ulloa duas fundavit Capellanias, quarum unius possessor meridie, alterius ante meridiem celebraret quotidianam missam nulla facta mentione de applicatione. Vincentius Antonius y Aguiar haeres, et patronus supplicavit explicari, Capellanos non teneri ad applicationem missarum, quia huic oneri impares sunt reditus. Sed Vincentius, favente quamvis Episcopo, voti sui compos

(326) *Vide not.* 282. *pag.* 264.

factus non fuit; quum missas applicandas esse S. C. definierit: *Compostellana* 12. *Julii* 1760 *dub.* 1. *confirmat.* 8. *Maii* 1762.

24. Capellanos fundationum, quae fuerunt actae in Capellis Villae Avisii, teneri missam applicare pro animabus testatorum; itaut confirmandum esse decretum Vicarii Generalis Tridentini S. C. statuit; etsi Fundatores nullo facto verbo de applicatione saluti animarum eorum providere exoptaverint: et revera numquam missae fuerunt applicatae, et incolarum commodum ante oculos semper Capellani habuerunt: *Tridentina Applicationis Missarum* 26. *Martii* 1768 *confirmat.* 16. *Sept.* 1769.

25. Capellanus Andreas Rota, qui binas Capellanias possidet fundationis Cardinalis Dominici Thusci, qui ait, non esse applicandas nisi missas defunctorum, quae in expiationem, et suffragium eorum celebrare debent; de aliis nonnisi orationem, ac preces voluit, licet antea onus quotidianum applicandum injunxerit; at S. C. judicavit, omnes missas applicandas esse juxta modum (327): *Regien.* 3. *Aug.* 1765 *dub.* 1.

26. Capellanias in Metropolitana Ecclesia obtinentes, dum missas solius praesentiae celebrabant, consueverunt etiam eadem die alia onera missarum adimplere cum sacrificii applicatione. Usum non satis tutum Revisores Legatorum Piorum existimarunt. Verum animadvertentes redituum tenuitatem, et excessivum missarum numerum, precati sunt, ut Capellanis concederetur facultas onera missarum explendi per solam celebrationem, solamque praesentiam cum applicatione sacrificii pro aliis Legatis, quibus onus inest applicationis. Re ad S. C. delegata, et dubio proposito, de quibusnam Capellanis sit locus celebrationi, et missarum applicationi? responsum prodiit, dilata, et ad mentem (328): *Ferrarien.* 19. *Julii* 1783.

27. Clericus Antonius Maria Bollati ex passive vocatis obtinet Capellaniam fundatam ab Josepho Antonio Coppi in Ecclesia Parochiali Capriarum onere missae quotidianae, residendi, aliisque gravatam, cum facultate tamen supplendi per alium excepto Parocho, ne Ecclesia illius missa privetur. Dictus Clericus suam exponit paupertatem, et quaerit, an sit illi libera applicatio? negative S. C. respondit: *Segusien. Reduct. Miss.* 16. *April.* 1791 *dub.* 2.

Reliqua. Vide *Missa* §. *I.*

§. IV.

Capellanus quoad Onera in Genere.

1. Petiit Episcopus, an Capellani, seu Altaristae missas celebrantes ex beneficiorum obligatione ipsi quoque teneantur suppeditare sumptus consumptionis paramentorum, et cerae, quum Sacraria tenuissimos reditus, ac proventus habeant? S. C. audiendos esse Altaristas, et interim servari solitum dixit: *Maceraten. Visit. Sacr. Liminum* 29. *April.* 1664 *dub.* 13.

2. Expositum fuit Capellaniam fun-

(327) Nempe diebus Lunae per annum pro anima Card. Tusci, et suorum, in reliquis pro benefactoribus: *Ead. Caus.* 3. *Aug.* 1765.

(328) Et mene est, ut exhibeantur decreta, et acta facta coram Card. del Verme, et ut scribatur Archiepiscopo pro nova Informatione juxta instructionem: *Ead. Caus.* 19. *Julii* 1783. In instructione dictum est, haud deprehendi ex fundatione nonnullarum Capellaniarum legem fundatoris exclusivam oneris missae applicandi: ac prorsus ignorari consuetudinem, quae respicit modum, et tempus explendae celebrationis. Inde animadversum, quod Rectores hujusmodi anno 1703 in S. C. instituerunt pro exequutione decreti Episcopi Fontana, quo celebratio pro mortuis fundatoribus demandata fuit. De aliis vero Capellaniis descriptis nullam proferri testamentariam dispositionem S. C. putavit, nec de iis mentionem fieri in sententia anni 1703, et in hoc casu fundatorum suffragio consulere voluisse censuit. Hinc postulatur ulterior causae elucidatio: Regist. lit. lib. 34. die 19 Julii 1783.

datam a Rosato de Eleonoris habere onus celebrandi, ac scholam retinendi, docendique Doctrinam Christianam, ac reditus esse notabiliter diminutos; ideo postulatur reductio onerum, et S. C. delevit onus scholae, ac docendi Christianam Doctrinam; ac missas reducendas servata proportione redituum qualitatis ad rationem manualis eleemosynae censuit: *Reatina* 17. *Decem.* 1689.

3. Leonardus Fronda haerede instituta Capella SSmi Rosarii Ecclesiae Cathedralis duas ex tribus partibus suae haereditatis voluit, ut missas 200 quotannis officiales Capellae a Canonico Josepho de Francisco ei conjuncto celebrari curarent; et de alia tertia parte per eosdem ad libitum pro usu Capellae disponi mandavit. Joseph, et alii Sacerdotes celebrantes missas etiam aliorum piorum testatorum pro usu utensilium solverunt carolenos 18 pro quolibet numero missarum 100, et proposuerunt dubium; an hujusmodi solutio sit facienda ab ipsis diminuto praedicto biscentum missarum numero, vel a Capella haerede ex reditibus tertiae partis illis libere relictae? S. C. rescripsit spectare ad Rectorem nempe ad Capellanum praedictae Capellae, non diminuto missarum numero: *Nucerina Paganorum* 20. *April.* 1697.

4. Capellani Ecclesiae Parochialis S. Crucis tenentur exhibere libros antiquos, et recentes legata, et bona eidem Ecclesiae relicta continentes occasione Visitationis Abbatis Monasterii B. M. V. de Naxera ordinis S. Benedicti, qui privative quoad Visitationem, in reliquis cumulative cum Episcopo habet jurisdictionem: *Calaguritana Visitationis* 18. *Junii* 1701 *dub.* 1.

5. Item tenetur exhibere libros, in quibus recensentur anniversaria, aliaque onera, et pia opera in dicta Ecclesia fundata: *Ibid. dub.* 2.

6. Idem Capellani tenentur quoque exhibere libros fundationum beneficiorum, et Capellaniarum, earumdem fundationum instrumenta continentes: *Ibid. dub.* 3.

7. Immo ad producendum codicem accepti, et expensi redituum Ecclesiae, eorumque consolidatas rationes, adstricti sunt: *Ibid. dub.* 4.

8. Insuper proferre notulam eorum, qui Capellanias possident, et alia beneficia in eadem Ecclesia, et illorum, qui anniversaria, aliaque pia opera adimplere debent, tenentur: *Ibid. dub.* 5.

9. Item idem Capellani devincti sunt ad edendam notulam bonorum, quae alienata, vel noviter acquisita fuerunt ab Ecclesia, ac instrumentorum, scripturarumque easdem alienationes, ac acquisitiones respicientium: *Ib. dub.* 6.

10. Taxam carolenorum tredecim pro usu supellectilium Sacrorum solvendam esse a Capellanis Capellae SSmi Rosarii in Ecclesia Cathedrali erectae, in ea celebrantibus, non ab Administratoribus, seu Rectoribus capellae praedictae S. C. decrevit: *Nucerina Paganorum* 2. *Maii* 1705.

11. Capellanos Ecclesiae Parochialis S. Mariae Pontis Sancti in suburbiis civitatis Fori Cornelii, qui praefatae Ecclesiae, tam in celebrandis officiis, quam in administrandis Sacramentis, aliisque peragendis muneribus juxta Episcopi praeceptum diligenter inservire debebant Archipresbytero in ecclesiasticis functionibus, et in divinis obedientiam praestare, eidem ex decreto S. C. inservire debere constituitur: *Imolen. Jurium Parochialium* 12. *Febr.* 1707 *dub.* 2. *confirmat.* 23. *Julii ejusd. anni.*

12. Eosdemque Capellanos aliquam ex dictis functionibus non respicien-

tibus curam animarum facere volentes non a Card. Abbate Commendatario ejusdem Ecclesiae, sed ab Archipresbytero licentiam obtinere adstringendos esse firmatur: *Ibid. dub.* 4. *confirmat. ibid.*

13. Capellani ab Annibale Tappi instituti interesse debent redditioni rationum, ac investimentis faciendis de eorum reditibus, ac bonis; etiamsi idem fundator Oeconomum, qui curam, ac administrationem pecuniarum habet, reliquerit. Nam idem Capellani administrari hujusmodi haereditatem in grave eorum detrimentum autumabant: *Fanen. Capellaniarum* 29. *April.* 1713 *dub.* 2.

14. Franciscus Phisicus quinque erigendas in Sacello S. Blasii Ecclesiae S. Crucis oppidi Montis Bodii mandavit Capellanias; et quum in instrumento injunxisset onus chori, indefinite loquendo, omnibus diebus festivis anni, ac in testamento onus in omnibus festivitatibus dicti Sacelli taxavit; ignoratum fuit; quibus festivitatibus restringi, aut ampliari debeat mens testatoris; et S. C. teneri Capellanos omnibus diebus festivis celebrandis in Ecclesia S. Crucis, ubi sita est dicta Capella, resolvit: *Senogallien. Capellaniarum* 9. *Sept.* 1713 *dub.* 1.

15. Possessores Capellaniarum, quas Priores, et Sodales Ecclesiae S. Mariae de Vineis planis oppidi Arpini commissa erectione arbitrio, et Episcopi prudentiae fundarunt, disceptant Episcopum in erectione earumdem excessisse, tum quoad numerum, tum quoad onera imposita, et apud S. C. questi sunt; et decretum prodiit onus adjectum interveniendi quotidie per dictos Capellanos divinis officiis in Ecclesia Collegiata S. Michaelis Arcangeli non sustineri; sed tantum servitium diebus festivis, ac toto adventu, et quadragesima adimpleturi sunt: *Sorana Capellaniarum* 30. *Sept.* 1713 *dub.* 2.

16. Necnon onus inserviendi per dictos Capellanos diebus festivis, et in omnibus missis paratis pro Diacono, et Subdiacono non sustineri statuit, ac servari decreta S. C. Rituum (329) voluit: *Ibid. dub.* 3.

17. Onus autem adjunctum similiter punctaturarum dictis Capellanis in casu deficientiae a servitio chori, et applicationem punctaturarum earumdem in favorem Sacrarii S. Mariae de Vineis planis, non Beneficiatorum S.

(329) Inter decreta authentica S. C. Rituum ab an. 1790 ad 1794 edita num. 10. haec habentur „*Senogallien.* Cum exorta fuisset controversia „inter Canonicos Ecclesiae Cathedralis Senogal„lien. ex una parte circa onera eorumdem Man„sionariorum, et servitium sive assistentiam ab „iisdem praestandam Canonicis in Officiis Dia„coni, et Subdiaconi infrascripta dubia ad judi„cium S. Rit. Congr. delata sunt, nempe .... „II. An teneantur Mansionarii praestare servi„tium in qualitate Diaconi, et Subdiaconi Cano„nico ubique celebranti in casu etc." Negative respondit die 26 Januar. 1793 confirmat. 18. Febr. 1794. Et revera juxta dispositionem Caeremonialis Episcoporum lib. 2. cap. 17. ead. Sacra Rituum Congreg. decrevit Dignitati, vel Canonico solemniter celebranti deberi assistentiam duorum Canonicorum, vel Dignitatum, nam (uti refert Pignatell. Consul XXVIII. num. 1. et seq tom 4) in Sypontina „Narratum fuit in Ecclesia Colle„giata S. Michaelis Archangeli Montis Gargani „Sypontinae Dioecesis adesse quatuor Dignitates, „ac duodecim Canonicos, omnes praebendatos, „et dubitari inter ipsos, an celebrante aliqua „dignitate, vel Canonico inservire debeant pro „Diacono, et Subdiacono Canonici, an vero alii „inferiores de gremio ejusdem Ecclesiae? Et „S. Rituum Congreg. respondit, dignitate, vel „Canonico celebrante pariter Canonicos pro Dia„cono, et Subdiacono, et non alios inferiores „inservire debere, non obstante contraria con„suetudine, quam abusum ead. S. Congr. de„claravit die 8 Martii 1631." Quod tamen intelligendum esset, dummodo Canonicorum numerus non esset adeo exiguus, ut deservientibus duobus, vel tribus Ministerio Altaris, chorus remaneret vacuus assistentia Canonicorum: tunc enim casu expediens magis foret, ut pro Diacono, et Subdiacono inservirent Capellani sive Mansionarii, ut advertit [illegible] ad Lucubr. Canon Cecoperi lib. [illegible] num. 15., et idem Pignatell. Cons. XXV[illegible] num. 15.

Michaelis Archangeli, ratum habuit: *Ibid. dub.* 4.

18. Petrus Paulus de Avila Capellaniam praeordinavit jubens, ut Capellanus esset Matthaeus Franciscus Ciancius Clericus, quando tamen ad aetatem celebrandi sacrificium pervenerit. Aetatem attigit Matthaeus a disponente contemplatam, et quaesivit, num intra annum assumere Sacerdotium teneretur? et utique teneri responsum accepit: *Romana Capellaniae* 12. *Januar.* 1715 *dub.* 2.

19. Gondisalvus Pereira Archiepiscopus Bracharensis, constructa Capella, eam dotavit, voluitque, ut fructus sex Capellani perciperent, quibus onus missarum, et chori imposuit. Deperditis, ac imminutis longo aevo bonis, ac reditibus Capellae, Capellani reductionem onerum postulant, et assequuti sunt juxta modum propositum ab Archiepiscopo (330): *Bracharen. Reductionis Onerum* 11. *Sept.* 1717.

20. Capellaniae fundatae in Ecclesia Collegiata S. Laurentii a Francisco de Ginoris in testamento nullum impositum fuit onus; sed postea Vicarius Generalis teneri ad missas per se ipsum celebrandas, ad onus festivitatis peragendae Sancti patroni Capellae, aliarumque declaravit. Nonnulli successores sese subjecerunt ad hujusmodi onera. Capellanus hodiernus tamen Laurentius de Franchis animadvertens reditus assignatos decrevisse, fundationem invenit, et apud S. C. perquisivit, an ad expressa onera teneatur; et non teneri S. C. judicavit: *Florentina* 12. *Martii* 1718.

21. Clericus Cajetanus Corsetti oneribus de novo impositis occasione nominationis a Sodalibus B. M. V. de Lilio terrae Aquaspartae obtentae, ac non enunciatis in fundatione non est devinctus: *Tudertina Capellaniae* 12. *Martii* 1718 *dub.* 1.

22. Possessor Capellaniae S. Bernardini, quae in Ecclesia Cathedrali erecta fuit, et de qua fundatio desideratur, dum quaerit, num teneretur deferre pluviale, et Sacrum facere diebus certis, et horis in tabellis praescriptis? prodiit responsum: dilata, et extrahantur partitae ex libris Sacrarii citatis interesse habentibus, et interim praesens Capellanus tabellam observet: *Callien.* 6. *Maii* 1718, deinde affirmativum dedit responsum: Nam observantia in favorem Ecclesiae aderat, et Capellanus ipse, qui retragatus est, se juramento tabellarum dispositionem servare obstrinxerat: 4. *Maii* 1719.

23. Occasione suppressionis parvi cujusdam conventus S. Augustini de Plano Mileti erecta fuit Capellania perpetua, cujus possessori onus residendi in conventu, per se ipsum quotidie celebrandi, Parocho adjuvandi, literas docendi, ac Seminario scut. 20 annua solvendi impositum fuit. Haec pensio autem inspecta redituum imminutione ad scut. 10 inde redacta fuit. Modo vero hujus Capellaniae reditus ad scut. 20 ob. 50 sunt attenuati; hinc disputatum, num ipse teneretur ad annuam

(330) Ait Archiepiscopus „Quicumque ex Capellanis tempore messis habent quadraginta „circiter mensurae frumenti, et pro missis habent 60 Regalia pro qualibet, et pro choro „30 Regalia. Et cum hodie in illis partibus eleemosyna manualis cujuslibet missae sint 100 „Regalia, et amplius, dicerem, quod numerus „missarum pro quolibet Capellano justissime „pne et reduci fere ad dimidium, ut scilicet in „quolibet mense satisfacerent, dicendo quindecim missae quilibet ex eis pro manuali eleemosyna 120 Regalium pro quolibet, et quod „pro obligatione recitandi in choro horas canonicas quotidie, nihil immutaretur circa salaria, sed mensurae illae frumenti, quas insuper „habent, veluti distributiones quotidianae dividerentur inter praesentes, et id quod non lucrabitur absens, applicaretur fabricae ejusdem „Capellae." Ead. Cons. 21. Aug. 1717.

illam praestationem scut. 10 in favorem Seminarii, vel sit locus onerum reductioni? S. C. firmandum statum, et examinandos testes formaliter auditis interesse habentibus censuit: *Feretrana Reductionis Onerum* 3. *Sept.* 1718 *dub.* 1. *et* 2. Deinde ad primum affirmative respondit, et secundi dubii protelavit definitionem, ut melius firmetur status, et scribatur Episcopo pro informatione super necessitate Parochum adjuvandi: 7. *Sept.* 1720.

24. Capellani S. Hilarii, a quibus tenor fundationis quotidie celebrandi missam in Basilica Lateranensi, et in eadem divinis officiis interveniendi exigit, considerata redituum minutione, implorarunt onerum reductionem. Archipresbyter, annuente Capitulo, reductionem, et missarum, et servitii fecit. Sed non acquiescentibus Capellanis audita desuper fuit S. C., et haec, firmo remanente missarum onere, pro majori reductione servitii chori, arbitrio Card. Archipresbyteri, audito Capitulo, rem commendavit: *Romana Reduct. Servitii Chori, et Missar.* 18. *April.* 1722.

25. Capellanus Johannes Philippus Vieri fundationis Prosperi Bottini Archiepiscopi Mirensis, cujus muneris non est per seipsum missas celebrandi, ad se promovendum ad Sacros Ordines non est cogendus: *Romana Capellaniae* 29. *Aug.* 1722 *dub.* 2.

26. Immemorabilis in Cathedrali Ecclesia Burgensi in Belgio vigebat consuetudo, qua Capellanus recens provisus post adeptam possessionem beneficii ceteris Capellanis Convivium, vulgo nominatum *Symbolum gratulatorium*, parare tenebatur. Cornelius Hyacinthus de Vos noviter provisus judicialiter apud Decanum, et Canonicos Capituli citatus fuit, ut consuetas eis epulas instrueret. Hinc a S. C. est sciscitatus, num licite peti, darique possit Convivium illud, et an laudabilis, ex observanda sit ea consuetudo? respondit S. C. consuetudinem hanc esse improbandam, et ad mentem (331): *Burgen.* 3. *Sept.* 1729.

27. Quum ageretur de constructione Sacrarii, ac comparatione Sacrarum supellectilium Ecclesiae Parochialis oppidi Meldulae, ubi coetus Presbyterorum fundationis Armanni existit; dubio, an Capellani conventus praedictae fundationis teneantur, et de quibus pecuniis? S. C. responsum dedit, ut Ordinarius instaurari Sacrarium, et sacram supellectilem a quibus de jure mandet: *Nullius Fori-Pompilii Capellaniarum* 18. *April.* 1733 *dub.* 3.

28. Fundarunt Conjuges de Janfranchis nonnullas Capellanias, voluitque, Sacerdotes idoneos, ac praecipue in cantu Gregoriano *per ben servire la Chiesa, e pregando in fine detti Signori Arciprete, e Canonici a favorire . . . . detti Signori Mansionarii, o Capellani con certezza, che di simile dimostrazione anch' essi sapranno corrispondere col rimostrarle almeno col desiderio di servirli nelle funzioni della Chiesa, ed in particolare ne' giorni piu cospicui, e bisognosi, ne quali speriamo potersene comprometter, siccome li preghiamo.* De Capellanorum oneribus S. C. requisita decrevit eos hortandos esse, non autem cogendos, ut Divinis Officiis solemnibus diebus intersint: *Senogallien. Mansionariae* 16. *Maii* 1733 *dub.* 4. *confirmat.* 17. *April.* 1734.

29. Possessores Capellaniarum, quae erectae fuerunt a Principe Johanne Baptista Pamphili in Ecclesia S. Agnetis urbis anno 1709 debent eidem Ecclesiae utensilia pro missarum celebra-

(331) Videlicet, ut si Capellanus nolit parare prandium, cogi nequeat; si vero velit, prohiberi non debeat, dummodo convivium sit frugale, et moderatum. Rel. in Leodien. 18. Julii 1733. § 8.

tione; etiamsi ex illis nonnulli possessores inibi existentes alumnorum Collegii regimen, ac instructionem sustineant: *Romana Utensilium* 21. *Martii* 1736.

30. Quatuor Capellani Jacobi Landulphi fundationis in Ecclesia Receptitia SSmi Corporis Christi civitatis Magdalunae missa quotidiana gravati instar aliorum Capellanorum, impediti quum essent ex causa adversae valitudinis, tenentur supplere per alium in missis adimplendis, ac in canendis horis canonicis; quod chori onus iidem Capellani inde acceptarunt, uti veteres Capellani: *Casertana Capellaniarum* 14. *Decem.* 1737 *confirmat.* 21. *April.* 1742.

31. Capellaniarum, quas instituit Canonicus Joseph Antolinius, possessores tenentur subire onera hebdomadariorum, canere missas, ceteraque alia facere instar aliorum Capellanorum hebdomadariorum. Nam fundator onus chori in eodem modo, ac iisdem oneribus ceterorum Sacerdotum in Divinis Officiis injunxit: *Lauretana Indulti* 10. *Junii* 1741 *dub.* 2.

32. Capellanus, qui est rector fundationis a Mario Constantino in terra Cameratae confectae, ac residentialis declaratae, reductionem obtinuit, quoad onus tantum Parochum adjuvandi, arbitrio Card. Abbatis, qui mandat celebrari tam pro praeterito, quam pro futuro. Illorum enim neutra indicta fuerunt a fundatore, sed ea onera tantum acta visitationis declarant: *Sublacen. Capellaniae* 13. *Julii* 1743 *dub.* 2.

33. Capellaniae ecclesiasticae sub ea lege per pios testatores ordinatae, ut ad illas primo admittantur Clerici seculares ad titulum earum ad Sacros Ordines promovendi, et deinde succedant Regulares; sic ad eosdem Regulares transire debeant, ut Capellanis primo nominatis decedentibus, vel alia quacumque causa Capellanias hujusmodi non assequentibus, per se ipsos, non autem per Sacerdotes seculares ab eis praesentandos, et a locorum Ordinariis instituendos, missas celebrare, aliaque onera implere administrare illarum bona, omnesque fructus percipere possint: *Mexicana Erectionis Capellaniarum* 25. *Januar.* 1749 *dub.* 1.

34. Casimirus Molinarius Capellanus, seu Rector beneficii nuncupati *S. Hieronymi Primi* in Ecclesia Cathedrali tenetur in divinis inservire dictae Ecclesiae singulis diebus, et horis Canonicis instar aliorum Beneficiatorum. Nam ita fuisse observatum ex consuetudine diuturna; ex statutis, ac edictis veteribus Episcoporum evincitur: *Caesenaten. Servitii* 22. *Januar.* 1752.

35. Posita absolutione conditionum, quas in testamento Lucia Montarelli ordinavit, non est locus augmento onerum celebrationis missarum quinque pro qualibet hebdomada, et cantus ad formam dicti testamenti, Capellaniae ab eadem testatrice fundatae in Ecclesia Parochiali S. Mariae in Pensulis. Nam ajebat Capellanus, si morte Josephi Parasini cessaverit usus fructus, ac morte Conjugum Hadriani, et Paulae Geraldini bona donata reversa fuerint ad haereditatem, compendia haec non esse lucro Capellanorum, sed lucro haereditatis, quae a testatrice Parochiali praedictae data fuit: *Narnien. Capellaniae* 9. *Febr.* 1754.

36. Gregorio Antonellio possessor Capellaniae S. Mariae Lauretanae erectae in Ecclesia Collegiata SS. Quintini, et Petri de Saxa civitatis Aquilae tenetur choro deservire per se ipsum non per substitutum; etiamsi vetus sit in eadem Ecclesia consuetudo, ut

possint Capellani servitium per substitutos praestare, dum morbo laborent: *Aquilana* 20. *Marti* 1756 *dub.* 1.

37. Quatuor in Basilica Lateranensi Capellanias Hilarius Maurus Parmensis instituit, ac unicuique Capellano onus injunxit missae quotidianae, et instar Canonicorum ejusdem Basilicae choro inserviendi. Causa diminutionis earumdem redituum una deinde altera fuit suppressa, et declaratum augendi earum numerum, si augeretur et fructus. Verum quum Capellani sortem scut. 1400, et fructus scut. 1300 recuperassent, Capitulum Lateranense institit, ut augeretur servitium chori; S. C. audito Archipresbytero, censuit missarum onus augendum, et Capellanias redintegrandas juxta numerum a testatore praefinitum; hinc S. C. rescripsit juxta votum in omnibus Card. Protectoris. Et in folio proposita causa in decisis dictum est: *Romana* 11. *Aug.* 1759. Capellani conquaesti sunt, et reductionem missarum petierunt, et S. C. jussit, ut eligatur peritus judicialis pro firmatione status: 17. *Junii* 1775, inde permansit in decisis 4. *April.* 1778. Demum putavit recedendum a decisis, et juxta votum Card. Archipresbyteri (332) decidere: 20. *Decem.* 1788.

38. Laurentius Compagnoni fundator cujusdam Capellaniae quum voluerit missas a Capellano celebrari in Ecclesia rurali Praedii Cimarellae vita naturali ipsius fundatoris durante, ac injunxerit onus etiam administrandi Sacramenta Poenitentiae, et Eucharistiae in eadem Ecclesia, fuit dubitatum; an teneatur post obitum testatoris Capellanus pro tempore ministrare Sacramenta praedicta in dicta rurali Ecclesia? quum etiam in alias Ecclesias celebrandi potestatem dedisset, S. C. negativum protulit responsum; licet in fine dispositionis testator dixerit, donec dicta Ecclesia existeret: *Maceraten. Capellaniae* 18. *Aug.* 1764 *dub.* 1.

39. Capellania erecta in oppido S. Marcelli fundata in Ecclesia Parochiali a Felicia Mazzoni, quae a S. C. fuit declarata ecclesiastica, debet subjacere ad onera *di terzàrie*, *galere*, *e spogli*, uti ecclesiastica: *Aesina Capellaniae* 18. *Maii* 1765 *dub.* 2.

40. Capellanus Andreas Rota, qui gaudet duabus Capellaniis fundationis Card. Dominici Thusci, qui praeter missas alia onera Capellanis imperavit; modo spectata redituum imminutione postulat, quae implere debeat onera? et S. C. juxta votum Episcopi (333) respondit: *Regien.* 3. *Aug.* 1765 *dub.* 3.

41. Possessori Capellaniae erectae

(332) Qui ita concludit „Qua de re, quoniam „et patronorum consensus accedit, censerem „annuendum esse Oratoribus pro reductione missarum ad menstruas 45 tantum, ab ipsis celebrandae servata forma in omnibus rescripti „hujus S. C. lati die 1. Decem. anni 1725. Eod. Cons. 29 Novem. 1788 § 2.

(333) Qui ait: Reformationem vero crederem peragi posse hoc pacto, faciendo, videlicet novum exactum computum redituum antiquorum, et etiam illorum, quos non accidentaliter, sed ex propria industria, et labore super auxit Orator in eum finem, ut missae quoque augerentur. Facto hoc computo putarem pro casibus fortuitis, et manutentionibus, honestam fieri posse redituum diminutionem in decima parte, ne locus amplius esset in posterum novae reductioni petendae. Peracta hac diminutione, sentirem reditus omnes implicandos esse in celebratione ad altare Capellae, et applicatione tot missarum ad normam taxae Benedictinae pro missis perpetuis juxta obtentum, et exequutum gratiosum rescriptum, cum ita sufficienter aliquo modo provisum videatur congruae conservationi, et manutentioni Capellanorum volitae in fundatione. Quoad vero reliqua onera omnia, ex quo Orator non repugnat aliquid annuatim impendere pro ipsis in pristinum restituendis, ut deinceps successores sui aequaliter teneantur, judicarem reformationem ipsorum fieri posse hoc pacto, videlicet, ut deinceps Capellani teneantur ad semel in mense pro quolibet recitandas Litanias B. M. V. post missam celebratam, vel privatim, vel publice: secundo, ut de proprio teneantur aliquid solvere Sacrario Cathedralis, utcumque satis provisae, pro cera in dictarum missarum celebratione necessaria, quamvis mihi non constet, quod unquam pro hac cera aliquid solutum, vel

a Philippo Garzia de Mennaca in Ecclesia Monialium S. Torquati, ad rogatum Monialium illarum, quae nonnulla onera injungere Capellano perspecta Monasterii indigentia desiderabant, annuit S.C. juxta modum (334) rejectis aliis oneribus. Nam testator praedilexit Monasterium, in ejus Ecclesia Capellaniam fundavit, et in ea tumulari voluit, Priorissam in jurepatronatus substituit, domum Monasterio proximam Capellano assignavit: *Toletana* 20. *Sept.* 1766.

42. Capellani pro tempore fundationis Sernutii Ciccolini peractae in Ecclesia Collegiata SS. Faustini, et Jovitae alligantur a praesentia chori in Divinis Officiis, quod onus descendit ex clara testatoris litera: *Viterbien. Capellaniae* 30. *Maii* 1767 *dub.* 3.

43. Capellania amovibilis sub invocatione Divi Antonii erecta in Ecclesia S. Patritii prope moenia terrae Campi Feudoni, quae ex dispositione sacerdotalem, ac jurisdictioni, ac visitationi Archiepiscopi esse subjectam, ac habere certum missarum onus evincitur, legi praestationis mediae annatae in favorem Ecclesiae Cathedralis non subjicitur: *Firmana* 19. *Sept.* 1767.

44. Demandaverat Canonicus Jacobus Franciscus Pomeranus erectionem Collegiatae Ecclesiae Parochialis S. Mariae ab Ulmo; sed nunquam fuit erecta, et Capellani a diuturno jam tempore addicti in praesenti fuerunt Ecclesiae Cathedrali, quotidianum in ea cum ceteris de Capitulo praestantes servitium. Hi nihil de distributionibus participantes supplicant pro reductione servitii chori ad dies festos tantum. Et S. C. firmari status voluit, definitionem protelando: *Alexandrina* 21. *Novem.* 1767.

45. Capellani Cathedralis Ecclesiae grave nimis asserentes ob nimiam redituum tenuitatem onus assidui, et quotidiani servitii chori, exorant pro ejus reductione ad dies tantum festos. Nam reditus annuus est in quantitate scut. 233. 93, hisque subductis oneribus, expensisque in scut. 146. 80, superest scut. 87. 13, quae summa in 6 Capellanos divisa, uniquique scut. annua 14. 52 obvenit, tum ratione praebendae, tum quotidianarum distributionum; hinc S. C. esse concedendam reductionem servitii chori juxta votum Episcopi (335) resolvit: *Alexandrina Servitii Chori* 30. *Julii* 1768.

46. Erecta Capellania chorali ex mandato Marci Antonii Cervellieri in Ecclesia Cathedrali, illa collata fuit Clerico Henrico Viti, qui onera explere, et constitutiones Ecclesiae observare promisit. At inde nimis grave visum fuit ei onus quotidiani servitii chori, ac impares reditus; ideo ille supplicat pro reductione ad dies festos, sed incassum. Nam testator nullo expresso servitio instar aliarum erectionem praeceperat: *Perusina Capellaniae Choralis* 10. *Febr.* 1770.

47. Non Capellanos Ecclesiae Ruralis SS. Felicis, et Adaucti, sed ejus Rectorem oleum pro Lampade ante augustissimum Eucharistiae Sacramentum ardente, subministrare teneri S.C. statuit: *Firmana* 8. *Aug.* 1772 *dub.* 3.

postulatum fuerit pro praeterito: tertio denique, ut si forte in futurum contigeret mori alicujus personae, quae se probaret de familia fundatoris (incertum quippe est, an aliquis de tali familia superstet), teneantur Capellani ejus exequiis, et anniversariis interesse, necnon pro unaquaque triginta missas continuas applicare ex numero earum, quae in reformatione reductionis taxatae fuissent: *Ead. Caus.* 13. *Julii* 1766. §. 10.

(334) Et madae est injungendi onus futuris Capellanis celebrandi missam hora a Priorissa designanda, et administrandi Sacramentum Eucharistiae monialibus: *Ead Caus.* 20. *Decem* 1766.

(335) Indulgendam censet Episcopus Oratorum precibus eo potissimum, quod tenuitas emolumenti residentiae quotidianae aequi respondere non videatur, et propter hanc tenuitatem, residentiam ipsam negligi haud raro periculum sit: *Ead. Caus.* 9. *Julii* 1768. §. 7.

48. Eosdem pro tempore Capellanos Sacramenta Poenitentiae, et Eucharistiae intra Ecclesiam populo administrare, extra vero Ecclesiam in casu tantum necessitatis eadem praebere teneri, obstringique decisum est: *Ibid. dub.* 5.

49. Quaesitum etiam est, an Capellani praefati tenerentur exponere in eorum Ecclesia Santissimum Sacramentum singulis diebus dominicis, et festis, et cum eo benedicere populo, quoties habitatores Vici prope Ecclesiam extructi expensas in id necessarias subirent? et responsum, dilata, coadjuventur probationes, et scribatur Card. Archiepiscopo juxta instructionem: *Ibid. dub.* 6.

50. Posteaquam Clericus Carolus Carderi nominatus fuerat a Sodalibus S. Mariae Angelorum Lepriniani ad Capellaniam a Johanne Angelo Carderi fundatam, qui qualitatem sacerdotalem requisivit; dubium exortum S. C. diluit, sanciens nominatum Capellanum ad suscipiendos Ordines Sacros cogendum esse: *Nullius Lepriniani Capellaniae* 17. *Julii* 1773 *confirmat.* 7. *Aug. ejusd. anni*.

51. Non ad Capellanos, qui ex reditibus fundationum vix congruum alimentum percipiunt, sed ad patronos Capellae S. Nicolai de Bario, et S. Antonii Abbatis in Ecclesia Collegiata S. Mariae Majoris sitae instauratio spectat: *Alatrina Reaedificationis Capellae* 29. *Julii* 1775 *dub.* 1.

52. Quum Julius Fadulfius haeres Cleriae Sersanti Fadulfi alienaverit praedium dotale Capellaniae a Cleria fundatae, et alterum subrogaverit; impares modo fructus subrogati praedii oneribus subeundis comperiit; hinc postulat, ut Capellanus immunis fieret a traditione frumenti, olei; ac musti a testatrice in favorem Cappuccinorum praescripta, et ubicumque pro suo arbitrio Sacra ageret, quot annui praedii reditus sunt, detractis utensilium expensis, aliisque pro ejusdem praedii cultura necessariis. Propter hujus preces S. C. Episcopo juxta instructionem (336) scribendum credidit: *Interamnen.* 19. *April.* 1777. Deinde commutationem voluntatis juxta votum Episcopi (337) celebratis per Capellanum missis in Capellis S. Antonii Abbatis, et S. Antonii Patavini erectis in Ecclesia Min. Conventualium S. Francisci juxta reditus praedii Pedemontis ad rationem eleemosinae manualis, detractis utensilibus, docto quolibet anno de implemento coram Episcopo, indulsit: 19. *Julii ejusd. anni*.

53. Petente Antonio Maria Manfredi patrono Capellaniae institutae ab Antonio Sibilla seniore, et auctae ab Antonio Sibilla juniore onerum reductionem, ac missarum eleemosynae taxam a testatoribus non praedefinitam, quamvis pro secunda Capellania declarata a Sacerdote Petro Paulo Manfredi haerede fiduciario dicti Antonii junioris statuta fuisset in obolis 12 januae pro qualibet, idest minori unius julii; necnon exponente redituum diminutionem ex jurata peritorum fide, S. C. respondit, firmo remanente integro onere tum quinque annuarum missarum ad altare S. Bernardi celebrandarum, tum trium missarum qualibet hebdomada

(336) Ut scilicet referret, an fructus subrogati praedii Piedelmonte sufficiant necne pro omnium implemento, ut jure decerni possit, vel exequutio mentis testatoris, quatenus reditus pares sint, vel ejusdem mentis commutatio quatenus impares habeantur: utque certiorem redderet hanc S. C. de annuis reditibus dicti praedii eorum facto calculo per decennium, vel per peritos anno computato sterili cum fertili, et an dimidium Rubri frumenti, computato similiter anno fertili cum sterili emi possit ad rationem juliorum duodecim pro qualibet quarta, necnon musti pretium sit computandum ad rationem juliorum novem pro qualibet salma, ac demum qua in Ecclesia tumulatum fuerit cadaver testatricis: *Ead. Cons.* 19. *Julii* 1777. §.

(337) Quo aperuit suum votum ad concessionem gratiae proclive: *Ead. Cons.* 19. *Julii* 1777.

in altaribus ab Antonio seniori destinatis cum eleemosyna ad rationem perpetuae celebrationis; reliquae missae ab Antonio juniore praescriptae reducantur ad rationem manualis, juxta quantitatem redituum quotannis distincte percipiendorum, sublato onere Capellano inserviendi expositioni SSmi Sacramenti, et quoad legatum missarum relictum a Petro Paulo Manfredi super ejus praedio *il Castelletto* celebrentur tot missae, quot ex annuo reditu celebrari poterunt ad rationem manualis: *Albinganen.* 22. *Decem.* 1778.

54. Denegata a S. C. demolitione Capellae nuncupatae Corpus Christi prope locum Albiniani in Comitatu Venayssino, cujus loci est Baro Alemannus de Passis, qui eam aedificavit, necnon translatione onerum; Rectori ejusdem Capellae non est indulgenda reductio, ac commutatio onerum, quibus ex fundatione ille fuit gravatus: *Arausicana* 17. *Junii* 1780 *dub.* 3.

55. Capellanos non adimplevisse onera constare S. C. respondit. Nam Felix Bartolucci in sua dispositione missas, officia divina in Capella S. Sebastiani Ecclesiae Collegiatae terrae Matterillae praecepit, sicut massariis ejusdem terrae videbitur; Capellanos vero legitur in Visitationibus onus Catechismi, missae sub auroram persolvisse. Item Perna Roncetti missas tres quolibet die Lunae cujuslibet mensis una cum missa cum cantu voluit; et unam tantum cum cantu celebrare fuit servatum. Insuper etiam S. C. decrevit quoad futurum, legatum Bartolucci esse complendum cum celebratione unius missae singulis diebus dominicis, et festis; et Legatum Pernae Roncetti esse absolvendum cum celebratione trium missarum lectarum, et una cum cantu prima die Lunae cujuslibet mensis: *Nullius Ferentilli Visitationis Sacrorum Liminum* 28. *April.* 1781 *dub.* 1. *et* 2.

56. Capellania, quam fundavit Sanctes Liegi in oppido Castri Plani gravatur onere missarum cum eleemosyna ob. 12 juxta reditus, missae solemnis in Sabbato Sancto, et festis B. M. V., quae missae inter illas cujusdam hebdomadae computari debent; insuper onere interventus vesperis, et missis solemnibus, ac aliis quibuscumque Parochialibus functionibus. Modo petitur reductio missarum ad taxam conciliarem, et exemptio a celebratione missae solemnis iis diebus, quibus Parochus loci solemniter sacris operatur, aliorumque onerum moderatio. Verum S. C. non favit missarum reductioni, et reliqua arbitrio Episcopi remisit: *Aesina* 26. *Novem.* 1785.

57. Licet Capellaniae octo fundatae in monasterio Monialium S. Augustini ratione diminutionis redituum, ac onerum earumdem reductae ad septem fuerint; moniales modo instant pro ulteriori reductione, annonae caritatem, redituum tenuitatem, necnon inveniendi Capellanos difficultatem allegantes. Annuit gratiae S. C. juxta votum Archiepiscopi (338); ita tamen, ut missae ex reditibus uniendis, et respective ex delendis oneribus celebrandae applicentur pro particularibus benefactoribus, quoad fieri separatim poterit, sin minus collective: *Januen. Reduct. Miss.* 17. *Junii* 1786.

58. Ob diminutos Capellaniarum re-

(338) Qui sequentem proponit reductionis modum. Narratum est supra, ut, cum Capellaniae ab octo ad septem reductae fuissent, jussum fuerit, ut superextantes reditus in eleemosynam tot missarum lectarum implicarentur. Harum vice proponit augmentum dotis septem Capellaniarum ad scut. 48 cum dimidio circiter comprehensis Sacris Utensilibus, factaque hac additione superfuturas adhuc animadvertit lib. 21. 12. 3. ex illis, quae fuissent in missas lectas, de quibus supra erogandae: Ead. Caus. 17. Junii 1786. §. 4.

ditus obsecrata fuit S. C. a Collegiatae Ecclesiae Capellanis pro onerum reductione, et commutatione anniversariorum ad missas lectas; ita tamen ut idoneum Capellaniae praedictae praestare possent titulum pro sacra ordinatione; et S. C. eos audivit juxta votum Card. Relatoris: *Leodien.* 24. *Martii* 1787.

59. Ex annuis Mediolanensibus libr. 300 seu scut. 50 monetae romanae Capellaniam instituit Antonius Robbio in Parochiali Ecclesia oppidi Salarum cum onere quotidiani Sacri, et Choralis residentiae in Divinis. Aucta in ea regione ad ob. 16 cum dimidio manuali eleemosyna, S. C. precati sunt patroni pro reductione onerum; et illa servitium chori deleri statuit, et ad rationem manualis missas celebrari voluit: *Derthonen. Reductionis Onerum* 19. *Maii* 1787.

60. Statimac S. C. declaraverat Capellaniam fundatam a pio testatore de Leonoris in Oratorio Societatis S. Francisci Disciplinantium oppidi Marsciani esse quoad consanguineos ipsius testatoris habitu sacerdotalem, praefigi Clerico Josepho Sestio Fundatoris consanguineo terminum unius anni ad assumendum Sacerdotium voluit: *Perusina Capellaniae* 19. *Januar.* 1788 *dub.* 2.

61. Ad possessorem Capellaniae fundatae a Sacerdote Johanne Femi cum onere missarum, adjuvandi Parochum, ac pueros erudiendi Communitas Castri pascuorum partem ratam *del Castelluccio* in augmentum Capellaniae redituum cessit. At ad solvendum debitum collectarum cameralium, quarum impositione possidentes *del Castelluccio* gravati fuerant, Capellanus Buccetti suam ratam partem animo tamen repetendi pependit, ac inde exoravit S. C. pro restitutione indebiti, eoque defuncto instantiam prosequuti sunt illius haeredes, ac hodiernus Capellanus. S. C. fuit animo spectare onus exolvendi collectam ad universitatem Fematris: *Spoletana* 27. *Febr.* 1790 *dub.* 1.

62. Anno 1504 Sacerdos Dominicus de Ochis Capellaniam cum onere sacri quotidiani, et diurni, nocturnique servitii Ecclesiae Cathedralis instituit. At in Visitatione anni 1589 causa redituum diminutionis missae ad tres hebdomadales reductae fuerunt. Modo Capellaniam Ferdinandus Chiabrera possidet, qui postulat, an, et quomodo impleri debeant onera ejusdem? affirmative juxta votum Episcopi (339) S.C. respondit: *Aquen. Reduct. Oner.* 19. *Febr.* 1791.

63. Capellano fundationis mulierum de Ceccarellis in Ecclesia Collegiata S. Michaelis Archangeli oppidi Vici peractae causa tenuitatis redituum, ac gravitatis onerum, praesertim Ludi-Magistri exercendi in dicto oppido, in quo alter cum stipendio Communitatis illo munere fungitur, S. C. reduxit onera juxta votum Episcopi (340): *Alatrina Reductionis Onerum* 27. *Aug.* 1791.

64. Quoad Capellaniam fundatam ab Anzelino Tabozzi in Collegiata Ecclesia S. Juliani oppidi Guardiani praediorum medietas absque Capellanorum culpa antiquitus deperdita fuit; ideo reductae missae quatuor hebdo-

(339) Qui ait „ decernendam observantiam celebrationis trium missarum qualibet hebdomada, feria scilicet secunda, quarta, et Sabbato, sicuti ab initio observatum vidimus ..... et injungendum Capellano interessentiam Divinis Officiis in Cathedrali celebrandis diebus festis de praecepto." Red. Caus. 29. Januar. 1791. §. 4.

(340) Qui censuit „ firma remanente obligatione celebrationis trium missarum in qualibet hebdomada, posse esse locum reductioni oneris Ludimagistri ob imminutionem redituum, qui vere impares sunt pro utroque onere ferendo ultra expensas annuatim occurrentes pro manutentione dictae Capellae, sacrarum supellectilium, Cathedratici, et collectarum cameralium " Red. Caus. 27. Aug. 1791. §. 3.

madales ad 108 annuas. Sed satis non fuit hujusmodi reductio Capellano Johanni Ambrosio Lazzarini Canonico curato, qui exemptionem a chorali servitio, et aliam missarum reductionem implorat. Verum a prima reductione reditus minime imminuti fuerunt, et onera expleta; ideo S. C. hujusmodi preces rejecit: *Novarien. Reductionis Oner.* 17. *Sept.* 1791.

65. Capellanis Ecclesiae Cathedralis, qui ex Ecclesiae statuto, et sexcentenaria observantia nullis gaudebant vacationibus, et continuum praestabant chori servitium, conceduntur a S. C. vacationes per duos menses; amissa tamen tertia distributionum parte, in quibus eorum reditus potissimum consistunt: *Illerden. Absentiae, et Distribut.* 3. *Martii* 1792 *dub.* 2.

66. Petrus Angelus Mattioli laicalem Capellaniam instituens cum missarum onere simpliciter Capellanum confessiones fidelium excipiendas hortatus est; ideoque S. C. consulta, an ei hoc onus incumbat? et utique incumbere respondit: *Senogallien. Capellaniae* 20. *April.* 1793 *dub.* 1.

67. Jussu Francisci Malacalza Capellania erecta fuit cum onere hebdomadali missarum 4, residendi in domo sua, in eaque recipiendi Patres Ordinum S. Francisci de Assisis, et S. Francisci de Paula. Modo possessor institutionis labentem domum, neglectamque praediorum culturam invenit; ideo exorat pro temporali missarum suspensione, ac a residentia, hospitioque dispensatione, ut domus, ac praedia reparentur. Annuit S.C. in omnibus ad biennium, celebrata unica missa quolibet mense, et docto coram Episcopo de erogatione superextantium redituum in causam expressam: *Lunen. Sarzanen.* 19. *Januar.* 1793.

68. Vix dum electus fuit Bernardinus Narduccius in Capellanum fundationis Agnetis de Paulis, quae missam quotidianam, et adjumentum Parochi in oppido Caesani mandaverat, causa redituum ejusdem Capellaniae diminutionis supplicavit, ut liberaretur ab onere adjuvandi Parochum, sed non fuit auditus; renovat modo preces, et annuum stipendium scut. 48 pro utroque onere, infelicemque residentiae locum ostendit, et iterum non esse locum reductioni onerum declaravit: *Portuen. Reductionis Onerum* 18. *April.* 1795.

69. Clericus Paulus Bondi nominatus ad Capellaniam fundationis Alexandri Ziani tenetur Sacramentum Poenitentiae, nisi legitime impeditus sit, administrare; hoc enim onus per contractum suscepit, licet fundator loquutus fuerit, *perche questi abbia l'autorita di confessare*, inde, *ed avendo detti Capellani la Confessione, debbano confessare, ma a loro arbitrio: Sutrina Capellaniae* 18. *April.* 1795 *dub.* 6.

70. Duas Caesareus sen. Calvi fundavit Capellanias in Ecclesia S. Mariae Montis Falchi, earumque onera ob mutata in pejus praedia censibus subrogata reducta ab Episcopo *ad annuas missas* 141 *vel* 112 *ex missis* 7 *hebdomadalibus in fundatione demandatis* fuerunt; licet id non ex fundatione, quae deficit, sed ex commentariis familiae Calvi constat; dein Capellani nominatio postmissa fuit, ac celebratio in missis 50 confecta. Episcopus vero ambigit, in quo numero sint missae celebrandae? in numero 141 S. C. firmavit; etsi Episcopus inopiam patroni ostenderet, ac annuam missarum 50 celebrationem perpetuam ad meliora bona cum residuo fructu reddenda Capellaniae proponeret: *Spoletana Reduct. Miss.* 11. *Febr.* 1797 *dub.* 1.

§. V.

Capellanus quoad Onera Missarum in Genere.

1. In casu quo Capellanus, qui erat obligatus ad celebrandum per se ipsum; et omiserat propter infirmitatem celebrationem 46. Missarum, proposito dubio; an Capellanus devinctus quotidie celebrandi per se ipsum potuerit omittere celebrationem pro tempore infirmitatis, et nihilominus eleemosynam praetermissae celebrationis consequi? responsum exiit negativum, et teneri supplere per alium celebrationem Missarum occasione infirmitatis omissam: *Romana Celeb. Miss. 4. Junii* 1689.

2. Hisce dubiis: an competat Capellano intra hebdomadam aliqua quies honestatis, et reverentiae causa?

3. An multa solidorum decem debeat esse pro poena, vel pro mercede Missae non celebratae?

4. An tempore infirmitatis teneatur ad celebrationem Missarum per alium? ad primum in casu, de quo agitur, negativum, nisi suppleat per alium: Ad secundum cedere loco poenae: Ad tertium negativum in casu infirmitatis non excedentis quindecim dies emanavit a S. C. responsum: *Dubium Celeb. Miss.* 17. *Sept.* 1695 *dub.* 1, 2 *et* 3.

5. Fundatio Capellaniae institutae in Ecclesia Parochiali oppidi Pizzoni nominavit Capellanos Patres S. Dominici pro celebratione Missarum, etiamsi Parochus, et Sacerdotes dicti oppidi non licere vigore legati Regularibus celebrare in Ecclesia seculari inspecto Synodali decreto contenderent. Hac de causa orta controversia S. C. definiit in favorem Patrum, quibus onus injunctum fuit celebrationis in Ecclesia Parochiali, quod explere coeperunt; sed iterum Parocho refragante, et illam Capellaniam esse beneficium seculare, de quo incapaces sunt Regulares confirmante, S. C. consilium non mutavit: *Mileten. Capellaniae* 1. *Dec.* 1696.

6. Ex genere Capellaniarum, quae in Ecclesia Cathedrali reperiuntur fundatae, et quarum onera sunt confusa, vel non expressa, aut nullam habeant fundationem, Capitulum praetendit teneri possessores quotidie ad celebrationem Missarum alternatim per hebdomadas. At Capellanis renuentibus quoddam decretum Synodale exhibentibus; S. C. rem remisit ad Card. Episcopum, qui auditis interesse habentibus provideat pro ut de jure: *Ferrarien. Capellaniarum* 7. *Julii* 1703.

7. Rector pro tempore Capellaniae erectae in Ecclesia Cathedrali institutae a Johanne Simeone sub verbis *pro amore Dei, et pro remedio animae suae... etc.* inde, *et Missam singulo mane celebrare curabit etc.*, tenetur quotidie in Altari designato celebrare: *Lucana Celeb. Missarum* 18. *Febr.* 1702 *dub.* 1.

8. Ex duabus Capellaniis fundatis a Dominico Oradino reductione ad unicam tantum ob redituum haereditatis, quae onere scut. 30. pro quolibet Capellano gravabatur, tenuitatem obtenta; eadem S. C. quoad onera Missarum Capellanum teneri ad formam testamenti mandavit (341): *Perusina Capellaniarum* 27. *Martii* 1706 *dub.* 3.

9. Quum Cosma Toraltus Capellaniam amovibilem cum onere tot Missarum, quot reditus caperent, instituisset, requisitum fuit a S. C. an, et quot Missae celebrari debeant? pro-

(341) Quo praecipitur, ut in eventum, in quo haeres conditionem suam deteriorem fecisset, dictum haeredem non teneri eligere, nisi unum Capellanum, cum supradictis oneribus, et conditionibus: Ead. Cons. 27. Martii 1706.

dilit rescriptum; ex singulis ducatis 12. annui reditus celebrandam esse unam Missam in qualibet hebdomada: *Tropien. Capellaniae* 9. *Januar.* 1706 *dub.* 6.

10. Diversimode leguntur onera Capellaniae a Nicolao Sylvio Canonico Ecclesiae Cathedralis Civitatis Castrensis institutae. In erectione onus trium Missarum hebdomadalium; in tabella in Missis 70 quotannis. Provisus Archangelus Spagna hujus fundationis onus juxta tabellae praescriptum implevit, et Commissarius Rev. Fabricae S. Petri pro sacrificiis praetermissis pulsavit; ob id consulta S. C. rescribere censuit pro informatione novo Episcopo juxta instructionem (342) praefixo termino Oratori duorum Mensium, quo elapso ad celebrationem juxta fundationem teneri: *Aquipendii Missarum* 2. *Maii* 1711.

11. Matthaeus Carabellus in Ecclesia Monialium S. Silvestri de Capite Urbis Capellaniam ordinavit, Filii tantum idem reliquit arbitrio Missarum celebrationem, quam patronorum haeres Capellani voluntati remisit: Hinc celebratae tot Missae fuerunt, quot Capellanis eisdem placuerunt. Quum autem in Visitatione anni 1707 praescriptum Missae quotidianae onus legitur, Fabrica S. Petri urgente Michaelem Angelum Olivetanum modernum possessorem, S. C. occasionem habuit decidendi Capellanum tam ante, quam post declarationem patronorum ad Missam quotidianam teneri: *Romana Celebrationis Missarum* 5. *Sept.* 1711 *dub.* 1.

12. Nec potest excusari dictus Capellanus a die captae possessionis bonorum: *Ibid. dub.* 2. Deinde etiamsi inventa, ac exhibita fuerit declaratio de Caesaris Carabelli filii praedicti testatoris, in qua ille onus 4. Missarum hebdomadalium imposuit, S. C. tamen stetit in decisis: 9. *Apr.* 1712.

13. Praetendente Augustino Sebastiano Rectore Beneficii S. Francisci terrae Aquaevivae, quod tam ipse, quam ejus praedecessor per lapsum 37. annorum onera incumbentia cum celebratione sex Missarum in hebdomada explevissent, modernus tamen Episcopus ex documentis Visitationum repertis ad celebrandas binas Missas singulis diebus illum coegit. Quamobrem Capellanus S. C. auxilium imploravit, tum quoad declarationem, tum quoad reductionem oneris missarum, et absolutionem quoad praeteritum. Haec distulit resolutionem, ut fiant diligentiae juxta instructionem, ac interim servetur solitum celebrationis sex missarum in hebdomada: *Ripana missarum* 20. *Febr.* 1712 *dub.* 1. *et* 2.

14. Quum in Ecclesia Parochiali S. Jacobi Villae Clauseti ad tramites instrumenti fundationis anni 1592 a Daniele Toncato peractae erecta fuisset Capellania sub titulo SSmi Corporis Christi cum onere missarum trium hebdomadalium; postea aliud fundationis instrumentum anni 1593 compertum est, quod onus missae quotidianae indicat; ideo hodiernus possessor S. C. adiit, quae servandam esse formam subsequentis fundationis anni 1593 sancivit: *Concordien. Capellaniae* 1. *April.* 1713 *dub.* 1.

(342) Inspectis libris, in quibus adnotatur satisfactio onerum missarum in Ecclesia, de qua agitur, libris Visitationum ejusdem beneficii, et in Bullis Collationum tam praesentis Beneficiati, quam antecessorum, distincte referat, quale onus missarum sit expressum, habere idem beneficium, ac quot missae celebratae fuerint a Beneficiatis Antecessoribus, ac ulterius transmittat praetensa Decreta facta a praedecessoribus, quae cogebant Beneficiatum ad adimplementum onerum juxta fundationem, ut supponit Vicarius in ejus relatione, ac demum ut Orator quamprimum de praemissis doceat, eidem terminum duorum mensium praefigat, alias eo elapso illum cogat ad celebrandum juxta fundationem. Regist. lit. lib. 24. die 2. Maii 1711.

15. Possessores Capellaniarum, quas commissa erectione Episcopi arbitrio Priores, et Confratres Ecclesiae S. Mariae de Vineis planis oppidi Arpini fundarunt, conquesti sunt Episcopum in erectione earum excessisse; hinc a S. C. quaesierunt, an, et quale onus missarum ab eis sit servandum? et respondetur, ut solitum servaretur: *Sorana Capellaniarum* 30. *Sept.* 1713 *dub.* 1.

16. Quum possessor Capellaniae institutae a Casimiro Bricca in Ecclesia S. Silvestri Villae Falerinae adjecto missarum juxta reditus onere a S. C. postulasset pro declaratione, numquid tuto continuare in celebratione trium missarum hebdomadalium possit, quemadmodum Capellanus antecessor morem gessit; S. C. illum non posse in illa celebratione perseverare constituit: *Romana, seu Reatina Capellaniae* 17. *Martii* 1714 *dub.* 1.

17. At tot missas juxta redituum quantitatem celebrandas putavit: *Ibid. dub.* 2.

18. Dum incertum fuit; an Beneficiatus Capellaniae Sacerdotalis a Marchisio de Amo fundatae ad celebrationem missae quotidianae, et trium anniversariorum teneatur? S. C. responsum prodiit affirmativum. Nam licet ex fundatione, verborum contextu offerre sacrificium quotidianum colligatur, tamen possessores onus non impleverunt, imo ultimus status beneficii a missarum quotidiana celebratione exemptus comperitur: *Mediolanen. Oneris Missarum* 22. *Junii* 1715 *dub.* 1.

19. Et ad dubium; an modernus Capellanus ad satisfactionem missarum pro tempore, quo possidet dictam Capellaniam tenetur? respondit, quoad anniversaria affirmative, quoad missas celebrandas esse in aliquo numero arbitrio Archiepiscopi: *Ibid. dub.* 2.

20. Sacerdos Ludovicus Ramazzottus ordinatus ad titulum Capellaniae de jure patronatus laicorum onus habentis missae quotidianae, persolvere hoc onus tam pro praeterito, ad rationem manualis a die compositionis, quam in futurum tenetur, et Episcopus prout de jure contra eumdem procedat: *Fanen. Patrimonii sacri, et Missarum* 21. *Aug.* 1717 *dub.* 2.

21. Quum Matthaeus Franciscus Ciancius fructus Capellaniae institutionis Johannis Baptistae Altoviti habitu sacerdotalis postulasset, etiamsi promotus haud sit ad Sacerdotium ex defectu Capellaniae ejusdem redituum, qui pro sacro patrimonio minime sufficiunt, ac ei supplementum deficit. S. C. rescribens fructus ei deberi, etiam decrevit missas a die, qua Ciancius constitutus sit in aetate, qua promoveri potuit ad sacerdotium, et in futurum juxta mentem testatoris celebrandas esse: *Romana Capellaniae* 10. *Julii* 1717 *confirmat.* 27. *Novem. ejusd. anni.*

22. Possessor Capellaniae fundatae ab Angela Sandri tenetur ad celebrationem, et applicationem pro fundatrice duorum anniversariorum, et missarum ad formam Decreti Archiepiscopi Martii Medices (343). Nam Fundatrix officiatura Capellae, seu Altaris a se designati illum oneravit, addendo pro ejus anima, sicut reliqui Capellani in aliis Altaribus sacra faciebant, ideoque non tot choros supponebat, quot sunt Capellani, et verbum *officiare* pro celebrando usurpavit, quod fundatio inventa exhibet: *Florentina Abolitionis Oneris* 11. *Decem.* 1717.

23. Inita consultatione, quot missae sint celebrandae quoad Capellaniam ab Alexandro Fani fundatam, de qua fundatio minime reperitur, sed in in-

(343) *Vide not.* 323.

strumento primae collationis onus enunciatur, testatorem in scutis annuis 40 cum onere missas celebrandi illam dotasse. S. C. servari Decretum Card. Sacchetti (344) respondit: *Viterbien.* 20. *Sept.* 1727 *dub.* 3.

24. Antonia de Robertis, et Theresia de Conciliis cum quibusdam missarum oneribus legata nonnulla reliquit. Ex his in Capella tituli S. Nicolai oppidi Angriae beneficium erectum fuit. Hujus Rector, seu Capellanus missae unius hebdomadalis onus, prout ex Visitationibus eruitur, statutum non explevit. Mandavit proinde Episcopus beneficii fructus sequestro subjici, donec de satisfactione constaret. Implere in parte curavit Capellanus, sed nullatenus se teneri existimans, quaesivit, an, et ad quem numerum celebrare missas teneretur?

25. Et an praeter peculiaria legata de Robertis, et de Conciliis teneatur etiam celebrare missam unam singulis hebdomadis, seu diebus Dominicis; vel tantummodo in festivitate S. Nicolai? ad haec postulata S. C. teneri ad unam missam qualibet hebdomada die ad arbitrium Rectoris respondit: *Nucerina Paganorum Oneris Missarum* 19. *Novem.* 1729 *dub.* 1. *et* 2.

26. Petrus Fabrega fundavit Capellaniam in Ecclesia Collegiata S. Felicis, ut unum missae sacrificium celebraretur a Dignitatibus, et Canonicis dictae Ecclesiae ad altare B. M. V. constituta certa hora, et reservato jure nominandi Capellanum. Inde condito testamento ad nominationem in favorem Canonici Francisci Fabrega pro-nepotis processit, nulla facta mentione de Ecclesia, et altari pro celebratione, sed tantum, ut celebret missam praedictam quotidianam; inde exploratum fuit; an onus celebrandi missam quotidianam certis horis, et in Ecclesia, ac altari a fundatore designatis in testamento dictum Canonicum Fabregam afficiat? affirmativum praebuit S. C. responsum: *Gerunden. Celebrat. Missar.* 3. *April.* 1734 *dub.* 2.

27. Quatuor Capellani Jacobi Landulphi fundationis in Ecclesia Receptitia SSmi Corporis Christi civitatis Magdalunae missa quotidiana gravati instar aliorum Capellanorum non possunt vacare a celebratione unius missae in singulis hebdomadis; etiamsi testator suum studium in illos manifeste ostenderit, quum ab onere interveniendi choro immunes renunciaverit. Sed addidit S. C. quoad celebrationem juxta mentem fundatoris videatur particulariter: *Casertana Capellaniarum* 14. *Decem.* 1737 *confirmat.* 21. *April.* 1742.

28. Nec iidem quatuor Capellani impediti ex causa adversae valitudinis tenentur supplere per alium in missis celebrandis, ac in canendis horis canonicis; quod chori onus iidem Capellani inde acceptarunt, uti veteres Capellani: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

29. Capellano permittenda non est pro Capellania fundata a Balthassare Caravaggio erecta in Ecclesia Parochiali S. Jacobi Laudae, celebratio missae in alia Ecclesia ad ipsius fundatoris arbitrium. Nam licet idem fundator peracta, absolutaque erectione ipsius Capellaniae postulasset, ut Capellanus in Ecclesiis, quae suis, suisque uxori, et nepti commodiores essent, missam posset celebrare, hanc facultatem ab Episcopo per duos menses cujuslibet anni obtinuit; inde occubuit, precesque ejus nepta instauravit. At fundator Ecclesiae cultum respexisse videtur: *Lauden. Capellaniae* 23. *Aug.* 1738 *dub.* 1.

(344) Tunc Episcopi, Viterbiensis, qui de mandato S. C. taxavit numerum missarum ad unam missam pro qualibet hebdomada Ead. Cons. 20. Sept. 1727 §. 2

30. Missarum celebrationem ordinavit Johannes Pasqua Canonicus Basilicae SS. Laurentii, et Damasi, quae peragi in eadem Ecclesia a Capellanis ejusdem Basilicae Choralibus, eisque in casu quo illi deficiunt, vel non sint idonei, Beneficiatos, Clericos Beneficiatos, et Capellanos Valtrinos substituit. De hoc S. C. requisita decidit missas praefatas esse in casu enunciato a Beneficiatis, Clericis Beneficiatis, et a Capellanis Valtrinis celebrandas: *Romana Legati* 8. *Febr.* 1744 *dub.* 1. *confirmat.* 22. *Januar.* 1746

31. Ac Capellanos praedictos chorales in casu absentiae, vel alterius legitimi impedimenti non possunt missas celebrare per alios, sed potius missae sunt celebrandae per Beneficiatos, Clericos Beneficiatos, et Capellanos Valtrinos: *Ibid. dub.* 2.

32. Capellaniae ecclesiasticae sub ea lege per pios testatores ordinatae, ut ad eas primo admittantur Clerici seculares ad titulum earum ad sacros ordines promovendi, ac deinde succedant Regulares, sic ad eosdem Regulares transire debeant, ut Capellanis primo nominatis decedentibus, vel alia quacumque causa Capellanias hujusmodi non consequentibus, possunt per se ipsos, non autem per Sacerdotes seculares ab eis praesentandos, et a locorum Ordinariis instituendos, missas celebrare, aliaque onera implere, administrare illarum bona, omnesque fructus percipere: *Mexicana Erectionis Capellaniarum* 25. *Januar.* 1749 *dub.* 1.

33. Sacerdos Cajetanus Lavianus Rector Capellaniae erectae ad altare S. Donati in Ecclesia Parochiali S. Mariae Petrae Paganae cum onere missarum centum annuatim explendo petit declarari liberum an sibi sit, ut eas ubique celebret? in Capella, et altari S. Donati celebrationem faciendam esse S. C. censuit. Nam in favorem ejusdem Capellae legatum datum fuerat, ut in ea celebrari sacrificia debeant, quia testator fuit unus ex Sacelli fundatoribus: *Compsana* 9. *Aug.* 1766.

34. Glottus Raynierius Canonicus Perusinus possidens Capellaniam ex legato Laviniae Muschiae in Ecclesia Monachorum S. Bernardi erectam supplicavit pro facultate celebrandi in Ecclesia Cathedrali, et obtinuit a Curtio Patre patrono consensum; sed ei contradixit Procurator generalis ordinis, tum ne Ecclesia quotidiano sacro privaretur, tum ne emolumentum amitteret ex omissionibus Capellani obventurum; hac de re S. C. Canonici, patronique voto haudquaquam favit: *Perusina Oneris Missarum* 29. *Novem.* 1766.

35. Eraclitus Morronius quotidianum sacrum ordinavit in Ecclesia Collegiata S. Nazarii Mediolani peragendum, ac Capellanum nominavit. Stipendium eidem a Capitulo Ecclesiae Cathedralis haerede praestandum praecepit, quod auctum inde fuit a Sacerdote Johanne Corbella, qui in choralem Capellaniam cum onere residentiae fundationem erexit. Hodiernus Capellanus Jo. Baptista Cambosa per 40 fere annos servitium chori praestavit, sed apoplexia correptus, ac paupertate laborans cupit, ut pro tempore infirmitatis facultas ei sit ultra decem dies celebrationem oneris missarum omittendi. S. C. resolutionem distulit, et interim mortuo Capellano Capitulo Cathedralis instante negativum datum fuit responsum: *Mediolanen. seu Lauden.* 23. *Aug.* 1760.

36. Capellanus fundationis confectae a Sernutio Ciccolini in Ecclesia Collegiata SS. Faustini, et Jovitae ad celebrationem missae quotidianae tenetur. Quum testator competentem assignaverit mercedem Capellano, et quotidianum sacrum usque ad annum

1709, in quo Card. Episcopus Sanctae Crucis propria auctoritate onus reduxit, impletum fuerit: *Viterbien. Capellaniae* 30. *Maii* 1767 *dub.* 2.

37. Capellania perpetua erecta fuit in Ecclesia Parochiali SS. Cosmae, et Damiani oppidi Mornici a Johanne Thoma Bascapè, qui in dispositione primum dixit Capellanum obstrictum esse celebratione sub auroram singulis diebus, dein diebus feriatis pro majori populi commodo sub auroram. Hujus Capellaniae possessor tenetur singulis diebus etiam festivis sub auroram missam celebrare: *Placentina Celebrationis Missae* 8. *Junii* 1771.

38. Julianus de Rubeis Capellanus fundationis SSmae Conceptionis in Ecclesia veteri Cathedrali S. Savini oppidi Ischiae erectae cum onere missarum, tenetur dictum onus implere in Ecclesia Aquipendii, quae Ecclesia Cathedralis fuit declarata, et ubi translatum fuit Capitulum Ecclesiae S. Savini. Nam idem Capellanus, quum ortus in oppido Ischiae habuisset, ac in ipsius territorio sita sunt bona Capellaniae, facultatem celebrandi in Parochiali Ecclesia ipsius oppidi postulat: *Aquipendien. Oneris Missarum* 4. *April.* 1772.

39. Canonicus Lupi possessor Capellaniae fundatae a Delia Cassia, et Lucretia Lupi ejus filia in Ecclesia S. Laurentii oppidi S. Aegisti est adigendus ad celebrationem missarum, quas omisit, pro scutis 36, quam summam in expensas tum ornati Capellae, tum sacrarum supellectilium impendit: *Nullius S. Aegisti Capellaniae* 27. *Junii* 1772 *dub.* 2.

40. Joseph Nicolinius ex oppido Gradariae Capellanus ad majus altare Ecclesiae Societatis SSmi Sacramenti, et Crucis civitatis Senogalliae, et singulis Dominicis, aliisque binis diebus intra hebdomadam ad missam cum sacrificii applicatione celebrandam adstrictus, facultatem implorat celebrandi missas quocumque in loco ipse reperiatur. Oppidum Gradariae 40 milliariis a Senogallia distat. Sacerdos inopia laborat, et parentibus aetate gravibus, duabusque sororibus auxilium in patria praestare compellitur. Diminuti sunt quoque Capellaniae reditus; et ille patronorum de Tamburrinis consensum habuit. Attamen S. C. voluntati testatoris Johannis Baptistae Magi refragari noluit: *Senogallien. Translationis Missarum* 27. *Novem.* 1773.

42. Alphonsus Gabriellis Capellaniam instituens exequutoribus numerum sacrorum stabiliendi, ac inter sex nominatas Ecclesias celebrationem dividendi potestatem detulit. Exequutores praedicti juxta reditum haereditatis ad rationem ob. 20. pro eleemosyna detractis omnibus expensis pro exactione missarum numerum statuerunt. Definiendum esse hunc numerum modo efflagitat Capellanus, quin fructuum recollectio expectetur, antequam celebratio peragenda sit. Reditus ejusdem, expensis minutis, in annuis circiter scut. 81. 35 constant, quae subjecta manutentioni domus ruralis sunt. S. C. censuit esse celebrandam a Capellano missam quotidianam, et in Ecclesiis juxta modum ab exequutoribus definitum: *Maceraten.* 2. *Martii* 1776.

42. Quum quaereretur, quanam hora missa, quam pietas Caroli Misericordi Castri S. Venantii in diebus Festis celebrandam, suis bonis ad hoc erecta Capellania, mandavit, celebrari deberet ab ejus Rectore, populo, et Episcopo pro commoditate audiendae missae postulantibus? eumdem Oratorem pro hora ab Episcopo designanda teneri responsum fuit, et juxta instructionem scribendum: *Urbevetana* 19. *April.* 1777.

43. Canonicus Johannes Barastrel-

lius, qui est Capellanus trium quorumdam institutionum Monasterii S. Placidi nullum onus missarum praedecessores implevisse asserit, qui ad orandum tantum pro anima fundatorum teneri putarunt. Nihil aliud ex fundatione, nisi testatores divinorum Officiorum celebrationem demandasse evincitur, et unus testator celebraturo Sacerdoti reliquit. Reditus harum fundationum sunt imminuti, et hae ferme quatuor secula praeseferant. Capellanus declarari onera pro eisdem legatis piis implenda postulat. S. C. Capellanum missas in altaribus a fundatoribus designatis juxta quantitatem redituum ad rationem taxae perpetuae cum applicatione pro anima respectivorum fundatorum teneri rescribit: *Messanen.* 16. *Maii* 1778.

44. Quoad Capellaniam institutam a Johanne Baptista Boasi super Domo pluribus obligationibus affecta, necnon et doti subjecta Catherinae Passano, responsum fuit, providendum esse juxta votum Archiepiscopi (345) adplicatis missis pro Johanne Baptista, et Laura: *Januen. Reduct. et Translat. Missar.* 16. *Decem.* 1786 *dub.* 1.

45. Quo vero ad aliam Capellaniam institutam a Laura Boasi super eadem pariter domo fundata simile responsum prodiit: *Ibid. dub.* 2.

46. De Capellaniis institutis a Card. Cosma Imperiali in Ecclesia S. Johannis Baptistae Januensis, cum onere personalis celebrationis, et in casu deficientiae amissionis assignationis non constat; An, et quae rata pars menstrui eorum assignationis sit statuenda in singulas missas, et cui in casu omissionis per Capellanos celebrationis adjudicandum, quod superest, detracta eleemosyna alterius Sacerdotis celebrantis? rescriptum est affirmative in obolis 20 pro qualibet missa retinendis in favorem Ecclesiae, detracta alterius Sacerdotis celebrantis eleemosyna: *Romana Capellaniarum* 27. *Junii* 1789 *dub.* 2.

47. Capellanus fundationis Angeli de Pennacchis, cui onus imposuit fundator celebrandi sacrum in festis diebus de praecepto, et in aliis festivitatibus B. M. V., illud celebrare tenetur in festivitatibus etiam, quae non sunt de praecepto: *Nullius Ferentilli Visitationis Sacr. Liminum* 19. *Febr.* 1791 *dub.* 1.

48. Et aliqua occurrente festivitate B. M. V. diebus Dominicis, aliisque festis de praecepto, non tenetur missam alia die supplere: *Ibid. dub.* 2.

49. Neque tenetur celebrare in aliis etiam festivitatibus B. M. V. ab Ecclesia indictis post erectionem Capellaniae: *Ibid. dub.* 3.

50. Capellaniam annui reditus scut. 40 vel 36 absque expressa celebrationis missarum mentione, Sacerdos Antonius Bitti Antonio Rozzi, ut Sacerdotalem statum susciperet, reliquit. In reliquis vero bonis missas designavit; ideo S. C. consulta statuit missas esse celebrandas a Capellano in numero praefiniendo arbitrio, et conscientiae Vicarii Apostolici: *Recineten. Capellaniae* 27. *Aug.* 1791.

51. Missae praescriptae Capellano a Jacobo Mancini cum eleemosyna obolorum 20 pro qualibet superextante reditu Capellaniae, annuis celebratis festivitatibus sex in rurali ejus Ecclesia S. Francisci de Paula, in eadem pari-

(345) Archiepiscopus censuit, quoad secundam Capellaniam, ut „Oratrices teneantur Capitale „hujusmodi libr. duo mille caute collocare cum „ejus monetali augmento, quo evehitur ad libras bismille sexcentas triginta sex hujus monetae extra bancum ad hoc, ut ex ipsis provenientibus singulis annis celebrare facere teneantur tot missas rationata eleemosyna ad hanc Synodalem taxam injuncto pariter ipsis onere „continuo celebrare faciendi tot missas pariter „ad formam Synodi quot esset fructus Capitalis „praedicti a die adeptae possessionis Domus „ejusdem usque ad diem, qua praefinitur, impendium": *Ead. Caus.* 16. *Decem.* 1786. §. 3

ter celebrandae sunt Ecclesia ex praesumpta testatoris voluntate: *Camerinen.* 11. *Maii* 1793 *dub.* 1.

52. Permittitur tamen illarum translatio ad Ecclesiam ab Episcopo designandam ad formam indulti S. C. 11. Martii 1786, firmo nempe remanente onere celebrandi diebus festis in dicta Ecclesia S. Francisci de Paula: *Ibid. dub.* 2.

53. Spectata facultate tributa a S. C. Concilii ex reditibus superextantibus piae haereditatis Ricci, Archiepiscopus tres erexit Capellanias in oppido Montis S. Martini cum onere sacri quotidiani, et tribuit PP. Augustinianis cum annuo stipendio scut. 36 pro qualibet. Sed quia Patres nunquam distributive per singulos dies celebrarunt, sed intra annum per 80, et ultra annos; haeredes testatoris petunt celebrationem quotidianam, et S. C. intra annum missas esse celebrandas resolvit. Nam in tabella Ecclesiae adnotabatur num. 93 missar. *distribuite per comodo de Padri in ciascun mese: Firmana Capellaniarum* 23. *Januar.* 1796.

54. Capellano Leonardo Gentilini, qui in accipienda Capellania Alberi instituta in Ecclesia Carminis Caesenae se obligavit ad celebrandam missam quotidianam in publico Oratorio terrae Portus Caesenatici, ad quod translata fuit eadem Capellania, et sufficientes habet reditus, nempe scut. 62 annuatim, onus celebrationis proprio sumptu imponitur: *Caesenaten. Capellaniae* 19. *Decem.* 1795 *confirmat.* 12. *Martii* 1796.

55. Quum sortes Capellaniae fundatae ab Aurelio, et Antonio Filippini in Parochiali Ecclesia S. Blasii Montis Cerignoni culpa administratorum imminutae essent, et missae haud celebratae; S. C. decrevit, ab eis suppleri debere missas non celebratas, reservato in favorem Capellani jure agendi adversus eosdem haeredes pro solutione debitae eleemosynae pro missis celebratis: *Feretrana Capellaniae* 28. *Febr.* 1795 *dub.* 2. *confirmat.* 18. *Julii ejusd. anni.*

56. Quum Rectorum culpa in pessum iverint praedia Capellaniae fundatae a David Dominici in Ecclesia S. M. Majoris oppidi Hispelli oneris trium hebdomadalium missarum, et vix redderent scut. 11. 94. Antistes facultate Apostolica utens an. 1727. onus reduxit ad unam hebdomadalem, aliasque duas menstruas, augendis missis, reditibus auctis. Modo accreverunt reditus ad scut. 20. 32., hinc S. C. exoratur quomodo sint celebrandae missae? et respondit ad formam Decreti Episcopi anni 1727. Nam deductis oneribus vix supersunt Capellano scut. 9. 37 1/2: *Fulginaten. Capellaniae* 17. *Sept.* 1796 *dub.* 2.

57. Testamento Sacerdos Abel Avanzi in fundatione perpetuae laicalis Capellaniae non numerum missarum, sed eleemosynam in ob. 15. juxta reditus definivit; in codicillis vero missam quotidianam cum eleemosyna ob. 20, si augeatur reditus ad scut. 72 statuit. Quum modo censuales fructus reddunt scut. 80., petiit Capellanus; An pro reditu excedente scut. 72 tot aliae praeter quotidianam celebrandae sint missae? et S. C. negative respondit: *Spoletana Capellaniae* 17. *Decem.* 1796 *dub.* 1.

58. Decreta erectione secundae Capellaniae a Sodalibus suffragii Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Venantii, et a S. C. approbata; idem Sodales petierunt ab ead. S. C. indultum celebrandi primam missam a Capellano circiter quadrante post meridiem singulis diebus festis de praecepto propter populi commoditatem, et obtinuerunt: *Camerinen. Capellaniae* 6. *Maii* 1797 *dub.* 2.

59. Franciscus Padovani instituens

per instrumentum laicalem Capellaniam in Ecclesia Parochiali SSmi Nominis Jesu civitatis Plebis onus Capellano 50 missarum annuatim imposuit, et adjunxit postea alias 20 missas. Inde in testamento *accio che il peso, ed obligo del Capellano pro tempore sia esattamente adempito,* onus missarum reduxit ad 25, et nullam mentionem fecit missarum 20; hodiernus Capellanus consuluit S. C. pro declaratione, an, et quot missae celebrari deberent? cui respondit missas annuas 45 esse celebrandas, et ad D. Secretarium cum SSmo: *Civitatis Plebis Oneris Missarum* 19. *Aug.* 1707.

Reliqua. Vide *Missa per tot.*

§. VI.

Capellanus quoad Praecedentiam, Jura, ac Potestatem.

1. Capellanus Ecclesiae ruralis S. Mariae, quae vocatur, *del Forno* extra oppidum Castellani sitae, si Ordinarius in eadem asservandum Sacramentum Eucharistiae putet, nonnisi in casu necessitatis, quando nempe clausae sunt oppidi januae, Sacramenta dispenset: *Cajetana* 24. *Maii* 1659.

2. Capellani Ecclesiae ruralis S. Mariae *dell' Armi*, quibus incumbit onus animarum, non possunt funus ducere sine interventu, et licentia Parochi matricis terrae Cirdarii: *Cassanen. Jurium Parochialium* 9. *Julii* 1672 *dub.* 2.

3. Nec missas solemniter canere inconsulto Archipresbytero: *Ibid. dub.* 3.

4. Nec eosdem Capellanos posse facere denunciationes Projectarum, quas ab eadem rurali Ecclesia recipiuntur, illasque projectas matrimonio jungere censuit S. C.: *Ibid. dub.* 5.

5. Quum Rector Capellae, seu Ecclesiae SSmo Crucifixo dicatae certaret amplam ibi suffragari exemptionem, tam ab Episcopali, quam a Parochiali jure; propterea quod Ecclesia collocata esset in fundo Lateranensi; S. C. decisionem suspendit, ut uberius doceretur dominium fundi vere spectasse ad eam Basilicam, priusquam in eo aedificaretur Ecclesia: *Regien. Exemptionis* 20. *Sept.* 1698. Deinde de aliis propositis dubiis super functiones ecclesiasticas peragendas a Capellanis in eadem Ecclesia, Capellam seu Ecclesiam non esse exemptam a jurisdictione Ordinarii declaratum est: 15. *Novem. ejusd. anni dub.* 1. *usque ad* 8. *confirmat.* 15. *Junii* 1709.

6. Dubio proposito; an Capellanus Conservatorii SSmae Conceptionis Casalis Pentae terrae S. Severini intra annum solemnitates in Ecclesia dicti Conservatorii celebrare possit? S. C. judicium fuit, ut exprimantur solemnitates particulares: *Salernitana Jurium Parochialium* 19. *Aug.* 1702 *dub.* 5.

7. Sed ad dictum Capellanum spectare benedictionem Candelarum in die Purificationis, Cinerum, et Palmarum resolvit: *Ibid. dub.* 6.

8. Edicto a Card. Episcopo vulgato, ut Confessarii omnes novam ab ipso reciperent adprobationem. Hujusmodi edicto parere Capellanus Arcis Ferrariensis renuit, ab Ordinarii jurisdictione se exemptum putans. Congruo hinc proposito dubio, responsum extitit, quod Capellanus ipse in Ecclesia praefatae Arcis confessiones Sacramentales absque Ordinarii adprobatione audire nequit: *Ferrarien. Jurisdictionis* 12. *Januar.* 1704 *dub.* 2.

9. Capellanis Ecclesiae Parochialis S. Mariae Pontis sancti in Suburbiis civitatis Fori Cornelii, qui in officiis, et administrandis Sacramentis, aliisque muneribus peragendis inservire debent, functiones tam parochiales,

quam non parochiales in [illegible] Ecclesia absque Archipresbytero [illegible] facere non posse, stabilitur. [illegible]*olen. Jur. Paroch.* 12. *Febr.* 1[illegible] *dub.* 3. *confirmat.* 23. *Julii ejusd. anni.*

10. Capellanus nuncupatus Rector Ecclesiae seu Loci Pji S. Josephi existentis intra limites Parochiae S. Silvestri, sive sacerdos alius Priori benevisus in praefata Ecclesia per annum missas solemnes tam pro vivis, quam pro defunctis celebrare non valet. Sed id omne ad Parochum S. Silvestri privative spectare statuitur, ac mandatur insuper, ut Synodalis servetur constitutio (346): *Mediolanen. Jur. Paroch.* 24. *Aug.* 1715 *dub.* 1.

11. Idem Capellanus ab Ordinario adprobatus in eadem Ecclesia Sacramentum Eucharistiae excepto paschali tempore absque expressa licentia Parochi administrare potest; et quoad Sacramentum Poenitentiae ministrandum; relictum id est arbitrio Ordinarii: *Ibid. dub.* 2.

12. Quaesivit exinde idem Capellanus; num posset in novendiali sacro ante festum S. Josephi, et die Mercurii cujuslibet hebdomadae exponere Sacramentum Eucharistiae, populoque adstanti benedictionem impertiri absque dicti Parochi licentia? S. C. id arbitrio Ordinarii reliquit: *Ibid. dub.* 3.

13. Idem vero Capellanus cum Ordinarii, sive Parochorum, quibus subsunt sponsi, licentia illos in matrimonio conjungere, illisque benedictionem dare valet: *Ibid. dub.* 5.

14. Erectae fuerunt a summis Pontificibus Clem. VIII., ac Clem. XI. nonnullae Capellaniae in Ecclesia domus SSmae Annuntiationis Neapolis. Earum possessoribus imposuerunt onus celebrationis personale, nisi legitime impediti sint. Causa everit impedimenti, et S. C. ad eosdem substituere Sacerdotes ad onera implenda, et non ad Officiales, vel Gubernatores domus praedictae pertinere constituit: *Neapolitana Capellaniarum* 14. *April.* 1725 *dub.* 3.

15. Dubio prolato; an Capellani proprietarii, etiam infantes nominati a Josepho Delgado, et Capitaneo de Avila ad Capellanias de jurepatronatus ab ipsis fundatas, donec ad Sacerdotium ascendant, habeant jus nominandi Capellanos interinos pro celebratione missarum, et pro adimplemento onerum a fundatoribus praescriptorum; vel jus deputandi Capellanos interinos ad Ordinarium Angelopolitanum spectet? S. C. distulit resolutionem addens *ad mentem: Angelopolitana Capellaniarum* 13. *Januar.* 1731 *dub.* 2.

16. Necnon post obtentam institutionem pertinere statuit ad ipsos institutos deputare Capellanos interinos, qui onera missarum earumdem Capellaniarum adimpleant, quas missas ob defectum aetatis ad ordinem Presbyteratus requisitae ipsi instituti celebrare per se ipsos nequeunt; non autem hoc ad Ordinarium spectare: *Ead.* 5. *April.* 1732 *dub.* 6.

17. Celebratio missae solemnis pro defunctis cum anniversario in Ecclesia S. Nicolai intra limites Parochialis, et Collegiatae Ecclesiae S. Martini urbis Cerreti sita non spectat ad Archipresbyterum, et Canonicos dictae Collegiatae privative quoad omnes, sed ad Capellanum dictae Ecclesiae S. Nicolai cum facultate assumendi in dicta missa, et anniversario Presbyteros sibi benevisos. Nam Johannes Angelus Rosatus, qui in illa Ecclesia Capellaniam fundavit, per suos Capellanos peragi dictas functiones voluit: *Thelesina Anniversarii, et Missae Solemnis* 9. *Febr.* 1732 *dub.* 1.

(346) Ubi vindicatur Parocho jurisdictio in omnibus Ecclesiis, sive Oratoriis ejus districtus: Ead. Caus. 22. Junii 1716.

18. Pariter celebratio missae solemnis cum primis, et secundis vesperis in die festo S. Nicolai ad Capellanum dictae Ecclesiae independenter et sine venia Parochi, et cum facultate Presbyteros, quos voluerit, assumendi, non autem ad Archipresbyterum praefatae Ecclesiae spectat: *Ibid. dub.* 2.

19. Capellano, seu Rectori beneficii erecti in Oratorio Bmae Annuntiationis Villae Tini intra limites Parochialis Ecclesiae S. Laurentii terrae Accumuli sito, licet celebrare festum Bmae Annuntiatae, eadem die canere missam solemnem; non autem exedras ad confessiones audiendas erigere, necnon Sacramentum Poenitentiae administrare, seu administrari curare, et indulgentias publicare absque licentia, interventu, et consensu Parochi dictae Ecclesiae: *Asculana Jur., et Funct. Paroch.* 29. *Aug.* 1733 *dub.* 2.

20. Et dubium; an idem Rector, seu Capellanus teneatur permittere, ut Parochus doceat in dicto Oratorio Doctrinam Christianam; vel possit hoc impedire? S. C. arbitrio Episcopi remisit: *Ibid. dub.* 5.

21. Ad Capellanum ab haeredibus fundatoris deputandum spectat celebratio missae quotidianae fundatae a Balthassare de Magistris in altari SS. Trium Regum in Ecclesia S. Crucis PP. Reformatorum S. Francisci erecto, non autem privative ad dictos Patres; etiamsi antea semper eleemosynam iisdem Patribus praestare ab haeredibus solitum fuerit: *Papien. Oneris Missarum* 12. *Decem.* 1733 *dub.* 1.

22. Non constat de aliquo jure Capituli Cathedralis Ecclesiae ad conficiendas functiones ecclesiasticas occasione cadaverum tumulationis, et die festo S. Margaritae in Ecclesia ejusdem Sanctae nuncupata *de suffragio*, quam ei subjectam esse idem Capitulum praedicat; Sed jus faciendi easdem functiones privative ad Capellanos ejusdem Ecclesiae; salvis juribus parochialibus, spectat: *Ortonen.* 29. *Januar.* 1735.

23. Ad Capellanum Ecclesiae S. Michaelis Archangeli terrae Pontiani spectat celebratio missae solemnis in diebus festis ejusdem Sancti, cui fundator Capellaniae hoc onus imposuit; non autem ad Archipresbyterum, et ad Canonicos Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Nicolai terrae praedictae, qui juspatronatus habere contendebant: *Nullius seu terrae Pontiani Missae Solemnis* 9. *Julii* 1735.

24. Sacerdos Paschalis Lazzarinius possessor Capellaniae a Polidoro Oradinio in Ecclesia Cathedrali fundatae cum Carolo Pilorci possessori alterius Capellaniae ordinatae a Oradinio fratre germano Polidori de praecedentia disceptavit; dubio subjecto S. C., haec resolvit, servandam esse consuetudinem praecedendi juxta vetustatem possessionis inter Capellanos in Ecclesia praenarrata residentes; itaut Lazzarinius Pilorcio debeat praecedere: *Perusina Praecedentiae* 14. *Januar.* 1736 *confirmat.* 1. *Sept. ejusd. anni.*

25. Capellano, seu Rectori Oratorii publici extructi a familia Bevilaqua in suo latifundio intra limites Parochialis Ecclesiae S. Jacobi sito, quae subest Abbatiae S. Silvestri oppidi Nonantulae conciones, et exhortationes habere ad populum de licentia Card. Abbatis etiam invito Parocho licet: *Nullius seu Nonantulana Jur. Paroch.* 27. *Junii* 1744 *dub.* 4.

26. Necnon licet eidem Capellano SSmae Eucharistiae Sacramentum ministrare inter missarum celebrationem non in missarum intercapedine, ac inter missarum solemnia, excepta semper die Paschatis, et Communione Paschali: *Ibid. dub.* 7.

27. Ac dicto Capellano, seu Recto-

ri licet Capsulas habere in partibus Oratorii pro eleemosynis recipiendis, vel quaestuas peragere per se ipsum, et per alios de Ordinarii licentia: *Ibid. dub* 9. *confirmat.* 8. *Maii* 1745.

28. Ad eumdem administratio oblationum, ac eleemosynarum, quae fiunt in dicto Oratorio, non ad Parochum spectat: *Ibid. dub.* 11. *confirmat. ibid.*

29. Sed de hac administratione ratio per eumdem Capellanum Ordinario reddenda est: *Ibid. dub.* 12.

30. Canonicus Pasqua Basilicae SS. Laurentii, et Damasi ordinavit nonnullas missas, voluitque Capellanos chorales ejusdem Ecclesiae earumdem officio satisfacere posse, et in eorum defectum Beneficiatos, Clericos Beneficiatos, ac Capellanos Valtrinos posse celebrare. Hinc exortum est dubium; an casu absentiae, vel alia quavis causa, qua sacra peragere nequeunt Capellani chorales; habeant hii facultatem onus per alios, quos ipsi velint, Sacerdotes implendi, vel adigi possint, ut beneficiatis, ac Capellanis Valtrinis utantur? S. C., ut beneficiatis, Clericis Beneficiatis, et Capellanis Valtrinis uti debeant, rescribit: *Romana Capellaniarum* 22. *Januar.* 1746 *dub.* 2.

31. Rectori Capellaniae S. Antonini, et animarum purgantium erectae in Ecclesia Parochiali Montis Raynaldi per alios Sacerdotes sibi benevisos, vel per se ipsum canere missas licet, dummodo ipse celebret in diebus statutis a fundatore Capellaniae, ac ab Ansuino Justinano, et supellectilibus Capellae S. Antonini, ac propriis utensilibus utatur; non autem missae privative a Parocho sunt canendae: *Firmana Jur. Paroch.* 2. *Decem.* 1747 *dub.* 1.

32. Ob insignem piam munificentiam a Francisco de Los Cobos, ejusque uxore, et filio in nova Ubedae civitate effusam Gregorius XIII. Pont. Max. concessit, ut Ecclesiae S. Salvatoris eorum aere extructae Capellanus major praecedentiam super omnes alios urbis Beneficiatos haberet. Capitulum huic Constitutioni obtemperare renuit, ac assecutus est a Paulo V. Pont. Max. rescriptum, ut incederent Capellani juxta tempus eorum fundationis. Patroni de Los Cobos obreptitie illud ob silentio praetermissam Gregorii VIII. constitutionem reportatum dicunt, et res in quaestione posita, S. C. servandum solitum putavit: *Giennen.* 24. *Aug.* 1754 *dub.* 1. 2. *et* 3.

33. A Capellano Johanne de Felice deputato a primis patronis, cujus non est locus remotioni, facienda est administratio bonorum, quae Capellaniae assignata erant; non autem spectat haec administratio ad Felicem Gratiosium, et Michaelem Jannarellium vigore cessionis, et donationis juspatronatus Capellaniae acquirentem, quam cessionem praedictus Capellanus in dubium revocavit: *Reatina Capellaniae* 10. *Maii* 1755 *dub.* 3. *bis confirmat.* 7. *Junii*, *ac* 23. *Aug. ejusd. anni*.

34. De consuetudine immemorabili in Amerina Dioecesi vigente, ut Rectores, sive Capellani Ecclesiarum ruralium insciis Parochis benedicant candelas, palmas, aliaque, etiamsi Parochus Montis Lampani de turbata jurisdictione Parochiali reclamaverit, ac Episcopus Rectori Riccetti ruralis Ecclesiae S. Laurentii praecceperit, ut ab illis functionibus sese abstineret; S. C. decrevit benedictiones, et distributiones, ovorum, cinerum, candelarum, palmarum, quae non sunt de juribus mere Parochialibus, expleri tamen posse a Riccetti Capellano, etiam cum pulsatione tintinnabuli, nec privative ad Parochum spectare: *Amerina Functionum* 3. *Decem.* 1757 *dub.* 1.

35. Necnon licet Capellano praedicto celebrare missam in die festo ante Parochialem cum Evangelii explicatione; sed quoad Evangelii explanationem praevia Episcopi venia: *Ibid. dub.* 3.

36. Ac licet idem Capellano facere solemnem officiaturam cum missa, et ritu solemni praesertim in die S. Laurentii titularis Ecclesiae, Parocho insciente, aut invito: *Ibid. dub.* 4.

37. Capellano pro tempore fundationis gestae in Ecclesia Collegiata SS. Faustini, et Jovitae a Sernutio Ciccolinio, quamvis non vocato, haud competit, jus interveniendi una cum Capitulo dictae Ecclesiae Collegiatae comitatui cadaverum, et funeribus; et respective participandi de eorum emolumentis, quum de gremio Capituli non sit, sed merus mercenarius; etiamsi onere residentiae, ac servitii chori tamquam beneficiatus gravetur: *Viterbien. Capellaniae* 30. *Maii* 1767 *dub.* 7.

38. Canonicus Lupi possessor Capellaniae institutae a Delia Cassia, et Lucretia Lupi ejus filia in Ecclesia S. Laurentii oppidi S. Aegisti plurium missarum celebrationem omisit, et fructus in ornatum Capellae, sacrarumque supellectilium comparationem erogavit. Nunc, ut definiatur, efflagitat, an jure impendere summam redituum in eam causam potuit, quum aliter pia dispositio impleri nequiret? S. C. respondit quoad utensilia affirmative, in reliquis negative, et orator agat contra quos de jure: *Nullius S. Aedisti Capellaniae* 27. *Junii* 1772 *dub.* 1.

39. Ad Capellanum Ecclesiae, et Capellae B. M. V. Gratiarum Frusinonis de jurepatronatus Scholasticae Quartucci spectat administratio quoad bona, jura, credita, sacra supellectilia, et alia quaecumque data, concessa, et perventa ad dictam Ecclesiam, et Capellam; licet dicta Ecclesia a Communitate Patribus SSmi Redemptoris concessa fuerit: *Verulana Jurispatronatus* 16. *Jan.* 1779 *dub.* 3.

40. Capellanis Hospitalis S. Mariae de Crucibus Sacramenta infirmis, aliisque ibi commorantibus administrare licere S. C. definiit. Definiit quoque eorum cadavera in ejus Ecclesia, et coemeterio esse condenda. Modo definiit eisdem Capellanis licere praesente Parocho aqua benedicta cadavera extra Hospitale humanda in actu eorum traditionis aspergere: *Ravennaten.* 27. *Junii* 1789 *dub.* 3.

§. VII.

Capellanus quoad Remotionem, Privationem, et Redintegrationem.

1. Ambigitur Episcopum excessisse fines suae potestatis, ac testamenti Caroli Reliquii, qui in codicillis Capellanum voluit amovibilem, et proponitur, an Episcopus jus amovendi Capellanum cum clausula *ex rationabili causa* restringere potuerit? negative respondetur: *Pennen. Capellae* 26. *Novem.* 1672 *dub.* 1.

2. Clericus Joseph Fuentes de Lebrixa suspensus, et irregularis fuit judicatus a S. C. ob ejus promotionem ad Sacros Ordines ab Episcopo Samensi, cui addictus erat, factam, absque Archiepiscopi Hispalensis literis Commendatitiis, cui est subditus, et ad titulum non sufficientis beneficii. Huic S. C., ut confugiat pro absolutione ad dictum Archiepiscopum, quam haud ab eodem obtinere valuit, praecepit; sed a Vicario urbis id retulit, inde quaesivit, an ob irregularitatem, in quam incurrit, privatus beneficiis, et Capellania compescuerit? et negativum rescriptum quoad Beneficia, et Capellanias in titulum obtentas; affirmativum autem quoad dehinc relatas

S. C. respondit: *Hispalen. Irregularitatis* 9. *Julii* 1701.

3. Contigit ad S. C. Sacerdos Sylvester de Philippis, qui ad duo beneficia simplicia Canonicatus institutionem ab Episcopo moderno obtinuerat, ac pariter ad aliud beneficium simplex, seu Capellaniam perpetuam ad quorum titulum ab ipso Episcopo fuerat initiatus. Postea idem Antistes minime auditum eum altero ex his beneficiis, ac Capellania privavit, suspenditque a Sacrorum Ordinum exercitio. Implorat ob id redintegrationem cum fructuum restitutione; et S. C. quoad Capellaniam, et fructuum ejusdem restitutionem, ac ordinum exercitium ei favit. Ait enim Episcopus instante Promotore Fiscali contra praedictum ratione indebitae retentionis unius ex Canonicatibus incompatibilibus ob residentiam, et dictae Capellaniae super eodem tecto ad privationem devenisse: *Marsicana Beneficiorum* 24. *Maii* 1710.

4. Capellani nominati, ac nominandi pro celebratione quinque missarum, quas perpetuas peragi ab Archiconfraternitate Confalonis urbis Matthaeus Maria Ghirlandari demandavit, tantum cum causa, non autem in quocumque casu, et absque causa ab illis, ad quos pertinet nominatio, et mutatio, removeri possunt: *Romana Declarationis Voluntatis* 23. *April.* 1735 *dub.* 1.

5. Capellanum Albertum de Marcantoniis Barbara Vidua, et Magdalena filia primogenita vigore facultatis sibi a Leonardo Justiniani fundatore tributae deputarunt. Inde sub obtentu Capellaniae qualitatis amovibilitatis ad nutum patronae removeri sunt conatae. S.C. idcirco requisita, decernens ejusdem Capellaniae amovibilitatem, esse locum dicti Alberti remotioni sancivit: *Firmana Capellaniae* 18. *Junii* 1735 *dub.* 2.

6. Massariis Castri Montis Jovini Capellanos Ecclesiae B. M. dicti Castri cum Episcopi adprobatione quoad Sacramentorum administrationem eligere licet, eosdemque Episcopo inconsulto amovere; dummodo remotio in odium haud fiat: *Civitatis Plebis* 19. *Januar.* 1737 *dub.* 1. *confirmat.* 29. *Martii* 1739.

7. In praesenti casu Thomas Ferri manutenendus, et quatenus opus sit, redintegrandus ad officium Capellani est: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

8. Et propterea Episcopi decreta Capellanos respicientia resoluta non fuerunt a S. C., sed, ut iidem audirentur, fuit mandatum: *Ibid. dub.* 4. *confirmat. ibid.*

9. Etiamsi juspatronatus Capellaniae fundatae a Recupero Sanctini privative ad Felicem Angelum Gratiosi, et Michaelem Jannarellium non cumulative cum Universitate Villae Civitellae Vervici spectaret, quemadmodum S.C. decreverat; tamen eadem S. C. non esse locum remotioni Capellani deputati a dicta Universitate, salva tamen auctoritate Episcopi ante cessionem, et donationem facta de jurepatronatus, constituit: *Reatina Capellaniae* 10. *Maii* 1755 *dub.* 2.

10. Posteaquam a Margarita Testa uti matre, et tutrice Dominici, et Mariae Caeciliae pupillorum, ad quos pertinet juspatronatus duarum Capellaniarum amovibilium, quae fundatae in Ecclesia Parochiali Divi Nicolai oppidi Scheggini existunt, nominatus fuerat Sacerdos Dominicus Antonius Amicius Capellanus, eadem mulier complura bona distracta, ac alienata a Capellano Felice Testa, ac postulatam ab eo reductionem fuisse comperiit; ideo rogavit S. C., ut ei, aliisque suis successoribus dictum Capellanum amovendi inconsulta S. C. facultas tribuatur; habuit responsum, instante hodierno Capellano, ne sine

causa removeri possit, ut circumscripta novi Capellani nominatione scribatur Episcopo pro informatione, et voto juxta instructionem (347): *Spoletana Capellaniar.* 28. *Martii* 1744 *dub.* 4.

11. Quum a pia Elisabeth Erasmi in fundatione Capellaniae fuisset expresse reservata facultas Capellanum ad nutum amovibilem removendi cum causa, et absque, et nominatus fuisset ad eam Sacerdos Thomas Bartholani a Bernardino Laezza patrono, postea Nicolaum Roscioli, qui per duos menses Capellaniam possedit, deinde absque causa alium Capellanum patronus nominavit, de qua remotione conquestus Nicolaus apud S. C. redintegrationem petens, quam dandam non esse statuit: *Romana Redintegrationis* 21. *Novem.* 1761.

12. Ad legatum pium missarum ab Antonio Rota relictum deputati fuerunt duo Capellani, qui indulta Pontificia obtinuerunt missas celebrandi donec vixerint, sed Capitulum terrae Ophidae, ad quod spectat jus Capellanum, vel Capellanos deputandi, exorat, ut dicta indulta tamquam subreptionis, et obreptionis vitio infecta revocarentur, quum qualitates a testatore requisitas Capellani minime haberent. S. C. indulta praefata valida esse, et non esse locum eorum amotioni a Capellania declaravit: *Asculana* 15. *Maii* 1779 *dub.* 2.

13. Marcus Aurelius Peretti ex compatronis cujusdam Capellaniae laicalis novem Capellaniae praediola, ac domum, quae eidem fundationi assignata erat, alienavit. Inde Sacerdos Carolus Peretti, qui eamdem Capellaniam cum conditione amissionis, si congruo beneficio provideretur, obtinuit, paullo post Ecclesiam quamdam Parochialem, quam decennio tantum retinuit, assequutus est; hinc post Paroeciae dimissionem inspectis dictis alienationibus sacro patrimonio destitutus ille remansit; exorat proinde redintegrationem ad nulliter Capellaniae bona distracta, et reportavit ad ea, quae descripta in instrumento diei 9. *Decem.* 1757 fuerunt: *Asculana Capellaniae* 2. *Decem.* 1786 *dub.* 1.

14. Fundata Capellania laicali in oppido Montis Sancti a Sacerdote Spiriti, inter ceteras pactiones fundationis, quae causam controversiae praebent, ipse voluit, ut Plebanus pro tempore, et Sacerdos dicti oppidi senior libere possint, et absque causa aliqua Capellanum pro eorum arbitrio removere, quin rationem nisi Deo, et eorum conscientiae afferrent. Hac de causa senior Sacerdos Canonicum Canepinium possessorem dictae Capellaniae amovit, qui gravate id ferens, quaerelam ad S. C. detulit, quae servandam esse amotionem, nec esse locum redintegrationi, licet Episcopus id evenisse ex odio testetur, deliberavit: *Firmana Capellaniae* 3. *Martii* 1787 *confirm.* 19. *Maii ejusd. an.*

15. Octavius Speranza etsi in primo testamento Capellaniam perpetuam instituerit, tamen in secundo primo revocato legatum pium reliquit; idcirco Episcopus Beni erexit illud in Capellaniam, quam Clerico Francisco Rossetti pro sacro patrimonio contulit. Patroni postularunt, ut redintegretur legatum pium, sed S. C. praevia sanatione erectionis Capellaniae Sacerdotem praefatum, qui bona fide ad Sacerdotium ascendit, abdicari non debere titulo Capellaniae, et quoad administrationem juxta votum Episcopi (348) S. C. respondit: *Fanen. Capellaniae* 7. *Maii* 1791 *dub.* 3.

(347) *Vide* not. 283. pag. 205.

(348) Episcopus censet relinquendam administrationem Rosetto, qui 24 annis titulo patrimonii bona fide possedit: Ead. Caus. 2. Maii 1791. § 6.

16. Canonicus Antonius de Sanctis Capellanus amovibilis Capellaniae nominatus est ab Officialibus Societatis S. Sisinnii Martyris Tophiae, sed dicti Officiales post quadragenariam possessionem eum dimiserunt, ob iteraram ab eodem compositionem a Rev. Fabrica impetratam, et a S. C. Concilii reductionem insciis Officialibus dictae Societatis. S. C. autem consulta, redintegrationem dicti Canonici ad Capellaniam mandavit: *Nullius Farfen. Capellaniae* 6. *Aug.* 1791.

17. Quum simpliciter Petrus Angelus Mattioli hortatus esset in fundatione Capellaniae possessorem excipiendi fidelium confessiones, quod onus ei incumbere decidit S. C.; modo privandum Capellania non esse Petrum Coccoli ob nondum acceptam ex contraria opinione pagellam confessarii, sed praefigendum ipsi terminum arbitrio Card. Episcopi ad excipiendas confessiones: *Senogallien. Capellaniae* 20. *April.* 1793 *dub.* 2.

§. VIII.

Capellanus quoad Residentiam, et quando celebrare debeat per se ipsum.

1. Post sequutam cujusdam Capellaniae erectionem, quum praesentari deberet Capellanus, qui in Divinis eidem Capellae inserviret, et ibidem divina continue celebraret, missam, et officia nocturna, et diurna, ac residentiam continuam juxta Ecclesiam S. Andreae serviendo dictae Capellae faceret; quaesitum fuit: an Rector ejusdem Capellae residere, et subire onera per se ipsum teneretur; censuit S. C. Rectorem residere, ac munia hujusmodi per se ipsum explere teneri: *Cenomanen.* 20. *Julii* 1600.

2. Paulus Bianchi fundavit Capellaniam laicalem in altare S. Luciae Ecclesiae Parochialis terrae Appignani; ad eam vocavit clericum bene moratum, ut teneatur dictum altare officiare, regere, et divina celebrare; idcirco quaesitum est, an hujusmodi beneficium sit sacerdotale; itaut de illo provisus teneatur per se ipsum missas celebrare, et per substitutum non possit impleri?

3. An personaliter residere teneatur; itaut Card. Episcopus permittere non debeat, ut per alium onera expleri possint? ad primum beneficium, de quo agitur, non esse sacerdotale, et posse per substitutum onera impleri. Ad secundum Card. Episcopum posse permittere, S. C. respondit: *Auximana* 13. *Novem.* 1649 *dub.* 1. *et* 2.

4. Quaedam Capellania fuit fundata in hac forma, ut Presbyter seu Capellanus instituendus, et quilibet successor in perpetuum teneatur in Ecclesia Cathedrali quotidie salvo justo impedimento celebrare missam, aliaque divina officia in dicta Ecclesia pro remedio animarum fundatorum. De hac audita S. C. censuit supradictum Capellanum utrumque onus in Ecclesia Cathedrali impositum per se ipsum implendum: *Vintimilien.* 18. *April.* 1654.

5. Bartholomaeus Jorius haeredem instituit Capellam S. Francisci in Ecclesia S. Andreae terrae Cottanelli, ut Capellanus amovibilis ad celebrandas missas deputetur. In codicillis vero quoad dictam electionem vocavit nonnullos Sacerdotes. Postulatum proinde est, an sit sacerdotalis ita, et taliter, ut Capellanus teneatur per se ipsum, nec possit per alium missas celebrare? S. C. respondit esse sacerdotalem, sed non teneri celebrare per se ipsum: *Sabinen. Capellaniae* 18. *Martii* 1684 *dub.* 2.

6. Et dubio, an dictae Capellaniae inhaereat onus residentiae? affirmativum praebuit responsum, sed tantum causative: *Ibid. dub.* 3.

7. Contendit Joseph Cioffi minoribus ordinibus insignitus, et in aetate 20 annorum constitutus sibi deberi Capellaniam a Margarita Cioffi ordinatam sub lege hisce verbis concepta: *Con questo cioe essendoci Preti della Casata, e razione di essa testatrice tanto per linea mascolina, quanto feminina si debba dare a loro, e non essendoci Preti di detta Casata si debba dare a Preti di Casa Cioffi, e non essendoci di Casa Cioffi, si dia a Preti di Casa Honorati, e non essendoci Preti di niuno di dette Casate, si debba dare a Preti di Piedeluco, e mai si possa dare ai Preti forastieri.* Capellania primum fuit judicata sacerdotalis, deinde Capellanum in casu, de quo agitur, non teneri missas celebrare per se ipsum: *Interamnen. Capellaniae* 3. *Febr.* 1685 *dub.* 2.

8. Licet Testator, qui quamdam Capellaniam fundare statuerat, legem residentiae non adjecisset; haeres tamen in ipsa fundatione hisce verbis cavit, ut *nominatus ad beneficium teneatur habere domicilium in oppido Villae Novae, et personaliter celebrare missas sex qualibet hebdomada in Capella B. M. V. Gratiarum.* Proposito hinc dubio: an Capellanus teneatur ad onus personalis residentiae, et celebrationis per se ipsum? negativum edidit S. C. responsum: *Asten. Capellaniae* 14. *Febr.* 1699.

9. Quum Christophorus Vidua Capellanus nominatus fuisset ad Capellaniam, quam Paula Sturia de loco Consani cum onere personali missarum fundaverat, inde provisus de Canonicatu in Ecclesia Cathedrali, ratione incompatibilitatis alius Capellanus fuit nominatus, propterea Christophorus ad S. C. recurrit, quae eum teneri per se ipsum celebrare declaravit *sub die* 18. *Sept.* 1688, modo decretum confirmavit in *Casalen. Residentiae* 24. *Sept.* 1707 *dub.* 1.

10. Cleopatra Thiani instituto haerede Canonico Ludovico Desiderio erigi mandavit Capellaniam missa quotidiana personali oneratam, addens, ut Capellanus annuatim duobus mensibus gaudeat, et occasione infirmitatis per alium possit missas adimplere; ob id instante moderno Capellano Sacerdote Pompilio Corsetto, S. C. definiit teneri eum per se ipsum missas celebrare: *Civitatis Plebis Celebrationis Miss.* 15. *Decem.* 1718 *confirmat.* 15. *et* 29. *Martii* 1710.

11. Petrus Maria Sabiranus possessor Capellaniae fundatae a pio testatore Johanne de Capitaneis looi de Monterono, qui Capellanum residentia in Castro S. Agathae gravavit; sicuti expertus est loci praedicti propriae saluti obnoxium aerem, supplex adiit S. C., quae Capellani officii esse, ut resideat, ac per se ipsum celebret missas, statuit: *Bononien. Celebrationis Missarum* 1. *Junii* 1709 *dub.* 1.

12. At indulgendum est, ut celebret per alium pro quatuor mensibus aestivis ad biennium auctoritate Ordinarii: *Ibid. dub.* 2.

13. Ad Capellanias fundatas a Josepho Absalone in Ecclesia S. Caroli ad Catinarios urbis cum personali onere missarum excepto casu impedimenti possessoribus injuncto, electi fuerunt duo Capellani, qui ab urbe absentes per substitutos proprio officio satisfecerunt. Haeredes vero ob neglectam residentiam devenire ad novam electionem Capellanorum cogitabant; et requisita S. C., respondit non esse locum novae electioni; etsi Capellaniae essent residentiales; sed praefigi terminum Capellanis ad deducenda jura sua, quare non teneantur accedere ad urbem, mandavit: *Romana Capellaniarum* 16. *Maii* 1709. Dein-

de constare de legitimo impedimento Capellanorum; ita ut ad urbem accedere non teneantur durante infirmitate resolvit: 8. *Febr.* 1710 *dub.* 1.

14. Joseph Ferrinus, qui impetravit sibi ab Apostolica Sede Capellaniam quamdam cum onere residentiae personalis, et Parochum adjuvandi Villae Ronchi Sambacci erectam, ob residentiam non servatam sui antecessoris, recursum habuit pro exemptione ab hac obligatione sub praetextu, quod ejus praedecessores idem onus non persolverunt. S. C. vero eum teneri ad continuam residentiam pro ut de jure stabilivit: *Fanen. Residentiae* 24. *Januar.* 1711.

15. Capellanus possessor institutionis actae a Petro Paulo de Avila, qui Matthaeum Franciscum Cianci, quando ad aetatem celebrandi pervenerit, absque ulla alia expressione personalitatis nominavit, haud celebrare per se ipsum obstrictus est ex decreto S.C. in *Romana Capellaniae* 12. *Maii* 1714 *dub.* 3. *confirmat.* 12. *Januar.* et 20. *Sept* 1715 *dub.* 2.

16. Chori praesentia in Ecclesia Ripana praeter onus missae quotidianae praescripta a testatore Hyacinthi Rubini occasione legati pii institutionis, quoad Clericos extraneos non tantum est intelligenda; sed etiam quoad Clericos de ejusdem testatoris consanguinitate; nam ille comprehensive de hoc onere in suo testamento loquutus est: *Ripana Patrimonii Sacri* 23. *Junii* 1714 *dub.* 2.

17. Ac hujusmodi praesentia in choro residentiam causativam importat: *Ibid. dub.* 3.

18. Clericus Ferdinandus Scaglionius renunciatus Capellanus fundationis Luciae Portici de Valentano, quae tantum imposuit onus missarum quatuor quolibet mense, non tenetur ad residentiam in Ecclesia Majori Valentani, nec ad alias missas superadditas a Fiditio Cardavelli haerede, qui Capellaniam in beneficium ecclesiasticum perpetuum erexit, et per annos 88 id observatum fuit: *Montis Falisci* 31. *Maii* 1721.

19. Capellani fundationis Prosperi Bottini Archiepiscopi Mirensis, qui Capellaniam instituit in Ecclesia SS. Crucis, et Bonaventurae Nationis Lucensis, officium non est celebrandi per se ipsum; etiamsi testator primo vocato injunxerit celebrationem per se ipsum, nisi impediatur; postea vero Capellani nominationem amovibilis mandaverat: *Romana Capellaniae* 29. *Aug.* 1722 *dub.* 1.

20. Capellaniarum, quas Clem. VIII., et Clem. XI. Sum. Pont. in favorem domus SSmae Annuntiationis Neapolis fundaverant, possessores, quibus onus injunctum fuit celebrandi per se ipsos, nisi legitime sint impediti, in casu impedimenti substituto Sacerdoti non stipendium pro eis statutum, sed solam eleemosynam manualem tradere debent: *Neapolitana Capellaniarum* 14. *April.* 1723 *dub.* 2.

21. Idem Capellani instituti a Clem. VIII. Pont. Max. durante infirmitate muneri missarum satisfacere per substitutum possunt; et quoad institutos a Clem. XI. Pont. Max. exhiberi Breve mandatur: *Ibid. dub.* 4.

22. Antonius Cerasolus primus nominatus fuit Capellanus cujusdam fundationis gestae a Bernardino de Ludovicis in Parochiali Ecclesia Villae Termini praesertim cum expresso onere residendi in quadam domo assignata; hic provisus de Ecclesia Parochiali in Dioecesi Reatina incompatibili cum hoc onere, S. C. consuluit, quae ad formam testamenti residere teneri duxit: *Aquilana Capellaniae* 16. *Maii* 1733 *dub.* 1. *confirmat.* 18. *Julii ejusd. anni.*

23. Capellanos fundationis Conjugum de Janiranchis, qui in testamento ad-

mittendos esse Sacerdotes ad Capellaniam, quas S. C. esse habitu sacerdotales quoad consanguineos Capellanos, et actu quoad extraneos declaravit, jusserunt, modo non teneri celebrare per se ipsos missas a testatoribus demandatas eadem S. C. statuit: *Senogallien. Mansionariae* 16. *Maii* 1733 *dub.* 3. *confirmat.* 17. *April.* 1734.

24. Petrus Fabrega fundata Capellania in Ecclesia Collegiata S. Felicis voluit, ut unum missae sacrificium fieri a Dignitatibus, et Canonicis ejusdem Ecclesiae ad altare B. M. V. certa hora constituta. Inde condito testamento in Capellanum delegit Franciscum Fabrega Pronepotem suum Canonicum ipsius Ecclesiae, *ad hoc, ut obitu meo sequuto celebret durante vita sua dictam missam quotidianam;* orta proinde difficultate, an teneatur per se ipsum celebrare? S. C. non teneri decrevit: *Gerunden. Celebrat. Miss.* 3. *April.* 1734 *dub.* 1.

25. Capellania instituta a quodam pio testatore in Ecclesia S. Caroli ad Catenarios urbis habitu tantum sacerdotalis fuit declarata. Modo mandatur, ut Capellanus possessor per se ipsum celebrare non teneretur. Nam testator non aperte hoc onus personale imposuit: *Romana Capellaniae* 28. *April.* 1736 *dub.* 2.

26. Flavius Fucci Capellanus nominatus a fundatrice Marchionissa Margarita Berioli potuit substituere alium Sacerdotem, nec per se ipsum tenetur missas ab ipsa fundatrice demandatas celebrare. Nam ipsa testatrix expresse illi facultatem celebrandi per alium in casu absentiae dederat: *Civitatis Castelli Celebrationis Missarum* 4. *Aug.* 1736.

27. Aloysius Ferdinandus de Donghis ex genere vocatorum a testatore Johanne Augustino Capelli, ordinandus ad titulum unius ex Capellaniis ab ipso Capelli fundatis, potest celebrare per alium ab ipsomet eligendum. Nam injunctum haud fuit expresse a fundatore onus celebrationis personale: *Januen. Capellaniarum* 14. *April.* 1736 *dub.* 1.

28. Imo S. C. declaravit omnes Capellanos praedictae fundationis posse Sacrum celebrare per alios ab ipsis eligendos: *Ead.* 25. *April.* 1761 *dub.* 3.

29. Capellanus pro Capellania a Balthassare Caravaggio fundata, et erecta in Ecclesia Parochiali S. Jacobi Laudae tempore infirmitatis dispensandus non est ab onere celebrandi per alium. Nam non erat injunctum hoc onus per se ipsum explendi: *Lauden. Capellaniae* 23. *Aug.* 1738 *dub.* 2.

30. Quum Petrus Franciscus Glussiani nominatus fuerit ad Capellaniam fundatam in Ecclesia S. Nazarii Petrae Sanctae a Josepho Maria Glussiano, ac inde causa studiorum indultum alibi personale onus, ac perpetuum missarum implendi obtinuerit, donec extra patriam degeret; inde prorogatum indultum hujusmodi fuit; Sodales autem Societatis S. Hieronymi administratores dictae Ecclesiae sese opposuerunt, et revocationem indulti subreptitie impetrati, uti ajebant, reportarunt: idcirco disceptatum fuit, an indultum sustineatur, vel potius sit servanda ejusdem revocatio? et S. C. non sustineri; sed revocationem esse servandam rescripsit: *Mediolanen. Capellaniae* 22. *Novem.* 1738.

31. Angelus Bianchi fundavit Capellaniam de jurepatronatus laicali in Ecclesia Parochiali terrae Appignani cum onere celebrationis missarum statutis diebus, et horis, ac onere residentiae in dicta terra domum suam colendo. Constat antecessores Capellanos legem residentiae nequaquam observasse; et revera neque servavit hodiernus Capellanus, quaesitum fuit proinde in S. C., an idem residere teneatur?

et teneri ad formam testamenti (3 9), in reliquis in decisis de anno 1649 (350) S. C. respondit: *Auximana* 17. *Januar.* 1761.

32. Sententia fuit S. C., ut Capellani omnes fundationum Johannis Augustini Capelli in Loco Vulturis possint per alios a se ipsis eligendos celebrare. Nam nulla adest lex fundatoris per se ipsum celebrandi: *Januen. Capellaniarum* 25. *April.* 1761 *dub.* 3.

33. Matthaeus de Marescottis Capellaniam a se fundatam gravavit praeter missas onere docendi fideles Doctrinam Christianam, residendi in oppido Baguariae, ac personaliter omnia adimplendi, nisi in casu *di studio, o d' infermita corporale fossero impediti.* Thomas de Marescottis Capellanus senex, ac adversae valetudinis requisivit; an teneatur haec onera per se ipsum solvere? S. C. responsum dedit, ut recurrat ad Episcopum, qui procedat prout de jure ad formam testamenti: *Imolen. Capellaniae* 8. *Aug.* 1761.

34. Quum centenaria observantia legum fundationum Ecclesiae Collegiatae S. Angeli in Foro Piscium, ac decretorum Sacrae Visitationis, quae pervetusta in archivo asservantur quoad onera inhaerentia Capellaniarum, de quibus Cad. Visitator ab omnibus negligi conqueritur; dubio proposito: an Capellania sub titulo S. Mariae Magdalenae nunc Sanctissimae Annuntiatae, ceteraeque in eadem Collegiata erectae, onus habeant residentiae, ac choro serviendi? rescribitur; dilata, et ad Dominum Secretarium ad mentem: *Romana Capelluniarum* 20. *Aug.* 1768.

35. Capellanus Rector beneficii erecti in rurali Ecclesia Diruti Castri Plumbinariae cum onere celebrationis missarum personaliter in eadem Ecclesia pro commodo agricolarum peragendae, onus absolvere per se ipsum, non per alium tenetur: *Signina Beneficii* 3. *Aug.* 1771 *dub.* 2.

36. Et locus est tantum dispensationi in favorem hodierni Capellani Bertarelli provisi postea de Ecclesia Parochiali S. Stephani terrae Villis Montanae, et translati ad Archipresbyteratum Collegiatae ejusdem terrae, praesertim ob redituum praedictae Capellaniae tenuitatem: *Ibid. dub.* 3.

37. Capellani, seu Rectores Capellaniarum, quae fuerunt a Jacobo Ferri in Ecclesia suffragii oppidi Montis Ulmi institutae, ac sacerdotales a S.C. declaratae, tenentur onera imposita per se ipsos adimplere, non per substitutum, praeterquam quoad Capellaniam sub invocatione B. M. V. de qua testator declaravit *ci contentiamo, che possa farla celebrare per alium, che sia Confessore.* Hoc fuit judicium S. C. in *Firmana Capellaniarum* 17. *Sept.* 1774 *dub.* 2.

38. Deinde quaesitum fuit; an, et quomodo in casu non satisfactionis sit providendum? S. C. servari existimavit legem fundationis in cap. 4. dispositionis Octaviae (351), quae fuit So-

(349) Qui praecepit, ut hujusmodi Rector, et Clericus teneatur, et obligatus sit ad residentiam, et moram trahere in terra Appignani, eam domum praedictam habitando: *Ead. Caus.* 17. *Januar.* 1761. § 2.

(350) Die 13. Novem., ubi ad dubia I. An hujusmodi Beneficium sit sacerdotale; itent de illo provisus teneatur per se ipsum missae celebrare, et per substitutum non possit impleri? II. An personaliter residere teneatur, itaut Card. Episcopus permittere non debeat, ut per alium onera impleri possint? responsum est. Ad I. Beneficium, de quo agitur, non esse sacerdotale, et posse per substitutum onera impleri. Ad II. Card. Episcopum posse permittere: *Eod. Caus.* 17. *Januar.* 1761. §. 4.

(351) Quae postremo loco declaravit, ut si quis ex Capellanis in adimplemento onerum defecisset, tunc liberum esset Sodalitio Suffragii Capellaniae reditus sequestro subjiciendi, eosque erogandi in adimplementum onerum cum eleemosyna manuali, et quidquid superesset eidem Sodalitio applicandi in *premio della vigilanza sopra l'adempimento delle pie volonta del testatore*: *Eod. Caus.* 12. *Martii* 1774 §. 3.

vor testatoris, et haeres usufructuaria, et quoad Capellanias in testamento quamdam declarationem pandit: *Ibid. dub.* 3.

39. Sacerdos Petrus Coluzzi Romae degens, honestoque addictus servitio rector est Capellaniae fundatae ab Aurelio Celestinio in Ecclesia B. M. V. *della Stella*, quae parum a terra Bassanelli distat. Quum fundator Capellanis onus personale tam celebrationis missarum, tam aliorum onerum pro cultu B. M. V. imposuerit, per alium supplendi Petrus praedictus facultatem petiit, sed incassum: *Hortana* 20. *Januar.* 1776.

40. Ob Capellaniam possessam a Canonico Coadjutore Comite Olgiati in Ecclesia Cathedrali, qui onere missae quotidianae per se ipsum sub auroram explendo, ac assidue residendi in loco Scalengiarum gravatur, levamen idem petiit a S. C., sed minime auditus fuit quoad onus missarum, licet agebatur de filio patroni, et imminutos reditus esse asserebatur; verum ex gratia non residebat: *Taurinen.* 29. *April.* 1780 *dub.* 1. *et* 2.

41. Cardinalis Cosma Imperiali Capellanias fundavit pro Januensibus Sacerdotibus in Ecclesia S. Johannis Baptistae ejusdem Nationis, onera explicandi quolibet die festo Evangelium, et peragendi catechismum, necnon applicandi viginti missas mensuatim Capellanis imposuit. Capellani paulatim missas 20 per alios applicare, reliquas pro praesentia omittere coeperunt. Secreta Ecclesiae Congregatio decrevit, Capellanis non licere per alios celebrare. Conquesti sunt Capellani; sed S. C. eos in praefata Ecclesia teneri quotidianum missae sacrificium per se ipsum operari respondit: *Romana Capellaniarum* 27. *Junii* 1789 *dub.* 1.

42. Clericus Antonius Maria Bollati ex passive vocatis obtinet Capellaniam fundatam a Josepho Antonio Coppi in Ecclesia Parochiali Capriarum, et gravatam onere missae quotidianae, residentiae, aliisque, tributa tantum vocatis facultate supplendi per alium excepto Parocho, ut in Ecclesia duae sint missae. Dictus Clericus suam exponens paupertatem, petit, an, et quommodo sint concedendae vacationes? S. C. rescripsit quoad vacationes negative, excepto casu infirmitatis: *Segusien. Reduct. Miss.* 16. *April.* 1791 *dub.* 1.

43. Antonius Orca binas instituit Capellanias, et Capellanis onus imposuit celebrandi per se ipsos, exceptis casibus legitimi impedimenti. Hinc Capellani sueverunt in casu infirmitatis praetermittere missas. Episcopus vero postulat, an, et quomodo Capellani teneantur supplere missas tempore infirmitatis? et respondit S. C. affirmative, et teneri per alios Sacerdotes: *Civitatis Plebis Visitationis Sacr. Liminum* 27. *Aug.* 1791.

44. In institutione Capellaniarum, quas fundavit Card. Antonius Maria Salviati in Ecclesia S. Jacobi Incurabilium urbis, donator injunxit onus celebrandi *per se*, sed non addidit clausulam, *et non per alios*; et in tabella Ecclesiae typis impressa anno 1675, in qua rite missae notantur, et quae ab aliis Sacerdotibus omissae supplentur, onus hujusmodi praescribitur; idcirco Capellani propter etiam redituum tenuitatem celebrare per alios missas sueverunt, et inde S. C. consuluerunt, quae Capellanos primae Institutionis dicti Cardinalis teneri per se ipsos Sacra peragere decidit: *Romana Capellaniar.* 26. *Novem.* 1796 *dub.* 1.

45. Et casu infirmitatis dictos Capellanos per alios, dummodo dies quindecim non excedant, supplere non teneri statuit: *Ibid. dub.* 2.

§. I.

Capellanus Curatus, quoad Jura, Potestatem, ac Functiones Parochiales.

1. Civitas Catacensis ultra 7 mille animabus constat. Ecclesia Cathedralis vera, et principalis Parochia, et matrix, cui soli debetur quarta funeris ut dicitur, decem, et octo tamen intra illius ambitum numerat Capellas angustas, et rudes, quarum Capellani in paternis domibus habitantes, diebus dominicis, et de praecepto resident, curamque animarum exercent. Hi Capellani antiquitus de gremio Capituli erant, ac choro inserviebant; inde vero tantum vocem in Capitulo servarunt. Episcopus non obstante contraria consuetudine plurima edidit de eorum curae exercitio decreta. Qua de causa in S. C. instante Capellanorum coetu haec dubia proposita fuerunt; nempe an decretum Episcopi circa conservationem Venerabilis in Ecclesiis S. Mariae de Meridie, et S. Stephani sustineatur?

2. An Parochi, seu Capellani Curati teneantur in eorum Ecclesiis asservare SSmum Sacramentum Eucharistiae? et quatenus affirmative

3. Ad quem pro hujusmodi effectu spectet onus subministrandi expensas?

4. An iidem teneantur residere intra limites eorum Parochiae, seu Curae et quatenus affirmative

5. An, et ad quem spectet onus praestandi domus juxta Parochorum indigentiam decentes?

6. An ipsis competant omnia, et singula jura parochialia etiam in praejudicium Cathedralis?

7. An praefati Capellani, seu Parochi frui debeant in futurum praerogativa habendi vocem in Capitulo in electione Vicarii Capitularis, et similibus, prout ad praesens potiuntur? ad haec omnia responsum prodiit, ut coadjuventur probationes circa qualitatem Parochialem, et audiatur Capitulum: *Catacen. Parochialitatis* 29. *Nov.* 1704 *dub.* 1. 2. 3. 4. 5. 6. *et* 7. confirmatur inde, et additur, ut interim per modum provisionis sine praejudicio ambarum partium serventur decreta facta ab Ordinario super conservatione SSmi Sacramenti in Ecclesiis S. Mariae de Meridie, et S. Stephani: 16. *Maii* 1705. Denuo causa reproducta, suspensa definitio fuit, donec proponatur causa super meritis in secunda post Reges, et interim Vicarius recognoscet statum praedictarum Parochialium juxta instructionem: 28. *Novem. ejusd. anni*. Demum censuit S. C. praevio recessu a decisis a decreto provisionali SSmum asservandum in Ecclesia Cathedrali, donec aliter a S. C. provideatur, et in reliquis audiatur Capitulum super deductis in S. C., et interim serventur constitutiones circa electiones Vicarii Capitularis: 2. *Octob.* 1706.

8. Capellani ad curam animarum exercendam a Canonicis, et Capitulo Ecclesiae Cathedralis, et Parochialis S. Ruini Assisii deputandi assumere nomen, et titulum Capellanorum Curatorum dictae Ecclesiae possunt: *Ascisien. Curae Animarum* 16. *Novem.* 1709 *dub.* 3.

9. Decreta Card. Episcopi nempe 1. et 16. demandantia, ut Archipresbyter sit unicus Parochus utriusque Parochiae insimul unitae S. Andreae, et S. Jo. Baptistae oppidi Bagnariae, et ut talis habeat integrum regimen; Rector vero, seu Capellanus perpetuus habeat solam facultatem exercendi dictam curam in auxilium Archipresbyteri, et omnia circa dictum gubernium animarum teneatur deferre eidem Archipresbytero cum debito honore, et dependentia, valida sunt ex S. C. consulto: *Imolen. Jur. Paroch.* 1. *Junii* 1715 *dub.* 1.

10. Item decreta Card. Episcopi nempe 2. et 11. demandantia, ut Archipresbyter tanquam Parochus utriusque Ecclesiae unitae, in quibusvis actibus, et functionibus titulo Archipresbyterali uti debeat, sub invocatione utriusque SS. Jo. Baptistae, et Andreae; et e contra Rector, seu Capellanus perpetuus in subscriptionibus, et denunciationibus non se exprimat veluti Parochus, aut Curatus absolute illius Ecclesiae, sed se denominet, aut subscribat cum expressione Capellani Curati perpetui, seu Rectoris perpetuae Capellaniae curatae in Ecclesiis SS. Jo. Baptistae, et Andreae, valida esse S. C. defendit: *Ibid. dub.* 2.

11. Decretum, quo demandatur, ut directio chori, missarum, et functionum quarumcumque in Ecclesia pro tempore peragendarum spectent ad Archipresbyterum, et eo absente, vel impedito, chorus dirigatur, et functiones peragantur per Capellanum perpetuum, si ipse velit; sin minus per alterum Capellanum amovibilem, firmum est: *Ibid. dub.* 4.

12. Et idem decretum, quo praecipitur, ut incepta functione ordine supradicto per Capellanum amovibilem, vel perpetuum respective, non turbetur per Capellanum, seu Archipresbyterum supervenientem, ratum S. C. habuit: *Ibid. dub.* 5.

13. Insuper decretum, quo jubetur, ne Capellanus perpetuus admittat ad primam susceptionem Sacramenti Augustissimi Eucharistiae pueros, vel puellas, nisi certiore facto Archipresbytero de capacitate eorumdem puerorum in principiis, et rebus fidei, omnem vim habet: *Ead.* 22. *Junii* 1715 *dub.* 7.

14. Item decretum, quo injungitur, ut administratio Sacramenti Eucharistiae tempore paschali adhibeatur per ipsummet Archipresbyterum, quatenus impeditus non reperiatur, quo casu adhibeatur per Capellanum perpetuum Curatum, nisi alias fuerit per Archipresbyterum demandatum; ita nempe, ut non nisi cum scientia, monito, et voluntate Archipresbyteri administretur Eucharistia dicto tempore in satisfactionem praecepti paschalis, validum est: *Ibid. dub.* 8.

15. Et decretum, quo decernitur, ut in solemni administratione Sacramenti Baptismatis, ac Matrimonii Capellanus perpetuus sese ingerat, quatenus Archipresbyter illa ministrare non velit, validum judicatur: *Ibid. dub.* 9.

16. Ac idem decretum, quo demandatur, ut Capellanus perpetuus Sacramento Matrimonii non adsistat, nisi certiore facto Archipresbytero, sponsos satis esse instructos in primis fidei rudimentis libere Matrimonio consensisse, ambos in statu libero reperiri, nec ullum inter eos revelatum esse impedimentum, ratum habuit S.C.: *Ibid. dub.* 10.

17. Demum idem decretum, quo praecipitur, ne Capellanus perpetuus audeat substituere inconsulto Archipresbytero Sacerdotes exteros in funeribus, aut aliis functionibus parochialibus praesertim ministrando Sacramento Matrimonii, S. C. tuetur: *Ibid. dub.* 11.

18. Baro Marquardus de Reidkiemb, postquam sumptu suo Pagum Stetten ab Haereticorum manibus vendicarat, exposuit, ut illius habitatores ad 150 ascendentes ab Ecclesia Parochiali media hora, seu germanica leuca distent, atque propterea postulavit, in Capella januam in via publica obversam habente Confessiones a Capellano ab Ordinario adprobando audiri, ibique Sacratissimum Eucharistiae Sacramentum conservari, ac distribui, verbum Dei explicari, aquasque, et tempestates benedici, aliaque parochialia munia exerceri, salvis tamen juribus Stolae proprio Parocho competen-

tibus. S. C. praecibus ejusdem indulsit ad decennium, dummodo ipse se obligaret in forma juris valida ad manutenendum suis expensis lampadem, et dummodo praeceptum paschale ab omnibus adimpleretur in Parochia. Inde quaesitum est, num essent exequendae Literae Apostolicae etiam non accedente Parochi consensu? et affirmative juxta modum a Card. Praefecto exprimendum (352) rescriptum est: *Augustana* 7. *April.* 1731.

19. Ad Capellanos Curatos, qui erecti fuerunt Apostolica auctoritate pro animarum curae exercitio, non pertinet facultas eamdem curam, ac parochiales functiones in Ecclesia S. Stephani de Campio privative peragendi; sed cumulative cum Plebano Rectore ejusdem Ecclesiae. Nam in earumdem Capellaniarum erectionis Bulla legitur, jure Parochialis Ecclesiae, et cujuslibet alterius semper salvo: *Florentina Jur. Parock.* 6. *Decem.* 1738 *dub.* 1. *confirm.* 14. *Martii* 1739.

20. Imo Capellanos praefatos in respicientibus animarum curam subjiciendos Plebano censuit S. C.: *Ibid. dub.* 2. *confirm. ibid.*

21. Ad dubium, an liceat Parocho oppidi Folli ad sui libitum explere omnes functiones parochiales in Ecclesia, et in loco Bastremoli, ibique etiam ad sui libitum residere? S. C. voluit ut scribatur Episcopo juxta instructionem (353): *Lunen. Sarzanen. Juris Amovendi Capell. Cur.* 2. *Sept.* 1747 *dub.* 2. Deinde affirmative ad primam, reservatis Capellano Curato emolumentis, negative ad secundam partem S. C. respondit: 11. *Maii* 1748.

22. Capellanus Curatus in duas Ecclesias S. Luciae, et S. Bartholomaei intra fines Ecclesiae Parochialis S. Mariae extra moenia arcis Sancti Leonis constitutus non debet alternatim divina immolare sacrificia, aliaque parochialia munera exercere, sed solitum ante decretum Episcopi Calvi servari S. C. mandat; licet ex diuturna consuetudine alternis vicibus in illis Paroeciis officium suum fungeretur: *Feretrana Alternativae* 22. *Junii* 1748.

23. Capellano Curato Ecclesiae S. Bernardi loci Delii, quae distat ab Ecclesia Parochiali S. Laurentii duobus fere millibus passuum concedenda est sepeliendi cadavera, et administrandi Sacramenta Baptismi, et Extremae Unctionis facultas, salvis juribus parochialibus; non quoad matrimonia, et implementum praecepti paschalis: *Albinganen. Cur. Animar. et Funet.* 9. *Sept.* 1752 *dub.* 1.

24. Et an Populo Delii indulgendum sit, ut audiat Sacrum a dicto Capellano in Ecclesiis S. Bernardi, aut S. Laurentii die Paschatis faciendum? huic dubio provisum fuit in decreto Episcopi (354): *Ibid. dub.* 2.

(352) Modus autem est, ut praevia restrictione gratiae ad decennium proximum tantum Sacellanus, seu Capellanus nequeat exercere alia munia Parochialia, praeter ea, quae explicite enunciantur in eisdem Literis Apostolicis, quoque facultas praedicandi verbum Dei, Catechismum, et Doctrinam Christianam edocendi, eidem Capellano ultra tempus restrictum in relatione Ordinarii sub die 23. Januar. 1728 libere concedatur pro toto anni tempore etiam, quoad incolas Pagi Stetten., et in reliquis serventur modificationes, et conditiones contentae in eadem supradicta relatione Ordinarii: *Lib.* 81. *Decret. pag.* 147.

(353) Ut Episcopus referat, an in deputatione Capellani pro loco Bastremoli Episcopus illum dumtaxat approbaverit pro audiendis Sacramentalibus Confessionibus, aliisque administrandis Sacramentis, seu potius nominationem, et deputationem dicti Capellani a Parocho factam pro exercitio curae animarum in eodem loco confirmaverit, et an praecedentes deputationes Capellanorum factae fuerint cum qualitate amovibilitatis ad nutum Parochi: *Regist. lit. lib.* 30. die 2. *Sept.* 1747.

(354) Populus Delii anno 1748 Episcopo Visitationem agenti preces obtulit, quibus petebat, ut suis prospiceret incommodis. Episcopus, qui praesens viderat iter asperum, praeruptum, difficile, et toto rivis interceptum, qui hyberno praesertim tempore, quo tumescunt, sine periclo trajici non possunt, qui cognoverat plures sine Sacramentis decessisse, majorem Populi illius

25. Necnon licet in eadem Ecclesia S. Bernardi Capellano funebres, et alias non parochiales functiones peragere, salvis tamen emolumentis parochialibus: *Ibid. dub.* 3.

26. Parochia Alpisplanae duo inter fines suos comprehendit dissita loca vicum superiorum, et vicum medium, in quorum primo adest Oratorium S. Josephi, ubi denegata fuit erectio novae Parochiae. S. C. etsi noluerit, ut Parochus pro tempore dictae Parochiae Alpisplanae cogi debeat retinere Curatum Vicarium in dicto Oratorio, censuit tamen esse providendum, nempe facultatem concedendo Capellano Vici Superioris expensis, illius populi audiendi in hujusmodi Oratorio publico Confessiones, conservandi Sacram Eucharistiam, et Oleum Sanctum, et haec Sacramenta administrandi, missamque etiam diebus solemnoribus celebrandi salvis quibuscumque juribus parochialibus: *Derthonen. Dismembrationis* 11. *Jan.* 1766 *dub.* 2.

§. II.

Capellanus Curatus quoad Electionem, et Deputationem.

1. Collapsa Ecclesia S. Michaelis Archangeli Parochus Villae Lapidiae coepit functiones parochiales in Ecclesia, seu Oratorio Confraternitatis S. Bernardini exercere. Sanctesii dictae Villae electionem Capellanorum, qui stipendium accipiunt ex eleemosynis in praefata Ecclesia S. Michaelis collectis, ad se ipsos spectare contendunt. S. C. ut Episcopus audiatur, rescripsit: *Spoletana Parochialitatis* 16. *Novem.* 1715 *dub.* 5.

2. Capellanum Curatum pro nunc constitui mandavit S. C. in Ecclesia S. Mariae loci Retorti expensis Parochi, et scribi Episcopo juxta instructionem (355); donec definiretur, num locus sit dissolutioni unionis Ecclesiae Parochialis Villarum ipsius loci, et Silvae ab altera Ecclesia Parochiali Villae Rompeggi? *Placentina* 13. *April.* 1726 *dub.* 1 *et* 2.

3. Thesaurarius Ecclesiae Cathedralis per publicas schedulas Capellanum curatum quaerebat, ut Archipresbyterum oppidi S. Blasii adjuvaret, spondens, qui sese minori stipendio offerebat, electurus. Ob id Episcopus Vicariam perpetuam erexit; at S. C. hanc rescindit, praecepitque, ut Archipresbyter deputet Capellanum coadjutorem cum salario ab eodem statuendo sumptibus Thesaurarii: *Neocastren. Parochialis* 23. *Junii* 1725 *dub.* 3. Deinde censuit deputandum esse in Capellanum coadjutorem Sacerdotem a Thesaurario nominandum, et

partem sacris interesse festis diebus non posse, pueros fere omnes ipsa fidei rudimenta ignorare, audito Parocho, decrevit, ut salvis emolumentis Parochialibus, in Oratorio Delli retineretur SSmum Eucharistiae Sacramentum pro Infirmis, ut Sacrum in eo fieri quotidie posset, exceptis diebus festis Paschatis, et S. Laurentii, utque a Capellano Evangelium Populo pueris fidei rudimenta explicarentur: *Eod. Caus.* 29. *Julii* 1752.

(355) Instructio S. C. in sensu fuit, ut expensis Parochi S. Michaelis loci Rompeggi constituatur Capellanus, qui resideat in Ecclesia S. Mariae loci Retorti, et in ea exerceat curam animarum pro commoditate Populi sub ea degentis: ac ulterius Episcopo rescribendum esse censuit, ut citatis interesse habentibus capere faciat mensuram Latitudinis torrentis, seu fluminis Ancinuncupati in loco, in quo Pedagium constituendum est, et in praeteritis constitutum fuit, necnon S. C. instructam reddat super quantitate redituum tam certorum, quam incertorum, qui remanerent pro Parocho S. Michaelis, quoties fieret dismembratio Ecclesiae S. Mariae, et huic bona assignarentur, quae ad ipsam ante unionem pertinebant: praeterea referat precisam quantitatem bonorum, et redituum ad Ecclesiam S. Mariae pertinentium, et quid instantes pro nova construenda Parochia in Ecclesia S. Mariae intendant quolibet anno contribuere pro novi Parochi manutentione, quomodo se obligare intendant, et an praetendant, quod praesentatio novi Parochi ad ipsos pertinere debeat: *Regist. lit. lib.* 29. *die* 13. *April.* 1726.

ab Episcopo praevio examine adprobandum, statuta eidem per Episcopum congrua ex reditibus Thesaurarii: 10. *Maii* 1727.

4. Capellanum, seu Vicarium ad exercitium curae animarum Ecclesiae Cathedralis deputandum, vel de gremio Capituli dictae Cathedralis, vel extra gremium ipsius, ab Episcopo, a quo praemisso examine adprobati semper fuerunt Presbyteri ad curam animarum electi a Capitulo, approbari debere, resolutum fuit: *Cingulana Curae Animarum* 19. *Julii* 1732 *dub.* 5.

5. Cardinalis de Ilcio Episcopus Sabinensis Ecclesiam S. Nicolai oppidi Canemorto visitans decrevit, ut Vicarius Perpetuus, intra unius mensis spatium per Abbatem Commendatarium Abbatiae S. Mariae *del Pian di Pozzaglia*, cui Parochia illa erat adnexa, de coadjutore provideretur. Id aegre tulerunt Barnardinus Narius Abbas, et Franciscus Caffarellius Resignatarius. At Episcopus retulit, quod 170 primum erant familiae, et quod nunc sint 216, et quae olim erant capita hominum 820, nunc sint 1030; hinc unus non sufficiat omnibus. Ad id ergo, quod proponebatur, responsum fuit esse Capellani Curati apposioni locum: *Sabinen.* 18. *Sept.* 1751.

6. Nec non Decretum supra expositum, quod Card. Episcopus ediderat, exequendum esse fuit firmatum: *Ibd. dub.* 2.

7. Denegata dismembratione a S. C. Ecclesiae Parochialis Pagi Schliengen decreta fuit deputatio Capellani Curati, qui continuo residere debeat in Pago Steinenstatt, et sumptibus Magni Prioris, ex Decimis Parochialibus Steinenstatt, et in subsidium reliquum suppleatur a Communitate: *Constantien.* 27. *Junii* 1761 *dub.* 2.

8. Accolae *Fontis Voracis*, qui inter gelida Appennini juga positi sunt, ab Episcopo Capellanum, seu Vicarium Parochi pro se, aliisque circumjectis Pagis obtinuerunt; domus enim pro illius habitatione Princeps ab Auria construerat. Sed quum iidem dismembrari ab antiqua Parochia Casanovae nequivissent, petierunt, quomodo ei foret providendum? et optime ab Episcopo provisum fuisse, statutum est: *Derthonen. Dismembr.* 23. *Junii* 1764 *dub.* 2.

9. Locum esse S. C. existimavit ad tramites Decreti Sacrae Visitationis deputationi Capellani Curati in Ecclesia rurali S. Mariae *della Molara*, intra fines Parochiae Montis Portii, ubi permulti commorabantur toto agro dispersi cum suis familiis; et ex his e vivis nonnulli decedunt absque Sacramentorum auxilio, et hyberno tempore saepe diebus festivis sacrum non audiunt: *Tusculana* 8. *Junii* 1765 *dub.* 1.

10. Francisco Monti Parocho Ecclesiae S. Mariae ad Mare in Castro Turris Palmarum, qui aqua salutis infantem jam rite baptizatum abluit, et causa ejusdem imperitiae in latina lingua postulavit Communitas dicti Castri substitutionem Capellani Curati, qui animarum commodis diligentius inserviat, quum reditus Parochiales essent scutorum 160 annuatim; S. C. autem respondit, ut oblatis precibus Archiepiscopus utatur jure suo ad formam Concilii Tridentini (356): *Fir-*

(356) *Sess.* 21. cap. 6. de *reform.* ubi legitur „Quia illiterati, et imperiti Parochialium Eccle-„siarum Rectores sacris minus apti sunt officiis, „et alii propter eorum vitae turpitudinem potius „destruunt, quam aedificent: Episcopi, etiam „tanquam Apostolicae Sedis delegati, eisdem „illiteratis, et imperitis, si alias honestae vitae „sint, Coadjutores, aut Vicarios pro tempore „deputare, partemque fructuum eisdem pro suffi-„cienti victu assignare, vel aliter providere „possint, quacumque appellatione, et exemptio-„ne remota." Et Concil. Trid. sequuta est S. C. declarando quoad Curatos Ecclesiarum Parochialium illitteratos, et imperitos Episcopum uti posse facultate sibi per Sacr. Concil. tributa cap. 6. *Sess.* 21. in *Cassanen.* 16. *Januar.* 1638 *dub.* 1. lib. 15. *Decret.* *fol.* 649.

mana Dispensationis ab Irregularitate 28. *April.* 1781 *dub.* 2.

11. Iam antea denegata fuerat dismembratio Parochialis Ecclesiae S. Nicolai Villae Mensae, ac respective erectio Ecclesiae B. M. V. Angelorum terrae Canutii in novam Parochiam, quando S. C. mandavit esse providendum per translationem Capellani Curati ab Ecclesia S. Eleuterii ad Ecclesiam S. Mariae Angelorum, facta ab hominibus Villae Canutii domum eidem Capellano Curato suppeditandi obligatione: *Ravennaten. Dismembrationis* 5. *April.* 1783 *dub.* 2.

12. Misereri maxime oporteret habitatorum regionis les Palus, quae trans torrentem Sorque sita est, et duas circiter leucas ab oppido Montilii, ac Paroecia distat; iter est difficile, ac periculis plenum, qua de causa minime vocem sui pastoris audiunt, et sine sacramentis moriuntur. Actum fuit apud S. C. An sit locus additioni quarti presbyteri in Ecclesia parochiali oppidi Montilii? et responsum negativum prodiit: *Carpenctoraten. Dismembrationis* 20. *Aug.* 1785 *dub.* 1.

13. Deinde mandatum fuit a S. C. esse locum erectioni Capellae, seu Ecclesiae succursalis in loco territorii les Palus juxta votum Archiepiscopi (357): *Ibid. dub.* 3.

14. Haec autem Ecclesia succursalis construenda est, ac domus pro habitatione Presbyteri Capellani, necnon subministranda sunt sacra supellectilia, et respective manutenenda sumptibus monasterii decimatoris S. Benedicti Montis: *Ead.* 4. *Febr.* 1786 *dub.* 1. causa reproducta rescriptum est ad mentem (358): 20. *Maii ejusd. anni confirmat.* 29. *Julii ejusd. anni.*

15. Et quoad stipendium eidem Capellano praestandum in omnibus dicti monasterii sumptibus juxta taxam praescriptam in Constitutione SSmi anni 1778: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

16. In Parochia Castri S. Petri duae Apponjani nomine sunt Villae animarum 100; et duplici, et ultra lapide per asperum iter procul ab Ecclesia Parochiali; ideo illarum incolae supplicant pro erectione novae Parochiae, vel institutione Capellani Curati in Oratorio Appojani S. Athanasii cum assignatione decimarum, et unione beneficii S. Athanasii; S. C. censuit institutioni Capellani Curati residentis locum esse: *Asculana Erectionis Parochiae* 26. *Novem.* 1796 *dub.* 1.

(357) Ait Archiepiscopus: Constat in facto quod locus dictus les *Palus* alias neglectus, quoad culturam terrae, paucas haberet mansiones, et consequenter incolas, sed post cursum annorum viginti usque adhuc multas domos fuerunt extructas, quam plurimae familias degentes, et numerus populi magis, magisque auctus. Constat insuper, ut distantia dicti loci les Palus ad Ecclesiam parochialem sit valde considerabilis. Etenim ex loco dicto de Pont des Vaches ad oppidum Monteux est di trequarti di *lega*; distantia vero du Pont des Vaches ad fines des Palus di cinque quorti di *lega*; itant videatur omnino circa medium loci les Palus prope domum Johannis Ludovici Danis necessariam esse erectionem novae Ecclesiae pro populo, novam domum, et novam congruam in favore presbyteri, qui in adjutorium parochi, et populi a parochiali Ecclesia distantis exerceat functiones parochiales in Ecclesia Succursali. „Et concludit" Reliquum est aliquid dicere, cujus expensis fieri debeat constructio Ecclesiae Succursalis, novae domus, et nova congrua Presbytero assignanda. Regulae juris in hac re decernunt, ut Priores Decimatores, eo quod decimas exigunt, teneantur pro parte ad constructionem novae Ecclesiae, novae domus, et ad solutionem totius congruae, necnon dationis, et manutentionis omnium articulorum, qui necessarii sunt pro decenti servitio Ecclesiae, itaut si reditus decimarum non sufficiat, tunc habitantes loci cogi possunt, uti singuli solvere summas deficientes. Verum hoc timendum non est, quia Priores annuatim recipiunt pro decimis summam librarum 1500. Et satis quoad hoc provisum videtur a Concilio Tridentino *Sess.* 21. *cap.* 7. *de reform.* *Eed Caus.* 30. *Julii* 1785 §. 6. *et seqq.*

(358) Et mens est ut Episcopus statim provideat de idoneo Capellano pro incolis loci les Palus sumptibus Monasterii: *Eed. Caus.* 20 *Maii* 1786.

§. III.

Capellanus Curatus quoad Missam pro Populo.

1. Capellani Curati amovibiliter a Capitulo, et Canonicis Ecclesiae Cathedralis deputati exercitio animarum curae, tenentur diebus Dominicis, et Festis missam applicare pro populo; etiamsi iidem una cum Mansionariis, et Canonicis missas Conventuales in dicta Ecclesia Cathedrali celebrare adstringantur: *Ferrarien.* 18. *Martii* 1719 *dub.* 5.

2. Capellano Curato parvae Ecclesiae S. Josephi olim Sanctae Marinellae in Sacris Visitationibus a Card. Episcopis mandata fuit applicatio missae pro populo, sed applicare pro populo ille renuit, ac declarari an teneatur petiit, sed teneri S. C. decrevit. Ait enim Episcopus eum curam animarum libere, et independenter exercere a quolibet alio Parocho; licet tamen ille sit amovibilis ex lege fundationis Capellaniae, nec ulla parochialia emolumenta percipiat, ac habeat onus missarum in favorem fundatoris: *Portuen. Applicationis missae pro Populo* 19. *Julii* 1766.

§. IV.

Capellanus Curatus quoad Residentiam, et Onera.

1. Institutae fuerunt ante Concilium Tridentinum in quibusdam Ecclesiis Parochialibus Capellaniae perpetuae, quarum Rectores Parochos adjuvarent in curam animarum, inde venit in disceptionem dubia, quae definita fuerunt a S. C., Coadjutores, nempe, omnes hujusmodi, quomodocumque sint Capellaniae institutae, teneri ad residentiam personalem eadem lege Concilii Trid. *Sess.* 23. *cap.* 1. *de reform.* (359), qua Rectores ipsi Parochialium Ecclesiarum tenentur: *Brixien. anni* 1573 *dub.* 1.

2. Et ab ea lege excipiuntur dumtaxat, qui ex institutione possunt per alium servire: *Ibid. dub.* 2.

3. Ac Episcopus tenetur eosdem Coadjutores ad residentiam, sicut Rectores ipsos compellere: *Ibid. dub.* 3.

4. Nequit autem idem Episcopus cum aliquo hujusmodi coadjutore dispensare quoad residentiam personalem, prout nec cum Rectoribus ipsis potest: *Ibid. dub.* 4.

5. Decretum Card. Episcopi, quo decernitur, ut in omnibus functionibus, in quibus Archipresbyter missas, vel vesperas solemniter celebrat, Capellanus Curatus perpetuus teneatur eidem inservire in Altari vel choro, ratum est: *Imolen. Jur. Paroch.* 1. *Junii* 1715 *dub.* 6.

6. Suppresso parvo monasterio Carmelitarum sito in Pago, qui dicitur *Monte fune*, ejusque bonis instituta Capellania perpetua cum cura animarum, cui onus legata sacrorum implendi, ac quotannis solvendi scut. 18. Hospitali *della Scaletta* civitatis Fori Cornelii, cui adstricti erant Patres

(359) Hoc decretum una cum *Sess.* 6. *cap.* 2. *de reform.* decernit, ut nulli obtinenti beneficium curam animarum habens non residere liceat, nisi ob rationabilem causam ab Episcopo approbandam, deputandis nihilominus Vicariis ob curam animarum. Huic dispositioni accessit Const. Pii IV. *in Supremo* 25. *Novem.* 1564, in qua praeter poenas inflictas in dictis duobus Trid. Decretis addita est altera privationis Parochiae, amissionis facultatum testandi, et disponendi, si quae residentiae transgressoribus competere dignoscantur, eorumque bona, tam mobilia, quam immobilia, jura, actiones etc. subjiciuntur Spolio Camerae Apostolicae. Inde in Const. S. Pii *Cupientes*, 12. *Julii* 1568 obstringuntur ad legem residentiae Beneficiati, aut dignitates, curam animarum habentes parimodo, ac simplices Parochi. Quoad eosdem autem in urbe commorantes, et ad suas Ecclesias redire negligentes, accessit Edictum Innoc. XIII. emanatum 1723, et innovatum a Bened. XIII. in *Concil. Rom. tit.* 17. de non resid. cap. 7. De Residentia diffuse agit Bened. XIV. *Inst. Eccl. XVII.* per tot. edit. *Ingolstadii*, et *Augustae Vind.* 1761 *pag.* 101.

Carmelitae, datum fuit. Inde Capellanus diminutionem dictae annuae praestationis obtinuit, et modo ab hoc onere absolvi petit, quod suae Paroeciae reditus hisce oneribus sunt impares. S. C. eum audivit: *Imolen. Reduct. Missar., et Liberar. Oner.* 7. *Aug.* 1745 *dub.* 2.

7. Capellanus Brunati Curatus institutus a Dominico Michilli in Ecclesia Parochiali S. Georgii Montis Monachi in adjutorium Parochi personaliter explendum, cogendus est ad celebrationem missarum per se ipsum sub poena privationis beneficii, nec valet per alium exequi: *Montis Alti Capellaniae* 29. *Julii* 1752 *dub.* 1.

8. Et idem Capellanus Curatus tenetur ad redditionem rationis, ac traditionem omnium, quae continentur in decretis Sacrae Visitationis, ac successiva sententia Rmi Ordinarii: *Ibid. dub.* 2.

9. Capellani Curati aedes, ac instauratio Ecclesiae SS. Angelorum Custodum spectat ad Capitulum Collegiatae Ecclesiae S. Elpidii ad mare: *Firmana* 7. *Sept.* 1776 *dub.* 4.

§. V.

Capellanus Curatus quoad Remotionem.

1. Quoad Capellanos Curatos, qui ad nutum, et saepe absque causae cognitione abdicantur, Episcopum jure suo uti debere, deciditur: *Civitatis Castellanae* 26. *Aug.* 1628 *dub.* 2.

2. Quum in plerisque Ecclesiis Parochialibus Comitatus Nursiae assertus mos invaluisset, ut eorum Rectores ad nutum respective Parochiae incolarum amoventur, Episcopus decernere voluit, ne in posterum animarum curam obeuntes ipso inconsulto abdicarentur. Reclamavit Communitas Montis Bufi, et S. C. non licere Communitati Capellanum seu Curatum ad nutum amovere, sed tantum ex causa adprobanda per Episcopum declaravit: *Spoletana Juris Amovendi Curatum* 8. *Julii* 1713.

3. Eques Gaddius Commendatarius, ad cujus Commendam sacri ordinis Hierosolymitani pertinet Parochialis Ecclesia S. Christophori, eligere Capellanum Curatum amovibiliter consuevit, ac amoto Sacerdote Antonio Philippo Castellucci hodierno Capellano Curato, vocatur in deliberationem, an liceat idem Commendatario movere Capellanum Curatum ad suum libitum, seu dumtaxat ex causa ab Episcopo adprobanda; et ad mentem respondit: *Civitatis Plebis Juris Removendi Curatum* 19. *Julii* 1732. Inde in casu, de quo agitur, esse locum alterius Capellani deputationi decrevit: 27. *Sept. ejusd. anni.*

4. Dubio; an sustineatur remotio Francisci Sarri Capellani Curati Ecclesiae Parochialis nuncupatae *della Casalina* ab Abbate monasterii S. Petri Congregationis Casinensis civitatis Perusiae peracta, cui unita est memorata Ecclesia? contendente dicto Capellano ad nutum non esse amovibilem, et de immemorabili consuetudine in sui favorem constare, S. C. ad mentem (360) respondit: *Perusina Remotionis Vicarii, sive Capellani Curati* 3. *Aug.* 1743.

5. Non licet Parocho oppidi Folli amovere ad suum arbitrium, et etiam absque causa ab Ordinario cognoscenda Capellanum Curatum a terra Bastremoli, cui est subjecta, licet ab ipso nominatus ille fuisset: *Lunen. Sarzanen. Juris Amovendi Capellanum Curatum* 2. *Sept.* 1747 *dub.* 1. *confirmat.* 11. *Maii* 1748.

6. Quum Archipresbyter Petrus Gio-

(360) Et mens est, ut Sarri in casu, de quo agitur, non removeatur, nisi ad effectum eumdem praeficiendi alteri Parochiae: *Lib.* 95. *Dec. et. fol.* 349.

vanellius terrae Gradariae, deputato in suum Vicarium Andrea Nardio, ut suam causam, in qua de privatione Parochiae agebatur, in S. C. tribunali tueretur, Romam venisset, Curia Episcopalis eum amovit, et alium deputavit; et dictum Nardium uti Capellanum pro Ecclesia rurali S. Sophiae, quae est adnexa Archipresbyteratui, constituit. De hoc conquestus est Archipresbyter, et consulta S. C. remotionem Capellani sustinere resolvit: *Pisauren.* 1. *Sept.* 1753 *dub.* 1.

7. Non constat de perpetuitate Capellani Curati, seu Vicarii Curati Ecclesiae Filialis S. Felicitatis Villae Rocchettae deputandi a Priore, seu Parocho Ecclesiae Parochialis Matricis S. Angeli in Cryptis, sed de illius amovibilitate ad nutum; itaut sustinetur remotio Sacerdotis Dominici Pauletti. Nam fuit deputatus expresse ad nutum, ac sumptibus Parochi est conductus: *Montis Alti Remot. Capell., et Jur. Paroch.* 12. *Julii* 1762 *dub.* 1.

8. Thomas Cardinellius Parochus Castri Gimiliani, et Villae Podii, ne invitus ab Episcopo cogeretur dimittere exercitium Curae Animarum per se, et per Capellanum Pomponium a se assumptum obeundum, praesidio S. C. nititur. At Episcopus Capellanum amovit, et alium morigerum substituit, idoneum ab Examinatoribus Synodalibus compertum, et S. C. remisit amotionem illam arbitrio, et conscientiae Episcopi: et in casu denegatae redintegrationis Pomponii, Episcopus praefigat terminum Parocho ad eligendum alium Capellanum ab eodem Epicopo adprobandum, et ad mentem: *Asculana* 26. *Febr.* 1763 *dub.* 1.

§. VI.

Capellanus Curatus quoad Stipendium, ac Emolumenta.

1. Quinam de jure teneatur stipendium Capellano Coadjutore in curam animarum oppidi Podii Mirteti solvere? respondit S. teneri assertos Canonicos. Nam his onus Archipresbyterum adjuvandi incumbit, quia ipsi de decimis participant: *Farfen. Decimar. et Deput. Capell.* 1. *Sept.* 1691 *dub.* 5.

2. Censuerat S. C. approbandum esse Capellanum, seu Vicarium Curatum ad exercitium Curae animarum Ecclesiae Cathedralis electum a Capitulo, et ab Episcopo praemisso examine confirmatum; modo mercedem idem a Praeposito, sed ex massa Capitulari solvendam esse resolvit: *Cingulana Curae Animarum* 19. *Julii* 1732 *dub.* 4.

3. Archipresbyter Petrus Giovanellius terrae Gradariae causa suae absentiae in suum Vicarium, seu Capellanum Curatum deputavit Andream Nardium. Sed Curia Episcopalis eum amovit, et alium elegit, et dictum Nardium uti Capellanum pro Ecclesia rurali S. Sophiae, quae est adnexa Archipresbyteratui, constituit. S. C. remotionem Nardii defendit; hinc quaesitum fuit, an idem Nardius teneatur stipendium exactum restituere, quod deberi Archipresbyter ab eo, qui praeposuit, ostendit; seu relaxandum sit mandatum pro aliis salariis elapsis, et non solutis usque ad diem praestiti servitii? S. C. rescripsit ad mentem: *Pisauren.* 1. *Sept.* 1753 *dub.* 2. Deinde affirmativum ad primam partem, negativum ad secundam dedit responsum: 28. *Sept.* 1754 *dub.* 1.

4. Obiit Capellanus Curatus Ecclesiae S. Mariae Receptitiae de Castello civitatis Castrivillarum, et inter participes, Carmelus Casellius, qui inter expectantes erat, et senior in

ordine, admissus fuit; sed indicto concursu, electionem in Capellanum Antonius Campanella tenuit. Quaestionem excitatam S. C. diluit definiens Capellano Curato deberi partitionem massae Communis, quamvis non sit Parochiae incola, nec Sacerdos supranumerarius in ordine ejusdem Ecclesiae senior: *Cassanen.* 3. *April.* 1756 *dub.* 1.

5. Et deberi ei a die electionis partitionem praedictam, ad quam postremo admissus fuit Carmelus Casellius, et a die captae possessionis: *Ibid. dub.* 2.

6. Sicuti Archipresbyter Montis Portii renuebat aliquid posse praestare rurali Capellano Curato, fuit disputatum; an, et a quo, et quomodo, et in qua quantitate debeatur eidem Capellano salarium? S. C. respondit, dilata, et firmetur status servatis servandis coram Ordinario: *Tusculana* 8. *Junii* 1765 *dub.* 2.

7. Incolarum territorii oppidi S. Elpidii a Mare indigentiis occurrens Archiepiscopus Firmanus Capellanum Curatum constituit in Ecclesia SS. Angelorum Custodum, et pro stipendio mandavit, ut traderentur rubra frumenti colligenda ex familiis rusticorum, prout hactenus factum est pro stipendio Capellani non curati, necnon oleum pro lampade perpetua; at temporibus postremis hoc solvere incolae praefati detrectarunt, ob id S. C. decrevit praeter rubra decem frumenti tribuenda Capellano Curato a Societate S. Mariae Misericordiae debere suppeditationem rubrorum quinque, et olei pro lampade Parochiae incolas Arellae, manutentionem vero Ecclesiae, et aedium Parochialium ad Collegiatam S. Elpidii spectare: *Firmana* 7. *Sept.* 1776 *dub.* 1.

8. Deinde sancivit S. C. frumentum, et oleum esse exigendum a Syndicis dicti loci Arellae ad formam divisionis adprobandae a Card. Archiepiscopo, ac consignandum Capellano Curato: *Ibid. dub.* 2.

9. Archipresbyter Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Mariae Majoris terrae Bictoniae, recusantibus Canonicis onus curae subeundi, assumpsit tres exteros Sacerdotes in Capellanos Curatos cum stipendio scut. 25. Modo supplicat pro augmento in aliis scut. 9. non ex propria praebenda, sed ex massa communi, uti fuit capitulariter resolutum spectata privatione proventus scut. 700 facta ab Archipresbytero in favorem Collegiatae occasione suae erectionis. Et S. C. esse locum augmento stipendii Capellanorum resolvit, quatenus non interveniant Sacerdotes oppidani: *Assisien. Stipendii* 17. *Sept.* 1796 *dub.* 1.

10. Necnon censuit dictum augmentum deberi ex massa communi non ab Archipresbytero: *Ibid. dub.* 2.

11. Quum S. C. institui mandasset Capellanum Curatum in Oratorio Appojani S. Athanasii, haud esse locum erectioni novae Paroeciae; item jussit, ut ei congrua constituatur facta obligatione per Communitatem juxta votum Episcopi (361): *Asculana Erectionis Parochiae* 26. *Novem.* 1796 *dub.* 2.

Capellanus Religionis Hierosolymitanae. Vide *Religio Militaris* §. *III.*

§. I.

Capellanus Sodalitii quoad Jura, Praecedentiam, et Facultatem sacras functiones peragendi.

1. Capellanus Archiconfraternitatis

(361) Qui putat assignanda esse scut. 16 ex fructibus ad Ecclesiam Matricem quomodocumque pertinentibus ex scut 30., quae Appojani illi Ecclesiae solvunt; et uniantur scut. 14. Beneficii S Athanasii, et id augeri posset praestatione illa, ad quam Incolae esse obstringere parati sunt. Eod. Cens. 26. Novem. 1796 §. 4.

Mortis indutus superpelliceo, et stola nequit post absolutum a Parocho officium funeris in Ecclesia Parochiali, in qua cadaver delatum sepeliendum est, super eodem cadavere una cum sodalibus canere psalmos *Miserere, et Deprofundis* cum aspersione aquae benedictae: *Romana Funerum* 10. *Januar.* 1682 *dub.* 3.

2. Capellani Societatum SSmi Suffragii, et S. Laurentii Pontremuli ministrare nequeunt, nisi de speciali licentia Ordinarii Christi fidelibus ad Ecclesiam confluentibus extra tempus Paschale Sacramentum Poenitentiae, et Eucharistiae: *Lunen. Sarzanen. Jurium Parochialium* 19. *Aug.* 1690 *dub.* 3. Inde censuit S. C. posse accedente consensu Parochi: 13. *Januar.* 1691.

3. Dictosque Capellanos in diebus Purificationis B. M. V., et Dominicae Palmarum non posse facere solemnes benedictiones Candelarum, et Palmarum palam in Ecclesia, vel privatim in sacrario deciditur: *Ibid. dub.* 4. *confirmat. ibid.*

4. Nec in solemnioribus anni diebus possunt canere, et celebrare missas, et vesperas solemnes sine licentia Parochi: *Ibid. dub.* 5. *confirmat. ibid.*

5. Ad dubia, an Capellani Societatis S. Mariae Coronatae, seu suffragii Bononiae aggregatae Archiconfraternitati suffragii urbis possint Christi fidelibus ad Ecclesiam confluentibus extra tempus paschale administrare Sacramentum Poenitentiae, et Eucharistiae absque Parochi venia?

6. An iidem Capellani in diebus Purificationis B. M. V., et Dominicae Palmarum possint facere solemnes benedictiones candelarum, et palmarum palam in Ecclesia, vel privatim in sacrario absque licentia Parochi?

7. An in solemnioribus anni diebus possint canere, et celebrare missas, et vesperas solemnes absque venia Parochi? danda esse decreta in Lunen. Sarzanen. 19. Aug. 1690 et 13. Januar. 1691 ad dub. 3. 4. et 5. (362) S. C. censuit: *Bononien. Jur. Paroch.* 17. *Novem.* 1691 *dub.* 2. 3. et 4.

8. Dubium, an Parocho impedito, vel abnuente explere functiones expositionis, et benedictionis SSmi Sacramenti possit Capellanus Sodalitii laicalis S. Nicolai de Tolentino absque alia ejusdem Parochi venia? solvit S. C., tradens decreta (363): *Ferrarien. Jur. Paroch.* 22. *Martii* 1698 *dub.* 3.

9. Capellanus Oratorii Societatis Mortis, et Orationis Casalis Majoris potest recitare privatim qualibet die Sabbati, et aliis diebus ad formam Constitutionum sodalitii litanias B. M. V. absque facultate, vel interventu Praepositi, in cujus Parochiae limites Oratorium situm est: *Cremonen.* 23. *Januar.* 1706 *dub.* 9.

10. Non licet eidem Capellano in supplicationibus, aliisque functionibus, dum una cum sodalibus incedit, ac intervenit respective, uti stola praesente etiam dicto Praeposito extra Oratorium: *Ibid. dub.* 10.

11. Dubio proposito, an pertineat

(362) *Vide num.* 2. 3. et 4.

(363) Aliae edita, et praesertim in *Lunen. Sarzanen.* 27. Julii 1697 tenoris, et sequitur: Ad preces Confratrum Oratorii S. Laurentii Pontremoli, qui ob imminentem festivitatem S. Laurentii supplicant committi Ordinario deputationem alterius Sacerdotis loco Parochi, qui missam, aliasque Ecclesiasticas functiones valeat explere in Oratorio. E converso autem Parochus ad removendum omnem ambiguitatem supplex petit rescribi, non teneri similem licentiam impertiri, nisi in casu, quo, aut nequeat, aut justis de causis nolit per se ipsum functiones praedictas peragere, et ob id in casu itidem alicujus provisionis ad preces eorumdem Confratrum ab hac S. C. capiendae ipsum solummodo Parochum Ecclesiasticas functiones exercere debere? S. C. censuit Parochum non teneri impertiri licentiam, nisi fuerit impeditus, vel noluerit per se ipsum gratis functiones peragere: *Lib.* 48. *Decret. pag.* 133. *et seqq.*

ad Capellanum Societatis Doctrinae Christianae erectae in Ecclesia Parochiali S. Mariae de Curtina in simplex beneficium redacta; vel ad Capitulum Basilicae S. Antonini Placentiae canere missam, benedicere populo cum SSmo Sacramento, officium facere mortuorum, et alias functiones cum stola, pluviali, et aspersione aquae lustralis in celebratione officii mortuorum, vel trigesimi in dicta Ecclesia S. Mariae, cujus cura Parochialis unita fuit dictae Basilicae? S. C. ad S. C. Rituum (364) commendavit: *Placentina Functionum Ecclesiasticarum* 14. *Martii* 1711 *dub.* 1.

12. Eamdemque responsionem (365) tulit S. C., an Societati Doctrinae Christianae praedictae in dicta Ecclesia S. Mariae liceat celebrare, vel celebrare facere per ejus Capellanum omnes functiones non Parochiales independenter a Parocho Ecclesiae Collegiatae S. Antonini? *Ibid. dub.* 2.

13. Capellanus Societatis Orationis, et Mortis loci Praedarii potest deferre stolam in supplicationibus, quae in Oratorio, non autem, quae extra illud fiunt: *Novarien. Aggregationis* 24. *Sept.* 1718 *dub.* 6.

14. Necnon Capellano dictae Societatis licet agere benedictionem, et distributionem candelarum in dicto Oratorio pro sodalibus, et sororibus in festo SSmae Purificationis: *Ibid. dub.* 12. Et hoc dubio ad examen iterum revocato, rescriptum est ad mentem: 13. *Januar.* 1720.

15. Capellanus sodalitii salutis expleta supplicatione generali diei festivitatis Ecclesiae S. Antonii Abbatis terrae Medicinae, ubi Societas translata fuit, superpelliceo, et stola indutus, absente, vel etiam renuente Parocho, licet populo benedicere in propria tamen Ecclesia, non extra illam: *Bononien.* 28. *Junii* 1724 *dub.* 4.

16. Et eidem Societati adjudicata facultate sepeliendi in propria Ecclesia cadavera sodalium, et consororum, qui ibidem sepulcrum elegerint, decretum fuit Capellanum ejusdem absque Parocho non posse officium, aliasque functiones super eisdem cadaveribus explere, nisi Parochus vocatus renuat, vel alium Sacerdotem non substituat: *Ibid. dub.* 9.

17. Et quoad dubium, ac dictae Societatis Capellano in functionibus novendialibus, et expositionis SSmi Sacramenti tempore infirmitatis alicujus Sodalis liceat populo benedicere? servandas Constitutiones Synodales decernitur: *Ibid. dub.* 11.

18. Societas S. Leonardi in Ecclesia B. M. de Planctu, quae intra limites Parochialis Ecclesiae S. Salvatoris civitatis Fulginii sita est, reduxit propriam Ecclesiam in ampliorem formam, et indultum retinendi in ea SSmum Eucharistiae Sacramentum obtinuit, ac ideo cum eo supplicationem singulis annis post expositionem 40 horarum die ultima Aprilis peregit. Id autem causa quaestionis fuit, an delatio nempe venerabilis facienda sit a Capellano Societatis, vel a Parocho? et a Capellano faciendam esse de licentia Episcopi fuit resolutum: *Fulginaten.* 18. *Maii* 1726.

19. Dubio exhibito; an Capellanus Societatis S. Mariae Constantinopolis in Ecclesia S. Sebastiani posita extra moenia terrae Rendarum receptae praecedere debeat, vel Rector, seu Beneficiatus dictae Ecclesiae in functionibus in eadem Ecclesia explendis? S. C. rem definiendam Ordina-

(364) Sub die 2. Julii 1712. S. C. Rituum decrevit. „Ad primum quoad Benedictionem cum „Venerabili arbitrio Episcopi, quoad reliquas „functiones spectare ad Parochum in casu de „quo agitur." „Ad secundum recurrant in casi-„bus particularibus:" *Lib. Decret. S. C. R. sub dicto anno fol.* 297.

(365) *Vide not.* 364.

rio, qui provideat pro suo arbitrio, et prudentia, commendavit: *Consentina Capellae* 3. *Decem.* 1729 *dub.* 6.

20. Capellani deputandi a Societate suffragii possunt solemniter de licentia Episcopi canere missas in Ecclesia, seu Oratorio sub titulo suffragii absque venia Parochi S. Mariae loci Ragnani; non autem missas solemnes, quae, quatenus in dicta Ecclesia, seu Oratorio canendae sint, celebrandae ab eodem Parocho sunt: *Firmana Jurium Parochialium* 2. *Junii* 1736 *dub.* 1.

21. Capellani Ecclesiarum Societatum laicalium terrae Suriani recitare possunt Officium Defunctorum et canere missam ad praescriptum Ritualis, antequam sepeliantur cadavera in dictis Ecclesiis illata, non autem hoc privative ad Parochos spectat: *Hortana Jurium Parochialium* 5. *Julii* 1738 *dub.* 3. Quum inde Rectoribus Parochiae jura sua potestas facta fuisset experiundi, S. C. nullam dedit decisionem, sed scribi Episcopo juxta instructionem (366) mandavit: 1. *Aug.* 1739.

22. De nonnullis quaestionibus excitatis inter Fratres ordinis Praedicatorum Conventus civitatis Centumcellarum, cui adnexa est Ecclesia Parochialis S. Mariae, et inter sodales Societatis Orationis, et mortis S. C. placitum fuit, licere Capellanis Societatum dictae civitatis, tam in supplicationibus per eam peragendis, quam in cadaverum, quae tumulari tam in eorum Ecclesiis, quam in Parochiali, seu aliis debent, comitatu stolam praesentibus Parocho, vel Vice-Parocho deferre: *Viterbien.* 15. *Decem.* 1742 *dub.* 6.

23. Capellanis Societatis in Ecclesia S. Mariae de Valle terrae Galatri erectae cujus Rector, et Sodales esse in solo Lateranensi constructam, et ideo ab omni sive Episcopi, sive Parochi jurisdictione immunem esse affirmant, non licet conciones, et sermones ibi per se ipsos, aut per alium habere absque Episcopi licentia: *Mileten. Jurisdictionis, et Jurium Parochialium* 6. *Maii* 1747 *dub.* 1.

24. Nec iisdem Capellanis licet sanctissimum Eucharistiae Sacramentum publicae populi adorationi in dicta Ecclesia absque venia ejusdem Episcopi exponere: *Ibid. dub.* 2.

25. Et ad dubium; an praefati Capellani possint missas solemnes, aliasque functiones in dicta Ecclesia S. Mariae explere diversis temporibus consuetis, quibus fiunt in Parochiali Ecclesia terrae Galatri, et illis temporibus, quibus in Ecclesiis filialibus dictae terrae geruntur? S. C. affirmativum dedit responsum designata per Episcopum hora congrua, qua in Ecclesia Parochiali peraguntur: *Ibid. dub.* 7.

26. Necnon Capellani praedicti valent impedire, ne Archipresbyter dictae terrae possit ab Ecclesia S. Mariae sumere Viaticum, illudque ad Parochiae incolas infirmos deferre, nisi in casu necessitatis: *Ibid. dub.* 8.

27. Capellani seu Rectores Societatis Mortis, et Orationis de Quarto sive seculares, sive Regulares possunt stolam deferre in districtu Paroeciae extra monasterium Monachorum divi Hieronymi Congregationis Olivetanae ejusdem oppidi, ubi sodalitium erectum est juxta institutum in supplicationibus funerum tantum, etiam prae-

(366) Ut nempe Episcopus pro sua dexteritate, et prudentia curet Partes ipsas componere, easque ad aliquam transactionem super iisdem controversiis inducere. Ita igitur omni adhibita diligentia exequetur, et quatenus partes renuant de resultantibus certiorando, animi sui sensum circa modum aliquam statuendi concordiam S. C. aperire non omittet. *Regist. lit. lib.* 29. *die* 1. *Aug.* 1739.

sente Parocho S. Johannis: *Januen. Jurium Parochialium* 13. *Julii* 1748 *dub.* 1.

28. Sodales Poenitentium in urbe Boujeux Episcopali, et auctoritate apostolica approbati contra morem ab Episcopo moniti fuerunt, ne functiones sacras inconsulto Parocho agerent. Reclamarunt illi, sed ex decreto S. C. eorum Capellani missas solemnes, et privatas, SSmi Sacramenti expositiones, benedictiones, supplicationes, aliasque functiones non parochiales Parocho inconsulto explere possunt: *Apten.* 2. *Decem.* 1758 *dub.* 2. *confirmat.* 11. *Aug.* 1759.

29. Capellanus Societatis SSmae Conceptionis terrae Brixilli Archiconfraternitati Orationis, et Mortis urbis aggregatae praesente Parocho in supplicationibus funebribus nequit extra Oratorium stolam deferre: *Mutinen. Aggregationis* 20. *Novem.* 1762 *dub.* 4.

30. Capellano Sodalitii tertii ordinis S. Antonii Patavini, vel alteri Sacerdoti ad sodalium placita destinando licet benedicere populo occasione expositionis SSmi Sacramenti, quae fieri solet in Ecclesia ejusdem Societatis in qualibet feria 3, et per novem dies ante festum dicti sancti. Nam sodalitium sibi jus esse vigore indulti Apostolici Episcopi consensu, et adprobatione muniti exponebat: *Firmana Functionum* 17. *Julii* 1773 *dub.* 1.

31. Ac eidem Capellano, vel alteri Sacerdoti per Confratres destinando licet expositionis occasione 40 horarum in repositione SSmae Eucharistiae populo benedicere: *Ibid. dub.* 2.

32. Non autem dictus Capellanus, vel alius Sacerdos potest in die festo S. Antonii Patavini, et in aliis festivitatibus instituti ejusdem Societatis, prout etiam in anniversario canere missam solemnem independenter a Parocho; sed servandas Constitutiones Synodales judicium S. C. fuit: *Ibid. dub.* 3. *confirmat.* 14. *Martii* 1778 *dub.* 1.

§. II.

Capellanus Sodalitii quoad Electionem, et Adprobationem.

1. Temporalis deputatio Capellanorum in discordia Confratrum Societatis laicalis SSmae Assumptionis, et Rosarii spectat ad Episcopum post tertium scrutinium, non ad Gubernatorem, et Officiales dictae Societatis: *Senogallien. Juris Suffragandi, et Deputandi Capellanos* 4. *Junii* 1701 *dub.* 2.

2. Capellanum Societatis SSmae Annuntiatae existentis in Ecclesia S. Johannis Baptistae, quae sita est extra moenia civitatis Foggiae, a sodalibus eligendum esse, nec ab Ordinario, vel a Commendatario Religionis Hierosolymitanae adprobandum, S. C. pronunciavit: *Trojana Jurisdictionis* 24. *Aug.* 1709 *dub.* 12.

3. Capellanus Societatis S. Mariae de Planctu Villae Silicis non est cogendus ad audiendas Sacramentales Confessiones, etiamsi Parochia adjumento indigeat. Quaestioni occasionem praebuit ipsius Societatis aggregatio facta sodalitio S. Mariae de Planctu urbis, quae inter privilegia habet, ut possint sodales Sacerdotem aliquem adprobatum in Capellanum, et Confessarium suum eligere: *Civitatis Castelli Juris Eligendi Capellanum* 13. *Sept.* 1755.

§. III.

Capellanus Sodalitii quoad Onera.

1. Quum in urbe Trojae adessent Presbyteri, qui in Ecclesiis laicalium Societatum superpelliceo ornati cum laicis in divinis canendis laudibus com-

misceatur, Capitulum detrectavit, et eos non posse asserto famulatu sodalitatum se a Cathedralis servitio subducere contendit. In deliberationem cadit; an quoad Presbyteros Capellanos nuncupatos Societatum SSmae Annuntiationis, et S. Leonardi sit servanda resolutio diei 20. Sept. 1704 (367), seu isti teneantur, vel possint servitium praestare, et alia quoad eosdem injuncta, et stabilita in statutis dictarum Societatum? S. C. cunctando definitionem, jubet, ut dubium proponatur super assertis statutis utriusque Societatis citatis interesse habentibus, non retardato interim per Presbyteros Capellanos Cathedralis servitio juxta anni 1704 resolutionem: *Trojana Servitii* 23.*Junii* 1742 *dub*. 1.

2. Et ad dubium: an iidem Presbyteri, seu Capellani teneantur Canonicis Cathedralis Ecclesiae divina Officia peragentibus inservire cum pluvialibus, vel in Ministerio Diaconi, et Subdiaconi, vel alias, et quomodo? S. C. solitum servari mandavit: *Ibid. dub*. 2.

3. Capellanus Societatis S. Mariae de Planctu Villae Silicis non est cogendus ad audiendas Sacramentales Confessiones; etiamsi Parochia adjumento indigeat: *Civitatis Castelli Juris Eligendi Capellanum* 13.*Sept.* 1755.

§. IV.

Capellanus Sodalitii quoad Stipendium.

Dianora a Monteveteri haeredem scriptum montem Pietatis Brixichellae oneravit manutentione Capellani in Ecclesia sodalitii S. Crucis, qui quotidianum sacrum ibi celebraret. Praevio inde laudo stipendium fuit edictum scut. 40, et duo novissimi Capellani scut. 33 sunt consequnti. Capellania vacante nemo comparuit ad illam acquirendam; hinc Societas exorat, ut augeatur stipendium, et S C. annuit pro summa per Ordinarium praefinienda: *Faventina Capellaniae* 21. *Junii* 1794.

Capellanus seu Vicarius Exercitus quoad Jura, et Facultatem.

1. Matrimonia quaecumque Militum contrahenda coram Capellanis exercituum in quocumque loco existentium fore nulla, nisi doceat de sufficienti facultate, vel privilegio, S. C. articulo discusso decidit: *Mediolanen. Matrimonii* 11. *Decem.* 1677.

2. Vigore delegationis, de qua agitur, Apostolicae ipse delegatus Apostolicus, ut talis, ejusque Vicarius, et Capellani exercitus facultatem habent assistendi Matrimoniis Militum, dum hi reperiuntur in actuali expeditione: *Belgii Matrimoniorum* 29. *Maii* 1683 *dub*. 1.

3. Dictaque facultas eis non est privative, quoad contrahentium Parochos: *Ibid. dub*. 2.

4. Nec eadem facultas pollet, dum Milites Matrimonium contrahunt, in hybernis, vel aestivis Castris commorantes: *Ibid. dub*. 3.

5. Neque eamdem potestatem habent, dum milites sunt in Praesidiis: *Ibid. dub*. 4.

6. Capellani cujusvis exercitus sive Regulares, sive Seculares Catholici administrare nequeunt Militibus in Praesidiis degentibus Sacramenta Poenitentiae, Eucharistiae, et extremae Unctionis, sine speciali facultate Sedis Apostolicae, vel licentia, et Ordinarii adprobatione, in cujus Dioecesi extare contigerit: *Dubia Juris-*

(367) Inqua fuit resolutum: Sacerdotes simplices nullum habentes beneficium in Cathedrali Ecclesia, nullumque ex ipsa retrahentes emolumentum assistere servitio Ecclesiae praedictas singulis diebus de praecepto teneri. *Vide verb. Presbyteri §.* 10.

dict. Capellan. Exercitus 6. *Martii* 1694 *dub.* 1.

7. Nec iidem assistere Matrimoniis Militum cujuscumque nationis degentium in Praesidiis cum militaribus faeminis, sine dicta Apostolica facultate, et praecedenti adprobatione status liberi, ejusque recognitione coram Ordinario Loci, et licentia Parochi, sub cujus Paroccia illi manent, valent: *Ibid. dub.* 2.

8. Nec cum Militibus degentibus in Castris, et Stationibus hybernis, vel aestivis; *Ibid. dub.* 3.

9. Neque cum Militibus in actuali expeditione positis: *Ibid. dub.* 4.

10. Nec cum Militibus nubere volentibus cum faeminis non militaribus, sed italis originariis loci, seu Dioecesis, in qua reperiuntur: *Ibid. dub.* 5.

11. Et Milites Acatholici cum Acatholicis contrahentes tenentur servare formam praescriptam in Sac. Concilio Tridentino (368), in locis, ut publicatum fuit Concilium juxta decretum *S. C.* 26. *Sept.* 1602 *dub.* 3., adprobante Clemente VIII. Pont. Max. (369): *Ibid. dub.* 6.

12. Eoque magis Acatholici contrahentes cum Catholicis mulieribus militaribus, et non militaribus, in Praesidiis, Castris, et expeditione manentes, sed ulterius indigere dispensatione, ut praelata matrimonia licite contrahantur: *Ibid. dub.* 7.

13. Non autem Capellani Acatholici assistere possunt Matrimoniis Acatholicorum cum Acatholicis, et respective Catholicis etiam intra fines Italiae: *Ibid. dub.* 8.

14. Et ad dubium: an, et quid pro sanatione gestorum in praeteritum, et in futurum super praelatis omnibus pro certa regula SSmum consulendum et statuendum? in praeteritum censuit S. C. non esse perturbandas conscientias quoad Sacramentum Poenitentiae; quo vero ad matrimonia inita sine speciali facultate Apostolica, vel sine licentia Ordinarii loci, vel Parochi non servata forma Sac. Concilii Tridentini in *cap.* 1. *Sess.* 24. *de reform. Matrim.* (370) pro Sanatione, si SSmo D. N. placuerit, renovato tamen consensu, etiam coram Confessario approbato, qui teneatur tradere testimonium renovationis dicti consensus Parocho illius loci, in quo fieri contingat hujusmodi renovatio. Provisio in futurum differatur in prima Congregatione, in qua consulendum erit, ac deliberandum: Die autem 20. *Martii ejusd. anni* quo ad provisionem, et Sanationem, rescriptum fuit; ad Secretarium cum SSmo juxta mentem: *Ibid. dub.* 9.

15. Proposito dubio; an Capellanus alicujus regiminis, vulgo *Monic del Reggimento* censeri valeat proprius Parochus Militum ejusdem regiminis; itaut valide assistere possit matrimoniis eorumdem Militum? S. C. censuit dandum esse decretum *sub die* 6. *Martii* 1694 (371) *Casalen. Matrimoniorum* 28. *Junii* 1704.

Reliqua. V. *Matrimonium* §. *XVII.*

(368) *Sess.* 24. cap. 1. *de reform. Matrim.* Ubi cautum est, ut Matrimonium, antequam contrahatur, ter a proprio Parocho contrahentium tribus continuis diebus festivis in Ecclesia inter missarum solemnia publice denuncietur, inter quos Matrimonium sit contrahendum, et si nullum impedimentum opponetur, Matrimonium in faciem Ecclesiae celebrabitur praesentibus saltem Parocho, et duobus, vel tribus testibus, et Matrimonium aliter celebratum, quam praesente Parocho, vel alio Sacerdote, de ipsius Parochi, seu Ordinarii licentia, et duobus, vel tribus testibus nullum decernit Sancta Synodus, et omnino inhabiles reddit contrahentes ad sic contrahendum.

(369) Ubi fuit declaratum, nullum esse Matrimonium contractum coram Capellano exercitus a Militibus existentibus sive in expeditione actuali, sive in statione, vel praesidiis, non servata forma Conc. Trid. cap. 1. *Sess.* 24. de *reform. Matrim.*, ubi hoc est publicatum, ut ait Giraldi Exposit. Jur. Pont. part. 2. tom. 3. ad dict. cap. et *Sess.* pag. 992.

(370) *Vide* not. 368.

(371) *Vide* num. 6. praesenti §.

§. I.

Capitulum Ecclesiasticum quoad Convocationem.

1. Respondit S. C. Episcopo Vigiliensi, si ab eodem aliquid Canonicis ad deliberandum proponere voluerit, nec de re ad suum, vel suorum commodum spectante agatur, posse ipsum Capitulum convocare, vota exquirere, ac juxta ea concludere ex decret. *cap.* 6. *Sess.* 25. (372). In ceteris autem casibus, an Episcopus possit interesse Capitulo? jus commune immutatum manere: *Vigilien.* 7. *Junii* 1601.

2. Quoad dubium, an tempore celebrationis divinorum officiorum possint Canonici habere Capitulum, et casu, quo non possint, si illud de facto celebrent contra inhibitionem Episcopi, possint contra eosdem procedere ad multas, et subtractionem fructuum etiam sine conjudicibus? respondit S. C. Capitulum non esse habendum eo tempore, quo divina officia celebrari debent, nisi causa aliqua urgens in aliud tempus differri non patiatur, quod si secus fiat, Canonicos nequaquam lucrari distributiones quotidianas pro illis horis, quibus divinis non interfuerunt, et eo casu Episcopum posse sine conjudicibus contra Canonicos procedere ad subtractionem fructuum, et ad multas ab eo impositas: *Oriolen.* 27. *Martii* 1632 *dub.* 11.

3. Dubio; an singulis hebdomadis statuto die in aliis vero, non nisi ex Episcopi speciali licentia Capitulum congregari debeat? responsio datur, si Capitulum extraordinariis diebus convocandum sit, de hujusmodi convocatione certiorem esse reddendum Episcopum, a quo tamen convocatio ipsa impedienda non erit: *Maceraten. Visitat. Sacr. Liminum.* 26. *April.* 1664 *dub.* 11.

4. Statim ac Episcopo innotuit, quod in Capitulo habito a Canonicis Ecclesiae Lauretanae agi debebat de re Immunitatem Ecclesiasticam tangente, ut arcerentur jurgia, ac populi offensiones, quae inter partes imminebant, inhibuit Canonicis capitulariter congregari usque ad diem 22 mensis Augusti, quo se accessurum exhibuit, ut omnia pacato animo fierent. Consulta S. C. de validitate hujusce decreti. Illud validum esse declaravit: *Lauretana Convocat. Capituli* 6. *Febr.* 1700 *dub.* 1.

5. Canonici integrae praebendae Ecclesiae Cathedralis habere non valent Capitula pro agendis negotiis Capitularibus tempore, quo in choro recitantur officia divina, nisi in casu necessitatis tantum, cui alio tempore occurri nequeat: *Ulissiponen. Orientalis* 5. *Decem.* 1722 *dub.* 11.

6. Pro convocandis Capitularibus non tenetur Decanus Ecclesiae Cathedralis, ad quem spectat Capitulum

(372) De *reform.* ubi legitur „Quod si aliquid „Canonicis ad deliberandum proponant: nec de „re ad suum, vel suorum commodum spectante „agatur: Episcopi ipsi Capitulum convocent, „vota exquirant, et juxta ea concludant." Inde addit „Ceteris autem in rebus, Capituli jurisdictio, et potestas, si qua ei competit, et bonorum administratio salva, et intacta omnino relinquatur." Gallemart ad dic. cap. pag. 429. edit. *Trident.* 1745 num. 19. ait „Episcopo ex „decreto hujus cap. quod ad convocationem Ca„pituli spectat, ea dumtaxat auctoritas est attri„buta, ut eo casu solo possit ipse suo arbitrio „Capitulum convocare, vota requirere, et juxta „ea concludere, dummodo non sit actum de re „ad suum, vel suorum commodum spectante. In „reliquis Concilium suum cuique jus reser„vavit. Eadem tamen Congregatio censuit, Epi„scopum convocare non posse Capitulum in illis „casibus, in quibus judex esse non potest. Et „qui de re spectante ad Episcopalem dignita„tem potest esse judex, convocare potest Capi„tulum." Et num. 20. „Eo casu, quo res esset „pertinens ad commodum Episcopi, Concilium „declaravit, quod Capitulum non potest convo„cari sine consensu, et praesentia Episcopi; „reliquos autem casus reliquit in terminis juris „veteris. In Capitulis ergo non exemptis, quae Or„dinario subsunt, est servandum jus commune."

cogere, licentiam Sede Episcopali vacante petere a Vicario Capitulari: *Melevitana Jurisdictionis* 18. *Sept.* 1723 *dub.* 1.

7. Ac ipso Decano absente, abnuente, aut alias quomodolibet impedito facultas convocandi Capitulum devolvitur ad successivas Dignitates, et Canonicos gradatim, et an excludi debeant Coadjutores? habebitur ratio in casibus particularibus visis literis coadjutoriarum: *Ibid. dub.* 2.

8. Non autem Vicarius Capitularis potest procedere ad censuras contra Decanum, Dignitates, et Canonicos Capitulum sine licentia convocantes: *Ibid. dub.* 3.

9. Insuper Decanus, Dignitates, et Canonici Capitulum convocantes uti valent quacumque persona pro indicendis Capitularibus, necnon quocumque Notario casu, quo Cursores, et Cancellarius eorum officium praestare recusent: *Ibid. dub.* 4.

10. Dignitas autem, seu Canonicus Capitulo praesidens non tenetur certiorem reddere Vicarium Capitularem absentem de resolutionibus Capitularibus: *Ibid. dub.* 5.

11. Fas non esse Canonicis Ecclesiae Metropolitanae aliquando incipere, aut respective inceptas prosequi Congregationes Capitulares, non obstante secundo tintinnabuli signo jam dato per servitio chori, deciditur: *Capuana* 17. *Decem.* 1735 *dub.* 18. *confirmat.* 28. *April.* 1736.

12. Capitulum convocandum esse juxta Indultum Julii III. Pont. Max. (373) cum Episcopi consensu; ac licentia censuit S. C. Nam concessa fuerat aperitio Oris adversus Breve Clementis XII. Pont. Max. a Canonicis Ecclesiae Cathedralis impetratum, quo eis facultas tributa fuerat convocandi Capitulum libere, ac independenter ab Episcopo, et Sede vacante ab Archidiacono, quoties agendum foret de litibus vertentibus, et excitantibus inter se, et Episcopum, ac Archidiaconum, quod reducendum mandarunt indultum S. C. ad terminos praefati indulti Julii III. Pont. Max.: *Gerunden. Juris Convocandi Capitulum* 13. *Sept.* 1738 *dub.* 1. *et* 2. *confirmat.* 24. *Januar.* 1739.

13. Capituli convocatio ad Priorem Ecclesiae Collegiatae S. Jacobi civitatis Tolentinae juxta Constitutionem Synodalem anni 1728 spectat: *Tolentina Servitii Chori, et Missae Conventualis* 26. *Maii* 1736 *dub.* 7.

14. Pronunciavit S.C. jus Capitulum convocandi in Ecclesia Cathedrali Praeposito, et in ejus absentia Camerario, jus vero aperiendi Capitulum dignori inter praesentes competere. Nam Praepositura major est post pontificalem dignitas in Ecclesia Cathedrali, in cujus favorem non obstant Constitutiones Capitulares; etiamsi quadam consuetudo non diuturna opponebatur: *Imolen. Juris Convocandi Capitulum* 14. *Maii* 1774 *dub.* 1.

15. Item jus examinandi scrutinia competit dignori una cum Camerario, nempe secrete vota eligentium investigare, eaque in scriptis redigere, et sic redacta publicare. Et huic decreto observantia favet, testimoniaque aetate graviorum Canonicorum illud comprobant: *Ibid. dub.* 2.

16. Jus convocandi Capitulum pro negotiis Capitularibus convenit Archidiacono Ecclesiae Cathedralis, et Canonicis ordine successivo, privative quoad Episcopum, ejusque Vicarium

(373) De anno 1551 relatum in decis *Gerunden. Jurisdictionis super Jure Convocandi Capitulum* 14. *Junii* 1702 §. 2. „nempe facultatem eo „congregandi per unum Capitularem semel in „hebdomada pro negotiis Capitularibus dumtaxat, hac tamen adjecta conditione, quatenus „scilicet Vicarius sic requisitus neglexerit, vel „recusaverit."

Generalem: *Camerinen. Praeeminent.* 7. *April.* 1781 *dub.* 7.

17. Resolutionem autem de ineundis Comitiis Capitularibus singulis secundis dominicis cujuslibet mensis absque ulla praevia denunciatione S. C. improbavit: *Ibid. dub.* 8.

18. Deinde pro convocatione Capituli Canonici instantes praeventive denunciare Archidiacono negotia in eodem Capitulo tractanda, non tenentur: *Ibid. dub.* 9.

19. Quum disputatum fuisset, an jus perpetuum Capitulum convocandi in Ecclesia Collegiata S. Michaelis Archangeli urbis Firmi competat Priori ipsius Collegiatae, seu idem jus partiri annuatim in singulos Canonicos debeat? Nulla data fuit definitio, sed tantum praefigendum terminum Priori ad deducenda jura sua creditum fuit: *Firmana* 8. *Junii* 1782 *dub.* 1. Deinde affirmativum ad primam, negativum ad secundam partem editum fuit responsum: 6. *Sept.* 1783.

20. Erecta in Collegiatam Ecclesia Parochialis S. Bartholomaei Murrivallium conditae fuerunt Constitutiones Capitulares, et praeceteris, ut Capitula congregentur de mandato, et licentia Praepositi primae, et unicae Dignitatis, sive in ejus absentia Canonici senioris statutum est. Semper servata fuerunt jura Praepositi. Modo autem die 20. Januar. convocatum fuit Capitulum a Seniori Canonico; hinc orta quaestione S. C. declaravit competere Praeposito praedicto jus convocandi Capitulum: *Firmana Praeeminent.* 26. *Novem.* 1796 *dub.* 2.

21. Et eo absente a loco residentiae, vel rennente licere convocare Capitulum de licentia Canonici senioris praesentis decidit: *Ibid. dub.* 3.

22. Ac jus proponendi materias decidendas in Capitulo spectare voluit S. C. ad singulos Canonicos post Praepositum, per ordinem aetatis praerogativae: *Ibid. dub.* 4.

23. Jus vero colligendi suffragia competere dixit Praeposito juxta modum (374): *Ibid. dub.* 5.

24. Imo resolvit constare de nullitate Capituli diei 27. Maii, et diei 12. Julii 1796. Nam spretis contestatis denunciationibus cordatorum Canonicorum, et absque mandato Praepositi, imo secundum cum inhibitione S. C. *nihil innovari* convocatum fuit: *Ibid. dub.* 6.

§. II.

Capitulum Ecclesiasticum quoad Curam animarum.

1. Hoc ordine cura animarum in urbe Acheruntina inter Capitulares Ecclesiae Cathedralis exercetur, nempe si primus Archidiaconus in eadem cura deficiat, Cantor ei succedit, Cantori Canonicus senior, et sic deinceps gradatim usque ad Canonicum recentiorem. Modo quaeritur, an hoc sit tolerandum, quum Cantor, et Canonici non examinentur in ordine ad curam animarum, et possit contingere, ut eam exerceat, qui casuum conscientiae principia ignoret; vel potius in defectu Archidiaconi decerni debet substitutus approbatus ab Ordinario juxta mentem Sacr. Concilii? rescribitur singulos Canonicos in casu exercitii curae animarum esse examinandos, ac probandos: *Acheruntina, et Matheran. Visitat. Sacr. Liminum* 3. *Martii* 1668 *dub.* 4.

2. Quum Episcopus tam ab Archipresbytero animarum curam exercente, quam a Canonicis veteribus, ac novis Ecclesiae Collegiatae S. Mariae terrae S. Ginesii alternatim celebran-

(374) Nempe quoad ad enumerationem Suffragiorum coram ipso faciendam: Ead Caus. 26. Novem. 1796 dub. 5.

tibus missam conventualem, ut consuetudinem habuerant, in dominicis diebus, festis, ac Quadragesimae applicari eum pro populo mandasset, Capitulum adiit S. C., quae definiit onus missae lectae Parochialis spectare ad Archipresbyterum tantum pro populo applicandae: *Camerinen. Missae Conventualis* 6. *Junii* 1705 *dub.* 1. *confirmat.* 22. *Maii* 1706.

3. Sancivit S. C. curam animarum tum habitualem, tum actualem Ecclesiae Cathedralis, et Parochialis S. Ruffini Assisii penes Capitulum, et Canonicos ejusdem Ecclesiae, non autem penes ejus Priorem primam Dignitatem residere: *Assisien. Curae Animar.* 16. *Novem.* 1709 *dub.* 1.

4. Et illud Capitulum duos Capellanos amovibiles pro curae exercitio, dummodo approbentur ab Episcopo, valet deputare, non vero unum tantum eligere Curatum principalem tenetur: *Ibid. dub.* 2. *confirmat.* 24. *Maii* 1710 *dub.* 1.

5. Capitulum Ecclesiae Cathedralis tenetur persolvere eleemosynam Capellanis Curatis ob missas applicatas diebus festis pro populo; nam hi Curati amovibiles sunt, et curam animarum exercent: *Ferrarien.* 18. *Martii* 1719 *dub.* 6.

6. Contendente Capitulo Ecclesiae Collegiatae S. Mariae Majoris Pedemontis, quod cura habitualis animarum resideat penes se; S. C. ad eumdem spectare curam habitualem ejusdem Ecclesiae resolvit: *Aliphana Curae* 12. *Januar.* 1726 *dub.* 1.

7. Quum Episcopus in Visitatione deprehendisset, ut in pluribus in sua Dioecesi erectis in Collegiatas Ecclesiis Parochialibus cum onere Canonicis injuncto per se, vel per substitutum curam animarum exercendi ea negligatur, edixit, ut Canonici, penes quos cura habitualis residet, concionibus populum tenerent, eique fidei rudimenta dominicis, festisque diebus aperirent. Adversus Episcopi decretum reclamavit Laurentius Pitarus Canonicus Ecclesiae Collegiatae Matelicae, praetenditque se ab hoc onere immunem esse, quia in aetate 64 annorum oculorum acies obtusior est; hinc videndum, an illud onus substitutis sit implendum curam animarum exercentibus, ideoque quomodonam sit exequutioni mandandum Episcopi praeceptum? S. C. quaesivit novam informationem juxta instructionem (375) firmo interim remanente Episcopi decreto, et concessa Laurentio Pitaro exemptione a munere praedicandi: *Camerinen.* 9. *Febr.* 1726.

8. Michael Milonus Canonicus Cathedralis Ecclesiae ostendere nitebatur curam actualem minime residere penes singulos Canonicos. Exhibuit literas S. C. diei 5. Maii 1646 ad Episcopum missas, quibus curae animarum Ecclesiae Cathedralis exercitium non probarunt Emi Patres, ut vage Capitularibus immineat, et mandarunt alicui certae Praebendae de consilio Capituli injungi, vel Vicariam inibi erigi perpetuam, ut subjectus populus certum pastorem agnoscat; hac de causa propositum fuit dubium in S. C., an in ea Cathedrali actualis cura animarum resideat penes omnes, et singulos Canonicos? responsum est,

(375) Firmo interim remanente decreto Episcopi, et concessa Canonico Pifaro exemptione a munere praedicandi edoceri praescribitur, an sustituti exercentes curam animaram, eam exerceant cumulative, vel privative quoad ipsum Capitulum, et an in prima institutione fuerit in dictos substitutos transfusa animarum cura, sive ejus exercitium privative, vel cumulative cum ejus Capitulo, et demum an iidem substituti sint perpetui, vel ad nutum amovibiles: *Regist. lit. lib.* 27. *die* 9. *Febr.* 1726. *fol.* 11.

ut Episcopus omnino procederet ad exequutionem literarum S. C., additis etiam Coadjutoribus curae ex Canonicis, et de exequutione certiorem S.C. reddat: *Sarnen. Emolum. Funer., et Decimar.* 7. *Julii* 1731 *dub.* 1.

9. Quoad controversias excitatas inter Praepositum, et Capitulum Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae S. Mariae Pedonis S. C. definivit, curam animarum Ecclesiae praedictae non esse totam penes Praepositum; sed penes Praepositum actualem tantum, et habitualem esse penes Capitulum: *Mediolanen.* 26. *April.* 1732 *dub.* 1.

10. Et dubio, an, et ad quem spectet jus eligendi Coadjutorem in exercitio curae animarum, quoties eo opus sit? ad Praepositum spectare cum approbatione Ordinarii, datur responsum: *Ibid. dub.* 2.

11. Ad quaesitum vero, an jus administrandi Ecclesiam, et omnes res ad eam spectantes competat soli Praeposito, vel Capitulo una cum Praeposito? rescribitur in concernentibus animarum curam competere soli Praeposito, in reliquis vero Capitulo una cum dicto Praeposito: *Ibid. dub.* 3.

12. Inde a S. C. excluditur Capitulum a perceptione emolumentorum omnium, quae quomodolibet consueta sunt, et proveniunt tum ex cura animarum, tum ex ejus exercitio, exceptis Decimis, et Praeposito privative dicta emolumenta vindicantur: *Ibid. dub.* 5.

13. Sed Legata pia, missae, officia pro defunctis facienda, vel annualia, tam ante, quam post erectionem Collegiatae relicta, et reliquenda Ecclesiae, spectant ad Capitulum una cum Praeposito, tam quoad administrationem, quam quoad emolumenta: *Ibid. dub.* 6.

14. Nec emolumenta funerea, comprehensis etiam officiis, provenientia ex tumulatione cadaverum extraneorum ponenda sunt in massa Capitulari, sed privative Praeposito adjudicantur: *Ibid. dub.* 7.

15. Ac Praeposito, vel ejus Coadjutori competit privative quoad Capitulum facultas concordandi circa ea, quae quodcumque funus respiciunt: *Ibid. dub.* 9.

16. Ac cera superextans in funeribus, et eorum occasione etiam accensa in Ecclesia, et Altaribus non est ponenda in massa Capitulari, sed privative spectare ad Praepositum: *Ibid. dub.* 10.

17. Ac independenter a Capitulo, et a Canonico Aedituo nequit Praepositus prohibere, ne aliquis Sacerdos extra Clerum dictae Ecclesiae ibidem Sacrum peragant sine illius consensu, et designare sacras vestes, et Altaria, in quibus Sacerdotes missam celebrent: *Ibid. dub.* 16.

18. Ad dubium, an licentia vero sacrificandi initium faciendi sit danda a Praeposito privative, vel a Capitulo, et ad quem spectent candelae in Altari accensae? respondit S. C. negative, et candelas spectare ad Aedituum: *Ibid. dub.* 17.

19. Et jus disponendi de sepulcris constructis, et praestandi consensum pro aliorum constructione habet Capitulum comprehenso Praeposito: *Ibid. dub.* 18.

20. Capitulum Ecclesiae Cathedralis tenetur, imo cogi potest ad eligendum Capellanum, seu Vicarium pro exercitio animarum curae, etiam extra Capituli gremium, eidem Vicario, non a Praeposito, cujus praebendae nulla animarum cura est adnexa, sed ex massa Capitulari soluta mercede: *Cingulana Curae Animarum* 19. *Junii* 1732 *dub.* 3. *et* 4.

21. Dum Parochialem Ecclesiam S. Nicolai Clemens VIII. Pont. Max. in Collegiatam erexit, quatuor praeter

undecim Canonicos, et tres Dignitates fecit hebdomadarios Curatos, ut quaecumque Parochialia munia hi obirent, prius ab Episcopo per concursum examinati, et probati, institui deberent: sed inter eos, et Canonicos de habituali cura orta est controversia. Episcopus mandavit, ut in exequiis generalibus, et etiam Regiis, quibus adest Capitulum, totum officium, et exactio emolumentorum spectet ad idem Capitulum, assignata Curatis portione, et oblatione; in aliis vero exequiis, quae etiam generalia nuncupantur, quibus intersunt Curati, et Clerus dumtaxat, jus designandi horas, campanarum sonitum, totumque officium spectet ad eosdem Curatos. S. C. desuper quaesita decretum Episcopi sustineri censuit: *Oriolen. Decretorum* 23. *Januar.* 1734. *dub.* 1.

22. Item decretum Episcopi validum est mandans, ut quatuor Beneficiati hebdomadarii sint Curati, in quibus resideat jus parochiale privative quoad Capitulum, cui non competat, neque actuale, neque habituale jus, et exercitium curae in Ecclesia, neque in districtu Parochiae, quodque eisdem hebdomadariis non impediatur, quominus se inscribant Curatos proprios: *Ibid. dub.* 2.

23. Decretum pariter ejusdem validum putatur, quo praecipitur, ut Curati possint in eorum Capellis, seu in aliis existentibus in Ecclesia Collegiata, ac in eremis sitis intra limites Parochiae celebrare missas, et alia officia Parochialia tempore ipso, quo recitantur horae canonicae: *Ib. dub.* 3.

24. Item validum est decretum mandans, ut in locationibus redituum communium, venditionibus, et oppignoribus Curati, Clerusque concurrere debeant una cum Capitulo, tam in praeviis tractatibus, quam in ipsis contractibus: *Ibid. dub.* 4.

25. Decretum vero jubens, ut admissio Residentis supranumerarii, aut dotalis fiat cum interventu Curatorum, et Cleri; et ut in casu alicujus controversiae, seu litis inter Capitulum, et Clerum, iste separatim se congregare possit in loco, ubi fuerit ei permissum ab Episcopo, sive ab ejus Vicario foraneo, qui eisdem congressibus intersit, ac praesideat? respondetur, quoad primam partem servetur statutum: quo vero ad secundam negative prout jacet, sed posse privatim tantum congregari: *Ibid. dub.* 5.

26. Decretum sustinetur, quo Episcopus imperat, ut arcarius, et collector redituum Communium, et funerum exhibere debeant Curato hebdomadario particulam cujuscumque testamenti ad pias causas, ut disponere possit mortuarium: *Ibid. dub.* 6.

27. Item defenditur decretum mandans, ut Capitulum non possit multare Curatos ob defectus commissos in functionibus parochialibus, sed tantum ob illos, quos commiserint circa servitium chori, et circa officia, quibus Capitulum assistit, et praesidet: *Ibid. dub.* 7.

28. Tuetur decretum praecipiens, ut quando defertur Sacrum Viaticum alicui Dignitati, seu Canonico per aliquam Dignitatem, seu Canonicum Curatus hebdomadarius assistat deferenti, qui in hujusmodi functione habeatur pro Curato: *Ibid. dub.* 8.

29. Minime denique sustinetur decretum constituens, ut in collationibus habendis de moralibus quaestionibus, si praesideat Regens, proximum ab eo locum occupet Curatus, reliquae vero sedes sint communes tam Canonicis, quam Ecclesiasticis indiscriminatim: *Ibid. dub.* 9.

30. Capitulum Ecclesiae Cathedralis civitatis Pentimae habet adnexam Ecclesiam Parochialem Assumptionis

B. M. V. Castri Hyllaris ad quintum ab urbe lapidem, in qua residere consueverunt tres Canonici alternis vicibus curam animarum exercentes. Sed quum S. C. eos ad residentiam revocavit, hinc dubio disputato, an in posterum pro curae animarum exercitio in dicto Castro deputandus sit Parochus perpetuus ab Ordinario, servata forma Concilii, et an ei dandi sint Coadjutores? S. C. respondit, ut Episcopus procedat prout de jure ad formam Concilii, interim provideat de Oeconomo expensis cujus de jure: *Valven. Residentiae* 25. *Januar.* 1738 *dub.* 3. *confirmat.* 20. *Decem. ejusd. anni*.

31. Dubia; an cura habitualis Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Laurentii oppidi Deprani ad Dignitates, seu ad Capitulum spectet, et an penes illos, vel illud resideat? et quatenus negative ad primam partem.

32. An in casu remotionis, suspensionis, aut alterius impedimenti liceat Dignitatibus, seu Capitulo eligere substitutos pro exercenda actuali cura animarum?

33. An decedente aliqua ex dictis Dignitatibus licitum sit Capitulo, praevia adprobatione Ordinarii deputare substitutum pro exercitio dictae curae, donec Dignitas vacans provideatur? remisit ad Card. Praefectum cum facultatibus S. C. etiam concordandi: *Mazarien. Jur. Capitular.* 12. *Aug.* 1741 *dub.* 14. 15. 16. Sed quum Card. Praefectus indecisa dicta dubia reliquisset, S. C. ad dub. 14. negativum ad primam partem, affirmativum ad secundam responsum praebuit, ad dub. 15. et 16. electionem spectare ad Capitulum censuit: 12. *Januar.* 1743 *dub.* 1. 2. *et* 3.

34. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis non tenentur praeter missam conventualem celebrandam alternis vicibus aliam applicare missam pro populo; quum hanc Canonicus Parochus applicet: *Hortana* 8. *Aug.* 1744 *dub.* 2. *confirmat.* 29. *ejusd. mensis, et anni*.

35. Sed tenetur Canonico Parocho missam parochialem celebranti eleemosynam pro illius applicatione praestare: *Eadem* 29. *Aug.* 1744 *dub.* 3. Inde censuit recedendum a decisis: 19. *Decem. ejusd. anni confirmat.* 13. *Febr.* 1745.

36. Capitulo Ecclesiae Collegiatae S. Andreae terrae Paliani non competit jus deputandi, et removendi unum ex coadjutoribus in animarum cura; etiamsi aequum esse; ut, cujus pecunia erigitur beneficium, sive illius coadjutoria, ei sit praerogativa, et jus nominandi, removendique, contenderet: *Praenestina Contributionis* 18. *Decem.* 1745 *dub.* 2.

37. In omnibus supplicationibus, etiam solemnibus, et funebribus explendis a Presbyteris Ecclesiae S. Nicolai Coadjutricis Parochialis Cathedralis Ecclesiae servitio adscriptis non tantum ab Episcopo, sed etiam a Capitulo unico Parocho quoad supplicationes tantum extra ambitum agendas petenda est, et obtinenda venia: *Andrien.* 24. *Januar.* 1767 *dub.* 14. *confirmat.* 19. *Sept. ejusd. anni*.

38. Quaesitum quum esset, an in sola Ecclesia Cathedrali unica totius civitatis Andriae Parochiali, vel etiam in Ecclesia S. Nicolai adjutrice in Sacramentorum administratione certis designatis finibus, publicari debeant excommunicationes, literae monitoriales pro rebus deperditis, necnon denunciationes occasione matrimoniorum contrahendorum, et clericorum, qui sunt promovendi? responsum exiit affirmativum quoad excommunicationes, et literas monitoriales, arbitrio Episcopi, in reliquis in utraque Ecclesia respective: *Ibid. dub.* 22. *confirmat. ibid.*

39. Quum fuerit postulatum, an Capitulum Ecclesiae Collegiatae S. Venantii, cui unita fuit Ecclesia Parochialis S. Petri Castri Belfortis cum onere eligendi idoneum Presbyterum pro cura animarum, teneatur in illa Ecclesia nominare Vicarium Curatum? S. C. praecepit primum scribendum juxta mentem (376): *Camerinen. Parochialis* 29. *Novem.* 1777. Deinde affirmativum dedit responsum juxta votum Episcopi (377). Etiamsi Episcopus anno 1757 inspecta relatione Vicarii Curati Manicelli familias ab illa cura migrasse, et non esse obligatum Capitulum nominare Vicarium declarasset: 16. *Maii* 1778 confirmat. et additum fuit ad mentem (378) 15. *Januar.* 1785. Item indecisis quoad dismembrationem Paroeciae S. Eustachii, cujus rata pars fuit unita Ecclesiae praedictae S. Petri, cui Parochus assensus primum est, deinde se poenituit, et S. C. respondit, et mandat, ut praefigatur Episcopo terminus sex mensium pro executione, et referat: 18. *Junii ejusd. anni*.

40. Morte possessoris viduato Archipresbyteratu, cui inest cura animarum actualis in Ecclesia Urbevetana, non licet Capitulo, ad quod cura habitualis animarum pertinet, Presbyteros substituere, qui interim animarum curam exerceant; sed spectat ad Episcopum deputatio Oeconomi; etiamsi in ejus favorem Capitulum centenaria consuetudo Oeconomum deputandi, seu interinos substitutos Archipresbyteratu vacante alleget: *Urbevetana* 9. *Sept.* 1786 *dub.* 2.

§. III.

Capitulum Ecclesiasticum quoad Jurisdictionem, et Potestatem.

1. De Capitulis exemptis, licet Episcopi eorum subsint Metropolitanis, quaeritur, an sicut Episcopus exemptus teneatur semel eligere Metropolitanum, ejusque Conciliis Provincialibus interesse, et decreta in illis condita observare, idem dicendum sit de Capitulis exemptis, seu potius dicendum sit, an decreta illius Concilii Provincialis si interfuerit illorum Episcopus non exemptus, observare debeat? Sanctitas sua ex sententia S. C. declaravit ita debere observari: *Mediolanen. anni* 1573 *dub.* 3.

2. Censuit S. C. *cap.* 6. *Sess.* 25. *de reform.* (379) non habere locum nisi in Capitulis, quae exemptionis

(376) Mens est, ut requiratur ab Episcopo, ut referat, an in terra Belfortis, vel ejus districtu familiae, quae spectarent ad veterem Parochiam S. Petri, quae subinde ad curam Parochiae S. Eustachii transierint, reperiantur, *Ead. Caus.* 29 *Novem.* 1777.

(377) In quo censet, ut si restauranda sit Paroecia S. Petri, commodum esset, huic addere congruam partem alterius Paroeciae S. Eustachii, eo quod absque tali separatione altera ex iis redundantem haberet plebem, altera vero paucissimas personas: *Ead. Caus.* 16. *Maii* 1778.

(378) Et mens est, ut Episcopus incumbat omnino diligenti executioni, et subinde referat eidem S. C.; *Ead. Caus* 15. *Januar.* 1785.

(379) In quo post confirmationem omnium, quae in cap. 4. *Sess.* 6. de *reform.* ut infra, statuta fuerunt, eamdem materiam de Capitulis, et Canonicis ab Episcopali jurisdictione exemptis prosequendo excepit casus, nempe quando Episcopus extra Visitationem contra aliquem de Capitulo procedere velit, id fieri non posse statuitur, sine consilio, et assensu duorum Capitularium, quos anno quolibet ineunte ex Canonicis Capitulum tenetur eligere, qui in tali processu unum votum habeant, si vero uterque ab Episcopo dissenserit, eligatur tertius ab Episcopo, et Capitulo: et si in hac electione discordaverint, electio tertii devolvatur ad viciniorem Episcopum; et juxta eam partem, cum qua tertius convenerit, articulus causae finiatur. Haec dispositio non est confundenda cum altera contenta in cap. 4. *Sess.* 6. de *reform.*, ubi decernit, Episcopos Capitula, quae procuidubio exempta intelliguntur, eorumque Canonicos visitare posse, corrigere, et emendare, tam per seipsos solos, quam cum adjunctis sibi personis eorumdem arbitrio deligendis; nec officiunt illa verba juxta *Canonicas Sanctiones*, quae jubent, ut duo, aut tres Cathedralis Canonici Episcopo visitanti adjungantur, uti videre est in cap. 17. ut juxta, de *Offic. Jud. Ordin.*, quam olim senten-

privilegio, vel alio speciali jure se tueri possunt adversus jurisdictionem Episcopi; ideo si Capitulum Niciense non sit tale, dubii resolutionem a jure communi petendam esse, itaut Episcopus in causis criminalibus; etiamsi de arduis non agatur, consilium Capituli requirere, non autem illud sequi teneatur: *Nicien.* 18. *Novem.* 1628 *dub.* 9.

3. Capitulum Ecclesiae Cathedralis, de cujus consensu pro rebus Seminarii agendum est juxta praescriptum *cap.* 18. *Sess.* 23. (380) non habere vocem in electione alterius de Clero, ab eodem Clero eligentis S. C. decidit: *Bellunen.* 27. *April.* 1630 *dub.* 8.

4. Dubio proposito; an, spectata consuetudine Capitulum expensas funerum pro ratione personarum defunctarum taxare solet, sit locus certam, et perpetuam taxam pro funeribus quibuscumque praescribendi? hanc enim taxam Oratrix petebat committi alicui ex Episcopis vicinioribus, quum ad Archiepiscopum quota pars antedictarum pecuniarum funerum spectaret; respondit S. C. secundum ea, quae narrantur, non licere Capitulo taxam ad suum libitum facere, et Archiepiscopo injungendum, ut ipse auditis partibus taxam conficiat, eamque S.C. probandam transmittat: *Matherana Funerum* 13. *Novem.* 1660 *dub.* 1.

5. Insuper resolvitur Capitulum, quamvis non vocatum non posse, invitis haeredibus, lucrandi stipendii causa funeribus interesse: *Ibid. dub.* 2.

6. Capitula Cathedralium exempta reputanda non esse, nisi Privilegio Apostolico, aut legitima consuetudine exemptionem suam tueantur, S. C. interrogata, Episcopo respondit: *Suessionen.* 16. *Sept.* 1664 *dub.* 1.

7. Ac in illis Cathedralibus, ubi leviores tantum excessus Canonicorum corrigi per Capitulum consueverunt, consuetudinem hanc ad graviora delicta, et ad punitionem aliarum personarum, minime extendendam; sed ejusmodi consuetudinis limites esse servandos, et nihilominus hujusmodi Capitula Cathedralium nulla exemptione se tueri posse, quin ipsa, et eorum personae ab Episcopis visitari, et corrigi ad praescriptum Sac. Concilii *cap.* 4. *Sess.* 6., *et cap.* 6. *Sess.* 25. *de reform.* (381) valeant, statutum est: *Ibid. dub.* 2.

8. Itidem Capitula Cathedralium simpliciter exempta, literas dimissoriales ad ordines concedere, Sacerdotes ad Sacramentales Confessiones excipiendas, vel praedicatores ad Sacras Conciones habendas examinare, sive approbare non posse, definitur: *Ibid. dub.* 3.

9. Praetendit Capitulum Cathedralis sibi vigore asserti statuti Capitularis Apostolica auctoritate Innoc. VIII. Pont. Max. confirmati, competere jus privativum administrationis Sacramen-

tiam Rotam Romanam amplexam esse dignoscitur; nam ea verba Concilii recte referre possint ad alia, quae proxime consequuntur, toties, quoties opus fuerit. Verum si duo cit. Concilii decreta comparentur, mens Patrum Tridentinorum deprehenditur, quae scilicet, et liberum esse voluit, Episcopis jus visitandi Capitula, etiam exempta, per se ipsos solos, et absque adjunctis: et nihilominus eisdem exemptis Capitulis praeservandum censuit privilegium, ut extra Visitationem non possit Episcopus contra Canonicum quemlibet procedere, nisi duobus aliis Canonicis ad id sibi adjunctis, ac de eorum consilio, et assensu, modo jam explicato. Vide Bened. XIV de Synod. Dioecese. lib. 13. cap. 9. num. 5. seqq. edit. Venet. 1775, tom. 2. pag. 136.

(380) *De reform.*, ubi ne Seminaria ex redituum defectu unquam pereant, statuitur, ut ex reditibus mensae Episcopalis, et Capituli, et quorumlibet beneficiorum Dioecesis certa pecuniae summa detrahatur, quotannis Seminario praestanda, juxta taxam ab Episcopo praescribendam cum consilio duorum de Capitulo, quorum alter ab ipso Episcopo alter a Capitulo eligatur, ac duorum de Clero civitatis, quorum alterius electio ad Episcopum, alterius vero ad eumdem Clerum pertineat.

(381) *Vide not. anteced.* 379.

torum Canonicis infirmis in quacumque Parochia degentibus. At Parochis recurrentibus, jus administrandi Sacramenta Canonicis infirmis spectare ad Parochos privative quoad Capitulum decernitur: *Novarien. Jurium Administrandi Sacramenta* 17. *Sept.* 1695 *dub.* 1.

10. Capitulo, et Canonicis Ecclesiae Collegiatae S. Mariae urbis Fogiae licitum est ducere funus per publicas plateas, et a via recta declinare, et ita pervenire ad Ecclesiam funeris, et praesertim Regularium: *Trojana Funerum* 21. *Maii* 1701 *dub.* 1.

11. Non autem jus est eidem ducere cadaver alicujus de regimine civitatis prius in Ecclesia Collegiata ad officia explenda, et deinde ab illa transferre ad Ecclesiam funeris, nisi aliter disposuerint defunctus, vel ejus haeredes: *Ibid. dub.* 3.

12. Fas non est Capitulo, seu ejus Decano retinere claves pulpiti Cathedralis, quum Concionator deputatus ab Episcopo non exhibeat ei literas patentales, ad quam exhibitionem non tenetur: *Urgellen. Juris Concionandi* 5. *Sept.* 1705 *dub.* 2.

13. Cognitio causae, ob quam juste quis a choro recedit, ad effectum removendi punctationes spectat ad Capitulum Ecclesiae Cathedralis, non ad ejusdem Capituli Archidiaconos, vel ad alios: *Conversana Punctatur.* 4. *Decem.* 1706 *dub.* 2.

14. Ad peragendam erectionem Ecclesiae B. M. V. de Populo Pontremoli in Collegiatam, ac fundandam in dicta Ecclesia primam Dignitatem Praepositura nuncupandam est opus, ut praevia suppressione tituli collativi Parochialis S. Geminiani intra limites sitae animarum cura, ac reditus transferantur; ideo Capitulum Ecclesiae Cathedralis sese opposuit, adducens jus, quod ad ipsum spectat dictam Parochiam conferendi: et S. C. constare de hoc jure censuit: *Lunen. Sarzanen. Erectionis Collegiatae* 3. *Sept.* 1707 *dub.* 1.

15. Inde illud jus non obstare erectioni praedictae statutum est: *Ibid. dub.* 2.

16. Proposito dubio; an pertineat ad Capitulum Basilicae S. Antonini Placentiae missam canere, Populo cum Sacramento benedicere, officium facere mortuorum, et alias functiones cum stola, pluviali, et aspersione aquae lustralis in celebratione officii mortuorum, vel trigesimi in Ecclesia S. Mariae de Curtina, quae redacta fuit ad simplex beneficium, et cujus cura parochialis unita fuit dictae Basilicae; seu ad Capellanum piorum Operariorum Doctrinae Christianae, quorum Societas in Ecclesia praedicta S. Mariae sita est? S. C. ad S. C. Rituum (382) decisionem remisit: *Placentina Funct. Ecclesiasticar.* 14. *Martii* 1711 *dub.* 1.

17. A Capitulo, et a Canonicis Ecclesiae Cathedralis de licentia Episcopi facienda non est convocatio Cleri, ut contribueret extraordinariis indigentiis laicorum, sed facienda est ab Episcopo: *Burgi Sancti Domnini Convocationis Capituli* 18. *April.* 1711 *dub.* 1.

18. Sed libri collectarum sunt exhibendi Capitulo eidem in loco Episcopo beneviso: *Ibid. dub.* 2.

19. Sibi vindicante Capitulo Ecclesiae Cathedralis jus celebrandi missas, et exequias, necnon anniversaria recolendi praecipue, quae vulgo dicuntur, *terzi*, *settimi*, *et trigesimi* in quibusdam Ecclesiis Regula-

(382) Super hac re plurima habemus decreta a S. C. Rituum emanata die 10. Decem. 1703 *Urbis*, *et Orbis*, et approbata a Clemente XI. die 12. Januar. 1704. quae refert Ferrarius in sua Canonica Bibliotheca tom. ult.

rium, et Societatum ex piorum disponentium voluntate agenda, crucis vexillo erecto occasione funerum PP. Dominicani insurrexerunt, et occasionem dederunt, ut S. C. decrevisset, Patres praedictos licere in propria Ecclesia celebrare missas, exequias, et anniversaria vulgo *terzi, settimi, et trigesimi*, tam pro his, qui tumulati reperiuntur in dicta Ecclesia, quam extra, necnon alia, et quaecumque anniversaria, et pro his eleemosynam recipere; non haec omnia privative spectare ad Capitulum Cathedralis in eadem Patrum Ecclesia: *Ruben. Jurium Funerandi* 28. *Julii* 1713 *dub.* 1.

20. Ac dicto Capitulo licere occasione comitatus, et cadaverum tumulationis in Ecclesia Patrum Praedicatorum eam ingredi cum cruce erecta, non autem ibi facere funus circa cadaver: *Ibid. dub.* 2.

21. Capitulo Ecclesiae Collegiatae S. Mariae oppidi Novarum, de cujus quadam Superioritatis specie super ceteras Ecclesias Parochiales fulgere S. C. iam antea definierat, jus recipiendi Episcopi arbitrio Oleum Sanctum, illudque privative distribuendi, et tradendi Parochis dicti oppidi competere S. C. decernit: *Derthonen. Jur. Paroch.* 3. *Decem.* 1718 *dub.* 6. *confirmat.* 7. *Decem.* 1720 *dub.* 1.

22. Eidemque Capitulo jus in propria Ecclesia convocandi Parochos, qui ad funus invitantur, et omnes, qui ad supplicationes accedunt, non autem Parocho defuncti dictam facultatem convocandi competere putavit: *Ibid. dub.* 7. *confirmat. ibid.*

23. Non autem jus deferendi stolam in processionibus, et funeribus habet privative Capitulum Collegiatae: *Ibid. dub.* 11. *confirmat. ibid.*

24. Capitulumque una cum Archipresbytero ejusdem Collegiatae in Solemnibus supplicationibus, et Rogationibus alias Ecclesias ingredi, ibique consuetas orationes, seu functiones peragere valet: *Ibid. dub.* 13. *confirmat. ibid.*

25. Proposito dubio in S. C., an etiamsi constaret de territorio separato Abbatiae S. Ruffini, quae est in Castro Fori Pompilii, possit Capitulum Basilicae S. Petri urbis concedere dimissorias Clericis Castrorum dictae Abbatiae? responsum datum fuit negativum: *Nullius seu Brictinorien. et Policastren.* 21. *Januar.* 1719 *confirmatur*, et additur, quoad indultum supplicent SSmo.: 24. *Aug.* 1720.

26. Capitulum Collegiatae Ecclesiae S. Leonis non potest in die festivitatis S. Luciae canere missas adventitias ad suum libitum in Altari ejusdem Sanctae in Ecclesia PP. S. Francisci de Paula, invitis eisdem Patribus; praeterquam quoad binas missas cum cantu; etsi Capitulum rationem curae habitualis cunctarum animarum, et consuetudinis ederet: *Nullius Castellanae* 29. *Aug.* 1722 *confirmat.* 30. *Januar.* 1723.

27. Ad Capitulum Collegiatae Ecclesiae S. Mariae de Populo de Saliceto terrae Pontremoli supplicationem die festo SSmi Corporis Christi cum Venerabili faciendam praelative respectu Archipresbyteri SS. Hippolyti, et Cassiani, aliorumque Parochorum ejusdem oppidi pertinere, resolvitur: *Lunen. Sarzanen. Praeeminent.* 9. *Junii* 1725 *dub.* 2.

28. Capitulo Ecclesiae Cathedralis integrum est deputare Arbitros, qui de causis recusationis cognoscant; nam Canonicus Martinez ejusdem Ecclesiae causa agitante cum Ludovico Maroccu Vicarium Capitularem suspectum ex capite inimicitiae coram pleno Capitulo pro arbitrorum deputatione allegavit; cui exceptioni locum minime esse Vicarius praedictus judicium cum Adjunctis exercens putavit: *Calaritana* 8. *Junii* 1726 *dub.* 2.

29. Necnon ipsi Capitulo competere praedictam deputationem, quando Vicarius Capitularis cum adjunctis procedere debeat, S. C. censuit: *Ibid. dub.* 3.

30. Amiterni, et Furconii destructorum incolae in unum populum Aquilanum coaluerunt, ut omnes promiscue uterentur jure civitatis. Hinc duplex extitit Paganica, quarum una ab intra, altera ab extra nuncupatur. S. C. censuit, ut Archipresbyter una cum Capitulo, relicta veteri Ecclesia, in aliam intra Civitatem extructam migrare deberet, et deinde mandavit, ut erectio fieret perpetuae Vicariae cum cura animarum in eadem Ecclesia ab extra, et novo ibi Vicario praecedentia tributa fuit; at sese opponente Capitulo decisum est, Vicarium in quibuslibet festis solemnioribus anni missam majorem celebrare in Ecclesia S. Mariae de Paganica ab extra posse; neque vero tam Canonicis, et Capellanis ab extra, quam Archipresbytero, Canonicis, et Capellanis Ecclesiae ab intra uti singulis, dum sunt praesentes, excluso eodem Vicario, hoc licere: *Aquilana Praeeminentiarum* 11. *Sept.* 1728 *dub.* 1. Inde dubio reproducto servari votum Card. Bellugae mandatur: 22. *Sept* 1731 *dub.* 1.

31. Ac functiones benedictionum, et excommunicationum possunt fieri a dicto Vicario, non autem a Canonicis, et Capellanis ab extra, quam Archipresbytero, Canonicis, et Capellanis ab intra, sive uti singulis, sive ut universis, dum sunt praesentes, excluso eodem Vicario: *Ibid. dub.* 3. reproducto ut supra respondit S. C.

32. Deinde quoad dubium, an Archipresbyter, Canonici, et Capellani Collegiatae, et Parochialis Ecclesia ab intra faciant unum, et idem corpus cum Vicario Curato, et Capellanis Ecclesiae ab extra, tam in functionibus ecclesiasticis, quam in perceptione distributionum, aliorumque redituum massae Capitularis; et an unum corpus constituant etiam in perceptione manualium, et an Vicarius Curatus sit de gremio? servari votum Card. Bellugae, censuit: *Ibid. dub.* 2.

33. Jus tumulandi concessum fuit Ecclesiae Collegiatae B. Mariae Virginis in Povenzano urbis Senarum vigore laudi ab Archiepiscopo promulgati, quibusdam tamen conditionibus appositis, ac praesertim ut Canonici Parocho praecederent sub vero cruce Parochi ejusdem, utque omnia emolumenta ad Parochum spectarent. Hoc jus quamvis ab Ecclesia praedicta obtentum fuerit in S. C. praedictis conditionibus silentio praetermissis, et tantum facto verbo de quarta in favorem Parochi defensa; tamen ead. S. C. firmavit dictum jus sepeliendi ad formam laudi; quod servari mandavit, addiditque ad Card. Praefectum juxta mentem (383): *Senen. Jur. Parochial.* 18. *Novem.* 1730.

34. Capitulum Ecclesiae S. Petri Romaricomontis in Lotharingiae Sedi Apostolicae immediate subjectum ex solis Abbatissa, et Canonissis, sive Dominabus, non autem ex eis simul cum Presbyteris, Canonicis Altaris Majoris nuncupatis constitui S. C. existimavit: *Tullen. seu Nullius S. Petri Romaricomontis Visitat.* 13. *Januar.* 1731 *dub.* 1.

35. Capitulo Collegiatae Ecclesiae S. Agathae civitatis Cremonae in omnibus actionibus, et supplicationibus

(383) „Mens autem est, ut assistente Capitulo „Ecc. Provenzani in tumulatione cadaveris ex„positi in sua Ecclesia possit idem Capitulum „in dicta tumulatione tantum elevare suam cru„cem, firma tamen remanente consignatione „cerae Parocho juxta laudum observandum etiam „in ceteris omnibus, et per omnia, et hoc dum„modo Canonici acquiescant." *Lib. Decret.* 80 *fol.* 368.

ministrat., *et Jur. Paroch.* 27. *Julii* 1737 *dub.* 8.

44. Gregorius XIII. Pont. Max. in Collegiatam erexit Ecclesiam S. Mariae de Carignano, indulsitque jus sepulturae Abbati, et Canonicis, omniaque jura parochialia pro universo Clero, ceterisque Ecclesiae addictis, patronique descendentibus, ac haeredibus, eorumque familiaribus absque praejudicio Parochiae, in qua posita est dicta Ecclesia. Metropolitanae Ecclesiae minister tradere noluit Canonicis aquam Baptismalem, oleum infirmorum; ideo de parochialitate Ecclesiae initum fuit certamen, et S. C. non constare de qualitate Parochialis respondit, praeterquam in iis, quae a jure sepeliendi dependent: *Januen. Jur. Paroch.* 14. *Decem.* 1737 *dub.* 1.

45. Non constat de exemptione generali Capituli Ecclesiae Cathedralis a jurisdictione ordinaria Episcopi: *Gerunden. Exemptionis* 24. *Maii* 1738 *dub.* 1. *confirmat.* 19. *Decem-* 1739.

46. Idem Capitulum subjicitur constitutionibus synodalibus, sive aliis legibus etiam per edicta expositis ab Episcopis, absque illius consilio, et assensu, non autem cum ejusdem consilio tantum editis: *Ead.* 19. *Decem.* 1739 *dub.* 4.

47. Capitulum Ecclesiae Cathedralis libere administrare reditus Capellae S. Michaelis Archangeli in dicta Ecclesia existentis, cui Horatius Fortunatus Episcopus bona reliquit sub Capituli administratione, non valet, sed cum regimine Episcopi; necnon Capitulum idem tenetur reddere rationem Episcopo juxta resolutionem editam anno 1726 (384), et standum est in decisis in omnibus: *Neritonen. Redditionis Rationis* 1. *Martii* 1738.

48. Dubium exhibitum; an ad Capitulum Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Laurentii oppidi Drepani una cum Cantore, et Decano spectet jus dirigendi, et gubernandi functiones ecclesiasticas, exceptis parochialibus, in Ecclesia Collegiata peragendas, seu ad eosdem Cantorem, et Decanum privative? remittitur ad Card. Praefectum cum facultatibus S. C. etiam concordandi: *Mazzarien. Jur. Capit.* 12. *Aug.* 1741 *dub.* 1.

49. Item ad dubium; an ad plenum Capitulum spectet jus administrandi omnia, et quaecumque bona tam dotalia parochialis, quam cetera quovis titulo, et nomine ad Ecclesiam spectantia, et respective exercendi jura spiritualia, nimirum facultatem concedendi Regularibus, sive Societatibus ducendi supplicationes intra limites Parochiae, et similia, seu ad Cantorem, et Decanum? ut supra respondetur: *Ibid. dub.* 2.

50. Ac quoad dubium, an jus distribuendi omnes fructus suis respective Praebendatis octo Canonicatuum, quos fundavit Petrus Messina, spectat ad Dignitates privative, seu ad integrum Capitulum? et quatenus negative ad primam partem.

51. An jus idem distribuendi fructus cuilibet ex dictis sex Canonicis competat Capitulo, etiam postquam bona a Petro Messina relicta ad Ecclesiam transiverint? ut supra recribitur: *Ibid. dub.* 6 *et* 7.

52. Dubio insuper, an similiter ad idem Capitulum pertinet jus distri-

(384) In Congregatione particulari deputata ex Pontificio Rescripto Benedicti XIII Pont. Max. sub die 5. Maii, in qua praeter cetera statutum fuit: sortes relictas ab Horatio Fortunato, et ab Horatio Giacoli esse administrandas a Capitulo cum Episcopi vigilantia, et in casu negligentiae Capituli a solo Episcopo investiendas; ut in futurum anno quolibet a Procuratore, seu Administratore ratio reddatur Episcopo pro tempore tum impensarum, tam reliquatus: et in casu negligentiae, aut dolosae administrationis valeat novum Procuratorem, seu administratorem constituere. *Sed. Cons.* 8. *Febr.* 1738 §. 2.

buendi decem Presbyteris, et quatuor Clericis emolumenta ipsis debita super eisdem bonis Petri Messina, seu ad duas Dignitates? idem datur responsum: *Ibid. dub.* 8.

53. Demum dubium, an ad integrum Capitulum spectet jus condendi statuta, deputandi, et amovendi omnes Officiales, ac Ministros, necnon assignandi salaria, et stipendia, seu ad Cantorem, et Decanum privative? pariter ut supra commendatur: *Ibid. dub.* 21.

54. Capitulo una cum Canonicis Ecclesiae Cathedralis non est concedenda exemptio a jurisdictione Episcopi moderni: *Juvenacen.* 30. *Martii* 1748 *dub.* 5.

55. Quum fuisset postulatum; an Capitulo Ecclesiae Cathedralis, ejusque Primae Dignitati, seu Parocho S. Terentii, intra cujus Parochiae limites collocatum Palatium Episcopale, jus Sacramenta SSmae Eucharistiae, et Extremae unctionis Episcopo aegrotanti competat? servari Caeremoniale (385) mandatur: *Faventina Praeeminent. et Funer.* 7. *Junii* 1760 *dub.* 8.

56. Eidem Capitulo in supplicationibus, quibus intervenit Collegium Parochorum, binas erigendi cruces, unam scilicet ante mansionarios, et seminarii alumnos, alteramque ante ipsos Canonicos, juxta veterem morem, et antiquam observantiam, cujus initii memoria non extat, jus tribuendum esse S. C. judicavit: *Ibid. dub.* 9.

57. Tam praefatum Capitulum, quam praedictum etiam Parochorum Collegium in supplicationibus, quae occasione Synodi fiunt, incedere debent sub unica cruce totius Cleri, et hanc crucem elevare tantummodo debet Cathedralis Ecclesia: *Ibid. dub.* 10.

58. Ex duabus Ecclesiis Collegiatis una tantum in terra Lugi est, et in Parochialem erecta, altera suppressa, Patribusque concessa Scholarum Piarum sub novo nomine S. Francisci de Paula. Sed cum in literis suppressionis festum dicti sancti solemne jussum esset, et declaratum, quod ad Capitulum, et ad Canonicos praefatae Collegiatae spectaret annuatim se conferre ad Ecclesiam S. Francisci de Paula pro decantanda missa solemni in die festo ejusdem sancti; Canonici a S. C. decidi sibi obtinuerunt, ut occurrente festo praedicto in una ex feriis Majoris hebdomadae liceat Capitulo differre accessum ad Ecclesiam ejusdem sancti ad diem, in qua ab Ecclesia Universali fit Officium ipsius sancti: *Imolen. Jur. Paroch.* 20. *Dec.* 1760 *dub.* 1.

59. In solemni autem supplicatione SSmi Corporis Christi Capitulum illud ingredi in Ecclesiam S. Francisci de Paula, et super Aram Majorem SSmum Sacramentum ad modicum tempus, in sublevamen delatoris deponere valere, S. C. firmavit: *Ibid. dub.* 3.

60. Putant insuper Canonici Collegiatae S. Jacobi olim nunc SS. Petronii, et Prosperi terrae Lugi, stante unione, ac jura translata, facultatem sibi inter haec jura connumerandam competere interesse anniversariis officiis, quae fiunt in Ecclesia PP. Min. Conv.; Curatus autem S. Francisci de Paula hoc sibi licere contendit ex pia dispositione de Magnapanis, a quo invitantur quatuor Sacerdotes S. Hilarii, et quatuor S. Dominici, quatuorque Presbyteri S. Jacobi, et totidem S. Mariae de Lugo. Et S. C. definiit spectare ad Collegiatam jus transmittendi octo ex suis Presbyteris ad officia, de quibus agitur, in Ecclesia PP. Conventualium: *Ibid. dub.* 11.

61. Et ad Capitulum praedictum SS. Petronii, et Prosperi haud spectat jus accedendi ad Congregationes B. Mariae S. Rocchi, et Montis Pietatis, sed ad Parochum S. Francisci de

(385) *Vide not.* 29. *pag.* 27

Paula hoc spectat; licet novae Parochiae antiqua jura adempta fuerint; tamen hoc jus in synodalibus Constitutionibus praescribitur: *Ibid. dub.* 23.

62. Ad Capitulum, et Canonicos Ecclesiae Collegiatae S. Mariae *del Piano* oppidi Montellae, cui unita reperiuntur duaeParochiales Ecclesiae, spectat privative deputatio Presbyterorum secularium ad nutum amovibilium in dictis Ecclesiis: *Nuscana* 14. *April.* 1764 *dub.* 3. *confirmat.* 24. *Novem. ejusd. anni.*

63. Inter Capitulum Lateranense, et Episcopum spoletanum orta controversia est de spirituali jurisdictione in Ecclesiam ruralem S. Pauli, quam in territorio oppidi Strecturae sub sua Dioecesi erectam affirmabat Episcopus Spoletanus, et Capitulum Lateranense in territorio Castri S. Mamiliani Abbatiae Ferentilli positam esse asseverabat. Probabat ulterius Capitulum supra Ecclesiae S. Pauli januam extitisse insignia Basilicae Lateranensis, sacrasque Visitationes in ea peractas fuisse a Visitatoribus a Capitulo destinatis; hac de causa S. C. Capituli Lateranensis non Episcopi Spoletani jurisdictioni Ecclesiam hanc S. Pauli esse subjectam definivit: *Spoletana, seu Nullius Ferentilli Jurisdictionis* 16. *Junii* 1770.

64. Capitulo Collegiatae Ecclesiae oppidi Tungrensis competit facultas multandi Vicarios ejusdem Collegiatae absentes absque licentia Capituli, vel per subtractionem quotidianarum distributionum eorumdem Vicariorum, quatenus adsint, vel per subtractionem fructuum Vicariarum diebus absentiae congruentium: *Leodien.* 30. *Aug.* 1777 *dub.* 5.

65. Ad Capitulum Ecclesiae Cathedralis spectat jus admittendi novos Canonicos ad possessionem Canonicatuum, non ad Archidiaconum, et Praepositum, juxta formam hactenus observatam, ut nempe post fidei professionem, et juramentum coram Archidiacono, vel etiam altero digniori, eo absente praestitum novus Canonicus in possessionem veniat per duos Canonicos a Capitulo deputandos, nisi alii exequutores in literis Apostolicis dati fuerint: *Camerinen. Praeeminentiar.* 7. *April.* 1781 *dub.* 6.

66. Capitulo Ecclesiae Cathedralis licuit, et in posterum licebit cum adprobatione Episcopi variare, vel reformare horarium; etiamsi fuerit in Lauretana Synodo 1626 a Card. Episcopo Roma horarium statutum, et S. C. huic decreto addidit ad mentem (386): *Lauretana Horarii* 8. *Junii* 1782 *dub.* 1.

67. Regimen, et Administrationem Ecclesiae Parochialis S. Petri Montis Martiani in Collegiatam noviter erectae, et clavium custodiam ejusdem Ecclesiae sacrarii, chororum, et cubiculi positi supra Capellam B. M. Carminis, et turrium sacrarum spectare juxta modum (387) ad Capitulum per Canonicum Aedituum annuatim ab ipso eligendum exercendam, non vero privative ad Archipresbyterum S. C. praefinivit: *Senogallien.* 13. *Junii* 1789 *dub.* 1.

68. Praedictoque Capitulo subesse nequit Societas SSmi Rosarii in eadem Ecclesia S. Petri, ut asseritur, erecta, sed soli Archipresbytero: *Ibid. dub.* 8.

69. Sed supplicationes praedictae Ecclesiae indicendae sunt per Archipresbyterum de consensu Capituli juxta decretum Card. Episcopi anni 1781: *Ibid. dub.* 9.

70. Dubio proposito, an, et quo-

(386) Et mens est, ut servetur resolutio Capitularis anni 1774, et si quid erit innovandum consulatur S. C.: Ead. Caus. 8. Junii 1782.

(387) Nempe ad formam primi Decreti Card. Episcopi anni 1781: Ead. Caus. 13. Junii 1789 dub. 1.

modo Capitulares Ecclesiae Collegiatae divi Petri absentes substituere possint in chorale servitium, et sibi invicem permutare conciliares vacationes juxta eorum antiquam consuetudinem; et ad quae loca pro hujusmodi effectu extendantur suburbia civitatis? S. C. respondit, affirmative juxta votum Episcopi (388), et ad formam Jadren. anni 1626 (389): *Spoletana Servitii Chori* 28. *Febr.* 1795 *dub.* 1.

§. IV.

Capitulum Ecclesiasticum quoad Massam Fructuum, Distributionum Quotidianarum, et Emolumenta.

1. Episcopus sancivit, ut Praepositus Ecclesiae S. Mariae Majoris Lomelli traderet quotannis lib. 200, et Canonicus quisque lib. 100 pro distributionibus quotidianis loco tertiae partis fructuum, sed quum contrariatur decretum Visitatoris Apostolici nempe *Il Visitatore Apostolico ha praeordinato, che la detta terza parte de frutti si debba ad ogni modo separare da essa Prepositura, e Canonicati, e convertirsi nelle distribuzioni quotidiane;* hinc quaesitum est, et declaratum, factum ab Episcopo decretum non obstante contrario jussu Visitatoris Apostolici esse servandum: *Papien. anni circiter* 1577 *dub.* 1.

2. Insuper decernit, quum dicta conversio in quotidianas distributiones fuisset facta ex praescriptione tamen Decreti Concilii *Sess.* 21 *cap.* 3. *de reform.* (390), prout in literis ejusd. S. C., ad Episcopum Papiensem scriptis legitur, idcirco portiones absentium non esse applicandas Fabricae, sed servientibus accrescere: *Ibd. dub.* 2.

3. Licet ex inaequalibus praebendis tertia pars sit deducenda propter distributiones quotidianas; divisio tamen inter deservientes ita fieri debet, ut qui plus contribuit, plus etiam serviendo lucretur ad ratam partem: *Alexandrina anni* 1581 *dub.* 3.

4. S. C. censuit tertiam partem fructuum praebendarum Cathedralis Ecclesiae pro distributionibus quotidianis intelligi separatam *ex cap.* 3. *Sess.* 21. (391); ideoque portiones non deservientium deservientibus accrescere, non autem applicandas loco Pio, vel Fabricae, ut fit ex separatione facta *ex dicto cap.* 3. *Sess.* 22. (392), quod decretum factum fuit in odium Dignitatum, quae non residendo nihil aut minus tertiam partem consueverant amittere: *Pisauren. Sept.* 1587.

5. Detractio tertiae partis ex fructibus Praebendarum, ac Dignitatum facienda *ex cap.* 3. *Sess.* 21. (393), et convertenda in distributiones quotidianas fieri debet non ex una, et altera tantum pinquiori praebenda, sed ex omnibus praebendis, ac Dignitatibus Ecclesiae: *Bosanen.* 15. *April.* 1592 *dub.* 2.

6. Eadem autem assignatio distributionum quotidianarum ex tertia parte fructuum Dignitatum, et Praebendarum facienda est detractis pensione, et aliis oneribus legitimis, quamdiu illa duraverint: *Ibid. dub.* 3.

7. Unusquisque percipere debet tantum de distributionibus, quantum de sua praebenda fuit detractum, et is cui plus ablatum est de praebenda pinquiori, plus de distributionibus per-

(388) Qui putat consuetudinem hujusmodi esse tolerandam, dummodo substituti eidem servitio non sint adstricti; restituant substituentes infra annum praestita servitia: frequenter non fiant substitutiones: et non abeint substituentes a territorio: *Ead. Caus.* 28 *Febr.* 1795 §. 3.

(389) *Vide verb. Canonici* §. 11. *num.* 8.

(390) *Vide not.* 165 *et* 166 *tom.* 1. *pag.* 120 *seqq.*

(391) *Vide not.* 165 *et* 166 *ut sup.*

(392) *Vide not.* 165 *et* 166 *ut sup.*

(393) *Vide not.* 165 *et* 166 *ut sup.*

cipere debet, cui autem nihil ablatum est, nihil est dandum: *Ibid. dub.* 4.

8. Respondit S. C., si quemadmodum proponitur in dicta Ecclesia, nullae sint distributiones quotidianae, vel ita tennes, ut verisimiliter negligantur, debere Episcopum tertiam partem fructuum tam Dignitatum, quam Canonicatuum separare, et in distributiones quotidianas convertere, quae inter Dignitates obtinentes, et Divinis intervenientes tantum proportione servata dividantur ad praescriptum ejusdem Concil. *cap.* 3. *Sess.* 21. (394): ideoque S. C. serio mandavit Episcopo, ut ad continendos in officio Canonicos praedictae Ecclesiae ejusmodi remedio uti non differat: *Terracinen.* 13. *Januar.* 1624 *dub.* 1.

9. Censuit S. C., si in dicta Ecclesia frequentes, adeoque tenues sunt praebendae simul cum distributionibus quotidianis, ut sustinendo decenti Canonicorum gradu, pro loci, ac personarum qualitate non sufficiant, licere Episcopo cum consensu Capituli aliquot simplicia beneficia iis unire, vel, si hac ratione providere non possit, aliquas ex iis supprimere, earumque fructus, ac proventus reliquorum Canonicorum praebendis applicare, easque ad pauciorem numerum reddere, dummodo tot supersint, quae divino cultui celebrando, ac dignitati Ecclesiae commode valeant respondere, quemadmodum statuit ejusd. Concil. Decr. *cap.* 15. *Sess.* 24. (395): *Tullen.* 15. *Martii* 1622.

10. Episcopus separare debet tertiam partem fructuum quarumcumque praebendarum, ac in distributiones quotidianas convertere ad praescriptum Sacr. Concil. *cap.* 3. *Sess.* 21., *et cap.* 3. *Sess.* 22. *de reform.* (396), ac etiam deputare punctatorem, atque non inservientes, et absentes multare, necnon contra eos procedere juxta formam supradictorum Capitulorum, et *cap.* 12. *Sess.* 24. *de reform.* (397), non obstantibus quibuscumque exemptionibus, et consuetudinibus etiam immemorabilibus, et Constitutionibus, vel statutis Capitularibus etiam juramento firmatis: *Nicien.* 18. *Novem.* 1628 *dub.* 2.

11. Deducenda est portio pro distributionibus quotidianis etiam ex decimis oppidi Liventii: *Ibid. dub.* 3.

12. Canonicos absentes per tres menses eis a Sacr. Concil. Trid. permissos lucrari fructus suarum praebendarum amissis distributionibus quotidianis, quae inservientibus accrescant, quacumque consuetudine etiam immemorabili non obstante: *Ibid. dub.* 4.

13. Episcopus visitans Apostolorum limina dubium proposuit, ad quod respondit S. C., quoad observantiam regulae ordinis S. Augustini, et Constitutionum Capitularium per Dignitates, et Canonicos Ecclesiae Cathedralis injungendum esse Nuntio Hispaniarum, ut opportune provideat; eos tamen suas portiones loco Canonicatuum sibi obtinentes, et jus administrandi, quae suo usui sunt destinata, habentes, posse de hujusmodi bonis tantum ad pia opera inter vivos disponere; in concernentibus vero servitium chori, et Ecclesiae Episcopum omnino curare debere, ut Constitutiones Capitulares observentur, nec ullo modo permittere, ut divinis officiis non inservientes portiones pro distributionibus quotidianis destinatas percipiant; cessantibus causis *in cap. unic. de Cleric. non residen. in* 6: *expressis* (398): *Derthusen.* 27. *Maii* 1634 *dub.* 1.

14. Quod Episcopus mandavit di-

(394) *Vide not.* 165 et 166 et sup.

(395) *De reform.* ubi de Ecclesiis Cathedralibus, et Collegiatis loquitur.

(396) *Vide not.* 101 pag. 82.

(397) *Vide not* 65 pag. 67.

(398) Nempe „ exceptis illis, quos infirmi-

visionem distributionum quotidianarum non posse fieri a Canonicis absque interventu personae ab Episcopo deputatae, supplicat propterea Capitulum praecipi eidem Episcopo, ut quatenus persona ab ipso deputata intervenire nolit, possit ad divisionem devenire. Quoad portionem ad Canonicos pro distributionibus spectantem deputandum esse Punctatorem, qui dictas distributiones assignet: *Guardien.* 8. *Maii* 1649 *dub.* 3.

15. Constitutio Sixti V. Pont. Max. praecipit, ut supprimantur omnes Praebendae Canonicales Urbini, et de fructibus quibuscumque spectantibus dictis Canonicatibus fiat una massa, dividenda in distributiones quotidianas inter Canonicos Divinis intervenientes. Quaeritur ergo an toleranda consuetudo in contrarium, qua solum applicatur distributionibus quotidianis certa quantitas, quae plerumque non excedit medietatem fructuum Canonicalium, relicta alia medietate aequis portionibus distribuenda inter Canonicos; etiamsi divinis non intersint, stante dispositione Sacr. Concil. *Sess.* 21. *cap.* 3. *de reform.*; et qua tertia pars fructuum applicetur distributionibus quotidianis, salvis tamen consuetudinibus earum Ecclesiarum, in quibus non residentes, sive non servientes nihil, vel minus tertiam partem percipiant? respondit S. C., quicquam, nisi audito Capitulo, non esse decernendum: *Urbinaten. Visit. Sacr. Liminum* 10. *Martii* 1663 *dub.* 5.

16. Et ad ulterum dubium, an stante dispositione Sacr. Concil. Trid. *Sess.* 24. *cap.* 12. §. *Distributiones vero de reform.* (399) quod puncturae distributionum accrescant solis intervenientibus Divinis officiis, servanda sit consuetudo, quod dictae puncturae distribuantur aequaliter inter omnes Canonicos; itaut de iis aeque participent tam praesentes, quam non praesentes divinis, imo etiam qui punctis est notatus? rescribitur non esse observandam: *Ibid. dub.* 6.

17. Quum Alex. VII. Pont. Max. Ecclesiam Matricem Insulae Gaudisii erexisset in Collegiatam, ac onus chori, missaeque Conventualis una cum duabus missis pro benefactoribus etiam ignotis adjunxisset, quaesitum est. An omnes, et singuli reditus beneficiorum, legatorum, eleemosynarum, et similium, quae fundata, et respective relicta sunt ante Bullam laudati Pontificis pro celebrandis missis, sint in eadem celebratione erogandi? et quatenus non omnes

18. An saltem aliqua eorum portio, et quae?

19. An, et pro quo tempore Canonici valeant vacare a choro? primum fuit resciptum firmandum esse statum antiquum, et modernum coram Card. Praefecto: *Melevitana Onerum Missarum* 26. *Martii* 1689 *dub.* 1. 2. *et* 3. Deinde ad 1. et 2. responsum prodiit, non immutata nempe divisione facta inter Canonicos super haereditate Maganutiae ex fructibus ejusdem, et ex aliis provenientibus ex capsa eleemosynarum erogentur scuta 35. pro distributionibus quotidianis; reliqui vero fructus applicentur pro Praebenda Canonicali, et pro eleemosyna missarum, quas quilibet Canonicus, vel per se, vel per alium quotidie celebrare, et sacrificium pro animabus benefactorum applicare teneatur; ita tamen, ut, si quando augea-

„tas, seu justa, et rationabilis corporalis necessitas, aut evidens Ecclesiae utilitas excusaret" quae dispositio renovata fuit a Concilio Tridentino *Sess.* 24. cap. 12. de *reform.* De hac Decretali loquitur Benedictus XIV. *Inst. Eccles.* 107 §. 8. pag. 791 *edit. Ingolstadii*, et *Augustae Vind.* 1751, et *Giraldi Exposit. Jur. Pont.* tom. 1. pag. 243 seqq. omnes exponit, qui ab hac decretali hodie excipiuntur.

(399) *Vide not.* 107. *pag.* 83.

tur reditus, augeatur etiam proportione servata numerus earumdem missarum; quod in actu Visitationis praesertim inspicere curae esse debebit ordinario pro tempore: 6. *Aug. ejusd. anni.*

20. Ecclesia Collegiata oppidi Ariciae caret distributionibus quotidianis; ob id quaeritur, an, et quae taxa pro dictis distributionibus servanda sit? S. C. respondit servandam esse taxam juxta formam a Sacr. Concil. (400) praescriptam: *Albanen. Distributionum* 9. *Decem.* 1690.

21. In Ecclesia Cathedrali nullae adsunt distributiones quotidianae, hinc occasione Visitationis eas constituere Episcopus cogitavit, et praefinivit in annuis scut. 12. pro quolibet. Sed nonnullis Capitularibus non acquiescentibus, S. C. consulta decrevit, non debere de necessitate fieri separationem effectivam tertiae partis fructuum omnium Dignitatum, et Canonicatuum pro massa distributionum, nec eamdem stabiliri posse in annuis scut. 12. pro quolibet etiam pro futuris temporibus in perpetuum: *Aquipendii Distributionum* 29. *Novem.* 1692 *dub.* 1.

22. Ac a dicta massa distributionum detrahendam non esse portionem respondentem vacationi trium mensium juxta Bullam erectionis, et sententiae, in ejus exequutionem latae ab AC. Bulgarino; deciditur: *Ibid. dub.* 2.

23. Depositumque dictae massae distributionum debere esse reale, et effectivum definitur: *Ibid. dub.* 3.

24. Quaesito, an sit introducta consuetudo, quae servanda veniat, faciendi portiones Canonicales, seu Praebendas variabiles in stabilibus de quibus agitur, cum optione portionum Canonicis antiquioribus? censuit S. C. injungendum esse Episcopo, ut in actu Visitationis firmet statum massae communis, et distributionum ad formam Concilii (401), et postea S. C. certiorem faciat: *Verulana Punctaturarum* 10. *Julii* 1694 *dub.* 1.

25. Episcopus Gozzadinus in Synodo celebrata anno 1626 tertiam partem fructuum omnium Canonicatuum Ecclesiae Cathedralis in quotidianas distributiones convertit, modumque punctis notandi in singulis horis praescripsit. At tractu temporum in desuetudinem decretum abivit, et modernus Episcopus iterum suo decreto punctaturas exoletas revocavit, et Canonicis reclamantibus S. C. decretum Episcopi de distributionibus quotidianis, et punctaturis esse exequendum voluit: *Civitatis Castellanae Punctaturarum* 5. *Maii* 1696.

26. Instante Episcopo Giennensi ad hoc, ut servitium suae Ecclesiae Cathedralis religiose servaretur proponi haec dubia curavit: an statuta praefatae Ecclesiae circa distributiones quotidianas sint servanda; seu attendenda sit dispositio sacri Concilii Tridentini *cap.* 3. *Sess.* 21. *de reform.* (402)? et quatenus negative ad primam partem, et affirmative ad secundam.

27. Quomodo illarum divisio per Episcopum facienda sit per singulas horas? ad primum negativum dedit responsum, mandavitque, ut servetur praefata Concilii dispositio; ad secundum divisionem esse per Episcopum ad formam Concilii (403) faciendam censuit: *Giennen. Distributionum* 24. *April.* 1700 *dub.* 1. *et* 2.

28. Ut exequutioni praefatum rescriptum mandetur, Episcopus omnium librorum, ac documentorum, exhibitionem postulavit; sed praetendentibus modo praefatis Canonicis, quamdam constitutionem conditam fuisse ab Episcopo Sarmiento quoad quoti-

(400) *Vide not.* 165 *tom.* 1. *pag.* 120.
(401) *Vide not.* 165 *et* 166 *tom.* 1. *pag.* 120. *seqq.*
(402) *Vide not.* 165 *et* 166 *ut sup.*
(403) *Vide not.* 165 *et* 166 *ut sup.*

dianas distributiones, illamque nihilominus Sac. Conc. Trid. non adversari, causa in S. C. fuit reproducta, et S. D. decretum distulit, ut firmaretur status peculiaris tam redituum, quam onerum, et expensarum: 16. *Febr.* 1704 *dub.* 1. *et* 2

29. Distributiones, et emolumenta funerum, supplicationum Ecclesiae Collegiatae oppidi Terlicii accrescere debent intervenientibus, non autem applicari possunt ab Archipresbytero locis piis, aliisque usibus sibi benevisis: *Juvenacen. seu Nullius Terlicii Distributionum* 13. *Aug.* 1707 *dub.* 3.

30. Duae ex tribus partibus distributionum quotidianarum Ecclesiae Cathedralis cedere non debent pro fructibus in augmentum praebendarum: *Suessana Tabellae Horariae, et Servitii Chori* 18. *Aug.* 1708 *dub.* 4.

31. Quum Episcopus in postrema Visitatione absentes de propriis fallentiis participare comperiisset, decretum edidit, ut nullus Ecclesiae Cathedralis Praebendatus de fallentiis, quibus ratione absentiae gravatur, partem capiat; huic decreto Capitulares non acquiverunt, et fuit apud S. C. in ambiguo; an, et quomodo inter eos facienda sit punctaturarum divisio? et responsio fuit protelata, ut Episcopus formulam transmittat: *Ruben. Punctatur.* 18. *Aug.* 1708 *dub.* 1.

32. Necnon punctaturae non debentur in casu, de quo agitur, ex emolumentis provenientibus a missarum, et anniversariorum celebratione: *Ibid. dub.* 2.

33. Reditus massae *Communeriae* nuncupatae, quae ex legatis piis constat, et extat in Ecclesia Cathedrali, in tres partes dividi debent, itaut duae inter Canonicos tantum dividantur, et tertia pars inter alios presbyteros; et quilibet Canonicus duplicem ratam partem habeat, et quilibet Presbyter simplicem, exceptis legatis, in quibus alias per testatore dispositum fuerit: *Squillacen. Missae Convent., et Communeriae* 24. *Sept.* 1712 *dub.* 2. *confirmat.* 2. *Martii* 1713 *dub.* 1.

34. Ad dubium; an divisio redituum Canonicalium Ecclesiae Cathedralis facta ab Episcopo ad formam Decreti anni 1647 (404) tam pro distributionibus, quam pro expensis sit servanda, seu quaenam rata pars sit applicanda pro distributionibus, et quaenam pro expensis? respondit S. C., dilata, et firmetur per Episcopum status bonorum, et servetur interim Episcopi decretum: *Perusina Distributionum* 22. *Junii* 1715 *dub.* 1.

35. Inde resolvit, ut pro rata parte destinata pro distributionibus nullo modo possit per Capitulares converti in alios usus, nisi ad causam eorum, qui choro inservierunt, juxta naturam quotidianarum distributionum: *Ibid. dub.* 2.

36. Exposuit in S. C. Episcopus antiquum abusum irrepsisse locandi a Capitulo Ecclesiae Cathedralis majori oblatori pro integro anno bona cujuscumque Ecclesiae Parochialis vacantis; ideo S. C. consuluit super hoc jure, quae decrevit Capitulum praedictum jus percipiendi fructus Ecclesiarum Parochialium de tempore vacationis habere: *Illerden.* 25. *Januar.* 1727 *dub.* 1.

37. Necnon dictum jus pertinere ad idem per integrum annum a die vacationis judicavit: *Ibid. dub.* 2.

38. Et ad dubium; an idem jus pertineat quoque, ubi intra annum Ec-

(404) Sub die 7. Sept. S. C. censuit, injungendum Episcopo esse, ut pro ejus arbitrio deductis oneribus, et expensis fiat assignatio bonorum distincta cuilibet Praebendae Canonicali, constituta tamen prius tertia parte bonorum pro distributionibus quotidianis, ut servitium Ecclesiae laudabiliter impleatur; *Eod. Caus.* 22. *Junii* 1716.

clesiae Parochialis provisa fuerit de novo Parocho? respondit, dilata et scribatur Episcopo pro nova informatione juxta instructionem: *Ib. dub.* 3.

39. Res dubia facta fuit, an Archipresbyter, Canonici, et Capellani Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae S. Mariae de Paganica ab intra faciant unum idemque corpus cum Vicario Curato, et Capellanis Ecclesiae ab extra in perceptione distributionum, aliorumque redituum massae Capitularis; et an unum corpus constituant etiam in perceptione manualium?

40. An cerae provenientes ex funeribus, ac anniversariis celebrandis in Ecclesia S. Mariae de Paganica ab extra, et oblationes, quae fiunt in die Commemorationis mortuorum in pane, vino, aliisque rebus offerri solitis, spectent ad Capitulum Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Mariae ab intra, cui est unita illa ab extra, et ad ejusdem massam Capitularem, seu ad Vicarium Curatum? rescribitur, ut servaretur in omnibus votum Card. Belluga: *Aquilana Praeeminentiarum* 22. *Sept.* 1731 *dub.* 2. *et* 6.

41. Quum horribilis terraemotus in urbe Foggiae factus fuisset, ut pene prostaverit plerasque domus Capituli Collegiatae Ecclesiae S. Mariae, inita fuit ab ipso Capitulo deliberatio, ut universi praesentes reditus tum praebendarum, tum massae communis in unum conferantur acervum, ex quo sumptus necessarii pro domorum reparatione desumi deberent. Tres Canonici, quorum praebendae immunes a calamitate fuerunt, id peragi abnuerunt; hoc disserendi locum tribuit, et S. C. absque cunctatione statuit omnia bona tam massae communis, quam praebendarum coacervanda ad effectum dividendi reditus detractis expensis necessaris: *Trojana Praebendarum* 6. *Decem.* 1732 *dub.* 1. *confirmat. juxta modum* (405) 10. *Januar.* 1733. Insuper exequendas esse praefatas resolutiones mandavit: 6. *Decem.* 1738.

42. Capitulum Ecclesiae Cathedralis nequit carolenos exigere decem, quod vocatur jus pompae, a defunctorum Sodalium haeredibus, quando Sodales, qui intra Paroeciam existunt, occasione tumulationis eorumdem pannum nigrum loculum tegentem, quem ipsa Sodalitia servant, adhibent; etiamsi consuetudo in favorem Capituli invaluerit: *Trojana Funerum* 29. *Aug.* 1733.

43. Massam Capitularem Ecclesiae Collegiatae S. Agricolae communem inter Canonicos, et Beneficiatos quoad partitionem esse, non quoad administrationem, quam ad solos Canonicos spectare S. C. resolvit: *Avenionen.* 19. *Sept.* 1733 *dub.* 6.

44. Clemens VIII. Pont. Max. Parochialem Ecclesiam S. Nicolai in civitate Alone locatam in Collegiatam erigens hebdomadarios Curatos quatuor fecit, ut quaecumque Parochialia munia obirent, et per concursum exercitium obtinerent. Instituta inter eos, et Capitulum disputatione Episcopus decrevit, ut in exequiis generalibus, et etiam Regiis, quibus adest Capitulum, totum officium, exactio emolumentorum ad idem Capitulum assignata Parochis rata parte, et oblatione spectaret: *Oriolen. Decretorum* 23. *Januar.* 1734 *dub.* 1.

45. Mos in Metropolitana Ecclesia viget, ut praeter annuos praebendarum reditus quidam sint fructus partim in pecunia, partim in frumento, qui servata punctaturae norma quolibet men-

(405) Videlicet, ut durante provisionali coacervatione redituum, quicquid erit de jure solvendum pro pensionibus solvatur ex acervo eorumdem redituum. Quo vero ad damnum, quod proveniet a culpa, et facto Canonicorum ad Episcopum pro extrajudiciali illius recognitione; denique quoad prorogationem, et quantitatem annuae summae erogandae in reparationem damnorum ad eumdem Episcopum pro suo arbitrio, et prudentia. Ead. Cons. 10. Januar. 1733.

se divisi, certis anni temporibus juxta Ecclesiae servitium Canonicis distribuuntur; aliique insuper sunt, vulgo nuncupati *Repliche*, quos sub eadem punctaturae lege hactenus tradere Canonicis consuevit. Promotor Fiscalis Apostolicae Nuntiaturae Neapolis hos fructus a Canonicis defunctis non exactos usitato spolio subjici disceptabat. Ad hanc quaestionem exsolvendam propositum fuit dubium; an massa illa communis distribui solita certis anni temporibus partim in pecunia, et partim in frumento naturam, et qualitates distributionum quotidianarum habeat? et illas habere qualitates resolutum fuit: *Capuana Spolii* 9. *Julii* 1735.

46. Quum Capitulum Metropolitanae Ecclesiae altercaretur non posse compelli, ut singulis diebus festis de praecepto choro omnes Capitulares intersint, nisi prius quotidianae distributiones praevia praebendarum suppressione, vel beneficiorum simplicium unione augeantur, quaesitum in S. C. fuit, an sit locus augmento praedicto? habendam rationem in casu recursus cum opportunis documentis censuit: *Rossanen. Servitii Chori, et Distribut. Quotidian.* 1. *Martii* 1738 *confirmat.* 24. *Maii ejusd. anni.*

47. Negligentiae Capituli Ecclesiae Collegiatae B. M. V. oppidi Thorensi quoad chori servitium Card. Franciottus Tanara occasione Sacrae Visitationis occurrere voluit, dum Nuntius Apostolicus ad Tractum Rheni reperiebatur; praecepitque idcirco, ut tertia pars massae communis, et redituum omnium assignaretur pro distributionibus quotidianis, quod decretum inde Clem. X. Pont. Max. confirmavit. Modo Canonici dictae Ecclesiae supplicant, ut non tertia pars massae communis, ac redituum assignetur pro divisione, sed unusquisque ex Canonicis quotidianas distributiones in annuis quinquaginta florenis Barbantiae ex suis reditibus annuatim detrahendis adaugere teneatur; et S. C. assensa est: *Leodien. Distributionum* 23. *Aug.* 1738.

48. Tanta est inequalitas praebendarum Canonicalium Ecclesiae Cathedralis, ut convenienti conservationi singulorum provisum non est, proindeque a Capitulo proposita fuit praebendarum in massam communem reductio; hac de causa Capitulariter Canonici congregati statuerunt, omnes praebendas occasione in futurum earum vacationum reduci, conflata ex iisdem communi massa, ut sic nulli uni accedat praejudicium. Hujus reductionis modo confirmationem implorant, sed frustra, et negationi S.C. addidit ad mentem: *Vasionen.* 22. *Novem.* 1738.

49. Quarta, et alia funerum emolumenta, pecuniaeque, quae in fine anni ex reditibus a procuratoribus Capituli Ecclesiae Cathedralis exactis supersunt, non ad Dignitates, et Canonicos spectant, sed inter eosdem Canonicos, ac Presbyteros participantes, seu Mansionarios aequaliter sunt dividenda: *Bituntina* 26. *Sept.* 1739 *dub.* 3.

50. Dubiis in medium adductis, an ex nunc constituenda sit arca communis mensae Capitularis Ecclesiae Collegiatae ac Parochialis S. Laurentii oppidi Drepani ad servandos fructus, et quaecumque emolumenta etiam parochialia singulis Dignitatibus, et Canonicatibus respective debita?

51. An Capsa horarum Canonicarum in eadem arca Mensae Capitularis annua scuta 60 debita duobus ex Canonicatibus a Petro Messina fundatis, donec illorum dos transeat ad Ecclesiam, deponere teneatur?

52. An fructus bonorum subrogatorum in locum dotis relictae pro aliis quatuor Canonicatibus a dicto Petro fundatis, in eadem arca communi ad effe-

etum distribuendi praefatis Canonicis respective deponi debeant?

53. An in eadem arca communi Capitulari collocanda sit tertia pars fructuum praebendarum parochialium, ac Canonicalium, ut in distributiones quotidianas erogentur? et quatenus affirmative.

54. An hoc ipsum servari debeat etiam postquam bona Petri Messina transiverint in Ecclesiam?

55. An distributiones ex arca horarum Canonicarum solvendas praeter decem Presbyteros, et quatuor Clericos a Dignitatibus nominandos alii Sacerdotes, et Clerici Choristae supranumerarii admitti possint? et quatenus negative

56. An ad hunc effectum Capitulo praesidere liceat solutionibus praedictis distributionum in favorem eorumdem faciendis; seu solutio praedicta privative a Dignitatibus sit peragenda?

57. An praefati decem Presbyteri, et quatuor Clerici Choristae dependere, ac subjici praedictis Dignitatibus tantum, seu integro Capitulo debeant?

Singula ad Card. Praefectum cum facultatibus etiam concordandi pro definitione remittuntur: *Mazarien. Jur. Capitular.* 12. *Aug.* 1741 *dub.* 3. 4. 5. 9. 10. 11. 12. *et* 13.

58. Fructus, et proventus omnes bonorum Capituli Cathedralis Ecclesiae communiter inter Capitulares dividi juxta resolutionem captam a majori numero Capitularium collegialiter congregatorum, inque communi massa reponi, et communi nomine administrari debent: *Bisinianen.* 2. *Decem.* 1741 *confirmat.* 2. *Junii* 1742 *dub.* 1.

59. Fructusque praedicti super aequalitatem percepti a die hodiernae resolutionis restituendi sunt: *Ead.* 2. *Junii* 1742 *dub.* 2.

60. Quoad in pejus mutationes vero, seu instaurationes, a quibus primae refici, et ad quorum commodum secundae cedere debeant, remissum id fuit ad Ordinarium, ut procedat prout de jure: *Ibid. dub.* 3. 4. 5. *et* 6.

61. Eleemosynae pro missis cum cantu defunctorum praesente cadavere, et pro anniversariis adventitiis Ecclesiae Cathedralis distribuendae sunt inter solos praesentes, et non reducendae sunt instar distributionum quotidianarum. Hoc sancitum habetur: *Alexanen.* 1. *Sept.* 1742 *dub.* 6.

62. Sacram Visitationem anno 1608 agens Episcopus Bovius suae Cathedralis Ecclesiae cautum illud voluit, ne reditus bonorum, quae ex pia fidelium largitate pro sartis tectis, supellectili, et ornamentis ejusdem Ecclesiae reparandis obvenerant, quaeque vulgo noncupantur *Procura de Benefizi*, dividi in posterum inter Canonicos una cum aliis massae communis possent, sed dumtaxat in eos usus, ad quos fuerant destinati, cum scientia, et consensu ipsius Episcopi erogandi sunt. Hoc decretum inde alter Antistes innovavit, modernusque Praesul. At Capitulo instante dubitationi decretum obnoxium fuit praesertim super illorum redituum, qui vulgo nuncupantur *Procura de Benefizi*, distributione. S. C. vero protelavit resolutionem, mandavitque, ut firmetur status redituum, tam bonorum praedictorum, quam mensae Episcopalis, necnon mensae Capitularis, et coadjuventur hinc inde probationes super consuetudine: *Melphicten.* 30. *Martii* 1743 *dub.* 1. *usque ad* 11.

63. Card. Bussius anno 1712, quo Apostolici Nuntii munere perfungebatur ad Tractum Rheni, inter cetera decrevit, ut Capitulum Collegiatae Ecclesiae S. Dionisii Leodii impetrare a Sede Apostolica curaret confirmationem emphyteutici contractus paullo antea initi, et fundos non rite distra-

ctos, vel eorum pretium recuperare, necnon dictae Ecclesiae utilia peragere. Id exequi promiserunt Canonici, sed anno 1734 duo Canonici conquesti sunt apud Nuntium Apostolicum, dicta decreta negligi, aliaque bona Capitulum distraxisse. Nuntius exequi dicta decreta jussit. Id vero occasionem dedit S. C. decidendi, procedendum esse ad exequutionem sententiarum in iis partibus, in quibus demandatur in posterum observantia ordinationum Card. Bussi, et Episcopo auctoritate S. C. incumbere ulteriorem earum exequutionem; in reliquis, ut praevia sanatione alienationum factarum, ex peculiaribus circumstantiis facto verbo cum SSmo acquiescant: *Leodien.* 18. *Maii* 1743 *dub.* 1. *usque ad* 6.

64. Praetermissa in Capitulo insignis Collegiatae Ecclesiae Terlitii consuetudo fuit solvendi distributiones quotidianas quolibet quadrimestri, licet haec consuetudo a Visitatore Apostolico, et a Capitulo sancita, confirmataque fuisset. Decanus, Canonici, plurimique Portinarii Capitulares in jus vocarunt Primicerium, aliosque Canonicos rerum administrationem gerentes, ut distributiones quotidianas elapsas, et non solutas, ac in posterum decurrendas a die 1. Sept. anni 1743 solverent, et eorum facti sunt voti compotes: *Juvenacen. Distribut. Quotidian.* 3. *April.* 1745 *dub.* 1. *confirmat.* 29. *Maii ejusd. anni*.

65. Par omnes Capuanae Ecclesiae Metropolitanae Capitulares praestant servitium, impares tamen reditus habent. Eadem inaequalitas non tantum in praebendis illorum, quas possident, sed quoque in distributionibus communium redituum consistit. Huic malo ut occurreretur, fuit capitulariter resolutum, ut ex universis reditibus fieret massa communis aequaliter inter omnes Canonicos distribuenda, servata tantum majori quadam, et congrua proportione distributionis inter Dignitates, et Presbyteros. Ii vero, qui diminutionem timebant, post eorum mortem hoc exequendum proponebant. Postulato proinde; num locus esset Capitularibus resolutionibus super hac praebendarum erectione in massam communem? et quatenus affirmative.

66. An eadem massa sit exequenda juxta methodum a Capitulo praescriptam, seu alio modo praescribendam? Negativa prodit definitio: *Capuana Massae Communis* 19. *Decem.* 1750 *dub.* 1. *et* 2.

67. Capitulum, et Canonici cum Clero Cathedralis Ecclesiae quatuor anni diebus ad Ecclesiam Abbatialem S. Viti accedunt, quae secundo lapide a civitate distat, ac Patres Conventuales, ad quos Ecclesia illa pertinet, solvebant stipendium supplicationum hujusmodi. Hoc stipendium dividebatur inaequaliter inter eos. Inde quum auctum a Patribus praedictis stipendium fuisset, orta est controversia, et S. C. divisionem augmenti faciendam esse juxta solitum antiquae partitionis declaravit: *Polymnianen. Divisionis Augmenti* 12. *Novem.* 1752.

68. Conventio facta fuit inter Officiales Hospitalis S. Mariae de Limite, et Parochum SS. Mariae, et Hilarii, nunc S. Francisci de Paula, occasione, qua sepulcra in Hospitali condita sunt, ut Officiales scuta annua novem Parocho penderent. Sed cum in unione Collegiatarum SS. Mariae, et Hilarii, et S. Jacobi, hodie SS. Petronii, et Prosperi Benedictus XIV. Pont. Max. omnia jura huic transtulerit Ecclesiae S. Jacobi, jurgium exortum est inter Parochum, qui ratione funeris, et tumulationis dicta scuta novem praetendit, et inter Capitulares, qui jure translationis ea sibi vindicant, annuam scutorum 40 pensionem illi tradendo. Quaestionem hanc S.C. resolvit, quan-

do ad Capitulum, illa scut. 9 spectare conclusit *in Imolen. Jur. Paroch.* 20. *Decem.* 1760 *dub.* 7.

69. Dissidium agitatum fuit in S.C., an sit adprobanda deliberatio Capitularis super erectione novae massae distributionum, seu addendae sint punctaturae pro recitatione Officii parvi Beatae Virginis, aliisque functionibus in decreto Card. Episcopi contentis?

70. An de nova massa participare debeant Canonici coadjutores? et quatenus negative.

71. An ex summa assignata pro nova massa sint detrahenda scuta 1000 monetae Melitensis, illaque applicanda in erectionem decem Canonicatuum secundariorum? S. C. retulit responsum, dilata, et scribatur Episcopo juxta instructionem, et dentur nova dubia: *Melevitana Erect. Novae Massae Distribut.* 25. *Sept.* 1762 *dub.* 1. 2. *et* 3.

72. Capitulum Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae S. Blasii oppidi Montis Milonis taxam pro punctaturis a duobus deputatis confici mandavit. De hac taxa, tamquam gesta nulla Concilii Tridentini servata forma (406) queritur prima Capituli Dignitas Praepositus, eo quod habita minime fuerit ratio de oneribus Praepositurae annexis, neque de Cathedratico, neque de collectis, et procurationibus, nec demum de emolumentis parochialibus, quae a Canonico Curato, et Beneficiato Vice-Parocho percipiuntur, et eo quod discriminati haud sunt dies solemnes ab aliis, et ob non habitam consentaneam distributionem inter Capitulares, qui tres diversas classes efficiunt, et stipendia in aequalia percipiunt; hac de re S. C. taxam nequaquam esse servandam rescripsit; sed reformandam esse, et faciendam taxam adprobandam ab Episcopo ad formam Concilii (407), et Bullae erectionis: *Maceraten.* 14. *Febr.* 1767 *dub.* 2. *confirmat.* 14. *Maii* 1768.

73. Capitulum Ecclesiae Collegiatae SS. Petronii, et Prosperi quotannis instar supplicationis ad Ecclesiam S. Rocchi occasione festi titularis solemniter celebrandi accedit. Anno 1764 induti dumtaxat rocchetto, et superpelliceo intervenerunt, festumque celebrarunt; ob id Officiales, Sodalesque Nosocomii S. Rocchi solitum Capitularibus stipendium rependere renuerunt, quod nec cappa magna, nec mozzetta, nec almutia usi sunt. Re in S. C. deducta, decretum est consuetum stipendium eisdem deberi: *Imolen.* 10. *Febr.* 1770 *dub.* 1.

74. Imo idem Capitulo stipendium pro annis praeteritis debetur: *Ibid. dub.* 2.

75. Quum S. C. jus administrandi Sacramenta infirmo Priori Collegiatae Ecclesiae S. Michaelis Archangeli oppidi S. Angeli, et eidem mortuo exequias ducendi Canonico Seniori Capituli ad confessiones adprobato, non autem Parocho viciniori adjudicasset; insuper Capitulo deberi emolumenta funeris sancivit: *Pisauren.* 25. *Januar.* 1772 *dub.* 2.

76. In Cathedrali Ecclesia a Sum. Pont. confirmatum statutum reperitur, quo mandatur, ut quilibet de Canonicatu, vel de Portionaria noviter provisus per sex menses suae praebendae fructus inter alios dividendos, dimittere debeat. Hos praebendae fructus in casu vacationis per obitum haeredes percipiunt, in casu permutationis, vel resignationis, nihil de his fructibus percipere possint, qui permutant, vel resignant. Capitulum praedictae Ecclesiae dubitans hoc statutum ob simoniae, vel sordidae avaritiae su-

(406) *Vide not.* 165. *et* 166. *tom.* 1. *pag.* 120. *seq.*

(407) *Vide ut supra.*

spicionem revocatum a Sac. Concilio Tridentino, vel a peculiaribus Constitutionibus Sum. Pontificum (408) fuisse; petiit proinde, an sint renuncianti praebendae fructus primi semestris restituendi? et utique esse restituendos, non autem dividendos ad formam statuti, S. C. decidit: *Burgen.* 27. *Novem.* 1779.

77. Episcopus acta Visitatione in Ecclesia Cathedrali B. M. V., et Collegiata S. Secundi civitatis Astae Pompejae haec dubia in medium protulit, an sustineatur consuetudo Canonicorum interveniendi choro per novem menses sive continuos, sive interpolatos qualibet die pro una tantum vice, sive una hora Canonica pro lucrandis reditibus grossae nuncupatis?

78. An sustineatur consuetudo in Capitulo Cathedralis Ecclesiae privandi de dictis reditibus grossae novum Canonicum primo anno suae residentiae? S. C. nulla data definitione, scribendum Episcopo pro meliori informatione audito utroque Capitulo putavit. Nam Episcopus postulaverat; an hujusmodi consuetudines licet immemorabiles servandae sint, vel proscribendae ad mentem Concilii Tridentini (409): *Asten. Visitat. Sacr. Liminum* 10. *Febr.* 1781 *dub.* 1. *et* 2.

79. Loco distributionum quotidianarum in Ecclesia Collegiata olim Parochialis S. Michaelis Archangeli oppidi S. Angeli per Capitulare statutum ab Episcopo adprobatum anno 1718 punctaturae absentium fuerunt subrogatae. Modo vero Canonici institutionis de Rubeis bona Canonicatuum in se divisa retinent; Canonici fundationis de Corradis dividunt pro aequali rata parte sortium fructus, nec habent distributiones. Morem hunc improbarunt Episcopi, ac a Terentio Consoli Canonico fundationis de Rubeis postulatum est, ut quae de communi massa, et quotidianis distributionibus in Bulla erectionis praefinita sunt, exequantur. S. C. proinde decrevit, inter cunctos Canonicos esse locum confectioni massae communis omnium, et singulorum fructuum, redituum, et proventuum jurium, et emolumentorum provenientium tum ab haereditate de Rubeis, tum ex legato Petri Corradi: *Pisauren. Massae Communis* 25. *Januar.* 1783 *dub.* 2.

80. Ac rata pars fructuum, redituum, proventuumque, ac emolumenta praedicta etiam incerta cedere debent in usum distributionum quotidianarum ad formam Bullae erectionis, et ad mentem (410): *Ibid. dub.* 3.

81. Ac dividendae sunt hujusmodi distributiones quotidianae inter illos ad formam Bullae erectionis (411): *Ibid. dub.* 4.

82. Deinde relata ab Episcopo Sacrarii indigentia, pro quo nulla adest dos, S. C. rescripsit, quoad fabricam satis provisum. Quo vero ad expensas Sacrarii serventur Capitula XII. et XIII. statutorum (412): 31. *Maii ejusd. anni.*

83. Interrogata est S. C., an sit

(408) *Vide not.* 158. *pag.* 127.

(409) *Vide not.* 168 *pag.* 127.

(410) Et mens est, ut scribatur Episcopo, qui referat, an adsit dos congrua pro Fabrica Ecclesiae, et expensis Sacrarii. *Ead. Caus.* 25. *Januar.* 1783.

(411) Paracme a Clem. XI. Pont. Max. anno 1718, in qua sic statuit de redituum partitione, ut omnia, et singula fructus, et emolumenta haereditatis primo dicti Testatoris provenientia in unam massam communem congeri debeant, et ex illa ducatis duodecim auri pro cujuslibet ex quatuor piorum, et trium posteriorum Canonicorum pro Praebendis detractis, reliqua omnia, ac etiam incerta quaecumque in usum distributionum quotidianarum inter dictos quatuor priores, et tres posteriores Canonicatus Praebendas obtinentes, ac horis Canonicis, aliisque Divinis Officiis interessentes juxta providam ordinationem desuper faciendam dividenda, et repartienda cedere, et converti debeant. *Ead. Caus.* 14. *Decem.* 1782. §. 3.

(412) Statutum Capituli cap. 12 haec habet „Attesa la poverta della nostra Sagrestia ogni

toleranda consuetudo, qua Capitulares Ecclesiae Cathedralis in ingressu solvant libras quadrigentas, seu verius 424 ad augendam, et conservandam massam distributionum quotidianarum, itaut, qui non solverit, omni penitus quotidianarum distributionum fructu privetur? S. C. negativum dedit responsum juxta votum Card. Relatoris (413): *Ecclesien. Oner., et Distribut.* 9. *Sept.* 1786 *dub.* 2.

84. Et ad interrogatum, quonam modo ea distributionum massa confici debeat? responsum fuit, applicandas esse massae distributionum duas ex tribus partibus, relicta tertia parte pro legatis piis, in reliquis juxta votum Card. Relatoris (414): *Ibid. dub.* 3.

85. Et juxta hoc tertium dubium faciendam esse divisionem sortis, et fructuum librarum 26821, quae foenori datae sunt Communitati Ygesiarum: *Ibid. dub.* 7.

86. Postmodum ex narrato dubio tertio ortae sunt novissimae quaestiones, quum Card. Relator in voto fuisset, Capitulares omnes esse obligandos, ut in eorum ingressu mediam annatam solveret eidem massae distributionum, hinc dubitatum, an illi Capitulares, qui ante Sac.Cong. Decreta, ut in dubio praedicto 2., libras 424 massae distributionum numeraverint, post aliam praebendam assecuti sunt; debeant persolvere dictam mediam annatam; seu potius antiqua consuetudo retinenda sit, qua is, qui eam summam semel dedisset, nihil aliud solvere debeant, licet praebendam pinguiorem acciperet? S. C. respondit juxta votum Card. Relatoris (415): *Ead. Caus.* 17. *Junii* 1797 *dub.* 1.

87. Inde; an illi Capitulares, qui post illa decreta in Capitulum ingressi solam mediam annatam dederint, si deinde ad aliam praebendam admittantur, novam mediam annatam tum praebendae, tum distributionum pendere teneantur? respondit pariter juxta votum Card. Relatoris (416): *Ibid. dub.* 2.

88. Et ad dubium; num Capitulum licite possit beneficii possessionem impedire antequam Capitulari scripto, et cum alterius fidejussione se obliget, se ex fructibus perceptis mediam annatam soluturum, et eorum quantitatem legitimis documentis probaturum?

„nuovo Canonico dopo il termine di un anno, „che avrà preso il possesso dovrà pagare in „mano del Camerlengo scudi dieci ducali, quali „dovranno intieramente impiegarsi in parimenti „sagri per l'istessa Sagrestia." Et cap. 13. statuitur „Dovrà il Canonico Amministratore ritenarsi ogni anno dieci scudi per ogni Canonico „ad effetto di pagarli al Canonico Camerlengo, „con i quali denari dovrà supplirsi alle spese, „che occorrono alla giornata. Un equal contri„buzione dovrà ogni anno nel mese di Gennaro „farsi per l'istesso effetto da Canonici Rosai: *Ead. Caus.* 10 *Maii* 1783. §. 3.

(413) Qui ait „Quo vero ad dubium secundo „loco propositum spectat, respondendum esse „ducerem: Negative." Inde validas affert, atque doctissimas rationes ad praefatam consuetudinem removendam: *Ead. Caus.* 16. *Aug.* 1794 in prim. Relat. § 16. seqq.

(414) Qui loquutus est „Equidem hoc modo „respondendum arbitrarer: Praevia sanatione im„petranda a SSmo, applicandam esse massae „distributionum medietatem omnium Capitalium, „et fundorum Capituli tunc existentium, relicta „alia medietate pro legatis piis, et in posterum „obligandos esse omnes Capitulares, ut in eo„rum ingressu mediam annatam eidem massae „distributionum dimittere teneantur: quod si „reditus adhuc ad congruam quotidianarum di„stributionum taxam non sufficiant, Episcopus „pro sui arbitrio, et conscientia utatur aliis „remediis a Concilio Trid. praescriptis cap. 3. „*Sess.* 21. et 22., et cap. 15. *Sess.* 24. de reform." *Ead. Caus.* 16. *Aug.* 1794 in prim. *Relat.* §. 22.

(415) Card. Relator censet respondendum „Ad „I. Negative ad primam partem, affirmative ad „secundam juxta modum, nempe si libellae 424 „semel a Capitulari in suo primo ingressu solu„tae, mediam annatam novae praebendae forte „non adaequent, id, quod deest, tantum erit „addendum" *Ead. Caus* 6. *Maii* 1797. §. 11.

(416) Qui putat respondendum „Ad II. Nega„tive pariter juxta modum, nempe, quod si „prior media annata jam soluta, novam alterius „praebendae non adaequet, quod deerit, sup„pleri oportet." *Ead. Caus.* 6. *Maii* 1797 §. 12.

rescripsit S. C. affirmative juxta modum (417): *Ibid. dub.* 3.

89. Denique dubiis; num in mediae annatae rationibus subducendis detrahere oporteat impensas tum certas, et stabiles, tum arbitrarias, et extraordinarias?

90. Num de anno tam sterili, quam fertili ratio simul habenda sit?

91. Num mediae annatae quantitas aestimari debeat a die, quo praebendae successor possessionem adipiscitur, an a die ipso, quo illa vacans facta est?

92. An, et quomodo sint liquidandi cujusque praebendae reditus ad certam in futurum constituendam mediam annatam? ad omnia dedit responsum S. C. affirmativum juxta votum Card. Relatoris (418): *Ibid. dub.* 4. 5. 6. *et* 7.

93. Dubio in S. C. proposito, an, et quomodo Capitulares Ecclesiae Collegiatae Divi Petri absentes a choro tempore divinorum officiorum, et in eadem Ecclesia celebrantes lucrari possint distributiones quotidianas juxta eorum veterem consuetudinem? respondit S. C. negative juxta votum Episcopi, et Constitutiones Episcopi Facchinetti (419): *Spoletana Servitii Chori* 28. *Febr.* 1795 *dub.* 3.

94. Et ad alterum dubium, an, et quomodo Capitulares absentes ad audiendas Confessiones in eadem Ecclesia, quo tempore confessiones audiunt, pro praesentibus haberi debeant? negativum datum est responsum juxta votum Episcopi (420), non obstante contraria prisca consuetudine: *Ibid. dub.* 4.

95. Capitulum Ecclesiae Cathedralis ex octo Canonicis, qui dicuntur *de Massa*, qui praeter communes reditus distinctam habent praebendam, aliisque supranumerariis, qui sunt de jurepatronatus, et peculiares habent reditus, constat. Gravinus Hamilton convenit cum Canonicis, ut tertia pars solveret pretii monumentorum, quae in praediis Capituli praedicti invenirent; et inventis plurimis monumentis in praedio Canonici Adjutori solvit tertiam partem in scutis 900, quam Canonici inter se diviserunt, uno Canonico Adjutori contradicente; hinc re in S. C. delata, esse locum restitutioni pretii simulacrorum, et ad cautelam Canonici massae antiquae consulant conscientiae suae, decisum est: *Praenestina Monumentorum* 17. *Decem.* 1796 *dub.* 1.

96. Et dictum pretium investiendum esse S. C. voluit in favorem antiquae massae, et ad Card. Episcopum pro exequutione rem remisit: *Ibid. dub.* 2.

§. V.

Capitulum Ecclesiasticum quoad Missam Conventualem.

1. Censuit S. C. agendum esse cum SSmo Dno Nro pro confirmatione ge-

(417) „Nempe, facta obligatione, et prestita „fidejussione solvendi mediam annatam constituendam, ut in sequentibus." *Ead. Caus.* 17. Junii 1797.

(418) Qui recte animadvertit, et respondeatur postremis quaestionibus, et censet, scribendum Episcopo „ut jubeat, per Capitulum statum decennii confici redituum singularum praebendarum ..... Cum autem in lapsu decennii aequa „etiam habeatur ratio annorum tam sterilium, „quam fertilium, verissime, et justissime colligetur valor mediae annatae: ea enim erit dimidium decimae partis illius summae, quae supereet ex summa facta decennalis reditus tam „ordinarii, quam extraordinarii, detractis tamen „ante expensis omnibus per decennium factis, „sive ordinariis, sive extraordinariis." *Ead. Caus.* 6. *Maii* 1797. *§* 28.

(419) Qui censet, ut Capitulares tempore chori „haud possint discedere a choro, causa missam „privatam celebrandi ad legatorum satisfactionem, vel ad propriam commoditatem, nisi in „casu necessitatis cum licentia Praefecti, servata „antianitate, et cum his consonant Constitutiones Facchinetti." *Ead. Caus.* 28. *Febr.* 1795. *§* 5.

(420) Hic putat, ut excipiatur Prior, qui curam animarum adnexam habet, et Capellanus Curatus, necnon Capitulares deputati ab ordinario in casu alicujus Populi confluentiae: *Ead. Caus.* 28 *Febr.* 1795 *§.* 5.

storum ab Episcopo, et ut cum applicatione Sacrificii missarum conventualium cunctis oneribus, quae in illa die contingunt, satisfiat: *Liparen.* 10. *Maii* 1681 *dub.* 1.

2. In S. C. habetur, ut Capellani divisi per hebdomadas ferialibus diebus missas canunt Conventuales, diebus festivis, et adnotatis in tabella Canonici; de hac re dubitatur, num missae conventualis onus tale sit, ut pro ea eleemosyna ab aliquo benefactore recipi non liceat? censuit non licere: *Fulginaten.* 10. *Januar.* 1660.

3. In illis diebus, quibus juxta tabellam missa conventualis non habet onus certae, et particularis applicationis, Canonicus, vel Capitularis, qui alternatim illam celebrat, nequit pro illius celebratione, seu applicatione eleemosynam manualem recipere, vel omisso stipendio satisfacere aliis oneribus sibi inhaerentibus ratione alicujus beneficii, vel Capellaniae: *Foro-Sempronien. Celebrat. Missar.* 7. *Aug.* 1683 *dub.* 1.

4. Ac praefatis diebus, quibus juxta tabellam missa conventualis non habet onus certae, et particularis applicationis, nequit mediante illius celebratione explere onera officii, vel anniversarii, addendo orationem propriam pro defuncto: *Ibid. dub.* 2.

5. Atque illis diebus, quibus missa conventualis habet onus certae, et particularis applicationis, et ulterius occurrit casus celebrandi aliam missam cum cantu ratione officii, et anniversarii, vel ex alia causa hujusmodi, nequit dumtaxat cantari missa haec extraordinaria, et onus missae conventualis impleri, mediante celebratione missae planae: *Ibid. dub.* 3.

6. In casibus, et ad effectum, de quibus supra non suffragatur consuetudo immemorabilis: *Ibid. dub.* 4.

7. Neque suffragatur tenuitas praebendarum, et distributionum capitularium: *Ibid. dub.* 5.

8. Dubiis, an Capitulum, et Canonici pro diebus, quibus alternis vicibus ex ordinatione Ecclesiae tenentur celebrare missam conventualem, teneantur etiam applicare pro populo, et benefactoribus, nec eleemosynam pro ea recipere?

9. An idem statuendum stante consuetudine in contrarium non applicandi, et eleemosynam recipiendi? ad primum responsum affirmativum, et non posse recipere eleemosynam. Ad secundum ut ad primum non obstante asserta consuetudine: *Hydruntina Applicat. Missae Convent.* 1. *Martii* 1692 *dub.* 1. *et* 2.

10. Gregorius XIII. Sum. Pont. attribuit Canonicis, et Dignitatibus Ecclesiae Cathedralis tanquam inopis quasdam portiones fructuum, quae dividi sueverant inter Parochos, et Sacerdotes Beneficiatos absque praefixione numeri Parochiis inservientes, sed in Parochiis juxta tempus, et horas ab Archiepiscopo designandas servitium praestare deberent; ob id Archiepiscopus in actu Visitationis horas designavit, necnon applicationem missae conventualis pro benefactoribus in Cathedrali. Capitulo reclamante S. C. sustineri dictum decretum sancivit: *Lancianen. Jur. Paroch.* 13. *Novem.* 1694.

11. Onus celebrandi missam conventualem an spectet ad Dignitates, et Personatus privative quoad Canonicos, vel illis impeditis, aut recusantibus etiam ad Canonicos per vices? negativum datum est responsum, addendo nisi in casu, quo Dignitates, et Personatus fuerint legitime impediti: *Catacen. Servitii Chori* 29. *Novem.* 1698 *dub.* 2.

12. Quum Episcopus tam ab Archipresbytero animarum curam exercen-

te, quam a Canonicis veteribus, ac recentibus Ecclesiae Collegiatae S. Mariae terrae S. Ginesii per vices celebrantibus missam conventualem, ut in more habuerint, dominicis diebus, festis, ac quadragesimae applicare eam pro populo mandasset, Capitulum adiit S. C., quae definiit onus missae lectae Parochialis spectare ad Archipresbyterum tantum pro populo applicandi: *Camerinen. Missae Convent.* 6. *Junii* 1705 *dub.* 1. *confirmat.* 22. *Maii* 1706.

13. Ac missam conventualem teneri idem Capitulum quotidie celebrare mandat: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.* addendo in casu, de quo agitur, quoad dies festos tantum.

14. Necnon applicandam ab omnibus esse non pro populo, sed pro benefactoribus constituit: *Ibid. dub.* 3. *confirmat. ibid.*

15. Deinde S. C. declaravit praevia confirmatione decretorum quoad dies festivos, necnon teneri ad celebrationem etiam diebus ferialibus quadragesimae: 7. *Decem.* 1709 *dub.* 1.

16. Ac esse celebrandam cum cantu: *Ibid. dub.* 2.

17. Et ante concionem praecepit: *Ibid. dub.* 3.

18. Capitulum constans Praeposito, Canonicis, ac Beneficiatis Collegiatae Ecclesiae S. Martini oppidi Caldarolae, cui incumbit onus animarum, tenetur applicare missam parochialem pro populo, et respective Conventualem pro benefactoribus in genere, etsi antea numquam missam conventualem pro benefactoribus applicaverit, sed pro populo; et Capitulum ait Ecclesiam illam in Collegiatam erectam a quodam pio fundatore, et factam unionem Ecclesiae Parochiali fuisse: *Camerinen. Applicat. Missae Convent.* 28. *Junii* 1704 *confirmat.* 9. *Junii* 1714.

19. Capitulum, et Canonici omnes Collegiatae Ecclesiae S. Euphemiae loci Insulae tenentur singulis dominicis, et festivis diebus missam conventualem canere in Ecclesia Collegiata, etiamsi stationes in aliis Ecclesiis dictae Plebis contingant: *Comen. Servitii Chori, et Expensarum* 14. *Martii* 1711 *dub.* 1. Iterum ad examen causa subjecta instante Capitulo protelata fuit definitio, et jussum fuit, ut interim non retardetur exequutio omnimoda decretorum S. C.: 9. *April.* 1712. Postmodum confirmata fuerunt decreta: 6. *Aug. ejusd. anni.*

20. Ac illi cogendi sunt juris remediis: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

21. Necnon tenentur praedicti singulis diebus quadragesimae, et adventus nedum interesse omnibus horis Canonicis sub poenis a jure inductis: *Ibid. dub.* 3. *confirmat. ibid.*

22. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis SSmae Annuntiatae *Vallattae* nuncupatae oppidi Pedemontis, qui licet ab immemorabili non habuerint quotidianam officiaturam, tamen Episcopus in Visitatione eos teneri ad missam conventualem statuit. Sed ex decreto S. C. ad hoc onus adstricti pro nunc haud sunt; nam illi de tenuitate redituum, et de parvo Canonicorum numero S. C. docuerant: *Aliphana Servitii Chori* 12. *Febr.* 1707.

23. Missae a Visitatore Apostolico Maranta in suis Constitutionibus ordinatae diebus festis, aliaeque si adsint, non debent subjacere oneri applicationis Sacrificii, sed solummodo missae conventuales, quae celebrantur ratione Canonicatus in Ecclesia Collegiata terra Ophydae: *Asculana Distributionum* 13. *Aug.* 1707 *dub.* 4. *confirmat.* 23. *Junii* 1708.

24. Capitulum, et Canonici Cathedralis Ecclesiae tenentur ad celebra-

tionem quotidianam missae conventualis: *Tusculana Missae Conventualis* 21. *April.* 1708 *dub.* 1.

25. Et dicta missa conventualis celebranda est diebus feriatis tam per Canonicos, quam per beneficiatos alternatim: *Ibid. dub.* 2.

26. Et dicta missa, licet sint dies feriati, celebranda est cum cantu: *Ibid. dub.* 3.

27. Dictaque missa conventualis est applicanda pro benefactóribus ab omnibus celebrantibus: *Ibid. dub.* 7.

28. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Michaelis Archangeli civitatis Firmi praeter missam parochialem tenentur quoque applicare quotidie missam conventualem; etiamsi ex Bulla erectionis in Collegiatam elici non posse hoc onus patefacerent: *Firmana Applicat. Missae Convent.* 17. *Junii* 1713.

29. Quamquam Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis, et Parochialis in eorum favorem consuetudinem, redituumque tenuitatem allegarent, tamen eos obligari applicare quotidie missam conventualem pro fundatoribus, et benefactoribus in genere S. C. decrevit: *Balneoregien. Missae Paroch., et Convent.* 19. *Aug.* 1713 *dub.* 1.

30. Necnon singuli Canonici a die adepti Canonicatus satisfacere propter missas conventuales usque ad huc non applicatas obstricti sunt: *Ibid. dub.* 2.

31. Missae insuper de anniversario, quae in choro in quatuor mensibus anni diebus non impeditis cantantur, cedere non debent loco missae conventualis: *Ibid. dub.* 3.

32. Et Canonici celebrare, et applicare tam dictas missas de anniversario, quam conventuales tenentur: *Ibid. dub.* 4.

33. Capitulum, et Canonici una cum Praeposito Collegiatae, ac Parochialis Ecclesiae Sanctae Mariae ad Mare terrae Majoris tenentur celebrare, et applicare quotidie missam conventualem pro benefactoribus, uti decrevit Archiepiscopus occasione Sacrae Visitationis: *Amalphitana Oneris Miss., et Curae Animar.* 13. *April.* 1715 *dub.* 3.

34. Necnon tenentur satisfacere propter missas conventuales adhuc non applicatas: *Ibid. dub.* 4.

35. Et quoad tempus, tenentur missas non applicatas celebrare, et applicare a die adepti Canonicatus: *Ibid. dub.* 5.

36. Et missae de anniversario loco missae conventualis cedere nequeunt: *Ibid. dub.* 6.

37. Missa conventualis, quae celebratur in insigni Collegiata Utini a Canonicis Presbyteris alternis, debet applicari: *Aquilejen. Missae Convent.* 13. *April.* 1715 *dub.* 1.

38. Non autem dictis Canonicis Presbyteris celebrantibus dictam missam conventualem eleemosyna pro celebratione praeter assignatam dictae missae distributionem debetur: *Ibid. dub.* 2.

39. Ad tramites Bullae Clementis VIII. Pont. Max. usque ab anno 1601 elevatum fuit oppidum S. Domnini in civitatem, et Collegiata illius Ecclesia in Cathedralem extincta praepositura, ac Vicaria perpetua pro animarum cura exercenda fundata. Sed quum hodiernus Episcopus occasione Visitationis nonnulla edidisset decreta quoad missam conventualem, hinc conquesti Canonici sunt, qua de causa S. C. sancivit, onus Capituli Ecclesiae praedictae esse quotidianam applicationem missae conventualis: *Burgi S. Domnini Missae Convent.* 16. *Maii* 1716 *dub.* 1.

40. Ac Dignitates in solemnioribus festivitatibus, Canonici in diebus festis, et Vicarius perpetuus in feriis tenentur applicare missam conventualem pro benefactoribus ad formam decreti Episcopi: *Ibid. dub.* 2.

41. Dignitatibus insuper, Canonicis, et Vicario perpetuo debita est eleemosyna unius julii pro qualibet missa conventuali per modum distributionis praeter emolumenta Praebendarum, et Vicariae respective: *Ibid. dub.* 3.

42. Dictaque eleemosyna pro missa conventuali Dignitatibus, Canonicis, et Vicario perpetuo solvenda est ex reditibus Capituli ad formam decreti Episcopi: *Ibid. dub.* 4.

43. Deinde censuit S. C. mandata relaxata contra Capitulum, et Canonicos pro eleemosyna missarum conventualium celebratarum per Vicarium perpetuum, et consumata contra Canonicum Laurentium de Rubeis valida non esse; et quoad redintegrationem cum confectione damnorum, et interesse ad mentem respondit: *Ibid. dub.* 5.

44. Diebus quatuor temporum, et vigiliarum, in quibus ex rubrica missalis cantari debent duae missae, Canonici praedictae Ecclesiae canere aliam missam debent ad formam dictae rubricae praeter solitam missam conventualem: *Ibid. dub.* 6.

45. Et pro hujusmodi missa celebranda ad formam dictae rubricae augeri debent distributiones tam Canonicis, quam Vicario perpetuo aliisque residentibus: *Ibid. dub.* 7.

46. Dictumque augmentum sumi debet ex reditibus Capituli ad formam decreti Episcopi, non aliunde est per Episcopum providendum: *Ib. dub.* 8.

47. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Parochialis S. Mariae terrae Marthae non tenentur ad celebrationem missae conventualis. Nam nullos reditus comunes, nec quotidianas distributiones habent, et archivo, sigillo, aliisque signis qualitatem collegialitatis arguentibus carent, licet almutiam coloris violacei deferant. Missam pro populo canunt, atque applicant. In choro tantum horas minores, ac vesperas suo tempore cantant: *Montis Falisci Missae Convent.* 12. *Febr.* 1718.

48. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis tenentur canere omnibus diebus dominicis, et aliis festivis de praecepto cum diacono, et subdiacono missam conventualem, non autem permitti potest, ut in aliquibus diebus dominicis, aliisque festivis de praecepto missa conventualis sine diacono, et subdiacono cantetur; etiamsi Canonici consuetudinem in eorum favorem citassent. Ita S. C. decrevit Episcopo postulante: *Verulana Visitat. Sacr. Liminum* 21. *Januar.* 1719 *dub.* 1.

49. Item Capitulum, et Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Erasmi ejusdem urbis debent cantare missam conventualem quolibet die; et licet eis tantum in solemnioribus ab Episcopo designandis uti diacono, et subdiacono; non autem possunt bis in hebdomada eamdem missam, uti in more fuere, decantare: *Ibid. dub.* 2.

50. Capitulum, et Canonici, una cum Mansionariis, Capellanisque Ecclesiae Metropolitanae, qui omnes ex usu, et ex immemorabili consuetudine tenentur tantum celebrare missas conventuales, etiam easdem applicare pro benefactoribus adstricti sunt: *Ferrarien.* 18. *Martii* 1719 *dub.* 1.

51. Ac celebrantibus, et applicantibus missas conventuales est eleemosyna a Capitulo solvenda: *Ib. dub.* 2.

52. Atque pro eleemosyna dictarum missarum conventualium omnes constituentes Corpus Capituli sive Sacerdotes, sive Diaconi, sive Subdiaconi vel participent, vel non participent de Massa distributionum onus habent, ac ex eadem Massa ea detrahi debet: *Ibid. dub.* 3.

53. Petitionem Capituli, et Canonicorum Collegiatae Ecclesiae S. Euphemiae Insulae, qui dimicabant se non

teneri ad quotidianam missae conventualis applicationem, S. C. rejecit: *Comen. Missae Paroch., et Convent.* 11. *Maii* 1720 *dub.* 1.

54. Et ad dubium: an singuli eorum teneantur a die adeptae possessionis eorum Canonicatuum satisfacere propter missas conventuales huc usque non applicatas. S. C. respondit: *Ad mentem: Ibid. dub.* 2.

55. Deinde definiit S. C. idem Capitulum, et Canonicos praeter missam conventualem debere celebrationem implere per Archipresbyterum Parochum missae parochialis cum applicatione diebus festivis hora populo accomodata: *Ibid. dub.* 3.

56. Necnon in diebus ferialibus quadragesimae, inquibus in Ecclesia Parochiali conciones habentur, idem facere debet, et applicationem omittere resolvit: *Ibid. dub.* 4.

57. Declaratum fuit a S. C., Capitulum, et Canonici Collegiatae Ecclesiae oppidi nuncupati *di Core* teneantur quotidie missam conventualem celebrare, sicuti Visitator Episcopus praeceperat. Etiamsi factum id nunquam fuerit, et inopes essent Canonicatus: *Veliterna* 14. *Martii* 1722 *dub.* 2.

58. Ac tenentur quotidie dictam missam conventualem applicare pro benefactoribus: *Ibid. dub.* 2.

59. Exemptionem vero elargitur spectata praebendarum tenuitate, ut missam conventualem diebus tantum festis de praecepto applicent: *Ib. dub.*3.

60. Capitulum, ac Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Petri Spoleti obligantur ad celebrationem, et applicationem quotidianam missae conventualis, veluti in Visitatione demandatum fuerat: *Spoletana* 19. *Decem.* 1722 *dub.* 1. *et* 2.

61. At ratione redituum praebendarum modicitate arbitrio Episcopi conceditur, ut missas diebus tantum festis de praecepto applicent: *Ibid. dub.* 3.

62. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis praeter missam conventualem, tenentur quoque celebrare missam de feria, et eamdem missam conventualem pro benefactoribus applicare; minime consuetudo servanda est: *Acerrarum* 23. *Aug.* 1727 *dub.* 10.

63. Et quaesitum quum fuisset, num edictum Episcopi, quo sub poena suspensionis jubetur, ut Epistola in missa conventuali canetur ab uno ex Canonicis Choro inservientibus, sive sit servanda consuetudo canendi praefatam Epistolam per Clericum celebranti inservientem? missam conventualem canendam esse cum Diacono, et Subdiacono delata poena suspensionis, S. C. rescripsit: *Ibid. dub.* 22.

64. Quum missa conventualis, quae in Ecclesia Cathedrali quotidie peragitur, non applicaretur pro benefactoribus, hinc S. C. mandavit non retardari applicationem. Sed hodie recurrunt Canonici exorantes pro hac exemptione, quod ex immemorabili repeririuntur exempti, et quod fundatores fuerunt Hungariae Reges; tenuitatem autem praeceteris demonstrabant praebendarum redituum. Dubiis igitur quae a Capitulo proponebantur, responsum praebuit S. C., ut missa applicaretur diebus tantum festis de praecepto in causa *Spalaten. Applicat. Missae Convent.* 23. *Julii* 1729 *dub.* 1. *et* 2.

65. Decisum consequenter fuit, ut praefatae missae conventualis applicatione supposita idem Capitulum teneretur inposterum continuare in celebratione aliarum missarum, et in quotidiana recitatione precum cum applicatione pro benefactoribus: *Ib. dub.* 3.

66. Singulis diebus celebranda est a Dignitatibus, et Canonicis Ecclesiae Cathedralis missa conventualis cum

omnibus solemnitatibus: *Salernitana Edictorum* 27. *Sept.* 1732 *dub.* 14.

67. Et quoad dubium; an celebratio missarum explenda sit juxta formam praescriptam in Edicto *diei* 27. *Febr.* 1731 *cap.* 13. *et* 14., vel juxta praetensum solitum Ecclesiae? S. C. respondit, dilata, et ad mentem: *Ib. dub.* 15.

68. Quum questus in Episcopum Capitulum Collegiatae Ecclesiae S. Agahae oppidi Proxeudis haberet, quod ipse nuper tum Archipresbytero pro populo, tum Canonicis pro benefactoribus missae praeceperat applicationem singulis diebus festis de praecepto; licet id Capitulum esse contra morem, et ultra vires asserat; et usus hactenus fuit, ut missa parochialis diebus tantum dominicis applicaretur, et missam conventualem celebrare quolibet die festo, sed absque applicatione consueverint. Res tamen discussa fuit in S. C., an, et pro quibus missis sit locus diminutioni, seu reductioni? negative quoad missas parochiales, et conventuales, in reliquis ut particulariter videretur fuit resolutum: *Ferentina* 26. *Martii* 1735 *dub.* 1.

69. In urbe Tolentini extat Collegiata Ecclesia S. Jacobi Priore cum animarum cura, et undecim Canonicis, qui Priorem adjuvare obstricti sunt, constans. Inter Capitulares habitae aliquae fuerunt quaestiones, quas S.C. diremit decernens, missam cum cantu in dicta Ecclesia esse celebrandam juxta decretum Visitationis anni 1727: *Tolentina Servitii Chori, et Missae Convent.* 26. *Maii* 1739 *dub.* 1.

70. Ac eamdem esse celebrandam per vices: *Ibid. dub.* 2.

71. Eumdemque ordinem incipiendum non a Priore, sed a Canonico Decano, indeque prosequi ad alios Canonicos: *Ibid. dub.* 3.

72. Et praeter Canonicum hebdomadarium in dicta missa cum cantu, aliisque officiis alios Canonicos interviendos: *Ibid. dub.* 4.

73. Imo deficientibus ab hujusmodi interventu eisdem Canonicis esse ipsos multandos, et quoad quantitatem arbitrio Episcopi remittendam: *Ib. dub.* 5.

74. Episcopus Senogalliensis Visitationem peragens Cathedralis Ecclesiae reperit solos seniores, seu primae erectionis Canonicos persolvere eleemosynam pro celebratione missae conventualis, ejusdemque missae Sacrificium a Capitularibus omnibus pro populo, nullum autem pro piis benefactoribus applicari; idcirco eis onus quotidianum applicationis missae conventualis pro benefactoribus, ac pro Collegio imposuit, ejusdemque eleemosynam ab omnibus solvi jussit. Canonici posteriores decreto obtemperare abnuentes, quaesierunt, utrum illud sit exequendum? et esse exequendum S. C. resolvit ita tamen, ut applicatio fieret pro benefactoribus tantum: *Senogallien. Missae Convent.* 16. *Decem.* 1741 *dub.* 1.

75. Capitulo, et Canonicis Ecclesiae Collegiatae S. Mariae de Platea terrae Matelicae tam veteribus, quam adjunctis denegatur reductio applicationis ad solos dies festos missae conventualis alternis faciendae; etiamsi praebendarum redituum tenuitatem exhibere adacti sint: *Camerinen. Missae Convent.* 24. *Aug.* 1743 *dub.* 3. *confirmat.* 18. *Julii* 1744.

76. Ac in vigiliis, in quibus duplicantur, vel triplicantur missae cum cantu, sunt omnes applicandae. Sed inspecta redituum parcitate ex gratia conceditur, ut una tantum applicetur: *Ibid. dub.* 4. et in confirmatione ad mentem (421): 13. *Junii* 1744.

(421) Mandatur Episcopo Camerino, ut „contra enunciatum Canonicum Petrum Salta prout „juris fuerit procedat: Ita igitur exequetur, et „de executione certioret." *Lib. Regist. lit.* 29. *die* 18. *Julii* 1744.

77. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis non tenentur praeter missam conventualem celebrandam per vices aliam applicare missam pro populo, quum hanc Canonicus Parochus applicet: *Hortana* 8. *Aug.* 1744 *dub.* 2. *confirmat.* 29. *ejusd. mensis*, *et anni*.

78. Benedictus Lupertus Episcopus Calliensis Cathedralis suae Capitulo donavit aurea quingenta, quorum reditus impendi perpetuo in celebratione Sacri conventualis dietim a Capitulo agendi, et applicandi pro benefactoribus in genere deberent. Hujus oneris modo diminutis reditibus praebendarum Capitulum postulat reductionem quoad applicationem; at obtinere eam non valuit: *Callien. Reduct. Missae Conventual.* 8. *Febr.* 1744.

79. Capitulum, et Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Mariae civitatis Minorissae, Sacrum sine cantu perficiendo in Capella SS. Martyrum sub Altaris Majoris dictae Ecclesiae existentium, dum in choro horae canonicae recitantur, missae conventuali muneri satisfacere non valent; ac inde postulantes ad solos dies festos reductionem ob reditus exiguos, qui vix ad alimenta sufficiunt, S. C. responsum suspendit, ut scribatur Episcopo juxta instructionem (422): *Vicen. Missae Convent.* 2. *Sept.* 1747. Postmodum petitam gratiam haud indulgendam censuit: 13. *Sept.* 1749.

80. Tyburtinus Episcopus intendebat, Capitulum, et Canonicos Cathedralis Ecclesiae duo, triaque Sacra, quae statis quibusdam diebus juxta rubricae praecepta cum cantu agere solebant, pro benefactoribus in genere, praeter conventuale, applicare teneri. Canonici autem satis esse ajebant Conventualis Sacri applicationem, ut hactenus factum ab ipsis est, quia rubricam celebrationem, non applicationem jubere subdebant; ita etiam S. C. Tyburtino Episcopo in status Ecclesiae relatione respondisse, ac praeseferre consuetudinem asseverabant. Quaesito hinc, num praeter missae conventualis applicationem, applicare etiam Canonici deberent secundam, et tertiam missam cum cantu agendas? sed resoluta non fuit causa, et dictum ad mentem: *Tyburtina* 13. *Junii* 1744.

81. Capitulum, et Canonici Collegiatae Ecclesiae Luniani tenentur quotidie celebrare missam conventualem, ac applicare juxta decretum in Visitatione editum ab Episcopo non obstante contraria immemorabili consuetudine: At perpensis peculiaribus facti circumstantiis, inter quas praebendarum tenuitas, indulgendum est, ut applicetur omnibus diebus festis de praecepto tantum: *Amerina Missae Convent.* 12. *Martii* 1746.

82. Capitulum, et Canonicos Collegiatae Ecclesiae oppidi Sabiniani applicare quotidie missam conventualem pro benefactoribus in genere mandatur; etiamsi in fundatione certis oneribus gravati fuerint; non autem solus Archipresbyter dictae Collegiatae obstrictus est: *Ariminen. Missae Convent.* 18. *Sept.* 1751 *dub.* 1.

83. Necnon dicti Canonici omnes vicissim celebrare, et applicare missam conventualem tenentur, incipiendo tamen ordinem ab Archiepresbytero: *Ibid. dub.* 2.

84. Ac pro gratia ad dies tantum festos spectata, et perdurante redituum miseria reductio oneris praefatae missae conceditur: *Ibid. dub.* 3.

85. Et quoad dubium; an teneantur

(422) Data fuit Epistola ad Vicensem Episcopum, ut referret, quanti sint annui reditus, tum praebendae, tum distributionum quotidianarum, quaeve sint onera particularia cujuslibet Canonicatus Collegiatae Ecclesiae S. Mariae civitatis Minorissae: Eod. Cons. 13. Sept. 1749.

pro tempore praeterito ad applicationem missarum conventualium, quae nequaquam celebratae fuerunt? rescribitur, ad D. Secretarium facto verbo cum SSmo: *Ibid. dub.* 4.

86. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Nicolai terrae Meldulae non sunt, nec fuerunt immunes ab applicatione missae conventualis, licet expositum fuerit Ecclesiam illam noviter erectam in Collegiatam ex unius benefactoris fundatione fuisse, qui, praescripta aliarum missarum applicatione, eam expresse in missa conventuali non requisivit: *Nullius S. Ruffilli Provinciae Ravennaten.* 8. *Aug.* 1761 *dub.* 1. *confirmat.* 14. *Febr.* 1767.

87. Imo nec eis impertitur reductio oneris applicationis ejusdem missae ad dies dominicos tantum, ratione assertae redituum exiguitatis: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

88. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Martini urbis Cerreti exponentes eorum Ecclesiam ex unione quinque Parochialium, et ex septem simplicium beneficiorum adnexione componi, tantummodo ad implendum onera, quibus Parochiales, et beneficia unita gravabantur, teneri praesumunt; non autem ad applicationem missae conventualis, quas quotidie absque applicatione cum cantu celebraverant; hinc quaesierunt, an tenerentur pro benefactoribus in genere applicare, et quibus diebus? et responsum habuerunt; dilata, et firmetur status coram Ordinario servatis servandis: *Thelesina Missae Convent.* 4. *Junii* 1768.

89. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Agathae terrae Ascani tenentur missam conventualem pro benefactoribus applicare; quamquam eorum consuetudinem pervetustam onus illud respuentem, ac tenuitatem redituum demonstraverint: *Aretina Missae Convent.* 16. *Decem.* 1769 *dub.* 1.

90. Sed reductionem illius oneris ad formam Constitutionis Benedicti XIV. Pont. Max. incipien. *Cum semper* (423) reportarunt: *Ibid. dub.* 2.

91. Capitulum, ejusque Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Perpetui oppidi Solerii vix diebus festis sacrum Conventuale operabantur, cognita autem propria obligatione postularunt absolutionem quoad praeteritum, et a SSmo obtinuerunt, necnon etiam reductionem quoad futurum, et quum praebendae parvae, ac onustae multis essent a fundatoribus oneribus; S. C. pro reductione applicationis ad omnes dies festos de praecepto expletis oneribus fundationum juxta votum Episcopi (424) indulsit: *Alexandrina Missae Convent.* 28. *Julii* 1770 *dub.* 1.

92. Capitulum Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae B. M. V. oppidi Messerani reductionem missae Con-

(423) *Die* 19. *Aug.* 1744 (*Bull. ejusd. Pont. tom.* 1. *pag.* 163.) in qua §. 19. disponitur „Alii denique obtenderunt exiguitatem hujusmodi distributionum, quae, ob detractam eleemosynam quotidianam pro missa conventuali, ad nihilum fere redactas, vix foret, ut ab aliquo curarentur, cum magno detrimento servitii Ecclesiae praestandi. Tridentina quidem Synodus Sess. 24. cap. 15. opportunas rationes ostendit, quibus Canonicalium Praebendarum inopiae valeat provideri: Si vero designatam a Concilio viam, ut fere evenire solet, nequaquam iniri posse contingat, reliquum erit ad Congr. Concilii recursum habere: cujus erit perspecto ex vestris relationibus rerum statu, auctoritate Apostolica a Praedecessoribus nostris eidem impartita, et a nobis etiam praesentium tenore confirmata, quotidianam applicationem missae conventualis pro Benefactoribus in genere, ut alias, ad Festos tantummodo dies reducere."

(424) Qui concludit, ut inspecta Praebendarum tenuitate, nullaque segregata, et aliunde promanante distributionum in commune relictarum massa, sufficiat unam conventualem missam applicare solis tantum festis de praecepto, aut si fieri possit etiam solis Dominicis diebus, & qua lege si placet S. C. immunem declarare Praepositum, quoties per vices hebdomadarium agit, quod omnino jam tenetur pro populo suo missam Parochialem applicare. *Ead. Caus.* 7. *Julii* 1770 §. 6.

ventualis ad solos Dominicos dies, et festos de praecepto ob redituum inopiam petiit, et non impetravit: *Vercellen. Reduct.* 18. *Aug.* 1770 *dub.* 1.

93. Validam esse S. C. declaravit consuetudinem Ecclesiae Cathedralis canendi missam Conventualem in quibuscumque diebus per annum, exceptis diebus anniversarii, et obitus defunctorum, ac feriis Quadragesimae, in quibus officium alicujus sancti occurrit, et addidit *ad mentem* (425): *Comen. Celebrat. Missarum* 23. *Novem.* 1771 *dub.* 1.

94. Capitulum compositum ex Archipresbytero animarum curam exercente, et septem Canonicis in Ecclesia adest oppidi Magentiae B. M. V. in Coelum Assumptae dicata, quod quum Episcopus rescivisset, minime adplicare missam Conventualem, ad quotidie applicandam illud adegit. Exemptum se Capitulum putans, vel quia non constat de erectione Collegialitatis, vel quia ex consuetudine quatuor seculorum Canonici missam Conventualem non applicarunt, vel demum, quia reditibus caret paribus oneri; quaesivit proinde quibus diebus missam Conventualem applicare teneatur; S. C. respondit pro diebus festis, et de praecepto tantum: *Terracinen. seu Privernen. Missae Convent.* 21. *Novem.* 1772.

95. Capitulum, et Canonici Ecclesiae S. Nicolai terrae S. Aegisti, quam non constat fuisse auctoritate Apostolica in Collegiatam erectam, sed tantum eidem nomen in nonnullis posterioribus actibus fuit tributum, applicare missam Conventualem pro benefactoribus non tenentur: *Nullius Trium Fontium missae Convent.* 4. *April.* 1772 *dub.* 1.

96. Capitulum Cinguli urbis pro diebus ferialibus tantum, et donec extinguatur census scut. 2200 a Capitulo ipso impositus pro erectione illius Ecclesiae in Collegiatam, exemptum declaratur ab applicatione missae Conventualis, ad quam olim Prioratus D. Exuperantii, qui praevia ejusdem suppressione in dotem ejusdem Collegiatae coaluit, tenebatur: *Cingulana Missae Convent.* 8. *Aug.* 1772.

97. Quum ex immemorabili consuetudine applicata unquam fuisset a Capitulo Ecclesiae Collegiatae Divi Petri et Dalmatii urbis Alexandrinae missa Conventualis pro benefactoribus in genere, ac in fundatione ejusdem celebratio, nulla facta mentione de applicatione injuncta fuisset; quaestio versatur super hoc onere, et S. C. decernit praedictum Capitulum quotidie missam Conventualem applicare pro benefactoribus in genere teneri: *Alexandrina missae Convent.* 22. *Januar.* 1774 *dub.* 1.

98. Et dubio, an, et quomodo sit concedendum indultum exemptionis ab hoc onere applicationis? responsum traditur, dilata, et firmetur status: *Ibid. dub.* 2.

99. Insuper dubium; an, et quomodo quoad praeteritum sit providendum? ad Card. Praefectum cum SSmo pro decisione remittitur: *Ibid. dub.* 3.

100. Capitulum, et Canonici Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae S. Laurentii Martyris in terra S. Laurentii majoris sitae, inspecta tenuitate redituum in distributionibus quotidianis unice consistentium, reductionem missae Conventualis ad dies festos tantum de praecepto exorarunt, et obtinuerunt: *Thelesina Missae Convent.* 5. *Julii* 1777.

101. Capitulum, et Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Mariae majoris Arquati, qui numero sunt cum beneficiatis quinque supra viginti, et 282 scuta

(425) Mens est, ut cantatur una missa, reliquae conventuales lectae celebrentur, exceptis diebus, prout in dubio: *Ead. Caus.* 23. *Novem.* 1771.

partiuntur in fine cujuslibet anni, duplicem tamen partem accipiente Archipresbytero; supplicarunt pro reductione missae Conventualis ad dies tantum festos de praecepto, et sunt consequuti: *Placentina Missae Convent.* 1. *Martii* 1777.

102. Pius Vir Christophorus Benzi, ut Canonici Parochialis Ecclesiae S. Mariae Pedonae servitium ad solos dies festos, nescitur qua causa, redactum choro praestarent quotidie, necnon missam cum cantu in expiationem suae, suorumque defunctorum animae celebrarent, Capitulo promisit quolibet anno tradere libras Imperiales quatuor mille. Initus desuper fuit contractus, et obtentum beneplacitum Apostolicum. Enclyclica supervenit Benedicti XIV. Pont. Max.; Capitulum assignatas libras 360 impares esse duplici missae diebus festis cum applicatione asserens, supplicavit pro reductione ad unicam tantum missam singulis diebus festis de praecepto; et preces incassum adhibuit: *Mediolanen. Missae Convent.* 5. *Junii* 1779.

103. Quum Canonici, et Praebendati Collegiatae Ecclesiae S. Florentii oppidi Florentiola propter praebendarum, ac distributionum tenuitatem missam conventualem ad formam Benedictinae Encyclicae (426) pro benefactoribus applicare in more non fuissent; moniti ab Episcopo fuerunt, ac inde reductionem ad dies festos efflagitarunt, et ad quinquennium obtinuerunt, addendo S. C. ad mentem (427): *Placentina Missa Convent.* 27. *Novem.* 1779. Urgente quinquennii termino Canonici massae Capitularis, et Praebendarum angustias adhuc manere exponentes, preces instaurant, et reductionem ad dies festos de praecepto impetrant: 30. *Julii* 1785.

104. Capitulum S. Victoris gravatum se esse sentiens Episcopi praecepto, qui voluit, ut missa conventualis, quae in ea Collegiata Ecclesia canitur, applicaretur pro benefactoribus in genere, exorat pro exemptione ab hujusmodi applicatione, et quia ab erectione reperitur exemptum, et quia sex ex duodecim Canonici animarum curae in separatos montium, valliumque Parochiae incolas incumbunt; vel saltem pro indicti oneris reductione ad dies tantum festos de praecepto propter eorum redituum tenuitatem implorat. Reductio petita donata fuit ad quinquennium, et additum, ut scriberetur Episcopo juxta mentem (428): *Novarien. Missae Convent.* 7. *Aug.* 1779.

105. Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Gregorii majoris ob imminutos eorum reditus reductionem applicationis missae conventualis ad dies tantum Dominicos, alioque festos de praecepto impetrarunt; onus vero quotidie dictam missam canendi superfuit; hinc quum fructus decrevissent, dispensatio ab onere canendi missas ex praescripto rubricae generalis ab eis fuit petita, sed haud obtenta: *Spoletana Dispensationis* 19. *Febr.* 1780.

106. Capitulum Collegiatae Ecclesiae S. Stephani terrae Cotinislae, Archipresbyter nempe, Canonici antiqui, et novae Erectionis Zarabinae una cum mansionariis tenentur vicissim omnes ad missam conventualem

(426) *Vide not.* 48. *tom* 1. *pag.* 32.

(427) Mens fuit Episcopo significata, ut ievideret, et referret „ an per suppressionem alicujus ex Canonicatibus primo vacaturi, et unione „ fructuum ipsius iis Canonicatibus, qui tenuiores „ sunt, augeri possint, usque ad summam, et „ reditum, qui sufficiat; itaut amplius locus esse „ non possit petitas absolutioni a debito cele„ brationis missae Capitularis pro Benefactoribus „ ad formam Const. Benedictinae *Cum semper* „ *oblatas*": *Eod. Caus.* 9 *Julii* 1785 §. 1.

(428) „ Nempe ut cogat tres Canonicos, qui „ regunt Ecclesias filiales suburbicarias ad satis„ faciendum diebus festis, qui in eorum hebdo„ madam incidunt per Vice-Parochos, aut alios „ Sacerdotes oneri missae pro Populo in praedi„ ctis Ecclesiis filialibus": *Eod. Caus.* 7. *Aug.* 1779.

celebrandam, addendo S. C. ad mentem (429); etsi unum fundatorem, cujus suffragio sacrum faciebant, perspectum haberent: *Faventina Missae Convent.* 3. *Junii* 1780 *dub.* 1.

107. Ac eleemosyna est desumenda ex massa communi Zabarina ad ratam eleemosynae manualis: *Ibid. dub.* 2.

108. Postmodum reductionem dicti oneris missae Conventualis ad dies festos de praecepto tantum Capitulum praefatum impetravit: *Ead.* 10. *Febr.* 1781.

109. Canonici Ecclesiae S. Mariae Mortis in Collegiatam nuper erectae urbis Aesinae ignorantes Benedicti XIV. Pont. Max. Encyclicam (430) missam conventualem praetermissa applicatione pro benefactoribus celebrarunt. Hodie animadvertunt illud applicationis onus ferre non posse; simul efflagitant absolutionem, et reductionem applicationis ejusdem; S. C. annuit ultro quoad praeteritum facto verbo cum SSmo, sed negativum quoad reductionem dedit responsum: *Aesina Missae Convent.* 5. *Aug.* 1780.

110. Quum Parochialis, et Matrix Ecclesia S. Andreae terrae Vallerani in Collegiatam erecta fuisset praevia dotatione a piis fundatoribus assignata, durante eorum fundatorum vita Capitulum, et Canonici exorant, ut ab applicatione missae conventualis pro benefactoribus in feriis adventus, et Quadragesimae eximantur. S. C. protelando decretum voluit, ut Episcopo scriberetur, qui referat, quantum quisque ex tribus fundatoribus tradendum post unius cujusque fundatoris mortem assignaverit: *Civitatis Castellanae missae Convent.* 5. *Aug.* 1780.

111. Capitulum, et Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Mariae Materillae, qui missam conventualem singulis diebus festivis canunt, et non applicant, ad ejus applicationem ad tramites Decreti in sacra Visitatione emanati adstricti sunt: *Nullius Ferentilli Visitat. Sacr. Liminum* 28. *April.* 1781 *dub.* 1.

112. Necnon teneri tam Archipresbyterum, et Canonicos alternis omnes ad rationem manualis eleemosynae ex massa distributionum constituendae ad rationem Concilii (431): *Ibid. dub.* 2.

113. In Cerbariae loco jurisdictioni Abbatiae Sublacensi subjecto adest Parochialis Ecclesia S. Mariae dicata in qua reperitur Parochus titulo Archipresbyteri, et quatuor Capellani, Canonicorum nomine vulgo nuncupati. Hi ex pietatis, et devotionis impulsu singulis diebus dominicis, aliisque festis sacrum Conventuale, ac vesperas conficiebant. Card. Canale Commendatarius Abbas praecepit in visitatione eos applicare missam conventualem pro benefactoribus in genere teneri. Mandata exhauserunt, sed supplicant hodie, ut decernatur, num decretum hoc sit validum? et nequaquam validum esse S. C. definivit: *Nullius Sublacen.* 7. *Julii* 1781 *dub.* 1.

114. Praetendebant ulterius, ut missae hactenus praeter obligationem celebratae, compensandae cum missis essent in posterum a Capellanis celebrandis, sed non impetrarunt: *Ibid. dub.* 2.

115. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis considerata eorum praebendarum paupertate reductionem applicationis missae conventualis in solis diebus festivis de praecepto obtinuisse ab Episcopo Ciani vigore Apostolicae auctoritatis, de qua nullum extat documentum, putarunt. Modo vero in ancipiti cura versantur, et eamdem reductionem implorant; sed

(429) *Vide* not. 228 tom. 1. pag. 171.
(430) *Vide* not. 48. tom. 1. pag. 32.

(431) *Vide* not. 101. pag. 82.

S. C. scribendum Episcopo juxta mentem (432) censuit: *Ilcinen. Missae Convent.* 28. *Julii* 1781. Deinde gratiam impertivit: 14. *Sept.* 1782.

116. Sacerdos Jo. Baptista Falzon Melitensis fundavit celebrationem missae conventualis cum cantu faciendam qualibet die, exceptis Dominicis, aliisque festis de praecepto in Ecclesia Collegiata S. Pauli Apostoli civitatis Vallettae. Canonici hanc dispositionem acceptare, nisi sub reservatione reductionem petendi, abnuerunt, eo quod jam Decretum auctoritate S. C. per totam Insulam exierat, cujus vigore ad tres tarenos crevit eleemosyna manualis. Sed Canonici tamen missam conventualem propria auctoritate peragerunt cum eleemosyna tarenorum trium, et granorum insuper decem. Inhibuit hanc superfluitatem Curia Episcopalis, mandavitque celebrationem missarum conventualium cum sola eleemosyna tarenorum trium faciendam esse. A S. C. super precibus a Capitulo pro eorum taxa, et de expensis factis pro ejus indemnitate quoad praeteritum tempus, rescriptum exiit *lectum*. Nunc ad quaesitum, an sit huic decisioni adhaerendum, dictum fuit, *dilata*, et scribatur Episcopo juxta mentem (433): *Melevitana* 16. *Junii* 1781 *dub.* 1. Quum ad iteratum examen causa rediisset, responsum definitivum prodiit, praevio recessu a decisis pro absolutione facto verbo cum SSmo: 22. *Decem. ejusd. anni.*

117. Deinde postquam S. C. docta fuerit de reditibus bonorum pro implemento attributorum, et Episcopo, ut supra, scriptum fuerit, reductionem S. C. indulsit juxta votum Episcopi (434): *Ibid. dub.* 2.

118. Capitulum, et Canonici Collegiatae Ecclesiae dicatae SSmae Visitationi B. M. V. Casalis Garbii missae conventualis reductionem ad dies tertum festos de praecepto, concurrente nimia redituum tenuitate postularunt. Sed S. C. jussit, ut scriberetur Episcopo, qui referat super statu, et quantitate multiplici, transmissa dispositione fundatoris ipsius: *Melevitana Missae Conventualis* 15. *Sept.* 1781. Et inde locum esse reductioni ad dies festos de praecepto ad decennium decrevit: 11. *Maii* 1782.

119. Ecclesia Parochialis S. Leonardi Arci Curgae auctoritate ordinaria erecta fuit in Collegiatam, et impositum fuit onus in diebus festivis missae conventualis. Deinde alter Episcopus petita declaratione, an esset Collegiata illa Ecclesia, onus quotidianum ejusdem missae praecepit; ob id Canonici modo petunt, an teneantur quotidie perpetrare, et applicare dictum sacrum, et quatenus affirmative, an concedatur reductio. S. C. teneri ad missam conventualem juxta votum Episcopi (435) respondit: *Terracinen, et Setina Servitii Chori, et missae Convent.* 23. *Novem.* 1782 *dub.* 1. *et* 2.

120. Collegiata Ecclesia S. Nicolai Castri Diani quindecim numerans Canonicos, tenues Praebendarum, mas-

(432) Nempe ut referat de aequa quantitate unius cujusque praebendae, earum oneribus, et illarum qualitate: Eod. Cons. 28. Julii 1781.

(433) „Et mens est, ut Episcopus referat, an „ultra missam conventualem, legatam a Jo. Bap„tista Falzon, celebrent Canonici diebus feriatis „missam conventualem de jure praescriptam": Eod. Cons. 16 Junii 1781.

(434) Qui affirmat dictus Canonicus a S. C. Concilii obtenuitatem eorum Praebendarum reductionem missae conventualis de jure praescriptae ad dies dumtaxat Dominicos, et festivos obtinuisse: Eod. Cons. 22. Decem. 1781 §. 2.

(435) Quod ita expressum est „Censerem Ora„tores inspecta praesertim tenuitate redituum „obligandos fore ad servandas Constitutiones, „ut supra editas a praedecessore Palombella in„serviendi choro diebus festis, aliisque ibi ex„pressis, adjuncto tamen onere applicationis „missae cum cantu pro benefactoribus non tan„tum Dominicis, sed etiam aliis de praecepto „festis diebus." Eod. Cons. 14. Sept. 1782 §. 9

saeque reditus habens poposcit, quomodo esset locus reductioni applicationis missae conventualis; et pro reductione ad dies festos de praecepto tantum responsum fuit: *Albinganen. Reduct. Missae Convent.* 8. *Febr.* 1783.

121. In Ecclesia Collegiata oppidi Podybonitii nunquam fuit pro benefactoribus in genere missa conventualis applicata. Illa benefactorem praeter unum Gagliani fundatorem habet neminem. Gravantur tamen Canonici applicatione missae in ejusdem favorem statutis diebus cujusdam hebdomadae, reditusque exiguos percipiunt; ideo S. C. ad illam applicandam hosce Canonicos neutiquam teneri respondit: *Collen. Applicat. Missae Convent.* 15. *Martii* 1783.

122. Capitulum Collegiatae Ecclesiae S. Mariae Castri novi civitatis Recineti constat ex Praeposito, ac novem Participantibus, qui nullam habent praebendam, sed distributionibus quotidianis, quae ad 18 vix ascendunt scutorum summam, fruuntur, necnon et choro toto anni tempore interveniendi onere sunt gravati, idcirco missam conventualem pro benefactoribus ad solos dies festos postulant reduci, et responsum juxta eorum votum tulere, ut nempe ad solos dies Dominicos, et Festos de praecepto reduceretur: *Recineten. Reduct. Missae Convent.* 24. *Januar.* 1784.

123. Capitulum Collegiatae Ecclesiae S. Mariae in Coelum Assumptae terrae Arcis Siccae, quod juxta primariam erectionem ex Archipresbytero, et quatuor tantum Canonicis constituebatur, et quod ex aliis postea quatuor Canonicis supranumerariis vocatis compositum fuit, missam conventualem, ejusque applicationem pro benefactoribus in genere omittebat, et huic officio satisfacere opinabatur per celebrationem missae cum cantu in Ecclesiis, ubi festivitates peragebantur, quamvis has missas applicarent pro peculiaribus benefactoribus, qui legata reliquerant. Hinc Episcopus praecepit missam cum cantu, et pro benefactoribus applicari. Sed Capitulum modo quaerens declarari, an teneatur quotidie missam conventualem pro benefactoribus applicare? teneri responsum tulit: *Terracinen. Servitii Chori, et Missae Convent.* 11. *Decem.* 1784 *dub.* 1.

124. Et quum postulaverint reductionem, eam impetrarunt juxta votum Episcopi (436): *Ibid. dub.* 2.

125. Canonici una cum Archipresbytero Ecclesiae Collegiatae S. Erasmi oppidi Bassiani, qui numquam sueverunt missam conventualem celebrare, nec hoc onus ipsis impositum fuit in fundatione, tenentur etiam cum Archipresbytero ad dictae missae applicationem juxta votum Episcopi (437): *Setina Chori, et Missae Convent.* 21. *Januar.* 1786 *dub.* 1.

126. Capitulum S. Mariae de Populo urbis Pontremoli, jubente Episcopo tam ob paucitatem Canonicorum, quam ob redituum tenuitatem, et augmentum hodiernae manualis eleemosynae, exemptionem ab applicatione Missae conventualis poposcit. Sed S. C. responsum tulit, esse indulgendam exemptionem ab applicatione missae conventualis, diebus tamen festis de praecepto exceptis: *Lunen. Sar-*

(436) Qui ait „ Arbitrarer, eosdem (Canonicos) „ considerata redituum tenuitate ad servitium cho„ ri, et applicationem missae cum cantu pro be„ nefactoribus, singulis tantum diebus Domini„ cis, aliisque de praecepto festivis obligandos „ esse ": *Eod Caus.* 11. *Decem.* 1784 §. 6.

(437) Ait Episcopus „ Arbitrarer, eosdem perpensa tenuitate redituum, ad servitium chori cum persolutione tamen integri divini offici, et cum applicatione missae cum cantu pro benefactoribus per vices diebus tantum Dominicis, et festis de praecepto praeter consuetos, ut supra, constringendos fore: *Ead. Caus.* 10. *Decem.* 1785 §. 9.

zanen. Reduct. Missae Convent. 8. *Julii* 1786.

127. Canonici Collegiatae Ecclesiae oppidi Belvederii unam tantum semper soliti erant canendi festis diebus missam conventualem, et absque cantu in ferialibus celebrandi, quamvis juxta rubricam plures quandoque missae conventuales celebrari debuissent. Lateranensis Visitator hanc agendi irregularitatem improbavit, decrevitque tot a Canonicis celebrari oportere, quot celebrandas rubrica docet; hinc Canonici quaesiverunt, an una tantum missa conventualis satisfacere possint aliarum obligationi, quibus ex rubrica tenentur? et impetrarunt favorabile responsum juxta votum (438) Card. Archipresbyteri: *Senogallien. Missae Convent.* 2. *Decem.* 1786 *dub.* 1.

128. Et exorantibus iisdem Canonicis, ut eis concederetur eamdem missam sine cantu explere; responsum fuit, canendam esse juxta modum ab Card. Archipresbytero appositum (439): *Ibid. dub.* 2. Inde Canonici petunt dispensationem a cantu diebus ferialibus, quousque duo redintegrentur Canonicatus ad Ecclesiam instaurandam suspensi, et horum studiis, et voluntati Card. Archipresbyter obsequutus est, ideo recedendum S. C. putavit a decisis juxta votum praelaudati Cardinalis (340): 5. *April.* 1788.

129. Quaerentibus ulterius, an cum missis votivis, seu pro defunctis implere possint onus missae conventualis? negativam responsionem habuerunt: *Ibid. dub.* 3.

130. Quum constaret de Collegialitate Ecclesiae Parochialis S. Michaelis Archangeli oppidi Caprarolae, ab Canonicis ejusdem Ecclesiae est celebranda, ac applicanda missa conventualis pro benefactoribus in genere quoad omnes alternis vicibus: *Civitatis Castellanae Missae Convent.* 16. *Decem.* 1786 *dub.* 2.

131. Disceptatum jam fuit antea dubium in S. C. inter Priorem, et Canonicos Ecclesiae Collegiatae S. Jacobi Tolentini, an, quomodo, et quibus diebus in Ecclesia eadem celebrari debeat missa cum cantu? prodiit rescriptum esse celebrandam juxta Decretum Visitationis anni 1727. Quaestionem renovant modo Canonici ob non factam in Decreto inservientium ministrorum mentionem; qua de causa Prior precatur, ut confirmetur cantus dictarum missarum, sed cum ministris, et praesertim, ut Orator curam non habeat de ministris, aliisque, quibus indigeat missarum solemnium celebratio. S. C. nullo edito decreto, scribi mandavit Episcopo juxta mentem(441):

(438) Censuit Card. Archipresbyter Basilicae Lateranensis, dispensationem pluries celebrandi missas diebus a Rubrica praescriptis ad decennium concedi posse: eo tamen excepto casu, quo uno die praeter Conventualem ad alias missas tenerentur provenientes a piorum Personarum legatis, ex quibus aliqua emolumenta perciperent. *Eod. Caes.* 2. *Decem.* 1786 §. 4.

(439) Putavit idem Archipresbyter quoad cantum in celebranda missa facile dispensari ab illo posse, dummodo non videretur opportunius consilium, si Canonicus, vel alter Capituli Sacerdos pro missae conventualis satisfactione missam caneret Diacono, et Subdiacono non assistentibus.... E contra vero missas conventuales in diebus festis, et illas, quae ex legatis proveniunt Benefactorum, qui assistentiam Diaconi, et Subdiaconi optasse praesumuntur, ab his duobus, una cum celebrante solemniter esse canendas. *Eod. Caes.* 2. *Decem.* 1786 §. 4.

(440) Qui credidit, ex defectu organi, incommodisque ex praesenti materiali statu Ecclesiae in calculo habitis justas adesse causas dispensandi Canonicos in cantu missae Conventualis in feriis tantum, usque dum Ecclesia redintegrata sit ad plenum numerum decem Canonicorum. *Eod. Caus.* 19. *Januar.* 1788 §. 2.

(441) Mens est, ut referat, quot sint Canonici in Ecclesia Collegiata S. Jacobi, quae Praebendae Sacerdotales, et quae Canonicales, quot sint reditus Prioris, et singulorum Canonicorum, et qualis annuus fructus ex distributionibus quotidianis, qui annuatim a singulis percipiuntur, et pariter referat de consuetudine enunciata in

Tolentina Missae Convent. 24. *Maii* 1788 *dub.* 1. *et* 2.

132. Deficiente penitus decimandi jure, quo Capitulum Cathedralis Ecclesiae fruebatur, quotidianae etiam defecerunt distributiones, ipsaeque imminutae sunt Canonicales praebendae. Dispensationem propterea postularunt Canonici ab applicatione missae conventualis pro benefactoribus, et obtinuerunt ad dies festos de praecepto tantum: *Laquedonien.* 20. *Sept.* 1788.

133. Tres oppidi Flaviani Parochias in unam redegit Episcopus, transtulitque ad Ecclesiam S. Blasii, mutato in alterum S. Stephani titulo. Duo in ea praeter Archipresbyterum sunt Canonici, qui missam pro populo celebrant vicissim, alteramque diebus festis cum vesperis canunt. Desunt Collegialitatis signa. Hodiernus Episcopus duos Canonicis praescripsit menses, ut quoad praeteritum, et quoad futurum missae conventualis celebrationi consulerent; sed termino elapso onus hoc eis indixit. Desuper S. C. audita respondit Canonicos ad illam missam minime teneri: *Nepesina missae Convent.* 16. *Maii* 1789 *dub.* 1.

134. Ad reparandam Cathedralem Ecclesiam terraemotu concussam Canonici consecuti sunt missae conventualis ad dies Dominicos reductionem, quae fuit ad aliud decennium prorogata, inde ad quinquennium. Termino elapso anno 1786 usque ad annum 1787 errore ducti praedictum onus omiserunt. Modo autem legatorum reductionem implorant ob aes alienum contractum, et S. C. eis ad decennium missae conventualis reductionem non autem legatorum concessit: *Fabrianen.* 19. *Decem.* 1789 *dub.* 1.

135. Postquam erecta in Collegiatam fuerat Ecclesia Parochialis S. Andreae Saviliani praeter servitium chori applicare diebus festivis missam pro populo, confessionesque excipere, nec non missam conventualem diebus tantum festis celebrare consueverunt. Edita inde fuit Encyclica Benedicti XIV. Pont. Max.; hinc a Capitulo quotidiana missae conventualis applicatio decreta fuit. Plerique Capitulares id egretulerunt, et sacrum hujusmodi dissimulandum putarunt. Modo unanimiter exorant S. C. pro reductione ad dies festos; quam obtinent: *Taurinen. Missae Convent.* 31. *Julii* 1790.

136. Praeter missam conventualem pro benefactoribus in genere, alteram ex propriis constitutionibus celebrare tenetur Cathedralis Capitulum, ubi ex rubrica occurrit. sed cautum non est de hujus secundae applicatione; hinc Capitulum ab immemorabili tempore applicari pro benefactoribus in specie solitum fuit, et S. C. copiam sui consilii fecit, esse applicandam secundam missam juxta consuetudinem decidens: *Santradrien.* 3. *Martii* 1792.

137. Obligationis missae conventualis ad dies tantum festos, impositae Collegiatae Ecclesiae S. Mariae majoris Bononiae ab Archiepiscopo Lambertino per decretum visitationis anni 1732, denegatur confirmatio, spectata posteriori ejusdem Lambertini postea Bened. XIV. Encyclica *cum semper oblatas* (432): Nam pleraeque praebendae scut. 200, et 100 exce-

Visitatione 1663, et an recenti tempore missae in diebus saltem solemnioribus cantatae fuerint cum assistentia ministrorum, et qui nam illi fuerint, an Canonici, vel alii ministri exteri, et cujus sumptibus. *Ead. Caus.* 24. *Maii* 1788.

(432) 19. *Aug.* 1744 Bull. ejusd. Pont. tom. 1. pag. 163. in qua §. 2 cautum est missam conventualem in Cathedralibus, et Collegiatis Ecclesiis quotidie celebrandam, et pro benefactoribus applicandam esse: et §. 19. disponitur, quod ratione tenuitatis Praebendarum Canonicalium ad festos dies tantummodo reduci potest

dunt, minores attingunt summam scut. 69. 80. 92. una tantum scut. 49. 60: *Bononien. Missae Convent.* 15. *Decem.* 1792, inde pro eadem Capitulum, et Canonici gratia redeunt, et S. C. praevio recessu a decisis ad dies festos de praecepto reducendam esse applicationem censuit; nam quidam de Canonicis, nonnisi diebus festis assistere choro adacti erant: 18. *Martii* 1797.

138. Favente Episcopo reductio missae conventualis ad dies festos de praecepto quoad applicationem tantum conceditur Capitulo Collegiatae Ecclesiae S. Matthaei oppidi Burgi ob tenues Canonicorum praebendas, ex quibus quisque scut. 12. 67. annua tantum percipit: *Civitatis Ducalis* 26. *Sept.* 1795.

139. Episcopus occasione Visitationis SS. Liminum defectum in celebratione missae conventualis in Ecclesia Cathedrali exposuit, in qua aut omissa fuit applicatio pro benefactoribus in genere, aut celebrata pro populo, vel pro utroque applicata; hinc supplicavit Capitulum pro reductione missae conventualis causa modicorum redituum, et S. C. mandavit missam conventualem ab omnibus vicissim esse celebrandam, et quoad applicationem pro benefactoribus in ge ere diebus festis tantum non omissa celebratione, et applicatione pro fundatoribus in specie per alium juxta leges fundationis: *Bugnaten. Missae Convent., et pro Populo* 28. *Maii* 1796 *dub.* 1.

140. Capitulum Ecclesiae Collegiatae S. Jo. de Olubra quotidiano servitio chori, licet tenuem habeat reditum, gravatur, et etiam celebratione, et applicatione missae conventualis; supplicat ideo S. C. pro reductione ad dies festos quoad applicationem tantum, et obtinet juxta votum Episcopi (443): *Placentina Missae Convent.* 30. *Julii* 1796.

§. VI.

Capitulum Ecclesiasticum quoad Munia, et Officiales.

1. De Canonico Poenitentiario disputato generali dubio; an ipse onus habeat assumendi administrationem, seu oeconomiam bonorum, et rerum Capitularium, ut ceteri Canonici, et an etiam officium Punctatoris in choro? negativum responsum datum fuit: *Dubia Poenitentiarii* 3. *Octob.* 1671.

2. Quaesito per Episcopum; an Capitulum Ecclesiae Cathedralis teneatur se abstinere ab eligendis Canonicis Poenitentiario, vel Theologali in officio Capituli Secretarii, Archivi Custodis, aliorumve similium? non teneri S. C. decidit: *Vicen. Visitat. Sacr. Liminum* 15. *April.* 1690 *dub.* 1.

3. Ac etiam idem Capitulum teneatur se abstinere ab eligendo Canonico hebdomadario Curato ejusdem Ecclesiae in officia Capituli Secretarii, Archivi Custodis, aliorumve similium: *Ibid. dub.* 2.

4. Munus Aeditui, et Praecentoris antiquitus ipsimet Canonici Ecclesiae Collegiatae Insulanae obibant. Sed abhinc centum circiter annis praeter Beneficiatos, nonnulli Capellani admissi fuerunt. Hi vero plura excitarunt postulata, et in S. C. haec proposita fuerunt dubia; an ad Aedituum, et Praecentorem Ecclesiae Collegiatae praedictae pertineat jus habendi vocem in Capitulo, et administrandi in ea anniversariorum bona, necnon in

(443) Qui ait „Censeo benigne concedendam „Oratoribus postulatam reductionem applicatio„nis missae conventualis pro benefactoribus Ec„clesiae ad dies festos de praecepto tantum, „retento tamen quotidiano ejusdem missae can„tu, prout actum hucusque est; atque redacta„rum missarum stipendia in choralium distribu„tionum augmentum convertenda": *Ead. Caus.* 30. *Julii* 1796.

choro, et Altari cum Canonicis officiandi?

5. An ad eosdem Divinis intervenientes cum Canonicis pertineat jus in vino, tritico, et pecunia de fructibus capitularis massae pares praebendas, ac quotidianas distributiones percipiendi? rescriptum prodiit; *Nihil in omnibus in Cavallicen.* 9. *April.* 1701 *dub.* 1. *et* 2.

6. Punctatores quolibet anno sunt a Capitulo Ecclesiae Cathedralis eligendi; minime vero hoc munus ab Archidiacono, aut ab aliis est exercendum; *ConversanaPuncturar.* 4.*Decem.* 1706 *dub.* 1.

7. Quum nonnulli ex Canonicis Ecclesiae Cathedralis Manlianae electionem peractam Camerarii Capitularis in favorem Archipresbyteri nullam esse autumassent, quod perspectis Capitularibus Constitutionibus incompatibile simul officium Camerarii cum Archipresbyteri dignitate judicandum est, propterea S. C. requisita, expletam electionem validam esse decrevit: *Sabinen. Electionis* 30. *Sept.* 1713 *dub.* 1.

8. Dubio exhibito; an Procurator Capituli Ecclesiae Cathedralis a servitio chori ex causa sui officii per quinque menses juxta mandata in statutis ipsius Ecclesiae abesse valeat? tantum recedere posse pro tempore necessario pro officio suo explendo rescribitur: *Acerrarum* 23. *Aug.* 1727 *dub.* 23.

9. Praecentor, et Primicerius Ecclesiae Cathedralis sunt cogendi, ut accedant ad chorum non per mediam horam ante Divini Officii initium sub poena unius tareni, sed adstricti sunt, ut accedant, antequam chorus inchoetur: *SalernitanaEdictorum* 27. *Sept.* 1732 *dub.* 7.

10. Electionemque Punctatoris Capituli ejusdem Ecclesiae factam per Archiepiscopum praeter alium a Capitulo electum sustineri mandat S. C.; et addidit, scribendum Archiepiscopo, ut omnes punctaturas reddat uniformes dispositioni Sac. Concilii Tridentini (444): *Ibid. dub.* 16.

11. Punctationem in officiis, quibus Praecentor non assistit, per praesentem digniorem Collegiatae Ecclesiae S. Agricolae Avenionensis fieri debere S. C. decernit: *Avenionen.* 19. *Sept.* 1733 *dub.* 19.

12. An Officium Punctatoris generalis Capituli Ecclesiae Cathedralis debeat semper exerceri a Presbyteris participantibus, vel Mansionariis, seu a Canonicis; seu vicissim a prima Dignitate usque ad ultimum Presbyterum? ad hoc dubium rescribitur affirmative ad primam partem, in reliquis negative: *Bituntina* 26. *Sept.* 1739 *dub.* 1.

13. Idem minime servandum est quoad alia omnia Capituli officia; itaut Presbyteri participantes, seu Mansionarii ad illa exercenda, sicuti Canonici eligi possint, ac debeant: *Ibid. dub.* 2.

14. Capitulo Ecclesiae Collegiatae S. Mariae nuncupatae *la Greca* in oppido Putignani erectae licet quotannis eligere *expunctatores*, seu *appunctatores*, dummodo sint de gremio Capituli: *Nullius Putignani* 6. *Maii* 1741 *dub.* 7.

15. Capitulo, et Canonicis Ecclesiae Cathedralis in Procuratorem Capituli eligere licet unum ex dictis Canonicis; non autem tenentur eligere unum ex Presbyteris Participantibus: *Juvenacen. Decretorum* 30. *Martii* 1743 *dub.* 2.

16. Idem autem Capituli Procurator legitime electus non potest nuncupari Prior, quamvis sic antea denominari consueverat: *Ibid. dub.* 3.

17. Electionem vero Procuratoris, sive Administratoris dictorum Spolio-

(444) *Vide not.* 165. 166. *tom.* 1 *pag.* 120 *seq*

rum ad Episcopum cum scientia, et consilio Capituli spectare statuitur: *Ibid. dub.* 7.

18. Pluribus ad praecidendas quaestiones inter Archidiaconum, et Canonicum Poenitentiarium Ecclesiae Cathedralis exortis dubiis super Officialium Capituli electionibus, oraculum S. C. fuit postulatum. Haec edixit, ut in his electionibus, quae in Congregatione generali diebus 27. 28. Junii quotannis per schedulas faciendae sunt, scrutatores schedularum ex urnis, ubi nomina vocalium sunt inscripta, eligendi jus non ad Archidiaconum, sed ad Capitulum, et Clerum pro ejus arbitrio spectat: *Tarentina Praeeminentiarum* 1. *Aug.* 1750 *dub.* 1.

19. Sanxit inde, ut urgente necessitate infra annum unum, vel plures eligendi Officiales, sive rerum Capitularium deputatos, aut aliquem in locum officialium infra annum decedentium subrogandi, nominatio unius, vel plurium non ad Archidiaconum privative, sed ad Capitulum pro ut de jure pertineat: *Ibid. dub.* 2.

20. Determinavit autem, ut in praefatis Officialium electionibus non sunt necessario adhibendi scrutatores instar electionum, quae fiunt in Congregatione generali, sed id relinquendum arbitrio Capituli est: *Ibid. dub.* 3.

21. Statuit denique, ut pro excipiendis suffragiis in omnibus Capitularibus Congregationibus urna non sit per Archidiaconum ad sedes singulorum vocalium circumducenda, neque per eumdem in sua sede manentem sit retinenda; sed quod collocetur in medio aulae Capitularis, et ut per scrutatores numeratio fiat: *Ibid. dub.* 4.

22. Quum demum actum fuisset, an, et a quibus dirigi, et demandari debeant ea, quae urgente necessitate, non facile possint a dicto Capitulo Tarentino expediri, sive ad actus ecclesiasticos, sive ad oeconomiam, sive tandem ad commune commodum, vel decentiam spectent? S. C. rescripsit, spectare ad suos respective Officiales a Capitulo destinatos, in reliquis ad Archiepiscopum recurrant: *Ibid. dub.* 8.

23. Et ad rogatum, an Officium Punctatoris perpetuo conferendum sit alicui ex Vicariis, seu Beneficiatis Ecclesiae Collegiatae B. M. V. Tungrensis, seu liberum sit Decano, et Capitulo ad idem Officium quamcumque benevisam personam assumere? S. C. censuit eligendum esse unum Clericum de choro arbitrio Capituli. Nam a Capitulo electus fuerat laicus quidam, ac conjugatus, et statutum Tungrense eligi unum Clericum de choro mandat: *Leodien.* 12. *Maii* 1770 *dub.* 10. *confirmat.* 30. *Aug.* 1777 *dub.* 1.

24. Capitulum Ecclesiae Cathedralis optabat tempore Divinorum Officiorum, ut Capitulares missas ob populi commoditatem, et ob temporis angustiam celebrarent. Sed non obtinuit. Optabat vero Episcopus, ut Praefectus seligeretur chori, qui oblata occasione, et populi commodo veniam Canonicis quibusdam daret vacandi a choro ad celebrandas missas. Quaesitum hinc fuit, num Praefecti hujus electioni esset locus? et responsum prodiit, satis esse provisum in Synodo Dioecesana: *Comen. Celebrat. Missarum* 23. *Novem.* 1771 *dub.* 3.

25. Officia Capitularia Collegiatae Ecclesiae, ac Parochialis S. Michaelis Archangeli civitatis Firmi annuatim sunt mutanda, seu renovanda in peculiari Congregatione Capitulari quolibet anno ad id specialiter habenda ad formam decreti Visitationis diei 11. Maii 1781: *Firmana* 8. *Junii* 1782 *dub.* 8. confirmat. juxta modum (445): 6. *Sept.* 1783 *dub.* 2.

(445) Et modus est, ut electio officialium fiat per secreta suffragia, exclusis ab exercitio offi-

26. Officiales minores Ecclesiae Collegiatae S. Petri Montis Martiani eligendos esse capitulariter ad formam decreti lati a Card. Senogalliensi Episcopo anno 1784, eorumque stipendium sumendum esse ex Sacrarii dote praescribitur: *Senogallien.* 13. *Junii* 1789 *dub.* 11.

27. Ac inter eos dividenda esse per Capitulum incerta, quae praestari solent a defunctorum haeredibus, aliisque, judicatur: *Ibid. dub.* 12.

28. Canonicos Ecclesiae Cathedralis filios familias, seu legitimis exceptionibus obnoxios munia, deputationes, et officia cujuscumque generis, et speciei ad Ecclesiam praedictam, seu ad ejus Sacrarium spectantia absque idonea cautione ab Episcopo adprobanda, si fuerint a Capitulo electi, exercere posse; non quoad reditus Fabricae, cujus Oeconomus cautionem ab Episcopo confirmandam praestare debet, conclusum fuit: *Asculana* 12. *Julii* 1788 *dub.* 9. *confirmat.* 7. *Febr.* 1789.

29. Ecclesia Parochialis S. Bartholomaei oppidi Murrivallium in Collegiatam erecta constat ex Canonicis, Mansionariis, et Clericis choralibus, etsi competere Mansionariis, et Clericis jus interveniendi, et votum reddendi in Capitulis, dum agitur de administratione bonorum, vel erogatione pecuniarum ad massam communem spectantium fuerit decisum; tamen jus eligendi, et removendi Officiales privative ad Capitulum sine interventu Mansionariorum, et Clericorum choralium spectare S. C. sententiam tulit: *Firmana Vocis in Capitulo.* 17. *Junii* 1797 *dub.* 3.

§. VII.

Capitulum Ecclesiasticum quoad Onera in Genere.

1. Capitula Cathedralis Ecclesiae, ac Collegiatarum tenentur observare consuetudinem sive Decretum de celebratione missarum (446), tum pro acceptione onerum perpetuorum missarum, tum in investimentis faciendis illarum pecuniarum, non obstante quacumque consuetudine etiam immemorabili in contrarium: *Vicen. Visit. Sacr. Liminum* 15. *April.* 1690 *dub.* 3.

2. Ad dubium, an Capitulum Ecclesiae Parochialis S. Mariae in Sylvis terrae Serrae Capriolae teneatur instar supplicationis cum cruce, et superpelliceis accedere ad januas ejusdem terrae ad recipiendum Episcopum sub umbrella in actu ineundi Visitationem? respondit non esse solemniter a Capitulo recipiendum ad januas Castri, sed tantum ad fores Ecclesiae, indutum tamen habitu Episcopali: *Larinen.* 23. *Martii* 1697 *dub.* 2. Deinde censuit servandum esse Pontificale, et Caeremoniale (447): 12. *April.* 1698.

3. Capitulum Ecclesiae Cathedralis tenetur reddere rationem Episcopo de haereditate, et de bonis Archidiaconi Pejoan., qui reliquit sua bona in favorem fabricae ejus Ecclesiae: *Gerunden. Commutat. Volunt.* 3. *Martii* 1703 *dub.* 3. *confirmat.* juxta modum (448): 7. *Julii* 1731.

4. Necnon idem Capitulum tenetur referre rationem Episcopo de eleemosyna vestiarii relicta ab Episcopo Guillelmo de Cabanelles, et distribuenda annuatim in favorem pauperum; et quoad aliorum Legatorum administra-

ciorum Praebendatis: et officia Camerarii, et Revisorum computorum tantum in uno, eodemque Canonico non cumulentur: *Eod. Caus.* 6. *Sept.* 1783 dub. 2.

(446) Relatum in Const. *Nuper* 23 *Decem.* 1697 §. 7., ubi praecipitur pecunias, et bona mobilia relicta pro missis perpetuis investiri in bonis immobilibus frugiferis cum expressa, et individua mentione oneris, quod illis annexum reperitur; necnon sine superioris licentia nemo suscipiat onera perpetua missarum. Ac §. 8. jubetur, ut Superiores caute concedant facultatem pro suscipiendis missis perpetuis.

(447) *Vide* not. 23. pag. 25.

(448) Nempe, ut Episcopus deputet Administratores extra Capitulum, qui bona administrent,

tiones, providebitur in casibus particularibus S. C. respondit: *Ibid. dub.* 5. *confirmat. ibid.*

5. Capitulum Ecclesiae Cathedralis tenetur in actu Visitationis reddere rationem administrationum, quae eidem Capitulo Ecclesiae praedictae incumbunt: *Urgellen. Visitationis* 5. *Sept.* 1705 *dub.* 4.

6. Et dubio; an teneatur Capitulum deferre libros administrationum ad Palatium Episcopale adhoc, ut Episcopus rationes suscipere valeat? S. C. dedit responsum, affirmativum ad formam resolutionis in causa Hispalensi (449): *Ibid. dub.* 6.

7. Ex massa, quae de aggregatione nuncupatur, et ex missarum, tum votivarum, tum fundatarum eleemosynis, funeribus, mortuariis, anniversariis, aliisque obventionibus constat, Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis Operario, qui ex illis institutione officii sui praeest fabricae, suam ratam partem coaequalem aliis Canonicis tradere tenentur: *Cavallicen.* 6. *Febr.* 1706 *dub.* 1.

8. Capitulum Ecclesiae Cathedralis rationem Presbyteris Participantibus referre haud devinciri, sed Episcopo cum deputatorum eligendorum a Presbyteris Communeriae praesentia, communicatis computis, quatenus per ipsos petantur, esse reddendam, S.C. existimavit: *Squillacen. Missae Convent., et Communeriae* 24. *Sept.* 1712 *dub.* 3. *confirmat.* 11. *Martii* 1713 *dub.* 1.

9. Capitulum, et Canonici una cum Archipresbytero Ecclesiae Collegiatae S. Euphemiae loci Insulae tenentur reparare Ecclesiam praedictam, et de praesenti tectum, pavimentum, ac baptisterium; necnon eorum domus Archipresbyteralem, et Canonicales, et S. C. addidit juxta modum (450): *Comen. Servitii Chori, et Expensarum* 3. *Decem* 1712 *dub.* 4. Deinde S. C. decretum confirmat, et addidit, esse concedendam remissoriam etiam quoad praetensam tenuitatem redituum: 1. *April.* 1713.

10. Inde quaesitis; an teneantur sumptibus suis manutenere lampadem accensam toto anno ante Augustissimum Sacramentum?

11. Et an supradicti teneantur consuetam expositionem Augustissimi Sacramenti singulis diebus adventus, et quadragesimae, ac solemnioribus primae classis, pro benedicendo populo, facere eorum sumptibus? rescriptum dedit; ut solitum servaretur: *Ibid. dub.* 7. *et* 8. *confirmat. ibid.*, et concessit remissoria non retardata interim exequutione Decretorum.

12. Iidem devincti sunt propriis expensis peragere supplicationem SSmi Corporis Christi prima die ejusdem solemnitatis: *Ibid. dub.* 9. *confirmat. ibid.*

13. Et dicti Canonici tenentur impendere julios quatuor illis persolutos a Societate SSmi Sacramenti occasione officiorum menstrualium defunctorum ab anno 1685 in emptione novorum paramentorum, de consensu ejusdem Societatis: *Ibid. dub.* 10. *confirmat. ibid.*

14. Quae paramenta facienda sint in praesenti ob dictam causam; committitur id Episcopi arbitrio: *Ibid. dub.* 11. *confirmat. ibid.*

15. Capitulum Ecclesiae in Collegia-

... et Vestiarium impleant, et de administratione, ac adimplemento quotannis rationem reddant Episcopo, qui etiam de exequutione certiorel S. C. attendo ad mentem, scilicet, ut bonificentur Capitulo scuta mille in redditione rationis: *Eod. Gen.* 22. *Novem.* 1732. §. 5.

(449) Vide not. 17. tom. 1. pag. 12.

(450) S. C. respondit ad VI. affirmative quoad reparationem Domorum Archipresbyteri, et Canonicorum, censuitque concedendam esse Remissoriam super praetensa consuetudine, ad quos spectet onus reparandi Ecclesiam non retardata tamen ejusdem reparatione facienda per Canonicos, quos Episcopus cogat juris remediis, salvo tamen jure repetendi. *Lib.* 62. *Decret. pag.* 416

tam noviter erectae S. Mariae de Populo oppidi Pontremoli tenetur supplicationem habere quotannis in vigilia Ascensionis Domini Nostri, et visitare Ecclesiam SS. Hippolyti, ac Cassiani ratione piae consuetudinis tantum: *Lunen. Sarzanen. Praeeminentiarum* 9. *Junii* 1725 *dub.* 4. Ac instante Praeposito dictae Collegiatae causa reproducta confirmatur declaratio quoad Praepositum tantum tanquam Parochum: 18. *Maii* 1726 *confirmat. iterum* 1. *Junii* 1737.

16. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis tenentur certiorem facere Episcopum, si hic fruitur praebenda Canonicali, de convocatione Capituli circa res negotia ejusdem Capituli concernentes: *Acerrarum* 23. *Aug.* 1727 *dub.* 1.

17. Et est certior faciendus per Canonicum Secretarium, vel alium Canonicum sub poena tamen nullitatis actus in casu contraventionis: *Ib. dub.* 2.

18. Idem Capitulum, et Canonici non adstricti sunt quolibet mense celebrare anniversarium pro benefactoribus, sed servanda est consuetudo: *Ibid. dub.* 11.

19. Sed ipsum cogendum est ad exhibenda omnia instrumenta, et jura, quae respiciunt reditus, praeeminentias, et jura Dignitatis Thesaureriae, et Canonicatus sub poenis pecuniariis, et in quantitate arbitrio Nuntii, et in subsidium suspensionis in Divinis: *Ibid. dub.* 4.

20. Capitulum, Canonici, et Beneficiati Collegiatae Ecclesiae Apiri Dioecesis Camerinensis non tenentur solvere mediam annatam in favorem fabricae Ecclesiae. Nam reditus eorum in distributionibus consistunt, et fabricae, et Ecclesiae aliunde prospectum est; ac inde S. C., ut Episcopus fieri investimentum curet, jubet: *Camerinen. et Anagnina Mediae Annatae* 2. *Febr.* 1733 *dub.* 1.

21. Necnon Capitulum, Canonici, et Beneficiati Ecclesiae Cathedralis Anaguinae onus non habent solvendi eamdem mediam annatam. Nam isti quoque reditus in solis distributionibus habent, et in ingressu in favorem Sacrarii quamdam summam tradunt: *Ibid. dub.* 2.

22. Capitula Ecclesiarum Matheranensis, et Acheruntinae tenentur restituere Capitulo Ecclesiae Acerrarum bona descripta, et contenta in inventario facto ab Episcopo Positano 30. *Aug.* 1723. Nam Ecclesiam Acerrarum rexit, et sub eadem die 30. *Aug.* 1723 translatus fuit ad Ecclesiam Matheranensem, et Acheruntinam, et controversa bona ex fructibus Acerrarum Ecclesiae Episcopo obvenerunt: *Acerrarum, seu Matheranen. et Acheruntina Spolii* 15. *Januar.* 1735.

23. Capitulum Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae oppidi Terlitii in festivitate Purificationis B. M. V. tenetur propriis sumptibus distribuere candelas Clero, et populo, veluti Episcopi edictum sub poena censurarum praecepit: *Juvenacen.* 22. *Sept.* 1736 *dub.* 1. *confirmat. et additum ad mentem*: 9. *Febr.* 1737.

24. Et idem Capitulum tradere cereum tam Archipresbytero, quam Episcopo, dummodo sit praesens, tenetur: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

25. Capitulum Collegiatae Ecclesiae terrae Cisternini non tenetur ad congruam praestandam Archipresbytero Curato, qui una cum emolumentis ratione Dignitatis Capituli sufficientes reditus habet: *Monopolitana Congruae* 28. *Sept.* 1737 *dub.* 3.

26. Capitulum, et Canonici cum Praeposito Collegiatae Ecclesiae et Parochialis S. Fedelis tenentur intervenire in solemniter celebrandis festivitatibus Nativitatis S. Johannis Baptistae, ejusque Decollationis, ac S. Johannis Evangelistae in Ecclesia S. Johannis

in Atrio Societatis, etiam invitis Sodalibus: *Comen. Administrat., et Jur. Paroch.* 27. *Julii* 1737 *dub.* 3.

27. Capitulum, et Canonici S. Mariae de Stella Ecclesiae Cathedralis Urbis Veteris Episcopo ejusdem civitatis supellectiles, et paramenta Sacra necessaria pro celebratione missae non tantum in suis domesticis Capellis, sed etiam pro aliis ecclesiasticis functionibus ibidem explendis subministrare tenentur: *Urbevetana* 9. *Febr.* 1737 *dub.* 1.

28. Et idem Capitulum, et Canonici non debent suppeditare Episcopo supellectiles, et paramenta Sacra extra civitatem Urbis Veteris, occasione Sacrae Visitationis, aliarumque ecclesiasticarum functionum, quae per suam Dioecesim sunt conficiendae: *Ibid. dub.* 2.

29. Et debentur supellectiles, sacraque paramenta qualitatis gradui Episcopalis decentia: *Ibid. dub.* 3.

30. Capitulum Ecclesiae Cathedralis non constringitur ad reparationem, et expurgationem quatuor sepulcrorum existentium in Ecclesia S. Mariae de Vicario, sive S. Rocchi Urbis Tusculi, et quae inserviunt laicis adultis; sed ad Communitatem hoc onus spectat; quum antiquitus ipsa Ecclesia Cathedralis, et Parochialis erat: *Tusculana Reparat. Ecclesiae* 11. *Januar.* 1738 *dub.* 3. *confirmat.* 1. *Martii ejusd. anni.*

31. At idem Capitulum ad reparationem, et expurgationem aliorum duorum sepulcrorum, quae pariter in dicta Ecclesia existunt, ac inserviunt pro pueris, et Sacerdotibus, non Communitas tenetur: *Ibid. dub.* 4., et inde recessit S. C. a decisis quoad Sepulcrum Sacerdotum, quo vero ad tumulum puerorum spectare ad Communitatem censuit: *Ibid.*

32. Et Capitulum una cum Archipresbytero, non Communitas devincitur ad refectionem, ac manutentionem sacrarum supellectilium, ac utensilium Sacrarii dictae Ecclesiae S. Mariae: *Ibid. dub.* 5. Deinde praevio a decisis recessu ad Communitatem spectare decidit: *Ibid.*

33. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis Bisacciarum, quae a Leone X. Pont. Max. unita alteri Cathedrali S. Angeli Lombardorum fuit, Episcopo penes mox dictam Ecclesiam residenti singulis annis in festivitate Nativitatis Domini Nostri tradere strenam in summa ducatorum decem haud tenentur: *Bisacciarum* 15. *Martii* 1738 *dub.* 1.

34. Sed ab ipso Capitulo Episcopo Cathedraticum debetur: *Ibid. dub.* 2.

35. Idem Capitulum Apparitori Curiae Episcopalis ad urbem accedenti, et ad loca Dioecesis Bisacciarum pro negotiis ejusdem Curiae ad solvendas expensas, seu, ut vulgo dicitur, *il Pedatico* adstrictum est: *Ib. dub.* 3.

36. Et dubiis; an Capitulum praedictum Ecclesiam visitanti procurationem solvere teneatur, tam pro illo, quam pro Convisitatoribus, aliisque ministris, ac famulis parare habitationem?

37. An Episcopus ad restitutionem tam victualium, quam pecuniarum exactarum in Visitatione anni 1736 adstrictus sit? dedit S. C. responsum, dilata, et proponatur una cum dubio, an Episcopus teneatur aliqua parte anni in urbe Bisacciarum residere? *Ibid. dub.* 4. *et* 5.

38. Ac idem Capitulum dare Episcopo decimas pro medietate juxta solitum, non autem in quarta parte tenetur: *Ibid. dub.* 8.

39. Item Capitulum praefatum in festivitate Purificationis B. M. V. cereum Episcopo absenti largiri tenetur: *Ibid. dub.* 9.

40. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis tenentur Canonico Pa-

rocho missam Parochialem celebranti eleemosynam pro illius applicatione praestare: *Hortana* 29. *Aug.* 1744 *dub.* 3. Inde censuit recedendum a decisis: 19. *Decem. ejusd. anni confirmat.* 13. *Febr.* 1745.

41. Nicolaus Marrubius bona sua Congregationi Presbyterorum, quae in Ecclesia Matre S. Mariae oppidi Carbii erecta est, oneribus injunctis reliquit. Collegiata ab Ecclesia SS. Conceptionis ad dictam Ecclesiam translata, Episcopus satis voluntati Marrubii prospectum censuit; et praebendam ex illius fructibus erigi Theologalem jussit. Imparibus vero repertis fructibus huic Praebendae, Canonici, qui in jura suppressae Congregationis successerunt, sibi delatam haereditatem declarari obtinuerunt. Sed quum Episcopus perpendisset, ut haereditas illa Capitulo cum onere missarum deferatur, hoc Canonicis non placuit; proposito huic dubio; S. C. resolvit per translationem ejusdem Collegiatae ad Ecclesiam S. Mariae non esse satisfactum voluntati Marrubii, sed contemplatione illius haereditatis eis celebrationem trium lectarum hebdomadalium missarum alternis vicibus cum anniversario in die obitus praescribendam: *Narnien.* 8. *Maii* 1745 *dub.* 2.

42. Capitulum Cathedralis Ecclesiae tenetur tribus anni vicibus per modum supplicationis ire, juxtaque solitum brachium S. Viti comitari ab Ecclesia Cathedrali ad Abbatialem ejusdem S. Viti, formaque recipi debet decenti a Card. Praefecto statuenda: *Polymnianen. Juris Quaest.*, *et Process.* 30. *April.* 1746 *dub.* 10. *et* 11.

43. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Scrophiani ad formam Constitutionis Synodalis una cum Parocho in favorem Praepositi contribuere ad expensas procurationis non obstante in contrarium consuetudine tenentur: *Pientina Procurat.* 20. *Novem.* 1756.

44. Capitulum Ecclesiae Cathedralis cogi debet ad restituendas in favorem Canonici Ignatii Antonii Cervatti distributiones quotidianas penes ipsum depositas, usque ad initium litis super eisdem distributionibus agitatae. Nam obtinuerat a S. C. indultum vacandi a choro perspectis mandato Procurae Capituli, et testimonio Procuratoris Curialis super litis pendentia; etiamsi Capitulares obtenderent necessariam non fuisse ejus praesentiam in prosequutione litis post assequutum Canonicatum, ac Romae suorum negotiorum causa permansisse: *Adiacen. Distributionum* 21. *Aug.* 1762.

45. Capitula, et Canonici Collegiatarum Ecclesiarum S. Mariae Majoris, et S. Jacobi civitatis Baruli, qui etsi nullam possideant praebendam, sed solum distributiones percipiant; tamen ad taxam pro Seminario ad formam instructionis Benedicti XIII. Pont. Max. (451) tenentur: *Tranen. Taxae* 14. *Maii* 1763 *dub.* 2.

46. Capitulum Collegiatae Ecclesiae civitatis Corati pariter habens fructus in solis distributionibus ad praedictam taxam juxta citatam formam una cum Clero seculari, et regulari (452) tenetur: *Ibid. dub.* 5.

(451) Nam edita super taxa Seminarii Const. Bened. XIII. *Creditae Nobis* 9. *Maii* 1725, *rel. in Append. Concil. Rom. num.* 27. ad ejusdem tramites sequuta est Instructio cum Epistola Encyclica die 26. Martii 1726: jussu ejusdem Pontificis transmissa ad Episcopos Italiae, Insularumque adjacentium, *rel. in Biblioth. Ferrari verb. Semin. num.* 181. Haec Instructio *sub* § 2. *num* 7. habet, quod „Se tutta l'entrata consiste nelle „distribuzioni, non si devono questi Canonici „astringere al pagamento a proporzione di tutta „l'Entrata, ma di due delle tre parti della medesima, facendo in questo caso le dette due „parti la figura di Prebenda, e la terza parte „delle distribuzioni secondo la vera intelligenza delle risoluzioni della Sagra Congregazione „del Concilio."

(452) *Vide not.* 451.

47. Deinde decisum fuit Capitulum Cathedralis Ecclesiae teneri ad taxam praedictam deducto, quod impendit Clerus in contributione ducat. 600: *Ead. Caus.* 14. *Januar.* 1769 *dub.* 2.

48. Capitulum Ecclesiae Collegiatae SS. Faustini, et Jovitae non tenetur redintegrare Capellanum hodiernum fundationis Sernutii Ciccolini de praeteritis emolumentis, quia eidem Capellano, etiamsi ille habeat onus residentiae, ac chori, non competit jus interveniendi cum Capitulo functionibus funeribus, ac comitatibus cadaverum, ac de emolumentis participandi: *Viterbien. Capellaniae* 30. *Maii* 1767 *dub.* 8.

49. Capitulum, et Canonicos Ecclesiae Cathedralis Setiae, Episcopo, dummodo is in Cathedrali, vel in Capella Episcopali pontificalia celebret, et Ordines conferat, supellectilia, et alia sacra ornamenta praebere teneri S. C. decrevit, addendo ad mentem (453): *Terracinen. et Setina* 14. *Decem.* 1771 *dub.* 3. *confirmat.* 9. *Maii* 1772.

50. Et quaesito, an idem Capitulum, et Canonici supellectilia, aliaque ornamenta etiam pro Ecclesiae, et Cathedrae Episcopalis ornatu, necnon candelas cereas pro ara maxima, dum Episcopus pontificalia exercet, subministrare teneantur? S. C. respondit, quoad supellectiles, et ornamenta Cathedrae Episcopalis, ut in tertio, quoad ornatum Ecclesiae affirmative, quatenus adsit, et juxta solitum; in reliquis affirmative: *Ibid. dub.* 4.

51. Idem Capitulum, et Canonici in solemnioribus diebus, quibus pontificales functiones habentur, levare debent Episcopum ad formam Caeremoniale Episcoporum (454), e Palatio Episcopali, cum vestibus, quibus in choro utuntur, eumque ad Cathedralem Ecclesiam, et respective in regressu ad dictum Palatium comitari: *Ibid. dub.* 6.

52. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Collegiatae Sanctae Mariae del Piano oppidi Montellae tenentur ad impensam necessariam pro custodienda SSma Eucharistia in Ecclesiis Parochialibus sibi unitis; etiamsi contraria vigeat consuetudo cum animarum praejudicio, et Capitulum unionem fuisse extinctivam, et unam Ecclesiam Parochialem mansisse contenderet: *Nuscana* 14. *April.* 1764 *dub.* 1. *confirmat.* 24. *Novem. ibid.*

53. Et idem Capitulum ad integram earumdem Ecclesiarum manutentionem adstrictum esse declaratur: *Ibid. dub.* 2.

54. Quum reditus Capituli Ecclesiae Cathedralis cunctis oneribus implendis impares sint, fuit petita reductio Capellarum Canonicalium, quae in diversis Ecclesiis cum interventu omnium Canonicorum, et Cleri peraguntur.

55. Indeque quaesitum fuit; an, et quomodo sit providendum quoad missas lectas, anniversaria, et Capellas Canonicales, de quibus fundationum, et redituum derivatio ignoratur? S.C. affirmativum hisce dubiis responsum praebuit juxta votum Card. de Zelada (455), dempta tamen Episcopo facultate reducendi missas: *Conversana Reduct. Oner.* 27. *Junii* 1778 *dub.* 4. *et* 5.

56. Johannes Baptista, ipsiusque consobrina Matthias Rauli haeredem Capitulum, et Canonicos Collegiatae Ecclesiae S. Angeli, quae erigi in civitate Anagni debebat, instituerunt. Matthias vero superstes evasit; dispositionem quoad onus quotidianum celebrationis trium missarum ad unam tantum moderavit. Et quum in erectio-

(453) Ut scilicet Episcopus provideat Sacrarium Ecclesiae juxta praescriptum in Literis Apostolicis: *Ead. Caus* 9. *Maii* 1772. §. 1.

(454) *Vide* not. 30. pag. 27.

(455) *Vide* not. 227. tom. 1 pag. 96.

ne praedictae Collegiatae impositum fuerit praeter missam conventualem trium etiam missarum onus, Canonici gravatos esse arbitrantur, precesque fuderunt, sed S. C. distulit responsionem, ut exhibeatur testamentum Johannis Baptistae, et Matthiae Rauli, necnon firmetur status utriusque haereditatis, et doceatur de reditibus, et oneribus Capituli: *Anagnina* 10. *Febr*. 1781. Et inde precibus annuit juxta modum (456): 15. *Sept. ejusd. anni*.

57. Capitulum, et Canonici Parochialis Ecclesiae S. Michaelis Firmi pro rata parte suae congruae contribuere tenentur pro utensilium Parochialium expensis; nec Prior, et Subprior curam habentes animarum ad illas expensas coacti sunt: *Firmana* 6. *Sept*. 1783 *dub*. 3.

58. Alatrinus Episcopus sacra Apostolorum limina visitans exposuit, Canonicos Cathedralis alternatim inserviendi privilegio gaudere, et quaesivit, num hi tenerentur adesse omnes in Cathedrali Ecclesia, quum Episcopus ordinationem statutis a jure temporibus ibi habeat, alternis vicibus privilegio serviendi non obstante? Annuit S. C., et mandavit dari decretum *in Glennen. Celebrat. Ordinum* (457): *Alatrina* 20. *Aug*. 1783 *dub*. 1.

59. Inde arbitrio ejusdem Episcopi poena pecunaria tantum coercere renuentes S. C. commendavit: *Ib. dub*. 2.

§. VIII.

Capitulum Ecclesiasticum quoad Praecedentiam.

1. Dum S.C. Archipresbyterum una cum Capitulo S. Mariae Paganicae voluit transferre ad aliam intra civitatem Aquilae constructam Ecclesiam, censuit in veteri Ecclesia ab extra nuncupata erectionem faciendam perpetuae Vicariae cum cura animarum. Novo vero Vicario concessum fuit, ut in actibus publicis incedere possit stola ornatus, atque uti Parochus Canonicis, aliisque ipsius Ecclesiae Ministris praeferri. Jura modo interrupta sibi vindicare cupiens Vicarius hodiernus, congruum proponi curavit dubium, et decretum obtinuit, ut in supplicationibus funerum, et rogationum, aliisque, quae fiunt in terra Paganica possit ipse praecedere, et deferre stolam; non vero tam Canonicis, et Capellanis ab extra, quam Archipresbytero, Canonicis, et Capellanis ab intra ut singulis, dum sunt praesentes, excluso eodem Vicario hoc licere possit: *Aquilana Praeeminent*. 11. *Sept*. 1728 *dub*. 2., et causa iterum proposita servari votum Card. Bellugae S.C. mandavit: 22. *Sept*. 1731 *dub*. 1.

2. Quod votum etiam servandum est ad dubium; an tam Archipresbytero, Canonicis, et Capellanis Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Mariae de Paganica ab intra, uti universis, et uti singulis, quam Capellanis Ecclesiae S. Mariae ab extra competat praecedentia in choro quoad Vicarium Curatum, qui in dicta Ecclesia ab extra constitutus est? *Ibid. dub*. 3.

3. Occasione Synodi ab Archiepiscopo Ravennate celebratae controversia facta fuit inter Archipresbyterum, aliosque Canonicos Ecclesiae S. Nicolai oppidi Argentae, et Canonicos Ecclesiae B. Mariae Portus Majoris, qui in solemni supplicatione, quae pro Synodi inchoatione fieri mos est, de praecedentia certarunt. Verum huic postremae Collegiatae praecedentiam

(456) „Nempe unam tantum missam lectam „esse quotidie celebrandam pro anima Fundato„rum, praeter missam conventualem." *Ead. Cons*. 15. *Sept*. 1781.

(457) 2. *Aug*. 1727; in qua decisum fuit, Episcopum explendo sacram functionem ordina„tionis generalis, et missam conventualem pon„tificaliter celebrando eadem occasione debere „assistentiam omnium de choro habere. *Vide verb*. Episcopus §. XV. num. 20

deberi S. C. definivit: *Ravennaten. Praecedentiae* 9. *Sept.* 1730. Sed e Scriniis Archivi Archiepiscopalis novis documentis eductis, quibus suam vetustissimam Collegialitatem Capitulum Argentanum probavit, nullumque insuper praecedentiae Capituli Portus Majoris reperiri monumentum, et S.C. sustulit sententiam, et Capitulo S. Nicolai Argentae praecedentiam tribuit: 22. *Martii* 1749.

4. Capitulo, et Canonicis Ecclesiae Cathedralis Terracinae competit praecedentia in functionibus peragendis cum Capitulo Cathedralium Privernensis, et Setinae. Nam antiquiorem illam esse probatur: *Terracinen. Setina, et Privernen.* 1. *Martii* 1766 *dub.* 1.

5. Et eidem Capitulo Terracinensi competit jus privativum sedendi ad thronum Episcopi tam a dextris, quam a sinistris in quibuscumque functionibus Episcopalibus concurrente simul Capitulo Setino, et Privernensi; et hunc honorem semper dicti Capituli Canonici habuerunt; ideoque non competit jus praefatum Capitulo illius Ecclesiae, in qua Episcopales functiones, aut per orbem, vel alternatim celebrantur: *Ibid. dub.* 2.

6. Praeterea idem jus privativum, ac eadem praecedentia competit super Archidiaconum, ac Praepositum Dignitates Setinas: *Ibid. dub.* 3.

7. In Congregationibus Casuum post primum locum assignatum Capitulo, et Canonicis Ecclesiae Cathedralis a dextris Rmi Episcopi, debetur Capitulo, et Canonicis Collegiatae SSmi Salvatoris primus locus a sinistris ejusdem Episcopi, quod in aliis functionibus post Capitulum Cathedralis ceteros de choro praecedit: *Fulginaten. Praeeminent.* 14. *Decem.* 1782.

§. IX.

Capitulum Ecclesiasticum Sede Episcopali vacante.

1. Capitulum potest ad libitum Vicarium alias per se ipsum electum, seu confirmatum juxta dispositionem Concilii Trid. *cap.* 16. *Sess.* 24. (458) amovere, dum intra octo dies alium constituat, alioquin ad antiquiorem Episcopum ex Suffraganeis Metropolitanae Ecclesiae Panormitanae devolvi jus deputandi Vicarium: *Panormitana anni circiter* 1575 *dub.* 1.

2. Nec posse extantibus, vel non

(458) De *reform.* decernentem „Capitulum, „Sede vacante, ubi fructuum percipiendorum ei „munus incumbit, Oeconomum unum, vel plures „fideles, ac diligentes decernat, qui rerum Ec„clesiasticarum, et proventuum curam gerant, „quorum rationes ei, ad quem pertinebit, sint „reddituri. Item Officialem seu Vicarium infra „octo dies post mortem Episcopi constituere, „vel existentem confirmare omnino teneatur, „qui saltem in jure Canonico sit Doctor, vel „Licentiatus, vel alias, quantum fieri poterit „idoneus: si secus factum fuerit, ad Metropoli„tanum deputatio hujusmodi devolvatur. Et, si „Ecclesia ipsa Metropolitana fuerit, aut exem„pta, Capitulumque, ut praefertur, negligens „fuerit, tunc antiquior Episcopus ex Suffraga„neis in Metropolitana, et propinquior Episco„pus in exempta Oeconomum, et Vicarium ido„neos possit constituere." Quoad Vicarium Capitularem praecesserat celeberrimus Canon Concilii Lugdunensis II., quo cavetur, et vetatur, ne quis ad Ecclesiam electus ipsius administrationem, aut regimen ante confirmationem, sub Oeconomatus, vel procurationis nomine, aut alio de novo quaesito colore, in spiritualibus, vel temporalibus per se, vel per alium, pro parte, vel in toto, gerere, vel recipere, vel illi se immiscere praesumat. Huic adstipulantur Decretalis Bonifacii VIII. *Injunctae in Extrav.* inserta, et Constitutiones Summorum Pontificum Alexandri V., Julii II., Clementis VII., Julii III., quae Canonem illum confirmant: quibus dispositionibus Concilium Tridentinum cit. cap. non derogavit, sed supponit ea: quia in dicto Capite duo manifeste apparent, nempe Officialibus semel constitutis, non ad Capitulum amplius, sed apud ipsos exercitium Ecclesiastici Regiminis residere; et Officialem ipsum Capitularem personam ab Episcopo promovendo plane distinctam esse oportere. Quam Canonicam dispositionem novissime Summus Pontifex Pius VII. in suis Literis Apostolicis in forma Brevium directis Card. Episcopo Montis Falisci, et Vicario Capitulari Ecclesiae Metropolitanae Florentinae editis diebus 5. Novem., et 4. Decem. 1810 confirmavit.

extantibus Doctoribus in Capitulo eligere in Vicarium, nisi vel Oeconomum ex dicto *cap.* 16. *Sess.* 24. (459), vel illos Officiales, quos etiam vivente Archiepiscopo Capitulum valeret deputare: *Ibid. dub.* 2.

3. Censuit insuper S. C. necessario eligendos esse Doctores, vel Licentiatos, si in Capitulo adsint, alias sufficere, quod unus eligatur, qui sit, quantum fieri poterit, idoneus: *Ibid. dub.* 3.

4. Et substitutio facienda propter absentiam Vicarii, vel aliorum Officialium spectat ad Vicarium: *Ibid. dub.* 4.

5. Et Capitulum potest facta remotione Vicarii, vel aliorum Officialium per se ipsum eosdem Vicarios, et Officiales ad reddendam rationem suae administrationis cogere, eosque pro culpa punire, non expectato novo Praelato; non tamen impediri futurum Archiepiscopum, quin ex dicto Decreto Concilii *cap.* 16. ab eisdem exigat rationem eorum actionum, quas Sede vacante fecerint, et eos punire; etiamsi a Capitulo fuerint absoluti: *Ibid. dub.* 5.

6. Ad dubium propositum; an Capitulum possit alium Vicarium ad visitandam Dioecesim eligere? S. C. rescripsit, Capitulum non posse eligere Visitatorem ad visitandam Dioecesim absque Vicario: *Messanen. anni* 1581 *dub.* 1.

7. Ad dubium; an Sede vacante Capitulum possit unire beneficia vacantia isto medio tempore ad Seminarium? non posse respondit S. C. in *Salernitana Julii* 1589 *dub.* 7.

8. Et quaesito, an si dicta beneficia unita etiam Sede vacante, possessore caruissent, possit Capitulum dicto Seminario incorporare, et pro rata parte levare dictum Capitulum, et Clerum? posse resolvitur: *Ibid. dub.* 8.

9. Jus esse Capitulo Sede Episcopali vacante revocare ad libitum Vicarium a se constitutum, dum tamen intra octo dies alium constituat, resolvitur: *Taurinen.* 2. *Junii* 1592 *dub.* 1.

10. Debere eum uti sua jurisdictione, ceterum quoad visitandi facultatem Trid. Concil. hac in re nihil novi juris induxisse, sed reliquisse in illis terris, in quibus id erat ante Concilium, firmatur: *Ibid. dub.* 2.

11. In sessionibus, et aliis actibus honorandum, et praeferendum esse, quemadmodum Vicarius Episcopi honorandus, et praeferendus est, existimatur: *Ibid. dub.* 3.

12. Secundum ea, quae proponuntur censuit S. C. Sede Episcopali vacante Capitulum post lapsum annum a die ultimae Visitationis per Episcopum factae posse Clericum Provinciae de Guipuezcott tempore triennii non expectato visitare: *Pampilonen.* 3. *Febr.* 1629.

13. Capitulum Sede vacante tunc posse visitare Dioecesim, quando lapsus est annus a postrema Antistitis praedefuncti Visitatione, nec de proximo Ecclesia est de Pastore providenda. In ipsa vero Visitatione circa famulatum, equitatum, et alia, formam Concilii Trid. *in cap.* 3. *Sess.* 24. *de reform.* (460) esse praecise observandam: *Limana* 10. *Martii* 1629 *dub.* 1.

14. Censuit S. C. Capitulum post lapsum annum a die ultimae Visitationis per Episcopum factae, non expectato triennio, posse Sede Episcopali

(459) *Vide not.* 458.

(460) Ubi inter cetera legitur „ monentur praedicti omnes, et singuli, ad quos visitatio spectat, ut paterna charitate, christianoque zelo „ omnes amplectantur, ideoque modesto contenti „ equitatu, famulatoque studeant quam celerrime, debita tamen cum diligentia, visitationem ipsam absolvere.

vacante, visitare loca, quae Episcopus vivens visitare posset: *Pampilonen.* 13. *April.* 1630.

15. Exorto inter Capitulum, et Vicarium Capitularem dissidio; an ex Sacro Concilio electio in concursibus Ecclesiarum Parochialium vacantium spectaret ad ipsum Capitulum, seu ad dictum Vicarium? S. C. respondit electionem in concursibus Ecclesiarum Parochialium vacantium spectare ad Capitulum ob reservationem sibi factam in deputatione Vicarii Capitularis: *Bellunen.* 18. *Novem.* 1651.

16. Vacante Ecclesia Suffraganea Capitulo carente, illius administrationem, et Vicarii deputationem ad Metropolitanum spectare statutum fuit: *Dubium Administrationis Ecclesiarum* 28. *Aug.* 1683 *dub.* 1. Et adducta consuetudine, ac Constitutione Provincialis Concilii in favorem Suffraganei antiquioris tamen confirmatur decretum: 14. *April.* 1685.

17. Et casu, quo Metropolitana Ecclesia careat Pastore, ad Capitulum ejusdem Ecclesiae Metropolitanae, non ad antiquiorem Suffraganeum Episcopum spectare fuit judicatum: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

18. Propositis dubiis ab Archiepiscopo Mexicano: An Provisores, Vicariique Generales a Capitulis, Sede vacante, deputati valeant dispensare in gradibus prohibitis ad matrimonia contrahenda? et quatenus negative

19. Quomodo consulendum matrimoniis jam contractis cum hujusmodi dispensationibus?

20. An dicti Provisores, et Vicarii Generales a Capitulis, Sede vacante, deputati valeant concedere dispensationem super defectu natalium ad ordines suscipiendos?

21. An iisdem valeant dispensare irretitos eodem defectu natalium ad obtinenda Beneficia curata? S. C. rescripsit, ut Archiepiscopus procedat prout de jure, et scribatur Nuntio Apostolico, ut moneat Capitulum, ejusque Vicarios, ne tempore Sedis vacantis sese immisceant in ordinibus, ac dispensationibus hujusmodi: 30. *Aug.* 1704 *dub.* 1. 2. 3. *et* 4. Postmodum negativum ad 1. dedit responsum; secundi resolutionem protelavit; ad tertium annuit quoad minores ordines tantum; negativam ad 4. praebuit responsionem: *Mexicana Visitat. Sac. Liminum* 28. *Januar.* 1708.

22. Sede Archiepiscopali vacante Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis oraculum S. C. postularunt super hisce dubiis; an Capitulum, Sede vacante, revocare possit licentias audiendi Confessiones ab Archiepiscopo defuncto Regularibus sine limitatione temporis concessas?

23. An possit ipsos Regulares novo examini subjicere?

24. An revocare possit licentias praedictas ab Archiepiscopo defuncto ad beneplacitum concessas?

25. An revocare possit licentias praedictas, seu expiratas declarare ab Archiepiscopo defuncto Regularibus concessas cum limitatione temporis, finito tempore, Sede vacante?

26. An Regulares cogere possit, ut coram Capitulo, sive Vicario Capitulari exhibeant facultates, quas habent ad Confessiones audiendas, ut ab eodem recognosci valeant, an sint verae, necne?

27. An Capitulum coercere possit per censuras Regulares contumaces in eventu, quo contra ipsos procedere possit in casibus praedictis? Ad singula S. C. respondit, audiendos Regulares in omnibus: *Ullisiponen. Dubiorum* 12. *Maii* 1714 *dub.* 1. 2. 3. 4. 5. *et* 6.

28. Capitulo Metropolitano facultas competit recipiendi recusationes Vicarii Capitularis Sede vacante per Dioecesanos Turritanos propositas,

seu proponendas, et quoque respective deputandi Arbitros ut admittantur, seu rejiciantur causae earumdem recusationum: *Turritana* 16. *Decem.* 1724 *dub.* 2. *confirmat.* 13. *Januar.* 1725.

29. Et praefato Capitulo Ecclesiae Metropolitanae licitum fuit recipere suspiciones, seu recusationes ejusdem Vicarii coram ipso propositas per P. Antonium Murgiam Rectorem Ecclesiae Parochialis de Osilo: *Ibid. dub.* 3. Inde vero recessit a decisis: *Ibid.*

30. Margarita Leite de Figueredo Capellam, sive Aediculam B. Johannae Principissae Portucalliae fundavit, propriisque bonis dotavit. Sepulcrum sibi uti patronae, et successoribus suis ibi retinere fuit concessum. Quaeritur modo, num esset concedenda exemptio hujus patronalis Capellae, Portucallensi Sede Episcopali vacante a jurisdictione Capituli, cum subjectione immediate Sanctae Sedi Apostolicae, ejusque Nuntio pro tempore in Regno Portucalliae degenti? sed id quaeritur incassum: *Portucallen.* 11. *Januar.* 1727 *dub.* 7.

31. Omnis jurisdictio in casu absentiae Archidiaconi a civitate, vel Dioecesi Sede vacante vices Episcopi gerentis Capitulo Cathedralis adjudicatur a S. C., non ejusdem Archidiaconi Coadjutori: *Gerunden. Jurisdict.* 12. *Febr.* 1729 *dub.* 5. *confirmat.* 28. *Martii* 1733.

33. Ecclesia Collegiata S. Mariae *della Rotonda* oppidi Lucronii Insignitatis indultum a Benedicto XIII. Pont. Max. Episcopo annuente, et S. C. votum dante obtinuit. Hinc Capitulum ejusdem non posse, nec debere Visitationi, Sede Episcopali vacante, subjici Capituli Calaguritani, aut ejus Vicarii Capitularis jactavit. Sed Capitulum Cathedralis ad S. C. confugit, et oris aperitionem adversus Insignitatis Breve tanquam obreptitie impetratum primum inutiliter habere tentavit; assequutum est tamen declarari visitandi jus Ecclesiam S. Mariae praedictam ejusque Dignitates, Canonicos, et Presbyteros sibi competere: *Calaguritana Juris Visitandi* 30. *Sept.* 1730 *dub.* 2.

33. Consuetudinem in sua Dioecesi jam introductam esse exponit Guadalaxarensis Episcopus; nempe statim ac morte fungitur Episcopus, Capitulum edictum edit, et ad totam Dioecesim mittit, quo licentias praedicandi, et confessiones audiendi ab Episcopo praedefuncto concessas revocat, et simul titulos Capellanorum ab eodem tributos, interim ac Capellani proprietarii ad Sacrum presbyteratus ordinem non promoventur, etsi pro tempore voluntatis suae: Quumque hoc Sacrorum Canonum dispositioni ne quid, Sede vacante, innovetur, prohibenti adversari diceret Episcopus; postulat declarari an sit haec consuetudo toleranda; et an, et quomodo sit providendum? responsum exiit, dilata ad mentem: *Guallaxaren. Visitat. Sacr. Liminum* 5. *Martii* 1735 *dub.* 1. *et* 2.

34. Capitulum Ecclesiae Cathedralis non potest Sede vacante post electum Vicarium in spiritualibus, et temporalibus deputare alium toties quoties sibi placuerit ad aliquid faciendum in exercitio jurisdictionis translatae, ipsam jurisdictionem reassumendo: *Elven. Jurisdict.* 1. *Decem.* 1736 *dub.* 1.

35. Nec potest idem Capitulum per se ipsum dare subditis literas testimoniales, vel Reverendas ad ordines suscipiendos, sed dari per Vicarium Generalem Capitularem debent: *Ibid. dub.* 2.

36. Nequit item Capitulum in deputatione Vicarii Capitularis dare jurisdictionem limitatam, nec in hoc casu attendi consuetudo Regni Lusitaniae valet: *Ibid. dub.* 3.

37. Pariter minime potest Capitulum praebere subditis testimonia de vita, et moribus per se ipsum, sed dari a Vicario Capitulari illa debent: *Ibid. dub.* 5.

38. Nequit insuper idem Capitulum Vicario Capitulari jubere, ut hujusmodi testimonia tradat, sed ab arbitrio ipsius Vicarii Capitularis pendere debet: *Ibid. dub.* 6.

39. Denique Capituli arbitrii concursus Parochialium non est; sed arbitrium Vicarii Capitularis ad formam juris intervenire, neque in praesentia Capituli concursus fieri, neque attendi Regni consuetudo debet: *Ib. dub.* 7.

40. Capitulum tempore Sedis vacantis suspendere nequit, nisi in casibus, in quibus procedi potest auctoritate Ordinaria, a celebratione, Concionibus, et Confessionibus usque habendis Regulares approbatos ab Episcopis praedefunctis: *Insularum Canariae Jurisdict.* 31. *Julii* 1694 *dub.* 2. *confirmat.* 13. *Novem. ejusd. anni dub.* 1.

Reliqua. Vide *Vicarius Capitularis* §. *III.*

§. X.

Capitulum Ecclesiasticum quoad Servitium chori.

1. S. C. non probavit modum servitii, quod huc usque Dignitates, Canonici, et Capellani Ecclesiae Cathedralis praestare consueverunt, verum ex quadam aequitate censuit Episcopum connivere posse: *Viterbien.* 15. *Martii* 1631 *dub.* 1.

2. Dubio disceptato; an tempore, quo Divina Officia celebrantur in choro, vel anniversarium, vel cantantur horae, si Canonici, seu alii Praebendati missam celebrent, habeantur pro praesentibus ad effectum lucrandi emolumenta, et distributiones ratione horae, et anniversarii? rescriptum fuit, Canonicos, seu alios Praebendatos praedicto tempore missas planas celebrantes, non lucrari distributiones quotidianas, nec emolumenta, nisi illa hora ad celebrandum missas ab eo, ad quem pertinet, compulsi, aut jussi fuerint: *Oriolen.* 27. *Martii* 1632 *dub.* 12.

3. Censuit S. C. petitam facultatem recitandi matutinum post completorium praecedentis diei esse concedendam arbitrio tamen Episcopi, et dummodo lapsa sit saltem tertia hora post meridiem: *Mutinen.* 12. *Nov.* 1644.

4. Decanus, et Canonici Collegiatae S. Michaelis in Foro Lucano supplicarunt pro alternativa sex mensium exemptione a choro instar Cathedralis, et duarum Collegiatarum urbis, et ad evitandum quodlibet Ecclesiae detrimentum obtulerunt cum propriis distributionibus augere alios octo Capellanos; S. C. commisit Card. Episcopo, ut veris existentibus narratis, et accedente consensu illorum de Liliis assertis patronis, ac postquam compererit ex octo Capellaniarum erectione noviter facienda, et eisdem inservientium sacerdotum augmento, majus Ecclesiae servitium, et cleri, et populi commoditatem fore cessuram, petitam facultatem alternatim per sex menses in posterum choro, et divinis officiis ejusdem Collegiatae inserviendi, dummodo vere intersint, pro suo arbitrio, et prudentia Oratoribus impertiatur: *Lucana* 25. *Sept.* 1694 *confirmat.* 15. *Januar.* 1695.

5. Supplicantibus Decano, et Canonicis Collegiatae Ecclesiae S. Michaelis in foro pro exemptione sex mensium alternatim a choro instar Cathedralis, aliarumque Collegiatarum, et alios octo Capellanos augendi ex propriis distributionibus deferentibus, S. C. annuit: *Lucana* 15. *Januar.* 1695.

6. Dubio, an taxa punctaturarum facta ab Episcopo Capitulo Ecclesiae

Cathedralis ad rationem obulorum trium pro qualibet die sit servanda, seu moderanda, et in qua summa? tribuit S. C. responsum, servandam esse pro nunc taxam Episcopi, et interim firmandum statum singularum praebendarum, et videndum super Breve Pauli II. Pont. Max.: *Civitatis Castellanae Punctaturarum* 25. *Junii* 1697.

7. In causa, in qua agebatur de Canonicis, qui inserviebant diebus dominicis, et aliis festis solemnioribus, et ceteris diebus inserviebant per vices, licet die 29. *Novem.* 1698 *dub.* 1. reprobatum fuerit hujusmodi servitium; spectata nihilominus praebendarum tenuitate, quae erant in duc. 50 annuis, quoad Canonicatus, et in duc. 100 quoad Dignitates, S. C. servitium per medietates toto anni tempore ex gratia indulsit, idest per dimidiam eorum partem alternis hebdomadis missae, matutino, et omnibus horis interesse valeant, ita tamen, ut diebus dominicis, et festis de praecepto, tempore adventus, et quadragesimae, ac octavarum Nativitatis Domini, Paschatis Resurrectionis D. N. J. Christi, ac SSmi Corporis Christi ultra medietatem Capitularium, qui non erunt de servitio, missae, et vesperi inserviere teneantur: *Catacen. Servitii Chori* 5. *Sept.* 1699.

8. Ob aeris intemperiem tolerari potest, ut matutinum non ab ortu solis, sed per horam integram post solis ortum incipiat; quemadmodum respondit S. C. in favorem Capituli Collegiatae Ecclesiae civitatis Foggiae: *Trojana* 14. *Febr. et* 14. *Nov.* 1699.

9. In Cathedrali Arianensi viginti aderant Canonici, sex hebdomadarii, qui supplicarunt S. C., ut alternatim inservire possint, et Episcopus de aeris nimia rigiditate, de habitualibus infirmitatibus, quibus nonnulli Canonici afficiuntur, perhibet testimonium, hinc S. C. hoc illis largita est cum clausula sequenti; ita tamen, ut Capitulares omnes tempore adventus, et quadragesimae, omnibus diebus festis, et solemnioribus Nativitatis, et Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi, Pentecostes, et SSmi Corporis Christi, et per totam octavam ejusdem, et aliis temporibus Episcopo benevisis interesse, et jugiter inservire teneantur: *Arianen.* 12. *Decem.* 1699.

10. Postquam de mandato S. C. jusserat Episcopus, omnes tum Canonicos, tum Beneficiatos Ecclesiae Cathedralis omnibus horis canonicis interesse debere, ac insuper partem tertiam fructuum in distributiones converti; Capitulum provocavit ab hoc decreto, praetendentibus Canonicis eos teneri solum matutinis horis, et, ut vocant, magnae missae, ac vesperis diebus festivis interesse. Deinde convenerunt Canonici cum Beneficiatis assignando tenuissimam distributionem pro matutino, et laudibus, et aliis parvulis horis, ut absque gravi jactura abesse possint. Hanc vero transactionem, S. C. requisita, adversari decretis sacri Concilii (461), et propterea non esse servandam definiit, et ut Episcopus provideat ad formam Sacri Concilii (462): *Cavallicen. Residentiae, et Distributionum* 30. *Sept.* 1702 *dub.* 1.

11. Dubio exhibito; an Decretum, seu statutum Ecclesiae Collegiatae S. Mariae urbis Altamurae anno 1604 factum, et confirmatum a Johanne Baptista Masseo Vicario Apostolico, et delegato a S. C. de inserviendo alternis vicibus sit exequendum? petitur a viciniori melior informatio juxta instructionem: *Nullius Altamurae Residentiae* 5. *Maii* 1703.

12. Funditus per terraemotum anni 1688 eversa Ecclesia Cathedrali, universitas in ampliorem formam, et me-

(461) *Vide not.* 101. *pag.* 82.

(462) *Vide not. ut supra.*

liorem e fundamentis iterum aedificavit, inde obtinuit a S. C., ut Canonici denuo Officia divina in eadem Ecclesia persolverent. Sed quum plura, quae ad necessitatem, et ornatum Ecclesiae pertinent, perfici deberent, praesertim tectum cooperire, ac fenestras vitreis specularibus muniri, ubi divina officia celebrantur; hinc postulatum fuit, an Canonici Ecclesiae Cathedralis teneantur redire, et quotidie officiare in eadem, et quatenus affirmative; an, et quomodo sint cogendi? responsum ad primum prodiit affirmativum, ad secundum, ut cogentur ad formam Concilii (463), et Ordinarius certiorem de exequutione S. C. faciat: *Aliphana Residentiae* 24. *Januar.* 1705 *dub.* 1. *et* 2.

13. Publico edicto Episcopus sub poena suspensionis ipso facto incurrendae servari mandavit decretum anni 1702 a S. C. Rituum editum, quo sancitur, ut soli Canonici Cathedralis Ecclesiae versiculos, et responsoria ad legile recitaturi descendere teneantur, et eodem edicto, ut Dignitates, et Canonici bini bini accedant ad chorum. Interrogata S. C. de validitate hujusmodi edictorum, protelata fuit definitio, suspensis interim poenis suspensionis ipso facto incurrendae usque ad exitum causae: *Sarnen.* 16. *Maii* 1705 *dub.* 1. Deinde respondit, ut deletis poenis suspensionis, et interdicti, reformentur edicta juxta modum (464): 27. *Junii ejusd. anni.*

14. Per edictum valvis Sacrarii Ecclesiae Cathedralis affixum Vicarius Generalis prohibuit, ne tempore divinorum officiorum, aut missae Conventualis Dignitates, et Canonici a choro missas celebraturi discedant sub poena duplicis punctaturae, et a divinis suspensionis. De hujusce edicti validitate consulta S. C., validum non esse, sed reformandum juxta modum (465) declaravit: *Ortonen.* 27. *Febr.* 1706.

15. Capitulum, et Canonici Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae SSmae Annuntiatae *Vallatae* nuncupatae oppidi Pedemontis, qui ab immemorabili non habuerunt quotidianam officiaturam, praeter quam in hebdomada majori, octava SSmi Corporis Christi, et singulis diebus festivis, et Episcopus in Visitatione eos teneri ad quotidianum servitium declaraverat, ad illud non adstrictos esse pro nunc decrevit S. C. (466). Nam consuetudinem, redituum tenuitatem, ac parvum sex Canonicorum numerum, quorum duobus animarum cura incumbit, Canonici exposuerant: *Aliphana Servitii Chori* 12. *Febr.* 1707.

16. Episcopus Aliphanus semel, iterumque in Visitatione decrevit, ut Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Crucis terrae Pedemontis quotidie in eadem Ecclesia divina officia persolvere teneantur, ac ad illud servitium chori devincti sunt ex pia dispositione Jacobi de Abbraccia, qui eam Collegia-

(463) *Vide not.* 217. *pag.* 158.

(464) Nempe, primo quoad descensum Canonicorum ad legile apponendam esse poenam punctaturae. Secundo, Canonicos in solemnioribus tantum diebus teneri accedere binos binos per medium Ecclesiae ad chorum. Tertio, delendum esse onus deferendi cingulum supra vestem talarem. Quarto reformandam esse praescriptam latitudinem coronae. *Lib.* 56. *Decret. pag.* 233.

(465) Videlicet, ut tempore divinorum officiorum nullus discedat a choro ad missam celebrandam, nisi vocatus fuerit a sacrario, et licentiam obtinuerit a Praefecto chori sub poena amissionis distributionis pro illa hora; et quatenus aliquis sit contumax, multetur proprima vice poena dupli: crescente vero pertinacia, aliis poenis pecuniariis arbitrio Ordinarii, non tamen suspensionis: *Relat. in Salernitana Edictorum* 27. *Sept.* 1732 §. 16.

(466) „ Quae resolutio non fundatur in praetensa consuetudine, quia ejus probatio non fuit „ juridice facta, sed solummodo in tenuitate „ redditunm; qui cum augeri possint, ideo fuit „ dictum pro nunc" Ita Card, Petra *Comment. ad Const. VII. Innoc. IV. Sect.* 2. *num.* 31. *tom.* 3 *pag.* 4.

tam haeredem instituit. E contra Canonici causa redituum exiguitatis servitii reductionem obtinuisse usque ab anno 1702, nec fundationem, nec consuetudinem eis repugnare autumant. De in S. C. deducta eos non teneri quotidie officiare, sed servari reductionem ab Episcopo factam anno 1672 auctoritate S. C. ejusdem decretum est: *Aliphana Servitii Chori* 17. *Decem.* 1707.

17. Exhibita haec fuerunt dubia; an tabella horaria ab Episcopo praescripta sit servanda a Canonicis Ecclesiae Suessanae; seu sit servanda antiqua horaria dictae Ecclesiae? et rescriptum fuit, ut Card. Sperellus novam conficiat tabellam ex integro: *Suessana Tabellae Horariae, et Servitii Chori* 18. *Aug.* 1708 *dub.* 1.

18. An in eadem Ecclesia sint recitandi Psalmi Graduales, Poenitentiales, Officium B. M. V., ac defunctorum in diebus designatis a Rubricis Breviarii? et respondit S. C., ad formam Bullae B. Pii V. (467): *Ibid. dub.* 2.

19. An Vesperae, ac hora tertia cantari debeant etiam in diebus ferialibus, et non festivis de praecepto? servari decretum S. C. Rituum (468) mandatur: *Ibid. dub.* 3.

20. Volens Episcopus consulere servitio chori Ecclesiae suae Cathedralis in visitatione anni 1705 decretum edidit sub poena unius ducati pauperibus applicandi, ut omnes Canonici servire tenerentur cunctis diebus dominicis, et festis de praecepto, totoque adventus, quadragesimae, et octavae Corporis Christi tempore, aliisque vero diebus, saltem pars eorum dimidia. Huic decreto Canonici obloquuti sunt, ob praetensam consuetudinem sese esse gravatos putantes. Sed S. C. servari decretum Episcopi mandavit, confirmavitque; postmodum vero recessit a decisis, et servari Decretum S. C. Episcoporum, et Regularium diei 26. *Sept.* 1596 (469), et quoad poenam servari solitum Ecclesiae judicavit: *Castellaneten. Servitii Chori* 16. *Martii* 1709.

21. Posteaquam a S. C. fuerat de-

(467) *Const. Quod a nobis* 9. Julii 1568 (*Bull. Rom.* tom 4. part 3. pag. 22) in qua §. 9. S. Pius V. Pont. Max. interpretatione declarans ea, quae in Rubricis continentur circa officium B. Virginis, Defunctorum, Psalmos Poenitentiales, et Graduales, sanxit, eos ejusmodi non immutari pro illis, qui Breviario recenter ipsius jussu in novam formam redacto nequaquam uterentur. Reliquos autem, qui novum Breviarium sibi deligerent, si choro interesse deberent, vehementer hortatur, ne memorata officia, et Psalmos praetermitterent iis diebus, qui a Rubricis indicantur: atque hoc consilium, et institutum sequentibus varias indulgentias impertivit: eos vero, qui id omitterent, peccati periculo liberos, at immunes asseruit, nisi forte officium B. Virginis veteri consuetudine recitari in aliqua Ecclesia consueverit. Ceterum Rubricae in choro recitandum officium parvum B. Virginis praescribunt illis diebus, quibus feriale officium, vel ritus simplicis jubetur, non tamen in pervigilio Natalis Domini, neque in feriis majoris hebdomadae, neque Sabbato, si Officium S. Mariae in Sabbato contingat. Officium Defunctorum esse in choro persolvendum singulis secundis feriis Adventus Domini, et Quadragesimae; nisi tunc Officium novem lectionum proponatur, aut feriae majoris hebdomadae celebrentur. Insuper idem officium prima die cujuscumque mensis indicitur, nisi officium novem lectionum id impediat: tunc enim in aliam minime impeditam illud transfertur. Psalmi Graduales feria quarta, Poenitentiales feria sexta tempore Quadragesimae, quoties officium de feria contigerit, sunt recitandi: S. C. Rituum 2. Sept. 1741 sic expresse declaravit „per„solvantes Divinum Officium extra chorum non „teneantur ad psalmos graduales, nec poenitentiales, nec ad officium parvum B. M. V. defun„ctorum, quae quidem officia, et psalmi sunt „onera tantummodum ex praecepto implenda in „choro." Vide Bened. XIV. Instit. Eccl. *CVII.* §. 1. num. 8. seqq. tom. 11. pag 747.

(468) Haud in libris Decretorum S. C Rituum inveniri potuit Decretum pro solutione exhibiti dubii; attamen resolutum ab eadem S. C. habetur in *Egnatensi* 24. *Novem.* 1602. hisce verbis „Canonicos ex decentia debent alta voce can„tare in choro, et Episcopus potest illos ad hoc „hortari, sed non cogere."

(469) Frustra Commentaria authentica S. C. Episcopor. et Reg. pervestigata fuerunt pro hujus dubii declaratione: sed videndum est Decretum in *Coracen.* §. praesenti num. 7.

finitum Canonicos Ecclesiae Cathedralis teneri quotidie officiare in eadem Ecclesia, dicti Canonici facultatem deserviendi per mediariam nempe ex duodecim sex pro qualibet hebdomada petierunt. Pars enim major habet domicilium in oppido Pedemontis ad tertium ab urbe lapidem. S. C. autem instantiam rejecit, et inde ea repetita in eadem sententia mansit: *Aliphana Servitii Chori* 27. *April* 1709.

22. Capitulum, et Canonici omnes Collegiatae S. Euphemiae loci Insulae tenentur singulis dominicis, et festivis diebus horas canonicas canere in eadem Ecclesia, quamvis stationes in aliis Ecclesiis dictae Plebis contingant: *Comen. Servitii Chori, et Expensarum* 14. *Martii* 1711 *dub.* 1. Causa inde reproducta Capitulo instante suspensa definitio fuit, et interim non retardetur exequutio omnimoda decretorum S. C.: 9. *April.* 1712. Et demum confirmatae fuerunt conciliares resolutiones: 6. *Aug. ejusd. anni.*

23. Et ad id cogendi juris remediis sunt: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

24. Praedictum Capitulum, ac Canonici tenentur quoque singulis diebus quadragesimae, et Adventus etiam interesse omnibus horis Canonicis sub poenis a jure inductis: *Ibid. dub.* 3, *confirmat. ibid.*

25. Exploratum quum fuisset a Capitulo Collegiatae S. Euphemiae loci Insulae; an in posterum punctaturae modus juxta decretum visitationis Episcopi anni 1707 sit moderandus, vel quomodo? rescriptum prodiit affirmativum: 14. *Novem.* 1711 *dub.* 2. *confirmat.* 6. *Aug.* 1712.

26. Postulante Episcopo Triventino; an in Ecclesia sua Cathedrali sint recitandi Psalmi Graduales, Poenitentiales, ac Officium Defunctorum in diebus praescriptis a Rubricis Breviarii? S. C. ut dentur Decreta (470) praecepit: *Triventina Visitat. Sacr. Liminum* 18. *Julii* 1711.

27. Capitulum Ecclesiae Collegiatae S. Mariae terrae Otriculi consueverat, uti enunciatur in actibus visitationis Episcopi Castelli, choro festivis tantum diebus interesse, in hisque horis diurnis. S. C. vero dictum Capitulum inservire ad formam Concilii (471) coegit; subinde ipso reclamante, discussa causa servitium chori arbitrio Episcopi fuit commendatum, qui servitii modum exhibuit. Sed nonnulli Canonici consulere S. C. exoptarunt; an servitium Ecclesiae praedictae sit moderandum ad formam Concilii (472), vel juxta modum ab Episcopo Castello praescriptum, vel quomodo? et re-

(470) Geraldi *Exposit. Jur. Pontif.* part. 1. pag. 436. ait „ Cum vero praeter recitationem horarum Canonicarum praescribatur a Rubricis „ choro addictis etiam recitatio certis diebus officii B. Virginis, Defunctorum, Psalmorum Poenitentialium, ac Gradualium, certum est, ad „ eam non teneri extra chorum, ut ex decreto S. „ Rituum Congr. 2. *Sept.* 1741 in *Aquen.* (rel. inter Decret. S. Rit. Cong. Romae 1768 apud Carolum Barbiellini edita num. 1113.) Imo nec in „ choro sub peccati periculo, excepto officio „ parvo B. Virginis, ubi dici consuevit, ut ex „ constitut. S. Pii V. mox transcribenda, in qua, „ ubi non est consuetudo ad hoc recitandum cogi non possunt, ut declaravit Cong. Episcop. „ et Regul. 18. *Martii* 1587 per haec verba *Canonici deberi hortari ad recitandum in choro officium B. Virginis, non autem cogi, ubi non est solitum,* neque attendendum est dictum decretum, prout mendose refertur a Crispino in Visitat. Pastor. part. 2. §. 20. (num. 30) cum solo „ verbo cogi, cum ibi legatur tantum, *hortari*, „ non cogi, qui error in causa fuit quibusdam „ Episcopis litis instituendae contra Canonicos, „ in qua propterea succubuerunt, ut videre est in „ folio Congr. Conc. in causa Montis Alti, 28. „ Sept. 1764." Pariter in causa Firmana dubio An Canonici cogi possint ad recitationem in choro statutis diebus officii Beatae Mariae Virginis, et Defunctorum, Psalmorum quoque Poenitentialium, atque Gradualium juxta Rubricas Breviarii Romani, Constitutiones Synodales, et consuetudinem Firmanae Dioecesis? S. Rituum Congr. decrevit die 11. Junii 1766 *non esse cogendos: rel.* inter *Decret. Auth.* cit. num. 1310. *Vid.* not. 467.

(471) *Vide* not. 108 tom. 1. pag. 284.

(472) *Vide* not. et supra 108.

sponsum ad mentem (473) tulerunt: *Narnien. Servitii, et Punctatur.* 14. *April.* 1714 *dub.* 1.

28. Insuper decidit S. C. Archipresbyterum, ac Canonicos ejusdem Ecclesiae tam antiquae, quam modernae fundationis absentes a chori servitio, punctaturarum solutioni pro summa ab Episcopo Picarello taxata, obnoxios esse: *Ibid. dub.* 2.

29. Et illas punctaturas intervenientibus applicandas esse voluit: *Ibd. dub.* 3.

30. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis injuncta obligatione missam conventualem applicandi, quum antea dumtaxat celebrarent, in posterum perseverare in recitatione nocturni mortuorum, et in celebratione missae cum cantu cum applicatione prima die cujuslibet mensis non impedita pro benefactoribus, tenentur: *Ferrarien.* 18. *Martii* 1719 *dub.* 4.

31. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis num debeant observare horarium ab Episcopo praescriptum pro recitandis horis Canonicis, et sacris functionibus absolvendis? S. C. requisita ad mentem (474) rescripsit: *Sancti Marci* 13. *April.* 1720 *dub.* 1.

32. Ac debent dato assueto signo per sonitum tintinnabuli pro recitatione officii expectare accessus Episcopi juxta modum insinuatum ab Episcopo Besidiae in sua relatione: *Ibid. dub.* 5.

33. Deinde dicto Capitulo, et Canonicis injungitur onus cantus Gregoriani in recitandis horis canonicis juxta modum pariter insinuatum ab Episcopo: *Ibid. dub.* 6.

34. Et ab eodem Capitulo, et Canonicis servitium chori per hebdomadam est praestandum: *Ibid. dub.* 7.

35. Quoad Capitulum, et Canonicos Ecclesiae Cathedralis prodiit haec resolutio, absentes a civitate, et ab ejus suburbiis non posse sese invicem substituere in chori servitio: *Fulginaten.* 31. *Maii* 1721.

36. Capitulum Ecclesiae Cathedralis continuum habet chori interventum, excluso etiam beneficio mensium conciliarium, supplicarunt propterea, ut eis concederetur alternatim inserviendi facultas, ut nempe una hebdomada una Dignitas, sex Canonici, et duodecim hebdomadarii choro adessent, et altera hebdomada altera Dignitas, alii sex Canonici, et iidem duodecim hebdomadarii eidem choro interessent, et sic per vices. Exemplum exhibuerunt Cathedralis Arianensis, et ad formam hujus resolutionis (475) Canonici gratiam assequuti sunt: *Isernien.* 26. *Junii* 1723.

37. In Capitulo Ecclesiae Cathedralis constante tribus Dignitatibus, et Canonicis, octo ex his pro tertia quaque hebdomada choro intersunt, exceptis diebus dominicis, et festis, in quibus omnes missae, et vesperis assistunt, et servitium diebus feriatis minus solemni ritu absolvunt. Consuetudinem hanc reprobans Episcopus publicavit edictum, quo omnes Canonicos adstrinxit ad interveniendum quotidie choro, et praeesse omnibus horis Canonicis, et missae. Allegavit Capitulum modicam redituum perceptionem 36 ducatorum pro tanto onere, et moderari decretum illud postulavit; sed moderandum quippe quoad turnariae divisionis deletionem, et in reliquis sustineri, resolutum fuit: *Anglonen., et Tursien.* 2. *Octob.* 1723.

38. Venerabilis Dei servus Cardinalis Bellarminus in Constitutionibus, quas edidit pro regimine novae Cathe-

(473) Et mens est, et Episcopus conniveat, quod servetur Decretum Episcopi Castelli, nec non hortsodortantum esse Canonicos quoad dies SSmae Conceptionis, et S. Johannis Baptistae: *Eod. Caus.* 14. *April.* 1714 *dub.* 1.

(474) Mens fuit, ut Episcopus in sua Ecclesia Cathedrali servari curet Horarium Ecclesiae Bisiaonensis. *Regist. lit. lib.* 25. *die* 13. *April.* 1720.

(475) *Vide num.* 9. *praesenti* §.

dralis, quaeque subinde fuerunt auctoritate Apostolica confirmatae decrevit, ut matutinum officium in posterum diceretur mane circa vel non diu post solis ortum, sed tempore hyemali una hora post ejus ortum. Quum autem Ecclesia illa sita esset in cacumine montis, et tempore brumali, valitudinis tuendae causa canonici se a choro abstinuerunt, hinc supplicarunt, ut eis facultas indulgeretur illas de sero recitandi, et obtinuerunt, ut a die immediate sequenti post festum Epiphaniae usque ad diem cinerum exclusive de sero horas matutinas, et laudes recitare valerent. Rediit modo ad novum examen causa Canonico Francisco Xaverio Aegidii instante, et confirmatum fuit decretum: *Montis Politiani* 26. *Novem.* 1723 *dub.* 1.

39. Capitulum, et omnes Canonici Cathedralis Ecclesiae Sanctae Severinae vigore donationis expletae ab Archiepiscopo Berlingerio, et si teneatur quotidie intervenire servitio Ecclesiae, quum post donationem ob gratum animum quotidie inservissent, tamen est indulgendum ei, ut possit alternatim, facta divisione per vices, et hebdomadam interesse eidem servitio, exceptis temporibus adventus, quadragesimae, Rogationum, aliisque Vigiliis, et omnibus diebus festivis: *Sanctae Severinae* 13. *Julii* 1725.

40. Capitulum, et Canonicos Ecclesiae Cathedralis Episcopus potest cogere occasione functionis ordinationum in Altari majori Ecclesiae Cathedralis explendae, ut praeveniant, vel posthabeant horam consuetam pro horis canonicis, et missa conventuali, dummodo spatium unius horae, praeter consuetas horas non excedant: *Giennen. Celebrationis Ordinum* 2. *Aug.* 1727 *dub.* 3. *et* 8.

41. Postulatum fuit; an sustineatur edictum Episcopi modum accedendi ad chorum praescribens causa horas canonicas recitandi a Capitulo, et Canonicis suae Ecclesiae Cathedralis, sitque observandum, sive consuetudo, ac idem edictum moderandum? et rescriptum est, esse in diebus solemnioribus edicto obtemperandum: *Acerrarum* 23. *Aug.* 1727 *dub.* 9.

42. Deinde ad dubium; an dicti Canonici praeter horas canonicas teneantur quoque in choro recitare officium Defunctorum, B. M. V., et Psalmos Poenitentiales, Gradualesque, seu consuetudo servanda? servandam esse consuetudinem S. C. respondit: *Ibid. dub.* 12.

43. Nec non censuit, praecepitque S. C., ut Capitulum praefatae Ecclesiae quotidie inserviat: *Ibid. dub.* 15.

44. Quam tabellam horariam ab Episcopo Pompejo Sarnelli confectam per viginti annos, eo vivente, Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis servare noluissent, Episcopus successor ad observantiam tuendam nonnullis refragantibus Canonicis ingressum Ecclesiae interdixit. Disputari hinc in S. C. curavit, num tabella horaria per Episcopum Sarnellium facta sit servanda, et quatenus negative, quomodonam sit providendum? S. C. remisit resolutionem ad Card. Zondadarium pro confectione novae tabellae: *Vigilien. Interdicti* 16. *Decem.* 1730 *dub.* 1. *et* 2.

45. Horas Canonicas a Capitulo Ecclesiae Salernitanae cum cantu ad formam. Concilii (476) esse persolvendas S. C. placitum est definire: *Salernitana Edictorum* 27. *Sept.* 1732 *dub.* 13.

46. Capitulo, et Canonicis Ecclesiae Cathedralis concessum fuit ex gratia, ut considerata redituum tenuitate, qui in solis distributionibus consistunt, per mediarias ad formam rescripti *in Causa Catacen. Servitii Chori* 5.

(476) *Sess.* 24. *cap.* 12. *de Reform. Vide not.* 202 *pag.* 162.

Sept. 1699 (477) inservire valeant: *Castrimaris Servitii Chori* 30. *Julii* 1735. Quum autem experientia docuisset, ut magis chori servitium negligeretur, quod divisio distributionum per mediariam tenuis evasit, ideoque magis spernitur, instante Capitulo S. C. recessit a decisis, voluitque ad chori servitium illos teneri juxta votum Episcopi (478), addito etiam tempore adventus: 17. *Junii* 1752.

47. Capitulum, et Canonici Metropolitanae Ecclesiae omnibus diebus festivis, et dominicis debent interesse divinis officiis, ac missae conventuali; nec illis Capitularibus licet praedictis diebus per quartariam inservire, praesentia nempe unius Dignitatis, quinque Canonicorum, et sex Presbyterorum Participantium, de qua mos est contra Synodales Constitutiones: *Rossanen. Servitii Chori, et Distribut. Quotidianar.* 1. *Martii* 1738 *dub.* 1. *confirmat.* 24. *Maii ejusd. anni.*

48. Imo tenentur omnes dictis diebus dominicis, et festis choro, et Ecclesiae interesse, donec augmento distributionum, quod postulant cum unione beneficiorum simplicium, locus factus fuerit: *Ibid. dub.* 3. *confirmat. ibid.*

49. Capitulo, et Canonicis Ecclesiae Cathedralis, qui ita reduci chori, et Ecclesiae servitium, ut in posterum etiam diebus festis, ac tempore tam adventus, quam quadragesimae possint tertiariam indistincte servari a Dignitatibus, et Canonicis propter redituum exiguitatem, petierunt, fuit gratia denegata a S. C., quae servandas resolutiones dierum 30. *Januar.* et 17. *April.* 1728. (479) putavit: *Civitatis Castelli Servitii Chori* 14. *Junii* 1738.

50. Capitulum, et Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Mariae Majoris Baruli gratiam inserviendi dictae Ecclesiae alternatim, et per hebdomadam cum solitis clausulis obtinuit. Ex-

(477) *Vide num.* 7. *praesenti §.*

(478) Quod Episcopus postulabat, ut injungeret servitium chori in diebus Dominicis, et Festivis de praecepto, ac toto tempore Quadragesimae per mediariam; in diebus solemnioribus omnes in Corpore, et in reliquis diebus ferialibus per Tertiariam: *Eod. Caus.* 17. *Junii* 1752 §. 2.

(479) Particularis Congregatio Bened. XIII. ex rescripto deputata post plurimorum dubiorum definitionem die 30. *Januar.* 1728 statuit, chori officiaturam esse in posterum servandam modo sequenti, ut, firmo scilicet remanente quotidiano servitio, quoad Capellanos, et Clericos, Canonici, et Dignitates ex gratia ad inserviendum choro, sive officiandum admittantur per tertiariam, itaut una hebdomada quinque Canonici, et una ex Dignitatibus choro assistant, et intersint integrae celebrationi Divinorum Officiorum, alia hebdomada hoc ipsum praestetur a quinque aliis Canonicis, et altera ex Dignitatibus, et tertia hebdomada haec eadem adimpleantur a quinque Canonicis, et loco Dignitatis, Canonico Decano, exceptis tamen diebus Dominicis, et festis de praecepto totius anni, et diebus omnibus Adventus, Quadragesimae, Octavis Nativitatis, Resurrectionis Domini, Pentecostes, et Corporis Christi, quibus omnibus, et singulis diebus teneantur omnes Canonici, et Dignitates choro interesse, ac Divinorum officiorum celebrationi assistere sub poena in casu contraventionis, tam quoad Capellanos, et Clericos quotidiano servitio adstrictos, quam quoad Canonicos, et Dignitates obligatos ad inserviendum per tertiariam, vel sine beneficio tertiariae certis quibusdam diebus supra expositis multae, sive Punctaturae jam statutae a 60. Mo. Episcopo Bonello in sua Constitutione quoad eos, qui in choro intersunt.

Post haec idem Capitulum S. C. adiit postulans declarari, ut Dignitates, et Canonici, qui non essent, ut vacant de tertiaria, tenerentur missae solemni, ac Vesperis tantum interesse illis diebus, quibus juxta enunciatam resolutionem Congr. Particularis obstricti sunt omnes chori, Ecclesiaeque servitio incumbere, obtinuitque sub die 17. April ejusd. anni 1728 inspecta etiam supplicatione Episcopi sibi concedi, ut diebus, quibus omnes juxta dictum Decretum tenentur assistere, et inservire, integra officiatura explicatur ab his, qui sunt de tertiaria, et alii non teneantur assistere, nisi missae conventuali, et vesperis, sequentibus tamen diebus exceptis nempe Nativitatis Dni Nri Jesu Christi, Feria quarta, quinta, sexta, et Sabbato majoris hebdomadae Dominico Paschatis Resurrectionis, Festo SS. Apostolorum Petri, et Pauli, solemnitate Dedicationis Ecclesiae ipsius Cathedralis, festo S. Laurentii antiquioris ejusdem Patroni, festo S. Floridi titularis Ecclesiae Cathedralis, et civitatis Patroni, quibus tam, qui sunt de tertiaria, quam alii integre inservire teneantur: *Eod.-Caus.* 10. *Maii* 1730 §. 1. et seqq.

positum enim fuerat Capitulum 40 inservientibus Capitularibus constare, et Ecclesiam obnoxiam eis tempore hyemali, et aestivo esse: *Tranen. Indulti* 22. *Novem.* 1738.

51. Capitulo, et Canonicis una cum Mansionariis Ecclesiae Cathedralis concessa fuit gratia, ut a mense novembris usque ad quadragesimam tantum cum solitis restrictionibus possent assistere choro per vices, et alternis hebdomadis. Attulerunt enim medicorum testimonia de gravibus morbis, quos Canonici praesertim patiuntur ratione servitii praestiti Ecclesiae navis infimae, ac profundae, et tantum tecto coopertae: *Aprutina Servitii Chori* 10. *Januar.* 1739.

52. Capitulum Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis oppidi Marcianisii erectae aegreferens onus assidui servitii, quod eidem Ecclesiae praestare impellebantur; petiit a S. C. indultum inserviendi choro, et Ecclesiae alternis hebdomadis, illudque impetraturum confidunt, tum quia, cum sedecim sint Canonici, Ecclesia debito servitio destituta non manet; tum etiam quia aeris inclementia non levi est valetudini eorumdem Canonicorum detrimento; tum denique quia annui reditus cujusque praebendae sex ducatos, dempto Primicerio, non excedunt. Sed minime esse gratiam concedendam alternatim dictae Ecclesiae inserviendi, sed saltem trium mensium vacationem esse donandam S. C. censuit: *Capuan. Indulti* 3. *Sept.* 1740.

53. Obscurum est, an Capitulum, Canonici, et Capitulares Ecclesiae Collegiatae S. Mariae nuncupatae *la Greca*, dum choro, aliisque functionibus ecclesiasticis assistere debent, teneantur personaliter assistere, seu liceat eis servitium per alium praestare? servari mandatur decreta in Alatrina, Callien., Leyrien., et Ferentina (480): *Nullius Putignani* 6. *Maii* 1741 *dub.* 8.

54. Capitulo, et Canonicis Ecclesiae Cathedralis, quae ab urbe fere duobus millibus passuum, ac in sylvis, via aspera, et invia posita est, petentibus indultum inserviendi per hebdomadam, sive alternatim choro, et Ecclesiae aucto etiam inservientium numero, S. C. id concessit cum solitis clausulis: *Sarnen.* 6. *Junii* 1750.

55. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis interesse divinis officiis in choro quotidie, non autem diebus tantum festivis, et de praecepto, tenentur; pingues enim habent illi reditus: *Recineten. Servitii Chori* 17. *Sept.* 1757 *dub.* 1. *confirm.* 2. *Sept.* 1758.

56. Necnon omnes ad solvendas fallentias pro tempore praeterito a die motae litis pro tertia parte redituum adacti sunt: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

57. Dum Benedictus XIV. Pont. Max. Sedem Archiepiscopalem Bononiae teneret, onus Canonicorum insignis Collegiatae S. Petronii levare in animo habuit, et a S. C. inserviendi per medietatem potestatem retulit, quia antea tantum vacationem 40 dierum per annum Canonici potiebantur. Pontifex creatus, et memor tenuitatis praebendarum redituum, has ad summam 80 scutorum auxit. Vita hoc Pontifice functo, Canonici reputarunt, servitium chori per medietatem esse detrimento, quum et propter infirmos, senio confectos, et legitima alia causa absentes, pauci saepe choro interessent, et exorarunt pro commutatione indulti medietatis, in aliud annuarum vacationum sexaginta dierum pro libito cujusque Canonici, cum perceptione distributionum eisdem correspondentium; et meruerunt illud obtinere:

(480) *Vide not.* 32. *tom.* 1. *pag.* 24.

Bononien. Commutat. Indulti quoad Servitium Chori 12. *Maii* 1759.

58. Capitulum Ecclesiae Cathedralis, quod Dignitatibus sex, duodeviginti Canonicis, trigintaque sex participantibus constat, laborioso chori servitio adstrictis ter in die obeundo, postulavit, ut indultum vacandi a chori servitio per hebdomadas alternatim sibi tribueretur. Et S. C. precibus Capituli juxta Episcopi votum adhaesit (481): *Melphicten. Indulti* 21. *Junii* 1760.

59. Collegiatae Ecclesiae B. M. V. oppidi Messerani Capitularibus quotidiani servitii chori ob reditum inopiam, reductionem petentibus, S. C. restitit: *Vercellen. Reductionis* 28. *Julii* 1770 *dub.* 2.

60. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis indultum reportarunt alternatim choro inserviendi, itaut non remaneant, nisi tres menses, quibus absint a servitio chori; sed demptis diebus festis, et anniversariis, dies 50 vacationis habent; modo supplicant, ut spectata tenuitate redituum, et Ecclesiae insalubri situatione interveniendi per tertiarias tam choro quum anniversariis, missisque cum cantu gratia tribuatur. Annuit S. C. et dari Decretum in Tarraconen. (482) exceptis etiam anniversariis jussit: *Bituntina Servitii Chori* 24. *Novem.* 1770 *dub.* 1. confirmat. cum gratiae ampliatione quoad anniversaria: 23. *Febr.* 1771.

61. Quum declaratum fuisset a S. C. *die* 21. *Junii* 1640. Canonicos Ecclesiae Cathedralis vacationibus uti non posse diebus dominicis, et festis totius anni, nec diebus adventus, quadragesimae, octavarum nativitatis, et Resurrectionis Domini, Pentecostes, et Corporis Christi, et nunquam a servitio eodem tempore ultra tertiam partem abesse posse. Capitulo inde dictae Ecclesiae indultum inserviendi choro, *per mediariam* petente, mandatur servari narratum decretum, et ut Episcopus exequutioni incumbat: *Interamnen.* 23. *Febr.* 1771 *dub.* 1.

62. Necnon postulantibus praefinitionem horae 21 pro decantandis vesperis in eadem Ecclesia, quum hora 20. gravis esset; id relinquitur arbitrio Episcopi: *Ibid. dub.* 3.

63. Nec Capitulares praedictae Ecclesiae possunt voluntarie a choro discedere tempore Divinorum Officiorum, nempe vel ad missam celebrandam, vel confessiones audiendas, excepto Poenitentiario: *Ibid. dub.* 3.

64. Et contravenientes punctari ad formam decreti 1644 (483) debent: *Ibid. dub.* 4.

65. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis Setiae quoad interventum quotidianum tenentur in illa hora, illoque numero interesse choro, et Officium Divinum, horasque Canonicas canere ad normam Edicti Episcopi pro recta chori disciplina emanati, salva vacatione ad formam Concilii (484): *Terracinen. et Setina* 14. *Decem.* 1771 *dub.* 1.

(481) Qui ita concludit: Ut EE. VV. dignentur benigne concedere, egomet etiam atque etiam supplex exoro, ea tamen S. C. auctoritati adjecta lege, et conditione, ut nova disciplina choralis instar Fulginei supra descripta adamussim jugiter perpetuis futuris temporibus observetur; ac si ab ea substantialiter recedatur, Episcopo pro tempore existenti libera sit facultas, Apostolicum dictae alternativae Indultum suspendendi, et revocandi, omnes Capitulares ad integrum quotidianum perpetuum servitium praestandum more antiquo coercendi, et obligandi: Ead. *Caus* 7. Junii 1760 §. 3.

(482) *Vide verb. Beneficiatus* §. 9. *num.* 6.

(483) Nam a mense Novem. 1664 Episcopus tunc temporis Interamnensis, in Tabella, quam ipse edidit, a Punctatoribus observanda, et in volumine Capitularium Constitutionum relata, mandavit, ut qui non finitis horis discederet, tanquam absens haberetur: Ead. *Caus.* 26. Januar 1771 §. 10.

(484) *Sess.* 24. *cap.* 12. *de reform. Vide act.* 162. pag. 128.

66. Et controvenientes praeter consuetas punctaturas, quatenus non sufficiant, ut in Officio contineantur, sunt cogendi aliis juris remediis ad formam Concilii (485): *Ibid. dub.* 2.

67. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Exuperantii, quae rigidiori aeris inclementiae, ventorum impetui, ac imbrium copiae subjicitur, praesertim locus presbyterii, ubi tribus qualibet die vicibus ad laudes persolvendas Capitulares intersunt, ex male fornice compactus eis obnoxius est, facultatem bis tantum qualibet die toto tempore anni in choro conveniendi, exceptis tamen diebus festis, aliisque Ecclesiae solemnitatibus postularunt. S. C. autem arbitrio Episcopi, qui eis favebat, rem commendavit: *Cingulana Servitii Chori* 14. *Martii* 1772 *dub.* 1.

68. Pariter idem Capitulum, et Canonici efflagitarunt facultatem divina persolvenda officia in Capella S. Mariae Angelorum a die 2. Novem. usque ad sabbatum antem dominicam palmarum, exceptis tamen diebus festis, aliisque solemnitatibus, et pariter arbitrio Episcopi a S. C. concessio mandatur: *Ibid. dub.* 2.

69. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Collegiatae S. Nicolai terrae S. Aegisti, considerata imparium oneribus redituum diminutione reductionem chori servitium obtinuerunt, postmodum negligentiores evaserunt etiam in diminuto servitio; modo postulant S.C. sibi confirmari praesentem servitii statum, quum sibimetipsi conferret. Concessum id fuit juxta votum Card. Abbatis Commendatarii (486): *Nullius Sancti Aegisti* 4. *April.* 1778.

70. Capitulo Canonicis nempe, et Dignitatibus Ecclesiae Cathedralis, quod onere interveniendi choro per tres qualibet die vices gravatur, facultas donata fuit pro mensibus Decembris, Januarii, Februarii, et Martii tantum recitandi de mane post solis ortum matutinum cum ceteris horis canonicis, nulla interposita interruptione, et deinde post prandium vesperas cum completorio persolvendi, exceptis diebus festis de praecepto: *Auximana, et Cingulana Servitii Chori* 21. *Novem.* 1778.

71. Capitulum, et Canonicos Collegiatae Ecclesiae S. M. in Coelum Assumptae terrae Anguillariae, qui tantum choro diebus festis de praecepto cum celebratione missae conventualis incumbebant, Card. Pamphilius Visitator Apostolicus omnibus diebus teneri sancivit. Huic decreto licet Capitulo refragante, tamen S.C. juxta idem decidit: *Sutrina Officiaturae* 27. *Novem.* 1779. Inde vero inspecta tenuitate redituum praebendarum reductionem servitii chori indulsit S. C. pro omnibus Canonicis ad dicendum Officium tam matutinum, quam vespertinum ad omnes dies festos de praecepto, adventus, et quadragesimae cum tota octava paschatis, atque etiam ad totas octavas festivitatis SSmi Corporis Christi, et festi Assumptionis B.M.V. salvis aliis functionibus juxta elencum, exhibitum: 23. *Febr.* 1782 *dub.* 1. *et* 2.

72. Capituli, Canonicorumque Praebendae Ecclesiae Sancti Stephani terrae Modiliani annuis scutis 16 nonnullae, aliae scutis 13 ob. 70 constant. Exoptant Capitulum, et Canonici

(485) *Vide not.* 217. *pag.* 158.

(486) Qui existimat, Oratorum precibus annuendum esse, quia quoad missas cantatas reductione anni 1725 usi non sunt, tum quia eis grave esset recedere ab observentia ex eadem reductione male intellecta proficiscente, itaut prosequantur ipsi agere, quod adhuc egerunt; declarando tamen, ut Canonici Oratores saltem duos dies festos S. Stephani Protomartyris, et S. Iohannis Evangelistae cum integro Officio celebrarent: item Officium festi Circumcisionis D. N. I. C. haberent, ac demum Officium cum missa celebrarent Feria 6. Majoris hebdomadae: *Ead. Caus.* 14. *Martii* 1778. §. 9.

idcirco indultum ad dies festos servitium reducendi, et non assecuti sunt, reportarunt autem suspensionem missarum, quibus gravabantur, ad triennium, ac vacationes trium mensium firmo remanente quotidiano chori servitio cum missa conventuali etiam cum Completorio tempore quadragesimae, et cum applicatione missae conventualis omnibus diebus festis pro benefactoribus in genere, et jussum fuit Episcopo uti interim facultatibus sibi tributis *in cap.* 15. *Sess.* 24. Concilii Tridentini (487): *Faventina Reduct. Servitii Chori, et Missar.* 15. *Januar.* 1780. Triennio transacto S. C. gratiam prorogationis indulti praecedentis ad annum concessit, et ut scribatur Episcopo ad mentem (488): 7. *Febr.* 1784.

73. Erecta in Collegiatam Ecclesia S. Mariae Majoris terrae Juliani anno 1737 Capitulo, et Canonicis chori onus quotidianum, ipsis inconsultis, qui vi Literarum Apostolicarum erant vocandi, injunctum fuit. Biduum post praesente Episcopo capitulariter latum fuit Decretum, quo servitium chori ad dies tantum festos de praecepto, necnon ad dies adventus, quadragesimae, et ad nonnullas octavas privilegiatas redactum fuit. De hac reductione anceps Episcopus, Canonicos quotidianum servitium praestandi coegit, donec a S. C. declarata fuerit validitas Decreti. Sed illud ratum non habuit: *FerentinaServitiiChori* 15. *Januar.* 1780 *dub.* 1.

74. At reductio indulta fuit iisdem quoad chori servitium juxta votum Episcopi (489): *Ibid. dub.* 2.

75. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis, qui a quotidiano chori servitio ad hodierna usque tempora non aliqua impellente lege, sed ex necessitate sese nunquam exemerunt, vacationem trium mensium obtinuerant. Modo quum adaucti fuerint, petunt inservire alternatim, quod S. C. juxta votum Episcopi (490) revocato indulto praecedenti concessit: *Civitatis Castellanae* 12. *Maii* 1781.

76. Capitulum, et Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Michaelis Firmi servare debent Decretum tempore Visitationis ab Archiepiscopo Agostini emanatum, ne in superiori quodam cubiculo saltem diebus festis, ac aestivis mensibus horae Canonicae persolverentur, sed in choro Ecclesiae exteriori omnino recitari debeant: *Firmana* 8. *Junii* 1782 *dub.* 5. *confirmat.* 6. *Sept.* 1783 *dub.* 2.

77. Capitulo, et Canonicis Ecclesiae

(487) *Vide not* 59. *tom.* 1. *pag.* 251.

(488) In mente est, ut idem Episcopus referat, qua de causa duo vacent Canonicatus, et an iidem uniri possint reliquis, et in eo casu quantum aliis accrescat: *Ead. Caus.* 7. *Febr.* 1784.

(489) In voto est, ut perpensa proventuum exiguitate minui possit chori servitium „ moderando Decretum mei Antecessoris diei 16. Febr. „ 1737 hac adhibita ratione, ut Canonici ipsi sub „ graviori, qua nunc est punctaturarum poena, „ (ut ita extimulentur ad promptiorem chori sequelam) teneantur in perpetuum omnes, excepto „ nemine, ad Ecclesiae servitium integro adventus Domini tempore, et quadragesimae, omnibus dominicis, et festis de praecepto diebus, „ aliisque solemnioribus anni, a primis vesperis „ usque ad secundas cum obligatione recitandi „ in choro, omnes horas Canonicas, tam Majores, quam minores: omnibus octavis privilegiatis, aliisque diebus in Tabella a meo Antecessore data descriptis, ac praeterea, ut in „ eadem Tabella praescribitur, praesentes esse „ arctentur omnes in missis, et sacris functionibus, quae in dicta Tabella adnotatae habentur. Adjungere etc insuper in compensationem „ diminuti servitii obligationem iis diebus, quibus ad sequelam chori obstricti sront, recitandi in choro ex Rubricarum praescripto saltem Officium Defunctorum, Psalmos Graduales, „ et Poenitentiales. *Ead. Caus.* 27 *Novem.* 1779. §. 5.

(490) Qui opinatus fuit exaudiri posse Oratores, quum eodem Indulto gauderet etiam altera Cathedralis Hortana, et unaquaeque ex Collegiatis Ecclesiis, quae intra fines extant illius pastoralis jurisdictionis, quippe ejusmodi medio assiduiores Sanctuarii Ministri sive majori commodo illecti, sive formidine poenae inevitabilis punctaturae diligentiores in eorum servitio effici poterant, necnon plurium conscientiarum securitati, ac insimul debito Ecclesiae decori, majorique Dei Gloriae facile consulebatur. *Ead. Caus.* 7. *April.* 1781.

Cathedralis postulantibus, quomodo debeant inservire etiam tempore adventus, et quadragesimae, S. C. respondit, *juxta solitum, attentis circumstantiis in casu concurrentibus*. Nam ex diuturna consuetudine inservierunt per hebdomadas haud excepto tempore adventus, et Completorium tempore quadragesimae pro diebus ferialibus, et qui non antecedunt festum de praecepto, ob loci asperitatem, ubi Cathedralis sita est: *Ferentina Servitii Chori* 3. *Aug.* 1782.

78. Ecclesia S. Leonardi terrae Arcis Gurgae auctoritate ordinaria ab Episcopo Palombella in Collegiatam erecta, idem Episcopus servitium chori omnibus festis de praecepto, quibusdamque aliis diebus Capitularibus injunxit. Alter vero Episcopus quaesivit antea declarari an esset Collegiata? et onus quotidie inserviendi imposuit. Delata ad S. C. causa, definitum fuit Canonicos ad servitium chori juxta votum Episcopi (491) teneri: *Terracinen.. et Setina Servitii Chori, et Missae Convent.* 23. *Novem.* 1782 *dub.* 1.

79. Capitulares SS. Paulini, et Donati, quibus vigore cujusdam unionis servitium chori instar Ecclesiae Collegiatae SS. Jo., et Reparatae fuit constitutum, commonuerunt, se licet gravatos onere servitii chori aeque, et illos alterius Collegiatae, non tamen pari redituum compendio gaudere; hinc petierunt aliquam reductionem praesertim diebus festis, et dominicis, inquibus semper omnes inservire tenentur; S. C. vero nulla exposita resolutione ad mentem (492) rescripsit: *Lucana Servitii Chori* 10. *Januar.* 1784.

80. Quum a tempore, cujus initii memoria non extat, Capitulares Ecclesiae Cathedralis inservire consuevissent alternis hebdomadis, et hoc servitium praestassent toto tempore adventus, ad completorium in quadragesima, et in octava Corporis Christi; reliquo vero quadragesimae tempore, et omnibus diebus festis de praecepto, aliisque ex consuetudine praefinitis choro interesse tenebantur. Morem hunc absonum ab ecclesiastica disciplina censuit hodiernus Episcopus, et jussit, ut tempore quadragesimae omnes ad Completorium interesse deberent, in adventu, octava Corporis Christi, omnes quotidie similiter inservirent, statuta poena juliorum trium contra negligentes. Desuper S. C. requisita Capitulum dictae Ecclesiae debere inservire etiam tempore adventus, et quadragesimae, et in octava Corporis Christi, aliisque octavis privilegiatis juxta Decretum in Causa Ferentina diei 3. Aug. 1782 (493) sancivit: *Alatrina Servitii Chori* 24. *April.* 1784 *confirmat.* 9. *Julii* 1783.

81. Canonici una cum Archipresbytero Ecclesiae Collegiatae S. Erasmi oppidi Bassiani, qui nunquam sueverunt qualibet die choro interesse, nec hoc ipsis onus in erectione fuit impositum, tenentur, ac cogi debent ad servitium chori juxta Episcopi votum (494): *Setina Chori, et Missae Convent.* 21. *Januar.* 1786 *dub.* 1.

82. Capitula, et Canonici Collegiatarum Ecclesiarum terrae Stronconii S. Michaelis Archangeli, et S. Nicolai Divinum Officium persolvunt solemnioribus dumtaxat festis, et reliquis festis missam cum cantu, et vesperas una cum completorio. Episco-

(491) *Vide not.* 435. *pag.* 366.

(492) Et mens est, ut scribatur Archiepiscopo, qui proponat alia media ad sublevandum onus Capituli reservato tamen semper servitio omnium Canonicorum in diebus festis: *Ead. Cons.* 10. *Januar.* 1784.

(493) *Vide num.* 77. *praesenti §.*

(494) *Vide not.* 437. *pag.* 367.

pus in Visitatione edixit, ut diebus festis, temporibusque quadragesimae, et adventus intersint ad integrum persolvendum Officium. Canonici adversus hoc decretum expostularunt in S. C., tum quia Ecclesiae non sunt vere Collegiatae, tum quia ex immemorabili consuetudine ita inservierunt, tum denique ob Canonicorum parvum numerum. S. C. autem nulla data definitione scribi Episcopo juxta mentem (495) praecepit: *Narnien. Servitii Chori* 3. *Martii* 1787. Inde decreta praelata sustineri demptis diebus ferialibus tempore adventus, et quadragesimae declaravit: 19. *Januar.* 1788 *dub.* 1.

83. Inde reductionem servitii haud esse illis concedendam existimavit: *Ibid. dub.* 2.

84. Quum posita esset Abulae civitas in frigidiori Hispaniae loco, Canonici Ecclesiae Cathedralis petunt primo, ut recitare eis liceat matutinum, et laudes post completorium praecedentis diei a dominica prima quadragesimae ad festum sanctorum, et ad vespertinum Salutationis Angelicae sonum reliquo anni tempore, exceptis primis diebus Paschatum Resurrectionis, et Pentecostis; secundo, ut nona, quae nonnullis anni tempestatibus post meridiem cani solet, canenda in posterum sit post sextam de mane; et tertio, ut vesperae, et completorium ad justam cum matutino servandam proportionem tertia incipiat pomeridiana hora a prima quadragesimae dominica ad octavam Corporis Domini, et hora tertia cum dimidio ab ea octava ad festum S. Michaelis 29. Sept., S. C. preces eorum audivit, annuitque juxta votum Episcopi (496): *Abulen. Servitii Chori* 23. *Januar.* 1790.

85. In Castro Clementino, ubi Collegiata Archipresbytero, Canonicis sex, binisque Praebendatis constat, plurimi diebus festis ad Sacramenta Poenitentiae, et Eucharistiae suscipienda a proximis oppidis conveniunt; hac de causa Canonici, ut omnibus praesto sint, facultatem implorant matutinum vespertina praecedentium dierum hora recitandi ab ineunte Novembri ad totum cujusque anni Aprilem, quo tempore major est frequentia. Sed S. C. hujusmodi preces rejecit: *Firmana Servitii Chori* 10. *Julii* 1790.

86. Capitulum Collegiatae Ecclesiae S. Mariae in Coelum Assumptae terrae Arcis Siccae, quod juxta primariam erectionem ex Archipresbytero, et quatuor tantum Canonicis constituebatur, et quod ex aliis postea quatuor Canonicis supranumerariis vocatis compositum fuit, Officium Divinum in choro psallendi tantum dominicis diebus, et festis de praecepto consuevit, quaerit declarari, an teneatur quotidie Officium in choro recitare? et teneri responsum tulit: *Terracinen. Servitii Chori, et Missae Convent.* 11. *Decem.* 1784 *dub.* 1.

(495) Et mens est, ut Episcopus certioret S. C. de qualitate Collegiatae utriusque Ecclesiae, et de redditibus singulorum Canonicatuum: *Eod. Cons.* 3. *Martii* 1787.

(496) Ait Episcopus „ Che in questa Chiesa non „ evvi alcuna Costituzione Pontificia circa l'ora, „ in cui possa dirsi il matutino, e ne pure Statuto, o determinazione Capitolare anteriore „ all'indicata del cambiamento. Per recitarlo alla „ mezza notte non vi era altra regola, se non „ che la costumanza. Non v'intervenivano pero „ altri, fuori de' Capellani, e Ministri, e questi „ in maniera molto sconcia. Dalla variazione „ dell'ora, non solo non ne risultera alcun „ scandalo nel Popolo, che anzi rimarra edificato per l'intressenza dei Capitolari, vedendo „ di presente, che non si discaricano dell'adempimento di una parte si principale dell'Officio „ Divino, cioe del Matutino, e Laudi, appoggiandolo a Capellani, ed altri Ministri." Hinc „ L'esponente considerando il tutto con vera „ brama di cogliere nel punto, non scorge altro „ mezzo per ottenere l'intressenza de' Capitolari „ al Matutino, e Laudi, ed accio si dicano col „ dovuto decoro, se non se quello, che si cantino alle ore prefisse nella supplica." *Eod. Cons.* 23. *Januar.* 1790. §. 2. *et seq.*

87. Ac inde considerata maxima redituum tenuitate reductionem impetravit juxta votum Episcopi (497): *Ibid. dub.* 2.

88. Capitulo Collegiatae Ecclesiae S. Juliani oppidi Santillana denegatur dispensatio a recitatione Officii Mariani in choro, ad quam tenentur Capitulares ex Constitutione S. Pii V. (498), et ex Constitutionibus Capitularibus, necnon ab interventu secundae missae cum cantu de rubrica, quam ex immemorabili abusu (per decretum Episcopi in Sacra Visitatione sublato) legebat tantum absque illorum praesentia Capellanus nuncupatus *de Harran* in feriis quadragesimae, et aliis vigiliis: *Santandrien. Servitii Chori* 20. *April.* 1793.

89. Capitulo Segoviensi permittitur cantus nonae, vesperarum, et completorii hora pomeridiana tertia, et dimidia a die 3. Maii ad totam cujusque anni diem 14. Sept., quum praenimio regionis calore gravis incommodi esset Canonicis eas horas juxta consuetudinem hora pomeridiana secunda, et dimidia canere: *Segovien.* 8. *Febr.* 1794.

90. Capitulo insignis Collegiatae S. Johannis Baptistae sub titulo Baptisterii Parmae, cui ad restituendum servitium chori auctae sunt distributiones ex donatione Alexandri Piazza, denegatur indultum recitandi matutinum post vesperas, et completorium praecedentis diei, quod ob frigiditatem Ecclesiae hiberno tempore Capitulum postulabat: *Parmen.* 31. *Maii* 1794.

§. XI.

Capitulum Ecclesiasticum quoad Statuta, Actus Capitulares, ac Capitularium Numerum.

1. Quum Canonici Cathedralium, et Collegiatarum, suum Statutum habere dicerent Apostolica auctoritate firmatum vacandi per centum dies, et fructus omnes, et distributiones percipiendi, ac postulassent declarationem non comprehendi in lege Concilii; respondit S. C., comprehendi, nisi quatenus legitime probaretur ejusmodi statuta fuisse confirmata a Sede Apostolica; talia enim non sustulisse Concilium *Sess.* 24. *cap.* 12. (499): *Elborensi Seculi Decimi Sexti.*

2. Censuit S. C. hujusmodi Statutum nullum plane, atque irritum esse, et barbae tonsuram in id tempus rejici debere, quo Divina Officia in Ecclesia non recitantur: *Burgen.* 27. *April.* 1624.

3. Exponit Episcopus occasione Visitationis Sacr. Liminum omnia Capitula Dioecesis esse sine praefixo numero, unde augeri contingit ad excessum; itaut omnes Capitulares indecenter ob tenues reditus vitam ducere cogantur; hac de re poscitur, an expediens sit in Sacr. Visitatione cuilibet Ecclesiae juxta qualitatem loci, et quantitatem fructuum certum Capitularium statuere numerum; et S. C. rescripsit, ut audiatur Capitulum: *Acheruntina, et Matheran. Visitat. Sacr. Liminum* 3. *Martii* 1668 *dub.* 1.

4. Postulatum fuit; an, et quomodo Canonicorum Ecclesiae Cathedralis indemnitati, et Capituli communi bono sit providendum? quum Capellani seu Beneficiati, qui ex consuetudine vocem in Capitulo habent, in numero superent Canonicos, ac Dignitates, ad quos primario spectet administratio, et dispositio in Capitulo, et in resolutionibus Capitularibus illi his praevaleant? ut Oratores supplicent SSmo S. C. rescripsit: *Montis Pelusii Juris Votandi* 6. *Junii* 1682 (500).

5. Ad evitanda jurgia, contentio-

(497) *Vide not.* 436. *pag.* 367.
(498) *Vide not.* 467.

(499) *Vide not.* 102. *pag.* 82.
(500) „Quia vere habui (S.C.) petitionem pro

nes, et inimicitias, quae inter Canonicos Cathedralis Ecclesiae oriuntur ex publica suffragiorum traditione in resolutionibus capitularibus supplicatur S. C., quae censuit expedire, ut praefatae capitulares resolutiones per vota secreta fiant: *Melevitana* 23. *Novem.* 1697.

6. Resolutionem factam in Capitulo Ecclesiae Cathedralis congregato sub die 21. Julii proxime praeteriti absente Primicerio, aliisque Canonicis ad effectum deputandi duos Canonicos pro prosequutione cujusdam litis Capituli cum facultate exigendi a Sindico totam summam ab eis exposcendam, absque eo quod ullo unquam tempore ad rationis redditionem tenerentur; S. C. validam esse rejecta conditione absolutionis a redditione rationis judicium interposuit: *Lauretana Convocationis Capituli* 6. *Febr.* 1700 *dub.* 2.

7. Decreta per Canonicos Ecclesiae Collegiatae, ac Matricis S. Georgii terrae Modicae, inter quae sunt locationes jurium, et redituum parochialium, necnon fructuum, capitulariter facta sine consensu Praepositi sustineri decisum est: *Syracusana Praepositurae* 15. *Junii* 1709 *dub.* 1.

8. Editis ab Archipresbytero, et Canonicis Collegiatae Ecclesiae S. Mariae de Paganica urbis Aquilae tam anno 1715 quam anno 1718 nonnullis Constitutionibus, iisdem approbatis a Vicario Apostolico, Beneficiati, qui ab iisdem novis Constitutionibus se gravatos esse asserebant, sed et per compromissum ad Episcopum recursum habuerunt. Novae exinde lites circa laudum exortae sunt; ideo propositis dubiis, num praefatae Constitutiones observandae, et exequendae sint, et an, et quae ex Constitutionibus factis per Episcopum sub diebus 7. Sept., et 10. Octob. sustineantur? responsum fuit, dilata, et Card. Ptolomeus dignetur rem perpendere auditis partibus, et Sacr. Congregationem instructam reddere, et cum facultate capiendi quamcumque provisionem: *Aquilana* 18. *April.* 1722 *dub.* 1. *et* 2.

9. Dubiis disputatis; an actus descriptus in Cancellaria Episcopali die 30. Aug. 1721 de ordine Vicarii Capitularis, in quo supponitur Decanum petiisse ab eo licentiam Capitulum convocandi, substitat, vel sit abrogandus, et delendus?

10. Et an sustineatur inhibitio transmissa Decano, et Canonicis die 13. April. 1722 de mandato Vicarii Capitularis sub poena excommunicationis majoris ipso facto incurrendae? S. C. respondit, ad mentem (501): *Melevitana Jurisdictionis* 18. *Sept.* 1723 *dub.* 6. *et* 7.

11. Item actus descriptus in Cancellaria Episcopali die 7. Octob. 1722 de ordine Episcopi, in quo supponitur, Decanum petiisse a Vicario Capitulari licentiam sub conditione, non substitat, ideoque est rescindendus: *Ibid. dub.* 8.

12. Vacante in Ecclesia Collegiata S. Crucis Cantoratu, Capitulum antequam procederet ad electionem, decrevit, ut quisque electus foret, quingentos florenos Brabantiae pro Eccle-

„rationabili, sed cum derogatio vel privilegii, „vel legitimae consuetudinis soli Principi sit „reservata, ideo ita rescripsit." Card. Petra *Comment. ad Const. I. D. Leon. M. Sect. II. num.* 16. *tom.* 1. *pag.* 33. Et *num.* 17. subjungitur „Concurrente tamen dicta consuetudine, vel privi„legio quoad Beneficiatos, seu Capellanos, in„telliguntur ii, qui obtinent Beneficia, seu Ca„pellanias in titulum, promiscue Beneficiati, „seu Capellani dicti Card. de Luca de *Can.* „*disc.* 19. *num.* 3. *Garc. de Benefic. part.* 1. *cap.* 2. „*num.* 95. et declaravit Sac. Congreg. Concilii „5. Junii 1688 in *Asten. Statutorum*: *Ad primam* „*affirmative; nempe Capellanos habere vocem* „*in Capitulo, quatenus Capellaniae, seu Benefi*„*cia conferantur in titulum, et non possent libere* „*dimitti. Semper salva clara lege privilegii, vel* „*alterius Juris videtur limitanda regula.*"

(501) Et mens est, ut deleantur: *Ead. Caus.* 18. *Sept.* 1723. *dub.* 7.

siae Fabrica numeraret. Haec pecuniae summa subrogata quippe fuit in locum prandii, quod ex veteri more parari assueverat; inde hoc ipsum decretum a Capitulo occasione vacationis Decanatus emanavit. De hoc onere querelam habuere Cantor, et Decanus; audito itaque S. C. oraculo, definitum fuit, Capitulares has resolutiones haud validas esse: *Leodien. Capitulationum* 30. *Sept.* 1730 *dub.* 1.

13. Hodiernus Episcopus Scepusiensis labefactatam in Cathedrali sua Ecclesia chori disciplinam restituere curans nonnulla statuta ex facultate, ut asserit, a S. C. Concistoriali tributa condidit, quibus provisum fuit, ut per Canonicos habenda sit ratio Divini Officii, ut nisi per Apostolicum indultum aliter inductum sit, etiam feriatis diebus choro intersint Canonici, qui contrariam antiquam allegant consuetudinem, quam abusum, et corruptelam vocat Episcopus. Quum haec statuta Episcopi consentanea videretur aliis Ecclesiis Cathedralibus, inquibus horae canonicae, et missa conventualis distribuuntur, et hic agitur de Canonicis abunde provisis; hinc S.C. desuper quaesita, censuit nova Episcopi Statuta esse approbanda juxta modum explicandum in secundo dubio (502): *Scepusien. Servitii Chori* 1796 *dub.* 1.

§. XII.

Capitulum Ecclesiasticum quoad Vacationes.

1. Declaravit S.C. non requiri licentiam Episcopi, quando Dignitates, Canonici, aut Portionarii abesse volunt tempore ipsis a Concilio Tridentino permisso; non tamen omnes simul recedere posse, ne Ecclesia suo debito servitio destituatur. Quota autem pars simul potest abire, reliqui arbitrio Episcopi, et Capituli. De aliis autem, qui non sunt Beneficiati, et inserviunt in Ecclesia, Concilium nihil disposuit; sed generaliter servandum quod Concilium mandat circa regimen debitum in Divinis Officiis *Sess.* 24. *cap.* 12. *in fin.* (503): *Abulen. anni circiter* 1582 *dub.* 5.

2. S. C. benigne indulsit, ut Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis per mensem a servitio Ecclesiae singulis annis se removere possent, ita tamen, ut omnes intersunt in diebus dominicis, ac festis totius anni, ac in diebus omnibus adventus, quadragesimae, octavae Nativitatis, Resurrectionis Domini, Pentecostes, et Corpus Domini, et nunquam a servitio praeter tertiam partem eodem tempore absint: *Montis Regalis* 28. *Novem.* 1649.

3. Capitulum Collegiatae Ecclesiae SS. Firmi, et Rustici oppidi Caravaggi se nulla intercedente vacatione perpetuum chori servitium praestare narravit, exhibuitque dubium: An praedictum Capitulum teneatur perpetuum Ecclesiae suae servitium absque ulla vacatione praestare? teneri S. C. respondit: *Cremonen.* 16. *Sept.* 1662 *dub.* 1.

4. Et ad dubium; an saltem subsint rationabiles causae indulgendi, ut quotannis trimestri vacatione gaudeat? rescribitur subesse inspecta relatione ordinarii rationabilem causam indulgendi, ut si SSmo Dno Nro placeat

(502) *Vide not.* 146. *pag.* 217.

(503) „Cetera, quae ad debitum in Divinis „Officiis regimen spectant, deque congrua in his „canendis, seu modulandi ratione, de certa „lege in choro conveniendi, et permanendi, „simulque de omnibus Ecclesiae Ministris, quae „necessaria erunt, et si quae hujusmodi: Synodus provincialis, pro cujusque provinciae utilitate, et moribus, certam cuique formulam „praescribet. Interea vero Episcopus non minus, quam cum duobus Canonicis, quorum „unus ab Episcopo, alter a Capitulo eligatur in „iis, quae expedire videbuntur poterit providere "

singuli Canonici quotannis a servitio chori per duos menses amissis distributionibus quotidianis vacare possint: ita tamen, ut hujusmodi vacatione is tantum numerus Canonicorum eodem tempore fruatur, quem Ordinarius habitu respectu ad necessitatem servitii ejusdem chori pro suo arbitrio, et conscientia praescribet: *Ibid. dub.* 2.

5. Capitulum Collegiatae Ecclesiae oppidi de Tamarite supplicavit pro indulto absentiae per tres menses, et bis proposita instantia, bis etiam rejecta fuit: *Ilerden. Servitii Chori* 15. *Novem.* 1698, 28. *Novem.* 1699.

6. Ex antiquissima consuetudine Episcopus Ecclesiarum Giennensis, et Beacensis invicem unitarum potitur facultate transferendi, et permutandi Canonicos unius Cathedralis ad aliam ad sui libitum. Id occasio quaestioni praebuit, num Canonici translati durante tempore vacationum a Statutis Ecclesiae praescripto, redire possent ad civitatem Giennii, etiam non obtenta ipsius Episcopi venia? S.C. censuit statuta Ecclesiae circa vacationes non esse observanda, sed dispositionem Sac.Concilii *cap.* 12. *Sess.* 24. *de reform.* (504): *Giennen. seu Beacen. Vacationum* 16. *Januar.* 1700 *dub.* 1.

7. Et durante tempore vacationum licere capitularibus abesse cum solitis clausulis a loco residentiae etiam absque Episcopi licentia: *Ibid. dub.* 2.

8. Postmodum vero plura decreta edidit Episcopus ob uberiorem resolutionis praelatae exequutionem. Rediit idcirco causa hoc dubio: an standum, vel recedendum a decisis? et rescriptum fuit in decisis: 26. *Januar.* 1704 *dub.* 1.

9. Et altero dubio; an Decreta facta ab Episcopo valida sint? ad Card.Praefectum resolutio committitur juxta mentem (505): *Ibid. dub.* 2.

10. Insuper decretum fuit esse attendendam declarationem Episcopi super absentia a Supplicationibus Dominicalibus in ea tantum parte, in qua absentia affectata excluditur: *Ead. Caus.* 9. *Aug. ejusd. anni dub.* 1. *confirmat.* 20. *Sept. ejusd. anni*.

11. Causas omnes expressas in statuto super accessu ad Ecclesiam esse sufficientes, dummodo remaneat pro servitio chori numerus Canonicorum, et Praebendatorum praescribendus a Card. Praefecto: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

12. Ac hospites in una Ecclesia eidem inserviendo non satisfacere obligationi inserviendi Ecclesiae sibi assignatae: *Ibid. dub.* 3. *confirmat. ibid. et* 14. *Martii* 1705.

13. Horam denique servitii faciendam esse in Ecclesia assignata, praeterquam in casu e morbo recreationis, minime vero ad effectum gaudendi diebus levaminis: *Ibid. dub.* 7. *confirmat. bis ibid.*; sed additum fuit *tempore vacationum, et absentiae pro servitio Ecclesiae*.

14. Ex veteri Statuto in Ecclesia Cathedrali Dignitatibus, Canonicis, et Praebendatis satisfiebat de vacationibus 40 dierum, quae postea ad 80 dies ampliatae fuerunt. Episcopus vero tolerandum hoc minime esse propter divini cultus detrimentum censuit, specialique decreto eas abrogavit. Sed ad Capitularium querelas sedandas annuit, ut a S. C. indultum vacationum 100 dierum annuatim postularetur, S. C. vero eos non audivit, et servari dispositionem Sacri Concilii (506) voluit: *Leyrien.* 20. *Sept.*1704. Inde gratiam ad tres menses tantum

(504) *Vide not.* 162. *pag.* 128.

(505) Et mens est, ut fiat distinctio dubiorum: *Ead. Caus.* 26 *Januar.* 1704.

(506) *Vide not.* 162. *pag.* 128

sublatis quibuscumque aliis vacationibus impertivit: 24. *Januar.* 1705.

15. Antiquitus Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis uno tantum mense vacationis gaudebant, et pro sui libito etiam tempore adventus, et quadragesimae vacare consuevisse asserunt; deinde alium mensem eis S.C. concessit, vacationem diebus adventus, et quadragesimae vetans. Demum anno 1606 die 28. Januarii ab eadem S. C. tertius mensis fuit additus. Nuper quaesierunt, an sit standum, vel recedendum a decisis? et declaratione non edita, petita fuit melior informatio super quantitate, et qualitate servitii: *Asculana* 5. *Junii* 1706 *dub.* 1. Postea respondit in decisis quoad concessionem tertii mensis vacationis: 15. *Januar.* 1707.

16. Ac Archidiacono, et Canonicis ejusdem Ecclesiae non licet vacare a choro, et servitio Ecclesiae temporibus adventus, quadragesimae, in dominicis, aliisque diebus festis, quae in Cathedrali praefata non dicuntur solemnes, ac in octavis privilegiatis: *Ibid. dub.* 2.

17. Orbisque faciendus est per duas ex tribus partibus: *Ibid. dub.* 3.

18. Capitulum, et Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Euphemiae loci Insulae vacatione trium mensium gaudere nequeunt: *Comen.Servitii Chori* 14. *Novem.* 1711 *dub.*1. *confirmat.* 6. *Aug.* 1712.

19. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis, qui continuum servitium habent, redituum tenuitatem, aerisque intemperiem patiuntur, vacationes a choro ad duos menses ad formam Farfen. 13. Novem. 1655 (507) obtinuerunt: *Atrien.* 19. *Decem.* 1722.

20. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis absentia trium mensium, qui a Sac. Concilio Tridentino (508) conceduntur, tempore adventus, et quadragesimae frui nequeunt; ita ut Episcopi decretum validum est sub poena suspensionis, deletis verbis *ipso facto*: *Acerrarum* 23. *Aug.* 1727 *dub.* 19.

21. Pariter etiam idem Capitulum, et Canonici non possunt praeter tertiam partem frui simul dicta absentia trium mensium; itaut alterum Episcopi decretum firmum est sub poena suspensionis, delitis verbis *ipso facto*: *Ibid. dub.* 20.

22. Quaesitum quum esset, an vacationes intra annum debeant esse aequales tam Canonicis, quam Beneficiatis Collegiatae Ecclesiae S. Agricolae Avenionis? responsum exiit, ut solitum servetur: *Avenionen.* 19. *Sept.* 1733 *dub.* 15.

23. Decretum Capituli Ecclesiae Cathedralis, quo Dignitatibus, et Canonicis, qui quotidie interesse Divinis Officiis tenentur, vacatio per tres menses conceditur cum conditionibus in eo praescriptis validum non est; etiamsi in ea Ecclesia mos invaluerit fruendi decem diebus per trimestrem, quin absentes fructus, ut vocant, *di massa grossa* amitterent: *Sipontina Servitii Ecclesiae* 6. *Febr.* 1734.

24. Proposito dubio; an Capitulo, et Canonicis Insignis Collegiatae S. Pauli civitatis Vallettae competat annua vacatio trium mensium juxta dispositionem Sacri Concilii Tridentini *Sess.* 24. *cap.* 12. *de reform.* (509), vel saltem ex gratia sit concedenda? rescribitur, esse concedendam vacationem ex gratia facto verbo cum SSmo. Nam exposita fuerunt inopia redituum, ac gravia onera, quibus Canonici subjiciuntur: *Melevitana Vacationum* 10. *Martii* 1742.

25. Capitulum Ecclesiae Cathedralis ob inclementiam, et insalubritatem

(507) *Vide verb. Canonici §. XI. num.* 12.

(508) *Vide not.* 162 *pag.* 128.

(509) *Vide not.* 162, *pag.* 128.

aeris civitatis, et pro tuenda valitudine statutum condidit, auctoritate Apostolica confirmatum, quo donabatur Canonicis per quatuor menses continuis, vel interpolatis vicibus facultas absentandi, et nihilominus Praebendarum fructus, et distributiones quotidianas lucrari. Omnibus par conditio fuit, sed non omnes uti beneficio valebant. Ex viginti enim Canonicis novem dumtaxat quolibet anno recedere poterant. Ad sedanda igitur jurgia, novum condere statutum Capitulo placuit, ut simul sex possent abesse. Confirmationem novi statuti petierunt, et nil sunt Canonici assequuti. Redeunt nunc idem expostulantes; itaut standum, vel recedendum sit a decisis, et omnis conatus incassum recidit: *Urgellen. Statuti* 8. *Martii* 1760.

26. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis, qui unum supra vicenarium numerum excedunt, postularunt a S. C. indultum vacationis alternis hebdomadis, spondentes assignandi augmentum ducatorum trium cuilibet ex sex Capellaniis in Cathedrali eadem existentibus, imo alias sex fundandi cum onere Divina Officia persolvendi. Hisce precibus rescriptum prodiit, ut facta erectione sex Capellaniarum permittendae sint vacationes ad tres menses; ita tamen, ut Canonici iis frui nequeant tempore adventus, et quadragesimae, aliisque diebus excipi solitis: et duae ex tribus partibus choro semper intersint: *Vigilien. Servitii Chori* 18. *Maii* 1743. Deinde decretum praedictum confirmatum fuit, et additum; facta tamen prius erectione aliarum quatuor Capellaniarum ad formam Decreti 18. Maii 1743: 17. *Sept.* 1746. Denique quum indultum concessum nondum habuisset effectum, quod tribus erectis Capellaniis, aliarum trium erectio omissa fuit, sub praetextu massae Capitularis insufficientiae; idcirco Canonici efflagitant, ut loco trium erigendarum Capellaniarum sibi facultas concedatur augendi stipendium tribus ex aliis Capellaniis existentibus in Cathedrali, qui chori servitio valeant mancipare. S. C. precibus adhaesit facta per Episcopum formali subjectione trium Capellaniarum quotidiano servitio chori cum onere punctaturarum accedente Capituli consensu: 20. *Sept.* 1760.

27. Canonici Collegiatae Ecclesiae SSmae Trinitatis terrae Sinalongae quotidiano, et nunquam interrupto Ecclesiae servitio impendentes, supplicarunt pro indulto vacationum trium mensium, tum propter continuum, et laboriosum chori servitium, tum etiam spectata redituum paucitate. Episcopus Oratoribus itaque annuendum censebat, dummodo nullum detrimentum Ecclesia patiatur. S. C. annuendum quoque juxta Episcopi votum cum solitis clausulis existimavit: *Pientina Vacationis Choralis* 29. *Novem.* 1777.

28. Capitulo, et Canonicis Ecclesiae Cathedralis, qui jam antea indultum vacationum trium mensium obtinuerant, modo S. C. facultatem ob numerum adauctum inserviendi invicem praevia praecedentis indulti revocatione concessit: *Civitatis Castellanae* 12. *Maii* 1781.

29. Quum Capituli Ecclesiae Cathedralis Clerus superior, qui Dignitatibus, et Canonicis constat, reportasset, ut tempore vacationis, cujus jure totum Capitulum gaudet, per duos menses ex lege statuaturia non amittant distributiones quotidianas; hinc etiam id postulavit Clerus inferior, in quo numerantur Parochi, Capellani, Levitae, ac Mansionarii, necnon Aeditui, et Clerici Ecclesiae inservientes. S. C. censuit indulgendum ad dies 40 Capellanis, ad 30 Mansionariis,

Levitis, ac Parochis firma remanente Parochiali residentia. Inde vero dubium exortum est super clausula *salvis etiam distributionibus* in favorem Mansionariorum, et Levitarum apposita, an intelligenda sit etiam pro Capellanis, et Parochis? et utique esse intelligenda resolvit: *Viglevanen.* 23. *Febr.* 1782.

30. Capitulum, et Canonici Ecclesiae Cathedralis, qui constat Dignitatibus, Canonicis, Mansionariis, ac Capellanis, gaudet mensibus quatuor aestivis vacatione dierum 60. At anno 1618 coercitum fuit vacationis tempus a S.C. ad dies 40 cum facultate tamen fruendi quovis anni tempore, festis diebus, et quadragesimae exceptis. Deinde ab eadem S. C. tempus fuit prorogatum ad dies 60 ea lege, ut non omnes simul uterentur. Modo autem supplicant pro concessione trium mensium, ac duorum Mansionariis inspecta redituum tenuitate. S. C. autem suspensa resolutione rescripsit ad mentem (510): *Ariminen. Servitii Chori* 24. *Julii* 1784.

31. Capitulum Ecclesiae Collegiatae S. Mariae Castri Novi urbis Recineti nullis fruitur vacationibus a choro; etiamsi continuum habeat servitium, distributionum modicitatem, ac Ecclesiae distantiam, quae extra civitatem sita est; ideo Canonici, qui sunt Altaristae, quorum reditus in solis distributionibus consistunt, cum Praeposito implorant Conciliares vacationes, et assequuti sunt ad tres menses cum conditionibus in Auximana 12. Julii 1631 (511) injunctis, et assignata pro his tribus mensibus tertia parte consuetarum distributionum tantum: *Recineten. Servitii Chori* 8. *Julii* 1786.

31. Inter Statuta Capituli Ecclesiae Cathedralis anno 1539 collecta cautum erat, ut Praepositus, et Canonici possint, et valeant pro eorum negotiis parandis se absentare sine aliqua annotatione facienda per tres menses, dummodo non sint continui, exceptis diebus quadragesimae, et solemnioribus. Diminuto Canonicorum numero convenerunt postea, ut tres tantum Canonici abesse possent. Adaucto exinde Canonicorum ob beneficia simplicia in Canonicatus erecta numero, antiquam trium mensium vacationem restituendi Capitulum expostulavit, et obtinuit: *Albintimilien. Vacationum* 16. *Junii* 1787 *dub.* 1.

33. Capitulum Ecclesiae Collegiatae Pultoviensis oppidi, cui absentia trium mensium vetita fuit in Ecclesiae Collegiatae erectione ante Concilium Tridentinum peracta, modo pro indulto absentandi per tres menses ad formam dicti Concilii tum ob diurnum servitium, et reditus exiguos, cum ob noxium Pultoviae aerem postulavit. Et S. C. annuit juxta votum Nuntii Apostolici (512): *Plocen. Servitii Chori* 19. *Febr.* 1791.

34. Vacationes dierum sexaginta, quibus jampridem fruebantur Capitulares Ecclesiae Cathedralis, auxit Gre-

(510) Et mens est, ut scribatur Episcopo, qui exquirat votum Capituli legitime congregati per secreta suffragia, et referat de qualitate servitii, de reditibus Canonicatuum, et Mansionariarum, ducto calculo per decennium, computatis Praebenda, distributionibus quotidianis, aliisque omnibus obventionibus, et insuper referat, quo titulo, quove jure fructus assignati pro Fabrica Ecclesiae, sacris utensilibus sibi addicent Capitulares. *Eod. Cons.* 24. *Julii* 1784.

(511) *Vide verb. Canonici* §. *XI num.* 10.

(512) Qui tres proponit conditiones „ut omnes interesse Divinis Officiis debeant diebus „dominicis per omne tempus adventus, quadra„gesimae, octavas Nativitatis Domini, Resur„rectionis, Pentecostes, et Corporis Christi, „necnon S. Ecclesiae Titularis:" secundo „ut „nunquam plures Canonici, quam in tertia parte „eodem tempore abesse, et frui vacatione pos„sint;" ac tertio „quilibet Canonicus, quo pri„mum possessionem aggreditur, continuum in„tegro primo anno praestare servitium debeat, „ut gratiam vacationum quodammodo mereatur." *Eod. Cons.* 19. *Febr.* 1791. §. 5.

gorius XIII. Pont. Max. ad septuaginta, dummodo ultra tertiam simul partem non abessent. Secundam nuper postularunt illarum vacationum ampliationem, ad tres menses nempe cum perceptione redituum, qui in distributionibus omnes consistunt, et cum indulgentia, ut qui in uno vacare non possent anno, vacationes duplicare valerent in sequenti. S. C. vero quoad ampliationem affirmative juxta votum Ordinarii (513) servata forma Constit. Gregorii XIII. Pont. Max., in reliquis negative rescripsit: *Oriolen.* 14. *Januar.* 1792.

35. Choralium vacationum ampliatio ad tres menses denegatur Capitulo, et Canonicis Collegiatae Ecclesiae S. Michaelis Brixichellae, qui oblatam assistentiam nonnullis Divinis Officiis ac functionibus Ecclesiae, veluti in remunerationem praestare tenentur ex Bulla erectionis Collegiatae, etiamsi indiligenter faciant; et additur a S.C., ut servari mandetur solitas vacationes dierum 36: *Faventina Vacationum* 14. *Decem.* 1793.

36. Capitularibus Collegiatae Ecclesiae S. Nicolai civitatis de Alicante, qui tenues habent praebendas, et sub insalubri sunt coelo, vacationum juxta Episcopi votum extensio a bimestre ad trimestre conceditur: *Oriolen.* 6. *Decem.* 1794.

Capo salvo. Vide *Contractus* §. *II.*

Capsa.

1. Postulatum est, an Societas S. Mariae Coronatae, seu Suffragium Bononiae aggregata Archiconfraternitati Suffragii de urbe retinere possit capsulam in Ecclesia pro eleemosynis? S. C. respondit dari decretum in Lunen. Sarzanen. 19. Aug. 1690, et 13. Januar. 1691 dub. 6. (514): *Bononien. Jur. Paroch.* 17. *Novem.* 1691 *dub.* 6.

2. Contendentibus Patribus Reformatis de Observantia S. Francisci adversari puritati eorum Regulae retentionem cujusdam capsulae positae ad recipiendas eleemosynas pro missis in Ecclesiis B. M. V. Assumptae montis Varalli, Visitator Apostolicus demandavit eam in vestibulo extra Ecclesiam collocari, et non acquiescentibus illis, Episcopus censuit amovendam, et eleemosynas per Syndicum Apostolicum recipiendas. Nihilominus Patres rem detulerunt ad S. C., quae sub die 27. Junii 1699 confirmavit edictum Episcopi, cui Syndicus singulis quadrimestribus reddere rationem tenetur: *Novarien. Eleemos.* 20. *Martii* 1700.

3. S. C. declaravit Religiosos Minores Observantes Regulae S. Francisci non posse servare capsulas pro missis celebrandis: *Ordinis Min. Observ. Capsularum* 7. *Julii* 1708.

4. Jam S. C. antea statuerat Episcopo competere jus visitandi loca Pia salva auctoritate Curiae Legationis administrationes oeconomicas exercentis. Quum inde Episcopus praedictus decrevit in monasterio S. Caroli capsam depositi muniendam tribus clavibus, quarum unam Confalonierius Communitatis haberet, alteram Vicarius Foraneus, tertiam Prior Sodalitii SSmi Sacramenti, ac in Capsa pecunias ad quatuor loca, et pia opera spectantes deponi jussit; hinc Legationis jurisdictio laesa reputata fuit, et re in S. C. delata; haec decidit Decretum Episcopi sustineri juxta modum (515): *Fanen. Jurisdict.* 11. *Aug.* 1759. Deinde confirmat decretum juxta mentem (516): 22. *Martii* 1760.

(513) Qui Capitulo favet, ob maximum calorem Oriolensis civitatis, reditusque post Indultum Gregorianum ob pensiones, et subsidia imminutos: *Ead. Caus.* 14. *Januar.* 1792.

(514) *Vide Verb.* Eleemosynae etc. num. 6.

(515) *Vide* not. 88. tom. 1. pag. 71.

(516) *Vide* not. 89. ibid.

Carceratio.

1. Quaesito, an Canonici, et Clerici Dioecesis Valvensis delinquentes debeant ibidem in carcerem compelli, et non transportari ad carceres Doecesis sulmonae? respondit S. C., Canonicos, et Clericos Dioecesis Valvensis delinquentes ibidem in carcerem contrudi, non autem trahi ad carceres sulmonae debuisse: *Valven.* 3. *Sept.* 1650 *dub.* 3.

2. Spectata interposita Appellatione ad Curiam Metropolitanam Aquilejensem valide non potuit Episcopus Sacerdotem Antonium Gattum ob praetensum spretum irregularitatis carcere fatigare; sed idem Episcopus tenetur ad expensas, interesse, damnaque passa occasione praemissa: *Comen. Irregular., et Gravam.* 9. *Sept.* 1702 *dub.* 2. *confirmat.* 1. *Martii* 1704.

3. Occasione cujusdam rixae inter Sacerdotem Vincentium Staguarium, et Johannem Deutorem in Doecesi Brugnatensi sequutae Episcopus ad processus confectionem devenit; deinde ad sententiam condemnatoriam pro solutione alicujus summae pecuniarum; sed interposita appellatione a Sacerdote Vincentio ad Archiepiscopum Metropolitanum, ac postea ad S. C. dictus Episcopus interim per epistolam Senatum Januae, ubi Sacerdos morabatur, requisivit, ut in carcerem dictus Sacerdos compingatur, prout factum est. Conquestus est proinde Metropolitanus ob suam jurisdictionem, ac Ecclesiasticam immunitatem violatam spectata in carcerem inclusione, ac brachii secularis petitione. Id fecisse ait Episcopus ad majora mala removenda, quae ex familiis rixosis timebat. Requisita S. C. non valuisse Episcopum Brugnatensem dictum Sacerdotem inconsulto Archiepiscopo Januae vinculis fraenare decidit: *Januen. Jurisdict.* 18. *Novem.* 1702 *dub.* 1.

4. Carceribus Curiae Episcopalis detento Francisco Antonio Florentino Parocho oppidi Altii causa nonnullorum luxuriae criminum, et inchoato processu eadem Curia suasit, ut ille suam Ecclesiam cum aliqua Capellania permutaret, et processus prosequutionem deseruit. Permutatio facta fuit, quam invalidam S. C. agnovit; hinc petito ad parochiam regressu, S. C. voluit, ut Florentinus ad carcerem redeat, et oeconomus apponatur: *Novarien. Permut. Parochiae* 6. *Octob.* 1703 *dub.* 2.

5. Episcopus, qui solicitus exequutionis decreti applicationis missarum subscriptionem cujusdam folii declarativi applicationis missae conventualis Canonicis Cathedralis Ecclesiae praeceperat, Archidiaconum ejusdem Ecclesiae subscribere idem folium renuentem non potuit in carcerem detrudi: *Civitatis Plebis* 17. *Maii* 1704 *dub.* 2.

6. In carcerem inclusio Sacerdotis Dominici Antonii Vozza ob praetensa delicta non fuit valida, nec sustinetur, et additur ad mentem. Nam pro carcere urbem, ejusque districtum habuerat. In ejusdem favorem de bona fama, deque moribus honestis Vicarius Generalis Metropolitani Hydruntini perhibet testimonium: *Ugentina Sequest.* 8. *Aug.* 1716 *dub.* 3.

7. Sub nomine poena correctionis intelligi carcerationem dummodo sit ad breve tempus S. C. decrevit: *Pacen. seu Nullius Jurisdict.* 15. *Januar.* 1729 *dub.* 4.

8. Conjectio in carcerem Abbatis Collegiatae Ecclesiae de Zafra anni 1716, ac processus confecti, et decreta respective facta a Petro Leonio Visitatore deputato ab Episcopo in Visitatione anni 1721 non sunt valida; sed sunt acta circumscribenda. Nam

contra illum procedere non ei licebat: *Pacen. Juris Visitandi de Zafra* 29. *Januar.* 1729 *dub.* 3.

9. Episcopus Capritanus Suffraganeus ex causis sibi notis, et informata conscientia quosdam Sacerdotes suspendit. Appellationem hi ad Metropolitanum interposuerunt, qui eos absolvit, et absolutionem non Episcopo, sed cuidam Parocho commisit. Episcopus praedictus honori suo consulens eosdem vinculis, et custodia coerceri jussit. Hos catenis vinctos recte carceribus mancipatos fuisse omnibus remotis attentatis S. C. super hac re consulta arbitrata est: *Capritana* 16. *Decem.* 1730 *dub.* 4.

10. Ac proinde praefatae Metropolitanae Curiae eosdem Sacerdotes postea a carceribus liberare non licuisse firmatur, additumque attentantum fuiseos a vinculis vindicasse: *Ibid. dub.* 5.

11. Stupator Dominicus Antonius Falconierius a Curia Lyciensi condemnatus fuit in uxorem mulierem ducere, vel illam dotare. Sed quum mulier sponsalia inter eos fuisse contenderet, ad Curiam Metropolitanam appellavit, quae omnino virum contrahere matrimonium debere, aliter in carcerem detineri definivit. Dominicus econtra stuprum negat, negatque sponsalia; consulta S. C. detinendum esse interim in carcerem, et ad mentem, quia ad contrahendum matrimonium tenetur, rescripsit, *Lycien. Sponsalium* 12. *Martii* 1729. Deinde, ut Falconierius reluctans in carceribus retineatur, voluit: 4. *Januar.* 1730. Demum idem omnia constanter inficians, matrimonium se facturum negavit, et S. C. ut solvat dotem, et post hanc solutionem e carcere dimittatur praecepit: 17. *Novem.* 1731.

Cardinalium Congregationes. Vide *Congregatio* §§. *II. III. IV. V. VI. et VII.*

Castitatis Votum. Vide *Sacramentum Ordinis* §. *XII.*

Castitatis Votum quoad Dispensationem. V. *Dispensatio* §. *XIV.*

Casus Reservati. Vide *Confessarius* §. *III.*

Casuum Conscientiae Congregatio. Vide *Congregatio* §. *I.*

Catechismus. Vide *Doctrina Christiana.*

Cathedralis Ecclesia. Vide *Ecclesia Cathedralis.*

Cathedraticum. Vide *Episcopus* §. *III.*

Causa Judicialis quoad Cognitionem.

1. S. C. respondit ad Episcopum Cremonensem his verbis. Episcopum in cognoscendis causis criminalibus adversus personas Collegiatae istius Ecclesiae S. Agathae debere procedere cum consilio, et assensu duorum Canonicorum, quos Capitulum ipsius Collegiatae anni cujuslibet initio elegerit ex dispositione Concilii Tridentini *Sess.* 25. *cap.* 6. (517): *Cremonen. anno circiter* 1575 *dub.* 1.

2. Quoad causas praecedentiae S. C. censuit pro definitione S. C. Rituum (518) adeundum esse: *Aquilana* 5. *Febr.* 1604 *dub. V.*

(517) *Vide not.* 379. *pag.* 127.

(518) *In Const. Immensae aeterni Sixti V.* 22. *Januar.* 1587. *(Bull. tom.* 4. *part.* 4. *pag.* 392*)* §. *Congreg. Quinta* legitur „Controversias de praecedentia in processionibus; aut alibi, caeterasque in hujusmodi sacris ritibus, et caeremoniis incidentes difficultates cognoscant, summarie terminent, et componant.“ Hinc vigore S. Congr. facultatis in sua institutione tributae, causas de praecedentia haec debet cognoscere. Etiamsi hae quaestiones etiam in Congr. Episc. et Regul. ac Concilii quandoque agitantur; ut observat Van-Espen *Jus. Eccl. Univ. Part.* 1. tit. 22. de *Congr. Card. cap.* 7 *num* 4 *et seqq.* qui ait „Praeter quaestiones, quas ritus caeremoniasque concernunt, quaeque primario ad hanc „Congr. spectant, plures alias etiam quaestiones „ad ipsam referri solent, ut v. g. praecedentiam, „aliarumque praeeminentiarum in processioni„bus, aliisque publicis functionibus; aut etiam

3. Respondit S. C. Decretum Concil. Trid. (519) substulisse quaecumque ordinaria, et Sedis Apostolicae privilegia notionem causarum Criminalium, et matrimonialium inferioribus Episcopi tribuentia, ac propterea eis non obstantibus ejusdem causas post Concil. esse ab Episcopis dumtaxat cognoscendas: *Theatina* 12. *Januar.* 1613 *dub.* 1.

4. Ac sublato privilegio nihil obstare Episcopo, quominus ejusmodi causarum Criminalium, et Matrimonialium cognitionem sibi suo jure vindicet. Sed immemorabilem consuetudinem de his judicibus exercendis, quam inferiores Episcopo habuerant, ipsius Concil. Decret., nequaquam esse sublatam. Ceterum donec fuerit probata, et de ea constiterit per tres sententias conformes, vel unicam, quae aequipolleat tribus, eo quod transitum fecerit in rem judicatam, Episcopum solum, non autem alios inferiores debere hujusmodi causas cognoscere, firmatur: *Ibid. dub.* 2.

5. Mature discusso negotio, ac juribus utriusque partis auditis, censuit S. C. cognitionem causarum matrimonialium, et Criminalium non ad Abbatem de Luculo, utque si extra Aquilanam Ecclesiam profiteatur, sed ad Episcopum Aquilanum tantum pertinere, neque vero Rotam in hac specie quicquam adversus Episcopum statuisse (520): *Aquilana* 4. *Maii* 1613.

6. Agendum est cum SSmo Dno

„ super jure funerandi, vel celebrandi officium „ funebre, aliisque quae Divinum Officium turbare possent: quaeque eo pertinent, ut rite, „ et recto ordine omnia in Ecclesia peragantur. „ Hae tamen quaestiones, praesertim si inter „ Regulares incidant, non raro ad Congregationem super negotiis Episcoporum, et Regularium mittuntur, atque ab ea deciduntur: adsunt „ privativa singularis cognitio hujus Congregationis Rituum, (quemadmodum monet de luca „ in Relat. Cur. Rom. disc. 18. num. 24) versetur „ in praescribendis ritibus in divinis officiis, ac „ etiam super Canonizatione sanctorum."

(519) *Sess.* 24. *cap.* 20. de *reform*, ubi ita legitur „ Ad hanc causas matrimoniales, et criminales non Decani, Archidiaconi, aut aliorum „ inferiorum judicio, etiam visitando, sed Episcopi tantum examini, et jurisdictioni relinquantur." Harum autem matrimonialium controversiarum, de quibus institui solent judicia, triplex est genus. Aliae enim vim ipsam icti foederis, ac firmitatem attingunt; et hae cum respiciant naturam intimam sacramenti, tantum in ecclesiastico foro tractandae sunt. Aliae pertinent ad vim sponsalium, atque ad jus instituendi divortii quoad torum, ac mutuam habitationem: et hae similiter ecclesiastico judicio noscendae, definiendaeque sunt *ex cap.* 10. de *Spons. cap.* 3. de *Divort.* Nam respectum habent ad sacramentum matrimonii, quoniam ad illud contrahendum sponsalibus obligantur, ac per divortium jura utrique conjugi matrimonio quaesita relaxantur. Aliae denique sunt causae, quae aliquam quidem habent cum matrimonio affinitatem, sed directo spectant res mere politicas, ac temporales. Hujusmodi sunt causae de dote, de donatione propter nuptias, de haereditaria successione, alimentis, ceteris generis ejusdem, et hae quidem seculari judici committendae sunt. Consule Bellarmin. l. unic. de *matrim.* n. 32. pag. 687 t. 3. opp. ed. *Venet.* 1721. Verum si qua interim, dum haec in laicali foro expenduntur, oriatur controversia de jure connubii, puta de impedimento dirimente, inchoato judicio supersedendum est, cunctaque ecclesiastico judici adscribenda sunt. At ecclesiasticus judex ipse etiam cognoscit causas de haereditaria successione, de dote, de similibus, si qua de his rebus incidat disputatio, cum de vi matrimonii, aut jure ad divortium quaeritur.

(520) De hac re ita loquitur Card. Petra *Comment. ad Const. IV. Calisti III. Sect.* 2 *num.* 47. *seqq.* tom 5. *pag.* 59. „ Quoad causas Criminales, „ ex dispositione Concilii Tridentini fuit quoque „ adempta facultas eas cognoscendi in *Sess.* 24. „ cap 20. quibuscumque Praelatis Inferioribus, „ solisque Episcopis reservata, non obstantibus „ privilegiis, Indultis, Concordiis, quae suos „ tantum auctores teneant, ac aliis consuetudinibus quibuscumque, quam clausulam in *fine* „ dicti cap. 20. quod omnia sibi contenta, expresse appositam fuisse, indicavit Concilium, ut „ supra notavi: ac procedunt in his causis Criminalibus dicta, quoad causas Matrimoniales; „ fuisse nempe sublatam praescriptionem quadragenariam cum titulo colorato: nam etsi ante „ Concilium potuisset haec jurisdictio praescribi „ cit. cap. *Auditis de praescript.*, ubi Fagnan. et „ Canonistae, ac idem Fagnan. in cap. *Accedentibus* num. 36. de *excess. Praelat.* Tamen post „ Concilium dicitur sublata quaecumque consuetudo, et sic Praelati Inferiores primae, et secundae speciei nequeunt tueri consuetudine quadragenaria praedicta, ac declaravit Sac. Congr. „ Concilii pluries .... et in *Aquilana Abbatiae* „ de *Luculi* supra cit. 4. Maii 1613 eod. tom. 109. „ pag. 59. etsi ille haberet jurisdictionem quasi

Nro, qui ad distrahendas lites, quae quotidie oriuntur super existentia status secularis, vel regularis Ecclesiae Niciensis dignetur statum ipsum regularem ad secularem reducere: *Nicien.* 18. *Novem.* 1628 *dub.* 1.

7. In causis de praecedentia Episcopus potest procedere ad exequutionem Decreti Concilii Trid. *Sess.* 25. *de Regul. cap.* 13. (521), et Declarationis S. C. (522), inhibitionibus A.C. non obstantibus: *Spoletana* 23. *Junii* 1629.

8. Quoad causas mensae Episcopalis in Rota vertentes injungitur Auditoribus Rotae celerem expeditionem judicii, et Oratori providetur spectata redituum Episcopatus tenuitate de Advocatis, et Procuratore, qui gratis inserviant: *Bobien.* 16. *Martii* 1630 *dub.* 5.

9. Circa differentias supraquatuor Parochos Nuntio, ut provideat, prout fuerit juris: *Derthusen.* 27. *Maii* 1634 *dub.* 9.

10. Declaravit S. C. quoad causas Visitationis, correctionis, et primae instantiae, in quibus exponitur Archiepiscopum Tarraconensem Metropolitanum de facto se intromittere, injungendum ipsimet Nuntio, et quoties querelae Episcoporum Suffraganeorum circa haec ei fuerint praesentatae, dispositionem Sacr. Concil., et Decretorum tempore Clementis VIII. Pont. Max. a S. C. Episcoporum editorum, et *apud Quaranta in sua summa in verbo Archiepiscopi auctoritas* (523) registratorum omnino observare mandet. Quod si Archiepiscopus putet exstare consuetudinem illius Curiae magis favorabilem jura

„Episcopalem in loco, tamen quia non habe„bat Territorium separatum a Dioecesi Aquilae, „censuit S. C. non posse cognoscere causas Cri„minales; idem etiam expresserat sect. 1. num. „14. pag. 49."

(521) Ibi „Controversias omnes de praecedentia, quae persaepe cum scandalo oriuntur in„ter ecclesiasticas personas, tam seculares, „quam regulares, cum in processionibus publi„cis, tum in iis, quae fiunt in tumulandis de„functorum corporibus, et in deferenda ombella, „et aliis similibus, Episcopus, amota omni ap„pellatione, et non obstantibus quibuscumque, „componat." Hoc decretum declaratum est a S. Pio V. *Const. Divina* 27. *Aug.* 1568 (*Bull. Rom.* tom. 4. part. 3. pag. 31) quoad Fratres Praedicatores, decernente, eis ubique competere praecedentiam ante quoscumque ordines Mendicantes, etiam in privatis actibus. Quam praecedentiam postea Clem. VIII. *Const. Inter caetera* 25. *Sept.* 1592 (*Bull. Rom.* tom. 5. part. 1. pag. 395) iisdem concessit etiam ante alios quoscumque ordines Regulares (exceptis Canonicis, et Clericis secularibus, ac antiquis ordinibus monasticis) circa controversias praecedentiae inter ordines mendicantium, et inter Confraternitates laicorum in processionibus, attendenda est Declaratio Gregorii XIII. *Const. Exposcit* 15. *Julii* 1583 (*Bull. Rom.* tom 4. part. 4. pag. 38) Ex Const. Bened. XIII. *Pastoralis Officii* 14. *Febr.* 1726. (*Bull. Rom.* tom. 12. pag. 71) Fratres Minores de Observantia ubique, et in omnibus gaudent praecedentia supra omnes Reformatos Et ex altera ejusd. Pontificis *Const. Militantis Ecclesiae* 25 Junii 1727. (*Bull. Rom.* tom. *ibid.* pag. 230) in qua ad instantiam Praepositi Canonicas omnium sanctorum Olmutii in Moravia confirmatur Const. S. Pii V. super praecedentia Canonicorum Regularium Congr. Lateranensis ordinis S. Augustini in Processionibus, et in aliis actibus publicis, et privatis, hi, ubi eos interesse contigerit, statim ipsum clerum secularem non exemptum subsequi, dum ipsi subsequendo praecedunt; dum vero praecedenda praecedunt, illum immediate sequi debent.

(522) Die enim 14. *Febr.* 1594 censuit S. C. Concilii Episcopum ex cap. 13. *Sess.* 25. de Regul. Controversias super praecedentia in supplicationibus, et aliis similibus ortas inter personas ecclesiasticas tam seculares, quam Regulares componere.

(523) Concilium Trid. cap. 20. *Sess.* 24 de reform. apertissime decernit „Causae omnes ad Fo„rum Ecclesiasticum quomodolibet pertinentes, „etiamsi beneficiales sint, in prima instantia co„ram ordinariis locorum dumtaxat cognoscan„tur, atque omnino, saltem infra biennium a die „motae litis, terminentur: alioquin post id spa„tium liberum sit partibus, vel alteri illarum, „judices superiores, alias tamen competentes, „adire: qui causam in eo statu, quo fuerit, as„sumant, et quam primam terminari curent: nec „antea illis committantur, nec avocentur: ne„que appellationes ab eisdem interpositas, per „superiores quoscunque recipiantur: eorumque „commissio, aut inhibitio fiat, nisi a definitiva, „vel a definitivae vim habente, et cujus grava„men per appellationem a definitiva reparari ne„queat. Ab his excipiantur causae, quae juxta „Canonicas sanctiones apud Sedem Apostolicam „sunt tractandae: vel quas ex urgenti, rationa„bilique causa judicaverit summus Romanus Pon-

sua in S. C. deducere posse: *Ibid. dub.* 14.

11. Circa Auditorem Principis Monaci, qui in eodem oppido causas matrimoniales, et alias ad Ecclesiarum tribunal pertinentes judicium facere praesumit, expressis casibus particularibus S. C., quod opus fuit, decernet: *Nicien. ad Visit. Sacr. Liminum* 6. *Aug.* 1677 *dub.* 10.

12. Concessa a S. C. gratia novae erectionis Ecclesiae S. Jacobi in Insignem Collegiatam ex integro, ei concessit indultum jurisdictionis privative quoad causas civiles in prima instantia, et quoad criminales pro levibus excessibus in choro, in Ecclesia, et in functionibus Ecclesiasticis commissis, in quibus procedendum sit extrajudicialiter, et privative in poena levi, absente Episcopo, et eo praesente cumulative, et cum illius praelatione: *Antuerpien. Erect. Collegiatae* 28. *Julii* 1702.

13. Causae cognitio, ob quam juste quis a choro recedit ad effectum removendi punctationes spectare ad Capitulum Ecclesiae Cathedralis, non ad ejusdem Capituli Archidiaconos, vel ad alios: *Conversana Punct.* 4. *Decem.* 1706 *dub.* 2.

14. Cognitio causae excessus commissi a Georgio Cugurra, qui manus violentas injecit in Sacerdotem Petrum Michaelem Satam, spectat ad Episcopum Algarensem; licet idem Cugurra Appellationem interposuerit adhuc causa non absoluta ad Curiam Metropolitanam Turritanam, quae decretum, ut a Curia Algarensi copia processuum, ac Instructiones haberentur, edidit: *Turritana, seu Algaren. Jurisdict.* 26. *Febr.* 1707.

15. Dubio proposito, an Episcopus Maceratensis, et Tolentini procedere valeat in prima instantia in causis Tolentini incolarum, et Dioecesis ejusdem, dum residet in urbe, et Dioecesi Maceratensi, instante Communitate Tolentina, autumante id in praejudicium Vicarii Tolentini jurisdictionis vergere, et in gravamen litigantium? S. C. rescripsit, ut detur Decretum in Hortana 8. Junii 1624 dub. 5. (524): *Tolentina Recursus* 5. *Sept.* 1711 *dub.* 1.

„ tifex per speciale rescriptum signaturae sanctitatis suae, manu propria subscribendum, committere, aut avocare" Paulo post „ Legati quoque, etiam de latere, Nuntii, Gubernatores Ecclesiastici, aut alii quarumcumque facultatum vigore non solum Episcopos in praedictis causis impedire, aut aliquo modo eorum jurisdictionem iis praeripere, aut turbare praesumant." Ea verba *Causas omnes* proculdubio civiles universas, de Matrimoniis, de criminibus, ac de beneficiis agentes complectuntur. In reliquis autem verbis, ad *Forum Ecclesiasticum quomodolibet pertinentes*, non modo causae reapse Ecclesiasticae, nempe de Matrimoniis, aliisque hujusmodi, sed etiam civiles, aut criminosae continentur, quae in personam, vel rem Clericorum statuuntur, uti expendit Bened XIV. *Inst. Eccl. XL*, num. 2. tom. 11. pag. 268. Tridentinam sanctionem ampliavit, declaravitque Gregor. XIII. *Const. ad Romani* 10. *Julii* 1574 (*Bull Rom tom.* 4. *part.* 3. *pag.* 279) excipiente etiam causarum cognitionem super exequutione literarum Apostolicarum de capienda possessione beneficiorum. In eo quod statuitur, dictas causas terminandas esse saltem intra biennium ampliatum est a Clem. VIII. *Const. Litium* 9. *Febr.* 1593 (*Bull. Rom. tom.* 5 *part.* 1. *pag.* 423.) decernente ad celeriorem earumdem expeditionem in omnibus Ecclesiastici status Tribunalibus attendendas esse tantum in processu nullitatis jurisdictionis, aut mandati (quod prius statuerat Pius IV. pro Judicibus Almae Urbis, *Const. Cum ab ipso* 31. *Junii* 1562. *Bull. Rom. tom.* 4. *part.* 2. *pag.* 129). In eo tandem, quod praescribitur modum appellationis interponendae, et in quibus causis admitti possit, ampliatum, declaratumque est a Bened. XIV. *Const. ad militantis* 30. *Martii* 1742 (*Bull. ejusd. Pont. tom.* 1. *pag* 60), et speciatim quoad causas cognoscendas in prima instantia ab Ordinariis. Decreta autem S. C. Episcoporum de mandato Clementis Papae VIII. lata anno 1600 circa Appellationes, et inhibitiones relata sunt num. 13. in Append., Conc Romani celebrati sub Bened. XIII. an. 1725. Quibus accedunt Decreta Urbani VIII. circa eamdem materiam Appellationum, et Inhibitionum, nec non additiones, et Declarationes laudati Benedicti XIII.

(524) In qua S. C. respondit ad dubium propositum: Episcopum in una ex dictis civitatibus existentem posse per se ipsum cognoscere causas alterius civitatis, vel Dioecesis adhibito Notario sibi beneviso tam in processibus conficien-

16. Quum Archiepiscopus Bracharensis S. C postulasset, ut causas, aliaque justitiae rescripta solis Judicibus Synodalibus, et non aliis deinceps sancta Sedes committere pro gratia dignetur, ut obviarent, ut inquit, perturbationibus, ac justitiae rectae administrationi consulerent; responsum tulit, nihil innovandum: *Bracharen. Dubiorum* 26. *Januar.* 1715 *dub.* 2.

17. Causa injudicium deducta super validitate matrimonii inter Regium Principem Constantinum Subjecki, filium Gloriosissimi Johannis III. Poloniae Regis, et Comitissam Josepham de Wessel initi, quaesitum fuit a S. C. Rotale votum, ac inde actum fuit de concessione Remissoriae ad instantiam Principis, et Sac. Rotae auditorium concedendam non esse declaravit; Positiones vero admittendas esse, sed clausas, et edito voto, illud exequendum esse S. C. decrevit: *Leopolien. Matrimonii* 10. *Junii* 1724.

18. Episcopus ad plurimas vitandas tum Populi offensiones, tum litigantium incommoda exoravit, ut causarum cognitiones Commissariis Apostolicis amplius non dirigerentur, nec Commissiones assumi possent ab Apostolicis Commissariis in subdelegatas, sed ut in posterum causae non committantur, nisi vel judicibus Synodalibus electis in aliquo Synodo Dioecesano, vel Provinciali, vel saltem personis ab Ordinario examinatis, et adprobatis tanquam idoneis ad haec munera exercenda; et posito dubio, quomodonam esset providendum? S. C. respondit, ad Card. Praefectum cum Card. Prodatario (525): *Portallegren.* 17. *Novem.* 1725.

19. Dum in S. C. declaratio postulatur quoad pium mulierum institutum Heidelbergae tertii ordinis S. Dominici, quem vocant de Poenitentia, validitatis erectionis monasterii, seu Collegii, ac votorum, quae emittunt coram Superiore Coenobii Dominicanae Familiae, licet in privata domo degant; disceptatio pendebat coram A. C. circa exequutionem, et observantiam Privilegiorum dictae Familiae; S. C. rescripsit dilata, et ad D. Secretarium cum Auditore SSmi pro unione causarum: *Wormatien. Erect. Monast. vel Collegii* 1. *Sept.* 1731 *dub.* 1. *et* 2.

20. Excepta causarum criminalium, matrimonialium, ac quae animarum curam respiciunt cognitione, causarum civilium judicium cumulative cum Episcopo ad Abbatem Commendatarium monasterii Saxivivi intra limites Dioecesis Fulginatensis existentis spectare S. C. declaravit: *Fulginaten. Jurisdict.* 1. *Martii* 1738 *dub.* 4. *confirmat.* 27. *Sept. ejusd. anni.*

21. Causa de redditione rationis pretii nonnullorum bonorum, quae ab exequutoribus, aere alieno ad piam haereditatem Sacerdotis Benedicti Antonii Fioretti liberandam, vendita fuerunt, ad Ordinarii judicium remittitur: *Aesina* 18. *Decem.* 1762 *dub.* 2. *confirmat.* 25. *Junii* 1763.

dis, quam in actis Visitationum conscribendis, sed debere eum habere rationem, ut id non passim, sed raro et aequa ex causa fiat, et in arduis tantum, et gravioribus negotiis, ne constitutio unionis eludatur: *Vide Verb. Episcopus* §. *VI.* num 6.

(525) „Rescripsit, a D. Card. Praefecto serio „agendum esse cum Card. Pro-Datario, ut a „suis Administris adamussim servari mandaret „Tridentini sanctionem, sed si Episcopi nomina „Judicum, in Synodo deputatorum, Sedi Apo„stolicae non manifestant, sibi imputare debent, „quod commissiones ad minus peritos quando„que dirigantur: Officiales enim sanctae Sedis „divinare non possunt, quinam in hac, aut illa „Dioecesi idonei sint ad Apostolicas Commissio„nes rite obeundas, ac propterea Apostolicas „literas ad eos dirigunt, quos audiunt, aliquo „specioso titulo condecoratos, quamvis non „ignorent, sub specioso tituli cortice homines „aliquando latere satis rudes, et crassos." Bened. XIV. de *Synod Dioeces lib.* 4. cap. 5. num 6. tom 12. pag. 174 edit. Rom. 1748.

22. Causae, quoad thori separationem a Josepho de Guzman postulatam ob matrimonium cum Anna Ponze de Leon contractum, quam eo tempore fuisse dementem vir probare nitebatur, notio prout de jure coram Ordinario examinanda permittitur: *Corduben. Nullit. Matrim.* 26. *Martii* 1763 *dub.* 2.

23. Cognitio causae, quae in hoc dubio versatur, an sit cogenda mulier Virginia Alberti ad obsequia matrimonialia; seu sit locus separationi thori? examinanda Ordinario, coram quo partes utantur jure suo, commendatur. Mulier enim ob viri probrosa convicia, ac ob saevitiam in illam insontem adhibitam, ab eodem secessit: *Balneoregien. Obseq. Matrimon.* 26. *Martii* 1763.

24. De judicio petitae redintegrationis in favorem Capellaniae cujusdam, cujus onerum minus rite reductio obtenta, et ab Administratoribus, et exequutoribus non rite vendita nonnulla bona fuerant, necnon fructuum restitutionis, ac damnorum refectionis S. C. uti jure suo partes coram suis Judicibus respondit: *Faventina Reduct. Miss.*, *seu Redintegrat.* 27. *Aug.* 1763 *dub.* 2.

25. Causae dilatio concessa fuit Mulieri succumbenti, dum judicium agitabatur super matrimonii dissolutione; nam huic mulieri beneficium novae Audientiae fuerat impertitum: *Asten. Matrimonii* 18. *Maii* 1776.

Reliqua. Vide *Episcopus* §. *IV.*

Causa quoad Appellationem. V. *Appellatio.*

Causa Capituli. V. *Episcopus* §. *IV.*

Causa Pia. Vide *Legatum Pium.*

Causae Matrimoniales. Vide *Matrimonium.*

Cautio. Vide *Administrator* §. *I.*

Celebratio Anniversarii. Vide *Anniversarium* §. 1. *et* 3.

Celebratio Missae Conventualis. V. *Archidiaconus* §. *V. Archipresbyter* §. 6. *Beneficiati* §. *III. Canonici* §. *IV. Capitulum Ecclesiasticum* §. *V. Dignitates Ecclesiasticae* §. *III. Mansionarius* §. *V. Praepositus* §. *IV. Presbyter* §. *IX.*

Celebratio Missae Parochialis. V. *Archipresbyter* §. *VI. Capellanus Curatus* §. *III. Dignitates Ecclesiasticae* §. *III. Parochus* §. *V. Praepositus* §. *IV. Vicarius Curatus* §. *V.*

Celebratio Missarum. Vide *Capellanus* §§. *I. II. III. V. et VIII. Missa* §. *III. IV. V. et VI.*

Censurae seu Poenae Ecclesiasticae in Genere. V. *Poenae Ecclesiasticae seu Censurae in Genere.*

Censurae seu Poenae Ecclesiasticae in Genere quoad Absolutionem. Vide *Absolutio* §. *VII. Episcopus* §. *XVII.*

Censurae seu Poenae Ecclesiasticae in Genere quoad Jus ferendi. V. *Episcopus* §. *XI.*

Censura Excommunicationis. Vide *Excommunicationis Censura.*

Censura Interdicti. Vide *Interdicti Censura.*

Censura Suspensionis. V. *Suspensionis Censura.*

§. I.

Census quoad Constitutionem, Impositionem, Extinctionem, Validitatem, et Nullitatem.

1. Quum administratores Ecclesiae S. Mariae Gratiarum, ne legata pecunia scut. 1500 eidem Ecclesiae cum onere missarum otiosa remaneret, quod bona stabilia non reperiuntur, supplicarent, ut possint censum emere ad rationem quatuor pro centenario ab aliquo pio loco, et S. C. facultatem petitam impertivit: *Neapolitana* 3. *Aug.* 1658.

2. Canonici Ecclesiae Cathedralis, quibus fundus praebendarum evictus fuit, et pecuniam otiosam retinent, exorant pro facultate investiendi in censibus, et S. C. annuit, itatamen, ut census fiant cum personis idoneis, et adhibitis necessariis cautelis, et cum renovatione fideijussorum: *Tarentina* 8. *Aug*. 1671.

3. Fratres Minores S. Francisci de Observantia ab Elisabeth Sfortia *a beneficio di detto Convento* censum in sorte ducat. 80 emerunt, et successive fructibus elapsis adjudicari quoddam Olivetum contra Fratres de Morettis obligatos obtinuerunt. Conclamarunt hi incapaces esse illos Patres possidendi causa puritatis eorum regulae; et querelis ad S. C. delatis, ad dubium, an census, de quo agitur, impositus ab Elisabeth, et Francisco Sfortia in favorem Patrum Minorum Observantium S. Francisci terrae novae sustineatur? respondit non sustineri (526): *Oppiden. Census* 7. *Decem*. 1709 *confirmat*. 3. *Octob*. 1716.

4. Prior, et Patres servitae sub titulo permutationis acquisierunt annuum censum scut. quinque in sorte scut. 100 impositum super quatordecim tornaturis cujusdam praedii ad Franciscum Maserium spectantis. Illum postea iidem Patres vendiderunt cum Episcopi beneplacito minime S. C. certiore facta, dum de Ecclesiae utilitate agebatur; ob id eadem S. C. interrogata de alienationis validitate, eam validam esse censuit: *Forolivien. Alienat. Census* 25. *Januar*. 1716. Deinde quum constitutiones ordinis prohiberent, ne ullus Prior immobilia vendere possit, nisi de licentia Prioris Generalis, causa ad examen fuit revocata, et rescriptum prodiit: dilata, et audiatur Prior: 2. *Maii ejusd. anni*. Demum recessit a decisis, declaravitque alienationis nullitatem: 4. *Julii ejusd. anni*.

5. Ad Capellam S. Caroli erectam in Ecclesia B. M. V. del Tufo extra terram Canini pertinebant gemini census unus in sorte scut. 700, alter in sorte scut. 100 ad rationem octo pro quolibet centenario, et anno. Ut hoc grave nimis foenus averteretur, alii minus tuti, et quoad fructus, et quoad sortem constituti sunt census in locum priorum; sed assignationem hanc minime validam esse S. C. respondit: *Aquipendien*. 4. *Julii* 1722 *dub*. 1.

6. Neque propterea gratiae revalidationi locum esse debere eadem S. C. censuit: *Ibid*. *dub*. 2.

7. Causa controversiarum, quae inter duo Capitula S. Mariae, et S. Hilarii, et S. Jacobi terrae Luci vigebant, Clemens XII. Pont. Max. in Collegiatam S. Mariae erexit, et in erectionis constitutione adjecit; *quod Capitulum, et Canonici pro expensis ratione erectionis in secularem, et insignem Collegiatam faciendis aere alieno se obstringere debebit, cum hoc etiam quod tam Praepositus, quam Canonici, et Mansionarii pro tempore recipiendi in actu eorum receptionis, et deinde annuatim pro rata parte ad extinctionem debiti contracti contribuere teneantur*. Census contractus proinde fuit in sorte scut. 800. Ac insu-

(526) „Quia census etsi fuisset valide creatus ad formam certarum personarum, tamen „venditio census ab illis facta dictis Fratribus, „nulla fuit merito declarata; diceremus tamen, „quod si fuerit a Fratribus data pecunia „contrahenti, resoluto contractu, debet pecunia restitui Syndico Fratrum, quia ea est „permissa pro usu Fratrum, cum annullatio contractus debeat esse pro utraque parte, et licet „in dicto casu Oppiden id non fuerit demandatum, quia dubium id non complectebatur, et „rursus, quia Fratres ex tali contractu nullo, „usuras per plures annos receperant, qui potuerant sortem extenuare" Card. Petra *Comment. ad Const III. Johannis XXII. num.* 54 *seqq. tom.* 4. *pag.* 15.

per Capitulum postulavit alterum contrahere in sorte scut. 1200 primum redimendo, ac necessarias expensas implere. Deinde utrasque Collegiatas univit Summus Pontifex in templo S. Jacobi nomine SS. Petronii, et Prosperi; et dubitatum fuit de validitate census scut. 800 a Capitulo S. Mariae contracti absque beneplacito Apostolico, et an in Constitutione Clementis XII. Sum. Pont. comprehensum erat, et quatenus negative, an locus sit sanatoriae, necnon, num impositores teneantur de proprio ad redemptionem eorumdem censuum? responsum fuit, dilata, et ad mentem (527): *Imolen. Plurium* 19. *Sept.* 1744 *dub.* 1. 2. *et* 3.

8. Ac impositionem census scutorum millium gestam a Canonicis olim S. Mariae praevio rescripto S. C. Episcoporum, et Regularium esse legitimam factam deciditur: *Ibid. dub.* 4.

9. Et ad dubium; an autem dicti Canonici teneantur etiam de proprio dictum censum redimere, et respective deponere ratas partes, quae juxta legem praescriptam in beneplacito poni singulis annis debuisset? respondit S. C. dilata, et ad mentem (428): *Ibid. dub.* 5.

10. Impositionemque primi census scut. 1500 confectam a Canonicis olim S. Jacobi esse legitime factam decernitur: *Ibid. dub.* 6.

11. Eosdemque Canonicos teneri similiter de proprio dictum redimere, et respective deponere ratas partes elapsas post quinquennium, quas non exuerunt juxta praescriptum modum in Bulla erectionis dictae Collegiatae S. Jacobi, statuitur: *Ibid. dub.* 8.

12. Quum postulatum esset, an haereditas Dominici Guillelmini oppidi Balnariae Cathedralis Ecclesiae Curatis cum onere dotandi puellas pauperiores relicta, sit liberanda ab onere annuae praestationis scut. 70 monetae erga Hospitale Projectorum Viterbii, et a censu Viglioni in sorte scut. 1000 debito eidem Hospitali mediante assignatione sortium, vel alio modo magis proficuo? responsum fuit ad Dominum Secretarium ad mentem: *Viterbien. Dotium* 11. *April.* 1761 *dub.* 11.

13. Mandaverat Fanensis Episcopus, ut Communitas Villae Belloculorum jurepatronatus Ecclesiae S. Sebastiani, et Capellae *Gioventu* privaretur, quatenus intra terminum trium mensium non impetrasset absolutionem a censuris, et emendaverit damna illata per incisionem arborum factam anno 1743, et per inopinatum investimentum pecuniarum dictae Capellaniae in censu empto sine interventu Capellani, ac a debitoribus obaeratis constituto super fundo obnoxio anteriori hypothecae alterius census. Reclamavit hinc Communitas, curavitque decerni, demandatam hanc censura, illiusque fructuum recuperationem, et restitutionem pretii lignorum, et arborum caesarum, non sustineri, verum imperatum est, ut Episcopus procederet prout de jure servatis servandis: *Fanen. Exequut. Decret. Sacrae Visitat.* 22. *Novem.* 1760 *dub.* 9. *confirmat.* 28. *Febr.* 1761.

14. Ex immemorabili consuetudine quisque potest in Provincia Tarraconensi quaedam sub nomine personatus erigere, et dotare beneficia ea lege ut sibi, et duobus ejus immediate successoribus liceat eadem beneficia extinguere, et bona illis addicta in aliud pium opus impendere. Hunc morem servare voluit Sacerdos Pontius Martii, qui personale beneficium fundaverat, sed censuit differre ad tem-

(527) Et mens est, ut fiat coram D. Secretario probatio versionis pecuniarum. Ead. Cons. 19. Sept. 1744.

(528) Et mens est, ut fiat liquidatio expensarum, et divisionis coram Episcopo. Ead. Cons. 19. Sept. 1744.

pus alterius pii operis exequutionem, ut census in beneficio assignatus deleretur. Debitor census, et fideijussor ajunt simulatam fuisse pecuniae traditionem, et sic de nullitate, et de fructuum restitutione egerunt coram S. C.; verum haec respondit; ut uterentur jure suo coram Ordinario, et ut recurrerent post exitum causae: *Gerunden. Census 14. Maii 1768 dub.* 1.

15. Quaesitum postea fuit, num redemptioni dicti census ad formam testamenti Pontii Martii esset locus? praefatum relatum est responsum: *Ibid. dub.* 2.

16. Haereditas Petri Mariae Costantini Sodalitio Suffragii Arimini, ad hoc ut nonnulla opera pia expleret relicta, aere nunc reperitur alieno implicata in scut. 1825. Sodalitium censum imponere desiderat, et una implorat indultum suspendendi omnia legata quousque debitum non fuerit extinctum. Hac enim via credit et censum extinguere, conservare haereditatem, et satis oneri facere. Animadvertendum, quod S. C. jam antea concesserat suspensionem missarum Capellaniis inhaerentium pro expensis, quas in lite pro recuperando praedio Sodalitium subierat. Hodie quaeritur, quomodonam foret providendum? responsum prodiit; ad D. Secretarium cum Episcopo juxta mentem (529): *Ariminen. Suspens. Oner.* 13. *Martii* 1784.

17. Elegans extat in civitate Castelli, quam antiquum Tifernum fuisse nonnulli credunt, Ecclesia Cathedralis S. Floridi, Bramantis opus. Factum recenter est, ut ea multis absidis altiorisque tholi creverit ornamentis, et picturis. Sed nonnihil ad perficiendum hoc opus restat, quod in tribus millibus aestimatum est scutis. Capitulum non habens in aere, tenuique provisum reditu, totidem censuali foenore accipiendum coactis Comitiis deliberavit. Opinatur Episcopus Capitulum intra 15 annorum curriculum census expungere valere, quia ex haereditatibus Gabrielli, ac Lumacchini, qui pro Ecclesiae Cathedralis indigentiis statuerant, reliquum exigit. Quaesito hinc quomodo nam sit Beneplacitum Apostolicum indulgendum? esse indulgendum juxta votum Episcopi (530), et juxta mentem a D. Secretario explicandam (531) respondetur: *Civitatis Castelli* 18. *Junii* 1785.

18. Locum esse S. C. decernit impositioni census pro instaurandis tribus domibus Capellaniae nuncupatae *Mariotti*, quae ruinam minantur, deposita tamen quotannis summa ab Episcopo taxanda pro ejusdem census

(529) Mens est, ut Episcopus solvere faciat debitum Confraternitatis Suffragii tradendo censum scut. 800 familiae Martinelli, alia scut. 100 ex pecuniis crediti provenientibus ex venditione praedii; aliud debitum scut. 300 cum familia Malvaria dissolvere jubeat ad formam initae Conventionis: quoad creditum vero Confraternitatis cum familia Malveria Episcopus pro sua justitia, et conscientia perpendat, et liquidet summam, detractis summis, quas Societas percipit vigore Indulti S. C.: Regist. lit. lib. 34. die 13. Martii 1784.

(530) Quod hisce verbis fuit expressum „Miglior provedimento non puo suggerirsi, che „quello, di obligare il mio Capitolo, durante „il prossimo Triennio, in cui deve attualmente „sborzare scut. 100 per il finale pagamento dell' „Altare di marmo gia fatto, a depositare ogni „anno scut. 100 delli avvanzi dell' Eredita Ga„brielli, e scut. 30 dell' Eredita Lumachini, „delli quali esso Capitolo e libero Amministra„tore: scorso poi questo Triennio aggiungere „alli scut. 130 li altri scut. 100, e doppo il Trien„nio per l'estinzione del censo depositare an„nualmente scut. 230 venendo cosi ad estin„guere totalmente il censo in meno di quindici „anni." Eod. Caus. 7. Maii 1785 § 2.

(531) Mens fuit, ut vel imponantur census non majores scut. 600, vel obtineatur per Capitulum a Creditore offerente scut 3000 facultas extinguendi in ratis partibus haud minoribus scut. 300, et imposita per Episcopum eidem Capitulo lege statim, ac in deposito aderint scut. 300 ea erogendi in extinctionem, aut medietatis parvorum censuum, de quibus supra, aut pro rata parte in extinctionem partialem majoris census pariter ut supra: Eod. Caus. 18. Junii 1785.

extinctione: *Recineten.* 10. *Sept.* 1785 *dub.* 3.

19. Oeconomus beneficii fundationis Bartholomaei Vitelleschi postulat, ut pro summa scut. 200 debiti beneficii imponere censum liceat, ex pensionibus instauratae domus remittendum; et S. C. annuit pro impositione census juxta votum Card. Episcopi (532): *Cornetana Suspens. Oneris Miss.* 20. *Sept.* 1788 *dub.* 1.

20. Canonici Ecclesiae Cathedralis ad instaurandam potissimam Capituli domum terraemotu concussam applicationem redituum haereditatis Thomae Ugolini jam antea obtinuerant; sed quum graviora comperta fuissent vitia domus praedictae, iterum facultatem petierunt, et impetrarunt imponendi census scut. 600. Modo, ut citius artifices dimittant, alteram efflagitant potestatem creandi super bonis eorum mensae censum in sorte scut. 700. Satis fecit S. C. eorum desiderio in summa citata juxta votum Episcopi (533): *Foroliviem.* 13. *Junii* 1789 *dub.* 1.

21. Et quoad solutionem fructuum, sortisque extinctionem insuper S. C. deponenda singulis annis scut. 40 de superextantibus haereditatis Ugolini, et 20 ex pensionibus domus reparatae, censuit: *Ibid. dub.* 2. *confirmat.* 19. *Junii* 1790.

22. Ad reparandam Ecclesiam Parochialem ruralem B. M. Virginis, et S. Blasii de Cento copia data est creandi censum pro nunc scut. 200 super bonis Paroeciae, solutis per Parochum fructibus, ac deposita per eumdem annua summa scut. 20 in extinctionem sortis: *Bononien.* 12. *Maii* 1792 *dub.* 2.

23. Petiit Episcopus in exequendis declarationibus S.C. quoad reditus, et onera Capituli Ecclesiae Cathedralis, licentiam alienandi census plurum fundationum, ut pretium in emptionibus fundorum data opportunitate erogetur, vel ad aptiorem normam investietur juxta exigentiam novae administrationis; et S. C. rescripsit juxta votum Card. Relatoris (534): *Ecclesien. Oner., et Distribut.* 16. *Aug.* 1794 *dub.* 4.

§. II.

Census quoad Fructus.

1. Leopardus Leopardi in favorem Societatis SSmi Sacramenti duos cen-

(532) Qui ait „Ex reditibus Beneficii solo „biennio, quod superest ad explendam admini„strationem, non potest tantum colligi, quan„tum pro nova domus aedificatione impendere „necessarium fuit. Confugiendum igitur est ad „aes alienum per impositionem census in summa „scut 200, quod dimittatur pensionibus e domo „locata percipiendis. Quamvis autem aes alie„num in praesentiarum conflandum sit ad Arti„ficum operas ex parte satisfaciendas; tamen „depositum pensionis fieri nequit sequentibus „duobus annis: quippe has cum ceteris rediti„bus ad Artifices ipsos integre solidandos ad„dictae sunt. Nec aequum est, administrationem „in longius tempus protrahere propter inopiam „Beneficiati, quae commiseratione digna est." Eod. Cens. 20. Sept. 1788 §. 3.

(533) Inquit Episcopus „Capitulum, et Cano„nici humillime postulant, ut S. C. benigne an„nuat supersederi per annos decem in satisfa„ctione nonnullorum legatorum, celebratis ta„men Anniversariis, quorum reditus, et onera „hic adnecto. His compositis, summam scut. 200 „in quolibet anno in promptu esset, quorum „pars in fructuum solutionem, et pars in sortis „extinctionem cedere deberet in quantitate prae„finienda. Haec sola via, hoc unicum est reme„dium, quo tam gravi necessitati occurri pos„sit, nec aliter ab aere alieno contracto Orato„res levari possunt prae redituum tenuitate, quae „tanta est, ut demandata annuae summae depo„sitio in duobus elapsis annis minime absoluta „fuerit. Accedit in omnibus Canonicorum Con„sensus; et nullus alius adsit, qui interesse „habeat in legatorum praedictorum satisfactione. „Unde mea est sententia, ut Sacer iste Senatus „petitioni Oratorum annuere possit." Eod. Cens. 16. Maii 1789. §. 3.

(534) Qui primum laudat Capituli studium census in fundos stabiles, et frugiferos convertendi, inde monuit: quod jure antiquo opus erat Synodali examine, et assensu, ut fieret alienatio, et concludit „Grave igitur esse non „debet Ecclesiensi Capitulo ad Apostolicae Se„dis auctoritatem confugere, cum census alie„nare opus ei fuerit." Eod. Cens. 16. Aug. 1794 in Rel. 2 §. 5.

sus in sorte scut. 370 imposuit ad rationem quinque pro centenario. Hippolytus Leopardi filius ab dicti Sodalitii Officialibus obtinuit reductionem fructuum horum censuum ad rationem quatuor pro centenario absque Beneplacito Apostolico; ideo supplicat, ut reductionem hanc validam declarare lubeat, eamque tam pro praeterito, quam pro futuro confirmare, et revalidare. Sed neutrum S. C. pro tunc resolvere existimavit, bis causam distulit, voluitque, ut instrumentum reductionis exhibeatur: *Senogallien. Censuum* 29. *Januar.* 1718 *dub.*1.*et* 2.

2. Fratres de Moriconis super nonnullis suis bonis annuum censum imposuerunt in sorte scut. 1332. 50 ad rationem scut. 4 cum dimidio pro quolibet centenario, et anno, illumque vendiderunt Societati SS. Triphoni, Respicii, et Nimphae, et pro faciliori fructuum exactione, fructus nonnullorum locorum montium juxta morem, obligarunt. Praedicti Fratres institerunt pro fructuum reductione, et concessa ea fuit ad quatuor tantum, et deinde ad scuta tria cum dimidio. At quum sine Beneplacito Apostolico factae essent eae reductiones, moderni Officiales excitarunt litem, S. C. oraculum audierunt, quae illas sustineri dixit, praestita tamen fidejussione ad formam resolutionis Congregationis Fratrum de anno 1685: *Romana Census* 11. *Martii* 1720.

3. Soror Laura Maria Vinciguerra assumpsit habitum Sororum Tertiariarum S. Mariae Servorum civitatis Bononiae. Sororum Collegio ante Professionem soluta fuit consueta dos libr. 1000, quae a Collegio ipso datae fuerunt candidatae Laurae Matri, quae super bonis extradotalibus censum imposuit, vendiditque Collegio pretio annuarum libr. 60, fructibus in favorem Sororis Laurae, quamdiu in vivis erit, et una cum sorte post ejus obitum Collegio reservatis. Desinit Soror Laura, et haeredem fecit matrem census debitricem. Collegium hinc Sororum cum ea egit de fructibus elapsis, et non solutis. Augustina haeres de labe Simoniaca anceps fuit. Interrogata S. C. non adesse Simoniam primum resolvit, deinde monasterium agere posse pro fructibus census elapsis, et non solutis suam mentem aperuit: *Bononien.* 14. *April.* 1725 *confirmat.* 17. *Novem. ejusd. anni.*

4. Quum S. C. mandasset 29. *Aug.* 1789 *per sum. prec.* reparationem Ecclesiae Cathedralis faciendam esse pro nunc, et per modum provisionis sumptibus mensae Episcopalis etiam per creationem, et impositionem censuum, reservato jure contra quem, seu quos in posterum de jure; Episcopus creavit duos census in sorte scut. 600 sub usura trium pro quolibet centenario. *Die* 18. *Decem.* 1790 damnavit S. C. Episcopum Aluffium ad sumptus reparationis ad formam peritiae Termini, nempe ad solutionem scut. 578. 30; ob id hodie quaeritur, an, a quo tempore, et in qua summa debeantur fructus censuum? negative in omnibus responsum fuit: *Belneoregien. Eccles. Cathed. quoad Fructus Censuum* 21. *Julii* 1792 *confirmat.* 16. *Martii* 1793.

Cera. Vide *Candela etc.*

Cerei Paschalis Benedictio. V. *Benedictiones etc.*

Cessio. V. *Beneficia Ecclesiastica* §. *X. Bona Ecclesiastica* §. *II. Juspatronatus* §. *VI.*

Chirographum. V. *Breve.*

Charitativum Subsidium. V. *Episcopus* §. *XXVI.*

Chori Absentia. V. *Archipresbyter* §. *XI. Beneficiati* §. *VI. Canonici* §. *VIII. Capitulum Ecclesiasticum* §. *XII. Dignitates Ecclesiasticae* §. *VI. Mansionarius* §. *VI. Praepositus* §. *VI. Presbyterii* §. *VIII.*

Clavis.

1. Parochus S. Johannis de Vico jus non habet retinendi clavem capsulae eleemosynarum existentis in Ecclesia S. Mariae de Populo, quae intra ejusdem Paroeciae limites jacet: *Forolivien. Jur. Paroch.* 18. *Novem.* 1684 *dub.* 2.

2. Capitulo, seu ejus Decano non licet servare claves pulpiti Cathedralis Ecclesiae, quum Concionator deputatus ab Episcopo ei literas patentales non exhibeat, ad quam exhibitionem non tenetur: *Urgellen. Juris Concionandi* 5. *Sept.* 1705 *dub.* 3.

3. Renuente, aut impedito Decano Ecclesiae Cathedralis recipere unam ex tribus clavibus Archivi Sede vacante cum iisdem facultatibus Cantor, et hoc etiam abnuente, aut impedito Canonicus antiquior ejusdem Ecclesiae est subrogandus: *Astoricen. Archivi* 9. *Januar.* 1706 *dub.* 2.

4. Claves Ecclesiae, seu publici Oratorii existentis intra limites Paroeciae S. Mariae loci Rezzonici Larii Lacus una cum mobilibus, paramentis, aliisque utensilibus permanere non penes Curatum dictae Ecclesiae Parochialis, et in illius potestate, vel personae ab illo deputatae, sed penes Capellanum a patronis eligendum debent: *Comen. Jur. Paroch.* 21. *Aug.* 1706 *dub.* 9.

5. Claves Archivi Capitularis Ecclesiae Collegiatae SS. Gervasii, et Prothasii oppidi domus Ossulae servari haud penes Archipresbyterum, sed penes Canonicos a Capitulo deputatos possunt: *Novarien. Praeeminent.* 14. *April.* 1714 *dub.* 4.

6. Retentio clavis Oratorii publici S. Johannis Baptistae in terra Mastennae de jurepatronatus Fratrum de Trincanis ad Capellanum pro tempore, minime vero ad Parochum Ecclesiae Rezzonici spectat: *Comen. Jur. Paroch.* 9. *Junii* 1714 *dub.* 3.

7. In quadam diruta Capella B. M. nuncupata *de la Brune*, quae in territorio oppidi Massani posita est, et in usum profanum redacta, vulgata fuit opinio, et fama recentis miraculi cujusdam Imaginis B. M. V. Lapideae, quae supererat. Hac de causa Parochus, intra cujus Paroeciae limites extat imago, et Consules dicti loci unanimiter ad illius Capellae reparationem devenerunt. Inde quaesitum fuit, an, et ad quem spectet clavis praedictae Capellae retentio? et definitio protelatur, ut scribatur Episcopo juxta instructionem (535): *Carpentoracten. Oblat., et Praeeminent.* 15. *Maii* 1717 *dub.* 2.

8. Sicuti S. C. putavit administrationem oblationum, et eleemosynarum, quae in Oratorio Societatis Orationis, et Mortis loci Praedarii percipiuntur, exercere haud valere Parochum Ecclesiae S. Petri; ita nec capsulae pro

(535) *Vide not.* 85. *tom.* 1. *pag.* 68.

illis custodiendis clavem habere decrevit: *Novarien. Aggregationis* 24. *Sept.* 1718 *dub.* 7. confirmatur, et additur, nisi aliter a Card. Episcopo demandetur: 13. *Januar.* 1720.

9. Quoad retentionem clavis parvae fenestrae Monialium civitatis Januae, quae Ordinario, et Regularibus sunt subjectae, a qua fenestra a Monialibus Eucharistia sumitur, quomodo se gerere debeat Superiorissa Monasterii? servandum esse Decretum S. C. Episcoporum, et Regularium diei 15. Sept. 1617 (536) S. C. respondit: *Januen.* 14. *April.* 1725 *dub.* 2.

10. De clavis Archivi retentione quum exortae fuissent controversiae inter Abbatem Parochum Ecclesiae S. Donati terrae ejusdem nominis, cui unita fuit Ecclesia Collegiata, et Archipresbyteralis S. Mariae dictae terrae ex una, et inter Archipresbyterum ejusdem Ecclesiae ex altera partibus, S. C. asservari solitum mandat: *Sorana Jur. Paroch.* 5. *Maii* 1731 *dub.* 9. *confirm.* 1. *Dec. ejusd. anni.*

11. Ad Praepositum Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Mariae Pedonis, penes quem cura actualis animarum residet, et ad ejus coadjutorem, seu substitutum spectare custodiam clavis Sacri Ciborii deciditur; sed duplicem clavem esse retinendam, et non privative quoad Canonicum Aedituum, subjungitur: *Mediolanen.* 26. *April.* 1732 *dub.* 12.

12. Censuit S. C. jus non esse Sodalibus Societatis Ecclesiae S. Jo. Baptistae in Atrio penes se privative Fontis Baptismalis ejusdem Ecclesiae clavem habere: *Comen. Administrat.*, *et Jur. Paroch.* 27. *Julii* 1737 *dub.* 9.

13. Clavis Archivi Capitularis Ecclesiae Collegiatae S. Petri Montis S. Viti custodienda una est a Canonico Camerario, altera diversa ab Archipresbytero prima Dignitate, penes quem cura animarum actualis residet; itaut unus aperire sine altero minime valeat: *Senogallien. Jur. Paroch.*, *et Praeeminent.* 17. *Novem.* 1753 *dub.* 12.

14. Quaesitum fuit in S. C., an claves Baptisterii, Sacri Tabernaculi, et Olei Sancti debeat servare Archipresbyter Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis terrae Nojae, sive Aedituus ejusdem Ecclesiae, et Capituli? S. C. rescripsit, claves Baptisterii, et Olei Sancti penes Archipresbyterum, claves vero sacri tabernaculi penes utrumque esse conservandas: *Baren.* 28. *Aug.* 1756 *dub.* 11. *confirm.* 3. *Dec.* 1757.

15. Consulta S. C.; an, et ad quem, vel quos spectet jus custodiendi claves Sacrarii, et Archivi Ecclesiae Parochialis S. Mariae in Coelum Assumptae Villae de Llimiana, cui inserviunt Rector, et quatuor Beneficiati? responsum est ad Rectorem spectare: *Urgellen.* 12. *Martii* 1757 *dub.* 3.

16. Praeter tres claves, tum Archivi, tum capsae oblationum ab Aedilibus Ecclesiae Kempensis custodiendas, Parochum, ad quem cura pertinet rerum Ecclesiae, alteram clavem retinere posse decernitur: *Colonien.* 14. *Febr.* 1767 *dub.* 17.

17. De Administratione rerum Communium Ecclesiae Collegiatae, et Receptitiae terrae Galatonae praetendunt Portionarii, claves capsae communis, et Archivi ponendas esse singulas apud singulum ordinem Capitularium; sed S. C. servari solitum voluit: *Neritonen. Plurium* 12. *Julii* 1760 *dub.* 18.

(536) In quo resolutum fuit, ut duae adsint januae hujus parvae fenestrae (nempe perquam recipitur Sacramentum Eucharistiae), una interior, et alia exterior, et quod clavis januae interioris semper retineatur ab Abbatissa, seu Priorissa, et clavis januae exterioris a Confessario, et ut parva dicta fenestra nunquam aperiatur, nisi occasione sumptionis Eucharistiae, vel dandi habitum, seu velum alicui novitiae, aut consecrationem alicui personae in Clausuram degenti: Ead. Cong. 3. Febr. 1725 §. 4.

18. Quum eleemosynae manuales missarum a piis benefactoribus datae reponendae essent in capsula; hinc una ejusdem clavis conservanda est a Priore conventus S. Mariae Pietatis ordinis Praedicatorum oppidi Viqueriae ad formam Capituli 7. Instrumenti diei 2. Decem. 1577; etsi Societas SSmi Nominis Jesu inibi erecta adsit: *Derthonen. Visitationis* 26. *Januar.* 1760 *dub.* 13.

19. Occasione solemnis relationis in Sanctorum numerum Divi Peregrini Latiosi Civis Foroliviensis contractum aes alienum fuit. Ad illud dissolvendum dissidia orta sunt inter Communitatem Foroliviensem, ac Religiosos Servorum B. M. V., in quorum Ecclesia exuviae Sancti asservantur. Ad dirimendas quaestiones Summus Pontifex Congregationem particularem deputavit, et Communitas facultatem vendendi nonnulla loca montium obtinuit, ad nomina expedienda sub lege redintegrationis ex reditibus patrimonii causae; postea vocavit in judicium Patres Servitas, ac manuteneri petiit in possessione conservandi, ac ornandi Capellam Divi Peregrini in eorum Ecclesia existentem, ac custodiendi claves urnae, in qua ejusdem Sacrum Corpus servatur, et alia hujusmodi; quae omnia a Summo Pontifice fuerunt S. C. delegatae, quae inter alia decernit, claves aperientes ribattas exterius claudentes urnam, in qua Sacrum Divi Peregrini Latiosi Corpus tuetur in Ecclesia PP. Servorum B. M. V. Forolivii, non esse conservandas ab iisdem Patribus, sed jus retinendi alteram ex illis Communitati competere: *Forolivien.* 11. *Sept.* 1784 *dub.* 1. Inde S. C. recessit a decisis: 21. *Januar.* 1786 *dub.* 1. *confirmat.* 28. *Julii* 1787.

20. Ac clavem capsulae eleemosynarum in honorem dicti Sancti colligendarum, et in pariete ejusdem Capellae existentis esse ab Administratoribus adservandam constituit: *Ibid. dub.* 11. *confirmat.* 7. *Maii* 1785.

Claustra, Claustrales. V. *Monasterium*, *Moniales*, *Regulares*, *Regularium Monasterium*.

Clausula *Perinde valere.* V. *Sanatoria etc.*

Clausulae in Specie.

1. Clausula *pro suo arbitrio*, *et conscientia* (537) S. C. utitur dum dubii; an in casu de quo agitur debeat

(537) Barbosa *Tractat. Var. Claus.* 11. et 24. docet Clausulam *Arbitrio suo* importare arbitrium boni viri, quod est intelligendum, quod faceret ita, ac vellet fieri in rebus suis: item Clausulam *Conscientiae suae*, qua aliquando solet Sum. Pont. Episcopis, aliisque rescribere, operari, ut arbitrio boni viri negotium remissum censeatur, et per hanc Clausulam videtur remissus rigor juris civilis. Et Rota Clausula *Arbitrio suo* Clausulae *Conscientiae suae* aequipollere firmat, *decis.* 426. *num.* 9. *part.* 5. *tom.* 2. *rec.* necnon ambo efficere, ut nulla praevia citatione, nec judicii ordine, sed tantum extrajudicialibus eruditus informationibus agi possit, sed necessitatem procedendi judicialiter, et consequenter admittendi appellationes ad judicia consequentes minime auferre: *decis. cit. num.* 10. et *decis.* 156. *num.* 10. *part.* 18. *tom.* 1. *rec.* Et Mattheuc. *Offic. Cur. Eccles. cap.* 10. *§.* 2. *num.* 50. *pag.* 65. de hac Clausula tradit, ut „non impedit subdelegationem, quia haec potius „importat monitionem, quam electionem perso„nalem."

(538) Monacell. *Formul. Eccl. Adnot.* ad *form. I. tit.* 13. *num.* 81. *part.* 2. *pag.* 216. ostendit, quod per Clausulam *salvo jure Ecclesiae Parochialis* inferre praejudicium Parochis S. Congr. minime voluit; sed omnia eorum jura expresse praeservare per dictam Clausulam in gratia, seu privilegio contentam, „per quam omnia firma, et „praeservata remanent, non tantum ea, quae „mere jura Parochialia sunt, sed cetera, quae „ad officium Parochi pertinere, et spectare jam „supra plene probatum fuit, prout in terminis „alterius Brevis Clem. Papae VIII eamdem prae„servationem, et Clausulam habentis firmavit „Rot. cor. *Conocin. decis.* 1469. *num.* 3. 6. et 7. et „cor *Buratt. decis.* 193. *num.* 1. ubi add., et di„ctus Sixtus non auxerit privilegium, sed tan„tum innovaverit cum Clausula sine praejudicio „Parochialis Ecclesiae, jura, et praerogativae „Parochorum etiam in minimis praeservata dicun„tur, ut in puncto respondit Rota cor. *Carr.* „decis. 566. *num.* 24."

SSmum Eucharistiae Sacramentum extra oppidum Castellani in Ecclesia S. Mariae, ut vocant *del Forno*, asservari cum deputatione Capellani? ad Ordinarium remittit definitionem: *Cajetana* 24. *Maii* 1659.

2. Necnon apponitur clausula *salvo jure parochialis Ecclesiae* (538), si idem Ordinarius annuendum Oratorum precibus putet: *Ibid.*

3. Episcopum non servasse fines testamenti Caroli Reliquii in erectione Capellaniae ab ipso fundatae. Nam amovibilis ex fundatione esse debebat illa Capellania, et Episcopus in erectione addidit clausulam *ex rationabili causa* (539), qua coercuit liberam facultatem Capellanum amovendi; hinc S. C. consulta non potuisse hoc facere declaravit: *Pennen. Capellae* 26. *Novem.* 1672 *dub.* 1.

4. Exoptans Borromaeus Accursius in parte propriae domus positae in oppido Montis Milonis Ecclesiam aedificare, dotemque ei assignare, supplicavit pro hac facultate, et S. C. annuit illam construendi nempe Ecclesiam cum assignatione congruae dotis, *salvis juribus parochialibus pro arbitrio, et conscientia Episcopi* (540): *Maceraten.* 16. *Maii* 1687.

5. In quodam suo praedio, quod ab Ecclesia Parochiali iter unius milliarii cum dimidio abest, in Villa Franca sito, Caesar Maria Baretta civis e fundamento extruxit Oratorium publicum; inde petiit facultatem missam in eodem celebrandi, et S. C. ei concessit cum clausula, *sine praejudicio jurium parochialium* (541): *Forolivien. Erect. Ecclesiae* 16. *Januar.* 1694.

6. Dubio; an liceat Parocho S. Nicolai Villae Belfortis prohibere celebrationem missarum diebus festis in Ecclesia S. Mariae ejusdem Villae? negativum dedit S. C. responsum, addendo clausulam, *salvis juribus parochialibus* (542). Nam suum praejudicium Parochus ostenderat: *Fulginaten. Oratorii* 7. *Julii* 1696.

7. Quum Franciscus Marras Ecclesiae Metropolitanae Canonicus a Sede Apostolica ob Archipresbyteri dementiam coadjutoriam ejusdem una cum Canonicatu obtinuisset; hinc duplex in Capitulo suffragium ferre, duplicatasque percipere distributiones praetendit; et assequutus est cum clausula, *ad formam apostolicarum constitutionum*(543): *Arboren.* 24. *April.* 1700.

8. Postquam die 30. Maii 1699 S.C. rejecit preces Franciscae de Pattis, quibus consequi derogationem voluntatis consanguinei testatoris Card. Justiniani, et commutationem dotium scut. 1200 cumuli obtenti pro nuptiis temporalibus optabat; eadem S.C. inde recessit a decisis, et gratiam ei concessit cum clausula, *dummodo non transeat in exemplum* (544):

(539) Haec Clausula legem fundationis latius patentem temperat.

(540) *Vide not.* 537. 538.

(541) Barbosa part. 1. cap. 11. num. 1. seq. de hac Clausula ita loquitur „ In celebrandis missis Parochi ea omnia observare, et evitare debent, quae a Sacro Concil. Trid. in decreto, „ ea de re edito *Sess.* 22. Ordinariis locorum „ praescripta sunt, nec ab aliis debet Episcopus „ permittere, ut celebretur in Oratoriis intra Parochiam existentibus, nisi cum Clausula, *Salvo jure*, et *sine praejudicio Ecclesiae Parochialis*, ut per Piasec. in praxi Episc. p. 3. cap. 3. „ num. 21., et ex sequenti declaratione S. C. Concilii manifestum est. *Licentia celebrandi missam in Oratorio, vel Ecclesia de novo fabricata* „ *dari non debet, nisi, cum Clausula, salvo jure,* „ *et sine praejudicio Ecclesiae Parochialis.* Quod „ quidem praejudicium quomodo intelligendum „ sit, ead. S. C. declaravit, his verbis; Hoc tamen praejudicium intelligitur in his, quae spectant ad sacram administrationem, et ad alia, „ quae sunt ipsi Parochiae de jure debita, in „ aliis vero non."

(542) *Vide not.* 538.

(543) *Vide not.* 210. tom. 1. pag. 157.

(544) Suam S. C. ostendit voluntatem, quam specialissimam gratiam elargita est, a qua exemplum trahi nequit.

Romana Subsid. Dotal. 14. *Aug.* 1700.

9. Dum S. C. re perpensa, Patres Societatis Jesu posse induere constitutos in mortis articulo eorum habitu religioso ad effectum tumulandi in ipsorum Ecclesia, ac percipiendi funerum emolumenta, decernit, addidit clausulam, *sine tamen praejudicio jurium parochialium* (545): *Calaguritana Funerum* 18. *Junii* 1701 *dub.* 2. *confirmat.* 27. *Maii* 1702.

10. Clausula, *citra approbationem Conservatorii* (546) apponitur in definitione quarumdam quaestionum, quae respiciunt Oblatas Conservatorii SSmae Conceptionis Casalis Pentae terrae S. Severini; an possint in earum Ecclesia omnia jura parochialia exercere per proprium Parochum S. Mariae, intra cujus limites degunt, sive per illarum Capellanum? *Salernitana Jur. Paroch.* 19. *Aug.* 1702.

11. S. C. annuit pro erectione Canonicatus fundati a Caecilia Angela de Vaglientibus arbitrio sui haeredis in Ecclesia Collegiata terrae Luniani ipso haerede instante, cum reservatione jurispatronatus pro se, suisque haeredibus etiam extraneis per eum nominandis clausula tamen adhibita, *cum conditionibus Sacris canonibus, et Concilio Tridentino non contrariis* (547): *Amerina Erect. Canon.* 6. *Junii* 1703 *dub.* 1.

12. Clausula supradicta *citra approbationem Conservatorii* (548) adhibetur a S. C. instante Parocho S. Januarii ad Ulmum pro declaratione neutiquam in Ecclesia Conservatorii SS. Philippi et Jacobi in regione Nidi Consulum Artis sericae asservari posse SSmum Eucharistiae Sacramentum, et Oleum sacrum infirmorum: *Neapolitana Conservatorii* 28. *Julii* 1708 *dub.* 1.

13. Dubio in S. C. proposito; an, et ad quem spectat facultas etiam per modum provisionis impertiendi Concionatoribus licentiam praedicandi in Ecclesia oppidi de Sulmona, donec, et quousque fuerit terminata lis in Rota inter Abbatem monasterii S. Spiritus de Sulmona ordinis Caelestinorum, et Episcopum Sulmonensem, et Valvensem quoad spiritualem jurisdictionem? respondetur; *per modum provisionis, et sine praejudicio jurium partium* (649) Abbatem exercere nomine S. C.: *Sulmonen. seu*

(545) *Vide not.* 538.

(546) „Quae Clausula semper apponitur, dum „aliquam quoad Conservatoria determinat, cum „ea approbare, neque tacite, neque expresse „voluerit." Card. Petra *Comment. ad Const. I. Urbani IV. Sect.* unic. *num.* 22. tom. 3. pag. 165.

(547) Quamquam licitum sit Fundatoribus eas adjicere de coaseosu Ordinarii in limine fundationis beneficiorum conditiones jure etiam contrarias ob benignitatem Sacrorum Canonum, qui, ne retrahant fundatores, sed ut potius alliciant ad erogandum proprias pecunias, et bona in hujusmodi operibus piis, permittunt voluntariam relaxationem rigoris juris, ut communiter tradunt Pitoni discept. 25. num. 9. part. 1. p. 206. *Card. de Luca de Jurep.* disc. 20. *num.* 15., tamen in hoc casu facultas reservationis jurispatronatus restricta expresse est ad illas conditiones, quas Sacris Canonibus, et Sacro Concilio Tridentino non sint contrariae; ideoque si aliqua conditio, quae Sacris Canonibus, et Concilio adversatur, apponetur, defectus potestatis clarus remanet, qui reservationem vitietur. De hac Clausula Fagnanus in *Comment.* in quinque libr. Decret. de Constit. in *C. Canonum statuta num.* 23. lib. 1. pag. 16 ait „Unde etiam in confirmationibus Privilegiorum, et Statutorum, quae hodie a Sede Apostolica conceduntur in forma „communi, consuevit apponi hanc Clausulam, „dummodo tamen *Sacris Canonibus, Tridentini* „*Concilii Decretis, et Constitutionibus Apostolicis non sint contraria.* Canonibus, idest, redactis „in corpus juris: Constitutionibus Apostolicis, „idest, Extravagantibus in corpore juris non „insertis: non enim sunt audiendi, qui dixerunt „illa verba, *Sacris Canonibus*, esse intelligenda, de Canonibus Concilii Tridentini, ut probari in *C. Tuorum n.* 26. *infra de privil.*" Diversimode sentit Reiffenstuel *Jus. Canon. Univ.* tom. 4. lib. 5. tit. 33. de *Privil. num.* 113. pag. 290. edit. *Venet.* 1735, qui illam Clausulam intelligendam esse tantum de Sacris Canonibus Concilii Tridentini asserit.

(548) *Vide not.* 546.

(549) Clausula *per modum provisionis* vim habet, ut actus factus usquequo duraverit lis, non

Valven. Jurisdict. 11. *Martii* 1713 *dub.* 2.

14. Agitato in S. C. dubio; an Sodales Societatis Mortis, et Orationis Casalis Majoris celebrantes festum Nativitatis B. M. V. in eorum Oratorio teneantur invitare Praepositum S. Leonardi, intra cujus Paroeciae limites Oratorium jacet, ad illud celebrandum? et quatenus affirmative

15. An dictus Praepositus teneatur per se ipsum in eodem festo missam solemnem peragere, et quatenus impeditus teneatur Capellanum dicti Oratorii deputare, vel valeat alium Sacerdotem sibi benevisum constituere? rescribitur, ut interim invitent Sodales Praepositum ad celebrationem festi, eoque renuente vel impedito, Sacerdotem sibi benevisum eligant, ac clausula utitur *per modum provisionis, et sine praejudicio jurium partium* (550): *Cremonen.* 31. *Julii* 1717 *dub.* 1. *et* 2.

16. S. C. indulsit erectionem in Collegiatam Ecclesiae S. Georgii cum postulato Canonicorum, et Dignitatum numero, et tributo illis usu rocchetti, et mozzettae, sed quoad facultatem condendi statuta addidit clausulam, *quatenus juri Canonico, et Sacro Concilio Tridentino non adversentur* (551): *Syracusana Erect. Collegiatae* 24. *Febr.* 1720.

17. Fundatrici Margaritae Leite de Figueredo sepulcrum in Capella suis expensis constructa, et dotata, B. Jo. Principissae Portugalliae dicata pro se, suisque successoribus concedendum esse cum clausula, *salvis juribus parochialibus* (552) S. C. decrevit: *Portucallen.* 11. *Januar.* 1727 *dub.* 6.

18. Constructa Ecclesia S. Mariae Liberationis ex piorum eleemosynis in terra Scanni, inibi erecta fuit laicorum Societas, ad cujus instantiam S.C. decrevit cadavera, qui eligunt sepulturam, posse in eadem Ecclesia tumulari absque Parochi venia, sed *salvis parochialibus juribus* (553): *Valven. seu Sulmonen.* 10. *Maii* 1727 *dub.* 2.

19. Ad Rectorem, et ad Capellanos Ecclesiae Cathedralis privative quoad Capitulum jus spectat peragendi functiones ecclesiasticas occasione tumulationis cadaverum, et in die festo S. Margaritae in Ecclesia ejusdem Sanctae nuncupata de Suffragio, *salvis juribus parochialibus* (554). Ita definivit S. C. in *Ortonen.* 29. *Januar.* 1735.

20. Quum Archiepiscopum Synodum Dioecesanam convocasset in civitate Matherae pro Dioecesi etiam Acheruntina, quae illius Dioecesi aeque principaliter unita est, et hanc convocationem impugnante Clero Acheruntino, S. C. dilata respondit, non retardato pro hac vice interventu Cleri Acheruntini Synodo jam indictae in civitate Matherae *sine praejudicio jurium ambarum partium* (555): *Matheranen. et Acheruntina Synodi* 24. *Martii* 1736 *dub.* 1. *et* 2.

21. Defunctorum cadavera humari possunt in Ecclesia, seu Oratorio Sodalitii SSmi Suffragii *salvis juribus parochialibus* (556), invitis ipsis Paro-

praejudicet: et alterius vigore jus utriusque praeservat. Marta de Claus. Claus. 138. num. 1. Barbosa Tract. *Varii Claus.* 157. num. 7. Rota Decis. 87. num. 2. part. 12. Decis. 287. num. 8. part. 14., et Decis. 171. num. 9. part. 19. tom. 1. recen.

(550) *Vide not. ut sup.*

(551) *Vide not.* 547.

(552) *Vide not.* 538.

(553) *Vide not. ut sup.*

(554) *Vide not. ut sup.*

(555) Quia legitime tunc non probaverat Clerus Acheruntinus soli, et suae Ecclesiae consuetudinem favorabilem, addidit S. C. Clausulam hanc, ne interim Synodi coactio, non sine utriusque Dioecesis detrimento protraheretur, ut perpendit Bened. XIV. de *Synod. Dioec.* lib. 1. cap. 5. num. 4. pag. 14. edit. Rom. 1755, in *fol.*

(556) *Vide not.* 538.

chis, quatenus aliquis in eodem Oratorio sepulcrum elegerit: *Firmana Jur. Paroch.* 2. *Junii* 1735 *dub.* 5.

22. Juxta decretum Archiepiscopi Neapolitani cadavera decedentium sine sepulturae electione intra fines designatos Ecclesiae Beatae Mariae Gratiarum unius ex Ecclesiis Granciarum, *salvis omnibus juribus parochialibus* (557) in Ecclesia Matrice, et Parochiali ad sepulturam danda esse S. C. declaravit: *Neapolitana Decret.* 29. *Febr.* 1744 *dub.* 4.

23. Decernens S. C. benedictiones candelarum, cinerum, palmarum, et ovorum explere, mulieres ad purificationem post partum recipere in Oratorio B. M. V. ab ejus Capellano minime licere, addidit clausulam, *in casu de quo agitur* (558). Sermo erat de Oratorio, quod publicum jam eadem S. C. declaraverat, sed ejusdem aedificandi a Card. Abbate Nonantulae concessa fuerat facultas ad commodum nobilis familiae Bevilacqua, salvis tamen juribus parochialibus Ecclesiae S. Jacobi, intra cujus limites Paroeciae Oratorium fuit constructum: *Nullius seu Nonantulana Jur. Paroch.* 27. *Junii* 1744 *dub.* 5. *confirmat.* 8. *Maii* 1745.

24. Quum in favorem Hospitalis Sacerdotum infirmorum sub cura existentis Congregationis Sacerdotum Ecclesiae Parochialis S. Petri Regiae Villae Matriti administrandi Sacramenta Poenitentiae, SSmae Eucharistiae per viaticum, Oleum sanctum conservandi, illudque administrandi facultas tributa esset; sub quo indulto comprehenduntur Ministri, seu inservientes, et familias degentes intra septa dicti Hospitalis et Ecclesiae; tamen pro administratione Sacramentum Eucharistiae ad praeceptum Paschale explendum indultum restrictum fuit ad Sacerdotes tantum infirmos cum clausula *de licentia Parochi* (559): *Toletana Jur. Paroch.* 20. *Novem.* 1745 *dub.* 2. 3. *et* 4. Deinde S. C. ademit dictam clausulam: 28. *Maii* 1746 *confirmat.* 27. *Aug. ejusd. anni.*

25. Postmodum quoad facultates celebrandi Divina Officia in hebdomada majori, benedicendi candelas, cineres, et olivarum ramos, aliasque festivitates, praedicationes, mortuorum officia peragenda, prout in Ecclesiis aliorum Hospitalium exemptorum fiunt, S. C. remisit rem Ordinario, ut provideat pro sui prudentia, hac vero clausula adhibita, *salvis juribus parochialibus* (560): *Ibid. dub.* 7. *confirmat. ibid.*

26. Donata fuit Capellano Curato Ecclesiae S. Bernardi loci Delii, quae distat ab Ecclesia Parochiali S. Laurentii duobus fere millibus passuum, potestas sepeliendi cadavera, et administrandi Sacramenta Baptismi, Poe-

(557) *Vide not. ut sup.*

(558) Haec Clausula *in casu de quo agitur* non potest alligari pro aliis causis, et locis, in quibus ipsae circumstantiae non concurrunt, ut recte tradit eruditissimus Pitonius *part.* 4. *discept.* 109. *num.* 8. sic expresse dicens: Ut in puncto advertit *Monacell. in Formul. For. Eccl. part.* 2. *in epist. ad lectorem* ibi „Quoties enim S. C. judicat, suum decretum adaptari non posse, nec debere, nisi casui proposito, solet rescribere, *negative*, seu *affirmative in casu etc.* Haec, inquam, sunt illa decreta, quae allegari non possunt, ad decisionem causarum, nisi concurrant ipsae circumstantiae, quae referebantur in casu particulari proposito, nam decisio casus tunc pendet a qualitate circumstantiarum, in quibus emanavit, de Luca in annot. ad *Concil. disc.* 1. *num.* 11. Pignatell. *Consult.* [illegible] *num.* 18. *tom.* 1. et ego scripsi *discept. Eccl.* 60. *num* 19. et dixit Rota in Romana pensionis 15. Martii 1694. §. *Non potest* coram Card. Priolo.“ Ita dicendum est de cunctis causis, aut dubiis, in quarum definitionibus expressa haec Clausula fuit.

(559) Quum enunciatae functiones sint Parochiales, S. C. indultum peragendi concessit de *licentia Parochi*; cui de jure spectant. Hujus licentiae petitio dominium, et facultatem concedendi supponit, Rota *decis.* 44. *num.* 9 *part.* 18. *tom.* 1. *recen.* Et concessio nihil est aliud, quam collatio libertatis tributae ei, qui eam non habet ex ipso, sive jure proprio: et solum conceditur in actibus prohibitis, et actum praecedere debet.

(560) *Vide not.* 558.

nitentiae, Eucharistiae, et extremae Unctionis, *salvis juribus parochialibus* (561), et exceptis Matrimoniis, et implemento praecepti paschalis: *Albinganen. Curae Animarum, et Funct.* 9. *Sept.* 1752 *dub.* 1.

27. Cum clausula *salvis juribus parochialibus* (562) S. C. excepit preces Baronis Francisci Lotharii de Mairofen, et sua antiqua privata Oratoria arbitrio Archiepiscopi publica declaravit. Haec enim jam pro publicis habebantur, et sine conscientiae scrupulo audiendo sacrum incolae explere praeceptum Ecclesiae putabant: *Moguntina Indulti* 12. *Julii* 1755.

28. Preces Administratorum Hospitalis S. Marthae urbis Barchinonis pro continua in illius Ecclesia SSmi Eucharistiae Sacramenti retentione remittuntur arbitrio Episcopi pro tempore cum clausula, *salvis juribus parochialibus* (563): *Barchinonen.* 7. *Febr.* 1756.

29. Clausula *per modum provisionis, et sine praejudicio jurium partium* (564) S. C. utitur occasione quaestionis de sacris parandis supellectilibus in Ecclesiis incolarum Montium Pyrenaeorum Abbatiae S. Victorini ordinis S. Benedicti unitis, in qua Abbatem necessaria pro celebratione missarum, et administratione Sacramentorum praestare cogit, eodem tempore, quo a Nuntio Apostolico informationem, et votum postulat: *Barbastren.* 9. *Julii* 1757 *dub.* 1. *et* 2.

30. Quum S. C. juberet cogendos esse Sodales SSmi Nominis Jesu, quorum Societas in Ecclesia Hospitalis S. Rocchi oppidi Vigueriae fuit erecta, Hospitalitatem peregrinorum in observantiam revocare, et cetera ad formam Conventionis adimplere; adhibet clausulam *juris remediis tantum* (565): *Dertonen. Visitat.* 26. *Januar.* 1760 *dub.* 9.

31. Dum S. C. Sodalitio Mortis Castri Montis Joveni concedit facultatem libere prosequendi instaurationem Ecclesiae B. M. de Quercu, ubi sese transtulit eadem Societas, et juxta illam construere mansiones pro ejus, et Capellani decenti commodo necessarias, apponitur clausula, *salvis juribus parochialibus* (566): *Civitatis Plebis* 22. *Martii* 1760 *dub.* 2.

32. Quum ab ipso fundatore efflagitata fuisset translatio beneficii ad Oratorium in agro situm, et intra Parochiae fines oppidi Martignanae, in qua Ecclesia illud erigi post ejus obitum idem fundator mandaverat; S.C. translationem concessit, *sine praejudicio tamen jurium parochialium* (567): *Cremonen. Translat. Beneficii* 3. *Julii* 1762.

33. Sumptu proprio Fratres de Fabiis incolae loci Calamelli publicum Oratorium erexerunt, ut ruricolis, advenisque hyberno praesertim tempore ad sacrum audiendum diebus festis, Tarugo flumine inter ipsos, et Parochiam ducentem ultra mille passus distantem labente, consuleretur. Exorarunt hactenus Episcopum, ut benediceretur, sed incassum. Contra leges Synodi, et ad refugium improborum extructum esse Episcopus ait. Rationibus hinc inde deductis, et a S. C. perpensis, concedendam esse

(561) *Vide not. ut sup.*
(562) *Vide not. ut sup.*
(563) *Vide not. ut sup.*
(564) *Vide not.* 550.
(565) Haec Clausula extraordinarium remedium excludit, et utendum tantum S. C. praecepit contra Sodales remediis praescriptis a jure. In casu allato haud facti circumstantiae urgent, pro quibus relicto remedio ordinario, adhibendum sit extraordinarium: quamdiu ergo suppedit remedium juris, non est recurrendum ad remedium facti *L. Negantes C. de Action. et oblig. l. Exons ff. quodmet. caus.* Excommunicatio est remedium juris, ergo, quando potest esse locus remedio ordinario, non est confugiendum ad extraordinarium *Bart. in l. 3. in princ. de nov. oper. nunc*
(566) *Vide not.* 557. 558.
(567) *Vide not. ut sup.*

facultatem benedicendi Oratorium salvis tamen juribus parochialibus (568), et apposito lapide statutum est: *Foro-sempronien. Benedict. Orator.* 24. *Sept.* 1763.

34. Quum denegasset S. C. novae Parochiae erectionem in Oratorio S. Josephi, ac renuentem Parochum Alpisplanae coegisset Vicarium Curatum retinendi in dicto Oratorio, inde concessit facultatem Capellano expensis populi Vici Superioris audiendi in dicto Oratorio sacramentales Confessiones, servandi sacram Eucharistiam, Oleum sanctum, necnon administrandi; missam etiam diebus solemnioribus celebrandi, *salvis quibuscumque juribus parochialibus* (569): *Derthonen. Jurisdict.* 11. *Januar.* 1766 *dub.* 2.

35. Praevia Apostolica dispensatione ab irregularitate Ordinum Sacrorum assumptio denegatur per rescriptum *non expedire* (570) Lucensi medico Josepho Benvenuti annorum 70, licet ejus uxor ann. 64 perpetuum emittere votum castitatis polliceatur, cohabitando tamen cum viro sub eodem tecto: *Lucana* 18. *Julii* 1795 *dub.* 1.

Clausura. Vide *Monasterium Monialium* §. *I. Regularium Monasterium* §. *I.*

Clericatus quoad Fundationem, et Erectionem.

Clericatus, quem Comes Guidus Ubaldus Paciotti erigi praecepit in Ecclesia Cathedrali, sequuta substitutione ab eo ordinata, erectioni locum esse censuit S. C. ad formam ejus testamenti, et dotem esse solvendam in pecunia numerata ad effectum investiendi in tot locis Montium Cameralium non vacabilium libere juxta legem fundationis, et, ut Archiepiscopus exequutioni incumbat, voluit. Nam excipiebat Capitulum bona in dotem tradenda pluribus hypothecis obnoxia esse: *Urbinaten. Erect. Canonicatus* 6. *Junii* 1750.

Clerici, seu Personae Ecclesiasticae quoad Censuras. Vide *Censura, Censurae.*

Clerici, seu Personae Ecclesiasticae Dioecesis Alienae. Vide *Sacramentum Ordinis* §. *II.*

§. I.

Clerici, seu Personae Ecclesiasticae quoad Exemptionem, vel Subjectionem Ordinario.

1. Postulatum quum esset in S. C., an Clerici, sive civitatis, sive Dioecesis Aquilanae possidentes quodcumque beneficium non residentiale cujuscumque reditus in Ecclesiis terrae Pizzuli, et S. Vittorini ad Archipresbyterum S. Blasii de Amiterno spectantibus, cui qualitatem *nullius* minime S. C. adjudicavit, sint immediate subjecti dicto Archipresbytero, tam in civilibus, quam in criminalibus; etiamsi delicta fuerint patrata in civitate, sive in quacumque Dioecesis Aquilanae parte? retulit responsum, ut videatur particulariter (571): *Nullius seu Aquilana Jurisdict.* 4. *Maii* 1726 *dub.* 22.

2. Clerici, vel Sacerdotes, qui sunt Capellani, Beneficiati, omnes vero

(568) *Vide not. ut sup.*

(569) *Vide not. ut sup.*

(570) Gravis Oratoris aetas causa fuit hujus Clausulae, quia rescripta, seu brevia dispensationis hujusmodi non consuevit Sedes Apostolica indulgere „ nisi prius audito Episcopo, cui ea „cura mandatur, ut distincte referat casus omnes adversione dignos, eorumque peculiares „circumstantias, simulque exponat, quonam „consilio Orator ad Ordines Sacros promoveri „exposcat." Bened. XIV. ita loquitur in Synod. Dioeces. lib. 13. cap. 10. num. 4. tom. 1. edit. Venet. 1775. pag. 145.

(571) Mos, et institutum est S. C. casus particulares definiendi.

Capituli Sacrosanctae Basilicae Lateranensis urbis diplomatae muniti commorantes in Dioecesi Caputaquensi non sunt a jurisdictione Ordinarii exempti : *Caputaquen. Jurisdict.* 17. *Decem.* 1735.

. Clerici, seu Personae Ecclesiasticae quoad Irregularitatem. Vide *Irregularitas.*

§. II.

Clerici, seu Personae Ecclesiasticae quoad Onera.

1. S. C. respondit, eos dumtaxat Clericos, qui in Ordinatione alicujus Ecclesiae servitio adscripti sunt, ab Ordinario posse compelli, ut in ea praescriptas ab ipso functiones obeant, illosque locum eodem Ordinario inconsulto deserere non debere sub poena interdictionis exercitii Sacrorum juxta *cap.* 16. *Sess.* 23. (572); ceterum alios quoscumque Clericos invitos adigi non posse ad ullas functiones in Cathedrali, vel in alia Ecclesia agendas : *Anconitana* 14. *Febr.* 1609.

2. S. C. respondit ab Episcopo non potuisse Clericos nulla, vel tantum simplicia beneficia obtinentes etiam Dioecesanae Synodi auctoritate compelli, ut dominicis, et aliis diebus festis ad Ecclesiam Cathedralem accederent, et Missis Majoribus, ac aliis Divinis Officiis interessent, sed si aliquis adesset servitio dictae Cathedralis in ordine adscriptus, qui locum inconsulto Episcopo desereret, ei interdicendum tantummodo erit sacrorum exercitium juxta *cap.* 16. *Sess.* 23. *de reform.* (573): *Amerina* 15. *Januar.* 1639.

3. S. C. censuit Clericos non beneficiatos, nec officium obtinentes cogi non posse ad Supplicationes accedere : *Ferentina* 12. *Novem.* 1639 *dub.* 1.

4. Ac Clericos Beneficiatos impelli posse a suo tantum Ordinario Dioecesano : *Ibid. dub.* 2.

5. Et Episcopum non potuisse Clericis per edictum sub poenis praecipere, ut aliquibus diebus festis in Ecclesia Cathedrali Officiis Divinis intersint, sed monitionibus, exortationibus, et similibus : *Ibid. dub.* 3.

6. Dubio, an Clerici sane Sacerdotes, qui Sacri Ordinibus initiati Cathedralis Ecclesiae servitio se adscripserunt, et manciparunt, adstringi, et obligari possint interesse omnibus functionibus, quibus idem Episcopus adsistit? responsum dedit S.C. quoad

(572) *De reform.* in quo sancitur „Cum nullus debeat ordinari, qui judicio sui Episcopi „non sit utilis, aut necessarius suis Ecclesiis: „S. Synodus vestigiis VI. Canonis Concilii „Chalcedonensis inhaerendo, statuit, ut nullus „in posterum ordinetur: qui illi Ecclesiae, aut „pio loco, pro cujus necessitate, aut utilitate „assumitur, non adscribatur, ubi suis fungatur „muneribus: nec in certis vagetur sedibus. Quod „si locum, inconsulto Episcopo, deseruerit, ei „sacrorum exercitium interdicatur." Primae hujus decreti parti, in qua praecipitur, neminem ordinari debere, quem Episcopus suae Ecclesiae utilem, et necessarium judicaverit, accessit declaratio S. C. Concilii confirmata a Gregorio XIII. contenta in responso dato sub die 21. April. 1668 ad Archiepiscopum Remensem prout legitur lib. 16. lit. *Visit. Sacr. Lim.* pag. 401, quae decrevit a judicio Episcopi, quando aliquis utilem, aut necessarium suae Ecclesiae non esse putat, nullam dari appellationem, nisi ad Sedem Apostolicam, quae Metropolitano, aut Viciniori Episcopi committit, ut causam recusationis ab Ordinario prius requirat, inde provideat. Secundae ejusdem decreti Trid. dispositionem declaravit Innoc. XIII. §. 2. Const. *Apostolici Ministerii* 23 *Martii* 1723 (*Bull. Rom. tom.* 11. *part.* 2 *pag* 258) pro restauranda disciplina Ecclesiastica in Regnis Hispaniarum emanata, quam postea Benedictus XIII. *Const. In supremo militantis Ecclesiae*, 23. *Sept.* 1724 (*Bull. Rom. cit. loc. pag.* 350) nedum confirmavit; sed etiam ab omnibus per orbem Episcopis pro norma haberi voluit. Hanc eamdem adscriptionem, et servitium a Clericis, etiam non beneficiatis Ecclesiis, quibus adscripti fuerunt, praestandum idem Benedictus postea etiam praecepit in Concilio Rom. ab eo celebrato anno 1725 *Tit* 6. *cap* 2 *de aetat. et qualit Praeficien.* Difficultates autem, quae occurrere possent Episcopis pro executione hujusmodi adscriptionis explanantur a Bened. XIV. *de Synod. Dioec lib* 7. *cap.* 69. *num.* 5. *tom.* 12. *pag.* 561.

(573) *Vide not.* 572.

Clericos in minoribus, et Ecclesiae adscriptos Episcopus cogat poenis in *cap.* 16. *Sess.* 23. *de reform.* (574) praescriptis. Ceteros non esse cogendos, nisi stipendium ab Ecclesia percipiant: *Maceraten. Visit. Sacr. Liminum* 26. *April.* 1664 *dub* 12.

7. Clerici ad assistendum Episcopo Pontificalia agenti nequaquam tenentur; et nisi Officium, aut beneficium ecclesiasticum possideant ad publicas Supplicationes adigi nequeunt: *Nicien. ad Visitat. Sacr. Liminum* 6. *Aug.* 1677 *dub.* 5.

8. Simplices Clerici, quamvis Beneficiati, sed nullum ab Ecclesia Cathedrali recipientes emolumentum eidem inservire in Divinis, publicis Supplicationibus intervenire, et Episcopo pontificaliter celebranti assistere tenentur sub poena quatuor ducatorum ab eodem Episcopo indicta, quam moderandam esse praescribitur: *Suessana Servitii* 14. *Januar.* 1736 *dub.* 1.

9. Clerici simplices, et Sacerdotes Villarum Aspeluncae, et Collis, in quibus propria, et distincta adest Parochia, Populus, et Parochus haud tenentur intervenire Supplicationibus, quae in terra Arquatae diebus festivitatis Corporis Christi, S. Marci, et Rogationum ducuntur: *AsculanaProcess.* 3. *Febr.* 1753 *dub.* 3.

Clerici, seu Personae Ecclesiasticae quoad Ordinationem Sacram. Vide *Sacramentum Ordinis.*

Clerici, seu Personae Ecclesiasticae quoad Percussorem, et Offendentem. Vide *Irregularitas §. III.*

§. III.

Clerici, seu Personae Ecclesiasticae quoad Privilegia Fori (575), *Canonis, ac Beneficii Cap. Odoardus* (576).

1. Clericus non Beneficiatus in minoribus constitutus, qui servitio Ecclesiae adscriptus habitum clericalem, et tonsuram deferre solitus est, si noctu, vel inter diu, cum armis absque habitu clericali deprehensus fuerit eo ipso privilegio fori carere non debet, immo eo gaudere posse, stante Decreto Concilii *cap.* 6. *Sess.* 23. (577): *Cremonen. Junii* 1586 *dub.* 4.

(574) *Vide not.* 572.

(575) Urbanus VIII. *Const. Cum. sicut.* 20. *Januar.* 1624 (*Bull. Rom. tom.* 5. *part.* 5. *pag.* 185) confirmavit Decretum S. C. Concilii, quo ad dubium, an Clericus in minoribus constitutus actu serviens Ecclesiae cum habitu, et tonsura in ministerio Sacristiae, vel amplioi Capellaniae servitio, seu pro juvene chori ex nominatione Decani, et Capituli gaudere debeat privilegio Fori juxta disposita a Concil. Trid. in *cap.* 6 *Sess.* 23. pro quocumque etiam atrociori delicto, cujus punitio ad Judicem Ecclesiasticum pertinet, non obstante, quod hujusmodi nominatio, seu deputatio servitii Ecclesiae facta non sit ab Episcopo, sed a Capitulo? inhaerens declarationibus alias editis, respondit, Clericum, qui habitum, et tonsuram defert Clericalem, et alicui Ecclesiae inservit, licet non praecesserit mandatum Episcopi, debere tamen gaudere Fori Ecclesiastici privilegio.

(576) 3. tit. de solut. ibi „Odoardus Clericus „proposuit, quod cum P Clericus, et D. Laicus, et quidam alii ipsum coram Officiali Archidiaconi Remen. super quibusdam debitis „convenissent, idem in eum recognoscentem hujusmodi debita, sed propter rerum inopiam „solvere non valentem, excommunicationis sen„tentiam promulgavit, et infra. Mandamus, qua„tenus si constiterit, quod praedictus Odoardus „in totum, vel pro parte, non possit solvere „debita supradicta, sententiam ipsam sine diffi„cultate qualibet relaxetis: recepta prius ab eo „idonea cautione, ut si ad pinguiorem fortu„nam devenerit, debita praedicta persolvat." *Anno* 1698 *die* 12 *April. in Causa Romana Capituli Odoardus* S. C. ad dubium: An Emus Vicarius in vim suarum facultatum admittere possit Oratorem carceratum, ceterosque alios debitores in forma Camerae obligatos ad Beneficium *Cap. Odoardus* absque speciali commissione SS. D. Nostri respondit, *affirmative ex lib. Decret.* 48. *fol.* 171.

(577) *De reform.* ubi legitur „Is etiam (Ton„suratus nempe, vel Minorista) fori privilegio „non gaudeat, nisi beneficium Ecclesiasticum „habeat, aut clericalem habitum, et tonsuram „deferens, alicui Ecclesiae ex mandato Episcopi „inserviat, vel in Seminario Clericorum, aut in „aliqua Schola, vel Universitate, de licentia „Episcopi, quasi in via ad Majores Ordines „suscipiendos versetur" Circa hoc Decretum plura exorta fuerunt dubia, Primo, An Clericus non

2. Clericus in minoribus constitutus, cui uti Clerico reservata est annua pensio super fructibus beneficii ecclesiastici, ut commodius se sustentare valeat, gaudere non posse privilegio fori, quum habitum clericalem, et tonsuram non deferat, nec Ecclesiae inserviat ex Concil. *cap.* 6. *Sess.* 23. (578): *Ibid. dub.* 5.

3. Et ad dubium, an contra eum, qui declaratus fuit incidisse in poenam excommunicationis, si post hujusmodi declarationem eidem indictam non resipuerit elapso anno tanquam de haeresi suspectum inquiri, et procedi possit juxta Decretum Conc. *cap.* 3. *Sess.* 25. (579), vel necessario praecedere debeant aliquae aliae monitiones, ad hoc ut contra obsurdescentem per annum in excommunicatione, uti suspectum de haeresi procedi vellet? respondit S. C., non opus esse monitionibus, ut resipiscat, sed elapso anno citari posse tanquam suspectum de haeresi, ut accedat responsurus de fide: *Ibid. dub.* 6.

4. Visum est S. C. Decretum Concilii *cap.* 6. *Sess.* 23. (580) non ademisse Clericis non habentibus qualitates ibi requisitas, nisi privilegium fori, cetera vero privilegia remansisse in dispositione juris communis: *Turritana* 8. *Junii* 1619 *dub.* 2.

5. Angelus Joachinius Clericus primae tonsurae nullum possidens beneficium ecclesiasticum, nec addictus servitio alicujus Ecclesiae de mandato sui Episcopi cum habitu tamen, et tonsura incedens beneficio *Cap. Odoardus*, una cum beneficio *deducto ne egeat* (581) gaudet: *Romana Capituli* ODOARDUS 7. *Julii* 1703.

deferens habitum, et tonsuram, eo ipso, etiam nulla praecedente monitione, remaneat spoliatus fori privilegio? S. C. Concilii nullam requiri monitionem, ut illud amittat decrevit in *Mediolanen.* 11. *Aug.* 1595 *(Lib. 8. Decret. fol. 141.)*

Secundo, an eo potiatur si habitum a se gestari solitum ad breve tantum tempus deponat? ead. S. C. Concilii die 1. *Decem.* 1612 in *Nullius (lib. 11. Decret. fol. 123.)* potiri definiit. Et si beneficiatus sit nequaquam incidisse in poenam privationis a Sixti V. Constitutione impositam. Quemadmodum declaravit etiam Innoc. XIII. *Const. Apostolici Ministerii* 23. *Maii* 1723 *(Bull. Rom. tom. 11. part. 2. pag. 258.)* super ecclesiastica disciplina in Regnis Hispaniarum, quam Bened. XIII. confirmavit *Const. In Supremo* 23. *Sept.* 1724 *(Bull. Rom. cit. loc. pag. 350.)*

Tertio, an praeter amissionem dicti privilegii intelligatur privatus, etiam privilegio Canonis, et beneficio Capituli *Odoardus*? S. C. Concilii censuit non intelligi privatos privilegio Canonis in *Aquen. Febr.* 1589. *(Lib. 6 Decret. fol. 257.)* Et in *Nullius* 15. *Sept.* 1595. *(Lib. 8. Decret. fol. 149.)* licet ille fori privilegio non gaudeat, gaudere tamen privilegio *Cap. Odoardus* sancitur.

Quarto, an amittat, si clericatui omnino renunciaverit animo v. g. contrahendi Matrimonium, vel dando nomen Militiae: et postea mutato consilio habitum clericalem reassumat? gaudere putavit ead. S. C. Concilii in *Neapolitana Junii* 1587. *(Lib. 4. Decret. 4. fol. 276.)* et in *Meliten. Fori* 7 *Maii* 1672. *(Lib. 27. Decret. fol. 379.)*

Quinto, an, si inserviat alteri Ecclesiae, quam ei, cui ex mandato Episcopi fuit adscriptus, gaudeat eodem privilegio fori? gaudere censuit ead. S. C. Concilii in *Senogallien.* 25. *Januar.* 1603. *(Lib. 10. Decret. fol. 54.)* Vid. Bened. XIV. de *Synod. Dioeces. lib.* 5. *cap.* 12. *num.* 1. *et seq.* tom 12. *pag.* 206. et lib. 7. *cap.* 69. *num.* 3. *pag.* 560. qui *Inst. Eccles.* 71. per tot tom. 11. *pag.* 451. de vestibus Clericorum verba facit.

(578) *Vide not.* 577.

(579) *Vide not.* 577.

(580) *Vide not.* 517.

(581) Quod dicitur etiam Beneficium competentiae, et quibusdam vigore juris civilis prodest personis, quae conveniri, in quantum facere possunt, debent, deducto ne egeant, uti evincitur ex l. *Sunt qui* 17. seqq. *ff.* de *Re judic.* De hoc Beneficio ait Donnellus *Comment.* ad tit. *ff.* de *Re judic. num.* 14. tom. 11. pag. 266. edit. *Lucae* 1767. „At beneficium id esse constat, omnibus quibus datum est, humanitatis causa tributum, atque ita, ut personae beneficium sit, non causae l. quia tale, *D. Sol. Matr. l. exceptiones*, 7. *D. de except.* Quare id ita accipi necesse est, ut quibus id tribuitur, his non solidum, quod habent, extorquendum sit, sed quod ad victum sufficiat, relinquendum.“ Idem hoc beneficium jure Canonico in *Cap. Odoardus* 3. de *Solut.* concessum est Clericis, qui clericalibus induti vestibus incedunt, ac tonsuram gerunt. Sicut tradit Devoti *Inst. Canon.* tom. 3. tit. 14. §. 22. pag. 171. edit. Rom. 1802. Hinc causa dignitatis personae deducitur prius, quantum illi ad victum sufficiat, et si quis quid habet deducto eo, ne egeat, cedere debeat favore creditorum, ne propter mendicitatem, et inopiam alimentorum convertatur in contumeliam Ordinis Ecclesiastici, ad turpia lucra, ad quae paupertas cogit.

6. Quum Ignatius Celsus primam tonsuram cum talis dimissoriis suscepisset, a S. C. Episcoporum, et Regularium non gaudere eumdem fori privilegio, nec a vectigalibus exemptione fuit declaratum. Inde quidam Gubernator Loci Montis Alti in eum violentas manus injecit, excommunicatus idcirco fuit denunciatus. Sed idem primum consulere S. C. curavit hoc dubio; an gaudeat Ignatius Canonis privilegio? et gaudere rescribitur: *Consentina* 16. *Maii* 1705.

§. IV.

Clerici, seu Personae Ecclesiasticae non residentes, et Ecclesiae non inservientes.

1. Cuicumque Larinensis Dioeceseos Ecclesiastico juxta Decretum Synodi ab illius Episcopo anno 1728 celebratae etiam in minoribus constituto, prohiberi potest discessus a Dioecesi absque Episcopi licentia sub poena ducat. 6: *Larinen. Decret. Synodal.* 30. *Aug.* 1732 *dub.* 3.

2. Decretum Episcopi Segnensis, in quo inhibebat, ne Clerici abirent a Dioecesi sine ejusdem Episcopi venia in scriptis habenda sub poena suspensionis sustineri quidem debere decernitur; sed non licet eidem sine justa causa Clerico discessum denegare: *Segnen. Decret.* 22. *Novem.* 1749 *dub.* 1.

3. Sacerdos Ignatius Torretti adscriptus servitio Parochialis Ecclesiae Alviani, pro necessitate ejusdem Ecclesiae ad Sacros Ordines titulo Capellaniae in Ecclesia S. Ignatii urbis obtentae, et a S. C. sibi perpetuatae promotus fuit. Hunc non potuisse contra Episcopi praeceptum, quo cautum est, ne ille sub poena suspensionis ipso facto incurrendae migraret, ab eadem Ecclesia proficisci, et in urbe permanere S. C. edixit: *Amerina* 8. *Maii* 1756 *dub.* 1. *confirmat.* 17. *Julii ejusd. anni.*

4. Ac inde proposito dubio, an, et in quas ipse penas conciliares Ecclesiam Parochialem contra expressam Episcopi vocem deserendo inciderit? responsum est, ut consuleret conscientiae suae: *Ibid. dub.* 2. *confirmat. ibid.*

§. V.

Clerici, seu Personae Ecclesiasticae, quoad Vestem et Habitum Clericalem.

1. Circa Clericos, qui monentur ad incedendum in habitu, et tonsura servanda est dispositio Concilii *cap.* 6. *Sess.* 23. (582), et declarationes a S. C. alias editas (583): *Nicien. ad Visit. Sacr. Liminum* 6. *Aug.* 1677 *dub.* 4.

2. Dubium; an edictum, seu praeceptum Episcopi habitum talarem deferendi sustineatur? committitur a S. C. Secretario ad mentem (584) resolutio: *Hortana Delat. Habit. Talar.* 8. *Julii* 1690.

3. Praecepit S. C. esse servandum Decretum praefatum *in Hortana* 8. *Julii* 1690 (585): *Ostunen. Synodi* 6. *Julii* 1697 *dub.* 7.

4. In publico edicto sub poena suspensionis ipso facto incurrendae interdixit Episcopus, ne quisquam Sacerdos in tota civitate, et Dioecesi celebrare sine veste talari cingulo exteriori circum latera praecincta; et sine clericali coma presumeret; altaria interdicto, si secus fieret, subji-

(582) *Vide not.* 577.
(583) *Vide not.* 577.
(584) Quae fuit sic explicata, sustineri Edictum, Sacerdos teneri semper incedere in habitu talari, et Clericos maxime in functionibus Ecclesiasticis, et quoad poenas, Episcopus moderate procedat: *Ead. Caus.* 8. *Julii* 1690.
(585) *Vide §. praec. num.* 2.

jicendo. Quaesitum hinc fuit, in quanam parte hoc edictum validum esset? et S. C. respondit, ut delectis poenis suspensionis, et interdicti edictum reformetur juxta modum (586): *Sarnen.* 27. *Junii* 1705 *dub.* 2.

5. Prolato edicto ab Episcopo occasione Visitationis anni 1707 demandante omnibus ecclesiasticis habitus talaris delationem, tam in ingressu, quam in egressu ab Ecclesia, ac in exercitio Ordinum, aliisque sacris functionibus, injuncta poena suspensionis ipso facto a Divinis incurrenda adversus in Sacris Ordinibus promotos, et denegationis Sacrorum Ordinum adversus Clericos, in dubio fuit, num hocce edictum validum sit? et esse validum moderatis poenis arbitrio Card. Praefecti (587) S. C. resolvit: *Ruben. Habitus Talaris* 18. *Aug.* 1708.

6. Marcellus Gadaleta Clericus Beneficiatus praeter Dioecesis morem comam sibi adscititiam imposuit, et Episcopus ad sartam, tectamque Cleri sui disciplinam servandam publicavit edictum, in quo tam Clericis Beneficiatis, quam aliis constitutis in Sacris Ordinibus praedictae comae delationem assignato duorum mensium termino inhibuit sub poena excommunicationis; et quoad Clericos primae tonsurae, et Minorum Ordinum id ipsum decrevit sub poenis tamen arbitrariis. Edicto minime obtemperante Marcello, Episcopus ab ejus capite comam fictitiam detrahere fecit. Provocavit Marcellus, et dubium proponere curavit, utrum sustinendum sit Episcopi edictum? et sustineri responsum tulit: *Melphicten.* 8. *Aug.* 1722 *dub.* 1. (588).

7. Tulit etiam responsum tolerandam haud esse in casu, de quo agitur, comae adscititiae gestationem: *Ib. dub.* 2.

8. Clerum Bisacciarum, et S. Angeli qui ab Episcopo in suo vulgato edicto ad gestandam talarem vestem quotidie, et ante et post meridiem, necnon et in omnibus humanae vitae functionibus adactus fuit sub poena quinque ducatorum pro unaquaque contraventionis vice solvendorum, et piis usibus applicandorum, eumdem habitum deferre debere ex decreto S. Congr., moderata tamen poena in uno ducato tantum citra adprobationem limitationis: *Bisacciarum* 15. *Martii* 1738 *dub.* 10.

9. Episcopus Spoletinus sancivit, ut omnis suae Dioeceseos Sacerdos, aut Clericus Sacris Ordinibus insignitus non brevi veste aut absque manicis, et superiori parte, sed talarem in Divinis Officiis, sacris functionibus, et in celebratione missarum deinceps uteretur. Ex tota Dioecesi, quae paruit, Ecclesiastici Comitatus Nursiae, Cassiae, et Vallis Narci reclamarunt, rationem allegantes, quod in illa regione montuosae viae sunt difficiliores, et asperiores, quam in planitie. Secundum ea quae definienda proponebantur, statutum est, edictum illud Episcopi, quoad Parochos, et Presbyteros Castrorum, et Villarum Nursiae, Cassiae, et Vallis Narci validum est; et ad Card. Praefectum ad mentem: *Spoletana* 28. *Januar.* 1754.

(586) *Vide not.* 394.

(587) Qui in hunc modum declaravit „Nos ad „mentem ejusdem S. C. nobis expressam declaramus a supradicto Edicto Episcopi delendas „esse contra inobedientes, videlicet quoad Sacerdotes poenam suspensionis ipso facto incurrendae, quoad Clericos poenam, quod non „possint promoveri ad Sacros Ordines, nec admitti ad beneficia, quamvis de jurepatronatus, „et quoad Sacristas poenam suspensionis, et „respectivè quoad Clericos poenam Interdicti ab „ingressu Ecclesiae, et loco praedictarum poenarum multandos esse in quinque libris cerae „albae laboratae, et in subsidium suspensionis, „et Interdicti ferendae sententiae respectivè." Rel. in *Caus. Bisacciarum* 1. *Martii* 1738. §. 3.

(588) Advocatus Dominicus Ursaya in hac causa in favorem Episcopi edidit defensionem in *Discept. Eccles.* 20. *tom.* 4. *part.* 1. *per tot.*

§. VI.

Clerici, seu Personae Ecclesiasticae, quoad Vitam, et Honestatem.

1. Occasione Visitationis Sacr. Liminum Archiepiscopus Cranganorensis ex Indiis Orientalibus exposuit, ut in Christianitate Provinciae Serrae Malabarum plerique reperiuntur Sacerdotes foedissima libidine, aliisque flagitiis usque ad vulnera, et caedes ita coinquinati, ut atrociorum criminum rei se faciant, et coerceri poenis spiritualibus, et corporalibus, quum essent nobilissimae personae, nequeunt; hinc quomodo providendum postulavit, S. C. rem commendavit Congregationi S. Officii (589): *Cranganoren. Visitat. Sacr. Liminum* 9. *Junii* 1708.

2. Quum accusatus fuisset Petrus Dominicus Federici Parochus Castri Serrae Ungarinae de adulterio, et stupro, et de diuturna plurium annorum inhonesta consuetudine; ille supplicavit Episcopum, ut admitteretur ad aliquam compositionem. Imposuit hic nonnullas conditiones, quas solemni stipulatione juramento, et camerali obligatione munita omnes acceptavit reus, de aliquibus satisfecit; verum inhibitionem Appellationis coram AC. in criminalibus expedivit. Propositis dubiis in S. C. An, et quomodo sit exequenda obligatio Sacerdotis Petri Dominici Federici?

3. An, et ad quas poenas dictus Sacerdos Federici sit condemnandus?

4. An idem Sacerdos sit irregularis? Ad haec dubia rescribit, ut constituat se, et providebitur, et interim Episcopus sequestro omnes Paroeciae fructus ponat: *Fanen. Parochialis* 11. *Decem.* 1717 *dub.* 1. 2. *et* 3.

5. Cum in maximo aere alieno esset Clericus Michael Graeco in Curia laicali Neapolitana bonorum cessionem effecit, quae sicut infamiae nisi de jure, saltem de facto notam inurit, ita eidem obstare, quin ad Sacros Ordines mortua uxore promoveretur, declaravit S. C., adeoque non esse promovendum rescribit: *Atrien.* 23. *Junii* 1723.

6. Archiepiscopus Calaritanus ad tollendos abusus Clericorum Conjugatorum, qui in dedecus Ordinis Clericalis, et in perturbationem jurisdictionis ecclesiasticae facinora committunt, vilesque artes exercent, postulat, ut sibi indicetur, quod sit statuendum pro illis evellendis; et S. C. voluit, ut utatur juris remediis, et signanter statutis *in cap.* 6. *Sess.* 23. *de reform.* (590), et aliis indicatis in Constitutione 16. *impressa post Synodum Romanum* §. 1. 2. 4. *et* 6. (591): *Calaritana* 21. *Febr.* 1728 *dub.* 2.

7. Sancivit S. C. prohibitionem ab

(589) *Vide not.* 710.

(590) Ubi legitur „In Clericis vero conjugatis „servetur Const Bonifacii VIII, quae incipit, „*Clerici, qui cum unicis*: modo hi Clerici ali„cujus Ecclesiae servitio, vel ministerio ab Epi„scopo deputati, eidem Ecclesiae serviant, vel „ministrent, et clericali habitu, et tonsura utan„tur: nemini, quoad hoc, privilegio, vel con„suetudine, etiam immemorabili, suffragante." Caterum de jure communi fuit dubitatum, ut Gallemart ad hoc caput refert, an Clericus deferens habitum, vel tonsuram, vel simul utrumque propter delicta privetur privilegio clericali? et affert distinctionem: si est in sacris, retinet privilegium, sed punitur, et id ex *Cap. Praeterea, de Apostatis* arguitur, si est minoribus ordinibus, et deliquit, non privatur privilegio fori, nisi post trinam monitionem, *Cap. in audientia de sent. in excomm. C. ult. de vita, et honest. Cler.*; et nisi se immisceat enormitas, puta, quod si seditiosus quo casu ipso facto privatur privilegio.

(591) Haec Const. edita a Bened. XIII. die 23. *Sept.* 1724 (*Bull. Rom.* tom. 11 part. 2. pag. 350. et in *Append. Concil. Rom.* anni 1725. num. 16) incipit *In Supremo Militantis*, qua confirmantur, et innovantur literae ab Innocentio XIII. emanatae die 13. *Maii* 1723 super Ecclesiastica Disciplina in Regnis Hispaniarum. In §. enim primo cautum est, pro tutiori Conciliaris Sanctionis, exequutione „ab omnibus Regnorum Hispania„rum hujusmodi Archiepiscopis, et Episcopis, „non alii ad primam tonsuram in posterum ad„mittantur, quam quibus Ecclesiasticum aliquod

Episcopo factam de non incedendo noctis tempore sine lumine sustinere, sed post secundam noctis horam: *Salernitana Edictor.* 27. *Sept.* 1732 *dub.* 4.

8. Archiepiscopus praecepit Sacerdoti Bartholomaeo Tassi Collegiatae Ecclesiae S. Frediani Canonico ob non laudabilem vitae suae institutum, ne is quavis ex causa ad aedes Sororum Anguellium accederet, neque cum eis in quovis alio loco simul staret, sub poena scutorum 50 locis piis applicandorum. Nuntiaturae Apostolicae Auditor praeceptum hoc sua sententia revocavit; ideo fuit quaesitum, num sustineatur praeceptum Archiepiscopi, seu sententia Nuntiaturae praedictae? S. C. non esse locum revocationi praecepti, nisi arbitrio Archiepiscopi stabilivit: *Florentina* 17. *Junii* 1747.

9. Licere statutum est Clericis honesta ratione, justoque pretio pabulum necessarium coemere pro conservatione animalium in haereditate ad eosdem delata existentium: *Neritonen.* 22. *Junii* 1624 *dub.* 1.

10. Sacerdos Franciscus Vasoli duas ordinatim rexit Parochias, licet tenax non fuerit in eleemosynas distribuendis, tamen ex superextante utriusque Parochiae reditu, ex missarum elee-

„Beneficium statim conferendum sit: aut quos „constiterit literarum studio operam sic dare, „ut quasi in via ad Ordines, tum minores, tum „etiam deinde majores suscipiendos versari vi„deantur: vel demum quos viderint expedire „alicujus Ecclesiae servitio, vel ministerio de„putari."

Et §. 2. „Et tam in his, qui ad primam ton„suram, quam in aliis, qui promoveri ad Ordi„nes etiam minores optaverint, omnino ser„vetur pariter regula ab eodem Concilio Tri„dentino tradita, nimirum, ut nullus ordinetur, „qui judicio sui Episcopi non sit utilis, aut ne„cessarius suis Ecclesiis, quique illi Ecclesiae, „aut pio loco, pro cujus utilitate, aut necessi„tate assumitur, non adscribatur, ubi re ipsa „functiones muneri suo consentaneas exerceat. „Quod si qui modo reperiantur, vel clericali „tonsura jam initiati, vel ad Ordines sive mi„nores, sive majores jam promoti, qui nulli „certae Ecclesiae, vel loco pio adscripti fue„rint; Episcopi adscriptionem hujusmodi, vel „a seipsis, vel a Praedecessoribus suis omis„sam, statim suppleant, non minus quoad om„nes in majoribus Ordinibus, etiam Presbytera„tus, constitutos, quam quoad eos, qui vel sola „prima tonsura, vel minoribus Ordinibus ini„tiati, Beneficium tamen Ecclesiasticum possi„deant. Ex reliquis autem, ut praefertur, vel sola „prima tonsura insignitis, vel in minoribus Or„dinibus constitutis, sed beneficio carentibus, „nonnisi eos adscribant, quos Ecclesiis suis „utiles, vel necessarios esse judicaverint."

Insuper §. 4. disponitur, ut nullum admittant Episcopi ad Sacros Ordines, nisi ob scientiam, aliasque qualitates vere dignum per diligentem inquisitionem comperierint.

Denique § 6 decernitur „Quod, si qui sunt „Clerici, aut prima tonsura, aut Ordinibus mi„noribus initiati, nullumque Ecclesiasticum Be„neficium possidentes, qui neglectis Concilii „Tridentini Decretis, habitum clericalem, ac „tonsuram non deferant, vel si etiam deferant, „non tamen certae Ecclesiae, aut loco pio, cui „ex mandato Episcopi adscripti fuerint, inser„viant, sive in Seminario Ecclesiastico, vel in „aliqua Schola, aut Universitate de licentia sui „Ordinarii non versentur; Episcopi, nulla etiam „praemissa monitione, eos privilegio Fori pri„vatos declarent, eorumque adscriptionem ser„vitio certae Ecclesiae antea factam deleri ju„beant. Sique ii meliorem vitae rationem non „inierint, aut etiam si alii sint, quos ex propria „culpa efficiendos idoneos promoveri ad Sa„cros Ordines sperari nequeat: iidem Episcopi, „servata forma a Sacris Canonibus tradita, ad „privationem aliorum Clericalium Privilegiorum „contra ipsos procedant. Ubi vero reperiantur „Clerici Capellanias, vel Beneficia, cujuscumque „etiam tenuis reditus, obtinentes, quorum im„proba vita, aliis offensionem praebens, de„struat potius, quam aedificet, vel concubina„rii, aut foeneratores, vel ebrietati, ludisve „alearum dediti, vel Satores rixarum, vel ne„gotiatores, vel arma gestantes, vel incertis „sedibus vagantes, vel clericalem habitum, ton„suramque non deferentes, vel Ecclesiastica „Immunitate in fraudem tributorum, et vectiga„lium, a Laicis non exemptis solvendorum, „temere abutentes, vel qui demum similia, aut „majora crimina patrantes, numero magis, quam „merito ad Ecclesiam pertinere visi fuerint; „Episcopi, praemissis tamen necessariis moni„tionibus, servatisque aliis de jure servandis, „contra ipsos, ad poenas a Romanis Pontifici„bus Praedecessoribus Nostris, et a Sacris Con„ciliis impositas, et etiam ad privationem Bene„ficiorum, Capellaniarum, et Ecclesiasticorum „Officiorum, in omnibus illis casibus, in quibus „praedicta privatio a Sacris Canonibus imposita „est: humanis quibuscumque rationibus postha„bitis, procedant, memores, seipsos neglectae „subditorum emendationis condignas, Deo vin„dice, poenas persoluturos."

mosynis, ex Ludimagistri stipendio, fructibusque patrimonialibus societates iniit bovum, aliorumque animalium, necnon cambia activa, et lucrum reportavit scut. 1000. S. C. hac super re consulta, de illicita negotiatione constare resolvit: *Apuana* 20. *Febr.* 1796 *dub.* 1.

11. Ac inde restitutionem in scut. 360 erogandis in Christi pauperes utriusque administratae Paroeciae faciendam decrevit: *Ibid. dub.* 2.

Clericorum Bona. Vide *Bona Ecclesiastica*.

Clericorum Patrimonium. Vide *Patrimonium Clericorum*.

§. I.

Clerus quoad Convocationem.

1. Cleri Burgi S. Domnini convocatio ad contribuendum indigentiis extraordinariis laicorum non a Capitulo de licentia Episcopi, sed ab ipsomet Episcopo facienda est: *Burgi Sancti Domnini Convocat. Capituli* 18. *April.* 1711 *dub.* 1.

2. Ipsius Cleri coadunationem in loco Episcopo beneviso fieri debere S. C. statuit: *Ibid. dub.* 2.

3. Capitulum Ecclesiae Collegiatae S. Nicolai in civitate Alone vulgo *Alicante* cum quatuor Curatis Hebdomadariis controversiam habuit, num sustineretur Episcopi decretum, quo mandabatur, ut admissio residentis supranumerarii, aut dotalis fieret cum interventu Curatorum, et Cleri, et ut casu alicujus quaestionis inter Capitulum, et Clerum, iste separatim se congregare posset in loco, ubi fuerit ei permissum ab Episcopo, sive ab ejus Vicario Foraneo, qui ejusdem Congregationibus intersit, et praesideat? S. C. resolvit, ut quoad primam partem servaretur statutum; quo vero ad secundam negative prout jacet, sed posse privatim tantum congregari: *Oriolen. Decret.* 23. *Januar.* 1734 *dub.* 5.

§. II.

Clerus quoad Jura, et Potestatem.

1. Quum provisus fuisset de Ecclesia Parochiali terrae Castilionis Xaverius de Laurentiis alienigena, Clerus ejusdem terrae ad distributiones, et emolumenta, quae ex consuetudinibus, et ex statutis Ecclesiae debentur tantum Civibus Originariis, admittere renuit; propterea dubiis productis, an Clerus Ecclesiae Parochialis terrae Castilionis sit manutenendus in possessione gaudendi privative, quoad omnes exteros etiam Parochos, emolumentis, et distributionibus in eadem Ecclesia percipi solitis? et quatenus affirmative

2. An hodiernus Parochus dictae terrae exterus teneatur restituere distributiones, et emolumenta usque adhuc percepta? respondit S. C. dilata, et extrahantur jura formaliter: *Consentina Participat.* 15. *Junii* 1709 *dub.* 1. *et* 2.

3. Clerus universus civitatis, et Dioecesis Pampilonensis supplicavit pro facultate assumendi, et eligendi virum in Dignitate Ecclesiastica constitutum in suum Judicem Conservatorem, qui de injuriis, aliisque causis, etiamsi hae judicialem requirerent indaginem, cognoscere posset. Hanc instantiam rejecta a S. C. jam antea fuerat, deinde licet petitio super observantia tantum trium Apostolicarum Constitutionum moderata fuerit, tamen S. C. eam non admisit: *Pampilonen. Indulti* 28. *Aug.* 1723.

4. Duo urbis Riveliae Cleri separatis Ecclesiis S. Mariae, et S. Nicolai addicti plura ad eorum componenda dissidia dubia proposuerunt. Inter cetera fuit illud, an Clero S. Mariae

fas est habere proprium concionatorem tempore quadragesimali in propria Ecclesia, seu adhibendus sit unus, idemque concionator distinctis diebus in utraque Ecclesia? et ad hoc responsum fuit, affirmative de licentia Episcopi, dummodo stipendium solvatur ab Ecclesia S. Mariae: *Policastren. Praeminent., et Jur. Paroch.* 22. *Januar.* 1746 *dub.* 12. *confirmat.* 28. *Maii ejusd. anni.*

5. Clero una cum Archipresbytero praefatae Ecclesiae S. Mariae sub poenis arbitrio Episcopi remissis propriam Ecclesiam *Matricem, Majorem*, ac *Collegiatam Insignem* denominare prohibendum esse S. C. constabilivit: *Ibid. dub.* 14. *confirmat.*, et addidit salvis juribus Ecclesiae S. Mariae quoad praetensas Ecclesias filiales tantum, prout de jure: *Ibid.*

6. Duae in Dioecesi Cassanensi sunt ejusdem nominis terrae, uno tantum milliario dissitae: Una superior, inferior altera. Ecclesiam habent ambae Parochialem. Respectivi Rectores contenderunt de matricitate, aliisque praerogativis; et vicit neuter. Resolutum postremo fuit, ut Clero Ecclesiae S. Margaritae liceat habere suum proprium Cantorem, seu Praefectum chori, non vero Cantor S. Nicolai terrae inferioris utrumque chorum regere debeat: *Cassanen. Matricit., et Praeeminent.* 3. *April.* 1756 *dub.* 6.

7. Ecclesia Parochialis S. Laurentii Castri Butrii de consensu Communitatis patronae concessa fuit Fratribus ordinis Servorum B. M. V. ipsius Castri; sed hoc fecit controversiam, quam S. C. tollit. Decrevit enim in publicis functionibus, et supplicationibus tam ordinariis, quam extraordinariis, fieri solitis, vel in posterum obeundis in dicta Ecclesia Parochiali etiam de mandato, vel licentia Card. Archiepiscopi, praeterquam in functionibus, ac supplicationibus faciendis ex instituto regulari posse Presbyteros, et Clericos Seculares, qui alteri Ecclesiae adscripti non sunt, intervenire indutos consuetis vestibus, etiamsi invitati a Parocho, aliisque Religiosis Conventus dicti ordinis non fuerint: *Bononien.* 3. *Julii* 1762 *dub.* 11. *confirmat.* 23. *April.* 1763.

8. Ac dicto Clero Seculari competere praecedentiam, ac digniorem locum intra eumdem ordinem definivit: *Ibid. dub.* 12. *confirmat. ibid.*

9. Insuper dicto Clero Seculari competere jus praefatum interveniendi in functionibus, et publicis supplicationibus fieri solitis, in Ecclesiis Societatum ejusdem Castri, dummodo tamen sint a Sodalitiis vocati, statuit: *Ibid. dub.* 13. *confirmat. ibid.*

10. Quo casu etiam deberi dictis Presbyteris, et Clericis Secularibus praecedentiam non praefatis Regularibus, uti in dubio 12. decidit: *Ibid. dub.* 14. *confirmat. ibid.*

11. Non autem eisdem Presbyteris, Clericisque Secularibus licere se induere Superpellicio, aliisque congruis indumentis in Ecclesiis, ad quas accedunt, tam pro funeribus, quam pro functionibus, ac supplicationibus, sed teneri in Sacrario Ecclesiarum ipsarum, praecipit: *Ib. dub.* 15. *confirmat. ibid.*

12. Clero, et Presbyteris Ecclesiae Parochialis S. Mariae de Castello urbis Castrivillarum licet in Ecclesia filiali S. Mariae Gratiarum sita in districtu Paroeciae S. Juliani dictae civitatis ad libitum explere omnes, et singulas sacras functiones, praeter eas diei 2. Julii, et 2. Augusti absque venia, sive consensu Parochi S. Juliani, exceptis functionibus parochialibus: *Cassanen.* 11. *Julii* 1767 *dub.* 1.

13. Ac licet dicti Cleri Presbyteris ad Confessiones adprobatis eas excipere in praefata Ecclesia, etiam invito Parocho S. Juliani: *Ibid. dub.* 2.

14. Ac jus non habent dictus Cle-

rus, et Presbyteri in dominicis, et festis diebus in antedicta Ecclesia S. Mariae Gratiarum ad libitum in quacumque hora eis benevisa missas celebrare sive lectas, sive cum cantu; jussitque S. C., ut Episcopus provideat, ut missa parochialis diebus festivis celebretur hora opportuna, et in eadem missa flat Sermo post Evangelium: *Ibid. dub.* 3.

15. Insuper fas non est eidem Clero, et Presbyteris sine dicta licentia Parochi S. Juliani de facultate tamen Episcopi habere in eadem Ecclesia S. Mariae Gratiarum expositionem 40 horarum cum benedictione super populum: *Ibid. dub.* 4.

16. Dictusque Clerus potest retinere in eadem Ecclesia S. Mariae Gratiarum tabernaculum jam extructum, remoto tamen ostiolo, nec est locus illius demolitioni: *Ibid. dub.* 5.

17. Ac pariter praefatis Clero, et Presbyteris jus est facendi Officium funebre super cadaveribus sepeliendis in eadem Ecclesia S. Mariae Gratiarum, quando agitur de cadavere tumulando illius, qui non erat subjectus Parocho S. Juliani; nec ad Parochum S. Juliani spectabat: *Ibid. dub.* 6.

18. Denique licitum est respectivis Cleris tam in Ecclesia S. Mariae Gratiarum, quam in Ecclesia S. Josephi filialis Ecclesiae Parochialis S. Juliani, ac in ambitu Paroeciae S. Mariae de Castello sita Novendialem in septem festivitatibus B. M. V. celebrare actionem arbitrio tamen, et prudentia Episcopi: *Ibid. dub.* 7.

§. IV.

Clerus quoad Onera.

1. Quaesito ab Episcopo, an ipse jure delegato posset compellere Clerum Abbatiae Ferentilli, ut accederet ad Synodum, ita respondit S. C., praesupposito dictam Abbatiam, et loca, de quibus agitur, esse intra fines Dioecesis Spoletanae, Episcopum Spoletanum posse impellere ad veniendum ad suam Synodum: *Spoletana anni* 1583 *dub.*

2. Clerus unius civitatis non solum tenetur Sacrum Oleum accipere ab Episcopo, illud in alia civitate conficiente, verum etiam impelli potest eidem Episcopo in ejusdem ministerio assistere ad Sacrorum Canonum praescriptum: *Civitatis Castellanae, et Hortanae* 8. *Junii* 1624 *dub.* 3.

3. Et potest Episcopus punire: *Ibid. dub.* 4.

4. Dubium; an Clerus terrae Serrae Capriolae teneatur instar supplicationis cum cruce, et superpelliceis accedere ad januas ejusdem terrae ad recipiendum Episcopum sub baldachino in actu ineundi Visitationem? resolvit S. C. non esse solemniter a Clero recipiendum a januas Castri, sed tantum ad fores Ecclesiae indutum tamen habitu Episcopali: *Larinen.* 23. *Martii* 1697 *dub.* 2. Deinde S. C. censuit servandum esse Pontificale, et Caeremoniale (592): 12. *April.* 1698.

5. Clerus Ecclesiae S. Jacobi nationis Hispanorum Neapolis tenetur accedere ad supplicationem SSmi Corporis Christi. Nam ille sub umbra suorum privilegiorum id agere renuebat: *Neapolit.* 3. *Aug.* 1709 *dub.* 1. (593).

6. Clerum Ecclesiae S. Petri terrae Vasti Episcopo in actu Visitationis obedientiam non in Ecclesia S. Petri, ubi semper eam praestitisse asseverabat, sed in Ecclesia S. Mariae Majoris ejusdem terrae, in qua Archiepiscopus sua auctoritate eos accivit, deferre, S. C. praecepit: *Theatina* 9. *Aug.* 1704 *dub.* 1. *et* 2. Ad examen iterum causa producta postulatum

(592) *Vide not.* 23. *pag.* 25.
(593) *Vide verb. Suspensio num* 17

etiam fuit, num praefata resolutio intelligeretur quoad primum solemnem ingressum tantum Archiepiscopi in terra Vasti, seu etiam quoad omnes alias Visitationes ab eodem faciendas? responsum prodiit Archiepiscopum posse incipere solemnem Visitationem a quacumque Ecclesia sibi benevisa, ibique obedientiam exigere ab universo Clero: 10. *April.* 1717.

7. Et occasione aliarum cunctarum Visitationum ab eodem Clero S. Petri Archiepiscopo in praefata S. Petri Ecclesia: non in alia Ecclesia ab ipso Archiepiscopo benevisa obedientiam praestandam sancitur: *Ibid. dub.* 2.

8. Clerus Ecclesiae Parochialis S. Georgii terrae Urbisaliae una cum Praeposito tenetur in hebdomada majori, et in nocte Nativitatis, non autem in aliis festivitatibus, interesse functionibus in Plebania Ecclesia Parochiali S. Laurentii dictae terrae: *Maceraten. Jur. Paroch.* 17. *Junii* 1719 *dub.* 4.

9. Clerus oppidi Caggiani omni studio nititur, ut S. C. fidem habeat Nicolaum Leporem Archipresbyterum Ecclesiae SSmi Salvatoris ex duc. annuis 40 reditus cujusdam beneficii dictae Ecclesiae uniti, et ab eo possessi se alere commode posse, quo posito petit, ut eum ab onere eidem ex decimis tumulos sexdecim frumenti, et octo hordei tradendi absolvatur; quia cedere eosdem Episcopo visitanti nomine procurationis exoptat. Sed Archipresbytero contradicente S. C. resolvit dictam contributionem non deberi Archipresbytero pro ejus praebenda, sed pro expensis Visitationis Episcopi, et ejus aequitatus ad formam sententiae anni 1574: *Satrianen. Jur. Paroch.* 17. *Novem.* 1736 *dub.* 2.

10. Sed non accedente Episcopo ad visitandum tenetur Clerus ad praefatam contributionem frumenti, hordeique in favorem Archipresbyteri: *Ibid. dub.* 3.

11. Insuper in futurum, nolente Clero dictam contributionem amplius praestare eidem Archipresbytero, non licere S. C. putavit Clero praefato expensas Visitationis per se ipsum subministrare: *Ibid. dub.* 4.

12. Clerus oppidi Mormanni non tenetur solvere Strenam ducatorum sex Episcopo, et carolenorum viginti Vicario Generali singulis annis: *Cassanen.* 15. *Decem.* 1736 *dub.* 10.

13. Necnon adstrictus est ad solutionem Cathedratici Episcopo in summa juliorum viginti collective in omnibus: *Ibid. dub.* 11. *et* 12.

14. Dictus Clerus solvere contributionem Seminario tenetur: *Ib. dub.* 13. *confirmat.* 30. *Martii* 1737.

15. Clerum Bisacciarum, et S. Angeli, qui ab Episcopo in suo vulgato edicto ad gestandam vestem talarem quotidie, et ante, et post meridiem, necnon et in omnibus humanae vitae functionibus adactus fuit sub poena quinque ducatorum pro unaquaque contraventionis vice solvendorum, et piis usibus applicandorum, eumdem habitum deferre debere, rescriptum fuit, moderata tamen poena in uno ducato tantum citra adprobationem limitationis: *Bisacciarum* 15. *Martii* 1738 *dub.* 10.

16. Clerus Parochialis Ecclesiae S. Mariae Majoris Maratheae inferioris non eximitur a S. C. ab onere praestandi 50 frumenti modios Episcopo Cassanensi ex cumulo decimarum, quas ipse in medietate unius modii tritici a singulis familiis sub Paroecia degentibus colligit: *Cassanen. Quartae Decimar.* 27. *Sept.* 1738 *confirmat.* 4. *Julii* 1739 *dub.* 1.

17. Clerus Cathedralis Ecclesiae tenetur tribus anni vicibus per modum supplicationis ire, juxtaque solitum brachium S. Viti comitari ab Ecclesia

Cathedrali ad Abbatialem ejusdem S. Viti, formaque recipi debet decenti per Card. Praefectum praescribenda: *Polymnianen. Juris Quaest. et Process.* 30. *April.* 1746 *dub.* 10. *et* 11.

18. Clerum S. Mariae urbis Riveliae in festo S. Nicolai etiam non vocatum ad ejus Ecclesiam juxta solitum accedere, et assistere primis vesperis, et missae solemni teneri; necnon Clerum S. Nicolai ea occasione singulis de Clero S. Mariae solitas Candelas distribuendi quoque onus habere S. C. firmavit: *Policastren. Praeeminent., et Jur. Paroch.* 22. *Januar.* 1746 *dub.* 7. *confirmat.* 28. *Maii ejusd. anni*.

19. Clerum vero S. Nicolai, dummodo invitetur, ad Ecclesiam S. Mariae accedere, ibique secundis vesperis dominicae, et missae solemni feriae secundae Pentecostes, ac etiam primis vesperis, et missae solemni Assumptionis B. M. V. assistere teneri, S. C. sententia fuit: *Ibid. dub.* 8. *confirmat. ibid.*

20. Clerum S. Mariae, nec in vigilia Nativitatis Domini, nec in sabbato majoris hebdomadae, Archipresbytero S. Nicolai candelas longitudinis palmorum septem cerae usualis, bina bucellata panis, unamque gallinam tradere teneri determinavit S. C.: *Ead.* 28. *Maii ejusd. anni dub.* 9.

21. Clerus oppidi S. Victoris tenetur licentiam ab Archipresbytero ipsius oppidi tam pro celebratione missarum in ejus Ecclesia explenda, quam pro sonitu tintinnabulorum petere. Nam Rector est Ecclesiae: *Caesenaten.* 9. *Febr.* 1765 *dub.* 3.

22. Clerus unius Ecclesiae Cathedralis cogi valide potest ad interveniendum Synodo in altera Ecclesia celebrandae, si Synodus indicatur pro utraque Dioecesi, et Cleri utriusque convocentur: *Viterbien. seu Tuscapen.* 11. *Januar.* 1783 *dub.* 2.

Collectae.

Custos Aerarii publici praetendit, ut Loca Pia civitatis solvant integre

pro rata portione, quae ad ea pertinent, de oneribus cameralibus, et postea exigant, quod illis a civitate debetur; hinc re in S.C. delata, committitur D. Secretario, ut ad SSmum referat, S. C. sententiam esse, ut si SSmo placuerit Episcopi precibus circa ejus mensae indemnitatem indulgeatur, et agendum cum D. Quaestore: *Maceraten. Visitat. Sacr. Liminum* 26. *April.* 1664 *dub.* 42.

Collectio. Vide *Eleemosynae*.

Collector Apostolicus. Vide *Sub-Collector Apostolicus*.

Collectores Eleemosynarum. Vide *Eleemosynae* §. *I.*

Collegiata Ecclesia. Vide *Ecclesia Collegiata*.

§. I.

Collegium quoad Aedificationem, ac Fundationem.

1. Innocentia de Comitibus universalem haeredem instituit Congregationem PP. Scholarum Piarum cum onere fundandi ex fructibus haereditatis in suo palatio, et domibus contiguis civitatis Collegium, Ecclesiam, et Religionis institutum. Ei substituit Congregationem Somascham. In Codicillis autem, ut ludum docendi post terminum quatuor annorum a die obitus aperirent, Patribus imposuit, collegitque, post sedecim annos omnibus satisfacturum; exploratum ob id non est, quae temporis prorogatio concedenda sit Clericis Regularibus ad perfectionem aedificii Ecclesiae, atque Collegii supradicti? responsum est, Episcopo pro meliori informatione super statu fabricae, et redituum cum facultatibus S. C. non retardata omnino intra bimestre aperitione Scholarum, ac retentione sex Religiosorum ad formam codicilli facto verbo cum SSmo: *Alatrina Fundat. Collegii* 11. *Junii* 1729.

2. Nicolaus Simoncellius post uxoris suae obitum duos Canonicatus erigi mandavit. In codicillis alterum consimilem erigi jussit Canonicatum. At quum aere alieno premeretur haereditas, Episcopus necessariam habendam prorogationem existimavit, et petiit interim voluntatis commutationem, ut nimirum Collegii potius, quam Canonicatuum fieret erectio, sed commutationem postulatam non impetravit: *Cingulana Commutat. Volunt.* 9. *Sept.* 1752.

§. II.

Collegium quoad Alumnos.

1. Praesul Johannes Andreas Castellani oppidi Carcararum universalem haeredem instituit Almam Domum Lauretanam nationis Picenae de urbe, ut decem alumni ejusdem oppidi, vel aliorum finitimorum in religione, bonisque artibus instituerentur. Sed anno 1672 Deputati Congregationis dictae Almae Domus Clem. X. Pont. Max. exposuerunt, adolescentes tenerae praesertim aetatis in Collegio Piceno minus apte educari, e converso eidem juventuti expedire, si adolescentes pro discenda forensi utriusque juris, vel medicinae praxi Romam accedant, atque in dictum Collegium recipiantur, postquam Doctoris Laurea fuerint insigniti. Pontifex annuit, et Breve Apostolicum edidit. Adversus hoc Breve Communitas oppidi supradicti obloquuta est; et in S. C. res fuit disceptata, quae censuit Breve praefatum non esse exequendum quoad alumnos nominandos a Patre Rectore Scholarum Piarum Carcararum: *Romana seu Alten. Commutat. Volunt.* 20. *April.* 1697 *dub.* 1.

2. Deinde dubio proposito; an gratia petita sanationis, seu alterius similis Brevis concessionis supplicantibus omnibus interesse habentibus, et

sola loci carcararum Communitate refragante, possit a SSmo concedi? S. C. rescripsit, referendum SSmo, non expedire: *Ibid. dub.* 2. Sanctitas sua sententiam S. C. approbavit: *die* 22. *Maii ejusd. anni.* Inde contendens Rector saepedicti Collegii Alumnos Carcarenses in eo ultra quinquennium non commorandos; contra vero P. Rector Scholarum Piarum oppidi carcararum nullum fuisse a testatore tempus statutum asserit; hinc posito dubio: an, et quomodo sit intelligenda resolutio capta sub die 20. April. 1697, et praesertim circa tempus, quo alumni carcarenses sint detinendi in Collegio Piceno? responsum est, tempus quoad alumnos praedictos non esse circumscribendum ad quinquennium: *Ead. Caus.* 28. *Sept.* 1737.

3. Post haec Card. Protector proponi curavit haec dubia; an facultas praescribendi concursum, vel alium modum electionis alumnorum carcarensium a donante concessa Card. Pallotta per haec verba, *per mezzo di concorso, o in altro modo, che sara giudicato, prescritto, o dichiarato dal Sig. Card. Pallotta* censeatur personalis in eodem Card. Pallotta tantum, vel potius competat etiam Card. Protectoribus successoribus, itaut, non praescripto modo a dicto Card. Palotta, valeat praescribi a Card. Successoribus, et quatenus negative.

4. An praescribi valeant regulae, de quibus in folio adpartes, vel potius sint reformandae, et in qua parte, et quomodo? S. C. rescripsit ad primum facultatem praescribendi concursum, vel alium modum electionis quoad carcarenses non competere D. Card. Protectoribus. Ad secundum negative quoad alumnos carcarenses: *Ead. Caus.* 28. *Sept.* 1697 *dub.* 1. *et* 2.

5. Tripartita quaestio inter Jacobum Zacheum, Franciscum Parentium, et Josephum Brunum in S. C. agitata est. Singuli enim respective petebant admissionem alumnorum ad duo loca vacantia *Dozzine Lauretanae* ab Equite Laureto Victori spoletano erectae, et Collegio Piceno urbis incorporatae, vigore nominationis, quam cujusdam Magistratus Spoletanus fecerat. Controversiam vero S. C. solvit, esse admittendos Brunum, et Zacheum, qui priores tempore nominati fuerunt: *Romana, seu Spoletana Dozzinae* 17. *Novem.* 1708 *confirmat.* 23. *Febr.* 1709.

6. Quum a veritate absonum esset, ut testator Johannes Carolus Lassi munus ponendi manu tantum, atque extrahendi ab urna alumnorum nomina Episcopis Narnensibus commiserit; disputata haec fuerunt dubia; an electio, seu nominatio alumnorum, qui in urna sunt collocandi, ac extrahendi ad formam testamenti Johannis Caroli praedicti ad Episcopum, seu ad descendentes Aurelii Vitutii pertineant?

7. Qui actus spectent ad Episcopum, et respective ad descendentes praedictos? S. C. rescripsit ad descendentes spectare significationem vacationum, receptionum qualitatum, et delectum cunctorum habentium merita, ut eorum nomina in urnam injiciantur; ad Episcopum vero spectare immissionem nominum in urnam, eorum sortitionem, ac potestatem tantum explorandi, ut, qui in urnam deponendi sunt, qualitatibus a testatore praescriptis praediti sint: *Romana seu Narnien.* 14. *April.* 1714 *dub.* 1. *et* 2.

8. Ex testamento Card. Matthaei mandatur, ut in Collegio ab ipso instituto in urbe recipi debeant duo alumni de Abbatia Nonantulae. Hujus dispositionis causa S. C. consulta, non admittendos in praefato Collegio duos alumnos ex terra tantum Nonantulae, sed ex dicta terra, et quocumque alio loco de territorio Abbatiae Nonantu-

lae subjecto suam mentem aperuit: *Romana, seu Nonantulana* 11. *Sept.* 1717.

9. Quum Rector Collegii Scholarum Piarum oppidi Castri Novi, cui pro Collegii erectione, et alumnorum manutentione delata fuit haereditas Josephi Perelli, exposuisset bona haereditaria gravium, et frequentium litigiorum sumptibus fuisse obnoxia, quarum causa nec alumnos, nec etiam plures, quam sex Religiosos ad haec usque tempora nutricari potuisse, S. C. decrevit ex hactenus deductis non constare de sufficientia redituum; itaut Patres Scholarum Piarum manutenere alumnos teneantur: *Nullius Farfen. Alumnorum* 18. *Maii* 1743.

10. Cooptandus est Clericus Angelus Ceva in Collegium Nicetae Lassi qualitatibus a fundatore praescriptis pollens, uti solus e Castro Collis Valentiae, ac idoneus ad studia prosequenda, contradicente Marchione Sacripanti, ad cujus familiam juvenum electio spectat. Nam testator non nobiles vocavit; et Ceva familia Tudertinae civitati adscripta est: *Romana seu Tudertina* 17. *Junii* 1769.

Collegium Parochorum. Vide *Parochorum Collegium.*

Collegium Presbyterorum. V. *Communitas Presbyterorum.*

§. III.

Collegium quoad Translationem, et Subrogationem.

1. Collegii Preykiani Warmiae, quod Johannes Preyk univit Collegio Norbertino, patroni postu arunt olim ipsius Collegii translationem ad aliud Urbanum, et inde quieverunt. Exurgit iterum petitio de translatione, quia Collegium Norbertinum stat in extremis fere finibus urbis, et alumni studiorum causa Collegium Romanum, vel Archigymnasium celebrare debent. Sed Praesides dicti Collegii translationi refragantur, nullamque probant esse causam transferendi, et translatio voluntati fundatoris adversatur; ideo S. C. voluntatis commutationi haud esse locum duxit: *Romana, seu Warmien. Commutat. Volunt.* 7. *Aug.* 1756.

2. Gundisalvus *de Campo* solemni contractu inter vivos ex suis bonis Collegium Societatis Jesu constituendum jussit pro vicenario numero juvenum, nec non pro religiosis ejusdem Societatis, vel Theologiam repetentibus, vel tertiae probationis annum agentibus. Aedificium hoc munificientia Card. de Solis Archiepiscopi completum est. Sed moderator ejusdem Societatis Provinciae Baeticae supplicavit, ut vice, et loco Religiosorum Theologiam repetentium, et tertiam probationem agentium, possit in dicto Collegio substituere totidem Religiosos Missionarios; et factus est sui voti compos, firma tamen in reliquis dispositione: *Hispalen.* 1. *Febr.* 1766.

Comitatus tempore Visitationis. Vide *Episcopus* §. *XXIX.*

Commenda. V. *Religio Militaris ordinis Hierosolymitani* §. *II.*

Commendatarius. V. *Abbas.*

Commendator. V. *Religio Militaris ordinis Hierosolymitani* §. *IV.*

Commissio Attentatorum. V. *Attentata.*

Communio Paschalis. V. *Praeceptum Paschale.*

Communitas Ecclesiastica seu Presbyterorum.

1. In Dioecesi Gerundae duo sunt oppida S. Mariae de Areniis de Mar, et alterum S. Martini de Areniis de Munt parum a primo distans, sed ambo unicum habent Parochum in secun-

do residentem, et primum Vicarii amovibilis sustinet onus, qui negligenter munus suum ita gerit, ut a pluribus etiam adultis fidei rudimenta ignorantur. Beneficiati dictae Ecclesiae S. Mariae hisce malis occurrere cupientes pro erectione Communitatis Ecclesiasticae, quae una cum Rectore administrationi Sacramentorum, introituum Ecclesiae, horis canonicis, pueris erudiendis vacat, instituerunt. At S. C. eos non audivit, sed mandavit, ut Episcopus prout de jure provideat: *Gerunden. Erect. Communit.* 19. *Febr.* 1701.

2. Supplicarunt Presbyteri residentes Ecclesiae Parochialis S. Mariae Virginis urbis Mataronae pro erectione Communitatis in eadem Ecclesia ad remedium adhibendum malae administrationi, quam Rector pro tempore de illa, ejusque bonis exercebat, ac dubium proposuerunt, an sit hujusmodi erectio in Communitatem concedenda? sed negativum retulerunt responsum. Episcopus enim hanc erectionem nimis praejudicialem Rectoris praerogativae futuram ajebat: *Barchinonen. Erect. Communit.* 1. *April.* 1702 *dub.* 1.

3. Communitas Presbyterorum in Ecclesia Parochiali S. Eulaliae loci de Berga erecta non valet absque Episcopi facultate acceptare legata, aliaque pia relicta sub perpetuo onere missarum, anniversariorum, et similium; licet in ejus favorem antiquissimam depromat consuetudinem: *Celsonen.* 22. *Julii* 1741 *dub.* 1.

4. Ampliatur; praedicta Communitas haud pariter valet absque Ordinarii venia investimenta pecuniarum provenientium ex retrovenditione censuum in aliis similibus censibus, et investimentis peragere: *Ibid. dub.* 2.

5. Collegium, quod in Ecclesia extat Parochiae Villae *de Reus*, pluribus constat Presbyteris, qui unum corpus conflant, et quotidie in choro adsunt; hinc ut duo tantum menses vacationis a choro tribuantur, postulant. Annuit S. C. pro quatuor Capitularibus alternatim, et pro duobus mensibus tantum, et cum solitis clausulis (594): *Tarraconen.* 18. *Febr.* 1764. Presbyteris inde clausulae non placuerunt; idcirco optarunt, ut vel eae moderentur, vel numerus Capitularium absentium augeatur; et S. C. clausulas haud moderavit, sed numerum ad sex Capitulares tantum auxit: 23. *Martii* 1765 *dub.* 1.

§. I.

Communitas Laicalis quoad Jura, ac Potestatem.

Communitatem castri Gandulphi non posse gerere, et administrare alia bona, quae a principio possidebat Capella S. Sebastiani praeter haereditaria Antonii Mariani, statutum est: *Albanen. Deputat. Eremitae, et Administ.* 10. *Maii* 1692 *dub.* 3. *confirmat.* 21. *Junii ejusd. anni.*

§. II.

Communitas Laicalis quoad Onera.

1. Communitas oppidi Cryptarum ad Mare tradere consuetam eleemosynam concionatori nominando, et respective eligendo, et deputando ab Episcopo tempore Adventus, et quadragesimae pondus habet: *Ripana Deput. Concionat.* 21. *Maii* 1707 *dub.* 2.

2. Communitas oppidi Massae tenetur subministrare scuta decem Dominico Antonio Biaginio Ecclesiae S. Felicis dicti oppidi Archipresbytero pro expensis victualium factis, et respective faciendis ab eodem pro tempore visitationis Pastoralis Episcopi. Nam ipse Episcopus indemnitati illius consulens ob summam erogatam scut. 20. praecepit, ut a Communitate decem,

(594) *Vide not.* 111. *tom.* 1. *pag.* 285.

et quinque a locis piis visitatis solverentur: *Tudertina Procurat.* 30. *Julii* 1735 *dub.* 1.

3. Capitulo Ecclesiae Cathedralis non incumbit onus reparationis, et expurgationis quatuor sepulcrorum existentium in Ecclesia S. Mariae de Vivario, sive S. Rocchi urbis Tusculi, et quae inserviunt laicis adultis; sed ad Communitatem hoc onus spectat; quum antiquitus ipsa Ecclesia Cathedralis, et Parochialis fuisset: *Tusculana Reparat. Ecclesiae* 11. *Januar.* 1738 *dub.* 3. *confirmat.* 1. *Martii ejusd. anni.*

4. At idem Capitulum ad reparationem, et purgationem aliorum duorum sepulcrorum pariter in dicta Ecclesia existentium, ac inservientium pro pueris, et Sacerdotibus, non Communitas tenetur: *Ibid. dub.* 4., et inde recessit S. C. a decisis quoad tumulum Sacerdotum, quo vero ad conditorium puerorum spectare ad Communitatem censuit: *Ibid.*

5. Neque Communitas ad refectionem, ac manutentionem sacrarum supellectilium, ac utensilium in sacrario dictae Ecclesiae S. Mariae; sed Capitulum una cum Archipresbytero devincta est: *Ibid. dub.* 5. Postmodum praevio a decisis recessu ad Communitatem spectare decidit: *Ibid.*

6. Bona spectantia ad Parochialem Ecclesiam Arcis Porenae, ejusque Rectorem minime colenda sunt a Communitate, sive hominibus dicti loci, sed eorum culturam Parochus exercere debet: *Spoletana Congruae* 23. *Novem.* 1765 *dub.* 1.

7. Communitas hominum S. Ceciliae ad Vasionensem pertinens Dioecesim in Ditione Vessedensi, seu Comitatu Venaisino, utpote Laica, ad contributionem expensarum Visitationis Episcopi minime astricta est: *Vasionem. Procurat.* 30. *Aug.* 1766.

Commutatio. Vide *Beneficia Ecclesiastica* §. *VIII. Canonicatus* §. *II. Capellania* §. *VII. Legatum Pium* §. *V. Subsidium Dotale* §. *III.*

Compatibilitas. Vide *Beneficia Ecclesiastica* §. *VI.*

Compensatio.

1. Quum Deputati Archiospitalis Consolationis de urbe instarent pro compensatione missarum in praeteritum praeter debitum celebratarum cum missis deinceps peragendis, dubium prolatum fuit, an locus sit petitae compensationi? negativum responsum exiit. In causa hac constabat de missarum applicatione anticipate celebratarum ad tramites voluntatis pii fundatoris: *Romana Missar.* 5. *Martii* 1689.

2. Canonici loci Cerbariae missam conventualem dominicis, festisque diebus celebrabant; et Card. Abbas Commendatarius praecepit in visitatione eam applicare pro benefactoribus, et illi paruerunt, sed postea declarata a S. C. nullitate decreti, quaesierunt, ut missae hactenus praeter obligationem celebratae, compensandae cum missis essent in posterum a Capellanis celebrandis; sed non impetrarunt: *Nullius Sublacen.* 7. *Julii* 1781 *dub.* 2.

3. Ut Parochialem Ecclesiam S. Salvatoris oppidi Belmontis repararet, ejus Parochus Franciscus Urbani censum super Paroeciae bonis imposuit, cum pacto censuales solvendi fructus, et scuta decem annua in sortis extinctionem deponendi. Defuncto Parocho Fratrem Latinum haeredem ad restituendum depositum in scut. 37. 50. damnavit Archiepiscopus. Praetendit ille, Parochum nonnihil de suo occasione instaurationis Ecclesiae impendisse, et compensationi propterea dari oportere locum. Archiepiscopus illam excludebat, quia si de suo quid impendisset, uti Parochus erogasset, quia legaliter de rationis redditione

non constabat; et quia quum ille per quinque annos jam superfuisset, se redintegrasse conjectura facienda erat. Proposita itaque decidenda quaestione, S. C. compensationem denegavit: *Firmana Compensat.* 21. *April.* 1787.

4. Sacerdos Rescia possessor beneficii instituti a Sacerdote Stephano Josepho Claudi in Ecclesia Parochiali Camaierii mercedem laborum, quos tot annorum spatio in recta bonorum administratione, et in aedificatione Capellae impendit, quod pro executione illius testatoris voluntatis opus fuit, precatur. Hanc autem compensationem S. C. admittere abnuit: *Alexandrina* 18. *Aug.* 1787 *dub.* 1.

5. Censuit S. C. locus esse compensationi, dum missae praeter obligationem per errorem a Collegio Capellanorum Beneficiatorum Ecclesiae Cathedralis celebratae ex legato Sacerdotis Bernardini Zecchini rependuntur juxta votum Archiepiscopi cum missis currentibus: *Ferrarien. Missarum* 10. *Maii* 1794 *dub.* 1.

6. Clericus Paulus Bondi nominatus ad Capellaniam fundationis Alexandri Ziani, quum non constaret, nihil ante possessionem bonorum Capellaniae pro missis tunc celebratis consequutum fuisse; et verisimile est, et bona, et reditus pinguis Capellaniae a die nominationis per actas lites vindicasse, hinc non esse locum pro compensatione missarum quoad praeteritum, sancivit S. C. *in Sutrina Capellaniae* 18. *April.* 1795 *dub.* 4.

7. Fundata Domo in urbe Firmi *Presbyterorum*, qui dicuntur *Missionis* a Card. Cincio Archiepiscopo, universa illorum Congregatio sese obligavit recipere omnes Convictores ad majores praesertim ordines promovendos; ita tamen ut congruamquisque solveret pensionem pro eorum convictu. Haec obligatio impleta fuit accipiendo ob. 20 in singulos dies pro brevi exercitiorum spiritualium convictu, et pro longiori Ordinandorum convictu scut. 5. menstrua. Modo ad eorum preces S. C. auxit pensionem convictus ad menstrua scut. 6. cum dimidio praeter linteamina, et lecti tegumenta, et ob. 15 pro arenis; hinc etiam petunt pro expensis, quae supra pensionem retroactis annis factae fuerunt, compensationem, sed negativum tulerunt responsum: *Firmana Convictus* 18. *Martii* 1797 *dub.* 2.

Compulsoriales Litterae. Vide *Litterae S. Congr. Concilii etc.*

Concathedralis Ecclesia. Vide *Episcopus* §. *VI.*

Concessio. Vide *Applicatio* §. *I. Contractus* §. *V. Ecclesia in Genere* §. *III. Emphyteusis* §. *II. Juspatronatus* §. *II.*

Concessio Litterarum Dimissorialium, ac Testimonialium. Vide *Abbas* §. *V. Episcopus* §. *V.*

Concilii Tridentini Interpretum Congregatio. Vide *Congregatio* §. *VI.*

Concilium Tridentinum quoad ejus Promulgationem.

Censuit S. C. promulgationem Decreti *cap.* 1. *Sess.* 24. *de reform. matrim.* (595) praesumendam, ubi ibidem Decretum hoc fuerit aliquo tempore in Parochia tamquam Decretum Concilii observatum: *Colonien. Matrimonii* 26. *Sept.* 1602 *dub.* 2.

(595) Ubi praescribitur „Qui aliter, quam „praesente Parocho, vel alio Sacerdote de ipsius „Parochi, seu Ordinarii licentia, duobus, vel „tribus testibus matrimonium contrahere attentabunt, eos S. Synodus ad sic contrahendum „omnino inhabiles reddit; et hujusmodi contractus irritos, et nullos esse decernit, prout eos „praesenti decreto irritos facit, et annullat." Hac de re erudite disserit Benedictus XIV. *Inst. Eccl.* XXXIII. et LXXXVIII. tom. 1. pag. 215 et 569.

§. I.

Concio seu Praedicatio, et quibus concionandi facultas competat.

1. Quaeritur, utrum vigore *Sess. 24. cap. 4. de reform.* (596) Ordinarii prohibentes Regularibus, ne in Ecclesiis suorum ordinum ad populum loquuntur, teneantur causas, quibus moventur, dicere, aut justificare, et quae causae pro legitimis habeantur? respondetur non teneri: *Mediolanen. Junii* 1587 *dub.* 6.

2. Episcopus potest concionari in Ecclesiis Regularium, etiam ipsis Regularibus contradicentibus in actu Visitationis Ecclesiae habentis curam animarum: *Bobien.* 16. *Martii* 1630 *dub.* 2.

3. Episcopum animadvertendum, ut conciones vernacula, et materna lingua habeantur, adhibito consilio ejusdem Nuntii, ita S. C. in *Derthusen.* 27. *Maii* 1634 *dub.* 13.

4. Ad dubium, an Vicario Ecclesiae, seu Oratorii S. Mariae Angelorum loci de Panzano liceat concionari per se vel per alium in eadem Ecclesia? S. C. respondit negative, nisi de licentia Ordinarii: *Nullius seu Nonantulana Jur. Paroch.* 13. *Januar.* 1685 *dub.* 1.

5. Quoad dubium, an jus sit Regularibus in propriis Ecclesiis extra tempus adventus, et quadragesimae concionem habere absque benedictione Ordinarii? respondit S. C. non licere: *Vercellen.* 12. *Martii* 1643 *dub.* 10.

6. Ac Regulares obloquentes de Ordinario in sermonibus, quos habent in Oratoriis, vel in propriis Ecclesiis, possunt ab eodem Ordinario puniri: *Ibid. dub.* 1.

7. Non obstante transactione de habenda concione alternis vicibus in Ecclesiis PP. Min. Conv. terrae Corinalti, PP. ordinis S. Augustini, et in Ecclesia Parochiali S. Petri dictae terrae confecta; modo, quum Ecclesia illa Parochialis in Collegiatam esset erecta, exorat Capitulum haberi in posterum praedicationem in propria Ecclesia; et S. C. rescripsit, verbum Dei esse praedicandum in Ecclesia Collegiata a concionatore a Communitate eligendo servato tamen solito ordine: *Senogallien. Jur. Concion.* 27. *Januar.* 1703.

8. Episcopus Melivetanus in Synodo Constitutionem edidit; *dum praedicatur, nullus Sacerdos missam celebret, aut confessiones excipiat, nec ullus Clericus, aut alius Ecclesiasticus in sacristia se contineant, sed ut laicis sint exemplo, cuncti in choro, aut alio Ecclesiae opportuniori loco, Canonici habitu Clericali, ceteri superpelliceo, et bireto induti Verbum Dei attente, ac devote audiant.* S. C. consulta Constitutionis hujus impugnatae

(596) „Nullus autem (ait Synodus) saecularis, „sive Regularis, etiam in Ecclesiis suorum or„dinum, contradicente Episcopo, praedicare „praesumat." Huic decreto accessit Const. *Superno* 11. *Kal. Junii* 1670 Clementis X., ubi habetur „Et licentiam praedicandi semel iisdem „(nempe Regularibus) concessam ob rationabiles „causas, licet occultas. Praedicationem tamen „concernentes suspendere." Sed subjungit „non „posse tamen Episcopum generatim prohibere „Regularibus, quin in Ecclesiis suorum ordinum „praedicent." Et videtur esse juxta mentem dictae Constitutionis Episcopos non teneri significare Regularibus causam, ob quam contradicat Regularibus ne praedicent, dum §. 6 statuitur, Episcopum non teneri significari Regularibus causam ob quam Confessarios a se simpliciter approbatos ad Confessiones saecularium, ab iisdem audiendis suspendat, ibi: „Nec enim te„neri Episcopum ipsis Regularibus significare, „sed Sedi Apostolicae dumtaxat, ubi eam sibi „aperiri postulaverit." Et ante Concilium Tridentinum jam praeceperat Leo X. Const. *Supernae majestatis* 14. *Cal. Jun.* 1516 (*Bull. Rom. tom.* 1. *pag.* 577), ne quisquam ad praedicationis munus admittatur, quin prius examinet, et approbetur. Nam ipse subjungit „Neque quidquam „aliud praedicet, nisi Evangelicam veritatem, „et sacram scripturam juxta declarationem, et „interpretationem Doctorum, quos vel usus diu„turnus, vel Ecclesia approbavit."

defendit validitatem, et quoad non intervenientes tempore adventus, et quadragesimae in concionibus, sub poenis a S. C. alias praescriptis (597): *Melevitana Synodi* 9. *April.* 1707.

9. Quum P. Riccius e Societate Jesu in concione habita pro certo affirmasse diceretur, unumquemque Christi fidelem sub lethalis criminis reatu teneri diebus Dominicis, aliisque festis audire verbum Dei, ad adstruendam propositionem saepius verba Concilii Tridentini adducens. Haec sententia nonnullorum aures offendit, qui oraculum S. C. implorarunt, hoc dubio, an praefata dispositio Conciliaris sit obligatoria de consilio, vel de praecepto? et an, et sub qua culpa teneantur fideles audire conciones? S. C. duxit non respondendum (598): *Neapolitana Dubium Auditionis Concionis* 4. *Junii* 1707.

10. Quum S. C. definiisset majori solemnitate exteriori, ac pompa festum S. Josephi esse celebrandum in Ecclesia nuper extructa, ac dicata dicto sancto, quam in antiquiori Ecclesia Parochiali S. Michaelis per jactum lapidis contigua terrae Lutiorum, ubi Imago S. Josephi adest. Definiit inde S. C. concionatorem quadragesimalem debere dicta die festivitatis praedicare non in dicta Ecclesia nuper aedificata, sed in praedicta Ecclesia Parochiali: *Bisinanien. Festivitatis* 22. *Febr.* 1710 *dub.* 2. (599).

11. Ob nonnullas ortas controversias inter Communitates Ussutii, et Spurani, et Societatem SSmi Sacramenti Plebis Insulae ex una, et Archipresbyterum, Canonicosque Collegiatae Ecclesiae Insulae ex alia partibus, quaesitum est, qua hora concio diebus quadragesimae haberi in Ecclesia Collegiata praedicta debeat? id S. C. arbitrio Episcopi remisit: *Comen. Missae Paroch., et Convent.* 11. *Maii* 1720 *dub.* 6.

12. Sedari non potuit quaestio agitata inter Patres Augustinianos Excalceatos oppidi Fratingensis, et Parochum ejusdem oppidi, nisi hoc dubio: an liceat dictis Patribus concionari in sua Ecclesia horis ante meridianis? et S. C. definitionem arbitrio Episcopi commendavit: *Olomucen. Jur. Concion.* 14. *Martii* 1733.

13. Concionandi licentia in Ecclesia exteriori S. Angeli ad Nidum Neapolis, quae exemptionis privilegia exhibet, ad Archiepiscopum, non ad Rectorem spectat: *Neapolitana* 21. *Julii* 1742 *dub.* 5. (600).

14. Missionariis, aliisque extraor-

(597) „Nempe punctaturae ex dictis, et aliis „resolutionibus apud Monacel. in *formul.* tom. 1. „tit. 2 *form.* 4. num 3. et Episc., Chrispio. in „*Visit. Pastoral.* part. 2 § 20 num. 40, et no„vissime in Congregatione particolari in causa „Casslen., de qua memini supra ad *Const.* I. „*Urbani IV* sect. unic num 16. inter plura dubia, „et resolutiones a SSmo per Breve confirmatae, „fuerunt infra scripta XVIII. *An Canonici va*„*leant celebrare missas privatas in Cathedrali* „*tempore*, *quo Episcopus celebrat solemniter*, „*vel concionatur?* XIX. *An Canonici legitime non* „*impediti*, *teneantur interesse Concionibus qua*„*dragesimae*, *et Adventus*. Die 11. Martii 1708 „censuit: Ad XVIII. *tempore celebrationis ser*„*vandum esse statutum Ecclesiae*, *tempore vero* „*Concionis negative*. Ad XIX. *teneri sub poena* „*punctaturae coaequalis*, *quae imponitur promis*„*sa*" Card. Petra *Comment.* ad *Const.* I. *Nicolai III.* num. 17. seqq. tom. 3. pag. 250.

(598) „Ego ex superius adductis consulebam „respondendum esse, teneri ad formam Concilii, „non autem cogi, sed hortari: et quoad forum „internum unumquemque consulere debere con„scientiae suae, cum id dependeat ex diversis „facti circumstantiis. Nihilominus eadem Sac. „Congr. satius tunc duxit ad praefatum dubium „non respondere." Card. Petra *Comment.* ad *Const.* I. *Nicolai III.* num. 14. tom. 3. pag. 258.

(599) Advocatus Dominicus Ursaya in hac causa pro Hominibus terrae Lutiorum certavit, cujus jura habemus *Discept. Eccl. XXII.* tom. 2. part. 1. per tot., et causam in primo, non vero in secundo dubio obtinuit.

(600) Cui decreto S. C. accessit *Const. Praeclarum* 4. *Octob.* 1755 (*Bull. ejusd. Pont.* t. 4. pag. 152.), Bened. XIV., qua declaratur, quae, et qualis conveniat exemptio ab Archiepiscopi Neapolitani jurisdictione Hospitali S. Angeli a Nido nuncupat. ejusdem Ecclesiae et personis. Et §. 17.

dinariis concionatoribus, quos identidem in Ecclesia Parochiali terrae Cremolini a Patribus Carmelitis retenta, Episcopus pro tempore mittit, et prout salus animarum exigit, non possunt obstaculum objicere dicti Carmelitae, quominus in Ecclesia Parochiali conciones, aliasque necessarias functiones sibi demandatas certiore facto Patre Priore urbanitatis officio expleant: *Aquen. Concionat.* 13. *Sept.* 1749 *dub.* 2.

15. Id in controversia est, an sit servanda consuetudo Ecclesiae Archipresbyteralis S. Andreae, et S. Johannis Castri Granaroli, quae unicum retinet concionatorem in quadragesima, ut in die festivitatis S. Josephi, quae in eadem Ecclesia Archipresbyterali celebratur, inibi fiat concio exclusive ad aliam Granaroli, ne populi concursus tollatur, rescriptum prodiit, posse Divini verbi praeconem agere in utraque Ecclesia horis ab Episcopo designandis: *Faventina Jur. Paroch., et Praeeminent.* 18. *Sept.* 1756 *dub.* 2.

§. II.

Concio seu Oratio Panegyrica.

1. Definitionem dubii; an in die festo Divi Peregrini Latiosi, cujus corpus servatur in Ecclesia Patrum Servorum B. M. V., qui celebratur die 1. Maii, recitanda sit Oratio Panegyrica? S. C. arbitrio Episcopi remisit: *Foroliuien.* 11. *Sept.* 1784 *dub.* 5.

2. Inde quoad diem, tempus, horam, qua pronuncianda sit eadem Oratio, requisita S. C. pariter rem Episcopi arbitrio commendavit: *Id. dub.* 8.

§. I.

Concionator quoad Approbationem.

1. Si Concionatores Regulares ab universitate ex vetusta consuetudine nominati, atque in Ecclesiis suorum ordinum sint praedicaturi, utique sufficere, ut ab Episcopo benedictionem petant. Quod si sacras conciones habituri sint in aliis Ecclesiis, debere ab Episcopo etiam obtinere potestatem, quia in eorum conciones poterit, si ita ei visum fuerit expedire, etiam per examen illorum scientiam scrutari: *Vigilien.* 7. *Junii* 1601.

2. Dubium, an liceat Episcopo ex causa sibi benevisa benedictionem concionandi in propria Ecclesia dandam Regularibus limitare ad tempus, et absolute datam revocare, vel Regularibus professionem fidei emittere nolentibus illam denegare? licere Episcopo ex causa sibi benevisa Benedictionem concionem habendi Regularibus etiam in propria Ecclesia concedere ad tempus limitatum, et absolute concessam revocare, et professionem fidei ab eisdem exigere, si ita expedire judicaverit, S. C. diluit: *Vercellen.* 21. *Martii* 1643 *dub.* 9.

3. Contenditur, an Archiepiscopus possit Regulares concionem gerere volentes tam in Ecclesiis suorum ordinum, quam in aliis Ecclesiis examinare? respondit S. C. Archiepiscopum non posse Regulares concionari vo-

sic habet „Eidem tamen sacristae, seu Rectori „de benignitate Apostolica concedimus, ut per „se, vel per alium exercitia spiritualia semel in „anno, sed clausis januis intra Ecclesiam, „sive Oratorium Hospitalis, iis dumtaxat, „qui exemptione, ut supra gaudere debent „libere, et licite praebere possit, cum scientia „tamen, et intelligentia Nuntii Apostolici Nea„poli residentis: alio vero quovis tempore, ca„su, et occasione volumus omnino, quod intra „Ecclesiam, Oratorium, aut Hospitale praedi„ctum, sive publice, sive privatim conciones „habeantur, aut quod non exempti ad praedi„cta exercitia spiritualia ullo unquam tempore „admittantur, non obtenta prius, et qualibet vi„ce licentia in scriptis ab Archiepiscopo."

lentes in Ecclesiis, quae sunt suorum ordinum examinare, secus vero verba populo facere volentes in Ecclesiis, quae non sunt suorum ordinum: *Senonen.* 28. *Febr.* 1654 *dub.* 4.

4. Et an Regulares contradicente Archiepiscopo possint in Ecclesiis suorum ordinum etiam petita ab eis benedictione concionari? rescribitur posse Regulares contradicente Archiepiscopo etiam in eorum Ecclesiis concionem habere, non posse Episcopum tamen contradicere, nec debere, nisi ex rationabili causa, et personis tantum singularibus non autem generatim alicui Religioni, praesertim si eis licentia ad populum dicendi fuerit concessa: *Ibid. dub.* 5.

5. Atque utrum Archiepiscopum ex causis occultis non concernentibus concionem possit eisdem Regularibus prohibitionem facere? Archiepiscopum posse non tamen ex causis nullomodo concernentibus concionem S. C. visum fuit: *Ibid. dub.* 6.

6. Quum ad complures unitas Ecclesias Congregationi Canonicorum Regularium Lateranensium occasione, qua ex proprio ordine sacri Oratores tempore adventus, vel quadragesimae deficiunt, electionem S. C. ad Regulares adjudicasset, approbationem et benedictionem ad Ordinarium spectare censuit: *Dubium Elect. Praedicat.* 16. *Decem.* 1673.

7. Disceptatio facta est inter Abbatem Generalem celeberrimi monasterii sancti Spiritus de Sulmona ordinis Coelestinorum, ac Episcopum Sulmonensem, et Valvensem, et propositum est dubium an, et ad quem spectet jus etiam per modum provisionis impertiendi Concionatoribus facultatem verba populo faciendi in Ecclesia dicti oppidi, donec, et quousque fuerit terminata lis in Rota? et Abbatem exercere nomine S. C. per modum provisionis, et sine praejudicio jurium partium respondit: *Sulmonen. seu Valven. Jurisdict.* 11. *Martii* 1713 *dub.* 2.

8. Praedicatores diversi ordinis deputati ab Abbate S. Paterniani Canonicorum Regularium Fani in Ecclesiis Abbatiae subjectis licentiam, atque approbationem debent ab Episcopo petere: *Fanen. Paroch.* 14. *Novem.* 1716 *dub.* 4.

9. Concionator, qui ab Abbate Commendatario Monasterii, seu Parochialis Ecclesiae S. Eutitii nominatur, ut in eadem Ecclesia Regulari concionem habeat, praeter benedictionem tenetur recipere ab Episcopo Spoletano literas deputationis, in quibus fiat mentio nominationis, seu praesentationis Abbatis: *Spoletana Concionat.* 13. *April.* 1737 *dub.* 1. *confirmat.* 28. *Januar.* 1741.

10. Concionatores ordinis Eremitarum S. Augustini, qui alternatim eliguntur a Communitate in Castro S. Angeli in Pontano, ut per vices in aliqua ex tribus Ecclesiis ejusdem oppidi videlicet Parochiali SSmi Salvatoris, S. Francisci Minorum Conventualium, et S. Nicolai ordinis Eremitarum S. Augustini tempore adventus, et quadragesimae verbum Dei administrent, praeter benedictionem tenentur in casu, de quo agitur, petere approbationem ab Archiepiscopo. Nam ordine habendae Conciones novissime in Ecclesia Eremitarum: *Firmana Concionat.* 21. *April.* 1742 *dub.* 1. *confirmat.* 11. *Aug. ejusd. anni.*

11. Concionatores etiam nominati a Communitate oppidi Maceratae tam tempore adventus, quam quadragesimae recipere approbationem, et literas diplomatis ab Episcopo pro concionandis tenentur: *Feretrana Concionat.* 3. *Aug.* 1743 *dub.* 1.

12. Ac in hujusmodi literis Diplomatis mentio nominationis facienda est: *Ibid. dub.* 2.

Concionator quoad Benedictionem. Vide *Benedictio §. II.*

§. II.

Concionator quoad Eleemosynam, et Quaestuam.

1. Sententia exquisita, an in casu, ut in proxima praeterita quadragesima, fuerit devolutum in favorem Archiepiscopi jus deputandi Concionatorem in Ecclesia Cathedrali, divini verbi praeconi ab Archiepiscopo deputato debeatur eleemosyna ex solitis attributionibus destinatis pro praesenti anno? rescribitur eleemosynam ex attributionibus Communitatis praesentis anni deberi Concionatori deputato: *Urbinaten. Concionat.* 7. *Junii* 1698 *dub.* 2.

2. Pater Abbas de Angelis ordinis Coelestinorum electus in concionatorem Ecclesiae Collegiatae Foggiae pro tempore quadragesimali expressit, se non posse accedere ad munus explendum, hinc Regimen illius civitatis subrogavit P. Antonium Societatis Jesu, cui denegavit Episcopus consuetam benedictionem, ac Patrem Bonaventuram Cenamo ex Min. Conv. S. Francisci nominavit. Consulta S. C. super eleemoyna concionatori tribuenda in casu, de quo agitur, Communitatem eleemosynam praestare teneri: *Trojana Eleemos. Concionat.* 14. *Aug.* 1700 *dub.* 1.

3. Quamvis vi antiquissimae, et immemorabilis consuetudinis Communitas civitatis Aesii elegerit quadragesimalem Concionatorem, cui usitatam eleemosynam scut. 40 de suo solvit, Episcopus petiit declarari de jure electionis; et dum spectare ad Episcopum resolvit; solvi tamen ab eo eleemosynam statuit. *Aesina Juris Nomin. Concionat.* 30. *Sept.* 1702.

4. Universitas oppidi Marcellinariae, quae non est manutenendi in possessione nominandi sacrum oratorem pro tempore quadragesimae in Ecclesia Parochiali dicti oppidi, haud cogenda ad eleemosynam contribuendam: *Neocastren. Juris Nomin. Concionat.* 6. *Octob.* 1703 *dub.* 2. Inde recedendo a decisis censuit S. C. dictam Universitatem teneri ad Concionatori eleemosynam elargiendam: 23. *Januar.* 1706 *confirmat.* 31. *Julii ejusd. anni dub.* 2.

5. Licet adjudicatum fuerit a S. C. jus nominandi evangelicum Concionatorem tempore quadragesimali in Pago *Carlopoli* nuncupato ad Episcopum, tamen inde sancivit ad Communitatem onus solvendi debitam eleemosynam eidem concionatori spectare: *Catacen. Jur. Nomin. Concionat.* 24. *Januar.*[1] 1705 *dub.* 2. *confirmat.* 2. *Maii ejusd. anni.*

6. Ad Episcopum, cui spectat electio, non spectat suppeditatio eleemosynae Concionatori loci Castri Plani. Nam illa fuit a Communitate semper tradita: *Aesina Elect. Concionat.* 8. *Aug.* 1711 *dub.* 2.

7. Terraemotu quassato oppido Feroleti plerique ejus incolae novam Coloniam cum Ecclesia S. Thomae Aquinatis, quam Coloniam *Culturam* nuncuparunt, erexerunt. Plerique vero in dicto oppido una cum Ecclesia Matrice manserunt. Inde Episcopus Ecclesiam S. Thomae in Parochialem erexit sine matricis praejudicio. Quaestio agitata fuit de eleemosyna Concionatori quadragesimali contribuenda, et judicium S. C., incolas culturae, qui solvunt eleemosynam proprio Concionatori tempore quadragesimali, praestare Concionatori oppidi Faroleti non teneri: *Neocastren. Concionat.* 13. *Januar.* 1714 *dub.* 1.

8. Ac Concionator dicti loci cultu-

rae in eodem loco valet quaestuare: *Ibid. dub.* 2.

9. Etiamsi ad Priorem Ecclesiae Cathedralis nominatio, vel praesentatio Concionatoris in loco Castri S. Marcelli spectet, non ad Communitatem dicti loci; tamen Communitas eidem subministrare juxta solitum eleemosynam tenetur, quum Prior se ab onere hoc esse exemptum vigore consuetudinis putaret: *Aesina Juris Eligendi Concionat.* 16. *Martii* 1720 *dub.* 2.

§. III.

Concionator quoad Nominationem, Electionem, ac Praesentationem.

1. S. C. auditis partibus censuit, si Monachi in Parochiali Ecclesia eorum Monasterio unita per Regularem sui ordinis concionari voluerint, illius deputationem non ad Episcopum, sed ad Priorem pertinere; at Concionatorem sive secularem, sive regularem alterius ordinis ab Episcopo tantum esse deputandum: *Cremonen.* 10. *Novem.* 1619.

2. Censuit S. C. quoad electionem concionatoris, quum Capitulum Cathedralis Ecclesiae illi de proprio stipendium tribueret, nihil videtur decernendum ipso Capitulo inaudito: *Derthusen.* 27. *Maii* 1634 *dub.* 2.

3. Quum ex Constitutione Innocentii X. Pont. Max. tres Parochiales Ecclesiae in Villis nuncupatis *de Lagoscello*, et *Cogomaro* Ferrariensis Dioecesis existentes, et antea per Monachos Olivetanos possessae ad Vicarias curatas perpetuas cum omnimoda animarum cura, et Sacramentorum administratione redactae fuissent, Card. Caraffa Episcopus ad evitandas controversias cum dictis Patribus, et ut animarum cura, et Sacramentorum administratio laudabiliter per idoneos Vicarios posset exerceri, praeter cetera dubium exhibuit; an electio concionatorum in eisdem Ecclesiis Parochialibus spectet ad Card. Episcopum; an potius ad eosdem Monachos? responsum fuit, quatenus Vicarius per se noluerit concionem habere, oratoris sacri deputationem spectare ad Monachos, dummodo Regularem ejusdem ordinis deputent: *Ferrarien. Eccles. Curat.* 23. *Febr.* 1657 *dub.* 2.

4. Stante dispositione Concil. Trid. *Sess.* 24. *cap.* 4. *de reform.* (661) ut concionator destinetur ab Episcopo impensis eorum, qui eas praestare tenentur, vel solent, vel saltem, ut concionatorem nominet, qui ei praebet eleemosynam, et alimenta juxta declarationes S. C. pluries editas, an servanda sit consuetudo, qua duobus annis nominet sacrum Oratorem Communitas Urbini, Archiepiscopus praestet alimenta, et Societas solvant eleemosynam, tertio vero anno, quo eligit Archiepiscopus, ipse solus concionatori alimenta, et eleemosynam praebeat sine ullo subsidio Societatum? censuit S. C. servandam esse consuetudinem, nisi Archiepiscopus velit sibi vendicare jus eligendi ad praescriptum declarationum alias editarum: *Urbinaten. Visit. Sacr. Liminum* 10. *Martii* 1663 *dub.* 7.

5. Quaeritur, an possit Episcopus non admittere alium non concionatorem, praeter electum ab eo in Cathedrali, qui populo exiguo sufficit, et maxime cum de praeterito alius praeter illum admissus non fuerit, nisi ad Episcopi arbitrium? respondit S. C., ut Episcopus melius circa consuetudinem informet, et ortenus illi insinuetur, ut interim servet solitum: *Maceraten. Visitat. Sacr. Liminum* 26. *April.* 1664 *dub.* 40.

6. Congregatio Canonicorum Regularium Lateranensium habet complures Ecclesias unitas, et praesertim

(661) *Vide* not. 596.

Monialium, in quibus pro adventu, et quadragesima solet constituere divini verbi praeconem sub consueta Episcopi benedictione, et quia saepe accidit, ut e proprio ordine concionatores promptos non habeat, proinde Procurator Generalis ad praecavendas dissentiones cum Ordinariis supplex instat decerni; an eligere concionatorem alterius Ordinis in Ecclesiis Regularium exemptorum spectet ad Episcopum, vel ad Superiorem Regularem dictae Ecclesiae? rescripsit, electionem pertinere ad Regulares, approbationem vero, et benedictionem ad Ordinarium: *Dubium Elect. Praedicat.* 16. *Decem.* 1673.

7. Ad instantiam Episcopi Sutrini hae a S. C. emanarunt declarationes nempe Communitates in literis Patentibus uti verbis *NN. in concionatorem nominamus, et praesentamus*, teneantur, non obstantibus concordia, et respective consuetudine etiam immemorabili, juxta quas dictae communitates praetendunt, verbis uti *eligimus, et deputamus: Sutrina Concionat.* 8. *Maii* 1688 *dub.* 1.

8. Dictasque literas Patentes a Communitatibus concionatori tradendas in Cancellaria Episcopali ad publicum documentum nominationis per easdem factae, servandas esse deciditur: *Ibid. dub.* 2.

9. InsuperConcionatoribus per Communitates nominatis, et praesentatis debere, et gratis tradere proprias literas Patentes in eisdem exprimendo, ut dicti concionatores fuerint a Communitatibus nominati, et praesentati, statuitur: *Ibid. dub.* 3.

10. Dubiis expensis, an pro proxima praeterita quadragesima fuerit devolutum in favorem Archiepiscopi jus deputandi concionatores in Ecclesia Cathedrali? et quatenus negative, quaes tum de eleemosyna fuit, et rescribitur, eleemosynam ex assignatione Communitatis praesentis anni deberi concionatori a S. C. deputato: *Urbinaten. Concionat.* 7. *Junii* 1698 *dub.* 1.

11. Communitatemque in futurum teneri praesentare in Cancellaria Archiepiscopali nominationem concionatoris tempore praescripto a Constitutionibus Synodalibus, resolvitur: *Ib. dub.* 3.

12. Etiamsi vigore antiquissimae, et immemorabilis consuetudinis Communitas civitatis Aesii elegerit quadragesimalem concionatorem, cui solitam [eleemosynam] scut. 40 de suo solvit, ad Episcopi petitionem apud S. C. disceptatum fuit, ad quem spectet jus nominandi concionatorem praedictum? electionem spectare ad Episcopum, soluta tamen ab eo eleemosyna, decrevit: *Aesina Juris Nominan. Concionat.* 30. *Sept.* 1702.

13. Universitas oppidi Marcellinariae non est manutenenda in possessione nominandi verbi Dei praeconem pro tempore quadragesimae in Parochiali Ecclesia ejusdem oppidi; licet ab immemorabili, ut asserit, nominavit, praestavitque eleemosynam: *Neocastren. Juris Nomin. Concionat.* 6. *Octob.* 1703 *dub.* 1. *confirmat.* 31. *Julii* 1705.

14. In duobus Pagis nuncupatis *Cicala*, et *Carlopoli* destinari consuevit unum concionatorem, qui alternatim praedicare solebat. Quum modo incolae in utroque excrevissent; populus Pagi *Carlopoli* separatim assumendi concionatorem consilium iniit, et Episcopum rogavit, ut eum eligeret. Inde Episcopus jus semper eligendi arrogavit, et S. C. instante Communitate ei praedictum jus tempore quadragesimali concionatorem nominandi vindicavit: *Catacen. Juris Nomin. Concionat.* 24. *Januar.* 1705 *dub.* 1. *confirmat.* 2. *Maii ejusd. anni.*

15. Episcopum literas Patentes con-

cionatori a Communitate oppidi Cryptarum ad Mare singulis quadragesimae, et adventus annis nominando tradendas in Cancellaria Episcopali retinere, et eidem alias gratis expedire, necnon verba *eligimus*, et *deputamus* apponere posse sancivit S. C., addendo dari decreta in Sutrina 8. Maii 1688 (602): *Ripana Deputat. Concionat.* 21. *Maii* 1707 *dub.* 1.

16. Electio concionatoris in loco Castri Piani ad Episcopum spectat, minime vero ejusdem nominatio, vel praesentatio ad Communitatem pertinere statuitur; etiamsi eadem Communitas conquesta sit ab antiquissimo tempore nominare, seu praesentare consuevisse, et multo ab hinc tempore Episcopum modernum, jus eligendi sibi usurpasse: *Aesina Elect. Concionat.* 8. *Aug.* 1711 *dub.* 1.

17. Nominatio, seu praesentatio concionatoris in loco Castri Sancti Marcelli spectat ad Priorem Ecclesiae Cathedralis, non autem ad Communitatem dicti Loci: *Aesina Juris Eligendi Concionat.* 16. *Martii* 1720 *dub.* 1.

18. In terra Matilicae (603) concio quadragesimali tempore vicissim habetur in Ecclesia Collegiata, in Ecclesiis Patrum S. Augustini, et Patrum Minorum de Observantia, et quando concionatur in prima, ut plurimum munus P. Cappucino, in aliis confertur Regularibus respectivis. Anno 1722 munus ad populum dicendi erat deferendum ad Religiosum de Observantia, sed ob desiderium audiendi Mancini Clericum Secularem convenerunt Ecclesiae, ut iste dicto anno divini verbi praeconem ageret in Collegiata, et anno 1723 concio haberetur in Ecclesia Min. Observ., et anno 1724 in Ecclesia Augustiniana, quod ita exequutioni mandatum fuit. Anno postea 1725 orta quaestione, an explenda concio sit a P. Cappuccino in Ecclesia Collegiata, vel a P. Minoris Observantiae in sua Ecclesia? S. C. in favorem ordinis Cappuccinorum sancivit: *Camerinen.* 13. *Januar.* 1725 *dub.* 1.

19. Jus nominandi concionatorem quadragesimalem in Ecclesia SSmae Annuntiationis Fratrum Praedicatorum ex ipso ordine spectare S. C. censuit ad Communitatem Conchae, non autem ad Episcopum: *Theanen.* 19. *Junii* 1728 *dub.* 1. *confir.* 30. *April.* 1729.

20. Ac nominationem dicti concionatoris exhibere dictam Communitatem Episcopo per duos menses ante initium quadragesimae S. C. declaravit: *Ibid. dub.* 2. *confirmut. ibid.*

21. Causa controversiae factae super electione concionatoris, qui quotannis in festo B. M. V. de Mercede concionem habebat, Archiepiscopus Calaritanus pronunciavit, ut Beneficiati Capituli Primatialis una cum nobilibus Canonicis admitti deberent ad suffragia ferenda pro dicti concionatoris electione. Ab hac sententia reclamarunt tam Canonici, quam Decanus, et vix ad aures S. C. querela pervenit, decrevit ipsos una cum Beneficiatis promiscue admitti debere ad eligendum concionatorem, ac propterea electionem anno 1734 ab omnibus gestam validam esse, et firmam pariter esse metropolitani sententiam: *Calaritana Elect. Concionat.* 23. *Aug.* 1738.

22. Conquerens Episcopus Aquilanus Praesidem Communitatis terrae Pizzuli post obtentam decisionem S. C. diei 17. Julii 1695 (604) pro manutentione in quasi possessione nominandi

(602) *Vide §. praesenti num.* 7.

(603) *Const. Saepefactum* 8. *Idus Julii* 1785 a Pont. Max. Pio VI. in civitatem evecta.

(604) Ursaya in hac causa scripsit pro Hominibus Pizzuli, qui Discept XX tom 2. part 2. num. 68. et 69. ita loquitur „Die 17. Julii 1695 „proposito dubio in sac. Congr. Concilii An, et „ad quem spectet jus eligendi Concionatorem in

concionatorem, in literis diplomatis uti verbis *eligimus*, et *deputamus*. Quare eadem S. C. statuit dictam Communitatem in suis literis diplomatis nominationis concionatoris adhibere verba *NN. nominamus*, *proponimus*, vel *praesentamus*, non obstante praetensa quasi possessione, et consuetudine etiam immemorabili verba apponendi, *eligimus*, et *deputamus*: *Aquilana Concionat.* 20. *Decem.* 1738 *dub.* 1.

23. Et ab eadem Communitate literae diplomatis concionatori tradendae remanere in Cancellaria Episcopali Aquilae pro documento ipsius nominationis debent: *Ibid. dub.* 2.

24. Necnon eisdem concionatoribus a dicta Communitate nominatis, ac praesentatis Episcopus tradere suas literas diplomatis adprobationis, et electionis debet in eisdem exprimendo, ut ipsi sacri oratores ab eadem Communitate nominati fuerint: *Ibid. dub.* 3.

25. Ac literae praedictae diplomatis nominationis exhiberi in Cancellaria Episcopali per totum mensem Novembris debent; et quatenus concionator non sit habilis, eadem Communitas nominare alium per totum mensem Decembris adstricta est, alias pro illa vice jus deputandi concionatorem libere ad Episcopum devolvatur: *Ibid. dub.* 4.

26. Diuturno usu, de quo nulla extat memoria, servatum fuit, ut in Ecclesia Collegiata S. Michaelis Archangeli terrae Caprarolae conciones verbi Dei haberentur in orbem a Patribus Minoribus Observantibus, Carmelitis Excalceatis, et Cappuccinis, quorum in eadem terra adsunt Monasteria. Communitas, quae stipendium solvit sacris oratoribus, consuetudinem immutavit, sibique liberum esse putavit quemlibet ad hoc gerendum munus eligendi. Sacra, quae Bono populorum Regimini praeest, Congregatio pro Communitate rescripsit; sed re ad S. C. delata decisum fuit jus deputandi concionatorem haud libere spectare ad Communitatem, sed ipsam teneri alternatim eligere Patres Minores Observantes, Carmelitas Excalceatos, et Cappuccinos: *Civitatis Castellanae Juris Concion.* 19. *Junii* 1751.

27. Quum elegisset Communitas urbis Praenestis duos Religiosos Congregationis Doctrinae Christianae pro concionibus habendis tempore adventus, et quadragesimae, obstiterunt Patres Carmelitae, qui in ea urbe degunt, certantes ex immemorabili consuetudine ad ipsos spectare jus passivae electionis tertio quolibet anno per vices cum Minoribus Reformatis, et Cappuccinis ibidem pariter commorantibus, et S. C. alternis eligere teneri ex eis Communitatem sancivit: *Praenestina Juris Concion.* 14. *Maii* 1763.

28. In civitate Tiferni mos est quadragesimalem concionatorem eligendi per vices ex certis Religiosis Ordini-

„terro Pizzuli pro tempore quadragesimali, responsum fuit: *manutenendam esse Communitatem in quasi possessione nominandi concionatorem*. Reproposito vero dubio die 2. Junii 1696 dictum fuit *In decisis*, cum addito, ut causa amplius non proponeretur. Circa diversitatem illam inter dubium, loquens de *Electione*, et inter rescriptum Sac. Congr. loquens de *Praesentatione*, concionatoris, nota hic quod constituere, *eligere*, et *deputare* Praedicatorem solus Episcopus potest: alii vero jus habentes in hac parte, eo quia eis eleemosynam solvunt, vel ex immemorabili tale jus habeant, uti debent in literis Patentibus verbis, *Nominamus*, et *Praesentamus*, ut satis innuere videtur Sac. Congr. in hac causa, et clarius id determinavit in *Sutrina* 8. *Maii* 1688, et in *Urbinaten.* 7. *Junii* 1698, et 10. *Januar.* 1699. Quod procedit etiam respectu Generalium Religionum, quando tamen non pro Religione in eorum Ecclesiis, sed pro commoditate Universitatis, quae eleemosynam solvit, in Ecclesia Regulari concio habenda est, ut resolvit S. C. E. in *Sutrina* 3. *Julii* 1693. *Ponente Card. de Judice*."

bus, nempe Minorum Conventualium, et Observantium, Augustinianorum, Servitarum Dominicanorum, quibus etiam adjuncti postea fuerunt Capuccini, Societatis Jesu Alumni, et Carmelitae Discalceatorum, ex Magistratus consulto per Episcopos adprobato; Episcopus Tifernas hodiernus ordinem, circulumque variavit. Contra variationem hanc Carmelitae, et Cappuccini posthabiti reclamarunt, dicentes Episcopum eligendi jus quidem habere, sed intra tamen certos licet amplissimos ordines se continere debere. Verum Sacro Senatui placuit sancire, Episcopum in electione alternatim facienda servare debere ordinem, salva facultate ei variandi intra eumdem orbem: *Civitatis Castelli* 17. *Decem.* 1763.

29. Petente Communitate, an, et cui competat jus eligendi Oratorem pro Concione Panegyrica in die festo Divi Peregrini Latiosi, cujus corpus asservatur in Ecclesia PP. Servorum B. M. V., habenda, quo praemio, et ex quibus bonis, seu reditibus sit illud persolvendum? retulit responsum, jus eligendi Oratorem competere Administratoribus, et praemium Oratoris taxandum esse ab Episcopo solvendum ex reditibus Capellae: *Foroliviem.* 11. *Sept.* 1784 *dub.* 6. *confirmat.* 7. *Maii* 1785 *et* 21. *Januar.* 1786 *dub.* 2.

30. Et ab eadem Communitate deputandus non est pro eodem effectu ceteris paribus Religiosus ordinis Servorum B. M. V. *Ibid. dub.* 7. Deinde recessit a decisis, et affirmative S. C. respondit: *Ibid. confirmat. ibid.*

31. Quum Carpenei Communitas in pervetusta esset quasi possessione praesentandi quadragesimalem concionatorem, cui congruum subministrat stipendium. Anno 1789 Feretrano praesentavit Episcopo regularem Sacerdotem Carolum Antonium Manfredi Min. Conventualem, qui muneri post aliquot menses renunciavit, nominavitque Communitas P. Angelum Gaspari, at devolutum sibi autumans jus deputandi concionatorem Episcopus admittere illum noluit, et S. C. consulta decernit non devolvi ad Episcopum nominationem, sed locum esse novae praesentationi: *Feretrana Juris Praesent. Concionat.* 21. *Aug.* 1790.

§. IV.

Concionator quoad Onera.

1. Concionator deputatus ab Episcopo ad praedicandum in Ecclesia Cathedrali, aliisque Ecclesiis in ejus ambitu existentibus exhibere literas diplomatis Capitulo non tenetur: *Urgellen. Juris. Concion.* 5. *Sept.* 1705 *dub.* 1.

2. Concionator quadragesimalis ex ordine Sancti Dominici eligendus a Communitate Conchae in Ecclesia SSmae Annuntiationis PP. dicti ordinis a suis Superioribus Regularibus approbatus ab Episcopo Theanensi veniam, et literas diplomatis reportare tenetur: *Theanen.* 19. *Junii* 1728 *dub.* 3. *confirmat.* 30. *April.* 1729.

3. Ac idem Orator sacer concionem habere in Ecclesia Collegiata Parochiali, et in Ecclesia SSmae Annuntiationis sui ordinis juxta solitum tenetur: *Ibid. dub.* 4. *confirmat. ibid.*

4. Et ad dubium; an idem praeco divini verbi saltem in aliquibus diebus quadragesimae concionari etiam in aliis Ecclesiis ejusdem loci teneatur? respondit S. C., ut in dub. 4.: *Ibid. dub.* 5. *confirmat. ibid.*

5. Concionatores ordinis Eremitarum S. Augustini alternatim a Communitate in Castro S. Angeli in Pontano pro tribus Ecclesiis oppidi eliguntur; qui vigore decreti S. C. indigent praeter benedictionem etiam adprobatione; inde S. C. mandavit eosdem teneri se praesentare coram Vicario Foraneo

locali, et docere tam de dicta adprobatione, quam de benedictione: *Firmana Concionat.* 21. *April.* 1742 *dub.* 2. *confirmat.* 11. *Aug. ejusd. anni.*

6. Ordinis Carmelitarum concionator deputatus, ac adprobatus a suo P. Provinciali, ut verbum Dei populo diceretur in Ecclesia Porochiali a Patribus dicti ordinis retenta, ac in terra Cremolini existenti, pondus non habet subjiciendi novo examini Episcopi, sed benedictionem ab eo tantum petendi: *Aquen. Concionat.* 13. *Sept.* 1749 *dub.* 1.

Concordia. Vide *Transactio.*

Concurrentes. Vide *Concursus.*

§. I.

Concursus ad Beneficia, et Parochias (605) *quoad Admissionem.*

1. Ad vacantem Parochialem Ecclesia oppidi Carentini institerunt nonnulli rejiciendum esse Jacobum Philippum Bugattum tanquam adhaerentem antecessori Paroecia privato, consocium criminis illius, malibusque moribus instructum. Sed habito concursu magis dignus Bugattus fuit renunciatus. Sed reliqui contra illum excipierunt tanquam infamia notatum. Et S. C. constare de illius infamia decidit: *Mediolanen. seu Alexandrina Concursus* 28. *Novem.* 1693 *dub.* 1. Inde censuit, quoad assertam infamiam adeat judices suos: 13. *Febr.* 1694.

2. Ad concursum denunciatum pro vacante Ecclesia Parochiali SS. Apostolorum Petri, et Pauli oppidi S. Quirici duo tantum Sacerdotes Gherardus Durante, et Johannes Manzone comparuerunt, qui cunctis suffragiis fuerunt reprobati, et haud idonei ad curam animarum reperti; statim in quaestione fuit, an sit novus indicendus concursus, vel provisio Parochiae devoluta ad Sanctam Sedem termino quatuor mensium absoluto; et rem arbitrio Card. Pro-Datario remisit S. C., ac inde resolvit, non esse repellendos a novo concursu, quatenus is habeatur, praedictos Sacerdotes, salvis exceptionibus etc.; neque supplicationem jam in favorem Durantis a SSmo signatam relaxandam, ac exequendam esse: *Anglonen. Concursus* 1. *Junii* 1787 *dub.* 3.

3. Haud admittendum ad concursum Ecclesiae Parochialis nuncupatae S. Mariae *La Fossa* Sacerdotem Nicolaum Bartholomaeum deciditur. Nam fuit a Curia de homicidio in loco vacantis Ecclesiae patrato anno 1734 inquisitus; proindeque ei praecipitur, ut Archiepiscopus mandet, ut Sacerdos praefatus se abstineat a missae celebratione, donec docuerit de obtenta dispensatione super irregularitate: *Capuana Concursus* 21. *Novem.* 1739 *dub.* 2.

4. Ad concursum indictum occasione electionis Canonici Poenitentiarii Ecclesiae Metropolitanae S. C. putavit tantum Canonicos praedictae Ecclesiae, non omnem de Clero Seculari admittendos. Nam Capitulum invito animo praeelectionem Mansionarii pro illa canonicali praebenda, quam in concursu obtinuit, tulit: *Beneventana* 22. *Maii* 1784 *dub.* 2. Inde censuit recedendum a decisis, et non ex-

(605) De concursu, et examine pro Parochialium Ecclesiarum collatione in Concil. Trid. Sess. 24. cap. 18 de reform. nulla certa, ac pecularis forma, seu methodus servanda proponitur, quae hodie statuta legitur tam in literis encyclicis Clementis XI., ac locorum Ordinariis expeditas 10. Januar. 1721 insertas in seq. quam in Const. Bened. XIV. Cum illud 14. Decem. 1742 (Bull. ejusd. Pont. tom. 1. pag. 98), in qua de Appellationibus ab irrationabili Ordinarii judicio admittendis, vel rejiciendis forma [illegible] traditur. Summa hujus Const. refert [illegible] Exposit. Jur. Pont. part. 2. pag. 1820. De Examinatoribus Synodalibus loquitur Bened. XIV. de Synod. Dioeces. lib. 4. cap. 7. et 8. pag. 140 et 19.

cipiendos solos Canonicos, sed omnem de Clero resolvit: 21. *Aug. ejusd. anni*.

§. II.

Concursus ad Beneficia, ac Parochias quando Appellatio, aut interposita Appellatione Praeelectio, Provisio, Impetratio, et Possessio sustinetur, vel non.

1. Quum in concursu ad Parochialem Ecclesiam S. Silvestri vacantem indicto ab omnibus fuisset comprobatus Jacobus Marchinus familiaris Episcopi, ac Episcopus illum magis idoneum judicasset; ab aliis concurrentibus irrationabilitas judicii fuit in medium prolata; et S. C. de ea non constare resolvit: *Tudertina Concursus* 20. *Febr.* 1677 *dub.* 2.

2. Ad concursum occasione vacantis Ecclesiae Parochialis oppidi Carentini rejiciendum nonnulli putarunt Jacobum Philippum Bugattum tanquam adhaerentem antecessori Paroecia privato, consocium illius criminis, malisque moribus instructum. Sed in eodem concursu renunciatus magis dignus ille fuit. Bartholomaeus Salius excepit contra illum uti publica infamia notatum. Re a S. C. perpensa, decretum est praeeligendum esse Salium et Parochiam eidem per judicium attribuendam, ac conferendam esse: *Mediolanen. seu Alexandrina Concursus* 13. *Febr.* 1694.

3. Vacante Parochiali Ecclesia S. Andreae Castri Laureti Episcopus Fabri concursum per edictum a Vicario Apostolico, qui a Romano Pontifice ob aetatem Episcopi ingravescentem electus fuit, indixit. Concursus absolutus fuit coram dicto Vicario. Ex adprobatis Coppa uti magis dignum Vicarius Apostolicus, Episcopus alium praeelegit. At appellatione ad S. C. interposita, definitum est, hanc electionem, ejusque provisionem Vicarii Apostolici non Episcopi sustineri: *Forosempronien. Praeelect. ad Paroch.* 16. *Novem.* 1709.

4. Praeelectionem factam ab Episcopo in favorem Francisci Canonici inspecta ejusdem majori aetate, ac diuturno Oeconomatus exercitio validam esse, non autem praelegendum Sebastianum Mariam, S. C. deliberavit; etiamsi secundus majora suffragia in concursu peracto pro vacante Ecclesia Parochiali Archipresbyteratus S. Nicolai terrae Montis Fortis reportasset: *Abellinen. Concursus* 28. *Febr.* 1711 *dub.* 2.

5. Ad concursum vacantis Ecclesiae Parochialis S. Angeli urbis Monopolis ex emulis Examinatores Synodales commendarunt Vitum Antonium scientia, aetate, moribusque, Simonem Fanelli idoneum quoad aetatem, ac scientiam, non quoad mores renunciarunt; idcirco Episcopus laudatum Vitum praeelegit; secundus reclamavit, contenditque edictum nulliter expeditum fuisse absque praefixione diei, et examen longe post decennium expletum, irritamque formam fuisse concursus. S. C. autem quum validitatem concursus defendisset, non constare de mala praeelectione decidit: *Monopolitana Concursus* 13. *Maii* 1713 *dub.* 2.

6. Renunciato ab Examinatoribus Synodalibus in concursu ad Parochialem Ecclesiam S. Leonis oppidi Saraceni magis idoneo Scipione Perone, Episcopus magis dignum illum dixit; idcirco per literas Apostolicas Parochiam assequutus est. Appellavit Innocentius Basilius testimonia de ejus vita, et moribus exhibens. Scipio e contra docet jam Parochum, ac in aliis examinibus adprobatum fuisse. Appellatio a S. C. rejecta fuit; ac denegatum novum examen: *Cassanen. Archipresbyt.* 3. *Octob.* 1716.

7. Indicto concursu occasione vaca-

tionis Parochialis Ecclesiae S. Nicolai terrae Salvi ab Episcopo praeelectus fuit Sacerdos Guarinus, et Sacerdos Jo. Felix Lecci appellationem intertulit ab Episcopi judicio irrationabili, contendens, tum quia ab Examinatoribus fuisse eum adprobatum, tum quia suas qualitates, ac dotes id exposcere. Ei favit S. C., quae constare de irrationabili judicio Ordinarii, itaut Ecclesia S. Nicolai adjudicanda sit Jo. Felici Lecci, putavit: *Uxentina Parochialis* 11. *Maii* 1720. *Sed eadem S. C. recessit a decisis: 7. Sept. ejusd. anni*.

8. Quum Episcopus opinatus esset magis idoneum illum desumi ex necessariis qualitatibus pro cura animarum exercenda, ad vacantem Parochialem SS. Nazarii et Celsi, Sacerdotem Cascionum licet secundo loco in concursu adprobatum magis idoneum declaravit. Sacerdos Marualdus proinde, qui in scientia habilior fuit renunciatus, ad S. C. se convertit pro praetenso irrationabili judicio Episcopi; et quamquam requisita, quae scentia et ceteris alium antecellebant, exhiberet, tamen non constare de irrationabili judicio Episcopi ad tramites Episcopi instructionis resolvitur: *Albiganen: Concursus* 18. *Sept.* 1723.

9. Praevio concursu ad Ecclesiam Parochialem S. Vitalis Mirteti peracto Examinatores omnes tres concurrentes approbarunt, et ex his ab Episcopo Parochialis collata fuit Dominico Boldrino. Appellavit Antonius Ceccoperius, disceptavitque se propositis in examine casibus recte respondisse, e contra sufficienter a Dominico Boldrino, ac suas ulterius qualitates praeponderare maximopere emuli dotibus. S. C. autem non constare de mala relatione, ac de irrationabili Episcopi judicio sententia fuit: *Lunen. Sarsanen. Parochialis* 2. *Decem.* 1724.

10. Parochiali Ecclesia S. Petri terrae Arquatae a possessore derelicta concursus promulgatus fuit. Ferdinandus Eupititius, ClaudiusAntonius Bucciarellus equaliter fuerunt adprobati. Episcopus implorato Sancti Spiritus lumine nomina praedictorum in calice posuit, declarans, ut ab ipso praeelectus enunciaretur, cujus nominis schedula a calice remotior exiisset. Sors favit Bucciarello, et literae in ejusdem favorem fuerunt expeditae nulla de ratione adhibita facta mentione; sed interim duas accepit Episcopus provisionis literas, quarum secundae facta mentione extractionis schedularum per sortes absque praejudicio litis pendentiae, et jurium collitigantium fuerunt expeditae. Ferdinandus appellavit, praeelectionem per sortes non sustineri defendit. S. C. sententia fuit, esse Parochialem Bucciarello adjudicandam: *Asculana* 17. *Januar.* 1728.

11. Dignitates, et Canonicatus Ecclesiae Tricariensis, quorum possessores continue in loco statuto animarum curam gerunt, praevio concursu conferri sueverunt. Contigit vacatio Cantoratus, qui secunda est Dignitas, et duo inter ceteros fuere ad examen concurrentes, Nicolaus nempe Minichella, et Dominicus Antonius Nardandrea. Examinatores primum adprobationis locum Dominico tribuerunt, cui Cantoratum Episcopus adjudicavit. Doluit alter se vinci a Competitore, cui ex Ecclesiasticae disciplinae legibus se praeferendum arbitrabatur; ideoque appellationis ope sibi ipsi consuluit ad normam Pianae Constitutionis. S. C. instantiam rejecit, decernens non constare de mala relatione examinatorum, deque Episcopi judicio irrationabili; etiamsi Minichella se decoratum laurea doctorali fuisse in Romano Archigymnasio, Canonicatum cum animarum cura possedisse, Officium Advocati pauperum, Vicarii

Capitularis, ac Pro-Vicarii Generalis munus sustinuisse narraret: *Tricarien. Concursus* 2. *Junii* 1731.

12. Habito coram Examinatoribus qui vulgo Synodales putabantur, de vacante Parochiali Ecclesia S. Mariae de Camas concursu, fuit adprobatus Joseph Almeyda, et a Sede Apostolica provisionis hic obtinuit literas. Parochialem eamdem impetravit postea Emanuel de Azevedo de Lacerda, ex quo Joseph Examinatores minime fuisse Synodales non expresserit. Certavit de suo jure tam provisus, quam impetrans coram S. C., quae non impetrationem, sed provisionem esse validam definivit: *Visen. Parochialis* 18. *April.* 1733.

13. In apertum relato concursu ad vacantem Parochialem Ecclesiam S. Cassiani in eo plures, inter quos Petrus Uguccinus, et Antonius Praevidus fuerunt comprobati. Archiepiscopus autem praeferendum putavit Praevidum, cui beneficium contulit. Aequum in hoc minime fuisse judicium Archiepiscopi contendit Uguccinus, exponitque se aetatis esse 40 annorum, 17 Sacerdotii, conciones peregisse quadragesimales, et in quatuor concursibus idoneum fuisse repertum, subjunxitque Praevidum clericum tantum tunc esse, statimque ordines sacros suscepisse, et olim matrimonii vinculis diu obstrictum habere filium, et quatuor superstites filias. S. C., etsi Uguccinum claudum ambulare ab Archiepiscopo audierit, tamen constare de irrationabili judicio ejusdem; necnon Uguccino Parochialem Ecclesiam deberi definivit: *Urbinaten. Concursus* 18. *April.* 1733 *dub.* 1. *et* 2.

14. Vulgato concursu ad vacantem Parochialem Ecclesiam S. Blasii oppidi Saludecii, Caesar Fabri Parochus Ecclesiae S. Martini in Riparupta ab omnibus quinque Examinatoribus fuit adprobatus, et Matthaeus Baldi suffragia quatuor habuit. Hunc tamen praeferendum opinatus est Episcopus. Caesar Fabri esse irrationabile Episcopi judicium autumat, ac interponit appellationem, suasque exponit qualitates, majorem nempe aetatem, munera expleta, ac lauream in utraque jure adeptam. Sed S. C. hasce querelas rejecit: *Ariminen. Concursus* 7. *Maii* 1735.

15. Quum Episcopus Aesinus Sacerdoti Marino Moricono, qui in concursu ad vacantem Parochialem Ecclesiam S. Silvestri Montis Roberti erat una voce ab omnibus quinque Examinatoribus laudatus, praeferendum judicasset Hieronymum Nori, in quem trium dumtaxat examinatorum suffragia confluxerant; idem Marinus appellationem adversus Episcopi judicium interjecit, quia ipse erat Dioecesanus, aetatis annorum 49, ac in tribus aliis concursibus idoneus munus Parochi obeundi renunciatus. His requisitis carente Hieronymo constare de irrationabili judicio Episcopi, et adjudicandam esse Moricono Ecclesiam S. C. sententia fuit: *Aesina Concursus* 12. *Maii* 1736 *dub.* 1. *et* 2.

16. Sacerdotes Gherardus Durante, et Johannes Manzone soli concurrentes ad vacantem Ecclesiam Archipresbyteralem, ac Parochialem SS. Apostolorum Petri, et Pauli oppidi S. Quirici fuerunt, sed cunctis suffragiis reprobati, et haud idonei reperti ad curam animarum, appellationem interposserunt ad Sanctam Sedem ab asserta irrationabili relatione Examinatorum, et quia Ecclesia non provisa intra terminum quatuor mensium erat devoluta; hinc dubio proposito; an sit indicendus novus concursus coram Ordinario, seu provisio sit facienda a Sancta Sede juxta Constitutionem

Pianam (608)? rem remisit S. C. arbitrio Card. Pro-Datarii: Inde resolvit non esse repellendos a novo concursu, quatenus is habeatur, praedictos Sacerdotes, salvis exceptionibus etc., neque esse supplicationem jam in favorem Durantis a SSmo signatam relaxandam, ac exequendam: *Anglonen. Concursus* 1. *Junii* 1737 *dub.* 3.

17. Pervulgato concursu ad Parochialem Ecclesiam S. Stephani loci nuncupati *di Robione* possessore vacuam cunctis suffragiis fuit ad animarum curam adprobatus Sacerdos Joseph Audoli; sed quia Pro-Vicarius Capitularis aliis conditionibus inspectis praeferendum judicavit Josephum Blanchi, qui minus multa suffragia examinatorum retulerat, Joseph Audoli injecit appellationem adversus Pro-Vicarii Capitularis judicium, contendens primum eum obtinuisse locum ob majorem scientiam, antiquioris esse Sacerdotii, et vices Parochi loci Bogli aegrotantis, ac Curati in Parochiali Ecclesia controversa munus egisse. At S. C. non constare de irrationabili judicio Episcopi sancivit. Nam licet Audoli illi scientiis praestaret, non antecellebat tamen morum probitate, quum adesset quaedam fama, ac rumor eumdem ex inhonesta consuetudine filiam procreasse: *Nicien. Concursus* 27. *Julii* 1737.

18. Vacante Parochiali Ecclesia Castri Marcitelli, habitoque deinde concursu, duo ex quinque fuerunt ad animarum curam probati, Antonius nempe de Bonis jam Oeconomus deputatus, cui omnes Examinatores suffragati sunt, et Constantinus Petruccius, qui ex tribus a binis fuit Examinatoribus renunciatus idoneus. Examinatorum relationi inhaerens Antistes Antonium de Bonis ceteris omnibus praeferendum esse judicavit, eique Parochialem Ecclesiam contulit. Restitit Mazzocchius ab uno tantum Examinatore probatus, deque irrationabilitate redarguebat Episcopum; sed omnis illius conatio cessit in vacuum: *Reatina Parochialis* 8. *Sept.* 1740 *dub.* 1.

19. Sequuta vacatione Archipresbyteralis Ecclesiae Castri Serani Abbatiae Sublacensis per liberam resignationem a Blasio Menni possessore factam, fuit concursus praedicatus. Ex tribus concurrentibus Sacerdos Amadei fuit improbatus, approbatique Diaconi Petrus Proprii, et Dominicus Perelli, sed Petrus adprobatus *cum magis* fuit. Abbas Commendatarius Ecclesiam Dominico contulit. Conquestus est hinc Petrus, et S. C. invocavit, quae non constare de irrationabili judicio Card. Abbatis Commendatarii decrevit, remisitque rem ad Card. Praefectum, juxta mentem: *Nullius, seu Sublac. Concursus* 22. *Julii* 1741.

(608) *Incipien. In Conferendis* 18. *Martii* 1567 (*Bull. Rom. tom.* 4. *part.* 2. *pag.* 362) ubi §. 7. statuitur, ut si Episcopus minus habilem elegerit, magis idonei rejecti possint a male hac electione ad Metropolitanum, vel si ipse eligens Metropolitanus est, vel exemptus, ad viciniorem Ordinarium, ut Sedis Apostolicae delegatum, vel alias ad eamdem S. Sedem appellare, ac praeelectum ad novum examen coram ipso appellationis Judice, ejusque Examinatoribus provocare. Verum cum ex hac appellationis forma plura subsequerentur absurda, enumerata a Bened. XIV. lib. 4. cap 8. num 8 tom 12. pag. 152. decretum est a Clemente XI. per encyclicas literas ad locorum Ordinarios expeditas 10. Januar 1721 insertas in *Const.* Bened. XIV. *Cum illud* 14. Decem. 1742 (*Bull. ejusd. Pont. tom.* 1. *pag.* 98), ut salvo concesso a S. Pio appellationis remedio, examina concurrentium, tam quoad consuetam Evangelii expositionem, quam quoad resolutionem moralium quaestionum eisdem propositarum, non amplius fiant oretenus, ut prius, sed scripto proprio eorumdem charactere exarentur, ipsorumque authentica documenta super meritis, et qualitatibus inter acta concursus serventur, ad effectum ea omnia in casu interpositae appellationis ad Superiorem judicem transmittendi; qui, eis inspectis, decernere possit, an recte appellatum fuerit, et an rationabiliter, aut secus ab Episcopo judicatum, absque eo, quod provisus Ecclesiam interim relinquere cogatur.

20. Occasione vacationis Ecclesiae Parochialis S. Andreae in Plascarano civitatis Viterbii ex duobus adprobatis in concursu Parochialem istam Episcopus Clerico Antonio Colaina contulit; obstitit huic electioni alter adprobatus Sacerdos Placidus Secoli, appellavitque, quum Colaina nondum 24 annos explevisset. Hanc electionem defendere Episcopus curat, sed non sustineri S. C. rescribere placuit: *Viterbien. Concursus* 11. *Aug*. 1742 *dub*. 1.

21. Quum in concursu ad Ecclesiam Parochialem urbis Lacus liberi confecto Xaverius Turturella praelatus fuisset, rejecto uti parum idoneo Gallotto Gallotio, hic de mala relatione quoad doctrinam Examinatores redarguit, licet vincatur aetate, aliisque meritis, quibus ornatur Xaverius, qui Populo, ac Clero civitatis gratior est. Hac super re S. C. quaesita allatas exceptiones rejecit: *Policastren. Parochialis* 28. *Maii* 1746 *dub*. 3.

22. Nemine ad concursum Archipresbyteratus Ecclesiae Montis Milonis accedente Sacerdos Bellezza collationem post octo menses a Sede Apostolica impetravit. Probandum se obtulit Examinatoribus Episcopi, qui gravi supercilio illum examinatum repudiarunt. Appellavit statim, et interim tanquam vacantem a Dataria Parochiam Sacerdos Cicoria impetravit; sed ab Examinatoribus homo fuit nullis literis judicatus. Provocavit etiam hic ad S. C., apud quam Sacerdos Bellezza postulavit, ut examinis acta ad urbis Examinatores remitterentur. Examinatores urbis censuerunt juste reprobatum Cicoria, inique vero Bellezza. Tertius repente apparuit aemulator Sacerdos Victorinus Villari, qui testimonialibus et ipse ab Episcopo literis habitis a Dataria silentio praeterita lite Archipresbyteratum obtinuit, et Episcopus in possessionem spreta Bellezza contestata denunciatione misit. Postulatur modo definiri, cujusnam literae sint exequendae? et responsum fuit in favorem Sacerdotis Bellezza esse exequendas: *Minerbien. Archipresbyt*. 10. *Decem*. 1746 *confirmat*. 14. *Januar*. 1747.

23. Ex tribus Sacerdotibus ad vacantem Ecclesiam Archipresbyteralem, et Parochialem Bollitae concurrentibus, Sacerdos dignior Franciscus Bianco fuit una voce renunciatus, et ab Episcopo propterea adprobatus. At examinatis electi meritis, et muneribus, quae ille honeste sustinuit, nihil valuit apud S. C. de injusta rejectione, et de irrationabili Examinatorum, et Episcopi judicio conquestio aemuli Caroli Vaccari Adversarium cum Examinatoribus consanguinitatis, et amicitiae insimulantis: *Anglonen. Parochialis* 12. *Martii* 1746.

24. A possessore destituta Praepositura Ecclesiae S. Mariae Montis Philoptrani denunciato concursu omnes Examinatores in favorem Josephi Dominici convenerunt. Quum autem collatio ad Sedem Apostolicam spectaret, (vacaverat enim mense reservato), placuit Episcopo Ghirardellium, cui in examine quatuor suffragia ex quinque tradita fuerunt, praeeligere, qui literas Apostolicas obtinuit, nactusque est possessionem. Aegre hoc tulit Dominici, et a judicio Episcopi appellavit, ita et alii competitores. S. C. interrogata decretum prodiit in favorem possessoris: *Auximana Concursus* 12. *Aug*. 1747 *dub*. 1. *et* 2. *confirm*. 2. *Decem. ejusd. anni*.

25. Probati fuerunt ambo concurrentes ad Ecclesiam Parochialem oppidi S. Victoris cunctis suffragiis in moribus, in scientia tantum Petrus Guelfi, quem Episcopus praeelegit; et altero Pompejo Maccagnini non contradicente collationem obtinuit, ac in possessione fuit. Post decendium Pompejus

appellavit, quia non valuit antea adversae valitudinis causa, ac protestatus fuit. Sed S. C., et de mala Examinatorum relatione, ac irrationabili judicio Episcopi minime constare decidit: *Burgi Sancti Domnini Parochialis* 20. *Decem.* 1749.

26. Concursum indixit Episcopus vacante Archipresbyterali Ecclesia terrae Casalis Novi, et deficientibus Examinatoribus Synodalibus alios elegit, approbatusque fuit in ipso concursu primum Dominicus Caffapietra, inde Joseph Antonius Piromalli, et alii, nonnullis reprobatis, inter quos Leonardus Piromalli Archipresbyter Feruleti. Ecclesia praedicta adjudicata est Josepho Antonio. Leonardus appellavit a toto processu irrationabilem relationem Examinatorum reputans, et appellatio in devolutivo admissa fuit. Ipse enim demonstrat malam relationem ex propriis meritis, et virtute, doctrinaque super ceteris probata a Theologis urbis. S. C. constare de mala relatione, et non esse Josepho adjudicandam Ecclesiam censuit: *Mileten. Concursus* 21. *Julii* 1753 *dub.* 2. *et* 3.

27. Appellavit Octavius Gianninius a mala relatione Examinatorum, ac a judicio irrationabili Episcopi; quia minus dignum praeelegit spreto digniore in concursu indicto pro vacante Ecclesia Parochiali S. Mariae *del Vingone*, quae Abbatiae titulo decoratur. Nam hic una cum Andrea Rampaccio in scientia ab Examinatoribus, qui neminem plene suffragati sunt, approbati fuerant. Uterque optime Concilii Caput explicuit, uterque in moribus comprobatus est, sed in Evangelii expositione, et in prudentia vicit apud Examinatores Rampaccius, victus fuit Gianninius. Hic appellans utitur testibus in concursu reprobatis, ut suspicionem injiciat de instructione data Rampaccio, quum in cubiculo ingressi essent Episcopus, et Vicarius Generalis. At S. C. eum haud audivit, et haud Ecclesiam eidem per judicium attribuit: *Civitatis Castelli Parochialis* 25. *Januar.* 1755 *dub.* 2. *et* 3.

28. Episcopus Bisianensis recta quidem methodo praeelegit, et digniorem judicavit Januarium Capalbo cunctis suffragiis ab Examinatoribus adprobatum, ad obtinendam Parochialem Ecclesiam S. Mariae Assumptae terrae Acris suae Dioceseos; nec proinde de suo irrationabili judicio constare rescriptum fuit. Nam asserebatur a provocante Josepho Luzzio Examinatores nullam de aetate, prudentia, moribusque disquisitionem habuisse: *Bisinianen. Parochialis* 1. *Maii* 1756.

29. Denunciato concursu ad vacantem Ecclesiam Archipresbyteralem Torrecusii duo praeceteris ei nomen dederunt Sacerdotes Antonius nempe Faenza exterus, et Oeconomus dictae Ecclesiae, et Franciscus de Ambrosio civis, aetate gravior, a Clero, et Universitate postulatus; sed renunciatus fuit dignior Faenza, improbatus alter. Improbatio haec concitavit totam Communitatem. Disputat Syndicus Universitatis Parochiam Faenzae non esse adjudicandam, quia ille cuncti populi ob ejus gesta, mores, et crimina movit offensionem; ac alterius merita enarrat. S. C. disputationem absolvit, judicans non constare de irrationabili praeelectione Archiepiscopi, et esse adjudicandam Ecclesiam Faenzae. Nam Archiepiscopus praeeligere reprobatum non poterat; nec laicis provocare a praeelectione Episcoporum fas est: *Beneventana Parochialis* 20. *Aug.* 1757 *dub.* 2.

30. In concursu ad vacantem Ecclesiam Abbatialem, et Parochialem terrae Mottae peracto ex approbatis Episcopus omnibus, ut par erat, perpensis Rocchum Santangeli Dioecesanum

jurisperitum, Sacrorum Canonum Lectorem, pluribusque qualitatibus praeditum uti digniorem elegit. Obloquuti sunt Sacerdotes Sacco, et Notarianna, qui minus multa suffragia in concursu obtinuerant, ac appellarunt ab Episcopi judicio, quod rationabile esse respondit S. C.: *Marturanen. Parochialis* 22. *Januar.* 1757 *dub.* 2. *confirmat.* 12. *Martii ejusd. anni*.

31. Ex quatuor ad Parochialem Ecclesiam S. Laurentii terrae Formelli concurrentibus in eo periculo Subdiaconus Antonius Ciavarrinius annos natus 22 adprobatus fuit. Episcopum abaens eum Parochum declaravit, dummodo aetatis veniam a Sede Apostolica reportaret. Appellationem illico interposuerunt Sacerdos Paolangeli, et Sacerdos Piordi, Examinatoresque de mala postularunt relatione. Verum de hac minime constare, nec de irrationabili judicio Episcopi S.C. respondit: *Nepesina* 20. *Aug.* 1757 *dub.* 2. *et* 3.

32. Episcopus Suessanus ad vacantem Ecclesiam Parochialem S. Luciae Casalis Cellularum concursum in vulgus edidit. Expleto examine Leo de Martino, et Paschalis Matano fuerunt probati, sed quoad scientiam majora tulit suffragia Matano. Episcopus Leonem praeelegit. Appellavit Matano. Episcopus suam electionem defendit, etsi asserat Leonem antea fuisse accusatum de nonnullis levitatibus, ob quas non admitti amplius in concursibus statuerat; attamen transactis sex annis novo decreto fuit admissus, et adprobatus in concursibus. Matano dicit se doctiorem esse, ac praestantiorem Leone, propria numerans merita. S. C. constare affirmavit de mala relatione Examinatorum, ac praeelectione, seu irrationabili Episcopi judicio, et fieri jussit novum concursum coram Metropolitano: *Suessana Parochialis* 12. *Febr.* 1757.

33. Nullus declaratus fuit a S. C. concursus confectus ad vacantem Ecclesiam Archipresbyteralem S. Georgi terrae Chieuti ob non servatam formam a S. C. praescriptam. Ab hoc enim appellavit Liborius Saxo ex mala Examinatorum relatione, quia ex eorum verbis constat eos electum Petra idoneum renunciasse, et de scientia tantum non vero de ceteris qualitatibus pro aliis suffragia tulisse, ideoque deveniendum est ad novum concursum coram Metropolitano: *Larinen. Concursus* 2. *Sept.* 1758 *dub.* 2. *et* 3.

34. Vacante Parochiali Ecclesia S. Silvestri Tuderti, indictoque concursu ab Episcopo Sacerdos Baldaccius tulit 20 suffragia, Fabrius 22, et omnes approbati fuerunt. Episcopus tamen praeelegit Baldaccium a Parochiae incolis quaesitum. Appellavit Erminius Fabrius; et S. C. non constare de irrationabili judicio Episcopi decrevit. Nam Baldaccius Fabrio praestet aetate, Sacerdotio, muneribus, officiisque; et si Fabrius 22 tulit suffragia, id probat dumtaxat Fabrium doctrina, et scientia antecellere: *Tudertina Parochialis* 2. *Sept.* 1758.

35. Egit Episcopus concursum ad vacantem Ecclesiam Parochialem SS. Petri, et Pauli civitatis Monopolis, et ex probatis ab Examinatoribus elegit Franciscum Paulum Zaccharia. De hoc conquestus Dominicus Manfredi, provocavit a judicio Episcopi, quod Sacerdotem Zacchariam minus dignum praeelegerat, et quod ille jam erat Parochus, licet in examine minus multa suffragia tulerit. Sed ei minime esse adjudicandam Parochialem Ecclesiam, nec de irrationabili judicio Episcopi constare S. C. sancivit: *Monopolitana Concursus* 28. *April.* 1759 *dub.* 2.

36. Quum Johannes Octavius de Sanctis Sacerdos in concursu ad Praebendam Theologalem Ecclesiae Cathedralis habito improbatus fuisset, pro-

tinus ille appellationem a mala Examinatorum relatione interposuit. Hic in medio proferebat, Examinatores tantum concurrentium scientiam Episcopo retulisse, minime eorum peritiam, nec notulam requisitorum expendisse, neque de his rationem habuisse; quod formae traditae a Bened. XIV. in Constitutione *cum illud* adversatur. Sed sui conatus non valuerunt, quia S. C. non constare de mala Examinatorum relatione, nec de irrationabili Episcopo judicio visum est: *Pinnen. Theologalis* 20. *Sept.* 1760.

37. Post elapsum decem dierum terminum, quem in edicto emanato diei 4. Martii statuerat Archiepiscopus, ut concursus ad Ecclesiam Parochialem terrae Arielli vacantem fieret, novum fuit edictum emanatum die 15 ejusdem mensis, quo terminus ad alios decem dies tunc proximos concursus protrahebatur. Duo comparuerunt ad concursum Franciscus Xaverius Tosi, et Angelus Andreassi, et neutrum Curia Archiepiscopalis ad eumdem admisit, quia primus exterus erat, et alter transacto termino adfuerat. Appellavit Sacerdos Andreassi, et Archiepiscopus Ubaldum Renzetti commendavit, qui Parochialem obtinuit sub narrativa, quod fuisset ab Examinatoribus Synodalibus, nempe in concursibus peractis adprobatus; sed in ejus favorem minime supplicationem esse relaxandam S. C. dixit: *Lancianen. Archipresbyt.* 19. *Sept.* 1761 *dub.* 1.

38. Ad concursum habitum pro Ecclesia Parochiali terrae S. Dominicae tres descenderunt aemuli. Ex his probatus fuit ab Examinatoribus Pro-Synodalibus Franciscus Grisolia, quem Episcopus praeelegit, ac magis idoneum declaravit. Angelus Lampoglia comprobatus quoad scientiam, quoad mores vero improbatus appellationem interposuit, objecitque Francisco, quod medicam artem Clericis interdictam dudum exercuerit, ac actu exercet. Discusso proinde dubio in S. C. resolutum fuit non constare tum de irrationabili judicio Episcopi, tum de mala relatione Examinatorum: *Cassanen. Parochialis* 21. *Novem.* 1761 *confirmat.* 13. *Martii* 1762.

39. Ad Parochialem Ecclesiam S. Nicolai Ruris Valanidi Rheginensis Dioecesis possessore vacuam fuit concursus denunciatus. Examinatores unanimi suffragio omnes quatuor concurrentes reprobarunt; etsi Hyacinthus Capparella bene se gesserit supra omnes. Denuo Vicarius Capitularis concursum indixit, et comparuit Paschalis Barilla aetatis 29, quo tempore licet appellationem interposuerit Hyacinthus, tamen examen peractum fuit, et Paschalis mediocriter se gessit, et fuit adprobatus. S. C. tamen ad querelas Hyacinthi Capparella reprobati decrevit constare de irrationabili judicio Vicarii Capitularis quoad eumdem reprobatum in primo concursu, quum ipse congruam haberet aetatem, sufficienti experientia esset praeditum juxta exhibita documenta: *Rhegien. Parochialis* 12. *Decem.* 1761 *dub.* 1.

40. Necnon in favorem ipsius signandam esse supplicationem, non autem novum concursum celebrandum S. C. mandavit: *Ibid. dub.* 2.

41. Episcopus ad Ecclesiam Parochialem S. Leonardi Casalis Panzae concursum indicavit. Duo Competitores Agnellus, et Archangelus Politi loci indigenae confecto examine ambo fuerunt probati; sed revera Agnellus Politi aliquantulum melius se gessit, sicuti Examinatores dixerunt, ut sibi viam munire possit ad Parochiam assequendam, et praevia Episcopi commendatione Parochiam obtinuit. Archangelus de mala relatione Examinatorum, deque judicio Episcopi questus est, contendens se esse digniorem, ac idoneum pro

animarum cura. Sed querelae in irritum abierunt: *Isclana Parochialis* 21. *Aug.* 1762.

42. Quum Examinatores tam Antonium Pompa, quam Dominicum Jordani ad Curatam Ecclesiam S. Pauli Apostoli in Villa Turricella adprobassent quoad scientiam aequaliter, quoad vero requisita magis, et primum locum dedissent Antonio Pompa, et speciatim ob postulationem tum Cleri, tum Universitatis ejusdem Villae, Episcopus Aprutinus eorum judicium sequutus est. Dominicus Jordani Pastorem de irrationabili judicio redarguit; at nihil ei profuit querimonia: *Aprutina Parochialis* 23. *Junii* 1764 *dub.* 1.

43. Dominicus Nicolaus Passarini de irrationabili Archiepiscopi judicio querelam habuit, quod in concursu acto ad Ecclesiam Parochialem Castri Orticini non ipsum, sed Cajetanum Moretti praeelegerit, et S. C. invocavit; cui narrat se tribus ab hinc annis adscriptum esse inter Portionarios Curatos Ecclesiae Parochialis S. Luciae terrae Porculae, et in novem concursibus fuisse adprobatum, praelationem ei debere causa majoris numeri suffragiorum; Morettum indignum reputandum quia a munere Confessarii Monialium Montis Florae abdicatus fuit; et quum exhibiti duo testes fuissent, qui ab eodem Moretto audivisse affirmant, ut ea occasione dono dederat familiaribus Archiepiscopi scut. 20, qui erat jampridem apoplexia correptus. S. C. stetit pro irrationabili Episcopi judicio, et Parochiam Dominico Passarini adjudicavit: *Firmana Parochialis* 21. *Aug.* 1762. Postea complura documenta ad elidendas sibi objectas exceptiones astu, et odio conquisitas adduxit Moretti, et S. C. recessit a decisis: 22. *Januar.* 1763 *confirmat.* 25. *Junii ejusd. anni*.

44. In concursu peracto ad Ecclesiam Parochialem terrae Cerveteris ab Episcopo praeelectus fuit Carolus Salvuccius secundo loco adprobatus, appellavitque Dominicus Calabresi ratione aetatis, et antiquior Sacerdotii primo loco probatus. Hic suas praerogativas exponit, ac nulla ratione potuisse Salvuccium alienae Dioecesis Presbyterum secundo loco adprobatum praeferri arbitratur, praesertim concurrente in favorem ipsius Populi acclamatione, aliaque hujusmodi. S. C. super dubio an constet de irrationabili judicio Episcopi, ita ut sit adjudicanda Parochia Dominico Calabresi? negative in omnibus, et ad Card. Praefectum, ad mentem respondit: *Portuen. Parochialis* 30. *Julii* 1763.

45. Ad concursum pro Ecclesia Parochiali S. Philippi de Argilione in oppido Zebbug Episcopus exquinque admissis selegit, atque instituit Felicem Borgh. Displicuit judicium competitori Josepho Agio, qui ad S. C. appellavit, quod male Examinatores retulerint, male Episcopus judicaverit. Nam inquit Borgh, licet duo ex Examinatoribus de qualitatibus eum mediocriter adprobaverint; immerito, et injustissime se posthabitum fuisse, quia comprobationem de omnibus, et ab omnibus una voce commeruit, ac praecipue de cura animarum, quam 15 annorum spatio exercuerat. S. C. petitioni appellantis assensa est: *Melevitana Parochialis* 2. *Junii* 1764 *dub.* 2. Inde recedendum a decisis censuit: 15. *Sept. ejusd. anni*.

46. Philippus Gatti in concursu indicto pro Praebenda Theologali Urbaniensi reprobatus fuit, et electus Petrus Aloysius Bajardus. Primus provocavit a judicio Episcopi, necnon appellavit a relatione Examinatorum. Nam hic objicit esse in concursu spectandas praeter scientiam ceteras qualitates, ac magna sua enumerat merita, plura in emulum Bajardum filium fratris Episcopi sibi non comparando

dicit. S. C. consulta constare de mala relatione Examinatorum, et denunciari novum concursum coram Metropolitano deliberavit: *Urbanien. Praebendae Theolog.* 23. *Junii* 1764 *dub.* 1. *et* 2.

47. Vacante Ecclesia Parochiali B. M. in Coelum Assumptae Castricaeli nuncupata, cui subjacet oppidum etiam Palatioli, et Collis, ex quatuor ab Examinatoribus adprobati duo tantum Secundinus Grossi e Palatiolo, et Thomas Basi e Roccasicca fuerunt. Episcopus elegit Thomam Basi, ex hoc excitatae magnae fuerunt turbae a fautoribus Secundini, tum ob qualitatem hominis exteri, tum ob odium universi Populi, et Communitas ipsa causam adjuvit adversus Basium non suum municipem, ac rationes oppositionis explicavit. S. C. ad dubium, an constet de irrationabili Episcopi judicio? protelavit responsionem, et ad mentem addidit: *Aquinaten. Parochialis* 19. *Januar.* 1765. Deinde stetit in negativa sententia: 2. *Martii ejusd. anni.* Iterum petente dimisse Populo acri adversario pro nova causae discussione S. C. in decisis respondit: 18. *Maii ejusd. anni.*

48. Carolus Antonius Calistri e Firminiano ad Ecclesiam S. Venerandae parochialem suae patriae de electo Antonio Maria Mauro Feretrano querimoniam jacit. Dicit male Examinatores retulisse, irrationabile judicium fuisse Archiepiscopi, exponitque suas qualitates, ac testimonium in sui favorem, desideriumque totius populi. At S. C. hujusmodi rationes ex conjectura pendentes non audivit: *Urbinaten. Parochialis* 20. *Sept.* 1766 *dub.* 1. *et* 2.

49. In apertum relato concursu ad vacantem Dignitatem Archidiaconatus Cathedralis Ecclesiae juxta legem fundationis idoneus renunciatus fuit in primo gradu Canonicus Speranza, in secundo Dominicus Perillius, et in tertio Salvator Tullio. Primus vigore literarum Apostolicarum possessionem adeptus est; verum Tullius acriter questus est de irrationabili Episcopi judicio. Nam illi duas alias horas fuisse donatas ad responsiones absolvendas, et ante scrutinium potuisse corrigere easdem, ac denique nullum fuisse ad scrutinium vocatum asserit. S. C. tamen non constare de irrationabili judicio Episcopo resolvit: *Verulana Archidiaconatus* 16. *Sept.* 1769 *dub.* 1. *confirmat.* 10. *Febr.* 1770.

50. Vacante Ecclesia Presbyterali S. Mariae in Coelum Assumptae oppidi Bictonii, Episcopus concursum indixit. Examinatores omnes concurrentes pari suffragio renunciarunt idoneos. Episcopum Sacerdotem Carolum Bassi praeelegit, qui tam literas Apostolicas, quam possessionem nactus est. Ceteri concurrentes ab Episcopo posthabiti queruntur, et Pastorem insimulant irrationabilitatis labe; sed S. C. integrum Episcopi judicium, ac rectam Examinatorum relationem fuisse patefecit: *Assisien. Parochialis* 18. *Decem.* 1773.

51. Anno 1774 possessore privata Parochiali Ecclesia, seu Prioratu S. Johannis Baptistae terrae Marsciani Episcopus concursum de more edixit. Tres venerunt ad concursum, Sacerdos Petrus Hieronymus Cenci Patritius Perusinus Canonicus Cathedralis an. 28., Sacerdos Ugulinius Corradini an. 36. Rector Ecclesiae Parochialis Castri Cerqueti, et Sacerdos Felix Calindri Vicarius Curatus Ecclesiae S. Crucis Portae S. Petri an. 39. Omnes quoad scientiam reperti fuerunt pares ab Examinatoribus Synodalibus. Episcopus Cenci uti digniorem praeelegit. Id acerbe tulit Calindrius, appellationemque interposuit, et Corradinus etiam se praebuit in contradictorem. Fundamentum conquestionis fuit,

quod in praeelecto Cenci nil aliud praeter nobilitatem suae prosapiae concurrit. S. C. autem a querelis electum abduxit. Nam Cencius acceptissimus toto Populo erat, et alter male se gesserat in confessarii monialium munere obeundo: *Perusina Prioratus* 27. *April.* 1776 *dub.* 1.

52. Concursu ad vacantem Parochialem Ecclesiam S. Savini lacus Trasimeni ab Episcopo nunciato, Prosynodales Examinatores absoluto examine duos adprobarunt Sacerdotes jam Ecclesiarum Rectores. In primo vero loco Laurentium Allegri, in secundo autem Vincentium Turrini, quoad scientiam; quoad merita pariter ambo laudati fuerunt, primum tamen locum obtinuit Turrinius, secundum Allegrius. Utriusque meritis ab Episcopo circumspectis, Sacerdotem Vincentium Turrinium praeelegit, in possessionemque misit. Irrationabilem alter hoc in judicio Episcopum fuisse contendit, sed ab hac macula Episcopum S. C. vindicavit: *Perusina Parochialis* 28. *Julii* 1781.

53. Parochia SS. Petri, et Pauli oppidi Frontini vacua concursum Episcopus promulgavit. Ex quatuor concurrentibus Clericus Petrus Serlilvestri fuit laudatus, reliqui reprobati fuerunt. Sed quum ille Ecclesiam assequi non potuisset propter aetatem, novus concursus indictus fuit, in quo praeter duos ex reprobatis comparuit Sacerdos Vincentius Benvenuti, qui idoneus ad illam Parochiam assequendam inventus haud fuit. Expostulavit hic, et a mala Examinatorum relatione appellavit, etiamsi postea Episcopus ex mandato S. C. alium concursum peregerit, in quo Sacerdos Ravogli electus fuit. S. C. hac super re quaesita praeelecto Parochiam adjudicavit, et querimoniis Benvenuti nihil profecit: *Feretrana Parochialis* 8. *Febr.* 1783 *dub.* 1. *et* 2.

54. Ad implendum vacantis Parochialis Ecclesiae S. Michaelis oppidi Trebiani munus duos Examinatores comprobarunt presbyteros, sed disparibus suffragiis. Sacerdos enim Daniel Frateschi octo reportavit, Sacerdoti vero Bartholomaeo Ratto quinque tantum suffragati sunt. Hunc tamen praeelegit Episcopus, qui eum esse idoneum ad regendam Ecclesiam fassus est, et docuit: ac propterea de rationabili Episcopi judicio a S. C. dubitatum non fuit: *Lunen-Sarzanen. Parochialis* 5. *April.* 1783 *confirmat.* 21. *Junii ejusd. anni.*

55. Significato ad Parochialem Ecclesiam S. Michaelis Archangeli Maceratae Feltriae concursu, unus Sacerdos Petrus Rossini Parochus S. Theodori ejusdem oppidi fecit sui periculum coram tribus Synodalibus Examinatoribus, ac per suffragia sex (tria enim singuli ex instituto suffragia tulere) reprobatus fuit. Ab hoc judicio provocavit ad S. C., alio inde de ejusdem S. C. mandato concursu convocato, electus fuit Sacerdos Johannes Baptista Dominici oppidi Petracutae Archipresbyter. Quaesita S. C. non constare de irrationabili judicio Episcopi definiit: *Feretrana Concursus* 28. *Novem.* 1789.

56. Judicium Episcopi non fuisse irrationale declaratur in praeelectione Sacerdotis Antonii Barbanti ad Parochialem Ecclesiam S. Mariae Montis Lauri per tria suffragia in concursu laudati, ad exclusionem Angeli Ridolfi Parochi Montis Siccardi per totidem suffragia approbati, sed primus ampliora habebat requisita: *Pisauren. Parochialis* 21. *Julii* 1792.

57. In concursu ad vacantem Parochialem S. Luciae civitatis Auximi improbatus fuit Sacerdos Antonius Pierucci, cum ex suffragiis 51 habuerit tantum 24 favorabilia. Hinc ab edito judicio Episcopi provocavit ad S. C.,

quae cognita causa, denegatae approbationis ex casibus moralibus propositis, et Pierucci responsionibus; non constare de irrationabili Episcopi judicio declaravit: *Auximana Parochiae* 6. *Maii* 1797 *dub.* 1.

§. III.

Concursus ad Beneficia, ac Parochias quoad Convocationem, et Formam servandam.

1. Concursus fieri debet cum examinatoribus Synodalium Dioecesis civitatum Castellanae, vel Hortanae, in urbe, in qua posita est Ecclesia Parochialis vacans, non tamen Episcopus commorans in una ex dictis civitatibus tenetur se personaliter transferre ad alteram civitatem, et Dioecesim, sed possunt dicti Concursus in civitate, et Dioecesi fieri, in qua moratur, adhibitis tamen Examinatoribus urbis, et Dioecesis, in qua Ecclesia Parochialis sita est: *Civitatis Castellanae* 24. *Sept.* 1639.

2. Card. Abbas Commendatarius Nonantulae, qui est Legatus a Latere in statu Urbini, occasione legationis praedictae inpraesentiarum in urbe Pisauri residet, cupitque inibi concursum indicere, et habere ad unam ex Parochialibus jam pridem vacantibus, super quarum pertinentia veteres exarserunt controversiae cum Episcopis Eugubinis. Exorat ille S. C. pro facultate habendi dictum concursum coram Examinatoribus Synodalibus urbis Pisauri, et responsum prodiit, ut expectet novus Episcopus Eugubinus: *Nonantulana Concursus* 15. *Januar.* 1707. Denuo causa producta rescribitur ut audiatur Episcopus: 7. *Maii ejusd. anni*, demum esse annuendum pro concursu in civitate Urbini cum Examinatoribus Synodalibus eiusdem urbis nomine S. C. sine praejudicio jurium, si quae competunt Episcopo Eugubino ratione proximitatis in similibus casibus censuit S. C.: 3. *Martii* 1708.

3. Nota omnibus fuit mens S.C. quoad modum explendi concursus, quum annuente Clem. XI. Pont. Max. scripta fuerit Epistola Circularis ad Patriarchas, Archiepispiscopos, et Episcopos super ejusdem S. C. decreta, nempe: in concursibus, qui in posterum fient occasione vacationis Ecclesiarum Parochialium jubendum est per modum instructionis, ut eadem omnino quaesita omnibus concurrentibus proponantur, et quod unusquisque ex concurrentibus intra congruum tempus assignandum debeat in scriptis satisfacere de quaesitis propositis; et ulterius est praecipiendum, ut unusquisque ex concurrentibus sermonem scribat super textu Evangelii omnibus aemulis assignando: *Dubia Concursuum* 16. *Novem.* 1720 *dub.* 1.

4. In concursu Ecclesiarum Parochialium debet intervenire ad formam juris arbitrium Vicarii Capituli et non Capituli: *Elven. Jurisdictionis* 1. *Decem.* 1736 *dub.* 7.

5. Decreverat jam antea S. C. non constare de unione subjectiva Ecclesiae Parochialis S. Mariae de Vallega in favorem Capituli Portucallensis, adeoque, quum vacans existeret praefata Ecclesia, procedendum esse ad ulteriora in convocatione consursus edixit, nec relaxandam esse supplicationem, tum Henrici Sequeira de Vasconcellis a Capitulo praesentati, tum Johannis de Moneida Laureiro, qui pariter Apostolicas literas expediri curaverat: *Portucallen. Parochialis* 30. *Martii* 1737 *dub.* 2.

6. Sequuta vacatione die 3. Julii Archipresbyteralis, et Parochialis Ecclesiae SS. Apostolorum Petri, et Pauli in oppido S. Quirici Episcopus, ne aestivus calor, aerisque intemperies Presbyteros Dioecesanos Neapoli stu-

diorum causa degentes a praefatae Ecclesiae concursu, et examine, cui subjici optabat, deterreret, illum indicere distulit usque ad diem 14. Octob. Duo Presbyteri tantum comparuerunt. Gherardus Durante, et Johannes Manzone, qui ambo fuerunt reprobati cunctis suffragiis; ob id validitas concursus in obscuro latebat, quae S. C. sic aperuit, constare de legitima convocatione concursus tempore habili, et respective de legitima reprobatione utriusque concurrentis: *Anglonen. Concursus* 1. *Junii* 1737 *dub.* 1.

7. Inde quaesito; an sit indicendus novus Concursus coram Ordinario, seu provisio sit facienda a sancta sede juxta Constitutionem Pianam (607)? rem remisit S. C. arbitrio Card. Pro-Datarii: *Ibid. dub.* 2.

8. Jus indicendi Concursum, et praeeligendi digniorem in vacationibus nonnullarum Ecclesiarum Parochialium ad Monasterium Saxivivi spectantium, et intra fines Fulginatensis Dioeceseos existentium privative spectat ad Episcopum, non obstante Laudo contrario ab Antonio Francisco de Valentibus Sacrae Rotae Auditore Judice compromissario edito, quod minime exequendum esse S. C. decrevit: *Fulginaten. Jurisdict.* 1. *Martii* 1738 *dub.* 1. *et* 2. *confirmat.* 27. *Sept. ejusd. anni.*

9. Ob vacantem Ecclesiae Parochialis nuncupatae S. Mariae *la Fossa*, ut concursus habeatur infra 20 dies, edictum Episcopus edidit; sed quum ex vinginti Examinatoribus, septem tantum superessent, a S. C. potestatem deputandi alios octo extra Synodum obtinuit, quod in illos nonnulli Presbyteri sui periculum facere optantes suspicionem commoverant; terminum exinde praefixum prorogavit. Prodiit in Scenam Sacerdos Nicolaus Bartolomaei prorogationem ab Episcopo fieri nequivisse obtendens, collationemque juxta Constitutionem S. Pii V. Pont. Max. incipien. *In Conferendis* (608) devolutam ad sanctam Sedem fuisse. At S. C. prolationem edicti a Curia Archiepiscopali factam, ut habeatur concursus, validam agnovit; itaut sit procedendum ad ulteriora pro illius convocatione: *Capuana Concursus* 21. *Novem.* 1739 *dub.* 1.

10. Dum inquiritur, quisnam manutenendus sit in jure convocandi concursum occasione providendi Ecclesias Parochiales Commendarum oppidorum Melicucca, et Drusii nuncupatorum, et Hierosolymitanae Religioni subjectorum, Episcopusne Miletensis, intra cujus Dioeceseos fines illa sita sunt, an vero Commendatarii, quibus illa subsunt in temporalibus? responsum prodiit, Episcopum, qui consueverat, esse manutenendum: *Mileten. Jurisdict.* 3. *Aug.* 1743 *dub.* 16. *confirmat.* 23. *Novem. ejusd. anni.*

11. Periculum ingenii in concursu indicto ad vacantem Ecclesiam Parochialem S. Luciae Casalis Cellularum factum est, in quo Leo de Martino, et Paschalis Matano fuerunt adprobati, sed quoad scientiam majora Matano suffragia tulit. Episcopus tamen Leonem praelegit. Appellavit Matano; et Episcopus eum fuisse accusatum antea de nonnullis levitatibus asserit; S. C. autem faciendum novum con-

(607) *Vide not.* 608.

(608) *Die* 18 *Martii* 1567 (*Bull. Rom. tom.* 4. *part.* 2. *pag* 362). In hac Constitutione § 5. circa tempus decem dierum Episcopo, et patronis praefixum ad nominandum idoneos Clericos prohibetur iisdem, ne illud audeat, vel praesumat ultra alios decem dies prorogare. In eo autem, quod Tridentinum praecipit, ut ei praedictum examen factum fuerit, seu servata forma ab eo praescripta, concursus, et collatio nulla sit, ut declarat circa finem cap. 18. *Sess.* 24. ampliatum est a praedicta *Piana Const.* decernente, praeter dictam collationis nullitatem hanc devolutam esse ad Sedem *Apostolicam*, seu ad eos, quibus jus competit *Parochiam* conferendi.

cursum coram Metropolitano censuit: *Suessana Parochialis* 12. *Febr.* 1757.

12. Invalido declarato concursu ad vacantem Ecclesiam Archipresbyteralem S. Georgii terrae Chieuti peracto ob non servatam formam a S. C. praescriptam; novum convocari concursum coram Metropolitano praecepit S. C.: *Larinen. Concursus* 2. *Sept.* 1758 *dub.* 2. *et* 3.

13. In concursu evulgato pro Praebenda Theologali Urbaniensi Philippus Gatti reprobatus, et electus Petrus Aloysius Bajardus fuit. Primus provocavit a judicio Episcopi, necnon a mala Examinatorum relatione appellavit. Nam hic affirmat esse in concursu spectandas praeter scientiam alias qualitates, ac sua interim enumerat merita. S. C. consulta de hac causa indici novum concursum coram Metropolitano deliberavit: *Urbanien. Praebendae Theologalis* 23. *Junii* 1764 *dub.* 1. *et* 2.

14. Post elapsum decem dierum terminum, quem in edicto emanato diei 4. Martii statuerat Archiepiscopus, ut concursus fieret ad Ecclesiam Parochialem terrae Arielli vacantem, novum fuit palam factum edictum die 15. ejusd. mensis, quo terminus in alios decem dies tunc proximos remittitur. Quum tamen duo Franciscus Xaverius Tosi, et Angelus Andreassi apparuissent, neutrum Curia Archiepiscopalis ad concursum excepit, quia primus exterus erat, alter transacto termino comparuerat. Appellavit Sacerdos Andreassi, et Archiepiscopus commendavit Ubaldum Renzetti, qui Parochialem obtinuit, sub narrativa, quod fuisset ab Examinatoribus Synodalibus, nempe in concursu bis indicto comparente adprobatus; sed in ejus favorem minime esse supplicationem relaxandam S. C. sancivit, locumque esse novae convocationi concursus coram Episcopo viciniori censuit: *Lancianen. Archipresbyt.* 19. *Sept.* 1761 *dub.* 2.

15. Vacante Archipresbyteratu Ecclesiae Cathedralis S. Jacobi urbis Tuscaniae, cui actualis animarum cura incumbit, Vicarius Apostolicus deputatus per obitum Jacobi Oddi jus sibi esse censuit ineundi concursum in civitate Viterbii, et coram Synodalibus Examinatoribus per eadem urbe electis. Capitulum Ecclesiae Cathedralis unitae Tuscanensi jura suae Ecclesiae laedi putans, conquestus est apud S. C. Censuit haec concursum convocandum esse pro collatione Archipresbyteratus coram Vicario Apostolico, et in loco quem malit, destinando. Nam aeque sunt, et principaliter unitae illae Cathedrales Ecclesiae, de quo ambigi nequit: *Tuscanen. Concursus* 16. *Martii* 1771 *dub.* 1.

16. In electione Canonici Poenitentiarii Ecclesiae Metropolitanae Beneventi S. C. mandavit convocationem concursus post emanatam Constitutionem *Pastoralis Officii* (609): *Beneventana* 22. *Maii* 1784 *dub.* 1. *confirmat.* 21. *Aug.* *ejusd. anni.*

(609) Bened. XIII rel. in Append. Concil. Rom. celebrati anno 1725 *num.* 2. ubi § 6. habetur „Postremo quaecumque hactenus de Praebenda Theologali, et sacrae scripturae lectione sancivimus, extendimus etiam, ac adamussim observari volumus, et mandamus (congrua tamen congruis referendo) quoad institutionem Canonici Poenitentiarii in illis Cathedralibus, in quibus nondum fuerit institutus, ejusque honestam „sustentationem, concursum, deputationem, „omniaque alia ad illius officium pertinentia: „et praeter illa, quae a nobis superius disposita „sunt, ea insuper, quae Tridentina Synodus „cap. 8. *Sess.* 24. de *reform.*, de hujus ministri qualitate, aetate, ac exemptione a servitio chori constituit, exacte observari decernimus, praecipimus, et mandamus."

§. IV.

Concursus ad Beneficia, ac Parochias quoad Interpositionem Appellationis.

1. Annuente Clem. XI. Pont. Max. scripta fuit Epistola circularis ad Patriarchas, Archiepiscopos, et Episcopos, ut ipsis nota esset S. C. mens quoad circumstantias concursus explendi, et pro majori declaratione decrevit, ut ab adversa Examinatorum relatione, vel ab irrationabili Episcopi judicio appellationem interponere volentibus, praefigendus est terminus decem dierum ad appellandum: *Dubia Concursuum* 16. *Novem.* 1720 *dub.* 2.

2. Appellationem autem, qui a contraria Examinatorum relatione, vel ab irrationabili judicio Episcopi interposuit, in eo quod ad scientiam ante novi examinis concessionem attinet, docere debet de gravamine ex actibus concursus, vel ex copia authentica ad formam juris cum illis comparata: *Ibid. dub.* 3.

3. Et ante appellationis admissionem is, qui appellationem ab irrationabili Episcopi judicio interponit, non ex capite scientiae, sed aliarum qualitatum tenetur de gravamine docere, aut ex actibus primi concursus, aut ex aliis documentis saltem extrajudicialibus ab ipso exhibendis: *Ibid. dub.* 4.

§. V.

Concursus ad Beneficia, ac Parochias quoad Provocationem (610) *ad novum Examen coram Judice Appellationis.*

1. Appellans a mala electione examinatorum, vel irrationabili judicio Episcopi, potest electus provocare ad novum examen, absque eo quod de irrationabilitate ullum afferat documentum, ullamve probationem. Ita fuit resolutum a S. C.: *Pistorien.* 12. *Junii* 1603.

2. Postquam S. C. ponderaverat, Pianam Constitutionem (611) permittere appellanti, ut provocet ad novum examen; et posteaquam decreverat, ut quando constet de Episcopi eligentis irrationabili judicio, Parochialis magis idoneo conferatur, subdit, loquendo de dicta constitutione: satis manifeste requirit novum examen ad hujusmodi irrationabile judicium agnoscendum; itaut non sit necesse de illo constare, antequam decernatur examen, sed absque eo quod de tali judicio irrationabili constet, illud decernendum, ut per examen perveniatur ad cognitionem irrationabilis judicii: *Ibid.*

3. Postpositum provocare posse praeelectum ad novum examen coram Judice Appellationis, et antequam per alia documenta doceat de irrationabili judicio Episcopi decretum fuit; atque ita S. C. Constitutionem Pii V. (612) intellexit: *Montis Regalis* 2. *Aug.* 1607 *dub.* 4.

4. Petrus Guccius a Judicio Feretrani Episcopi appellavit, et S. C. decrevit, ut hic in urbe novum examen inter aemulos fieret; ita tamen, ut quando Petrum Megliorinum, qui tanquam magis idoneum Episcopus praetulerat, septem annis animarum curam exercuit, quae conditio non accedit ejus adversario, habeatur ratio hujus conditionis; adeout nisi Guccius quoad scientiam longe praestantior sit Megliorino, judicium Episcopi

(610) Bened. XIV. *Const. Cum illud* 14. Decem. 1742. *(Bull. ejusd. Pont. tom* 1. *pag.* 98.*)* praebuit normam, statuitque rationem de appellationibus ab irrationabili Ordinarii judicio admittendis, vel rejiciendis.

(611) *Vide not.* 606.

(612) Quae incipit *In conferendis* 18. *Martii* 1567 *(Bull. Rom. tom.* 4. *part.* 2. *pag.* 362.*)*, et §. 7. decernit, ut gravati appellent, „et constito de prioris eligentis irrationabili judicio, „eoque revocato, Parochialis, magis idoneo con„feratur."

pro Megliorino nullo pacto rescindi debeat: *Feretrana* 26. *Maii* 1612.

5. Commissum fuit examen Episcopo viciniori, causa provocationis, sed propter timorem pestis tunc grassantis in civitate Melphis. Deinde ex duobus approbatis praeferendum esse Petrum Mazzuccam de Fovea oriundum ad Ecclesiam Parochialem terrae Barilis vacantem, licet alter nobilis sit originarius ejusdem terrae Barilis decrevit: *Melphien. Concursus* 21. *Junii* 1692.

6. In concursu habito occasione collationis Parochialis Ecclesiae sancti Spiritus suburbii Celsae in urbe Aenariae Sacerdos Thomas Morgioni ad S. C. pro provocatione ad novum examen in Curia faciendum appellavit, quod de majori probitate, et experientia praeter doctrinam habenda ratio sit in collatione Parochialium; et locum esse novo examini S. C. sancivit, addendo ad mentem (613): *Isclana Parochialis* 23. *Julii* 1718 *dub.* 2. Deinde disputato dubio; an sit locus exhibitioni requisitorum utriusque collitigantis? et negativum datum fuit responsum, eoquod Cajetanus Boncore in concursu praeelectus noluit se examini in urbe subjicere, ac pariter mandatum est novum concursum instituendum esse pro adjudicatione Parochialis Ecclesiae coram Card. Archiepiscopo Capuano, et subjunctum ad mentem (614): 1. *April.* 1719 *dub.* 1. *et* 2.

7. Denunciato concursu ad Parochialem Ecclesiam sive Prioratum S. Angeli terrae Saxoferati possessore vacuum ab Episcopo praeelectus fuit Paris de Vimercatis. Sacerdos Marcus de Evangelistis Appellationem interposuit ad S. C. pro novi examinis concessione, aut pro definitione quoad Episcopi judicii irrationabilitatem; sed S. C. resolutionem distulit, et ad mentem (615) rescripsit: *Nucerina Parochialis* 11. *Maii* 1720. *Iterum* ad mentem (616) dixit: 16. *Novem. ejusd. anni.* Denique quum appellasset, non ex capite doctrinae, sed aliarum dotium, quibus se, et non praeelectum praeditum esse contenderet, quin de gravamine doceretur, S. C. non esse concedendum novum examen, nec de irrationabili judicio Episcopi constare sanxit: 2. *Octob.* 1721.

8. Joseph de Candia unus ex emulis ad Capellaniam Curatam, seu Vicariam vacantem non adprobatus appellavit, nec non ad novum examen provocavit. Hic excepit, quod ex sex Examinatoribus tres absque necessitate electi erant a S. C., necnon suspecti, et tres alii in Synodo constituti, qui pro conficiendo concursu sat esse poterant. Decretum vero a S. C. protelatum fuit, et dictum ad mentem: *Cassanen. Concursus* 11. *Maii* 1720 *dub.* 2. *et* 3.

9. In concursu habito ad Parochialem, et Receptitiam Ecclesiam S. Mariae Graecorum terrae Pollae duo obierunt competitores Nicolaus de Donato coadjutor defuncti Parochi, ac postea oeconomus, alter Bernardus Tramontani. Examinatores retulerunt Nicolaum dignum esse scientia, aeta-

(613) Et mens fuit, ut exquireretur, an concursus in terminis appellationis fuisset unquam in partibus Delegatus. Rel in Discur. Secret. circa Appel. in provis. Paroch. §. 9.

(614) Quod Episcopus transmittat concursum noviter habendum coram E. S., prout fit in Parochialibus S. Sedi reservatis, et quando concursus earumdem ad Datariam transmittuntur" Regist. lit. lib. 26. die 1. April. 1719.

(615) Et mens fuit, ut exquireretur, an adsaset modus coercendi frivolas appellationes, quae a non approbatis in concursu interponuntur, vel a mala relatione Examinatorum, vel ab irrationabili judicio Episcopi, necnon in congruas provocationes ad novum examen, quibus juxta praesentem praxim locus est; etiamsi appellans non doceat de ullo gravamine. Et hac de causa D. Secretarius Discursum exaravit. Rel. in Causa Dubia Concursuum 1. Octob. 1720.

(616) Et mens est, ut transmitterentur acta originalia concursus: *Ead. Caus.* 2. *Octob.* 1721.

te, gradibus, filiatione, et Cleri, populique acclamatione ad Ecclesiam vacantem impetrandam; Bernardum dignum scientia, nulla de ceteris dotibus ejus facta mentione. Episcopus Nicolaum Parochum nominavit. Bernardus provocavit ab Episcopi judicio; quum ipse in animarum cura exercenda solertia, prudentia, moribusque fuisse praeditum pluribus documentis probaret; S. C. autem ad novum examen devenire judicavit: *Caputaquen. Concursus* 10. *Junii* 1741 *dub.* 1. *et* 2.

10. Ad Ecclesiam Parochialem S. Crucis in Urbe Perusiae subjective unita Monasterio S. Petri Congregationis Olivetanae, quod Eugubii situm est, a possessore desertam Abbas Clericum Franciscum Delicati praesentavit, cui in duobus concursibus suffragati sunt Examinatores Synodales, sed instituto examine a tribus Examinatoribus fuit reprobatus. Appellavit idem ad S. C. in Examinatores suspicionem conjiciens, ac petiit, an constet de mala relatione Examinatorum, et quatenus negative; an esset locus novo examini? et decretum est, esse locum novo examini in urbe: *Perusina Parochialis* 26. *Junii* 1756 *dub.* 1. *et* 2. *confirmat.* 17. *Julii ejusd. anni.*

11. Sacerdos Franciscus Alfonsi praesentatus ad vacantem Parochialem Ecclesiam Castri Ripae Berardae a Communitate patrona fuit ad examen admissus, et ab uno probatus, a duobus Examinatoribus reprobatus. Provocavit hic ad S. C.; Episcopus oratorem minus idoneum sibi videri quoad scientiam, et quoad mores retulit. Postulavit orator, aut adjudicandam sibi esse Ecclesiam vacantem ex mala Examinatorum relatione, aut saltem subjiciendum esse novo examini in urbe perficiendo, et negativum ad utrumque retulit responsum: *Asculana Parochialis* 30. *Julii* 1763 *dub.* 1. *et* 2.

Reproducta causa, protelata est resolutio, et ad Card. Praefectum ad mentem rescriptum: 15. *Decem.* 1764, et demum in decisis ad utrumque dictum fuit: 2. *Martii* 1765.

§. VI.

Concursus ad Beneficia, ac Parochias quoad Sanationem.

1. Convalidatus fuit concursus peractus ad Ecclesiam Parochialem cum omnibus inde sequutis: *Camerinen.* 17. *Febr.* 1624.

2. Declaravit S. C. concursus non praestito juramento ab Examinatoribus Synodalibus ad praescriptum *cap.* 18. *Sess.* 24. *de reform.* (617) fuisse nullos; sed ex gratia esse convalidandos, facto verbo cum SSmo: *Bisinianen.* 2. *Decem.* 1628. Et SSmus dictos concursus benigne convalidavit: 5. *ejusd.*

3. Concursus ad vacantem Ecclesiam Archipresbyteralem S. Nicolai terrae Arielli duplici sessione confectus, et cum nonnullis Examinatoribus non Synodalibus invalidus fuit declaratus. Modo sanatur per literas novae provisionis a Summo Pontifice relatas; ideoque frustra novum examen coram alio Episcopo agendum est: *Lancianen. Concursus* 6. *Febr.* 1706 *dub.* 2.

4. Quum concursus indictus ad Ecclesiam Parochialem civitatis Lacus liberi vitio laborare putaretur; quia defecerat numerus trium Examinatorum, et praeter duos ab Episcopo loco Synodalium electos facultate ei data a S. C. adfuit Vicarius Generalis, qui in ultima Synodo inter Examinatores Synodales sub solo appellativo nomine Dignitatis Vicariatus fuit constitutus; S. C. examinata validitate concursus sanationem ad cautelam impertivit, et addidit ad mentem (618):

(617) *Vide not.* 620.

(618) „Concursum convalidavit ad cautelam, „sed simul scribendum dixit Episcopo, Vica-

Policastren. Parochialis 18. *Sept.* 1745 *dub.* 1. *confirmat.* 28. *Maii* 1746.

5. Urgente Sacerdote Bonfilio Gervasi neglectam fuisse in concursu confecto ad Ecclesiae Cathedralis Canonicatum Poenitentiarium Benedicti XIII. Constitutionem *Pastoralis Officii* (619), et praetermissum juramentum in Encyclica S. C. (620) praescriptum; S. C. consulendum SSmum pro sanatione concursus mandavit: *Ripana* 12. *Julii* 1788.

§. VII.

Concursus ad Beneficia, et Parochias quoad Validitatem, vel Nullitatem.

1. S. C. respondit, si eo anno, quo concursus instituitur, non sit celebrata Synodus Dioecesana, valere concursum habitum coram Examinatoribus in ultima Synodo Dioecesana deputatis, dummodo saltem sex supersint: *Montis Regalis* 2. *Aug.* 1607 *dub.* 1.

2. Deinde resolvit debuisse quidem eligi Examinatores, qui sint Magistri, sive Doctores, aut licentiati in Theologia; aut jure Canonico. Ceterum etiamsi his qualitatibus careant, concursum esse propterea nullum sancitur: *Ibid. dub.* 2.

3. Et Examinatores referre debent idoneos quoad omnes qualitates, prout requirit Concilium, aliter nullus est concursus: *Ibid. dub.* 5.

4. Declaravit S. C. concursus non praestito juramento ab Examinatoribus Synodalibus ad praescriptum *cap.* 18. *Sess.* 24. *de reform.* (621) confectos fuisse nullos, sed ex gratia esse convalidandos, facto verbo cum SSmo: *Bisinianen.* 2. *Dec.* 1628. Et SSmus dictos concursus benigne convalidavit, et confirmavit: 5. *ejusd.*

5. Censuit S. C. concursum, in quo Examinatores Synodales adhibiti non praestiterunt juramentum ad praescriptum Sacr. Concilii Trid. *cap.* 18. *Sess.* 24. *de reform.* (622) esse invalidum: *Icinien.* 9. *April.* 1629.

6. In disquisitionem venit, an omissio examinis Antonii Gnal, qui intra terminum in edicto praefixum comparuerat, et descriptus, et protestatus fuerat velle se examini subjicere, sit contra formam substantialem dispositionis a Sacr. Concil. Trid. praescripta, itaut concursus ex hoc capite vi-

„rium Generalem non posse deinceps Synodalis „Examinatoris munus exercere, nisi proprio ex„presso nomine ad illud iterum deputaretur." Bened. XIV. de *Synod. Dioeces. lib.* 4. *cap.* 7. *num.* 5 *tom.* 12. *pag.* 142.

(619) *Rel.* in *Append. Concil. Rom. num.* 2., quae de collatione Praebendae Poenitentiariae idem disponit, quae de Theologali Praebenda habetur § 2., ut „per Edictum publicum vocen„tur quicumque concurrere, et examini sese sub„jicere voluerint, coram Episcopo, et quatuor „Examinatoribus, etiamsi Synodales non sint, „ab eodem Episcopo actu eligendis, etc., et illi, „qui in ejusmodi concursu probatus, magisque „idoneus renunciatus fuerit, Praebenda conferea„tur."

(620) Die 10 *Januar* 1721 expedita rel. in Const. Bened. XIV. 14. *Decem.* 1742 *Cum illud* (*Bull. ejusd. Pont. tom.* 1. *pag.* 98.), ubi §. 7. confirmavit ea, quae decreta fuerant a Concil. Trid. *Sess.* 24. cap 18. in quo habetur „Sint vero hi „Examinatores, Magistri, seu Doctores, aut li„centiati in Theologia, aut jure Canonico, vel „alii Clerici, seu Regulares etiam ex ordine men„dicantium, aut etiam saeculares, qui ad id vi„debuntur magis idonei, jurentque omnes ad „sancta Dei Evangelia, se quacumque humana „affectione postposita, fideliter munus executu„ros." Qua de re Ferrari Bibliot. *Canone verb. Concursus art.* 2. *num.* 40. *seqq. tom.* 2 *pag.* 172. ait „Hoc juramentum est de forma substantiali, „eoque deficiente Examinatores non dicuntur le„gitimi, et Concursus factus coram eis ante „praestitum juramentum est nullus. *Sac. Congr.* „*Concil.* in una *Bisignanen. sub die* 2. *Decem.* „1628 (*lib.* 13. *Decret. fol.* 571.) ubi censuit, con„cursus factos non praestito juramento ab *Exa*„*minatoribus Synodalibus*; *fuisse nullos*, *sed ex* „*gratia convalidandos*, *facto verbo cum SSmo*, „qui *confirmavit*, et *convalidavit*; ut refert. Bar„bos de *Offic.* et *potest. Parochi*, loc. cit. num. „78 et in *Collecton. doctr. Apostol. verb.* Con„cursus num. 18., et tenent communiter Docto„res. Sufficit tamen, ad validitatem concursus, „quod hoc juramentum sit semel praestitum; si„ve in Synodo, sive extra Synodum."

(621) *Vide not.* 620.

(622) *Vide no..* 620.

tietur? censuit S. C. supradictam omissionem examinis esse contra formam substantialem a Sacr. Concil. Trid. *cap.* 18. *Sess.* 24. *de reform.* (623) statutam, ac propterea concursum ex hoc capite esse nullum: *Terraconen. Parochialis* 12. *Maii* 1635.

7. Alias S. C. respondit, si eo anno, quo concursus instituitur non sit celebrata Synodus, valere concursum habitum coram Examinatoribus in ultima Synodo Dioecesana deputatis, dummodo saltem sex supersint: *Hydruntina* 19. *Julii* 1638 *dub.* 3.

8. Concursus non fuit nullus, ex quo Vicarius Generalis, qui concursum indixerat, assumpsit partes Examinatoris, occasione concursus ad vacantem Ecclesiam Parochialem S. Silvestri peracti: *Tudertina Concursus* 20. *Febr.* 1677 *dub.* 1.

9. Concursus confectus ad binas portiones Curatas Archipresbyteratus oppidi Marcellinariae dismembrati, ac divisi ab Episcopo causa populi celebritatis invalidus, nullusque reputatur cum omnibus inde sequutis. Nam dismembratio firma non erat: *Neocastren. Dismembrat.*, *et Concursus* 15. *Decem.* 1703 *dub.* 2. *confirmat.* 16. *Febr.* 1704.

10. Ad vacantem Ecclesiam Parochialem terrae Cagiani ex tribus Sacerdotibus Fabritio Isolda, Donato Angelo Altilio, et Johanne Jacobo Passarello peracto examine a sex Examinatoribus noviter electis vigore facultatis a S. C. reportatae provisus remansit Fabritius Isolda, et ei opponente Solimena concursus nullitatem, illum esse validum S. C. decernit: *Satrianen. Concursus* 28. *Junî* 1704.

11. Indicto concursu ad vacantem Ecclesiam Archipresbyteralem S. Nicolai terrae Arielli examen completum duplici Sessione fuit. Nam duo emuli longe commorantes accedere causa ingentis pluviae non potuerant. Dignior renunciatus Nicolaus de Virgilio ab Archiepiscopo fuit institutus. Recursum vero habuit Laurentius Cappellettus pro infrigendo concursu, duplici sessione confecto, et quia inter Examinatores aliqui non Synodales adstitissent; et S. C. petitioni non concessit: *Lancianen. Concursus* 6. *Febr.* 1706 *dub.* 1.

12. Gesto concursu ad Ecclesiam Parochialem S. Sylvestri loci Cermignani abnuit Episcopus proferre praeelectionis judicium, quod Examinatores ante examen haud ad Sancta Dei Evangelia juraverint, ac suffragia non palam inter se, sed secreta protulerint; ac inter unum concurrentem, ac non nullos examinatores labes simoniaca intercesserit; proindeque res ad disquisitionem S. C. vocavit, quae constare de nullitate censuit, addiditque ad mentem; itaut locus sit ad novum concursum agendum: *Pennen. Concursus* 23. *Junii* 1708.

13. Ad Ecclesiam Parochialem S. Petri Castri Musciani per obitum ultimi possessoris vacantem Episcopus concursum indixit. Ex decem competitoribus cunctis suffragiis adprobati Alexander Bossius, et Jacobus Sabbatinus extiterunt. Horum Episcopus Bossium praeelegit, alter provocavit arguens concursum de nullitate, quod aemuli in tot mansionibus separatis locati fuerunt. At S. C. dicti concursus validitatem protexit: *Aesina Concursus* 1. *Decem.* 1708.

14. Parochialis Ecclesia SS. Cosmae, et Damiani loci nuncupati *Sartenis* caruit pastore, hinc concursu patefacto Augustinus Fozanus Canonicus Ecclesiae Cathedralis suspectum unum ex Examinatoribus Synodalibus una cum notario allegavit. Idcirco examen

(623) In quo statuitur, omnes, qui sunt ad Ecclesias Parochiales promovendi, ad examen teneri, etiamsi exigui sint Parochiae reditus.

illis relictis fuit absolutus, et quilibet ex concurrentibus suffragia favorabilia retulit; sed Episcopus Canonicum Josephum Caccionum magis dignum judicavit. Forzanus obstitit, et ad S.C. arbitrium confugit. Haec non esse locum novo concursui, neque esse Caccionum molestandum addendo ad mentem firmavit: *Adjacen. Concursus* 12. 1710.

15. Vacante Ecclesia Archipresbyterali S. Nicolai terrae Montis Fortis concursus indictus est. Intra terminum praefixum solus comparuit Sacerdos Sebastianus Maria, et terminus fuit prorogatus, aliique Sacerdotes admissi fuerunt, et peractum fuit examen absente Canonico Francisco concurrente, qui fidem suae infirmitatis exhibuit. Hinc examen renovatum fuit, prius semotim, et secreto examinatus fuit Franciscus, ac postea reliqui competitores. Ambigua fuit postmodum validitas concursus, et S. C. validitatem patrocinata est, licet examinatores in favorem Canonici Francisci steterint: *Abellinen.* 28. *Feb.* 1711 *dub.* 1.

16. Ad concursum vacantis Ecclesiae Parochialis S. Angeli civitatis Monopolis ex aemulis Examinatores Synodales Vitum Antonium scientia, aetate, moribusque, Simonem Fanelli idoneum quoad aetatem, scientiamque, non quoad mores renunciarunt; idcirco Episcopus laudatum Vitum praeelegit, secundus reclamavit, contenditque edictum nulliter absque diei praefixione fuisse expeditum, et examen longe post decem diei expletum, ac irritam formam fuisse concursus. S. C. eo fuit consilio, ut validum illum putavit: *Monopolitana Concursus* 13. *Maii* 1713 *dub.* 1.

17. In concursu habito occasione collationis Parochialis Ecclesiae sancti Spiritus suburbii Celsae in civitate Aenariae Sacerdos Thomas Morgioni refutatus fuit. Hic interposuit appellationem, et causa devoluta fuit ad S. C. Indubium revocata fuit validitas concursus, quia examen factum fuit a solo Vicario, quum Episcopus absens esset, et non ab Examinatoribus Synodalibus; et quia concursui interfuerunt tres Sacerdotes, qui minime Synodales Examinatores erant. S. C. vero validitatem defendit: *Isclana Parochialis* 23. *Julii* 1718 *dub.* 1.

18. Vacante Capellania Curata, seu Vicaria perpetua indictus fuit concursus; et habitus fuit coram Vicario Generali, qui erat etiam examinator Synodalis, et coram sex aliis Examinatoribus, quorum tres in Synodo electi fuerant, aliique tres munus ex S. C. facultate exercebant. Ex quatuor competitoribus Blasius Peretta, Jo. Baptista Sifandi tanquam habiliores fuerunt, et magis idonei quoad scientiam denunciati. Episcopus Sifandi praeelegit. Joseph de Candia unus ex emulis id facile non sustinuit, et recursum apud S. C. habuit, quae receptis actis constare de validitate concursus declaravit; licet Joseph exciperet, appellationem ab interventu illorum examinatorum, qui non in Synodo, sed cum facultate S. C. electi fuerunt, interposuisse; ac illos in suspicionem incidisse; tum quia concursus coram tantum tribus Synodalibus examinatoribus faciendus erat: *Cassanen. Concursus* 16. *Decem.* 1719 *dub.* 1. *confirmat.* 2. *Maii* 1720.

19. Occasione vacationis Archipresbyteratus Collegiatae terrae Martinae, qui annexam animarum curam habet, cujus tanquam primae Dignitatis collatio ad Datariam pertinet, indicto concursu Januarius Ratticus non fuit ab Ordinario admissus, et hac de causa appellavit ad Sedem Apostolicam re integra. Confecto tamen concursu adprobatus Isidorus Chirullus fuit, sese opposuit Januarius, qui injuste fuisse a concursu repulsum ait, quum asser-

ta diffamatio concubinatus cum quadam foemina haud comprobaretur. Quaestionem S. C. solvit, validitatem tuens concursus: *Tarentina Archipresbyteratus* 7. *Decem.* 1720 *dub.* 1.

20. Possessore Vacua Canonicalis Praebenda in terra Magdaloni Episcopus in Praebendam Theologalem erigi voluit, indixitque proinde concursum. Hoc absoluto Sacerdos Dominicus Pisante praeelectus fuit. At Sacerdos Antonius de Amato appellavit, et de nullitate concursus contendit, tum quia ex quatuor Examinatoribus unus erat Synodalis, tum quia de illis magis idoneis retulerint, quod ad solum Episcopum pertinet, tum demum quia forma praescripta servata haud fuerit. S. C. omnem controversiam Card. Praefecto juxta mentem commendavit: *Casertana Concursus* 14. *Januar.* 1730 *dub.* 2.

21. In concursu ab Ordinario denunciato, ac absoluto pro Parochiali Ecclesia, ac Collegiata S. Mariae Collis terrae Peschi Constantii, quum solus admisisset Sacerdos Thomas de Amata, idoneus fuit ab Examinatoribus judicatus. Reclamarunt Sacerdotes Franciscus Grillius, Joseph Falconius, et Nicolaus Mosca, qui ob aeris intemperiem ad concursum accedere nequissent, ac postularunt ad aliud differri tempus concursum, sed S. C. concursum, et respective comprobationem Thomae praedicti sustineri, nec esse ad novum concursum deveniendum declaravit: *Nullius, seu Montis Casini Concursus* 7. *Maii* 1735 *confirmat.* 9. *Julii ejusd. anni.*

22. Possessore destituta Archipresbyterali, et Parochiali Ecclesia urbis Alcami Episcopus consuetis affixis edictis concursum indixit. Examinatores sex ex aemulis ad animarum curam renunciarunt idoneos. Summus Pontifex Innocentius XII. selegit Erasmum Cremona, eique de more per literas Apostolicas collata est praedicta Archipresbyteralis Ecclesia; verum Presbyter Leo Francia, ei palmam praeripere cupiens, temere sermone jactavit minime in concursu fuisse formam Concilii Tridentini servatam. Sed Episcopo nec veritatis larvam illum praeseferre tulisse dicente, et concursum, et collationem Parochialis Erasmo factam sustineri S. C. definivit: *Mazzarien. Concursus* 12. *Sept.* 1739.

23. Evulgato concursu ad Parochialem S. Michaelis in loco Montis Barcarii, et habito examine Sacerdos Jo. Baptista Chiotti cunctis suffragiis ad illam fuit idoneus prae ceteris laudatus. At Vicarius Capitularis, quum eumdem Johannem Baptistam responsiones ad sex casus in eo concursu propositos hausisse ex resolutionibus ibidem datis a MatthaeoHyacintho Chirio alteri ex competitoribus putasset, novum indixit concursum. In hoc Sacerdos Gregorius Augustinus Battaglia primus inter idoneos renunciari obtinuit. Chiotti proinde ad S. C. devenit. Statutum hinc fuit judicium emanatum ab Examinatoribus Synodalibus in primo concursu esse attendendum; itaut non esset locus secundo concursui indicto a Vicario Capitulari: *Salutiarum Parochialis* 14. *Martii* 1739.

24. Denunciatus ab Episcopo fuit concursus ad vacantem Parochialem Ecclesiam, sive Archipresbyteratum oppidi Borelli, atque ex iis, qui ad examen convenerant, Sacerdos Nicolaus de Auro veluti ceteris dignior ab Episcopo renunciatus per Apostolicas literas Parochialem illam obtinuit, eamque administrat. Expostulationem fecit Sacerdos Liberator de Elisio, quia nulla omnino fuerit causa, cur ipse a concursu arceretur; nomen illius per invidiam criminibus maculaverunt, quae refellunt plura, quae profert illibatae suae existimationis; et probitatis argumenta. Quaesita S. C. non con-

stare de nullitate resolvit. Episcopus enim eum non causa odii privati, sed causa inquisitionum notatum in Curia rejecisse nudavit: *Triventina Concursus* 30. *Martii* 1743 *dub.* 1.

25. Indictus fuit concursus ad Ecclesiam Parochialem civitatis lacus Liberi, in quo fuit praelatus Xaverius Turturella rejecto uti parum idoneo Gallotto Gallotio. Putat hic vitio concursum laborare, quia defecerat numerus trium Examinatorum, quum praeter duos electos ab Episcopo loco Synodalium facultate ei data a S. C. adhuisset Vicarius Generalis, qui in ultima Synodo deputatus fuit inter Examinatores Synodales sub solo appellativo nomine dignitatis Vicariatus; idcirco validitas concursus fuit excussa, et S. C. sanationem ad cautelam impertivit (624), et addidit ad mentem: *Policastren. Parochialis* 18. *Sept.* 1745 *dub.* 1. *confirmat.* 28. *Maii* 1746.

26. Concursum indicavit Episcopus ad vacantem Archipresbyteralem Ecclesiam terrae Casalis novi, et deficientibus Examinatoribus Synodalibus alios elegit. Concurrentibus praefixit terminum trium horarum, soli Joseph Antonius Piromalli Parochus terrae Radicenae, et Dominicus Calfapietra longius tempus Episcopali indulgentia aliis adversantibus obtinuerunt. Inter adprobatos primas tulit Dominicus, postea Joseph, cui Episcopus Ecclesiam adjudicavit. Alteram vacantem Ecclesiam terrae Radicenae Dominico contulit. Insurrexit Leonardus Piromalli nullitatem concursus affirmans, quia unus electus Examinator minime erat Doctor, aut licentiatus, ac illis longius concessum fuerat tempus. Sed S. C. pro validitate stetit: *Militen. Concursus* 21. *Julii* 1753 *dub.* 1.

27. A possessore deserta in mense Apostolicae sedi reservato Parochiali Ecclesia S. Mariae *del Vingone* Episcopus concursum indixit. Omnes competitores in uno conclavi fuerunt oppillati, nullo eis tempore statuto. Cancellarius fame urgente morae omnis impatiens egressus, ut cibum sumeret, et paulo post reversus est. Decem jam horis elapsis Vicarius Generalis introivit, tempus jam esse, ut sese expedirent, nuntians. Famulus quoque Episcopi transiit per conclave, ut aliquid in interiori cubiculo curaret. Re absoluta Episcopus datis literis testimonialibus magis dignum Rampaccium, qui Ecclesiam habuit, judicavit. Appellavit Gianninius nullitatem concursus disceptans, quod contra Sacr. Concilii formam confirmatam in Epistola Encyclica Pontificis (625) expletus fuerat. Sed validitatem ejusdem S. C. vindicavit: *Civitatis Castelli Parochialis* 25. *Januar.* 1755 *dub.* 1.

28. Tres concurrentes obeunt concursum palam factum pro Decanatu Ecclesiae Cathedralis Caputus nempe, Russomandus, et Realis, ac nullus unus fuit reprobatus; Primum tamen tenuit locum Realis, ac acta ab Episcopo transmissa fuerunt ad Card. Pro-Datarium. Ab Examinatoribus urbis perpensis omnibus in doctrina superare Realem, in ceteris requisitis Russomandum agnoverunt; ob id inter eos facta est disceptatio, quae ad S. C. delata, neutri fuit Decanatus adjudi-

(624) *Vide* not. 618.

(625) Clem. XI. praevis confirmatione nomine S. C. Concilii scripta ac ad locorum Ordinarios 10. Januar. 1721 expedita rel. in *Const. Cum illud* Bened. XIV. 14. Decem. 1742 (*Bull. ejusd. Pont.* tom. 1. pag. 98.) ubi §. 7. num. 3. *et* 4. legitur „Tertium, ut certum, idemque omnibus spatium „temporis constituatur, intra quod casus resol„vant, Quaestionibus respondeant, Conciunculam componant."

„Quartum, ut eodem Concurrentes omnes in „conclavi claudantur, unde, quamdiu scribent „(dabitur enim omnibus scribendi copia) nemo „eorum egredi, neque alius quisquiam eo ingredi possit, nisi postquam scripta confecerint, „et exhibuerint."

catus, sed novus Concursus indictus: *Bovinen. Decanatus* 26. *April.* 1755.

29. Indicto ab Episcopo Murano concursu ad vacantem Parochialem Ecclesiam terrae Raponis, unus descendit Xaverius Pinto, aliis Sacerdotibus a Michaele ejus Patre deterritis. Concursum propterea prorogavit Episcopus, et ad sanctam Sedem, cui devolutum erat jus, obtinuit, ut novus indiceretur concursus. Tres venere Sacerdotes, venit Xaverius ille minitantis Michaelis filius, venit Johannes Lazzarinus, et venit ultima termini die Xaverius Pinto, qui electus, probatusque fuit. Contradixit ei homini vitae integro, et Praeceptoris jam munere in Seminario functo Xaverius reprobatus, sed frustra, quia in illius favorem fuere literae Apostolicae expeditae; idcirco causa agitata, de concursu nullitate minime constare, et literas jam expeditas sustineri S. C. definiit: *Murana Parochialis* 12. *Julii* 1755 *confirmat.* 23. *Aug. ejusd. anni.*

30. Post absolutum concursum in Dataria Apostolica in favorem Rocchi Santangeli signata fuit supplicatio provisionis Abbatialis, ac Parochialis Ecclesiae terrae Mottae possessore destitutae. Sacerdotes Sacco, et Notarianna, qui minus multa suffragia retulerant, sese opposuerunt. Probant hi concursus nullitatem, quod electi in Synodo Examinatores non fuerunt. Verum S. C. haud de nullitate constare decidit: *Muturanen. Parochialis* 22. *Januar.* 1757 *dub.* 1. *confirmat.* 12. *Martii ejusd. anni.*

31. Possessore orbata Archipresbyterali Ecclesia Torrecusii duo prae ceteris in concursu nomen dederunt, Sacerdos Antonius Faenza exterus oeconomus in eadem Ecclesia, et Franciscus de Ambrosio Civis aetate gravior. Cunctis expletis Antonius dignior renunciatus, alter improbatus fuit. Hae rejectio Universitatem commovit ob civicam qualitatem spretam, quae de nullitate concursum redarguit; et disputato dubio in S. C. concursus validitas fuit definita: *Beneventana Parochialis* 20. *Aug.* 1757 *dub.* 1.

32. Denunciato concursu ad vacantem Ecclesiam Parochialem SS. Petri, et Pauli urbis Monopolis inter approbatos Franciscum Paulum Zaccariam, Episcopus elegit. Sacerdos Dominicus Manfredi validitatem concursus impugnavit, quod examinatores implicite, et generaliter de qualitatibus competitorum retulerant, quod satis non est, sed aliquas designare praerogativas oportet. Sed decreto S. C. finita controversia, et validitas concursus statuta est: *Monopolitana Concursus* 28. *April.* 1759 *dub.* 1.

33. In concursu habito ad Ecclesiam Parochialem S. Nicolai Latinorum terrae Pollae, quae in Curia vacaverat, ex competitoribus tres adprobati fuerunt quoad mores, reprobati quoad doctrinam, quartus Januarius Auria inter omnes quoad scientiam praevaluit, et quoad mores Examinatores suffragium favorabile proferre non ausi sunt. Nihilominus acta concursus transmisit Episcopus, sed novum fieri concursum mandatum fuit pro majori Summi Pontificis instructione. In hoc solus Nicolaus Melluso comparuit, qui fuit comprobatus quoad scientiam, et quoad mores. Obicem tamen posuit Januarius innixus concursus nullitate reportata Bulla impetrationis, in qua non quidem narratum fuit eum in primo concursu non fuisse approbatum quoad mores, ac inde admissionem ad alterum denegare ei non poterat Cancellarius ex defectu approbationis quoad mores in primo concursu, quia de delictis enunciatis in illo jam 27 anni effluxerint. S. C. vero in favorem

colai literas Apostolicas esse exequendas mandavit: *Caputaquen. Parochialis* 27. *Aug.* 1763.

34. Ad concursum pro Ecclesia Parochiali S. Philippi de Argilione oppidi Zebbug effectum Episcopus ex quinque admissis selegit Felicem Borgh, ac eum instituit. Injucundum fuit judicium competitori Josepho Agius, qui ad S. C. appellavit validitatem concursus infirmans, quia Examinatores Synodales non erant, nec Episcopus exhibuerat, nec habuerat consuetam facultatem S. C. alios deputandi ad annum. Concursus non unico tempore est expletus, sed permiserunt discedere, ut sero redirent competitores; Examinatores de uno ex concurrentibus judicium non dederunt; textus insuper non idem omnibus datus. Requisita S. C. primum pro nullitate stetit: *Melivetana Parochialis* 2. *Junii* 1764 *dub.* 1. Inde a decisis recessit. Nam praecipua, quae erant nullitatis capita, ex novis monumentis suam mutarunt naturam: 15. *Sept. ejusd. anni.*

35. Sequuta vacatione Praeposituralis, et Parochialis Ecclesia Castri Spinetuli per liberam resignationem illius in manibus Summi Pontificis sponte factam a Francisco Antonio Feriozzi indictus fuit concursus. Nonnulli admissi non fuerunt, et examen habitum fuit spreta contestata denunciatione super concursus nullitate in actis emissa ab Emidio Michelessi rejecto. Electus autem fuit Angelus Trojani, ob id fuerunt literae Apostolicae impetratae subpraetextu nullitatis concursus, ex quo in albo competitorum descriptus haud Michelessi fuit, quia absque testimonialibus Episcopi, fide baptismatis, aliisque comparuit. Rem inde definiit S. C., neutram videlicet esse supplicationem signandam, et iterum concursum indicendum: *Asculanae Parochialis* 22. *Decem.* 1781.

36. Divulgato concursu ad vacantem Archipresbyteralem Ecclesiam S. Georgii terrae Chieuti duo Sacerdotes Franciscus Peta, et Liborius Saxo ad illum venerunt, eos laudarunt examinatores Synodales quoad scientiam, *quo vero ad genus, aetatem, vitam, moresque remittimus*, ajunt, *nos informationi per Curiam Episcopalem captae, ac prudentiae, et cognitioni Episcopi*, qui Ecclesiam Francisco Peta contulit. Liborius appellavit, et nullum concursum declarari conatus est ob non servatam formam a S. C., et Summis Pontificibus praescriptam, quum subscriptiones Cancellarii, Examinatorum, et Episcopi deessent; et S. C. illius sententiae adhaesit nullum concursum nuncians: *Larinen. Concursus* 2. *Sept.* 1758 *dub.* 1.

37. In lucem prolato ad Canonicatum Poenitentiarium Ecclesiae Cathedralis concursu, examen factum est, et unus Sacerdos Paschalis Goberti Episcopalis Seminarii Rector adprobatus fuit. Aegre id tulit Sacerdos Bonfilius Gervasi, et una cum reprobato Sacerdote Jo. Theodori nullum proclamavit concursum, injustam Goberti electionem, et novum efflagitavit examen. Sed de validitate concursus constare S. C. definivit: *Ripana* 19. *Januar.* 1788. At urgente Gervasii neglectam fuisse Benedicti XIII. *Const. Pastoralis Officii* (646), quia Examinatores extra Synodum tres erant deputati absque facultate S. C., et omissum juramentum in Encyclica S.C. (627) praescriptum, S. C. respondit consulendum SSmum esse pro sanatione concursus: 12. *Julii ejusd. anni.*

Reliqua quoad Concursus. Vide *Ecclesia Parochialis* §. *II.*

Conditio. V. *Matrimonium* §. *II.*

Condonatio. V. *Absolutio* §§. *I. II. et III. Fructus* §. *I.*

(626) *Vide not.* 619.
(627) *Vide not.* 620.

Conductio. V. *Bona Ecclesiastica* §. *VIII.*

§. I.

Confessarius quoad Adprobationem (628).

1. Regularem ab Episcopo ad audiendas Confessiones absolute, et simpliciter, si idoneus inventus fuerit, non autem ad tempus approbari debere; atque semel ab eo ad id munus praevio examine comprobatum, non posse ab eodem iterum examinari, nisi nova causa supraveniente sancitur: *Nullius Januar.* 1598 *dub.* 3.

2. Ita S. C. rescripsit, Confessarios etiam extraordinarios Monialium, etiam Regularibus subjectarum, post Constitutionem Gregorii XV. Pont. Max. hac de re editam (629), nulla tenus posse earum Confessiones audire, nisi prius ab Episcopo Dioecesano idonei judicentur, et approbentur, non obstante quacumque contraria consuetudine: *Caturcen.* 2. *Julii* 1650 *dub.* 2.

3. Sanctimonialium Confessarii tum ordinarii, tum extraordinarii examen, et adprobationem, quamvis Moniales ipsae exemptorum regimini subjiciantur, ad Episcopum spectare declaratur: *Suession.* 16. *Sept.* 1662 *dub.* 13.

4. Quoad dubium, an vigore Bullae Urbani VIII. Pont. Max. *Cum sicut accepimus* Romae 12. *Sept.* 1628 (630) editae teneantur omnes Regulares cujuscumque Ordinis, seu Instituti pro obtinenda ab Episcopo potestate Secularium utriusque sexus Sacramentales Confessiones audiendi, et a peccatis absolvendi se personaliter coram Episcopo, aut Ordinario praesentare; aut sufficiat, si a suis Superioribus de habilitate, et sufficientia scriptum transmittant testimonium, maxime mendicantes, et nudi pedes, qui in hyeme difficilem habent transitum; et hoc quidem judicio, et arbitrio solius Ordinarii? censuit S. C.

(628) Clem. VIII. *Const. Ad Romanam* 26. Octob. 1596 (*Bull. Rom. tom.* 5. *part.* 2. *pag.* 136) confirmavit Decretum S. C. Concilii, quo ad dubium: An provisus de Parochiali Ecclesia per concursum censendus sit approbatus idoneus Minister ad audiendas Confessiones in illa Dioecesi, in qua ipsam Parochialem obtinet, tum eorum, qui habent privilegia eligendi idoneum Confessorem, tum etiam illorum, qui non habent hujusmodi privilegium, sed Parochorum consensum? respondit, censeri dumtaxat in ea civitate, vel oppido, ubi sita est Parochialis, non autem passim per totam Dioecesim. Bened. XIV. *Inst. Eccles. LXXXVI tom.* 11. *pag.* 552 *seqq.* doctissime pertractat de iis, quae spectant ad facultatem Confessionum excipiendarum; quod juxta Sacros Canones nemini liceat absque approbatione Ordinarii Fidelium Confessiones excipere; nulli Sacerdoti, caeteroquin idoneo tribuatur potestatem audiendi in aliqua Dioecesi Confessiones, nisi prius publicum subierit examen; quomodo a Sacris Canonibus hujusmodi consuetudo sancita sit; et haec facultas nulli concedatur, nisi ad praefinitum tempus, sive Regularis, sive Secularis sit: denique quod penes Episcopum sunt iterum examinandi illi Presbyteri, qui acceptam facultatem sibi prorogari cupiunt.

(629) Quae incipit Inscrutabili 5. *Febr.* 1622 (*Bull. Rom. tom.* 5. *part.* 5 *pag.* 1), et ampliavit Sanctionem Tridentinam *Sess.* 23. *cap.* 15. *de reform.* statuens, §. 5. Regulares ne audire quidem posse confessiones Monialium iisdem subjectarum sine approbatione, posse vero Episcopos Confessarios sic deputatos toties, quoties opus fuerit, amovere, si eorum Superiores moniti detrectaverint, vel negligentes fuerint in illis removendis. Imo approbati in Confessarios ordinarios pro uno Monasterio, non intelliguntur approbati pro alio, nec approbati pro una vice, expleta deputatione, audire possunt sine nova approbatione, toties, quoties, earumdem Monialium confessiones ex declaratione Clem. X. *Const. Superna* 21. *Junii* 1670 (*Bull. Rom. tom.* 7. *pag.* 30.) §. 4. Et a Gregoriana Const. observatione neque eximuntur Confessarii, tam Ordinarii, quam extraordinarii Monialium, Cardinalibus Protectoribus subjectarum, qui intelliguntur in eadem comprehensi, ut declaravit Alexander VII. per organum S. Visitationis Apostolicae die 29. Sept. 1660.

(630) Qua Sum. Pontifex abrogavit quodcumque privilegium quibusvis Ordinibus regularibus hactenus concessum audiendi secularium confessiones sine praevio Ordinarii examine, et approbatione, nominatim etiam eos Regulares recensens, qui nisi expresse nominati fuerint, non intelliguntur comprehensi; idque ad eum finem, ne ab eadem Constitutione immunes se jactarent: *Bull. Rom. tom.* 6. *part.* 1. *pag.* 142.

etiam mendicantes teneri pro arbitrio Episcopi: *Olomucen. Jurisdict.* 11. *Julii* 1665 *dub.* 15.

5. Sacerdotes approbati ad Confessiones audiendas in una Dioecesi vocati a Parochis alterius Dioecesis non valent in ista audire Confessiones quorumlibet absque Episcopi adprobatione: *Posnanien. Dubium Audit. Confess.* 3. *Decem.* 1707 *dub.* 2.

6. Contenditur inter Abbatem Generalem celeberrimi Monasterii Sancti Spiritus de Sulmona ordinis Coelestinorum, ac Episcopum Sulmonensum, et Valvensem super jurisdictione spirituali in oppido Pratularum; et dubium proponitur, an, et ad quem spectet facultas etiam per modum provisionis adprobandi tam Sacerdotes Seculares, quam Regulares ad audiendas Confessiones Sacramentales laicorum, et ecclesiasticorum Secularium in dicto oppido, donec, et quousque sit terminata lis in Rota (631)? S. C. Abbatem exercere dictam facultatem posse nomine S. C. per modum provisionis, et sine praejudicio jurium partium dijudicavit: *Sulmonen. seu Valven. Jurisdict.* 11. *Martii* 1713 *dub.* 1.

7. Quum Abbas Lubensis Ordinis Cisterciensis sibi arrogaret immemorabili fretus consuetudine jus adprobandi Confessarios pro Sanctimonialibus Monasterii Trebinicensis suo Ordini subjectis in Dioecesi Uratislaviensi existentis, Episcopus S.C. invocavit, quae cum Rotae voto in favorem Episcopi prolato (632), adprobationem Confessariorum pro Monialibus ad Episcopum pertinere consultum sanxit: *Uratislavien.* 30. *Januar.* 1723.

8. Confessarii pro Ecclesia, et Hospitali S. Angeli ad nidum Neapolis comprobandi sunt ab Archiepiscopo non ab Aedituo, sive Rectore; etsi privilegium hic exemptionis exhibeat: *Neapolitana* 21. *Julii* 1742 *dub.* 4. (633).

9. In disquisitionem positum est, an Confessarii electi, seu deputati a P. Abbate Einsidelti ordinis S. Benedicti Congregationis Helveticae ad Confessiones audiendas Monialium Monasteriorum Vaharae, Augiae, et S. Lazzari, quae sunt sibi subjecta, indigeant speciali approbatione Ordinarii Constantiensis, itaut sit exequendum Decretum editum a S. C. *die* 13. *Junii* 1744? responsum prodiit ad men-

(631) Hinc lite absoluta, vigore Decis. in *Valven. et Sulmonen. Jurisdictionis super Manutentione* 2 *Julii* 1714 *cor. Falconerio*, Sacrum Tribunal concessit manutentionem Episcopo Valvensi, et Sulmonensi in exercitio suae universalis jurisdictionis in tota ejus Dioecesi, et precipue in controverso oppido Pratularum, quod fuit confirmatum altera decis. an. *Decem.* ejusd. anni, ibi, „ Item namque incontrovertibile visum est „ illud generale Juris principium ex eo desumptum, quod constito de situatione dicti oppidi „ Pratolarum intra limites Dioecesis Valvensis, „ semper Episcopus ex sola juris assistentia „ etiam non docto de actibus possessoriis, et „ Jurisdictionalibus veniat manutenendus in exercitio suae universalis jurisdictionis, donec inferior Praelatus probaverit Territorium separatum cum qualitate vere nullius, sive per Privilegium Apostolicum, sive per immemorabilem „ Canonizatam in contradictorio Judicio per tres „ Sententias conformes."

(632) Nam, ut votum Sacri Tribunalis Rotae extrahendum non sine matura discussione, ut par est, prodiret, concessa fuit ob eodem Sacro Tribunali nova audientia Abbati Lubensi, et dubio proposito „ An sit standum, vel recedendum „ a decisis " fundamentis undique perpensis editarum decisionum dierum 5. *Febr.* 1719 cor. *Ansaldo*, 17. *Junii* 1720 *coram Lancetta*, et 10. *Decem.* 1721 cor. eod. responsum est in decisis die 11. *Maii* 1722 cor. eod. tom. 6. decis. 1319. Declaratum hinc fuit jus approbandi Confessarios pro audiendis Confessionibus Monialium Monasterii Trebinicensis spectare ad Episcopum Wratislaviensem, non vero ad Abbatem Lubensem, excluso privilegio, et juribus praetensae immemorabilis, in quibus idem Abbas principaliter insistebat.

(633) Hanc resolutionem secutus est Bened. XIV. *Const. Praeclarum* 4. *Octob.* 1755 (*Bull. ejusd. Pont.* tom. 4. *pag.* 152), dum in ea declaratur dicti Hospitalis, Ecclesiae, Personarumque exemptio: et §. 14. cautum est, quod Rector, aliique Sacerdos audire Confessiones possunt, nisi praevia Archiepiscopi approbatione.

tem (634): *Constantien. Juris Adprob. Confess.* 6. *Aug.* 1746 (635).

10. Pro exercendo Confessarii munere erga Moniales Monasterii S. Sebastiani civitatis Arimini, et Canonicis Regularibus subjecti, non sufficit quempiam idoneum a Superioribus Regularibus deputari, et ab eodem Episcopo semel per annum approbari; verum requiritur omnino, ut Episcopus pro qualibet vice intra annum occurrente illum probet: *Ariminen.* 27. *Januar.* 1748 *dub.* 14.

11. Confessarii Regulares adprobati ad Episcopo ad audiendas Confessiones fidelium utriusque sexus nequeunt sine speciali confirmatione Episcopi in Confessarios Monialium exemptarum a Superioribus Regularibus destinari: *Omolucen. Jurisdict.* 7. *Junii* 1755 *dub.* 11. *confir.* 2. *Aug. ejusd. anni.*

12. Nec iidem Confessarii Regulares saltem pro audiendis Confessionibus unius Monasterii Monialium exemptarum, pro una vice adprobati, censeri debent adprobati semper, et pro omnibus Monialium Monasteriis: *Ibid. dub.* 12. *confirmat. ibid.*

13. Et pro obtinenda dicta comprobatione, seu facultate Confessiones sive Secularium, sive Monialium audiendas, tenentur se personaliter coram Episcopo praesentare; non autem sufficit a Superioribus de sufficientia, ac de capacitate testimonium transmitti: *Ibid. dub.* 13. *confirmat. ibid.*

§. II.

Confessarius quoad Electionem, ac Nominationem.

1. SSmus Dnus Noster ex Sententia S. C. Concilii declaravit, *cap.* 10. *Sess.* 25. *de regul.* (636) ita esse in-

(634) S. C. respondit *Affirmative*, factaque relatione Sanctitas Sua approbavit excepto solo Monasterii S. Lazari: *Lib.* 96. *Decret. pag.* 322.

(635) *Const. Emanavit* 27. *Novem.* 1676 (*Bull. Rom. tom.* 8. *pag.* 9.) ab Innocentio XI. confirmatur Decretum S. C. Concilii diei 10. Octob. dicti anni 1676 in causa *Sublacen. Jurisdictionis*, quo decernitur ad Abbatem Commendatarium pertinere approbare Monachos pro audiendis confessionibus Secularium in Ecclesiis Monasteriorum S. Scholasticae, et S. Specus Abbatiae Sublacen. Ordinis S. Benedicti nullius Dioecesis Provinciae Romanae.

(636) Ubi habetur „ Attendant . . . . Praeter „ Ordinarium autem Confessorem alius extraor- „ dinarius ab Episcopo, et aliis Superioribus „ bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium „ confessiones audire debeat." Hoc decretum declaravit, et ampliavit Bened. XIV. *Const. Pastoralis* 5. *Aug.* 1748 (*Bull. ejusd. Pont. tom.* 2. *pag* 213.) quoad hunc Confessarium extraordinarium Monialium. In eadem prohibetur Confessario Ordinario Monialium, ac etiam cujuscumque piae domus, durante Confessario extraordinario, qui deputari debet, audire confessionem cujusque monialis, sive Superiorissae, sive novitiae, sive conversae, aut alterius cujuscumque personae intra Monasterium, aut piam domum commorantis, juxta disposita a Clem. XI. in suo edicto diei 12. Decem. 1708, quam Benedictus confirmat. Inde praecipit, ut extraordinarius non deputetur pro singulis Monialibus peculiariter, sed pro tota communitate: ut hic teneatur audire confessiones earumdem omnium, quae eidem confiteri velint. Si autem nolint, debent omnes una cum quibuscumque aliis in monasterio degentibus coram ipso se sistere, si non ad confessionem peragendam, saltem ad salutaria monita extra eam ab ipso recipienda; et dicti extraordinarii electio pertineat ad Ordinarium loci pro Monialibus ei immediate subjectis: pro Monialibus vero Regularibus subjectis, ad Superiorem Regularem: praevia tamen pro utroque approbatione Episcopi, seu Ordinarii localis.

Ut si Superior regularis negligat talem deputationem facere, Ordinarius eam supplere debeat, et Major Poenitentiarius, negligente dicto Ordinario.

Ut extraordinarius denegari nequeat Monialibus peculiaribus, in casu gravis infirmitatis, etiam post alteram, aut tertiam deputationem, ut supra factam universo Monasterio. Et si Superior regularis pro Monialibus sibi subjectis id denegaverit, deputari poterit ab Ordinario loci.

Ut item denegari nequeat in casu, quo Monialis aliqua firmiter recuset Ordinario Confessario confiteri. In casu vero, quod ob spiritualem dumtaxat consolationem, et profectum extraordinarium optat, suadet Pontifex, ut tam Ordinarius, quam Superior regularis faciles se exhibeant in hujusmodi concessione.

Ut pro Monialibus Regularibus subjectis deputari possit extraordinarius tam a Clero Seculari, quam ex altero Ordine regulari: imo etiam deputari debeat saltem semel in anno: quem si Superior regularis deputare detrectaverit, deputari possit ab Ordinario.

tellígendum, ut etiam possit Episcopus concedere Monialibus Confessarium Regularem alterius Ordinis, vel Secularem: *Regien. anni* 1573.

2. Utrum Episcopus possit Confessarium extraordinarium cujusvis religionis offerre Sanctimonialibus Divae Clarae, qui sunt sub cura Fratruum de Observantia? a S. C. rescribitur posse offerre Sacerdotem etiam alterius Religionis in Confessorem extraordinarium Monialibus *ex cap.* 10. *Sess.* 25. *de regul.* (637): *Avenionen.* 25. *Octob.* 1586 *dub.* 22.

3. Ad dubium, an Moniales S. Clarae habere possint Confessarium extraordinarium ab Episcopo Dioecesano refragantibus Superioribus Regularibus, quibus dictae Moniales subjiciuntur? S. C. respondit habere posse Confessarium extraordinarium ab Episcopo Dioecesano in casu negligentiae Superiorum Regularium: *Caturcen.* 2. *Julii* 1650 *dub.* 1.

4. Spiritualem animarum medicum nempe Confessarium ab ipso Episcopo debitis requisitis praeditum esse deputandum, illumque non posse a Monialibus recusari, imo eas ad talem Confessarium admittendum cogi posse, sive potius suaviter, et prudenter induci, resolvitur: *Nicien. ad Visitat. Sacr. Liminum* 6. *Aug.* 1677 *dub.* 3.

5. Canonicis Regularibus Lateranensibus Monasterii S. Martini urbis Arimini in illorum Comitiis, aut Capitulis deputare licet alium Vice-Confessarium ad annum, vel ad alĭud certum tempus pro administrando Poenitentiae Sacramento Monialibus Monasterii S. Sebastiani ejusdem urbis, quatenus Ordinarius Confessarius vel infirmatur, vel abest, vel alia justa causa impeditur, et destinare licet cum adprobatione Episcopi, ac eo certiore facto in casu impedimenti, et cum ejusdem licentia: *Ariminen.* 27. *Januar.* 1748 *dub.* 11. *et* 12.

6. Idem Vice-Confessarius a praedicti Monasterii Abbate, aut ab eorundem Canonicorum Regularium Capitulis in Confessarium extraordinarium dictarum Monialium ad formam Sac. Concilii Tridentini *Sess.* 25. *cap.* 10. *de regul.* (638) deputari nequit: *Ibid. dub.* 13.

7. Episcopum ex Sacerdotibus Participantibus Ecclesiae S. Nicolai terrae Laureae eligere debere aliquos in numero sibi beneviso pro audiendis Confessionibus Sacramentalibus in adjutorium Archipresbyteri S. C. judicio decrevit: *Policastren. Procurat.* 1. *Junii* 1737 *dub.* 6.

8. Posito dubio, an Superior, seu Commissarius Monasterii Sanctimonialium ordinis Carmelitici Putignani oppidi per Patrem Generalem ordinis ad triennium eligi solitus, postea per idem tempus in Confessarium Ordinarium Monialium nominari, vel saltem Pater Generalis valeat alium nominare in Confessarium ordinarium? negativum datur responsum ad primam partem, affirmativum ad secundam: *Conversana Jurisdict.* 8. *Maii* 1731 *dub.* 4.

§. III.

Confessarius quoad Jura, ac Potestatem absolvendi.

1. S. C. dijudicavit non licere fratribus ordinis Praedicatorum, et aliis ab Ordinario approbatis vigore privilegiorum sibi tributorum, ac facultatum Societatis Rosarii B. V. Sodales se confitentes ab omnibus casibus, quos Episcopus sibi expresse reservaverit, nulla ab eodem Episcopo habita licentia absolvere: *Neritonen. anni* 1574 *dub.* 1.

(637) *Vide not.* 636.

(638) *Vide not.* 636.

2. Quum juxta Const. Pontificiam (639) foeminae, quae abortioni causam dederunt, ad Romanam Curiam pro obtinenda absolutione accedere onus haberent, quod onus haud explere possunt Mulieres Regni Poloniae, quae simile crimen in se admiserunt, propter eorum ultimam inopiam, ac locorum distantiam, exoratur, ut Ordinarii locorum, vel idonei Confessarii per eos deputati mulieres hujusmodi a tali delicto absolvere possint. S.C. benigne concessit facultatem absolvendi non solum foeminas, sed etiam viros, cum eo tamen, ut ab idoneis Confessariis ad id speciatim ab Ordinario deputatis absolvantur, serioque moneantur, ut etiam atque etiam caveant, ne relabantur, iterum siquidem relapsis absolutionem minime concessum iri: *Gnesnen. Febr.* 1590 *dub.* 2.

3. Omnes fere nobiles praedicti Regni jurisdictioni, ac libertati ecclesiasticae, decimas usurpantes, impedimentum afferunt, et alias hujusmodi incommoditates pariunt, ob id supplicatur, ut si qui ab incepto desistant, possint ab idoneis, et approbatis confessoribus absolvi. Placuit Sanctitas Sua ex sententia S. C. id indulgere, dum tamen ante omnia hujusmodi usurpatores jurisdictionem, et bona usurpata dimittant: *Ibid. dub.* 6.

4. Et quoniam plurimi hactenus per ignorantiam a casibus praemissis absolverunt, imploratur, ut a Confessoribus per Ordinarios deputandis ab excommunicatione, et aliis sententiis, censuris, et poenis, in quas propterea illi incurrerunt, absolvi, iidemque Confessores cum illis super irregularitate per eos contracta dispensare valeant? Sanctitas Sua abnuit: *Ibid. dub.* 7.

5. Censuit S. C. Sacerdotes ab Ordinario ad audiendas Confessiones per Dioecesim confirmatos posse omnino Dioecesanorum Confessiones excipere absque ulla Parochorum licentia, eosque, qui sic confessi fuerint, nisi aliud obstiterit, esse legitime absolutos: *Aretina* 26. *Octob.* 1613.

6. Consultum edidit S. C. Fr. Paulum ordinis S. Augustini ab Ordinario approbatum ad confessiones auscultandas in Ecclesiis Conventuum sui Ordinis, in aliis vero de Parochorum facultate, potuisse in Ecclesiis Regularibus alterius Ordinis ejusdem Dioeceseos de Superiorum Regularium consensu confessiones excipere, non modo inconsultis, sed invitis etiam, ac reluctantibus parochis sive poenitentium, sive intra quorum Parochiae fines eaedem Ecclesiae Regulares existunt. Ac proinde, nisi aliud obstiterit, validas omnino esse confessiones, quas, ut proponitur, idem Fr. Paulus audivit in Ecclesia Cappuccinorum ejusdem oppidi, ipsi Archiepiscopo contradicente: *Aretina* 24. *Martii* 1614.

7. A casibus, quos Episcopus sibi reservavit, neminem absolvere posse praeter ipsum Episcopum, aut Sedem Apostolicam, aut alium, qui ab eodem Episcopo, aut ab Apostolica Sede talem absolvendi potestatem fuerit consecutus, sententiam dixit S. C. in *Suessionen.* 16. *Sept.* 1662 *dub.* 5.

8. Dubitationi obnoxium est, an Confessarius Regularis ordinis S. Fran-

(639) Sixti V. incipien *Effraenatam* 29 Octob. 1588 (*Bull. Rom. tom.* 5. *part.* 1. *pag.* 25.) contra procurantes, consulentes, et quomodocumque concurrentes ad abortum, nedum foetus animati, sed etiam inanimati, editam. Hanc vero rigidissimam Const. moderavit Gregorius XIV. Const. *Sedes Apostolica* 31. *Maii* 1591 (*Bull. Rom. tom* 5. *part.* 1. *pag.* 275.) in duobus, quantum scilicet ad absolutionem ab excommunicatione, quae per Sixtum reservabatur Sum. Pontifici, et nunc per Gregorium potest absolvi ab Episcopo, vel a quolibet Confessario per ipsum specialiter deputato: et quantum ad poenas procurantium abortum foetus adhuc inanimati, has reduxit Gregorius ad terminos juris communis.

cisci Strictioris Observantiae possit cum socio permanere de die, et de nocte in Hospitio contiguo Monasterio Monialium S. Clarae exempto a jurisdictione Ordinarii ad effectum audiendi confessiones Monialium, stante quod Monasterium eorumdem Regularium distet ab urbe, ubi est Monialium Monasterium; et an Confessarius idem possit etiam noctu retinere clavis Ecclesiae dicti Monasterii; itaut ad libitum etiam per noctem in ea ingredi possit? judicium remittit S. C. ad S. C. Episcop. et Regul. (640): *Urbinaten. Visit. Sacr. Liminum* 10. *Martii* 1663 *dub.* 14.

9. Ad dubium, an, et quibus modis Confessarius Regularis Monialium sit coercendus, si contraveniat in praejudicium jurium Parochialium? *juris remediis* S. C. respondit: *Lauden. Jur. Paroch.* 14. *April.* 1685 *dub.* 4.

10. Occasione universalis Jubilaei nuper indulti pro imploranda Divina ope adversus Turcas, tres Sacerdotes Cappuccini in Patavina Dioecesi absque approbatione, et licentia Card. Episcopi Confessiones Sacramentales complurium secularium publice exceperunt, et quamvis moniti fuissent a Parocho de eorum inhabilitate, attamen ab inceptis desistere noluerunt. Accersiti postea ab ipsomet Card. Episcopo ad docendum de eorum sibi arrogata facultate absolvendi, responderunt, ut in opinione probabili quorumdam auctorum Regularium, primus eorum uti Guardianus, et Praelatus Regularis, secundus uti approbatus in aliena Dioecesi, et tertius uti approbatus ab ipso Card. Episcopo in alio loco Dioecesis ad annum, licet elapsum, potuerunt licite, et valide tempore Jubilaei dictas confessiones absque nova Ordinarii approbatione excipere. Card. autem Episcopus animadvertit, huic praetensioni resistere tum Constitutiones Sum. Pont. Urbani VIII. (641), Innocentii X. (642), Alex. VII. (643) et Clem. X. (644),

(640) Anno sequenti Alexander VII. in sua Const. Felici 10. Octob. 1664. §. 6. et 7. (*Bull. Rom. tom.* 6. *part.* 6. *pag.* 34.) sancivit „Insuper „districte praecipimus memoratis Superioribus „Regularibus ut infra terminum duorum men„sium a publicatione praesentis Const. compu„tandorum, revocent ad Claustra Confessores, „eorumque Socios, Concionatores, et alios „quoscumque Regulares apud Monasteria Sancti„monialium, vel assidue, vel ad tempus, quo„cumque titulo pernoctare solitos: neve permit„tant eosdem, seu alios Regulares, intra, seu „prope septa Monasteriorum hujusmodi habita„re, vel commorari; quin etiam infra eumdem „terminum, quascumque cellas, mansiones, seu „cubicula prope Monasteria praedicta, ad usum „memoratorum Regularium existentia, si Clau„surae Monasteriorum earumdem Monialium con„tiguae sint, eidem Clausurae includi, vel dirui „omnino faciant; si vero sint extra septa, vendi, „pretiumque in Monasterii utilitatem converti; „nec imposterum alia similia aptari aedificari, „aut emi permittant. Quod si infra dictum ter„minum Superiores Regulares praemissa cum „effectu non adimpleverint, teneatur Ordinarius „loci, tamquam Sedis Apostolicae Delegatus, „illa adimplere, et omnino exequi, etiam invo„cato, si opus fuerit brachii secularis auxilio" „et §. 7. „Verumtamen si Monasterium Sancti„monialium sit extra Moenia urbis, vel oppidi, „et Monasterium Regularium Virorum, quibus „Moniales sunt subjectae, sit intra dicta moe„nia, vel e converso, habeantur, vel condu„cantur, si commode fieri possint, mansiones „ad usum Confessoris, quae non sint conjunctae, „seu contiguae ipsi Monasterio Monialium, sed „ab eo penitus disjunctae, non solum per pa„rietes, sed etiam per tecta; sin autem utrumque „Monasterium sit intra Moenia, et unum ab al„tero, Episcopi judicio, multum distans, tunc „habeantur, vel conducantur hujusmodi mansio„nes, ut supra distinctae, et separatae a Mona„sterio Monialium, distantia ab ipso Episcopo „recognoscenda, et approbanda: ita tamen, ut „in mansionibus Confessoris, sive intra, sive „extra Moenia constitutis, excepto ipso Confes„sore cum suo Socio, alii Regulares, etiamsi „Superiores sint, minime pernoctent "

Et antea S.C. Episc. in *Tropien.* 10 *Novem.* 1649 decreverat, Regularem Monialium Confessarium degere cum Socio in suo Conventu: et in *Fulginaten.* 11. *Decem.* 1647 apud Nicol. in *Floscul. verb. Oeconomus. n.* 13. et Pittoni *decis. ad Confess. n.* 897.

(641) *Const. Cum sicut accepimus* 12. *Sept.* 1628 (*Bull. Rom. tom.* 6. *part.* 1. *pag.* 142.) cujus vigore omnia revocantur privilegia Regularium, ut Sacramentales Confessiones audire valerent; etiamsi ab Episcopo Dioecesano examinati, et approbati non fuissent; de qua Const. loquitur

tum etiam responsa S. C. super dubiis ad Bullam Gregorii XV. (645), tum denique expressam mentem Summi Pontificis, qui in Bulla praedicti Jubilaei requisivit Confessarios ab Ordinariis locorum approbatos, unde anxius est; an licite? et an valide dicti Cappuccini secularium confessiones exceperint? S. C. dubium aperuit, decernens ad primum illicite, ad secundum invalide, sed non esse inquietandos illos, qui bona fide confessi sunt, attamen si ipsi confessi hoc rescriverint, vel de validitate confessionis dubitaverint, eosdem teneri confessionem reiterare.

11. Quo vero ad Cappuccinos Card. Ordinarius conficiat processum circa administrationem Sacramenti Poenitentiae, quam ipsi exercuerunt, non obstante contraria dispositione S. C. Trid., et Constitutionum Apostolicarum (646), et transmittat: *Patav. Facult. Absolv.* 11. *Decem.* 1683 *dub.* 1. *et* 2.

Paganus in cap. *Sane de Offic.*, et potest. Jud. Deleg. num. 22. tom. 1. pag. 523. Hanc Const. idem Summus Pontifex explicavit altera Const. *Accepimus* 3. *Kal. Febr.* 1639, relata a Guerra in Epist. Bull. tom. 3. pag. 19, quae in Magno Bullario edit. Rom. Mainardi desideratur.

(642) *Const. Cum Sicut.* 18. *Martii* 1645 *(Bull. Rom. tom* 6. *part.* 3. *pag.* 26.*)* ubi tribuitur facultas Episcopo Oxomensi inhibendi Regularibus, ne absque sua licentia Confessiones audiant. Et postea *Const. Cum Sicut* 14. *Maii* 1653 *(Bull. Rom. cit. loc. pag.* 244.*)* idem Pontifex confirmavit Decretum S. C. Concilii ad dubium 9. expressum, quod Regulares etiam Societatis Jesu in una Dioecesi ab Episcopo approbatos ad Confessiones personarum Secularium audiendas, nequaquam posse in alia Dioecesi hujusmodi Confessiones audire sine approbatione Episcopi Dioecesani.

(643) Inter damnatas Propositiones la 36 hisce verbis concepta „Regulares possunt in foro conscientiae uti privilegiis suis, quae sunt expresse revocata per Concilium Tridentinum." 18 *Martii* 1665 quae extat in *Bull. Rom. tom.* 6. *part.* 6 *pag.* 110.

(644) *Const. Superna* 21. *Junii* 1670 *(Bull. Rom. tom.* 7 *pag* 30*)*, qui §. 4. decrevit „Ad haec „Religiosos ab Episcopo ad confessiones Secularium in sua Dioecesi audiendas approbatos, „non posse in alia Dioecesi eas absque Episcopi „Dioecesani approbatione audire, quamvis poenitentes subditi sint ejus Episcopi, a quo ipsi „Religiosi jam fuerant approbati." Cui accessit *Const. Emanavit nuper* 6. *Sept.* 1698. Innoc. XII. *(Bull. Rom. tom.* 9. *pag.* 488.*)*, qua confirmatur Decretum S. Congr. Episcop. et Regul. in causa Lusitana pro executione Const. praedictae *Superna*, quam servandam esse omnino, non obstante Bulla Cruciatae, quae in hac materia nihil novi induxit, neque quoad Poenitentes, neque quoad Confessarios, decernitur. Et altera *Const. Cum sicut* 19. *April.* 1700 *(Bull. Rom. cit. loc. pag.* 537*)* opinionem quorumdam Sacerdotum Regularium, vel Secularium non probatorum ab Ordinariis, se posse audire confessiones vigore Bullae Cruciatae damnat, ac declarat facultatem eligendi Confessarium ab Ordinario approbatum in Bulla Cruciatae concessa. Immo Bened. XIV. *Const. Apostolica* 5. *Aug.* 1744 *(Bull. ejusd. Pont. tom.* 1. *pag.* 159*)* neque cujuslibet indulti generalis, vel particularis, Jubilaei, etiam Bullae Cruciatae vigore Sacerdotem non approbatum posse eligi in Confessarium sancivit: et quidem sub poena nullitatis confessionis, et absolutionis, ut patet ex claris seqq. verbis „ideoque „(num. 6.) confessiones, et absolutiones in „praemissis casibus aliter in posterum factas, „et respective auditas, seu impertitas irritas „fore, et invalidas declaramus; et contrariam „quamcumque opinionem, ejusque praxim deinceps prohibemus, ac reprobamus, tanquam „explanatae toties ab Apostolica Sede verborum „intelligentiae, ac menti nostrae, quam, ad „omnem hac super re ambiguitatem tollendam, „per praesentes clarius exposuimus, penitus „adversantem."

(645) Incipien. *Inscrutabili Dei Providentia* 5. *Febr.* 1622 *(Bull. Rom. tom.* 5. *part.* 5. *pag.* 1.*)* cui accesserunt Declarationes S. Congregationis Concilii emanatae occasione dubiorum, quae super dicta Constitutione facta fuerunt, ab ipso Pontifice Gregorio, ac inde ab Urbano VIII. approbatae, quae in calce Const. referuntur.

(646) Nam *Sess.* 23. *cap.* 15. de *reform.* decernit, nullum etiam Regularem posse confessiones Secularium, etiam Sacerdotum, audire, nisi aut parochiale beneficium, aut ab Episcopis approbationem obtineat. Huic Sanctioni juri communi penitus conformi (qua innovata est Decretalis Bonifacii VIII. *rel. in cap.* 2. *Super Cathedram de Sepultur. in Extrav. Commun.*, ac correcta Decretalis Innoc. III. *rel. in cap.* 12. *Omnis utriusque sexus de Poenit. et Remission.*, vi cujus poterat Parochus delegare facultatem audiendi suorum Parocciae incolarum confessiones alieno Sacerdoti) accessit primum *Const.* S. Pii V., Romani *Pontificis* 6. *Aug.* 1571 *(Bull. Rom. tom.* 4. *part.* 3. *pag.* 177*)*, qua ab eodem revocata *Const. Etsi mendicantium* 16. *Aug.* 1567 *(Bull. Rom. tom.* 4. *part.* 2. *pag.* 375.*)*, quam in favorem Fratrum, et Monialium Ordinum Mendicantium ediderat quoad exemptionem ab examine, et approbatione Confessariorum ab Ordinariis faciendam, declaratum est, Regulares cujuscumque Ordinis, etiam Men-

12. Confessarii nimiam sibi auctoritatem arrogant in vim Bullae Cruciatae, posse (ajunt) absolvere pro foro externo reos publicos, vel ad forum contentiosum deductos a censuris, et poenis a jure, vel ab homine latis parti lesae praestita satisfactione, vel parte concordata, praevia exhibitione fidei Confessarii de absolutione data, hinc quaeritur, an absolutio hujusmodi prodesse valeat in foro externo? *negative* respondetur: *Vicen. Visit. Sacr. Liminum* 15. *April.* 1690 *dub.* 5.

13. Curati unius Dioecesis acciti a Parochis alienae Dioecesis possunt in ista audire confessiones suorum subditorum, non alienorum absque Episcopi licentia: *Posnanien. Dubium Audit. Confess.* 3. *Decem.* 1707 *dub.* 1.

14. Confessarius Conservatorii SS. Philippi, et Jacobi in Regione Nidi consulum Artis sericae num valeat omnia Sacramenta Monialibus administrare privative quoad Parochum? S. C. exhiberi Breve mandavit. Nam deputati praedicti Conservatorii Breve Sixti V. Pont. Max. hujusmodi facultatem concedens in medium proferebant: *Neapolitana Conservat.* **28.** *Julii* **1708** *dub.* **2.**

15. Monachos ordinis Cassinensium a casibus in Bulla *Coenae Domini*, a sex aliis in Decreto Clem. VIII. Pont. Max. (647) contentis, et a casibus ab ipsis Ordinariis reservatis absolvere exteros ad eorum Ecclesiam accedentes vigore Indulti Sixti V. confirmati a Clem. VIII. non posse firmatur: *Andrien. Edict.* 29. *Novem.* 1710. *dub.* 4. Confirmat. ad formam Bullae Clem. X. Pont. Max.: *Superna* (648) 24. *Januar.* 1711 *dub.* 1.

16. Ac Sacerdotes approbati ad Confessiones audiendas in una Dioecesi vocati a Parochis alterius Dioecesis non valent in ista audire Confessiones quorumlibet absque Episcopi adprobatione: *Ibid. dub.* 2.

17. Quando autem agatur de magno concursu populi, ac magna distantia

dicantes, Lectores, aut in Theologia graduati non possint Secularium confessiones audire, nisi fuerint ab Ordinariis praevio examine approbati.

Urbanus VIII. deinde Const. *Cum sicut accepimus* 12. *Sept.* 1628 (*Bull. Rom. tom.* 4. *part.* 1. *pag.* 142.) abrogavit quodcumque privilegium quibusvis Ordinibus Regularibus hactenus concessum audiendi Secularium confessiones sine praevia Ordinarii examine, et approbatione, nominatim etiam eos Regulares recensens, qui nisi expresse nominati fuerint, non intelligantur comprehensi.

Eadem Tridentina Sanctio ampliata est etiam a Gregorio XV. *Const. Inscrutabili* 5. *Febr.* 1622 (*Bull. Rom. tom.* 5. *part.* 5 *pag.* 1.) statuente, Regulares, ne audire quidem posse confessiones Monialium iisdem subjectarum sine dicta approbatione. Imo approbati in Confessores ordinarios pro uno Monasterio, non intelliguntur approbati pro alio, neo approbati pro una vice, expleta deputatione, audire possunt sine nova approbatione, toties, quoties, earumdem Monialium confessiones ex declaratione Clem. X. *Const. Superna* 21. *Junii* 1670 (*Bull. Rom. tom.* 7. *pag.* 30.) Qua de causa Pius VI. Pont. Max. *Const. Auctorem fidei* 28. *Aug.* 1794. *Proposit.* XXXVII. Doctrinam Synodi Pistoriensis anni 1786 tit. de Poenit. §. 10. num. 6., quae de auctoritate absolvendi accepta per ordinationem enunciat, post institutionem Dioecesum, et Parochiarum conveniens esse, ut quisque judicium hoc exerceat, super personas sibi subditas sive ratione territorii, sive jure quodam personali, propterea, quod, aliter *Confusio* induceretur, et perturbatio; quatenus post institutas Dioeceses, et Parochias enuntiat tantummodo, *conveniens esse ad praecavendam Confusionem*, ut absolvendi potestas exerceatur, super subditos; sic intellectam tanquam ad validum usum hujus potestatis non sit necessaria ordinaria, vel subdelegata illa jurisdictio, sine qua Tridentinum declarat nullius momenti esse absolutionem a Sacerdote prolatam; reprobat uti *falsam*, *temerariam*, *perniciosam*, *Tridentino contrariam*, et *injuriosam*, *erroneam*.

Et Clem. XI. Pont. Max. Decreto 8. *Aug.* 1705 adimit *S. C. Episc. et Regul.* facultas indulgendi Fratribus Capuccinis ordinis S. Francisci, ut personarum secularium confessiones audire possint, nisi id eidem S. C. in casibus particularibus a Sum. Pont. pro tempore existente specialiter permittantur: *Vid. Bull. ejusd. Pont.* pag. 535.

(647) Viginti sunt casus reservati in Bulla die *Coenae Domini* legi solita, relati a Bened. XIV. *Const. Pastoralis* 30. *Martii* 1741. *Bull. ejusd. tom.* 1. *num.* 16. Sex autem casus reservati in Decreto *Sanctissimae* Clementis VIII. 25. *Maii* 1593 relati a Guerra in *Epist. Bull. tom* 4. pag. 10.

(648) *Vide not. seq.* 649.

adeundi pro adprobatione ad Episcopum Dioecesanum in casibus praedictis remittitur arbitrio, et prudentiae Ordinarii: *Ibid. dub.* 3. Haec S. C. decernit ad rogatum Episcopi Suffraganei, et Administratoris Ecclesiae Posnaniensis.

18. Archiepiscopus, ac Elector Coloniae S. C. exoravit pro declaratione quorumdam dubiorum, quod Regulares habere se facultatem absolvendi a casibus ab ipso reservatis edicto 26. Maii 1715 praetendunt; idcirco S. C. decrevit Confessarios Regulares non posse Seculares extra mortis periculum absolvere a casibus ordinario reservatis: *Colonien.* 16. *Novem.* 1720 *dub.* 1. (649).

19. Ac Confessarios Monialium exemptarum, et Praelatis Regularium subjectarum posse easdem etiam extra mortis periculum absolvere a casibus ordinario reservatis, praeterquam quoad casus, quos Episcopus sibi reservaverit in materia clare ad jurisdictionem delegatam spectante resolvitur: *Ibid. dub.* 2.

20. Et supposito edicto supra relato Confessarium Regularem extra mortis periculum absolvere non valere Secularem complicem criminis carnalis externi mortaliter peccaminosi secum commissi statuitur: *Ibid. dub.* 3.

21. Atque posito pariter eodem Edicto Confessarium Regularem Monialium exemptarum absolvere posse Monialium complicem criminis carnalis externi mortaliter peccaminosi secum commissi, quatenus non sit violata clausura, deliberatur: *Ib. dub.* 4. (650).

22. Ad postulatum Episcopi Viterbiensis S. C. definiit, posse Patres Cappuccinos Capellanos triremium Pontificis Romani sine confirmatione Ordinarii Viterbiensis, et cum sola adprobatione urbis Vicarii excipere Confessiones remigum, et aliorum in triremibus continuo degentium, tam in ipsis triremibus, quam in Portu, et Receptaculo vulgo *Darsena*, et in Hospitio in *Darsena* existente, sed non posse eosdem PP. Cappuccinos excipere eorumdem confessiones in urbe Centumcellarum absque adprobatione Ordinarii Viterbiensis: *Viterbien. Visitat. Sacr. Liminum* 18. *April.* 1722.

23. Regulares Confessarii Monialium, quae iisdem sunt subjectae, habitare nequeunt in mansionibus sitis in Atriis Monasteriorum muro circumvallatis, et quae sunt contigua Monasteriis, et habent januam, quae juxta prohibitionem Alexandri VII. (651) Pont. Max. clauditur: *Ulissiponen. Occidentalis* 17. *Sept.* 1722 *dub.* 1.

(649) Ex Concil. Trid. *Sess.* 14. de *Sacram. poenit. cap.* 7. et *Can. II.* Inquit autem ipsa Synodus cit. cap. 7. quod „nulla sit reservatio in „articulo mortis, atque, ideo omnes Sacerdotes „quoslibet poenitentes a quibusvis peccatis, et „censuris absolvere possunt." Quae verba cum pateant amplissime, ac nullum Sacerdotem excipiant, omnibus fere Scriptoribus Juris Canonici argumento sunt, quod, urgente necessitate, absolvere possit quivis Sacerdos, etiam excommunicatus suspensus, degradatus, haereticus, modo absit publica offensio, et periculum subversionis. Graviter, et copiose in hoc argumenti genere versatur Carolus Blaschus Diss. 2. de *Poeniten.* Verum extra mortis periculum, nemo sine Episcopi venia absolvere quemquam potest a casibus ipsi Episcopo reservatis, etiamsi absolvendi a casibus reservatis Sedi Apostolicae facultatem obtinuerit. Et habentes, inquit Clem. X. Const. *Superna* 10. §. 7. p. 32 tom. 7. Bull. Rom. ult. edit. *facultatem absolvendi ab omnibus casibus Sedi Apostolicae reservatis, non ideo a casibus Episcopo reservatis posse absolvere.*

(650) Verum quoad duas ultimas resolutiones hodie attendi debet novissima dispositio Bened. XIV. in sua Constitutione quae incipit *Apostolici Muneris* 8. *Febr.* 1745 (*Bull. tom.* 16. *pag.* 279.) qua confirmavit ac explicavit aliam suam Const. incip. *Sacramentum Poenitentiae Cal. Junii* 1741. Qua de causa hodie confessarii quicumque, sive Seculares, sive Regulares nequeunt absolvere suos Complices in peccato contra sextum Decalogi praeceptum, nisi in articulo mortis, et tunc solum in defectu alterius Confessarii, aliter audentes illos absolvere incurrunt excommunicationem Papae reservatam, et tales Confessiones sunt invalidae, irritae, ac nullius valoris.

(651) *Vide not.* 650.

24. Dubio exhibito; an Confessarii, sive Ordinarius, sive Extraordinarius ingredi possint Monasterium absque ulla limitatione servatis servandis, quando vocantur ab aliqua Moniali infirma, quae pro sua devotione confiteri cupiat? respondit S. C., ut uniantur Decreta (652): *Mazarien.* 10. *Maii* 1727 *dub.* 3. Inde S. C. dicto dubio responsum servatis servandis affirmativum praebuit: 5. *Julii ejusd. anni.*

25. Disquiritur qui, vel quae personae comitari debeant Confessarium Monialium monasteriorum SS. Mariae, et Aureliani, et S. Mariae Theodotae, quae Abbati ordinis S. Benedicti sunt subjecta, in casibus administrandi Sacramenta Monialibus infirmis, et commendandi animas?

26. Et petitum ulterius quum fuisset, an exceptis dictis casibus administrationis Sacramentorum, et commendationis animarum possit dictus Confessarius ingredi intra septa praefatorum Monasteriorum? responsum exiit; servandam esse omnino in omnibus Constitutionem Alexandri VII. Sum. Pont. incipientem *Foelici* (653): *Papien.* 16. *Martii* 1743 *dub.* 7. *et* 8.

27. Judicium interposuit S. C. esse in potestate Episcopi in adprobatione Regularium Confessariorum limitare eorumdem facultates non solum, quoad tempus, sed etiam quoad personas, et loca, in quibus Confessiones audire debent: *Olomucen. Jurisdict.* 7. *Junii* 1755 *dub.* 4. *confirmat.* 2. *Aug. ejusd. anni.*

28. Sacerdotes Seculares, vel Regulares alienae Dioecesis etiam proprio Ordinario probati audire possunt Confessiones personarum Secularium de licentia P. Prioris, seu Abbatis Monasterii S. Honuphri nuncupat. *di Massa diruta* nullius Dioecesis: *Caputaquen. Jurisdict.* 11. *Decem.* 1756 *dub.* 3. *confirmat.* 30. *Julii* 1757 *et* 13. *Martii* 1762.

Confessio Sacramentalis. Vide *Sacramentum Poenitentiae.*

Confirmatio. V. *Abbatissa* §. *II. Administrator* §. *I. Alienatio* §. *II. Applicatio* §. *II. Contractus* §. *VI.*

Confirmationis Sacramentum. Vide *Sacramentum Confirmationis.*

Confraternitas Laicorum. Vide *Sodalitium.*

§. I.

Congregatio Casuum Conscientiae.

1. Ad dubium, an sub edicto, quod omnes Confessarii Seculares teneantur interesse disputationi Casuum Conscientiae, bis in mense fieri solitae sub poena suspensionis ab exercitio confessionis per mensem, possint comprehendi etiam Confessarii regulares, et an Canonicos, aliosque Sacerdotes sub alia mitiori poena compellere liceat ad interveniendum dictae disputationi stante quod paucissimi sint Parochi, et Confessarii Seculares, qui in dicto edicto comprehendantur? respondit S. C. Canonicos, aliosque Sacerdotes non Confessores, necnon Confessarios Regulares non posse compelli, ut ad conferentias Casuum Conscientiae accedant, Confessarios vero seculares posse: *Urbinaten. Visit.*

(652) Haec ad calcem folii diei 5. Julii 1727 in eadem causa Secretarius S. C. adnotavit: *Thesaur. Resolut. tom.* 4.

(653) 10 Octob 1664 (*Bull. Rom. tom.* 6. *part.* 6. pag 34) quae § 5. decernit „Ad haec Confessor „Sanctimonialium, tam Ordinarius, quam extra„ordinarius minime ingrediatur septa Monaste„rii, nisi ad Sacramenta Poenitentiae, Eucharistiae, et Extremae-Unctionis ministranda Mo„nialibus, vel aliis personis infirmis ibi degen„tibus, necnon ad commendandam animam Ago„nizantium, nec unquam ingrediatur, nisi cum „Socio, qui sit probatae vitae, et maturae aeta„tis, semperque maneat in ea parte Monasterii, „qua Confessorem videre, et ab ipso videri „semper possit."

Sacr. Liminum 10. *Martii* 1663 *dub.* 10.

2. Episcopus exponit in urbe Forosempronii duo adesse Regularium Coenobia, unum scilicet Minorum Conventualium S. Francisci, alterum vero Barnabitarum, quae propter exiguum Religiosorum numerum inibi degentium, subjecta sunt jurisdictioni Ordinarii ex Decreto Innocentii X. Sum. Pont. *incipien. Ut in parvis* (654); et licet dicti Religiosi hujusmodi subjectionem agnoscant, atque patiantur, qui tamen ex eis Secularium Confessiones, eodem Ordinario annuente, excipiunt, ad Congregationem Casuum Conscientiae, quae singulis mensibus habetur, cuique Confessarii omnes intersunt, accedere renuunt; quocirca petiit declarari, an praedictos Confessarios Regulares cogere possit ad interveniendum praefatae Congregationi Casuum Conscientiae? S. C. negativum dedit responsum: *Foro-Sempronii* 12. *Maii* 1685.

3. Dubio proposito; an Episcopus possit impellere Canonicos, et Confessarios, ceterosque Presbyteros Cathedralis sub poena pecunaria, ut accedant ad Congregationem Casuum Conscientiae? rescriptum fuit, posse compellere omnes Sacerdotes Seculares Confessarios; etiamsi sint Canonici; ceteros vero non posse adigere, sed hortari: *Civitatis Plebis Conferentiae Casuum* 15. *Martii* 1692 *dub.* 2.

4. Quum actum fuisset de Synodali Decreto, qua cautum erat, ut Congregationibus Conscientiae Casuum interessent Sacerdotes cujuscumque conditionis, Curati, Oeconomi, Confessarii, Clericique omnes in Sacris constituti sub poena juliorum trium Locis Piis applicanda, ac reclamantibus Dignitatibus, et Ecclesiae Cathedralis Canonicis examinatum fuisset, an cogi ii possent? S. C. respondit dandum esse Decretum in *Civitatis Plebis* causa (655): *Ariminen. Conferent. Casuum Conscien.* 18. *Julii* 1699.

5. Omnes Ecclesiasticos esse cogendos ad interveniendum Congregationi, et discussionibus ad forum Conscientiae spectantibus, juxta Decretum Synodi ab Episcopo Larinensi anno 1728 coactae, praeterquam Clericos, nondum Sacris initiatos S. C. declaravit: *Larinen. Decretorum Synodalium* 30. *Aug.* 1732 *dub.* 1. quum antea dixerit ad mentem 9. *Febr. ejusd. anni*.

6. Episcopum Aquipendii, in cujus

(654) Die 10. *Febr.* 1654 (*Bull. Rom. tom.* 6. *part.* 3 *pag.* 270) quo decretum Concilii Trid. *Sess.* 7. *cap.* 8. *Sess* 21. *cap.* 8. *de reform.* mandans Episcopis, tanquam delegatis Sedis Apostolicae, ut singulis annis visitent Monasteria commendata, in quibus non viget regularis observantia, extenditur ad omnes Regulares, quorum Conventus nunquam suppressi, fundati fuerunt intra Italiam, et Insulas adjacentes ante Decretum Urbani VIII. *Cum saepe* (*Bull. Rom. tom.* 5. *part.* 5. *pag.* 335) nempe ante diem 21. Junii 1625 hos, personasque tam Regulares, quam Seculares in ipsis degentes subjiciendo visitationi, correctioni, et omnimodae jurisdictioni Ordinarii loci, tanquam Sedis Apostolicae delegati, si ibi actu non alantur saltem sex Religiosi probatae vitae, quorum ad minus quatuor sint Sacerdotes maturae aetatis (40 nempe annorum completorum) sicut et Conventus erectos post dictam diem, in quibus degunt Religiosi minori numero, quam duodecim. „At quod" (ait Ferrari Biblioth. *verb. conventus art.* 2. *in addit. num.* 7. *tom.* 2. *pag* 251.) „concernit Conventus „fundatos post totiea memorata decreta, eosque „praesertim, qui a principio non habuerunt „duodecim Religiosos, tuto affirmari haud po„test, subesse ipsos delegatae Episcopi jurisdi„ctioni: idque quia minime in iis dictum fuit, „quod subjecti ipsi sint Episcopo uti delegato „Apostolicae Sedis, sed postquam jussum fuit, „ut non fundentur Conventus, nisi reditus ha„beant sufficientes sustentationi duodecim Reli„giosorum, subditum fuit: *Alioqui Monasteria* „*et loca hujusmodi post hac recipiendo, in qui*„*bus duodecim Religiosi et supra sustentari, at*„*que inhabitare non poterunt, et acte non inha*„*bitaverint, Ordinarii loci visitationi, correctio*„*ni, et omnimodae jurisdictioni subjecta esse in*„*telligantur.*"

(655) *Vide* num. 3. praesenti §.

Dioecesi viget laudabilis mos habendi conferentias, sive Congregationes pro disceptandis casibus conscientiae, cui interveniunt Parochi, et Sacerdotes, quibus Fidelium sacramentales Confessiones commissae sunt, Regularibus, qui pauci in Conventibus existunt, injungere nequire, ut intersint illis Congregationibus Casuum conscientiae, et dari decretum *in Foro-sempronien.* 12. *Maii* 1685 (656) rescriptum est: *Aquipendii Visitat. Sacr. Liminum* 12. *Martii* 1718.

7. Felix de Soda Presbyter Insulanus tanquam unicus Syndicus Apostolicus PP. Minor. Observ. S. Francisci esse exemptum ab Ordinarii jurisdictione praetendit; et exhibito dubio; an is potuerit cogi ad interveniendum Congregationi Casuum conscientiae, etiam sub poena? rescribitur, ut darentur Decreta (657): *Insulana Exempt.* 29. *Martii* 1710 *dub.* 3.

8. Occasione controversiarum; quae exarserunt inter Capitulum Parochialis Ecclesiae S. Nicolai in Collegiatam erectae, et Beneficiatos Curatos hebdomadarios deputatos, Episcopus mandavit, ut in collationibus habendis de moralibus quaestionibus, si praesideat Regens, proximum ab eo locum occupet Curatus, reliquae vero sedes sint communes, tam Canonicis quam Ecclesiasticis indiscriminatim. Sed S. C. consulta minime hoc decretum validum esse statuit: *Oriolen. Decret.* 23. *Januar.* 1734 *dub.* 9.

§. II.

Congregatio S. R. E. Cardinalium Negotiis, et Consultationibus Episcoporum et Regularium praeposita (658).

1. De controversiis quoad mulieres Tertiarias, earumque privilegia natis

(656) *Vide num.* 2. *praesenti §.*

(657) *Vide num.* 3 *et* 4. *praesenti §.*

(658) Inter Congregationes Pontificias celebriores jure optime reputatur *S. Congregatio S. R. E. Card. Negotiis, et Consultationibus Episcoporum, et Regularium praeposita*, tum ob multitudinem, tum ob gravitatem causarum, quae in hac Congreg. ferme quotidie occurrunt, quam proinde Card. de Luca *Disc.* 16 *Relat. Rom. Cur.* tom. 15. part. 2. num. 25. dicere „occupatissimam, atque „in negotiorum multitudine omnium majorem ob „faciles recursus, querelas, et contentiones" non veretur. Hujus Congreg. auctor fuit Sixtus V *Const. Immensa* 22. *Januar* 1588 *§§. Congreg. undecima, et Duodecima (Bull. Rom. tom.* 4. *part.* 4. *pag.* 397. *seq.)* ubi binas Congreg. instituit tum super Consultationibus Episcoporum, et aliorum Praelatorum, in qua monet Episcopos §. 1. Summus Pontifex hisce verbis „Quare, ut Apo„stolica Sede, a qua tanquam a matre honorem, „et jurisdictionem acceperunt sibi, cum opus „erit, auxilium, praesidiumque paratum esse, „intelligant, ut greges suos tanto fructuosius „pascant, quinque itidem Cardinales praepo„nimus Episcoporum, et aliorum Praelatorum „consultationibus audiendis."; tum super Consultationibus Regularium declarando. „Nec non „minus de Regularium Ordinibus solliciti su„mus, qui Ecclesiae Dei magnum adjumentum, „atque ornamentum omni tempore praestiterunt, „immo vero summopere cupientes, eorum salu„taria studia, progressusque ad pietatem promo„vere, qui a fluctibus saeculi in portum regula„ris vitae confugerant, ob eam causam, ut re„motis impedimentis, et inanibus contentioni„bus amputatis, sub suavi Religionis jugo, et „suorum institutorum observantia quiete vivant, „gratumque Altissimo famulatum exhibeant."

Cum ergo duplex haec Congreg. in unum redacta est, recte inquit idem Card. de Luca in *Relat. Rom. Cur. Disc.* 16. cit. *num.* 3. quod haec Congreg. duo peragat negotiorum genera, scilicet Episcoporum, et Regularium, „quae propte„rea (ait idem) quoad negotia Curialia fori Ec„clesiastici, quae non concernunt fidem, sed „ad Christianae Reipublicae regimen spirituale „pertineant, videtur omnium major, idemque ma„jorem habere solet numerum Cardinalium ob „majorem negotiorum multiplicitatem." Hinc duo sunt genera rerum, causarumque, quae ad hanc Congreg. pertinent, et exhibet ipsa cit. constitutio: Haec congregatio petitiones audit Episcoporum, Praelatorum quorumcumque etiam inferiorum, controversias, quaestiones, Ecclesiarum causas, earumque dignitatis, jurisdictionis, exemptionis, immunitatis, jurium, privilegiorum, et laudabilium consuetudinum cognoscit, ex officio componit: item causas, et controversias exortas inter Capitula, aut Dignitates obtinentes, aliasque personas, et universitates examinat, ac amicabiliter desuper transigit. Deinde quoad Regulares quoscumque etiam moniales, omnibus controversiis, dubitationibus, et consultationibus satisfacit: causas, quae oriri inter ipsos Religiosos cujuscumque ordinis superiores solent, definit, atque terminat; sed Congregatio audit,

servandum esse Decretum S. Congr. Episcop. et Regul. desuper editum (659) S. C. declaravit: *Stagnen.* 7. *Decem.* 1620 *dub.* 2.

2. Necnon praedictam S. Congregationem in hujusmodi dubiis adeundam esse (660) S. C. censuit: *Ibid. dub.* 7.

3. Arbitrio S. C. Episcop. et Regular. (661) examen committitur quoad Societates, Hospitalia, aliaque pia loca, quae dotes debitas pro collocandis nuptui puellas non solvunt, nec alias obligationes perfuncti sunt: *Civitatis Castellanae* 26. *Aug.* 1628 *dub.* 4.

4. Circa Monialium numerum, earum vitam communem, dotiumque tenuitatem tractatio commendatur arbitrio S. Congr. negotiis Episcop. et Regular. praepositae (662): *Eugubina* 12. *Novem.* 1633 *dub.* 2.

5. S. C. injunxit Card. Ginnetto Praefecto S. Congr. Episcopor. et Re-

et decidit causas vertentes inter ordines praedictos, sive in universum, sive ratione particularium locorum, dummodo formam judiciariam non requirant: Dare potest licentiam ad parem, vel ad arctiorem Religionem transeundi. Causas Ejectorum, apostatarum, et degentium extra Monasteria, vel vagantium cognoscit, eosque coercendi habet potestatem. Curat exequutionem Decretorum Visitationis Apostolicae, et Constitutionum Romanorum Pontificum circa Regulares editarum. Excipiuntur tamen causae quae directe Fidei quaestiones concernunt, sive formalem interpretationem Concilii Tridentini exigunt. In reliquis enim licet adsit Congregatio Concilii, attamen de nonnullis quae pertinent ad exequutionem, vel observantiam ejusdem Concilii, ejusque decretorum cognoscit: sicut etiam agit de controversiis, super praecedentiis, aliisque ecclesiasticis praeeminentiis, inter clericos Saeculares et Regulares, et etiam super nonnullis, quae praetendunt laici in functionibus ecclesiasticis, et in his cumulativam habet cum S. Cong. Rituum.

Forma judiciorum hujus Congreg. non est solemnis, sed simplex, et summaria: sola inspecta rei veritate, et admissis probationibus necessariis. Stylus autem est, quod lecto libello exhibito, mittitur Epistola familiaris subscripta a Card. Praefecto, et Secretario nomine S. Congr. ad Episcopum, vel alium superiorem cum copia porrecti a gravato libelli, ut de re proposita S. C. informet. Accepta informatione, si ea non discrepet in facto ab iis, quae narravit gravatus, proponitur negotium in Congreg., eoque discusso fertur sententia, pro cujus exequutione dantur pariter literae familiares ad Episcopum, vel superiorem directae. In causis Regulares concernentibus, si una pars reluctetur, non immiscet se Congreg., sed eas ad Ordinarios eorum Judices remittit. Excepto Regulari gravato a suo Superiori Regulari, quem audire debet Sacra Congreg. In Controversia vero contentiosa, quae processum, et telam judiciariam exigit, deputatur aliquis Card., qui Ponens dicitur: hic causa ponderata breviter, et clare in Congreg. proponit, ut, quod aequitati, ac justitiae consonum est, statui possit.

Vocatur haec Congreg. Cardinalitia, quia ex meris cardinalibus constituitur, excepto Secretario, qui est Praesul. Celebratur Congregatio semel in hebdomada singulis diebus veneris, nisi dies sit impedita. Olim celebrari solebat in Palatio Card. Senioris, modo in Palatio Apostolico, ubi pro tempore Pontifex moratur

(659) 20 *Decem.* 1616. quo cautum est §. 2. ut Privilegia tertii ordinis gaudent illae mulieres, qui virginalem seu coelibem, aut castam vidualem expresso voto, et sub habitu vitam traduxerint. Hinc Ferrari in *Bibliot Canon.* ubi refert dictum S. C. Episc. et Regul. Decretum *verb. Tertiariae num.* 3 tom 7 pag. 192., ait num. 5. „ Item „ ex suprapositis clare patet, quod solae illae „ Tertiariae mulieres gaudent dictis privilegiis, „ et exemptione, quae virginalem, seu coelibem „ aut castam vidualem vitam ducunt in domibus „ suis, aut suorum consanguineorum, vel affinium facto tamen prius voto simplici inmanu „ sui superioris de servando vitam coelibem, aut „ castitatem vidualem sub habitu, et Regula proprii ordinis:" Quoad primas explorata res est, privilegiis tertii ordinis minime frui etiam illas, quae votum simplex castitatis emiserint, nisi vota solemnia nuncuparint, et clausuram sancte, religioseque custodiant. Quamvis enim ejusmodi privilegia olim fruerentur vigore Const. Leonis X., quarum altera incipit *Dum intra*, 19. Decem. 1516. (*Bull. Rom.* tom 3 part. 3. pag. 447), altera incipit Nuper 1. Martii 1518 (*Bull. Rom* ibid. pag. 449), ea tamen privilegia diserte revocata leguntur a S. Pio V. *Const. Circa Pastoralis Officii* 29 Maii 1566 (*Bull Rom.* tom. 4. part. 2. pag. 292), in qua districtius cautum est, ne Tertiariis, quae vota solemnia non emittunt, et clausurae lege obstrictae non sunt, usquam collegialiter vivere liceat; quod etiam a Gregor. XIII. plane confirmatum est Const. *Deo Sacris Virginibus* 30. Decem. 1572 (*Bull. Rom.* tom. 4. part. 3. pag. 244)

(660) Haec enim S. Congregatio est competens tribunal quoad causas, quae mulieres Tertiarias respiciunt.

(661) Haec enim habet facultatem adigendi loca pia, ut justa reddant.

(662) Fuit Congreg. curae est hujusmodi negotiis prospicere.

gular. praesenti, ne in dicta Congregatione in futurum expediantur facultates alienationum, hypothecarum, locationum, aliorumque contentorum in decreto de rebus Regularium non alienandis; quia haec facultas privative ad S. C. Concilii spectat: *Regularium* 9. *Novem.* 1647.

[illegible] an Confessarius Regularis ordinis S. F[illegible]ris Observantiae possit cum Socio permanere de die et de nocte in hospitio contiguo Monasterio Monialium S. Clarae exempto a jurisdictione Ordinarii ad effectum audiendi confessiones Monialium stante quod Monasterium eorumdem Regularium distet a civitate, ubi est Monialium Monasterium; et an Confessarius idem possit etiam noctu retinere claves Ecclesiae dicti Monasterii; itaut ad libitum etiam per noctem possit in ea ingredi? arbitrio S. Congr. Episcop. et Regular. (663) mandatur: *Urbinaten. Visitat. Sacr. Liminum* 10. *Martii* 1663 *dub.* 14.

7. Etiam alterius dubii declaratio; an in praescribendo Monasteriis numero Monialium juxta facultates cujuscumque Monasterii sint computandae omnes Moniales existentes in Monasteriis de tempore praefixionis numeri, et donec supersint Moniales, quae impleant praefixum numerum, non possint recipi aliae Moniales cum dote ordinaria sed cum dote supernumeraria? ad S. Congr. Episcopor. et Regular. (664) remittitur: *Ibid. dub.* 19.

8. Quaesitum quum esset ab Episcopoli, ac spirituali Monasteriorum Monialium suae Dioecesis providere possit? S. C. respondit hanc petitionem remittendam esse ad S. Congr. Episcop. et Regul. (665): *Maceraten. Visitat. Sacr. Liminum* 26. *April.* 1664 *dub.* 1. 2. 3. *et* 4.

9. Idem Episcopus etiam proponit, ut declaretur; an Canonici ii, quibus ordo contigerit, si absint, non solum punctentur, sed multentur prae aliis diebus, in quibus nisi accedant, sola punctatione notantur? S. C. injunxit Secretario, ut oretenus insinuet Episcopo, ut declarationem alias editam a Congreg. Episcop. et Regular. (666) exquirat: *Ibid. dub.* 9.

10. Decretum a S. Congr. Episcopor. et Regular. de Canonicis Lateranensibus diei 18. Martii 1671 (667)

(663) Habitatio confessarii, licet debeat esse vicina, non tamen sit conjuncta, seu contigua monasterio, sed ab eo disjuncta, non solum per parietes, sed etiam per tecta; S. C. Episc. in *Arimin.* 23. *Jun.* 1576. 19. *Aug.* 1678 2. *Jan.* 1579 et 22. *Jan.* 1593, et in aliis; et S. C. Concilii in *Ulixbon. Occid.* 10. *Sept.* 1722 decrevit, quod Confessarii monialium non possint habitare in atriis Monasteriorum muro circumvallatis contiguis Monasteriis, et habentibus portam, quae clauditur.

(664) Nam haec S. C. jam antea decreverat pro monialibus supranumerariis solvi dotem duplicatam, in *Novarien.* 20. *Sept.* 1594 et in *Volaterrano* 22. *Aug.* 1605.

(665) Monialium regimen, quod praesentem custodiam postulat, totum est permissum Episcopis, vel ut Ordinariis, vel ut Sedis Apostolicae delegatis, si monasteria exempta sunt, et Sedi Apostolicae immediate subjecta, nisi vel a certis Capitulis, vel ab aliis Regularibus gubernentur. Verum in his quoque monasteriis Episcopo una cum Regulari superiore quovis anno reddenda est gestae administrationis ratio.

(666) Expresso S. C. Concilii in causa *Jadren.* vulgo *Zara* 17 *Sept.* 1610 decrevit „non „inservientes Ecclesiae, nec divinis interessantes praeter amissionem distributionum quotidianarum, posse ab Archiepiscopo per multas „pecuniarias, atque alio juris remedio compelli."

(667) *Vide* not. 240. pag 176.

(668) Nempe: Catanzano al Vescovo: Se nella Citta di Taverna diocesi di VS. non c'è consuetudine chiara, e da tutti equalmente ricevuta, che andando i Preti alle Chiesa de Regolari in occasione di accompagnare i defonti tengano i Preti il primo luogo, cantino il primo verso o habbino simili prerogative, facci VS., che in cio si osservi lo stile di Roma, quale è, che quando li Preti vanno alle Chiese de Regolari in simile occasione lasciano a Regolari il carico di cantare l'offizio funerale, e li cedon anche il primo luogo, sebene volendo i Preti possono dimorare nelle loro Chiese, et assistere all'esequie del Defonto. Pertanto s'informi VS. della consuetudine udite le parti, e poi riferisca, o esequisca con prontezza la mente di questi Illmi

emanatum servandum est etiam quoad Canonicos Regulares, qui vulgo *Scopettini* nuncupantur, itaut dicti Canonici non possunt admitti ad exercendam curam animarum in Parochiali Ecclesia de eorum jurepatronatus absque dispensatione Apostolica: *Florentina* 18. *Julii* 1676.

11. Proposito dubio; an Parochis secularibus debeatur praecedentia in officiis mortuorum, vel occasione aliarum functionum in Ecclesias dictorum Regularium? S. C. respondit quoad mortuaria dari Decreta S. Congr. Episcopor. et Regular., necnon a S. Congr. Rituum edita tenoris seq. (668): *Insularum Canariae Jurisdict.* 13. *Novem.* 1694 *dub.* 2.

12. Ad S. Congr. Episcop. et Regular. remittitur definitio dubii; an Praeposito Ecclesiae Cathedralis habens cumulativam cum Episcopo, potestatem scilicet puniendi Capitulares in causis gravioribus, liceat exercere munus Vicarii Generalis, ad quod Episcopus assumpsit? *Anagnina* 17. *April.* 1706 *dub.* 2.

13. Ad restituendam Regularem observantiam collapsam in Monasterio S. Androchii ordinis S. Benedicti illius Moniales coadjutricem Mariae de la Beaume Abbatissae Dionysiam de Pernes Monialem 30 annorum cum futura successione, etiam invita dicta Maria aetatis annorum 80 reservata pensione librar. 600 Turonensium, deputari efflagitarunt. Sed S. C. causae in S. Congr. Episcop. et Regular. (669) mandavit: *Eduen. Coadjutoriae* 21. *Aug.* 1706.

14. Dubia; an competat Episcopo Rubensi jus exigendi, seu percipiendi quartam portionem punctaturarum, quae fiunt in anno in Ecclesia Cathedrali? et quatenus affirmative.

15. An eadem portio debeatur dicto Episcopo proportione punctaturarum, quae fiunt, vel in quantitate certa? deferuntur ad S. Congr. Episcop. et Regular. (670): *Ruben. Punctat.* 18. *Aug.* 1708 *dub.* 3. *et* 4.

16. Volens Episcopus Castaniae consulere servitio chori Ecclesiae suae Cathedralis in Visitatione anni 1703 decretum edidit sub poena unius ducati pauperibus applicandi, ut omnes Canonici servire tenerentur omnibus

Sig., e Nro Sig. la feliciti: Roma 8. Magg. 1595. Sulmonen. Fratres Conventuales S. Francisci loci Populei Sulmonen. Dioecesis conquesti sunt de Archipresbytero loci prohibente ipsos vocatos ad funus associare cadaver cum eorum propria cruce, psalmosque decantare solitos canere. Item quod dictus Archipresbyter velit officium facere super cadaveribus, quae sepeliuntur in Ecclesia propria ipsorum Regularium, supplicantes provideri. Et S. C. quoad associationem cadaverum, quando vocantur ad funus cum decantatione Psalmorum respondit. Non posse Regulares impediri, dummodo incedant sine cruce, quia in funeribus unica tantum crux est deferenda, et illa debet esse illius Ecclesiae, ad quam funus defertur. Quo vero ad officium fieri debere per Regulares, in quorum Ecclesiis cadavera tumulari debent, et ita servari mandavit die 18. Aug. 1629: Rel. lib. 44 Decret. fol. 665. Ceterum praecedentia semper debetur clero seculari super Regulares, etiam in ipsorum Regularium Ecclesiae; ex cap. clic 6. caus. 16 quaest. 1. cum similibus, ut ex S. Cong. Rituum in Firmana terrae sanctae Victoriae 31. Martii 1618 hoc tamen procedit, quando uterque intervenit tamquam personae de ordine, et hierarchia ecclesiastica in genere, inter se coaequales, secus autem ubi Parochus, et clerus regularis intervenit tanquam repraesentans Ecclesiam Superiorem, nempe Cathedralem, aut matricem, hoc enim in casu decrevit S. C. Rituum 27. Febr. 1723 dub. 2. Parochum nempe Regularem Ecclesiae Matricis praecedere debere seculari in functionibus Ecclesiasticis. Hanc rem diserte expendit Franciscus Maria Pitonius *Discep.* 57 num. 14. et seqq.

(669) *Vide not* 46. tom. 1. pag. 31.

(670) Episcopus jure Decretalium habet portionem Canonicam, scilicet quartam partem earum, quae Ecclesiae, aut alio pio relinquuntur, cap. 14. de Testam. Sed hodie fere ubique haec portio consuetudine sublata est, cum non amplius Episcopi gravi premantur inopia, cujus gratia initio ea concessa fuit. Si qua tamen regio est, in qua portio Canonica adhuc obtinet, non eam perdunt pia legata, quae pro anniversario, pro Ecclesiae fabrica, caeterisque similibus relicta sunt ex cap. 20. de Testam.

diebus Dominicis, et festis de praecepto, totoque adventus, quadragesimae, et octavae Corporis Christi tempore, aliisque vero diebus, saltem pars eorum dimidia. Ab hoc decreto Canonici reclamarunt ob praetensam consuetudinem sese esse gravatos putantes. Sed S. C. servari decretum Episcopi mandavit, confirmavitque, postmodum vero recessit a decisis, et servari Decretum S. Congr. Episcop. et Regular. diei 26. Sept. 1596 (671), et quoad poenam servari solitum Ecclesiae judicavit: *Castellaneten. Servitii Chori* 16. *Maii* 1709.

17. Postulavit Abbas Monasterii in Waldsasuen. ordinis Cisterciensium; an ipsi sit liberum collapsam Prioralem domum in urbe Tursenreut a fundamentis pro uberiori animarum beneficio extruere? S. C. rem definiendam ad S. Congr. Episcop. et Regular. (672) remisit: *Ratisbonen. Juris Deput. Vicar.* 28. *Julii* 1713 *dub.* 3.

18. Voluit S. C., ut litis agitatae in S. Congr. Episcop. et Regular. exitus expectaretur, antequam quaestio definiatur; an possint, scilicet, Presbyteri Participantes Ecclesiae Collegiatae, et Receptitiae Parochialis S. Mariae Collis terrae Peschi Constantii exigere pro jure sepulturae, quando in aliena Ecclesia incolarum Paroeciae cadavera tumulantur? *Nullius seu Montis Casini* 26. *Januar.* 1726 *dub.* 14.

19. Disceptationem dubii; an aliquid exigi possit ab Episcopo in causam, et pro labore redditionis rationum, seu librorum recognitionis, quoad reditus, ac bona Ecclesiae S. Nicolai, et S. Stephani, et Congregationis Presbyterorum, quae Capitulum vocatur? ad S. Congr. Episcop. et Regul. (673) remisit S. C. *Piscien.* 21. *Julii* 1753 *dub.* 2.

20. Decretum S. Congr. Episcop. et Regul. 8. April. 1672 (674) servari mandavit S. C. quoad Episcopum, qui quartam funebrem ab Ecclesiis tumulantibus percipiendi jus habere asserit: *Andrien.* 19. *Sept.* 1767 *dub.* 11.

21. Rescriptum S. C. die 10. Febr. 1791 impetratum a Sacerdote Philippo Adami patrono cujusdam beneficii simplicis in Ecclesia Parochiali S. Georgii Portus Firmi fundati pro facultate concedendi ejus bona in emphyteusim ad tertiam generationem, non esse exequendum deliberavit S. C. ob silentio praetermissam S. Congr. Episcop. et Regular. repulsam super eodem negotio, juxta notissimum Innocentii decretum (675); et liberum esse Rectori beneficii utendi jure suo in eadem S. Congr. Episcopor. et Regular. praeventa: *Firmana Emphyteusis* 21. *Julii* 1792.

§. III.

Congregatio super Immunitate Ecclesiastica, et Controversiis Jurisdictionalibus (676).

1. Postulatum quoad Balivum sine

(671) *Vide* not. 469. pag. 387.

(672) Ad quam spectat jura Regularium examinare.

(673) Examen in hoc dubio est instituendum quo jure Episcopus aliquid praeter Synodaticum, sive Cathedraticum, procurationem, quartam funerum, decimationem, et cetera exigere potest.

(674) Quo idem jus Episcopo tributum fuit, quod jam ille habebat vigore immemorabilis observantiae, ac laudi seu Concordiae inter Capitulum Ecclesiarum Cathedralis et Collegiatas S. Nicolai initae, cui accredit res judicata, uti constat ex decreto a S. C. Episcop. et Regular. cit. anno 1672 emanato.

(675) Incipien. *Ut occurratur* 4. *Junii* 1692 renovatum a Clemente Pont. Max. XIII. die 15. April. 1768. Vide de hac re Introductionem hujus operis § *VII.* tom. 1. pag. 51.

(676) Hic non loquimur de Immunitate Ecclesiastica, quae dividitur in localem realem, et personalem: 1. quae convenit Ecclesiis, aliisque locis piis, seu Religiosis: 2 rebus ecclesiasticis, idest bonis ad Ecclesias, vel personas Ecclesiasticas pertinentibus: 3. personis Ecclesiasticis. Nam Immunitas realis et personalis ex variis sacris Canonibus, et a Concilio Trid. *Sess.* 25. cap.

Episcopi confirmatione jurisdictionem exercentem S. Congr. super controversijs jurisdictionalibus arbitrio committitur: *Liparen.* 10. *Maii* 1631 *dub.* 5.

2. Pro tuenda Immunitate Ecclesiastica valde conculcata petiit, ac obtinuit Episcopus Maceratae declarari: non posse directe, neque indirecte Ecclesiasticos impedire, quominus vendant, et extrahant; non autem ex statu Ecclesiae, neque mari, frumenta, aliosque suos proventus.

3. Neque posse Exactores Camerales exequutiones reales, et personales facere in Ecclesiasticos absque Episcopi facultate, et licentia.

4. Inde postulat idem Episcopus, ut a temporali superiorum, seu gubernatorum satellitum Capitaneo detur una vice pro cunctis licentia, ut requisitus de brachio seculari suum praebeat officium absque alia licentiae petitione; et sine causae significatione ab Ordinario facienda. Petitio remittitur definienda ad S. Congr. super controversiis Jurisdictionalibus: *Maceraten. Visitat. Sacr. Liminum.* 26. *April.* 1664 *dub.* 14. 15. 16. *et* 17.

5. De depositionibus degentium in Xenodochiis, quae a seculari judicio requiruntur, habendis, recurrendum esse ad S. Congr. Immunitatis pro licentia censuit S. C.: *Nicien. ad Visitat. Sacr. Liminum* 6. *Aug.* 1677 *dub.* 11.

Congregatio Presbyterorum Secularium. Vide *Communitas Ecclesiastica seu Presbyterorum.*

10. de *reform.* expresse asseritur Ecclesiae, et personarum Ecclesiasticarum immunitatem Dei ordinatione, et Canonicis sanctionibus constitutam esse: quia ea colligitur ex pluribus sacrae scripturae locis. Localis vero Immunitas solum competit Ecclesiis, aliisque piis locis de jure humano, tum civili tum Canonico: et hanc rem diserte perpendit Cl. P. Franciscus Xaverius Zech in luculenta de *Jure Asyli Ecclesiastici* dissertatione Ingolstadii edita an. 1781, et ab Antonio Schmidt recusa tom. 5 *Thesauri Jur. Eccl.* pag. 284. quo cap. 118 leges Imperatorum circa jus asyli Ecclesiastici a Constantino Magno percenset ad Manuelem Comnenum: hic deinde subjungit leges latas a Regibus Francorum, a veteribus Germanis, Anglis, Visigothis in Hispania, et Gothis in Italia: et cap. 4 Ecclesiasticas de Asylo leges operose indicat, illustratque a seculo Ecclesiae IV. ad XVIII. sed hic sermo erit tantum de erectione S. Congr. super Immunitate Ecclesiastica, et controversiis jurisdictionalibus praeposita. Hanc instituit Urbanus VIII. Pont. Max. incertum an vivae vocis oraculo, an per literas in forma Brevis, an per Decretum consistoriale: an demum per Constitutionem aliquam, quae in Bullario non comprehendatur. Occasio hujus institutionis fuit multiplicitas Controversiarum, et gravissimarum, quae quotidie cum personis secularibus oriebantur, et diversitas circumstantiarum singulorum casuum, dubiorum, de quibus non facile certum ferri potest judicium.

Munus ergo hujus Congregationis proprium, praecipuum est protegere, et defendere jurisdictionem, et immunitatem ecclesiasticam, tam personalem, quam localem, et realem, ne haec violetur, aut illa usurpetur a magistratibus, vel Communitatibus secularibus, neve a vectigalium, aliorumque onerum localium exactoribus gravetur. In his vero juribus, ac immunitatibus tuendis, ut refert Card. de Luca *Disc.* 17. *Rel. Rom. Cur.* et *Disc.* 3. *num.* 1. *Miscell. Eccl.*, negotium illius consistit.

Congregationem hanc Cardinales, et Praelati plerumque ex Rotae, ac Camerae Auditoribus, quorum quatuor videntur stabiles, constituunt. Bis in mense feria tertia celebratur haec in Palatio Pontificio. Praesidet illi Cardinalis Praefectus, qui sigillum asservat. Omnia, ut in aliis Congregationibus, gratis hic expediuntur, et proceditur in forma extrajudiciali sine processibus.

Cognoscit vero haec Congregatio de causis jurisdictionis, et Immunitatis Ecclesiasticae privative: ideoque per ejus decreta a Summis Pontificibus comprobata, inhibitum est Metropolitanis, ac nuntiis apostolicis, aliisque judicibus appellationes, vel recursus ab Ordinariis locorum recipere, et inhibitiones concedere, vel impedimenta praestare. De Luca cit. *Relat. Rom. Cur.* disc. 17.

Plurimae Summi Pontifices ad tuendam, conservandamque Immunitatem Ecclesiasticam, et in controversiis jurisdictionalibus constitutiones ediderunt, quas summarie Guerra in *Epitome Bull. Rom.* tom 3 pag. 69. seqq. recenset. Plura super hac Congregatione videre potest in cit. Card. de Luca disc. 19. num 14 et 15. in Schmier *Jus Canon. Univ. lib.* 1. tract 5. cap. 2. sect. 4 pag 527. edit. *Salisburg.* 1716, et Plettenberg in *Notit. Congreg.* cap. 2n. num. 2., Petrus Andreas Ricci autem edidit *Synopsim complectentem Decreta*, et Resolutiones *S. Congr. Immunitatis super Controversiis Jurisdictionalibus* in 8. *Taurini* 1719.

§. IV.

Congregatio de Propaganda Fide (677).

Misnensis Episcopatus ab Haereticis occupatus fuit, illiusque administratio, et Ecclesiastica jurisdictio in Catholicos, qui in utraque Lusatia supererant, Capitulo Budissino, qui Vice-Episcopum elegit, tributa fuit. Sed Abbas Monasterii Neo-Cellellensis Episcopalia jura, et simul parochialia sibi vindicavit, et ea in detrimentum Ecclesiae Misnensis hactenus exercet. Hinc ille conquestus fuit contra Abbatem apud Nuncios Apostolicos, inde proposita fuerunt dubia nonnulla in S. C., quae definienda ad S. Congr. de Propaganda Fide (678) commisit S. C. *Misnen. Jurisdict.* 16. *Januar.* 1745.

§. V.

Congregatio Sacrorum Rituum (679).

1. Adeundam esse S. Congr. Ri-

(677) Pro universalis Ecclesiae regimine praeter Consistorium institutae sunt nonnullae Congregationes Cardinalium, quae ignotae fuerunt antiquis scriptoribus, utpote postea ab eodem Cardinalium Collegio erectae; quod declarat Card. Paleotus de *Sacri Consistorii Consul. Part.* 5. *quaest.* 40 qui ait „Congregationes Cardinalium, „quae Summi Pontifices, et praesertim Sixtus „V. ad causarum difficultates ipsius auctoritate „cognoscendas, et definiendas instituerunt, esse „tanquam filias Consistorii, ab eo veluti fonte „promanantes. Et quemadmodum sol non solum „ipse lucet, verum etiam stellis lumen impertitur, quo et coelum ornant, et illuminant orbem universum; sic summum Pontificem, non „suis decretis modo Ecclesiam per seipsum do„cere, et moderari, verum etiam ita Cardinales „sua tum auctoritate fulcire, tum potestate augere, ut sociatis laboribus facile omnes diffi„cultatum nodos dissolvant." Et primum ex monumentis Ecclesiasticis colligitur, ex sacro senatu duas instituisse S. Pium V. 10. *Kal. Aug.* Congregationes unam de reducendis haereticis (de qua vide not. 705); alteram, in qua de convertendis Gentilibus ageretur; quod observat Jacobus Laderchius Baronii, RaynaldiqueAnnalium Ecclesiasticorum Continuator (*tom.* 23. *eod. an. pag.* 157), qui refert Epistolas a Pontifice scriptas, et pag. 159. subjungit „Uti autem appareat, „literas hujusmodi a Pontifice scriptas fuisse, „post decretam, quam diximus, Cardinalium „Congregationem, quae curandis rebus, ad fidei „propagationem spectantibus, incumberet: sic „sciendum, haec prima fuisse Congregationis il„lius, quae postea de *Propaganda Fide* dicta „est, initia, et maximo totius Christianae Rei„publicae bono sub Gregorio XV. Urbano VIII. „et aliis Pontificibus amplificata, et aucta." Haec *Congregatio de Propaganda fide* officium habet investigandi vias, et modos, quibus vera Fides Catholica in omnibus mundi partibus propagari, et conservari possit, eaque omnia, quae ad hunc finem conducere possint, curandi, et siquae res controversae inter Missionarios occurrant, eas relatis ad Summum Pontificem rebus gravioribus, summarie et de pleno decidendi, et expediendi. Ideoque amplam, et liberam habet disponendi de missionibus omnibus ad praedicandum Evangelium institutis, Missionarios dirigendi, et per Regiones distribuendi, ministros illis necessarios constituendi, et disponendi facultatem.

(678) Ad quam S. C. decisio spectabat.

(679) Haec sunt verba Sixti V. Pont. Max *in Const. Immensa aeterni* 22. *Januar.* 1587 (*Bull. Rom. tom.* 4. *part.* 4. *pag.* 392.) occasione institutionis hujus Congregationis „Jam vero (ait Pon„tifex), cum sacri ritus, et caeremoniae, quibus „Ecclesia a Spiritu sancto edocta ex Apostolica „traditione, et disciplina utitur, in sacramento„rum administratione, divinis officiis, omnique „Dei et Sanctorum veneratione magnam Christia„ni populi eruditionem, veraeque fidei protes„tationem contineant, rerum sacrarum Majes„tatem commendant, fidelium mentes ad rerum „altissimarum meditationes sustollant, et devo„tionis eam igne inflamment, cupientes filiorum „Ecclesiae pietatem, et divinum cultum sacris „ritibus, et caeremoniis conservandis, instau„randisque magis augere.

„Quinque itidem Cardinales deligimus, qui„bus haec praecipue cura incumbere debeat, ut „veteres ritus sacri ubivis locorum, in omnibus „urbis, orbisque Ecclesiis, etiam in Capella no„stra Pontificia, in missis, divinis officiis, sa„cramentorum administratione, ceterisque ad di„vinum cultum pertinentibus, a quibusvis per„sonis diligenter observentur, caeremoniae si „exoleverint, restituantur, si depravatae fuerint, „reformentur, libros de sacris ritibus, et cae„remoniis, in primis Pontificale, Rituale, Cae„remoniale prout opus fuerit, reforment, et „emendent, officia divina de sanctis Patronis „examinent, et Nobis prius consultis, conce„dant. Diligentem quoque curam adhibeant circa „sanctorum Canonizationem, festorumque die„rum celebritatem, ut omnia rite et recte, et ex „Patrum traditione fiant, et ut Reges, et Princi„pes, eorumque Oratores, aliaeque personae, „etiam Ecclesiasticae ad urbem, Curiamque Ro-

tuum (680) quoad causas praecedentiae S. C. censuit: *Aquilana* 5. *Febr.* 1604 *dub.* 5.

2. Episcopus Bobiensis consuluit S. C., et praesertim quoad celebrationem missarum Pontificalium ipsius, et erectionem baldachini in Regularium Ecclesiis; et petitio ad S. Congr. Rituum (681) pro celeri resolutione remissa fuit: *Bobien.* 16. *Martii* 1630.

3. Quantum attinet ad Magistratum civitatis, qui Episcopum ad Ecclesiastica munia comitari recusat, controversia arbitrio S. Congr. Rituum (682) committitur: *Liparen.* 10. *Maii* 1631. *dub.* 7.

4. Definitio dubii; an Magister Caeremoniarum Capituli teneatur assistere Episcopo extra Cathedralem Ecclesiam, seu in Dioecesi? ad S. Congr. Rituum (683) delata est: *Murana Assistentiae* 28. *Januar.* 1673 *dub.* 2.

„manam venientes, pro Sedis Apostolicae dignitate, ac benignitate honorifice more majorum „excipiantur, cogitationem suscipiant, seduloque provideant. Controversias de praecedentia „in processionibus, ut alibi, ceterasque in hujusmodi sacris ritibus, et caeremoniis incidentes difficultates cognoscant, summarie terminent, et componant."

Hanc Congregationem componunt Cardinales Praelati, et Doctores. Distinguitur in Generalem et Ordinariam. Generali intervenit Summus Pontifex una cum Cardinalibus quotquot eidem Congregationi adscripti sunt, omnibusque ipsius Congr. Consultoribus, atque in ea agitur de servorum Dei virtutibus, Martyrio, aut miraculis recognoscendis, et approbandis. Ordinariam vero constituunt soli Cardinales cum ipsius Congregationis Secretario, cum Protonotario Apostolico, et Promotore Fidei, atque in hac, praeter cetera, agitur etiam de revisione operum conscriptorum a servis Dei, quorum Beatificatio promovetur. De hac Sacra Congregatione videre juvat celebre opus Benedicti XIV. de Canonizatione sanctorum pro uberiori cognitione.

(680) *Vide not.* 518. *pag.* 407.

(681) Iam decisum fuerat in S. Congr. Episcoporum et Regul. die 10. Junii 1603, quod Regulares tenentur in propriis Ecclesiis volenti Episcopo Pontificales functiones exercere, baldachinum erigere; et hoc expresso mandato Clementis VIII., et poenis, et censuris ad id, vel saltem ne impediant, quia Episcopus ipse illud attollere faciat, compelli possunt, ut apparet ex verbis Decreti, quod est tenoris sequentis „Debet Episcopis pro eo, quo in Ecclesia Dei excellunt dignitatis gradu in quocumque suarum „Dioecesum loco quoties eos ibi Pontificalia exercere, aut in Pontificalibus adesse, et assistere „contingit, eam, quae par est, reverentiam, et „honorem decoro cultu, et ornatu exhibere. „Quare non sine animi dolore auditum est nonnullos Regulares vano quarundam immunitatum, „et privilegiorum praetextu, Episcopis in eorum Ecclesiis in Pontificalibus interessentibus, „non modo renuisse in eis supra locum Episcopalis solii Baldachinum erigere, verum id etiam „jussu ipsorummet Episcoporum curantes, prohibere, et arcere ausos fuisse; atque ideo Sacra Congregatio sanctae R. E. Card. Negotiis, „et Consultationibus Episcoporum, et Regul. „praeposita facto verbo cum Ssmo Dno Nro Papa Clem. VIII., ac de sanctitatis suae speciali, „et expresso mandato, hoc praesenti decreto perpetuis futuris temporibus valituro declarat, statuit, decernit, et mandat, ut de cetero Episcopi, ubi tam ex consuetudine, et privilegio, „quam ex sacrorum Canonum Constitutionibus, „et Pontificalis Romani praescripto, aut alio „jure Pontificalia exercere, aut Pontificalibus „paramentis cum mitra vel etiam sola Cappa induti inquibusvis Regularium, tam mendicantium, monachorum, etiam Cassinensium, Clericorum, Presbyterorum, et cujusvis alterius „ordinis, et Religionis, militiae, Societatis, aut „Congregationis Ecclesiis interesse possunt: ipsi „Regulares quoties opus fuerit, teneantur ibi, „et debeant in loco ad solium Episcopi constituendum opportuno, et congruo, Baldachinum „attollere. Eis autem id facere negligentibus, „aut nolentibus, liceat eisdem Episcopis illud „asportari, et inquarumque eorumdem Regularium, aut alia quantumvis exempta Ecclesia, „ut supra Episcopale solium, seu Pontificale „Faldistorium erigi facere, atque sub eo sedere, „et stare, quemadmodum in propriis, et Cathedralibus eorum Ecclesiis stare, et sedere solent, eo tamen dumtaxat tempore, quo Pontificales hujusmodi functiones exercebunt, vel „dum actus ipse, cui in Pontificalibus aderunt, „peragetur. Si qui vero Regularium huic declarationi, statuto, decreto, et mandato inobedientes, et contumaces fuerint, sciant se ab „eisdem Episcopis ad id per censuras, et poenas Ecclesiasticas, hujus decreti virtute cogi, „et compelli posse, aliisque poenis tam spiritualibus, tam temporalibus arbitrio Summi „Pontificis Romani subjacere, et obnoxios fore „non obstantibus quibuscumque etc. Romae 10. „Junii 1603." Vide Ferrari in sua Bibliotheca Canon. *Verb. Baldachinum num.* 6.

(682) Magistratus civitatis cogi potest solitum obsequium Episcopo accedenti ad Ecclesiam praestare, ut juxta solitum accedere ad Ecclesiam Cathedralem in diebus solemnibus, et tempore Adventus, et Quadragesimae, ita decrevit S. Congr. Rituum in *Nornen:* 16 *Junii* 1605 et in *Civitatis Castelli* 29 *Novem.* 1618.

(683) S. C. Rituum decrevit in una Monopoli-

5. Pro Vicarii praecedentia quoad Capitulum, et primo honore ei exhibendo in thurificationibus, ac palmarum distributionibus habenda esse decreta S. Congr. Rituum (684) S. C. declaravit: *Nicien. ad Visitat. Sacr. Liminum* 6. *Aug.* 1677 *dub.* 7.

6. Et ad eamdem Congr. Sacr. Rituum (685) deferendum est id quod retulit Episcopus de consulibus civitatis, qui in supplicationibus, in quibus sacra lipsana gestantur, pileati incedunt, S. C. putavit: *Ibid. dub.* 8.

7. Ad dubium exhibitum; an coadjutori, absente Canonico coadjuto, indistincte competat exercitium omnium functionum sui coadjuti; licet Canonici in ordine succedentes praetenderent eos ad se, et non ad Coadjutores Canonicorum pertinere? dari S. C. censuit Decreta S. Congr. Rituum edita in Patavina, et Neritonen. (686): *Casalen. Confirmat. Statuti* 28. *Januar.* 1690 *dub.* 2. Tamen Canonicis non acquiescentibus, quia Decreta praedicta loquuntur de Coadjutore Dignitatis Archidiaconalis, et Archipresbyteralis, et casus hic est de coadjutore simplicis Canonici, supplicatur S. C. vindicare, vel alio quovis modo decernere; an, et quae Decreta sint danda? respondit S. C. Coadjutorem teneri facere omnes functiones, quas facere potest suus coadjutus, sedere tamen debere in ultimo loco sui ordinis: 15. *April. ejusd. anni.*

8. Quaesitum quum esset; an Parochis secularibus debeatur praecedentia in choro regulari in missis et officiis mortuorum, vel alia functione in Ecclesiis dictorum Regularium? dari censuit S. C. quoad mortuaria Decreta S. Congr. Episcop. et Regular. necnon a S. Congr. Rituum edita tenoris seq. (687): *Insularum Canariae Jurisdict.* 13. *Novem.* 1694 *dub.* 2.

9. Definitio hujus dubii; an Parocho, et Canonicis Ecclesiae Cathedralis liceat occasione funerum ingredi Ecclesiam Patrum Societatis Jesu cum stola, et cruce? S. Congr. Rituum (688) commendatur: *Tusculana Funerum* 16. *Junii* 1703.

10. Juxta Decretum S. Congr. Rituum ad solum Praepositum Ecclesiae S. Petri terrae Vasti privative spe-

tona 17. *Julii* 1734. Magistrum Caeremoniarum non censeri debere electum privative, etiam quoad omnes functiones Episcopales, et assistentias praestari solitas Episcopo tam intra, quam extra Ecclesiam Cathedralem. Et etiam resolvit in hac causa, licitum esse Episcopo eligere alium Magistrum Caeremoniarum pro omnibus functionibus ab ipso peragendis, et aliis ipso praesente explendis, tam intra, quam extra Ecclesiam Cathedralem.

(684) S. Cong. Rituum in *Pannen.* 12 *April.* 1663. et in *Lauretana* 6. *Sept.* ejusd. anni resolvit, Vicarium generalem praecedere debere omnes Dignitates, et Canonicos, dummodo non sint parati sacris paramentis, et dummodo Vicarius non sit ex numero dignitatum, et Canonicorum ejusdem Ecclesiae, et velit tamquam dignitas, vel Canonicus in choro assistere, distributiones quotidianas lucrandi gratia; quia tunc sedere debet in stallo, seu loco suae dignitatis, vel Canonicatus. Sed in Caeremoniali Episcoporum *lib.* 1. *cap.* 13. *num.* 13. et *cap.* 31. *num.* 15. habetur haec exceptio generalis: „ Vicario Generali dabitur locus, quem habere solet pro consuetudine diversarum Ecclesiarum." Eadem S. C. in *Lauretana*, et *Nolana* 23. *Martii* 1602 et 7. *Aug.* 1628. resolvit praecedentiam semper dandam esse super Dignitates, et Canonicos Vicario generali, tam praesente, quam absente Episcopo. In *Savonen.* 26. *Decem.* 1628 decrevit Vicarium generalem in publicis processionibus absente, vel praesente Episcopo, debere ultimo loco incedere inter Canonicos, seu Dignitates, dummodo non adsit consuetudo in contrarium. Item in *Melitan.* 2. *Decem.* 1684. Vicario Generali deberi primum, et digniorem locum, ac praecedentiam super primam, et alias omnes Dignitates, et Canonicos Ecclesiae Cathedralis, tam in choro, quam in processionibus, et aliis functionibus Ecclesiasticis. In *Pernambur.* 4. *Sept.* 1745 decrevit S. C. R. Cum nullus pro Vicario Generali Episcopi determinatus sit locus, sed illum diversum obtineat juxta diversam consuetudinem Ecclesiarum; idcirco scribendum Episcopo, ut de suae respondeat Ecclesiae praxi.

(685) Nullum decretum in libris Archivi S. Congreg. Rituum inventum est, cujus vigore causa definita fuerit.

(686) *Vide not.* 225. *pag.* 162.

(687) *Vide not.* 668.

(688) *Vide not.* 99. *pag.* 79.

ctat omnia jura mere parochialia in Ecclesia S. Mariae de Pinna, quae intra illius Paroeciae limites sita est, exercere S. C. putavit: *Theatina* 15. *Novem.* 1704 *dub.* 3.

11. S. C. juxta Vicarii Capitularis relationem Parochialem Ecclesiam S. Jacobi de Curte, seu de Castello in loco S. Margaritae nuncupato in Archipresbyteralem erigi permisit. Archipresbyter autem, et Parochiae incolae Ecclesiae S. Margaritae sese monitos non fuisse, et relationem Vicarii esse valde suspectam ostendentes, obtinuerunt, ut praevio recessu a decisis, res tota S. Congr. Rituum (689) committeretur: *Januen. Indulti* 6. *Febr.* 1706.

12. Efflagitatum quum esset; num Canonici Ecclesiae Cathedralis stante contraria consuetudine non interveniendi nec in adventu, nec in quadragesima missae de sancto currenti, eo quod missae votivae quotidie assistant cum litaniis de B. M. V., teneantur non solum interesse dictae votivae missae, et de feria, sed etiam sancti occurrentis, vel sit toleranda consuetudo? rem S. C. ad S. Congr. Rituum (690) definiendam remisit: *Pisauren. Visit. Sacr. Liminum* 27. *Febr.* 1706.

13. Dubia; an in Ecclesia seu publico Oratorio nuncupato Trium Magorum existenti intra limites Parochiae S. Mariae loci Rezzonici de jurepatronatus familiae Tricanae valeat dictae Ecclesiae Rector benedicere, et distribuere candelas, cineres, et palmas?

14. An inibi possit facere benedictiones mulierum post partum, fontis baptismalis, ignis, seminis, ovorum, et similia?

15. Num omnes quoque functiones hebdomadae sanctae?

16. Et utrum dictae Parochiae Rectori competat celebratio missae solemnis feria quinta in Coena Domini, et aliarum per annum, sive pro vivis, sive pro defunctis in dicta Ecclesia?

17. An itidem expositio quadraginta horarum, et reliquiarum, et sacrarum imaginum, et benedictio, quae cum eis fit super populo?

18. An etiam omnes, et singulas supplicationes per annum? pro definitione remittuntur ad S. Congr. Rituum (691): *Comen. Jur. Paroch.* 21. *Aug.* 1706 *dub.* 3. *usque ad* 8.

19. Quoad dubii explanationem; an vesperae et horae tertiae cantari debeant etiam in diebus ferialibus, et non festis de praecepto? servari Decretum S. Congr. Rituum (692) mandavit S. C. *Suessana Tabellae Horariae et Servitii chori* 18. *Aug.* 17[illegible] *dub.* 5.

(689) Ad quam Congr. examen spectat de juribus alterius Ecclesiae, quae novae Ecclesiae Archipresbyteralis erectioni adversatur.

(690) *Vide* not. 199 pag. 150.

(691) Inter Decreta Sacrae Congreg. Rituum emanata die 10 Decem. 1703. et confirmata a Clemente XI. 12. Jan. 1704 *Const. ad debitum*, habemus dubia sequentia.

„An benedictiones, et distributiones Candelarum, Cinerum, et Palmarum, sint de juribus mere Parochialibus? et responsum fuit: *Negative*;

An benedictiones mulierum post partum, Fontis Baptismalis, Ignis, seminis, Ovorum, et similium, sint de juribus mere Parochialibus? et responsum fuit: *Negative*; *sed benedictiones mulierum, et fontis baptismalis fieri debere a Parocho.*

An functiones omnes hebdomadae sanctae sint de juribus mere Parochialibus? et responsum fuit: *Negative*, *prout jacet.*

An celebratio missae solemnis feria quinta in Caena Domini, sit de dictis juribus Parochialibus? Et responsum fuit: *Negative*, *prout jacet*, *sed spectare ad Parochum.*

An expositio quadraginta horarum, et benedictio, quae cum eis fit super populum, sit de dictis juribus Parochialibus? et responsum fuit: *Negative*;

An expositio, quae fit cum Reliquiis, vel Sacris Imaginibus, et benedictio, quae cum eis fit super populum, sit de dictis juribus Parochialibus? et responsum fuit: *Negative*, *et quoad benedictionem cum Reliquiis, et Imaginibus serventur Decreta.*"

(692) *Vide* not. 408. pag. 387.

20. Postulatum, an Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Antonii civitatis Placentiae tempore divinorum officiorum in choro teneantur ab eorum staliis descendere, et una cum aliis Beneficiatis dictae Ecclesiae canere ad lectorile magnum in medio chori positum quid quid ibi canendum occurrit, etiam accedendo ad dictum lectorile? pro responsione ad S. Congr. Rituum (693) committitur: *Placentina Officii Chori, et Missae Convent.* 29. *Martii* 1710 *dub.* 1.

21. Commendata fuerunt arbitrio S. Congr. Rituum (694) sequentia dubia; an pertineat ad Capitulum Basilicae S. Antonini Placentiae canere missam, benedicere populum cum SSmo Sacramento, officium facere mortuorum, et alias functiones cum stola, pluviali, et aspersione aquae lustralis in celebratione officii mortuorum, vel trigesimi in Ecclesia S. Mariae de Curtina, cujus cura Parochialis unita fuit dictae Basilicae, et in beneficium simplex redacta illa Ecclesia; vel ad Capellanum piorum operariorum Doctrinae Christianae, cujus Societati in Ecclesia S. Mariae praedicta erecta fuit?

22. An Societati praedictae erectae in eadem Ecclesia S. Mariae liceat celebrare, vel celebrare curare per ejus Capellanum omnes functiones non parochiales independenter a Parocho Ecclesiae Collegiatae S. Antonini? *Placentina Funct. Ecclesiast.* 14. *Martii* 1711 *dub.* 1. *et* 2.

23. Capellaniarum possessores, quas Priores, et Sodales Ecclesiae S. Mariae de Vineis planis oppidi Arpini commissa erectione arbitrio, et prudentiae Episcopi fundarunt, contendunt Episcopum in erectione earumdem excessisse, tum quoad numerum, tum quoad onera imposita, et apud S. C. questi sunt, et hac in occasione S. eadem C. decrevit praeter servitium chori diebus festis in Ecclesia Collegiata S. Michaelis Archangeli, onus inserviendi per dictos Capellanos diebus festis, et in omnibus missis paratis pro diacono, et subdiacono non sustineri, sed servari Decreta S. Congr. Rituum (695) mandavit: *Sorana Capellan.* 30. *Sept.* 1713 *dub.* 3.

24. Ad S. Congr. Rituum (696) remittitur sequentis dubii decisio; an liceat Abbati Monasterii Stambsensis ordinis Cisterciensis non solum sacram supellectilem benedicere, in qua unctio sacra non adhibetur, sed etiam altaria, et alia vasa sacra, quae sacro Chrismate delibuntur, consecrare, idque non tantum ad usum Monasterii, sed etiam ad usum aliarum Ecclesiarum? *Bixinen.* 12. *Decem.* 1733 *dub.* 9.

25. Sequentia dubia S. C. commisit pro decisione ad S. Congr. Rituum (697), videlicet; an laudibus et vespe-

(693) *Vide* not. 200. pag. 151.
(694) *Vide* not. 364. pag 321.
(695) *Vide* not. 329. pag 279.
(696) *Vide* not. 23. tom. 1 pag. 16.
(697) Haec habentur in libris S. C.: Controversiarum inter Capitulum Ecclesiae Metropolitanae ex una, et Hebdomadarios ejusdem Ecclesiae Partibus ex altera ortis Controversiis, illisque ad S. Rituum Congr. delatis, Emus. et Rmus D. Card. Belluga infrascripta dubia inter Partes concordata, declaranda proposuit:

1. An laudibus, et vesperis, quae solemniter celebrantur per Canonicos vel Dignitates assistere possint cum Pluvialibus Hebdomadarii Presbyteri, vel potius novi Mansionarii Diaconi, et quatenus affirmative quoad Hebdomadarios Presbyteros.

2. An praedicta assistentia praestanda sit Canonicis, et Dignitatibus celebrantibus extra Cathedralem solemniter missam, Vesperas, et Laudes, mercede soluta.

3. An celebrante Archiepiscopo assistere teneantur in Throno cum pluvialibus duo ex duodecim Hebdomadariis Presbyteris cum duobus Mansionariis Diaconis, vel potius quatuor ex octo Mansionariis Diaconis.

4. An Hebdomadario celebranti sine Pluviali competat primum stallum inter Hebdomadarios, et legile nudum dissentiente Capitulo.

ris, quae solemniter per Canonicos, vel Dignitates Ecclesiae Metropolitanae celebrantur, assistere debeant cum pluvialibus hebdomadarii isti Presbyteri, vel potius novi Mansionarii Diaconi? *Capuana* 17. *Decem.* 1735 *dub.* 18. *confirmat.* 28. *April.* 1736.

26. An eadem assistentia praestanda sit Canonicis, et Dignitatibus celebrantibus extra Cathedralem solemniter missam, vesperas, et laudes, mercede soluta? *Ibid. dub.* 19.

27. Num celebrante Archiepiscopo, assistere teneantur in trono cum pluvialibus duo ex duodecim Hebdomadariis Presbyteris cum duobus Mansionariis diaconis, vel potius quatuor ex octo Mansionariis diaconis? *Ibid. dub* 20.

28. An hebdomadario celebranti sine pluviali competat primum stallum inter Hebdomadarios, et legile nudum dissentiente Capitulo? *Ibid. dub.* 21.

29. Num Hebdomadarius faciens officium Presbyteri assistentis sit thurificandus ante Canonicos: *Ibid. dub.* 22.

30. Utrum celebrante Archiepiscopo, teneantur Canonici deferre crucem, et in die Epiphaniae annunciare populo festa mobilia, vel potius utrumque teneantur facere Hebdomadarii arbitrio Archiepiscopi? *Ibid. dub.* 23.

31. An celebrante Canonico teneatur alter ex Canonicis psalmos cantu praeire tam in choro, quam in supplicationibus; vel potius teneantur canticum incinere hebdomadarii? *Ibid. dub.* 24.

32. Num in functionibus, in quibus Canonici non utuntur mitra, teneantur ipsi Canonici canere in choro ex proprio stallo una cum Hebdomadariis in cantu Gregoriano; vel potius onus canendi spectet etiam tunc ad solos Hebdomadarios, et Mansionarios? *Ibid. dub.* 25.

33. An denique translato ad diem non impeditam festo, in quo celebrare Canonicus tenebatur, adhuc teneatur Canonicus in die translationis celebrare, non autem onus celebrandi in Hebdomadarios refundi mercede soluta? *Ibid. dub.* 27.

34. Dum quaerunt Hebdomadarii noviter erecti in Ecclesia Cathedrali, num vigore indulti ab Episcopo concessi deferendi superpelliceum, et almutiam laneam cum vittis ejusdem coloris, possint praefatis uti insignibus? judicium mandatur S. Congr. Rituum: *Castrimari* 7. *Julii* 1736 *dub.* 3.

35. Alexandro Zerbio Proto-papa, idest Primo Praesbytero oppidi S. Christinae postulante, S. C. die 17. Novem. 1725 declaravit ei non competere usum

5. An Hebdomadarius faciens officium Presbyteri assistentis sit thurificandus ante Canonicos.

6. An celebrante Archiepiscopo teneantur Canonici deferre Crucem, et in die Epiphaniae annunciare populo Festa mobilia, vel potius utrumque teneantur Hebdomadarii arbitrio Archiepiscopi

7. An celebrante Canonico, teneatur alter ex Canonicis Psalmos intonare tam in choro, quam in Processionibus, vel potius intonare teneantur Hebdomadariis

8 An in functionibus, in quibus Canonici non utuntur mitra, teneantur ipsi Canonici canere in choro ex proprio stallo una cum Hebdomadariis in cantu Gregoriano, vel potius onus canendi spectet etiam tunc ad solos Hebdomadarios, et Mansionarios.

9 An translato ad diem non impeditam festo, in quo celebrare Canonicus teneatur, adhuc Canonicus celebrare debeat in die translationis, vel potius onus celebrandi in hebdomadarios possit refundi mercede soluta.

Et S. eadem Congr., visis Juribus hinc inde deductis, et tam in voce, quam in scriptis Partibus informantibus auditis, rescribendum censuit:

Ad 1. *servetur Decretum Archiepiscopi.* Ad 2 *Affirmative, Canonicis Capitulariter accedentibus.* Ad 3. *Hebdomadarios non teneri.* Ad 4. *affirmative.* Ad 5. *negative* Ad 6. *affirmative quoad primam partem, deposita mitra;* sed Canonicis Metropolitanae instantibus, fuit concessa nova audientia: Quoad secundam *servetur solitum, nempe quod Canonici teneantur annunciare festa mobilia.* Ad 7. *quoad primam partem negative; et quoad secundam affirmative.* Ad 8. *affirmative quoad primam partem, negative quoad secundam.* Ad 9. *Canonicos non teneri, nisi dies Translationum habeantur pro festivis in Metropolitana.* Et ita decrevit, et servari mandavit: Die 3. Aug. 1737.

mozzettae; licere tamen eidem deferre habitum Notarii non participantis in diebus et functionibus juxta Decreta S. Congr. Rituum; inde confirmavit resolutionem quoad usum mozzettae: *Oppiden.* 23. *Sept.* 1747 *dub.* 1.

36. Ut recurratur ad S. Congr. Rituum (698) respondit S. C. dum consulitur; an Regulares Monasterii Divi Hieronymi Congregationis Olivetanae de Quarto possint puerperas benedicere, et ejusdem Monasterii Abbates extra Monasterium Pontificalia exercere, in supplicationibus Sodalitii mortis et Orationis, quod in eorum Ecclesia erectum est, extra Monasterium mitram, et baculum pastoralem deferre, tintinnabula, sacram supellectilem, altaria etiam pro usu aliarum Ecclesiarum, etiam secularium benedicere? *Januen. Jur. Paroch.* 13. *Julii* 1748 *dub.* 4.

37. Ad formam resolutionis S. Congr. Rituum anni 1703 dubii 1. et 2. (699) Societas SSmi Sacramenti terrae Bondeni habere debet dependentiam a Parocho in explendis functionibus ecclesiasticis: *Ferrarien. Confrater.* 14. *Sept.* 1782 *dub.* 1.

39. Distinguendae sunt functiones parochiales a non parochialibus juxta Decreta generalia Sacrae Congr. Rituum anni 1703 (700). Ita declaravit S. C. in *Senogallien.* 13. *Junii* 1789 *dub.* 7.

38. Festivitas in honorem Divi Peregrini Latiosi, cujus corpus in Ecclesia Patrum Servorum B. M. V. Forolivii asservatur, die 1. Maii quotannis habenda, in eadem Ecclesia quoad functiones ecclesiasticas celebrari debet servata forma Decretorum S Congr. Rituum, et Constitutionum Synodalium: *Forolivien.* 11. *Sept.* 1784 *dub.* 2.

§. VI.

Congregatio Sacri Concilii Tridentini Interpretum.

1. Quum dubitatum fuisset; an legatus a latere in mensibus Ordinariorum in omnibus beneficiis possit concurrere cum Ordinario? praesuposito facultates Legati praedicti esse restrictas ad fines Concilii.

2. Et etiam posito, quod collatio aliquorum beneficiorum vigore statutorum, aut privilegiorum a Sede Apostolica confirmatorum spectet pleno jure ad Capitulum, dubitatur, utrum vigore alternativae legatus solus possit conferre in mensibus suis? S. C. respondit non esse Congregationis: *Avenionen.* 25. *Octob.* 1586 *dub.* 1. 2. *et* 3.

(698) *Vide not.* 27. *tom.* 1. *pag.* 19.

(699) Die 10. Decem. a Summo Pontifice approbata 12 Januar. 1704 ubi ad dubia, 1. et 2. An Confraternitates Laicorum legitime erectas in Ecclesiis parochialibus, habeant dependentiam a Parocho in explendis functionibus Ecclesiasticis, non parochialibus? An dictae Confraternitates erectae in Capellis, vel Oratoriis, tum publicis, tum privatis, annexis parochialibus Ecclesiis, et ab eis dependentibus habeant dictam dependentiam a Parocho quoad dictas functiones? ad utrumque respondetur *affirmative*, salvis tamen conventionibus, et pactis in erectione Confraternitatum, forsan factis, concordiis inter partes initis, et a S. Sede approbatis, indultis, Constitutionibus Synodalibus, ac provincialibus, consuetudinibus immemorabilibus, vel saltem centenariis.

(700) S. Cong. Rituum anno 1703 die 10. Decem. *Urbis et Orbis* approbante Clem. XI die 12. Jan. 1704 *Const. Ad dubium* resolvit esse de juribus mere parochialibus benedictiones, et distributiones candelarum, cinerum et palmarum, nec benedictiones mulierum post partum (licet haec facienda sit a Parocho), Fontis baptismalis, Ignis, Seminis, Ovorum, et similium, functiones cunctas hebdomadae sanctae. Celebrationem missae solemnis feria quinta in Coena Domini: nec esse de juribus parochialibus pulsationem Campanarum in sabbato sancto, nec celebrationem missarum solemnium per annum, sive pro vivis, sive pro defunctis, nec expositionem quadraginta horarum, et benedictionem, quae fit super populum, et expositionem, quae fit cum Reliquiis, vel sacris Imaginibus, et benedictionem, quae cum eis fit super populum.

3. Taxa, quae institui pro Seminarii sufficienti conservatione ab Episcopo una cum Deputatis debet, non publicanda, sed antea ad S. C. Concilii mittenda est: *Anconitana Febr.* 1587.

4. S. C. Concilii licentia opus est, ut possint puellae majores 25 annis in Monasterio educationis degere: *Triventina Febr.* 1588 *dub.* 3.

5. Rescripsit S. C. compellendos Parochos esse, ut resideant in domibus Ecclesiae si quas habent; secus in domo propinquiori intra limites Parochiae; praetextu autem inimicitiarum minime excusandos esse, nisi obtinuerint literas a S. C., quae ubi petitae fuerint, dabuntur juxta formulam consuetam: *Faventina Decem.* 1589 *dub.* 1.

6. Praecipitur Episcopo Audomarensi, ut supersedeat in exigendo taxam pro Seminario Duacensi a Monasterio S. Bertini, donec S. C. Concilii certiorem reddiderit de juribus, quibus id posse facere intendat; quum Monasterium immunem a dicto onere se putaret, quia post Concilium Tridentinum Seminarium erexerat: *Audomaren.* 30. *Martii* 1594.

7. Casu, quo Episcopus irrationabiliter deneget licentiam absentandi Presbyteris, et Clericis servitio alicujus Ecclesiae adscriptis, recurrendum est ad S. C. Concilii, cujus erit juxta casuum contingentiam providere: *Terracinen.* 19. *Febr.* 1628 *dub.* 4.

8. Non obstantibus inhibitionibus Tribunalis AC. Episcopus potest procedere ad exequutionem Decreti S. Concilii *Sess.* 25. *cap.* 13. *de regul.* et Declarationis S. Congr. Concilii (701): *Spoletana* 23. *Junii* 1629.

9. Arbitrata est S. C. confirmationem petitam nequaquam esse concedendam, nisi aliter SSmo Dno Nro fuerit visum, et peregrinare volentes posse recurrere ad S. C., quae juxta stilum non denegabit licentiam, visitantibus vero Sacra Limina Apostolorum alias S. C. censuit distributiones quotidianas deberi: *Ulyssiponen.* 20. *Decem.* 1631.

10. Quoad visitationem Hospitalium, et aliorum Locorum piorum, necnon rationem administrationis exigendam Episcopus se conformare debet cum responsis, et declarationibus S. C. Concilii; quum essent manu Card. Praefecti, et Secretarii signatae, et sigillo munitae, licet typis non impressae, quae omnino servandae sunt: *Neapolitana* 7. *Febr.* 1637 *dub.* 1. (702)

11. S. C. non consuevisse revidere, et approbare nisi Synodos Provinciales ex Constitutione Sixti V. (703): *Strongolen.* 17. *Junii* 1645 *dub.* 4.

12. S. C. injunxit Card. Ginnetto Praefecto S. Congr. Episcop. et Regular praesenti, ne in dicta Congregatione in futurum expediantur facultates alienationum, hypothecarum, locationum, et aliorum contentorum in decreto de rebus Regularium non alienandis; quum haec facultas privative spectaret ad S. C. Concilii: *Regularium* 9. *Novem.* 1647.

13. Canonici quum non possent etiam justa de causa in multa distri-

(701) *Vide not.* 619.

(702) „S. C. Concilii Tridentini die 2 Aug. „1631 de speciali SS. D. Urbani VIII. jussu man„dat, et praecipit hujusmodi declarationibus, „tam impressis, quam imprimendis, quam ma„nuscriptis nullam fidem esse in judicio, vel „extra a quoquam adhibendam, sed tantum illis, „quae in authentica forma, solito sigillo, et „subscriptione Card. Praefecti, ac Secretarii „ejusd. Cong. pro tempore existentium, munitae „fuerint." Eo vel maxime quod Urbanus VIII. censetur voluisse solum percutere decreta illa, de quorum veritate subesset probabilis ratio dubitandi, vel ex quo afferentur solummodo manuscripta, vel apud non probatos Auctores impressa. Nostris temporibus haec regula locum non habet, cum ead. S. C. suas edit Declarationes, quae in *Thesauro Resolutionum S. C. Concilii* continentur, et authenticae sunt.

(703) *Vide Introd. operis pag.* 36.

butionis faciendae Archiepiscopum recusare; eis tamen competit recursus ad S. Concilii: *Calaritana* 20. *Dec.* 1653 *dub.* 4.

14. Decretum S. C. Concilii de celebratione missarum Capitula Ecclesiae Cathedralis, et Collegiatarum Ecclesiarum, necnon Communitates tenentur observare tam pro acceptione onerum perpetuorum missarum, tam in investimentis faciendis illarum pecuniarum, non obstante quacumque consuetudine etiam immemorabili in contrarium: *Vicen. Visit. Sacr. Liminum* 15. *April.* 1690 *dub.* 3.

15. Quum praetenderent Regulares in vim privilegiorum suorum posse alienationes, et concessiones facere in emphytheusim, S. C. id vetuit ab eis fieri posse absque ipsius S.C. Concilii expressa licentia; et hoc decretum confirmavit Pont. Max. Urbanus VIII. die 7. Sept. 1624 (704); et iterum confirmatur in *Romana Declarationis* 1. *Decem.* 1691.

16. Rescriptum S. Concilii diei 19. Febr. 1791 a Sacerdote Philippo Adami patroni cujusdam beneficii simplicis in Ecclesia Parochiali S. Georgii Portus Firmi fundati obtentum pro facultate concedendi ejus bona in emphyteusim ad tertiam generationem non esse exequendum rescribitur ob silentio praetermissam S. C. Episcop. et repulsam super eodem negotio, juxta notissimum Innocentii XII. Pont. Max. Decretum (*vide Introd. oper. pag.* 51.); et liberum esse Rectori beneficii utendi jure suo in eadem S.C. Episcop. et Regul. praeventa: *Firmana Emphyteusis* 21. *Julii* 1792.

§. VII.

Congregatio Universalis Inquisitionis, quae Sancti Officii vulgo dicitur (705).

1. Episcopus sciscitatus est de Matrimoniis inter Catholicos, et Haereticos contrahendis, et S. C. remisit

(704) *Lib.* 12. *Decret. fol.* 186., et in *Ferrarien.* 11. *Julii* 1625 legitur „Decreto SSmi Dni Nri de „ rebus Regularium non alienandis non deroga„ runt Const. Bonifacianas, nec Paulinae." *Lib.* 13. *Decret. fol.* 59.

(705) Ad custodiendum, inviolatumque servandum depositum Fidei quamquam semper fuere ex jure divino, et ecclesiastico, traditione, praxi, et consuetudine Fidei Inquisitores, tamen speciales cum plena auctoritate procedendi contra Haereticos Innocentius III. constituit ante exitum Saeculi XII. hoc est anno 1198, quo tempore Raynerium, et Guidonem in Narbonensem provinciam ad retundendos haereticos legatos misisse constat ex ejus *Epist.* 122. et 123. lib. 1. tom. 1 edit. *Baluzii* pag 420. Quam autem ob causam hujusmodi homines cum delegata auctoritate in regiones mitteret Sedes Apostolica, ut socii accederent Episcopis, qui ordinaria auctoritate pollebant, ostendunt Innocentii III literae ad Cistercienses apud Manriquenium *Annal. Cisterciens.* tom. 3. pag. 420 et seq.; quibus quidem consonant historiarum monumenta. Quantum boni attulerit, et mali averterit institutio quaesitorum Fidei, compertum omnibus est. Nam eorum cura, et diligentia factum est, ut sensim post annum 1300 decreverit in Italia cum primis sectarum pestilentia, neque ulla amplius aut vetusta haeresis apud Italos radices egerit, ut observat Muratorius *Antiquit. Italic. Diss.* 69. Deinde Summi Pontifices maximo contra haeresim zelo animati Inquisitorum numerum auxerunt, Magistratus, ac Principes contra haereticos inflammarunt, quod patet ex eorum quamplurimis Constitutionibus relatis a Guerra in *Epist. Bull. Rom.* tom. 1. pag. 175 seq. Hinc Inquisitionis Universalis Tribunali formato, haec occasionem praebuit, ut S. Congregatio S. Officii institueretur. Primus ergo fuit Paulus III., qui *Const. Licet ab initio* 21. Julii 1542 (*Bull. Rom.* tom. 4. part. 1. pag. 211) sex Cardinales generalium Inquisitorum haereticae pravitatis cum amplissima auctoritate in toto orbe Catholico deputavit; et praeesse voluit hanc Congregationem ceteris Tribunalibus ea de re institutis, ad eamque ardua quaeque referri, ut ita singula membrorum suo unitatis centro copulentur. Pius IV. postea additis duobus Cardinalibus motu proprio *Cum Nos* declaravit, quod major pars Cardinalium Sanctissimae Inquisitionis decernit a tota Congregatione valide statutum censetur; quod confirmavit S. Pius V. motu proprio *fel. rec.* (*Bull. Rom.* tom. 4 part. 2. pag. 327). Tandem Sixtus V. in sua *Const. Immensa* 22. *Januar.* 1588. *§. Congreg. Primo* (*Bull. Rom.* tom. 4. part. 4. pag. 393) amplissimis terminis Congregationem praedictam confirmavit, Inquisitoribus amplissimam auctoritatem tribuendo, „inquirendi (nempe) citandi, procedendi, sen-

examen ad S. C. S. Officii (706): *Vasionen. Visit. Sacr. Liminum 25. Aug.* 1637 *dub.* 7.

2. Ad S. C. Sancti Officii (707) committuntur preces Episcopi Canariae, qui postulavit facultatem pro tribus

„ sententiandi, et definiendi in omnibus causis, tam „ haeresim manifestam, quam Schismata, Apo- „ stasiam a Fide, magiam, sortilegia, divinatio- „ nes, Sacramentorum abusus, et quaecumque „ alia, quae etiam praesumptam haeresim sapere „ videntur, concernentibus, non solum in urbe, „ et statu temporali, Nobis, et huic Sanctae Sedi „ subjecto, sed etiam universo terrarum orbe, „ ubi Christiana viget Religio, super omnes Pa- „ triarchas, Primates, Archiepiscopos, et alios „ Inferiores, ac Inquisitores, quocumque privi- „ legio illi suffulti sint, quorum, ac aliorum „ praedictorum series hic nostris literis ad ver- „ bum expressa censeatur, confirmamus."

Praeter Cardinales, qui hanc Congregationem constituunt, ad illam pertinent alii Ordinarii, et inferiores Officiales, qui hoc Inquisitionis Tribunal regunt, et administrant in actuali jurisdictionis exercitio, in processuum formatione, reorumque examine; inter quos est *Commissarius Sancti Officii*, qui assumitur ex Ordine S. Dominici, et gerit vices Judicis Ordinarii. Hic in Consiliarium, seu Assessorem habet Praelatum, vel Clericum Secularem, qui dicitur *Assessor S. Officii*, item alii Ministri, v. g. Fiscalis, et Notarius. Deinde ad hanc Congreg. spectant Theologi, et Canonum peritissimi, qui *Consultores S. Officii* dicuntur ex diversis Religionibus pro Papae beneplacito assumptis. Interveniunt etiam huic Congreg. Generalis ordinis S. Dominici, et Magister sacri Palatii, necnon alter Professor ordinis Min. Conventualium, qui nuncupatur *Consultor S. Officii*, qui praeceteris Consultoribus munus exercet. Hi Consultores cum P. Commissario, Assessore, Fiscali, et Notario S. Officii conveniunt singulis feriis secundis in Palatio S. Officii prope Basilicam Vaticanam, et examinant ea, quae ad proximam Congreg. praeparatoriam pertinent, quae habetur die Mercurii qualibet hebdomada in Conventu S. Mariae supra Minervam, ubi conveniunt Cardinales, et Assessor aliique, et Consultorum. Votum, seu consilium in Congregatione praeparatoria, quae vocatur *Consulta*, elicita expenditur. Quae autem in hac Congreg. decreta, aut resoluta sunt, eodem die per Assessorem referuntur ad SSmum. Notandum enim est, quod subinde examen librorum, aut propositionum committitur quibusdam Theologis, qui examine facto, referant Congreg., an aliquam, et qualem censuram libri, aut propositiones mereantur, qui Qualificatores a qualificatione censurae dici solent, sed nunquam Congreg. intersunt, nisi cum relationem negotii ipsis commissi sunt facturi. Feria V. habetur alia Congreg. eorumdem Cardinalium, idque cor. SSmo in Palatio Apostolico; haecque videtur proprie esse Congregatio Inquisitionis de qua in cit. *Const. Sixti V.*; legitur „ cui ob summam rei gravita- „ tem Romanus Pontifex praesidere solet."

Ad hanc Congreg. pertinent omnes causae Fidei, censura, approbatio, prohibitio librorum, licet id etiam ad Congreg. subsidiariam *Indicis*, hodie pertinere dignoscatur; item licentia legendi libros haereticos: et quod magis est, hodie ad hanc Congreg. spectant concessiones facultatum Episcopis dari solitarum, quas singulis quinquenniis renovare debent; licentiae vescendi carnibus singulis diebus prohibitis, dispensationes in omnibus gradibus tam affinitatis quam consanguinitatis primum tangentibus. Modus introducendi Causas in hoc Tribunali est diversus secundum Causarum diversitatem. Si Causa est Fidei introducitur per viam accusationis, et denunciationis, quod fit per Episcopos, Inquisitores, vel quoscumque alios, vel per ipsam rei confessionem: si reus fateatur, causa finita est, et hinc injuncta aliqua salutari poenitentia a Tribunali dimittitur, et absolvitur: si adsit accusator, tunc Officiales S. Officii curant, ut compiletur processus probationum; agnita accusatione tanquam legitima proceditur ad inclusionem in carcerem accusati, et datis defensoribus, nisi reus accusationem purget, quod raro contigere solet, ad poenam condemnatur. Scripsit super hoc Tribunali, ejusque praxi Card. Albitius de *Inconstantia in Fide Tractatum*, Thomas Bene de *Officio S. Inquisitionis circa haeresim vol.* 2. *in fol.*, Caesar Carena *Tractatus de Officio Sanctissimae Inquisitionis in fol.*, Jo. Pasqualoni, et P. Eliseus Masini italice *Sacro Arsenale, ovvero Pratica del S. Officio*, et recenter P. Pane Magister S. Palatii Apostolici *Della Punizione degli Eretici, e del Tribunale della Sagra Inquisizione Lettere apologetiche in* 8. *tom.* 2. *Roma* 1795.

(706) De hujusmodi Matrimoniis Benedictus XIV. in Instructione S. C. Concilii die 4. *Novem.* 1741 emanata (*Bull. ejusd. Pont. tom.* 1 *pag* 88.) primum connubia, quae a Catholicis cum haereticis contrahuntur, damnavit, et Episcopos, Vicarios Apostolicos, Parochos, et Missionarios monuit „ ut Catholicos utriusque sexus ab hu- „ jusmodi nuptiis in propriarum animarum per- „ niciem ineundis quantum possint, absterreant, „ easdemque nuptias omni meliori modo inter- „ vertere, atque efficaciter impedire satagant." Inde subjungit „ At, si forte aliquod hujus ge- „ neris Matrimonium, Trid. forma non servata, „ ibidem contractum jam sit (nempe in locis „ ubi haud publicatum, et acceptatum fit Conci- „ lium Tridentinum), aut imposterum (quod Deus „ avertat) contrahi contingat: declarat Sanctitas „ Sua, Matrimonium hujusmodi, alio non con- „ currente canonico impedimento, validum ha- „ bendum esse."

(707) Minister extraordinarius Confirmationis potest esse etiam simplex Sacerdos ex speciali commissione, et delegatione Summi Pontificis; cap. *Pervenit* 1. dist. 95. ubi refertur Sanctum Gregorium Papa hanc facultatem concessisse Pres-

Provincialibus Ordinum Regularium S. Dominici, S. Francisci, et S. Augustini, necnon ejusdem Vicario Generali Sacramentum Confirmationis administrandi: *Canarien.* 30. *Maii* 1676 *dub.* 2.

3. Exorta controversia inter Episcopum, et Abbatem Monasterii S. Mariae de Balneo Ordinis Camaldulensis, tam super jurisdictione quasi Episcopali in Castro, et territorio S. Mariae, quam super jure conferendi Ecclesias in eodem territorio existentes. Primum fuit composita quaestio cum laudo, deinde in S. C. Episcopor. et Regul., ac in S. Congr. Concilii agitata. At occasione postremae Visitationis Episcopus nova excitavit jurgia, et dubio proposito; an licitum sit Abbati S. Mariae de Balneo, ejusque Vicario dare fides super statu libero nubentium praevio examine testium in ejus Cancellaria? instantia ad S. C. Sancti Officii (708) remittitur: *Burgi S. Sepulchri Jurisdict.* 20. *Sept.* 1698 *dub.* 1.

4. Ad graduatam praebendam Theologalem vacantem Ecclesiae Cathedralis Johannes de Ooms Archipresbyter convocato Capitulo, non expectatis Graduatis eligere debentibus solus Lambertum Baerts Plebanum Mechliniensem elegisse dicitur. Episcopus irritam esse illam electionem causa electi incapacitatis, cujus nomen est crimine aliquo, ac de prava doctrina maculatum, putans S. C. consulvit, quae S. C. Sancti Officii (709) disquisitionem commendavit: *Gandaven. Praebendae Theol.* 5. *Sept.* 1705.

5. Ad querelas Episcopi Comensis super praetenso usu excessivo facultatum, quas fertur exercere in sua Dioecesi Commissarius Nuntiaturae Lucernae, inter alia quaesitum fuit; an Nuntius Apostolicus possit concedere licentiam retinendi, ac legendi libros haereticorum, seu alios quomodolibet prohibitos? S. C. respondit; ad S. Congr. S. Officii pro definitione: *Comen. Jurisdict.* 26. *Febr.* 1707 *dub.* 6.

6. Ad S. C. Sancti Officii (610) remittuntur postulata bina Archiepiscopi

byteris Sardiniae propter defectum Episcoporum, ubi „Ubi Episcopi desunt, ut Presbyteri etiam in frontibus baptizatos Chrismate tangere debeant concedimus." Et hoc expresse indicat Eugenius IV. in Concilio Florentino de Unione Armenorum, ubi ita loquitur „Legitur tamen aliquando per Apostolicae Sedis dispensationem ex rationabili, et urgente admodum causa, simplicem Sacerdotem, Chrismate per Episcopum confecto, hoc Sacramentum Confirmationis administrasse." Et talem facultatem (narrat Ferrarius Bibliotheca verb. *Confirmatio* §. 5.) concesserunt etiam alii Summi Pontifices variis Religiosis, ut Innocentius IV. Patribus Praedicatoribus, Joannes XXII. et Leo X. Fratribus Minoribus pro Indis, teste Rodriquez in suo Bullario Regul. in Bulla Leonis X., Gregorius XIII. Patribus Societatis Jesu, ut testatur Suarez. Innocentius XIII. Patri Guardiano Sancti Sepulchri ordinis Minor. de Observantia, *Const. Cum ad infrascriptum*; et ipsi Guardiano eamdem facultatem concessit etiam Benedictus XIV. *Const. Cum ad infrascriptum*, et *Const. Demandatam* §. 14., et aliis aliis in terris infidelium remotissimis a Sede Apostolica ubi Episcoporum Catholicorum copia non adest. Talis, facultas autem non concedi solet nisi ex urgentissimis causis, ut indicant verba citata Concilii Florentini. Benedictus XIV. de *Synod. Dioec. lib.* 7. *cap.* 7 copiose disserit de hac delegatione Summi Pontificis, et quaerit, num Episcopus Sacerdoti concedere possit confirmandi facultatem; sed cum Sedes Apostolica, quae arctare potest Episcoporum jurisdictionem, sibi uni hanc facultatem reservaverit, irrita est confirmatio, quae per solam Episcopi delegationem a Presbytero collata est. Verum chrismatis benedictio adnumerata semper fuit inter propria Episcopalis Ordinis munera; at ideo confirmandi privilegium a Sede Apostolica Presbyteris concessum adjunctam legem habere solet, modo ipsi chrismate utantur ab Episcopo consecrato.

(708) *Vide not.* 16. *tom.* 1. *pag.* 12.

(709) *Vide not.* 76. *pag.* 64.

(710) Die 2. Augusti 1708 coram SSmo fuit propositum infrascriptum dubium exhibitum ab Archiepiscopo Cranganorensi, nempe, an illi, qui ordinantur in Presbyteros, et postea in Episcopos ab Episcopis Schismaticis simul, et haereticis Nestorianis, ut sunt omnes Schismatici Provinciae Serrae Malabarum, aut etiam illi, qui ordinantur a Jacobitis, qualis erat Johannes Massiram, a quo ordinatus, et consecratus est modernus intrusus Episcopus Schismaticorum Serrae

Cranganoreae ex Indiis Orientalibus, tum quoad illos, qui Presbyteros, et inde in Episcopos ordinantur ab Episcopis Schismaticis simul, et ab haereticis Nestorianis, si indigeant nova ordinatione; tum quoad illos Sacerdotes ex nobilissimis familiis foedissima libidine, aliisque flagitiis coinquinatos, quomodo provideatur? *Cranganoren. Visitat. Sacr. Liminum* 9. *Junii* 1708.

Conservatorium Puellarum.

1. Mandat S. C., ut Episcopus curet, ut Conservatorium, ubi Virgines cum mulieribus conveniunt, ad formalem clausuram sub certa regulari disciplina ex praescripto Const. Pii V. redigatur: *Adiacen.* 8. *Febr.* 1659.

2. *Citra approbationem Conservatorii* SSmae Conceptionis sub instituto S. Clarae Casalis Pentae terrae S. Severini omnia jura parochialia in Ecclesiam, et in Oblatas, aliasque mulieres degentes in eodem Conservatorio sunt exercenda a proprio Parocho S. Mariae Capitis, intra cujus limites degunt, non ab illarum Capellano: *Salernitana Jur. Par.* 19. *Aug.* 1702 *dub.* 1.

3. Ac eaedem Oblatae puellae non possunt in earum Ecclesia absque facultate S. C. asservare SSmum Sacramentum, et Sacrum Oleum Infirmorum: *Ibid. dub.* 2.

4. Item in dicta Ecclesia non valet earum Capellanus, nisi cum venia Episcopi SSmum Eucharistiae Sacramentum publice adorandum exponere: *Ibid. dub.* 3.

5. Ac praedictae Oblatae, et Mulieres morientes sine electione sepulcri sunt tumulandae in Ecclesia Parochiali; et quatenus sepulcrum eligant in earum Ecclesia Parocho emolumenta funerum debentur: *Ibid. dub.* 4.

6. Et ad dubium, an dictus Capellanus intra annum possit celebrare solemnitates, quae ad Parochum spe-

Episcopus, utrum tales Presbyteri habendi sint pro veris Presbyteris, et tales Episcopi pro veris Episcopis, et consequenter utrum relinquenda sit praxis dicti Archiepiscopatus Cranganorensis, quae habet, ut non censeantur pro talibus; unde dum aliquis ex Sacerdotibus Schismaticis reducitur ad gremium S. Matris Ecclesiae, solet de novo ordinari, uti recenter fuit Episcopus Metropolitanus Angelus Franciscus a S. Theresia, dum ageret Vicarius Apostolicus in illa Archidioecesi. SSmus, auditis votis EE., decrevit, consecratos, et ordinatos a veris Episcopis, etiam Schismaticis, et haereticis non esse iterum consecrandos, et ordinandos, et habendos esse pro veris Episcopis, et Presbyteris; egere tamen dispensatione super irregularitate pro exercitio suorum ordinum: quatenus vero adsit rationabile dubium, an consecrati, et ordinati sint veri Episcopi, consecratos, et ordinatos ab illis iterum sub conditione consecrandos, et ordinandos.

ctant? respondetur, ut exprimantur solemnitates particulares: *Ibid. dub.* 5.

7. Benedictionem candelarum in die Purificationis, Cinerum, et Palmarum ad Capellanum praedictum spectare deciditur: *Ibid. dub.* 6.

8. Denunciationes insuper pro Oblatis supradictis, aliisque mulieribus exeuntibus a dicto Conservatorio ad effectum nubendi in ipsa Ecclesia Parochiali pro tempore habitationis sunt publicandae: *Ibid. dub.* 7.

9. Praedictumque Conservatorium denique decimam Parocho solvere debet: *Ibid. dub.* 8.

10. Quoad dubium; an sex Puellae nominatae a Patribus S. Philippi Nerii debeant tam in ingressu, quam in progressu provideri in Conservatorio Orphanorum etiam de dormitione, vestibus, aliisque necessariis utensilibus a pia domo Orphanorum, quam Victoria Bagliona haeredem instituit, ut puellae parentibus orbatae a dictis Patribus eligendis rebus omnibus necessariis muniantur, ac Pia Domus hoc exequi ex insufficientia redituum detrectaverat? S. C. instantibus Patribus jussit, ut firmetur status ab haeredibus bonorum haereditatis Victoriae Baglionae citatis interesse habentibus praefixo termino, et interim ut solitum servaretur: *Fanen. Pior. Oner.* 18. *Maii* 1715.

11. In relatione Ecclesiae suae status Episcopus significavit, Massae adesse quamdam Domum vocatam *il Conservatorio delle Beghine*. In hac mulieres caelibem ducunt vitam cum habitu tertii ordinis S. Francisci, simplicia emittunt vota, clausuramque minime servant, habent Confessarium; et paullo ante Pater Provincialis Min. Observ. in Confessarium eis P. Julium Ajulam assignavit, qui ad se spectare omnino dare Puellis habitum contendit. Postulat proinde Episcopus de jurisdictione ejusdem Conservatorii declarare, et S. C. illud esse jurisdictioni omnimodae Episcopi subjectum *citra tamen illius adprobationem* decernit: *Lunen. Sarzanen. Visitat. Sacr. Liminum* 30. *Januar.* 1723.

Consorores. V. *Sodalitium* §. *IV.*
Constitutio. V. *Census* §. *I.*
Constitutiones Apostolicae. V. *Bulla Apostolica.*
Constitutiones Capitulares. V. *Capitulum Ecclesiasticum* §. *XI.*
Constitutiones Regularium. V. *Professio Religiosa* §. *V.*
Constitutiones Societatis. V. *Sodalitium* §. *III.*
Constitutiones Synodales. V. *Synodus* §. *II.*
Constructio. V. *Ecclesia in Genere* §. *I.* *Ecclesia Cathedralis* §. *I.* *Ecclesia Collegiata* §. *I.* *Ecclesia Parochialis* §. *I.* *Oratorium* §. *IV.* *Sepultura* §. *I.*

§. I.

Consuetudo quando abrogata dicatur, vel non.

1. Abrogata est consuetudo etiam immemorabilis non residendi in Cathedralibus, et Collegiatis insignibus, quam comprehendi sub verbis *cujuslibet consuetudinis Sess.* 24. *cap.* 12. (711) S. C. decidit: *Vercellen. anni* 1577 *dub.* 1.

2. Non item de omnibus Collegiatis etiam non insignibus intelligitur, nisi istae non insignes Collegiatae aut essent rurales, aut in quibus nunquam antea ultra hominum memoriam solitum esset residere, aut quae adeo tenuis reditus essent, aut Canonici aliunde non habentes, unde vivere valeant, aliter non possent: *Ib. dub.* 3.

(711) Ubi loquitur de residentia, et addit „non liceat vigore cujuslibet statuti, aut consuetudinis ultra tres menses ab eisdem Ecclesiis quolibet anno abesse."

3. Viget consuetudo in aliquibus Capitulis Cathedralium, quod in admissione ad possessionem ab Episcopis singulis Canonicis aureus unus solvatur, et a Canonicis quarta pars. Quaeritur, utrum dicta consuetudo sit irrita declaranda? et rescribitur consuetudinem hujusmodi esse sublatam per Concilium *cap.* 14. *Sess.* 24. (712); et per Constit. S. Pii V. Pont. Max. (713); ideoque non esse tolerandam: *Avenionen.* 25. *Octob.* 1586 *dub.* 20.

4. Insuper putavit ead. S. C. consuetudinem, qua Canonici primi anni fructus non percipiunt, sed accrescunt praebendis antiquorum Canonicorum, esse a Concilio sublatam, ac per Constit. S. Pii V. Pont. Max. (714), nec esse tolerandam: *Ibid. dub.* 21.

5. Declaravit S. C. consuetudinem Cathedralis Ecclesiae, secundum quam Canonici in ordine Subdiaconatus constituti tertiam, constituti in ordine Diaconatus dimidiam, et Presbyteri integram portionem percipiunt, validam esse, nec sublatam Decreto Concilii *cap.* 14. *Sess.* 24. (715); proindeque Episcopus eam, si in Ecclesia legitime hactenus observata sit, etiam in posterum observari curet: *Marsicana* 5. *April.* 1591.

6. Quamdiu Praelatus inferior legitime non probaverit se omnimodam jurisdictionem quasi Episcopalem habere, ad Archiepiscopum dumtaxat spectat de causis absentiae Parochorum cognoscere, illisque abscedendi facultatem impertiri, atque in ipsorum locum Vicarios sufficere, praevio examine approbandos; Sacerdotes item sive Seculares, sive Regulares approbare ad Confessiones personarum Secularium audiendas, licentiasque concionandi concedere, Sacramentum Chrismatis ministrare, et causas matrimoniales, et criminales ad forum ecclesiasticum spectantes cognoscere; tamen si Inferior ex immemorabili consuetudine praedictas causas cognoscere solitum fuerit, hujusmodi consuetudinem non esse quidem a Concilio sublatam. Ceterum donec illam confirmaverit per tres sententias conformes, vel unicam, quae in vim judicatam transierit: *Theatina* 26. *Sept.* 1615 *dub.* 4.

7. Quum Clemens X. Pont. Max. (716) omnem adversam, licet immemorabilem consuetudinem abrogasset; Abbas Lubensis ordinis Cisterciensis eadem fretus non valuit sibi vindicare jus adprobandi Confessarios Regulares a suis Praefectis pro audiendis Monialium Monasterii Trebinicensis suo ordini subjecti confessionibus adlectos, quod Episcopo competere, praevio voto Rotae, decisum a S.C. fuerat: *Uratislavien.* 30. *Januar.* 1723.

§. II.

Consuetudo quando, vel quae Auctoritas, et Potentia habeatur, vel non.

1. Non licet Praebendatis vigore cujuscumque consuetudinis etiam immemorabilis ab eorum Ecclesiis ultra tres menses abesse: *Calaguritana anno* 1581.

2. Quaeritur; an consuetudo uno eodemque die quatuor minores ordines, et Subdiaconatum suscipiendi excuset, quominus sic promoti non incurrant irregularitatem? et respondetur, supposita consuetudine posse Episcopum uno eodemque die ad quatuor minores ordines quempiam promoveri: *Caesaraugustana anni* 1583 *dub.* 3.

3. Insuper ad dubium; an consue-

(712) *Vide not.* 158. *pag.* 127.
(713) *Vide not. cit.* 158.
(714) *Vide not. cit.* 158.
(715) *Vid. not. cit.* 158.
(716) *Quae incipit Superna* 21. *Junii* 1670 (*Bull. Rom. tom.* 7. *pag.* 30.)

tudo, quod minores ordines suscipiunt die veneris, qui postea die sequenti ad ordinem Subdiaconatus promoventur, excuset? rescribitur, licere Archiepiscopo, si dies veneris sit dies festus, et necessitas, aut Ecclesiae utilitas judicio Archiepiscopi id postulat juxta decretum Concilii *Sess.* 23. *cap.* 2. (717), non tamen in publicis ordinationibus, sed private, et paucis praedictos quatuor ordines conferre: *Ibid. dub.* 4.

4. Dubitatum fuit, quid de anniversariis quoad Canonicum Theologalem censendum sit maxime stante consuetudine, qua vel aegroti, vel negotia Capituli curantes habeantur pro praesentibus? non gaudere distributionibus, quae dantur pro anniversariis, nisi anniversaria incidant in diebus lectionum, in quibus lector habetur pro praesenti S. C. declaravit: *Avenionen.* 23. *Octob.* 1586 *dub.* 17.

5. Posita etiam alia consuetudine, quod Canonici non recipiant fructus primo anno; utrum praedicta consuetudo valeat in praejudicium illius, qui Praebendam Theologalem habet? si consuetudo valet quoad alios Canonicos, valere etiam quoad Theologum S. C. deliberavit: *Ibid. dub.* 18.

6. Et quid si Canonici pariter Praebendam, quam *grossam* vocant, lucrentur distributiones modo saltem missae, et vesperis intersint? respondetur, si quaeratur de validitate consuetudinis, valere; ceterum aliis etiam horis ex corpore praebendarum assignandas suas distributiones; si vero quaeratur, an lector reputari debeat praesens ad effectum lucrandi tales distributiones, respondetur negative, praeterquam in diebus, inquibus legit: *Ibid. dub.* 19.

7. Episcopo Rubensi S. C. rescripsit, ut caveat, ne distributiones dentur, nisi actu inservientibus, non obstante quacumque consuetudine etiam immemorabili: *Ruben.* 3. *April.* 1593.

8. Vicarius Episcopi, etiam Episcopo praesente Capitularibus praecedere debet; nisi in illa Ecclesia consuetudo contrarium induxerit: *Vigilien* 7. *Junii* 1601.

9. Nullam consuetudo vim habet, ut Vicarius Episcopi pro exequutione dispensationis matrimonialis, et pro decretis circa celebrationem matrimonii quicquam percipere possit: *Arianen.* 28. *April.* 1635 *dub.* 5.

10. Episcopum suffragante consuetudine praesertim immemorabili Regulares compellere posse etiam ultra medium milliare ab urbe distantes, ut intersint supplicationibus, nec ab eis discedant, nisi absolutis, et in eis obediant Magistro Caeremoniarum S. C. definivit: *Stronglen.* 17. *Junii* 1645 *dub.* 1.

11. Item posita consuetudine praesertim immemorabili potest Episcopus procedere etiam censuris ecclesiasticis contra praetendentes illum expoliare jure eligendi praedicatorem in Quadragesima, et in aliis temporibus, et Universitatem ad solitae eleemosy-

(717) *De reform.*, ubi cautum est „Minores „Ordines iis, qui saltem latinam linguam intel„ligant, per temporum interstitia, nisi aliud „Episcopo expedire magis videretur, conferan„tur ..... Hi vero non nisi post annum a susce„ptione postremi gradus Minorum Ordinum ad „Sacros Ordines promoveantur, nisi necessitas, „aut Ecclesiae utilitas, judicio Episcopi, aliud „exposcat." Nulla interveniente necessitate, aut utilitate Ecclesiae non tenentur Episcopi interstitia remittere, etiamsi agatur de illis, qui obtinuerunt a Sede Apostolica Breve, seu privilegium accipiendi Ordines extra tempora, cum ex declaratione Innoc. XII., qua confirmavit Decretum Congregationis particularis super concessione Indultorum suscipiendi Ordines extra tempora, ut in ipsius *Const. Sanctissimus Dominus* 14. *Decem.* 1693 (*Bull. Rom* tom. 9 pag. 340) non cogantur iidem Episcopi ad Ordines quemquam assumere extra praescripta tempora, sed ipsorum arbitrio relinquitur, ut id cum utilitate conjunctum arbitrentur. De hac re Vid. Bened. XIV. *Inst. Eccl. LVIII. tom.* 11. *pag.* 391.

nae solutionem etiam eisdem censuris ecclesiasticis cogere: *Ibid. dub.* 2.

12. Vicarius Capitularis, seu illius Notarius pro literis dimissorialibus, seu testimonialibus nihil potest recipere ratione sigilli, non obstante immemorabili observantia: *Elnen.* 28. *Martii* 1648 *dub.* 4.

13. Dubio; an pater possit sepulcrum eligere filio impuberi in loco, ubi hic mos non est, imo habetur contraria Synodalis constitutio? si legitime in consuetudinem loci id non venit, eligere non posse respondit S. C.: *Placentina* 27. *Novem.* 1649 *dub.* 1.

14. Regulares ad Parochialem Ecclesiam occasione comitatus cadaverum, quae in eorum Ecclesiis tumulantur, accedere teneri, nisi tenet legitime praescripta consuetudo in alia conveniendi Ecclesia: *Ripana Funerum* 23. *Febr.* 1658.

15. Statuta immemorabili consuetudine non potest jus admittendi ad participationem Ecclesiae Asculanae competere nisi Originariis; quoad exteros vero a dicto Capitulo, sive Congregatione ad dictam communicationem admitti non possint, nisi auctoritate Apostolica: *Asculana Participat.* 18. *Novem.* 1662 *dub.* 6.

16. Consuetudo etiam immemorabilis concedendi licentiam soli Confessario in casibus necessariis pro ingressu in septa Monialium S. Clarae exemptarum ab Archiepiscopi jurisdictione, et Regularibus subjectarum non valuit; quum in casu praesenti, tam pro ingressu, quam pro alloquio utriusque facultatem conjunctam requiri decrevisset S. C.: *Urbinaten. Visitat. Sacr. Liminum* 10. *Martii* 1663 *dub.* 16.

17. Nihil suffragatur consuetudo, et Synodus Provincialis, ut Societates laicales possint ab Archiepiscopo per edictum ad interveniendum supplicationibus compelli: *Ibid. dub.* 22.

18. Quaesitum est; an liceat Parochis civitatis Papiae vigore consuetudinis aut Constitutionis Synodalis exigere ab haeredibus defunctorum, quorum cadavera in Ecclesiis Regularium sepeliuntur duplicatam eleemosynam, quae ceteroquin soleat exigi? non licere salvo tamen jure immemorabilis consuetudinis coram Judice probandae, respondetur: *Papien.* 12. *Decem.* 1665 *dub.* 1.

19. Inde postulatur; an a Parochis praedictae urbis possint vigore consuetudinis cogi haeredes defunctorum, ut si quando aliquos fratres exempli gratia duodecim vocant ad comitandum in funere cadaver defuncti, totidem omnino pares numero Clericos seculares debeant vocare? non licere, salvo tamen jure immemorabilis consuetudinis coram judice probandae constitutum est: *Ibid. dub.* 2.

20. Non obstante immemorabili consuetudine Societates laicorum etiam in Ecclesiis Regularium existentes impellendos esse ad reddendam rationem Ordinario juxta praescriptum *cap.* 9. *Sess.* 22. *de reform.* (718): *Acheruntina, et Matheranen. Visitat. Sacr. Liminum* 3. *Martii* 1668 *dub.* 5.

21. Ad dubium; an concurrente consuetudine immemorabili, vel privilegio possint eligi duo Vicarii Capitulares? S. C. respondit negative (719): *Tirasonen. Elect. Vicarii Capit.* 13. *Julii* 1669 *dub.* 3.

22. Et pariter negativum dedit responsum quaesito; an posita etiam facultate eligendi duos Vicarios, possint

(718) *Vide not.* 96. *tom.* 1. *pag.* 80.

(719) *Const. Exponi nobis* 8. *Aug.* 1625 *(Bull. Rom. tom.* 5 *part.* 5. *pag.* 353*)* Urbani VIII. confirmatur Decretum S. C. Concilii, quo declaratur, eligi non potuisse a Capitulo duos Vicarios Ecclesiae Limanae, illius Sede Archiepiscopali vacante.

isti exercere alternatim per menses casu, quo non habetur immemorabilis consuetudo, vel privilegium? *Ibid. dub.* 4.

23. Vi praetensae consuetudinis existentibus in Capitulo doctoribus, seu licentiatis in jure Canonico in officialem, seu Vicarium doctor in jure civili, aut theologia dumtaxat eligi non potest: *Majoricen. Elect. Vicarii Capit.* 13. *Febr.* 1672 *dub.* 1.

24. Inde propositis dubiis; an existentibus in Capitulo doctoribus sive licentiatis in jure canonico, quos major pars Capituli putat haud habere qualitates requisitas ad gubernium Ecclesiae, possint eligi alii doctores graduati in aliis scientiis periti tamen in jure canonico, posita consuetudine immemorabili ita eligendi per suffragia secreta praevio juramento de eligendo magis idoneo?

25. Et an existentibus in Capitulo doctoribus, seu licentiatis in jure canonico nomine tenus possint eligi alii doctores, seu licentiati in aliis scientiis periti, et literati, stante consuetudine ita eligendi? respondetur, esse formam a Sacro Concilio (720) praescriptam servandam: *Ead. Caus.* 18. *Novem.* 1673 *dub.* 1. *et* 2.

26. Regulares Papiae sub umbra consuetudinis, sibi arrogant in causis judicialem discussionem, et indaginem, et requirentibus conveniri non possunt, nisi coram Judice Conservatore Privilegiorum, non coram Ordinario; hinc S. C. quoad praedictam consuetudinem audiri partes resolvit: *Papien. Jurisdict.* 30. *Martii* 1680 *dub.* 2.

27. Decretum de celebratione missarum Capitula Cathedralis, et Collegiatarum Ecclesiarum, necnon Communitates tenentur observare tam pro acceptione onerum perpetuorum missarum, tam pro investimentis faciendis illarum pecuniarum, non obstante quacumque consuetudine etiam immemorabili in contrarium: *Vicen. Visitat. Sacr. Liminum* 15. *April.* 1690 *dub.* 3.

28. Nisi obstet contraria observantia, coadjutores in binis Ecclesiis Parochialibus S. Luciae, et SSmi Salvatoris, qui habent congruam, nequeunt lucrari emolumenta funerum, baptismorum, et matrimoniorum, quae sunt jura parochialia, et dari solita Parocho: 16. *Decem.* 1679 *dub.* 3. *confirmatur in Verulana Servitii, seu Paroch.* 17. *Junii* 1702.

29. Secundum immemorabilem consuetudinem Sacerdotes Parochialis Ecclesiae terrae Scorrani post absolutum servitium in minoribus ordinibus, necnon in Subdiaconatu et Diaconatu non tantum choro per annum gratis inservire, sed etiam missas celebrare, antequam ad massae partitionem admittantur, tenentur: *Hydruntina Servitii* 28. *Novem.* 1705.

30. Consulta S. C.; an Sacerdotes onus habeant inserviendi Ecclesiae Cathedrali omnibus diebus festivis? respondit posse cogi juxta consuetudinem, ac Synodales Constitutiones; *die* 15. *Novem.* 1670 *confirmatur in Bellicastren. Servitii* 11. *Aug.* 1706 *dub.* 1.

31. Juxta avitam consuetudinem victualia Vicario Ecclesiasticae jurisdictionis status Estepensis dismembrati ab Ordinibus Militaribus S. Jacobi de Spata, Calatravae et Alcantarae occasione visitationis frugaliter pro

(720) *Sess.* 24. *cap.* 16. *de reform.* ubi decernitur, ut Capitulum Sede vacante „Officialem, „ seu Vicarium infra octo dies post mortem Episcopi constituere, vel existentem confirmare „ omnino teneatur, qui saltem in jure Canonico „ sit Doctor, vel Licentiatus, vel alias quantum fieri poterit, idoneus: si secus factum fuerit, ad Metropolitanum deputatio hujusmodi „ devolvatur."

medietate sunt praestanda: *Nullius Provinciae Hispalen. Excessuum* 11. *Sept.* 1706 *dub.* 5.

32. Occasione funeris Alvarii de Luna Regii Gubernatoris civitatis Crotonis dubitatum fuit; an retineri possit serica culcitra, cum qua transfertur cadaver; seu sit locus restitutioni? responsum fuit, ad primam affirmative, ad secundam partem negative, salva tamen consuetudine legitime probanda: *Crotonen. Jur. Funer.* 8. *Sept.* 1707 *dub.* 5.

33. S. C. consulta; an manente consuetudine immemorabili licitum sit conferre primam tonsuram, et minores ordines die vespere feriae sextae ante diem sabbati quatuor temporum? rescripsit affirmative quoad primam tonsuram; et quoad ceteros ordines minores consuetudinem immemorabilem posse tolerari, sed expedire, ut Episcopus se conformet Pontificali Romano *tit. de Minor. Ordin.* (721): *Portallegren.* 13. *April.* 1720.

34. Ratione piae consuetudinis tantum tenetur Praepositus Ecclesiae Collegiatae S. Mariae de Populo oppidi Pontremoli una cum Capitulo instar supplicationis quotannis in vigilia Ascensionis Domini Nostri Ecclesiam SS. Hippolyti, et Cassiani adire, ac visitare: *Lunen. Sarzanen. Praeemin.* 9. *Junii* 1725 *dub.* 4. confirmatur inde quoad Praepositum tantum tanquam Parochum: 18. *Maii* 1726 *et* 1. *Junii* 1737.

35. Contra immemorabilem consuetudinem, quae Archipresbyteri S. Blasii civitatis Aquilae jurisdictioni favebat, judicatum est a S. C. intrare arbitrium pro aperitione oris adversus motum Proprium Benedicti XII. Pont. Max. in favorem Episcopi Aquilani editum: *Aquilana Jurisdict. super Aperitione Oris* 5. *Maii* 1731 *dub.* 1.

36. Non tantum consuetudo antiquissima in admissione Presbyterorum ad portionem in Ecclesiis Dioecesis Larinensis, sed decretum quoque Synodi spectandum est: *Larinen. Decret. Synod.* 30. *Aug.* 1732 *dub.* 11.

37. Nisi consuetudo vim obtineret, Sacerdotes, et Clericos in Sacris Ordinibus constitutos etiam non participantes Ecclesiae Parochialis, et Receptitiae oppidi Tricasii interesse eidem Ecclesiae diebus festis hortandos esse, sed non posse cogi, firmatum est: *die* 18. *Novem.* 1673. Deinde S. C. servandum decretum Episcopi anni 1726 (722) mandavit: *Alexanen. Servitii Eccles.* 24. *Jan.* 1733 *dub.* 1.

38. Mulieres Societatis utriusque sexus SSmi Nominis Jesu oppidi Viqueria Consorores Peregrinae nuncupatae non possunt ad formam decreti comitari cadavera sub speciali vexillo, quem comitatum permissum reputant ex universali consuetudine regionis, qua mulieres Sodalitiis adscriptae sub proprio vexillo funeribus interveniunt: *Derthonen. Visitat.* 26. *Januar.* 1760 *dub.* 18.

(721) *Port.* 1. pag. 14. ubi sic habetur „Quatuor Minores Ordines dari possunt extra missarum solemnia, diebus dominicis, et festivis duplicibus; sed in mane tantum. Ordinandi omnes ad quatuor Minores Ordines esse debent Superpelliceis induti, cum candela in manu dextera."

(722) Cum Decretum Episcopi loqueretur generatim de Clericis, ac de pecuniaria multa prout asserebatur in duobus carolenis mens fuit, ut si Clerici, atque etiam constituti in Ordinibus Minoribus, Subdiaconatu, et Diaconatu neglexerint diebus festis adesse missae, et vesperis in Ecclesia Parochiali cujus servitio adscripti fuerunt in ordinatione, vel de ejus mandato, et in qua suis fungi debent muneribus hi erunt paterna Episcopi correctione admonendi, denuntiandi etiam se nisi servitium ab Episcopo praescriptum obierint promovendos non fore ad majores Ordines, si saepius deliquerint ejus arbitrio etiam cum pecuniaria multa puniri debent arbitrio Episcopi: Quoad Sacerdotes, ipsi quoque monitionibus increpandi ipsis significando, quod in admissione in numero participantium habebitur ratio de servitio antea praestito, crescente contumacia in ipsos aliquo modo animadvertere poterit Episcopus: *Regist. lit. lib.* 28. die 24. Januar. 1733.

39. S. C. prorsus despexit consuetudinem ob quam Vicarius Generalis aliquid etiam modicum muneris, seu stipendii accipiat pro subscriptione, et sigillo, sive alia qualibet de causa, et titulo in exequutione dispensationis matrimonialis: *Dubia super Exequut. Dispens. Matrim.* 20. *Januar.* 1787 *dub.* 1.

40. Etsi vi sexcentenariae consuetudinis, et statuti Ecclesiae Cathedralis Portionarii ejusdem Ecclesiae assiduo servitio chori premerentur, tamen conceduntur vacationes per duos menses, amissa tertia parte distributionum, in quibus eorum reditus potissimum consistunt: *Illerden. Absentiae, et Distribut.* 3. *Martii* 1792 *dub.* 1.

41. Piae fundationes, et Capellaniae institutae a nonnullis Monialibus professis Monasterii Matris Dei Vallisoleti, declarantur ob immemorabilem observantiam validae, licet de legitima facultate ab initio non constet: *Vallisoletana* 17. *Aug.* 1793 *dub.* 1.

42. Licet ex inveterato usu Canonici *extra Capitulares* nuncupati Ecclesiae Collegiatae S. Michaelis Archangeli Caprarolae immunes sint a punctaturis, nihilominus esse locum deposito punctaturarum, dimissa tertia parte fructuum pro distributionibus constituendis S. C. firmavit: *Civitatis Castellanae Punctat.* 16. *Maii* 1795 *dub.* 1. *et* 2.

Consuetudo quoad Decimas. Vide *Decimae etc.*

Consuetudo quoad Quartam Funerum. V. *Quarta Funerum.*

§. III.

Consuetudo quando probari debeat.

1. Dari literas remissoriales praecipitur ad probandam consuetudinem, dum proponitur dubium; an simplices Sacerdotes non participantes nec habentes Beneficium Curatum teneantur saltem inservire in munere Diaconi, et Subdiaconi in missis cum cantu? *Auximana Servitii Chori* 26. *Novem.* 1701 *dub.* 2.

2. Dubio, an Sacerdotes simplices nullum habentes beneficium in Cathedrali Ecclesia, nullumque ex ipsa retrahentes emolumentum teneatur assistere servitio dictae Ecclesiae singulis diebus de praecepto? rescribitur coadjuvandas probationes super consuetudine, et testes formaliter examinandos: *Trojana Servitii* 18. *Febr.* 1702 *dub.* 1.

3. Dum quaeritur, an occasione comitatus cadaverum ad Ecclesiam S. Bernardini Patrum Minorum de Observantia liceat Praeposito Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae S. Laurentii urbis Mortarii tam cum Clero, quam sine ingredi ejusdem januam cum stola, pluviali, et cruce elevata? probationes super consuetudine postulantur: *Viglevanen. Funerum* 18. *Maii* 1743 *dub.* 3.

§. IV.

Consuetudo quando toleranda, vel ut rationalis servanda, vel ut corruptela improbanda.

1. Quum esset antiqua constitutio in Ecclesia Cathedrali, qua Canonici qui infirmantur, durante eorum infirmitate percipiunt fructus tam praebendae, quam quotidianarum distributionum; inde consuetudo introducta est, qua ipsi infirmi fructus tantum praebendae consequantur, non autem quotidianas distributiones. Disquiritur in hoc casu, an constitutio vel consuetudo sit servanda? S. C. respondit consuetudinem, si est legitime praescripta, tollere constitutionem: *Tudertina anni* 1573 *dub.* 2.

2. Venit etiam in consuetudinem, ut Canonici missi a Capitulo pro Ec-

clesiae, seu Capituli servitio percipiant fructus praebendae, atque distributiones quotidianas, an sit observanda? observandam esse, si Canonici absint pro evidenti Ecclesiae utilitate, declaratur: *Ibid. dub.* 3.

3. Quoad Episcopi pontificalia statuit S. C. servandam esse consuetudinem cujusque Ecclesiae, de qua consuetudine nisi constet, servandum esse id quod praescribitur in Pontificali (723), et non obstante quacumque consuetudine Episcopo in pontificalibus celebranti teneri Canonicos pro Diacono, et Subdiacono deservire: *Abulen. anni circiter* 1582.

4. Viget consuetudo in aliquibus Capitulis Cathedralium, quod in admissione ad possessionem ab Episcopis singulis Canonicis aureus unus solvatur, et a Canonicis quarta pars. Quaeritur utrum dicta consuetudo sit irrita declaranda, et rescribitur, consuetudinem hujusmodi esse sublatam per Concilium *Sess.* 24. *cap.* 14. (724), et per Const. S. Pii V. Pont. Max. (725), ideo non esse tolerandam: *Avenionen.* 25. *Octob.* 1586 *dub.* 20.

5. Insuper putavit eadem S. C. consuetudinem, qua Canonici primi anni fructus non percipiunt, sed accrescunt praebendis antiquiorum Canonicorum, esse a Concilio sublatam, ac per Const. S. Pii V. Pont. Max. (726), nec esse tolerandam: *Ibid. dub.* 21.

6. Si ex consuetudine competit Archiepiscopo jus concedendi licentias accedendi ad colloquium cum Monialibus, quae Regularibus subjectae sunt, servandam esse hujusmodi consuetudinem, etiam privative quoad Superiores Regulares, S. C. mandavit: *Mediolanen. Junii* 1587 *dub.* 1.

7. Quae sit S. C. sententia poscit Episcopus hoc dubio; an stante Const. Pii IV. Pont. Max. de Fidei Professione (727) toleranda sit consuetudo Universitatis Studii Urbini, qua Rectores, Cancellarius, et docentes nullam emittunt fidei professionem; scholastici vero, qui laurea ornari debeant, illam in manibus laici proferunt? S. C. respondit observandam esse dispositionem Bullae, et necesse non esse, ut Superior sit persona ecclesiastica: *Urbinaten. Visit. Sacr. Liminum* 10. *Martii* 1663 *dub.* 1.

8. Consuetudo, qua singuli Canonici retinent in proprium, et particularem usum omnino separatum a ceteris Canonicis, et quibuscumque Sacerdotibus calicem, et patenam, et alia paramenta sacerdotalia, quae sunt propria Sacrarii, in hoc casu non potest tolerari: *Ibid. dub.* 3.

9. Consuetudo, qua Canonici punctis notantur, nisi assistant concionibus tempore quadragesimae; expediat eosdem punctis notare, si non assistant concionibus tempore adventus, et infra annum, haud a S. C. defenditur: *Ibid. dub.* 5.

10. Stante dispositione Concilii Tridentini *Sess.* 24. *cap.* 4. *de reform.*, vi cujus praedicator deputatur ab Episcopo impensis eorum, qui eas praestare tenentur, vel solent, vel saltem, quod praedicatorem nominet, qui ei praebet eleemosynam, et alimenta juxta declarationes S.C. pluries editas; an sit servanda consuetudo, qua duobus annis nominat praedicatorem Communitas Urbini, Archiepiscopus praestat alimenta, et Societas solvit eleemosynam, tertio vero anno, quo elegit Archiepiscopus, ipse solus praedi-

(723) *Vide not.* 157. *pag.* 126.
(724) *Vide not.* 158. *pag.* 127.
(725) *Vide not. cit.* 158.
(726) *Vide not. cit.* 158.

(727) Quae incipit *Injunctum* 13. *Novem.* 1564 (*Bull. Rom. tom.* 4. *part.* 2. *pag.* 204), qua confirmatur dispositio Sacri Concilii Trid. *Sess.* 24. *cap.* 12. *verb. Provisi*, et tradit formulam fidei professionis juramenti.

catori alimenta, et eleemosynam solvit sine ullo subsidio Societatis? S. C. censuit esse consuetudinem servandam, nisi Archiepiscopus velit sibi vendicare jus eligendi ad praescriptum declarationum alias editarum: *Ibid. dub.* 7.

11. Consuetudo retinenda est circa modum, quo Episcopus a Syndicis, et Officialibus locorum, seu Arcium tam in prima quam in successivis Visitationibus veniat excipiendus: *Nicien. ad Visitat. Sacr. Liminum* 6. *Aug.* 1677 *dub.* 14.

12. Ad dubium, an sit introducta consuetudo, quae servanda veniat faciendi portiones Canonicales, seu Praebendas variabiles in stabilibus, de quibus agitur, cum optione portionum Canonicis antiquioribus? S. C. censuit injungendum esse Episcopo, ut in actu Visitationis firmet statum massae communis, et distributionum ad formam Concilii (728), et postea S. C. certiorem faciat: *Verulana Punct.* 10. *Julii* 1694 *dub.* 1.

13. Consulta S. C. super consuetudine solvendi ad minus libras 12 pro cereis funereis, quae accenduntur circa cadaver, et castrum doloris impugnata; decidit consuetudinem solvendi quartam in medietate cereorum tantum, quae deferuntur per viam, esse servandam: *Mantuana Quartae Funer.* 18. *Julii* 1699.

14. S. C. ad dubium propositum; an et quae emolumenta funerea debentur Parochis Ecclesiarum Parochialium villae de Bilbao occasione funeris Augustini de Ubyzabal expleti in Ecclesia Societatis Jesu? primum deberi quartam; deinde servari consuetudinem mandavit: *Calaguritana Funerum* 27. *Maii* 1702 *dub.* 1.

15. Consuetudinem immemorabilem Ecclesiae Receptitiae S. Mariae Majoris urbis Marathea e, cujus vigore quisque Sacerdos antequam admittatur ad participationem solvit unicuique ex illis Participantibus carolenos decem, servandam esse sancitur: *Cassanen.* 3. *Decem.* 1718.

16. Consuetudinem, quae stat in Ecclesia Metropolitana, non admittendi quemquam ad massae partitionem, nisi prius eidem Ecclesiae spatio 14 annorum gratis inservierint, ac ultimis duobus annis tres aut quatuor in hebdomada missas celebraverint, ab absentibus causa infirmitatis poena punctaturae soluta, servandam esse S. C. decrevit, praeterquam ad servitium praestandum ab absentibus causa infirmitatis, et quoad onus celebrandi missas gratis in ultimo biennio: *Matheranen. Participat.* 24. *Sept.* 1735 *dub.* 1. *confirmat.* 14. *Decem.* 1737.

17. Consuetudo, quae viget in Ecclesia Cathedrali intermittendi doctrinam christianam mense nempe Octob., et mense Decem. usque ad diem 13. Januarii, aliisque diebus impeditis non est sustinenda. Etiamsi eo tempore homines aucupio, vindemiis; et rusticatione distenti nemo natus ad eam audiendam accedat: *Hortana* 8. *Aug.* 1744 *dub.* 5. *confirmat.* 29. *ejusd. mensis et anni*.

18. Atrium Monasterii Patrum Minorum Conventualium Urbaniae non esse extra clausuram; itaut minime retinendam esse consuetudinem immemorabilem super illius libertate S. C. declaravit: *Urbanien. Clausurae* 18. *April.* 1750.

19. Quum S. C. definivisset Superioribus Regularibus in spiritualibus, et temporalibus super Monasteriis SS. Catharinae Martyris, et Senensis, necnon SS. Monicae, et Rocchi, et signanter in procuranda recta administratione bonorum, ac redituum Monialium dictorum Monasteriorum sibi

(728) *Vide not.* 101. *pag.* 81.

subjectorum jurisdictionem competere; subjungit in casibus particularibus consuetudinem minime servandam esse: *Ferrarien. Jurisdict.* 28. *Sept.* 1754 *dub.* 1.

20. In consultationem vocata S. C. quoad consuetudinem Canonicorum Ecclesiae Cathedralis, qua praeter horas Canonicas quoque in choro officium defunctorum, B. M. V., psalmos poenitentiales, et graduales diebus in Breviario designatis recitant; respondit consuetudinem illam esse tuendam: *Montis Alti* 28. *Sept.* 1754.

21. Approbatur vetus mos, et pristinus usus, cujus initii memoria non extat, Ecclesiae Cathedralis, binas erigendi cruces in supplicationibus, quibus Collegium Parochorum intervenit, unam scilicet ante Mansionarios, et Seminarii Alumnos, alteramque ante ipsos Canonicos: *Faventina Praeeminent. et Funct.* 7. *Junii* 1760 *dub.* 9.

22. Quaesitum fuit; an esset consuetudo toleranda, quod Capitulares Ecclesiae Cathedralis in ingressu solvant libras quadrigentas, seu verius 424 ad augendam, et conservandam massam distributionum quotidianarum, itaut, qui non solverit omni penitus quotidianarum distributionum fructu privetur? S. C. negativum dedit responsum juxta votum Card. Relatoris (729): *Ecclesien. Oner. et Distribut.* 9. *Sept.* 1786 *dub.* 2.

23. Clausuram Patrum Conventualium Ferentini comprehendere declaratur hortum, quem vocant *frigidum*, intra septa Coenobii existentem, non obstante consuetudine super illius libertate; quam servandam non esse S. C. declaravit: *Ferentina Visitat. Sacr. Liminum* 5. *April.* 1794 *confirmat.* 20. *Febr.* 1796.

24. Mos pristinus Ecclesiae Collegiatae Divi Petri, quo Capitulares absentes substituere possunt in chorale servitium, et sibi invicem permutare conciliares vacationes a S. C. toleratur juxta votum Episcopi (730): *Spoletana Servitii Chori* 28. *Febr.* 1793 *dub.* 1.

25. Sed consuetudo pariter antiqua, qua Canonicus Coadjutor alium substituere possit in chorale servitium, improbatur: *Ibid. dub.* 2.

26. Item consuetudo etiam vetus, qua Capitulares absentes ad missam in eadem Ecclesia celebrandam tempore choralis officiaturae lucrari possint distributiones quotidianas, improbatur juxta votum Episcopi et Constitutiones Epis. Facchinetti (731): *Ibid. dub.* 3.

27. Denique pariter non permittitur juxta votum Episcopi (732) consuetudo prisca, qua Capitulares absentes ad audiendas confessiones in eadem Ecclesia, quo tempore confessiones audiunt, pro praesentibus haberi debeant: *Ibid. dub.* 4.

28. Immemorabilis consuetudo, qua Promotor pro tempore devotionis SSmi Rosarii celebrat missam lectam sub auroram Feriae V. in Coena Domini in Ecclesia S. Dominici Bononiae confirmatur: *Bononien.* 14. *Martii* 1795.

Consules Civitatis. V. *Magistratus*.
Continentia. V. *Sacramentum Ordinis* §. *XII*.
Continentia quoad Dispensationem. V. *Dispensatio* §. *XIV*.
Contractus in Genere quoad Sanationem. V. *Sanatio*.

§. I.

Contractus in Genere quoad Validitatem, et Nullitatem.

1. PP. Conventus S. Mariae Gratiarum ordinis Min. Conv. S. Francisci jus Josepho Campanae elevandi ejus

(729) *Vide not.* 413. *pag.* 353.
(730) *Vide not.* 388. *pag.* 342.
(731) *Vide not.* 419. *pag.* 354.
(732) *Vide not.* 419. *pag.* ibid.

novam fabricam, necnon tigna immittendi, ac appodiandi super muris Conventus concesserunt. At quum idem Joseph perficere vellet fabricam, Patres de nullitate contractus ob defectum Beneplaciti Apostolici egerunt, perpensa fabricae elevatione obnoxia aeris salubritati Conventus. Re in S. C. deducta, decisum est, in contractu praedicto fuisse Apostolicum Beneplacitum necessarium: *Albanen. Beneplaciti* 21. *Junii* 1698 *dub.* 1.

2. Nec illud modo esse permittendum censuit: *Ibid. dub.* 2.

3. Conciliatis nuptiis inter Clementinam Bianchi Sacerdotis Alexandri Gasparis Gregorii ex Sorore Neptem, et Josephum Marini, idem Sacerdos die 12. Januar. 1768 dotem auxit in aliis scutis 400 super bonis suo sacro patrimonio assignatis ea conditione, ut fructus non prius Conjuges percipere possent, quam post obitum Sacerdotis constituentis, addita pro firmitate contractus clausula *Constituti*, et *Precarii*. Deinde idem Sacerdos die 30. Aprilis ejusd. anni in novum incrementum cessit aliam partem sui sacri patrimonii, his verbis adhibitis *Che s' intenda trasferito a favore di essa Clementina se non dopo sequita la morte di esso Sig. D. Alessandro*. Hii contractus hodie impugnantur, quia gesti super patrimonio sacro, et absque Ordinarii auctoritate; et S. C. nullum instrumentum diei 12. Januar. 1768 quoad Olivetum tamen salvis juribus Conjugibus Bianchi competentibus prout de jure; validum autem instrumentum diei 30. April. 1768 declaravit: *Tusculana* 10. *Maii* 1783.

§. II.

Contractus in Specie idest vulgo a Capo Salvo.

1. Ingravescente pascuorum penuria in districtu civitatis Montis Pelusii invaluit quidam ovium, aliarumque pecudum contractus sub specie locationis cum cautione sortis, qui vulgo dicitur *a Capo Salvo*. Ob rumorem injustitiae hujusce contractus S. C. consulta respondit *die* 13. *Junii* 1711, ut recurrant in casibus particularibus. Hinc Canonicus Joseph Accetta praeceteris ex hujus specie contractus detrimentum experiri asserit, qui a locis nonnullis Piis titulo locationis ad triennium receperat fructum gregis ovium, aliarumque pecudum pro annua responsione gran. 15 pro quolibet capite earumdem pecudum, quod reddit (uti ait) carolenos decem annuatim. Dubio proinde discusso, an sit contractus usurarius? negativum dedit S. C. responsum, et quoad laesionem praetensam remisit ad judices suos: *Montis Pelusii Praet. Nullit. Contractus* 30. *April.* 1712 *dub.* 1.

2. Et ad dubium, an ille sit illicitus? rescriptum edidit affirmativum in casu, de quo agitur, uti de contractu Presbyteri: *Ibid. dub.* 2.

§. III.

Contractus in Specie idest vulgo Collaticus.

Episcopus Amerinus in relatione Status suae Ecclesiae exposuit, in sua Dioecesi frequenter fieri contractum vulgo nuncupatum *Collaticum*, quo scilicet pro quolibet bove, seu juvenco terram arante, qui Bubulco traditur, portio quaedam annua frumenti Domino Bovis traditur, cum pacto, ut decedente bove naturaliter, damnum sit domino, et bubulco commune; si vero pereat culpa ejus, cui traditus est, is totum damnum subeat; ob id quaesivit, utrum hujusmodi contractus essent liciti. Annuit S. C., et injunxit, dummodo pacta apposita in contractibus sint justa, et correspectiva ad formam

Sacr. Canonum (733): *Amerina Visitat. Sacr. Liminum* 16. *Dec.* 1730.

§. IV.

Contractus in Specie idest vulgo Draghetto.

1. Sacerdos Paulus Antonius Tomassius Parochus Acummoli in Regno Neapolitano exposuit se multis ab hinc annis binos invaluisse contractus, qui passim fiebant, et quos ipse non citra labem usurae faciendos putabat. In primo contractu ab indigenis nuncupato *Draghetto* titulo mutui dabantur Ducati Regni Neapolitani cum obligatione, ut Mutuatarius intra duos menses tot alia restitueret Scuta Romana. S. C. interrogata, num sic contrahere sibi liceret? et haudquaquam licere sancivit: *Asculana* 16. *Martii* 1726 *dub.* 1.

2. Secundum vero contractum quidam inibat hoc modo. Dabat frumentum, et dabat segetes ad rationem pretii, quo frumentum, et segetes venderentur tali alio determinato tempore, quo frumenti, et segetum pretium solet augeri; propterea idem quaesivit Orator, num hic etiam contractus licitus sit? et responsum habuit, ut consuleret Theologos in casibus particularibus: *Ibid. dub.* 2.

3. Episcopus Asculanus primum contractum semper habuit pro usurario, ac proinde in Constitutionibus Synodalibus sub poena Excommunicationis damnavit; petitur modo, quomodonam esset providendum? responsum prodiit, ut procederet juxta Synodales Constitutiones: *Ibid. dub.* 3.

Contractus Emphyteuticus. V. *Emphiteusis*.

§. V.

Contractus Emptionis, et Venditionis quando ei locus sit, et Beneplacitum Apostolicum concedatur.

1. Ob evidentem Montis Misericordiae utilitatem exoptantes Officiales illius Palatium haereditarium Marchionis Blanch distrahere, supplices se exhibent, ac oblationes transmittunt. Annuit S.C. pro venditione in favorem Fiani pro ducatis 6810; ita tamen, et unico contextu pecuniae investiantur in bonis stabilibus ad formam testamenti, vel quatenus non reperiantur prompta investimenta, in sacra publica aede deponantur: *Neapolitana Beneplaciti* 18. *Decem.* 1706.

2. Enixe flagitantibus Gubernatoribus Montis Septem Misericordiae operum Neapolis Apostolicum Beneplacitum, ut firmiter concludi posset alienatio juris praedii in oppido, ut

(733) Sixtus V. Pont. Max. *Const. detestabilis* 21 *Octob.* 1586 (*Bull. Rom. tom.* 4 *part.* 4. *pag.* 265) omnes Societates, quae ineuntur sub pactis, et conditionibus, quae usurariam pravitatem sapiunt, de quibus a jure communi cautum est, rejicit, damnat, ac improbat, additis tamen majoribus poenis. Jubeas, ut non certa summa statuatur quotannis danda, cum negotiorum incertus sit exitus, neque, si forte pereat capitale, capitale debeat restitui integrum modo qui accepit capitale, bona fide, aequitate, industria, et pro viribus suis omnia egerit. Aliter facientes incurrant poenas a Sacris Canonibus in hujusmodi criminis reos statutas. De Societate autem animalium juvat hic referre, quae S. Carolus Borromaeus in Concil. *I Mediol. Prov.* anno 1565 *Actor.* part. 2. cap. de Usuris decrevit. Sunt autem hujusmodi „In Societate animalium, quae aestimata alicui dantur ad custodiam, sive ad operas praestet, omnes casus, etiam fortuiti, semper sint periculo ejus qui dederit, nisi ad alterius Socii dolo, vel magna negligentia accidisse constiterit. Nec fiat pactum, ut sors sit semper salva, etiam ex primis foetibus. Neve quidpiam certum praeter sortem, ex fructibus animalium quotannis solvatur. Et in locationibus animalium, quae fiunt certo pretio, si illa absque dolo, aut negligentia ejus, qui conduxit, deteriora fiant, id semper sit damno ejus, qui locarit. Si autem animalia dentur aestimata, itant sors danti salva sit, nihil omnino percipi possit." De contractu *Collatico* fuse Cleric. in *Miscellan. Decis.* [illegible] per tot. De Sixtina Const. vid. Geraldi Exposit. *Jur.* [illegible] tom. 2. pag. 674.

ajunt, *del Pizzone*, ejusque adjacentium allodialium bonorum S. C. vero eorum rejecit preces: *Neapolitana Beneplaciti* 9. *April.* 1712. Iterum in decisis respondit; etsi evidens utilitas in favorem Montis adpareat, quum in omnem eventum regressus ad bona, ac jura vendita adesset: 11. *Martii* 1713.

3. Sfortia Porcellottus caementarius, quod Abbas, et Monachi S. Pancratii ordinis Vallisumbrosae urbis Florentiae ei pretium residuale fabricae eorum Monasterii debebant, sub hasta posuit quaedam Monasterii bona stabilia. Antequam eorum deliberationem Sfortia absolvisset, Monachi eam praepedierunt, quod antea Beneplacitum ille Apostolicum non reportaverat, sed hoc indulsit S. C.; etiamsi Monachi ipsi dictitarent, exhaustos eos fuisse impensis sumptuosae fabricae, quam Abbas de Forasassis nulla impellente necessitate adortus est: *Florentina Beneplaciti* 27. *Aug.* 1712.

4. In alienationibus mobilium praetiosorum, quae Ecclesiae Fratrum ordinis S. Francisci provinciae Cismontanae relicta, et incorporata sunt, necessarium esse Beneplacitum Apostolicum, quo vero ad omnes alias res in posterum non posse Syndicos, qui dicta vilissimo pretio vendebant, propinquosque, vel necessarios anteferebant, ad venditionem procedere, nisi praevia Edictorum affixione, et venditione majori oblatori, S. C. demandavit: *Ordinis S. Francisci* 18. *Martii* 1719.

5. Solum, quod ad Seminarium Theatinum spectabat, et in quo Ecclesia S. Angeli in oppido Fossacecae constructa fuerat, et inde penitus diruta, una cum ejus ruderibus, et muris aliqua ex parte adhuc superextantibus fuit concessum absque Beneplacito Apostolico Archipresbytero Josepho Andreae Sisto, nullo persoluto pretio, sed cum pacto reaedificandi dictam Ecclesiam cum reservatione jurispatronatus laicalis. S. C. invalidam illam concessionem affirmavit; deinde censuit esse locum alienationi ad effectum vendendi pro pretio centum ducatorum Regni, qui in bonis stabilibus in favorem Seminarii investiantur: *Theatina Alienat.* 5. *Martii* 1735 *dub.* 2. confirmat. et additum reservato jure Josepho Andreae Sisto super praelatione: 10. *Sept. ejusd. anni*.

6. Sylvam, de cujus ligno carbo coquitur, ad Praeposituram Collegiatae Ecclesiae Linetti spectantem vendendi, seu locandi ad septennium facta fuit facultas Praeposito Padros; necnon concessum Apostolicum Beneplacitum juxta modum (734); quamquam ejusdem Praepositurae coadjutor Bernola adversaretur. Ex processu enim ab Episcopo Celsonensi confecto utilitas elucet, ac jus Praepositi Padros vindicatur: *Celsonen. seu Urgellen. Beneplaciti* 18. *Novem.* 1752.

7. Sorores Zitelliae mandarunt, ut post earum obitum bona venderentur, et ex pretio ducati 500 Capellae B. Mariae de Populo, quae in Ecclesia Cathedrali est; ducat. 200 Conventui Carmelitarum, ducat. vero 400 Monasterio S. Annae; reliqui in decus Ecclesiae S. Mariae de Carmelo legarentur. Sororibus mortuis Prior Carmelitarum sententiam a laica Curia obtinuit, qua bona Conventui adjudicabantur. Audita proinde fuit S. C., quae esse bonorum venditioni locum non vero illorum applicationi in favorem Conventus cum onere solvendi annuos fructus residui in beneficium Ecclesiae S. Mariae de Carmelo declaravit: *Suessana* 20. *Novem.* 1756 *dub.* 1.

8. Petrus Calcioni facultas tribuit

(734) Nempe cum solitis clausulis, ut Sylva vigore hujusmodi facultatis non destruatur

Exequutori suo testamentario de suis omnibus bonis celebrationem curare missarum, quod peractum fuit; sed quum adhuc invenditi essent nonnulli libri, Exequutor praedictus quaerit, an sit ei liberum venditionem exequi, habita fide de pretio, et cum dilatione emptori impertienda, et quomodo sit providendum? rescripsit S.C. arbitrio Episcopi cum facultatibus: *Fulginaten*. 8. *Aug*. 1772 *dub*. 2.

9. Facultatem alienandi duas domos pro dote duarum Capellaniarum assignatas postularunt Patres Excalceati ordinis S. Augustini, qui pressi aere alieno pretium in illius solutionem impendere cupiebant, facta subrogatione aliorum bonorum, S. eis C. rescripsit pro gratia concessionis Beneplaciti super venditione bonorum, de quibus agitur, facta subrogatione apothecarum donec completa fuerit redintegratio pretii dictarum domorum medio annuo deposito scut. 50 statim incipiendo, et ad mentem (735): *Maceraten. Beneplaciti* 26. *Aug*. 1780.

10. Venditio domus spectantis ad Canonicatum Giordani permissa fuit Canonico Funaroli praebendae possessori; etiamsi obstaret dissensus Canonici Spila alterius similis praebendae ab eodem Giordani erectae possessoris, et domus compatroni; quod haec fuit inter eos divisa, pacto tamen adjecto, ut in casu alienationis alterutrius ex partibus praedictis, alter ex Canonicis nullum jus haberet, tum in alienatione, tum in investimento; patroni quoque venditioni assentiebantur, et utilitas Ecclesiae maximi momenti quidem aderat, adeoque Beneplacitum Apostolicum esse concedendum rescriptum fuit: *Nullius Sublacen. Benepl. Apost*. 18. *Aug*. 1781. Inde causa reproducta confirmatur decretum cum obligatione conficiendi investimentum pretii scutorum nempe 850 in bonis liberis tutis, et frugiferis ad rationem scut. 4 pro quolibet anno, et centenario, vel quatenus pretium non solvatur cum obligatione solvendi per emptorem fructus compensativos ad rationem 4 pro quolibet centenario, et anno, et cum reservatione dominii usque ad solutionem integri pretii, et cum solitis clausulis: 13. *Junii* 1782.

11. Obtinet Sacerdos Nicolaus Forlani Capellaniam quamdam, cujus titulo Sacerdotio decoratur. Haec habet domos, et praedia, quae reparationibus indigent. Postulat Nicolaus duas alienandi domos facultatem, illarumque pretium utilius investiendi. Invenit oblatorem, qui pro domo aestimata scut. 580. 14 offert scut. 575, ac 155 pro alia scut. 164 aestimata. Hii licet non solvant pecuniam numeratam, verum usuras trientes quinquennio compensativas, et elapso quinquennio tot cedunt pro pretio census perpetuos, quatuor pro centenis reddentes. S. C. admisit alienationem praedictam, solutis interim fructibus ad rationem 4 pro centenario, et in fine quinquennii numerato integro pretio ad effectum investiendi cum solitis clausulis salvis quibuscumque juribus uniquique quomodolibet competentibus: *Recineten*. 10. *Sept*. 1785 *dub*. 1.

12. Alienandi potestatem praediola quaedam inter se dissita, et ad beneficium simplex erectum in Ecclesia Suburbana S. Felicis Martyris Camerini spectantia postulavit Perfectus Perfecti Beneficiatus. Hic primum ad animum referebat pretium in uno, vel pluribus praediis, deinde in cambiis, ac censibus cum Locis Piis, vel Communitatibus status Ecclesiastici investire. Verum S. C. petitam facultatem

(735) Mens fuit, ut Episcopus liquidaret reditus subrogandos oneri missarum legati Compagnoni: una enim ex praedictis domibus assignata fuerat pro Dote Capellaniae Compagnoni, pro qua missae celebrandae erant, juxta Bonorum reditus: *Eod. Caus*. 26. *Aug*. 1780.

donavit praevia affixione edictorum in favorem majoris oblatoris, jussitque, ut pretium esset investiendum in bonis stabilibus, et in eorum defectu etiam in censibus cum Locis Piis, et Communitatibus: *Camerinen.* 24. *Novem.* 1787 *dub.* 1.

13. Vincentius Ventura Capellaniae a Caesare Tibaldeschi cum hebdomadali onere missarum fundatae possessor rogavit, ut domum, in qua Maria Rosa Raimondi usufructuaria Tibaldeschi haeres phtysi decessit, et quam ad locandam res difficilis est, ac reaptandam gravis vendere possit. Annuit petitioni, sed juxta votum Episcopi (736): *Ascul.* 21. *Jun.* 1788 *dub.* 1.

14. Possessor beneficii fundationis Bartholomaei Vitelleschi Oeconomus redituum postulat facultatem vendendi inutilem ejusdem beneficii domunculam, pro qua oblatio est tradita scut. 10 ultra aestimationem faciendam, cum promissione solvendi annuos fructus scut. 3. 50. pro centenario usque ad pretii integram solutionem. Hanc petitam facultatem indulsit S. C. juxta votum Episcopi (737): *Cornetana Suspens. Oner. Missar.* 20. *Sept.* 1788 *dub.* 3.

15. Sebastianus Mancini e Saxoferrato in Ecclesia Patrum Praedicatorum Maceratae duplicem Capellaniam instituit, eisdem nonnullis censibus, necnon habitatione unius, vel alterius Capellani cum adnexis domunculis, ac viridario assignatis. Antonii fratris testatoris Dominicus filius patronus utramque possidet Capellaniam. Hic moratur apud Patrem in oppido Saxoferrato ad quadragesimum a Macerata lapidem. Locavit propterea domum, et viridarium, sed parum ex locatione retrahit mercedis; ideo orat, ut facultas ei tribuatur vendendi domum una cum hortulo, et obtinuit: *Maceraten.* 4. *April.* 1789 *dub.* 1.

16. Venditionis instrumentum super praediis *il Palazzo*, *la Casa*, *il Rio* ab Episcopali mensa Faventina cum respectivis aedibus Colonicis in territorio Brixichellae possessis, quae reddunt annuatim scut. 340. 33. 6., stipulandum esse decernitur in favorem Silvestri Lega ad formam ejus oblationis, in qua extra terminum edicti titulo etiam vigesimae ampliando oblationem Paschalis Cattari detulit scut. 12603 pro rata parte 8000 in censibus, reditus scut. 4. 50, et reliqua scut. 4603 in pecunia numerata infra biennium, solutis interim fructibus scut. 4., addendo S. C., et assignatis pro summa scut. 8000 tot censibus cum Locis Piis, seu Communitatibus Status Ecclesiastici annui reditus scut. 4. 50 salvo jure vigesimae, et sextae: *Faventina Alienat. Bonor.* 18. *Aug.* 1792.

17. Beneplacitum Apostolicum denegatur a S. C. Josepho Leoni, cui minus recte deliberata fuerunt per exequutorem testamentarium nonnulla bona haereditaria, quae vendi ad pium opus complendum Sacerdos Jo. Vitalis

(736) Exposita comprobavit Asculanus Episcopus, retulitque, quod demandata Edictorum affixione, unicus oblator comparuit, qui scuta sexcentum quinquaginta obtulit cum obligatione solvendi fructus compensativos ad rationem scut. 4 pro quolibet centenario, et anno, donec in bonis stabilibus pecuniae investimentum reperiatur ..... Hisce circumstantiis cum ex venditione domus cum onere solvendi fructus compensativos, isti in summa oblata scut. 650 annuatim summam constituant scut. 26, et e contra ex annua locatione domus scut. 18 retrahi tantum possint ex Peritorum relatione, dubitari nequit de utilitate alienationis in casu, quo anni reditus investimenti in posterum faciendi correspondeant fructibus compensativis. Eoque magis, cum circa infectionem dictae Rosae vera sint exposita, qua de causa nullusque adhuc repertus est, qui illam conducere voluerit. *Eod. Caus.* 7. *Junii* 1788. §. 2.

(737) Qui dubitandum non censet de alienatione domunculae. Ea enim in statu, quo describitur, prorsus inutilis est; nec restaurari potest sine magno sumptu, ad quem sustinendum impar est Beneficium, nec, si vires suppeterent, obtineri posset proventus pro ratione pecuniae impendendae: *Eod. Caus.* 20. *Sept.* 1788. §. 5.

Genghi jusserat. Nam frustra desiderantur edicta, quae praemitti asseritur, ac peritiae, quoad assertam bonorum aestimationem: *Ariminen. Vendit.* 15. *Sept.* 1792 *dub.* 1.

18. Ac venditionem faciendam esse juxta mentem testatoris, praevia affixione edictorum, ad quem effectum scribatur Episcopo juxta mentem: *Ibid. dub.* 2. Hinc affixis edictis comparuerunt Petrus Dominicus Leoni fratris Josephi, et Petrus Julius Balducci primus pro scut. 887. 17 alter scut. 886. 79., et S. C. stipulandum esse instrumentum venditionis in favorem Leoni salvo jure vigesimae, et sextae: 20. *April.* 1793.

§. VI.

Contractus Emptionis, et Venditionis quando convalidetur, confirmetur, vel prohibetur.

1. A censibus constitutis septem millium Francorum a Religiosis Secularis Ecclesiae Collegiatae S. Petri oppidi Romaricomontis, ut propriis indigentiis consulere valerent, modo sese liberare cupiunt. Decreverunt idcirco tres vendere ratas partes cujusdam Feudi nuncupati *de Roville* ad mensam Capitularem spectantis, et unitas officio Secretariatus Capituli, et decretum exequutioni mandarunt cum reservatione Beneplaciti Apostolici adjecta obligatione intra terminum 40 annorum tot alia bona stabilia emendi. Requisita S. C. praevia absolutione a censuris alienationem convalidavit, confirmavitque: *Nullius Provinciae Treveren.* 12. *Januar.* 1704.

2. Horti ad Praebendam Prioris Collegiatae Ecclesiae S. Michaelis Archangeli spectantis venditio dissentiente Capitulo, ac patronis Ecclesiae eam respuentibus, quamvis evidens Ecclesiae utilitas appareret, prohibita fuit: *Firm. Vendit. Hortii* 12. *Aug.* 1749.

3. De duabus domibus, quae ex haereditate Comitissae Camillae Ferretti possidentur a Canonicis Collegiatae Ecclesiae S. Mariae de Platea Anconae, haereditario tamen titulo ad Communitatem pertinent, ab eaque administrantur cum reliquis bonis Ferretti ad formam testamenti, denegatur illarum venditio, nisi in casu evidentis utilitatis, et necessitatis verificandae coram S. C.: *Anconitana Vendit.* 21. *April.* 1792.

§. VII.

Contractus Emptionis, et Venditionis quoad Praelationem, et Deliberationem.

1. Quaestio facta est in S. C., in qua Patres Conventus S. Antonii in Plaga Pausilippi tertii ordinis S. Francisci mediante publico instrumento sub reservatione Beneplaciti Apostolici vendiderunt Francisco Recupido praedium cum domo pro ducatis 1500, sed antequam exequutioni mandaretur Beneplacitum desuper obtentum, admissa fuit nova oblatio in ducat. 1602. Unde disputato dubio, dictum fuit ad mentem Card. Praefecti: *Neapolitana Beneplaciti* 17. *Aug.* 1697 *confirmat.* 28. *Sept. ejusd. anni dub.* 1.

2. Et etiam censuit S. C. esse locum praelationi majori oblatori, habita tamen ratione ad Recupidum primum emptorem, quatenus augere oblationem ad dictos ducatos 1602 voluisset: *Ibid. dub.* 2. Inde, quum secundus oblator in majori summa liti cessisset, ead. S. C. mandavit Archiepiscopo, ut concederet, servatis servandis, Beneplacitum (738) dicto primo emptori pro

(738) Scilicet, pro concessione praelationis majori oblatori, habita tamen ratione ad Recupidum primum Emptorem, quatenus voluisset augere oblationem ad dictos ducatos 1602. Ead. Caus. 17. Aug. 1697.

pretio tamen oblato a secundo oblatore in summa duc. 1602 : 23. *Novem. ejusd. anni*.

3. In venditione domus, ac mobilium ad Capitulum Ecclesiae Cathedralis spectantium concedendum esse Beneplacitum in favorem Tiburtii Mongalli, rejecta oblatione Bacconi, quamvis majori, quae supervenit, postquam instrumentum cum primo stipulatum fuerat, ac idem oblationem suam revocaverat, S. C. interrogata placitum est constituere: *Reatina* 13. *April.* 1726. Inde major supervenit oblatio Johannis Palmegiani, antequam possessio domus, et rerum mobilium Mongallio traderetur, necnon ante pretii solutionem, idcirco actus perfectus judicatus non fuit, quia Beneplacitum exequutioni mandatum haud fuerat, idem Beneplacitum concessum fuit in favorem Johannis sine praejudicio Tiburtii, quatenus hic pro eadem summa praeferri exoptet: *Ibid.* 28. *Sept. ejusd. anni*.

4. Patres pii Operarii S. Georgii Neapolis domunculam vendere deliberarunt, ut ex ejus pretio Ecclesiam repararent. Emit illam Jo. Baptista Canonicus Hodierna. Apocha subscripta fuit reservato Beneplacito Apostolico, quod contrahentes obtinuerunt. Affixis edictis de mandato Curiae Archiepiscopalis ad ulteriora emptor prosequi non potuit, quia Fratres de Majo possidentes amplum, et nobile palatium, non quidem conterminum hisce domunculis, sed intersecante via satis lata, praeferri ceteris pro justo pretio impetrarunt. Et nemine citato, et absque ullo judicis decreto, facta est venditio, ac traditio in illorum favorem. Reclamavit statim Canonicus Hodierna, et institit, ut sibi tanquam primo emptori, ac etiam uti vicino, praelationis jus in emptione debeatur. Verum S. C. ad Card. Praefectum quaestionem remisit, qui ad affixionem edictorum procedat, et sequutis oblationibus certiorem, faciet eamdem S. C.: *Neapolitana Domus* 13. *Januar.* 1731.

5. Solum ad Seminarium Theatinum spectans, in quo Ecclesia S. Angeli in oppido Fossacecae constructa fuerat, et inde penitus diruta, una cum suis ruderibus, et muris aliqua ex parte adhuc superextantibus, Petro de Cruce ab Archiepiscopo concessum fuit. Deinde ab eodem Archipresbytero Fossacecae Josepho Andreae Sisto, nullo persoluto pretio, sed cum pacto iterum aedificandi dictam Ecclesiam cum reservatione jurispatronatus laicalis datum est. Invalidas has concessiones Deputati Seminarii esse intendunt, uti Apostolico Beneplacito destitutas; et S. C. ita sensit: *Theatina Alienat.* 5. *Martii* 1735 *dub.* 1.

6. Deinde censuit esse locum alienationi ad effectum vendendi pro pretio centum ducatorum Regni, qui in stabilibus in favorem Seminarii investiantur: *dub.* 2. confirmat, et additum reservato jure Josepho Andreae Sisto super praelatione: 10. *Sept. ejusd. anni*.

7. In dubium venit, quaenam oblatio Apostolica auctoritate probanda esset, an illa facta ab Aloysio Arrighi, vel altera Petri Guasconi in licitatione quorumdam aedium, quae Viterbii existunt, ad Societatem SSmi Rosarii in Ecclesia S. Mariae supra Minervam erectam, spectantium; an tertio oblatori Jo. Baptistae Polidori, qui inde accessit, ac permutationem tot bonorum stabilium in urbe existentium exhibebat? S. C. censuit esse concedendum Beneplacitum Apostolicum in favorem Alosysii Arrighi pro scutis 810: *Romana, seu Viterbien. Concess. Benepl. Apost.* 26. *Januar.* 1743.

8. Bona haereditaria Caroli Mariotti Cathedrali Ecclesiae Cinguli relicta missarum celebrationi obnoxia ejus-

dem Ecclesiae Capitulum excipiendi anceps fuit, ideo pro illis hasta posita fuit, et inter oblatores, ac Capitulum ipsum certatum de praelatione fuit. Capitulum petiit declarari; an jure haereditario Caroli testatoris vellet praeferri? et in favorem oblatoris Gallii decretum prodivit. Interim reportata a Cavallinio alterius oblatoris cessione jurium idem Capitulum ab illo decreto appellavit, et S. C. ei praelationem competere decidit, facta tamen obligatione per Capitulum celebrandi missas juxta numerum praescribendum ab Episcopo pro rata parte redituum respondentium sorti oblatae a Gallio ad rationem trium scutorum pro centenario, et eleemosynae perpetuae absque spe reductionis ex causa in pejus mutationis bonorum: *Cingulana Praelat.* 29. *Maii* 1745.

9. Alienandum erat praedium Petrara a SSmi Sacramenti terrae S. Hypoliti Sodalitio. Affixis itaque S. C. mandante edictis, scuta 167. 33 obtulit Augustinus Clementi. Oblationem hanc superavit Guido Ubaldus Ciani, scuta 168. 10 exhibens. Sed oblatio haec Ciani post lapsum ab edictis praestitutum tempus facta fuit. Pro Ciano supplicavit Sodalitium, ac Cianus, ut in sui favorem responderetur, ne iniqua Sodalitio inferatur conditio instat. Verum S. C. resolvit, instrumentum in favorem Augustini Clementi pro summa scutorum 168, et obolorum 10 esse stipulandum: *Foro sempronien. Praelat.* 25. *Januar.* 1749.

10. Bona spectantia ad Praelaturam Corradini, quum ex praecepto testatoris alienanda forent, ut ex pretio loca Montium acquirerentur in favorem haereditatis praedictae, inter oblatores altercatio facta est, cuinam ex ipsis deberentur dicta bona? ac quum fides de pretio habenda esset: S. C. rescripsit deliberationem in offerentium favorem faciendam non esse, sed renovanda esse edicta, et praecepit, ut Episcopo juxta instructionem (739) scribatur: *Auximana Vendit. Bonor.* 18. *Aug.* 1764. Inde causa reproducta, ac auctis oblationibus, deliberationem arbitrio Episcopi S. C. commendavit: 2. *Martii* 1765.

11. Obtenta facultate alienandi nonnulla terrarum frustula a Vincentio Manni Abbate Beneficiato Abbatiae S. Angeli in Camiliano, controversia inter oblatores de praelatione fuit; sed venditionem faciendam esse in favorem Medardi Bettanzi majoris oblatoris decrevit S. C.: *Nucerina Vendit.* 17. *Junii* 1780.

12. Moniales S. Mariae de Nive Placentiae urbis pro plurimis earum bonis aestimatis scut. 16300 hastam in foro posuerunt, et illa voci praeconis subjicierunt. Oblationem meliorem fecit Paulus Murelli libr. 277100 idest scut. 158000. Ob id eadem bona in hujus favorem deliberata fuere die 17. Decem. 1785. At die 28. ejusd. mensis, et anni Andreas Bersani obtulit scut. 16100 quod die 9. Januar. sequentis anni denunciatum fuit Murelli. Proinde nova auctio facta fuit, ac accepta fuit Bersani oblatio. Modo postulant Moniales Apostolicum Beneplacitum. Contra autem Murelli protestatus est, suumque contractum jam fuisse perfectum, asserens, ac proinde se contradictorem exhibuit. S.C. quippe censuit, stipulandum haud esse instrumentum venditionis ad formam deliberationis diei 17. Decem. 1785: *Pla-*

(739) Scriptum est Episcopo, ut deveniret ad novam edictorum affixionem, quae alios quidem excitent oblatores, obligatoria tamen non sint, et nullum inde alicui jus quaesitum censeatur, liberum Episcopo relinquentes, si velit, eos etiam oblatores admittere, qui non integrum patrimonium, sed peculiaria corpora comparare velint intra congruum tempus peractis tum edictis, tum ipsas oblationes ad S. C. transmittentes: Eud. Cons. 9. Febr. 1765. §. 2.

centina Deliberat., *et Praelat.* 9. *Sept.* 1786 *dub.* 1.

13. Sed locus est praelationi in venditione eorumdem bonorum in favorem Pauli Murelli, datis intra duos menses idoneis fidejussionibus per Episcopum adprobandis: *Ibid. dub.* 2.

§. VIII.

Contractus Emptionis, et Venditionis quoad Validitatem, et Nullitatem.

1. Lucretia Bartolina vineam cum arundineto Societati SSmi Rosarii in Collegiata S. Barnabae terrae Mareni erectae, ut absque ullo Apostolico Beneplacito vendi possit, ac in aliis bonis stabilibus investiri nonnullarum missarum onere adjecto legavit. Vendita vinea cum arundineto fuit. Sed Vicarius Generalis occasione Visitationis nullam alienationem pronunciavit; tanquam Ecclesiae praejudicialem. Pro validitate ejusdem institerunt coram S. C. Sodalitii Officiales. Primum S. C. respondit, ut Oratores doceant de redintegratione, ac implemento Decretorum praefati Vicarii. Deinde praevio recessu a decisis alienationem vineae sustineri, et quoad emptionem Mansionum ad judices suos dixit: *Albanen. Legati* 3. *Octob.* 1705.

2. Sacerdos Ludovicus Romazzottus ad Sacros Ordines promotus titulo Capellaniae, et cujusdam domus valoris scut. 300 reportata cessione frugiferi crediti in sorte scut. 409 in subrogatione sui patrimonii sacri, consensum praestitit venditioni dictae domus absque Ordinarii licentia. Sed ad instantiam Promotoris Fiscalis nulla declarata haec venditio fuit: *Fanen. Patrimonii Sacri, et Miss.* 21. *Aug.* 1717 *dub.* 1.

3. Venditio domus, et cauponae, in quibus consistebant omnia bona cujusdam beneficii, irrita declarata fuit. Pretium namque vigore Decreti Vicarii Rubensis apud tertium depositum fuerat contra legem a S. C. Episcoporum, et Regularium praescriptam in suo decreto, quo alienandi facultas facta fuerat Carolo Martiano Beneficiato, ut pretium idem unico contextu investire deberet; necnon etiam eadem bona minoris pretii vendita fuere, quamvis praevia accensione candelae majori oblatori fuerit deliberata: *Ruben. Nullitatis Alienat.* 28. *Aug.* 1723 *dub.* 1.

4. Fundata Pia Domo Missionis in urbe Firmi a Jo. Baptista Ferro, Presbyteri nonnulla emerunt praedia pretio scut. 3300., et summam tantummodo scut. 505 exsolverunt; et de reliqua convenerunt, ut summa 200 quotannis solveretur, et fructus interim ad rationem trium pro centenario compensativi darentur. Dominicus Costa Domus praedictae Superior, qui contractum iniit absque Apostolico Beneplacito, pro revalidatione ejusdem nunc instat. Archiepiscopus ei favet. Proposito hinc dubio; S. C. praefatum emptionis contractum firmum habuit: *Firmana* 27. *Julii* 1726.

5. Venditionem bonorum in Castro Vallis, quae sunt in solo Lateranensi posita una cum duabus Ecclesiis dirutis S. Catherinae, et S. Antonii praevia facultate S. C. validam esse S. C. ead. dixit: *Spoletana Capellae* 9. *Sep.* 1730 *dub.* 1. Verum reclamante Communitate jurepatronatu venditarum Ecclesiarum gaudente, quod illae alienatae absque Capituli Lateranensis consensu fuerant, recessit a decisis: 17. *Novem.* 1731 *confirmat.* 12. *Febr.* 1735.

6. Jo. Antonius Franchettus Praepositus Parochialis Ecclesiae S. Bartholomaei Urbini approbante Archiepiscopo, ac potestate tributa a S. C. duo parva praedia ad Ecclesiam spectantia Julio, et Johanni Mariae de Pal-

ma pretio scut. 85 vendidit. Postmodum litem excitavit Jacobus, et alii de Laurentiis asserentes eadem praediola contractu praecedenti viva voce praevendita fuisse sibi pretio convento scut. 75. Curia Archiepiscopalis utramque venditionem irritam pronunciavit. S. C. tamen venditionem praedictam in favorem Julii, et Jo. Mariae de Palma sustineri statuit. *Urbinaten.* 8. *Maii* 1734 *dub.* 1. *confirmat.* 24. *Julii ejusd. anni.*

7. Alienationes ab Administratoribus Hospitalis Ecclesiae S. Mariae Consolationis Communitatis urbis Tuderti huc usque factae sine Apostolico Beneplacito sustinentur; iis tamen, quae subjacent oneribus Missarum, exceptis. Hospitale enim exemptionis privilegio, et jure distrahendi bona immobilia absque ullo sive Episcopi sive Apostolicae Sedis beneplacito a Clem. VII. Pont. Max. concesso, gaudebat: *Tudertina Jurisdict.* 22. *Sept.* 1742 *dub.* 4.

8. Constat de validitate venditionis praedii *il Colle*, ac domus absque Beneplacito Apostolico confectae; nam coacta fuit venditio, postquam illa bona praeconi subjecta fuerant juxta decretum Curiae Episcopalis ad instantiam creditoris operis Pii Sacerdotis Benedicti Antonii Fioretti Montis Carotti; etiamsi respiciebat aliud praedium nuncupatum *Fonte di Cisterna* minoris valoris. At a testatore data fuerat Exequutoribus Testamentariis facultas incumbendi conservationi, ac incremento bonorum, necnon libertas vendendi, ac alienandi absque pii operis damno, quam facultatem cessasse adimpleta voluntate aemuli certabant: *Aesina* 18. *Decem.* 1762 *dub.* 1. *confirmat.* 25. *Junii* 1763.

9. Exequutor voluntatis Petri Calcioni, qui animam suam de suis omnibus bonis scripsit haeredem, et celebrationem missarum fieri mandavit; *in quelle chiese, e da quei Sacerdoti, che pareranno all' infra scritto esecutore testamentario;* bona magis offerenti vendidit pretio 900, ea conditione, ut enumeratis scutis quingentis, de reliquis scutis 400 celebrarentur in qualibet benevisa Ecclesia spatio decennii tot missae, quot eidem summae responderent. At dubitans Exequutor Moretti Cathedralis Ecclesiae Prior, ne quid minus recte egerit quod voluntatis defuncti implementum postulat, ut, an de eo implemento constet, dijudicetur; et de eo constare; rescriptum fuit: *Fulginaten.* 8. *Aug.* 1772 *dub.* 1.

10. Quum Marcus Aurelius ex Compatronis unus Capellaniae Peretti alienasset novem Capellaniae praediola in favorem Seraphini Tocchi scutis 137, domumque pariter vendidisset; etsi laicalis Capellania sit, tamen S. C. constare de nullitate alienationum, de quibus agitur, sancivit. Haec enim attributa bona fuerat Capellano sub conditione reversionis, si provisus evaderet, et revera Parochialem adeptus est Ecclesiam, quam autem retinuit decennio, et inde redintegrationem ad bona Capellaniae licet distracta, assecutus est: *Asculana Capellanae* 2. *Decem.* 1786 *dub.* 2.

11. Sacerdos Jo. Bernardinus Morichi Beneficiatus Lauretanae Basilicae Johanni Ginamo vendidit jus exigendi annuos scut. 14. reditus cujusdam domus beneficialis pretio scut. 130 cum pacto redimendi semper, et quandocumque. Poenitentia ductus querelam detulit nullitatis contractus, postulavitque restitutionem domus, et fructuum, quos ad totum annum 1787 praeter solutum pretium Ginamus Emptor perceperat; et ratae in omnibus fuerunt preces: *Lauretana Nullit. Contractus* 20. *Aug.* 1788 *confirmat.* 17. *Januar.* 1789.

Contractus Locationis, et Condu-

ctionis. Vide *Bona Ecclesiastica* §. *VIII.*

§. IX.

Contractus Mutui.

Archipresbyter terrae Zagaroli exposuit, quod in Platea dictae terrae sues vendantur obulis 17. pro qualibet decina, si solutio fiat in numerata pecunia; et quod aliqui Mercatores divites eadem animalia dare sueverunt habita fide de pretio, itaut si solutio fiat proximo Paschatis Resurrectionis tempore ad rationem obulorum decem, et novem pro qualibet decina solvantur, sin vero ad mensem usque Augusti differatur solutio, ad rationem obulorum viginti. Exposuit insuper, quod in eadem terra nonnulli divites pauperibus pecuniam mutuantur, ut animalia suilla emere possint, cum pacto tamen, ut restitutio pecuniae fiat mense Augusti, et mutuanti pro qualibet decina solvantur obuli quatuor praeter summam, quae data fuit mutuo. Quaerit modo idem Archipresbyter, num contractus hi permittendi sint? sed S. C. respondit, ad Card. Ordinarium, qui provideat, prout de jure: *Praenestina* 6. *Decem.* 1721 (740).

(740) Benedictus XIV. *Const. Vix pervenit* 1. Nov. 1745 (*Bull. ejusd. Pont. tom.* 1. *pag.* 579.) ob quasdam non valde sanas sententias disseminatas per Italiam de usuris circa mutuum, advocavit plures graves theologos, qui suam sententiam dicerent; et hi communi consensu haec statuerunt:

1. Usuram esse peccati genus, quod in Contractu mutui suam habet sedem, et est positum in eo, ut ex ipsomet mutuo, quod ex sua natura tantum, et non plus reddi expostulat, quantum receptum est; plus sibi reddi velit, quam est datum. Omne ergo hoc lucrum, quod sortem exsuperat, illicitum, et usurarium est.

2. Neque vero ad istam labem purgandam ullum subsidium accersiri poterit vel ex eo, quod id lucrum non excedens, et nimium, sed moderatum; non magnum, sed exiguum sit; vel ex eo, quod is, a quo id lucrum solius causa mutui deposcitur, non pauper, sed dives existat, nec datam summam sit relicturus otiosam, sed eam conferat ad suas fortunas amplificandas. Contra mutui siquidem legem, quae necessario in dati et redditi aequalitate consistit, agere ille convincitur quisvis, aequalitate illa postposita, plus aliquid vult, quam mutuum postulat.

3. Non negatur, interdum plures titulos concurrere posse, ob quos aliquid plus exigatur, neque negatur alias esse rationes impendendi pecunias absque mutuo, ut plus aliquando, quam a mutuo percipiatur.

4. Ergo in omnibus contractibus, si non servatur aequalitas, usura est, et propterea onus restituendi incumbit.

5. Nunquam demum justi tituli possunt esse, cum mutuo ut plus exigatur, quam aequalitas postulat.

Hanc responsionem Pontifex approbat; monetque Ordinarios, ut curent ostendere populo peccatum grave, quod committit, qui hujusmodi contractus facit: deinde ostendant errorem illorum, qui quamlibet sortem ex pecunia vitiosam ducunt; tum errorem aliorum, qui nullam usuram illicitam putant. Postea qui volunt pecuniam dare, exponant conditiones quibus volunt eam pecuniam dare, ut a foro externo comprobentur; denique reprimant sermones eorum ineptorum, qui quaestiones de usura appellant puras, putantque quaestiones de nomine. Nam magna differentia intercedit inter contractus ultra sortem, et hi contractus in nullo foro confirmantur, et contractus infra sortem, et in utroque foro confirmantur.

Cura Animarum penes quem residere dicatur.

1. Circa animarum curam Episcopus debet populum in duas partes dividere, et unicuique sacrario partem assignare: *Bellunen.* 27. *April.* 1630 *dub.* 4.

2. Ad dubium, an quoad curam animarum, quae a duobus Curatis a Capitulo electis absque Vicariatus erectione, aut a Canonicis iisdem ex ordine exercetur, necessariis solemnitatibus erigi debeat Vicariatus ad idem curae munus gerendum? S. C. respondit ab Episcopo curam animarum certae praebendae, vel Dignitati uniendam, vel perpetuam instituendam Vicariam esse: *Maceraten. Visitat, Sacr. Liminum* 26. *April.* 1664 *dub.* 10.

3. Quum S. C. ad instantiam PP. Congregationis Clericorum Minorum translationem curae animarum Collegiatae, ac Parochialis Ecclesiae S. Mariae Majoris Neapolis ad Capellam nuncupatam *dell' Estaurita* Ecclesiae praeditae contiguam juxta modum, et formam per Nuntium praescribendam etiam quoad sacrarium sub die 30. Aug. 1698 concessisset; modo putavit non esse locum translationi ad eamdem Capellam demandatae dicta die 30. Aug., nisi postquam ea fuerit dilatata ad amplitudinem duarum Capellarum SSmi Salvatoris, et S. Pontani juxta oblationem factam a Patribus: *Neapolitana Jur. Paroch.* 3. *April.* 1700.

4. Laudum Vicarii Generalis confirmatum per sententiam Card. Episcopi in ea parte, qua declarat curam animarum in Ecclesia Collegiata terrae Gradularum ad Priorem, uti Parochum pertinere, servandum est; quod idem in veteribus Visitationum decretis statuitur: *Montis Falisci Oner. Paroch.* 13. *Martii* 1706 *dub.* 1.

5. Post adeptam possessionem Archipresbyteratus Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis terrae Ferrandinae Sacerdos Eligius de Leonardis controversiam super animarum cura excitavit. Propositum proinde fuit dubium: an Cura Animarum praedictae Ecclesiae sit penes Capitulum ejusdem Ecclesiae, non solum habitu, sed etiam actu, vel sit penes Archipresbyterum pro tempore dictae Ecclesiae? S. C. ut coadjuventur probationes mandavit: *Acheruntina, seu Materanen. Curae Animar.* 15. *Decem.* 1708 *dub.* 1. Deinde causa reproducta distulit definitionem, ut Archiepiscopus conficiat processum super probationibus hinc inde quoad exercitium curae, et transmittat, et provisiones Archipresbyteratus exhibeantur: 7. *Decem.* 1709.

6. Curam Animarum Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Mariae ad Mare oppidi Majoris Praeposito ejusdem Ecclesiae incumbere S. C. resolvit: *Amalphitana Oner. Miss.*, *et Curae Animar.* 13. *April.* 1715 *dub.* 1.

7. In Ecclesia Collegiata S. Pauli urbis Veruli omnimodam animarum curam residere penes Abbatem Parochum non actualem tantum S. C. decrevit. Nam antea illa Ecclesia dumtaxat erat Parochialis: *Verulana* 14. *Martii* 1722 *dub.* 1.

8. Curam animarum tam habitualem, quam actualem in Ecclesia Parochiali S. Nicolai, cui unitae fuerunt Rurales Ecclesiae sine cura, quae erant in territorio Castri Aquavivae olim Firmanae Dioecesis, et cujus unionem dissolvit Paulus III. Pont. Max. conferendo dictas rurales Ecclesias duobus Presbyteris cum onere in perpetuum inserviendi eidem Ecclesiae S. Nicolai tanquam Capellani, ac illius Parochiae incolarum animarum curam hujusmodi gerendi, ac exercendi, esse penes Praepositum, et exercitium curae esse penes eumdem, ac Beneficiatos, resolutum fuit: *Ripana Jur. Paroch.* 15. *Decem.* 1725 *dub.* 1.

9. Factis inter Parochum Ecclesiae S. Donati, et Rectorem Ecclesiae S. Mariae oppidi S. Donati nonnullis controversiis, disputatio super habituali animarum cura surrexit, posteaquam Episcopus illam Ecclesiae S. Mariae per Vicarium exercendam univit. Et a S. C. decisum fuit, ut posita unione Ecclesiae praefatae S. Donati cum Collegiata, et Parochiali S. Mariae cura habitualis penes dictam Ecclesiam resideret: *Sorana Jur. Paroch.* 7. *April.* 1731 *dub.* 1.

10. Curam omnem animarum Ecclesiae Collegiatae, et Parochialis S. Mariae Gedonis non esse penes tantum Praepositum, sed penes eumdem actualem, habitualem vero penes Capitulum S. C. judicium fuit: *Mediolanen.* 26. *April.* 1732 *dub.* 1.

11. Cura animarum habitualis terrae Cisternini residet penes Capitulum Collegiatae Ecclesiae, cura vero actualis penes Archipresbyterum ejusdem Ecclesiae: *Monopolitana Congruae* 28. *Sept.* 1737 *dub.* 1.

12. Disceptatur inter Josephum Carmignanum Vicarium Perpetuum Basilicae S. Mariae Transbyterim, et Federicum Scamardam coadjutorem perpetuum ejusdem Basilicae, qui promiscue exercent animarum curam, et equaliter fuerunt Curati reputati. Haec quaestio occasionem praebuit S. C. decernendi curam actualem Basilicae praedictae non residere penes solum Vicarium perpetuum, sed promiscue, et cumulative penes Coadjutorem perpetuum: *Romana Jur. Paroch.* 29. *Aug.* 1744 *dub.* 1.

13. Cura animarum Casalis Ricinischi partim degentium in territorio urbis Atinae, et partim in altero terrae Gallinarii quoad omnes familias non spectat privative ad Ecclesiam Collegiatam, et Parochialem dictae urbis, nec privative ad Ecclesiam Parochialem ejusdem terrae, sed privative Parocho respective territorii, in quo familiae domicilium habent, incumbit; etiamsi ab immemorabili tempore pertinebat ad Canonicos Collegiatae, et Parochialis Ecclesiae Atinae, eorumque Capellanos jus parochiale in incolas omnes Casalis Ricinischi, qua parte situm est in territorio Gallinarii, vel saltem in familias, quae ex Atina decesserant, et jura Civica illius urbis semper retinuerant: *Sorana Jur. Paroch.* 17. *Novem.* 1753 *dub.* 1. *et* 2. *confirmat.* 20. *Julii* 1754.

14. Cura habitualis Ecclesiae Collegiatae S. Petri Montis Sancti Viti residet penes Capitulum non totaliter, et privative, sed conjunctim cum actuali penes Archipresbyterum. Haec enim Ecclesia Parochialis erat, postea erecta fuit in Collegiatam institutis in ea Archipresbyteratus Dignitate, sex Canonicatibus, et duobus Capellanis: *Senogallien. Jur. Paroch., et Praeeminent.* 17. *Novem.* 1753 *dub.* 1.

15. Curam habitualem Collegiatae, ac Parochialis Ecclesiae terrae Nojae esse penes Capitulum, actualem vero penes Archipresbyterum S. C. decernit. Etiamsi Archipresbyteri jura, et functiones omnes Parochiales soli exercuerint, et si quid unquam, vel a Ca-

nonicis, vel a Primiceriis actum sit, actum fuit vería Archipresbyteri: *Baren.* 28. *Aug.* 1756 *dub.* 1. *confirmat.* 3. *Decem.* 1757.

16. Jus non habere S. C. censuit Priorem, et Canonicos Regulares S. Isidori Legionensis, exercendi curam animarum Ecclesiae Parochialis S. Mariae de Monte Syon in Villa de Herrin per Presbyterum Secularem, aut alterius ordinis Regularem ad eorum nutum amovibilem sine Ordinarii licentia, adprobatione, et examine; licet Apostolicae literae Julii II. Sum. Pont. occasione unionis dictae Ecclesiae illis dictam facultatem tribuant, qua non obstante Episcopi suam jurisdictionem in praedicta Ecclesia factitavere: *Palentina* 9. *Febr.* 1760.

17. Quoad Ecclesiam S. Laurentii unicam Parochialem Castri Butrii cum tribus beneficiis in ea erectis, de consensu Communitatis patronae concessa Fratribus ordinis servorum B. M. V. vigore literarum Apostolicarum; quaesitum fuit, an cura habitualis Ecclesiae praedictae penes solum P. Priorem Conventus ordinis supradicti resideat? seu penes omnes Religiosos dicti Conventus, vel penes totum Capitulum Provinciale Provinciae Romandiolae dicti ordinis? et responsum est, curam habitualem ad Conventum spectare: *Bononien.* 3. *Julii* 1762 *dub.* 1. *confirmat.* 23. *April.* 1763.

18. Et dubio, an, et cui competat jus deputandi Religiosum sive Religiosos pro Curae ejusdem Ecclesiae exercitio? et an, et a quo, seu quibus exercenda sit cura actualis dictae Ecclesiae? servandas esse Constitutiones ordinis, salva adprobatione Card. Archiepiscopi responsum datur: *Ibid. dub.* 2. *et* 3. *confirmat. ibid.*

19. Primum firmatum fuit a S. C. Episcopum esse Parochum Ecclesiae Cathedralis solius in civitate, et territorio Andriae Parochialis, quoad omnes effectus, non vero Capitulum ejusdem Cathedralis: *Andrien.* 23. *April.* 1763 *dub.* 1. Deinde praevio recessu a decisis censuit ead. S. C. curam animarum habitualem esse penes Capitulum: 26. *Novem. ejusd. anni confirmat.* 12. *Maii* 1764.

20. Suppressis nonnullis Parochialibus Ecclesiis in Collegiatam Ecclesiam S. Mariae *della Valle* terrae Montis S. Johannis erecta fuit, ac de Archipresbyteratu provisus Aloysius Viola, eique assignatus fuit in Canonicum Curatum Bernardus Antonini, ejusque Coadjutor Seraphinus de Rocchis. Dissidia deinde orta sunt super animarum curae exercitio; postulatum est, penes quem resideat eadem cura tam actualis, quam habitualis? et S. C. quin responsionem praeberet, dixit, ut literae Apostolicae reportentur, ac reformentur juxta votum Episcopi diei 12. Aug. 1775: *Verulana Jur. Paroch., et Praeeminent.* 18. *Maii* 1776 *dub.* 1. *confirmat.* 9. *Aug.* 1777.

21. Censuit S. C. animarum habitualem Ecclesiae Cathedralis, et Parochialis ad Capitulum ejusdem Ecclesiae spectare: Nam licet idem Capitulum Vicarii perpetui, seu Archipresbyteri nominatione haud gaudeat, ac emolumenta parochialia minime percipiat, nec sacra supellectilia suppetet; tamen Paroeciae S. Constantii, alteriusque Ecclesiae Parochialis S. Salvatoris unio Capitulo facta exhibitur: *Urbevetana* 9. *Sept.* 1786 *dub.* 1.

Reliqua. Vide *Abbas* §. *III. Canonici* §. *I. Capitulum Ecclesiasticum* §. *II.*

Curia Archiepiscopalis, Metropolitana. Vide *Archiepiscopus etc.*
Curia Episcopalis. Vide *Episcopus.*
Curia Interiorum Praelatorum. Vide *Abbas, Archipresbyter.*